المسائل المتعلقة بالاعتقادات ١	كتاب الطهارات باب الوضوء ٢	باب الغسل ٢	باب المياه ٣
باب التيمم ٣	باب المسح على الخفين ٣	باب في الانجاس واحكامها ٣	فصل في الاستنجاء ٤
كتاب الصلوة ٤	باب الاذان ٤	باب شروط الصلوة ٥	باب صفة الصلوة ٥
باب الامامة ٥	باب ما يفسد الصلوة وما لا ٦	باب ما يكره في الصلوة وما لا ٧	باب النوافل ٧
باب قضاء الفوائت ٨	باب في سجدة السهو ٨	باب في سجدة التلاوة ٨	باب صلوة المسافر ٨
باب الصلوة في السفينة ٩	باب في صلوة المريض ٩	باب في صلوة الجمعة ٩	باب صلوة العيدين ٩
باب في احكام الجنائز ١٠	باب الشهيد ١١	كتاب الزكوة ١١	باب المصرف ١١
باب العشر ١٢	باب الخراج ١٤	باب صدقة الفطر ١٥	كتاب الصوم فصل فيما يفسده ١٥
فصل فيما يوجب القضاء ١٥	فصل فيما يوجب الكفارة وما لا ١٥	فصل فيما يبيح افطار الصوم ١٦	باب الاعتكاف ١٦

كتاب الحج ١٦	فصل في الجنايات الحج ١٧	باب الحج عن الغير ١٧	كتاب النكاح ٢٠
باب المحرمات ٢١	نوع اخر ٢١	نوع اخر ٢٢	باب الاكفاء ٢٢
فصل في نكاح الوكيل ٢٤	في نكاح الفضولي ٢٥	في خيار البلوغ والعتق ٢٥	في نكاح الرقيق ٢٦
في نكاح الكافر ٢٦	باب في المهر ٢٧	نوع اخر ٢٨ نوع في الاختلاف في الجهاز ٢٩	نوع في الاختلاف في متاع البيت ٢٩
فصل فيما للزوج وما لا ٣٠	في القسم ٣٠	مسائل شتى ٣٠	كتاب الرضاع ٣٢
نوع اخر ٣٣	نوع اخر ٣٣	كتاب الطلاق باب ما يقع به الطلاق صريحا وما لا ٣٤	باب ما يقع به الطلاق كناية و[illegible] ٣٥
نوع اخر ٣٥	باب التعليق ٣٦	نوع اخر ٤٠	نوع اخر ٤٠
نوع اخر ارز ايدور	فصل في طلاق المريض ٤١	باب الرجعة ٤١	فصل في البينونة المغلظة والتحليل ٤٢
نوع اخر ٤٣	فصل في وقوع الفرقة بارتداد احد الزوجين ٤٣	باب الخلع ٤٤	نوع في خلع الفضولي ٤٥

باب الايلاء ٤٥	باب الظهار ٤٦	باب اللعان ٤٦	باب العنين ٤٦
باب العدة ٤٦	نوع اخر ٤٨	باب الاحداد ٤٨	باب ثبوت النسب ٤٨
نوع اخر ٥٠	باب الحضانة ٥١	نوع اخر ٥٢	نوع في نقل الولد بلدا الى بلد اخرى ٥٣
نوع اخر ٥٣	باب النفقة فصل في نفقة الزوجة ٥٣	فصل في نفقة الاصول والفروع والاقارب ٥٥	نوع في نفقة الصغار ٥٧
نوع في نفقة المملوك ٥٨	في المسائل الشتى في الطلاق ٥٨	كتاب العتاق ٥٨	نوع اخر ٥٩
باب العتق على جعل ٥٩	باب العتق البعض ٦٠	باب العتق في التسعي ٦٠	باب الاستيلاد ٦١
باب التدبير ٦٢	مسائل الشتى في فصل المكاتب ٦٢	مسائل شتى في العتاق ٦٢	كتاب الولاء ٦٣
فصل في عقد الموالاة ٦٤	كتاب الايمان ٦٤	كتاب النذور ٦٦	كتاب الحدود ٦٦
باب حد الشرب ٦٦	باب حد القذف ٦٦	باب التعزير ٦٦	نوع اخر ٦٨

نوع في التعزير بالقتل ٦٩	كتاب السرقة ٧١	باب قطاع الطريق ٧١	كتاب السير ٧٢
باب استيلاء الكفار ٧٣	باب احكام المستأمن ٧٥	باب احكام الذمي فصل في الجزية ٧٥	نوع في الكنيسة وما يتصل بها ٧٦
نوع في تغاير احكام الذمي ٧٧	نوع فيما يكون اسلاما من الكافر وما لا يكون ٧٨	باب احكام المرتدين ٧٩	فصل في احكام روافض العجم وحكم ديارهم ٨٠
نوع في المسائل المتفرقات ٨٤	نوع اخر في احكام الكفرة بالكفر الاصلي من اهل ديار روافض العجم ٨٣	فصل فيما يكون كفرا من المسلم ٨٥	نوع فيما يتعلق بسب النبي نعوذ بالله الحفيظ ٨٧
فصل فيما لا يكون كفرا من المسلم ٨٧	باب في احكام ما يتعلق ببيت المال نوع في الاراضي ومؤنتها ٨٨	نوع في احكام مصارف بيت المال ٨٩	فصل في التزام مؤنة الاراضي وبعض احكام الفراغ ٩٠
نوع في فراغ التيمار ٩٠	في مسائل الشتى في السير ٩٠	كتاب البغاة ٩١	كتاب اللقيط ٩٢
كتاب اللقطة ٩٣	كتاب الاباق ٩٤	كتاب المفقود ٩٤	كتاب الشركة ٩٤
نوع فيما يتعلق بالربح ٩٥	نوع في الشركة الفاسدة ٩٥	نوع في ضمان احد الشريكين وعدمه ٩٦	نوع فيما للشريك وما لا ٩٨
نوع في الاختلاف ٩٩	كتاب الوقف ٩٩	نوع فيما يصح وقفه وما لا يصح ١٠١	فصل في وقف المريض ١٠٢

باب ما يتعلق بالشرط ١٠٣	باب في وقف على الاولاد ١٠٦	نوع آخر ١٠٨	نوع آخر ١٠٩
في الوقف على الاقارب ١١٢	باب نصب المتولي وعزله ١١٠	نوع فيما يتعلق بعزل المتولي ١١١	نوع فيما يتعلق بمحاسبة المتولي ١١١
باب تصرفات المتولي ١١٢	نوع آخر ١١٩	فصل في استبدال الوقف ١٢٠	فصل في ايجار الوقف ١٢٠
فصل في ضمان المتولي ١٢١	نوع فيما يصدق به المتولي ١٢٢	باب الوظايف ١٢٣	باب في تصرفات الحاكم في الاوقاف ١٢٥
مسائل شتى في الوقف ١٢٧	باب في احكام الاجارة في الاجارة المعجلة والمؤجلة المتعارفة في الديار الرومية ١٢٩	نوع في الفراغ بالوفاء بالشرط ١٣٠	فصل فيما يتعلق باستيفاء البدل وعدمه ١٣١
فصل في تصرفات المتولي في الباب ١٣٤	نوع فيما يتعلق بتقسيم العقار الموقوفة بين الرجلين ١٣٧	نوع في احكام ايجار المنصرف للعقار الموقوفة بالاجارتين الى اخر بالمعجلة ١٣٧	نوع في الانتقال الى الولد ١٣٨
نوع في المتفرقات في هذا الباب ١٣٨	كتاب البيوع ١٤٠	نوع فيما يدخل في البيع بدون ذكره وما لا ١٤١	نوع فيما يتعلق بالثمن ١٤١
نوع في تصرف احد المتعاقدين في البيع ١٤٢	باب الخيار في البيع فصل في خيار الشرط ١٤٢	فصل في خيار الرؤية ١٤٢	فصل في خيار العيب ١٤٣
نوع فيما يمنع الرد بالعيب ١٤٤	نوع في الشروط المفسدة ١٤٨	باب بيع الفاسد ١٤٦	فصل في بيع المرابحة والتولية

فصل في خيار الغبن مع التغرير ١٤٥	فصل في احكام البيع الفاسد ١٤٩	فصل في التلجئة ١٥٠	باب بيع الوفا
باب بيع الفضولي ١٥١	باب في بيع الاب مال ولده الصغير وشرائه له ١٥١	في بيع مال الوصي اليتيم وشرائه له ١٥١	باب الاقالة ١٥١
باب الاستحقاق ١٥٢	فصل في احكام الغرور ١٥٤	باب السلم ١٥٤	باب الاستصناع ١٥٥
مسائل شتى في البيع ١٥٥	كتاب الصرف ١٥٥	كتاب المداينات ١٥٥	نوع في القروض ١٥٦
كتاب الكفالة فصل فيما يصح الكفالة وما لا منجزا او معلقا او موقتا ١٥٧	نوع فيما يصح به الكفالة وما لا منجزا او موقتا ١٥٩	نوع في الكفالة موقتا ومؤجلا ١٥٩	نوع في الكفالة بالنفس ١٦٠
نوع فيمن لا يصح الكفالة منه ومن لا ١٦٠	فصل فيما يقع به البراءة وما لا ١٦٠	فصل في الرجوع على المكفول ١٦١	فصل في الدعوى في الكفالة او ما يشبهه ١٦٣
باب في احكام السفتجة ١٦٣	المسائل الشتى في الكفالة ١٦٣	كتاب الحوالة ١٦٤	نوع في الحوالة الفاسدة ١٦٦
كتاب الوكالة ١٦٦	فصل في الوكيل بالبيع ١٦٧	فصل في الوكيل بالشراء ١٦٨	فصل في التوكيل بالقبض ١٦٨
نوع في قبض الفضولي ١٦٩	فصل في المأمور ١٦٩	فصل ضمان الوكيل وعدمه ١٧٠	فصل في اختلاف بين الوكيل والموكل ١٧٢

فيما يتعلق بعزل الوكيل ١٧٤	نوع توكيل الوكيل ١٧٤	كتاب الدعوى ١٧٥	فصل فيمن يشترط حضرته في الدعوى ومن لا ومن يكون خصما ومن لا ١٧٥
نوع آخر ١٧٧	باب فيما يسمع من الدعوى وما لا يسمع ١٧٨	نوع آخر ١٧٩	نوع آخر ١٨٠
نوع فيما يكون تناقضا وما لا ١٨٢	نوع في التناقض ١٨٣	فصل في مرور الزمان ١٨٤	نوع آخر ١٨٥
باب ما يكون دفعا لدعوى المدعي وما لا ١٨٥	نوع آخر ١٨٩	فصل في دعوى النسب ١٩١	فصل في دعوى الولاء ١٩١
باب التحليف ١٩٢	مسائل الشتى في الدعوى ١٩٤	كتاب الشهادة ١٩٤	باب فيمن تقبل شهادته ومن لا ١٩٧
نوع آخر ١٩٨	نوع آخر ١٩٩	نوع في تعديل الشهود ٢٠٠	فصل في اختلاف بين الشهادة والدعوى وبين الشاهدين ٢٠٠
فصل في الشهادة بالتسامع ٢٠٢	فصل في الشهر والتواتر ٢٠٢	باب في شهادة الذمي ٢٠٤	باب الشهادة على الشهادة ٢٠٥
باب الرجوع عن الشهادة ٢٠٥	باب ترجيح البينات المتضادين ٢٠٦	باب القول لمن ٢١٠	كتاب القضاء ٢١١
نوع آخر ٢١٢	نوع آخر ٢١٤	فصل في الحبس ٢١٤ نوع آخر ٢١٤	٢١٥ مسائل الشتى في القضاء

باب الصلح الفاسد ٢٢٢

كتاب الاقرار ٢١٧	فصل في اقرار المريض ٢١٨	باب الاقرار بالنسب ٢١٩	كتاب الصلح والابراء ٢٢١
نوع في صلح الاب والوصي ٢٢٤	فصل في التخارج ٢٢٤	باب الابراء وما يصح منه وما لا ٢٢٥	كتاب الهبة ٢٢٧
باب ما يصح من الهبة وما لا ٢٢٧	فصل في هبة المريض ٢٢٨	باب الرجوع عن الهبة ٢٢٩	كتاب الاجارات ٢٢٩
باب ما يصح من الاجارة وما لا وما للاجر والمستاجر وما لا ٢٢٩	باب ما يجب على المستاجر من الاجر وما لا ٢٣١	باب فسخ الاجارة ٢٣٢	باب في اجارة الوقف ٢٣٤
باب في الاجارة الفاسدة ٢٣٥	في ضمان المنفعة وعدمه ٢٣٦	نوع فيما ضمان المنفعة في الوقف ٢٣٦	نوع في ضمان المنفعة في مال الصغير ٢٣٦
باب في ضمان الاجير والمستاجر وعدمه وضمانه	فصل فيما ضمان الاجير المشترك وعدمه ٢٣٧	فصل في ضمان الاجير الخاص وعدمه ٢٣٨	فصل في ضمان المستاجر وعدمه ٢٣٨
مسائل شتى في الاجارة ٢٣٩	كتاب المضاربة ٢٤٠	باب المضاربة الفاسدة ٢٤١	فصل فيما يتعلق بالربح ٢٤١
فصل فيما يضمن به المضاربة وما لا ٢٤٢	فصل في الاختلاف بين المضارب ورب المال ٢٤٣	باب في البضاعة ٢٤٤	كتاب المزارعة ٢٤٤
كتاب المساقات ٢٤٥	كتاب العارية ٢٤٦	كتاب الوديعة ٢٤٦	باب ما يضمن به المودع وما لا ٢٤٦

فصل في الاختلاف الواقع بين المودع والمودع ٢٤٨	مسائل الشتى في الوديعة ٢٤٩	كتاب الرهن ٢٤٩	فصل في تصرف الراهن والحاكم في الرهن ٢٥١
فصل في رهن المستعار ٢٥١	باب في هلاك الرهن ٢٥٢	فصل في الاختلاف بين الراهن والمرتهن ٢٥٣	باب في احكام الاستغلال ٢٥٣
في استغلال المتولي بمال الوقف ٢٥٤	كتاب الغصب ٢٥٤	باب في ضمان الغاصب وعدم ضمانه	نوع اخر ٢٥٦
نوع اخر ٢٥٧	فصل في ضمان غاصب الغاصب وعدم ضمانه ٢٥٨	نوع اخر ٢٥٩	باب في النسب ٢٦٠
نوع اخر ٢٦١	في مسائل الشتى في الغصب ٢٦٣	كتاب الاكراه ٢٦٢	كتاب الشفعة ٢٦٥
نوع اخر ٢٦٧	كتاب القسمة ٢٦٧	نوع اخر ٢٦٩	نوع اخر ٢٧٠
باب في المهاياة ٢٧٠	كتاب الحجر ٢٧١	كتاب المأذون ٢٧١	كتاب الكراهية والاستحسان ٢٧١
نوع اخر ٢٧٢	فصل فيما يتعلق باللبس والاستعمال وما في فعله حظر بالالات ٢٧٢	نوع اخر ٢٧٤	فصل فيما يتعلق بالامر بالمعروف والنهي عن المنكر ٢٧٥
فصل في الاستبراء ٢٧٥	كتاب الصيد ٢٧٦	كتاب الذبائح ٢٧٦	كتاب الاضحية ٢٧٦

كتاب الاشربة ٢٧٧	كتاب الشرب ٢٧٧	نوع اخر ٢٧٨	فصل فيما يتعلق بحريم الانهار والعيون ٢٧٩
كتاب احياء الموات ٢٧٩	نوع اخر ٢٨١	نوع اخر ٢٨٢	باب فيما ينفع الانسان عنه وما لا ٢٨٣
كتاب الجنايات ٢٨٣	نوع اخر ٢٨٥	كتاب الديات ٢٨٥	كتاب ما يوجب الدية وما لا ٢٨٦
نوع اخر ٢٨٧	نوع اخر ٢٨٧	فصل في الجنين ٢٨٩	باب الجناية فيما دون النفس ٢٨٩
فصل فيما يجب منه حكومة عدل ٢٩٠	نوع اخر ٢٩١	باب الجناية في الطريق وجناية الحائط المائل ٢٩١	فصل في جناية الرقيق والجناية عليها ٢٩٢
فصل في جناية الرقيق والجناية عليه	فصل في جناية الدواب والجناية عليها ٢٩٣	باب القسامة ٢٩٤	نوع اخر ٢٩٥
نوع اخر ٢٩٦	باب فيما يتعلق به الدعوى الجرح والقتل القاتل والشهادة في ذلك ٢٩٧	مسائل شتى ٢٩٨	كتاب الوصايا ٢٩٩
فصل في وصية المسلم للذمي والذمي للمسلم ووصية الذمي للذمي والمستأمن للذمي ٣٠١	اجتماع الوصايا ٣٠٢	فصل في الرجوع عن الوصية ٣٠٣	باب في نصب الوصي وعزله ٣٠٤
فصل في تصرفات الاب والوصي ٣٠٥	فصل في تنفيذ الوصية ٣٠٦	نوع فيما يصدق به الوصي وما لا ٣٠٨	فصل في ضمانات الاب والوصي وعدمه ٣٠٨

فصل فيما يمنع الارث و مالا	كتاب الفرائض ٣١١	مسائل شتى في الوصايا ٣١٠	باب في الاستخلاص الورثة و التركة ٣٠٩
في الاراضي ٣١٥	باب في ميراث ذوي الارحام ٣١٤	فصل في الحمل ٣١٣	باب في ميراث اصحاب الفرائض و العصبات ٣١٢

T. C.
MİLLİ ... KİTAPLIĞI
RAGIP P... MÜDÜRLÜĞÜ
SAYI: 468

٦٠٢

RAĞIP P.
Ka. N.
596

بسم الله الرحمن الرحيم وبه العون

الحمد لله الذي احكم احكام الشرع على احسن الترتيب
والنظام وجعل علماء الشريعة خلفاء رسوله
في بيان الحلال والحرام وصلى الله عليه
وعلى سائر الانبياء العظام وعلى اله واصحابه
ما دارت الشهور والايام اما بعد
فيقول الفقير الى الله الغني محمد غفر له العيني لقد كان
زماننا وفريد اواننا منبع عيون الرواية مشرع
متون الدراية زين الملة الحنيفية صدر العلماء
الحنفية ناصر الشريعة القويمة سالك الطريقة المستقيمة
مظهر الاحكام الربانية مفتي السلطنة العثمانية
مولانا ابو الفضل عبد الله افندي اليكيشهري
لقد بذل جهده في الافتاء لذوي الحاجات
وفتح اقفال ابواب الفقه للخيرات وغاص
بحار الفقه واستخرج منها اجناس فرائد الدرر
وانواع جواهر الغرر وفاق عن المفتين السابقين
بنشر على ما استخرجه على المستفتين وصار ما جمع
من الخط المبارك من الفتاوى كتابا عظيم
الفوائد كثير العوائد جامعا لمهمات المطالب
الشرعية حاويا لاصناف نوادر الفرعية
الا ان اكثر مسائله قد وقعت في غير محلها
لمسائله الجامع الاول واني لما استسعدت
بخدمته العليا وتلمذت عنده للفتيا

واخذت حظا وافرا من موائد فوائده
وزخرا اوفيا من مطمور عوائده اردت
ان ارتب هذا الكتاب
المستطاب ليسهل الاطلاع على تفاريق
الواقعات ويرغب فيه كل من يرغب في
المهمات فجمعت منثور جواهر فرائده و
منظور نفائس فوائده فيما يناسبه من
الابواب والفصول على ترتيب المصنفات الفحول
والحقت الى ذلك المجموع ما افتى به بعده من
المسائل الواقعات مما يزيد على مقدار
الاول واثبت في الهامش نقل كل
مسئلة بمأخذها من معتبرات مشايخنا
بابا او فصلها من غير تغيير لعباراتهم
المستفيدة والفاظهم المصطلحة ليعتمد
عليها المفتون والحكام في الافتا
وفصل الخصام فلما صار ذلك
كتابا لا تنقضي عجائبه واثرا جميلا
لا تنتهي غرائبه سميته بهجة الفتا
وي ومنتهى مقصودي ان اخدم
بذلك حضرة العلية وسدة السنية
حتى يكون راضيا عني لانه اسبغ الله
عليه عفوه وغفرانه ولي الاجابة
والتوفيق

شرايع قبلنا هي نلزمنا على انها شريعة لنا لقوله تعالى ثم اورثنا الذين الاية والارث يصير ملكا للوارث
مخصوصا فيحمل على انه شريعة لنبينا محمد صلى الله تعالى عليه وسلم توضيح في باب السنة
وشرايع من قبلنا انما تلزمنا على انها شريعة لنبينا محمد صلى الله عليه وسلم لا انها بقيت شريعة لهم
كالميراث ينتقل الى الوارث على انه ملك الوارث لا انه يكون ملكا للوارث كما عرف في مكانه تقرير شرح
بزدوي للاكمل في باب السنة

الايمان على ضربين مجمل ومفسر هكذا روى ابو حنيفة رح فصورة المجمل ان يقول امنت بالله وبجميع ما قال الله على ما اراد الله وامنت برسول الله ومومن به
واختلفوا ان الايمان المعتبر بعد المجمل يكون ايمانا ام لا قال بعضهم بهذا انكار المجمل وقال بعضهم يكون ايمانا بنفسه والاصح انه يقول انه لو كان لحال اذا ذكر اوصاف الايمان وشرائطه بين يديه فيقول امنت بذلك كله فالمعتبر يكون تكرار المجمل ولو كان كنت ما علمت ذلك والان امنت يكون ايمانه ايمان الاول فانه لم يؤمن بهذا فانه يحكم بردته وان كان نسلها ولد في دار الاسلام فقال كنت ما علمت ان الايمان به واجب فان ايمانه المجمل ما كان ايمانا والان يجب عليه الاستيناف في الايمان والاحكام التي تفعل ذلك من النكاح وغيره غير جائز ولا منعقد وكله يكون باطلا ثم الايمان المجمل يتم بشهادة واحدة عند ابي حنيفة وهو ان يقول لا اله الا الله ثم يجب عليه الصفات والتفسير باوصاف الايمان وعنده ان تعين بتم بشهادتين وهو لا اله الا الله محمد رسول الله ثم تجب عليه سائر اوصاف الايمان وشرائطه من المضمرات شرح القدوري في اول كتاب السير

وللعبد افعال اختيارية يثابون بها ان كانت طاعة ويعاقبون عليها ان كانت معصية في شرح عقائد النسفية لسعد الدين التفتازاني

وفي كلام الجبرية والمرجئة ما هو كفر مثل قولهم بانه ليس للعبد افعال على الحقيقة لا في الخير ولا في الشر وما يفعل العبد فالفاعل هو الله تعالى وهذا كفر لانهم وصفوا الله تعالى بالقبائح والزنا
مذهب الامام ابي شكور السالمي الحنفي في الفول الجبرية وفيه نقصر

المسائل المتعلقة بالاعتقادات

مسلم اولان زيد ونه ملتدن سن ديو سؤال اولنسه قنده ملت محمد صلى الله عليه وسلم حضرتلرندنم ديلكمي كركدر يوخسه ملت ابراهيم عليه السلام حضرتلرندنمي ديمك كركدر

الجواب ملت محمد صلى الله عليه وسلمدنم ديمك كركدر

دار اسلامده تولد ايدوب مسلم اولادندن اولان زيد عاقل وبالغ اولوب كلمتين شهادتيني تلفظ ايدر اولسه قنده زيدك مواجهه سنده حق تعالى واردر بر شينك ربيدر وملائكه لري واردر وكتابلر انزال ايلميوب ورسوللر ارسال ايتمشدر بعد الموت بعث واردر خير وشر حق تعالى حضرتلرندندر دينلوب بعده زيده بو ذكر اولنان امورده ايناتوب تصديق ايتديكمي ديو كلرنده ايناندم وتصديق ايتدم ديسه بو مرتبه ايله مؤمن اولمش اولورمي **الجواب** اولور

صورة مزبوره ده زيدك مواجهه سنده وجه محرر اوزره صفت ايمان توصيف وبيان اولنسه قنده زيد ذكر اولنان وجه اوزره ايناندم وتصديق ايتدم ديميوب بلكه بو امورده ايمان واجب اولديغني بلمز ايدم ديسه زيده تجديد ايمان ونكاح لازم اولورمي **الجواب** اولور

اهل سنت وجماعت مذهبي اوزره افعال عبادده اختيار جزئي وارميدر **الجواب** واردر

بو صورتده اختيار جزئي انكار ايدوب عبد مجبوردر فعل استطاعت يوقدر عبددن صادر اولان افعالك حقيقتده فاعلي حق تعالى حضرتلريدر دين زيده نه لازم اولور **الجواب** تجديد ايمان ونكاح رجوع ايتمز ايسه قتل اولنور

ط انبيا عليهم الصلوة والسلام حضراتندن غيري اوليا الله دن اولان كمسنه لر برابلى دنى زياده مسابقه بركونده واررلر وكلورلر ديو اعتقاد ايتمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

بو صورتده وجه محرر اوزره طي مكان وجوازينه اعتقاد

ايدن

بلا تلوه في الغالب... في العقائد النسفية

ايدن كمسنه لر تضليل وياتبديع اولنورلرمي **الجواب** اولنمازلر

اهل جنت لساني عربيمدر يوخسه فارسيمدر **الجواب** ما قول حضرت شيخ الاسلام ومفتي الانام اعز الله الملك العلام في الجنة والنار هل هما مخلوقتان والان موجودتان لا يطرا عليهما الفنا لا بالعدم بالكلية ولا بتفرق الاجزاء عند اهل السنة والجماعة وهو الحق والله اعلم

اصناف كفره اوزرلرينه صوم وصلوة وسائر طاعات مفروضه نك فرضيته اعتقاد ايلمك فرضميدر **الجواب** فرضدر

بو صورتده مزبورلرك طاعات مزبوره نك فرضيته اعتقاد ايتميه لر يوم قيامتده انكار توحيدلري ايله مؤاخذه اولندقده اولى طاعاتك فرضيته عدم اعتقادلري ايچون دخي مؤاخذه اولنورلرمي **الجواب** اولنورلر يهود ونصارى وسائرهم

اصناف كفره اوزرلرينه صوم صلوة وسائر طاعات مفروضه نك اداسي لازم اولورمي **الجواب** اولماز

زيد مشتهات دن اولان قزي هند ي شهوت ايله مس ايله وتقبيل ايتدكدنصكره زيد نادم اولوب اول ذنبدن توبه واستغفار ايلسه زيدك توبه سي شرعا مقبول اولورمي **الجواب** اولور

كتاب الطهارات باب الوضوء

زيدك باشنده نزله اولوب ابدست الور اولدقده ماء بارد وياحار ايله باشنه مسح ايله اول علت مشتد اولديغني تجربه ايله ياحذاق اطباء مسلمين تدانيك اخبارلريله متعين اولمغله زيد ابدستده غسل لازم اولان اعضاسني غسل ايدوب باشنه مسح ايلمايه ابدستي تمام اولوب اول ابدست ايله نماز قلمه جائز اولورمي **الجواب** اولور

ذكر ابو سعيد البردعي ان ابا حنيفة رح انما جوز قراءة الفاتحة بالفارسية خاصة دون غيرها من الالسنة بناء بالعربية على ما جاء في الحديث لسان اهل الجنة العربية والفارسية الدرية والاصح ان الاختلاف في جميع الالسنة واللغات نحو التركية والهندية والرومية خلاف واحد محيط رضي في نوع القراءة بالفارسية في الفصل الثالث من كتاب الصلوة

وفي الحديث لسان اهل الجنة العربية والفارسية الدرية بتشديد الراء كما في الكرماني وغيره من شارح في اواخر كتاب الصلوة كذا في غاية السروجي في باب صفة من كتاب الصلوة

عدالته بشرط غير ظاهر الفسق وقيل او باخبار طبيب مسلم منح الغفار

في بيان احكام العوارض من الصوم
ولو شلت يداه وعجز عن الوضوء والتيمم بمسح ذراعيه مع المرفقين على الارض يداه وعجز عن الوضوء والتيمم ووجهه على الحائط والا يدع الصلوة كما في صحاح في باب الوضوء والغسل من الطهارة ومثله في القنية في الفصل الثالث من الطهارات كذا في التتارخانية

زید کہ ایکی اللری جولاق اولوب بنفسہ ابدست و
بتیمم ایتمکہ قادر اولمیوب و ابدست و تیمم ایتدرہ جک کیمسہ
اولماسہ زیدہ نہ وجہلہ نماز قلمق کرک کیدر
الجواب ایکی اللرینی و یوزینی دیواره مسح ایدوب قلمق کرکدر
و جمیع عیننہ مبتلا اولان زید ابدست الدقدہ کوزلرینک
ایچرہ غسل و یا مسح ایتمک بقدر اولدیغی ظن غالبی
اولیجق اعضاء وضونک سائرلرینی غسل و کوزلری
ایچرینی غسل و یا مسح ساقط اولمغلہ غسل و یا مسح
ایتماسہ زیدک ابدستی صحیح اولورمی
الجواب اولور
مصلی اولان زید حین داخل صلوتدہ قہقہہ ایلہ وضوء منتقض
اولورمی الجواب اولماز
بیت خلادہ ابدست الان زید خلادہ وار ایکن
تسبیحاتی ذکر ایتمک کرکمیدر یوخسہ ترکمی کرکدر
الجواب ترک کرکدر

باب الغسل

مستوی و افتہ اولوب جماعہ قادر اولمیان زید
احتلام اولدیغی بعد التیقظ تذکر ایدوب مقدار
یاشی بولوب یاشی منی و مذی اولدیغی نیفہ ایلمہ غسل
لازم اولورمی الجواب اولماز
ہند حامل یہ ولد طوغوردقدہ قان کورمسہ ہندہ غسل لازم
اولورمی الجواب اولور
زید بالغ جاریہسی ہند صغیرہ جماع ایدوب انزال واقع اولسہ زید
و ہندہ غسل لازم اولورمی الجواب زیدہ لازم اولور
ہندہ لازم اولماز لکن مراہقہ ایسہ تخلقا غسل ایلہ امر اولنور
بعد الجماع غسل ایدن ہند خارج فرجینی غسل ایتدکدہ اصبعی
فرجنہ ادخال ایلدیکدہ غسل ایتمکی لازم اولورمی
الجواب اولماز
زید ستنجی ایدر ایکن بر برماغنی دبرینہ ادخال ایلسہ زیدہ غسل
لازم اولورمی الجواب اولماز
زید احتلام اولوب باخود شہوتلہ اخر ستی و تقبیل ایتمکلہ ہ

صلبندن

دیجب علیہا الغسل لانہ لا یمکن نقلہ الغسل الجانح

بتوضا فیہ الخلاء ولا یذکر التسبیحات
النبی وردت فیہ فی باب
الاستنجاء من الطہارات

و قہقہۃ الصبی غیر ناقض کما قال الجمہور
کذا فی حاشیۃ الہدایۃ قہستانی
فی اول کتاب الطہارات

الصبی کالبالغ فی نواقض الوضوء
الا القہقہۃ اشباہ فی احکام
الصبیان

ولا یجب الغسل
اتفاقا فیما اذا استیقظ انہ
ودی تذکر الاحتلام اولا
بحر الرائق من اول الطہارات

غلام ابن اثنی عشر سنین جامع امرأتہ
البالغۃ فعلیہا الغسل لوجود السبب
فی حقہا وہو مواراۃ الحشفۃ بعد توجہ
الخطاب ولا غسل علی الغلام لعدم الخطاب
لانہ یؤمر بالغسل تخلقا واعتبارا ولو کان
الرجل والمرأۃ صغیرۃ یجامع مثلہا
فعلی الرجل الغسل ولا غسل علیہا
لوجود السبب فی حقہ وانعدام
السبب فی حقہا محیط ...

صلبندن شہوت ایلہ منی منفصل اولدقدہ ذکرینی بدیلہ
امساک ایدوب باخود برشئ ایلہ شد ایدوب بر مدت
منی راسی حلیلہ چقماسہ اول مدتدہ زیدہ غسل لازم
اولورمی الجواب اولماز

باب المیاہ

زید شطرنج اوینایوب فارغ اولدقدہ ایکی اللرینی بر قوہ
ایچندہ اولان صویہ صوقوب غسل ایلسہ زیدک اللرندہ
نجاست اولمیوب انجق کیر اولسہ مجرد اول کیری غسل ایتمکلہ اول صو
مستعمل اولورمی الجواب اولور
اتش ایلہ باخود ہوانک حرارتیلہ اریمش قار صویی ایلہ ابدست
الوب غسل ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

باب التیمم

زید پاک طیب موضعدن تیمم ایتدکدن صکرہ عمرو اول موضعدن
تیمم ایلسہ زید و عمروک تیمملری جائز اولورمی
الجواب اولور

باب المسح علی الخفین

زید طہارت کاملہ اوزرینہ ایاقلرینہ کیدیکی مستلری
اوزرینہ حدث واقع اولمدین اول مستلر کیوب بعدہ
زیدہ حدث واقع اولوب ابدست الدقدہ اوزرندہ
اولان مستلر اوزرینہ مسح ایتدکدن صکرہ زید
اوزرندہ اولان مستلری چیقاروب تکرار ابدست
الدقدہ ابتدا کیدیکی مستلر اوزرینہ مسح کفایت
ایدرمی یوخسہ ایاقنی غسل ایتمک لازم اولورمی
الجواب اول مستلر اوزرینہ مسح کفایت ایدر
طہر تام اوزرینہ ملبوسین اولان جوربین ثخینین اوزرینہ
مسح جائز اولورمی الجواب اولور
بو صورتدہ اول جوربین نہ صورتدہ اولمق کرکدر الجواب اباغہ
کیلدکدہ ایاقلردن ایاغک بوزی کورنمیوب و بلا شد
ساق اوزرینہ طورمق کرکدر
زیدک ایاقلرینہ کیدیکی جارقلری ایاقلرینک اوستنی طوتوب قلدینہ
وارنجہ نصفندن زیادہسی ستر ایتماسہ اوزرلرینہ

و وجوب الغسل یتعین بمجموع المزایلۃ والخروج ولا یجب الا بہما جمیعا الا تری ان المزایلۃ اذا وجدت علی وجہ الشہوۃ
ولم یوجب الظہور والخروج من الفرج لا یجب بالاجماع عامہ فی شرح الہدایۃ فی اول کتاب الطہارات
ثم الشہوۃ شرط فی وقت الانفصال عند ابی حنیفۃ و محمد و وقت الخروج عند ابی یوسف
حتی لو انفصل عن مکانہ بشہوۃ واخذ رأس العضو حتی سکن شہوتہ فخرج بلا شہوۃ یجب الغسل
عندہما لا عندہ فی شرح الصدر الشریعۃ

ولو غسل یدہ للطعام او منہ صار الماء
مستعملا لانہ اقام بہ قربۃ لانہ سنۃ
لو غسل یدہ من الوسخ لا یصیر مستعملا
لعدم الازالۃ الحدث واقامۃ القربۃ
کذا فی المحیط بحر الرائق فی الطہارات

ویرفع الحدث بماء مطلق کماء السماء والاودیۃ
والعیون والابار والبحار والثلج المذاب والبرد
وہو داخل تحت ماء السماء وقد
استدل علی جواز الطہارۃ بماء البرد والثلج
بما ثبت فی الصحیحین عن ابی ہریرۃ
ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کان یسکت
بین تکبیرۃ الاحرام والقراءۃ سکتۃ
فیقول فیہا اشیاء منہا اللہم اغسل
خطایای بالبرد والثلج المقفار
من باب المیاہ

اذا تیمم ثم تیمم غیرہ من ذلک المکان جاز
لان التراب لا یصیر مستعملا لانہ لیس
کالتزق بیدہ وہو کفضل الماء فی الاناء
ولو الجیہ فی السابع من کتاب الطہارات

وان لبس الجرموقین قبل ان یحدث
ومسح جاز المسح علی الجرموقین وان لبس
الخف فوق الجرموقین فہو بمنزلۃ اللفافۃ
خزانۃ المفتین فی باب المسح

ومقطوع احد الرجلین اذا لم یبق شیء
ولبس الخف علی الاخر مسح علیہ
حاوی القدسی فی باب المسح
علی الخفین

مسح ايتمك جائز اولورمی الجواب اولماز

باب في اعيان النجسة واحكامها

زيدك اياغنك برماغنده ياره سی اولمغله ياره دن صيقوب ثوبنه يا بدننه اصابت ايدن جراحت رقيقه ال ايه سی قدر اولميجق مانع صلوة اولورمی الجواب اولماز

عشر ان عشر اولميان بر قيويه نجس واقع اولمغله اول قيونك صوينی نزح اولنمق ممكن اولماسه اول قيودن نه مقدار صو نزح اولنمق گركدر اول قيونك صوينی طاهر اولور

الجواب اوچيوز قوغه نزح اولنمغله طاهر اولور

عشر ان عشر اولميان صو قيوسنه نجاست دوشوب قيوده اولان صوينك جمله سنی نزح ممكن اولمغله صوينك جمله سی نزح اولنمدقچه اول قيونك صويی پاك اولورمی

الجواب اولماز

عشر ان عشر اولميان بر قيويه بر حيه كبيره واقع اولوب شيشوب پاخود طاغلمه اول قيونك صوينك كليسنی نزح ممكن اولمغله كليسنی نزح لازم اولورمی

الجواب اولور

بو صورتده حيه نك قيويه دوشمكك ابتداسی معلوم اولماجق اول قيونك صوينی جنابتدن غسل ايدنلر توضی ايدنلره فجر كونلكك نمازلرينی اعاده لازم اولور الجواب اوچ كون اوچ كيجه لك

بر قيويه كلب دوشوب هلاك اولسه اول قيونك جمله صويی نزح اولنوب چقمق ممكن اولمغله اول قيونك طهارتی اچون جمله صويی نزح ايلمك اولورمی يوخسه غسل احجار ايله نقل اولوب حالا توقف ايدرمی الجواب ايتمز

بشر يا ايله نجاسه نك مابينی نه مقدار تعبير گركدر قيونك صويی نجس اولميه الجواب ارضنك صلابت و رخاوتنه گوره تقدير اولنوب تعويل اعتماد و اثر نجاست اولان لون طعم و رايحه دن بری نفوذ ايتمامكدر

زيدك منزلنده اولان صو قيوسی ايچنده نجاست طولوب باور صار اوزره بر مدت مرور ايدن صكره اول قيونك ايچنده

اولان نجاستی وجود ايده وقعرنده نجاست نابير ايلديكی طاشی وطپراغی قازوب بالكليه اخراج اتكلا اثر نجاستك اثری قالمسه اول قيو شرعا پاك اولوب صويی استعمال جائز اولورمی الجواب اولور

بر پاك قيويه ابدست ياغسلده استعمال اولنان صو واقع اولوب قيونك صوينه قارشسه قيونك صويی وارد واقع اولان مستعمل صودن اكثر اولميجق اول مخلوط صو ايله ابدست الوب وغسل ايتمك جائزاو ازلورمی الجواب اولور

بر پاك چكر صو قيوسنه دوشوب بر مدت مكث ايتمكله چكر تروب قوردلنسه اول چكر وصو متنجس اولورمی الجواب اولماز

زيد خمر ايله اون يوغوروب خامور ايدروب اندن ايتمك طبخ ايله اول ايتمك پاك اولورمی الجواب اولماز

بعض بلادده كوهرجله اتخاذ ايدن كمسنه لر معدنندن اخراج ايتدكلری طپراق ايله مخلوط كوهرجله قارشمغله كوهرجله متنجس اولورسه ~~يوخسه قلايلمق لازم اولورمی~~ الجواب ~~اولمازپاك اولور قلايلمق لازم اولماز~~

بول ويا خود غيری نجاست ايله متنجس اولان باقر لانس خود باقراوردك صو ايله اوچ كره غسل اولنوب اثر نجاست قالمسه پاك اولورمی يوخسه قلايلمق لازممیدر الجواب پاك اولور قلايلمق لازم دگلدر

بر قنو صعوده تحت ارضده ممودوشی اولان قنوات ايله بر چشمه يه جريان ايدن صويه بركار بردن نجاست قارشمغله متنجس اولان صوينك ~~جريان ايتديكی حالده اول~~ قنواتك تطهيری نوجهله در الجواب متنجس اولان صوينك جريان ايتديكی محلنه پاك صو اجرا اولنوب اثر نجاست قالميوب طهارتی مظنون اولميجق قنوات پاك اولور

بو صورتده اول خزينه نك تطهيری نوجهله در الجواب

وفي المنبع والدقيق اذا صب فيه الخمر لا يطهر ولبس لهذه حيلة في العصراك وبيری غسل الثوب وغيره منه

اصلاح بحور قنسيقی ايله الخلاصه خلط ايدوب بعده اتش ايله قيناد قلريده اول قنسيقی يابوب كوی كوهرجله قارشه اول كل كوهرجله يه جميع

نجس الحوض فيه ماء ويخرج فيه بحيث ما يتبين النجاسة فيه تصير طاهرا وان لم يخرج مقدار ما كان في الحوض وعليه الفتوی خوانه

قنواتدن چشمه يه اكمل في كتاب الطهارات صو خزينه سنه جريان ايدوب قنوات وخزينه متنجس اولورسه

وينزح ما فان في حالة وجوب نزح الكل لولم يمكن نزحها بان كانت معينا وذلك انبني محمد في ابار بغداد بكثرة مائها بجاورها الدجلة وفي الخلاصة الفتاوی انه ينزح الی ثلثمائة وجعله في الفتاية رواية عن الامام وهو المختار والاشبه

شرح قانبق في شرح الدقائق في كتاب الطهارات

المعتبر بين البالوعة وبئر الماء خمسة اذرع في رواية سبعة في رواية حفص قال الحلواني الطعم واللون والرائحة وان لم يتغير جاز والا لا ولو كان عشرة اذرع

اولان

فتح القدير

وإذا اختضب بالحناء النجس ثم غسل ذلك الموضع ثلث مرات يطهر ولا يضره بقاء الأثر وكذا الصبغ النجس والدهن النجس نوازل ابي الليث في الطهارات

وإذا غسل اليد والثوب المصبوغ بصبغ نجس يجب ان يسيل منه ماء ابيض نقيا فيطهر وقيل يغسل منه ثلث مرات وقيل ثلاثا كما في النهاية وعلى هذا فيه الخلاف اذا دهن الجلد بالدهن النجس في فصل فيما يطهر به الانجاس من الطهارات

ومن الجنبي غسل بوبه من دهن نجس طهرت ولا يضره اثر الدهن على الاصح في فصل تطهير الانجاس

خزينه نك پاك صو بر جانبندن كيروب اخر جانبندن چيقدوغى
اثر نجاست قالمز ايسه خزينه پاك اولور

قان ايله مخلوط اولان بوياايله بويانان بوغاصى ماء طاهر ايله چوق
صوبه صقوب كلوب صو بياض اولنجه غسل اولنسه اول بوغاصى
پاك اولمش اولورمى

الجواب اولور لكن بوندن صكره اوچ
كره غسل ايتمك احوطدر

بو صورتده اول بوغاصى وجه محرر اوزره غسل اولنوب بعده بوغاصى
باغ ايكن نماز قلمق جائز اولورمى

الجواب اولور

فصل في الاستنجاء

زيدك ايكى اللرى چولاق اولوب بنفسه استنجايه قادر اولميوب
و استنجا ايتدره جك كمسنه سى اولمسه زيددن استنجا ساقط اولورمى

الجواب اولور

كتاب الصلوة

يوم نحرده مزدلفه ده نماز قيلان حجاجدن غير صلوة صبحى
وقتك اولنده مى قلمق افضلدر يوخسه اقتضا ايدرسه اعاده
قابل اوله جق مرتبه دراخ وقته تأخير ايدوب قلمقمى افضلدر

الجواب اعاده قابل اوله جق مرتبه تأخير افضلدر

صلوة ظهر وعصر وعشا دردر ركعتمى فرض اولورلر يوخسه
ايكشر ركعتمى فرض اولدى **الجواب** قبل الهجره ايكشر
ركعت فرض اولوب بعد الهجره ايكشر دخى فرض اولوب
سفرده فرض اول اوزره ترك اولنوب حضرده درت
اوزره متقرر اولدى

شرب خمر واكل حرام دبونلرك امثالى معاصى يى مرتكب ولان
شرائط اركانى ايله ادا ايلديكى صلوة وسائر شرعا صحيحه اولورلر
واول كمسنه عبادتنك ثوابنه نائل اولورمى

الجواب اولور

بو صورتده وجه محرر اوزره اولنان عبادات عند الله مقبوله در
ديو حكم اولنورمى **الجواب** مختار اولان حكم اولنمامقدر

باب الاذان

وندب الاذان والاقامة للمسافر والمقيم في بيته للقضاء اي لاداء الصلاة لانهما من سنن الجماعة
المستحبة زيلعي في فصل الاذان

اذان استماع ايدن كمسنه مؤذنه لسانا اجابتدن غيرى
مؤذن شهادتينى تلفظ ايتدكده ابهاملرينك ظهرلرينى كوزلرى
اوزرينه وضع يا خود سبابه لرينك باطنلريله كوزلرينى مسح
ايتمك مستحبدر كوزاغرسنه شفا ميدر وا اذان
تمام اولدقدن بعض ادعيه قراءتى ياخود صلوة على النبى ايتمك
مستحبدر **الجواب** ذكر اولنان امورك برسى كتب معتبره ده
بولنمامشدر

نسوانه صلوة مفروضه ايچون اذان واقامت لازمه اولورمى

الجواب اولماز

بر قاچ كمسنه لر سيره كيدوب صحراده بر يرده جمع اولوب
بلا اذان جماعت ايله نماز قلسه لر ترك اولنان اذان ايچون
اثم اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

باب شروط الصلوة

معرفت قبله ده موثوق به اولميان كمسنه نك وضع ايتديكى
محراب اصحاب كرام وتابعين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
حضراتنك اول معرفتده معتمد اولان كمسنه لرك وضع
ايتدكلرى محاريب قديمه يه ياخود محاريب قديمه نك
وضعلرى سمتنه موافق اولميجق اول محرابه اعتبار
اولنورمى **الجواب** اولنماز

تكبيرة الافتتاح نمازك شرطندنميدر يوخسه اركانندن
ميدر **الجواب** شرطندندر

باب صفة الصلوة

صلوة وترك فرض اولديغى صلوة مفروضه يه مى مخصوصدر
يوخسه صلوة نافلده دخى فرضميدر
(في قيام)

الجواب صلوة مفروضه يه مخصوصدر

نسايه حالت سجده ده ايا قلرينك پارمقلرينى ديكمك
لازممیدر **الجواب** ديكمك كركدر

مصلى اولان زيد سجده ايدر كن الينى اصلا يره وضع ايتميوب
باشندن اولان صاريغى الينه ملاصق دكل ايكن صاريغى
ايله بلا عذر بورنى اوزرينه سجده ايلسه جائز اولورمى

الجواب اولماز

صلوة نافله يه باخود قيامدن عجز ايله صلوة فرضه قاعدا
شروع ايدن زيده سؤال اولان قعده ايتديكى كبى
قعود و بيني شمالى اوزرينه ومقعدى يوقسه ارسال ميدر
الجواب يمينى شمالى اوزرينه وضعدر

باب الامامه

امامتنه متعلق كسنه بولنمايوب مجلسك اصحابندن زيد اعلم
بالسنه عمرو اقرأ اولسه امامته زيد عمرودن تقديمى
اولنيدر الجواب زيد اولنيدر

اعمى اولان زيد بر قريه ده واقع مسجد شريفده برات ايله
امام اولوب صلوة مفروضه ده امامت ايدوب خلق
زيده اقتدا ايلسه لر اول قريه ده سائر اهاليدن اعلم
اولوب زيددن افضل كسنه دخى اولماسه زيدك اما
امامتنده باخود زيده اقتدا ده كراهيت وارميدر
الجواب بوتقديرا هاليسنك افضلى اوليجق انكا اقتدا سائردن
اقتدادن افضلدر

بو صورتده قريه مزبوره اهاليسندن بعض كسنه لر زيده اعمى
اولمغله اقتدا ايتمكده بهره و بوزيدى اقتدادن اخراجه قادر
اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد اعرج اولوب سجده ايتدكده ديزلريله برابر بيننى بروضع
ايده مه زيدك امامتى جائز اولورمى الجواب اولور غيرى اولى در

احدب اولان زيدك احدب اولميان كسنه لره امامتى
صحيح اولورمى الجواب اولماز

الثغك امامتى جائز اولورمى الجواب اولور

بو صورتده بر مسجد شريفك امامى اولان زيد خصمنه لكنته
سببيله صمم عارض اولسه جماعتى مجرد صمم عارض اولمغله
امامتدن عزل ايتدرمكه قادر اولورلرمى
الجواب اولمازلر

مؤذن اولان زيد صلوة مفروضه ده اقتدا ايتديكى
امامك انتقالاتنده تكبيراتى جماعته تبليغ ايدرادسه
تغيير وتلحين وصيحه ايتميوب مجرد صوت اعلا ايله تبليغ
ايلسه زيدك وجه محرر اوزره ايتديكى تبليغ زيدك باخود

جماعتك نمازلرينه خلل ويررمى الجواب ويرمز

بر مسجد شريفده تكبير امام كفايت ايدركن مؤذنه جهر ايتمك
لازم اولورمى الجواب اولماز اما انسه فرض بوتقديرلكن
قدر حاجتدن زياده افراط ايدوب چاغرمسى
مسى اولور

بر قريه نك امامى اولميوب اهاليسى اذان و جماعت ايله
نماز قيلمغى ترك ايلسه لر اهالى مزبوره امام اتخاذينه و
جماعته مداومته جبر اولنورلرمى الجواب اولنورلر عناد
ايدرلرسه قتللرى مشروعدر

زيد قرائتدن بر نمازى جماعت ايله ادا ايتمك ايچون مسجده
واردقده امام ركوعده ايكن ادراك ايدوب بعده
نمازه شروع ايتدكده افتتاح تكبيرينى قائما ايتميوب راكعا
ايلسه زيدك شروعى صحيح اولورمى الجواب اولماز

باب ما يفسد الصلوة وما لا

صلوة مفروضه امامت ايدن زيد ركعات صلوتدن
برنده قرآن عظيم الشاندن ما يجوز به الصلوة مقدارى
قرائت ايتدكدن صكره حصر اولوب بعده اول صلوتى تمام
ايتمدين عمرو استخلاف ايدوب كندو اول مكانده كنته
زيده اقتدا ايدن كسنه لرك صلوتلرى باطله
اولورمى الجواب اولور

مصلى اولان كسنه لر بلا عذر غرض صحيحى بوغيكن
صلوة اثناسنده تنحنح ايدوب حروف ظاهر اولسه صلوتى
فاسد اولورمى الجواب اولور

زيد نماز اثناسنده دنيا كلامى سويلسه نمازى فاسد اولورمى
الجواب اولور

بر بهره موذيه اولوب ذبحنه مساغ شرعى اولمغله زيد وجه
شرعى اوزره اول بهره يى ذبح و جلدينى سلخ ايدوب اول
جلد ايله قبل الدباغه نماز قلسه جلد مزبور مانع جواز
صلوة اولور نجاست اولمايجق زيدك صلوتى
صحيحه اولورمى الجواب اولور

زيدك يانندهٔ درهمدن زياده مسك يا عنبر موجود

وان غیر المعنی بان قرا فرالجنة والناس بنصب الجیم قال بعضهم لا تفسد الصلوة وهکذا روی اصحابنا وهو الشبه لان فی اعتبار الصواب فی الاعراب ایقاع الناس فی الحرج وقد نوع شرعا ذخیرة فی الفصل فی اللحن فی الاعراب کذا فی التاتارخانیه فی العاشر فی اللحن فی الاعراب

ولو قرا حرفا مکان حرف ولم یغیر المعنی وهو فی القرآن کلمتین مکانه مسلمون لا تفسد عند الکل اما اذا لم یختلف المعنی لکن لیس فی القرآن کالحی القیام عندهما لا تفسد وعند الثانی تفسد وان یغیر المعنی ولیس مثله فی القرآن تفسد عند الکل ولا عبرة للاب المخرج وانما العبرة لاتفاق المعنی عندهما ولوجود المثل عنده بزازیه فی الثانی عشر من کتاب الصلوة ملخصا

ایکن نماز قبله نمازی صحیح اولورمی **الجواب** اولور ظاهردر

مصلی اولان کمسنه صلوتنده سورهٔ عصری قرائت ایدرکن وتواصوا بالصبر ده صاد طرن صکره اولان بانی کسر ایله ورابی سکون ایله کتف وزننده قرائت ایله اولکمسنه نک صلوتی فاسد اولورمی **الجواب** اولماز

مصلی اولان زید صلوتنده انا اعطیناک الکوثر یرینه سینله الکوسر اوقوسه زیدک نمازی فاسد اولورمی **الجواب** اولور

قرآن عظیم الشانک وجوه قرائتنده حرفلرینک مخارج وصفاتلرینی اداده اعتباریه در **الجواب**

فن قرائته عالم وعدل وضابط اولان مشایخک اخذ ایلدکلری وسند صحیح ایله رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه منتهی اولان روایت مشهوره لرینه در

بو صورتده حروف قرآنیه دن ضاد حرفنی حالا موجود اولان مشایخ فن قرائتک عالم وعدل وضابطلری امثاللرینک کتب قرائتده مسطور اولان درایته موافق بیانلرنده مشتهر صاحب شریعت صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه سند صحیح ایله منتهی اولان روایتلری اوزره سائر ناسه تعلیم ایتدکلری اداتی قبول واولوجه اوزره مکلفینه اداسی ایتمک لازممیدر **الجواب** لازمدر

بو صورتده فن قرائتده مهارت ادعاسنده اولوب مشایخ فنک عدولندن اخذ وروایتی معلوم اولمیان بعض کمسنه لر اهل فنه مخالفت قصدیله حروف ضادی ظادن تمییز ایتمیوب صلوة وخارج صلوتده قرآن مبیندن اولان ضاد حرفلرینی ظا اوقیوب معا بودر دیو اشاعه ایله لر مزبورلرک صلوتلرینک حکم شرعیسی نه در وبو وجه اوزره اداللرینه اعتبار اولنورمی **الجواب** مزبورلرک وجه محرر اوزره قرآن کریمده اولان ضاد حرفنی ظا اوقیوب قلدقلری نماز فاسد اولور بو وجه اوزره اولان اداللرینه اعتماد واتباع جائز

کل قرأة اذا وافقت العربیة ولو بوجه فصیح ووافقت احدی المخالفة الفصیح یختلف فیه وکان مخالفة الفصیح ووافقت احدی المصاحف العثمانیة ولو احتمالا وصح لا یجوز ردها لا یحل انکارها بل هی من الاحرف السبعة التی نزل بها القرآن ووجب علی الناس قبولها سواء کانت من الائمة السبعة او غیرهم من العشرة او سواهم وقولنا صح سندها نعنی به انه یرویه القراة الغرل الضابط عن مثله کذا حتی ینتهی ومع ذلک کانت مشهورة عند اهل هذا الفن غیر معدودة عندهم فی الغلط او مما شذ بعضهم ومتی اختل رکن من هذه الارکان واطلق علیها ضعیفة او شاذة او باطلة سواء کانت عن السبعة او عمن اکثر منهم هذا الصحیح عند اهل التحقیق ولا ینبغی بکل قراة تعزی الی واحد من هؤلاء السبعة المشهورین فان الاعتماد علی الاجماع هذه الشرائط والاوصاف لا علی من السبب الیه من مجموعة الهسه للیهرم فی الفصل الاول من المطلب

دکلدر

جایز دکلدر

زید امام صلوة جهریه ده قرائت ایدرکن حصر اولنوب قعده اول صلوتنده زید دن افندی ابدن عمرو زیدک حصر اولدیغنی فتح وقرائت ایدوب زید عمرک تلقینیله بناء اول محلدن قرائت وانمام صلوة ایله زیدک واخود عمرک صلوتی فاسد اولورمی **الجواب** اولماز

باب ما یکره فی الصلوة وما لا

نسوان طائفه سندن هند صلوة مفروضه بی ادا ایدرکن قعدهٔ اولیده یا قعدهٔ اخیره ده صاغ جانبنه اوتوروب ایاقلرینی صول جانبندن چقرسه صلوتنه کراهیت کلورمی **الجواب** کلمز اما مستحب اولان صول جانبی اوزره اوتوروب ایاقلرینی صاغ جانبندن چیقارمقدر

مصلی اولان زید مسجدده ایاق برمقلرینی قبله یه توجه ایتمیوب منحرف ایدره وضع ایتمکده کراهیت وارمیدر **الجواب** واردر

زید نمازده تحیاته اوتوردقده من غیر عذر صاغ ایاغنی دیکمیوب مفترشا اوزرینه اوتورسه ترک سنت ایتمش اولورمی **الجواب** اولور

هند بوینه کوموشدن مضروب ذی روح تصاویرینی مشتمل التون وکموش حلیلرینی طاقنوب کندی نزینلری ایتمشیکن اول حالده نمازقیله اول تصاویر صغیره اولمغله ناظر اولان کمسنه یه من غیر تکلف ظاهر اولمیوب کورنمیی تأمله محتاج اولسه اول نمازده کراهیت وارمیدر **الجواب** یوقدر

زید کندنده صورت حیوان اولان درهم ودنانیری کیسه ایچره یا جیبنده قویوب یاخود حیوان صورتی اولان ورق نوبنده یا جیبنده مستور اولوب یاخود حیوان صورتی اولان برثوبی کیوب اوزرینه صورتی ستر ایدر صورت اولمیان اخر ثوبی دخی کیوب وجه مشروح اوزره صورتلر یاننده ایکن نماز قیلسه زیدک اول قلدیغی

وکراهة الصلوة بالتصاویر اذا کان التمثال کبیرا وان کان صغیرا لا یکره لما روی انه کان علی خاتم ابی هریرة ذبابتان وعلی خاتم دانیال عم اسد ولبوة بینهما صبی یلحانه واصل علی انه القی فی غیضة وهو رضیع فقیض الله اسد یحفظه ولبوة ترضعه وهما یلحانه فنقش ذلک خاتمه یحفظ نعم الله تعالی محیط رضوی فیما یکره فی الصلوة

واللبس في الصلوة ثلثة انواع جائز ومستحب ويكره بجائز ثوب واحد متوشح به كقميص صفين ونحوه والمستحب ثلثة اثواب قميص وازار وعمامة وعن محمد ازار ورداء وزيادة الزلية مع زيادة الخشوع زيادة في الخذمة والمكروه ثوب واحدة لا يستر الاعورته كسراويل وازار واحد حاوي القدوري في باب شروط الصلوة

نمازنکرده اولورمی **الجواب** اولماز

زید یوزنی والقربیی ظلوبغلرندن انشاغی ایاقلرندن ماعدا سائر اعضاسنی ستر ایدوب صلوة مفروضه به امامت ایله مجرد ایاقلرینی ستر ایتمکله زیدک صلوتنه فساد وکراهت کلورمی **الجواب** کلمز

بو صورتده عمرو زیده ایاقلرینی ایتمامکله صلوتک فاسده اولور دیوب بو وجهله زیده عداوت ایدوب زید عمروه دخی ملاقی اولوب سلام ویردکده سلامنی الماسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر وتوبه واستغفار

مصلی اولانلر کمسنه سورهٔ فاتحه‌یی قرات ایتدکدنصکره بر سوره یاخود برقاچ آیتی قرات اوزره مداومت ایتمکده کراهیت وارمیدر **الجواب** واردر

باب النوافل

ما قول الائمة الحنفية رضي الله عنهم فيمن يصلي ركعتي سنة الفجر او الاربع قبل الظهر واشتغل بالبيع والشراء او الاكل والشرب او لبس خفيه وفيمن تكلم بعد اداء الفريضة قبل اداء السنة او اشتغل بعمل ينافي التحريمة فهل يبطل السنة او ينقص ثوابها افتونا ماجورين **الجواب** اما في صورة الاشتغال بالبيع والشراء او الاكل والشرب او لبس الخفين فانه يعيد السنة والاشتغال واما في صورة التكلم بكلام الدنيا بعد الفرض قبل السنة والاشتغال بما ينافي التحريمة فلا يسقط السنة ولكن ينقص ثوابها وهو الاصح ما قول الائمة الحنفية رضوان الله تعالى عليهم اجمعين فيما اذا انزل بالمسلمين نازلة شديدة مثل الفتنة وعموم المرض او غير ذلك فهل يجوز لائمتهم ان يقنتوا في صلوتهم المفروضة وهل لدفعها صلوة واذا كانت صلوة فكيف يصلي هي افتونا ماجورين **الجواب** اذا انزلت بالمسلمين نازلة من النوازل يجوز ان يقنت الامام في الصلوة عند الفقهاء رحمهم الله تعالى وعند جمهور اهل الحديث رضي الله تعالى عنهم القنوت عند النوازل مشروع في الصلوة كلها وللمسلمين ان يجتمعوا عند النوازل ويصلوا ركعتين فرادى كصلوة الخسوف ويدعو

ويتضرعوا

من ارتكب منكرا او اذى مسلما او معاهدا وجب عليه التعزير فهستاني في الحدود

وكره تعيين صورة اي الملازمة على قراءة صورة معينة سوى الفاتحة لصلوته فرضا او غيره فلا باس به في بعض الاوقات فهستاني في نقل محمد الامام في كتاب الصلوة كذا في فتح القدير صفة الصلوة

[illegible] السنة [illegible] صلوته [illegible] في صلاة الحلبي [illegible] السنن

والكلام بعد الفرض لا يسقط السنة لكن ينقص ثوابه وكل عمل ينافي التحريمة ايضا قال وهو الاصح قنية في باب السنن

ولا يقنت في الفجر وغير بلية فان وقعت بلية فلا باس به كما فعل رسول الله صلى الله عليه وسلم فانه قنت شهرا فيها يدعو على رعل وذكوان وبني لحيان ثم تركه شرح الوهاج للحدادي في باب الوتر والنوافل

وفي شرح النقاية منسوبا الى الغاية وان نزل بالمسلمين نازلة قنت الامام في الفجر وهو قول الثوري واحمد وجمهور اهل الحديث القنوت عند النوازل [illegible] في الصلوة كلها [illegible]

ويتنفل قاعدا مع قدرته على القيام ابتداء او بناء المطلق في التنفل ليشمل السنة المؤكدة والتراويح بحر رائق في باب الوتر والنوافل

ويتضرعوا الى الله سبحانه لانه اقرب من الاجابة

قیامه قادر اولوب لکن پیر یاخود فراجنده ضعف اولان زید صلوة تراویحی قاعدا قیلسه شرعا جائز اولورمی **الجواب** اولور

باب قضاء الفوائت

برقاچ کمسنه‌لر برقیودن برقاچ کون ابدست الوب اول ابدست ایله اول کونلرده صلوة مفروضه‌یی سنتلریله ادا ایدوب بعده قیونک صوبی نجس اولدیغی ظاهر اولمغله اول ابدست ایله ادا اولنان صلوات صحیحه اولمامغین اول کمسنه‌لر اول قیلدقلری ابدست ایله ادا ایلدکلری صلوات مفروضه‌یی اعاده ایتدکلرنده سنتلری دخی اعاده لازم اولورمی **الجواب** سنت فجری فجرینک قضاسیله یعنی کونده قبل الزوال معا قضا واعاده ایدرلر وقت مذکوردن صکره قضا واعاده لازم اولماز سنت ظهری ظهرینک وقتنده اعاده وقضا ایدرلر وقتی خروجندن صکره قضا اولنمز سائر صلواتک سنتی اصلا قضا لازم دکلدر

باب في سجدة السهو

اخیره‌ده صلوة مفروضه‌دن بر صلوته امامت ایدن زید قعدهٔ تشهد مقداری اوتوروب بعده سلام ویردکده جماعتدن زیده اقتدا ایدوب مسبوق اولان عمرو قضاء ماسبق ایچون قیام ایدوب زید اوزرینه سجدهٔ سهو لازم اولمغله سهو ایچون سجده ایدوب لکن عمرو زید ایله سهو ایچون سجده ایتمیوب نمازینی تکمیل ایلسه عمروک نمازینه خلل کلورمی **الجواب** کلمز الحق بعده سجدهٔ سهو لازم اولور

زید وترده سهوا قنوتی ترک ایدوب بعده رکوعدن قالقدقدنصکره تذکر ایله قنوتی اوقورمی یوخسه سجدهٔ سهوی ایدرمی **الجواب** سجدهٔ سهو ایدر

فرائضک رکعتین اخیره‌سنده سهوا ضم سوره ایلین زید مصلی‌یه سجدهٔ سهو لازم اولورمی **الجواب** اولماز

[illegible]

واذا قام المسبوق لقضاء ما سبق بعد ما سلم الامام ثم تذكر الامام ان عليه سجدة السهو قبل ان يقيد المسبوق ركعته بسجدة فعليه ان يرفض ذلك ويعود الى متابعة الامام ثم اذا سلم قام الى قضاء ما سبق به ولا يعيد بالفعل عن القيام والقراءة والركوع ولم يعد الى الامام ومضى على صلوته يجوز ويسجد للسهو بعد فراغه من القضاء استحسانا خلاصة في الفصل السادس عشر في الصلوة

ولو ترك القنوت ثم تذكر في القعدة او بعد ما قام الركوع لا يقنت عليه السهو في صلوة ما يصح ان فيما يوجب السهو وما لا

ولو ضم السورة في اخر الفرض ساهيا يسجد للسهو وعليه الفتوى في صلوة الاشباه

وان قرأ آية السجدة بالهجاء لم يجب عليه السجدة لانه لا يقال انه قرأ القرآن وانما يقال قرأ الهجاء لو فعل ذلك في الصلوة لم يقطع الصلوة لانه قرأ الحروف التي في القرآن ولو الجية الفصل العاشر عشر

ولو قرأ مجنون او نائم او طوطي لا يجب السجدة التلاوة على من سمعها لان تلاوته صدرت من غير معرفة وتمييز محيط رضوي في باب سجدة التلاوة

باب في سجدة التلاوة

طمبور چنبندن طوطيك آيت سجده قرأت ايدجكني استماع ايدن زيده سجدهٔ تلاوت واجب اولورمي
الجواب اولماز
بو صورتده اول كمسنه به داخل صلوتده ايكن اوزره قرأت ايتمش اولسه صلوتنه خلل كلورمي **الجواب** كلمز

باب صلوة المسافر

مسافر اولان زيد اقامته صالح اولان بر موضعده قلمقدن اون بش كون اقامت نيت ايدوب لكن لسانا اقامته نيتني تلفظ ايتماسه قلبا نيت ايتمكله زيد مقيم اولمش اولورمي **الجواب** اولور
مدت سفر اولان بر بلده يه مسافر اولان زيد بو بلده بر قصبه يه نزول ايتدكده بعض مصالحي ظهور ايدوب بو كون يارين اتمام مصلحت ايدوب قالقايم ديه رك بكرمي كون اوتوروب لكن اقامته نيت ايتماسه زيد مجرد يكرمي كون اوتورمغله مقيم اولمش اولورمي بو وجهله قصر صلوة ايدرمي **الجواب** قصر صلوة ايدر
مسافر اولان زيد صلوة خمس مفروضه يي ادا ايتدكده سنن مؤكده يي تعلمي افضلمدر يوخسه ترك ايتمكي افضلمدر
الجواب حال امنده تعلمي حال خوفده ترك ايتمك افضلدر
تركمان واعراب واكراد وبونلر امثالي كوچر اولي طائفه سي مفازه ده بر موضعده خيمه لريني قوروب اول موضعده اون بش كون اقامت نيت ايلسه لر مزبورلر موضع مزبوردن قالقوب مسافهٔ سفر بعيد آخر موضعه نقل قصديله رحلت ايتمدكجه اقامت ايلدكلري موضعده مقيملر اولوب نمازلريني تكميل ايتمك لازم اولورمي **الجواب** اولور
بو صورتده اقامته نيت ايلدكلري اول موضعه مدت سفر بعيد اولان بلده يا خود قريه اهاليسندن بعض كمسنه لر طائفهٔ مزبوره يه اقامت ايتمك ايچون قشلقريني بر آيه ياخود زياده يه مزبورلره اجرت معلومه ايله ايجار

انلر

التنية هي الارادة المعتبر فيها عمل القلب اللازم للارادة وهي ان يعلم اي صلوة يصلي والتلفظ بها مستحب تنوير الابصار في مات شروط الصلوة

ولو دخل المسافر مصرا على ان يخرج غدا او بعد غد ولم ينو الاقامة وبقي على ذلك سنين مصر لان ابن عمر رضي اقام باذربيجان ستة اشهر كان اذا قالها ولم ينو الاقامة وعلقمة ابن قيس بخوارزم سنتين يقصر الصلوة جواهر الفتاوى مسئلة في العامة

الاصل فيه الفعل نوبا ونية الفعل نزولا والنزول سير كما في المحيط والخزانة الفعل آمنا والنزول خوفا كما في الخزانة

اهل الكلاء في المفازة كالاعراب والاكراد والتركمان الدين في الاخبية والفساطيط لا يصيرون مقيمين وان نووا الاقامة في رواية عن ابي يوسف في رواية عنه انهم يصيرون مقيمين وعليه الفتوى لانهم موضع اقامتهم وقصدوا موضعا آخر للاقامة وبينهما مسيرة سفر يصيرون بـ ... في الطريق محيط رضوي في صلوة المسافر

انلر دخی استیجار ایدوب اقامت ایلسه لر اول کمسنه لر متبوعلری اولان طائفه کبی مقیم اولورلرمی **الجواب** اولورلر

باب الصلوة في السفينة

بر لیمان کنارنده مربوط اولان سفینه دن چقمق ممکن ایکن سفینه ده اولان کمسنه لر قره یه چقمیوب سفینه ده صلوة مفروضه یی قبله جایز مید ر
الجواب سفینه ارنده جه مستقر ایسه جایزدر لکن چقمق قرده قبلمق احسندر دکلسه جایز ایلمکی وجیز سرخسی ومستصفی وایضاح وغیری کتب معتبره ده تصریح اولنمشدر
بر لیمان کنارنده مربوط اولوب لکن ارض اوزرنده قرار ایتمیان سفینه دن قره یه چقمق ممکن ایکن چقمیوب اول سفینه ده نماز قلمق جایز اولورمی
الجواب اولماز
وقت ظهر داخل اولوب بعده زید صلوة ظهری ادا ایتمدن قایغه بنوب استانبولدن اسکداره کیدرکن وقت ظهرک خروجی قریب اولوب وقایقدن چقمق ممکن اولمغله قایقده صلوة ظهری قاعدا ادا ایتمک جایز اولورمی **الجواب** اولور

باب في صلوة الاخرس والمريض

اخرس اولان زید صلوة مفروضه ده اقامت ایدوب کرکی کبی متقلی اخرسلر زیده اقتدا ایدوب صلوتی ادا ایلسه لر مزبورلرک صلوتی جایز اولورمی **الجواب** اولور
اخرس اولان زید صلوة مفروضه ده اقتدا ایده جک قاری امام موجوده ایکن اقتدا ایتمیوب منفردا قبله صلوتی جائز اولورمی **الجواب** اولور
باشی اغریسنه مبتلا اولان زیدی باشی اغریسی اخذ ایتدکده ایکی کون کاه اوچ کون خسته و عاجز اولوب اصلا صلوة مفروضه یی ادایه قادر اولمیوب ادا ایده مامسه زید صحت بولدقده اول کونلرده فوت ایلدیکی صلوة

الاخرس اذا ام اخرسا جاز صلاتهم بالاتفاق وفي امامة الاخرس الامي اختلاف المشايخ محي للزاهدي في بحث الامامة في كتاب الصلوة

الاخرس اذا صلى منفردا جاز وان كان قادرا على الاقتداء بالقاري فتاوى سراجيه في باب صلوة المريض

واذا عجز المريض الايماء بالرأس اخر بوخرها فاذا صح قضى فان زاد المانع على يوم وليلة سقط عنه القضاء في الاصح كما في الاعماء لانه مجرد العقل لا يكفي لتوجه الخطاب ملتقى في مسئلة الانقطع عمارة في كتاب الصلوة في احكام المريض

مفروضه‌یی قضا لازم اولورمی الجواب اولماز

باب فی صلوة الجمعه

صلوة جمعه‌ده شرط اولان جماعتك اقلی امامدن غیری رجالدن اوچ کشیدر
فاجدر الجواب اوچدر

بر بلده واراضی امیریه‌سنك اعشار شرعیه‌سی تحصیلی طرف دولت علیه‌دن زیده ذمی‌یه تفویض اولنسه بلدهٔ مزبوره‌ده شرائط صلوة جمعه‌یی جامع ایکن مجرد وجه مشروح اوزره اعشار تحصیلی زیده ذمی‌یه تفویض اولنمغله بلدهٔ مزبوره‌ده جواز صلوة جمعه‌یه مانع اولورمی الجواب اولماز.

بر بلده اهالیسی اوزرلرینه فرض اولان صلوة جمعه‌یی ادا ایچون اول بلده‌ده اولان جامعلرینه واروب مجتمع اولدقدنصکره اول بلدهٔ محیط اولان حصنك ابوابنی امیر بلده قپادوب جماعت علی سبیل الاشتهار صلوة جمعه‌یی ادا ایلسه‌لر ابواب حصنك قپانمسی خلقی جمعه نمازندن منع ایچون اولمیوب خوف عدودن ناشی عادت اولدیغی اجلدن اولیجق وجه مشروح اوزره قیلدقلری صلوة جمعه صحیحه اولورمی الجواب اولور

برجامع شریفده برات ایله خطیب اولان زید اخر دیاره کتدکده بربنه قائمقام نصب ایتمش اولسه حالا عمرو زید کلنجه اول جامعده خطابت ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور

اهل مصرك غیری قرا اهالیلری اوزرلرینه صلوة جمعه فرضمیدر الجواب دکلدر

بو صورتده اول قریه اهالیلری جمعه کونی صلوة ظهری جماعت ایله قیلدقلرنده کراهت وارمیدر
بوقدر

باب صلوة العیدین

صلوة عیدك رکوعنه ادراك ایدن کمسنه رکوعده تسبیحاتمی ایدر یوخسه تکبیرات عیدیمی ایدر الجواب تکبیرات عیدی ایدر

بو صورتده اول کمسنه رکوعده تکبیرات ایدرکن رفع

واقل الجماعة ثلثة سوی الامام وعند ابی یوسف اثنتان وقیل محمد معه ملتقی فی باب الجمعه

الاذن العام من الامام وهو یحصل بفتح ابواب الجامع للواردین کما فی الجامع فلا یضر غلق باب القلعة لعدو او لعادة قدیمة لان الاذن العام مقرر لاهله وغلقه لمنع العدو لا للمصلی نعم لولم یغلق لکان احسن مجمع الانهر معزیا الی شرح عیون المذاهب
فی الدر المختار شرح تنویر الابصار فی فصل الجمعه

قال ابو حنیفه لا تجب الجمعة الا علی اهل المصر عنایه فی فصل احکام الجمعه

ویکره ان یصلی الظهر یوم الجمعة فی المصر بجماعة فی سجن وغیر سجن بخلاف القری حیث یصلی اهلها بالجماعة لانه لیس علیهم شهود الجمعة فکان هذا الیوم فی حقهم کسائر الایام محیط برهانی فی فصل ٢٥ من کتاب صلوة

بربن

ومن ادرك الامام راکعا فی صلوة العید فخشی ان یرفع رأسه یرکع ویکبر فی رکوعه عندهما خلافا لابی یوسف ولا یرفع یدیه اذا اتی بتکبیرات العید فی الرکوع لان الوضع سنة فی محله والرفع سنة لا فی محله وان رفع الامام رأسه سقط عنه ما بقی من التکبیرات لانه اذا اتی به فی الرکوع لزم المتابعة وترك المفروضة للواجب بحر رائق فی صلوة العید کما فی شرح الوقایة فی باب صلوة العید

بربن ایدرمی الجواب ایتمز

بو صورتده اول کمسنه رکوعده تکبیراتی اتمام ایتمدن امام رکوعدن رفع رأس ایلسه اول کمسنه‌یه امامه متابعت ایتمك لازم اولوب باقی قالان تکبیرات ساقط اولورمی
الجواب اولور

باب فی احکام الجنایز

زید صغیر فقیر فوت اولدقده تجهیز وتکفینی باباسی عمرو اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

لحمه‌سی حریر اولان کسندل وبونك امثالی شی ایله ارکك کمسنه‌نك میتی تکفین اولنمق جائز اولورمی الجواب اولماز

بشل ثوب ایله میتی تکفین ایتمکده بأس وارمیدر الجواب بوقدر لکن بیاض ثوب ایله تکفین مستحبدر

زید متوفانك ترکه‌سندن قدر معروف تجهیز وتکفین کورلمدن دیونی قضا اولنورمی الجواب تجهیز وتکفین تقدیم اولنور

زید متوفانك تجهیز وتکفینی کورلمدن ورثه‌سی ترکه‌سنی اقتسامه قادر اولورلرمی الجواب
تجهیز وتکفین تقدیم اولنور

بر میتك نمازنده امام اعظم ووالی وقاضی وحاکم بلده ونائب الوالی ونائب القاضیدن بری حاضر اولمیوب میتك محله‌سی امامی زید حاضر ایکن اخر محله امامی عمرو اول میتك نمازینی قیلمق مراد ایلسه زید عمروی منع ایدوب کندی قیلمغه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر میتك امام حیّی اولوب نمازینی قلمغه احق اولان زید حاضر ایکن اجانبدن عمرو زیدك اذنسز اول میتك نمازینی قیلمق جائز اولورمی الجواب اولور لکن امام حیّی قیلمدیسه صلوتی اعاده ایدرسه جائزدر

استانبول اهالیسندن زید فوت اولدقده بنی استانبول الجنده اولان ملك منزلمده دفن ایدك دیو ورثه‌سنه وصیت ایدوب بعده فوت اولدقده ورثه‌سی زیدی مزارستانده دفن ایتسه‌لر اثم اولورلرمی

ولو اوصی بان یدفن فی داره فهذه الوصیة باطلة خزانة المفتین فی الوصایا

علیه نفقته وکسوته ... منح الغفار

وما جاز لبسه فی الحیوة یکفن فیه وما لا فلا درر شرح خیبی فی التکفین

ویستحب الابیض ولا یکفن الا بما یجوز له لبسه حال حیوته ملتقی فی الجنائز

والسلطان احق بالصلوة ... فی الخانیه

فان صلی غیر الولی وجاء الولی لانه الحق له ولو صلی رجل والمولی خلفه ولم یرض به ان صلی معه لا یعید لانه صلی مرة فالوا ولو صلی الولی اعاده لیس لمن صلی علیه مع الولی مرة اخری بحر رائق فی الجنائز مثله فی القهستانی

نصرانية تحت مسلم وحلف منه ثم ماتت اختلفوا في دفنها في مقابر المسلمين في نوال ابي الليث
في فصل الشهيد في كتاب الصلوة

الجواب اولمازلر

زيد مسلمك زوجه نصرانيه سي هند حامل فوت اولدقده مقابر مسلمينده مي دفن اولنور يوخسه مقابر كفرده مي الجواب
عقبه بن عامر رضي الله عنه قولي اوزره على حده بر محلده دفن اولنمق اسلمدر

بو صورتده هند غسل اولنمق جائز ميدر الجواب
ثوب نجس كبي غسل اولنوب وبر مقدار بز ايله صاريلوب حفره يه القا اولنمقده باس يوقدر

هند فوت اولوب زوجي زيدي وقرى زينبي ترك ايتدكده زيد اخر دياره اولمغله زينب هندك تجهيز وتكفيننه اذن قاضي يوغيكن كندو مالندن شو قدر اقچه صرف ايله زيد گلدكده زينب مبلغ مزبوري زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر كفره قريه سي قربنده يهودي مزارستاني كنارنده بر مقتوله عورت جسدي بولنوب لكن جسدده سيماء مسلماندن نسنه بولنماسه جسد غسل اولنوب نمازي قيلنورمي الجواب
غسل اولنماز نمازي قيلنمز

قطاع طريقدن اولان زيد مسلم بعد الاخذ صلب وقتل اولنسه زيد غسل اولنوب جنازه نمكنك نمازي قيلنورمي
الجواب نه غسل ونه نمازي قيلنور

كندوي عمدا صلب وقتل ايدن زيد غسل اولنوب نمازي قلنمق لازم اولورمي الجواب اولور

هند مسلمه ايله راضيه نصرانيه بر منزلده ساكنلر ايكن منزل مزبور ياندقده هند وراضيه دخي يانوب مسلمه ونصرانيه تميز اولنماسه مزبورلرك غسل وصلوة ودفنلري امري نه وجهله در الجواب هر بري غسل اولنوب بر خالي يرده على حده دفن اولنورلر لكن قبرلري تسنيم اولنميوب تسويه اولنور ومسلمه صلوة ودعا نيتي ايله صلوة دخي تجويز اولنمشدر

هند بر سفينه ده فوت اولدقده نهري غسل ايده جك

وان مات الكافر وله ولي مسلم يغسله ويكفنه ويدفنه ولكن يغسل كغسل الثوب النجس ويلف في خرقة
هدايه قبيل الفصل الثالث من الجنائز
مثله في الفتح القدير

وان لم يكن للميت مال يجب تكفينه على من يجب عليه نفقته في حيوته من اقاربه ومثله في الواقعات الا الزوجة فانه يجب على زوجها عند ابي يوسف وعليه الفتوى عامه في شرح الهدايه في باب الجنائز

ولو مات ولا شيء له وجب كفنه على ورثته فان كفنه الحاضر في ماله فله الرجوع على الغائب منهم بحصته ليس له الرجوع اذا انفق بغير اذن القاضي
من البحر في الجنائز

وان كان في قرية من قرب اهل الشرك فالظاهر انه منهم فلا يصلي عليه الا ان يكون فيه سيما المسلمين فحينئذ يغسل ويصلي عليه
مبسوط سرخسي في باب الشهيد

قوله لا البغي او قطع الطريق اي لا يغسل من قتل البغي او قطع الطريق اذا لم يغسل لم يصل عليه لان عليا رضي الله عنه لم يصل البغاة ولم ينكر عليه فكان اجماعا وقطاع الطريق بمنزلتهم الحلقة فيشتمل ما اذا قتلوا في حال الحرب او قتلوا بعده
من البحر في الجنائز

ولا يصلي قاتل نفسه عند الثاني وبه اخذ السعدي والاصح انه يغسل ويصلي عليه كما هو رأي الامامين وبه افتى الامام الحلواني
بزازيه في الجنائز كذا في الزيلعي في احكام الشهيد

واذا اختلط موتى المسلمين بموتى الكفار فالاعتبار للغلبة وان استويا لا يصلي عليهم لان الصلوة على الكفار منهي عنها اما الصلوة على بعض المسلمين تجوز تركها
من نوازل ابي الليث
في فصل الشهيد من كتاب الصلوة
تسويه اندر

11

ولو ماتت امرأة بين الاجانب يتيممونها فان كانت حرة احد المتيممين خرقة بيده لانه لا يحل مسها بيده منجردة وان كانت امة او ذات رحم محرم منه جاز بغير خرقة كما في حالة الحيوة محيط رضوي
في الجنائز

يعني من الشهداء وصاحب السبيل رواه الطبراني والغريب رواه ابن ماجه من حديث ابن عباس رضي الله عنه والبيهقي في شعب الايمان في حديث ابي هريرة والدارقطني من حديث ابن عمر والصابوني من حديث جابر والطبراني ومن حديث عنترة قال الباجي هذه مبشرات فيها سندة الالم فتفضل الله تعالى على امة محمد صلى الله عليه وسلم بان جعلها تمحيصا لذنوبهم وزيادة في اجورهم حتى يبلغهم بها مراتب الشهداء في النهاية الشهيد في الاصل من قتل في سبيل الله ثم اتسع فيه فاطلق على هؤلاء كوكب المنير شرح جامع الصغير في حديث الشهادة سبع

نسوان ايكن بو لنميوب اول سفينه ده هندك زوجي زيد ودامادي عمرو واوغلي بكردن غيري كمسنه سي بولنماسه هنده مزبورلر تيمم ايتدررلر الجواب بكر تنفيسي تيمم ايتدرر

باب الشهيد

زيد وطني اولان بلده سنده تدريس قصد بعيد اولان اخر دياره گيدوب اخر دياره ده غريبا فوت اولسه زيد مرتبه شهادته نائل اولورمي الجواب اولور

كتاب الزكوة

زيد نارلا سنده حاصل اولان بغداي دار بهنك عشرني صاحب ارضه ويروب ما عداسني انبارينه وضع ايتدكده تجارت نيت ايدوب اوزرينه حول حولان ايتدكدنصكره زيد اول بغداي داريه يي بيع ايدوب ثمني نصابه بالغ اولسه زيده زكوة لازم اولورمي الجواب
ثمن مرقوم اوزرينه حول حولان ايتمدكچه لازم اولماز

زيد حلالدن كسب ايتديكي شو قدر اقچه سني حرامدن كسب ايتديكي اقچه سنه خلط ايدوب احدهما اخردن تميز ممكن اولماسه حول حولان ايدجك اول اقچه نك جمله سيچون زيد اوزرينه زكوه واجبه اولورمي الجواب اولور

زيد صبينك مالندن زيد اوزرينه زكوة واجبه اولورمي
الجواب اولماز

اوچيوز زغروشي نقد واوچيوز زغروشي قيمتلو تجارت ايچون اولميان جواهر وتحاسه مالك اولان زيدك ثمن مبيعدن عمروده اوچيوز زغروش ديني اولسه حول حولان ايتدكده اول اوچيوز زغروش ايچون زيد اوزرينه زكوة لازمه اولورمي الجواب اولماز

نصاب زكوته مالك اولان زيد مالك اولديغي مال اوزرينه حول حولان ايتمدين برسنه يا برسنه دن اكثر ايچون اداء زكوتي تقديم وتعجيل ايتمك جائز اولورمي
الجواب اولور

سكناسي اولميوب سكنايه محتاج اولان زيد نصاب مقداري مالك اولديغي دراهم ودنانيري مسكن اشتري ايتمك

والحاصل ان نية التجارة فيما يشترط يصح بالاجماع وفيما يرثه لا يصح بالاجماع وما يلحق بالميراث ما دخل له من حبوب ارضه فنوى امساكها للتجارة فلا يجب لو باعها بعد حول فتح القدير قبيل باب صدقة السوائم من كتاب الذكوة كذا في البحر والصحيح

ولا تجب الا على حر مكلف اي عاقل بالغ فلا يجب على مجنون وصبي تهذيب في اول الذكوة

وان قدم الزكوة على الحول وهو مالك للنصاب جاز لانه ادى بعد سبب الوجوب فيجوز كما اذا كفر بعد الجرح وفيه خلاف مالك ويجوز التعجيل للاكثر من سنة لوجود السبب ويجوز لنصب اذا كان في ملكه نصاب واحد خلافا لزفر لان النصاب الاول هو الاصل في السببية والزائد عليه تابع له
هدايه قبيل باب زكوة المال

الذهب والفضة حق في الزكوة بمعنى مال واحد من حيث السبب والحكم
فان لكل واحد سبب باعتبار انه للنماء خلقة ويجب الزكوة كيف
ما امسكه لنماء والنفقة بخلاف السوائم لانها مختلفة خلقة ومعنى
وحكما
معراج الدراية في زكوة العروض

ويضم الذهب الى الفضة وبالعكس
بالقيمة لاتمام النصاب عنده وبالاجزاء
والوزن عندهما وثمرة الاختلاف
في صورة ذهب عشرة مثاقيل قيمتها
مائة وخمسون درهما وفضة خمسين
فان الزكوة عنده لا عندهما ويقيم العروض
اي عروض يكون للتجارة فلا يضم السوائم
اليها اي الى الذهب والفضة بالقيمة
لاتمام النصاب
قهستاني في الزكوة

نبيني ايله امساك ايدوب اشتري ايتمدين حول حولان ايلسه
اوله دراهم و دنانير ايچون زيد اوزرينه زكوة واجبه
اولورمي **الجواب** اولور

اللي درهم كمش و يوز اللي درهم قيمتلو اون مثقال التونه
مالك اولان زيد اوزرينه زكوة لازمه اولورمي
الجواب اولور

زيدك كتب حديث وفقه دن اولان قيمتلري نصابه
بالغ شو قدر كتابه ياخود مصنف واحدك تصنيف ايتديكي
كتابدن ايكي نسخه مالك اولوب تجارت نيت
ايتمسه زيد اول كتابلر ايچون زكوة واجبه اولورمي
الجواب اولماز

بو صورتده زيد حفظ و تدريس ايچون اول قدر كتابه
و تصحيح ايچون ايكي نسخه محتاج اولديغي زيده اخذ زكوة
حلال اولورمي **الجواب** اولور

باب المصرف

زيد مالنك زكوتني فقير اولان قرنداشي عمرو و خالي بكره
ويرمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

هند مالنك زكوتني زوجي زيد فقيره ويرمك جائز اولورمي
الجواب اولماز

زيد زوجه سي هندي طلاق باين ايله تطليق ايدوب
بعده هندك عدتي منقضيه اولمدين زيد مالنك زكوتني هنده
ويرمك جائز اولورمي **الجواب** اولماز

زيد مالنك زكوتي اولان شو قدر اقچه يي اوغلنك زوجه سي
هند فقيره ويرمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

اخذ و قبض نفقه قادر اولميان زيد صغيره زكوة ويرمك جائز
اولورمي **الجواب** اولور

طرف سلطنتدن عادت اقسام جمعنه مامور اولان زيد
عمروك قبوللريني صاتوب رسمني الدقده عمرو بر ديكي قبوللري
زكوة نيتيله ويرجك قبوللرينك زكوتي يرينه
كچرمي **الجواب** كچر

اغنيادن اولان زيد ملكي اولهلونده زكوة نيتيله فقراء

السلطان الجابر اذا اخذ زكوة الاموال الظاهرة الصحيح انه يسقط
عن اربابها ولا يؤمر بالاداء ثانيا معين المفتي من الزكوة

والتنبه باصله وفرعه لانه من سواه من القرابة
يجوز الدفع لهم وهو اولى لما فيه من الصلة
مع الصدقة كالاخوة والاخوات والاعمام
والعمات والاخوال والخالات الفقراء و
لهذا قال في فتاوى ظهيريه ويبدا في الصدقات
بالاقارب ثم الموالي ثم الجيران بحر في باب
المصرف في الزكوة وكذا لا تدفع الى زوجها
خلافا لهما ملتقى في المصرف من الزكوة
رجح صاحب الهداية وغيره قوله
واعتمد النسفي وبرهان الشريعة

ولا يجوز دفع الزكوة لزوجته
ولا دفع المرأة لزوجها المطلق
الزوجية فيشمل الزوجة
زوجة فلا يجوز الدفع لمعتدته
في باين ولو غيبت كذا
في المعراج بحر رايق
من المصرف

الزكوة يجب لمعنى الاغناء لا لاناور الا لعين مفقودة لحصول الاغناء ولو اسكن الفقراء سنة بنية لا يجزيه
لان النفقة ليست معينة لكونها غير عين مفقودة يوزع اصول اليه دوار للاكل قبيل باب يقسم اليه مورثه
مشكلة في البحر في اول الزكوة

وان كان الفقير مديونا فدفع اليه مقدار ما لو قضاه به دينه لا يبقى له شيء او يبقى دون المائتين لا بأس به
قاضيخان في الزكوة

بعض كسنه لري بر مدت اسكان ايله اول قدر اجرتي زكوة
كچرمي **الجواب** كچمز

زيد مالنك زكوتندن نصابدن زياده اولان شو قدر اقچه يي
اول قدر اقچه مديوني اولان عمروه دينني ادا ايتمك ايچون
ويرسه بأس وارميدر **الجواب** يوقدر

زيد مديوني عمروه ذمتنده اولان شو قدر اقچه سني يدنده موجود
اولان ماليله سائر كمسنه لره ذمتلرنده اولان اقچه سنك
زكوتي ايچون عمروه هبه ايدوب عمرو دخي قبول ايلسه
زيد موجود اولان ماليله اول كمسنه ذمتلرنده اولان
اقچه سنك زكوتني ادا ايتمش اولورمي
الجواب اولماز

بو صورتده زيد عمرو ذمتنده اولان مبلغ مزبورك زكاتي زيددن
ساقط اولمش اولورمي **الجواب** اولور

زيد شو قدر اقچه مديوني عمرو فقيره مالنك زكوتندن اول قدر
اقچه ويروب عمرو دخي مبلغ مزبوري دينه ايچون زيده
ويرسه زيد مالنك زكوتندن اول قدر اقچه زكوة ادا ايتمش
اولورمي **الجواب** اولور

اراضي اميريه دن تارلالره متصرف اولان كمسنه لر اول
تارلالرك رقبه لرينه مالك اولورلرمي
الجواب اولمازلر

بو صورتده اراضي مرقومه دن شو قدر بيك درهم تارلالره
طاپو ايله متصرف اولان زيدك حوائج اصليه سندن ماعدا
نصاب زكوة مقداري مالي اولمسه زيده زكوة الموجائز
اولورمي **الجواب** اولور

هند حوائج اصليه سندن زياده اون مثقال التون بلا زكوة
مالكه اولوب اندن غيري التوندن و كمشدن نسنه يه
مالكه اولمسه اول قدر التون ايچون هند اوزرينه زكوة واجبه
اولورمي **الجواب** اولماز

باب العشر

زيد تارلاسنده كتان تخمني زرع ايدوب بعده بچوب حرمنه
كتوروب بزرني ايردقده صاحب ارض حاصل اولان

وتجب العشر في الكتان وبذره لان كل واحد منهما
مقصود
شرح المجمع لابن ملك في العشر

ولو تصدق ماله على الذي هو عليه
وهو فقير جاز عن ذلك الدين ولم
يجز عن الغير لانه في الوجه الاول ادى
الناقص عن الناقص وفي الوجه الثاني
ادى الناقص عن الكامل ولوالجيه
من الفصل الثاني من الزكوة

ومن له على فقير دين
واراد جعله عن زكوة
العين فالحيلة ان يتصدق
عليه ثم ياخذ منه دينه وهو افضل
غيره من حيز الاشباه

ويجب العشر في الجوز واللوز والبصل والثوم في الصحيح

بزر دن دكشانلردن بر موجب امر دفتر عشر المق ايسته كده زيد الجبه كشانلردن عشر ويرمم بزردن عشر ويرمم ديمكه قادر اولورمي

الجواب اولماز

زيد قريه‌دن برموجب امر دفتر اوزمندن عشر اله كلان باغچه بعض قالي برتربه صوغان وصارمساق اكسه صاحب ارض اولان صوغان وصارمسادن عشر المغه قادر اولديمي الجواب اولور

روم ايلنده واقع برتيمار طپراغنده بيت المالدن مستنبط نهر صغيردن سقي اولنان شو قدر اراضي بي بعض كمسنه‌لر بر تاج سنه دوبردفعه ملك جلنك تخمل‌بني زرع ايدوب حاصل اولان محصولك اوجده بريني خراج ارض اولمق اوزره طرف سلطاندن قبضنه مأمور اولان جلنك اميني بيرالجون اخذ ايتدكندنصكره اول تيمار ده متصرف اولنلر قريه‌دن بومقوله محصولدن عشر اله كلمش دكلر ايكن حالا تيماره متصرف اولان عمرو محصول مزبوردن عشر المغه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

زيد سپاهينك تيماري طپراغنده طوت باغچه‌لري اولانلر كمسنه طوت اثمارينك ياپراقلريني بهار سنه قطع واخذه بيع ايدرلر اولسه لر زيد اول ياپراقلرك عشريني مزبورلردن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد سپاهينك تيماري طپراغنده واقع بلامودن اشجارندن حاصل اولان بلاموذك برموجب امر دفتر قديمدن الله كلان عشريني اول اشجاره متصرف اولان كمسنه‌لردن طلب ايتدكده اول كمسنه‌لر بلاموذن عشر اولماز ديوب ويرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولماز

زيد سپاهينك تيماري طپراغنده نارلري اولان كمسنه‌لر برموجب امر دفتر قديمدن ويريله كلان محصوللرينك عشريني زيده ويرمكلرنده زيد قناعت ايتميوب نارلرندن دخي عشر المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

وماء الخراج هو ماء الانهار الصغار التي حفرها الاعاجم مما يدخل تحت الايدي وماء العيون والقنوات المستنبطة عن بيت المال تجري في العشر

وعن ابي حنيفة يجب العشر في كل ما اخرجته قل او كثر الا الحطب والقصب والحشيش والسعف والتبن الا اذا اتخذ ارضا مقصبة ... تنوير زكوة الظهيريه

زيد اراضي

زيد اراضي عشريه‌دن طاپو ايله متصرف اولديغي تارلالريني عمرو ايجار ونسليم ايدوب عمرو دخي اول تارلالره كندي تخمني زرع ايدوب محصول حاصل اولدقده صاحب ارض عشر محصولي زيد عمرودن تنفسدن الور الجواب زيددن

ما قول سادة الائمة الحنفية لازالت اقوالهم نافذة على البرية في وقف يوخذ من الخارج منها قول قسم من الخمسة بموجب دفتر السلطان زرعها متصرفوها المطيعا فاراد المتولي ان يأخذ الخمس من الحاصل منها على موجب الدفتر السلطاني وزارعه يمتنع عن ذلك ويقول اعطي مقاطعة على خلاف الدفتر معللا بان اهالي بعض القرى اطرافها لا يعطون القسم من الحبوب ويعطون المقاطعة من ساير المزروعات فهل له ذلك افتونا ماجورين الجواب ليس له ذلك

برقصبه اهاليسندن برقاچ كمسنه‌لرك زيدك متولي اولديغي وقف اراضي ده باغلري اولمغله زيد اول باغلرده حاصل اولان محصولك برموجب امر دفتر قديمدن الله كلان عشريني طلب ايتدكده اول كمسنه‌لرك اوزم زماني سكنا ايچون اول باغلر ايچنده اراضي مرقومه اوزرينه مبني منزللري اولمغله اول كمسنه‌لر منزل موليسنده اولان ميوه‌دن عشر لازم كلمز ديوب اول منزللرينك حوليلرنده اولان باغلرده حاصل اولان محصولك عشريني ويرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

بوصورتده زيد اول منزللرك حوليلرنده اولان باغلرده حاصل اولان محصولك عشريني بكر قاضي حضورنده اول كمسنه‌لردن دعوي ايتدكده بكر اول منزللرك حوليلرنده اولان باغلرده حاصل اولان محصولدن عشر لازم كلمك اوزره حكم ايدوب حجت ويرسه حكمي نافذ مجتبي معتبره اولورمي الجواب اولماز

برقريه اهاليسندن زيد اشجار ايتدكي شوقدر تيمور معدنيني

ابي حنيفة رضي الله عنه ... بالعشر ... عليه عشر ... بالخراج ... نهر ... جامع الفتاوي

دنکنک تعبیر اولنان کارخانه سنده قیناددب بمورینی اخراج ایله اول قریه سپاهیسی اول بمورلردن عشر المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید سپاهینک تیماری طپراغنده شوقدر عرصه یه متصرف اولان عمرو کندی محصولندن قدیمدن عشر الیورکن زید عمرو ربو عرصه ده اشجار غرس ایدوب عشر ویرمیه سنه ده شوقدر مقاطعه ویر دیمکله عمرو دخی اول عرصه ده اشجاره غرس ایدوب بر قاچ سنه مقاطعه اولمق اوزره زیده اولقدر اقچه ویردکدنصکره عمرو اول اشجارک آراسنه حبوب زرع ایله حالا زید بر موجب امر و دفتر اول اشجار ورزرع اولنان حبوبدن حاصل اولان محصولک عشرینی عمرودن المغه کندیسی عمرو مجرد سن عشر بدلی سنده شوقدر اقچه مقاطعه ویردیمشیدک حبوب عشر محصولی ویرملکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو سپاهینک تیماری طپراغنده وطاپوایله متصرف اولدیغی تارلاسنده اکدیکی کتاندن بر دحاصل اولان شوقدر کبیل بغدای دارینک عشرینی زیده تعجیله قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید سپاهینک رعایاسی اکدکلری خرمن یرنده دوس ایدوب بر موجب امر و دفتر عشرینی زیده ویردکلرنده اول عشری سپاهینک انبارینه نقل ایچون لازم اولان مؤنت رعایا اوزرلرینه لازم اولورمی **الجواب** اولماز

اوقاف قدیمهدن شام شریفده واقعه بر قریهنک اراضیسی شوقدر زماندن تعبیر اولنور چفتلک اولوب اول قریهلره متصرف اولنلر سنه ده بهرقدانک اجر مثلنه معادل شوقدر غراره بغدای وشوقدر غراره اریه وشوقدر غرش وقفه ایچون متولی اولنلره عشر محصولی مالکانه وزعامت اصحابنه ویره کلوب دفتر خاقانی وامر سلطانی وعمل قدیم بومنوال اوزره ایکن حالا مالکانه وزعامت اصحابی عشر محصولنه قناعت ایتمیوب خلاف دفتر متولیلرک اله کلکلری اولقدر غراره

مؤنة العشر علی السلطان علی رب الارض هو جوابه الاکثر

بغدای واریه بی المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بر خاص قریهلرینک طپراقلرنده اولان زیتون اشجارندن حاصل اولان زیتون بر موجب امر و دفتر قدیمدن نصفنی خاص ضابطی ونصف اخری اصحاب اشجار اله کلمشلر ایکن خاص مزبور ضابطی نصفنه قناعت ایتمیوب خلاف امر و دفتر اول اشجاردن حاصل اولان زیتونک مجموعنی اله اشجار اصحابی نصف حصهلرینی ضابطدن استرداده قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

اراضی عشریهده قوانلری اولوب قوانلرده حاصل اولان عسللردن اربابلرک نفقهلرینه کفایت مقداری الیقیوب زیادهسنی اخذ ونطع عشرینی صاحب ارضه ادا ایدن کمسنهلرک اربابلرک نفقهلری ایچون الیقویدقلری مقداردن عشر المیه دیو امر سلطانی وارد اولمش ایکن صاحب ارض قناعت ایتمیوب خلاف امر مقدار مزبوردن عشر المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید سپاهینک تیماری طپراغنده زیتون باغچهلرینک عشری مقابلهسنده دونم باشنه شوقدر اقچه تعیین اولنوب دفتر خاقانیده مقید اولمغله اول باغچهلرک اصحابی بر موجب امر و دفتر قدیمدن ویره کلدکلری اولقدر اقچهیی زیده ویررلرکن خلافنه امر صادر اولمدین زید اشجاردن حاصل اولان زیتونلری تحریر وعشرینی تخمین ایدوب دونم باشنه تعیین اولنان مبلغ مقدارینی تقاص ایتدکدنصکره زیادهسنی باکه ویرک دیو مزبورلره جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

باب الخراج

زید خراج مقاسمه ایله بر تارلایه متصرف اولوب خارجنده بستان ویرینی صاحب ارضه ویررلرکن اذن صاحب ارض ایله اول تارلایه اشجار غرس ایدوب باغچه ایتدکدنصکره بر قاچ سنه باغچه ادراک ایدنجه محصول حاصل اولمه زید محصول حاصل اولدقده بر موجب

امر و دفتر بنده بر بنی و بر بک اسمنده کره صاحب ارض
قناعت ایتمیوب غرس اشجار ایله ادراک محصول
مابیننده بیجا فصل اولان سنه لر ایچون دخی باغه
شو قدر رایجه ویر دیو زیده جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

فی قریة لها متول و تیمار وعلی ارضها الخراج مقاسمة
من قبل السلطان و هو الربع فیما یحصل فیها من الحبوب
وغیرها ویقسم ذلک الربع علی عشرة ستة منها للوقف
ویاخذها المتولی واربعة للتیمار و هکذا اجری الامر بینهما
من قدیم الزمان بموجب الدفتر السلطانی والآن
لا یرضی التیماری بما عین له السلطان ویطلب من فلاحی
القریة شیئاً زائداً بلا سند فهل له ذلک

الجواب لیس له ذلک

زید برات ایله متصرف اولدیغی مقاطعه لو میری چفتلک
تارلاسنی اجرت معلومه ایله بر سنه یه دک عمروه
ایجار و تسلیم عمرو دخی تخمین زرع ایله مقاطعه مزبوره
زید عمرودن قبضنک اوزرینه لازم اولور

الجواب زیدک اوزرینه

بر قاچ کمسنه لرک اراضی خراجیه ده مزروع اولان
اوراقنی قبیل الحصاد طولو اوروب بالکلیه اهلاک ایدوب
اول اراضی یی اول سنه زراعت تمکن اولمیوب
اخر سنه یه دک معطل قالسه اول سنه نک خراجی ساقط
اولورمی الجواب اولور

زید سپاهینک تیماری طپراغنده ملک بو ایله تارلایه متصرف
اولان عمرو بر موجب امر و دفتر حاصل اولان محصولنک
عشرینی زیده ویررکن زید قناعت ایتمیوب اوزارلالرده
مقدما اشجار اولوب باغچه ایکن سنه ده شو قدر مقاطعه
ویریلور ایدی اویله اولیجق عشردن ماعدا اول قدر رایجه
دخی ویر دیو عمروه جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

اراضی عشریه و خراجیه اوزرینه مغروس اولان ملک باغلره

وخراج المستاجر علی الموجر وخراج المستعار علی المعیر بزازیه فی الخراج

فی الاصل لا یجمع العشر والخراج
فی ارض واحدة سواء کانت الارض
عشریة او خراجیة محیط
برهانی فی فصل کتاب الخراج

سئل اصحاب الزرع انه فی ارض
الخراج بنوعیه هل یسقط الخراج ام لا
اجاب فی المتون والشروح اذا اصاب الزرع آفة سماویة کالغرق والحرق وشدة البرد ولا
خراج وقیل الزرع والکرم والرطبة ونحوها بهذا هو الصحیح والاوفق الی العدل
والله اعلم — رد المحتار فی فصل العشر والخراج

طولو

ولو غصب ارضا عشریة فزرعها فان لم ینقصها الزراعة فالعشر علی الغاصب فی الخارج لا علی رب الارض لانه
لم یسلم منفعة کما فی العاریة وان نقصها الزراعة فعلی الغاصب نقصان الارض عند ابی حنیفة رح وعندهما
فی الخارج — من زکوة البدایع

طولو اصابت ایتمکله اول سنه ده اصلا سنه حاصل
اولمسه مزبوره ده اول باغلرک اصحابنه عشر و
خراج دیو بایه للری اولان رسوم ودونم باشنه سنه دیرمک لازم
اولورمی الجواب اولماز

اراضی عشریه دن اولوب طاپو ایله زیدک تصرفنده
اولان تارلایی عمرو بر مدت تغلب ضبط و ملک تخمین زرع
ایدوب بعده ثابت اولوب اکین ادراک ایتدکدن
صکره مدت مزبوره ده زید عمروک زراعتیله ترتب ایدن
نقصان ارضی عمروه تضمین ایتدیردیب صاحب ارض عشر
محصولی زید عمرودن قبض ایدن الور الجواب زید دخی

باب صدقة الفطر

بر بلده ده متمکن اولان زیدک حوائج اصلیه سندن فضله سی
اولمیوب انجق دیار اخرده قیمتی نصابه بالغ بر منزله
مالک اولوب عیالنده سکنایه محتاج اولان اناسی
هندی اول منزلده اسکان ایله زیده صدقه فطر واجبه
لازمه اولورمی الجواب اولماز

نصاب زکوته مالک اولان زیده صدقه فطر و اضحیه واجبه
اولورمی الجواب اولور

کتاب الصوم فصل فیما یفسده

زید نهار رمضانده قولاغنه صو طاملاتسه زیدک صومی فاسد
اولورمی الجواب اولماز

زید نهار رمضانده دریایه گیروب طالدقده قولاغنه
صو گیرسه زیدک صومی فاسد اولورمی الجواب اولماز

زید صائم نهار رمضانده بلا صنع اغزی طلوسی قیء ایدوب
لکن عود و اعاده بولنماسه زیدک صومی
فاسد اولورمی الجواب اولماز

فصل فیما یجب القضاء

زید صائم نهار رمضانده بلا صنع قیء ایتدکدنصکره
صومی فاسد اولدی ظنی ایله اکل ایلسه زیده یالکز قضا می
لازم اولور یوخسه کفارت دخی لازم اولورمی

الجواب یالکز قضا لازم اولور

ویجب الفطر علی حر مسلم نصاب الزکوة
او مائتی درهم او قیمتها ویه اریا بالنصاب
تحرم علیه الصدقة ای الزکوة والعشر
وغیرها وبه یجب الاضحیة ونفقة القریب
تهستانی فی صدقة الفطر

ولو خاض فی الماء فدخل الماء اذنه لا یفسد
صومه ظهیریه فی الصوم

ولو تعمد القیء فظن انه یفطر فافطر لا
کفارة علیه لوجود شبهة
الاشتباه شرح فی
الصوم

او اکل ناسیا فظن انه افطر فاکل عمداً او احتقن او تحذ او بطن او قبل او مس فانزل او صبی بلغ او کافر اسلم
کلهم یقضون الا الاخیرین یعنی صبی بلغ وکافر اسلم — تنویر فی الصوم

ومن اصبح غير ناو للصوم فاكل لا كفارة عليه عند ابي حنيفة
هداية في باب ما يوجب القضاء والكفارة

فابتلع بجفنه [illegible] ولم يشرب [illegible]
او ابتلع سمسمة [illegible] عليه القضاء
في بعض الوجوه بخلاف [illegible] صوم صحيح
ودون الكفارة
في الفصل [illegible]

زيد نهار رمضانده صائم ايكن زوجه سيله ملاعبه ايدوب
من غير قربان انزال واقع اولمغله مجرد انزال مفطر
ظن ايدوب عمدا اكل ايلسه زيده يالكز قضاسي لازم
اولور يوخسه كفارت دخي لازم اولورمي **الجواب**
يالكز قضا لازم اولور

زيد نهار رمضانده صائم ايكن استمنا بالكف ايدوب
بعده اول كوني قضا ايلسه زيده كفارت دخي لازم اولورمي
الجواب اولماز

زيد مقيم رمضان شريفده صومه نيت ايتمدين صباحه داخل
اولوب بعده اكل وشرب ايلسه زيده كفارت لازمه
اولورمي **الجواب** اولماز

يوم معينك صومني نذر ايدن زيد عذر ضيافت ايله
اول يومده افطار اتمك مباح اولورمي
الجواب اولماز

يوم مذكورده زيد اول يومده صومه شروع ايتدكدنصكره
عذر ضيافت ايله افطار ايلسه زيد اوزرينه يوم
مزبوري قضاسي لازم اولور يوخسه كفارت دخي لازمه
اولورمي **الجواب** قضا لازم اولور

فصل فيما يوجب الكفارة وما لا

زيد نهار رمضانده صائم ايكن عمروه لواطه ايلسه زيده
قضا وكفارت لازم اولورمي **الجواب** اولور

زيد مسلم نهار رمضانده صائم ايكن طوعا ومتعمدا شرب
خمر ايلسه زيده نه لازم اولور
الجواب قضا وكفارت وحد شرب وتعزير

زيد مسلم علنا نهار رمضانده صائم ايكن طوعا ومتعمدا شرب
خمر ايلسه زيده نه لازم اولور **الجواب**
قتل اولنور

هر آيك اونبجي كوني حيض كورمك معتادي اولان هند
رمضان شريفك اونبجي كوني صائم ايكن حيضم كورنيدر
ديو افطار ايدوب بعده اول كون مرور ايدنجه
حيض كورمسه هنده نه لازم

والجماع في الدبر كالقبل هو الصحيح والمختار
انه بالاتفاق بحر رايق
في الصوم

ولو شرب الخمر كفر مع القضاء والتعزير
والحد كما لو زنى لاختلاف الاسباب
شرح العدة وربت في الصوم

واكل نهار رمضان شهرة وعيانا متعمداً
يؤمر بقتله لانه صفة دليل الاستحلال
بزازيه من الثالث

والمرأة اذا افطرت على انه يوم الحيض
ثم لم تحض في يومها ذلك الاظهر
انه عليها الكفارة ظهيريه
في السابع من الصوم

ويفطر النفل اذا دعاه بعض اخوانه النفس [illegible] ثم يقضي الفطر
سواء كان ضيفا او مضيفا في كلامه [illegible]
ايام لا يفطر لاجل [illegible] الا في غير النفل لا يفطر
في المحيط [illegible] في الصوم

ولو صام شهرين متتابعين وكان احدهما رمضان استأنفهما لان صوم رمضان لا يستحق غيره رمضان فدفع على نفسه
فينقطع التتابع ولو الجيه من الشافي من الصوم

الجواب اولور قضا وكفارت

اوزرينه كفارت صوم لازم اولان هند رجب شريفك
در دنجي كوني كفارت ايچون صومه شروع واللي التي
كون صائمه اولدقدنصكره رمضان شريفده درت كون
دخي صائمه اولسه اول درت كون رمضان شريفدن عد
اولنوب هنده كفارت مرقومه بي استينافمي لازم
اولور يوخسه كفارت عد اولنوب رمضان شريفك
درت كونيني قضاسي لازم اولور **الجواب**
كفارت مزبوره بي استيناف لازم اولور

اوزرينه كفارت صوم واجبه اولوب كفارت ايچون
صومه شروع ايدن هند برقاچ كون مرورنده حيض
كورمكله اوچ درت كون افطار ايلسه تتابع منقطع
اولوب هنده كفارتي استقبال لازمه اولورمي
الجواب اولماز لكن هند طاهره اولدقده عذر حيض
ايله افطار ايلديكي اول ايكي صومني متصل قضايه شروع
واتمام لازم اولور متصل شروع ايتمزسه استقبال
لازم اولور

زيد بر رمضان شريفده نهارا برقاچ كون متعمدا بلا عذر
افطار ايدوب بلا كفارت برقاچ افطار حاصل اولدقدن
صكره زيد كفارت مراد ايتدكده برقاچ افطار ايچون
بركفارتمي لازمه اولور يوخسه مجموعندن بركفارتمي
الجواب بركفارت مجموعندن كفايت ايدر

زيد نهار رمضانده صائم ايكن زوجه سي هنده جماع
ايلسه زيده قضا وكفارت لازم
اولورمي **الجواب** اولور

نهار رمضانده صائم اولان كمسنه بلا عذر متعمدا اكل
وشرب ياجماع ايله افساد صوم ايدوب اوزرينه
كفارت لازمه اولدقدنصكره اول كون غروبدن
اول اول كمسنه ده افطاري مبيح مثلا مرض كبي
عذر ظهور ايلسه مزبوردن كفارت ساقط
اولورمي **الجواب** اولور

افطر يوما للمرض فعليه الاستقبال فرقا بين
هذا وبين ما اذا كانت المرأة فافطرت
فيما بين ذلك بالحيض لم يكن عليها الا
الاستقبال والفرق وهو ان المرأة لا تجد
شهرين في العادة لا تحيض فيهما
فلو انقطع التتابع بالحيض بخلاف
المريض والمريضة لانهما يجدان شهرين
لا مرض فيهما عادة لكن اذا طهرت لم
تفصل بما مضى لانها قدرت على الوصل
فان لم تصل استقبلت لان الاصل
هو الاصل وانما ترك البعض بحكم الحيض
ولا عذر فيما وراء الحيض ولو الجيه
الثاني من كتاب الصوم

ولو افطر في رمضان في يوم ولم يكفر حتى افطر في
يوم اخر كان عليه كفارتان [illegible] كان في
رمضان واحد [illegible] تجزيه كفارة
واحدة [illegible] في الكفارة
كفارة واحدة

وان جامع في رمضان ادا او جومع منه
احد السبيلين فعلى كفر تنوير الابصار
ملخصا

او جامع امرأته في نهار رمضان ثم حاضت
المرأة او مرضت في ذلك لا كفارة
عليها عندنا وكذا اذا مرض الرجل
سقط عنه الكفارة وكذا اذا
اكلت او شربت ثم حاضت
في ذلك اليوم لا كفارة عليها
وكذا اذا اكل او شرب
ثم مرض في ذلك اليوم
لا كفارة محيط رضاي
في التاسع من كتاب
الصوم وسعد
تاتارخانيه

سئل شيخ الاسلام ابو القاسم عمن لدغته حية فافطر بشرب الدواء اذا قيل له ذلك ينفعه فلا بأس تاتارخانيه في السابع من كتاب الصوم

نهار رمضانده صائم اولان زيدي قودوز كلب طلادقده بره بني آدمدن بركمسنه يي قودوز كلب طلادقده اول كمسنه هلاك اولدوغني زيدك اجتهادي ويا خود بر طبيب مسلمك اخباريله كندويه هلاك ظن غالب حاصل اولوب واكا دواسي عجالة طلاين كلبك بيني اكل ايتمك اولمغله زيد نهار رمضانده صائم ايكن كندويه دوا ايچون كلب بيني اكل ايله زيده كفارت لازم اولورمي

الجواب اولماز

فصل فيما يبيح افطار الصوم

شيخ فاني اولوب صومدن عاجز اولان زيد نهار رمضانده افطار ايدوب فديه ويرمك جائز اولورمي

الجواب اولور

بو صورتده فديه نه مقدار ونه زمان ويرمك كرك

الجواب هر بر كون ايچون ويلرسه بغداي دن يا خود اوندن نصف صاع ويلرسه خرمادن يا خود اربه دن بر صاع فقرايه تصدق ايدر ويلرسه جملهسني ابتداء رمضانده ويرر ويلرسه اخرنده ويرر

ثغور اسلاميه دن بر قلعه يي تعمير وحندقني تطهير طرف سلطنت عليه دن مأمور اولان مسلمين اول قلعه يي نهار رمضانده صائما تعمير وتطهير ايتدكلرنده شدت حرارتدن ناشي عقللرينه نقصان ترتبي يا خود هلاك اولمالري ظن غالبلري اولمغله مزبورلر مفطر اولدقلري حالده خدمت مزبوره يي كوروب بعده قضا ايتمك مباح اولورمي يوخسه بويله ايتمكله آثم اولورلرمي

الجواب مباح اولور آثم اولمازلر

باب الاعتكاف

امام ومؤذن اولوب جماعت ايله صلوة معروضه ادا اولنمايان مسجدك غيري موضعده رجاله اعتكاف جائز اولورمي

الجواب اولماز

كتاب الحج

روى الحسن عن ابي حنيفة الاعتكاف لا يجوز الا في كل مسجد له امام ومؤذن معلوم ويصلي فيه الخمس بالجماعة وصححه بعض المشايخ لقوله عليه السلام لا اعتكاف الا في مسجد له اذان واقامة منح الغفار في الاعتكاف زبر مهبي

والفدية ان يطعم في سوم كل يوم نصف صاع من بر او زبيب او صاعا من تمر او شعير بحر في الصوم

وفي فتاوى ابي حفص الكبير ان شاء اعطى الفدية في اول رمضان بمرة وان شاء اعطاها في اخره بمرة رائق من الصوم

وفي التبيين الصحيح الذي يخشى ان مرض بالصوم فهو كالمريض والمراد بالخشية غلبة الظن كما اوردناه من الخوف وكذا من كان في العمارة من الايام الحارة اذا خشي الهلاك او نقصان العقل انه كان يعلم يقينا انه يقاتل العدو في شهر رمضان ويخاف الضعف ان لم يفطر قبل الحرب مسافرا كان او مقيما منح في فصل في العوارض من الصوم

الصبي اذا حج مع الاب لا ينوب عن حجة الاسلام ويلزمه الاعادة بعد البلوغ احكام الصغار في الحج

واختلفوا في ان الزوج والمحرم شرط الوجوب ام شرط الاداء على حسب اختلافهم في امن الطريق ويظهر ثمرة الاختلاف في وجوب الوصية على ما ذكر وفي وجوب نفقة المحرم وراحلته اذا ابى ان الحج معها الا بالزاد والراحلة وفي وجوب التزويج ان لم تجد محرما فمن قال هو شرط الوجوب لا يجب قال لا يجب عليها شيء من ذلك لان شرط الوجوب لا يجب تحصيله ولهذا لو ملك المال له الامتناع عن القبول حتى لا تجب الحج عليه ومن قال شرط الاداء اوجب عليها جميع ذلك زيلعي من الحج

زيد صبي ايكن باباسي عمرو ايله كعبه مكرمه يه كيدوب حج ايتمش اولسه زيدن فرض حج ساقط اولورمي يوخسه بعد البلوغ اعاده حج لازم كلورمي

الجواب لازمدر

مكه مكرمه دن مسافه بعيده اولان بلده اهالي سندن هندك اوزرينه حج فرض اولوب لكن هندك زوجي ومحارمندن كمسنه سي اولماسه اداء فريضه حج ايچون هند نفسني بر بالغ وعاقل كمسنه يه تزويج واجب اولورمي

الجواب اولور

كندويه حج فرض اولان هند زوجي زيد آخر ديارده اولمغله كلمسنه توقف ايتميوب محرمي اولان ذا امادي ايله مكه مكرمه يه كيدوب اسقاط فريضه حج ايتمك جائز اولورمي

الجواب اولور

هند زوجي زيد ايله اسقاط فريضه حج ايچون كعبه يه كيدرلر اولرقده زيد هندي نفقه حضر ايله انفاق ايدركن هند قناعت ايتميوب نفقه سفردن زياده يني انفاق وكرا ودوابي وسائر لوازمي مالكدن وير ديو جبره قادر اولورمي

الجواب اولماز

اوزرينه حج فرض اولان زيد حجه كيدوب بعد الاحرام عرفاته وقوف ايتدكدنصكره طواف زيارتي ترك ايدوب بعده ايتلي الي امرور ايدوب طواف زيارتي ايتميوب زيد فوت اولسه فرض حج زيددن ساقط اولورمي

الجواب اولماز

زيد حجه كيدوب بعد الاحرام وقتنده عرفاته وقوفندنصكره ايام نحر وتشريق مرور ايدوب طواف زيارتي ايتميوب ترك ايله حج فاسد اولورمي

الجواب اولماز لكن ناقص اولور

بو صورتده زيد بر سنه يازيادم مرور ايتدكدنصكره عودت ايدوب طواف زيارتي ايتسه زيدك حجي تام اولورمي

الجواب اولور

حائض اولان هند طواف بيت الله ايتمك حلال اولورمي

الجواب اولماز

ولا تطوف اي الحائض بالبيت لان الطواف في المسجد هدايه في باب الحيض

بو صورتده هند حائض بولنمغله طواف زيارتي تأخير ايله هنده دم لازم اولورمي الجواب اولماز

ان الزوج لا يشترط لان حقه لا يظهر في الفرائض قهستاني

فلها نفقة الحضر لا السفر ولا الكراء في باب النفقة من صدر الشريعة كذا في النهايه

وفرضه الاحرام والوقوف بعرفة وطواف الزيارة فاذا فات واحد منها بطل الحج ووجب القضاء في العام القابل درر في الحج

ولو ترك الطواف الزيارة كله او اكثره او ترك اكثره فعليه حتى ان يعود بذلك الاحرام ويطوفه ولا يجزي عنه البدل منسك لعلي القاري

ولازم على الحائض في تأخير طواف الزيارة لانها كانت ممنوعة عن الطواف
فكان التأخير بعذر محيط رضوي في باب طواف الزيارة

بو صورتده هند طواف زيارتی حائضا ایدوب اهلنه
رجوع ایتمش اولسه طواف معتدبه اولوب قضا
ادا اولنمغله احرام جدید ایله طاهرةً اعاده یاخود
بدنه ارسال ایله جبر اولنمق لازم اولورمی **الجواب**
اولور

بو صورتده هنده احرام جدید ایله عودت ایدوب طواف
زیارتی اعاده می افضلدر یوخسه بعث بدنه می
الجواب بعث بدنه افضلدر

اهل مکه دن اولمیوب آخر بلده اهالیسندن اولان
هند حج شریفه گیدوب بعد الاحرام وقتنده عرفاتده
وقوفدن صکره حیض گورمکله طواف زیارت ایتمیوب
حیض ممتد اولمغله ایام نحر وتشریق مرور ایدوب پاك
اولمیوب طواف ایتمدین بلده سنه گتسه هندك حجی تمام
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده طواف زیارت ایچون مکه مکرمه یه عودت
ایدوب اتمام حج ایچون زیارت ایتمك هنده اوزرینه
لازم اولورمی **الجواب** اولور اول وقت طواف الزیارة
طلوع الفجر الثانی

فصل في الجنایات في الحج

حج شریفه گیدن زید بالغ محرم ایکن باشنی ستر ایلسه زیده
نه لازم اولور **الجواب** کامل بر یوم ستر ایلدیسه دم لازم
اولور اقل ستر ایلدیسه بقدر ایدن نصف صاع بغدای
تصدق ایدر

محرم اولان زید بغیر عذر برگون تماما یاخود برگیجه ثوب
محیط یا غیر محیط ایله باشنی ستر ایلسه زیده دم لازم
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده دم مطلق ذکر اولنسه قنده مراد ندر
الجواب شاتدر

زید حجه گیدوب بر وجه شرعی اتمام حج ایدوب اول
حجك ثوابنی بکر متوفایه باغشلسه اول حجك ثوابی بکره گیدر
اولورمی **الجواب** اولور

باب الحج عن الغیر

وللانسان ان یجعل ثواب عمله لغیره في جمیع العباداث
ملتقی من الحج الى الغیر

باب الحج

حائضا ایکن گیتدوکندن معا البدنه توبه
و استغفار لازمه اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده هند طواف من نوع...

واعلم انه حیثما اطلق الدم فالمراد بالشاة
وهي تجزی في کل موضع الا في موضعین
الاول اذا جامع الحاج بعد الوقوف بعرفة
فانه یجب علیه بدنة والثاني اذا طاف
الزیارة جنبا او حائضا او نفسا فیجب
عنه بقضا بدنة ولا ثالث فیهما من الحج
في کتاب المناسك في فصل
احکام الدماء

بو صورتده زیدك وجه محرر اوزره ستر بغیر اوله
زیده دم یاخود الثی مسکینه بغدای یا قیمتی نصف صاع
بغدای یا قیمتی غیریه رصاع الطعام یا اوچ گون صوم
بری لازم اولورمی **الجواب** اولور

ولا یجوز حج الغیر عنه بغیر امره الا الوارث یحج عن مورثه فانه یجزیه ان شاء الله لوجود الامر دلالة
بحر رایق من الحج عن الغیر

اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمیوب وگندی ایچون
احجاج اولنه دیو وصیت ایتمدین فوت اولدقدن صکره
ورثه دن عمرو گندی مالیله زید ایچون حج ایلسه زیدن فرض
حج ساقط اولورمی **الجواب** اولور

اوزرینه حج فرض اولان زیدك قابل زوال اولماین
عجزی اولمغله بنفسه حجه گیتمکه قادر اولمیوب عمرو ی
گندیدن حج ایتمك ایچون نائب ایدوب عمرو دخی ...
وارروب زید طرفندن حج ایلسه صحیح اولورمی
الجواب اولور

زید فوتندن صکره مالندن اداء غروش ایله بنم ایچون حج
اولنه دیو وصیت ایتدکدن صکره معرا فوت اولوب
لکن مبلغ مزبور زیدك وطنندن احجاجه کفایت
ایتمسه مبلغ مزبور ایله احجاج ممکن اولان مکاندن احجاج
اولنمق جائز اولورمی **الجواب** اولور

اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمدین بیمار ناتوان اولوب
بنفسه حجدن عاجز اولمغله زید عمرو ی گندودن حج
ایچون ارسال عمرو دخی وجه شرعی اوزره زید ایچون حج
ایتمدین صکره زید فوت اولسه زیدك وجه محرر اوزره
عجز ناتوانلغی موتنه دك مستمر اولمغله فرض حج ساقط
اولورمی **الجواب** اولور

هند ثلث مالندن شو قدر اقچه ایله بنم ایچون حج اولنه دیو
وصیت ایتدکدن صکره معرةً فوت اولوب ثلث مالی
اولمغله هندك وصیتی ترکه دن اول قدر اقچه یی هند
ایچون حج ایله دیو زیده ویردکده هند ایچون احراز احجاجه
اذن ویرمکله زید اثناء طریقده بر بلده ده خسته اولمغله
مبلغ مزبوردن باقی قلان مقدار ایله عمرو هند ایچون
حج ایلسون دیو وصیت ایدوب بعده معرا فوت اولسه
عمرو مبلغ باقی یی الوب محل مزبوردن هند ایچون حج ایتمك
جائز اولورمی **الجواب** اولور

زید فوتندن صکره مالندن الشیوز غروش ایله عمرو بنم
ایچون حج ایلیه دیو وصیت ایدوب معرا فوت اولدقدن

الحاج عن المیت اذا مرض في الطریق لیس
له ان یدفع المال الى غیره لیحج عن المیت
الا اذا قیل له وقت الدفع اصنع ما
شئت فحینئذ له ان یدفع الى غیره مرض
اولم یمرض خانیه من کتاب الحج
مسئله من الدرر في باب
الحج م

صكره ورثه سي تركه دن بش يوز غروشني زيد اجون
حج ايتمك ايچون عمره ويروب عمرو دخي اوجيوز غروش
ايله حج ايدوب ايكيوز غروش فضله قالسه عمرو فضله يي
ورثه زيده رد ايتمك لازم اولورمي الجواب اولور

اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمامش زيد وارثي اولميان
عمروه مالمدن شوقدر اقچه ايله بنم ايچون حج ايله ديو
وصيت ايدوب مصرا فوت اولدقدنصكره عمرو تركه
زيددن اولقدر اقچه الوب زيد ايچون حجه كيدروب
مكه مكرمه يه وك اول اقچه دن نفقه سنه انفاق ايدوب
بنده باقي قلان مبلغ مكه ده بلا تعدي ولا تقصير سرقه اولنغله
عمرو عودت ايتدكده كندي نفقه سنه مالندن قدر
معروف شوقدر اقچه انفاق ايلسه حالا عمرو عمو زيده مالندن
نفقه سنه انفاق ايتديكي اول مقدار اقچه يي ثلث مساعد
اولمغله زيدك ثلث مالنه مراجعت ايدوب المغه قادر
اولورمي الجواب اولور

بر بلده اهاليسندن اولوب اول بلده ده وطني اولان زيد
بلده اخرايه واروب انده دخي وطن اتخاذ ايدوب سنه انده
ساكن ايكن اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمامكله احجاج
ايچون وصيت ايدوب بعده بلده اخراده مصرا فوت اولسه
زيد ايچون لمذبين مزبورتينك قنقيسندن احجاج اولنمق كرك
الجواب مكه مكرمه يه اقرب اولان بلده سندن

اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمدين هند وارثي اولميان
زيده مالمدن شوقدر اقچه ايله بنم ايچون حج ايله ديو وصيت
ايدوب مصرا فوت اولدقدنصكره ثلث مساعد
اولمغله زيد مبلغ مزبوري هندك وصي مختاري عمرو
يه نده اولان مالندن الوب هند ايچون حج ايتمك
استدكده عمرو بن مبلغ مزبور ايله اخر كمسنه يي حج
ايتدرم ديوب مبلغ مزبوري زيده ويرمكه قادر
اولورمي الجواب اولماز

اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمامش زيد مرض موتنده
ثلث مالمدن شوقدر اقچه ايله بنم ايچون حج اولنسون ديو

ولو ضاع مال النفقة بمكة او بقرب منها
ولم يبق مال النفقة فانفق المامور من مال
نفسه كان له ان يرجع في مال الميت
وان فعل ذلك بغير قضاء لانه اجرة بالحج
اجره بان سقط عليه
خانيه من الحج عن الغير

زيد مفعول في عمرو وصيت ايمشر او ما نقله صح

وكذا الوا الوصي بالحج المعين فللموصي صرفها
وقال صدر الشهيد والشرف المكي انه
ليس للقاضي او الوصي صرفه الى غيره
بمن عينه الموصي وقال الزاهدي وهو
الصحيح قال ويفتي به الا بعدم الجواز لفساد
الزمان وطمع القضاة وغيرهم فيها
ادب الاوصيا في فصل تعيين الوصي

فاسمهم الوصي مع الورثة في الوصية
بالحج فاخذ الوصي المال فهلك المال
في يده او بيد من يحج عن الموصي حج بثلث
ما بقي في التركة لان القسمة لا يراد
ولاتها بل المقصود ما وهو ما دية الحج فلم يعتبر دونه فصار كما هلك قبل القسمة
دررفي باب الثاني في الايصاء

وصيت

والوصي اذا دفع الدراهم الى رجل ليحج عن الميت ثم زاد ان يستر د المال منه كان له ذلك ما لم يحرم فاذا
فاذا استرد وطلب المامور ونفقة الرجوع الى بلده قال ينظر ان استرد المال منه لخيانة ظهرت منه
فالنفقة في ماله خاصة وان استرد المال لضعف رايه او لجهله بامور المناسك فالنفقة في مال الميت
وان استرد المناسك لا لخيانة ولا
تهمة فالنفقة في مال الموصي ما مار
خانيه من الوصية بالحج مشد
في عمدة الفتاوي

وصيت تنفيذينه عمروي وصي نصب ايدوب مصرا فوت
اولدقدنصكره عمرو زيدك ثلث مالندن اولقدر اقچه يي
الوب زيد ايچون حج ايله ديو بكره دفع وتسليم ايدوب بعده
مبلغ مزبوري بكرك اورنه اهاليسندن زيد مالمدن شوقدر
اقچه ايله بنم ايچون احجاج اولنه ديو وصيت ايتدكدنصكره
زيد مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولمغله زيدك
وصيسي تركه دن اولقدر اقچه يي بلده مزبوره دن تعيين
حج ايتمامش عمروه ويروب بعده عمرو حج ايتمكه واقف
اولدقده عمرو هنوز مبلغ مزبوردن نفقه سنه صرف
ايتمامش ايكن مبلغ مزبوري عمرودن اورنه ده تماما الوب
تعيين ايچون حج ايده يي احجاج افضل واولي اولمغله مزبورا
تعيين حج ايتمش بكره ويروب ميت ايچون حج ايتدرمكه
قادر اولورمي الجواب اولور

زيد مرض موتنده فوت اولدقدنصكره ثلث مالمدن اوجيوز
غروش ايله بنم ايچون حج اولنسون ديو وصيت ايدوب
مصرا فوت اولدقدنصكره زيدك وصي مختاري عمرو احجاج
ايچون بكري تعيين ايتدكده تركه دن بكره ايكيوز غروش
ويروب ثلث مساعد ايكن عمرو اوجيوز غروشي بكره تماما
ويرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر بلده اهاليسندن اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمدين
زيد فسته اولدقده وارثي اولميان عمرو ايچون ثلث
مالمدن اوجيوز غروش عمروه ويرلوب بنم ايچون حج اولنه
ديو وصيت ايدوب مصرا فوت اولسه مالا اول بلده ده
الجوق اوجيوز غروش ايله حج اولنوب نقصان ايله اولمه
ممكن اولمغله اوجيوز غروشي الوب زيد ايچون حج ايتمك
استدكده ثلث مساعد اولوب زيد عمروي تعيين
ايتمش ايكن زيدك وصيسي بكر عمروه شوقدر
ناقص باخود اخرى احجاج ايدرم ديمكه
قادر اولورمي الجواب اولماز

بر بلده اهاليسندن اوزرينه حج فرض اولوب حج ايتمدين
زيد ثلث مالمدن شوقدر اقچه ايله بنم ايچون حج اولنه ديو

رسئله من التاتارخانيه في الحج مسئله
ولا دفع الوصي الدراهم الى رجل ليحج عن
الميت فاراد ان يستر د وكان له ذلك
ما لم يحرم لان المال امانة في يده
بحر في الحج عن الغير

وصيت وتنفيذنه عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره مصرافوت
اولوب ثلث ما عدا اولمغله عمرو ترکه دن الدیغی اقچه یی
بلده مزبوره دن تفسیجون حج ایتمش اولان بکره زید ایچون
حج ایتمک اوزره ویرد کدنصکره هنوز مبلغ مزبورده
تسنه صرف ایتمدین عمروک رأیی متحول اولوب مبلغ
مزبوری بکردن الوب بشره ویروب میت ایچون
حج ایتمزسک استدکده بکر مجرد مبلغ مزبوری باکه
ویردکدنصکره بندن الوب اخره ویرمکه
قادر اولمزسین دیوب ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمامین زید ثلث مالمدن
اوجیوز غروش ایله ورثه مدن عمرو بنم ایچون حج ایلسون
دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولوب ثلث مساعد
اولوب لکن سایر ورثه وصیتی تجیز اولماسه لر ورثه یه
مبلغ مزبور ایله زید ایچون احجاج لازم اولورمی
بوحضه میراثه ادخال ایدرلرمی
الجواب میراثه ادخال ایدرلر

اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمامین زید مرض موتنده مالمدن
شوقدر اقچه ایله بنم ایچون فوت اولدیغم سنه ده حج ایتدیریله
دیو وصیت وتنفیذنه عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره
مصرا فوت اولوب اول سنه مرور ایدروب زید ایچون
حج ایتدیرمیوب زید ایچون اخر سنه ده مبلغ مزبوری
بکره ویروب بکر زید ایچون حج ایلسه زیدن فرض
ساقط اولورمی الجواب اولور

استانبول اهالیسندن زید مالمدن شوقدر اقچه ایله بنم
ایچون احجاج اولنه دیو وصیت ایتدکدن صکره مصرا
فوت اولوب ثلث مساعد اولمغله زیدک وصیسی ترکه دن
اولقدر اقچه یی استانبولدن مکه مکرمه یه واروب بعد
الحج مکه مکرمه ده باخود مدینه منوره ده مجاور اولمق اوزره
عمروه دفع ایدوب عمرو دخی واروب وجه شرعی اوزره
زید ایچون حج ایتدکدن صکره مکه مکرمه ده باخود مدینه

منوره ده

ولو اوصى بالحج في سنة معينة فاخره الوصي حتى ان يحج عنه في سنة غيرها
ادب الاوصياء في فصل السفر

ولو احج عن الميت من يؤدي الحج ويقيم بمكة جاز لان الفرض اداء الحج دونه العود والافضل ان يحج ثم يذهب ويرجع لان ثواب النفقة اكثر
والجيبه من الثالث الحج

ولو احج عن الميت من يؤدي الحج ويقيم بمكة جاز لان الفرض اداء الحج دون العود والافضل ان يحج ثم يذهب ويرجع لان
ثواب النفقة اكثر
والجيبه في الثالث من الحج

منوره ده مجاور اولسه زید ایچون حج ایتدیکی حج صحیح اولورمی
الجواب اولور لکن افضل اولان حج ایدوب
عودت ایدیجک کمسنه یی احجاجدر

اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمامین زید ثلث مالمدن اوجیوز
غروش ایله بنم ایچون حج ایتدیریله دیو وصیت ایدوب
مصرا فوت اولدقده زیدک وصی مختاری عمرو ثلث
مالندن احجاج ایچون بکره اوجیوز غروش ویروب
بکر دخی مبلغ مزبوری قبض و زید ایچون حجه کیدرکن
طریقده خسته اولوب کیده مامه یدنده بولنان مبلغی
عمروک اذنسز اخر کمسنه یه ویروب زید
ایچون احجاجه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بوصورتده بکر مبلغ مزبوری عمروک اذنسز بشره
ویروب بشر دخی طریق مجده نفقه سنه صرف ایدوب
زید ایچون حج ایلسه اول حج زید ایچون اولوب فرض حج زیددن
ساقط اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده عمرو مبلغ مزبوری تماما بکره باخود بکرک
طریقده نفقه سنه مصروفی مقداری بکره و بشرک نفقه سنه
صرف ایتدیکی مقداری بشره تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

کتاب النکاح

زید غیرک زناسندن حامل اولان هندی تزوج ایتمک
جایز اولورمی الجواب اولور لکن وضع حمل ایدنجه
وطی ایتمک جایز دکلدر

زید هنده زنا واحبال ایتدکدن صکره زید هندی
وضع حمل ایتمدین تزوج و وطی ایتمک
جایز اولورمی الجواب اولور

هند نفسنی زیده تزویج ایدر اولدقده اوزرینه
تسری ایدرسک باکه بیک التون نذرک اولمق اوزره
تزوج ایدرسک نفسمی سکا تزویج ایتدم دیوب
زید دخی شهود محضرنده هندک اوزرینه تسری ایدرسه

وصح نکاح حبلى من زنا لدخوله تحت قوله تعالى واحل لكم ما وراء ذلكم ولكن لا يطأها قبل الوضع لئلا يسقي ماءه زرع غيره لا احترام الزاني هذا اذا كان الناكح غير الزاني واما اذا كان ذلك فالنكاح صحيح عند الكل ويستحق النفقة عند الكل ويحل وطئها كذا في النهاية من
الدرر

وما لا يبطل بالشرط الفاسد القرض والهبة والصدقة والنكاح والطلاق والخلع والعتق تنوير الابصار في المتفرقات
قبيل الصرف

بنده اولقدر اقچه نذری دلمق اوزره تزوج ایلدم دیه عقد
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید قزی هند کبیره بی هندک توکیلیله شهود محضرلرنده
شونقدر مهر تسمیه سیله عمروه تزویج ایدرار لدقده عمرو زیده
شونقدر سنه خدمت ایتمک شرطیله تزویج ایله عقد
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

بوصورتده عمرو هندی زیددن الوب کندی منزلنه کتورمکی
استدکده زید عمرو اولقدر خدمت ایتمدکجه ویرمم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک مطلقه سی هند وقت تطلیقدن ایتمش بش کون
مرورنده اوچ حیض کوروب عدتم منقضیه اولدی دیو نفسنی
عمروه تزویج ایتدکدنصکره وقت تزوجدن اون ایکی کون
مرورنده مستبین الخلقه بر جنین میت القابله عقد
مزبور صحیح اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر اوغلی عمرو صغیره ایکی قزی اولان بکرک قزلرندن
برینی تزویج مراد ایتدکده بکر قزلرندن برینی تعیین
و اسمنی ذکر ایتمیوب شهود محضرلرنده زیده قزیمی
اوغلک عمروه نکاحله ویردم دیوب زید دخی عمرو ایچون
قبول ایلدم دیسه نکاح منعقده
اولورمی الجواب اولماز

زید هندی تزوج ایتدکدنصکره زید سنتسز اولمغله
کندو نیه ختان ایتدرسه هند مجرد حالی عقدده
سنتسز اولمغله عقد صحیح اولماز دیوب زید ایله ازدواج
معامله سندن امتناعه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید برمحلده و برقاچ کمسنه لرک محضرلرنده صغیره
قزم عایشه بی فرزندانم اوغلی محمده ویردم دیوب لکن
محمد اول محلده حاضر اولمیوب و برکمسنه دخی وکالة
یا فضولا محمد ایچون قبول ایتمیوب بعده عمرو اول
مجلسک غیری آخر موضعده محمده واروب عمک زید
قزی عایشه بی سکا ویردی دیدکده محمد مسرور اولوب

عمروه شونقدر اقچه مهره ویر دکدنصکره محمد زیدک
یانینه کلدکده زید صغیره قزم عایشه بی سکا ویردم
دیوب لکن محمددن قبوله دلالت ایدر قول صادر
اولمیوب بعده تکرار عقد نکاح ایتمدین زید فوت
اولسه بو مرتبه ایله نکاح منعقد اولوب عایشه
محمدک منکوحه سی اولمش
اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده محمد زیدک زوجه سی و عایشه نک اناسی
هندی بعد انقضاء العده تزوج ایتمک جائز
اولورمی الجواب اولور

زید جاریه سی هندی اعتاق ایتمدین شونقدر اقچه مهر
تسمیه سیله تزوج ایدوب بعده زید هندی اعتاق
ایلسه زید وجه شرعی اوزره تجدید عقد ایتمدین عقد
مزبوره بناء هند ایله ازدواج معامله سنه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن هند بالغه نفسنی شهود محضرلرنده
زیده تزویج ایدوب لکن اذن قاضی بولنمغله عقد مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولور

بوصورتده اول بلده قاضیسی عمرو اذن قاضی بولنمغله عقد
مزبور و سائر اذن قاضی بولنمیان نکاحلر جائز دکلدر
وحاصل اولان ولدک نسبی دخی ثابت اولماز دیوب
محیطدن نقل اولنمق اوزره ومن نکح بغیر اذن القاضی
اولغیر امره لا یجوز النکاح ولا یثبت النسب بولدیغی
زیبو مجموعه سندن مسئله ابراز ایله قاضی مزبورک
قول مذکوری اعتبار و اول مسئله ایله عمل اولنورمی
الجواب اولنماز

بوصورتده وجه محرر اوزره مجازف اولان قاضی یه نه لازم
اولور الجواب عزل اولنمق لازمدر

باب المحرمات صح

زید زوجه سی هندک حره نک اوزرینه مدبره اولان زینبی تزوج
ایلمک جائز اولورمی الجواب اولماز

قال الاب زوجت بنتی فلانة من ابن فلان
وقال ابو الابن قبلت لابنی ولم یسم
الابن ان له ابنان لا یصح ولو واحدا جاز
وکذا لو قال زوجت بنتی وله بنتان
لا یصح بزازیه فی النکاح

ولو ینعقد النکاح بالایجاب والقبول
ومن شرائطها اتحاد المجلس اذا کان
الشخصان حاضران فلو اختلف
المجلس لم ینعقد منح من اول
النکاح

تحل الجمع بین امرأة وبنت زوجها وامرأة ابنها
فانه یجوز الجمع بینهما عند الائمة الاربعة کما فی
البحر لانه فرضت بنت الزوج ذکرا کان ابن
الزوج ولم یجز به ان یتزوج بها لانها موطوئة
ابیه ولو فرضت المرأة ذکرا یجاز له ان المرأة
وامرأة فان المرأة لو فرضت ذکرا الجمع وکذلک
علیه التزوج بامرأة ابیه ولو فرضت امرأة
الابن ذکرا یجاز له التزوج بالمرأة لانه اجنبی
عنها منح من المحرمات

ويثبت حرمة المصاهرة بالوطئ عن الشبهة وبالزنا حتى لو وطئ امرأة
بغير حرمت عليه امها وبحرم الموطوئة على اصول الواطئ وفروعه
ولا يحرم اصولها وفروعها على ابن الواطئ وابيه محيط السرخسي

زيد باباسي عمرك جاريه موطوئه سي هندك بعد العتق زوجي
بكردن اولان قزي زينبي تزوج ايتمك جائز
اولورمي الجواب اولور
زيد هندي نكاح صحيح ايله تزوج ايتدكدنصكره قبل
الدخول والخلوه هندي تطليق ايلسه زيدك اوغلي
عمرو هندي تزوج جائز اولورمي الجواب اولماز
زيد هندي تزوج ودخول ايتدكدن صكره زيد هندي تطليق
ايلسه زيدك رضاعا باباسي عمرو هندي تزوج ايتمك جائز
اولورمي الجواب اولماز
زيد نزيته سي هندك درت بش ياشنده اولان صغيره قزي
زينبي تزوج ايدوب بعده عقد مزبور صحيح اولمغله زيد
هندي تزوج ايتمك جائز اولورمي الجواب اولور
زيد هندي تزوج ايتدكدنصكره قبل الدخول
والخلوه هندي تطليق ايلسه عدت لازم
اولورمي الجواب اولماز
بو صورتده زيد هندي تطليق ايتدكدن صكره هندك
قز قرنداشي زينبي تزوج ايدوب زينب ايله ازدواج
معامله سنه قادر اولورمي الجواب اولور
زيد زوجه سي هندك اوگي اناسي زينبي هندك اوزرينه
تزوج ايدوب هند ايله جمع ايتمك جائز
اولورمي الجواب اولور
زيد باباسي عمرك مزنيه سي هندك قزي زينبي تزوج
ايتمك جائز اولورمي الجواب اولور
زيد رضاعا اوغلي عمرك ام ولدي هندي تزوج ايتمك
جائز اولورمي الجواب اولماز

نوع آخر

زيد اوغلي عمرك موطوئه سي اولان جاريه سي هندي
شهوت ايله مس وتقبيل ايلسه هندك وطئي زيد عمروه
على التأبيد حرام اولورمي الجواب اولور
زيد زوجه سي هندك رضاعا قزي اولوب مشتهات اولان
زينبي شهوت ايله مس وتقبيل ايدوب انزال واقع

اولماسه

اما المحرمات بالظهرية فثبت
بالعقد الجائز وبالوطئ حلالا كان
او عن الشبهة او زنا واما المحرمات
بالعقد فمنكوحة الاب والجد
وان علا والام وان علا
ومنكوحة الابن وابن الابن
والبنت وان سفل وام المرأة
وجدتها القريبة والبعيدة
دخل بالمرأة او لم يدخل فتاوى قاضيخان
في المحرمات

فجاز الجمع بين امرأة وبنت
زوجها شرح في المحرمات

والعبرة لوجود الشهوة عند المس
والنظر حتى لو وجد بغير شهوة
ثم اشتهى بعد الترك لا تتعلق
به حرمة بحر الرائق في المحرمات

اولمغله هند زيده حرام اولورمي الجواب اولور
زيد زوجه سي هندك قز قرنداشي زينبي شهوت ايله مس
ايلسه هند زيده حرام اولورمي الجواب اولماز
زيد زوجه سي هندك اناسي زينب ايله جماع كونلري
الوب آبو ذكري جمع ذرده من غير قصد ولا شهوة
زينب زيدك ذكريني كورسه هند زيده
حرام اولورمي الجواب اولماز
بو صورتده زيده بو يله بر اولك ايتدكيچون شرعا زيده
نه لازم اولور الجواب تعزير
زيد هند اجنبيه نك اعضاسندن بر عضوني ثوبي اوزرندن
شهوت ايله مس ايدوب لكن ثوب ثخين اولمغله
زيد عضو ممسوسه نك حرارتني اصلا احساس ايتمسه
بر وجه محرر اوزره مس ايتمكله حرمت
مصاهره ثابته اولورمي الجواب اولماز
شاب اولان زيد هند اجنبيه نك اعضاسندن بر عضوينه
بلا حائل مس ايتدكده زيده اشتها وميل قلب
حاصل اولوب لكن انتشار آلت بولنماسه زيد
حرمت مصاهره نك ثبوتنده هندك قزي
زينبي تزوج ايلسه زينبي زيددن تفريق
لازم اولورمي الجواب اولماز
زيد زوجه سي هندك قزي اولوب مشتهات اولان
خديجه نك اعضاسندن بر عضوينه شهوت ايله مس
ايلسه زيده حرام اولورمي الجواب اولور
زيدك مشتهات اولان زوجه سي هند زيدك باباسي
عمرو بني شهوت ايله مس ايتدي ديوب لكن زيد
هندي تصديق ايتميوب وعمرك شهوت ايله
مس ايتديكنه زيدك ظن غالبي اولماسه مجرد هند
بو يله ديمكله زيده حرام اولورمي الجواب اولماز
زيدك زوجه سي هنددن متولده ومشتهات
اولوب طرح سرقه مبتلاة اولان قزي زينب
مصروعا بابالري كون فرجي اچلمغله زيدك نظري من غير

شاب اولان زيد هند اجنبيه نك
اعضاسندن بر عضوينه بلا حائل مس
ايتدكده زيده اشتها وميل قلب
حاصل اولوب لكن انتشار آلت
بولنمسه زيد هندك قزي زينبي تزوج
ايتمك جائز اولورمي الجواب اولور

هند داماديي زيدي شهوت ايله مس
وتقبيل ايدوب لكن انزال واقع اولمسه
هندك قزي زينب زيده حرام اولورمي
الجواب اولور

ولا يصدق انه مسها بشهوة ما لم يصدقه
الاب لانه اقرار على الغير بزازيه في المحرمات

قصد و لا شهوة زینبك فرجنه اصابت ایله هند زیده
حرام اولوری الجواب اولماز

زید زوجه سی هنددن اولان اوغلنك مشتهاة اولان
قزی زینبی شهوت ایله مس ایله هند زیده حرام
اولوری الجواب اولور

زید هندی شونده راتجه مهر مسمی ایله تزوج و دخول
ایتدکدنصکره هندك قزی زینب کبیره یی شهوت
ایله مس ایله مزبوره هند علی التأبید حرام
اولوری الجواب اولور

بو صورتده زید هنده حرمت مرقومه یه بناءً مفارقت
ایلسه‌لر هند مهر مزبوری تماماً زیددن المغه قادر
اولوری الجواب اولور

بر رجل ایله ایکی عورت زید زوجه سی هندك زوج اخردن
اولوب مشتهاة اولان قزی زینبی شهوت ایله
مس ایلدی دیو زیدك حضورنده شهادت ایلسه‌لر
شهادتلری مقبول اولوب هند زیده حرام
اولوری الجواب اولور

زید زوجه سی هندك اناسی زینبك فرج داخلنه شهوت
ایله نظر ایله انزال واقع اولماسه هند زیده حرام
اولوری الجواب اولور

باب الاولیاء

هند صغیره نك لابوین عمی عمرودن غیری کمسنه سی
اولمیوب لکن عمرو مدت سفر بعید اخر دیارده اولمغله
قاضی هندی کفوء خاطبی بکره مهر مثلیله تزویج ایلسه
عمرو کلدکده مجرد اذنم یوغیدی دیو عقد مزبوری فسخه
قادر اولوری الجواب اولماز

هند صغیره نك ولایت تزویجی اناسنك باباسی
ایله لابوین خاله سی زینبدن قنغیسنکدر
الجواب زینبکدر

هند صغیره نك ولی اقربی لابوین عمی اوغلی عمرو مهر مثلندن
نقصان فاحش ایله کندی نفسیچون تزویج ایلسه
عقد مزبور صحیح اولوری الجواب اولماز

وذكر في الظهيرية ... على اصول الواطي وفروعه ... داخل الفرج بشهوة والمس بشهوة ... الرابع في النكاح

وان مس بنت بنت امرأة حرمت عليه امرأته تاتارخانيه في الفصل السابع في النكاح

وتقبل الشهادة على الاقرار باللمس بشهوة
وهو تقبل الشهادة على نفس التقبيل
عن شهوة اختلف المشايخ فيه قال
بعضهم لا تقبل واختاره ابن الفضل
لانها باطن لا يوقف عليها عادة وقيل
تقبل واليه مال الامام على البزدوي
وهكذا ذكر محمد رح في نكاح الجامع لان
الشهوة مما يوقف عليها في الجملة
اما بتحرك العضو او باثار اخر ممن لا يتحرك
عضوه كذا في الذخيرة والمختار القبول
كما في التجنيس منح الغفار
كذا في البزازية ... تفصيل صحح

وفي جامع الفصولين ... صغيرة او كبيرة ... مجمع في الاولياء

ثم لذوي الارحام الاقرب فالاقرب ترجيح
ملتقى الابحر في الاولياء

سکز یاشنده اولان هند صغیره بالغه اولدم دیو اقرار
و ولیسی اذنسز نفسنی زیده تزویج ایلسه اقراری
معتبر اولوب عقد مزبور صحیح اولوری
الجواب اولماز

طقوز یاشنی تکمیل ایدوب جثه سنك بلوغه تحملی اولمیان
هند صغیره حیض کوروب بالغه اولدم دیو اقرار و
ولیسی اذنسز نفسنی عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور
صحیح اولوری الجواب اولماز

هند قزی زینب صغیره یی کفوی اولمیان عمروه تزویج
ایلسه عقد مزبور صحیح اولوری الجواب اولماز

شافعی المذهب اولان زید متوفانك قزی هند صغیره نك
ولی اقربی لابوین عمی حنفی المذهب اولوب هنده
کفو اولان بکره مهر مثلیله تزویج ایلسه عقد مزبور
صحیح اولوری الجواب اولور

بو صورتده هندك وصیسی بشر هندك باباسی
شافعی المذهب اولوب مذهب شافعیده باباسنك
غیری اولیانك صغیره یی اجباره تزویجی صحیح اولماز
اویله اولیجق عمرونك هندی بکره تزویجی جائز اولماز
دیه قولنه التفات اولنوری الجواب اولنماز

زید جنون مطبق ایله مجنون اولان قزی هندك
اوغلی اولمغله عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح
اولوری الجواب اولور

زید قزی هند صغیره یی قاضیدن غیری ولیسی اولمیان
عمرو صغیره تزویج ایدوب قاضی دخی هند عمرونك کفوی
اولمغله مهر مثلیله هندی عمرو اچون تزوج و قبول
ایله عقد مزبور صحیح اولوری الجواب اولور

نوع اخر

هند صغیره نك وصی مختاری اولوب لکن احکام ولایتی صاحبی
اولمیان زید هندی وصایة عمروه تزویج ایتمکه قادر
اولوری الجواب اولماز

زید قزی هند صغیره یی عمروه نامزد ایدوب بعده بکری

عن الاب والجد اذا زوج الصغيرة من غير كفو لا يجوز بالاتفاق
... العصوبة

وانما يفتي المفتي على مذهبه لا على مذهب
المستفتين قنية في الكراهية
في باب الوطي

وابن المجنونة مقدم على ابيها في تزويج المجنونة
الكبيرة الى الابن لا الى الاب ...
ان القاضي لا يزوج اليتيم واليتيمة الا عند ...
في نكاح الاشباه في الفن الاول ...
القاعدة السادسة ... الولاية الخاصة اقوى
من الولاية العامة

والموصي لا ولاية له في نكاح الصغير والصغيرة
سواء كان اوصى اليه الاب او لم يوص
الا اذا كان الوصي وليا فحينئذ يملك
مجمع الفتاوى في الوصايا كذا
في قاضيخان في الاولياء

دخی بکسی تنفیذ ودخی نقض ایدر کره هندی عمروه
تزویج ایله دیو امر ایدوب بعده فوت اولسه بکر هندی
ولی اقربی اذنسز عمروه تزویجه قادر اولورمی
الجواب اولماز

محمود الحال اولان زید صغیره قزی هندی شهود محضرلرنده
کفوی اولمیان عمروه تزویج ایله اناسی زینب اذنم
یوقدر دیو نکاحی فسخ ایتدرمکه قادره
اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید قزی هند صغیره یی کفوی خاطبی
عمروه تزویجدن امتناع ایله زید اول بلده ده حاضر
ایکن هندک ولایت تزویجی ولی ابعد اولان لابوین
قرنداشی بکره انتقال ایدر یوخسه اول بلده قاضیسی
عمروه تزویج ایدرمی الجواب بکر عمروه تزویج ایدر
بو صورتده بکر هندی کفوی خاطبی عمروه تزویج ایتدکدن
صکره زید هندک اخر کفوی اولان بکره تزویج ایدرم
دیو قولنه التفات اولنورمی
الجواب اولنماز

هند صغیره نک ولی اقربی لابوین عمی زید کفوی عمروه مهر
مثلیله شهود محضرنده تزویج ایدوب بعده
عمرو هندی وطی ایتدکدن صکره صغیره ایکن طلاق
رجعی ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولمدن هنده
مراجعت ایله زید فوت اولمغله هندک حالا ولی اقربی
اناسی زینب مراجعته بنم رضام یوقدی اویله اولیجق
مراجعتک صحیح دکلدر دیو هندی عمرودن تفریق ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر فی باب الاکفاء

هند بالغه نصرانیه نفسنی زید نصرانی یه تزویج ایله هندک باباسی
عمرو بنم اذنم یوقدی دیوب عقد مزبوری فسخه قادر
اولورمی الجواب اولماز

باباسی مسلم اولمیان زید مسلم مهتدی باباسی دخی مسلم
اولان هند مسلمه یه کفو اولورمی الجواب اولماز

ان زوجها الاب او الجد بغیر کفو ولو بغبن فاحش لزم النکاح
فلا یمکن نقضه ولو بعد البلوغ وعندهما
لا یجوز النکاح وعن محمد انه یجوز وعن ابی یوسف انه لا یجوز
والاول هو الصحیح کذا فی الجامع تنقیح
فی الاولیاء

ولو کان للصغیرة اب امتنع تزویجها لا تنتقل
الولایة الی الجد بل یزوجها القاضی
ولو عضل ولی الاقرب الصغیر والصغیرة
عن تزوجها فیزوجها القاضی لکن تزوجه
ههنا نیابة عن العاضل لان الشرع لا غیره
لان العاضل ظالم بالمنع وللقاضی کف
ایدی الظلمة وبعض ذکر فی نوع الصغیر
والصغیرة فی کتاب النکاح کذا فی
المنظومة الوهبانیة واحکام الصغار
للاسروشنی وغیرهم

والفرق بین طلاق الرجعی والبائن اربعة
عشر خصلة احدها ان طلاق الرجعی
لا یحتاج الی تجدید النکاح والرابع لا یحتاج
الی رضاء المراة والخامس لا یحتاج الی
رضاء الولی ان کانت المراة صغیرة
... من الطلاق

وفی المحیط الکفاءة بین الزوجین لا تعتبر لیس
للولی ان یطلب التفریق الا اذا کانت بنت
ملک جدعها حائک او کناس یفرق الا
نعدام الکفاءة لتکثیر الفتنة خلاصه
فی العشر الخامس من الاکفاء فی کتاب النکاح
کذا فی البزازیه

ومسلم بنفسه لیس کفوا للتی لها اب واحد
فی الاسلام تاتارخانیه فی الاکفاء
... فی الدرر

... لیس باکفاء العامة العرب معه وکونه بالحاسه منح فی الکفار

مسلم اولوب

رجل زوج امته الصغیرة من رجل وذکر انه لا یشرب المسکر فوجده شریبا مدمنا فبلغت الصغیرة فقالت لا ارضی قال الفقیه ابو جعفر
ان لم یکن ابو البنت یشرب المسکر وکان غالب اهل بیته علی الصلاح فالنکاح باطل لان ولد الصغیر لم یرض لعدم الکفاءة
واما زوجها منه لا علی انه کفو قاضیخان من الکفاءة

مسلم اولوب لکن قبطی اولان زید سادات کرامدن عمرونک
قزی هنده کفو اولورمی الجواب اولماز

زید صالح قزی هند شریفه صغیره یی عمرو قبطی اولوب کفو
اولمدیغنی بلمدین کفو اولمق ظنی ایله عمروه تزویج ایلدکدن
صکره زید عمرونک قبطی واجهل ومکاسب ردیه یی
مرتکب اولدیغنه واقف اولدقده نکاح مزبوری
فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

باباسی وباباسنک باباسی حر الاصل اولان زید حرة الاصل
اولان هنده کفو اولورمی الجواب اولور

هند بالغه نفسنی شهود محضرلرنده کفوی اولمیان
زیده تزویج ایتدکده هندک ولی اقربلرندن لابوین
ارقرنداشی عمرو عقد مزبوره راضی اولسه حالا
هندک اخر لابوین ارقرنداشی بکر راضی اولمامغله
عقد مزبوری فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند بالغه نفسنی شهود محضرلرنده ولی اقربی باباسی
زیدک اذنسز کفوی اولمیان عمروه تزویج ایدوب
بعده هند عمرودن ولدلر کتورسه حالا زید راضی
اولمیوب هندی عمرودن تفریقه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز

زید هندی رضاسیله شهود محضرلرنده تزوج ایتدکدن
صکره زید سنتسز اولمغله کندویه ختان ایتدرسه
هند مجرد حین عقدده سنتسز اولمغله باکه کفو اولماز
دیوب کندودن تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند معتقه بالغه نفسنی ولی اقربی کندوینی اعتاق ایدن
زید متوفانک اوغلی عمرونک اذنسز کفوی اولمیان
بکره تزویج ایدوب لکن هندک بکردن ولدلری اولمامسه
عمرو راضی اولمیوب هندی بکردن حاکمه تفریق ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

هند بالغه نفسنی ولی اقربی باباسی زیدک اذنیله شهود
محضرلرنده کفوی اولمیان بکره تزویج ایدوب بعد

ولدت اولادا اولا ... لیس للاولیاء حق الفسخ
ما لم تلد ... کذا فی الخلاصه

ثم الکفاءة تعتبر فی خمسة النسب والاسلام
والحریة والثروة والحرفة قاضیخان
من الکفاءة

والولی هو العصبة نسبا او سببا
علی ترتیب الارث عند الحجر
فی الاولیاء والاکفاء

... زوجها من غیر کفو ... الطلاق
... من الکفاءة ...
... فی نکاح الخاصه فی الاکفاء

بعد الدخول بکر هندی بابنا تطلیق ایتدکدنصکره هند نفسنی زیدک اذنسز ینه بکره تزویج ایدوب هندک بکردن ولدی اولماسه زید راضی اولمیوب هندی بکردن تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید کسلیدن عمروک صغیره قزی هندی استنکاح ایتدکده بعض کمسنه‌لر زید صالح و متشرع دیدیلر بله عمرو هندی تزویج ایتدکدنصکره زیدک شارب الخمر اولدیغی ظاهر اولسه هند بالغه اولدقده راضیه اولماغله حاکمه مرافعه اولدقده حاکم هندی زیددن تفریقه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی نکاح التوکیل

هند نفسنی عمروه تزویج مراد ایتدکده عمروک قولی بکره تزویجه توکیل ایدوب بکر دخی شاهدین محضرلرنده هندی عمروه تزویج ایله عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زیده سنک ایله خلع اولدیغمده بنی نفسکه تزویج ایله دیو توکیل ایتدکدنصکره هند زید ایله خلع اولدقدنصکره زید وکالت مزبوره بناء هندی شهود محضرلرنده نفسنه تزویج ایله عقد مزبور جائز اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زیدی احیانا تجدید نکاح ایچون توکیل ایتدکده ایکی شاهد محضرلرنده توکیل ایتمک لازمیدر الجواب دکلدر

بو صورتده زید هندی تجدید عقده توکیل و زید دخی قبول ایتدکدنصکره زید هندی وجه مذکور اوزره تزویج ایتدیکی مجلسده شاهدین سامعینک حضورلری لازمیدر الجواب لازمدر

هند زوجی زیده هر نه زمان بنی تطلیق ایدرسک ینه کند نفسکه بنی تزویجه سنی توکیل ایتدم

امراءة بها زوج قالت لرجل انی هیئا اختلع لزوجی فاذا فعلت ذلک وانقضت عدتی فزوجنی فلانا علی ما قالت فاصحانه فی الوکالة فی کتاب النکاح

واذا اذنت الرجل ان یزوجها نفسه فعقد بحضرة شاهدین جاز کما فی شرح الوافی فی النکاح ولا یشترط الشهادة علی الوکالة بالنکاح بل علی عقد الوکیل وانما ینبغی ان یشهد علی الوکالة اذا خیف جحد الموکل اباها منح الغفار فی فصل الوکالة بالنکاح من کتاب الوکالة

فانجارة فی الوکالة ... الوکالة باطلة وان کانت الرجل تجارة معروفة تصرف الوکالة الیها

دیدب

دیدوب زید دخی قبول ایتدکدنصکره زید هندی برطلاق بائن ایله تطلیق ایدوب بعده شهود محضرلرنده هندی نفسنه تزویج ایتدم دیسه بو لفظله نکاح منعقد اولوب زید هند ایله ازدواج معامله‌سنه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زیده سنی جمیع امورمه توکیل ایتدم دیوب بو وجهله توکیل ایتدکدنصکره زید هندی اذنسز اوغلی عمروه تزویج ایلسه هند واقفه اولدقده قبول ایتمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

فی نکاح الفضولی

زید عمروک ام ولدی هندی عمروک اذنسز شو قدر اقچه مهر تسمیه‌سیله تزوج ایدوب بعده عمرو واقف اولدقده قبول ایتمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو زیدک هندی تزوج ایتدیکنه واقف اولمدین زید عقد مزبوره بناء هندی وطئ ایتمش اولسه عمرو مهر مثل ایله مستحق اولدیغی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

اجانبدن زید عمرو اخرسک صغیره قزی هندی عمروک اذنسز بکره تزویج ایلسه عمرو واقف اولدقده قبول ایتمیوب اشارت معهوده‌سیله رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

زید قزی هند بکر بالغه‌یی هندک اذنسز شهود محضرلرنده مهر تسمیه ایتمکسزین عمروه تزویج ایدوب بعده زید وجه محرر اوزره تزویج ایتدیکنی هنده اعلام ایتدکده هند سکوت ایلسه عقد مزبور نافذ اولوب هند عمروک منکوحه‌سی اولورمی الجواب اولور

زید هندی شهود محضرلرنده فضولا عمرو غائبه تزویج بکر دخی عمرو ایچون فضولا هندی قبول ایتدکدنصکره هند و عمرو واقف اولدقلرنده عقد مزبوری مجیز اولسه‌لر

ووقف تزویج فضولی او فضولیین علی الاجازة ملتقی الابحر فی الاولیاء

الاشارة من الاخرس معتبرة وقائمة مقام العبارة فی کل شیء من بیع واجارة ورهن وطلاق ونکاح وعتاق وابراء الا فی الحدود اشباه فی احکام الاشارة

سئل القاضي الامام فخر الدين عمن تزوج ابنته البالغة بغير رضاها ثم بلغها الخبر فقالت اجزت ان رضيت امي
قال فالاجازة باطلة لان التعليق يبطل الاجازة اعتبارا بابتداء العقود خلاصه في الفصل الخامس من البيوع
كذا في البزازيه

عقد مزبور نافذ اولورمي **الجواب** اولور

زيد قرنداشي قزي هند بالغه يي هندك اذنسز عمروه تزويج ايتدكدنصكره هند واقفه اولدقده انام زينب راضيه اولورسه بن دخي اجازت ويردم ديسه مجرد بو يله ديمكله هند عقد مزبوري مجيزه اولمش اولورمي **الجواب** اولماز

بو صورتده هند قول مذكوردن صكره مجيزه اولميوب رد ايله عقد مزبور باطل اولورمي **الجواب** اولور

نكاح فضولي يه محتاج اولان زيد هندي تزوج مراد ايتدكده هديه واغرلق نامنه هنده شوقدر اشيا ارسال ايدوب بعده عمرو هندي زيده فضولي تزويج ايتدكدنصكره زيد قوليله قبول ايتميوب فعليله قبول ايله زيد وجه محرر اوزره هنده هديه واغرلق ارسال ايتمكله عقد مزبوره خلل كلورمي **الجواب** كلمز

زيد قزي هند بالغه يي فضولا عمروه تزويج ايتدكدنصكره هند عقد مزبوري مجيزه اولمدين عمرو فوت اولسه هند عمرودن تركه سندن مهر وحصه نامنه نسنه المغه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد هندي نوكيليله فضولا عمروه تزويج ايدوب بعده عقدي مجيزه اولمدين عمرو فوت اولسه هند عمروه وارثه اولورمي **الجواب** اولماز

في خيار البلوغ والعتق

هند صغيره نك ولي اقربي اولان لا بوين قرنداشي عمرو بكرك صغير اوغلي بشره تزويج ايدوب بعده هند بالغه اولدقي آنده نفسني اختيار ورد نكاح ايدوب لكن بشر هنوز صغير بولنسه هند بكرك حضورنده كندويي بشردن حاكم الشرع تفريق ايتدرمكه قادره اولورمي **الجواب** اولور

هند صغيره نك ولي اقربي لا بوين عمي زيد مهر مثليله كفوي عمروه تزويج ايلسه هند بالغه اولدقي آنده نفسني اختيار ورد نكاح ايدوب عمرونك حضورنده عقد مزبوري حاكمه فسخ ايتدرمكه قادره اولورمي

وان زوج الفضولي فمات احد الزوجين قبل الاجازة لا تثبت التوارث لان اصل العقد موقوف فيبطل بالموت بزازيه في باب الولي والكفو

وفي الجامع للقاضي ابي جعفر الاسروشني صغيرة زوجت نفسها فادركت قبل بلوغها واجازت الوقوف فالحاصل لا يتوقف فيمنها الا بحضرة الخصم اجازة او رد ثم او وصية القاضي والاب الاوصيا في النكاح مختصر

جاز العقد ثم بلغ فالخيار للذكر لا للانثى ... العمادية

واما خيار الادراك وهو الصغيرة اذا زوجها وليها فادركت فان لها الخيار عند الادراك فان شاءت رضيت وان شاءت فارقته ولا ينفسخ الا بتفريق الحاكم بينهما فان مات احدهما قبل التفريق الحاكم وبعد ما قالت لا ارضى يرثه الاخر **الجواب** سف في النكاح

الجواب اولور

بو صورتده عمرو ديار اخرده ايكن هند بالغه اولدقي آنده نفسني اختيار ورد نكاح ايدوب لكن عمرو ديار اخردن كلوب حاكم عقد مزبوري فسخ ايتمدين عمرو فوت اولسه هند عمروه وارثه اولورمي **الجواب** اولور

زيد قولي عمروه هندي تزويج ايتدكدنصكره زيد عمروي اعتاق ايلسه عمرو خيار عتق وارميدر **الجواب** يوقدر

في نكاح الرقيق

هندك مكاتب ومدبر اولميان قولي عمرو شوقدر اقچه مهر ايله هندك اذنيله زينبي تزويج ودخول ايتدكدنصكره عمرو زينبي تطليق ايلسه زينب هنده مهر مزبوري الكرده بكا وير ياخود عمروي بيع ايت ثمنندن مهرمي استيفا ايدرم ديمكه قادره اولورمي **الجواب** اولور

زيدك قولي عمرو زيدك اذنسز هندي تزوج ايدوب بعده زيد عقد مزبوري مجيزه اولمدين عمروي اعتاق ايلسه عقد مزبور نافذ اولورمي **الجواب** اولور

زيد مدبره جاريه سي هندي اعتاق ايتمدين شوقدر اقچه مهر مسميله عمروه تزويج ايلسه عقد مزبور صحيح اولورمي **الجواب** اولماز

زيد عمرونك مدبره جاريه سي هندي عمرونك اذنسز شوقدر اقچه مهر مسميله تزوج ايلسه عمرو واقف اولدقده قبول ايتميوب رد ايدجك عقد مزبور باطل اولورمي **الجواب** اولور

بو صورتده زيد عقد مزبوره بناء هندي وطئ ايتمش اولسه عمرو مهر مزبوري زيددن المغه قادر اولورمي **الجواب** اولور مهر مثليله مسمادن اقلني الور

زيدك قولي عمرو زيدك اذنسز شوقدر اقچه مهر مسميله هندي تزوج ودخول ايتدكدنصكره زيد واقف اولدقده مجيزه اولمامغله عقد مزبور باطل اولسه هند عمرونك رقبه سنه تعلق ايدن مهر ونفقه عدتي مالكدن باكه ويرديو زيده جبره قادره اولورمي **الجواب** اولماز

اذا اوجب المهر لعبد باذن المولى بياع فيه وما يجب على المكاتب او المدبر يسعيان في ذلك في نكاح المحالبك من الخانيه

ولو تزوج العبد او الامة او المكاتب او المدبر نفسه او المعتق بعضه بغير اذن المولى نكاحا موقوفا الي ان يجيز المولى نفذ النكاح عليه لان امتناع النفاذ كان لحق المولى وقد زال حقه بالعتق ... محيط رضوي باب نكاح العبد

اذا تزوج الرجل امة او مكاتبة ثم ملكها او ملك بعضها لم يكن ذلك نكاحا ... في اقرار احد الزوجين بالحرمة والرق في النكاح

نكاح العبد والامة والمكاتب والمدبر وام الولد بلا اذن السيد موقوف فان اجاز نفذ وان رد بطل ملتقى الابحر وحكمه ارتجاع الموقوف وكره منح المسح

دخل في المكاتب معتق البعض فانه لا يجوز نكاحه عند ابي حنيفة ؒ وعندهما
يجوز لانه حر مديون
بحر في نكاح الرقيق

ولو كان حربيين او احدهما مسلماً او ذمياً فخرج احدهما الى دار الاسلام مسلماً او ذمياً وقعت الفرقة بينهما وان خرجا معاً لم تقع
ورد في نكاح الكافر والرقيق
احدهما

زيد معتق عمرو ايله على الاشتراك مالك اولدقلری جاریه
جاریه‌دن حصه‌سنی عمرونك اذنسز اعتاق ایتدکدن
صکره زید فوت اولسه عمرو جاریه‌نك حصه‌سنده
استسعا ایدرکن جاریه عمرونك اذنسز نفسنی بکره
تزویج ایلسه عقد مزبور نافذ
اولورمی **الجواب** اولماز

في نكاح الكافر

زید یهودی زوجه‌سی هندك قرنداشی قزی زینبی
هند اوزرینه تزوج وهند ایله جمع ایتدکدنصکره
زید شرف اسلام ایله مشرف اولسه زینب زید
دن تفریق اولنمق لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید مسلم هند حربیه کتابیه‌یی دار الحربده تزوج
ایدوب معاً دار اسلامه ایکیسیده چیقه‌لر
بینلرنده نکاح باقی قلوب زوجیت معامله‌سنه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بلاد حربیه‌دن بر بلده اهالیسندن زید حربی ایله
زوجه‌سی هند حربیه معاً اسیر و دار اسلامه معاً
اخراج اولنوب بعده زیده بکر مسلم وهنده بشر
مسلم مالك اولسه‌لر زید وهندك بینلرنده اولان
عقد نکاح منفسخ اولورمی **الجواب** اولماز

دار الحربده زید حربینك زوجه‌سی هند حربیه سبی
و دار اسلامه اخراج اولنوب بلدهٔ اسلامیه
اهالیسندن عمرو مسلم مالك اولدقده هندی
ازاد ایدوب کندویه شهود محضرلرنده تزویج
ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید دار اسلامه کلسه مجرد دار اسلامه
کلمکله هند عمرودن تفریق اولنورمی
الجواب اولنماز

هند نصرانیه قزی زینب صغیرهٔ مسلمه‌یی ولایتاً
تزویجه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ذمی شرف اسلام ایله مشرف اولدقده بالغه

اولان

مسلم تزوج حربية كتابية في دار الحرب
فخرج عنها الزوج بانت عندنا ولو خرجت
المرأة قبل الزوج ثم بانت كذا في الظهيرية
هندية في نكاح الرقيق

فلو خرج الينا مسلماً او خرج مستأمناً بانت
زوجته وان خرجا معاً لا تقع الفرقة
لعدم تباين الدارين درر في نكاح
الكافر كذا في خزانة المفتين

وتبين الزوجة عند تباين الدارين اي
باختلاف دار الاسلام والحرب حقيقة
بان يخرج احد الزوجين الكافرين في دار
الحرب الى دار الاسلام مسلماً او ذمياً
او سبياً فلو اختلفا حكماً بان يخرج احدهما
مستأمناً لم تبن كما في شرح الطحاوي
قهستاني في نكاح الكفار

ولا تثبت الولاية للكافر على المسلم ولا للمسلم
على الكافر في الفصل الحادي عشر في نكاح
التاتارخانية

اولان قزی نصرانیه‌یه سنده حتی اسلامه کلدیکی وجه
اولنورمی **الجواب** اولنماز

بو صورتده هند نفسنی عمرو ذمی‌یه تزویج ایتمك
استدکده زید هندی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ذمینك زوجه‌سی هند نصرانیه‌دن متولد اوغلی
عمرو مجنونك زوجه‌سی زینب نصرانیه شرف اسلام ایله
مشرفه اولدقده حاکم زید وهنده اسلام عرض ایدوب
مزبورلر اسلامه کلمیوب ابا ایلسه‌لر حاکم زینبی عمرودن تفریقه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ذمینك زوجه‌سی هند نصرانیه‌دن متولد اوغلی عمرو
مجنونك زوجه‌سی زینب نصرانیه شرف اسلام ایله مشرفه
اولدقده حاکم زید وهنده اسلام عرض ایتدکده
زید اسلامه کلسه زینب عمرودن تفریق اولنورمی
الجواب ~~اولنور~~ اولنماز

بو صورتده عمرونك زیده تبعاً اسلامیله حکم
اولنورمی **الجواب** ~~اولنماز~~ اولنور

طفولیت یاشنده اولوب تعقل دین ایدن زید صغیر
نصرانینك زوجه‌سی هند نصرانیه شرف اسلام ایله
مشرفه اولوب بعده زیده اول حالده اسلام عرض
اولنوب زید ابا ایلسه هند زیددن تفریق
اولنورمی **الجواب** اولنور

دار اسلامده غائب اولوب مکانی معلوم اولمیان زید
ذمینك زوجه‌سی هند نصرانیه شرف اسلام ایله مشرفه
اولسه زید حاضر اولوب اسلام عرض اولنمدقده
اسلامدن اباسی متحقق اولمدقجه غائب ایکن هند
زیددن تفریق اولنورمی **الجواب** اولنماز

بو صورتده زید حاضر اولوب بعد العرض اسلامدن اباسی
متحقق و تفریق اولنمدن هند نفسنی اخره تزویج ایلسه
صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید نصرانینك زوجه‌سی هند نصرانیه شرف اسلام
ایله مشرفه اولدقده حاکم طرفندن زیده اسلام عرض اولنمیوب

الذمية اذا زوجت نفسها من كفو لم يكن للولي حق الفسخ
فاضيخان في فصل الكفاءة

المجنونة لو اسلمت امرأته يعرض الاسلام على ابويه فان اسلم احدهما والا فرق بينهما
ولا ينتظر بلوغه لانه ليس له نهاية معلومة
فصولين في احكام الصبيان ٢١

امرأة المجنون اذا اسلمت وهما كافران عرض
الاسلام على اب المجنون فان اسلم والا فرق
بينهما وذكر فخر الاسلام البزدوي في باب
الامور المعترضة في اصول الفقه ولو اسلمت
امرأة المجنون يعرض الاسلام على ابويه ويصير
مسلماً تبعاً على ابويه وكذا الصغير لو ارتد
تبعاً لها في احكام الصغار للاسروشني
في مسائل النكاح

اسلمت وزوجها صبي نصراني يؤخر التفريق
الى انه يعقل الاسلام لان الفرقة انما تنبغي
بعد ابائه وله غاية معلومة فاذا عقل عرض
عليه الاسلام فان اسلم والا فرق ولا ينتظر
بلوغه لانه سبب يعقل وفي العنايه شرح
الوافية للنسفي في نكاح الكافر
في النكاح

كل فرقة يحتاج الى الحكم عند غيبة كما في خيار
الادراك والتزويج من غير الكفو والفرقة
للعان وعنه وجب وابا عن الاسلام
وكل فرقة يحتاج الى الحكم يصح بغيبة
الاخر كخيار مخيرة وعتق وامر باليد فصولين
في ٢٥

ولو اسلمت المرأة ولم يسلم الرجل فان الرجل يعرض عليه
الاسلام فان اسلم فهما على نكاحهما وان ابى فرق بينهما
فان لم يفرق بينهما حتى حاضت ثلاث حيض وقعت
الفرقة بينهما في قول ابي عبد الله ومالك والشافعي
ولا يقع في قول ابي حنيفة ؒ واصحابه ما لم يعرض الاسلام
ويابى ويفرق السلطان بينهما
سعدي في كتاب النكاح

زید کفر اوزره ایکن هند لوحه حیض کورسه مزبوره زیدیله بینلرنده
فرقت واقعه اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده زید ایله هند بینلرینی اسلامدن ابا ایله
حاکم تفریق ایتمش دکل ایکن هند نفسنی عمرو مسلمه
تزویج ایله عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده هند نفسنی عمروه تزویج ایتدکدن
صکره زید شرف اسلامله مشرف اولسه حالا زید
هندی حاکمه تفریق ایتدیروب هند ایله ازواج
معامله سنه قادر اولورمی الجواب اولور باب فی المهر

هند زوجی زید ایله بینلرنده نکاح قائم ایکن
ذمتنکده اولان مهر مؤجلمی باکه شمدی ادا ایله
دیو زیده جبره قادره اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندی باین تطلیق ایتدکدن
صکره هند زید ذمتنده اولان مهرینی اجل
معلوم ایله تاجیل ایلسه هند قبل حلول الاجل مهرینی
زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید هندی سکز یوز غروش مهر تسمیه سیله
شاهدین محضرلرنده سرا تزوج ایتدکدنصکره الفی
بیک ایکیوز غروش مهر تسمیه سیله دخی
علانیة تزوج ایدوب تسمیه علانیه سمعه اولدوغنه
زید و هند اتفاق و اشهاد ایلهلر بو تقدیرجه
عقد ثانیده اولان تسمیه مهر لغو اولوب عقد
اولده تسمیه اولنان سکز یوز غروشدن زیاده
هند ایچون زید اوزرینه مهر نامنه نسنه لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرک مطلقه سی هندی قبل انقضاء العدة
تزوج ایدوب قبل الوطئ هند زیددن تفریق اولنسه
هند زیددن مهر نامنه نسنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی هند نصرانیه بی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله
تزوج ایتدکدن صکره قبل الدخول والخلوة

هند

مات المرأة والمهر علی الزوج مؤجل بسائر الورثة
... قبل الشهر ام لا اجاب
نعم لان التاجیل صفة العقد فیستند عن
بقاء العقد ببقاء المعقود علیه ولم یبق
الا یری ان لو اجل فی الثمن بعد هلاک
المبیع او زاد فی الثمن او فی المبیع لا یصح
ولو اجل بعد هلاک البائع او المشتری
والمبیع قائم صح فاعدیه فی کتاب الدعوی

ولا یجب شیء فی عقد فاسد بلا وطئ وان خلا
وان وطئ فمهر المثل لا المسمی صدر
الشریعة فی المهر

ولا بالنظر ذلک فان کان بعد الدخول
فلها کل المهر وان کان قبله فلها
النصف وان کان هند الابی عن الاسلام
وان کانت هی الابیة فلا شیء لها صح
فی نکاح الکافر

هند شرف اسلامله مشرفه اولوب بعده زیده اسلام عرض
اولندقده زید ابا ایتمکله هند زیددن تفریق اولنسه
هند مهر مسمینک نصفنی زیددن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده زوجه سی هندک اون غروش مهرکی
اوزرینه طقسان غروش دخی ضم ایدوب بعده زید
فوت اولسه سائر ورثه مجیز لر اولمدیجه هند ضم اولنان
طقسان غروشی دخی ترکه دن المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زیدک قولی عمرو کار و کسب ایدوب شو قدر اقچه تحصیل
ایتدکدنصکره عمرو زیدک اذنسز هندی شو قدر
اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ایدوب بعده زید
عقدی مجیز اولمدین عمرو قبل العتق فوت اولوب
زید مبلغ مزبوری قبض ایلسه هند عقد مزبوره بنا
اول مالدن مهر و حصه زوجه نامنه نسنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید هندی بکر اولمق اوزره شو قدر اقچه مهر مثل تسمیه سیله
تزوج ایدوب خلوة صحیحه بولندقدنصکره هندک بکر
اولمدیغی ظاهر اولمغله زید هندی تطلیق ایلسه حالا
هند مهر مسماینی تماما زیددن المغه قادره اولورمی
الجواب اولور

هند زیدک عننین ایدیکنی بلمدین نفسنی شو قدر اقچه
مهر تسمیه سیله زیده تزویج ایدوب بعده عننینی ظاهر
اولمغله هند زیدی حاکمه برسنه تاجیل ایتدردکدنصکره
برسنه مرور ایدوب زید هنده واصل اولمامغله
هند کندی حاکمه تفریق ایتدردکده خلوت صحیحه
دخی بولنمغله هند مهر مسمینی تماما زیددن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید سکز یاشنده اولان قیزی هند صغیره یی شو قدر
اقچه مهر تسمیه سیله عمروه تزویج ایتدکدن صکره
زفاف واقع اولدوب لکن هند محضر دله اولوب جماعه

فان لم یحجوا اذ بالاذن کان المهر والنفقة علیهم
اذ علی العتق وعنده وبموتهم یسقطان ای
المهر والنفقة لفوات محل الاستیفاء م
نکاح الدرر فی نکاح الرقیق

ومن موانع الخلوة صغیر لا یطاق معه
الجماع شرنبلالی الیصار فی المهر ملخصا

مطبقه اولمامغله وطئ بولنمدن عمرو هندی تطلیق ایلسه
زیده مهر مسمانک نصفی لازم اولور یوخسه تمامیمی
الجواب نصفی

زید هندی شوقدر اقچه مهر مسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره
خلوت صحیحه واقع اولوب حتی دستر ... وطئیه مانع
وطئ بولنمغین زید هندی وطئ ایتمدن تطلیق ایلسه
هند مهر مسماسنی زیددن تماما المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید هندی شوقدر اقچه مهر مؤجل مسمیه سیله تزوج
ودخول ایتدکدنصکره زید هندی طلاق رجعی ایله
تطلیق ایلسه هند زید ذمتنده اولان مهرینی زیددن المغه
قادره اولورمی الجواب اولور

زید هندی بکری بیک اقچه مهر مسمیه سیله تزوج
ودخول ایتدکدنصکره نکاح قائم ایکن زید احتیاطا
هندی بکری بیک اقچه مهر مسمیه سیله تجدید عقد
نکاح ایدوب بعده هندی تطلیق ایلسه زید عقد
اولده مسمیه اولنان بکری بیک اقچه مهرینی هنده ویررکن
هند راضیه اولمیوب وجه محرر اوزره عقد ثانیده
مهرنامه مسمیه اولنان بکری بیک اقچه یی دخی زیددن
المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید هندی شوقدر اشیا مهر معجل مسمیه سیله تزوج و
دخول ایدوب اشیاء مزبوره یی هنده تسلیم
ایتدکدنصکره عمرو اشیاء مزبوره یه استحقاق ... بعد
الاثبات والحکم اشیاء مزبوره یی هنددن الوب
بعده زید اشیاء مزبوره نک قیمتلرینی هنده ضامن اولمدن
فوت اولوب هند اشیاء مزبوره نک قیمتلرینی زیدک
ترکه سندن تضمینه قادره اولورمی
الجواب اولور

~~باب فی المهر~~ نوع آخر

زید هندی مهر مسمیه ایتمدن شهود محضرلرنده تزوج
ایدوب قبل الدخول هندی تطلیق ایلسه زید هنده

متعه

وخلوة بلا مانع وطئ حسا ... او طبعا کالمرض یمنع
ونفاس ... صدر الشریعه فی باب المهر

وذکر صدر الاسلام ان الطلاق بالرجعی لا
یعجل المؤجل لانه اما بالموت او الفراق و
الرجعی لیس بفراق وذکر القاضی انه یعجل
ولا یعود الاجل بالرجعة فی الصحیح لان الاجل
زال فلا یعود الا بالتاجیل ولم یوجد بزازیه
فی الثانی عشر من النکاح

وان جدد النکاح للاحتیاط لا یلزمه الزیادة
بلا نزاع لان الفرق ابتغاء الاول لا نیة العقد
... تمنعه ...
فی السابع عشر من نکاح البزازیه

وان استحق المسمی بعد الاجازة والنکاح فلها ...
یرجع بقیمته علی الزوج
... العمادیه

وان لم یسم المهر او نفاه فلها مهر مثلها
ان وطئ او مات عنها قبل الوطئ
زیلعی فی المهر

متعه ویرمک واجب اولورمی الجواب اولور
بوصورتده متعه دیدکلری اثواب ندر الجواب
درع وخمار وملحفه

هند صغیره نک باباسی زید حاضر ایکن هندی لابوین
عمی زیدک اذنسز شوقدر اقچه مهر مسمیه سیله بکره تزویج
ایدوب بکر هندی وطئ ایتدکدنصکره زید واقف
اولدقده عقد مزبوری اجازت ایتمیوب رد ایله زید مهر
مسماسنی بکردن الوب هند ایچون حفظه قادر اولورمی
الجواب مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

هند صغیره زینب صغیره نک فرجنه دکنک صوقوب
بکارتنی ازاله ایلسه هنده نه لازم
اولور الجواب مهر مثل

زید رضاعا قرنداشی عمروک رضاعا قزی هندی
تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده زید بلا علم هندی شوقدر اقچه مهر مسمیه سیله
تزوج ووطئ ایدوب بعده رضاع بینه ایله ثابت
اولوب هند زیددن تفریق اولنسه هند مهر مسماسنی
زیددن المغه قادره اولورمی الجواب مهر مثلیله مسماسنک
اقلنی الور

هند نفسنی اون بیک اقچه مهر ایله زیده تزویجه عمرویی
توکیل ایتدکدنصکره عمرو هندی اولقدر اقچه یه
تزویج ایتمیوب التی بیک اقچه مهر ایله زیده تزویج ایدوب
بعده هند بلا علم زفاف واقع اولوب زید هنده
داخل اولدقدنصکره هند واقفه اولدقده قبول ایتمیوب
رد ایتمکله هند زیددن تفریق اولنسه هند زیددن
مهر مثل المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند بالغه نفسنی شهود محضرلرنده ... مهر مثلندن
اقل شوقدر اقچه مهر مسمیه سیله زیده تزویج ایدوب
بعد الدخول زید هندی تطلیق ایدوب مهر مسماسی
هنده ویررکن هند رضا ویرمیوب زیده بنم
مهر مثلم مسمادن زیاده در دیو مهر مسماسی المیوب

ویجب ربع دینار ویجب نصفه ... علی نصفه
نصف من المثل لو کان الزوج غنیا ولا ینقص
عن خمسة دراهم لو کان فقیرا ... المتعه بحالها

وحکم الدخول فی النکاح الموقوف کالدخول
فی الفاسد فیسقط الحد ویثبت النسب
ویجب الاقل من المسمی ومن مهر المثل
منح الغفار فی باب المهر

صبیة ... ازالت بکارة صبیة
باصبعها علی الاجوب یجب مهر المثل علی صبی
... الاجوب ... لو فی صبی
... وعلیه المهر لانه مواخذ
بافعاله
فی اخر الفصل التاسع من جنایات الخلاصه

وان وطئ فی النکاح الفاسد مهر المثل
لا المسمی ... النکاح الفاسد ...
الباطل کنکاح للمحارم المؤبد او الموقته
اشباه فی بحث المهر

الوکیل فی التزویج بالف تزوجها فان کانت معتوهة
ثم قال الزوج ... دینار وصدق الوکیل ان اقر الزوج
ان المراة لم توکله بدینار فلها الخیار فان ردت فلها
... ولیس لها نفقة العدة لا نفقة
النکاح فی الاصل
بزازیه فی الوکالة بالنکاح من کتاب النکاح

ویجب
مهر المثل ایضا
اذا لم یتراضیا
علی شی فذلک
الشی هو الواجب
درر فی باب المهر

بهر مثل الدرهم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده هند زیدک ذمتنده اولان مهرم فرق بیک اقچه در دیوب قول ابجر دیله اولقدر اقچه یی تعلیقا ترکه دن الدقدنصکره سائر ورثه هنددن سنک مهرک یکرمی بیک اقچه در دیو دعوی و هندک بلینه سی اولمامغله سائر ورثه مدعالرینه اقامت بینه ایدبجک هنده یکرمی بیک اقچه یی الوب مترانه ادخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

نوع فی الاختلاف فی الجهاز

اشراف ناسدن اولان هند قزی زینبی اره ویردکده زینبه بر مقدار جهاز اثوابی ویروب بعده زینب فوت اولوب هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده هند اثواب مزبورهنک بعضی ایچون بشو قدر اثوابی عاریت طریقیله ویرمشیدم دیو دعوی و سائر ورثه هبه ایتمشیدک دیو دعوی ایدوب لکن سائر ورثه مدعالرینه اقامت بینه ایده ماسه لرهند مدعاسنه اقامت بینه ایدبجک اول اثوابی مستقلا اخذه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی الاختلاف فی متاع البیت

زید و زوجه سی هند متعاقبا فوت اولدقلرنده زیدک ورثه سی زید و هندک ساکن اولدقلری منزلده اولوب رجاله صالح اولان بشو قدر اشیا ایچون ترکه زیددر دیوب هندک ورثه سی هندک ملکیدر دیوب طرفینک بینه لری اولماسه قول قنغیسنکدر الجواب زیدک ورثه سنکدر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده زید ایله هندک ساکن اولدقلری منزلده بولنان بشو قدر نقود اقچه ایچون هند بنمدر دیوب و سائر ورثه زیدکدر دیوب طرفینک بینه لری

سئل فی رجل تزوج امراة زفت الیه بقماش ومتاع وتحاس وغیر ذلک والزوجة حرة ثم بعد ذلک ادعی والدها ان جمیع ما انع منبته ملکه لیس ملکها وادعت المراة انه ملکها لیس له ولا لوالدیها فی شیء اجاب القول قول الاب والام انهما لم یملکها وانما هو عاریة عندها مع الیمین الا ان یقوم لانه ان مثل هذا الاب وان مثل هذا الام یملکان مثل هذا الجهاز للبنت فی فتاوی قارئ الهدایة فی کتاب النکاح

والقول له فیما یصلح لهما کالفرش والامتعة والاوانی والرقیق والمنزل والعقار والمواشی والنقود وهذا اذا کانا حیین فان مات احدهما فالمشکل للحی مع یمینه فی دعوی الدرر فی اخر التحالف

اولماسه قول قنغیسنکدر الجواب هندکدر

فصل فیما للزوج ومالا

زید زوجه سی هندک اولاد و ابوینک غیری محارمنی سنه ده بر کره دن غیری منزلنه دخولدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه سی هندک اناسنک اناسی زینب هر کون زیدک منزلنه هندی کورمکیچون کلور اولسه زید انی اولمقدن زینبی سنه ده بر کره دن غیری منزلنه دخولدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه سی هندک اناسی و باباسی هر جمعه ده هندی زیارت ایچون زیدک منزلنه کلدکلرنده زیدک انلری منزلنه دخولدن منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک زوجه سی هندک قرنداشلری عمرو و بکر هر کون زیدک منزلنه هندی کورمکیچون کلور اولسه لر زید راضی اولمیوب عمرو و بکری سنه ده بر کره دن غیری منزلنه دخولدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هند ایله ساکن اولدیغی منزلک اوطه لرندن بر اوطه ده جاریه موطوئه سی زینبی اسکان ایتدکده هند زینب ایله بر منزلده ساکنه اولمام باشقه منزل طوت بنی انده اسکان ایله دیو زیده جبره قادره اولورمی الجواب اولماز

زید بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده ده تزوج ایتدکدنصکره زید اول بلده ده منزلی محترق اولدیغی مسکن استکراسنده صعوبت وار دیو هندی رضاسنسز اول بلده یه مسافه سفر بعید اولان کندی بلده سنه کتورمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بلده اولادن بلده اخرایه اقصر ایام مدة مشی اقدام و سیر ابل ایله اوچ کونده وارلور اولسه بلدتین مزبورتین بینی برینه مسافه سفر بعید عدد اولنورمی الجواب اولنور

زیدک منکوحه سی اولوب حاضنه سی اناسی هندک

لا یمنع من الدخول علیها للزیارة فی کل جمعة انما یمنعهم عن البیتوتة عندها وبه اخذ مشایخنا وعلیه الفتوی خزانة المفتیین فی فصل النفقة بعد ورقتین

واختلفوا فی حد البلوغ الجماع فصل نسخ سنین الصحیح انه لا عبرة للمس وانما العبرة للاحتمال والقدرة فی الکافی فی شرح الوافی فی النفقات

باشنده اولان زينب صغيره اوله بر يشنده اولوب
لكن نحيفه ومهزوله اولوب جماعه مطيقه اولماسه زيد
مجرداوله بر يشنده درديوب زينبى هندن المغه قادر
اولورمى الجواب اولماز

بربلده محلاتندن بر محلةده منزلى اولان هند نفسنى
زيده تزويج ايدراولدقده كندو ولى منزلندن اخراج
ايتمامك شرطيله مهر مثلندن انقص مهر تسميه سيله
تزويج ايلسه زيد هنده مهر معجلنى ايفا ايتمكله هندى
اول بلده ده اخر محله ده اولان كندى منزلنه كتورمك
استدكده هند شرط مزبوره بناء امتناعه قادره
اولورمى الجواب اولماز

برقصبه اهاليسندن زيد اول بر يشنده اولان
صغيره قزى هندى شوقدر اقچه مهر تسميه سيله عمروه
تزويج ايتدكدن صكره عمرو هندك مهر معجلنى
زيده ويردكدن هندى زيددن الوب اول قصبه ده
اولان كندى منزلنه كتورمكه قادر اولورمى
الجواب اولماز

في القسم

ايكى زوجه سى اولان زيد زوجه لريله بيتوتت ايتمده
بينلرنده تعديل وتسويه ايتمك زيد اوزرينه واجب
اولورمى الجواب اولور

بو صورتده زيد زوجه لرى بينلرنده وجه محرراوزره
تسويه ايتمامكله قاضى يه مرافعه اولندقلرنده قاضى
تسويه ايله قضا ايتدكدنصكره ينه جور ايدوب
وجه محرراوزره تسويه ايتماسه زيده نه لازم اولور
الجواب عقوبتله ايجاع اولنور

مسائل شتى في النكاح

زيد هنده نامزداولدقده هنده نشان نامنه
شوقدر اشيا اهدا ايدوب بعده هندى تزوجدن
فارغ اولسه زيد اشياء مزبوره قائمه اولديغى هنددن
استرداده قادر اولورمى الجواب اولور

صغيره زوجت فذهب الى زوجها قبل قبض
الصداق كان لمن له حق امساكها قبل
النكاح ان يردها الى منزله ويمنعها من الزوج
حتى يدفع الزوج مهرها الى من له حق القبض
لان منع النفس بالصداق حق المراة فلا
يبطل ذلك بابطال الصغيرة وكذا الرجل
اذا زوج ابنته اخته وهي صغيرة وسلمها
الى الزوج قبل قبض المهر كان له ان يمنعه
من الزوج خزانة المفتين في المهر

ولو عاد الجور بعد ما نهاه القاضي اوجع عقوبة في
المجد المزبور

رجل خطب ابنة رجل فقال ابو البنت
على ان كنت تنقد المهر الى سنة اشهر
او سنة زوجها منك ثم ان الرجل بعث
بهدايا الى بيت الاب ولم يقدر
على ان ينقد المهر فلم تزوج هل له ان
يسترد ما بعث المهر وهو قائم فاما الهالك يسترد وكذلك كل ما بعث
هدية وهو قائم فاما الهالك والمستهلك فلا شئ له في ذلك قاضيخان زيد هنده
من المهر صل فصل في تكرار المهر

رجل تزوج امراة بعث اليها هدايا وعوضته المراة لذلك عوضا وزفت اليه ثم فارقها فقال الزوج كنت بعثت
ذلك عارية واراد ان يسترد واراد المراة ان تسترد العوض ايضا قالوا القول للزوج في متاعه لانه انكر التمليك
وللمراة ان تسترد ما بعثت لانها تزعم انها وهبت عوضا للهبة فاذا لم يكن ذلك هبة لم يكن عوضا فكان لكل واحد منهما ان يسترد
متاعه ا وقال ابو بكر الاسكاف ان صرحت حين بعثت انها عوض فكذلك وان لم تصرح بذلك لكنها احسنت ونوت
ان يكون عوضا كان ذلك هبة منها وبطلت نيتها قاضيخان في المهر

زيد هنده نامزداولدقده نشان نامنه بر يوزك اهدا
ايدوب بعده قبل التزوج يوزك هندك يدنده
ضايع اولوب هند دخى فوت اولسه زيد اول يوزكى
هندك تركه سندن تضمينه قادر اولورمى
الجواب اولماز

زيد هندى تزوج ايتدكده هنده بعض اشيا ارسال
ايدوب هند دخى اول اشيا مقابله سنده زيده بعض
اشيا ارسال ايتدكدنصكره زيد هندى تطليق ايتدكده
زيد بن اول اشيايى هنده عاريت طريقيله ويرمشيدم
ديوب هند دخى هبه ايتمشيدك ديوب طرفينك
بينه لرى اولمامغله زيد اشياسنى قول كندينك اولمغله
شرعا هنددن السه حالا هند دخى زيد اول اشيايى
هبه ايتدى ظن ايدوب ويرديكى اشيايى معاوضه
طريقيله ويرمش اولمغله اشياسنى استردداده قادره
اولورمى الجواب اولور

زيد عمرونك ام ولدى هندى عمرونك اذنسز تزوج ودطى
ايدوب هند زيددن ولد كتورسه حالا عمرو واقف
اولدقده مجيز اولمامغله هندى زيددن تفريق ايدوب
الدقده ولد مزبورى دخى الوب استخدامه قادر
اولورمى الجواب اولور

هند بالغه نفسنى زيدك غيابنده شهود محضرلرنده
زيده تزويج عمرو دخى فضولا زيد ايچون قبول ايتدكدنصكره
زيد عقد مزبورى مجيز اولمدين هند فوت
اولسه زيد هنده وارث اولورمى
الجواب اولماز

زيد ديار اخره كيدوب عمرونك منكوحه سى هندى
تزوج ايدوب بعده عمرو كلوب هندى زيددن تفريق
ايتدرمدين زيد فوت اولسه هند زيده وارثه
اولورمى الجواب اولماز

زيد ديار اخره كيدوب عمرونك منكوحه سى هندى تزوج
ايدوب بعده عمرو كلوب هندى زيددن تفريق ايتدرمدين

واذا زوج الفضولي ثم مات احد الزوجين
قبل الاجازة لا يثبت التوارث لان اصل
العقد موقوف فيبطل بالموت بيانه
الرواية في باب الولي والكفو

ولا توارث بالانكحة الفاسدة الا ان النكاح
مع كونه فاسدا يثبت به النسب و
يتوارثون به تتمة البرهانية في فصل
ميراث اهل الكفر الفرائض

زید فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی
الجواب اولماز

هند زوجی زیدن سن بنی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه ایده میوب و زید انکارینه یمین ایتمکدن ناکل اولوب وجه شرعی اوزره اوچ طلاق ثابت اولماسه مجرد هندک دعوای مرقومه سیله اوچ طلاق حکم اولنورمی
الجواب اولنماز

بو صورتده هند دعوای مرقومه سندن فارغه اولوب خلعه طالبه و مهری اوزرینه زید ایله خلع اولدقدنصکره بلا حلّه نفسنی زیده تزویج ایلسه حاکم معتقدا هند زیدی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتمشیدی دیو دعوی ایتمکله حله لازم اولوراویله اولیجق حالا بلا حله زیدک هندی تزوجی صحیح اولماز دیو هندی زیدن تفریقه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید قولی عمروه جاریه‌سی هندی تزویج ایتمدن عمرو هندک وطئنی اباحه واحلال ایله عمرو هندی وطی ایتمک حلال اولورمی
الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هند زیدک فراشندن بطن واحدده اوچ ولد ذکر طوغرسه حالا زید هندک کالاول ازدواج معامله‌سی ایتمک استدکده هند بطن واحدده اوچ ولد ذکر طوغورمغله سانکه حرام اولمش اولورم دیو زیدی منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زیدک زوجهٔ مطلقه‌سی هند عدتی منقضیه اولمدین نفسنی عمروه شوقدر اقچه مهر ایله تزویج ایتدکده عمرو بیلورکن هندی وطی ایلسه عمروه نه لازم اولور
الجواب تعزیر و تفریق و مهر مسمی ایله مهر مثلک اقلی

هند زیده والا سن بنی تزوج ایلدک بن سنک منکوحه‌کم دیو دعوی و زید انکار ایدوب بعده زید و هند نکاح اوزرینه تصادق ایلسه‌لر نکاح ثابت اولورمی
الجواب

قالت طلقتنی زوجی ثلثا ثم ارادت ان تتزوج نفسه منه [illegible] علی ذلک [illegible] الرضاع

واعلم ان الفرج لا یحل وطئه الا فی وجهین لا ثالث لهما وهما النکاح والملک لقوله تعالی والذین هم لفروجهم حافظون الا علی ازواجهم او ما ملکت ایمانهم فانهم غیر ملومین الایة فما عدا الوجهین حرام [illegible]
من اول کتاب النکاح

فان ادعت نکاحه فانکر ثم تصادقا فانه یثبت النکاح کانه لا یثبت النکاح لانهما فی الابتدا لو تصادقا جاز فکذا هنا لا یثبت النکاح
فصولین

الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی قولی عمروه وطی ایتمکه راضی اولوب هندی عمروه تسلیم ایدوب عقد نکاح ایتماسه مجرد وطئه راضی اولمغله عمروه هندی وطی حلال اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده عمرو هندک وطئنی زیدک رضاسیله کندویه حلال ظن ایدوب وطی ایلسه حالا زید هندی عمرودن تفریق ایتدکدن صکره و بعد انقضاء العدة زید هندی وطی ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

زید عمروک منزلنده اولان هنده سن بنم منکوحه‌مسن دیو دعوی ایتدکده هند سن بنی تزوج ایدوب بعده تطلیق ایتمکله عدتم منقضیه اولدقدن صکره نفسمی عمروه تزویج ایتمشیدم حالا عمروک تحت یدنده منکوحه‌سی‌یم دیوب عمرو دخی هندی تصدیق ایتدکدن صکره زیدک بینه‌سی اولمامغله هند زید ایله بر مقدار اقچه اوزرینه خلع اولسه خلع مزبور صحیح اولوب هنده زیدن عدت لازمه اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده عمرو تجدید عقد ایتمدین هند ایله ازدواج معامله‌سنه قادر اولورمی
الجواب اولور

کتاب الرضاع

زید نسبا قرنداشی هندک رضاعا قرنداشی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

زید نسبا قرنداشی عمروک رضاعا اناسی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

زید رضاعا قرنداشی عمروک رضاعا قزی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولماز

زید رضاعا قرنداشی عمروک اناسی هندن امتش اولمغله هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

زید رضاعا اوغلی عمروک زوجهٔ موطوئه‌سی اولوب تطلیق ایتدیکی هندی تزوج ایلمک جائز اولورمی

ولو نکاحا فقالت کنت زوجتک [illegible] الرجل [illegible] النکاح

ویحل اخت اخیه رضاعا ونسبا کالاخ من الاب له اخت من امه لاخیه من ابیه [illegible]

وقد ذکرنا فی النکاح انه یحل نحو ام اخیه واخته وغیرهما رضاعا فتنبه
فی الرضاع

ویجوز ان یتزوج ام اخته من الرضاع درر
فی الرضاع

الجواب اولماز

هند زینبی مدت رضاعده ارضاع ایله هندک لام قرنداشی زید زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولماز

هند زیدی زینب ایله مدت رضاعده ارضاع ایتدکدنصکره عمرو زیدک قزی خدیجه ایله زینبک نسباً قرنداشی فاطمه‌یی تزوج ایدوب ایکیسنی جمع ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

هند زینبک اوغلی عمروی مدت رضاعده ارضاع ایلسه هندک اوغلی بکر زینبک قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

هند زیدک اوغلی اولوب اوچ یاشنده اولان عمروی ارضاع ایدوب بکرک قزی زینبی دخی مدت رضاعده ارضاع ایتمش اولسه عمرو زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

هند زیدک اوغلی عمرو صغیری مدت رضاعده ارضاع ایدوب بعده اون سنه مرورنده بکرک قزی زینب صغیره‌یی مدت رضاعده ارضاع ایتمش اولسه عمرو زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

هند زیدک اوغلی عمرو ایله بکرک اوغلی بشری مدت رضاعده ارضاع ایلسه بشر زیدک قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

هند قزی زینبک اوغلی زیدی مدت رضاعده ارضاع ایلسه زید هندک قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زیدک لابوین عمه‌سی هند زیدک قز قرنداشی زینبی مدت رضاعده ارضاع ایلسه زید هندک قزینک قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

زید زوجه مدخول بهاسی هندک رضاعاً قزی

ولا تحل بین رضیعی امرأة لانهما اخوان فی الرضاع سواء ارضعهم من زمان واحد او واحد بعد واحد بعد الآخر درر فی الرضاع

زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زیدک اناسنک رضاعاً قز قرنداشی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

مدت رضاعدن نصکره صبی ارضاع یاخود من غیر ضرورة عورتک سودیله انتفاع جائز اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنددن تولد ایدن ولد صغیرینی زینب مرضعه‌یه ارضاع ایتدرسه زینبک اجرتی زید هندک نفقه‌سنه لازم اولور الجواب زیده

زیدک فراشندن حاصل زوجه‌سی هنددن متولد صغیرک مالی اولمیوب زید دخی فقیر محتاج اولوب هند ذات لبن اولسه هند ولد مزبوری ارضاعه جبر اولنورمی الجواب اولنور

نوع آخر

زید هندک قزی زینبی تزوج مراد ایتدکده زیدک اناسی خدیجه بن زینبی زید ایله مدت رضاعده ارضاع ایتمشیدم دیو خبر ویرسه خدیجه عدل و ثقه اولمجق زید زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده عدل و ثقه کلمه اطلاق اولنور الجواب کبائردن اجتناب و صغائره مصر اولمیوب خیری شرینه غالب اولاندر

زید هندی تزوج ایتدکدنصکره هند زیدک زوجه اخراسی زینبک رضاعاً اناسی اولدیغی وجه شرعی اوزره ثابت اولسه هند زیددن تفریق لازم اولورمی الجواب اولور

بو صورتده رضاع ایکی رجل یاخود بر رجل ایکی عورت شهادتیله ثابت اولورمی الجواب اولور

زید هند ایچون رضاعاً انامدر دیو اقرار ایدوب دائم مزبوردن رجوع ایتمیوب هند رضاعاً انامدر دیو اقرار ایتدیکم حقدر زید بکیم کبیدر دیوب بعده هندی تزوج ایلسه هند زیددن تفریق اولنمق

وان اخبره عدل ثقة یؤخذ بقوله ولا یجوز النکاح بینهما وان کان الخبر بعد النکاح و هما کبیران فالاحوط ان یفارقها روی ذلک عن رسول الله صلی الله علیه وسلم انه امر بالمفارقة قاضیخان فی المحرمات قبیل فصل مسائل النسب

وان کان صلاحه اکثر من فساده وصوابه اغلب من خطائه ولا یکون سلیم القلب فیکون عدلاً یقبل شهادته لان غیر المعصوم لا یخلو عن تلبیس ذنب فیعتبر فیه الغالب من الظهیریة من الفصل الاول من کتاب الدعوی

ولو شهد رجلان عدلان او رجل وامرأتان بعد النکاح عندهما لا یسعها المقام مع الزوج لان هذه شهادة ولو اقامت عند القاضی یثبت الرضاع فکذا اذا اقامت عندهما قاضیخان فی اخر الرضاع

لازم اولوری الجواب اولور

نوع اخر

اگر اولان هند ذات لبن اولمغله زید صغیری مدت رضاع عده ارضاع ایلسه حکم رضاع ثابت اولوری

الجواب اولور

طقوز یاشنده اولان هند بکرک ممه لرینه سود گلوب اول سود ایله زید صغیری مدت رضاع عده ارضاع ایلسه هند و زید بیننده حکم رضاع ثابت اولوری الجواب اولور

زید صغیر اغلدقده مرضعه اولمیوب ممه سینک سودی اولمیان هند زیدی اسکات ایچون ممه سنی زیدک اغزینه ادخال ایدوب زید مص ایتدکده سود گلماسه مجرد هند ممه سنی اغزینه ادخال ایتمکله حکم رضاع ثابت اولوب زید هندک رضاعا اوغلی اولمش اولوری

الجواب اولماز

زید صغیر مسلم ولد صغیرینی ارضاع ایچون هند نصرانیه یی استیجار ایدوب صغیری هنده ارضاع ایتدرمکده باس وارمیدر الجواب یوقدر

هند زیدک مجوره دن ولد کنورمش جاریه سی زینبی زیددن اشترا ایدوب صغیر اوغلی عمروی ارضاع ایتدرمکده باس وارمیدر الجواب یوقدر

زیدک زوجه سی هند زیددن اولان سود ایله زیدک قولی عمرو صغیری مدت رضاع عده ارضاع ایلسه عمرو مجرد زیدک رضاعا اوغلی اولمغله ازاد اولوری

الجواب اولماز

زید هندک قزی زینبی تزوج مراد ایتدکده هند بن زیدی مدت رضاع عده ارضاع ایتمشیدم دیو خبر ویردکده زید و زینب هندی تصدیق ایتمیوب بعده هند بن زیدی مدت رضاع عده ارضاع ایتمشیدم دیدیکمده کاذب ایدم ارضاع ایتمامشیدم دیسه حالا زید هندی تزوج ایتمک

جایز

ولو کبرا او میته [illegible] ولو صب [illegible] الا ونیه [illegible] لما هو مختفی الرضاع [illegible] في الرضاع

ولو ادخلت امراة حلمة ثديها ولا تدر ان ادخل اللبن في حلقه ام لا لم يحرم النكاح لان في المانع كذا كذا في الوالجية وفي القنية امراة كانت يعطي ثديها صبية واشتهر ذلك فيما بينهم ثم تقول لم يكن في ثديي لبن حين القيتها ثديي ولا يعلم ذلك الا من جهتها جاز لابنها ان يتزوج بهذه الصبية اشباه

في الحجر وا الرضاع

ولا باس ان يستاجر المسلم الظئر الكافرة والتي قد ولدت من فجور قنية المفتي

نيل استيجار الظئر من كتاب الاجارات

ولا يحرم غير رحم كالمحرم بالرضاع [illegible] من اول العتاق

جایز اولوری الجواب اولور

زید باباسنک رضاعا ار قرنداشی عمرونک نسبا قز قرنداشی هندی تزوج ایتمک جایز اولوری

الجواب اولور

کتاب الطلاق باب مایقع به الطلاق صریحا و ما لا

دلسز اولان زید زوجه سی هندی اشارت معهوده سیله تطلیق ایلسه هند زیددن بوش اولوری الجواب اولور

زید اخرس اولمیان عمروه زوجک هندی تطلیق ایله دیدکده عمرو اصلا نسنه نطق ایتمیوب الچق باشینی اگسه مجرد بویله ایتمکله هند زیددن بوش اولوری

الجواب اولماز

شرط اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک مخلصنده متعارف اولان بلده اهالیسندن زید زوجه سی هنده شرط اولسون دیدکده قلبمدن اوچ طلاق بوشامغی نیت ایدوب لکن اوچ طلاق بوشامغه متعلق نسنه دیمامش مجرد شرط اولسونم دیوب اوچ طلاق بوش اولمغی نیت ایتمکله هند زیددن بر طلاقمی بوش اولور یوخسه اوچ طلاقمی

الجواب بر طلاق

بر قریه اهالیسی بعد الیوم نسبا همزیدنده اولان امرنه بقدن زیاده ویرمیه لم دیو اتفاق ایدوب عادت جاهلانه لری اوزره اورته یه بر چبوق وضع ایدوب طلاقه متعلق کلام سویلمکسزین جمله سی او چبوغی اتلایوب دیو بوجه اوزره چبوق اتلاندن مرادلری طلاق نیتنه اولسه بعده مزبورلر نسبا همزیدنه امرنه بقدن زیاده نسنه ویرسه لر مجرد مرادلرینه بناء مزبورلرک عورتلری بوش اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید زوجه سی هندی تطلیقه عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی وکالتی قبول ایتدکدن صکره عمرو وکالت مرقومه یه بناء هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلسه زید تلاثیه توکیلی

دنفع طلاق الاوس بالاشارة [illegible] ولد وبه او [illegible]

ولو قيل الرجل طلقت امراتك فاومي برأسه اي نعم فينبغي ان يطلق كما في العتق واما طلاق الاخرس يقع بالاشارة

جامع الفصولين ق ٣٤

صريحه ما استعمل فيه دون غيره مثل انت طالق ومطلقة وطلقتك ويقع بها واحدة رجعية وان نوى ضدها اي ضد الواحد البائنة او الكثرة في الواحد باب

ايقاع الطلاق في ضد الشرعية

قالت لزوجها طلقني فاشار بثلاث اصابع [illegible] طلقت ثلاثا لا يقع بالحجة

[illegible] الطلاق

ثبت ايتمامجك هند زيددن بوش اولوري
الجواب اولماز

بكر زوجه سي هنده بوكون بندن بوش اول
ديسه زيددن في الحال بوش اولوري الجواب اولور

زيد زوجه سي هنده بوش اول ديركن جهرا و متصلا
باراده الله تعالى ديسه هند زيددن بوش
اولوري الجواب اولماز

هند بالغه نفسنى ولي اقربي لا بوين ارقرنداشي
عمروك اذنسز كفوي اولميان بكره تزويج ايدوب
بكر هنده بعد الدخول ولد كتوردين راضي اولميوب
هندي بكردن حاكمه تفريق ايتدردكدنصكره بكر هندي
عدتي ايجنده اوج طلاق ايله تطليق ايلسه طلاق
واقع اولوري الجواب اولماز

بو صورتده بكر عمروك اذني ايله هندي رضاسيله
بلا حلله تزوجه قادر اولوري
الجواب اولور

هند زوجي زيددن سن باكه اوج طلاق بوش اول
ديوب بووجهله بني تطليق ايتمشيدك ديو دعوى
زيد اوج طلاق بوش اول ديركره جهرا و متصلا
ومسموعا ان شاء الله ديمشيدم ديو دعوى ار
ايتدكده هند ان شاء الله ديمامشيدك ديوب
مدعالرينه اقامت ايتديكي شاهدلر زيد هنده
اوج طلاق بوش اول ديوب ان شاء الله ديمشيدي
ديو شهادت ايلسه لر شهادتلري مقبوله اولوب
هند زيددن اوج طلاق بوش اولوري
الجواب اولور

زيد اخر دياره كتدكدنصكره زوجه سي هنده معنون
ومرسوم بكتوب يازوب مكتوبده بندن بوش
اول ديو تحرير ايدوب مكتوبي هنده ارسال ايلسه
هند كندويه مكتوب وصولنده زيددن بوش
اولوري الجواب اولور

ولو شهد الخلع والطلاق بلا استثناء وبانه لا
تشهد انه خالع بلا استثناء او خلع ولم
يستثن لا يقبل قول الزوج وتطلق بينه
المسئلة بانه يقبل فيه الشهادة على النفي
مفصولين ١٢ له

وان كان المكتوب اذا وصل اليك
فانت طالق كذا تمام لم يصل لم تطلق سياه
في احكام الكتابه

ووصول مكتوبده صح

وان علق طلاقها بمجي الكتاب بان كتب
اذا جاءك كتابي هذا فانت طالق
مالم يجي الكتاب لم تطلق كا صحاح
في فصل الطلاق بالكتابه

زيد زوجه سي هندي تطليقه عمرو ي توكيل ايدوب بعده عمرو
دخي هندي تطليق ايتميوب عمروك حضورنده فضولا
بكر تطليق ايدوب عمرو دخي تجويز ايدلسه هند زيددن
بوش اولوري الجواب اولماز

زيد حال غضبنده زوجه سي هنده تطليق ايتديكني تيقنا
بيلوب لكن بر طلاق ايله مي يوخسه ثلاثه ايله مي تطليق
ايتديكني بيلميوب شك ايلسه هند زيددن قاچ طلاق
بوش اولور الجواب بر

بو صورتده زيدك هندي تطليق ايتديكي مجلسده
حاضره اولان زينب زيد هندي تطليق ايتدكده
طلاق ثلاثه ايله تطليق ايتمشيدي ديو خبر ويروب
لكن زيد زينبي تصديق ايتميوب بعد التحري الحق
بر طلاق ايله تطليق ايتديكنه يقيني اولوب خلافنه
ظني دخي اولماسه زينبك قول مذكوريله هند زيددن
اوج طلاق بوش اولوري الجواب اولماز

باشنه كون طوغسون ديمك عورتم بوش اولسون
ديمك معناسنده متعارف اولان بلده اهاليسندن
زيد زوجه مدخول بهاسي هنده باشكه كون طوغسون
ديسه هند زيددن رجعي طلاق بوش
اولوري الجواب اولور

باب ما يقع الطلاق كناية وما لا

زيد زوجه لري هند و زينبه سزي الطلاق ايتدم
ديوب طلاق نيت ايلسه هند و زينب ابانه
اولورلري الجواب اولورلر

زيد زوجه سي هنده سن بنم عورتم دكلسن ديوب
لكن طلاق نيت ايتماسه مجرد زيدك بوبله ديمكله هند
زيددن بوش اولوري الجواب اولماز

زيد زوجه سي هنده باكه بر ارسن ديسه مجرد بوبله
ديمكله هند بوش اولوري الجواب اولماز

زيد حامل اولان زوجه سي هنده بوكيكدن بوش
اول ديوب مرادي وضع حمل ايله خلاص اول ديمك

ولو اخبر واحد عدول حضروا ذلك المجلس بانها
واحدة وصدقهم اخذ بقولهم ان كانوا عدولا
الثلاث وعن الامام الثاني حلف بطلاقها
ولا يدري ام اقل تحرى بطلقها ولا يدري بها
استويا عمل باشد ذلك عليه كذا في البزازيه
اسناده من محل المسطور

ولو قال لها انت مطلقة بالتخفيف او قال
الطلقتك ان نوى به الطلاق يقع والا
فلا صحاح في كتاب الطلاق

ولو قال انت طالق بزيدة الفيد لم يطلق
وحده جسم في اوائل الطلاق

وذكر الامام ظهير الدين لا يقول لا يشترط النية لكن يجعل نادبا فانه قلت اذا وقع الطلاق بلا نية ينبغي ان يكون كالصريح
فيكون الواقع رجعيا قلت المتعارف به الايقاع البائن كذا في البزازيه فلو قال المص وقع البائن لكان اولى
في البحر في باب الايلاء مثله في فتح القدير في الايلاء

اولسه مجرد بویله دیمکله هند زیددن بوش اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده استدیکک یره کیدر سک یاکه عورتسن اوطورسن دیوب غیری نسنه سویلمیه هند استدیکی یره کیتمک بو سوز ایله هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

ارادتک الکده اولسون دیمک امرک بیدک معناسنه اولمیوب طلاق زوجه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید مذاکرهٔ طلاق اثناسنده زوجه‌سی هنده ارادتک الکده اولسون دیسه هند زیددن بایٔن طلاق ایله بوش اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زیدک طلاقه نیتی یا خود هندک اول مجلسده نفسنی تطلیق لازم میدر الجواب دکلدر

عاقل بالغ اولان زیده جنون عارض اولوب گاه گاه افاقت بولوب افاقتی حالنده زوجه‌سی هندی تطلیق ایلسه طلاق واقع اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید بر کره طلاق ذکر ایدوب حال غضبده زوجه‌سی هندک باباسی عمروه قزک هندی استمم کیمه استرسک تزویج ایله دیسه مجرد بویله دیمکله هند زیددن بوش اولورمی یوخسه هند مباح اولمغه بو لفظله زیدک طلاقه نیتی لازم میدر الجواب طلاقه نیتی لازمدر

بو صورتده زید ذکر اولنان لفظله طلاقه نیت ایتمامشیدم دیو یمین ایدرک تجدید نکاح ایتمدین هند ایله ازدواج معامله‌سنه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زیده بنی سیمه (?) صالیویر دیدکده زید بن سنی ایب ایله باغلامادم بوش سن کیت دیدکدن صکره زید هنده بنم بویله دیمه‌دن مرادم طلاق شرعی اولمیوب ایب ایله باغدن بوش سن دیمک ایدی دیسه زید قضاءً تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

باب التعلیق

الطلاق شرعا ازالة النکاح او نقصانه بلفظ مخصوص قهستانی اول کتاب الطلاق

وقسم من الکنایات یصدق الرجل فیه علی ای وجه کان فی حال الرضا وفی حال الغضب او علی مقدمة مذاکرة الطلاق وهو قوله فاتک علیک او انکحی من شئت او تزوجی من شئت انوار اذهبی ... من الطلاق

زید عمروه خطاب ایدوب اگر فلان فعلی اشلرسم هر نه سویلرسک اویله اولسون دیدکدن صکره اول فعلی اشلیوب لکن زید عمرک طلاقه متعلق سوز سویلمکسزین مجرد بویله دیوب اول فعلی اشلمکله زیدک زوجه‌سی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید شرب خمر ایدرسم زوجه‌لرم هند و زینب یدی طلاق بوش اولسونلر دیدکدن صکره زید شرب خمر ایلسه مزبوره‌لر اوچ طلاق بوش اولورلرمی
الجواب اولورلر

فی زید وقع التشاجر بینه وبین شریکه عمرو فحلف بالطلاق قائلا لعمرو ان کلمتک ما دمت فی داخل قسطنطینیة فامرأتی طالق ثلثا ثم خرج منها وذهب الی اسکدار ثم عاد وکلمه هل تطلق امرأته ثلثا ام لا افتونا مأجورین
الجواب لا تطلق حیث انتهت الیمین بالخروج

زید زوجه‌سی هنده اگر ساکن اولدیغم منزلک قپوسندن طشره آدیم چیقرسک بندن اوچ طلاق بوش اول دیدکدن صکره زید هنده قرنداشی زینبک منزلنه کتمک ایچون اذن ویروب هند دخی چیقوب زینبک منزلنه واردقدن صکره ینه اول ساکنه اولدقلری منزله کلوب بعده زیدک اذنسز منزل قپوسندن طشره چیقوب تکرار زینبک منزلنه کتسه هند زیددن اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولور

زید منزلمه کیررسم زوجه‌م هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره برقاچ کمسنه‌لر زیدی طوتوب جبر ایله منزلنه الدری ایله چکرک ادخال ایلسه‌لر هند بوش اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید منزلندن چیقوب بعده اختیاری ایله ینه دخول ایلسه هند شرط مزبوره بناءً زیددن اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولور

زید هند ایله بر منزلده ساکن ایکن بو منزله جاریه کتوررسم زوجه‌م زینب بوش اولسون دیوب بعده

اصله ان الشرط متی کان سابقا والجزاء لاحقا فانه لا یتعلق الجزاء بالشرط الا بالصاق حرف الفاء بالجزاء ثم المسائل علی سبعة اوجه احدها لو قال لامرأته ان دخلت الدار فانت طالق یتعلق الطلاق بالدخول لانه بدأ بالشرط وثنی بالجزاء وقد الصق حرف الفاء بالجزاء فیتعلق بالشرط والثانی لو قال ان دخلت الدار انت طالق طلقت للحال لانه لم یذکر حرف التعلیق فی الجزاء وهو الفاء فیکون تنجیزا لا تعلیقا محیط رضوی فی باب ما یصح التعلیق

واذا حلف لا یشرب النبیذ ما دام ببخارا فخرج ثم عاد وشرب لا یحنث محیط برهانی
الفصل الرابع من الایمان

ولو قال لا اکلمک ما دمت ببغداد فخرج بنفسه لا یسقط الیمین ما صحح فی فصل الکلام والقراءة من کتاب الایمان

ما دام جعله الاب ... فیها فانه کان الحالف لا یحنث علی الامتناع لا یحنث فی قولهم وان کان ولم یمنع وهو راض بقوله اختلفوا فیه والصحیح انه لا یحنث وروی ذلک عن ابی حنیفة ما صحح فی الدخول من الایمان

تزوج امرأة فقال اگر در خانه ارم فهی طالق فحملها غیره الی بیته بغیر امرها ان علی الخفیفة الحمل بنفسه لا تطلق وان علی الامساک فی بیته فان خلاها فی بیته ولم یخرجها تطلق کذا قال نجم الدین فی الخلاصة فی اول الفصل التاسع عشر مسئلة من البزازیة

رجل ادعی امرأة الی الفراش فقال المرأة ما تصنع لی ونکفیک فلانة لامرأة اجنبیة فقال الزوج ان کنت احبها فانت طالق فتکلموا فی ذلک والصحیح انها لا تطلق ما لم یقل الزوج احبها ما صحح فی التعلیق الطلاق

ولو حلف وقال ان لم اخرج في هذا المنزل اليوم فامراته كذا فقيد ومنع من الخروج حيث نطلق امراته وكذا لو قال لامراته وهي
في منزل والدها ان لم تحضر الليلة منزلي فانت طالق فمنعها والدها عن الحضور فانها تطلق هو ان كان فيه اختلاف المشايخ
والفرق ان في قوله لا اسكن بهذه الدار يشترط ما هو السكنى وانما السكنى فعله اذا كان باختياره اما في قوله ان لم اخرج
في هذا المنزل وفي قوله لامراته ان لم تحضري الليلة منزلي يشترط تحت عدم الفعل والعدم يتحقق بدون الاختيار
محيط برهاني في الثاني عشر من الايمان كذا في الرضوية والحجة

هند زيدك اذنسز اول منزله جاريه كتوررب زيد
واقف اولدقده جاريه يي اخراج ايلماسه زيدك
مرادي على الاطلاق كيم كتوررسه كتورسن منزلده
امساك ايدرسم ديمك اولميوب بنفسه كتوررسم
ديمك اولسه هند زيددن بوشش اولورمي
الجواب اولماز

زيد اناسي اسنده زوجم زينبي استمزسك اوج
طلاق بوشش اولسون ديدكده هند زينبي استمزم
ديمه مجرد بويله ديمكله زينب زيددن اوج طلاق
اولورمي الجواب اولماز

بوصورتده زيد زينبي بلاحلة تزوجه قادر اولورمي الجواب اولماز
~~بوصورتده زينبي بلاحلة تزوجه قادر اولورمي اولماز~~
بر بلده اهاليسندن زيد اخر دياره كيدر اولدقده زوجه سي
هنده التي اي تمامنه دك كلمزسم غايب اولورسم بنم
طلاقم باين ايله بوشش اول ديوب كيدوب كيدنصكره درت
اي مرور نده بلده سنه كلوركس حربي كفره زيدي اخذ
وقهر اداراكره به كتورب اسير ايتملريله زيد كلميوب
التي اي مرور ايله هند زيددن طلاق باين ايله بوشش
اولورمي الجواب اولور

بوصورتده هند التي اي مرور ندنصكره فوت اولسه
بعده برقاج اي مرور نده زيد بر تقريبله خلاص اولوب
كلسه هنده وارث اولورمي الجواب اولماز

شرط اولسون ديمك عورتم بوشش اولسون ديمك
معناسنه متعارف اولان بلده اهاليسندن زيد
قاينى عمرو منزله كيرسك شرط اولسون ديدكدن
صكره عمرو زيدك منزلنه كيرسه زيدك عورتى
بوشش اولورمي الجواب اولور

بوصورتده شرط اولسون ديمكده طلاقه نيت
لازممیدر الجواب دكلدر

زيد بر بلده ده نايب اولان عمروه اكر سندن ديوانده
شكايت وخصومت ايدرسم زوجم اوچ طلاق

بوشش اولسون ديدكده صكره زيد بكره دار عمرودن
ديوانده شكايت وخصومت ايله دعوا ايدوب بكر دخي
ديوانده عمرودن شكايت وخصومت ايله مجرد دعوا
ايتمكله زيدك زوجه سي هند اوچ طلاق بوشش اولورمي
الجواب اولماز

زيد عمروه فلان زمانه دك سوزني سويليوب وفلان فعلي
ايشلرسك عورتك اوچ طلاق بوشش اولسون ديو
عمرودخي اولسون ديدكدنصكره عمرو اول زمان مرور
ايتمدين اول سوزي سويليوب لكن اول فعلي ايشلمسه
مجرد بويله ديمكله عورتي اوچ طلاق بوشش اولورمي
الجواب اولماز

زيد زوجه سي هنده سكا بو ايدي بوز ادين پاره هبه
ايتمزسم سندن اوچ طلاق بوشش اول ديدكدنصكره
زيد هنده اول اقچه يوز ادين پاره هبه
ايدوب لكن هند قبول ايتميوب اول اي مرور
ايله مجرد قبول ايتمامكله هند زيددن اوچ طلاق بوشش
اولورمي الجواب اولماز

زيد زوجه سي هنده اكر سنا كر فاحشه ورولسي دكار خانه
ديرسم سندن بوشش اول ديدكدنصكره زيد هنده فاحشه
ديوب لكن روسبي دكار خانه جي ديميوب شرط
مذكوردن بريني وحي نيت ايتمامش اولمه مجرد فاحشه
ديمكله هند زيددن بوشش اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرو ذمتنده بيتي يوز رقيه حقيني طلب ايتدكده عمرو
زيده مبلغ مزبوري ساله ويررسم زوجم هند
بوشش اولسون ديوب بعده عمرو بكره اول قدر رقيه
ويروب اني مزبوره ايلتون زيده ويرديو امرو
توكيل ايتمكله بكر دخي مبلغ مزبوري عمرونك اول ويني
ايلتون زيده ويرسه عمرونك زوجه سي بوشش
اولورمي الجواب اولور

ايكي عورتي اولان زيد فلان فعلي ايشلرسم عورتم بوشش
اولسون ديوب بعده اول فعلي ايشلیوب لكن بريني

قال لامراته انت طالق ان كلمت فلانا او
الحلت كذا او شربت كذا او اخر الطلاق
فقال ان كلمت فلانا لوجود الاخر وان اخر
الطلاق واعاد كلمة الشرط مالم يجتمع لا
يقع التفاوت بين تقديم الشرط وتاخيره
اذا اعاد كلمة الشرط فيما لم يعد لا تفاوت
منيه المفتي من مسائل اليمين علم
اوبين في كتاب الايمان وباهكذا
في الفصول رابعه من ماته

لا اعطيه اليوم حقه فاعطاه وكيله او كفيله
او حوله باجره وكان ذلك بعد اليمين
خنث بزازيه من الرابع من كتاب
الايمان

نعیین ایتمش اولماسه ایکیسی دخی بوش اولورمی
الجواب اولماز بری بوش اولور زید تعیین
ایدر بلور

بر قاچ کسه‌لر بر مقدار لحم طبخ ایتدوروب اکل مراد
ایتدکلرنده ایچلرندن زید بن بحم یولمدن اکل ایدرسه
عورتی اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدنصکره زید
اول لحمدن اکل ایلسه عورتی اوچ طلاق بوش
اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هنده اگر بندن اذنسز شو یورغانی
الیکه الورسک بندن باین طلاق بوش اول
دیدکدنصکره هند زیدک اذنسز اول یورغانی
الله السه هند زیددن باین طلاق بوش
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده هند اول یورغانی زیدک اذنسز
الله الوب زیددن باین طلاق بوش اولدقدن
صکره اوچ ای زید ایله بر منزلده اولوب لکن
زید هندی وطی ایتمیوب هندک عدتی منقضیه
اولدقدنصکره زید هنده اوچ طلاق بوش
اول دیسه هند زیددن اوچ طلاق بوش
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید هندی رضاسیله بلا حلّه تزوجه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فلان فعلی اشلرسم عورتم هند حقه اوچ طلاق
بوش اولسون دیدکدنصکره زید هندی بر یا ایکی
طلاق ایله تطلیق ایدوب بعده اول انثنی انقلدن
بینه تزوج ایتدکدنصکره زید اول فعلی اشلسه
هند زیددن اوچ طلاق بوش
اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هند واخر زوجه‌م زینبی عن قریب
تطلیق ایتمزسم زینب اوچ طلاق بوش اولسون
دیدکدنصکره صکره بر سنه مرور ایدوب زید زینبی تطلیق

ایتماسه

زید قال لها ان لم تکونی ... واحدة ... طالق ... الاعلی
واحدة ... الا ... والسنة ...
... الطلاق

بعد ... حنث ... ان کانت ... علیه
... قال ... الحلف ... البینة
... علیه ... الاجابة

ربطه ابن التعلیق زوال الحل لا زوال الملک
فنحو الثلث تبطل تطلیقها لا تنجز ما دونها
درر غرر شرحه في المنح الغفار والبزازیه
من الایمان

والقوت والسریع علی اقل من شهر سوم و البعید
علی اکثر من الشهر و حد من حسی
في باب الحلف علی الضرب
من کتاب الایمان

... النوب ...
حلف ... کلمه ... الکلام

ایتماسه زینب زیددن اوچ طلاق بوش اولورمی
الجواب اولور

شرط اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک معناسنه
متعارف اولان بلده اهالیسندن زید زوجه‌سی مدخول
بهاسی هندک قرنداشی عمرو ایکوسی نللان دکانک
تمکینی استرم دیرمزسه هندی عمره کوسترمیم
شرط اولسون شرط اولسون شرط اولسون دیدکدن
صکره زید عمرو ره اول دکانک تمکینی استیوب
عمرو دخی دیرمیوب بعده زید هندی بر طلاق ایله
تطلیق ایتدکدن صکره عدتی ایچنده عمروه
کوسترسه هند زیددن قاچ طلاق بوش
اولور **الجواب** اوچ

بو صورتده زوجه مجرد ارزسه شرطک وقوعندن
صکره عمرو دکانک تمکینی زیده دیرسه زید مجرد
تمکینی دیرمکله طلاق واقع اولماز دیو هند
ایله ازدواج معامله‌سنه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هندک منزلنده هند ایله معا ساکن
ایکن زید هندی اخر منزله کتورمک مراد ایدوب
هند امتناع ایتدکده زید هنده مادامکه سن اخر
منزله کتمیوب کندی منزلکده ساکنه اولورسکن
بن سنک منزلکه کلورسم بندن بوش اول دیدکدن
صکره هند منزلندن چقوب زید ایله اخر منزلده بر مدت
ساکن اولدقده صکره هند کندی منزلنه کلوب
بعده زید دخی هندک منزلنه کلسه هند زیدده شرط
مذکوره بناء بوش اولورمی **الجواب** اولماز

زید ابنی عمروه ساکن اولان شو قدر راقچه دینمی بکری
کوره دک ادا ایتمزسم زوجه‌م هند اوچ طلاق بوش
اولسون دیدکدنصکره بکری کوره سرور ایتمدین
دیونی یوریی زیدک قرنداشی زیدک امریله عمروه ادا
ایلسه زیدک زوجه‌سی هند شرط مذکوره بناء اوچ طلاق

زید قال ان کلمت فلانا فانت طالق طالق طالق
فانه تکلم ودخل بها تعلقت اوّلی وبه بالکلام
ودخل وان لم یدخل بها تعلقت ... وبه بالکلام
... الاولی وبه بالکلام ... في المبسوط للامام
... في الطلاق شرح البزازیه
... انتصرف

حلف لایدع فلانا یدخل الدار فهو علی النهر
ان لم یملک منعه والا فعلی النهر والمنع
جمیعا منیة المفتي في مسائل
الیمین علی القعود من کتاب
الایمان

... انه ... النوب
... فلانا ... بب
زید قال وانه لا اکلمه ... علیه ... عنه ...
او ما کانه علیه او ما زال ... علیه ... النوب
ویکلمه لا یحنث وبه قال لا ... حنث ... به
... في الفصل السادس من الایمان

قال في المحیط حلف لیعطین فلانا حقه فادعیه
بالاداء او حاله نقیض بر ولو کان بغیرا و
حنث انتهی را واحنث بلام في حلفه
لا انقض دینه بالنوکیل في حلف لیقضین
دینه کذا في محیط نجم في باب ایمانه
في اوج هذا القول

بوش اولورمی الجواب اولماز

هنر زوجی زیده سن اگر زوجه‌ک زینب ایله جماعی فعرق ایدرسن دیدکده زید زینبک جماعی لذیذدر اگر زینبک جماعی سنک جماعکدن لذیذدر دیمکله ایسه هندن بوش اول دیسه حکم شرعی نه‌در الجواب معلوم و معقدور اولانه امورده‌ن اولمغله طلاق واقع اولماز

زید زوجه‌سی هنده ساکن اولدیغی منزلدن اذنسز طشره چیقرسک بندن اوچ طلاق‌ایله بوش اول دیدکدنصکره زید هنده بر نقدر منزل مزبوردن چیقرسک ساکه اذن ویردم دیوب بعده هند اول منزلدن تکرار زیددن اذن المدن برقاچ دفعه طشره چیقسه هند زیددن بوش اولورمی

الجواب اولماز

زید فلان فعلی اشلرسم زوجم هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدنصکره اول فعلی اشلمدین زید هندی بر طلاق ایله تطلیق ایدوب بعده هند ذات حیض اولمغله ایکی دفعه حیضی کورلرنده قان کوروب اوچنجی دفعه حیضی کورلرنده بولنیق صو یاخود طپراق رنکی صو کوروب قان کورمه‌ده اول صوقان حکمنده اولوب هندک عدتی منقضیه اولورمی

الجواب اولور

بو صورتده وجه مزبور اوزره هندک عدتی منقضیه اولدقدنصکره زید اول فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج ایله شرط مزبوره بناء هند اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده هندی تزوج ایتدکدنصکره اول فعلی ینه اشلیجک شرط مزبوره بناء هند زیددن اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی ام کلثومه اگر سنی تطلیق ایدرسم زوجهٔ اخرام رابعه اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن

رجل حلف علی امراءة انه لا تخرج الا باذنه فخافت ان تخرج بغیر اذنه فیقول اذنت لک لکل خروج فاذا خرجت لا یحنث ولوالجیه من کتاب الحظر

وما سوی بیاض الخالص حیض واعلم ان الوان الدماء ستة السواد والحمرة والصفرة والکدرة والخضرة والتربیة یعنی التی علی الوان التراب لنوع فی الکدرة قوله بمنع صلوة وصوما فیقول ان الحیض یتعلق به احکام احدها یمنع صحة الطهارة الثانی یمنع وجوب الصلوة الی اخره الثامن عشر تبلغ به الصبیة التاسع عشر یتعلق به القضاء العدة

بحر من باب الحیض من الطهارات

ملخصا

صکره

صکره زید ام کلثوم ایله مفارقت مراد ایلسه رابعه بوش اولمامغه مخلص شرعی نه‌در الجواب زید بر رضیعه‌یی تزوج ایدوب زوجه‌سی ام کلثومک قرنداشنه یاخود ام کلثومک اناسنه رضیعه‌یی ارضاع کرکدر

نوع اخر

مجرد اولان زید فلان فعلی اشلرسم بر حلال باکر حرام اولسون دیدکده صکره زید هندی تزوج ایدوب بعده اول فعلی اشلسه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده اوزریکه تزوج ایدرسم الوب الاجعم بوش اولسون دیدکدن صکره زید هندک اوزرینه تزوج مراد ایلسه هند و زینب بوش اولمامغه مخلص شرعی نه‌در الجواب فضولی نکاح اولنوب زید فعلیله قبول ایتمک کرکدر

مجرد اولان زید فلان فعلی اشلرسم الوب الاجعم بوش اولسون دیدکدن صکره اول فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج مراد ایلسه هند بوش اولمامغه مخلص شرعی نه‌در الجواب فضولی نکاح اولنوب زید فعلیله قبول ایتمک کرکدر مکرردر

بو صورتده زید نکاح فضولی‌یه محتاج اولدیغنی بیلمیوب جاهله بیان ایتمک کرکدر الجواب بر عالمه واروب وجه مذکور اوزره یمین ایتدیکنی بیان و نکاح فضولی‌یه محتاجم دیوب نکاحه امر ایتمک کرکدر

مجرد اولان زید فلان فعلی اشلرسم الوب الاجعم بوش اولسون دیوب بر دفعه دخی اگر فعل اجون اول فعلی اشلرسم الوب الاجعم بوش اولسون دیوب بو وجهله اوچ فعله بالشقه بالشقه تعلیق ایتدکدنصکره زید ذکر اولنان اوچ فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج ایلسه هند قاچ طلاق بوش اولور الجواب اوچ

الا ان نكحها غيرك فهي طالق فنكح عليها في عدة البائن اي لا تطلق امراة ورد في باب التعليق من الطلاق وفيه تفصيل الجديدة

زيد زوجۀ مدخول بهاسی هنده او زریکه بر کمسه تزوج ایدرسم اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره زید هندی بر طلاق بائن ایله تطلیق ایدوب بعده هندک عدتی ایچنده زینبی تزوج ایلسه زینب شرط مزبوره بناء زیدن اوچ طلاقله بوش اولورمی الجواب اولماز

مجرد اولان زید فلان فعلی ایشلرسم الوب الاجغم بوش اولسون دیدکدن صکره زید اول فعلی ایشلیوب بعده زیده فضولی نکاح اولنوب زید فعلی ایله قبول ایتدکدن صکره زید هندی بائنا تطلیق ایدوب بعده رضاسیله هندی تزوج ایلسه شرط مزبوره بناء هند بوش اولورمی الجواب اولماز

الوب الاجغم بوش اولسون دیمک کل امراة اتزوجها فهی طالق دیمک معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن اولوب مجرد اولان زید فلان فعلی ایشلرسم الوب الاجغم بوش اولسون دیدکدن صکره زید اول فعلی ایشلیوب بعده هندی تزوج ایتمکله هند بوش اولدقدنصکره زید زینبی تزوج ایلسه زینب دخی شرط مزبوره بناء زیدن بوش اولورمی الجواب اولور

الوب الاجغم بوش اولسون دیمک کلما امراة اتزوجها فهی طالق معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن اولوب مجرد اولان زید بر فعلی ایشلیوب بعده اگر بن اول فعلی ایشلدم ایسه الوب الاجغم بوش اولسون دیدکدنصکره زید هندی تزوج ایتمکله هند شرط مزبوره بناء تکرار بوش اولورمی الجواب اولماز

زید خمردن سکران ایکن زوجه‌سی هنده بر آیه دک منزله اتکنمزسم بندن بوش اول دیوب بعده بر امر اچون زید منزله اتکنمدکله شرط مزبوره بناء هند بوش اولدقدن صکره بعد

انقضاء العدة زید هندن اوچ طلاق بوش اول دیسه زید هندی بلا محلل تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید زوجۀ مدخول بهاسی هنده اگر سنک اوغلک عمروه سوملرسم الوب الاجغم بوش اولسون دیوب بعده زید عمروه سوملکله هند زیدن طلاق رجعی ایله بوش اولدقدنصکره زید هنده عدتی ایچنده مراجعت ایلسه شرط مزبوره بناء هند زیدن تکرار بوش اولورمی الجواب اولماز

شرط اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید تتن ایچرسم شرط اولسون دیدکدن صکره زیدک زوجه‌سی هند فوت اولوب بعده زینبی تزوج ایتدکده تتن ایچسه شرط مزبوره بناء زینب بوش اولورمی الجواب اولماز

زید مطلقه‌سی هند ایچون اگر هندی تزوج ایدرسم باخود بر کمسه هندی بکا تزوج ایدرسه بندن اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره زید هندی تزوج مراد ایلسه طریق شرعی ندر الجواب بر اجنبی کمسنه هندی فضولا زید ایچون تزوج ایدر هند در عقب طلاق ثلثه ایله شرط مذکوره بناء بوش اولور لکن هند زیدک ملکنه داخل اولمامغله زیده حرام اولماز بعده هندی زیده تکرار فضولا تزوج اولنور عقد ثانی بی زید فعلیله قبول ایدیجک نکاح صحیحا منعقد اولور

نوع اخر

زید زوجه‌سی هنده مادامکه تحت نکاحمده سن او زریکه تزوج یاخود تسری ایدرسم بندن بوش اول دیدکدن صکره زید هندک او زرینه تزوج یاخود تسری ایدوب هند بوش اولدقدنصکره زید هندی بینه تزوج ایدوب او زرینه تکرار تزوج یاخود تسری ایلسه هند تکرار بوش اولورمی الجواب اولماز

ولو قال کل امراة اتزوجها فهی طالق فکل امراة تزوجها تطلق واحدة فان تزوجها ثانیا لا تطلق لانتفائها بعموم الاسماء لا بعموم الافعال ذکر في باب التعليق

زیدینی ح

زید زوجه سی هنده ازر ایکه تزوج ایدرسیم بعده کیمی تطلیق ایدرسیم زینب اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره زید زینبی تزوج ایدوب لکن هندی تطلیق ایتمامسی شرطی مزبور بنا زینب زیددن اوچ طلاق بوش

اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید هندی تطلیق ایتمدین زینبی بر طلاق ایله تطلیق ایدوب زینبک عدتی منقضیه اولدقدن صکره هندی تطلیق ایدوب بعده زینبی تزوج ایله شرط مزبوره بنا زینب زیددن اوچ طلاق بوش

اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه سی هنده اگر بو منزله کیررسک بندن اوچ طلاق بوش اول دیدکدن صکره هند اول منزله کیرمدین زید هندی بلا شهود تزوج ایتدکدن صکره هند منزل مزبوره کیرسه شرط مزبوره بنا هند زیددن اوچ طلاق بوش

اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

زید اگر زنا ایدرسم زوجه م هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره زید زینبی متعه ایله الوب وطئ ایلسه هند زیددن اوچ طلاق بوش

اولورمی **الجواب** اولور **نوع آخر**

زید هر نه زمان شرب خمر ایدرسم زوجه م هند بوش اولسون دیدکدن صکره زید شرب خمر ایدوب زوجه سی هند بوش اولدقدن صکره زید هند ایله تجدید نکاح ایدوب بعده ینه شرب خمر ایتسه هند ینه زیددن

بوش اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه سی هنده عمروک منزلنه واررسک بندن اوچ طلاق بوش اول دیدکدن صکره هند بر عمروک منزلنه واردم شرط واقع اولدی سندن اوچ طلاق بوش اولدم دیو زیددن دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه ایده مامسه زید

شرط

شرطه بورک عدم وقوعنه یمین ایله تصدیق

اولنورمی **الجواب** اولنور

زید اگر شرب خمر ایدرسم زوجه م هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره هند زیددن سن بعد التعلیق شرب خمر ایدوب بن سندن اوچ طلاق بوش اولدم دیو دعوی و زید انکار ایتدکده هندک مدعاسنه شهادت ایدن کمسنه لر زیدک شرب خمر ایتدیکنی گورمدک لکن زیدی سرخوش گوردک دیسه لر بو وجهله هندک مدعاسی ثابت اولوب هند زیددن تفریق

اولنورمی **الجواب** اولنماز

زید فلان وقتده منزلمدن چیقمازسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیوب عدم سکنی مراد ایتمش اولسه زیدک عورتی بوش اولمامغه زید اول وقتده جمیع اهل و عیالی و متاعی ایله منزل مزبوردن چیقوب آخر منزلده ساکن اولمغی لازم اولورمی **الجواب**

اولور

زید بر منزلده ساکن ایکن اگر بو منزلک قپوسندن چیقرسم زوجه م هند بوش اولسون دیدکدن صکره زید اول منزلک قپوسندن چیقمیوب آخر موضعدن طشره چیقسه هند زیددن بوش

اولورمی **الجواب** اولور

زید قولم دلاوری آزاد ایدرسم زوجه م هند بوش اولسون دیدکدن صکره زید دلاوری شو قدر آقچه یه کتابته کسوب بدل کتابتی قبض ایلسه هند زیددن

بوش اولورمی **الجواب** اولور

زید شریکی عمرودن شو قدر آقچه طلب ایدوب بینلرنده نزاع واقع اولدقده بکر زیده اگر بن سنی یارین عمرو ایله صلح ایتمزسم زوجه م هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدن صکره بکر یارینه توقف ایتمیوب یمین ایتدیکی گون زیدی عمرو ایله صلح ایده مجرد صلح ایتمکله هند زیددن اوچ طلاق بوش اولورمی **الجواب** اولماز

واذا علق الطلاق بفعلین فصح عند او بها حیط وصوب الطلاق وکذا فی قاضیخان

والطلاق فی النکاح الفاسد متارکة لا طلاق فصولین فی ٢

هندی بر طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولوب بعده زید ح

ومن اباح المتعة یصیر کافراً تفرقات فی کتاب الشهادات

والفاظ الشرط ان واذا واذا ما وکل وکلما ومتی ومتما وفیها تنحل الیمین اذا وجد الشرط مرة الا فی کلما فانه تنحل بعد الثلث فلا یقع ان نکحها بعد زوج آخر الا اذا دخلت علیه الزوج تنویر فی تعلیق الطلاق

وان اختلفا فی وجود الشرط فالقول له الا ان یبرهن ح فی نوع الطلاق ابن نجیم فی التعلیق

وذکر فی الطلاق النوازل لو حلف لا یعتق عبده فکاتبه او استثنی فیها حنث جواهر الفتاوی من العتاق

حلف لیقضین حقه رأس الشهر فله اللیلة الاولی منه ویومها وان قضاه قبل رأس الشهر او مات الطالب او المطلوب قبل رأس الشهر لم یحنث سید المفتی فی مسائل الیمین علی العقود من کتاب الایمان

زید ایله زوجه سی هند بینلرنده مشاجره واقعه اولنوره هند زیده کلمات شنیعه واوضاع شنیعه ایتمکله زیده زیاده غضب وکدر عارض اولوب اول حالده زید هنده سنک واولادمک ومالمک محبتلری بشرین بالکلیه زائل اولدی محبت امر باطندن اولمغله زید بوقولنده تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

بوصورتده زید هنده قول مذکوری دیدکده سکاوداولادم ومالم بوحالده مجتمع وارسه بندن اوچ طلاق بوش اول دیسه زیدک وجه محرر اوزره محبتی اولمدیغنه یقینی اولدیغی شرطامر بولسه بنا، هند اوچ طلاقله بوش اولورمی الجواب اولماز

فصل فی طلاق المریض

زید مرض موتنده زوجه مدخول بهاسی هندی رضاسیز اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولمدین زید فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی الجواب

اولور

زید مرض موتنده زوجه سی هندی طلبیله اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هندک عدتی منقضیه اولمدین زید فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی

الجواب اولماز

باب الرجعة

زید هندی تزوج ایدوب خلوت صحیحه بولندقدنصکره زید هنده دخول ایتمدین بوش اول دیسه زید هنده عدتی ایچنده مراجعته قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید زوجه سی هندی طلاق رجعی ایله تطلیق ایتدکدنصکره قبل مضی العدة زید هندک قفاسنده هنده مراجعت ایتدم دیوب اشهاد واعلام ایلسه زید هنده شرعا مراجعت ایتمش اولورمی الجواب اولور

زید اخر دیاره گیتدکدنصکره زوجه مدخول بهاسی هنده مضمون ومرسوم مکتوب یازوب مکتوبده بوش

اول دیو

اول دیو تحریر ومکتوبی هنده ارسال ایلسه واقع اولان طلاق رجعیمیدر یوخسه باینمی الجواب رجعیدر

بوصورتده زید عدتی ایچنده هنده مراجعت ایتدم دیو قولیله مراجعت ایدوب بعد انقضاء العدة اول دیارده واروب مراجعتی هنده اعلام ایتدکده هند دخی زیدی تصدیق ایلسه زید تجدید نکاح ایتمدین هند ایله ازدواج معامله سنه قادر اولورمی الجواب اولور

شرط اولنمسون دیمک عادتم بوش اولسون دیمک معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید انام هندک منزلنه گیرمسین شرط اولسون دیدکدنصکره زید هندک منزلنه گیرمکله زوجه مدخول بهاسی زینب زیددن بوش اولسه زید زینبه عدتی ایچنده مراجعت ایدوب تجدید نکاح ایتمدین زینب ایله ازدواج معامله سنه قادر اولورمی الجواب اولور

زید زوجه مدخول بهاسی هندی غیر حامل رجعیا بوشایوب بعده زید هنده مراجعت ایتدم دیدکده هند متصلا عدتم منقضیه اولدی دیوب لکن وقت طلاقدن مضی عدت ممکن اولور وقت تحمیس اولماسه هند قولیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنماز

زید زوجه مدخول بهاسی هندی طلاق رجعی ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند عدتی ایچنده زیدی شهوت ایله مس یاخود شهوت ایله تقبیل ایتمه سی رجعت اولورمی الجواب اولور

فصل فی البینونة المغلظة والتحلیل

زید مسلم زوجه سی هند نصرانیه یی طلاق ثلثه ایله تطلیق ایدوب بعده هندک عدتی منقضیه اولدقدنصکره نفسنی عمرو نصرانیه یه تزویج ایدوب عمرو دخی هندی وطی ایلسه تحلیل شرعی حاصل اولمش اولورمی

الجواب اولور

بوصورتده عمرو فوت اولسه زید هندی رضاسیله تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

الاصل فی المحبة القلب واللسان خلف عنه عند عدم امکان الوقوف علی ما فی القلب اوجب النقل الی الحلف مطلقا والقلب منقلب علی شئی فالوقوف علی حقیقته المحبة متعذر والاحکام انما تناط بالامور الظاهرة لا الخفیة کالرخصة فی السفر والحدث بالنوم والجنابة بالتقاء الختانین فتح القدیر فی باب التعلیق من کتاب الطلاق ملخصا

الخلوة الصحیحة لم تقم مقام الدخول فی حق العتق وفی حق الطلاق بعدها رجعیا حتی لو طلقها بعد الخلوة لا یملک رجعتها بل الطلاق باین لهو قبل الخلوة کذا فی ادب القاضی للصدر الشهید فی ١٢

یجوز اجعتک فی الحضرة وراجعت امرأتی فی الخطیر والغیبة بشرط الاعلام ... فی الرجعة

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندی تطلیق ایدوب بعده عمرو زیده هندی فاج طلاق ایله بوشادک دیو سؤال ایتدکده زید اوچ طلاق ایله بوشادم دیو اقرار ایسه زید هندی بلا حله تزوجه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید هندی بر طلاق ایله بوشامشیدم اوچ طلاق ایله بوشادم دیو اقرارم کاذبا ایدی دیوب هندی بلا حله تزوج اتسه حاکم الشرع هندی زیددن تفریق ایتمک لازم اولورمی الجواب اولور

زید زوجهسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند بعد انقضاء العده نفسنی شهود محضرلرنده تحلیل ایچون عمروه تزویج و خلوت صحیحه بولنوب لکن عمرو هندی وطی اتمه مجرد خلوت ایله تحلیل شرعی حاصل اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجهسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند بعد انقضاء العده نفسنی عمرو صغیره ولیسی اذنیله تزویج ایدوب بعده زیددن اولان سنو ایله عمرودی بلا مدت رضاعده ارضاع ایدوب بکر هندی وطی ایتدکدنصکره هندی تطلیق ایلسه بو تحلیل شرعی حاصل اولوب بو هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید زوجهسی هند حامله اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند وضع حمل ایتمدین نفسنی عمروه تزویج ایدوب عمرو دخی هندی وطی ایدوب بعده هند عمرودن تفریق اولنسه تحلیل شرعی حاصل اولوب زید هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید زوجهسی هند حامله اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایدوب بعده نفاس ایامنده بر قاچ کون مرورنده هند نفسنی تحلیل ایچون شهود محضرلرنده عمروه تزویج ایدوب عمرو دخی دخول و وطی ایله تحلیل شرعی بولنمش اولورمی الجواب اولور

بو صورتده داخل نفاسده عمرو هندی تطلیق ایدوب بعده القاء جنین و نفسنه قرق کون تمام و بعضا طهر ایله مرور ایتدکدنصکره هند ذات حیض اولمغله اوچ حیض کورب عدتی منقضیه اولدی دیه زید هندیه اثناسنده هندی تزوج ایتمک جائزر اولدرمی الجواب اولور

نوع اخر

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره هند بعد انقضاء العده نفسنی عمروه تزویج ایدوب بعده عمرو هندی تطلیق ایتدکدنصکره هند بعد انقضاء العده نفسنی زیده تزویج ایله حالا هند عمرو باکره دخول ایتمدی دیسه تصدیق اولنورمی الجواب شرائط تحلیلی عالمه ایسه تصدیق اولنماز جاهل ایسه تصدیق اولنور

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولدقدنصکره نفسنی عمروه تزویج ایدوب بعده هندی تطلیق ایدوب بعد انقضاء العده هند عمرو باکه واصل اولدی دیو اقرار زید دخی تصدیق ایدوب نفسنی زیده تزویج ایتدکدنصکره هند عمرو باکه واصل اولمدی دیسه تصدیق اولنورمی الجواب اولنماز

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب بعد انقضاء العده هند نفسنی عمروه تزویج ایدوب بعده عمرو هندی تطلیق ایتدکدنصکره بر مدت مرورنده زید هندی تزوج مراد ایتدکده هند عمرو باکه داخل اولمدی دیوب عمرو دخی داخل اولمدم دیسه هند زیده حلال اولورمی الجواب اولماز

زید زوجهسی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولدقدنصکره هند نفسنی ولیسی عمروک اذنیله کفوی اولمیوب عمروک معلومی اولان

بکره نکاح صحیح ایله تزویج بکر دخی هندی وطئ ایدوب
تحلیل شرعی بولنمشدر صکره بکر هندی تطلیق
ایدوب بعد انقضاء العده بنه نفسنی زیده تزویج
ایلسه حالا بعض کمسنه لر بکر هندک کفوی اولمغله
تحلیل شرعی بولنمشدر دیوب زید هند ایله ازدواج
معامله سندن منعه قادر
اوله لرمی **الجواب** اولمازلر

زید زوجه سی هند حامله یی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدن
صکره هند مستبین الخلقه بر جنین القا ایدوب
بعده هندک عدتی فنقی جنیندن منقضیه اولور
الجواب جنین ثانیدن

بو صورتده جنین اولی القا ایتدکدن صکره لاجل التحلیل
نفسنی عمروه تزویج وعمرو هنده دخولدن صکره
هندی تطلیق ایدوب بعده جنین اخری القا ایتمش
اولسه تحلیل شرعی حاصل اولمش
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده تحلیل شرعی حاصل اولمدیغندن زید هندی تزوجه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک تحت حکمنده اولان هند زیددن سنی بنی طلاق ثلثه
ایله تطلیق ایلدک دیو دعوی و زید انکار ایتمکله
هندک مدعاسنه شهادته کلان عمرو زید هندی
بر طلاق ایله تطلیق ایلدی دیوب بکر زید هندی
ایکی طلاق ایله تطلیق ایلدی دیوب بشر زید
هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلدی دیوب بو
وجه اوزره مزبورلر شهادت ایلسه لر هندک
مدعاسی ثابت اولمش اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید هندی بلا حله تزوجه قادر اولورمی
الجواب اولماز

فصل فی وقوع الفرقة بارتداد احد الزوجین

هندک زوجی زیددن ایکی دفعه کلمه کفر صادر
اولوب هر بر دفعه ده تجدید ایمان ونکاح ایدوب

بعده

والنفاس لم تنقض بوضع الاول وانقضاء العدة انما تتعلق بوضع الحمل کله [illegible]

[illegible]

بعده زید هندی ابتدا بر طلاق باین ایله تطلیق ایلسه
حالا زید هندی بلا حله تزوجه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید مسلم زوجه مدخول بهاسی هند حره مسلمه یه بره دین
وایمانی قلان ابتدیکم زیو جاع لفظیله شتم ایتدکدن
صکره زید تجدید ایمان ایدوب هندی رضاسیله
تزوج ایتدکدن صکره زید هندی ابتدا ایکی طلاق
باین ایله تطلیق ایلسه زید هندی رضاسیله بلا حله
تزوجه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیددن کلمه کفر صادر اولوب زوجه سی هند مبانه
اولدقده قاضی یه مرافعه وتفریق ایله حکم
لازممیدر **الجواب** دکلدر

باب الخلع

هند زوجی زیده سنکله مهرم اوزرینه خلع اولدم
دیوب زید قبول ایتمیوب اول مجلسدن قالقوب
کتدکدن صکره بعض احباسی زیده نچون قبول
ایتمدک دیو لوم ایتدکلرنده زید دخی قبول
ایتدم دیسه بو مرتبه ایله هند مبانه اولمش
اولورمی **الجواب** اولماز

بر قاچ کمسنه لر زیده زوجه ک هند ایله مهری اوزرینه
خلع اول دیدکلرنده زید اصلا خلعی قبوله متعلق
کلام سویلمیوب لکن باشی ایله اشارت ایله مجرد
باشیله اشارت ایتمکله هند ایله خلع اولمش اولوب
هند زیددن باین طلاق ایله بوش اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه سی هند ایله خلع اولور اولدقده زیدک
هنددن اولوب ایکی یاشنده اولان اوغلی عمرو
هند زیدک یانندن ترک ایتمک اوزره خلع
اولوب عمرو زیدک یاننده قالسه حالا هند
عمروی زیددن الوب بحق الحضانه امساک وتربیه یه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

[illegible] ... بزازیه

[illegible] ... فی الخلع

[illegible] ... خلع

قبرس جزیره سنده اولان زید استانبولده اولان
زوجهسی هند ایله ذمتمده اولان شو قدر اقچه مهری
ونفقهٔ عدتی اوزرینه خلع اولدم دیوب بو وجه
اوزره خلعی هنده اعلام ایچون عمروی ارسال
ایتدکده عمرو خلعی هنده اعلام و هند قبول ایتمدین
زید فوت اولسه زیدک قول مذکوری
باطل اولورمی الجواب اولور
بو صورتده هند زیدک ترکه سندن مهرینی و ماعدادن حصه سینی
المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید شو قدر ایلباسنی زوجه سی هنده ثمن معلومه بیع
وتسلیم ایدوب بعده قبض ثمن هند زید ایله مهری
اوزرینه خلع اولوب هر بری حقوق زوجیته متعلقه
دعاویدن اخرک ذمتنی ابرا ایتدکدن صکره
زید ثمن مزبوری هنددن طلب ایتدکده هند
مباراهٔ مزبوره یه بناءً دیرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز
زید قاضی یه واروب هندک اخر دیارده اولان
زوجی عمرو هند ایله مهری اوزرینه خلعه بنی توکیل
ایلدی دیوب خصم شرعی بولنمقسزین بکر وبشر توکیله
شهادت ایتدکلرندن صکره زید هند ایله مهری
اوزرینه خلع اولوب بعده عمرو کلوب وکالتنی
انکار ایدوب وکالت ثابته اولمامغله خلعی مجیز
اولمیوب هنده ازواج معامله سی ایتمک استدکده
هند مجرد بکر وبشرک وجه محرر اوزره شهادتلریله
وکالت ثابته اولمشدر دیو عمروی منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز
هند زوجی زید ایله مهری و زیددن اولان صغیره
قزی زینبی بش سنه تمامنه دک و صغیر اوغلی عمروی
ایکی سنه تمامنه دک انفاق ایتمک اوزره خلع
اولدقدنصکره اوچ ای مرورنده هند نفسنی
صغیرلره اجنبی یه تزوج ایدوب صغیرلرک نسواندن

خاضنهٔ اخرالری

الخلع عند یفتقر الی الایجاب والقبول تثبت
به الفرقة ویستحق علیها العوض

ویسقط الخلع والمبارئة کل حق منهما علی الاخر
مما یتعلق بالنکاح کالمهر مقبوضا او غیر
مقبوض قبل الدخول او بعده واما النفقة
العدة فلا یسقط الا بالذکر فیه بکاح
لانه لا یسقط مالا یتعلق به الفرض و بحث
ما اشترت ونحوها درر فی الخلع

خاضنه اخرلری اولمامغله زید صغیرلری هنددن الوب
زینبک درت سنه طقوز ایلق و عمروک بر سنه طقوز
ایلق نفقه لرینی دخی هنددن الوب صغیرلری انفاقه
قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمروده دیار اخرده اولان زوجهسی هند ذمتکرده
اولان شو قدر اقچه مهری اوزرینه سنک ایله خلعه بنی
توکیل ایلدی دیوب عمرو دخی زیدی تصدیق ایتمکله
زید عمرو ایله وکالةً هندک مهری اوزرینه عمرو ایله خلع
اولوب لکن زید بدل خلعی ضامن اولمیوب بعده هند
بن زیدی خلعه توکیل ایتمامشیدم دیوب عمرو توکیل
ایتمشیدک دیو دعوی ایدوب خلعه وکالت ثابته
اولماسه هند زیددن خلع مزبوره بناءً باین طلاق
بوشش اولورمی الجواب اولور
بو صورتده هند مهر مزبوری عمرودن المغه قادره اولورمی
الجواب اولور
هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولورا ولدقده زید
بر معین کورکینی هنده ویرمک شرطیله خلع اولوب
بعده زید اول کورکی هنده ویرمیوب استهلاک
ایتدکدن صکره فوت اولسه هند اول کورکک
قیمتنی زیدک ترکه سندن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور
نوع فی خلع الفضولی
زید قزی هند کبیره نک زوجی عمرو ایله هندک اذنسز
هندک مهری اوزرینه خلع اولوب لکن مهره ضامن
اولماسه هند واقفه اولدقده خلع مزبوری مجیزه
اولمامغله هنده طلاق واقع اولورمی
الجواب اولماز
هند صغیره مجبره نک اناسی زینب هندک زوجی
زید ایله بعد الدخول هندک اذنسز مهر مسماسی
اوزرینه خلع اولدقده مهره ضامنه اولمیوب بعده
هند واقفه اولدقده قبول ایتدکدن صکره هند بالغه

اولمدين فوت اولسه ورثه سى هندك مهرينى تماما
زيددن المغه قادر اولورلرمى **الجواب** اولورلر

باب الايلاء

زيد هند و زينبى تزوج ايتدكدن صكره خديجه يى
دخى تزوج ايدوب بعده زيد خديجه يه اكر هند و زينبى
وطئ ايدرسم بندن اوچ طلاق بوش اولاسين ديوب
بعده زيد هند و زينبى وطئ ايتميوب درت آى
مرور ايلسه ايلا واقع اولوب هند و زينب مبانه
اولورلرمى **الجواب** اولورلر

بو صورتده خلف مزبوره بناءً خديجه زيددن اوچ طلاق
بوش اولورمى **الجواب** اولماز

زيد زوجه سى هنده من بعد سنك دوشكنه كيروب سكا كه
جماع ايدرسم بندن اوچ طلاق بوش اول ديدكدن
صكره زيد هندى درت آى مرور ايتمدين وطئ
ايلسه زيد هندى بلا حله تزوجه قادر اولورمى
الجواب اولماز

بو صورتده زيد هندى درت آى مرور ايدوب
وطئ ايتماسه هند زيددن مبانه اولدقدن صكره
زيد تجديد نكاح ايدوب ينه درت آى مرور ايدوب
وطئ ايتماسه هند زيددن تكرار مبانه اولوب
بعده ينه تجديد نكاح ايدوب ينه درت آى مرور
ايدوب وطئ ايتماسه هند زيددن تكرار مبانه
اولسه زيد هندى بلا حله تزوجه قادر اولورمى
الجواب اولماز

زيد زوجه سى هنده بعد اليوم سكا كه جماع ايدرسم
انام ايله زنا ايتمش اولايم ديدكدن صكره درت
آى مرور ايتمدين زيد هنده جماع ايلسه زيده نسنه
لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد زوجه سى هنده بردخى سنى مس ايتميه يم ملائكه لر
ويرلر وكوك شاهد اولسون اكر مس ايدرسم
انام ايله زنا ايتمش اوله يم ديسه ايلا منعقد اولورمى

الجواب

الجواب اولماز

بو صورتده زيد هندى مس ايلسه زيده كفارت يمين
لازم اولورمى **الجواب** اولماز

باب الظهار

زيد زوجه سى هنده سنك الك انام زينبك النه بكزر
ديسه مجرد بو يله ديمكله هند زيده حرام اولوب ظهار لازم
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد زوجه سى هنده سن بنم اوزريمه انامك ظهرى كبى سن
ديركدنصكره قبل التكفير هندى بر طلاق ايله تطليق
ايدوب بعد انقضاء العدة هند نفسنى عمروه
تزويج ايتدكدنصكره عمرو فوت اولوب بعد انقضاء
العدة زيد هندى تزوج ايلسه قبل التكفير زيد
هندى وطئ ايتمك جائز اولورمى **الجواب** اولماز

زيد صغيره قزى هندك فرجنى كوردكده زوجه سى زينبه
قزيمك فرجى سنك فرجنه بكزر ديسه مجرد بو يله ديمكله
زيده كفارت ظهار لازم اولورمى

الجواب اولماز

باب اللعان

زيد زوجه سى هندى بائنا تطليق ايتدكدن
صكره ايكى آى مرورنده هند زيددن بر ولد طوغور
دقده زيد بو ولد بندن دكلدر ديو نفى نسب ايلسه
لعان اولنورمى **الجواب** اولنماز

زيد زوجه سى هند عفيفه يه بره زانيه ديو قذف ايتمكله
هند زيدى موجبيله مطالبه ايدوب شرائط لعان
موجود اولمغله لعان تكليف اولندقده زيد نفسنى
تكذيب ايتميوب لعاندن ابا ايتمامكله وجه شرعى
اوزره لعان ايتدكلرنده قاضى هندى زيددن
تفريق ايلسه هند زيددن مبانه
اولورمى **الجواب** اولور

باب العنين

هند زيدك مقطوع الخصيتين اولديغنى بلمدين نفسنى

ولو قال ان قربتك ابدا فانت طالق ثلثا فلا حيلة له في وطئها لانه ان قربها تطلق ثلثا وان لم يقربها يقع عليها بمضي اربعة اشهر تطليقة فان تزوجها بعد ذلك يكون موليا حاشية في الايلاء كذا في الدرر

اذا قال ان فعلت كذا فهو ان لا يمينا لانه ليس بمتعارف في الايمان منح الغفار في الايمان

وفي البدايع وجوامع الفقه والتتمة لا يمس جلدي جلدك لا يكون موليا لانه يمكنه ان يلف ذكره بحريرة ويجامع بغير مماسة الفرج منح شرح المجمع في الايلاء

وحكمه حرمة الوطئ والاستمتاع بعد التلاعن ولو قبل التفريق بينهما صح المحقق في فتح القدير حيث قال وطئها حرام بعده وقبل التفريق وان كان النكاح قائما لقوله عليه السلام المتلاعنان لا يجتمعان ابدا وفي التاتارخانية ولها النفقة والسكنى ما دامت في العدة منح الغفار

بو صورتده هندك عدتى منقضيه اولنجه نفقه سى زيد اوزرينه لازمه اولورمى **الجواب** اولور

ولو وجد عنينا او خصيا اجل سنة منح الغفار والخصي لو اجل كما يوجل العنين هدايه

زید جاریه موطوئه سی هندی تدبیر مطلق ایله مدبره ایتدکدن
صکره زید فوت اولوب ثلث مالدن عتق اولمغله هند
آزاد اولسه هنده زیددن عدت لازمه
اولورمی الجواب اولماز

ذات حیض اولان هند مسلمه نک زوجی زید مسلم العیاذ
بالله تعالی مرتد اولدقدنصکره بر قاچ کون مرور رنده
بعد الاستمهال مرتدا قتل اولنسه هندک عدتی
نه ایله منقضیه اولور الجواب اوچ حیضله

زید زوجه مدخول بهاسی هند حره یی طلاق رجعی ایله
تطلیق ایتدکدنصکره زید هندک عدتی ایچنده
فوت اولسه هند حامل اولمیجق هندک عدتی عدت
وفاته منقلبه اولورمی الجواب اولور

حامل اولمیان هند نصرانیه یی زوجی زید ذمی باینا
تطلیق ایدوب اعتقادلرنده عدت اولماغین عمرو
مسلم هندی عدت طلاقده تزوج ایتمک جائز
اولورمی الجواب اولور

حامل اولمیان هند نصرانیه نک زوجی زید ذمی فوت
اولدقده صکره اعتقادلرنده عدت اولماغله
بر قاچ کون مرورنده هند نفسنی لدی الشهود
عمرو مسلمه تزویج ایلسه خلوه سی اولمیوب مجرد قبل تمام
عدة الوفات اره واردی دیو هندی عمرودن
تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید منکوحه سی ذات حیض اولوب حامل اولمیان
زوجه سی هند حره یی طلاق ثلثه ایله تطلیق ایدوب
بعده اوچ کون مرورنده زید فوت اولسه هندک
عدتی عدت وفاته منقلبه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده هندک عدتی نه ایله منقضیه اولور
الجواب اوچ حیض ایله

زید عمروک تحت نکاحنده اولان هنده دن سن
نفسکی عمروه تزویجدن مقدم بکا شهود حضورلرنده

زیده تزویج ایدوب بعده مقطوع الخصیتین اولدیغی ظاهر
اولمغله هند زیدی حاکمه برسنه تاجیل ایتدردکدن
صکره برسنه مرور ایدوب زید هنده داخل
اولماسه هند کندوبی حاکمه تفریق ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند نفسنی زیده تزویج ایدوب زید دخی وطی ایتدکدن
صکره زیده عنت حادث اولمغله زید وطئنده
عاجز اولسه هند کندوبی حاکمه تفریق ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

باب العدة

هند صغیره نک زوجی زید فوت اولسه هنده زیددن
عدت لازمه اولورمی الجواب اولور

زیدک سن ایاسه داخل اولوب حیضدن کسیلمش
زوجه مدخول بهاسی هندی تطلیق ایلسه هندک
زمان عدتی نه مقداردر الجواب اوچ ایدر

زید ام ولدی هندی اعتاق ایدوب هند دخی نفسنی
عمروه تزویج مراد ایلسه هنده عدت لازمه
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده هند حامل و ذات حیض اولمیجق عدتی
نه ایله منقضیه اولور الجواب اوچ حیض ایله

زید متوفانک ام ولدی اولوب و ذات حیض
اولان هند زیدک فوتندن صکره مرضعه
بولنمغله اوچ ای مرور ایدوب حیض کورماسه
هند مجرد اوچ ای مرور ایدوب حیض کورمامکله
عدتم منقضیه اولمشدر دیوب نفسنی عمروه
تزویجه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ذات حیض اولان ام ولدی هند
زیدک فوتندن التمش کون تمامنده نفسنی
عمروه تزویج مراد ایتدکده اوچ حیض کوروب عدتم
منقضیه اولدی دیسه عمرو هنده اینانیجق هندی تزوج
ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید عامده

الحرة المطلقة اذا مات زوجها فی العدة
ان کانت الطلاق رجعیا تنقلب عدتها
عدة الوفات وان کانت بینونة فان کان
زوجها لا ینقلب عدتها عدة الوفاة حاشیه
فی فصل انتقال العدة

واذا الطلق الذمی الذمیة او مات عنها فلا
عدة علیها فلو تزوجها مسلم او ذمی فی
موز طلقها جاز وهذا اذا کانت عنها
فان علیها العدة بالاتفاق لانها
لانها حقه ومعتقد به
ابن همام فی العدة

ویعتبر لم تحض لصغر وکبر وبلغت بالسن
ولم تحض ثلثة اشهر دررفی العدة

واذا ماتت مولاها عنها او اعتقها وقد کان
وطئها فلا عدة علیها واحکام المدبرة
فی النکاح والعدة کاحکام الامة فی
احکام الصغار للساطبی فی احکام
المدبر

تزویج ایتمشیدک دیو عمرک حضورنده دعوی وهند انکار ایله زید مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک هندی عمرودن تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

بو صورتده عمرو هندک زوجی اولدیغنی بلمادین تزوج ووطی ایتمش اولمغله هنده عمرودن عدت لازمه اولورمی

الجواب اولور

زید ذات حیض اولان ام ولدی هندی منزلندن اخراج وامر محلده بر مدت اسکان ایدوب اول مدتده هندی وطی ایتمیوب هند اوچ حیض کوروب بعده زید هندی اعتاق ایله هند وقت اعتاقدن صکره اوچ حیض کورمدکجه عدتی منقضیه اولورمی

الجواب اولماز

زید متوفی نک ام ولدی هند زیدک فوتندن صکره مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلدم دیو هند قولیله تصدیق اولنوب نفسنی اخره تزویجه قادره اولورمی

الجواب اولور

زید ذات حیض اولان زوجه مدخول بهاسی هندی شابه یی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلسه هندک عدتی نه ایله منقضیه اولور

الجواب اوچ حیض ایله

بو صورتده زید هندی تطلیق ایتدکدن صکره هندک طهری ممتد اولوب حیض کورمسه هندک عدتی نه زمانده منقضیه اولور

الجواب یاشی اللی بش سنه یه وارنجه دم کورمز ایسه اوچ آی مروریله

زید سکز یاشنده اولان زوجه سی هند صغیره ایله زفاف واقع اولوب لکن هند مهزوله اولوب جماعه مطیقه اولمامغله وطی بولنمدین زید هندی تطلیق ایلسه هنده عدت لازمه اولورمی

الجواب اولماز

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بر طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره عمرو هندک عدتی منقضیه اولمدیغنی بلورکن هندی عدتی ایچنده تزوج ووطی

ایدوب بعده تفریق ونکاحه بنا حاکم هندی عمرودن تفریق ایلسه حالا زید هندی تزوج مراد ایتدکده عمرودن عدت لازمه اولورمی

الجواب اولماز

زید ذمی هند مسلمه یی تزوج ودخول ایتدکدنصکره هند زیددن تفریق اولنسه هنده عدت لازمه اولورمی

الجواب اولماز

نوع اخر

زید فوت اولمغله زوجه سی هند زیدک فوتندن درت ای اون کون مرور ایدوب بعده هند نفسنی شهود ومحضرلرنده عمروه تزویج ایدوب زیدک فوتندن التی ای مرور ایتدکدنصکره عمرو دخول مراد ایتدکده هند بن زیددن حامل اولوب دخی وضع حمل ایتمامکله سنکا نکاحم عدت ایچنده اولمغله صحیح اولماز دیو عمرویی منع ایله هندک قولنه التفات اولنورمی

الجواب اولنماز

زیدک زوجه مطلقه سی هند زیدک یوم تطلیقدن التمش کون مرور ایتدکدنصکره نفسنی عمروه شهود ومحضرلرنده بعد التزویج عمرو هنده دخول مراد ایتدکده هند نفسنی عمروه تزویج ایتدیکمده هنوز شهود حاضر بالمجلس اولان زیددن عدت ایچنده ایدم بینمزده اولان عقد فاسددر دیو عمرودن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زید زوجه سی هندی عقیب ولادتنده تطلیق ایلسه هند سکسان بش کونده اقلده عدتم منقضیه اولدی دیسه تصدیق اولنورمی

الجواب اولنماز

باب الاحداد

زید متوفانک زوجه سی هند زیدک حین وفاتنده ساکنه اولدیغی زیدک منزلنده عدتی منقضیه اولنجه یکجه الشرع ساکنه اولمق مراد ایدوب لکن هند مال ونفسی اوزرنه خوف ایله هند قبل انقضاء العده اول منزلدن چیقوب اناسی زینبک منزلنده سکنایه

سائغ شرعی وار مبدر **الجواب** واردر

بو صورتده زیدک باباسی عمرو هندی زیدک منزلنه کیدوب سکنادن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید زوجه سی هند ایله بر منزلده ساکنلر ایکن زید هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب منزل مزبور واسع و زید صلحاء دن اولوب بینلرنده ستره دخی وار ایکن هند عدتی منقضیه اولمدین منزل مزبوردن بغیر وجه شرعی چقمغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه سی هند زیدک منزلنده ساکنلر ایکن زید فوت اولسه هند عدتی منقضیه اولنجه منزل مزبورده بیتوتت ایتمیوب بغیر وجه اخر منزله چقوب بیتوتته قادره اولورمی **الجواب** اولماز

باب ثبوت النسب

اقل مدت حمل نه مقداردر **الجواب** التی آیدر

زید هندی تزوج ایتدکدنصکره بکرمی یدی کون مرورنده هندیه دخول ایدوب وطئ ایدوب وقت وطئدن بش ای اون کون مرورنده هند بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکدنصکره هند انقضاء عدتنه اقرار ایتمدین ایکی سنه دکلده بر ولد طوغورسه اول ولد بنمدن دکلدر دیو نفی نسب ایتسه ولد مزبورک (زیددن) نسبی منتفی اولورمی **الجواب** اولماز

هندک زوجی زید فوت اولدقدنصکره هند درت ای اون کون مرورنده عدتم منقضیه اولدی دیو اقرار ایدوب بعده اقراردن التی ای مرورنده بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکدن

ونفقه اثر ... وجبت ... اوجبت نفقه ... ونفقة المعتدة ... مسئلة ...

ومعتدة موت تخرج فی جدیدین وتبیت فی منزلها لان نفقتها علیها فتحتاج الی الخروج لکسب اومعاشها فیباح لها الخروج فیهما غیرانها لا یجوز لها ان تبیت فی غیر منزلها اللیل کله ولها ان تبیت اقل من نصف اللیل لان البیت عبارة عن الکون فی مکانه اکثر اللیل منح من الاعداد

کما یثبت النسب فی مبتوته جاءت به ای بالولد لاقل منهما ای السنتین بلا دعوة لاحتمال کون الولد قائما وقت الطلاق فلا تتیقن بزوال الملک ویثبت النسب احتیاطا ولم ... منح من احکام النسب

... اذا اقرت بانقضاء العدة بعد ... ثم ولدت ... النسب ... الولد بالخروج ... ثبوت النسب ... الطلاق

واذا تزوجت المعتدة بزوج اخر ثم جاءت بولد ان جاءت به اقل من سنتین منذ طلقها الاول او مات لا لاقل من ستة اشهر منذ تزوجها الثانی فالولد للاول وان جاءت به لاکثر من سنتین منذ طلقها او مات لستة اشهر انقضاء عدتها تزوجها الثانی فهو للثانی

هندیه فی ثبوت النسب

صکره هند

واذا جاءت به لاقل من سنتین منذ طلقها الاول او مات ولستة اشهر فصاعدا منذ تزوجها الثانی فهو للثانی والنکاح جائز لان اقدامها علی التزوج قبل انقضاء العدة من الاول اذ الظاهر من حال العاقدة المسلمة انها لا تتزوج وهی معتدة الصغیر نفسخ النکاح الثانی فکان مولودا من فراش صحیح فیثبت نسبه منه بهذا اذا لم یعلم وقت التزوج انها تزوجت فی عدتها علم ذلک ووقع النکاح فاسدا فجاءت بولد فانه یه النسب یثبت من الاول ان امکن اثباته منه بان جاءت به لاقل من سنتین منذ طلقها الاول او مات ولستة اشهر فصاعدا منذ تزوجها الثانی لان النکاح فاسدا وفیهما امکن احالته النسب الی الفراش الصحیح کان اولی وان لم یمکن اثباته من الثانی فالنسب یثبت من الثانی بان جاءت الاکثر من سنتین منذ طلقها الاول او مات ولستة اشهر فصاعدا منذ تزوجها الثانی لان نکاح الثانی وان کان فاسدا لکن تعذر اثبات النسب من النکاح الصحیح فاثباته من النکاح الفاسد اولی من الحمل علی الزنا

فی اواخر العدة فی طلاق البدائع للکاسانی

واذا اقرت بانقضاء العدة ثم جاءت بولد لستة اشهر فصاعدا من وقت الاقرار لم یثبت نسبه من زوج وان جاءت لاقل من ستة اشهر من وقت الاقرار ففی فصل الموت والطلاق البائن یثبت النسب الی سنتین من وقت الموت والطلاق وفی الرجعی یثبت النسب من الزوج وان جاءت لاکثر من وقت الطلاق محیط برهانی فی ١٨ من النکاح

صکره هند انقضاء عدته اقرار ایتمدین عمرو هندی تزوج و وطی ایتدکدنصکره عمرو وطئندن التی ایدن اقل و زیدک تطلیقندن ایکی سنه دکلده بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زید عمرودن قنقیسندن ثابت اولور **الجواب** زیددن

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکدنصکره هند عدتی منقضیه اولمدین نفسنی عمروه تزویج ایله عقد مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده عمرو وجه محرر اوزره هندی تزوج (ودخول) ایتدکدن بعده هند انقضاء عدته اقرار ایتمدین زیدک تطلیقندن ایکی سنه دن اقل و عمروک تزوجندن التی آی و اکثرده بر ولد طوغورسه هند نفسنی عمروه تزویج ودخولنده زیدک تحت عدتنده اولدیغی معلوم اولدیغی ولد مزبورک نسبی زیددن و عمرودن قنقیسندن ثابت اولور **الجواب** زیددن

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکدنصکره بوزکون مرورنده هند حیضله عدتم منقضیه اولدی دیو اقرار ونفسنی عمروه تزویج ایدوب بعده وقت اقراردن درت ای اون کون تماماننده بر ولد طوغورسه هندک انقضاء عدت ایله اقراری و عقد مزبور باطل اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده ولد مزبورک نسبی زید وعمرودن قنقیسندن ثابت اولور **الجواب** زیددن

هند حربیه بر ندره اولان بر ولد صغیر ایله سبی و دار اسلامه اخراج اولندقدنصکره زید هند و صغیری ثمن معلومه بعد الاشتری والقبض هنددن سؤال اولندقده هند صغیر مزبور اوغلمدر دیوب زید هند ایله صغیری اعتاق ایتدکدنصکره هند فوت اولسه مجرد هند قبل العتق اوغلمدر دیمکله ولد مزبورک نسبی هنددن ثابت اولورمی **الجواب** اولماز

یدی یاشنده اولان زید صغیرک منکوحه سی هند بر ولد

رجل تزوج ابنة الصغیر امراة لا تبانی من مسئلة الوقائع والاحبال تحاوت بولد ولا بابنه الولد

ظهریه فی الثانی فی القسم الرابع من الطلاق

طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

مجرد اولان زید فلان فعلی ایشلرسم اولوب الاجمع اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدنصکره زید اول فعلی ایشلیوب بعده هندی تزوج و وطی ایدوب هند زیددن بر ولد کتورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولور

زید کمسنه نک تحت نکاح وعدتنده اولمیان هنده زنا ایدوب بعده هندی تزوج ایتدکدنصکره هند وقت تزوجدن التی آیدن اقلده بر ولد کتورسه زید ولد بنمدر دیوب هنده زنا ایتدیکنی دیمادیکجه ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولور

زید هندی نکاح صحیح ایله تزوج ایتدکدنصکره هندک جاریه سی زینبی هندک اوز رینه تزوج و دخول ایدوب وقت دخولدن التی آی تماممنده زینب بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولور

زید جاریه سی هندی وطی ایتدکدنصکره عقب زیدک فراشندن حاصله اولان زوجه سی زینب ... منولده زوجی اولمیان بکر بالغه خدیجه ایله مساحقه ایدوب اول سببدن خدیجه حامل اولوب بر ولد طوغورسه ولدمزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده بعض کمسنه لر هندک خدیجه ایله مساحقه سی زیدک هندی وطیء عقیبنده اولمغله زیدک منیسندن خدیجه حامل اولوب ولد اندن حاصل اولمش اولوردیه لرمزبورلرک بو قوللرینه اعتبار اولنوب زینب زیده حرام اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه مدخول بهاسی هندی باینا تطلیق ایتدکدنصکره

هند النفس کون مرورنده اوچ حیض ایله عدتم منقضیه اولدی دیوب بعده وقت اقراردن التی آیدن اکثرده بر ولد کتورسه ولدمزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

زید متوفانک زوجه سی هند زیدک فوتندنصکره زیددن حملم یوقدر حامل دکلم دیو اقرار ایدوب بعده زیدک فوتی وقتندن اون برآی مرورنده هند زیددن حملم واردر دیوب بر ولد طوغورسه هند تصدیق اولنوب اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز **نوع اخر**

زید جاریه سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره هند وقت بیعدن التی آی تماممنده بر ولد طوغوردقده زید ولد بنمدر دیو دعوه ایلسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت و بیع مزبور فسخ اولنوب هند زیدک ام ولدی اولورمی
الجواب اولور

زید هندی جاریه سی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم عمرو دخی هندی وطی واحبال ایدوب هند بر ولد طوغوردقده عمرو ولد بنمدر دیو دعوت ایتدکدنصکره هندک حرة الاصل ایدیکی ثابت اولسه اول ولدک نسبی عمرودن ثابت اولورمی
الجواب اولور

زید هندی جاریه سی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی هندی وطی ایدوب بر ولد طوغوردقده عمرو ولد بنمدر دیدکدنصکره هند زیدک ام ولدی اولدیغی ثابت اولسه اول ولدک نسبی عمرودن ثابت اولوب عمرونک اولدقده عمروه وارث اولورمی
الجواب اولور

زیدک جاریه سی هند بر ولد طوغوردقدنصکره زید اول جاریه یی ولدیله عمروه بیع وتسلیم ایدوب بعده زید اول ولد بنمدر دیو دعوت ایلسه ولدک

نسبی زیددن ثابت اولورمی **الجواب** اولور

زید جاریه سی هندی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدکدن صکره هند حامل اولدقده زید هندک حملی بندندر دیو دعوت ایدوب بعده زید فوت اولوب وقت اقراردن ایکی ای مرورنده هند بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی

الجواب اولور

بوصورتده هند زیدک فوتندن صکره بن حیض کوردم وحیضدن پاک اولدم دیو نفسنی عمروه تزویج ایتمش اولسه هندک بویله دیوب نفسنی عمروه تزویج ایتمکله اول ولدک نسبی زیددن منتفی اولورمی **الجواب** اولماز

زید هندی تزوج ووطئ ایدوب هند زیددن بر ولد اناثی کتوردکدن صکره هند زیدک فراشنده حاصله منتوفاة زوجه سی زینبدن متولدره قزی اولدیغی ظاهر اولسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی **الجواب** اولور

بوصورتده زید فوت اولوب زوجه سی هندی واول ولدی ولابوین ارقرنداشی عمروی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در **الجواب** ثلثان هنده واول ولده باقی عمروه در

زید فوت اولوب زوجه سی هندی وسائر ورثه سنی ترک ایتدکدنصکره هندک حملی ظاهر اولمیوب بعده برای مرورنده بر ولد طوغورقده ولد زیددندر دیو سائر ورثه اول ولدک زیددن اولدیغنی انکار ایلسه لر ولدک نسبی زیددن ثبوتی خصوصنده حین ولادتنده قابله اولان زینبک ولادته شهادتی کفایت ایدرمی یوخسه ایکی رجل یاخود بر رجل ایکی عورت ولادته شهادت ایتمک لازممیدر

الجواب لازمدر

بوصورتده ایکی رجل یاخود بر رجل ایکی عورت

ولابرث بالقرابة لثبوتها ولابرث بالانکحة الباطلة لبطلانها کالموطوءات ونحوه واعلم ان الاخت لاب... بالاسوة ولاخوة دون الزوجیة خزانة المفتین والفرائض

ولوکانت معتدة من طلاق باین اومن وفاة فجاءت بولد الی سنتین فانکر الزوج الولادة والورثة بعد موته اوعند... وان لم یکن الزوج اقر بالحبل ولاکان الحبل ظاهرا لایثبت النسب الابشهادة رجلین اورجل وامرأتین فی قول ابی حنیفة وان کان الزوج اقر بالحبل اوکان الحبل ظاهرا فالقول قولها فی الولادة وان لم تشهد لها قابلة فی قول ابی حنیفة

مرابیع فی الطلاق

والمعتدة اذا جحدت ولادتها لاتثبت الابشهادة رجلین اورجل وامرأتین او حبل ظاهر او اقراره اوتصدیق الورثة ولافرق فی ذلک بین المعتدة من طلاق رجعی او باین او وفاة وظهور الحبل کاقراره وذکر فی الغایة انه لایحتاج لثبوت النسب الی شهادة القابلة عند اعترافه بالحبل وعند ظهور الحبل وعند قیام الفراش زیلعی فی ثبوت النسب وکذا فی فتح القدیر ولد وکذا فی غایة المفتونه

هندک زوجی زید فوت اولدقده صکره هند زیدک فوتندن ایکی سنه تمامنده بر ولد طوغورسه اول ولد زیده وارث اولورمی **الجواب** اولماز

والمبتوتة یثبت نسب ولدها اذا جاءت به لاقل من سنتین وان جاءت به لتمام سنتین من وقت الفرقة لم یثبت

هدایه ملخصا

ولد مزبوری هند طوغوردی دیو حاکم حضورنده شهادت ایلسه لر شهادتلری مقبوله اولوب اول ولدک هنددن ولادتنه وزیددن نسبنک ثبوتنه حکم اولنورمی **الجواب** اولنور

نوع اخر

اناسی سیده اولوب باباسی سید اولمیان زید سید اولورمی **الجواب** اولور

باب الحضانة

زید صغیرک حق حضانه سی باباسنک اناسی زینب ایله لابوین قرنداشی خدیجه دن قنغیسنکدر **الجواب** زینبکدر

زید صغیرک حق حضانه سی باباسنک لابوین عمی عمرو ایله اناسنک لابوین عمی بکردن قنغیسنکدر **الجواب** عمروکدر

زید صغیرک حق حضانه سی لابوین عمی بکر ایله لابوین خالی عمرودن قنغیسنکدر **الجواب** بکرکدر

هند صغیره نک حق حضانه سی اناسنک اناسی زینب ایله باباسنک اناسی خدیجه دن قنغیسنکدر **الجواب** زینبکدر

هند صغیره نک حق حضانه سی لاب ارقرنداشی زید ایله لام ارقرنداشی عمرودن قنغیسنکدر **الجواب** زیدکدر

زید صغیرک حق حضانه زیدک اناسنک اناسی هند ایله باباسنک ارقرنداشی قزی خدیجه دن قنغیسنکدر **الجواب** هندکدر

زید صغیرک حق حضانه سی زیدک اناسنک اناسی هند ایله باباسنک ارقرنداشی قزی خدیجه دن

زید صغیرک نسوان ایچنده کمسنه سی اولمیوب رجالدن اناسنک باباسی عمرو ایله باباسنک باباسی بکردن غیری کمسنه سی اولماسه صغیری عمرو وبکردن قنغیسی تربیه ایدر **الجواب** بکر

ولا یدفع الی عصبة غیر محرم کمولی العتاقة وابن العم فیدفع الیهما عن الغلام فی حضانة
شرح النقایه لقطلوبغا کذا فی فتح القدیر

هند معتقه زوجی زید معتق متوفادن اولان عمرو صغیری
بحق الحضانه امساك اوزره ایکن نفسنی صغیره اجنبی یه
تزویج ایدوب صغیرك نسواندن حاضنه اخراسی اولماسه
صغیرك اقرب عصباتی بابالسنی اعتاق ایدن بکر
صغیری هنددن الوب تربیه وامساکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك اناسنك اناسی وحاضنه سی هند فوت
اولدقده زیدك نسواندن خاله سی خدیجه دن غیری
کمسنه سی اولماسه زینب اجنبی یه متزوجه اولمغله
زیدی خدیجه الوب تربیه وامساکه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب ام ولدی هند زیددن اولان صغیر
اوغلی عمروی بحق الحضانه امساك مراد ایتدکده صغیرك
لاب قرنداشی زینب مجرده ام ولد ایچون حق حضانه
یوقدر دیوب هندی منعه قادره اولورمی
الجواب اولماز

هندك نفقه سی زینب متوفانك اوغلی زید صغیرك
کمسنه سی اولمامغله هند زیدی الوب تربیه و
امساکه قادره اولورمی الجواب اولور

هند قرینبنك اوغلی زید صغیری بحق الحضانه امساك
اوزره ایکن نفسنی صغیرك لابوین عمه سی اوغلی
عمرو اجنبی یه تزویج ایدوب صغیرك نسواندن حاضنه
اخراسی اولمامغله باباسی بکر هنددن الموب هندکره
هند عمرو مجرد ذوی الارحام جهتندن اقرب اولمغله
اولمغله هنددن حق حضانه نسا قطا اولماز دیوب
دبرمامکه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو صغیرلرك بابالری وانالری فوت اولدقلرنده
مزبورلرك بابالرینی وانالرینی اعتاق ایدن بکردن
غیری کمسنه لری اولماسه بکر مزبورلری الوب
تربیه وامساکه قادر اولورمی
الجواب اولور

مشتهات

مشتهات اولمیان هند صغیره نك نسواندن
کمسنه سی اولمامغله هندی زید اجنبی الوب امساك
ایله هندك خاله سنك اوغلنك اوغلی عمرو رأی
حاکمله هندی زیددن الوب امساکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك لام عمی عمرو ایله لابوین خالی بکردن غیری
کمسنه سی اولماسه حق حضانه مزبورلردن
قنغیسنکدر الجواب عمرونکدر

نوع اخر

هند صغیره نك قرنداشلری زینب وخدیجه دن
غیری کمسنه اولمیوب مزبورلر دخی صغیره یه اجنبی یه
متزوجه اولسه لر صغیره نك تربیه سی کیمك اولور
الجواب رأی قاضی یه مفوضدر

زید صغیرك لابوین عمه سی اوغلی عمرو ایله لابوین خاله سی
اوغلی بکردن غیری کمسنه سی اولمیوب لکن حاکم صغیرك
عمرو یاننده طورماسنی رأی ایتمکله عمرو صغیری
امساك اوزره ایکن بکر بن امساکه احق اولایم
دیو صغیری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

هند معتقه قرینبنك قیزی صغیره زینبی بحق الحضانه امساك
اوزره ایکن نفسنی صغیره یه اجنبی یه تزویج ایدوب صغیره
نك نسواندن حاضنه اخراسی اولمیوب عصباتندن
الحق باباسنی اعتاق ایدن عمرو موجود اولوب لکن
زینب مشتهات اولوب عمرو ابن اولمامغله قاضی
زینبك هند یاننده طورمسنی رأی ایله
عمرو زینبی هنددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید ازادلی قولی عمرو صغیری تربیه وامساك مراد
ایتدکده صغیرك اناسنه مالك اولان بکر اجنبی
مجرد جاریه ام ولدیدر دیو عمرویی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

هند یهودیه زوج مطلقی زید مسلمدن اولان اوغلی
عمرو صغیری یحق الحضانه امساک ایدرکن یدی
یاشنی تکمیل و اسلام سبب نجاة اولدیغنی بیلوب
تعقل دین ایتمکله زید غائب اولوب مسلماندن
اقربا سندن کمسنه سی اولمایوب الیف کفرخو فی
اولمغین حاکم صغیرک صلحادن بکر مسلمک یاننده
طورملسنی رأی ایدیجک بکر صغیری هنددن
الوب تربیه و امساکه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید صغیرک اناسی و حاضنه سی هند نفسنی صغیره
اجنبی یه تزویج ایدوب صغیرک نسوانندن کمسنه سی
اولمیوب الحق للعصبات دن لابوین عمی اوغلی عمرو ایله
یا باسنک لابوین عمی اوغلی بکر موجودلر اولوب
لکن عمرو صغیری اخذ و امساکدن امتناع ایله
بکر رأی حاکمله صغیر هنددن الوب تربیه یه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولان ولد صغیرینی بحق
الحضانه امساک ایدرکن ایکن زید ولد مزبور
یدی یاشنی تکمیل ایدوب استغنا حاصل اولمشدر
دیو هنددن طلب ایدوب هند ولد مزبور
الحق التی یاشنده در دیوب اختلاف ایلسه لر
حکم شرعی ندر **الجواب** قاضی صغیره نظر ایدر اگر
یالکز اکل و شرب و لباس گیمکه قادر اولوب
استغنا حاصل اولدیسه زیده دفع ایدر اولمادیسه
هندک یاننده ابقا ایدر

هند زوجی زید متوفادن اولوب ایکی اوچ یاشنده
اولان صغیره قزی زینبی بحق الحضانه تربیه ایدرکن
هند فاجره اولمغله بابالرده یا تربه صغیره یی
یالکز براقمغله ضیاع احتمالی غالب اولوب
هندک اناسی دخی فاجره اولوب صغیره یی الدیغی
تقدیرجه منزلنده یالکز براغوب ضیاع احتمالی

غالب

دانه اختلف الزوجان فی سن الولد فقالت
الام هو ابن ست سنین و انا احق به و قال
الاب هو ابن سبع سنین و انا احق به فانه
القاضی لا یحلف احدهما لکن ینظر الصبی
ان کان یستغنی عن الام بان یاکل و یشرب
وحده یدفعه الی الاب و الا فلا خانیه
من الحضانه کذا فی الخلاصه

غالب و متحقق اولسه حق حضانه صغیره نک بابلغنک اناسی
عایشه نک اولمغله عایشه صغیره یی رأی حاکمله هنددن
الوب تربیه و امساکه قادره اولورمی
الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن الوب رضیع اولمیان صغیر
اوغلی عمرو یحق الحضانه تربیه و امساک ایچون اجرت
امنه زیددن نفقه المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

نوع فی نقل الولد بلد الی بلد اخری

هند زوج مطلقی زیددن اولان صغیره قزی زینبی بحق
الحضانه امساک ایدرکن صغیره طقوز یاشنی
تکمیل ایتمیوب و هنددن حق حضانه ساقط اولمدین زید
صغیره یی هندک رضاسنسز الوب مدت سفر بعید
اخر دیاره کتورمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

استانبول اهالیسندن هندک زوج مطلقی زیددن
الوب حضانه سنده اولان عمرو هنددن الوب متوطن
اولدیغی ازمیره کتورمک مراد ایلسه هند زیدی بوجهله
منعه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولوب ایکی یاشنده اولان
صغیره قزی زینبی بحق الحضانه امساک ایدرکن
نفسنی صغیره یه اجنبی بکره تزویج ایدوب صغیره نک
نسواندن حاضنه اخراسی اولمامغله زید صغیره یی
هنددن الوب کندی بلده سنه کتورمک مراد
ایلسه هند بکرک تحت نکاحنده ایکن زیدی منعه
قادره اولورمی **الجواب** اولماز

هند صغیره نک اناسی و حاضنه سی زینب فوت اولوب
نسواندن نینه سی خدیجه دن غیری کمسنه سی اولمامغله
خدیجه رأی حاکمله هندی تربیه ایدرکن هندک
باباسی زید هندی الوب بغیر وجه شرعی مسافه
سفر بعید اولان بلده اخرایه کتورمک مراد ایلسه
خدیجه زیدی منعه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده ده تزوج

و لان غیر مطلقه بولدها الا الی وطنها
و قد نکحها ثمه لان فی السفر به اضرار بابیه
فاذا اوجب به الی وطنها و قد کان
تزوجها فیه فلها ذلک بحر فی الحضانه

و فی السراجیه سئل اذا اخذ المطلق ولده
من حاضنته لزوجها هل لها ان تاخذه
لها ان تاخذه الی ان یعود حق امه و هو
صحیح فی ما ذکرنا و هو نفع کثیر امرنا
شیخ من الحضانه

ایدوب هنددن قزی زینب تولد ایتدکدنصکره
زید هند و زینبی بلده اخرایه کتورب انده تطلیق
ایله صغیره‌نک حق حضانه‌سی هندک اولمغله هند
صغیره‌یی الوب بلده اولی‌یه کتورب انده بحق الحضانه
امساکه قادره اولوری الجواب اولور
بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده‌ده تزوج ایتدکدن
صکره زید هندی مدت سفر بعید بلده اخرایه
کتوروب بعده هند فوت اولدقده هندک زیددن
اولان قزی زینب صغیره‌یی هندک اناسی خدیجه
بحق الحضانه زیددن الدقده زیدک اذنسز
صغیره‌یی بلده اولی‌یه کتوروب انده امساک ایدرم
دیمکه قادره اولوری الجواب اولماز

نوع اخر

اوچ یاشنده اولان زیدک حق تربیه‌سی لاب عمی
عمرو ایله لام خالی بکردن قنغیسنکدر الجواب عمروکدر
هند بکر بالغه اناسی زینب صالحه ایله اجتماع اوزره
ساکنه اولمق استدکده هندک رأیی و نفسنه مأمونه
ایکن هندک باباسی زید اناسی ایله [مجتمعه] ساکنه
اولدیغنه راضی اولمام بنمله بله اسکداده ساکنه اول
دیو بغیر وجه هنده جبره قادر
اولوری الجواب اولماز

باب النفقة فصل فی نفقة الزوجة

هند غنیه‌نک نفقه‌سی زوجی زید اوزرینه واجبه
اولوری الجواب اولور
زید صغیرک زوجه‌سی هندک نفقه‌سی زید اوزرینه
لازمه اولوری الجواب اولور
هندک زوجی زید اوزرینه شرعا لازم کلان نفقه
وکسوه‌سی ایکیسنک حاللرینه نظر ایله‌می مقدر در
یوخسه بربرینک حالنه نظر ایله‌می الجواب
ایکیسنک حاللرینه نظر ایله در
زید عمروک قزی هند بالغه‌یی تزوج ایدوب لکن هندی

وتجب علی الرجل نفقة
زوجته امرأة المسلمة والذمية والفقيرة
والغنية دخل بها او لم يدخل بها
فی النفقة
تجب النفقة والكسوة والسكنى للزوجة
على زوجها ولو صغيراً ملتقی فی النفقة
تجب علی الزوج ولد صغيرا وكبيرا الزوجة
مسلمة او كافرة كبيرة او صغيرة توطأ
فقيرة او غنية موطوئة او لا بقدر حالهما
متعلق بقوله تجب واختار الخصاف
وعليه الفتوى وبينه بقوله فی الموسرين
نفقة اليسار والمعسرين نفقة الاعسار
والمختلفين بين الحالين اى نفقة دون
نفقة الموسرات وفوق نفقة المعسرات وقال الكرخی تعتبر حال الزوج وهو
قول الشافعی قال صاحب البدائع هو الصحيح قال صاحب المبسوط المعتبر
حاله فی اليسار والاعسار فی ظاهر الرواية در فی النفقة

منزلنه نقل

منزلنه نقل ایتمیوب هند نفسنی زیده تسلیمدن امتناع
ایتمش دکل ایکن قبل الزفاف زید هندی عمروک
منزلنده بلا نفقه براغوب آخر دیاره کتدکده هند
قاضی‌یه واروب زید اوزرینه قدر معروف نفقه
تقدیر و استدانه‌یه اذن الوب برقاچ سنه
زیدک ملکله هند استدانه ایله نفسنی انفاق
ایتدکدنصکره [قنبره] زید کلوب هندی تطلیق ایلسه
حالا هند نفقهٔ مستدانه‌یی زیددن طلب ایتدکده
زید مجرد زفاف بولنمدی دیو ویرممکه قادر
اولوری الجواب اولماز
هند زوجی زید ایله مهری و عدتی حیض ایله منقضیه
اولمق اعتقادی ایله نفقهٔ عدتی اوزرینه خلع اولدقدن صکره
هند انقضاء عدته اقرار ایتمدین قاضی‌یه واروب
بنم زیددن حملم ظهور ایتدی وضع حمل ایدنجه دک زید
اوزرینه نفقهٔ عدت تقدیر ایله دیسه قاضی هندی
تصدیق ایدوب هند اچون زید اوزرینه یومی قدر
معروف نفقه تقدیر ایله هند نفقهٔ مقدره‌یی زیدک
المغه قادره اولوری الجواب اولور
زید ذات حیض اولان زوجه‌سی هندی تطلیق ایتدکدن
صکره هند حیض کورمدم حملم واردر دیو اون ایکی
زیددن شو قدر اقچه نفقهٔ عدت الوب بعده هند
حملم واردر ظن ایتمشیدم یوق ایمش حیض کورمدم دیو
زید مدت مزبوره‌ده نفقهٔ عدت نامنه ویردیکی مبلغ
مزبوری هنددن استرداده قادر اولوری
الجواب اولماز
بو صورتده هند مدت مزبوره‌دن صکره اوچ حیض
ایله عدتی منقضیه اولنجه [زیددن] نفقه المغه قادره اولوری
الجواب اولور
زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه براغوب اخر دیاره کتمکله
هند قاضی‌یه واروب زیدک مدیونی
عمرو دمشقده اولان اقچه‌سندن نفقه تقدیر ایتدرمک

او غاب الحبل فانه لها النفقة الى سنتين
فانه مضت ثم تبين انه الاجل لا رجوع
عليها كما فی فتح القدير اشباه
فی القاعدة الثالثة
او غاب حبلا وانفق عليها الى سنتين
فانه قالت بعدها كنت اعتقدته حبلا
فظهر انه ليس اياه وانا حامل لم احض
وقال بل او غاب الحبل كذبا وظهر كذبك
ولا نفقة لك لا يلتفت القاضی الى
قوله ويامرهم بالانفاق حتى تحيض ثلث
حيض او تدخل سن الاياس فتعتد
ثلثة اشهر فی فتح القدير لابن الهمام
فی باب النفقة

مراد ایله عمرو مبلغ مزبوری دینی ایدوکنه زوجیتی مقر اولیجق قاضی هند ایچون مبلغ مزبوردن قدر معروف نفقه تقدیر و امره قادر اولورمی **الجواب** اولور

فی زید من اهالی المدینة المنورة علی منورها الصلوة والتحیة سافر الی بلدة اخری و ترک زوجته هندا بلا نفقة وله وظیفة فی الدفاتر السلطانیة فاخذها وکیله عمرو و عمرو یقر بالزوجیة والحال ما اخذه لوظیفة زید من الدراهم الموجودة بیده فطلبت هند من القاضی ان یفرض لها نفقة من تلک الدراهم الموجودة فهل للقاضی ان یفرض **الجواب** نعم له ذلک

زیدک زوجهٔ مدخول بهاسی هند زیدک منزلنده ساکنه ایکن زید هندی تطلیق ایله عدتی منقضیه اولنجه منزل مزبورده ساکنه اولمغه مجبور بغیر وجه آخر منزلدن چقماغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده هند منزل مزبوردن بغیر حق خروج ایدوب زیدک اسکان ایتدیکی منزلده ساکن اولمدقده نفقه یه مستحقه اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک زوجه سی هند مجنونه اولدقده بر طبیب استیجار ایدوب هنده مداوات ایتدرمک زیده اوزرینه لازمه اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک زوجه سی هند مجنونه اولدقده هندک اناسی زینب هنده خدمت ایتمک ایچون بر جاریه الیویردیو زیده جبره قادره اولورمی **الجواب** اولماز

هندک زوجی زید آخر دیارده ایکن عمرو هندک زوجی اولدیغنی بلا مکله هندی تزوج و وطی ایتدکدنصکره زید کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه هنده عمرودن عدت لازمه اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده

بو صورتده هند عمرودن نفقه عدت نامنه نسنه المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

هندک زوجی زید آخر دیارده ایکن عمرو هندک زوجی وار ایدیکنی بلا مکله هندی تزوج ایتدکدنصکره زید کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدیروب بعده هندک عمرودن عدتی منقضیه اولمدین هندی تطلیق ایله هند زیدن و عمرودن نفقه نامنه نسنه المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک جواری و خادملری اولان زوجه سی هنده قدر معروف کندی نفقه سیله خادمه واحده نفقه سنی ویررکن هند قناعت ایتمیوب جواری و خادملرینک جمله سنی مالکدن انفاق ایله دیو زیده جبره قادره اولورمی **الجواب** اولماز

بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده ده تزوج ایدن زید هندک منزلنده هند ایله ساکن اولوب و مهر معجلنی هنده ایفا ایتمشیکن هند زیدی منزلنه دخولدن منع ایله هندک زیدی دخولدن منعی سنک ملک منزلنه کیدرم یاخود بنم ایچون منزل اکترا ایله سنکله انده اوتورالم دیمک ایچون اولماسه هند ناشزه اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه سی هندی بلا نفقه بر اغوب آخر دیاره کتدکدنصکره هند قاضی یه واروب زید اوزرینه شو قدر اقچه نفقه تقدیر و استدانه یه اذن الوب لکن هند استدانه ایتمیوب بر مدت کندی مالیله کچندکدنصکره هند نفقه مفروضه یی زیدن المدین زید هندی تطلیق ایله نفقه مزبوره ساقطه اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه سی هندی بلا نفقه بر اغوب آخر دیاره کتمکله هند قاضی یه واروب زید اوزرینه کندو یه قدر معروف شو قدر اقچه نفقه تقدیر و استدانه یه اذن

واجرة القابلة علی من استاجرها من الزوجة و الزوج فان جاءت بغیر استیجار فللقابل ان یقول علیه لانه مؤنة الجماع وللقابل ان یقول علیها کاجرة الطبیب بحر فی النفقة

غاب فتزوجت وجاء الاول وفرق بینهما وجبت فلا نفقة علی الزوج الاول حتی تنقضی عدة الثانی ثم طلقها الاول فی عدة الثانی لا یجب نفقة العدة علی الاول لانها محبوسة للثانی ولا علی الثانی لکون النکاح فاسدا بزازیه فی النکاح عشر من النکاح کذا فی الحاویه

ولو کانت المرأة استدانت بعد الفرض بامر القاضی ثم مات احد الزوجین قبل القبض لا تسقط المستدانة فاصحاه فی باب النفقة کذا فی نفقة السراجیة

الوب بر مدت استدانه ایله کچند کدنصکره نفقهٔ مستدانه
المدین هند فوت اولوب زوجی زیدی و سائر ورثه
ورثه سنی ترک ایلسه سائر ورثه نفقهٔ مستدانه دن
حصه لرینی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید زوجه سی هندی بلا نفقه براغوب آخر دیاره کیتمکله
هند قاضی یه واروب زید اوزرینه یومی شو قدر
اقچه نفقه تقدیر و استدانه یه اذن الوب بر مدت
کچندکدنصکره هند فوت اولوب بعده زید کلدکده
هندک سائر ورثه سی هند مدت مزبوره ده زیدک
اوزرینه استدانه ایله کچنمکله نفقهٔ مقدره مز بوره
زید اوزرینه لازمه اولوردیوب زیدرخی هند
بنم اوزریمه استدانه ایتمامشدر اویله اولیجق اوزریمه
متقدره اولان نفقه موتیله ساقط اولمشدر دیو
اختلاف ایلسه لر قول قنقیسنکدر الجواب
زیدکدر

زید مصلحت رجاله صالحه اولان قزی هند صغیره یی
نکاح صحیح ایله عمروه تزویج ایتدکدنصکره عمرو
هندی بر مدت طلب ایتمیوب زیدک منزلنده
ساکنه اولسه هندک مدت مزبوره ده نفقه سی
عمرو اوزرینه لازمه اولورمی
الجواب اولور

فصل فی نفقة الاصول و الفروع و الاقارب

زید فقیر محتاجک اوغللری عمرو و بکر موسرلردن غیری
کمسنه سی اولماسه زیدک و زوجه سی هندک
نفقه لری عمرو و بکر اوزرلرینه لازمه اولورمی
الجواب اولور

فقیر اولان زید ذمینک نفقه سی موسر اولان
اوغلی عمرو مسلم اوزرینه لازمه اولورمی
الجواب اولور

هند فقیره نک نفقه سی قرینداشی قزی زینب موسره

والابن یجبر علی نفقة زوجة ابیه ولا یجبر الاب علی نفقة زوجة ابنه فی نفقات البزازیه کما فی النوازل

ولا یجب النفقة مع اختلاف الدین الا للزوجة والابوین هدایه فی النفقة

فلو کانت له بنت بنت واخ فنفقته علی بنت البنت مع کالمیراث لا الاخ ملتقی فی النفقة

ایله لاب اوقرنداشی زید موسردن قنقیسنک اوزرینه
لازمه اولور الجواب یالکز زینب اوزرینه

هند فقیره نک نفقه سی معسره اولان قزی زینب
اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زینب حوائج اصلیه سندن فاضل اوزرینه
صدقهٔ فطر ایجاب و قبول صدقه یی تحریم ایدر نصابه
مالک اولماسه زینب شرعا معسره اولورمی
الجواب اولور

زید صغیر فقیرک اناسی هند موسره ایله بابانک باباسی
عمرو موسردن ~~عمرودن~~ غیری کمسنه اولماسه صغیرک نفقه سی
مزبورلرک اوزرلرینه نه وجهله لازمه اولور الجواب
ثلث هنده ثلثان عمروه

زید صغیر فقیرک موسرلر اولان اناسی هند و لابوین قرنداشلری زینب و خدیجه و لابوین عمی عمرودن غیری کمسنه سی
اولماسه صغیرک نفقه سی مزبورلرک اوزرلرینه نه وجهله
لازمه اولور الجواب التی سهامدن بر سهم هند و عمروه و
ایکیشر سهم زینب و خدیجه یه لازمه اولور

زید صغیر فقیرک اناسی هند موسره ایله لابوین عمی عمرو
موسردن غیری کمسنه سی اولماسه زیدک نفقه سی مزبورلرک
اوزرلرینه نه وجهله لازمه اولور الجواب ثلث هنده
ثلثان عمروه لازمه اولور

زید صغیر فقیرک اناسی هند ایله بابانک باباسی عمرودن
غیری کمسنه سی اولمیوب لکن هند موسره اولوب عمرو معسر
اولسه زیدک نفقه سی یالکز هند اوزرینه می لازمه
اولور یوخسه عمرو اوزرینه می لازمه اولور الجواب
یالکز هند اوزرینه لازمه اولور

هند صغیره فقیره نک اناسی زینب موسره ایله بابانک
اناسی خدیجه موسره دن غیری کمسنه سی اولماسه هندک نفقه سی
یالکز زینب اوزرینه می لازمه اولور یوخسه خدیجه اوزرینه
لازمه اولورمی الجواب یالکز زینب اوزرینه
لازمه اولور

اذا کان للولد ام وجد وعم او اخ لاب او ام فالنفقة علیها اثلاثا کالارث خلاصه فی النفقات

لان العبرة فی نفقة الوالدین والمولودین بالقرب والجزئیة دون الارث تاتارخانیه فی نفقة ذوی الارحام

زید صغیر صغیرك اناسی هند ایله لابوین عمی عمرودن غیری
كمسنه سی اولمیوب لكن هند معسره اولوب عمرو موسر اولسه
زیدك نفقه سی عمرو اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك مالی اولمیوب باباسی عمرو دخی فقیر ومحتاج
اولوب عمرونك باباسی بكر موسر اولسه صغیرك نفقه سی
بكر اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك اناسی هند موسره ایله لابوین قرنداشی
زینب موسره ولابوین عمی عمرو موسردن غیری كمسنه سی
اولمسه صغیرك نفقه سی مزبورلرك اوزرلرینه نه وجهله
لازم اولور الجواب ثلثی هنده نصفی زینبه
باقی عمروه لازمه اولور

زید زوجه سی هندی واولاد صغارینی بلا نفقه براغوب
غائب اولدقده صغار فقیرلر اولوب زیدك باباسی
موسر اولسه عمرو زوجه وصغارینی انفاق اوزرینه
جبر اولنورمی الجواب اولنور

هند صغیره وفقیره نك نفقه سی بابا سنك لابوین عمی اوغلی
زید اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولماز

هند فقیره ومحتاجه اولوب اوغلی زید صغیر ایله قزی
زینب صغیره موسرلردن غیری كمسنه سی اولمامغله
مزبورلرك مالكلرندن كندویه قدر معروف نفقه تقدیر
ایتدردوب بعده امر حاكمله مزبورلره رجوع شرطیله
بر مدت استدانه ایله كچندكدنصكره نفقه
مقدره مستدانه یی صغیرلرك تركه سندن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك صغیر وفقیر قزی هندك اناسنك اناسی و
حاضنه سی زینب معسره هندك مالی اولمامغله هندك
بابا سنك باباسی عمرو اوزرینه هند ایچون حاكم قدر
معروف نفقه تقدیر ایتدرسه زینب نفقه مقدره یی
عمرودن الوب صغیره یه انفاقه قادره اولورمی الجواب اولور

زید صغیر صغیرك اناسی هند ایله بابا سنك باباسی عمرودن
غیری كمسنه سی اولمیوب لكن هند معسره اولسه زیدك

نفقه سی

نفقه سی بالكلیه عمرو اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولور

نوع فی نفقة الصغار

زید صغیرك اناسنك اناسی وحاضنه سی هند صغیرك
مالی اولمامغله صغیرك باباسی عمرو اوزرینه حاكمه قدر
معروف نفقه تقدیر ایتدیروب بعده امر حاكمله عمروه
رجوع شرطیله بر مدت زیدی استدانه ایله انفاق
ایدوب نفقه مقدره مستدانه یی الماد بن عمرو فوت
اولسه هند نفقه مقدره مستدانه یی عمرونك تركه سندن
المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
ولد صغیر ایچون زید اوزرینه نفقه تقدیر ایتدیردیكی نفقه
قلیل اولوب صغیره كافی اولمامغله حاكم نفقه مزبوره یی
زید اوزرینه قدر معروف مرتبه سنه دك زیاده
ایتمكه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
صغیر اوغلی عمرونك مالی اولمامغله زید موسر ایكن صغیرك
نفقه سنی زیددن طلب ایتمیوب زیدك باباسی
بكردن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند قرینك اوغلی زید صغیری حضانه امساك
اوزره ایكن صغیرك مالی اولمیوب صغیرك باباسی
عمرو دخی صغیری بلا نفقه براغوب آخر دیاره كیتمكله هند
قاضی یه واروب صغیر ایچون عمرونك مودعی بكر یدنده
اولان اقچه سندن نفقه تقدیر ایتدیرمك مراد ایلسه بكر
مبلغ مزبوره زید صغیر عمرونك اوغلی اولدیغنه مقر اولدیغی
قاضی صغیر ایچون مبلغ مزبوردن نفقه تقدیر ایتمكه
قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زیدك زوجه مطلقه سی هند بلده
مزبوره قاضیسی عمروه واروب زیددن اولوب حضانه سنده
اولان اولاد صغار ایچون زید اوزرینه نفقه تقدیر ایله حكم
عمرودن طلب ایتدكده زید اول بلده ده حاضر اولوب
مجلس شرعه احضاری متعسر دكل ایكن عمرو زیدك غیابنده

وتجبر الاب على نفقة اولاده ابنه الغائب
وولدها وكذا الام على نفقة الولد ثم ترجع بها
على الاب منية في نفقة
الاقارب

ولا تجب النفقة على ابن العم وان كان
وارثا لما مرجامع في نفقة
ذوي الارحام

ولو قضى بنفقة الولد والقريب ومضت
مدة سقطت الا ان يأذن القاضي با
الاستدانة افاد المص بعدم سقوطها
بعد الاستدانة المأذونة فيها انه لو
مات من عليه النفقة بعد ذلك لا يسقط
على الصحيح بل يأخذ من تركته بحر في النفقة

رجل مات وترك ولدا صغيرا او ابا كانت
نفقة الصغير على جده فان كانت للصغير
ام موسرة كانت النفقة على الجد والام
اثلاثا في ظاهر الرواية اعتبارا بالميراث وفي
رواية الحسن عن ابي حنيفة كانت نفقة
الصغير على الجد كما لو كان الجواب فان كانت
الام معسرة كانت نفقة الصغير على الجد
ويجعل الام كالمعدومة خانية في نفقة الولد

عمابنده صغار ایچون زید اوزرینه یومی شوقدر اقچه
نفقه تقدیر ایله تقدیر مزبور معتبره اولورمی وهند وجه
محرر اوزره نفقه تقدیر ایتدیرمدم دیو زیددن نفقه
ماضیه سنه المغه قادره اولورمی

الجواب اولماز

هند صغیره زینبک حاضنه سی اناسی زینب معسره ایله لابوین عمی
زید موسر دیو غیری کمسنه سی اولمیوب زید مدت
سفر بعید اخر دیارده ایکن زینب حاکمه واروب
زید اوزرینه نفقه تقدیر ایتدرمکه قادره اولورمی

الجواب اولماز

بوصورتده زید اخر دیارده ایکن زینب زید اوزرینه
هند ایچون نفقه تقدیر ایتدرمش اولسه حالا زید
کلوب زینب وجه محرر اوزره تقدیر ایتدیردیکی نفقه
ایچون سنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
صغیر اوغلی عمرک مالی اولمامغله عمر ایچون زید اوزرینه
قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیروب استدانیه اذن
الدقدنصکره هند بر مدت عمروی استدانه ایله انفاق
ایلسه هند نفقه مستدانه یی زیددن المغه قادره

اولورمی الجواب اولور

بوصورتده هند نفسنی صغیره اجنبی یه تزویج ایدوب
صغیرک زید ایله هنددن غیری کمسنه سی اولمیوب
وزید اخر دیارده اولمغله زید کلنجه دکین صغیری وجه محرر
اوزره استدانه ایله انفاق ایدوب بعده زید کلدکده
هند نفقه مستدانه یی زیددن طلب ایلدکده زید
مدت حضانه سقوطندن صکره نفقه لازمه اولماز دیو

دیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
ولد صغیر ایچون زید اوزرینه حاکمه قدر معروف یومی
شوقدر اقچه نفقه تقدیر ایتدیردیکی نفقه یی زید هنده
ویرمیوب اول قدر اقچه صغیرک نفقه سنه کفایت

ابرکن

همی اسم بمعنی الانفاق قال بعضهم سماها
عن النفقة ای الطعام والکسوة
والسکنی وررفی
النفقة

ومنها ای من اسباب وجوب النفقة الملک فیجب علی المولی المملوک فان ابی ای امتنع المولی ان ینفق علیه کسب ای
المملوک ان قدر علی الکسب وانفق علی نفسه
والا ای وان لم یقدر اجبر المولی یعنی امر
القاضی ببیعه او رقیقا ای المدبر وام
الولد اجبر المولی علی الانفاق لامتناع
البیع فیهما ورر فی النفقة

ابرکن هند قناعت ایتمیوب نفقه مقدره دن زیاده
شوقدر اقچه دخی باخود بازلق وقشلق ویر البسه اثواب
ایدیور دیو زیده جبره قادره اولورمی

الجواب اولماز

نوع فی نفقة المملوک

زیدک کسبه قادر اولمیوب ازادسز اولان ام ولدی
هندی انفاقدن ابا ایلسه زید هندی انفاقه
اوزرینه جبر اولنورمی الجواب اولنور

زیدک جاریه سی هند حامل اولدقده زید حملی هنددن صبو
اعتراف ایتدکدنصکره زید فوت اولسه هند وضع
حمل ایدنجه نفقه سی زیدک ترکه سندن ویرلمک لازم

اولورمی الجواب اولور

هند جاریه سی زینبی حره اولان عمروه تزویج ایتدکدن
صکره زینب عمرودن بر ولد کتورسه اول ولدک
نفقه سی هند وعمرودن قنقیسنک اوزرینه
لازمه اولور الجواب هند اوزرینه لازمه اولور

زیدک قولی عمر هند حره یی زیدک اذنیله تزویج
ایدوب بعده هندک عمرودن اولادی اولدقدنصکره
صکره عمر هندی تطلیق ایلسه حالا هند زیده
عمرو بنی اذنکله تزویج ایتمشیدی دیوب عمرک اولادی
اولادنک نفقه سی نامنه زیددن المغه

قادره اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن قرض الدیغی شوقدر اقچه مقابله سنده قوللری
بکر وبشری عمروده رهن وتسلیم ایتدکده مزبورلرک
نفقه سی زید عمرودن قنقیسنه لازمه

اولور الجواب زیده

بوصورتده عمر امر قاضی ایله مزبورلرک نفقه سنه
کندی مالندن قدر معروف شوقدر اقچه صرف ایلسه
عمر مصروفنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فی المسائل الشتی فی الطلاق

زید هندی تزوج ایدوب بعده قبل الدخول تطلیق

ومنها ای من اسباب وجوب النفقة الملک فیجب علی المولی المملوک فان ابی ای امتنع المولی ان ینفق علیه کسب ای
المملوک ان قدر علی الکسب وانفق علی نفسه
والا ای وان لم یقدر امر المولی ببیعه ای امر
القاضی ببیعه او رقیقا کالمدبر وام
الولد اجبر المولی علی الانفاق لامتناع
البیع فیهما درر من النفقة

نحیا بشده صغار ایچون زید اوزرینه یومی شو قدر اقچه
نفقه تقدیر ایله تقدیر مزبور معتبره اولورمی وبو وجهه
محرر اوزره نفقه تقدیر ایتدیردم دیو زیددن نفقه
نامنه سنه المغه قادره اولورمی
الجواب اولماز

هند صغیره نک حاضنه سی اناسی زینب معسره ایله لابوین عمی
زید موسردر غیری کمسنه سی اولمیوب زید مدت
سفره بعید آخر دیارده ایکن زینب حاکمه واروب
زید اوزرینه نفقه تقدیر ایتدرمکه قادره اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زید آخر دیارده ایکن زینب زید اوزرینه
هند ایچون نفقه تقدیر ایتدرمش اولسه حالا زید
گلوب زینب وجه محرر اوزره تقدیر ایتدیردیکی نفقه
ایچون سنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
صغیر اوغلی عمرونک مالی اولمامغله عمرو ایچون زید اوزرینه
قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیروب استدانه یه اذن
الدقدنصکره هند بر مدت عمروی استدانه ایله انفاق
ایلسه هند نفقه مستدانه یی زیددن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده هند نفسنی صغیره اجنبی یه تزویج ایدوب
صغیرک زید ایله هنددن غیری کمسنه سی اولمیوب
وزید آخر دیارده اولمغله زید کلنجه دخی صغیر وجه محرر
اوزره استدانه ایله انفاق ایدوب بعده زید گلدکده
هند نفقه مستدانه یی زیددن طلب ایلدکده زید
سن حضانه سقوطندن صکره نفقه لازم اولماز دیو
دیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان
ولد صغیر ایچون زید اوزرینه حاکمه قدر معروف یومی
شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایتدیردیکی نفقه یی زید هنده
ویرمیوب اول قدر اقچه صغیرک نفقه سنه کفایت

ایدرکن

ایدرکن هند قناعت ایتمیوب نفقه مقدره دن زیاده
شو قدر اقچه دخی باخود یازلق وقشلق ویر الوق اثواب
ایدیور دیو زیده جبره قادره اولورمی
الجواب اولماز

نوع فی نفقة المملوک

زیدک سبه قاوزار کمیوب ازادسز اولان ام ولدی
هندی انفاقدن ابا ایلسه زید هندی انفاقه
اوزره جبر اولنورمی الجواب اولنور

زیدک جاریه سی هند حامل اولدقده زید حملی بندندر دیو
اعتراف ایتدکدنصکره زید فوت اولسه هند وضع
حمل ایدنجه نفقه سی زیدک ترکه سندن ویرلمک لازم
اولورمی الجواب اولور

هند جاریه سی زینبی حره اولان عمروه تزویج ایتدکدن
صکره زینب عمرودن بر ولد کتورسه اول ولدک
نفقه سی هنده وعمرودن قنقیسنک اوزرینه
لازم اولور الجواب هند اوزرینه لازم اولور

زیدک قولی عمرو هند حره یی زیدک اذنیله تزوج
ایدوب بعده هندک عمرودن اولادی اولدقدن
صکره عمرو هندی تطلیق ایلسه حالا هند زیده
عمرو بنی اذنکله تزوج ایتمشیدی دیو عمروک اولادی
اولادنک نفقه سی نامنه زیددن نسنه المغه
قادره اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله سنده قوللری
بکر وبشری عمروه رهن وتسلیم ایتدکده مزبورلرک
نفقه سی زید عمرودن قنقیسنه لازم
اولور الجواب زیده

بو صورتده عمرو امر قاضی ایله مزبورلرک نفقه سنه
کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه
عمرو مصروفنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فی المسائل الشتی فی الطلاق

زید هندی تزوج ایدوب بعده قبل الدخول تطلیق

ایندکدنصکره بکری کوکن مرد رنده زید فوت اولسه
هند زیده وارثه اولورمی الجواب اولماز
هند صغیره نک زوجی زید فوت اولسه هنده زیددن
عدت لازمه اولورمی الجواب اولور
بوصورتده هند صغیره اولمغله عدت لازمه دکلدر دیو
زیدک فوتندن برآی صکره هندی ولیسی عمروه
تزویج ایدوب بعده فوت اولسه عمرو عقد مزبوره
بنا هنده وارث اولورمی الجواب اولماز
زید عمرو متوفانک زوجه سی هنده نفسنی کندویه
تزویج ایلمک شرطیله نفقه سنه صرف ایچون
برمقدار اقچه کوندروب هند دخی صرف ایتدکدنصکره
عدتی تمامنده نفسنی زیده تزویجدن
ابا ایلسه زید مبلغ مرقومی هنده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید زوجه سی هنده اوزرینه بر کمی تزوج ایدرسم اول
عورتک امری سنک الکده اولسون دیدکدنصکره
زید هندی بایناً تطلیق ایدوب بعده زینبی تزوج
ایلسه هند تفویض مزبوره بناءً زینبی تطلیقه
قادره اولورمی الجواب اولماز

كتاب العتاق

زیدک جاریه سی هند زیده خدمت ایدرکن
زید هنده تلطیفاً قیزم دیسه بو مرتبه
ایله هند ازاد اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه سی هنده قادنم دیوب عتقه نیت
ایتمسه مجرد بو یله دیمکله هند ازاد اولورمی
الجواب اولماز
جواری وعبیدی اولان زید بنم قوللرم بو قدر جمله
احراردر دیسه زیدک حین تکلمده ملکنده اولان
قول وجاریه لری ازاد اولورلرمی الجواب اولورلر
زید قولی عمروه سن مشتری ایتمزدن مقدم سن
حرسن دیسه عمروک عتقنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

عبید وجواریسی

عبید وجواریسی اولان زید بنم عبید وجواریم احراردر
دیسه مجرد بو یله دیمکله زیدک عبید وجواریسی ازاد
اولورلرمی الجواب اولمازلر
زیدک جاریه سی هند زنادن حاصل اولوب برده لر کتوردکدنصکره زید اشبو هندی اعتاق ایدوب ولدلر مزبورلری
اعتاق ایلمه ولدلر تبعیت ایله ازاد اولمش
اولورمی الجواب اولماز
زید قولی عمرو آبقی غیبا بنده اعتاق ایدوب بعده عمرو
کلدکده زید عمرودی آبق ایکن ایتدیکم اعتاق صحیح دکلدر
دیو عمرودی استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید ام ولدی هنده غضب ایدوب سن شمدنصکره
بنم دکلسن هر کیمک اولورسک اول ساکه ترتیبه
ایتسون دیوب لکن عتق نیت ایتمش اولماسه زیدک
مجرد بو یله دیمکله هند ازاد اولمش اولورمی
الجواب اولماز
زیدک زوجه سی هند زیددن اولان سود ایله زیدک
قولی عمرو صغیری مدت رضاعده ارضاع ایلسه مجرد زیدک
رضاعاً اوغلی اولمغله ازاد اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک قولی بکری غصباً اخذ وفضولاً بشره بیع و
تسلیم بشر دخی بکری اعتاق ایتدکدنصکره عمرو
بیعی مجیز اولسه عتق مزبور نافذ اولورمی الجواب
اولور
زید لابوین قرنداشی اوغلی عمروه مالک اولسه عمرو ازاد
اولورمی الجواب اولور
زید حربینک قولی عمرو دار الحربده مسلمان اولوب دار
الاسلامه اباق ایتدکدنصکره زید مستأمناً دار
الاسلامه کلدکده عمرودی استرقاقه قادر اولورمی
الجواب اولماز
زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی جاریه ده
حصه سنی عمروک اذنسز اعتاق ایلسه عمرو حصه سنی
مزبوره قادره اولورمی الجواب اولور

واذا قال العبد مثل الحر لا یعتق لانه مثل
یستعار للمشارکة فی بعض المعانی
الشک غیر الحریة في عتاق الهدایه

قوله تبع الام الی اخره ولو غیر المحرم
بالحبل والجنین بدل الولد فکان اولی
لانه لا یتبع الام فی اوصافها الا فی الحمل
اما الولد بعد الوضع فلا یتبعها بشیء
کما ذکر حتی لو اعتق الام بعد الولادة
لا یعتق الولد من عتاق البحر الرائق

اعتق العبد الآبق عن الکفارة جاز
منیة المفتی في باب النذر فی الایمان

ولا محرم غیر رحم کالمحرم بالرضاع
قهستانی فی العتاق

والمشتری من الغاصب اذا اعتق ثم اجاز
المولی البیع نفذ عتقه خلافا لمحمد
وجیز من حشی فی بیع الفضولی
ومن ملک ذا رحم محرم منه عتق علیه
فرائد علی الملتقی فی العتاق کذا فی السید
علی الفرائض
اسلم عبد الحربی فی دار الحرب فابق الی
دار الاسلام فانه یعتق حاشیه فی اعتاق
الحربی فی کتاب العتاق

عبد بین رجلین اعتق احدهما نصیبه یعتق نصیبه لا غیر عند ابی حنیفة للشریک الساکت خمس خیارات ان شاء
اعتق نصیبه وان شاء دبره وان شاء کاتبه وان شاء استسعی معسرا کان المعتق او موسرا وان شاء
ضمن قیمة نصیبه ان کان موسرا ولیس له خیار الترک علی حاله

بو صورتده زید اول جاریه دن حصه سنی اعتاق ایتدکده
عمرو دخی جاریه دن حصه سنی تدبیر ایلسه حالا جاریه
عمروک حصه سندن قیمتنی سعی ایدوب عمرو ده ادا
ایتدکده سبیلی تخلیه اولنورمی

الجواب اولنور

بو صورتده اول جاریه نک بعد التدبیر قیمتی ندر
الجواب ثمن فرض اولنسه قده اولان قیمتنک نصفیدر

نوع اخر

مجرد اولوب عدم تزوجیه یمین ایدن زید بعض کسه لر
تشری ایله دیدکده زید اگر جاریه اشتری ایدرسم
ملکمه جاریه داخل اولورسه ازاد اولسون دیدکدن
صکره عمرو بکرک جاریه سی هندی صاتمش معلوم زید
ایچون فضولا بکردن اشتری ایدوب بعده عمرو
واقف اولدقده قولیله یاخود فعلیله مجیز اولسه
بو وجهله هند زیدک ملکنه داخل اولوب هند
ازاد اولور اولورمی الجواب اولور

باب العتق علی جعل

زید قولی عمرو جاریه سی هندی کندویه سکز سنه
خدمت ایتمک اوزره ازاد ایدوب عمرو وهند
دخی قبول ایلسه لر عمرو وهند اول حینده ازاد
اولمش اولوب هر برلر سکز سنه خدمت ایتمک
لازم اولورمی الجواب اولور

بو صورتده هند عمروک زوجه سی اولمغله وجه محرر
اوزره زیدی ازاد ایتدکدنصکره هند عمرودن
ولد کتورسه زید خدمت تمام اولدقدن ولد کلمکله
اول ولدی استخدامه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمروه باکه شوقدر سنه خدمت ایله بعده
ازاد اول دیسه عمرو قبل الخدمه ازاد
اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هنده اولنجه چفتلکده ساکنه اولوب
خدمت ایتمک اوزره اعتاق وهند دخی قبول ایدوب

بعده هند

بعده هند چفتلکده ساکنه اولموب وخدمت ایلماسه هند زیده
قیمتنی ویررکن زید المعبوب اولنجه چفتلکده ساکنه اولوب
خدمت ایله واکاسنی بیع ایدرم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید قولی عمروی ورث سنه کندویه خدمت ایتمک اوزره ازاد
ایدوب عمرو دخی قبول ایتمکله درت سنه زیده خدمت ایتمک
لازم اولدقده زید عمروی مدت مزبوره ده زوجه اوزره
استخدام ایدر الجواب ناس بینده متعارف اولان
وجه اوزره

زید قولی عمروه التمش کون تامنه دک بکا سکسان غروش
ادا ایدرسک ازاد اول دیوب لکن التمش کون مرور
ایدوب عمرو سکسان غروشی ادا ایده ماسه زید مجرد
بویله دیمکله عمرو ازاد اولمش اولورمی الجواب
اولماز

زید قولی عمروی ایکی جاریه ویرمک اوزره کتابته کسدکدن
صکره عمرو بدل کتابتی ویرمدین عجزی ظاهر اولمغله
حاکم زیدک طلبیله فسخ ایلسه زید عمروی بیعه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند جاریه سی زینبه بش سنه باکه خدمت ایدرسک
صکره ازاد اول دیوب بعده اوچ سنه زینب هنده
خدمت ایدوب هند فوت اولسه زینبه قیمتنک بش
سهمدن ایکی سهمنی ورثه سنه ویردکجه ازاد اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زینب قیمتنک اولمقداری ورثه یه ادا ایله
ازاد اولدقده ورثه تعلیق عتقی زماننده ازاد
اولنجه یه دک زینبک مکسوبی اولوب یدنده اولان
مالی زینبدن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

باب عتق البعض

زید موسر عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی جاریه دکی
حصه سنی عمروک اذنیله اعتاق ایتدکدنصکره عمرو
جاریه دن حصه سنی زیده بیع ایلسه بیع مزبور جائز

قال المولی ان عتقتنی خدمتک مادمت
حیا وادی لک ثمنی فاعتقها بهذا الشرط
ومن کنه عتقت ولزمها ان تسعی فی قیمتها
فی باب الالفاظ التی تقع بها العتق عن العینی

لو قال ان خدمتنی کذا مدة فانت حر لا یعتق حتی
یخدمه لانه متعلق بشرط تجرد فی العتق
علی جعل

فلو مات یجب قیمته اربابات المولی او العبد
قبل الخدمة وجبت قیمته علیه وقال محمد
قیمة الخدمة وقیمة ما بموته قبل الخدمة لانه لو خدم
بعض المدة کسنة مع اربع سنة ثم مات
تعین قولهما علیه ثلثة ارباع قیمته وعلی قول
محمد علیه خدمة ثلث سنین کذا
فی شرح الطحاوی محرر
المحل المزبور ملخصا

اولوری الجواب اولماز

بو صورتده عمرو جاریه‌دن حصه‌سنک قیمتنی زیده
تضمینه قادر اولوری الجواب اولور

بو صورتده زید عمروک جاریه‌دن حصه‌سنک قیمتی
اولان شو قدر آقچه‌یی ضامن اولدقدنصکره مبلغ
مزبوری ایله جاریه‌یه رجوعه قادر اولوری الجواب
اولور

باب فی العتق بالسعی

زیدک قولی عمرو بر خالی منزلده بکا غیله زیدک
اوزرینه هجوم ایدوب بنی اعتاق ایله یوخسه سنی
قتل ایدرم دیدکده زید بر طریق ایله خلاص اولهمیوب
قتل خوفندن عمروی اعتاق ایله عمرو آزاد
اولوب زید عمروه قیمتنی استسعایه قادر اولوری
الجواب اولور

زید یهودینک ام ولدی هند یهودیه شرف اسلام
ایله مشرفه اولدقده زیده اسلام عرض اولنوب
قبول ایتمامسه هند سعی ایدوب قیمتنی زیده ویرمکده
ویرمکله هند آزاد اولوری الجواب اولور

بو صورتده هندک قیمتی نه مقدار اولور الجواب
قن فرض اولندیغی قیمتک ثلثیدر

سکز جاریه‌سی اولان زید صحتنده اول جاریه‌لردن
ایکیسی آزاد اولسون دیوب بعده اصلا بیان ایتمدین
زید فوت اولسه حکم شرعی نه‌در الجواب هر برینک
ربعی آزاد اولوب ثلثه ارباعنده ورثه مزبورلرک
استسعا ایدرلر

بش قولی اولان زید مرض موتنده اول قوللردن
دردی تدبیر مطلق ایله مدبر اولسون دیوب بعده
بیان ایتمدین مصرا فوت اولوب ثلث مساعد
اولسه حکم شرعی نه‌در الجواب هر برینک درت
خمسی آزاد اولوب بر خمسنده ورثه مزبورلری
استسعا ایدرلر

دیونی

وان اخذ العبد مولاه فی مکان خال فقال
ان اعتقتنی والا قتلتک فاعتقه مخافة
القتل وسعی فی قیمته لمولاه مع عمادی الحیة
کذا فی تنقیض کرکی

واما قیمة ام الولد فثلث قیمة
القن لان البیع والاستسعاء قد
انتقیا وبقی ملک الاستمتاع ابز
بهم فی عتق البعض

دیونی ترکه‌سنی مستغرق اولمایان زید مرض موتنده
جاریه‌سی هندی اعتاق ایدوب بعده فوت اولدقده
دائنلری هنده قیمتنی استسعایه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

باب الاستیلاد

زید جاریه‌سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
هند وقت بیعدن آلتی ایدن اقلده بر ولد کتوردکده زید ولد
بندندر دیو دعوت ایله ولدک نسبی زیددن ثابت اولوب
هند زیدک ام ولدی اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید ولد بندندر دیو دعوت ایتدکده عمرو دخی
زید ایله معا یاخود زیدک دعوتندن صکره اول ولد بندندر
دیو دعوت ایله ولدک نسبی عمرودن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
هند وقت بیعدن آلتی آیدن اقلده بر ولد کتوردکده زید
عمرودن هر بری ولد بندندر دیو دعوت ایدوب لکن عمروک
دعوی زیدک دعوتندن مقدم اولسه ولدک نسبی قنغیسندن
ثابت اولور الجواب عمرودن

زید و عمرو و بکر اشترا ایله مالک اولدقلری جاریه‌لری هندی
اوچی دخی وطی ایدوب بعده هند بر ولد کتوردکده مرقومه
مزبورلرک اوچی دخی ولد بندندر دیو دعوت ایتسه‌لر
ولدک نسبی قنغیسندن ثابت اولور الجواب
جمله‌سندن

بو صورتده زید عمرو بکر فوت اولسه‌لر اول ولد هر برینه
وارث اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند حامل اولدقده زید هندک حملی بندندر
دیو دعوت ایدوب بعده هند ایکی سنه‌دن اقلده بر ولد
طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولوب هند
زیدک ام ولدی اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند ابتدا بر ولد طوغوردقده زید ولد
بندندر زوجه‌م عمروه راضیه اولورسه دیو دعوت ایدوب

وان ادعاه المشتری بعد ادعاء البائع او
بعده لا لان ثبت النسب المشتری
مع فی دعوی النسب

وان ادعاه المشتری قبله ثبت نسبه منه
وبحمل علی انه نکحها فاستولدها ثم
اشتراها درر دعوی
النسب

وما لا یبطله الشرط الفاسد انقرض الی اخره
ودعوة الولد بان قال لامته الحبلی ولدت
هذا الولد منی ان رضیت امرأتی
بذلک بحر فی مسائل
متفرقة الصرف

بعده زید فوت اولسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت
اولوب ولد زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زید ام ولدی هندک اناسی زینبی وطئ ایدکدن صکره
هند بر ولد طوغورب لکن زید ولد مزبوری بنمدر
دیو دعوت ایتمسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت
اولورمی الجواب اولماز

زید هندی حره اولمق اوزره تزوج و وطئ ایدوب
بعده هند زیددن بر ولد طوغوردقدن صکره هند
عمروک ام ولدی اولدیغی ثابت اولوب عمرو هندی السه
عمرو ولد مزبوری استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز
لکن زید ولدک یوم تقضا قیمتنی ضامن اولور

بو صورتده ولد مزبورک قیمتی نه مقدار در الجواب
تقوم اولندیغی قیمتک برثلثی مقدار در

زیدک جاریه‌سی هند دخی بر ولد اولوب بعده هندی
اعتاق ایتمدین قولی عمروه تزویج ایدوب هندک حال
رقیتنده عمرودن دخی بر ولدی اولسه زید عمرودن اولان
ولدی هندده تبعیت ایله استرقاقه و استخدامه قادر
اولورمی الجواب اولور اما بیع ایده‌من

زید ام ولدی هندی اعتاق ایتمدین عمروه تزویج ایتدکدن
صکره هند عمرودن بر ولد طوغورسه زید اول ولدی
بیعه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید فوت اولسه هند و ولد مزبور آزاد
اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک ام ولدی اولمیان جاریه‌سی هند بر ولد کتوردکده
زید دعوت ایتمدین اول ولد زیدک اوغلی اولدب هند
زیدک ام ولدی اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید حامل اولان جاریه‌سی هنده اچون هندک حملی بندندر
دیو اقرار ایلسه هند زیدک ام ولدی اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده زید هندی عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

حاصله
انه اذا وطئ امة غیره
معتمدا علی ملک یمین او نکاح
فولدت ثم استحقت الولدة غرم الاب
قیمة الولد ینجح فی دعوی النسب
وام اشتری من اجنبی جاریة ثم ظهر انها
ام ولد الغیر وقد استولدها المشتری
والولد حر بقیمته بحر فی الاستیلاد
وقیمة ام الولد ثلث قیمتها قنة کذا فی
الخانیة والتاتارخانیة والولد یتبع الام
فی الملک والرق والعتق
وفروعه سوته الابقاء
ینبغی البعض وانه زوجها
المولی فجاءت
بولد یعنی من الزوج
فهو فی حکم انه حتی لا یجوز
للسید بیعه ولا هبته ویعتق
بموته فی کل حال ولا یسعی لاحد وله
استخدامه واجارته الا انه اذا کانت
جاریة لم یستمتع لانه وطئ امها والهبة
اجاعیه فتح القدیر فی الاستیلاد

ث
ولدت امة الموطوءة ولدا لم یثبت
نسبه حتی یدعیه بحر فی
ثبوت النسب

وحکمها کالمدبرة ای مثل حکم المدبرة المطلقة
فلا یباع ولا یوهب فهستانی
فی التدبیر

ع
واذا کانت جاریة الرجل حاملا فاقر ان حملها
منه فانها تکون ام ولد له خبط
بر لا فی العاشر
من العتاق

باب التدبیر

زید جاریه‌سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع ایدوب بعده تسلیم
مبیع و قبض ثمن اولنمدین عمرو هندی تدبیر مطلق ایله مدبره
ایلسه تدبیر مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو هندی قبض مراد ایتدکده زید دیر موجب
قبض ثمن ایدنجه هندی امساک و حبس ایدرم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مالک اولدیغی قوللرینک هر بری موتمدن صکره حردر
دیدکدنصکره بر قول اشترا ایدوب بعده فوت اولوب
ثلث ما عدا اولسه ورثه‌سی زیدک وقت تکلمده موجود
اولان قوللری ایله بعد التکلم اشترا ایتدیکنی استسعا
باخود بیعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

~~زید تدبیر مطلق ایله مدبری عمروه فوتمدن صکره ورثه‌مه بر ای سنه~~
زید تدبیر مطلق ایله مدبری عمروه فوتمدن صکره ورثه‌مه بر ای سنه
خدمت ایدوب بعده آزاد اول دیدکدنصکره زید فوت
اولوب ورثه‌سی ترک ایله ثلثه ما عدا ایکن ورثه
عمرو مجرد زید بویله دیمکله بزه بر ای سنه خدمت ایله یاخود
بر ای سنه لک خدمتنک اجر مثلنی ویر دیمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز

اکراه ایله اولان تدبیر شرعا صحیح و معتبر اولورمی
الجواب اولور

زید قولی عمروه اکر بن اولنجه‌یه دک شرب خمر ایتمزسک
مدبر اول دیدکدنصکره عمرو شرب خمر ایلسه زید عمروی بیعه
قادر اولورمی الجواب اولور

هند جاریه‌سی زینبه اولنجه‌یه دک خیانت ایتمیوب صداقت
ایله خدمت ایدرسک مدبره اول دیدکدنصکره زینب
هندک بعض متاعنی سرقه و اخره دفع و تسلیم ایله
استهلاک ایلسه هند زینبی بیعه قادره اولورمی
الجواب اولور

زید جاریه‌سی هندی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدکدن صکره
فوت اولسه هند زیدک ثلث مالندن آزاد اولورمی الجواب اولور

وکل مملوک لی او املکه بعد غد او بعد موتی
فینا اول من یملکه و خلف فقط و بموته عتق
من ثلثه بعد من ثلث ایضا کنز فی باب
الحلف بالعتق ملخصا من الزیلعی

جاز تدبیر المکره ولا وصیته مضمرات
فی العتاق کذا فی الاکراه الخانیه

ثم التدبیر قد یکون مطلقا وقد یکون معلقا
بشرط اما المطلق فما ذکرنا واما المعلق
فنحو ان یکون ان دخلت الدار وان کلمت
فلانا واذا قدم زید فانت مدبر بدایع
فی العتاق

وان اعتق فی ثلث ماله وان لم یخرج من ثلث
فبحسابه وان لم یترک غیره سعی فی ثلثه وان
استغرق دین المولی سعی فی کل
قیمته خزانة المفتین فی
التدبیر

اقول اختلف تصحيح المشايخ في قيمة المدبر فقيل ثلثا قيمته قنا قال في الجوهرة في البيع الفاسد وهو الاصح وعليه الفتوى اه في المصفى
واليه مال الصدر الشهيد وعليه الفتوى وفتح القدير وعليه الفتوى وفي البزازية والخلاصة والحجة وغيرها وبه يفتى وقال
في الجامع المضمرات اختلفوا في قيمة المدبر المختار نصف قيمته لو كان قنا تنوير الابصار شرح الاشباه وفي المجتبى ان
العقد ورد على القيمة ولم يبين انه يسعى في
قيمته قنا او مدبرا او ذكر انه يسعى في
قيمته مدبرا او ذكر في كتاب الحجر اذا دبر
السفيه ثم مات يسعى الغلام في قيمته مدبرا
وليس عليه بفضائه التدبير منح
في التدبير

بو صورتده زيد متفرق بالدين اولمايجه هندك قنه قيمتي
الملشدن معتبره مي اولور يوخسه مدبره قيمتي **الجواب**
مدبره قيمتي معتبره در

بو صورتده هندك مدبره قيمتي نه مقدار اردر **الجواب**
قنه نصف قيمتدر

مسائل الشتى في فصل المكاتب

هند جاريه سي زينبي شو قدر اقچه كتابته كسوب بعده
بدل كتابتي المادين زينبي اعتاق ايله هند بدل كتابت
نامنه زينبدن نسنه المغه قادره اولورمي **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولدقلري قاضي اعتاق اتمكله بدل
كتابت ساقط اولمز ديوب بدل كتابت نامنه هنده
اول قدر اقچه حكم ايدوب حجت ويرسه حكمي نافذ وحجتي معتبره
اولورمي **الجواب** اولماز

زيد جاريه سي هندي درت سنه كندويه خدمت اتمك اوزره
كتابته كسدكدنصكره هند زيده خدمتدن امتناع
وكتابتي فسخه طالبه اولسه زيد كتابتي هندك رضاسيله
فسخ ايدوب هندي اخره بيعه قادر اولورمي
اولور

مسائل شتى في العتاق

زيد اون سنه تكري مالك اولديغي قولي عمروي ازاد ايتميوب
بيع مراد ايتدكده عمرو طقوز سنه دن زياده قول
اسنرقاق اولنمز بن اون سنه خدمت اتمكله ازاد
اولمش اولورم ديو انقيادا ايتماكه قادر اولورمي
الجواب اولماز لكن طقوز سنه استخدامدن صكره
مستحب اولان ازاد اتمكدر اتمزسه ازاد اتمك
مامول اولان بر ذي مرحمته بيع ايتمكدر

هند موسره زيد صغير ايله اشتراكا مالك اولديغي جاريه
حصه سني اعتاق ايله صغيرك وصيسي عمرو صغيرك
جاريه دن حصه سني هنده تضمين ياخود جاريه يي استسعايه
قادر اولورمي **الجواب** اولور

معتقة البعض اولان هنده سعايت لازمه اولدقده هندك

قيمتي

قيمتي يوم اعتاقده مي اعتبار اولنور يوخسه يوم خصومتده مي
الجواب يوم اعتاقده

زيدك قولي عمرونك كسب ايتديكي مال زيدك
اولورمي **الجواب** اولور

كتاب الولاء

زيد قولي عمروي شو قدر اقچه اوزرينه اعتاق ايتدكدنصكره
عمرو فوت اولوب زوجه سي هندي و زيدك اوغلي بكري
ترك ايله قسمت تركه نيجه در **الجواب** ربع هنده باقي بكره دكر

باباسي معتق اناسي معتقه اولان زيد فوت اولوب لابوين
قرنداشي هندي ولاب قرنداشي زينبي وباباسني
اعتاق ايدن بكرك اوغلي بشري واناسنك معتقني
ترك ايله قسمت تركه نيجه در **الجواب** التي سهمدن
اوچ سهم هنده بر سهم زينبه ايكي
سهم بشره دكر

هند فوت اولوب باباسنك اناسي زينبي وباباسنك
باباسني اعتاق ايدن خديجه نك اوغلي عمروي
واناسني اعتاق ايدني ترك ايله قسمت تركه نيجه در
الجواب سدس زينبه باقي عمروه دكر

هند معتقه فوت اولوب زوجي زيدي وقزي زينبي وكندويي اعتاق
ايدن خديجه لي ~~خديجه~~ اعتاق ايدن عمرونك لابوين
قرنداشي بكري ترك ايله قسمت تركه نيجه در
الجواب درت سهمدن بر سهم زيده بكره ايكي
سهم زينبه دكر

زيد معتق فوت اولوب كندويي اعتاق ايدن عمرونك اوغلي
بكري وعمرونك باباسي بشري ترك ايله بكر وبشردن
قنغيسي ولاء جهتندن زيده وارث اولور **الجواب** بكر

زيد معتق فوت اولوب زوجه سي هندي واوغلي عمروي ترك
ايدوب قبل القسمه هند دخي فوت اولوب اوغلي عمروي
ترك ايله عمرو تركه زيدي احرازه قادر اولورمي
الجواب اولور

بو صورتده عمرو دخي فوت اولوب لابوين خاله سي زينبي

ترکه ایتدکده عمرک اناسی هندک اصلنده اصلا رق
طاری اولمش اولمغله زینب ترکه‌یی احراز ایتمک
استدکده زیدی اعتاق ایدن بکر ولا جهتندن بن وارثم
دیو ترکه‌یه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید قولی عمروی سنوقده رانجه‌یه کتابته کسوب عمرو بدل
کتابتی زیده ادا ایدوب ازاد اولدقدنصکره فوت
اولوب زیدی ترک ایله امین بیت المال ترکهٔ عمروه
مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

والده‌سی اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معتقسنه
حر الاصل اولان زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی ولابوین
ارقرنداشی اولدیغینک قزی زینبی وباباسنی اعتاق ایدن عمرک
اوغلنی ترک ایله قسمت ترکه نیجه‌در **الجواب** درت
سهامدن برسهم هنده واوچ سهم زینبه دکر

اناسنک باباسی ازادلو اولان زید فوت اولوب اناسی
هندی ولابوین قزقرنداشی زینبی وباباسنی اعتاق ایدن
عمروی ترک ایله قسمت ترکه نیجه‌در **الجواب** التی
سهامدن ایکی سهم هنده واوچ سهم زینبه برسهم
عمروه دکر

اناسی اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معتقسنه
حر الاصل عجمی اولان زید فوت اولوب لابوین قزقرنداشی
هندی ترک ایتدکده هند ترکهٔ زیدی احراز مراد
ایتدکده زیدک باباسنی اعتاق ایدن عمرک اوغلی بشر
مجرد اناسی عربی اولمیوب عجمی اولمغله ترکه‌نک نصفی
ساکه اصابت ایدوب ماعداسی ولا جهتندن بانکه
اصابت ایدر دیو هندی احرازدن منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید معتق فوت اولدقده معتقه‌سی هندک اوغلی عمرک
باباسی اولوب کیزرجی اولان بکر ولا جهتندن زیده وارث
اولورمی **الجواب** اولماز

باباسی معتق اناسی معتقه اولان هند فوت اولوب
باباسی طرفندن مولای عتاقه‌سی اولمیوب اناسنک

معتقنک

الولاء قرابة حکمیة حاصلة من العتق او
تدبیرا او کتابة او استیلادا ای جعل الامة
ام ولده او ملک قریب
درر الولاء ملخصا

وان کان الاب معتق او فی اصله معتوقا
والام حرة الاصل فذلک المعتق سواء
کانت عربیة او لا فلا ولاء علی الولد
لقوم الاب درر الولاء

واما عصبة عصبة المعتق اذا لم یکن عصبة
المعتق لا یرث مثاله امرأة اعتقت
عبدا ثم ماتت عن ابن وزوج ثم مات
المعتق فالمیراث لابنها لانه عصبتها ولو مات
الابن وترک الاب الذی هو زوج المعتقة
لا یرث الاب قنادر الصغری فی اواخر
الفرائض کذا فی الفرائض قنیة
المفتین

والمعتقة لو تزوجت بمعتق وجاءت
بولد ثم مات الولد وترک معتق
الام فهل یرث حال وانه لم یبق من
قوم الاب احد لان الولاء لقوم
الاب من فرائض الولوالجیة کذا
فی شرح المنظومة لابن الشحنة

معتقنک اوغلینک اوغلی بشر قلوب غیری کسنه‌سی اولمغله
ترکهٔ جعفری بشر الور یوخسه امین بیت المالمی
الجواب امین بیت المال الور

جعفر مرض موتنده جاریه‌سی زینبی اعتاق ایتدکدنصکره
جعفر فوت اولوب قزلری خدیجه وفاطمه‌یی ترک
ایتدکده ثلث ماعدا اولمیوب لکن خدیجه وفاطمه زینبک
مجانا عتقنی مجیزه‌لر اولوب زینبی سعایتدن ابرا
ایتدکلرندنصکره زینب فوت اولوب قزی رقیه‌یی
ترک ایتدکده مزبوره‌لر مجرد زینبی سعایتدن ابرا
ایتمکله بزم ایکیمزه ولا ثابت اولور دیو زینبک ترکه‌سنه
مداخله‌یه قادرن اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدک معتقی اولوب زیددن ولاسی ثابت اولان عمرو
بن بکر معتوقانک معتقی‌یم دیو اقرار ایتدکدنصکره زید
بلاوارث فوت اولوب بعده عمرو دخی فوت اولوب
قرنداشی هندی ترک ایله جعفر ترکهٔ عمرویی احراز
ایتمک استدکده بکرک اوغلی بشر اقرار مشروحه
بناء ترکه‌یه مداخله‌یه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید معتوقه‌سنک ام ولدی جعفر فوت اولوب زیددن
اولان اوغلی عمروی ترک ایتدکده زیدک زوجهٔ اخری‌سندن
اولان اوغلی بکر جعفره ولا جهتندن وارث
اولورمی **الجواب** اولماز

باباسی حر الاصل عجمی اولان هند فوت اولوب الحق
اناسنی اعتاق ایدن زینبی ترک ایتدکده زینب
ترکهٔ جعفری احرازه قادره
اولورمی **الجواب** اولور

زید وعمرو علی الاشتراک الستوی مالک اولدقلری قوللری
بکری اعتاق ایتدکدنصکره زید وعمرو فوت اولدیلر بعده
بکر دخی فوت اولسه بکر زیدک اوغللری بشر وخالد ر
سعیدی وعمرک اوغللری بکر و ولیدی ترک ایله قسمت
ترکه نیجه‌در **الجواب** اون ایکی سهامدن ایکیشر سهم بشر وخالده

ولا یجوز بیع الولاء [illegible]
[illegible]
[illegible] الولاء [illegible]

[illegible]

[illegible] اعتق عبدا [illegible]
[illegible] الولاء [illegible]

وسبعين اوچ سهم زينب و كبيره ديكر

زيد معتق فوت اولوب كندوبى اعتاق ايدن عمرونك اولادى ذكور... قرنداشى بكرى ترك ايله بكر ولا جهتندن زيده وارث اولورمى الجواب اولماز

هند زينب بنى اعتاق ايدوب بن زينبك معتقه سيم ديو اقرار ايدوب لكن زينب هندى تصديق ايلمسه مجرد هندك اقراريله ولاسى زينب ايچون ثابت اولورمى الجواب اولماز

فصل فى عقد الموالاة

ساكن اولديغى بلده ده مجهول النسب اولان زيد عمرو ايله عقد موالات ايدر اولدقده عمرو ده سن بنم مولامسن فوت اولدقده وارثم اول وجنايت ايتدكمده عاقلهم اولدقده جنايتمك ديتنى وير ديدكده عمرو دخى قبول ايله بو وجه اوزره اولان عقد موالات صحيح ومعتبر اولوب زيدك اول وقتده موجود و بعده تولد ايدن اولاد صغارى عقد مزبوره داخل اولورلرمى

الجواب اولورلر

بو صورتده زيدك اولاد كبارى وزوجه سى عقد مزبورده داخل اولورلرمى الجواب اولمازلر

كتاب الايمان

زيد خمردن سكران ايكن زوجهم هندده نفقه جهتندن بر شيء اليورسم كافر اولايم ديوب بعده زيد هنده نفقه جهتندن سكز قرش اليوب ويرسه زيده نه لازم اولور الجواب كفارت يمين

زيد والله وبالله وتالله فلان فعلى اشلميه يم ديو هر بر اسم بيننده حرف عطف ذكريله يمين ايدوب بعده اول فعلى اشلسه زيده اوچ كفارت يمين مى لازم اولور يوخسه بر كفارتمى الجواب اوچ كفارت لازم اولور

زيد والله بالله تالله فلان فعلى اشلميه يم ديو هر بر اسم بيننده حرف عطف ذكر ايتميوب يمين ايتدكدن

صكره زيد

صكره زيد اول فعلى اشلسه زيده اوچ كفارتمى لازم اولور يوخسه بر كفارتمى الجواب بر كفارت لازم اولور

زيد زوجه سى هندده غضب ايدوب اكر سنكله بر سفره ده طعام يرسم كافر اولايم ديوب بعده زيد كافر اولمق اعتقادنده اولميوب يمين اولمق اعتقاديله هند ايله بر سفره ده طعام يسه زيده كفارت يمیندن غيرى نسنه لازم اولورمى الجواب اولماز

زيد يمين اوزرينه اولسون فلان فعلى اشلميه يم ديوب بعده اشلسه زيده نه لازم اولور الجواب كفارت يمين

زيد فلان فعلى والله اشلميه يم ديو بر قاچ دفعه يمين ايدوب بعده هر برنده حانث اولسه زيد اوزرينه هر بر يمين ايچون بر كفارت ايدرمى الجواب هر بر يمين ايچون بر كفارت لازمدر

اغنيادن اولان زيده كفارت يمين لازم اولدقده عتق رقبه ايتميوب وجه مشروح اوزره مسكينى اطعام ايله كفارت يمين ايتمش اولورمى الجواب اولور

زيد اكر هند شو منزله كلورسه والله بن منزلده كيريه يم ديو يمين ايتدكده هند اول منزله كيرسه حالا زيد اوزرينه كفارت يمين لازم اولدقده نه كيفيتله لازم اولور الجواب جنس منفعتى فائت اولميان رقبه بى تحرير يا اوسط طعاميله اون فقيرى اطعام يا عامه بدننى ساتره كسوه ايله اون فقيرى اكسا ايله ايدر

زيد زوجه مطلقه سى هنده سنى تزوج ايدرسم الله ك لعنتى اوزريمه اولسون ديو يمين ايتدكده زيد هندى تزوج ايله زيد يمين ايتمش اولوب اوزرينه كفارت يمين لازم اولورمى الجواب اولماز

زيد فلان فعلى اشلرسم اتام ايله كعبه مكرمه ايچنده زنا ايتمش اولايم ديو يمين ايتدكده زيد اول فعلى اشلسه زيده نه لازم اولور الجواب كافر اولمق اعتقادنده اولدقجه اشلديكى نسنه لازم اولماز

زيد فلان فعلى اشلرسم اتام حلالم اولسون ديو يمين ايتدكده

والحاصل ان كل حرام حرمته مؤبدة وبحيث لا يسقط حرمته بحال من الاحوال كالكفر واشباه ذلك فاستحلاله معلق بالشرط يكون يمينا
تاتارخانيه من الثانى من الايمان

زید اول فعلی ایشلسه زیده نه لازم اولور الجواب
کفارت یمین

زید عمروه دنیا کلامی سویلرسم کافر دینندن اولایم دیوب
بعده عمروه دنیا کلامی سویلسه زیده نه لازم اولور
الجواب یمین اعتقادنده اولوب تکلم ایلرسه کفارت
یمین کافر اولمق اعتقادنده اولوب تکلم ایدرسه
تجدید ایمان وتجدید نکاح

هند زوجی زیده سلمه فلان فعلی ایشلدک دیدکده
زید اول فعلی ایشلدم ایسه جماع تعطیله دین وایمانی
فلانه ایتمش اولایم دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب اول مردار کلامی تکلم ایتدیکنی یمین اولمق
اعتقادنده اولوب تکلم ایلرسه کفارت یمین کافر
اولمق اعتقادنده اولوب تکلم ایلرسه تجدید ایمان
ونکاح

اشرافدن زید عمروک یانندن مرور ایدرکن عمرو زیده
قیام ایتمک استدکده زید والله قیام ایتمه دیوب
بعده عمرو زیده قیام ایلسه زیده نسنه لازم اولورمی
الجواب اولماز لکن اسم اللهی تعظیم ایدوب بو مقوله
لغودن ترک ایتمک کرکدر

عمدا وکاذبا بر امر حال یاخود بر امر ماضی اوزرینه
یمین ایلین زیده شرعا نه لازم اولور الجواب
اثم اولوب توبه واستغفار لازم اولور

زید بر فعلی ایشلیوب بعده اول فعلی ایشلمه دم اکر
ایشلدم ایسه حق تعالی یه ایکی دیندن اولیم دیسه
زیده نه لازم اولور الجواب یمین اعتقادیله دیسه
توبه واستغفار کفر اعتقادیله دیسه
تجدید ایمان ونکاح

سادتدن اولان زید اکر فلان فعلی ایشلرسم جدمه
لعنت اولسون دیوب بعده اول فعلی ایشلسه زید
جدیمه لعنت دیمه دن مرادم جد اقربم اولان بابامک
باباسی ایدی دیسه زیده نه لازم اولور الجواب

فهذه الیمین یأثم فیها صاحبها لقوله
علیه السلام من حلف کذبا ادخله الله
تعالی النار ولا کفارة فیها الا التوبة والا
ستغفار هدایه من الایمان

وفی الشفاء قال لرجل هاشمی لعن الله بنی
هاشم وقال اردت الظالمین منهم تؤدب
بعد اجتهاد السلطان وکذا لو قال لمن
هو ذریة النبی علیه الصلوة والسلام
ولم یکن قرینة فی المسلمین یقتضی تخصیص
ابائه واخراج النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
ممن سبه منهم انتهی قرة العین

تعزیر

توبه و استغفار

زید فلان فعلی ایشلرسم یوم قیامتده شفاعتدن
بری اولایم دیوب بعده اول فعلی ایشلسه زیده کفارت
یمین لازم اولورمی الجواب اولماز
استغفار لازم اولور

کتاب النذور

زید فلان فعلی ایشلرسم فلان وقفه شو قدر آقچه نذرم اولسون
دیدکدنصکره اول فعلی ایشلسه اول وقفک متولیسی
مجرد نذر ایلدک دیو زیددن نسنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید فلان مرادم حاصل اولورسه هر اثنین وخمیس کونلری صائم
اولمق نذرم اولسون دیدکدنصکره زیدک اول مرادی
حاصل اولسه زیده نه لازم اولور الجواب
کفارت یمین

کتاب الحدود

عاقل وبالغ اولان زید حد اشتهایه بالغه اولان هند صغیره یه
زنا ایلسه زید اوزرینه حد زنا اجرا اولنورمی الجواب اولنور

زید عمروک بکر اولان جاریه سی هندی غصبا اخذ وهنده زنا
ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه زید محصن اولمیجق زیده نه
لازم اولور الجواب یوز دکنک اورلوب جاریه نک
نقصان قیمتنی ضامن اولور

بو صورتده اول جاریه نک نقصان قیمتی نه ایله معلوم اولور
الجواب بی غرض اهل وقوفک اخبارلریله

محصن اولمیان زید باباسنک جاریه سی هندده حرام الله
ایدیکنی بیلورکن زنا ایلسه مجرد بن باباسنک جاریه سی
اولمغله زیددن حد زنا ساقط اولورمی
الجواب اولماز

زید اناسی هندک جاریه سی زینبی حلال اولمق ظنیله وطئی
ایلسه زیده حد زنا لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه سی هندک جاریه سی زینبی حلال اولمق ظنیله وطئی

وفی نکاح فوائد
صاحب المحیط الحد
والضمان لا یجتمعان الا فی
المسئلتین الاولی اذا زنی
بجاریة بکر یجب الحد ونقصان
البکارة والثانیة اذا شرب خمر ذمی
یجب الحد وقیمة الخمر
حدود احکام الصغار

وان وطئ جاریة احد والدیه وامرأته
وقال ظننتها تحل لی فلا حد علی واحد منهما
ایهما ادعی ذلک ولا یثبت النسب
ان قال علمت انها علی حرام حد
کما فی الحدود فی باب الاقرار بالزنا

ایله زیده حدّ زنا لازم اولورمی الجواب اولماز
محصن اولان زید هنده یه زنا اتهمك استدکده هنده
حاکمه تلقینی زیده تمکین ایدوب زید دخی هنده زنا
ایله زید وهندده نه لازم اولور الجواب رجم
هند صغیره نك ولیسی زید حاکم حضورنده زیده عمرو
صغیره ن سن هندی وطئ وبکارتنی ازاله ایلدك دیو دعوی
دعوی ایتدکده عمرو اقرار ایله مجرد اقرار ایتمکله عمروه حد
یاخود هندك الجون مهر لازم اولورمی الجواب اولماز

باب حد الشرب

زید طایعاً شرب خمر ایدوب خمردن سکران ایکن هند محصنه یه
روسبی دیو قذف ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب
حدّ شرب وحد قذف

٢
زید مسلم طایعاً شرب خمر ایدوب شرعا دیناده زید اوزرینه
حد شرب اقامت اولنه یوم قبا منتره دخی شرب مزبور
الجون زید معاقب اولنورمی الجواب اولنماز

باب حد القذف

زید هند محصنه نك غیابنده روسبیدر دیسه زیده نه لازم
اولور الجواب حد قذف
زید محصنه اولان قزی هنده بره روسبی دیسه زیده حد قذف
لازم اولورمی الجواب اولماز
زید هند محصنه یه بره روسبی دیوب بعده هندك طلبیله
قاضی زید اوزرینه حد قذف ایله حکم ایتدکدنصکره هند زیدك
سنو نقد رانجه الوب زیدی عفو ایله زیددن حد قذف
ساقط اولورمی الجواب اولماز
بوصورتده هند مبلغ مزبوری زیده رد ایدوب حد قذف
ایله زیدی مطالبه یه قادره اولورمی الجواب اولور

باب التعزیر

زید سادات کرامدن عمرو ایله چکشدکده عمرو بن سنك باباکی
بناك الورم بره ترك دیوب عمروه عار لاحق اولسه
زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر
زید مالك اولدیغی جاریه سی هندك وطئنی عمروه احلال ایتمکله عمرو

سکران قذف رجلا یجب حدان
حد الشرب وحد القذف لان السبب
مختلف جواهر الفتاوی في
الخامس من الحدود

اذ انبت الحد لم یجز الاسقاط عفی المقذوف
بعد التقاذف نعفوه باطل ولان یطالب
بالحد حاوی القدسی في الحدود

في امراة اذنت لوالدها في وطئ امتها
فوطئها ما الحکم في ذلك اجاب
انها باطل لان الوطئ لا یحل الا بالنکاح
او بملك الیمین وان ظن الحل فلا حد وان
علم الحرمة کان علیه الحد ویجب التعزیر اذا
انتفی الحد سعد الملتقی
في النکاح

هندی وطئی

هندی وطئ ایلسه حلال اولورمی الجواب اولماز
زید علمادن عمروه بره مباحی دیوب عمرو متأذی اولسه زیده
نه لازم اولور الجواب تعزیر
زید مالك اولدیغی جاریه سی هندك وطئنی عمروه احلال ایتمکله
عمرو هندی وطئ ایلسه حلال اولورمی الجواب اولماز
بوصورتده عمرو مجرد احلال ایتمکله هندی وطئی حلال اولور
ظن ایدوب وطئ ایتمش اولسه عمروه حد لازم اولورمی
الجواب اولماز تعزیر اولنور
زید کافر مسلم زینبه کیروب هند مسلمه یی تزوج ایله عقد
مزبور باطل اولوب زیده تعزیر لازم اولورمی
الجواب اولور
مضمونی موافق شرع شریف اولان امر سلطانیه اطاعت ایتمیین
زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید
بوصورتده امر مزبورك مضمون منیفنه اطاعت ایتمك
لازممیدر الجواب لازمدر
پادشاه اسلام خلد الله خلافته الی یوم القیام حضرتلری
طرفندن فی زماننا رایج اولان التونلر وسائر اقچه لرك
هر بری بر مقدار معین اوزرینه اولوب زیاده یه اخذ
واعطا اولنمیه دیو امر عالی صادر اولمشیکن بعض کمسنه لر
اطاعت امر عالی ایتمیوب خلافنه زیاده ونقصان اخذ
واعطا ایلسه لر اول کمسنه لره نه لازم
اولور الجواب تعزیر شدید
هند نصرانیه زینب نصرانیه یه بره زانیه دیو شتم
ایلسه هنده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید
زید هندك آخر دیارده زوجی وار ایدیکن بیلورکن هندی
تزوج ووطئ ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب
تعزیر شدید وتغریب اولنور
زید عمرونك مطلقه سی هندی عمرودن عدتی منقضیه اولمدیغنی
بیلورکن عدتی ایچنده تزوج ووطئ ایلسه زیده نه لازم
اولور الجواب تعزیر شدید وتغریب اولنور
هند زینب بکر اخذ ایدوب سن قزدکلسن ایتمشسن دیو

ودلت الآیة علی ان طاعة ولی الامر واجبة
اذا وافقوا الحق فاذا خالفوه فلا
طاعة في تدارك التنزیل في
قوله تعالی واطیعوا الله
الآیة

وضابط التعزیر کل معصیة لیس فیها
حد مقدر ففیها التعزیر اشباه
في الحدود

بغير وجه شرعي جبرا ايتورر ب قرجينه باقه هنده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد

رمضان شريف ايام سبعة مصادفه ايتمكله علمادن كچينمش زيد مسلمانلره صومه نيت ايتميكز و صائم اولمكز بعد زمان اكثنا واقصر ابا مده قضا ايليكز نيت ايتمدين اكل ايتمكله كفارت لازم اولماز ديو سويلبني اكل صومه ترغيب و بعضي كمسنه لري بو وجهله تضليل و سائر بونك امثالي ناسه حيل ومكر ديه تعليم ايدر اولسه شرعا زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد ايله زجر ومنع

بر قريه ده ساكن اهل اسلام طائفه سنك رجالي بهار سنه بر يوم مخصوصده البسه نفيسه لرين كيوب و دوزنوب و نسابه قزلرين و عورتلرين انواع زينت ايله يوم عيدده كي كبي تزيين ايدوب قريه قربنده بر موضع معينده جمله سي مجامع اولوب جمله نك مكشوفة الوجوه اولدقلري حالده شاب وامرد بكتلر ايله معا اوتوروب مكالمه ومزاح ايدوب طعام بشيرن بر بر لرينه بلا مسوغ شرعي نظر ايدوب و تهيه ايتدكلري اطعمه يي مختلطا اوتوروب اكل ايتمكي عادت ايتسه لر مزبورلره نه لازم اولور الجواب تعزير شديد ايله زجر ومنع

بو صورتده قريه مزبوره نك اماني اولان زيد دخي جمعيت مزبوره يه وارمغه منتهي اولدقده علمادن عمرو زيده سن بونلري منع ايتمديكندن ماعدا كندك دخي انلر ايله معاً كتمك امام اولماكي محل جميعه وارديو نصيح ونهي عن المنكر ايتدكده زيد اصغا ايتميوب نسواني ايله معا اول جمعيه واروب كالاول انلر ايله اوتورسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وعزل ايدر

واعظ ثانه اولان زيد كرسي يه چيقوب انسانك بدنه كوچك ولي التنده بر جقور وار در تنورتون ايچلدكده زفري اول جقورده مجتمع اولور تنورتون ايچلره جنابتدن غسل لازم اولدقده اول جقوري ايرنلميوب تطهير ايتمكه محتاجدر تطهير اولنديب

وينظر الرجل من الحرة الاجنبية الى الوجه
هذا في زمانهم اما في زماننا فمنع من الشابة
وفيه اشارة الى انه يحل النظر الى الوجه الاجنبية
الا انه مكروه كما في اجاز الولوالجية وهذا
اذا لم يكن عن شهوة والا فحرام كما في
نادرة الفتاوى في الكراهية

بخلاف النظر اذا كانت شابة تشتهى
ذخيرة برهانية في كتاب الاستحسان

رجل اغتسل من الجنابة وبين اسنانه طعام
فلم يصب الماء تحته جاز لان ما بين اسنانه
رطب والماء شيء لطيف يصل الى كل
موضع غالبا في باب موجب
الغسل التجنيس

زفري اخراج اولنمدقچه انلرك جنابتدن خلاص اولمدكلري محل نظردر ديه زيدك بو قولي مطابق شرعميدر الجواب دكلدر بو مقوله خلاف شرع سويلين خبيث تعزير شديد ايله منع اولنمق لازمدر و اجبدر

زيد زوجه سي هندي حائض ايكن وطئ ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير وتوبه

زيد عمرو ذمي يه بره زاني ديو شتم ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير

بر قريه يه واروب بن جزيه دارم ديو بر مقدار سافنه جزيه ادراتي قريه مزبوره اهاليسندن بعض ذميلره ويروب شنوقدر اقچه لرين اله مزبورلر مبلغ مرقومي زيددن اسنرداده قادر اولورلرمي الجواب اولورلر زيده تعزير دخي لازم اولور

زيدك يلان يره شهادتي شرعا ثابت اولسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير بالتشهير

بو صورتده زيد سوقي ايسه قاضي زيدي سوقنه دكل ايسه غايت اجتماعلري وقتنده قومنه كوندروب قاضي سزه سلام ايدر بو شخصي شاهد زور بولدق حذر ايدكز وناسي تحذير ايدكز ديه تعزير بالتشهير بولنمش اولورمي الجواب اولور

سيادتي زيده علامه سي اولميان زيد باشنه يشل صارق صاروب آل رسولدنم ديو خلاف واقع نسل طاهره انتساب ادعا ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وتشهير وتوبه وصلاحي ظاهر اولنجه حبس وعلامت خضرادن منع اولنور

نوع اخر

زيد ام ولدي هندي بغير حق قتل ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وزندانك اخبث موضعنده حبس ايدر

بر بلده ده ساكن عالم نامنه اولان زيد وقف نقوده حرام در وقف ايدنلر اهل نار در ودر ايله حاصل اولان ربح دخي حرامدر اني اكل ايدن امامه اقتدا جائز دكلدر ديوب

ومن انتسب الى النبي صلى الله عليه وسلم
يضرب ضربا وجيعا ويشهر ويحبس
طويلا حتى يظهر توبته فانه استخفاف
بحق النبي صلى الله تعالى عليه وسلم في معين
الحكام في فصل ما يجب من سب النبي
صلى الله عليه وسلم وعلى آله واولاده
واصحابه واهل بيته واتباعه
ولمن خدمه سنن
القسم الثالث

خلقی وقتی نفو وادلان مساجدده امام اولنلره اقتدادن
منع ایتمکله اکثر مساجد تعطیلنه و اول بلده اهالیسی بینلرنده
اختلاله باعث اولوب بونک امثالی کلمات الکفاییله
تلفظی ظهوری خوف اولنسه شرعا زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید ایله زجر ومنع اولنور ممتنع اولمازسه
رجوع ایدنجه زندانده حبس اولنور

مدینهٔ منورهده حاکم الشرع وشیخ الحرم رأیلریله محلول
اولان جهات زیده توجیه اولندقده اهالی مدینهدن
اغراض فاسدهلری اولان عمرو وبکر وبشر وخالد جهات
مرقومهنک زیده توجیه اولندیغنه راضی اولمازز فلان
کمسنهیه توجیه اولنسون دیو تجمع ایدوب اوج کمسنه مقداری
حرم شریفه ایلچوب بغیر حق بر ایکی نفر کمسنهلری قتل
وبعض کمسنهلرک مالاریی نهارا غصب ایلهلر بو مقوله
فسادهرئیس اولوب واول جمعیته بولنوب بدنا
ولسانا فساده مباشرت ایدنلره شرعا نه لازم اولور
الجواب صاحب شریعت صلی الله علیه وسلمک حضور منورینه
حیا ایتمیوب مدینهٔ طیبهده فسادهرئیس ومباشر
اولنلر ~~قصاصا قتل~~ اخذ اولنوب اوزرلرینه قتل
نفس ثابت اولنلر قصاصا قتل واخذ مال ایدنلره
الدقلری مالاری استرداد اولندقدنصکره تعزیر شدید
وحبس مدید ونفی واجلا ایله تادیب اولنوب من
بعد بو مقوله فساده شروع ایتمامالری ایچون
سایرلره دخی تنبیه اکید
اولنمق کرکدر

بر قاچ کمسنهلر زیدک زوجهسی هندی اضلال ایدوب
عمروه تزویج ایلهلر مزبورلره نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید

بو صورتده عمرو هندک زوجی اولدیغنی بیلورکن هندی
تزوج ووطی ایتمش اولسه عمروه نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید

زید وعمرودن هر بری هندی تزوجه طالب اولوب هند

نفسنه عمروه

رجل خدع امراة انسان واخرجها
وزوجها في غيره يحبس الى ان يحدث
توبة او يموت لانه ساع في الارض
بالفساد كذا في قضا الحواجب
في حدود الاشباه
من مشتملة الهداية والنهاية

نفسنه عمروه وجه شرعی اوزره تزویج ایتدکده زید هندک
نهارا منزلنه کیروب جبرا منزلندن اخراج و کندی منزلنه کتوروب
البته عمرودن بوشانوب نفسکی بکا تزویج ایله دیو بر
قاچ کون هندی منزلنده الیقیوب بینلرنده فعل فاحش واقع
اولمقسزین هند زیدک یدندن خلاص اولسه زیده نه لازم
اولور الجواب تعزیر شدید وحبس

زید ساداتکرامدن عمروه بره اناسنی فلان ایدهیم بو
جماع لفظیله شتم ایتدکده عمرو بن حضرت حسین وحضرت
حسن رضی الله عنهما اولادندنم دیدکده زید حسن وحسینک
انالرینی فلان ایدهیم دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده
نه لازم اولور الجواب ملعون اشد عقوبت ایله
معاقب اولنور مدت مدید زندانده حبس وتوبه
وصلاحی ظاهر اولمدقجه حبسدن
اطلاق اولنماز

زید ساداتکرامدن عمرو ایله چکشدکده عمروه بره مستبد
دیوب عمرو دخی بن ساداتکرامدنم دیدکده زید جدیکه
لعنت بره کافر دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر واجداد قریبهسنی مراد ایدرسه [illegible] استغفار

زید بر مقدار بال شربتی ایچنه عقلی ازاله ایدر نسنهیی
بر شی قاتوب عمروه ایچورمکله عمرونک عقلی زایل اولدقده
عمرونک بعض اشیاسنی السه زیده نه لازم اولور الجواب
الدیغی استرداد اولنوب عقوبت شدیده ایله عقوبت
وتوبه وصلاحی ظاهر اولنجه حبس اولنور

بر بلده اهالیسندن زید نفوس واموال ناسی اتلاف قصدنده
اولمغله زیددن اول بلده اهالیسی اوزرلرینه خوف اولنسه
حاکم زیدی توبهسی ظاهر اولنجه حبس ایتمک لازم
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ناسی بکا موجب تعزیر اولان اذی ایلدک دیو
دعوی ایدوب لکن اذانک قولا ویا فعلا اولدیغنی بیان
ایلماسه مجرد زیدک بو وجهله دعواسیله عمروه نسنه لازم
اولورمی الجواب اولماز

ويكفر [illegible] الصحابة عن البزازية [illegible]
رضوان الله عليهم اجمعين [illegible]
[illegible]

في سب ازواجه عليه السلام [illegible]
ويجب [illegible] موجب للعقوبة على قدر الجريرة
شفا القاضي عياض
عليهم

وانا الذين يسعون في الناس [illegible]
[illegible]
بالعقوبة [illegible] الناس

والذي عازم بقصد اتلاف اموال الناس
وانفسهم او كلاهما فاذا كان يخاف
على الناس منه في النفس والمال
حبس في السجن حبسا مؤبدا تاتارخانية
في البائع والتعزير من
القضا كذا في
قضا
البزازية

نوع فی التعزیر بالقتل

ساحر ساعی بالفساد اولان زید قبل التوبه اخذ اولنسه زیده نه لازم اولور **الجواب** قتل اولنور

زید ساحر آیات قرآنیه مکتوب اولان مصحف شریفی کافرلری اهانه ذکر من طانبی النننه قویوب فلانک بکلنی جوردم و فلانک قلبنی فلانه طرفنه جوردم دیو بو وجهله آیات عظامی طاشی اتننده جوررنک وتکسیر اینمک عادتی اولدیغی شرعا ثابت اولوب قبل التوبه اخذ اولنسه زیدک سیاسة قتلی مشروعمیدر **الجواب** مشروعدر

لواطه معتادی اولان زید نهار رمضانده عمروامرده لواطه ایله زیده نه لازم اولور **الجواب** قتل اولنور

زید وبکر وعمرو دونده خالد صغیره جبرا لواطه ایدرب مزبورلرک اول مقوله شنیع لردن تحاشی خالد فوت اولسه مزبورلره شرعا نه لازم اولور **الجواب** دیت وتعزیر شدید وحبس مدید معتادلری ایسه جمله سی سیاسة قتل اولنور

بر قریه ده ساکن مسلمینک عورتلری کندولره اجنبی اولان رجاللردن قاچمیوب وبعض ازمانده رجال ونسا بر یره جمع اولوب جمله نسا وجوه ونحور وتنرا قبهلری مکشوفه اولدقلری حالده شاب وامرد کمسنهلر ایله معا اوتوروب مکالمه وفراغ وبری بربرینه نظر شهوتله ایدوب بو وجهله اختلاط وابتلالی عادت ایدنه‌لر مزبورلره نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید ایله منع اولنورلر

بو صورتده بعض کمسنه‌لر اول طائفه یه بو ایله اینمکز جو نصیحت صددنده اولدقلرنده انجیلردن عمرو شقی بو وجهله اولان افعال نامشروعه لرینی استحسان ایدوب تعنا العادة محکمة دیو عبارت اوقیوب استحلال محارم ایدر اولسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید وتجدید ایمان ونکاح امر اولنوب رجوع اینمز ایسه قتل اولنور

زید بر میری

زید بر میری حضرت سپارشی اولندقده میری یه خیانت ایدوب دفعا مورادلدیغی خدمتده رعایا فقرا کمسنه‌لک خلاف شرع شریفه مغایر امر منیف ظلما اقچه‌لرینی الوب بنیه حکام شرعله منتبه اوبمیوب ظلمی عادت مستمره اینمکله ساعی بالفساد اولسه امر ولی الامر ایله زیدک قتلی مشروعمیدر **الجواب** مشروعدر

مسلم وریهود طائفه سندن بر قاچ کمسنه‌لر بین الناس رایج اولوب تام الوزن اولان پارهلری دوشروب اطرافلرندن ثلث ونصف مقداربنی قرقوب دفربندیلکلری کولجه ایدوب باکله اخره فروخت داول قرقلمش پاره‌لری خلقه نشر اینملریله بیع وشرا وسائر معامله‌لرده خلقه ضرر ونظام مملکته خلل ویروب بو فعل شنیع معتادلری اولدیغی شرعا ثابت اولسه مزبورلره شرعا نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید وحبس مدید

صورتده سبب نظام عالم اولان پادشاه اسلام ایدالله نصره حضرتلری مزبورلرک قتللرینی رأی ایدوب قتل اینمه‌لری مشروعمیدر **الجواب** مشروعدر

تهدید بینی ایقاعه قادر اولان زید بر بلده ده عمروه بکری بغیر حق ایب ایله خنق وقتل ایله دیو وبشره خالدی قتل ایله دیو کذا وکذا امر ایدرب مامورلر قتل اینمدکلری تقدیرجه زید مامورلری قتل ایده‌جکی معلوم اولمغله مامورلر زید ایله اول ایکی معصوم الدمی بغیر حق خنق وقتل ایلسه‌لر زیدک بو وجهله اوزره خنق وقتلی دناسه ظلم عادت مستمره سی اولدیغی شرعا ثابت اولیجق ولی الامر ناسی شرندن صیانت ودفعنی عباد اوزرندن دفع ایچون زیدی سیاسة قتل اینمک مشروعمیدر **الجواب** واجبدر

قطاع طریق اشقیاسندن اولمغله اوزره زید اخذ اولندقده قطع طریق واخذ اموال وقتل نفوس عادت مستمرسی اولدیغی اولکه یعنی حاکم الشرع حضورنده بطوعه اقرار واعتراف ایدرب اخذ اولندیغی قضا وحوالیسنده قاضی اولنلرده بو وجه اوزره احوالنی اعلام اینملریله شقاوتی ولی الامر

بعضنده ظاهر اولسه امر ولی الامر ایله قتللری مشروع ومعیدر

الجواب مشروعدر

زیدک اجراری اضلال وبیع ایدر اولدیغی شرعا ثابت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وحبس مدید عادتی ایسه قتل اولنور

دولت علیه ده نیجه مناصب ایله شرف ممتاز اولان ومظهر الطاف پادشاهی اولان زیدک سلطان دین خلدت خلافته الی یوم الدین حضرتلری حقنده کسر شان سلطنت اولور بعض ناسزا الکاذیب سویلمک دأبی اولدیغندن ماعدا سبب راحت عباد الله اولان نظام دولت علیه به مخل حصولی اچون ناسی فتنه وفساده سوق ایدر مفسد اولسه پادشاه اسلام زیدی سیاسة قتل ایتمک مشروع ومعیدر الجواب مشروعدر

تجار مسلمین ایله بعض سفاین بر طرفه روانه اولدقده زید ذمی چکه لوه تعبیر اولنور سفینه سنی جر ایلره وبر روب مسلمینک کندکلری سفینی جر ایلره ضرر وبر روب بو وجه اوزره جر ایلر ایله مشارکت ومسلمینه ضرره سبب الموح عادت مستمره سی ایدیکی ثابت اولسه زیدک امر ولی الامر ایله سیاسة قتلی مشروع ومعیدر الجواب مشروعدر

مدینه طیبه اهالیسندن شو قدر نفر کمسنه اصحاب وظایفک وظیفه لرینی تغلبا اخذ وطرف دولت علیه دن وارد اولان اوامر شرعیه نک اجراسنه مانع وشریعت مطهره یه مخالف نیجه اوضاع واطوارلری اولدیغندن ماعدا اول حوالیده اولان اهل بادیه اشقیاسیله اتفاق ایدرب حرمین محترمینه کلان ذخایری نهب وغارت ایتملریله قحط وغلایه وقحطدن نیجه نفوسک هلاکنه باعث اولوب حجاج مسلمینک یوللرینه ایصوب مالیلرین اخذ ایدن قطاع طریق ایله اتحاد وانلره معین وبونلرک امثالی نیجه شرر وفساد وظلم وعناد عادت مستمره لری اولدیغی شرعا ثابت اولسه اول کمسنه لره شرعا نه لازم اولور الجواب سلطان کونین صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن

حیا ایتمیوب بو مقوله شر وفسادی ارتکاب ایدن اشقیا کمسنه قتللری مشروعدر وجه ارضدن ازاله لری ایله اول بلده مبارکه یی شر وفسادلرندن تطهیر واجبدر

کتاب السرقه

زید بر دفعه عمرک بعده بکرک بعده بشرک بعده خالدک مکان محرزلرندن قیمتلری نصاب سرقه یه بالغ هر برینک شو قدر اشیالرینی سرقه ایلدیکی شرعا ثابت اولسه زیدک امر ولی الامر ایله قتلی مشروع ومعیدر الجواب مشروعدر

زید بابسی عمرک منزلنده مکان محرزندن قیمتلری نصاب سرقه یه بالغ شو قدر اشیاسنی سرقه ایلسه زیده قطع ید لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرک بسن بنم مکان محرزمدن قیمتی نصاب سرقه یه بالغ بر متاعمی سرقه ایدوب حتی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی وعمرو بالکلیه انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه شاهدانه کلان بکر وبشر عمرک سرقه یی اقرارینه شهادت ایلسه لر شهادت مزبوره ایله عمرک یدی قطع اولنورمی الجواب اولنماز

زید عمرک بسن بنم مکان محرزمدن سکز سنه مقدم شو قدر بیکه اقچه می سرقه واستهلاک ایتمشیدک دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده تضمین مال حقنده بینه سی مقبوله اولوب مبلغ مزبوری عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرک بسن بنم مکان محرزمدن شو مقوله شو قدر اقچه قیمتلی شو قدر اشیامی سرقه ایدوب حتی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی وعمرو بالکلیه انکار ایله زید عمرک اقرار مزبورینه اقامت بینه ایتدکده تضمین مال حقنده عمرک اقرارینه بینه مقبوله اولوب اشیاء مرقومه یی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

باب قطاع الطریق

اشقیادن بر قاچ کمسنه لر کیجه ایله زیدک منزلینی باصوب مالینی نهب وغارت ایدوب لکن قتل ایتماسه

وفی السراجیة فاذا سرق ثانیا [illegible] الفطع بعد ذلك
[illegible] یسعی فی الارض بالفساد
مجمع الفتاوی فی السرقة [illegible]

[illegible] سرق [illegible]
اجنبی [illegible] صدر الشریعه

ولو قالت [illegible] الانقطع
وجد فی [illegible] السرقة

وعن ابی یوسف انهم لو کانوا فی المصر لیلا او نهارا او فیما بینهم وبین المصر اقل من مسیرة سفر یجری علیهم احکام قطاع الطریق قال فی الاختیار وعلیه الفتوی من الدرر
فی باب قطع کذا فی اقتناء جانبه

هر بر بنک الدیغی نصاب سرقه یه بالغ اولیجق مزبورلره نه لازم
اولور **الجواب** الدقلری موجود ایسه استرداد اولنوب
یدیمنی لری رسغندن رجل یسرالری کعبندن قطع و النور

الشقیادن بر قاچ کمسنه لر نیجه الت حربله زیدک
منزلنی باصوب زیدی قتل و مالنی نهب و غارت
ایلسه لر اول کمسنه لره نه لازم اولور **الجواب**
الدقلری موجود ایسه استرداد اولنوب
قتل اولنورلر

بو صورتده وجه مشروح اوزره زیدی قتلده اول کمسنه لره
هند مشارکت ایتمش اولسه مجرد هندک مشارکتیله
اول کمسنه لردن حد قتل ساقط اولورمی
الجواب اولماز

قطاع طریقدن بر قاچ کمسنه لر ابناء سبیلدن زیدک یولنی
باصوب مالنی نهب و غارت وانلر بندن عمرو زیدی قتل
ایلسه عمره و سائرلره نه لازم اولور **الجواب** الدقلری
موجود ایسه استرداد اولنوب جمله سی حدا قتل
اولنورلر

گنجه جانبنده بر محلده متمکن بر طائفه تجمع ایدوب دولتنه
دوندن بری اولملر بچون من له الامر طرفندن تنبیه
اولندقده متنبه اولمیوب نیجه قرالری باصوب
حیوانلرینی و سائر اموالرینی نهب و غارت و قطع طریق
و انواع ظلمه مباشرت ایتملریله طرف سلطانیدن طائفه
مزبوره یی اخذ و شرلرینی دفعه مامور اولان زید والی
طائفه مزبوره یی اخذ مراد ایتدکده مزبورلر شرع شریفه
و امر سلطانیه اطاعت ایتمیوب محاربه یه تصدی ایده
اولسه لر امر ولی الامر ایله طائفه مزبوره ایله مقاتله ایدوب
شرلرینی دفع ایچون قتل ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور واجبدر

وقت مباشرتده ابتدا ایلدکده
حالترنده اولوب صح

ای شرف بخش مسند افتا — علم و فضل ایچره بحر رائقسن
فائز رتبه جمله فضلا — گلشن فقهه نهر فائقسن
بر سؤالم وار ای کریم الشان — نوله ایتسک جوابله احسان

زید بر قریه یه واروب بغتا — باصه اول قریه اولرین عمدا
قتل ایدوب بی گنه برانسانی — و فی غصب ایده نیجه حیوانی
ایکی حامل چیقرسه بو نفردن — انه القا اوده موده خوفندن
خلقی بیله ایکی جنین ذکر — بری حی بری میت بیغفر
لیک زید اولماسه تک تنها — اولسه یانینده بر نیجه سفها
مال اصحابی هم دلی قتل — ایده لر بو شقیها دفی تحمیل
ایکی کمسنه قریه دن فرضا — طوتلری شبهه دفی شرعا
نجه در بونده حکم شرع قدیم — ای جمیل الشیم صدر کریم

الجواب

ایله رای سائل ذکی نبیه — گورشی اصفانی لطفله توجه
زیدنا بغلری اولا سفها — رحمت دشمان اهل شقا
صاحب امتناع و قهر شکوه — اینه بین الانام اوگروه
الدیلر باصوب مجاهره — خلقک اموالنی مکابره
باب قطاع عدن کتاب منح — بو سؤاله باز جواب اصح
حکم قطع طریقه بی پروا — حقلرنده قضاة ایدر اجرا
مالنی صاحبی بولورسه اگر — عینی بدلر بدل ایسه اخذ ایلسر
تالفک متلفی ضمان اولمز — بونلره عفو ایله امان اولمز
واجب القتلدر بونلر حدا — عفو اولنمز انک ایچون جدا
شاهد اولمز اهالی قریه — خصمادر بولار بلا مریه

بودر مقتضای شرع عظیم
نسخه خاطر گیده نیل تحریر

کتاب السیر

گرجی کفره سی دیارنده دار الحرب اولان شو مقدار ولایت
اهالیسنک بر مقداری و حاکملری اولان خانلری شرف
اسلام ایله مشرف اولوب سید السلاطین المسلمین آل
عثمان پادشاهی طرفندن اول ولایت اوزرلرینه اول خانلری
حاکم نصب اولنوب ارائیلری اوزرینه خراج وصلاحه گلمین
اهالیسی اوزرلرینه جزیه وضع اولنوب احکام اسلام اجرا
اولنسه اول دیار متمکم اولوب اسلامه گلوب گلمینلری
سبی و استرقاق و ماللرینه تعرض جائز
اولورمی **الجواب** اولماز

غزاة مسلمیندن بر قاچ نفر کمسنه لر دار الحربدن سبی واخذ ایتدکلری

الغنيمة لا يملك قبل الاحراز بدار الاسلام فيحرم القسمة والبيع قبله فيح لا ت المغنم وقسمة

اسرا واموالهٔ دار اسلامه اخراج ایتمزدن مقدم مالك اولورلرمی الجواب اولمازلر

ثغور اسلامیهدن بر بلدهده ساکن فارس وراجل مسلمینه بر جماعت مجتمع ودار الحربه چقه یه کیدوب اهل حربك مالندن شو قدر بر مال اخذ ودار اسلامه اخراج ایلدکلرنده جماعت مزبوره صاحب منعه اولمغله اول مالك خمسی امام مسلمین ایچون اخراج اولندقدنصکره باقی قلان مال مزبورلر بیننده نوجهله قسمت اولنور الجواب فارسه ایکی سهم راجل ایچون بر سهم ویریلور

زید مسلم متلصصا دار موادعه اولمیان دار حربه کیروب هند حربیه یی قهرا سبی ودار اسلامه اخراج ایلسه زید هندهیه مالك اولوب هندی استرقاقه وبیعه قادر اولورمی الجواب اولور

بلاد حربیهدن اولوب دار الموادعه اولان بر بلدهده اهل حربدن زید ایله زوجهسی هندی بعض کسنهلر اخذ وقهرا دار اسلامه اخراج ایلسهلر مزبورلرك استرقاقی وبیعلری جایزمی اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی نقض عهد ودار الحربه لحاق ایدوب لحاقنه حکم اولنمزدن مقدم صکره زید اسیرا دار اسلامه اخراج اولنسه زیدك استرقاقی جایز اولورمی الجواب اولور

انقلاق قریهسی نك برقاچ اهل ذمت قریهلرینك اهالیلری نقض عهد ایدوب تغلبی واستر قاقلری جایز اولمغله قبل سلطنت علیهدن اوزرلرینه عسکر تعیین اولنوب اهالی قرای مزبوره لر ایله مقاتله وجمعیتلری پریشان و بر مقداری اخذ امارهده سبی ودار اسلامه اخراج اتملریله زیداول سبیلردن هنده شراء مالك اولوب بعده الاستبرا استفراش ووطی اتمك مراد ایتدکده زیدك فوشونلری نقض عهد ایله سبی واسترقاقی حقنده دکلدر اویله اولیجق هندی بلا عقد نکاح وطی ایتمه دیه لرسوزلرینه اعتبار اولنورمی الجواب اولنماز

عسکر اسلام دار الحربه داخل اولوب طرف سلطنتدن نفیر عام واقع اولمغله اهل سرایادن زید عمرو حربی اولمقده اوزرینه

وان قالت الاسارى اخذنا وانا هؤلاء في دار الحرب ونحن من اهل الاسلام او من اهل الذمة ودخلنا دار الحرب للتجارة او قالوا كنا اسارى في ايديهم وقالت السرية كلهم كانوا من اهل الحرب فالقول قول السرية فان اقام الاسارى البينة على ما ادعوا جاز وان لم يكن بينة الا ان بهم سيماء المسلمين وعلامة من علامات المسلمين قبل قولهم ولا يتعرض لهم الزيادات

فاصحاه في السير

دار الحربده اخذ ایدوب دار اسلامه اخراج ایتدیکی عمروی استرقاق وبیع مراد ایتدکده عمرو دار الحربده اخذ اولندیغنه اعتراف ایدرکن بن اهل ذمتدنم ودار الحربه امان ایله تجارت ایچون داخل اولمشیدم اویله اولیجق استرقاق وبیع اولنمام مشروع دکلدر دیو دعوی و زید انکار ایتدکده عمرو مدعاسنه بینه اقامت ایدیجك سبیلی تخلیه اولنورمی الجواب اولنور

باب استیلاء الکفار

موسی جزیرهسنی حربی کفره الوب املاك مسلمینی ضبط ایدوب بلدهٔ مزبوره دار الحرب اولدقدنصکره عسکر اسلام ظفریاب اولوب تکرار فتح ایتدکلرنده اول بلدهده اولان باغ وباغچه وچفتلك منزللری وسائر منازل ودکاکین پادشاه اسلام مظفرلری بین الغانمین قسمت ایتمدین املاك مزبوره اصحابی ظهور ایتسه ملکلرینی مجانا الوب ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید بر بلدهده واقع چفتلك منزلنی عمروده دیننی مقابله سنده رهن وتسلیم ایدوب عمروك ضبطنده ایکن بلدهٔ مزبوره یی حربی کفره الوب دار الحرب اولدقدنصکره عسکر اسلام ظفریاب اولوب اول بلدهٔ تکرار قبضهٔ تسخیره الدقلرنده منزل مزبوری زید عمرودن فکیسی الورمی نه وجهله الورلر الجواب قبل القسمت ایکیسی دخی مجانا الورلر لکن راهن مقدم اولور مرتهن اندن الوب رهنیت اوزره کالاول ضبط ایدر بعد القسمت دیلرلرسه قیمتی ایله الورلر

بلاد اسلامیهدن بر بلدهیه حربی کفره استیلا ایدوب بر مدت ضبط واراضیسی اوزرلرینه منازل وانشی وبنا وغرس ایدوب بعده عسکر اسلام اول بلدهیی قهرا فتح ایتدکدنصکره اراضی مرقومه اوزرنده اولان ابنیه واشجاری ایله مسلمینه قسمت اولنسه حالا اول اراضینك استیلادن مقدم مالکلری اولان کسنهلر ابنیه واشجاری قلع وارا اراضینك تیملرینی مسلمینه ویروب اراضی ضبط ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

وان کان العبد رهنا في يد المأسور منه والمسئلة بحالها فان وجده المرتهن قبل القسمة فهو احق باخذه باعتبار يده وقد کانت مستحقة على الراهن فلا يسقط حضور الراهن في اخذه اذا اقام البينة على انه اخذ من يده ثم بعد الاخذ يعود رهنا کما کان وان حضر الراهن فانکر الدين والرهن فالقول قوله الا ان يعيد المرتهن عليه البينة لما بينا ان الرد عليه کان بمجرد الثبوت الاخذ من يده لا ثبوت صفقة يده وهو الراهن فان حضر المرتهن بعد القسمة فان شاء اخذ بالقيمة وان شاء ترکه فان اخذه بالقيمة عاد رهنا کما کان قبل الاسر ثم اذا حضر مولاه فاراد اخذه بعد قضاء الدين فان کان قيمة الرهن والدين سواء او کان الدين اکثر فللمولى ذلك عندهم جميعا في شرح السير الکبير في باب فداء العبد وفيه تفصيل عليه اجمع

ولا ينتقض عهدهم بالاباء عن الجزية وبالزنا بمسلمة وقتله مسلما وسبه النبي صلى الله تعالى عليه وسلم بل اللحاق بدار الحرب او بغلبته على موضع لمحاربتنا وتصير کالمرتد لکنه لو اسر يسترق والمرتد يقتل في شرح الملتقى في الجزية

بلاد اسلامیه‌دن بر بلده‌یی حربی کفره بر مدت ضبط و اراضیسی
اوزرینه اشجار غرس ایدوب بعده پادشاه اسلام حضرتلری
اول بلده‌یی قهرا فتح ایتدکدنصکره و اراضی مرقومه‌یی
اوزرنده اولان اشجاریله اهالیسی یرلرنده ابقا و رؤ
وسلری اوزرلرینه جزیه وضع ایله حالا اول اراضینک
استیلادن مقدم مالکلری اولان کمسنه‌لر اشجارک قلع و
اراضینک قیمتلرینی اهالی مرقومه‌یه ویروب اراضی‌یی
ضبط ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

موت جزیره‌سنه حربی کفره مستولی اولوب ضبط ایتدکلرندن
صکره عسکر اسلام ظفر بولوب تکرار الدقلرندنصکره
طاپو تمسکی ایله زراعتک تصرف ایده کلدکلری اراضی
امیریه‌دن بر مقدار یر اوزرینه خراج وضع اولنوب طرف
میریدن بعض کمسنه‌لره وجه شرعی اوزره بیع و تسلیم
اولنندقدنصکره اول یرلره قبل الاستیلا طاپو تمسکی
ایله متصرف اولان کمسنه‌لر مجرد مقدما تصرفمزده ایدی
دیو مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدک قولی عمرویی حربی کفره اسیر ایدوب دار الحربه
ادخال ایتدکلرندنصکره بکر تاجر عمرویی حربیلردن شو قدر
اقچه‌یه اشترا و دار اسلامه اخراج ایلسه زید اولقدر
اقچه‌یی بکره ویروب عمرویی بکردن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید بکرک عمرویی اشتراسی و دار اسلامه اخراج
ایتدیکنه عالم اولدقدنصکره اون ایکی سنه سکوت
ایدوب عمرویی بکردن المامسه حالا زید اولقدر اقچه‌یی
بکره ویروب المق استدکده بکر قوت مزبوره‌ده سکوت ایتمکله
حقک ساقط اولمشدر دیو منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک ام ولدی هندی حربی کفره اسیر ایدوب دار الحربه
ادخال ایتدکلرندن صکره عمرو تاجر هندی حربیلردن
اشترا و دار اسلامه اخراج ایلسه زید هندی عمرودن
مجانا المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک دوه‌سنی

زیدک دوه‌سنی حربیلر قهرا اخذ و دار الحربه بعد الادخال عمرو
امانله دار الحربه واروب دوه‌یی حربیلردن بش غروشه
اشترا و دار اسلامه اخراج و اول غروشه بکره بیع و تسلیم ایدوب
بکر اول دوه‌یی زیده دخی الدیغی بها ایله ویررکن زید راضی
اولمیوب مجرد عمرو حربیلردن بش غروشه المغله بنده دخی
بش غروشه الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید حربی عمروک شو قدر ریشتیلکنی دریاده قهرا اخذ و دار الحربه
ادخال ایتمدین امانله بلاد اسلامیه‌دن بر بلده‌یه کلوب
بعده عمرو اول بلده‌ده زیده راست کلوب متاعنی طلب
ایتدکلرنده زید حالا بانمده در ویریرم دیو اقرار و بر ایکی کون
استمهال ایتدکدنصکره عمرو بعد ایام ریشتیلکنی طلب ایتدکده
زید بغیر وجه ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید حربی عمروک شو قدر ریشتیلکنی دریاده قهرا اخذ و دار الحربه
~~بر بلده‌یه~~ ادخال ایتدکدنصکره اول بلده صلحا فتح اولنوب
~~بلده‌یه~~ زید فوت اولمش اولمغله عمرو زیدک ریشتیا مزبوره‌یی
قبض ایدن ورثه‌سنه مصادفه ایله عمرو وجه مشروح اوزره
بندن اخذ اولنمش ایدی دیو ریشتیا مزبوره‌یی ورثه زیددن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

سابقا اهل بلده‌دن اولوب تجاردن اولان زید شو قدر
امتعه‌سنی اخر دیاره کتوررکن اثنای طریقده عمرو حربی
امتعه‌یی قهرا اخذ و زید بر طریق ایله خلاص اولدقدنصکره
عمرو امتعه‌یی دار الحربه ادخال ایتمدین امانله استانبوله
کتوردکدنصکره زید امتعه‌یی عمرو یدنده بولسه زید اول
امتعه‌یی عمرودن مجانا المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ذمی‌یی حربیلر اسیر ایدوب دار الحربه ادخال ایتدکلرندن
صکره زیدک دار اسلامده اولان املاکنی بعض کمسنه‌لر
تغلب ضبط ایدوب بعده زید بر طریق ایله خلاص اولوب
کلدکده املاکنی مزبورلردن المق استدکده مزبورلر مجرد
حربیلر سنی دار الحربه ادخال ایتملریله سن دخی حربی
اولمشسن دیو ویرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدک سفینه سنی حربی کفره قهرا اخذ و دار الحربه ادخال
ایتدکلرندنصکره کفره سفینه یی دونادوب قورصانلق ایچون
دریایه چیقدقلرنده دریا بکلرندن عمرو سفینه یی حربیلردن
السه زید سفینه یی قبل القسمه عمرودن مجانا الغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدک سفینه سنی حربی کفره دریاده قهرا اخذ و دار الحربه
ادخال ایتدکدنصکره عمرو سفینه سنی حربیلردن اشتری و دار
اسلامه اخراج و ثمن معلومه بکره بیع و تسلیم ایله زید واقف
اولدقده ثمن مزبوری بکره ویروب سفینه یی بکردن الغه
قادر اولورمی الجواب اولور

بوصورتده زید ثمن مزبور ایکی بیک غروشدر دیوب بکر اوچ
بیک غروشدر دیوب اختلاف ایلسه لر قول قنغیسنککدر
الجواب بکرکدر

زید مسلمک قولی عمرو مسلم اباق و دار الحربه داخل اولوب
لکن مرتد اولمیوب و کفر حربیلر عمرودن اخذ و تقیید ایتمیوب
بعده عمرو دار اسلامه چیقه زید فوت اولمغله ورثه سی
عمرویی استرقاق مراد ایتدکلرنده عمرو مجرد دار الحربه
اباق ایتمکله ازاد اولمشیم اولورم دیو انقیاددن
امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مسلمک قولی عمرو مسلم مرتد اولدقدنصکره اباق
ایدوب دار الحربه داخل اولدقده حربیلر عمرودن اخذ و
تقیید و بکره ناجره بیع و تسلیم ایدوب بکر دخی دار
اسلامه اخراج ایلسه زید عمرویی مجانا بکردن الغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

دار الحرب اولان اباق دیارینک اهالیسی بربرلرینه
قهر و غلبه ایله مالک اولوب اخذ بیع ایتمک بینلرنده
جائز اولمغله زید مسلم امانله اول دیاره وارد قده اهالی
مذکوره دن عمرو قهر و غلبه ایله اول دیار اهالیسندن
مالک اولوب ذی رحم محرم اولمیان بکری ثمن معلومه
زیده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره بکر دار الحربده اباق ایدوب
بعده زید دار اسلامه چیقدقدهصکره بنت مستامن اول

وان قهر حربیه حربیا و باعه من مسلم مستامن ان کانوا یدینون التملک بالقهر
جاز الشراء والا فلا
خزانه فی السیر

دیانه

دیانه داروب بکری حربیلردن ثمن معلومه اشترا و دار اسلامه
اخراج ایلسه حالا زید ثمنیله بکردن الغه راضی اولمیوب مجانا
الغه قادر اولورمی الجواب اولماز

باب احکام المستامن

زید ذمی شریکی عمرو ایله متاع بیعیچون امانله دار الحربه داخل
اولدقدنصکره زید دار الحربده عمرودن بر مقدار اقچه استقراض
و قبض ایدوب بعده قبل الادا فوت اولمغله عمرو مطلوب
مبلغ مزبوری زیدک ترکه دانیه سنی قبض ایدن ورثه سندن
طلب ایتدکده ورثه مجرد دار الحربده استقراض ایتمکله
ویرمزز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید و عمرو شریکلر اولوب بینلرنده مشترک متاعلرینی
بیع ایچون امانله دار الحربه کیتدکلرندنصکره زید دار الحربده
فوت اولوب عمرو جمله متاعی قبض و دار اسلامه چیقوب
زیدک ورثه سی متاع مزبوردن حصه لرینی عمرودن طلب
ایتدکلرنده صکره عمرو مجرد زید دار الحربده فوت اولمغله
سیزه میراث دکمز دیو ویرممکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید مسلم عمرو مسلم ایله دار الحربه امانله وارد قلرنده زید عمرویی
دار الحربده الت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایلسه زیده
نه لازم اولور الجواب دیت

زید حربی اوغلی عمرو حربیی دار الحربده بکر مسلم مستامنه بیع و
تسلیم ایتدکدنصکره عمرو بکر ایله طوعا دار الاسلامه
چیقسه بکر بیع مزبوره بناء عمرویی استرقاقه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید حربی اوغلی عمرو حربیی دار الحربده بر مقدار اقچه دینی
بکر مسلم مستامنه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدن
صکره عمرو بکر ایله طوعا دار اسلامه چیقسه بکر رهن مزبوره
بناء عمرویی استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند حربیه امانله دار اسلامه کلوب کندو نفسنی عمرو ذمی یه
تزویج ایلسه هند ذمیه اولمش اولورمی الجواب اولور

بوصورتده هند نفسنی عمرو ذمیه بعد التزویج هند دار الحربه

واو اراد الرجوع الی دار الحرب بعد الحلول منع من ذلک لان عقد الذمة
لا ینقض لکونه خلفا عن الاسلام کما وضع علیه الخراج او صار لها ای للمستامنة
زوج مسلم او ذمی لانها التزمت المقام تبعا للزوج فیکون ذمیة
فی السیر

الحربی اذا باع اباه او ابنه فی دار الحرب
من المسلم المستامن یکون باطلا و هو روایة
الحسن عن ابی حنیفة رح وروی هشام
عن محمد سواء یبرئ البایع جواز هذا البیع
او لا یبرئ فی قول عامة المشایخ منهم الشیخ
الامام محمد بن الفضل و منهم لم یجز فی دار
الحرب علی قول العامة فان اخرجه المشتری
الی دار الاسلام اختلف المشایخ فیه
و قال بعضهم یملکه و قال بعضهم یکون حرا و
الصحیح انه ان اخرجه کرها یملکه وان کان هذا
البیع لا یملکه سواء کان البایع یبرئ جواز
هذا البیع او لا یبرئ فاصحابه فی معاملة
المسلم المستامن فی دار الحرب
من کتاب السیر ملخصا

وان ابق عبد مسلم فدخل الیهم فاخذوه
لم یملکوه عند ابی حنیفة رح وان ند الیهم
بعیر فاخذوه ملکوه و قالا یملکونه
ایضا و الصحیح قوله مضمرات من السیر

والصحیح قوله واعتمد المحبوبی و النسفی
وغیرهما تصحیح قدوری

الخلاف فیما اخذوه و قیده و الا
فلا یملکونه اتفاقا بحر فی السیر

رجوع و ذهاب مراد ایلسه هند منع اوله بیلورمی **الجواب** اوله بیلور
زید حربی امانله دار اسلامه کلوب هند ذمیه بی تزوج ایدوب
هندک زیددن ولدی اولدقدنصکره زید دار الحربه کتسه
ولد مزبور زید و هنددن قنغیسنه تابع اولور
الجواب هنده تابع اولور
زید حربی مستامنا دار اسلامه کیرقدنصکره دار
الاسلامده هند نصرانیه بی تزوج ایلسه مجرد هندی تزوج
ایتمکله زید ذمی اولمش اولورمی **الجواب** اولماز
بو صورتده زید شو قدر مالنی دار اسلامده هنده بانده
براغوب دار الحربه کیدوب دار الحربده فوت اولسه
حالا عمرو حربی مستامنا دار الاسلامه کیلوب بن دار
الحربده زیده شو قدر رایجه اداء ایتمش ایدم دیو دعوی
ایلسه عمروک دعوی سنه التفات اولنوب مبلغ مزبور
ترکه زیددن حکم اولنورمی **الجواب** اولنماز
زید تاجر دار الحربه امانله کیروب عمرو حربیلردن اشترا
ایدوب دار الحربده عمرو اباق ایدوب بعده زید دار اسلامه
کیلوب عمرو دخی دار اسلامده بولمغله زید عمرودن بن
سنی دار الحربده اشترا ایدوب بعده سن دار الحربده ملکمدن
اباق ایتمکله عبد القمسن دیو دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

باب احکام الذمی فصل فی الجزیه

ارتو دلقده بر قاچ قریه لرک ذمیلری اوزرلرینه شرعا
لازم الادا اولان جزیه لرین اداءدن امتناع ایتملریله
قبل سلطانیدن اوزرلرینه تعیین اولنان والی عسکر
ایله وجه جزیه ایله وار وب جزیه لرین جمع مراد ایتدکلرنده
بنه اداءدن امتناع و محاربه یه تصدی ایتسه لر والی
مزبور اول ذمیلر ایله مقاتله ایدوب جزیه لرینی جبرا
بو وجه اوزره المق مشروع میدر **الجواب** مشروعدر
مجنون اولوب کار کسبه قادر اولمیان زید ذمیدن
جزیه النورمی **الجواب** النماز
برجزیرجزیه اهالیسی سنه ده جزیه لرکون میریه شو قدر

مال

مال ویرمک اوزره صلح ایتمش اولنوب واهالی مزبوره لرینه من بعد صیاغة
جزیه مغایر صلح زیاده نسنه طلب ایتمیه لر دیو امر شریف ویرلمش
ایکن عمرو جزیه دار اهالی جزیره دن بکره مجرد ذمت قبول ایتمکله
سایر ذمیلر کبی مالکه کورسه ده شو قدر رایجه ویروب بندن جزیه
کاغدی ال دیو خلاف امر جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز
دربند نفیر اولنور بر محل مخوفی محافظه ایدوب مرور ایدن
ابناء سبیلی واستیجون اول دربندده بوزاون درت
نفر روم ذمیلری اسکان اولنوب مزبورلرک خدمت محافظ
مقابله سنده جزیه لری النمیه دیو بدلرینه امر شریف ویرلوب
مزبورلر دخی اداء خدمت محافظه ایدرلرکن جزیه دار اولان
زید خلاف امر شریف مزبورلردن جزیه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز
ملاحده اکرادن بزیر طایفه سنک اولاد وصغارلرندن عاقل
اولنلردن بعضیلری اسلامه کلوب امصار مسلمینده تکون
ایله لرحالا طایفه مزبوره نک الحاد وکفری ظاهر اسچون جزیه
نامنه اوزرلرینه طرف سلطنتدن وضع اولنان مقطوع
انجه یی قبضه مامور اولانلر کیمسنه لر اول اسلامه کلان کیمسنه
جزیه نامنه شو قدر رایجه ویرک با خود امصار مسلمیندن
خالی قوب طایفه مزبوره ایچلرنده ساکن اولورک دیو جبره
قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر تصدی ایدرلرسه تعزیر شدید
ایله زجر منع اولنورلر

نوع فی الکنیسه و ما یتصل بها

بر بلده ده واقعه کنیسه قدیمه خرابه و مرمته محتاج اولدقده
بلده مرقومه ذمیلری با فرمان عالی اول کنیسه نسنه زیاده
ایتمکسزین وضع قدیمی اوزره تعمیره مباشرتلرنده کنیسه
مرقومه نک دیوارلری اکیلوب انهدامه متوجه اولوب
اقامت و تعمیر ممکن اولمامغله اول دیوارلری هدم ایدوب
بلا توسیع و لا ترفیع وضع قدیمی اوزره تجدید ایتمک استدکلرنده
بلده مزبوره قاضیسی یا خود اهل عرف طایفه سی مجرد کنیسه
مرقومه منهدم اولمایوب سز کندیکز هدم ایتمکله اعاده جایز
اولماز دیو بغیر وجه مزبورلری منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

ولا تجدث مسبعه ولا کنیسة ولا صومعة
ولا بیت نار ولا مقبرة فی دار الا
سلام ویعاد المنهدم من غیر
زیادة علی البناء الاول
تنویر الابصار
فی الجزیه

ولا اخذ الجزیة من الصغار والمجانین والعمیان
والشیخ الفانی والمرضی وحر
سرخسی فی باب الجزیة کذا
فی التنف من الکوه

بر کنیسهٔ قدیمه خرابه مشرف اولوب با امر سلطانی ذمیلر تعمیر
ایتدکلرنده کنیسهنك خرابه اولان کارکیر قبهسی یرینه کالاول
کارکیر ایتمیوب اغاج ایله بنا ایتدکلرنده حالا بنا
ایتدکلری کیفیت تغییرا احکاما واعتبارا کیفیت اولادن
دوری ایکن اهل عرف طائفهسندن مجرد طرز قدیمه مغایر
بنا ایتدیکز دیو ذمیلری تکلیفه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

برکفره قریهسنده اولان کنیسهٔ قدیمه خرابه اولوب ذمیلر امر سلطانی
ایله تعمیره مباشرتلرنده کنیسهنك انقاضی وضع قدیمی اوزره تعمیره
بنایه کفایت ایتمامکله ذمیلر مقدار کفایه تجدید واکراسته
وسایر لوازمن طشرهدن کتوروب وضع قدیمی اوزره
بلا ترفیع ولا توسیع مقتضای شرع اوزره بنایه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده اهل عرف طائفهسی کنیسه تعمیرینه خارجدن کراسته
وسایر لوازم کتورمك جائز دکلدر دیو مزبورلری بنادن منعه
باخود تجدیده قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر بلدهده واقع کنیسهدن منفصل اولوب غلهسی کنیسهنك
فقرا اسنه مشروطا اولان وقف باغچهنك دیوارلری قدیمدن
کتمشلر ساکن اوله کلدیکی اوطلرك بعضی یرلری یقیلوب
وبعضی یرلری اکیلوب یقلمغه یوز طوتمغله ذمیلر اول
دیوارلری واوطلری وضع قدیمی اوزره تعمیر مراد ایتدکلرنده
بعض مسلمانلر مزبورلری بغیر وجه منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

صلحا فتح اولنان بر بلدهده واقعه کنیسهٔ قدیمهنك حولیسی
داخلنده قدیمدن رهبان اوطلری حریقده محترق اولمغله
رهبانلر اول اوطلری وضع قدیمی اوزره بنادن منع اولنورلرمی
الجواب اولمازلر

عنوة فتح اولنان بلدهده واقعه کنیسهیی مسلمین اذن امام
ایله مسجد اتخاذ ایتدکلرندنصکره اول بلدهده ذمیلری فرقی (?)
کنیسه مزابری (?) دیو اول مسجده تعرضه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

مقدما

مقدما دار الحربدن اولان بلدهیی پادشاه اسلام عنوة
فتح ایتدکدنصکره اول بلدهده واقعه بر کنیسهیی مسجد اتخاذ
ایدروب بعضینه صلوة اذن دیرمکله بر مدت الجنده (?) جماعت
ایله ادای صلوة اولنوب بعده بلدهٔ مزبورهیه حربی کفره استیلا
بر مدت ساکن اولملریله بلدهٔ مزبوره دار الحرب اولوب اول مسجدی
ینه کنیسه اتخاذ ایتدکلرندنصکره پادشاه اسلام خلد الله
خلافته الی یوم القیام حضرتلری اول بلدهیی صلحا فتح ایدوب
اهالیسی ذمت قبول ایلهلر اول کنیسهیی ذمیلردن الکرندن (?) اخذ
ومسلمین ایچون مسجد اتخاذ اولنمق لازم اولورمی الجواب اولور

نوع فی سائر احکام الذمی

مسجد شریف اولوب شعائر اسلام اقامت اولنان مسلمین
قریهلرندن بر قریهده ساکن کفره طائفهسی منزللرنده اتخاذ
ایتدکلری خنزیرلری صالیویروب اظهار ایدر اولسهلر
حاکم مزبورلرك خنزیرلرینی اظهاردن منعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید ذمی بر قصبهده واقع منزلنده آیینی اوزره عبادت ایدروب
ورفع صوت ایتمکله زیدی الجبل (?) اوقه منع اولنورمی
الجواب اولنماز

زید ذمینك بر شهرده کفره محلهسنده اولان منزلی محترق اولوب
کالاول بنا مراد ایتدکلرنده زیدك منزلی محلهٔ مزبورهیه
متصل اولان مسلمین محلهسنه متصل اولمغله محلهٔ مسلمین
جامعنك اماکی (?) شهر الجمله کفره منزلی اولماز دیو زیدی بناده
منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

ارمنی رهبانلرندن زید بعضی ارامنلرك منزللرینه اذنسز
کیروب کندویه نامحرم اولان نسوانلری ایله مکالمه ایدر
اولمغله منزللرك صاحبلری زیده منزلمزه کیرمکله ونسوانلرمز
ایله مکالمه والنره نظر ایتمکله راضی دکلز دیو زیدی منع
ایتدکلرنده زید بنمده جائزدر دیو ممنوع اولماسه حاکم
ارمنیلرك طلبلریله زیدی مزبورلرك بلا اذن منزللرینه
دخولدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

ارمنی طائفهسندن اولان زیدی رب ایلهدا ارکره کیدوب

انده خسته اولمغله دار الاسلامده اولان زوجه سی مریم نصرانیه
یه اوغللری اوانس واودکس دنبلر نقض عهد ایتمکسزین تجرد
زیدک خسته لکنده باننده بولنمق ایچون سفینه ایله دار
الحربده زیدک یاننه واروب زیدک مزبورلردن بربنک
نقض عهد ایله لحوقنه حکم حاکم لاحق اولمادین زید دار الحربده
فوت ومزبورلر ذمیا دار الاسلامه کلوب زیدک دار
الاسلامده قرنی افسنایی نصرانیه یدنده اولان مالنی بینلرنده
بالفرایض الشرعیه اقتسام ایتمک استدکلرنده افسنایی
زیدوسنز لر نقض عهد ایتدک وحربی اولدق دیوب بو
وجهله نقض عهد ایتمکز ایله اول مالک جمله سی باکه انتقال
ایدر سزه حصه دکمز دیسه افسنایینک قول مذکورینه
التفات اولنورمی **الجواب** اولنماز

زید ذمینک هند نصرانیه دن تولد ایدن اوغلی عمرو طفولیت
یاشنده بعد التکمیل اسلامه کلدکدنصکره زید وهند عمرودن تلقین
کفر ایدر اولسه لر حاکم عمروی مزبورلردن الوب صلحادن
بکر مسلمه تعلیم علم وتربیه ایچون ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

ارمنی طائفه سندن اولان زید ذمی نقض عهد ایتدم حربی اولدم
دیسه زید مجرد بو یله دیمکله نقض عهد ایتمش اولورمی
الجواب اولماز

زید ذمی نقض عهد ایدوب دار الحربه لحاق ولحاقیله حکم اولنسه
زیدک دار الاسلامده اولان ام ولدی ازاد اولورمی
الجواب اولور

اهل ذمت کفره سندن شو قدر کمسنه لر بر بلده ده محلات شتیدن
بر محله ده مستقلا ساکنلر ایکن بعض مسلمین اول محله ده
منازل اشترا وعمارت محله مزبوره ده مسجد شریف بنا ایلمسه
حالا بعض کمسنه لر مجرد محله مزبوره ده مسجد بنا اولنمغله
مسلمین محله سی اولمش اولور دیو محله مزبوره ده ساکن اولان
کفره یی منزللرندن اخراجه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید ذمی بر بلده ده مسلمین محله سنده اولان منزلنی مسلمین
منزللرندن زیاده ترفیع ایلسه زیدک ترفیع ایتدیکی بنا

وله قال الذی نقضت العهد بالقول
لا ینتقض زیلعی فی الجزیة

الذمی الذی نقض العهد ولحق بدار الحرب
بمنزلة المرتد فی سائر الاحکام من الارث
والحکم بعتق امهات الاولاد والمدبرین
ونحو ذلک بدایع فی بحث
المرتد فی السیر

سئل هل یجوز لاهل الذمة ان یعلو بناءهم
علی بناء المسلمین اجاب لا یجوز لا
هل الذمة ذلک قارئ
الهدایه

مسلمین منزللرینه مساوی ونیجه هدم اولنورمی **الجواب** اولنور

جمله اهالیسی ذمی اولان قریه ذمیلر بینک دفن موتی ایچون معد
اولان عرصه لری ضیق اولمغله مزبورلرک ملک عرصه لرینک
بر مقدارینه موتی لرینی دفن ایدر اولسه لر اهل عرف طائفه سی
مزبورلری منع وتجربه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بلاد اسلامیه دن بر بلده ده واقع مسلمین ساکن اولدقلری محله ده
اولان منزللری ذمیلر اشتری ایدوب ساکن اولمغله اول
محله ده واقع مسجد شریفک جماعتی قالمیوب معطل اولسه
بلده مزبوره ده حاکم الشرع اولان زید اول ذمیلری محله دن
اخراج ایدوب مسلمین اولمدیغی بشقه محله ده اسکانه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

مسلمین وکفره مختلطا ساکن اولدقلری محله ده شو مقدار عرصه یه
مالک اولان زید مسلم اول عرصه یی ثمن معلومه عمرو ذمی یه بیع
وتسلیم ایلسه بیع مزبوره جائز اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده مسلمیندن بعض کمسنه لر عرصه مزبوره مقدما
مسلم ملکی ایدی دیو عمرودن ضبط ایتدیرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید نصرانی شرف اسلام ایله متشرف اولسه زیدک معتوه اولان
اوغلی عمرو عمروک اولاد صغاری زیدک تبعا اسلامیله حکم
اولنورمی **الجواب** اولنور

نوع فیما یکون اسلاما من الکافر وما لا یکون

زید ذمی شرف اسلام ایله متشرف اولدقده زیدک اولاد صغارینک
زیده تبعیت ایله اسلاملرینه حکم اولنورمی **الجواب** اولنور

بو صورتده زید صغارک انالری هند نصرانیه یی تطلیق
ایتمش اولوب صغارک مسلماندن حاضنه اخرلری اولماسه
زید صغارک تعقلدن ابدلرینی هنددن الماغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید ذمینک التی یاشنده اولوب عاقل اولمیان اوغلی عمرو
صغیر اسلامه کلسه اسلامنه حکم اولنورمی **الجواب** اولنماز

تسبیح بیع ایدن ذمیه سن نیچون تسبیح بیع ایدرسن
ربوا عتراض اولندقده زید ذمی بن اللی کره نماز قیلدم

ولو اسلم ابوه المعتوه صار مسلما وکذا اولاد
المعتوه عنایه
فی الثانیه فی السیر کذا فی التتارخانیه
فی الخامس من السیر وتصیر الصبیه
مسلما باسلام ابیه دون
جده اشباه فی الفرائض

صح ارتداد صبی عاقل کاسلامه فانه صحیح اذا
کان عاقلا والمراد بالصبی العاقل الممیز
وهو من بلغ سبع سنین فما فوقها
منح فی باب المرتد

الکافر صلی بجماعة او اذن او اقام او صلی فی جماعة
فی بعض المساجد یحکم باسلامه
محیط اصول فی السیر

دیو ب لکن جماعت ایله دیمه مجرد بو یله دیمکله زیدک اسلامنه
حکم اولنورمی الجواب اولنماز

هند کافرۀ حربیه ولد صغیری ایله دار الحربدن سبی ومعا دار
اسلامه اخراج اولنسه اول ولدک اسلامیله حکم اولنورمی
الجواب اولنماز

بو صورتده اسلامه کلمدین هند واول ولد اهل ذمته بیع
اولنمقده بأس وارمیدر الجواب یوقدر

بو صورتده اهل ذمتدن زید یهودی اول ولدی اشترا ایدوب
بعده ولد عاقل بالغ اولدقده بنفسه اسلامه کلمامش زیده
ولد مزبوری بر مسلمه بیع ایله دیو جبر اولنورمی
الجواب اولنماز

دار الحربدن سبی اولنوب دار الاسلامه اخراج اولنان
بر صغیره جاریه یی اهل ذمتدن زید یهودی اشتری ایدوب
بعده جاریه عاقل بالغ اولدقده بنفسها اسلامه کلمیوب
زیدک ملکنده ایکن اهل اسلامدن عمرو وبکر قاضی یه واروب
زید وجاریه محضرلرنده اشبو جاریه حال صغرنده ابوینندن
بری معا اولمیوب سبیاً منفردۀ دار الحربدن سبی ومنفردۀ
دار اسلامه اخراج اولنوب تبعاً للدار الاسلام مسلمه در
دیو شهادت ایتدکلرنده زید دخی اول جاریه حال صغرنده
اناسی هند کافرۀ حربیه ایله دار الحربدن سبی اولنوب
معا دار الاسلامه اخراج اولندقدنصکره اشتری ایتمشیدم
دیو دعوی ومدعاسنه بینه اقامت ایتمک مراد ایلسه قاضی
عمرو وبکرک وجه محرر اوزره شهادتلرینی قبول ایدوب جاریه نک
اسلامنه حکم ایدوب جاریه یی بر مسلمه بیع ایله دیو زیده
جبره قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اول جاریه بر مسلمه بیع اولنمزدن اوز زیدنه
ترتب ایدن حکم شرعی ندر الجواب مزبوره یه اسلام
عرض اولنور قبول ایدرسه فبها اکر قبول ایتمزسه مولاسی
ضرب وحبس ایله اسلامه جبر ایدر

بر بلده ده بر دیوه ده اولان زید قاضی یه واروب عمرو یهودینک
بر نده ملکی مشترا اسی اولوب عاقله وبالغه اولان

کافره جاریه سبیدن جاریه مزبوره حال صغرنده دار الحربدن
ابوینندن بری ایله سبی واخراج اولنمیوب منفردۀ سبی
ومنفردۀ دار الاسلامه اخراج اولنوب تبعاً للدار الاسلام
مسلمه ایکن جاریه مزبوره یی عمرو اشترا ایتمشدر دیدکده قاضی
عمروی جاریه یی مجلس شرعه احضار ایدوب سؤال عمرو جاریه حال
صغرنده اناسی هند ایله معا دار الاسلامه اخراج اولندقدن
صکره هند جاریه یی بن اشترا ایتمشیدم دیدکده جاریه دخی
عمروی تصدیق ایدوب جاریه نک سبی منفردۀ دار الاسلامه اخراج
اولنوب تبعاً للدار الاسلام مسلمه اولدیغی ثابت اولمسه زیدک
قول مجردیله جاریه مزبوره تبعاً للدار الاسلام اسلامنه حکم
اولنوب عمرو جاریه یی بر مسلمه بیع ایله دیو جبر اولنورمی
الجواب اولنماز

باب احکام المرتدین

زید مسلم مرتد اولوب دار الحربه لاحق اولدقدنصکره لحوقنه
حکم اولنوب زیدک مسلم وارثلری زیدک اسلامی حالنده
مالک اولدیغی اشیاسنی اقتسام ایتدکلرندنصکره زید مسلماً
عودت ایلسه مزبورلرک یدلرنده قائمه اولان اشیاسنی رضا
یا قضا ایله مزبورلردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ذمی شرف اسلامله مشرف اولدقده زیدک قزی زینب
صغیره نک زیده تبعیت ایله اسلامیله حکم اولندقدن صکره
زینب بالغه اولدقده مرتده اولوب نفسنی عمرو ذمی یه تزویج
ایلسه زینبه نه لازم اولور الجواب اسلامه کلنجه حبس اولنور

بو صورتده زینبک عمرو ویا غیر ولدی اولمش اولسه ولد مزبور
دخی اسلامه جبر اولنورمی الجواب اولنور

زیدک قولی عمرو اسلامه کلدکده حضرت موسی وحضرت
عیسی علیهما السلامک نبوتلرینی انکار ایدوب مسلمین
بعضی کمسنه لر بو سوزدن رجوع ایله مشار الیهما حضرتلرینک
صدقا پیغمبر اولدقلرینی اقرار ایله دیدکلرنده عمرو اقرار
ایتمیوب مصر اولسه عمروه نه لازم اولور الجواب
احکام مرتد اجرا اولنور

بغداد حوالیسنده اولان طوائفدن بر طائفه اسلام

وحرمت له حکم الاسلام تبعا للابن لا تقبل
او بیع مرتد المعنی الشبهة تزویج
الاسیر
ومن لم یقر ببعض الانبیاء علیهم الصلوة والسلام
او عاب نبیا او لم یرض بسنة من سنن
المرسلین علیهم الصلوة والسلام فقد کفر
عمادیه ٢٨

لا تقتل مرتدة حرة کانت او امة عندنا
وعند ابی یوسف انها تقتل کما فی الملتقط
ثم ان الزوجات تجبر علیه وتحبس حتی
یطعم کل یوم لقمة وشربة و
یمنع فی سائر المنافع
حتی او یموت
لمسائله
فی السعر

اوعاسنده اولوب لكن حربي قطع التبوت اولان نجه
محرماتي احلال وكنته حلا بوب وابليس لعيني ذكر
باالخير ايله تخطيم دربسلري اطاعت ولي الامردن خروج واستيلا
وتمكن وتحصن ايتدكلري جبلده احكام كفري اجرا ايدوب
اول موضع شرعا دار الحرب اولمغله بعدا او والبسي عسكر
اسلامله مقتضاي شرع شريف اوزره صادر اولان امر
سلطاني موجبنجه اوزرلرينه سفر ومحاربه ايدوب طائفه مزبوره
رجالي حقنده اما السيف واما الاسلام معناسي اجرا و
نسوان وذراريلريني سبي واسترقاق ايلسه لر اول نسوانه
مالك اولانلر مزبورلري استفراشي واستخدام ايتملري مشروع مي

الجواب اكر نسواني ارتداددن رجوع ايله قبول اسلام
ايدرلرسه ملك يمين ايله وطئ لري حلالدر بعد الظهور
قبول اسلام رقدن خلاصلرينه سبب اولماز اكر قبول
اسلام ايتمزلرسه نه ملك يمين ونه نكاح ايله وطئي وقربان
ايتمك حلال اولمز بغير القتل حبس وضرب ايله اسلامه
جبر اولنور اكر مالكلري نسوانك خدمتلرينه محتاج
اولورلرسه اسلامه جبر ايدرك استخدام ايدرلر

ارنودلقده واقع برناحيه نك اهاليلري اسملرين اهل
اسلام اسملرايله تسميه ايدوب مسلمين ايله كورشدكلرنده
بزلر كافرز ديكلرنده مسلمانز ديو اسلام اوعاسنده اولوب ايكي
قريه لرنده مستحل الاخنزير اتي بيبوب كنيسه لرنده
باپاسلر ايله كفره كبي عبادت وبين النصارى معتبر اولان
ايام معروفه لرنده آيين كفري اجرا ايدر اولملريله سلطان
اسلام خلدت خلافته الى يوم القيام حضرتلري ولاة
انامدن زيدي عسكر اسلام ايله اوزرلرينه تعيين بيوروب
اهالي مزبوره ايله محاربه وقتل واسير ورجال وصبيانلرينك
بيع وشرالري خصوصلرنده حكم شريعت سيد الانام
عليه الصلوة والسلام نهدر **الجواب** طائفه مزبوره
اكر اولدقلري يره استيلا وتحصن واطاعت ولي الامردن
بالكليه خروج ايتديلرسه رجال حقنده اما السيف واما
الاسلام معناسي اجرا اولنور استرقاق اولنمازلر مالكلري

وان كانت انه اهلها بحاجة جو...
وعجزت البهم يستخدمونها ويجبرونها
على الاسلام لانه حبسها لحق الله تعالى
وحق المولى في خدمتها بعدم على
حق الله تعالى في السير
الرحيه في باب ...
كشف الحكم
فيهم

غزاة

غزاة مسلمينه نسمت اولنور نسوان وذراريسي دخي استرقاق
اولنورلر نسوان قبول اسلام ايدرلرسه ملك يمين ونكاح
ايله وطيلري حلالدر اما بعد الظهور قبول اسلاملري رقدن خلاصلرينه
سبب اولماز اكر قبول اسلام ايتمزلرايسه نه ملك يمين ونه ملك
نكاح ايله وطي وقربان ايتمك حلال اولمز بغير القتل حبس وضرب ايله
اسلامه كلمسكز ديو نسوان وذراريلري جبر اولنورلر اكر
مالكلري نسوانك خدمتلرينه محتاج اولورلرسه اسلامه
جبر ايدرك استخدام ايدرلر اكر طائفه مزبوره استيلا وتحصن
ايتميوب اطاعت ولي الامردن خروج ايتمش دكلرايسه
اخذ اولنوب رجال حقنده اما السيف واما الاسلام حكمي
بنه اجرا اولنوب لكن نسوان وذراريسي قتل وسبي اولنمازلر
حبس وضرب ايله اسلامه
جبر اولنورلر

زيد مسلم مرتد اولوب دار الحربه فرتد الحوتنه حكم حاكم لاحق اولمغله
زيدك دار اسلامده اولان ام ولدي هندك دخي عتقنه
حكم اولنوب بعده زيد مسلما دار اسلامه عودت
ايدوب اقرباسي يدنده موجود اولان مالني اخذ ايتدكده
هندي استرقاق واستخدامه قادر اولورمي

الجواب اولمازلر

زيد وعمرو مسلملر قاضي حضورنده بكر نصراني مواجهه سنده بكر اوج
كون مقدم اديان باطله دن رجوع وكلمه شهادتي تكلم ايدرب
مسلم اولمشيدي ديدكلرنده بكر انكار ايدوب مدعي اخر اولمشكن
زيد وعمرو بكرك وجه محرر اوزره اسلامنه شاهد لر زور شهادت
دخي ايدرزديه لر مزبورلرك بو وجه اوزره شهادتلري
مقبوله اولوب بكرك اسلامنه حكم اولنورمي

الجواب اولنور

بو صورتده قاضي زيد وعمروك شهادتلرين قبول وبكرك اسلامنه
حكم ايتدكدنصكره بعد الاستمهال اوج كون بكري حبس وهر كون
اسلام عرض ايتدكدنصكره بكر قبول ايتميوب رده مصر
اولسه بكرك حدا قتلي مشروعميدر **الجواب** مشروعدر

بلاد اسلاميه دن بر بلده اهاليسندن زيد ذمي نقض عهد و

سمع الشهادة بدون الدعوى في الحد الخالص
اشباه في القضاء
الشهادة في حق الله تعالى تقبل من غير
وجود الدعوى وعدمه وصحته وفساده و
الشهادة على الطلاق شهادة على حق الله تعالى
وهو مجرم الفتح منه البيرماني في الباب
من كتاب الشهادة

ابى الذمة باللحاق او بالغلبة كالمرتد
في قتلهم ودفع لورثتهم لانه التحقق
بالاموات لتباين الدارين
بحر رائق في الجزية

و دار الحربه لحاق ایدوب لحاق قبله حکم اولنمه زیدک دار
اسلامده اولان ورثه سی دار اسلامده اولان مالنی الا
اقتسامه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بو صورتده ثبت الما اولان عمرو زید نقض عهد و دار الحربه
لحاق ایتمکله بلده مزبوره ده اولان مال میری یه عائد اولمش
اولورمی یوخسه زیدک ذمیا دار اسلامده جیقوب بر مقدار نصکره
مالنی اخذ ایتمدین فوت اولسه ورثه سی اول مالی بکردن
الوب بینلرنده اقتسامه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

مسلم اولمغله اولان زید مشیخت اولمغله اولوب
بعض مسلمینه ساکه صلوة مفروضه بی قلمدم قیلمه و
بعضیلرینه صوم مفروضی قلمدم دوتمه دیوب بونک
امثالی الحاد و زندقه اعتقادنده اولدیغنی اظهار و بو وجه
اوزره داعی و ساعی بالفساد اولدیغی شرعا ثابت اولسه
زیدک امر ولی الامر ایله سیاسة قتلی مشروع میدر
الجواب واجبدر

بو صورتده زید وجه مزبور اوزره الحاد و زندقه ایله اخذ اولندقدن
صکره توبه ایلسه توبه سی مقبول اوله
اولورمی **الجواب** اولماز

فصل فی احکام روافض العجم و حکم دیارهم

ام المؤمنین عائشه صدیقه رضی الله عنهایه زنا ایله قذف
و ابو بکر و عمر و عثمان رضی الله تعالی عنهمایه سب و لعن
و خلافتلرین انکار و اکثر اصحاب کرامی تکفیر ایدوب
ائمه اثنی عشر اولی العزم اولان انبیا علیهم الصلوة
و السلامدن افضلدر دیوب و بونک امثالی کفری موجب
اعتقادات باطله ایله معتقد اولان روافض عجم طائفه سی
ملت اسلامده داخلمیدر یوخسه خارجلرمیدر
زنالرمشروعمیدر و مقتوللری نه حکمده در **الجواب**
طائفه فاسقه مذکوره ملت اسلامدن خارجلردر و زندیق
حکمنده در زنالرده اجمدر من غیر مصلحة حاللری اوزره
ترک اولنمق جائز دکلدر مقتوللری و سائر موتالری اهل

نار حکمنده اولوب غازیلری قتلنمازن و مقابرمسلمینه
دفن اولنمازلر

روافض عجم دیاری تخت حکمنده اولوب شاهنا منه اولان
روافضک اذنیله روافضدن صاحب منعه اولان
بر جماعت دار اسلامده مسلمیندن بر طائفه ایله علانیه
مقاتله ایلسه لر شاه مزبور امام مسلمین سلطان سلاطین
اولان آل عثمان پادشاهی ایله عقد ایلدیکی صلحی نقض اتمش اولورمی
الجواب اولور علی الخصوص ملاعین مذکورینک رجالینک
استیصال وجهی اوزره قتللری واجبدر حتی اصل وقوع بولان
صلح لطف الهی ظهورینه انتظار ایچون مصلحة عقد اولنمشدرکه در
بهر نه زمانده قوت و قدرت اهل اسلامه ظهور ایتدکده حقلرنده واجب
اولانی عامه مسلمینه اجرا واجبدر

روافض عجم دیارلری اوزرلرینه اهل اسلامدن هجوم ایدن
کمسنه لردن ملاعین مزبورنک اسلامه کلمین رجاللرینی
قتل ایدنلر غازیلر اولوب و ملاعینک مسلمیندن قتل ایلدکلری
کمسنه لر شهید اولورلرمی **الجواب** اولورلر

شاه اسمعیل اولادینک تحت حکمنده اولان دیار عجمده متمکن
روافض خذلهم الله تعالی ابو بکر و عمر خلفاء علی الحق اولدقلرینی
اقرار ایده نی اکفار ایدوب و حضرت علیدن ماعدا اکثر
اصحاب کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنه
و عائشه صدیقه رضی الله تعالی عنها حضرتلرینه فرندلر و ر
منافقلر در دیو علنا سب و لعن و عائشه صدیقه رضی الله عنها
حضرتلرینه زنا ایله قذف ایدوب و لره عبادت بیلوب قرآن
عظیم الشاندن نیجه ایات کریمه یه قواعد عربیه دن خارج
داب زنادقه اوزره رای فاسدلری ایله معنالر ویروب
کفره و منافقین حقلرنده اولان آیات قرآنیه یی اصحاب
کرام مذکوره دن حقلرنده در دیوب اهل سنت اولان
مسلمینک قتللری مباح و نساء لرندن اسیر ایتدکلرینک
بلا نکاح وطیلرنی حلال بلوب جنسنده رؤیة الله اکار
ایدوب و نحالدر دیوب و علماء ضالته سی بو وجه اوزره
فتوالر ویروب رئیسلری اولان شاه و سائر حکام

ولا باس بموادعة المرتدین الذین غلبوا علی
دارهم لانه لا قوة للمسلمین علی قتالهم
فکانت الموادعة خیرا لهم بکره اخذ
الجعل منهم علی الموادعة بخلاف اهل
الحرب لانه ما یؤخذ علی الموادعة من
المال بمنزلة الخراج ولا یجوز اخذ الخراج
من المرتدین بعد الذمة فکذلک منهم
لا یرده علیهم لانه اعانة لهم من المسلمین
فی نفوسهم و اموالهم و بعد ما غلبوا علی
دارهم فقد صار دارهم دار حرب حتی اذا
وقع الظهور علیهم یکون مالهم غنیمة
للمسلمین فکذلک ما یؤخذ منهم بالموادعة
یکون سالما للمسلمین لا یرد علیهم وان
اسلموا

فی شرح سیر الکبیر فی اول
باب الموادعة

الرافضی ان سب الشیخین و لعنهما یکون کافرا
و اذا کان یفضل علیا علی ابی بکر و عمر
رضی الله عنهما لا یکون کافرا و لکنه مبتدع
و المعتزلة مبتدع الا اذا قال باستحالة
الرؤیة فحینئذ کافر

خلاصه فی الفصل
من کتاب الفاظ الکفر

ومن انکر خلافة ابی بکر فهو کافر فی الصحیح و منکر خلافة عمر رضی الله فهو کافر فی الاصح
و یجب اکفار الخوارج فی اکفارهم جمیع الامة سواهم و تجب اکفارهم باکفار عثمان
و علی و طلحة و زبیر و عائشه رضی الله عنهم

سراریه فی الثانی من الفاظ الکفر

ومن قذف عائشه رضی الله عنها بالزنا او قال ابو بکر لم یکن من الصحابة او قال الله تعالی ...
فی باب خطابات ...

و حکم الملاحدة حکم اهل الردة فانهم یجوزون
النسخ بقول امام الوقت و من کان
معتقدا بهذا یکون حکمهم حکم اهل الکفر
و ما لهم مباحة و اموالهم و ذراریهم فی
الاهل الاسلام و لغنائهم حکم اهل النار
لا یصلی علیهم و من و افقهم فحکمه کحکمهم

جواهر الفتاوی فی کتاب
اصول الدین

کرامحلری وسائر ساحەلری بو اقوال کاسدە و افعال
فاسدەیی حق اعتقاد ایلەلر بو مقولە اقوال افعالی
حق اعتقاد ایدن ملاعینک اوزرلرینە احکام مرتدین
اجرا اولنوب وکندولرە تمکن ایتدکلری دیارلری
دار الحرب اولورمی **الجواب** دیارلری
دار الحرب اوزرلرینە احکام مرتدین اجرا اولنور

بو صورتدە مسلمیندن بر طائفە ملاعین مزبورەنک اول
دیارلری اوزرلرینە هجوم ایلەلر ذکر اولنان فعلری
مرتکب و معتقد اولانلرک رجال و نسا و صبیان و
اموال‌لرینک و اول دیارده متمکن اولوب کفر اصلی ایلە کافر
اولانکفرەنک نفوس و اموال‌لرینک حکم شرعیسی نەدر بیان بیورلە
الجواب ملاعین مزبورەنک اسلامە کلمیین رجالی علی
طریق الاستیصال قتل و نسا و صبیانی استرقاق اولنوب
مال‌لری غنیمتدر نسا و صبیانی قتلدن جبری طریق ایلە
اسلامە جبر اولنورلر نسالرینک اسلامە کلمدکجە وطیلری
حلال اولمز اول دیارده متمکن کفر اصلی ایلە کافر اولنلر
حربی حکمندە اولملریلە رجال و نسوانی و صبیانی اسلامە
جبر اولنمازلر و اسلامە کلمیین کتابیە نسالرینک وطیلری
دخی حلال‌لردر الحق اول دیارده اولانلر اهل سنتە تعرض
تعرضدن احتراز تام لازمدر

روافض عجم دیاری اوزرینە اهل اسلامدن هجوم ایدن
مسلمین روافضک اسلامە کلمیین رجالنی قتل ایتمک لازم
ایکن ایتمیوب سبی و استرقاق و اسلامە کلنلری دخی سبی
و استرقاق و بیع ایتملری مشروع میدر
الجواب دکلدر

روافض عجم دیارلری اوزرینە اهل اسلامک هجوم ایتدکلرندە
ملاعین مزبورەنک نسالرندن سبی و استرقاق ایتدکلری
جاریەلردن رفض اعتقادندن توبە و رجوع ایدوب
اسلامە کلنلرک ملک یمین ایلە وطیلری حلال
اولورمی **الجواب** اولور

دیارلری دار الحرب و اهالیسی مرتدە حکمندە اولان روافض

عجم

عجم دیارلری اوزرلرینە سید سلاطین امام مسلمین اولان
پادشاه هم کث طرف باهر الشرفلرندن تعیین اولنان عسکر
اسلامدن زید اول دیارە اهالیسندن عمرو روافضینک کفری
موجب رفض اعتقادیلە معتقد اولان زوجەسی هندی سبی
استرقاق و دار اسلامە اخراج ایتدکدنصکرە هند رفض
اعتقادندن رجوع ایدوب اهل سنت و جماعت مذهبی
ایلە معتقدە اولدقدنصکرە زید هندی بلا نکاح ملک یمین ایلە
وطی ایتمک جائز اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتدە بعض کمسنەلر هند عمرو رافضینک زوجەسی ایکن
سبی اولنوب عمرو حیاتدە اولمغلە هندک وطیسی حلال
اولمز دیسەلر اول کمسنەلرک بو قوللرینە اعتبار
اولنورمی **الجواب** اولنماز

اشبو سنە مبارکەدە روافض عجم دیارلری اوزرینە سید
السلاطین سلطان المسلمین پادشاهمز حضرتلرینک طرف
باهر الشرفلرندن تعیین اولنان عسکر اسلامدن زید اول
دیارە اهالیسندن رفض اعتقادیلە معتقد اولان هندی سبی
و دار اسلامە اخراج ایتدکدنصکرە عمرو هندی زیددن
اشترا ایلە هند ذات لبن اولمغلە عمرونک صغیرەسی بنتی زینبە
ارضاع ایتدیرمکدە باس وارمیدر
الجواب یوقدر

بو صورتدە زیدک اعتقاد باطلدن توبە و رجوع و اهل
سنت و جماعت مذهبینی معتقدە اولدقدنصکرە شاهدین
محضرلرندە هندی رضاسیلە تزوج ایدوب هند ایلە ازواج
معاملەسی مشروع میدر **الجواب** مشروعدر

دیارلری دار الحرب و اهالیسی مرتدین حکمندە اولان
روافض عجم دیاری اوزرینە هجوم ایدن عسکر اسلام
اول روافضک نسوانلرینی سبی و استرقاق ایتدکلرندن
صکرە اول نسوانلرک قبل الاسترقاق زوجلری اولان
کمسنەلر ظهور ایدوب اول نسوانلری بزم ایدی دیو
مسلمیندن بر طریق ایلە تخلیص مراد ایلەلر مزبورلرە
مساعدە اولنوب نسالری ویرلمک مشروع میدر
الجواب دکلدر

کفری موجب معتقدات باطلەیە معتقد اولوب
مرتد حکمندە اولان زید رافضینک رفض
اعتقادندە اولوب مرتد حکمندە اولان
زوجەسی هند اعتقاد باطلدن توبە و رجوع
و تجدید اسلام ایدوب اهل سنت و جماعت
مذهبینی معتقدە اولسە هند زیددن تفریق
اولنورمی **الجواب** اولنور صح

دار الحرب اولان روافض عجم مملکتی اهالیسندن
اولوب کفری موجب معتقدات باطلە ایلە معتقدە
اولان زید رافضی بین الروافض سیادت
ایلە موصوف اولسە مجرد سیادت ایلە موصوف
اولمغلە اوزرینە حکم و تداعی اولنمقدن خلاص
اولورمی **الجواب** اولماز

ولو ان اهل بلدة ارتدوا حتی صارت دارهم
دار حرب ثم وقع الظهور علیهم تقتل
رجالهم وتسبی نساؤهم وذراریهم کما
فعله الصدیق رضی الله عنه ببنی حنیفة
حین ارتدوا شرح السیر الکبیر
فی باب مراتدة المسلمین

والمحرمات الشرک کالوثنیات والمجوسیات
وغیرهن من الکفار سوی اهل الکتاب
الیهودیات والنصرانیات ولا یجوز نکاحهن
ولا وطئهن بملک الیمین وغیره فی
الحاوی القدسی من باب
المحرمات

بو صورتده مسلمیندن بر طائفه بلدهٔ مزبوره یه هجوم و
عنوة فتح ایدوب دار اسلام ایلدکلرنده زیدک اول
عقارانی غنیمت اولنورمی الجواب اولنور

نوع اخر فی احکام الکفرة بالکفر الاصلی من اهل بلاد روافض العجم

دار الحرب اولان روافض عجم دیاری اورزینه امام مسلمین
سید السلاطین پادشاهمز حضرتلرینک طرف عالیلرندن
تعیین بیورلان عسکر اسلام اولدیارلرده متمکن
کفر اصلی ایله کافر اولنلردن ور روافضک نسوان
وصبیانلرندن اسیر ایدوب مملکت عثمانی یه وغیریه
اخراج ایتدکلری تقوسک استرقاقی و بیعلری
مشروعمیدر الجواب مشروعدر

روافض عجم دیارنده متمکن شاه نامنده اولان رافضینک
تحت قهرنده اولوب کفر اصلی ایله کافر شوقدر نفر کمسنه لر
دار اسلام اولان مملکت عثمانی یه وغیریه امانله چیقوب
بعده دار اسلامده ذمت قبول ایتدکلرندنصکره
مسلمیندن بر طائفه اول دیارلر اوزرینه هجوم ایله لر
اول کمسنه لرک انده اولان اولادکبار و صغاری
و نسوانلرینک سبی و استرقاقی و مالکلرینک غنیمت ایتملری
مشروعمیدر الجواب مشروعدر

بو صورتده اول کمسنه لر وصغار اوزرینه ذمت قبول ایتمکله
دیارنجمده اولان اولاد و نسوانلریمز ذمی اولمش اولورمی
اولاد و نسوانلر بینه یاخود غنیمت اولنان مالکلر بینه تعرضه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

روافض عجم دیاری اوزرینه اهل اسلامدن هجوم ایدن
کمسنه لرک اول دیارده کفر اصلی ایله کافر اولوب
کتابی اولان نسواندن استرقاق ایتدکلرینک قبل الاسلام
وبعد الاسلام ملک یمین ایله وطیلری حلال
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اول نسواندن عاقله و بالغه اولوب مسلمه
کلمیلرینک اهل ذمت بیعلری مشروعمیدر الجواب مشروعدر

دیارلری دار حرب و اهالیسی اهل حرب حکمنده اولان
اشبو سنه ده فتح و تسخیر اولنمیه اولان روافض عجم دیاری
اهالیسندن اولوب کفری موجب معتقدات باطله یی
معتقد اولان غلاة روافضک رجالندن شوقدر
نفر کمسنه لر معتقدات باطله لرندن توبه و رجوع
و تجدید اسلام ایدوب اهل سنت و جماعت مذهبی
معتقد اولملریله قتل حقنده توبه لرینک قبولنه ذاهب
اولان مشایخ حنفیه نک قوللری اوزره پادشاه اهل
اسلام اول کمسنه لری قتل ایتمیوب اول دیارده تمکن
ایتمش اولسه لر مزبورلرک ذبیحه لرینک اکلی حلال
اولورمی الجواب اولور

دیارلری دار الحرب و اهالیسی اهل حرب حکمنده اولان
روافض عجم بلادندن نخجوان نام بلده اهالیسندن زید
رافضی عجم بلادندن اول بلده ده ایکن کفری موجب اولان
اعتقادات فاسده سندن رجوع و شرف اسلامله متشرف
اولوب اهل سنت و الجماعت مذهبی اوزره معتقد
اولدقدنصکره انده تمکن وتأهل ایدوب بعده فوت
اولسه زیدک حال رفضنده مالک اولوب نخجوانده
اولان عقارانی دار اسلامده اولان ورثه سنه انتقال
ایدرمی الجواب ایتمز

بو صورتده مسلمیندن بر طائفه بلدهٔ مزبوره اوزرینه
هجوم و عنوة فتح ایدوب دار اسلام ایتدکلرنده زیدک
مکرر اول عقارانی غنیمت اولورمی الجواب اولور

دیارلری دار الحرب و اهالیسی اهل حرب حکمنده اولان
روافض عجم بلادندن نخجوان نام بلده اهالیسندن
اولان زید رافضی بلدهٔ مزبوره دن چیقوب دار اسلامه
نقل اولدقدنصکره موجب کفر اولان رفض اعتقادندن
رجوع و شرف اسلامله متشرف و اهل سنت و جماعت
مذهبی اوزره معتقد اولوب بعده دار اسلامده تأهل
ایدوب متمکن ایکن فوت اولسه زیدک حال رفضنده
مالک اولوب نخجوانده اولان عقارانی دار اسلامده
اولان ورثه سنه انتقال ایدرمی الجواب ایتمز

اسلم حربی فی دارهم ثم استولینا علی تلک الدار
ترک له ما فی یده من ملکه و رقیقه و ولده الصغیر
و یغنم اولاده الکبار و امرأته الحبلی و ما فی
بطنها و دوره و ارضه و ودیعته عند حربی
و قال الشافعی لا یغنم و الصحیح قولنا لان ما فی
یده قد سبقت الیه ید المسلمین و کل
ما سبقت یده فهو اولی و اما العقار
فانه تابع للدار محفوظة بید سلطانهم
محمیة بحمایته فلم یکن له علیه العقار الیه
الحافظة الحامیة و لا الید الناقلة المتصرفة
فکان العقار تابعة و التابع للدار لا
یفارق اصله فاذا امکن بقاع اهل
الحرب بالقهر و الغلبة و ظهر حکم الاسلام
فیها ملکت ما هو تابع لها محیط رضوی

من باب الرجل یسلم فی دار الحرب

ولو صار احد الابوین فیئا و الصغیر فی دار
الحرب لم یکفر ذمیا تبعا له کالا یکون
مسلما تبعا له فی شرح سیر الکبیر
من باب الوقت الذی یحکم منه
المنافع خراج الرجوع

روافض عجم دیاری اوزرلرینه سید السلاطین سلطان
المسلمین پادشاهم حضرتلرینک طرف عالیلرندن تعیین
بیوریلان عسکر اسلام اول دیاره اوزرینه هجوم ایدوب
اهالیسندن کفر اصلی ایله کافر اولنلرک اولادصغارینی
سبی ایتدکلرنده صغارک احد ابوینلرینی معاسبی
ومعا دار اسلامه اخراج ایلسه لر احد ابوینلری اسلامه
کلمدکجه صغار مرقومک اسلاملرینه حکم اولنورمی

الجواب اولنماز

بوصورتده صغار مزبورونک اهل ذمته بیعلری مشروعمیدر

الجواب مشروعدر

دیارلری دار حرب واهالیسی اهل حرب حکمنده اولان
روافض عجم دیاری اوزرینه سید السلاطین پادشاهم
پادشاهم حضرتلرینک طرف عالیلرندن تعیین بیوریلان
عسکر اسلام اول دیاره اوزرینه هجوم ایدوب اا
اهالیسندن کفر اصلی ایله کافر اولنلرک اولادصغارینی
سبی ودار اسلامه اخراج ایتدکلرنده صغارک احد
ابوینی معا سبی ودار اسلامه اخراج اولنماسه صغار
مزبورونک دار اسلامه تبعا اسلاملریله حکم
اولنورمی **الجواب** اولنور

بوصورتده صغار مزبورندن بعضیلری اهل ذمت
طایفه سی اشتری ایتمش اولسه لر حاکم مزبورلره
اشترا ایتدکلری صغاری مسلمانلره بیع ایدرک ججو
جبره قادر اولورمی **الجواب** اولور

بوصورتده حاکم اول ذمیلری اشتری ایتدکلری
صغار مرقومه یی مسلمانلره بیع ایدرک ججو جبر ایتدکده
مزبورلر بیعدن امتناع ایلسه لر حاکم اول صغاری
مسلمانلره ثمن مثللری ایله بیع ایدوب ثمنلرین ذمیلره
ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

روافض عجم دیارنده شاه نامنه اولان رافضینک
تحت قهرنده اولوب کفر اصلی ایله کافر شوقدر نفر
کمسنه لر دار اسلام اولان مملکت عثمانیه وغیریه

امانله

ولو اشترى الكافر عبداً مسلماً
يجبر على اخراجه عن ملكه بالبيع فان
فصل والا باعه القاضي عليه ودفع ثمنه
اليه فتح القدير في باب استيلاء الكفار

الصبي يتبع ابويه في الاسلام والكفر ولا عبرة بالدار مع وجود
الابوين او احدهما فاذا سبي مع ابويه او احدهما و
ادخل الى دار الاسلام ومات ابواه او احدهما فهو على
دينهما الا ان يعقل الاسلام وان سبي وحده
فهو مسلم تبعا للدار

امانله جیقوب بعده دار اسلامده ذمت قبول ایتدکلرندن
صکره امام المسلمین سید السلاطین پادشاهم حضرتلرینک
طرف عالیلرندن تعیین بیوریلان عاکر نصرت مأثر اول
کمسنه لر اوزرلرینه هجوم ایتدکلرنده اول کمسنه لرک انده
اولان اولادکبار وصغار ونسوانلرینی سبی واسترقاق
ایدوب دار اسلامه اخراج ایتدکلرندن صکره اول کمسنه لرک
بعضیسی اقربلرندن ذی رحم محرم اولان اسیرلردن بعضینی
شرایا هبه ایله مالک اولسه لر مزبورلر شرعا آزاد اولورلرمی

الجواب اولورلر

دیارلری دار الحرب واهالیسی اهل حرب حکمنده اولان
روافض عجم بلده لرندن نخجوان نام بلده ده شاه نامنه
اولان رافضینک تحت حکمنده ایکن بلده مزبوره اهالیسنده
کفر اصلی ایله کافر اولان زید نصرانی امانله دار اسلام
اولان مملکت عثمانیه یه جیقوب بر سنه بروسه ده ساکن
اولوب ذمت قبول ایتدکدنصکره بروسه ده فوت
اولسه حالا زیدک نخجوانده اولان اناسی هند نصرانیه
زیده وارث اولورمی **الجواب** اولماز

بوصورتده بلده مزبوره اوزرینه زیدک فوتندنصکره
تعیین اولنان عسکر اسلام اول بلده یی فتح ودار
اسلامه الحاق ایتدکلرنده سید السلاطین پادشاهم
حضرتلری بلده مزبوره اهالیسندن کفر اصلی ایله کافر
اولنلری استرقاق ایتمیوب رجاللرینک رؤسلرینه
جزیه واراضیلرینه خراج وضع ایدوب نسا وصبیان
وامواللریله بلده مزبورده ابقا ایتدکدنصکره هند زیدک
ورائنی یاکه منخصره در دیو اخذ وقبضه عمرو دی نوکیل ایدوب
عمرو دخی بروسه یه کلسه حالا عمرو هند طرفندن وکالة
زیدک بروسه ده وصی مختاری بکرک یدنده
اولان ترکه یی دعوی واخذه قادر اولورمی

الجواب اولماز

دیارلری دار الحرب واهالیسی اهل حرب حکمنده اولان روافض
عجم دیارلری اوزرینه سید السلاطین پادشاهم حضرتلرینک

ولو فتح عنوة قسم بين الغانمين او اقر اهلها
عليها بجزية وخراج او اخرجهم منها وانزل بها قوما
غيرهم ووضع عليهم الخراج والجزية لو كانوا كفارا. فتح
در السير

طرف عالیلرندن تعیین بیورلان عسکر اسلام اول
دیاردن بر بلده یی عنوة فتح ایتدکلرنده مشار الیه حضرتلری
بلده مزبوره اهالیسندن کفر اصلی ایله کافر اولنلرک
رجال و نسا و صبیانلرینی استرقاق وماللرینی غنیمت
ایتمک جائز ایکن استرقاق و غنیمت ایتمیوب نفوس
مزبوره نک رجاللری اوزرینه جزیه و یرلرنده اولان
اراضیلرینه خراج وضع ایدوب نسا و صبیان و ماللریله
اول بلده ده ابقاسی مشروع می اولور **الجواب** مشروع و صحیحدر

نوع فی مسائل المتفرقات

روافض عجم دیاری اهالیسندن اولوب اصللرنده
مسلمان اولدیغی معلوم اولمیان نسواندن سبی اولنان
هند بطریق الاشترا الدکده واضع الید اولان زید
بن اصللرنده مسلمه ایدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب
هندک مدعی سی ثابت اولمیوب کندوده مسلمه سیماسی
اولمامغله قول مجرد ایله سبیلی تخلیه اولنور می
الجواب اولنماز

زید مسلم قزلباش کفرینه مخصوص اولان قالپاغی رضاسیله
باشنه کیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

دیار کرزار الحرب اهالیسی مرتدین حکمنده اولان
روافض عجم دیاری اوزرینه سید السلاطین سلطان
المسلمین پادشاه حضرتلرینک طرف باهر الشرفلرندن
جهاد ایچون تعیین بیورلان عسکر اسلام اول دیار
اوزرینه هجوم ایدوب مقدما و یریلان فتوای شریفه
منطوقی اوزره روافض مذکوره نک رجاللرینی قتل
و نسا و صبیانلرینی سبی و استرقاق و ماللرینی غنیمت
ایدوب دار اسلامه اخراج و اول نسالرک اسلامه
کلدکلرینه مالک اولان کمسنه لر ملک یمین ایله وطی
ایتدکلرنده مسلم اولان زید روافض مزبوره نک اوزرینه
جهاد و رجاللرینی قتل حرامدر نسا و صبیانلرینی سبی
و استرقاق و ماللرینی غنیمت مشروع دکلدر نسالرینی
بعد الاسلام دخی زنا در دیوب بو وجه اوزره

اعتقاد

اعتقاد ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان
و نکاح مصر اولورسه قتل اولنور

دیارلری دار الحرب و اهالیسی مرتدین حکمنده اولان
روافض عجم دیاری اوزرینه سید السلاطین پادشاهم
طرف باهر الشرفلرندن تعیین بیورلان عسکر اسلام هجوم ایدوب
رفض اعتقادنده اولانلرک نسالرینی سبی و دار اسلامه اخراج
ایتدکلرندنصکره دار اسلامده کفر اصلی ایله کافر اولان
ذمیلر اول نسالردن بعضنی اشتری ایلسه لر اول نسالری
مسلمانلره بیع ایدک دیو ذمیلره جبر ایتمک حاکمه لازممیدر
الجواب لازمدر

بو صورتده ذمیلر اول نسالری اشترا ایتدکلرندنصکره
وطی ایتمش اولسه لر مزبورلره نه لازم اولور **الجواب**
تعزیر شدید

روافض عجم دیاری اهالیسندن کفری موجب اعتقادات
باطله یی معتقد اولوب مرتده حکمنده اولان نسوان
سبی و استرقاق و دار اسلامه اخراج اولندقلرندنصکره
ذمیلردن بعض کمسنه لر اول نسواندن بعضیلرینی اشترا
ایلسه لر ذمیلر اشتری ایلدکلری اول نسوانی مسلمینه
بیعه جبر اولنورلر می **الجواب** اولنورلر

احکاملری احکام مرتدین اولان روافض عجم متمکن اولوب
دار الحرب اولان ممالک ایراندن شو قدر بلاد و قصبات
اوزرینه اهل اسلامدن بر طائفه هجوم و ضبط ایدوب
احکام اسلامی علی سبیل الاشتهار اجرا ایلسه لر اول
بلاد و قصبات شرعا دار الاسلام اولورمی **الجواب**
اولور

بو صورتده اول بلاد و قصبات اهالیلرندن کفر اصلی ایله
کافر اولوب ذمت قبول ایدنلر و کفری موجب اعتقاد
ایله معتقد اولان رافضیلردن توبه و رجوع ایدوب
اهل سنت مذهبی معتقد اولنلر اولدقلری مکانلرده ابقا
اولنوب بلاد و قصبات مزبوره دار الاسلام اولمدین باخود
اولدقدنصکره اهالیلرندن ممالک عثمانیه یه چیقان ذمیلر

وتجب الکفار الروافض فی قولهم برجعة الاموات
فی الدنیا وبتناسخ الارواح وبقولهم
ان جبریل غلط فی الوحی الی محمد علیه السلام
دون علی هؤلاء قوم خارجون عن ملة الا
سلام واحکامهم احکام المرتدین
خزانة المفتین فی السیر کذا فی
البزازیة والظهیریة

واجمعوا علی ان دار الحرب عند ظهور المسلمین
علیها تصیر دار الاسلام باجراء احکام
الاسلام فیها علی الاشتهار واما دار الاسلام
عند استیلاء الکفار علی سبیل الاشتهار
هذا عند ابی یوسف ومحمد رحمه وعند ابی حنیفة
رحمه لا تصیر دار الاسلام الا بثلثة شرائط
احدها ان تجری الکفار فیها بعد الغلبة علیها
احکام الکفر علی سبیل الاشتهار وثانیها
ان لا یبقی فیها مؤمن آمن علی نفسه بامانه
او ذمی آمن علی نفسه بامانه الاول وهو امانه
المسلمین وثالثها ان یکون متصلا صفة
بارض اهل الحرب بحیث لا تخلل بینها
بلدة من بلاد المسلمین محیط برهانیة فی الرابع

[illegible]

وضع
فی فتوة المجوسی
علی رأسه کفر وقال
صلا وبعض المتأخرین
قالوا بضرورة کدفع برداء عنده
اذا کانت النبوة لا للغبطة الان
دونها لا بأس به والصحیح انه یکفر
فصولین ومنه

[illegible]

ورفض اعتقادندن رجوع ایدوب سبی اولنلردن بعضیلری فوت اولدقده ترکه لری ادل بلاد وقصباتنده اولان ورثه لرینه انتقال ایدرمی الجواب ایدر

بو صورتده زید لردن ممالک عثمانیه ده فوت اولان کمسنه لرک باقلرنده موجود اولان مالکلرین وصیلری ورثه لرینه ایصال ایچون قبض مراد ایتدکلرنده امین بیت المال بیت المال ایچون ضبط قادر اولورمی الجواب اولماز

دیارلری دار الحرب واهالیسی مرتد حکمنده اولان روافض عجم دیارلرین اوزرینه پادشاهمز حضرتلری طرفندن ... تعیین بیورلان عسکر اسلامدن زید اول دیار اهالیسندن عمرو رافضینک کفرن موجب رفض اعتقادیله معتقده اولان زوجه سی هندرافضیه یی اشتراء ودار اسلامه اخراج ایتدکدنصکره هند رفض اعتقادندن رجوع ایدوب اهل سنت والجماعه مذهبی ایله معتقده اولدقدنصکره زید هندی اعتاق ایدوب وهند رضاسیله نقض شهود محضرلرنده زیده تزوج ایله بعده بر مدت مرورنده عمرو کلوب هندی اضلال وهند عمرو اخذ دیانت فرار ایله لر حالا زیدوعمرو هنده ظفر بولمغله هندی عمرودن الوب ازدواج معامله سن ایتمک استدکده عمرو هندو جه مجرا ادزره زوجه م دردیوب زیدی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

فصل فیما یکون کفرا من المسلم

هند زوجی زیده بنی بوشا دیوب زید بوشادم دیوب هند البته بوشانورم دیدکدنصکره هند الله تعالی حضرتلری صاغلغله تطلیقی رجاله تفویض ایتمیدی نه عجب ایتمش دیسه هنده نه لازم اولور الجواب کافر اولور تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

زید مسلم نامنده اولان عمرو مریضه اوزریکه فرض اولان بش وقت نمازی ادا ایله بلکه بو مرضدن خلاص اولورسن دیدکده عمرو بوقیاختنده حسته ایکن نه نماز قیلادم

ونه تکری به منت ایدرم بعد الیوم شیطانلره منت ایدرم دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم موجب کفر بعضی کلمات سویلمکله زیده بویله سوزی نیچون سویلرسن مسلم دکلمیسن اللهم .. فورقمز مسلمین دینلدکده بن مسلم دکلم الله دن دخی قورقم دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم مقلد لک ایدرکن قرآن عظیم الشاندن نیچه آیات کریمه یی مزاح وجهی اوزره اوقیوب وغازی استهزا واستخفاف ایتدکده اول مجلسده بولنان مسلمین صفالنوب اختیار ایلمک ایله لر زیده واول مسلمینه نه لازم اولور الجواب زید ومسلمینه تجدید ایمان ونکاح وتعزیر شدید

مسلم کچینن زید مقلد کیجه ایله حلوا مجلسنده اولوب تقلید ایدرکن باشنه بیوک صارق صاروب مکتب خواجه سی کبی الینه بر چبوق الوب دیر قاج اوشاقلری اوکنه اوتوردوب مالایعنی زهات سویلمکی تعلیم ایدرب سویلکه قادر اولمیانلری تلقه یه قویوب بونک امثالی مسخره لق ایله استهزاء علم ایدوب ومجلسده بولنان مسلمانلر دخی صفالنوب بالاختیار گلمک ایلسه لر زیده واول مسلمانلره نه لازم اولور الجواب جمله سی کافر اولورلر تجدید ایمان ونکاح وتعزیر لازم اولور

زید مسلم باسقلیه اولدقده کفره یه باسقلیه کز مبارک اولسون دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم مکه مکرمه یه وارن عمروه وارونیجک کعبه نک ادرسته سینه علیه یم دیسه زیده نه لازم اولور الجواب کافر اولور تجدید ایمان ونکاح ایتمزسه قتل اولنور

اوزرینه حج فرض اولان عمرو کعبه مکرمه یه کیدوب اسقاط فریضه حج ایدوب کلدکده صکره زید مسلم هند ایله چکیشوب هند سنک حجک نه اولهجقدر حجکه کلب بستک ... دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وتجدید ایمان ونکاح

زید زنی نوت اولدقده عمرو مسلم زید کفر اوزرینه وفات ایتمش ایسه

اجتمع المجوس یوم النیروز فقال مسلم خوب سیری نهاده انه یکفر وکذا لو قال مجوسیانه سوویث امسال یکفر خلاصه فی التشبیه بالکفار من کتاب الالفاظ الکفر

ومن استخفت بو نقیضه من فرائض الله تعالی او تحکم فی الاحکام المجمع علیه یکفر من الحاوی القدسی فی باب جنایة اللسان فی کتاب الجنایات

وهی اهل نار ر اهل جنت اوله جغنی الله بیلور دیوب کافرک
اهل نار اوله جغنده شک ایله عمرو نه لازم اولور

الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم جمله اولاد هند نصرانیه بی کوروکده نوله ایدی
کافر اولایدم هندی تزوج ایدردم دیسه زیده نه لازم اولور

الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم کفره نک قرال دیرطلرنده مزبورلرک نحل اجتماعنه
واروب انلر ایله اظهار سرور و مزبورلر ایله الله ظو تشتوب
آیین کفره اوزره خروس دیسه زیده نه لازم اولور

الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید رمضان شریفده بلا عذر صائم اولمامغله زیده نیچون
صائم اولمزسن دیدکده زید رمضان کونی سائر کونلر کبی
بر کوندر سن دخی بنم کبی صائم اولمه گناه دکلدر اگر گناهی
وار ایسه بن چکه یم دیوب صوم رمضانک فرضیتنی انکار
انکار ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان و
ونکاح مصر اولورسه قتل اولنور

زید علما در عمروه بره علمی فلان ایتدیکم دیو جماع لفظیله شتم
ایله زیدک مرادی علم دین اولمیجق زیده نه لازم اولور

الجواب تعزیر شدید تجدید ایمان ونکاح

زیده حلال لدن اکل ایله دینلدکده زید باکم حرام حلال لدن
سوکلیدر دیسه زیده نه لازم اولور الجواب

تجدید ایمان ونکاح

مسلم اولان زیدک لساننده کلمهٔ کفر صادر اولوب لکن
قلب لعتقادی اولماسه زیده تجدید ایمان ونکاح لازم اولورمی

الجواب اولور

زید مسلم موجب کفر بعض کلمات سویلدکده اول مجلسده بولنان
سلمین صفا لنوب اختیارلریله ضحک ایتسه لر زیده
واول مسلمینه نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید استخفافا و استهزاء بلا طهارة نماز قیلسه زیده نه لازم
اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم عمرو امامه اوتودیغک قرآنی فلان ایده یم دیو جماع لفظیله

قالت لعنت بر سوی دانشمند او قالت علی ابی الحمار فی دبر علمک یکفر ان اراد به علم الدین بزازیه فی الثامن من کتاب الفاظ الکفر

قیل لرجل کل من الحلال فقال الحرام احب الی من الحلال کفر السابع فی کلام الفسقة من کتاب الفاظ الکفر فی البزازیه

من تکلم بکلمة الکفر وضحک غیره یکفر ایضا الا اذا کان الضحک ضروریا بان یکون الکلام مضحکا درر فی کتاب الکراهیة والاستحسان

ولو صلی الی غیر القبلة متعمدا فوافق الکعبة کفر وبه اخذ ابو اللیث وکذا اذا صلی الی الثوب النجس متعمدا وکذا صلی بلا طهارة وقال رکن الاسلام السعدی من الصلوة لا الی القبلة وفی الثوب النجس لا یکفر وفی الصلوة بلا طهارة یکفر وذکر الحلوانی لو صلی بلا طهارة لا یکفر ایضا وقد اختلف روایة النوادر والمبسوط فیه فبعض اخذ بروایة النوادر انه یکفر وبعض اخذ بروایة المبسوط انه لا یکفر وقالوا الصلوة بلا طهارة لیست بصلوة لعدم الشرط فلا یکفر اجیب بانه استخفاف ... فقالوا البعض لو ما شیئ انه لا یصلی فقام وصلی بلا طهارة ... سجودها ... بزازیه فی الفصل السابع فی کتاب الفاظ الکفر

شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر تجدید ایمان ونکاح

زید ذمی شرف اسلام ایله مشرف اولدقدنصکره عمرو زیده حالا سن
مسلمان دکلسن کافرسن دیسه عمروه نه لازم اولور الجواب
عمرو زیده کافر اولمق اعتقادنده اولوب کافرسن دیسه
تجدید ایمان ونکاح شتم قصدیله کافرسن دیسه تعزیر

زید عمرو مسلم ذمیده اولان شو قدر غروش حقنی عمرودن
طلب ایتدکده عمرو زیده اول قدر غروشی دخی ویرایکیجی
آخرتده آل دیسه عمروه نه لازم اولور الجواب تجدید
ایمان ونکاح

نوع فیما یتعلق بسب النبی نعوذ بالله المحفیظ

زید مسلم مدینه منوره اهالیسندن عمروه چکشدکده بن اهالی
مدینه دنم دیدکده زید لعنت مدینه اهالیسنه دیوب بکم نیچون
لعنت ایدرسن حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم انده در
دیدکده استغراسه اولسون دیسه زیده نه لازم اولور الجواب
بلا تاخیر قتل اولنور

زید مسلم طایعا شرب خمر ایدوب سکران ایکن عیسی صلوات الله
علی نبینا وعلیه حضرتلرینه سب ایلسه زیده نه لازم اولور

الجواب بلا تاخیر قتل اولنور

زید ذمی پیغمبرمز حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم یاخود سائر
انبیا علیهم الصلوة والسلام حضراتندن بریسنه علنا
سب ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب بلا تاخیر قتل اولنور

بو صورتده زیدک قتلی سب ایله نقض عهد ایتمسی اولمغله
میدر یوخسه سیاسة میدر الجواب

سیاسة در

زید عمرو مسلمه حضرت داود علیه السلامک تاج اولادی وار
ایدی بیلورمیسن دیدکده عمرو طفل ایکن طغور عوری
اولان کر بنک تاج اولادی وار ایدیکن نه بیله یم دیسه
زیده نه لازم اولور الجواب بلا تاخیر قتل اولنور

فصل فیما لا یکون کفرا من المسلم

هندک فرزندی زینب عمدا وکسلا تارکة الصلوة اولمغله
هند زینبه نیچون نماز قیلمزسن دیو عتاب ایدوب

الا او اذا سب الرسول صلی الله علیه وسلم او واحدا من الانبیاء علیهم الصلوة والسلام انه یقتل حدا ولا توبة له اصلا سواء بعد القدرة علیه والشهادة او جاء تائبا من قبل نفسه کالزندیق لانه حد وجب فلا یسقط بالتوبة لا یتصور فیه خلاف لاحد لانه تعلق به حق فلا یسقط بالتوبة کسائر حقوق الادمیین بزازیه فی کتاب الفاظ الکفر وکذا فی فتح القدیر فی باب المرتد وکذا فی شفا للقاضی عیاض من کتاب الاوائل الفصل الرابع

وسئل عبد الکریم عمن قال لامراة حالة المعاینة علی ترک الصلوة اما تخافین الله تعالی فقالت لا ینبغی ان لا یکفر بهذه القول لانه الظاهر انه مراد بها من ذلک انه لا تخاف الله حقیقة الخوف واکثرنا لا نخاف الله تعالی حقیقة ولولا ذلک لما عصیناه بوجه اخر انه هذه الکلام تاویل یکفر انه تقال لا تخاف الله تعالی لانه کریم فلا یحکم بکفره وحزه القنادی فی الفصل ... بزازیه

اللهدن قورقمز میسن دیرکده زینب قورقیم دیوب بعده زینبه نیچون بویله سویلرسن دیدکلرکده زینب هند کریم وغفوردر انکچون قورقمام دیدم دیسه عمرو بویله دیمکله زینب کافر اولمش اولورمی الجواب اولماز لکن تعزیر اولنور

زید مسلم هند حاضر ناظردر دیسه زیده تجدید ایمان ونکاح لازم اولورمی الجواب اولماز

بعض الناس شایع ومستفیض اولان کلام که برکسنه من درویشم ودرویشانم دیسه کافر اولور دیو سویلیوب فی نفس الامر درویش ودرویشان دیمکله بویله دیین کمسنه کافر اولوب اول کمسنه یه تجدید ایمان ونکاح لازم اولورمی

الجواب اولماز

ما قول حضرت شیخ الاسلام دام حلال المشکلات الانام فیمن قال خدای باشد وچیزی نباشد هل یکفر هذا القائل لکون معنی قوله ذلک ان الجنة تفنی وهو خلاف قوله تعالی فی صفة الجنة اکلها دائم وقوله وما هم عنها بمخرجین بینوا لن اثابکم الله الملک الوهاب الجواب قد اکفر بعض الفقهاء قائل هذا القول واخطأه بعضهم والحق بانه خطأ اذ غایة ما فی قوله انه یصیر به من المبتدعین لا یکفر جمیع المبتدعین المتأولین من اهل القبلة ما لم ینکروا امرا من الضروریات الدینیة ولم یصدر منهم شیئ یوجب الکفر وتأویل الایتین ظاهر اولهما کثیر من السلف وهو الفناء الجنة والنار بتفرق اجزائهما ولو لحظة ثم یعیدهما الله تعالی نظر الظاهر قوله تعالی کل شیئ هالک الا وجهه وجمعا بین الدلیلین

زید مسلم زوجه سی هند مسلمه ایله چکشدکده جوارنده اولان کمسنه لر زیده نیچون چکشیرسن دیدکلرنده زید کافره کافر لازمدر دیوب مرادی هند باکند کافر اولمق اعتقادیله اولمیوب هندک باکه معامله سی بد وخباثت اوزره اولمغله اکرچه زوجانک معامله سی کبی معامله کرکدر دیمک اوله جق دیو بویله دیمکله هند زیددن بائنه اولورمی الجواب اولماز

زید برفعل

والمختار للفتوی فی جنس هذه المسائل ان قائل هذه المقالات لو اراد الشتم ولا یعتقده کافرا لا یکفر الخ فصولین
کذا فی خزانة المفتین فی
مسائل المرتد

زید برفعل شنیع اشلیوب بعض کمسنه لر زیدی لوم ایتدکلرنده زید دخی اعتذار ایدوب اظهار ندامتده مبالغه قصدی ایچون بردخی ایتمیه یم کافر ایدم مسلمان اولمیم دیسه زید بویله دیمکله کافر اولمش اولورمی الجواب اولماز لکن بونوعده کلام فاحشدن احتراز واستغفار مداومت ایتمک کرکدر

هند زوجی زیده سن ساملرک اسمرنه اینانرسن دیدکده سحرک وقوعی واردر اینانرم دیسه هند زیده سن بویله دیمکله کفر سویلمش اولوب بن سندن بائنه اولمش اولورم دیوب زیدی کندیله ازدواج معامله سندن منع قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مسلم عمرو ذمی یه سلام ویروب الفی کوکسی اوزره قویه زیدک بو وجه اوزره عمروه تعظیمی عمروک کفری ایچون اولمیوب بعض مصلحت ملاحظه سیله اولیجق زیده تجدید ایمان ونکاح لازم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بکر قاضی زیدک وجه محرر اوزره عمروه سلام ویروب الفی کوکسی اوزره قومغله کافر اولمشی اولوب زوجه هند مبانه اولور دیو هندی زیددن تفریق وبو وجه اوزره حکم ایدرب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید مسلمک عمرو ذمی ایله معامله سی اولمغله عمرو زیدک یانینه کلدکده زید عمروک کفرینه تعظیم قصد ایتمیوب معامله سنه بناء خوش کلدک صفا کلدک دیو بونکا امثالی تعظیمه متعلقه کلمات سویلسه زیده نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

زید مسلم هند نصرانیه یی تزوج مراد ایتدکده هند زیده اکر بنی تزوج ایدرسن بنده دخی مسلمان اولورم دیوب بعده هندک تزوجدن فارغ اولمغله هند بنی تزوج ایتمدک دیو اسلامه کلمسه بو مرتبه ایله زید هندک کفرینه راضی اولمش اولدیکفریله حکم اولنورمی الجواب اولنماز

باب فی احکام ما یتعلق بیت المال نوع فی الاراضی ومؤنتها

واذا دخل ذمی علی رجل فقام له ان قام طمعا فی میله الی الاسلام فلا بأس وان فعل ذلک تعظیما له فی غیر ان ینوی ما ذکرنا او قام تعظیما لغناه کره ذلک قال الطر سوسی ان قام تعظیما لذاته وما هو علیه کفر اذ الرضاء بالکفر کفر فکیف تعظیم الکفر
انتهی بحر رایق فی ازالة

ملکی فتح اولنان بلده اراضیسندن موات اولان بر قطعه‌یی قلیچ
اراضی‌یی پادشاه اسلام حضرتلری اوجاقلق اولمق اوزره
عمروه تملیک واحیایه اذن ویرمکله عمرو دخی اول اراضی‌یی
احیا ایله اراضی مرقومه خراجیه اولوب عمرونک ملکی
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید فوت اولوب ورثه‌سی اول اراضی‌یی زیدک
سایر ترکه‌سی گبی ملکیت اوزره ضبطه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

پادشاه اسلام حفظه الله تعالی ونصره حضرتلری بلاد حربیه‌دن
بر بلده‌یی قهرا فتح ایتدکده اهالیسی اوزرینه جزیه
وضع ایدوب واراضیلرینی یدلرنده ابقا ایله اول
اراضی خراجیه اولوب مزبورلرک ملکلری اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده اهالی مزبوره‌دن فوت اولنلرک اول
اراضیدن یدلرنده اولان اراضی‌یی ورثه‌لری
ضبط وبالفریضة الشرعیة بینلرنده اقتسام مراد
ایتدکلرنده اول اراضینک خراجنی قبضه مأمور اولان
زید سپاهی ورثه‌لری منع ایدوب اول اراضیلری
طاپو ایله آخره تفویضه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

قد اکفر بعض الفقهاء قائل هذا القول واخطأه بعضهم
والحق بانه خطأ اذ غایة ما فی قوله انه یجعله من المبتدعین
لا یکفر جمیع المبتدعین المأولین من اهل القبلة ما لم
ینکروا امرا من الضروریات الدینیة ولم یصدر
منهم شیء یوجب الکفر وتأویل الآیتین ظاهر اولهما
کثیر من السلف وذهبوا الفناء الجنة والنار بتفرق
اجزائهما ولو الخلط ثم یعیدهما الله تعالی کل شیء هالک
مکرردر وجمعا بین الدلیلین مکرردر

دار الحربدن بر قریه اهالیسی طوعا اتفاق ایله شرف
اسلام ایله مشرف اولسه‌لر اول قریه‌نک اراضیسی عشریه‌می
اولور یوخسه خراجیه‌می اولور **الجواب** عشریه اولور
بر بلده کنارنده اولوب کمسنه‌نک علاقه شرعیه‌سی اولمیان

الموات ارض لا یملک او ملکت ولم یعرف
مالکها وتعذر زرعها لکلها بمجیهها
باذن الامام درر غرر کذا فی الکشف
وفیه تفصیل فراجع الدرر

ولیس ... ما فتح عنوة واقر اهلها علیها او فتح
صلحا خراجیة ... هدایه ... العشر والخراج
... السیر

نصب المعنی کل ارض فتحت عنوة صارت
ارض خراج اذا اقام علیها اهلها
فتح القدیر فی باب العشر
والخراج

[illegible] ... العشر والخراج

وکل ارض اسلم اهلها او فتحت عنوة وقسمت
بین الغانمین فهی ارض عشر لان الحاجة
الی ابتداء التوظیف علی المسلم والعشر
الیق به لما فیه من معنی العبادة وکذا
هو اخف حیث یتعلق بنفس الخارج
هدایه فی باب العشر والخراج

بلغ

برمقدار

برمقدار میری یرلر قبل سلطنت علیه‌دن زیده تملیک اولنمغه
مراد اولنوب بیت المالده مضایقه اولماسه اول یرلری وجه
اوزره تملیک اولنمق مذکورده شرعا صحیح ومعتبر اولورمی **الجواب**
پادشاه عالمپناه ایده الله وقواه حضرتلری مصالح مسلمین
ایچون ناظر اولدقلری اجلدن قول مفتی به اوزره طرف
عالیلرندن ضعف قیمتی ایله بیع اولنمق ایله اولور

موره جزیره‌سنی حربی کفره یدلرندن پادشاه اسلام استخلاص
وفتح ایتدکده جزیره موسوده بیت المال ایچون اعداد
اولنان یرلردن برمقدار یرلری جزیره مزبوره‌ده دفتر
داری با امر شریف بیعه مأمور اولدقده ثمن مثلندن نقصان
فاحش ایله عمروه بیع وتسلیم ایلسه حالا دفتردار اولان
بکر اول یرلری بافرمان عالی شرعا عمرونک یدندن نزع ایدوب
بیت المالده مضایقه اولمامغله ضعف قیمتی ایله شرایه
طالب اولنلره بیع وتسلیم ایلمک مشروعمیدر
الجواب مشروعدر

برخاصک حدودی داخلنده واقع میری قوریه‌ده پادشاه
اسلام قسراقلرین رعی ایدن کمسنه‌لره اول خاصک
طبراغنده برمقدار یر قبل سلطانیدن تعیین اولنوب
اول یرده راعیلرک حاصل ایتدکلری محصوللری خدمت رعی
مقابله‌سنده قدیمدن الیه کلان اونده بر خراج مقاسمه التمیه
دیوان سلطانی صادر اولمشیکن حالا قسراقلرک جبرا
معتین راعیلری اولان زید وعمرو اول یرلری زراعت ایتدکلرنده
اول خاصک ضابطی بکر خلاف امر شریف حاصل اولان
محصوللرندن عشر ورسم نامنه نسنه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

نوع فی احکام المصارف فی بیت المال

اموال بیت المالدن مال جزیه‌نک شرعا مصارفی نه محللردر
الجواب سد ثغور وبنای قناطر وکفایه قضاة وعلما وعمال
ومجاهدین مال جزیه‌نک مصارفیدر

خراج ارض واعشاردن بیت الماله حاصل اولان مالدن
بعض علما المستحقینه دولت علیه‌دن وظیفه تعیین اولنمق

الرابع [illegible] ...
... [illegible]
... القضاوی ... العصر
... السیر

الثالث الخراج والجزیه ویصرف ذلک
الی عطایا المقاتلة والی ما فیه صلاح
المؤمنین والی کل من تقلد شیئا
من امور المسلمین من المحیط
الرضوی

ویصرف الخراج والجزیه فی مصالح المسلمین
کسد الثغور وبناء القناطر والجسور
وکفایة العلماء والمدرسین والقضاة
والعمال والمقاتلة وذراریهم ملتقی
فی فصل الجزیه من کتاب السیر

مسئله ده تعمیدر الجواب علمادن فقیر و غنی مطلقا مصرف
خراجدر لکن اعشارده علمانک فقراسی مصرفدر
اغنیاسنه حلال اولماز

بو صورتده اوقاف صحیحه دن اولوب مستغلاتی قرا و مزارع
اولمغله ایرادی خراج ارض و اعشاردن اولان بر وقفک
غله سندن بعض مستحقینه خلاف شرط واقف وظیفه لر
احداث و تعیین اولنوب استحقاقلری اولمسه غله دن
ویریله دیو یدلرینه برات شریفلر ویرلمکله مزبورلر دخی
وظایف مقابله سنده معین اولان خدمات علمیه یی بعد
الاداء مستحق اولدقلری وظیفه لرینی متولی یدلرنده اولان
غله دن طلب ایتدکلرنده متولی خلاف شرط واقفدر
دیو ویرمامکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زعمادن اولمغله نیجه سنلر سفره کیدوب پیر و فقیر
اولوب مالا و بدنا سفره اقتداری قالمغله قانون
اوزره جبه لی ویرمک اوزره زیده تقاعد احسان
اولنوب زعامتی محصول شرعیسندن میری یه ویردیکی
جبه لیدن فضله سنه ده زیده کچنمکه کافی بر مقدار
سنه قالورسه اول زعامتک یرلری اراضی عشریه دن
اولوب زید دخی فقیر اولسه قلان فضله زیده حلال
اولورمی الجواب اولور

مریم خاتون زیده میریدن تعیین اولنان سنوی
شوقدر اقچه علوفه طرف میریدن بر بلده جزیه دارندن
سبب تحریر ایله حواله اولنوب زید سفر همایونه کیتمکله
مبلغ مزبوری جزیه دارک قبضنه عمرو توکیل ایدوب
عمرو دخی بعد القبض فوت اولوب ورثه سی مبلغ مزبوری
قبض ایتدکده صکره زید سفردن کلوب مبلغ مزبوری
ورثه دن طلب ایتدکده ورثه زیده اولقدر اقچه یی
جزیه دن تعیین مشروع اولمغله جائز کرجزیه دار مبلغ
مزبوری یزده سنه ویرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

ارباب جهاده بیت المالدن ویریلان علوفه و تیمار زعامت مشلردن

نعیین

الرای الی الامام فی تفضیل و تسویة من غیر ان
یمیل فی ذلک الی الهوی و یحل لهم
ما یکفیهم و یکفی عیالهم من بیت المال

تعیین اولنان محصول اجرتیدر بو خصوصه صله مبدر
الجواب صله در

نوع فی التزام مؤنة الاراضی و بعض احکام الفراغ

بر بلده نک والیسی زید سفر همایونه کتدکده قاضیلری قریه
لرینی اخذه ویرمکه منسلمنی توکیل ایتمکله متسلم دخی خاصلرک
قریه لرینی شوقدر اقچه به التزام ایله عمروه ویروب بدل التزامدن
زیاده سی محمدک اولمق اوزره وکالة ویروب عمرو دخی
خاصلرک قریه لرینی ضبط و محصول شرعیسنی قبض
ایتدکدنصکره زید سفردن کلوب عمرک مقبوضنی بدل التزامدن
زیاده اولمغله زید التزامه راضی اولمیوب عمرک مقبوضندن
عملنک اجر مثلندن ماعداسنی عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید سپاهی تیماری قریه سنی عمرو و بوزغورش التزام ایله ویروب
بوزغورشی الدقدنصکره عمرو اول تیماری ضبط و حاصل اولان
محصولنی قبض ایتدکدنصکره مقدما امر شریف ایله محصول
تیماردن میری یه ویرمکه مأمور اولدیغی جبه لو اقچه سنی زید
بر قاچ سنه ویرمکله سنین مزبوره نک جبه لو اقچه سیچون
محصول مزبورک مجموعنی قبل سلطانیدن امر شریف ایله
عمرودن النسه عمرو زیده ویردیکی بوزغورشی زیددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقف طوزله ده حاصل اولاجق طوزی متولیسی عمروه بر
سنه تمامنه دک شوقدر اقچه یه التزام ایله ویردکدن
صکره متولیسنک التزامی صحیح اولمامغله طوزله یی عمروه ضبط ایتدرمیوب
وقف ایچون کندی ضبطه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید سپاهی تیماری قریه لرینی شوقدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویروب
مبلغ مزبورک بر مقدارینی بشلی عمرودن الوب عمرو تیماری
ضبط و محصولنی قبض ایتدکدنصکره عمرو دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولسه حالا زید عمرودن بشلی الدیغی
مبلغ مزبوری زیدک دائنلرینه ویروب عمروک مقبوضی
اولان محصولی اخذ ایتمک استدکده دائنلر المیوب اول محصولی

بینهم‌ده تقسیم ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نوع فی فراغ التیمار

بر تیماره متصرف اولان زید خسته اولوب عقلی بالکلیه زائل ایکن اول تیماری عمروه فراغ ایله فراغ مزبور معتبر اولورمی
الجواب اولماز

زید نفس حیوة ایله متصرف اولدیغی میری مقاطعه‌یی شو قدر آقچه بدل مقابله‌سنده عمروه فراغ ایتمکله اول مقاطعه زیدک فراغندن برات ایله عمروه توجیه اولنوب بعده زید مبلغ مزبوری عمرودن الماددن فوت اولسه ورثه‌سی بدل مزبوری عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده عمرو زیده بدل مزبوری ویرمیوب اوزرینه حجت ویرمش اولسه ورثه‌سی اول حجته بناءً مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متولیسی اولدیغی وقف مقاطعه‌یی شو قدر آقچه‌یه التزام ایله عمروه ویردکده محصولدن بدل التزامدن زیاده‌سی عمروک اولمق اوزره ویروب عمرو دخی ضبط و برقاچ ییلک محصولنی قبض ایتدکده مقبوضنی بدل التزامه بالغ اولماسه عمرو مقبوضندن عملنک اجر مثلندن ما عداسنی زیده ویررکن زید المیوب عمروک مقبوضنی تماما المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر تیماری برات ایله متصرف ایکن اول تیماری زید فوت اولدی دیو برات ایله عمروه توجیه اولنوب عمرو دخی تیماری ضبط و محصولنی قبض و درانبار ایتدکدنصکره اول تیمار عمروک رفعندن زیده توجیه اولنسه زید عمروک قبض و درانبار ایتدیکی محصولنی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب امر سلطانی اوزره عمل اولنور لکن عمروک کذب وحیله‌سیله توجیه اولنمش ایسه محصول مرقوم عمرودن النوب زیده ویریلمک رای حسندر

فی مسائل الشتی [illegible]

بر بلده دار الحرب ایکن اهالیسندن زید حربی عمرو حربی‌یه شو قدر آقچه قرض ویروب بعده بلده مزبوره فتح اولنوب دار اسلام اولدقده زید عمرو ذمت قبول ایله‌لرحالا

زید مبلغ

ولو کانت المبایعة بین الحربیین ثم دخل الینا بامان فخاصم فیه احدهما صاحبه لم یسمع القاضی خصومته بخلاف ما اذا اسلما او صارا ذمة وهو نظیر ما لو اقرض احدهما صاحبه مالا او داینه ثم خرجا الینا بامان فان القاضی لا یسمع الخصومة بینهما بخلاف ما اذا اسلما او صارا ذمة فی شرح السیر الکبیر فی باب معاملة المسلم المستأمن مع اهل الحرب فی دار الحرب ولا یباع منهم سلاح ولا خیل ولا حدید ولو بعد الصلح
تنقیح فی السیر

دار الحرب دار اباحة لا دار عصمة شرح السیر الکبیر فی الغنیمة

الا بیع عقد الشرکة [illegible] المعاملة [illegible]

زید مبلغ مزبوری عمرودن دعوی ایتدکده قاضی زیدک دعوای مرقومه‌سنی استماع و حکم ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

[illegible]

زید مسلم حربی کفره‌یه کوکورد جبه و باروت بیع ایدر اولسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید ایله زجر و منع اولنور

سید السلاطین سلطان المسلمین پادشاهمزک طرف عالیلرندن دار الحربه جهاد ایچون تعیین اولنان عسکر اسلامه تنفیل عام اولنمغله اول عسکردن برقاچ نفر کیمسنه‌لر دار الحربدن بر محله واروب هجوم مراد ایتدکلرنده اخراج ایده‌جکلری اسیر وسایر مال بینهم‌ده مشترک اولسون دیو عقد شرکت ایدوب ایچلرندن زیدی بارکیر و بعض اشیالرین حفظ ایچون اول یرده قویوب اخرلری هجوم و شو قدر اسیر و مال اخذ ایدوب دار اسلامه اخراج ایله‌لرحالا فوت اولمغله ورثه‌سی بو وجه محرر اوزره عقد شرکته بناءً هجوم ایدن کیمسنه‌لره اخراج ایتدکلری اسیر و مالدن زید ایچون حصه ویرک دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده زیدک اول محلده بارکیر و اشیالری حفظ ایتدیکی ایچون اول قدرنک اجر مثلی اول کیمسنه‌لره لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هنددن کلمهٔ کفر صادر اولوب تجدید ایمان ایلسه زید هندی تزوجه طالب اولیجق مهر یسیر ایله نفسنی زیده تزویجه جبر اولنورمی
الجواب اولنور

بو صورتده هند عنادا نفسنی زیده تزویجدن امتناع ایلسه هند تجدید عقد ایدنجه حبس اولنورمی الجواب اولنور

کتاب البغاة

اهل اسلام عصر واحدده ایکی کیمسنه‌یه بیعت ایدوب امام نصب ایتمک جائز اولورمی الجواب ایکی امامک عصر واحدده اجتماع ایتمک عدم صحتی اجماع اصحاب ایله ثابتدر مگر هر برینک مملکتی اراسنده بیننده بحر هند کبی بر حاجز عظیم اوله که هر بری اخرک مملکتنده تدبیر وحمایه‌یه قادر اولمیه‌لر

امراة ارتدت العیاذ بالله تعالی واخذت بقول العقاری حرمت علی زوجها فان اسلمت وابت تجدید النکاح لا یمکنها لان التوبة لا تظهر الا اذا رغبت بالزوج لان انقطاع النکاح حکم الردة فاذا امتنعت عن تجدید العقد فهی غیر تائبة بل هی مصرة علی الکفر فتحبس حینئذ الی ان تتوب وذلک بان ترضی بتجدید النکاح جواهر الفتاوی فی باب الاول من کتاب النکاح

قال الامام ابو البرکات النسفی فی کتابه الموسوم بالاعتماد فی الاعتقاد ولا یجوز نصب امامین فی عصر واحد خلافا للروافض والکرامیة وقال ابو بکر رضی الله عنه لا یجوز فی عهد واحد انقیاد والیه ولم ینکر علیه ذلک منهم اجماعا وقال فیه ایضا اذا عقدت بیعة خلیفة فانه الی [illegible] الحکم فی الباقی اشتهر بعبارته م ابو هریرة رضی الله عنه اذا بویع لخلیفتین فاقتلوا الآخر منهما الحدیث قیل معناه اذا بویع لخلیفتین متعاقبا فبیعة الاولی صحیحة یجب الوفاء بها وبیعة الثانیة باطلة یحرم الوفاء بها ویحرم علیه طلبها سواء عقدوا للثانی عالمین بالاول او جاهلین وسواء فی بلدة او بلدتین وسواء کانا دار الاسلام منعة او لم یکن فیجب ابطال بیعة الاخر وان اخره وان اتفق معه نفر ولم یمتنع عن طلب الخلافة یقاتلونه
شرح المشارق للشیخ اکمل الدین

وفي زماننا سلطنة القرشية ضرورة حتى ينتظم الجمع والاعياد ونصح الانكحة
ونهما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اسمعوا واطيعوا ولو استعمل عليكم
عبدا فيول المراد انها غير شرط للملك عندنا ضرورة لكنها شرط
للخلافة النبوية التي تمتد على ثلثين تعويل العلوم للعلامة صدر
الشريعة في بحث الامامة

بو صورتده ابا و كرامى واجداد عظامى ملوك دائما اولا
سلطان البرين خادم الحرمين الشريفين سلطان محمد خان ادام الله
اجلاله ماكررا تجديدا ان حضرتلرينه جمهور مسلمين عقد بيعت و امام
نصب ايدوب بو قدر سنه دنبرو امامتى مستقراولوب قديمدن نصكره
ضبط ايالتنده اولوب سيف ايله فتح ايتديكى ممالكنه متصل
بلدهٔ اصفهان و قربنده اولان بعض بلادده اطالهٔ دست
تسلط ايدن زيد دعواى امامت و سلطنت ايدوب مسلمينك
بعض كمسنه لر دخى بيعت ايدوب امام نصب ايتملريله سلطان
موى اليه حضرتلرينه ادم و مكتوب كوندروب بلدهٔ اصفهان
كرسى ممالك روافض اولوب و حالا بنم ضبطمده اولمغله خليفه
مشار اليها امام العصر عالم دولته حضرتلرينك روافض
تجديدن فتح و تسخير ايلديكى بلادى اياليى باكه تسليم ايدك ديو
الحاح صدد ننده اولسه زيدك حكم شرعيسى نه در بيان بيورله در

الجواب زيد باغى اولوب خلعى واجبدر اكر تصدى ايتديكى
دعوادن رجوع ايدوب ربقهٔ بيعت ظل الله مشار اليه
حضرتلرينى قلادهٔ كردن اطاعت ايدرسه فبها و اكر دعواسنده
اصرار ايدوب اطاعتدن ابا ايدرسه فان بغت احديهما
على الاخرى فقاتلوا التي تبغي حتى تفيء الى امر الله نص كريمنك
حكمنجه و صحيح مسلمده ابو سعيد الخدرى رضى الله تعالى عنه
حضرتلرندن روايت اولنان اذا بويع لخليفتين فاقتلوا
الاخر منهما حديث شريفى موجبنجه قتاللرى
عامهٔ مسلمينه واجب الحضور

بوندن اقدم ولايت ايرانده بلدهٔ اصفهانده و حواليسنده
اولان بلادده اطالهٔ دست تسلط ايدن مير اشرف نام متحصنك
سلطنت و امامت ادعاسى شروع اولنوب امام اقدم
سلطان المسلمين پادشاهمز حضرتلرينه اطاعتدن و دعواى
سلطنتدن فارغ اولوب اولمديغى تقديرجه باغى و قتالى
مشروعدر بو نص قرآنى و حديث نبوى منطوقى اوزره
فقهاء حنفيه و اهل كلام و علماء شريعتك امضا و ختملرينى
محتوى مسطور اولنان فتواى شريفه و علماء شريعتك امضا
و ختملرينى شامل شخص مزبورك طرفندن اولوب رئيس اولان

كمسنه لره

بيمدة

قال ابو حنيفة رحمه الله تعالى واصحابه لا يشترط
تولية السلطان ان يكون قرشيا ولا مجتهدا
ولا عدلا بل يجوز التقليد من السلطان
العادل والجائر واصله قصة معاوية
فان الصحابة رضي الله عنهم تقلدوا منه معاوية
الاعمال بعد ما ظهر الخلاف مع علي رضي الله
عنه في نوبته والشافعية كلهم شرطوا ان
يكون السلطان مجتهدا قرشيا وهذا
لا يوجد في الترك ولا في العجم فلا يصح
سلطنة الترك عندهم ولا يصح تولية
القضاء من الترك على قياسهم لانه
لا يصح ان يكون سلطانا فكيف يصح
التقليد منه • وفي هذا القول من المفاسد
ما لا يخفى وفيه من الايذاء للسلطان وصرف
الرعية عنه ومنافرة الجند عنه ما لا يخفى
ولهذا قلنا ان مذهبنا اوفق للترك
واصلح لهم من مذهب الشافعي في
الترك للعلامة الطرسوسي الحنفي صاحب
النفع الوسائل في اول الامانة العظمى
افضل من النوافل ويجب ان يكون عالما بلا
عوض وتقلده بلا عوض والا يرضى بقتل
مسلم ولا مسلمة ولا ذمي قادرا على المنع
ولا يجب ان لا يكون قرشيا فقوله في الاشباه
والنظائر وشرط ان يكون قرشيا
غير مسلم ولا يجوز تعدده في عصر واحد
بخلاف ولا ينعزل بالفسق بخلاف القاضي
فانه يجب عزله في ذخيرة الناظر في
القاعدة الثانية من الفن الاول من الوجوه
للشيخ علي الطوري

كمسنه لره خطابا تحرير و ارسال اولنان عربى مكتوب مزبوره
واصل اولدقده منطوقيله عامل اولمیوب الائمة من قريش
حديث شريفنه تشبث ايدوب بو حديثك حكمى اليوم جاريدر
قريشيم اما منم سعد اوزره دردیوب و ابو بكر الصديق رضى
الله عنه حضرتلرندن جمهور فقهاء و اهل كلامك عصر واحدده
عدم جواز تعدد امامه استدلال ايتدكلرى لا يصح السيفان
في غمد واحد حديث شريفنك معناسى تفسير و جميع علمانك
اتفاق ايتدكلرى معناى ترك ايدوب تعدد امامك جوازينه
جمهور علما ذاهب اولمشلردر ديو مزبورك جواب صددنده تحرير
و ارسال ايلديكى مقالات معتمده و مقبول عليها ميدر

الجواب الائمة من قريش حديث شريفى صاحب شريعت
صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن صحيحا مرويدر لكن حكمى خلافت
كامله زمانه كه بعد رسول الله اوتوز سنه يه مقصور اولديغى
اكثر كتبده مسطوردر و حديث صديقى يه بوانه دك جميع علمانك
ويرديكى معنايى ترك ايدوب كندى بلركنه ويردكلرى معنى غلط
فاحشدر جمهور فقهاء كرام و كبراء اهل كلام عصر واحدده
تعدد امامك عدم جوازينى على وجه التحقيق بيان ايتدكلرى
موضعده حديث مذكور ايله استدلال ايلمديلر تعدد امامك
جوازنده اولان قول شاذدر معتمد عليه دكلدر ديو معتبراتده
مصرحدر تعدد امامك جوازينى جمهور علماء دردیو ادعالرى
و ترويج ايچون تحرير ايلدكلرى نقول كه عبد الجباردن و بونك
امثالى معتزلى و مجهول احوالدن اولميان كمسنه لردر اهل سنت كتابلرندن
اخذ ايتدكلرى نقوللك معنالرينى عدم فهملرندن ناشى جواب
صددنده ايتدكلرى مقالات سخيفه و مغالطه در بالخصوص
شخص مزبورك قريشى اولديغى ثابت دكلدر دعواسى علامت
صفرا ايله ثابت اولماز شخص مزبورك دعواى مذكورنده
ثابت اولوب اطاعت و انقياد ايتمزسه كندى و اتباعى
باغيلردر قتاللرى عامهٔ مسلمينه
واجبدر

بوندن اقدم اصفهان و حواليسنده اولان بلادى تغلب ايله ضبط
ايدوب امامت و سلطنت ادعاسنده اولان مير اشرف نام

لما كان القتال مع اهل البغي وقطاع الطريق
مأمورا به الحق بقتال اهل الحرب
معراج الدراية في باب الشهيد
في كتاب الصلوة كذا في
البحر الرائق

الشهيد من قتله اهل الحرب والبغي
وقطاع الطريق او وجد في المعركة وبه
اثر او قتله مسلم ظلما ولم يجب بقتله
دية زيلعي في باب الشهيد
من كتاب الصلوة

والحاصل انه متى وجد قتيلا من القتال مع اهل الحرب
او مع اهل الحرب او مع اهل البغي والخوارج
او مع قطاع الطريق وهو يدافع عن نفسه
او ماله او اهله او واحد من المسلمين او عن اهل
الذمة فهو شهيد منبع شرح المجمع
في فصل الشهيد من كتاب
الصلوة كذا في عامة
الكتب

نام شخص دعوای مذکوره سنده‌ن فارغ و امام حق پادشاهم حضرتلرینه
الطاعت والانقیاد ایتمامکله مزبور و اتباعی باغیلر اولوب
قتاللرینه شروع اولمغله مشار الیه حضرتلرینک طرف عالیلرندن
مزبورلر قتاللری ایچون تعیین اولنان عسکر منصوره اونلرله
قتال واجب اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده تعیین اولنان عسکر منصوره اول باغیلر ایله
مقاتله ایده‌گلورکن باغیلری قتل ایدنلر غازیلر اولوب
باغیلرک عسکرمزه قوه‌دن قتل ایتدکلری کمسنه‌لر شهید
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بلاد عجمدن اصفهان دعواسنده اولان بلادی بوندن
اقدم تغلب ایله ضبط ایدوب امامت و سلطنت ادعاسنده
اولان میر اشرف نام شخص دعواسندن فارغ اولمیوب
امام اقدم سلطان المسلمین پادشاهم حضرتلرینه الطاعت
والانقیاد ایتمامکله کندی و اتباعی باغیلر اولوب قتاللری
واجب اولمغله سلطان مشار الیه حضرتلرینک طرف عالیلرندن
مزبورلر ایله مقاتله ایچون تعیین اولنان عسکر اول باغیلر ایله
مقاتله ایتمیوب فرار ایدیلر اول فرار ایدن کمسنه‌لره
شرعا نه لازم اولور **الجواب** کبیره‌یی مرتکب اولملریله
اثم عظیم ایله اثم اولوب دنیاده تعزیر
شدید و عقباده عذاب الیمه
مستحق اولورلر

ممالک عثمانیه‌دن بر محلده متمکن اکراد مسلمیندن بر طائفه
سید السلاطین پادشاهم حضرتلرینه اطاعتدن خروج
ایدوب اهل معنا و الولایه‌لن اده‌ع کلیله بر موضعده
مجتمعلر اولوب خلاف شرع افعال قبیحه‌لرینی اظهار ایتملریله
انقیاد ایتمزلر ایچون طرف سلطانیدن تعیین اولنان
عسکر اسلام ایله اونلرله وارد اولدقده جمعیتلرینی طاغیدوب
الطاعت و انقیاد ایتملر ایچون صادر اولان امر سلطانی
بی اعلام ایتدکده مزبورلر اطاعت و انقیاد ایتمیوب
متهیئا للقتال جمعیتلری اوزره دعوالرنده مصر اولسه‌لر
اول حالده طائفه مزبورنک حکم شرعیسی نه‌در **الجواب**

باغیلر

باغیلر اولوب قتاللری مشروعدر

ممالک عثمانیه حدودی داخلنده واقع قریم و بوجاق و اول
حوالیده متمکن تاتار طائفه‌سنک امور کلیه و جزئیه‌لری پادشاهم حضرتلرینک طرف عالیلرندن قریم خانلرینه
تفویض اولنوب طائفه مزبوره خانک اطاعتندن خروج
و پادشاهمزه اطاعتدن خروج ایدر حالا بوجاق نام
محلده متمکن نوغای طائفه‌سندن شوقدر نفر کمسنه‌لر
قریم خانی اطاعتندن خروج و تجمع ایدوب خان طرفندن
کندولره ظلم و تعدی اولمش دکل ایکن بو خانی استمزدر
ایتدیکمز کمسنه خان اولسون دیوب ایچلرندن بر کمسنه‌یی
رئیس ایدوب انک رأیی ایله حرکت و بعض فساده
مباشرت ایلسه‌لر مزبورلر بو وجهله اطاعت امامدن
خروج ایتمش اولملریله حکم شرعیلری نیجه‌در **الجواب**
جمله‌سی باغیلر اولوب جمعیت و فسادلرنده اصرار
ایدرلرسه قتاللری لازم اولور

اشقیادن اولوب دائما نهب اموال عصیان و طغیان
اوزره اولان زیدی دولت علیه طرفندن باقی فرمان عالی
شرعه احضار ایچون مباشر تعیین اولندقده زید اطاعت
امر عالی ایتمیوب بغی و طغیان و بلتنه اشقیا جمع ایدوب
تعیین اولنان مباشرلر ایله محاربه ایلسه‌لر مزبورلر ایله
شرعا مقاتله اولنورمی **الجواب** اولنور

کتاب اللقیط

بلاد اسلامیه‌دن بر بلده‌ده واقع حمام قپوسنده بولنان هند
صغیره‌نک حریتنه حکم اولنورمی **الجواب** اولنور

هند حمام قپوسنده بر اکلمش بر بلشنده بر اوغلان بولوب
الدقده صکره لقیط اوزرینه دین اولمق اوزره قاضی امریله
بر مدت اول لقیط اوغلانی کندی مالیله قدر معروف
انفاق وافی ایله اول اوغلان بالغ اولدقده هند
مدت مزبوره‌ده نفقه و کسوه‌سنه مصروفنی اوغلاندن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

مسلمین و کفره ساکن اولدقلری بلده‌ده اولان کنیسه‌نک

رهوای اللقیط ح الا بحجة رقه لان الاصل
فی بنی ادم الحریة منح الغفار فی
کتاب اللقیط

[illegible]

خارجنده قپوسی اوکنده طریق عام اوزرنده براغلمش
زید صغیری هند ذمیه منزلنه کتوروب تربیه اوزره ایکن
عمرو ذمی زید ایچون اوغلمدر دیو دعوی ایله دعوی صحیحه اولوب
بلا بینه اقرار مجرد ایله زیدک نسبی عمرودن ثابت
اولورمی **الجواب** اولور
بو صورتده اسلامه تبعا زیدک اسلامنه حکم اولنورمی
الجواب اولنور

کتاب اللقطه

زید بر طریق عام اوزرنده شو قدر اقچه بولوب صاحبنه
رد ایچون اخذ واشهاد ایتدکدنصکره زید بنفسه تعریفدن
عاجز اولمغله اول اقچه یی تعریف ایچون اذن قاضی ایله
عمروه ویردکدنصکره عمروک یدندن سرقه اولنوب
ضایع اولسه زیده یاخود عمروه ضمان لازم
اولورمی **الجواب** اولماز
هندک ملک منزلنی عمروه ایجار وتسلیم ایدوب عمرو منزلنده
ساکن ایکن منزلک دیواری ایچنده اهل اسلام سکه
سیله مسکوک بر مقدار اقچه بولوب اخراج ایتدکده
هند اول اقچه بنم ملکمدر دیو دعوا ایله قبول ایله تصدیق
اولنوب اقچه یی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
بو صورتده عمرو مجرد بن اول اقچه یی بولوب اخراج ایتمکله
بنم اولمش اولور دیوب ویرمامکه قادر اولورمی
الجواب اولماز
بر وقف بازارستان سوقنک بر جانبندن بر کوچک صندوق
ایچنده بر کیسه ایله اهل اسلام سکه سیله مسکوک بر مقدار
اقچه بولنوب صاحبی معلوم اولماسه مبلغ مزبورک حکم شرعیسی
نه وجهله در **الجواب** بولنلر خلقه اعلام ایدوب صاحبی ظهور
ایتمیه جکنه ظن غالب حاصل اولنجه مدت حفظ ایتدکلرندنصکره
بولنلر فقیر ایسه لر کندی نفسلرینه صرف ایدرلر
اغنیادن ایسه لر فقرایه تصدق ایدرلر مال ذمی اولدیغی
معلوم اولورسه بیت المال وضع اولنور
بر قریه اهالیسندن زید اراضی امیریه دن طاپو ایله تصرفنده

وفي الملتقى وقال ابو يوسف ان اخرج الملتقط عن
التعريف سنة... يعطيها الى اجنبي
وديعة... بيده... في القطعة في ... الغذب

وان وجده في دار رجل فان قال صاحب
الدار انا وضعته فالقول قوله لانه في
يده وان تصادقا على انه ركاز فعليه الخمس
والباقي لصاحب الخطة سواء كان
الواجد ساكن في الدار بعارية او اجارة
او شراء وهذا قول ابي حنيفة ومحمد رحمهما
في المبسوط للامام السرخسي في باب
المعادن

تارلام تیمور معدنی بولسه اول معدنک حکم شرعیسی نه وجهله در
الجواب جمله سی بیت المالکدر
زید یولده بولدیغی شو قدر اقچه یی صاحبنه رد ایچون اخذ
واشهاد ایتدکدنصکره عمرو اول اقچه بنمدر دیوب مقدار
وجنسنی بیان ایدوب لکن زید عمرودن بینه طلب ایدوب
مبلغ مزبوری عمروه ویرمکدن امتناع ایلسه زیده مبلغ
مزبوری عمروه دفع ایلمکه جبر اولنورمی
الجواب اولنماز
زید سفرده بر بلده وفات ایدوب اول بلده قاضی اولمامغله
زیدک رفیقی عمرو زیدک قولی بکری ثمن مثلیله بشره بیع
وتسلیم وقبض ثمن ایلسه بیع مزبور جائز اولورمی
الجواب اولور
بو صورتده زیدک ورثه سی ظهور ایتدکلرنده بکر بشر یدنده
قائم ایسه بیعی مجیز اولمیوب بکری بشردن یاخود بیعی مجیزلر
اولمغله ثمنی الوب مستهلک ایسه قیمتنی عمرو وبشرک
هنقیسندن دیلرسه المغه قادر اولورلرمی **الجواب**
اولورلر

کتاب الآبق

زیدک عبد آبقی عمروی آخر دیارده ضابط اولان بکر اخذ
ایتدکدنصکره زید بعد الاثبات والحلف والحکم بکره
جعلنی ویروب عمروی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور
بر بلده اهالیسندن زیدک عبد آبقی عمروی بکر مدت سفر
بعید آخر دیارده اخذ واشهاد ایتدکدنصکره بکر عمروی کتوروب
زیده تسلیم ایلسه بکر زیددن نه مقدار نسنه الور **الجواب**
کمشدن قرق درهم
ضابط اولان زید ابق اولان عمروی اخذ ایتدکده
مولاسی اوزرینه دین اولمق اوزره حاکم عمرو ایچون یومی
شو قدر اقچه نفقه تقدیر ودر مدت عمروی کندی خدمتنده
استخدام اوزره ایکن مولاسی بکر ظهور ایدوب بعد
الاثبات والحکم عمروی الدقده زید عمر اوزره نفقه
تقدیر ایتدرمشیدم دیو نفقه نامنه بکردن نسنه المغه

رجل دفع لقطة ... فادعاها رجل واعطى العلامة
ووصف جميع ... وسعه ... علامة
على الدفع اليه ... الملتقط
فاحتج ... قال ... ولكذا في
التاتارخانية
البحر

مات في مكان لا حاكم ثمة كقرية ومفازة
وطريق فباع رفقائه متاعه جاز ونجوز
للمشتري ان ينتفع بالمبيع بزازية في
تصرفات الاب والوصي من كتاب
الوصايا كذا في لقطة
الحانية والصحيح

وان جاء الوارث بعده فان اجازه
اخذ الثمن وان انتقض فكذا ان
فان اخذ الثمن ... البزازية

فان ادعاه اخر ودفعه اليه ان برهن واستوثق
بكفيل ان شاء الجواز ان ادعيه اخر ويحلفه
ان القاضي مدعيه مع البرهان بانه ما اخرجه
من ملكه بوجه من الوجوه منح في اوائل
كتاب الآبق

ولمن رده من مدة السفر اربعون درهما
وان كانت قيمة الآبق من اربعين فقيمته
الا درهما الا عند يوسف اربعون
وان رده من دونها فبحسابه ملتقى
الابحر في كتاب الآبق

لو ان رجلا غصب عبدا كان في ضمانه ويجب
عليه رده الى صاحبه ويكون نفقته عليه
فان طلب من القاضي ان يأمره بالنفقة او البيع
فالقاضي لا يفعل ذلك لان المالك لا يحتاج
الى هذا الا ان العبد في ضمان الغاصب
فلا يأمره بذلك الا ان يكون الغاصب
مخوفا لا يؤمن فحينئذ يأخذ العبد ويبيعه
ويمسك ثمنه لان هذا انفع لصاحبه في
شرح نفقات الخصاف للصدر الشهيد

قادر اولوری الجواب اولماز

کتاب المفقود

زید مفقود طقسان یاشنده اولدقده موتنه حکم اولنوب زوجه سی هند بعد انقضاء العدة نفسنی عمروه تزویج ایتدکدن صکره زید حیاً کلسه هند عمرودن تفریق اولنورمی الجواب اولنماز

زید مفقودک ورثه سی یدلرنده بر مقدار مالی اولوب ورثه زیدک موتنه مقرلر اولمجق قاضی ورثه نک یدلرنده اولان مال مزبوری مزبورلرک بینلرنده قسمت ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مفقودک ورثه سی یدلرنده منقولاتدن بر مقدار مالی اولوب ورثه زیدک موتنه مقرلر اولمجق قاضی ورثه نک یدلرنده اولان مالی مزبورلرک بینلرنده قسمت ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مفقودک مالنی حفظ قیم نصب اولنان عمرو زیدک عنانا شریکی بکر یدنده اولان مال شرکتدن زیدک حصه سنی باکه ویر دیو بکره جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو بکرک یدنده اولان مال شرکتدن شو قدر متاعی تغلبا المثل اولسه بکر متاع مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید مفقود اولدقده حاکم زیدک مالنی حفظ عمروی قیم نصب ایتدکده عمرو بکرک یدنده اولان بر باغ و شو قدر اشیا ایچون زیدک ملکیدر دیو دعوی ده بکر بنم ملکمدر دیو انکار ایلسه عمروک دعوی سی شرعا مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرو مفقودک مالنی حفظ ایچون قیم نصب اولنان بکردن عمروک مالندن اولمق اوزره یدنده اولان شو قدر اشیا ایچون بنم اولوب عمروه ایداع و تسلیم ایتمش ایدم دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

کتاب الشرکة

زیدک عنانا شریکی عمروک یدنده مال شرکتدن نقود موجوده ایکن شرکتلری جهتندن اولمیوب بر جاریه یی شو قدر اقچه یه

الشرا

واذا اشتری شیئا فقال له الآخر اشرکنی فیه فاشرکه فهذا بمنزلة البیع والشراء فان کان قبل ان یقبض المشتری لم یصح لانه بیع ما لم یقبضه وان کان بعده فان عرف مقدار الثمن تقتضی المساواة وان قال اشرکنی فکانه قال اجعل نصفه لی فاذا فعله کان بیعا بمثل ما له من الثمن فان کان مجهولا عند المشتری لکن بجهالة عند شرائه فاذا علم المشتری یثبت له الخیار ولم یبطل العقد ولوالجیه فی اول کتاب الشرکة

المشتری وثمنی کندی مالندن ادا ایتمکله جاریه مستقلا انک ملکی اولمش اولورمی یوخسه زیدی اول جاریه یه مداخله ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز اول جاریه بینلرنده شرکت اوزره اولور

زید مسلم عمرو ذمی ایله عقد شرکت مفاوضه ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید عمی اوغللری عمرو و بکرک عیاللرنده ایکن مزبورلره کاردکسبده معاونت ایدوب بر مقدار مال حاصل اولسه زید مجرد اعانتمله حاصل اولدیغی مزبورلره اول مالده مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک شو قدر تخته سنی ثمن معلومه عمرودن اشترا و قبض ایتدکدن صکره بکر زیده اول تخته لرده بنی تشریک ایله دیدکده زید دخی سنی اول تخته لرده تشریک ایتدم دیسه بو قول ایله اول تخته لرک نصفنه ثمنک نصفیله مالک اولوب تخته لرده زیده مشارک اولمش اولورمی الجواب اولور

زید مسلم عمرو ذمی ایله عقد شرکت عنان ایلسه لر صحیح اولورمی

الجواب اولور

زید و عمرو و بکر ایله عقد شرکت عنان ایتدکلرنده صکره زید و عمرو مال شرکت ایله عمل ایدوب حاصل اولان فائده دن شرطلری اوزره بکره یز سنکله شرکتی فسخ ایتدک دیوب بعده زید و عمرو مال شرکت ایله بکرا عمل ایتدکلرنده شو قدر فائده حاصل اولسه مزبورلر بکره رأس مالنی ضامن اولوب فائده نک جمله سنی المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک شرکت مفاوضه ایله شریکی عمرو بکردن ثمن معلوم شو قدر اشیا اشترا ایلسه بکر ثمن مزبوری زید و عمرودن قنقیسندن دیلرسه المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله عقد شرکت عنان ایتدکلرنده مال شرکت حرز ایدرسه جمله حرزی عمرو چکمک اوزره شرط ایلسه لر بو شرط ایله شرکت فاسده اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید و عمرو مال شرکتی اعمال ایدوب بلا تعدی تلف اولنسه حرز ترتب ایلسه حالا زیده اول حرزی رأس ماله کوره چکمک

الشرکة تبطل ببعض الشروط الفاسدة ولا تبطل ببعض حتی لو اشترط التفاضل فی الوضیعة لا تبطل

زیدکوره زید راضی اولمیوب شرطمز بوییه ایدی جمله ضرری عمروه
چکدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما یتعلق بالربح

زید وعمرو بینلرنده عقد شرکت عنان ایدوب لکن زیدک حصه‌سنه
اولمقله عمرو بالکز مال شرکتی اعمال ایدوب شو قدر فائده
حاصل اولدقده زید فائده‌دن حصه‌سنی المق استدکده عمرو
سن عمل ایتممکله حصه‌نه مشروط ایی نقصان ال دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو قرار زلقده عقد شرکت عنان ایتدکلرندنصکره زید اختیار
ر علیل اولمقله الحق عمرو عمل ایدوب شو قدر فائده حاصل
اولدقده جمله فائده‌یی عمرو قبض ایله زید شرطلری اوزره
فائده‌دن حصه‌سنی طلب ایتدکده عمرو مجرد بنم عملم ایله حاصل
اولمشدر دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو عقد شرکت عنان ایتدکلرندن صکره مال شرکت
اعمال اولنمدن زید فوت اولوب بعده عمرو مال شرکتی اعمال
ایدوب شو قدر فائده حاصل اولسه عمرو مال شرکتدن زیدک
حصه‌سنی ورثه‌سنه ویرکن ورثه قناعت ایتمیوب اول
فائده‌دن دخی حصه المغه قادر اولورلرمی الجواب
اولمازلر لکن عمروه دخی طیب اولماز

بر سفینه‌نک ثلثی زیدک وثلثانی عمروک علی الاشتراک ملکلری
اولوب زید عمروه سفینه‌یه اجرت ایله اخرک متاعن تحمیل
وحاصل اولان اجرتدن حصه‌یی ویر دیمکله عمرو دخی اول سفینه‌یه
بعض کمسنه‌لرک اجرتله متاعلرین تحمیل واخرجه ایدن برقاچ
دفعه سفر ایله زید حاصل اولان اجرتدن حصه‌سنی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور نیه نائز

نوع فی الشرکة الفاسدة

زید وعمرو برطاغدن اودون کسمک اوزره عقد شرکت
ایتدکلرندن صکره زید کندی منفردا قطع وجمع ایتدیکی
اودونی مستقلا اخراج ایتدکده عمرو مجرد عقد شرکت
ایتمشیدک دیو اول اودونه مداخله‌یه قادر اولورمی
الجواب اولماز

ارض بین رجلین اجرها احد بما باجرة معلومة
ان اجرها النصف یکون حکمه فی نصیب شریکه
کحکم الغصب لا تختلف والحکم فی الغصب
ان المالک ان اجازه فی اول المدة فالاجرة
له وان اجاز فی اثناء المدة قال ابو یوسف
اجر الماضی والباقی للمالک وقال محمد
اجرة ما مضی للغاصب وما بقی للمالک
جواهر الفتاوی فی الباب
الثانیة فی الاجاره

ولا یجوز الشرکة فیما لا یصح الوکالة کالا
حتطاب والاحتشاش والاصطیاد
والاستقاء او ما جمع کل فله وان اعانه
الاجر فله اجر مثله لا یزاد علی نصف
ثمن الماخوذ عند ابی یوسف خلافا لمحمد ره وما اخذاه تعافلهما نصفین
ملتقی فی الشرکة

زید وعمرو

زید وعمرو وبکر لر سؤالده عقد شرکت ایتدکلرندنصکره
ایکیسی دخی ناسدن سؤال ایدوب لکن زیده اصحاب خیر
احسان ایتدیکی عمروک تحصیلندن زیاده اولسه عمرو زیاده‌ده
زیده مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر ایپک قورد بیتی عمروه ویروب عمرو کندی ملکی اولان
توت یاپراغی ایله قوردلری بسلیوب کوزه
کوزه دوب حاصل اولان ایپک قوزاغی مناصفة بینلرنده
مشترک اولمق اوزره قول ایدوب بعده عمرو اول
قوردلری یاپراغی ایله بسلیوب وکوزه دوب شو قدر
قوزاغی حاصل اولسه حالا زید اول قوزاغک جمله‌سنی
اخذ ایدوب عمروه یاپراغک قیمتیله عملنک اجر مثلنی
ویررکن عمرو راضی اولمیوب قول مزبوره بنا قوزاغک
نصفنی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو بکر ایله بعض کتاب استنساخ ایتمک مراد
ایدوب مال المربه شو مقدار کاغد ومرکب ویاصمه الاتی
اشترا ایتدکلرندنصکره بکر صنعتنده مهارتی اولان
بکر اشبو لغات وتواریخ کتابلرندن فلان فلان مبلغه اولان
کتابلرک صورتلرین اول اوراق اوزرلرینه یعقوب
بعد الاتمام حاصل اولان نسخه‌لر بیع اولندقده ثمنلرندن
اوراق ومرکب والات ثمنی صرف اولنان مبلغ اخراج اولندقدن
صکره حاصل اولان فائده بش حصه اولوب بر حصه‌سی
بکرک ایکی حصه‌سی زید وعمروک اولمق اوزره عقد شرکت
ایدوب بعده بکر وجه محرر اوزره اول کتابلرک صورتلرین یازوب
شو قدر جلد کتاب حاصل اولسه
بو وجه اوزره اولان عقد شرکت صحیحمیدر فاسدمیدر
وبو بابده حکم شرعی نه‌در الجواب بو وجه اوزره اولان
عقد شرکت فاسددر اول کتابلر زید وعمروک اولور
بکرک عملنک اجر مثلی مزبورلر اوزرلرینه
لازم اولور

بو صورتده اول کتابلری زید وعمرو بینلرنده نه وجهله قسمت
ایدرلر الجواب راس المالرینه کوره

بو صورتده عمرو بكره عملنده اعانت ايتمش اولسه اول كتابلردن
حصه سنه قناعت ايتمیوب زيددن زياده حصه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زيد سفينه سنی برقاچ تعزكمسنه لره ويروب اول كمسنه لر
سفينه يی الاتيله استعمال ايدوب حاصل اولان اجرتك ثلثانی
زيدك وثلثی اول كمسنه لرك اولمق اوزره عقد شركت
ايتدكلرندنصكره مزبورلر برمدت سفينه يی الاتيله استعمال
ايدوب شوقدر اجرت حاصل اولسه زيد اول كمسنه لرك
عمللرينك اجر مثللرينی ويروب حاصل اولان اجرتك جملهسنی
المق استدكده اول كمسنه لرجه اجر مثللرندن ثلثدن
ناقص اولمغله عقد مزبوره بنا ثلث الحاصلی ويرمديكه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

سيد السلاطين پادشاهمز حضرتلرينك طرف عاليلرندن
دار الحربه جهاد ايچون تعيين اولنان عسكر اسلام تنفيل امام
اولمغله اول عسكردن زيد وعمرو دار الحربدن برمحله وارديب
هجوم مراد ايتدكلرنده اخراج ايتدكلری اسيره بينلرنده مشترك
اولسون ديو عقد شركت ايتدكلرنده صكره زيد وعمرو
معلمی داخراج ايتدكلری اسيره دخی قول مزبوره بنا
مناصفه مالك اولورلرمی الجواب اولورلر

نوع في ضمان احد الشريكين وعدمه

زيدك شركت عنان ايله شريكی عمرو تجارتلری جنسندن
اولوب لكن تجارتلری بينلرنده رايج اولميان شوقدر قلب
عصفوری زيدك اذنی غبن فاحش ايله مال شركتدن
شومقدار اقچه يه اشترا وقبض ايدوب بعده عمرو بيع
ايتدكده شومقدار ضرر ايله زيدك اول مقداردن
حصه سنی عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زيد وعمرو عقد شركت عنان ايتدكلرنده زيد عمروه مال
شركتی نسيئه بيع ايتمه ديو منع ايتمشيكن عمرو مال شركتدن
برمتاعی زيدك اذنی بكره نسيئه بيع وتسليم ايدوب
بعده بكره افلاس طاری اولمغله ثمنك تحصيلی ممكن
اولماسه زيد اول متاعدن حصه سنی عمروه تضمينه قادر
اولورمی الجواب اولور

لو سفينة واشترك مع اربعة على ان يعملوا بالسفينة
والاتها فالخمس لصاحب السفينة والباقي بينهم
بالسوية فهي فاسدة والحاصل لصاحب السفينة
وعليه اجر مثلهم في كتاب الشركة

فلو اشترى ذلك الوكيل شيئاً بعشرة دراهم فانسخ
الموكل من اخذه لكونه غاليا عنده فعرض المشترى
على المقومين فقوم بعض بتسعة وبعض بعشرة
فهو داخل تحت تقويم مقومين فهو الغبن اليسير
فلزم الموكل وان لم يقوم احد منهم بعشرة فلا
يدخل ولا يستقابن فهو الغبن الفاحش فلزم
الوكيل هذا هو الحد الفاصل بينهما وبه يفتي
كما في بيع الصغرى وهو الصحيح في فصل الصحيح
على الوكيل في شرائه من القهستاني في كتاب
الوكالة

وفي الخلاصة وكذا التعيد التقييد
بالنقد فلو قال الصاحبه لا تبع نسيئة جاز
فلث فلو باع بالنسيئة ينبغي ان يضمن حصة
شريكه لا فاد التقييد من شركة ضمانات
الفضيلي

زيد عمرو ايله برجبل مباحدن كرسته قطعنه واردوب اكيسی
بالطه لری ايله بربر اغاجی محافظه ومعا برداخت ايدوب
بو وجهله جمع ايتدكلری شوقدر كرسته يی زيد عمروك اذنسز
اخره بيع وتسليم ايله استهلاك ايلسه عمرو اول كرسته نك
نصفنی زيده تضمينه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد عرصه وبناسنه عمرو ايله على الاشتراك مالك اولديغی
منزلی تغلب هدم وعرصه سنده كندو ماليله اغاج وطاش وسائر
لوازم مملوكه سی ايله نفسيچون مجددا منزل بنا ايتدكده
نقض مرقومی بنايه ادخال ايله استهلاك ايلسه عمرو عرصه ده
حاكمه نصفت وكندی حصه سنده واقع اولان بنايی زيده قطع
ايتدیرديب ونقض مستهلكك مبنا قيمتندن حصه سنی زيده
تضمينه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد وعمرو على الاشتراك مالك اولدقلری شوقدر اقچه يی بكره
اقراض ايتدكلرندنصكره زيد فوت اولوب بعده عمرو مبلغ
مزبورك جمله سنی بكردن تغلب السه حالا بكر مبلغ مزبورك
حصه سنه اصابت ايدن مقداری عمرودن الوب زيدك
ورثه سنه ديرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد وعمرو شركت عنان ايله شريكلر ايكن زيد مال شركتدن شوقدر
ثيابی ثمن مثللری ايله بكره نسيئه بيع وتسليم ايدوب بعده
ثمنی المدين بكره افلاس طاری اولوب مفلس فوت اولسه
عمرو زيدی نسيئه بيعدن نهی ايتمش دكل ايكن ثمن مزبوردن
حصه سنی زيده تضمينه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيدك شركت عنان ايله شريكی عمرو مال شركتدن اولان
شوقدر اشياسنی بكره ايداع وتسليم ايتدكدنصكره
اشيای مزكوره بكرك يدنده تعدی وتقصيرسز ضايع اولسه
عمروه يا بكره ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زيد عنان شريكی عمروه مال شركتدن شوقدر متاعی فلان
بلده ده بيع ايتمه بلده اخراجه بيع ايله ديدكدنصكره عمرو اول
متاعی زيدك نهی ايتديكی بلده ده بيع ايدوب شوقدر
اقچه فائده حاصل اولدقده عمرو زيده اصل مالدن وربحدن
حصه سنی ويررکن راضی اولميوب عمرو متاعی بلده اخراده

وعن محمد ارض بينهما بنا فيها احدهما وطلب الاخر
الرفع يقسم الارض فيما وقع في البناء في نصيب
غير الباني يرفع من خطانة البزازية في الحشية
نوع الانتفاع بالمشترك وفي مجموعة النوازل
هدم بنا ضمن قيمته مبنياً لا قيمة النقض لانها
قائمة والغصب لا يجري في العقار من ضمانات
الفضيلية في ضمان البناء وهدم الجدار

زيد وعمرو ايله

طاری اولمغله ثمنك تحصیلی ممكن اولماسه زید اول متاعدن حصه سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عنانا شریكی اولان عمرو مال شركتدن شو قدر اشیایی بیعه بكری توكیل ایتمكله بكر دخی اشیاء مرقومه یی بشره بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو دخی بشردن قبض ثمنه توكیل ایدركن راضی اولمیوب مجرد سن بیع ایتمكله اشیاء مرقومه نك ثمنلرندن حصه می ضامن اول باخود بشردن الیویر دیو بكره جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده ده ابا لیسدن زید وهند وزینب اول بلده ده واقع بر منزل علی الاشتراك مالكلر اولوب هند دیار اخره كیتدكدنصكره زید وزینب هندك اذنسز اول منزلك كلیسنده ساكن الكن صنعتلرینه منزل منهدم اولسه حالا هند دیار آخردن كلدكده اذنسز ساكن اولدیكز دیوب منزلدن زید وزینبه حصه سینی تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما للشریك وما لا

زید وعمرو شركت عنان ایله شریكلر ایكن زید مال شركتدن شو قدر اقمشه یی بر قاچ كیمسه لره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده ثمنك بر مقداری اول كیمسه لردن الوب ماعداسنی المادین زید وعمرو عقد شركتی فسخ ایلسه لر زید وعمرو موجوده اولان اقچه یی رأس المال مقدارینه كوره اقتسام ایدهلم بعده اول كیمسه لر ذمتلرنده اولان اقچه یی دخی الدقجه اقتسام ایدهلم دیركن عمرو راضی اولمیوب بن رأس مالمك جمله سنی موجود اولان اقچه دن الورم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو وبكر وبشر تجار اندن بر نوع مخصوصده علی وجه الشرعی عقد شركت عنان ایتدكلرندنصكره مال شركتی اعمال ایدركن اجلرندن زید فوت اولسه شركت فسخ اولوب زید حصه سنده فسخ اولور یوخسه جمله سی حقنده فسخ اولورمی الجواب الحق زید حقنده منفسخ اولور

بو صورتده زید فوت اولدقده مال شركت بعضا عرض

بیع ایتمش اولسه ایدی شو قدر زیاده فائده حاصله اولور ایدی اولیله ایتمیوب اول زیاده دن دخی حصه می ضامن اول دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو بغدای واریه الوب صاتمغه عقد شركت عنانا ایدوب بتون مال شركت ایله بغدای واریه الوب درمخزن ایتدكلرندنصكره زید عمرونك اذنسز شو قدر بغدای ری اشترا ایدوب ثمنی كندی مالندن ادا ایدوب بغدایی برمخزنه قودقدنصكره عمرو اول بغدای بنمدخی مشترك اولمغه اوزره الدم دیو ادعا ایدوب عمرو راضی اولمادین اول بغدای حریقده بتون یانسه زید اول بغدای ایچون ویردیكی اقچه نك نصفنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك عنانا شریكی عمرو مال شركتدن شو قدر اقچه یی زیدك اذنسز بكره قرض ویروب استهلاك ایلسه مبلغ مزبوردن حصه سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك شركت عنان ایله شریكی عمرو مال شركتدن بر متاعی زیدك اذنسز بكره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو ثمن مزبورك بر مقداری اوزرینه بكر ایله زیدك اذنسز صلح اولنسه صلح مجبر اولمیوب ثمن مزبورده حصه سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

چینیجی طائفه سندن زید وعمرو فائده بینلرنده برابر اولمق اوزره چینیجیلكده عقد شركت ایتدكلرندنصكره زید وعمرو التنزه ایتدكلری طپراغی چینی اشلیوب شو قدر فائده حاصله اولدقده فائده نك جمله سنی زید اخذ واستهلاك ایلسه عمرو فائده دن حصه سنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله عقد شركت عنان ایلدكلرنده زید عمروه مال شركت ایله الدیغك متاعی نسیئه بیع ایتمه دیو نهی ایتمش ایكن عمرو مال شركت ایله الدیغی متاعی بكره نسیئه بیع وتسلیم ایدوب بعده بكره افلاس

الوكیل بالبیع لایطالب بالثمن من مال نفسه بخلاف الوكیل بالشراء ولا یجبر التقاضی لانه متبرع
وكالة البزازیه فی اواسط الرابع

وفی الظهیریه ولو كان الشركاء ثلثة فمات احدهم حتی انفسخت الشركة فی حقه لا تنفسخ فی حق الباقی
بحر فی الشركة

وظاهر المذهب الفرق بین الشركة والمضاربة فالشركة یصح فسخها لو عروضا لا المضاربة فاحدهما یملك فسخها وان كان المال عروضا بخلاف المضاربة وهو المختار
بزازیه فی الثالث من الشركة ملخصا

وان اشتری ان كان فی یده مال الشركة فهو علی الشركة وان لم یكن فاشتری بدراهم ودنانیر فالشراء له خاصة دون شریكه لانه لو صار علی الشركة یصیر مستدینا علی شریكه وانه لا یملك ذلك
بزازیه فی الشركة

ولو قال كل واحد منهما لصاحبه اعمل برأیك فلكل واحد منهما ان یعمل فیما یقع فی التجارة من الرهن والارتهان ودفع المال مضاربة والسفر والخلط بماله والشركة مع الغیر واما الهبة والقرض وما كان اتلافا للمال او تملیكا بغیر عوض فانه لا یجوز
فی الثانی من شركة الخلاصة

والشركة فی الاحتطاب فاسدة وكذا لو اشتركا علی ان یبنیا من طین غیر مملوك ویطبخا آجرا فان كان الطین او النوره مملوكا واشتركا علی ان یشترنا ذلك ویطبخاه ویبیعاه جاز
بزازیه فی الشركة ملخصا

وبعض نقد اولوب بر مقداری عمرونك یدنده و بر مقداری بكرك
یدنده قالمشكن حالا بشر فسخ شركت ایدوب عمرو وبكر یدلرنده
اولان مال شركتدن زیدك رأس مالني و شرطلري اوزره ربحدن
حصه سني المق استدكده عمرو راضي اولمیوب بغیر وجه شرعي
منعه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

بو صورتده ورثه زید دخی مال مذكوردن زیدك رأس مال
وربحدن حصه سني عمرو وبكردن المغه قادر اولورلرمي
الجواب اولورلر

زید وعمرو وبكر وبشر تجارتدن بر نوع مخصوصده علی وجه
شرعي عقد شركت عنان ایتدكلرندنصكره زید وعمرو
بكر وبشرك اذنلریله آخر دیاره كیدوب یدلرنده اولان
مال شركت ایله اشترا ایلدكلري متاعي فروخت ایچون
بكره وبشره كوندروب بكر بشرك اذنیله مستقلاً قبض
واعمال ایدوب مزبورلر دخی دیار اخره كوندردكلري
مال شركتي عمرونك اذنیله زید مستقلاً قبض و بو منوال اوزره
بر مدت اعمال ایدرلركن دیار اخرده زید فوت اولدقده
عمرو جنون مطبق ایله مجنون اولسه زید وعمرو حقلرنده
شركت منفسخه اولورمي **الجواب** اولور

بو صورتده بشر فسخ شركت ایدوب بكرك یدنده
اولان اصل مال شركتدن وربحدن حصه سني المق استدكده
بكر دیار اخرده مال شركتدن زیدك یدنده اولان
شو مقدار مال دخی كلوب دفتر حسابمز كورلدكجه سكه
نسنه ویرمم دیوب یدنده اولان مالدن بشرك حصه سني
ویرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زید وعمرو وبكر بر مصلحتلرین اتمام ایچون بشره جمله سي
معاً رشوت طریقیله شو قدر اقچه ویروب بشر مبلغ
مزبوري استهلاك ایتدكدنصكره زید اول قدر اقچه يي
تماماً بشردن آلسه عمرو وبكر مبلغ مزبوردن حصه لرین
زیددن المغه قادر اولورلرمي **الجواب** اولورلر

بر بلده اهالیسندن زید شو قدر اقچه قیمتلو شو قدر
اشیاسن فائده سن بینمزده برابر اولمق اوزره بیع ایلدیكو

وتبطل الشركة بموت احدهما وبانكارها وبفسخ
احدهما اياها وبجنونه مطلقاً نتيجه
او آب الشركة الفاسدة

رجلان لهما دين مشترك على رجل فاخذ احدهما
حصته من المديون كان لشريكه ان يشاركه
فيما قبض خانيه في الشركة

استانبول اهالیسندن عمروه ارسال ایتمكله عمرو دخی اشیاء
مزبوره نك بر مقدارینی بیع و باقیسني استانبولده واقع
دكانینده قیوب اول بلده یه كتسه زید عمرو واول باقی
قلان اشیایي استانبولدن بلده مرقومه یه كتوروب بكا تسلیم
ایله دیو جبره قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زیدك شركت مفاوضه ایله شریكي عمرو مال شركتدن شو قدر
اشیایي اوغلي بكره ثمن مثلیله بیع و تسلیم ایلسه بیع مزبور
صحیح ونافذ اولورمي **الجواب** اولور

زیدك شركت مفاوضه ایله شریكي عمرو هندي شو قدر اقچه
مهر تسمیه سیله تزوج و دخول ایتدكدنصكره عمرو هندي
باینا تطلیق ایلسه حالا هند مهر مسمایي عمرودن طلب
ایتمیوب زیده مجرد شریكك اولمغله كندي مالكدن ویر
دیو جبره قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زیدك عمرو ذمتنده اولان یوز غروش حقني المدین فوت
اولوب اوغللري بكر وبشري ترك ایتدكده عمرو بكره اللي
غروشي هبه و تسلیم ایدوب بكر دخی مبلغ مزبوردن كندي
حصه سنه اصابت ایدن اللي غروشدن عمروي ابرا ایلسه
بشر بكرك بطریق الهبه مقبوضي اولان اللي غروشدن حصه ثابته سني
المغه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زیدك شركت مفاوضه ایله شریكي عمرو مال شركتدن شو قدر
اشیایي ثمن معلومه بكره بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتمدین
عمرو فوت اولسه عمرونك ورثه سي زیدي قبض ثمنه توكیل
ایتمش دكللر ایكن زید مجرد عمرونك شریكي اولمغله
ثمني بكا ویر دیو جبره قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زید وعمرو تجارتدن بر نوع مخصوصده عقد شركت عنان
ایتدكلرندنصكره زید مال شركتله كندي تجارتلري جنسندن
اولمیان بر قطعه زیتون باغچه سني اشترا ایدوب حین
شراده زیدك خاصه ایچون اشترا ایتدم دیو بینه سي
وار ایكن عمرو مال شركتدن حصه سني المیوب اول باغچه ده
زیده مشاركه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زید وهند وزینب علی الاشتراك مالك اولدقلري

[illegible] والمسئله جوابه الا لو دفعه على ما [illegible] مصنوبز ۲۲
وقبض الدين والعين [illegible] الدين [illegible]
لو دفعه لا [illegible] البيع في وصي حكمه الوكالة

وبيع المفاوض لمن لا يقبل شهادته له ينفذ على
المفاوضة اجماعاً اما الاقرار بالدين لا ينفذ
عنده بزازيه في الثالث من كتاب الشركة
كذا في شركة منية المفتي

وكل دين لزم احدهما بتجارة [illegible] لزم الآخر [illegible] الشركة
[illegible] في الشركة

فالحيلة في ذلك ان يهب المديون مقدار
حصته من الدين ويسلم له ثم يبرئه الغريم
عن حصته من الدين فلا يكون لشريكه حق
المشاركة فيما اخذه بطريق الهبة خانيه
في شركة العنان كذا في
التاتارخانيه في متفرقات
الشركة

وفي المحيط لو باع احد المتفاوضين [illegible]
[illegible] لصاحبه [illegible] المشتري [illegible]
وقد انقطع [illegible] نصف الثمن [illegible] في الشركة

سئل اذا اشترى احد الشريكين عبداً ونقد
الثمن ثم ادعى انه شراه لنفسه خاصة
هل يقبل قوله اجاب ان كان شركة عنان
وله بينة انه عند العقد صرح بالشراء
لنفسه خصوصاً فالمشترى له وان لم
يكن له بينة فانه نقد من مال الشركة فا
المشترى على الشركة من فتاوى قارئ
الهداية

ولو آجر دارا مشتركا بين رجلين باجر معلوم اشتركا فيما يقبضانه لانها باعا منفعة مشتركة باجر واحد فيعتبر بالو باعا عينا مشتركة بثمن واحد

محيط برهاني في السابع من كتاب الشركة

كل دين مشترك بين رجلين فاذا قبض احدهما شيئا منه فللآخر ان يشاركه في المقبوض وان كان اجود او اردى فان شاء سلم المقبوض للقابض واتبع الغريم بنصيب

وجيز سرخسي في باب قبض احد رب الدين من الشركة

شو قدر عقاری صفقه واحده ایله اجرت معلومه یه معا عمرو و ایجار و تسلیم عمرو دخی اول مقدار زید و هند و عمرودن اخذ ایله لر زینب زید و هندك قبضلرینه مجیره اولمیوب اجرت مرقومه دن حصه سنی عمرودن

المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانك ورثه سندن عمرو زیدك بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی سائر ورثه اذنلرینسز بکردن الیه حالا سائر ورثه عمروك قبضنه مجیز اولمیوب مبلغ مزبوردن حصه لرینی بکردن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

نوع فی الاختلاف

زید متوفانك ورثه سی زیدك عنانا شریکی عمرودن مال شرکتدن زیدك حصه سندن سنده شو قدر اقچه وار در دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو زید ایله صحتنده حسابلشوب مال شرکتده حصه سنی زیده تماما ایفا ایدوب بنده بر اقچه قالمامشدر دیو یمین ایدرجك ورثه نك مطالبه لرینه خلاص اولورمی **الجواب** اولور

کتاب الوقف

زید ملکی منزلنی وقف ایتدم دیوب لکن تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی ایتمیوب کندی وقفی اولمغه اذن ویره اجرا ایجار ایتدکدن صکره زید فوت اولسه منزل مزبور وقفی اولور یوخسه ورثه سنه سائر ترکه سی کبی موروثمی اولور **الجواب** حاکم الشرع وقفی ترجیح ایدوب امام ابو یوسف قولی اوزره وقفك صحت و لزومنه حکم ایدرسه منزل مزبور وقفیت اوزره قالور اگر حاکم وقفی فسخ ایدرسه زیدك ورثه سی سائر ترکه سی ایله ملکیت اوزره ضبط ایدرلر

زید عرصه سی مقاطعه لو بر وقف و بناسی ملکی اولان منزلنك بناسنی بر جهته وقف ایدوب لکن تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی بولنماسه زید وقفندن رجوع ایدوب بنا مزبوری ملکیت اوزره ضبط قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید محمد

زید صحتنده معین ملك عقارنی بر جهت مؤبده یه وقف و تولیتنی کندی نفسنه شرط ایدوب وقفیه یازلدقدن صکره زید فوت اولسه ورثه سی مجرد وقفیه ضمنا دار زیده وقفدن رجوع دخی جمه د بعده وقفك لزومنه حکم لحوق ایتملرا ولسا معلله وقفی طوتمازز دیو اول عقاری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید بالغ تجبر اولسور ملکی منزلنی مرض موتنده وقف ایدوب بعده تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی بولنمدین زید فوت اولسه ورثه سی وقفی حاکمه فسخ ایتدروب منزل مزبوری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بو صورتده زیدك ورثه سی وقف مزبوری فسخ ایتدرمك ایچون قاضی یه وارد قلرنده قاضی عمرو وقفك متولی نصب ایدوب ورثه ایله ترافع ایتدکلرنده قاضی جانب وقفی ترجیح ایدوب مجرد وقف ایتدم دیدیکنه بنا امام ابی یوسف قولی اوزره وقفك صحت و لزومنه شرعا حکم ایلسه ثلث مساعد اولیجق منزل مزبورك مجموعی وقف صحیح و لازم اولورمی **الجواب** اولور

ما هو قولکم فی هند وقفت حصة شایعة من دارها ثم باعت الدار من زید بتمامها قبل التسجیل الشرعی وسلمها الی زید ثم رفعها الی القاضی وذکرا له وقفیة الحصة وبیعها ثم کتب القاضی صك البیع وذکر فیه بانها باعت بیعا صحیحا جائزا فهل یکون هذا من القاضی حکما ببطلان الوقف وصحة البیع ام لا افتونا مأجورین **الجواب** نعم یکون هذا حکما ببطلان الوقف وصحة البیع

زید ملکی منزلنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدن صکره زید منزل مزبوری قبل الفك عمروك اذنسز اولادینه و اولاد اولادینه وقف ایدوب بعده عمرو اول وقفی مجیز اولمدین زید فوت اولوب منزل مزبوردن غیری مالی اولماسه وقف مزبور باطل اولورمی **الجواب** اولور

ولو وقف محدودا ثم باعه وکتب القاضی شهادته فی صك البیع فی الصك باع فلان منزلا کذا وکان کتب اقر فلان بالبیع لایکون حکما بصحة البیع ونقض الوقف ولو کتب اقر فلان بالبیع لایکون خصما حکما بصحة البیع وبطلان الوقف

بزازیه فی اول الوقف

ولو وقف ما اشتراه قبل قبضه او ما رهنه بعد تسلیمه صح ویجبره القاضی علی دفع ما علیه ان کان موسرا وان کان معسرا ابطل الوقف وباعه فیما علیه بخلاف عتق المرهون لعدم امکان رفعه بعد نزوله وبخلاف الوقف بعد الایجار والتسلیم الی المستأجر لعدم تعلق حقه بمالیتها

اسعاف فی بعض فیما یجوز وقفه وما لا

عقاری بر مدت ضبط ایتدکدن صکره مجتمعه اولانه اجرتدن نه شو

وللذی لم یقبض شیئا ان یسلم للقابض فی هذه الوجوه کلها ای کل ما قبضه من الغرایم ویرجع علی الغریم بکل حصته وهو نصیب ما علی الغریم لان التسلیم الی شریکه لا یسقط ما له بعقد المداینة

ضمانات فضلیه فی التصرف فی الدین المشترك من کتاب الشرکة

واما اذا قال وقفت هذا علی فلان فقال الحاکم حکمت بصحته فانه ینبغی ان یقول واخرجته من خبر بخلاف وارسلته فی خبر الوفاق لیکون حکما علی مذهب ابی یوسف وقد عرف من مذهبنا ان الفصل المختلف ان کان مجتهدا فیه وحکم حاکم بما یعتقده فالصحیح انه ینفذ کذا ههنا

معین المفتین فی الوقف

بوصورتده وقف مزبور باطل اولمغله زیدك اولادی منزل
مزبوری رأی حاکمله بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض
ثمن ایدوب اداء دین ایتدکلرندنصکره مزبورلر منزل
مزبوری زیدك بزه مشروط وقفی ایدی دیو بکردن
المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید منزلینی وقف ایدراولدقده زید حین اقتضاده منزل
مزبوری بیع وثمنی کندی مصارفنه صرف ایتمك شرطیله
وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز

بوصورتده زید منزل مزبوری وجه محرر اوزره وقف و
تولیت وغلهسنی اولا کندویه بعده وفاته عتقاسنه شرط
ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثهسی وقف مزبور
صحیح ظنیله منزل مزبوری زیدك وجه محرر اوزره وقف
ایتدیکنی اقرار وزیدك عتقاسندن موجود اولان بکره
وبشره تسلیم ایلسهلر حالا زیدك ورثهسی منزل مزبوری
بکر وبشردن الوب میراثه ادخال ایتمك استدکده بکر
وبشر مجرد منزلك وقف اولدیغنی وجه محرر اوزره اقرار
ایدوب تسلیم ایتمك ایله منزل مزبور وقف صحیح ایله
وقف اولمش اولور دیوب دیرممکه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

برقریه اهالیسندن زید ملکی منزلینی وقف ایدوب سکناسنی
اولا کندویه بعده قرنداشی عمروه بعده عمروك زوجهسی
هنده بعدها قریهٔ مزبورهده واقع جامع متولیسی متولی اولدقده
منزل مزبور ثمن مثلیله بیع اولنوب ثمننی اول جامع
متولیسی قبض ووجه شرعی اوزره استرباح ایدوب
حاصل اولان نماسندن بر اقچهسنی جامع مزبورده امام
اولنلره ویروب روحم ایچون بعد العشاء سورهٔ
ملك تلاوت ایدوب ثوابنی روحمه اهدا ایلیه ماعدا
نماسنی متولی مزبور جماعت معرفتیله جامع مزبورده
وقف چشمهنك تعمیر وترمیمنه خرج وصرف ایلیه دیو وقف
وشرط وتسلیم الی المتولی ایدوب تسجیل شرعی

ایتدرسه

ایتدرسه وقف مزبور صحیح اولوری
الجواب اولور

بوصورتده زید وعمرو وهند فوت اولمقلریله جامع مزبور
متولیسی اولان بکر منزل مزبوری اذن حاکم ایله ثمن مثلیله
بیع وثمننی قبض ایتدکدنصکره وجه شرعی اوزره استرباح ایدوب
حاصل اولان ربحی وجه محرر اوزره واقفك تعیین ایلدیکی
محللره صرفه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی منزلینی وقف وتولیت وغلهسنی اولا کندی نفسنه بعده
برجامع شریفده امام اولنلره شرط ایدوب لکن تسلیم الی المتولی
وتسجیل شرعی بولنماسه حالا زید وقفی حاکمه فسخ ایتدرمدین
مجرد تسجیل شرعی بولنمدی دیوب منزل مزبوری تملیکا اوزره
بیعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بوصورتده زید منزل مزبوری حاکمه فسخ ایتدرمدین عمروه بیع
وتسلیم ایتدکدنصکره حاکم بیعك صحتنه حکم ایتمدین زید فوت
اولوب ظاهرده وارث معروفی اولمامغله منزل مزبوری و
سائر ترکهسنی بیت المال اولاغی بکر قبض ایدوب بعده اول
مسجد شریفك امامی اولان بشر بکر ایله قاضی یه مرافعه اولدقلرنده
قاضی امام ابی یوسف قولی اوزره منزلك وقفیتنه
حکم ایلسه وقف مزبور لازم اولورمی **الجواب** اولور

بوصورتده عمرو وجه محرر اوزره بالکه بیع ایتمشیدی دیو منزل
مزبوری بشردن دعوی ایله مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی عقارینی وقف ایتدکده حسبة لله تعالی شو قدر عقاری
وقف وغلهسنی اولاده شرط ایلدم دیوب تسلیم الی المتولی
وتسجیل شرعی ایتدیروب لکن تابید ذکر ایتمکله زیدك اولادی
منقرض اولدقلرنده اول عقار ملکیتنه عودت ایدوب
ورثهسی انتقال ایدر یوخسه وقفیت اوزره باقی قلوب
غلهسی فقرایه می صرف اولنور **الجواب** وقفیت اوزره
باقی قلوب غلهسی فقرایه صرف اولنور

دیونی ترکهسندن ازید اولمیغ حالده فوت اولان زیدك
ورثهسی ترکهده بر منزل استخلاص ایتمدین غرما اذنلرنسز وقف

ولو وقف شرط ان یبیعها ویصرف ثمنها الی حاجة
لایبیع الوقف فی الخانیة الاربعة فی فصل فیما لا یجوز الوقف
وشرط ان یبیعها ویشتری بثمنها ارضا اخری الوقف

ولو شرط فی الوقف ان یبیعه ویجعل ثمنه فی وقف
افضل منه جاز عند ابی یوسف الشرط والوقف عند ابی
یوسف وعند محمد لا یجوز ذکر الا فی الحاکم والوقف فی احکام
وقفه ان لا یبیع الا باذن الحاکم فی الرابع فی الوقف

وان شرط فی الوقف ان له ان یبیع ذلك
ولم یشترط الاستبدال بثمنه ما یکون
وقفا مکانه قال محمد الوقف باطل وعن
ابی یوسف ان الوقف جائز والشرط
باطل وفی الکبری هو المختار من محل المزبور

ویجبر ابو یوسف ان یحرر دار ابن سیره وان لم یسلم ... شرح
الجمع لابن الملك فی الوقف

والاخذ بقول ابی یوسف احوط بحر
فی الوقف

والحاصل ان من شرائط الوقف الملك وقت
الوقف الخ لو وقف المریض الذی
احاط الدین بماله فانه یباع ما وقف
وینقض الوقف بحر فی اول الوقف

ایدوب دیو ماجرا ادعاسیله وقف مزبور باطل اولورمی
الجواب اولور

نهایت قبول یوغاری اچنده بر محلده دربادن بعض کیمسنه لر بالقه صید اتمك استدکلرنده زیدك وقفی متولیسی عمرو زید
براغوب ایله دریاده اغرب احاطه ایتدیکی محلی وقف اتمکله
اول محلده واقع اولانلر بالقلری بالکلیه وقف ایچون اغرب
ایله بر صید ایتدیررب اخر کیمسنه یه صید ایتدرمم دیو
مزبورلری منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تصرفنده اولان منزل ایچون تولیت وغلّه سی عمرونك مسجدنده
امام اولنلره مشروط وقفیدر دیو اقرار و اجاره سنی
امام مسجد مزبوره ویره کلمشیکن زید فوت اولدقده
ورثه سی اقرار مزبوری طوتمیوب مسجد مزبورده امام
اولان بکره منزلك وقف اولدیغنی اثبات ایله والا
ملکیت اوزره ضبط ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید یدنده اولان دکانلرك عرصه لری عمرونك وقفی اولمغله
مقاطعه ایله تصرفنده در دیو اقرار و بر مدت عمرونك
وقفی متولیسنه عرصه لرك مقاطعه لرین ویره کلمشیکن
حالا دکانلر محترق اولدقده زید عمرونك وقفی متولیسنه
عرصه لرك وقفیت اولدیغنی اثبات ایله والا بعد الیوم
مقاطعه ویرمم دیمکه قادر اولورمی الجواب
اولماز

طفل نابالغ یدنده اولوب معتوه اولان زید ملکی دکانی منفی بر جهته
وقف ایله وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بر وقفك متولیسی زید مال وقف ایله عمرونك ملکی خانه سنی
ثمن معلومه وقف ایچون اشتری ایله مجرد مال وقف ایله
اشتری ایتمکله اول خانه وقف اولمش اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما یصح وقفه وما لا یصح

چلتك وقفی متعارف اولان بلده اهالیسندن زید بر شوقدر کیل
ملکی چلتکنی وقف وتسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی ایتدیروب
فلان قریه اهالیسندن تخمه محتاج اولانلر کیمسنه لره هر سنه

اول چلتکدن

وفی الخلاصة المشتری بمال الوقف لا یلتحق بالموقوف وهو المختار وقال نجم الدین النسفی
یجوز بیعها وهو الاصح لان فی صحة الوقف والشرائط التی یصیر الوقف بها لازما کلاما
کثیرا ولم یوجد ههنا وقف کرماستی
فی الثالث عشر

قرض

اول چلتکدن کفایت قدر ویریلوب تقبل ایچون زرع وبعد
الادراك ویریلان مقدارینه وقف ایچون اخذ وحفظ
اولنه دیو شرط ایله وقف مزبور جائز اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده متولی اول چلتکدن قریه مزبوره اهالیسندن تخمه
محتاج اولان کیمسنه لره بر مقدار قرض ویروب انلر دخی
تقبلر ایچون زرع وبعد الادراك متولی قرض ویردیکی
مقداری وقف ایچون طلب ایتدکده مزبورلر محصول نقصانی
حاصل اولدی دیو اوبیچ وقف ایچون شوقدر نقصان
ال دیوب الدقلری مقداری تماما ویرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر بلده اهالیسندن زید صحتنده بلده مزبوره مسافرین
نزول ایتدکده استعمال ایتملری ایچون بر قاچ اورته کبی
ومندر واوان نحاسیه و غرابه کبی نسنه استعمال ایتملریچون
بر قاچ قلیچ و غداره وقف وتسلیم الی المتولی وتسجیل
شرعی ایتدیروب متولیسی بر مدت تصرف ایتدکدن نصکره
زید فوت اولدقده ورثه سی اول بلده ده اشیای مزبوره نك
وقفی متعارف اولدوب وقف صحیح ایله وقف وتسجیل
ایتمشیکن وقفی طوتمیوب میراثه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدك وقفی متولیسی عمرو بر عرصه یی زیدك وقفیدر دیو
بکره ایجار وتسلیم بکر دخی عمرونك اذنیله اوزرینه ملکیت
اوزره بنا احداث ایدوب بنایی جهت اجاره یه وقف
ایتدکدن نصکره بکر فوت اولوب بشرك وقفی متولیسی
خالد عرصه موقوفه بشرك وقفیدر دیو عدول و مدعاسنه
اقامت بینه عادله ایتمکله عرصه مزبوره بشرك وقفی اولمغه
اوزره حکم اولنوب بکر عرصه متولیسنك اذنسز بنا ایتمش
اولمغله بنا مستحق القلع ایکن بنا مرقومی بکرك وقف
ایتمسی صحیح اولمش اولورمی الجواب اولماز

هند عمرو ایله علی الاشتراك مالکه اولدیغی حمامدن حصه سنی
بر جهته وقف ایله وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

ولا یجوز وقف البناء الذی وقع فی
ارض عاریة اذا اجارة فی وقف
البزازیة فی الثالث

الشیوع فیما یحتمل القسمة لا یمنع الوقف
بلا خلاف فصولین فی الفصل
الحادی عشر والتتمة فی مسائل
الشیوع واحکامه

زید وفات ایدر ایسه ملکم اولان فلان حانوتی وقف ایلدم و غلّه سنی فقرایه شرطا ایلدم دیوب بعده مصرا فوت اولسه ثلث مالی مساعد اولسه وقف مزبور بلا حکم حاکم صحیح و لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولورسم فرزندانم ایله علی الاشتراک مالک اولدیغم عرصه دن حصه شایعه ملکمی وقف ایتدم دیوب بعده مصرا فوت اولوب ثلث مالی مساعد اولمغله حاکم الشرع زیدک وصی مختارینه تنفیذ وصیت ایله دیو تنبیه ایتدکده ورثه بغیر وجه ممانعته قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بو صورتده زید اول عرصه یی وجه محرر اوزره وصیت طریقیله وقف ایتدکده بر جهت تعیین ایتمامش اولسه عرصه مزبوره نک غلّه سی نه یره صرف اولنور **الجواب** فقرایه

فصل فی وقف المریض

هند مرض موتنده بری دخی ملکی فرینی بر جهته وقف ایدوب لکن تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی بولنمادن هند فوت اولوب ثلث دخی مساعد اولماسه ورثه سی متولی ایله قاضی مرافعه اولدقلرنده قاضی اما مین قوللری اوزره اول فرینک ثلث مساعد اولدیغی مقدارده وقفیتلری ایله حکم ایلسه وقف مزبور لازم اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده هندک ورثه سندن عمرو اول فرینک ثلثدن زیاده اولان حصه سنده وقفی تجویز اولسه حصه مرقومه دخی وقف اولمش اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده ملک عقارینی وقف صحیح لازم ایله وقف و غلّه سنی ورثه سندن بعضیلرینه شرط ایدوب سائر ورثه سنه شرط ایتمیوب فوت اولسه وقف مزبور جائز اولورمی **الجواب** اگر سائر ورثه تجویز ایدرلر ایسه وقف جائز اولور تجویز ایتمازلر ایسه عقار مذکور ترکه زیدک ثلثنه مساعد ایسه جمله سی وقف اولور مساعد دگل ایسه ثلث مساعد اولدیغی مقدارده وقف جائز اولور ماعدا ایسه جمله ورثه یه بالفریضة الشرعیة بینلرنده اقتسام ایدرلر

الارض حیا فاذا مات کانت الغلة للمساکین فی وقف الخصاف کذا فی وقف الهلال و الاسعاف

بو صورتده وقف مزبورک غلّه سنی نه وجه اوزره تصرف اولنور **الجواب** سائر ورثه تجویز اولدقلری صورتده جمله سنی ورثه ک واقفک شرط ایتدیکی کمسنه لر آلورلر تجویز اولنمدقلری صورتده جمله ورثه غلّه وقفی سائر ترکه کبی بینلرنده بالفریضة الشرعیة اقتسام ایدرلر

بو صورتده ورثه دن بعضیلری فوت اولوب یاخود واقفک شرط ایتدیکی کمسنه لر منقرض اولسه لر وقف مزبور غلّه سنک حکم شرعیسی نه وجهله در **الجواب** وقف مزبور کندولره مشروط اولان ورثه دن بری حیاتده اولدقجه فوت اولان وارثک غلّه سندن حصه سی ورثه سنه انتقال ایدر مشروط لهم منقرض اولدقلرنده غلّه وقف بالجمله فقرایه صرف اولنور

باب ما یتعلق بالشرط

فی رجل من اهالی المدینة المنورة علیه وظیفة من غلّة وقف مشروط لسکان المدینة فسافر هو الی بلدة اخری لقضاء مصلحة و عند الضرورة الیها و اقام فیها سنة و نحو ذلک و لم یبع مسکنه الذی فی المدینة المنورة و لم یتخذ مسکنا اخر فی تلک البلدة فهل یعد من سکان المدینة و لا یحرم من الوظیفة المرقومة **الجواب** نعم یعد من سکان المدینة المنورة و لا یحرم من تلک الوظیفة

هند وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی زینبه بعد وفاتها اولادینه بعد الانقراض علی نک اولادینه و اولاد اولادینه بطنا بعد بطن شرط ایتدکدن صکره زینب فوت اولوب قزی خدیجه شرط واقف اوزره منزلده ساکنه ایکن خدیجه دخی فوت اولوب زینبک غیری ولدی دخی قالمیوب و زینبک اولادینی واقفه مزبوره ذکر و ذکر ایتمش اولسه سکنای منزل مزبوره خدیجه نک اولادی ایله علی نک اولادی تنصیفلری شرعا ممکن اولورمی **الجواب** علی نک اولادی

بر مدرسه قدیمه نک وقفیه معمول بهاسنده اول مدرسه ده مدرس اولنلره یومی اوتوز درهم ویرلیه دیو کتابه اولنوب لکن واقفک درهمدن مرادی درهم شرعی میدر یوخسه

اول جهتده رایج اولان درهمدن معلوم اولمامغله اول
مدرسی اولنلره اول اوتوز درهم مقابله سنده یوز بیش
ایکشر اقچه ویریله کلوب عمل قدیم بونک اوزرینه ایکن
حالا متولیسی اولان بکر عمل قدیمی تغییر ایدوب اول مدرسه
مدرسی اولنلره هر درهم مقابله سنده برر اقچه ویریرم دیمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

سلطان بایزید مرحوم شیخ وفا جامع شریفی اطرافنده اولوب
شیخ وفا بنا و وقف ایتدیکی منازلده توجیه حاکمله ساکن
اولنلر بلا اجر ساکن اوله لر دیو شرط ایدوب و بو آنه دک
سکاننده‌ن اجاره آلنه کلممش ایکن حالا متولیسی
سکاننده‌ن خلاف شرط واقف اجاره المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده اول منزللرک برنده توجیه حاکمله ساکن اولان زید
برقاچ سنه اجاره لازم اولور ظنیله وقف مزبور متولیسنه
شو قدر اقچه ویرمش اولسه متولی زیده تجدید وجه محرر اوزره
برقاچ سنه ویرمکله بعد الیوم ویرمیه‌ رم دیو جبره قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

تولیت و زراعتی بر زاویه ده زاویه دار اولنلره مشروط
اولان تارلایی اول زاویه ده زاویه دار اولان زید خلاف
شرط واقف بغیر وجه طابو ایله عمرویه ویردکدنصکره زیدک
یرینه بکر زاویه دار اولسه بکر اول تارلایی عمرودن الوب
شرط واقف اوزره ضبط و زراعتنه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید ملکی خانینی وقف و غله سنی زوجه‌سی هنده شرط ایتدکده
تبدیل و تغییر شرطنی برنده او مغله حالا زید شرط مزبوره
رجوع ایدوب اول خانک غله سندن ابنم عمرو دخی بهره اولا
شو قدر اقچه ویریم ادا اولنسون بعد الاداء بقیه هنده منفرده
اولسون دیدکدنصکره زید فوت اولوب متولیسی خانک
غله سندن ربع مزبوری قضا ایتمک استدکده هنده دیرکه
مزبور قضا اولنمدین خلاف شرط واقف اول خانک غله سندن
مداخله یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نحری

نحری خاتون وقف ایتدیکی منزلک وقفیه‌سی معمول بهاسنده و نفسنه
علی زوجی حسام و بعده وفاتنه لاولاده ثم اولاد اولادهم دیو
تحریر ایدوب بعده منزلک غله سنه حسام متصرف ایکن
فوت اولوب بعده اولادی خدیجه و عایشه و مریم متصرفه لر
ایکن متعاقبا فوت اولوب نوبت تصرف مزبوره لرک
اولادلری محمد و احمد و حسینه کلوب متصرف لر ایکن محمد بلا ولد
[illegible] عن اولاد فوت اولدقده حسینه منزلک غله سنه
منفرداً متصرف اولمق استدکده احمدک اولادی بکر و اولادک
اولمغله غله ده حسینه مشارکته قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف بنا و وقف ایتدیکی مدرسه‌یی علمادن اولوب
شافعی المذهب اولانلر کسنه یه توجیه اولنه دیو شرط
ایله مدرسه مزبوره حنفی المذهب اولانلر کسنه توجیه
اولنمش اولسه حالا مدرسه مزبوره شافعی المذهب اولان
کسنه دن بر عالم مستحقه توجیه اولنمق لازم اولورمی
الجواب اولور

فی وقف بتقادم اصله لم یثبت له شرط بشهادة الشهود ولیست
وقفیته موجودة ولکن القوام کانوا الا یعطون غلته لاولاد
الواقف و اولاد اولاده الذکور و الاناث علی السویة
و استمر الامر علی هذا من القدیم و الان یرید ناظر الوقف
ان یغیر العمل القدیم و یخصص الغلة باولاد الذکور و یحرم الاناث
فهل له ذلک **الجواب** لیس له ذلک

ما قول شیخ الاسلام سلمه السلام لازال باب فتواه مفتوحا
بعنایة الملک العلام فی وقف قدیم لم یعلم شرط واقفه
وظایف معینة لجهات معلومة یتصرفها بعض المستحقین
بالبراءة السلطانیة و یأخذونها من ریع الوقف من القدیم
الی هذا الزمان بید القوام السابقین و متولیه یرید الآن
ان یغیر العمل القدیم و ان لا یعطی وظائف المستحقین و یصرفها
الی جهة اخری او یمسکها للوقف معللا بان تلک الوظایف
لم یثبت بشهود من لسان الواقف فهل للمتولی ذلک
ام لیس له تغییر العمل القدیم افتونا ماجورین
الجواب لیس له تغییر العمل القدیم

[Margin notes, left page:]
ولا خلاف فی ان [illegible] ... الوقف ... الاولاد [illegible]
فان قلت بل الوصف [illegible] الوقف ... الفقراء ... الوقف [illegible]

[Margin notes, right page:]
شرط الواقف ... شرط الواقف کنص الشارع [illegible]
[illegible] الوقف ... اذا شرط فی الوقف ... [illegible]

مضمون ثابت اولمیوب قدیمدن عمل اولنه کلمین وقفیه ایله
عمل اولنور می **الجواب** اولنماز

بو صورتده وقفیهٔ مزبوره دن بنا ایتدیکم مکتبده خواجه
اولنلره وقفک غله سندن یومی درر درهم ویریله دیو
تصریح اولنوب لکن اول مکتبده خواجه اولنلره وقف
مزبورک غله سندن یومی یکرمیشر اقچه ویریله کلوب عمل
قدیم بونک اوزرینه اولمغله حالا اول مکتبده خواجه
اولان زید بعد اداء الخدمه مستحق اولدیغی یومی یکرمیشر
اقچه یی متولیسندن طلب ایتدکده متولی وقفیه ده ذکر
اولنان درهمدن مراد درت اقچه در اوله اولیجق هر بر
درهم مقابله سنده بر ر اقچه ویررم دیوب عمل قدیمی تغییره
قادر اولور می **الجواب** اولماز

محصولی سنوی اولان بر مدرسهٔ قدیمه نک وقفیه سی
اولمیوب لکن مدرسهٔ مزبوره ده مدرس اولنلره قدیمدن
مدرسهٔ مرقومه یی مع التولیه ضبط و محصولک جمله سنی قبض
قبض ایده کلمشلر ایکن زید تولیت مرقومه یی بر طریق ایله
افراز دکندو یه توجیه و برات ایتدرسه تولیت مزبوره نک
مدرس اولنلردن افراز اولدیغی بیلورکسنه اولمیجق
تولیت مزبوره قدیمی اوزره ترک اولنوب حالا مدرسهٔ
مرقومه ده مدرس اولان عمروه توجیه اولنمق
لازم اولور می **الجواب** اولور

بر بلده ده سید جعفر زاویه سی دیمکله معروف وقف زاویهٔ
قدیمه نک وقفیه سی اولمیوب قدیمدن زاویه ده زاویه دار
ساکن اوله کلوب عمل بونک اوزرینه اولمغله حالا زاویه دار
اولان زید زاویه ده ساکن ایکن سید جعفرک زاویه دیبنده
اولان تربه سنده عمرو برات شریف ایله تربه دار اولدقده
زید عمرو تربه دارلغی ضبطا ایله درکن عمرو بالکز تربه دارلغه
قناعت ایتمیوب زیده زاویه نک سکناسی زاویه دارده
مشروطا ایتدیکنی اثبات ایله و الا زاویه دن سنی چیقارب
بن ساکن اولورم دیمکه قادر اولور می **الجواب** اولماز
وقفیه سی اولمیان بر وقف قدیمک متولیلری اجر مثلی

اولان درر اقچه وظیفه تولیت اله کلوب دفتر خاقانیده
اول وجه اوزره مقید ایکن تولیت زیده توجیه اولندقده
براتنده وظیفه معینه دیو یازلسه زید اجر مثلی اولان درر
اقچه وظیفه یه قناعت ایتمیوب سنه ده ایراد وقفک ربعی
وظیفهٔ تولیتدر دیو عمرو وبکر قاضی یه جنبه ویرملریله قاضی
زیده بهار سنه ربع ایراد وقف وظیفه تعیین ایدوب عمل
قدیمی تغییره قادر اولور می **الجواب** اولماز

زید واقف وقفیه تحریر ایتدیررکن قدده وقف ایتدیکی
زاویه نک مشیختی کندو لنفسنه بعد وفاته طرف دولت
علیه دن بر مستحق کسنه یه توجیه اولنه دیو شرط ایدوب
تبدیل و تغییر شرطلرینی بر بنده قومیوب وجه محرر اوزره
تسجیل شرعی ایتدردکدن صکره زید شرط مزبوره نادم
اولوب تکرار تبدیل و تغییر شرطلری بر بنده اولمسون دیو
زاویهٔ مزبوره نک بعد وفاته مشیختنی عمروه شرط ایله
عمل اولنور می **الجواب** اولنماز

ما قول حضرت شیخ الاسلام دام بابه مرجعا للانام فی رجل وقف
عقارا و جعل غلته لنفسه ثم لاخیه زید ثم لفقراء الحرمین و جعل
تبدیل الشروط و تغییرها بید زید و بعد ما توفی الواقف و آل الوقف
الی زید غیر زید الشروط و جعل غلة الوقف لاولاده ثم لعتقائه
ثم لمطلق الفقراء القائمین فی الشام و اخرج الی الفقراء و کانوا
متصرفین فیها بموجب شرط زید و الان ینازعهم متولی الحرمین
زید بر و ضع یده علیها متمسکا بشرط الواقف فهل یعمل بشرط
زید و لا یسمع دعوی المتولی علیهم **الجواب** نعم یعمل بشرط
زید لا یسمع دعوی المتولی علیهم

زید واقف وقفنک غله سنی مسلمین و کفره مختلطا ساکن اولدقلری
محله نک عوارضنه شرط ایله وقف زیدک غله سی بالکز
مسلمینک عوارضنه صرف اولنور می یوخسه مسلمین و کفره نک
جمله سنک عوارضنه می **الجواب** مسلمین و کفره نک جمله سنک
عوارضنه صرف اولنور

سکناسی علمایه مشروط وقف منزلده علمادن زید توجیه
حاکمله ساکن ایکن منزل مخترب اولمغله زید عرصه سنده

[illegible]

فی رجل وقف ... ثم مات زید ال الوقف
لفقراء الحرمین و سجل به القاضی

نفت اراب رجلا قال ارضی هذه صدقة موقوفة
علی موالی و هو رجل من العرب قال فالوقف
جائز و الغلة لکل من اعتقه هذا الواقف
و لکل من ترکه العتق من قبله بعد هذا الوقف
و من کان علی دین الموالی و من کان علی دین غیره

ما الرجل بعد لا رض علی و البه
من وقف الخطاف

صح

ولو جعل سكناها بعد واحد يكون مرمتها واصلاحها على من بداية الواقف بالسكنى ويقال له رمها مرمة لاغنى عنها وهي يامنع
من خرابها ولا يلزمه ازيد من ذلك ولو ورد الاول حيطانها او ادخل جذوعا في سقفها بالا يتميز عما انكسر منها ثم مات واستقلت
الدار الى الثاني يكون ذلك لورثة الاول ويقال للثاني ان شئت فادفع اليهم قيمته ذلك ويكون ملكا لك والا نوجر
وتدفع اليهم قيمته ذلك من الاجرة ثم يعود سكناك اليك ولو انهدمت وقال الاول انا ابنيها واسكنها له ذلك
واذا مات يكون البناء لورثته ويقال لهم ارفعوا بناؤكم عن الدار وخذوه والفرق بين هذه وبين ما قبلها ان ما رمّ به
لا يمكن تخليصه او تمييزه الا بضرر بخلاف البناء
فان كله لهم فلهم اخذه وليس للثاني ان
يملك البناء بقيمته بدون رضاهم ولو جصصها
الاول او طين سطوحها ثم مات يرجع ورثته
بشي لانه مالا يمكن اخذ عينه فهو في
حكم الهلاك اسعاف من فصل فيمن
وقف داره على سكنى وارد

كندر حاليله تفسيجون مجدداً منزل بنا ايتدكدنصكره زيد
دخي بونى تركه سعدن اعرابدا لديغى حالده فوت اولوب منزل
علماء دن او لمغله زيدك اوغلى عمروه توجيه اولنسه عمرو
بنانك قيمتنى زيدك وارثلرينه ويروب بنايى ضبط
قادر اولورمى **الجواب** اولور

بو صورتده وارثلر اول بنايى اخره بيع ايدوب عرصه سنى
اخره توجيه ايدرمكه قادر اولورلرمى **الجواب** اوله مازلر

اولوب توليت نظارتى ملتشته منصرف
اولانز صح

توليت ونظارتى واقفك اولادينه مشروطه واقفك اولا
لادندن زيد ثلث مرقومى اولاددن عمرو و بكره فارغ اولسه حالا
زيد توليت ونظارتك ملتشته شرط واقف اوزره متصرف قادر
اولورمى **الجواب** اولور

وقفه غلة ارضه على ولد يحدث له بعد
الوقف
صح
بتراز به من الخامس من الوقف

زيد واقف ملك منزلنى وقف صحيح ايله وقف وتوليت
وسكناسى حياتنده اولدقجه كندويه بعده حادث اوله جق
اولادينه واولاد اولادينه بعد الانقراض عمروه بعده جهات
مؤبده يه شرط ايتدكدنصكره زيد فوت اولوب عنين وعقيم
صكره تولد ايدن اوغلى بكر منزل مزبورى شرط واقف اوزره
ضبط ايتمك استدكده عمرو مجرد سن عنين وعقيمده تولد ايتمامكله
ساكه شرط صحيح دكلدر ديو منزل مزبورى بكره ضبط ايتدرمديوب
كندى ضبط قادر اولورمى **الجواب** اوله ماز

بر محله اهاليسندن زيد ملك منزلنى وقف وسكناسى قرنداشى
عمروه بعده عمروك زوجه سى هنده بعدها غلة سى اول محلده
واقع وقف چشمه نك صويوللرى تعميرينه شرط وتسليم
الى المتولى ايدوب تسجيل شرعى ايتدردكدنصكره تبديل
وتغيير شرطنى يدنده تويوب لكن زيد تبديل وتغيير شرط
ايتميوب وقفندن رجوع ايدوب قاضى دخى خلاف شرعى
منزل مزبورك وقفيتنك ابطالنه حكم ايدوب حجت
ويردكدنصكره زيد فوت اولسه ورثه سى زيدك رجوع
وقاضينك خلاف شرع بطلاننه وقف ايله حكمنه بنا منزل
مزبورى ملكيت اوزره ضبط وبيعه قادر
اولورلرمى **الجواب** اوله مازلر

اوقات متعدده صاحبى اولان زيد بر بلده ده واقع محلده ملكى اولان

وقف

وقف ايتديكى منزلك مستغلاتنه اوغلى عبد الله ايله
قزى رقيه حياتنده اولدقلرنده على الاشتراك السوية
بش اقچه اجرت ايله متصرف اولوب ديلرلرسه ساكن اولوب
ديلرلرسه اخره ايجار ايدهلر بامر الله تعالى فوت اولدقلرندن
صكره الى الانقراض اولادلرى واولاد اولادلرى على
السويه متصرف اوله لر بعد الانقراض وقف اولمه ضم اولنه
ديو شرط ايتدكدنصكره رقيه فوت اولوب حصه سكنى
فقراء اولان اوغلى عمرو ايله قزى هند رأى حاكمله متصرف
اولوب بعده هند بلا ولد فوت اولوب حالا عبد الله
وعمرو موجودلر ايكن وقف اول متوليسى منزل مزبوردن
هندك حصه سنى وقف اوله ضم ايدرم ديو مداخله يه قادر
اولورمى **الجواب** اوله ماز

باب في الوقف على الاولاد

زيد ذى ملك منزلنى وقف وسكناسنى حياتنده اولدقجه كندى
نفسنه بعد هلاكه اوغلى عمرو ايله زوجه سى هنده بعد هلاكهما
مزبورلرك اولادلرينه واولاد اولادلرينه بعد الانقراض
عمى اوغلى بكر ذريتيه بعده بكرك اولادينه واولاد اولادينه
بعد الانقراض قرنداشى قزلرينه بعدهن اولادلرينه
واولاد اولادلرينه بعد الانقراض منزل مزبور ايجار
اولنوب اجاره سى قدس شريفده فقرايه ويريله ديو شرط
ايتدكدنصكره زيد وعمرو بلا ولد فوت اولوب بعده هند
دخى فوت اولوب قزلرى مريم ورقيه وبلال نكى وماريه بى
تركه ايدوب مسفورلر شرط واقف اوزره منزل مزبوره
متصرفه لر ايكن ماريه هلاك اولسه منزلدن حصه سى قز قرنداشى
قرنداشلرينه مى ويريلور يوخسه فقرايه مى **الجواب**
قز قرنداشلرينه ويريلور

بو صورتده وجه محرر اوزره شرطلرى بالكليه منقرض
اولمدقجه قدس شريفده متمكن اولان فقرايه مشروط اولنك
متوليلرى منزل مزبوره مداخله يه قادر اولورلرمى
الجواب اوله مازلر

زيد ملك عقارنى وقف وغلة سنى قزلرى هند وزينبه بجرهما

رجل وقف ارضه على الاولاد وجعل اخره للفقراء فمات
بعضهم قال هلال يصرف الوقف الى الباقين فاذا
انقرضوا يصرف الى الفقراء ولا يدخل الولد الولد
الوقف على الاولاد خ

الوقف على اولاده يصرف على ولده لصلبه فاذا انقرض
فعلى اولاده واولاد اولاده الصدقة فاذا لم يكن له الولد
احد ولده فالنصف له والنصف الاخر للفقراء فان حدث له ولد
بعد ذلك فالكل اليه وان الوقف على اولاده بعد ان الفقراء
والصرف الى الاولاد جعل الغلة للاولاد شرط انقرض
الاولاد من الاولاد الذي انقرض الولد الوقف على الفقراء
تكانت حصة الوقف الفقراء محيط من اب ... علمه وولده

مزبورلرك اولادلرینه واولاد اولادلرینه بعد الانقراض فقرایه صرف اولنه دیو شرط ایندكدنصكره هند فوت اولوب اولادینی ترك ایله زینب حیاتده ایكن هندك غله‌دن حصه‌سی اولادینه صرف اولنور یوخسه فقرایه‌می **الجواب** فقرایه

زید صحتنده وقف لازم ایله وقف ایندیكی خانك غله‌سنی فقرایه شرط ایتمش اولسه غله مزبوره واقفك اولاد اولادندن فقیر اولان عمرو وبكره صرف اولنمق اولنور یوخسه اجانبدن اولان فقرایه‌می **الجواب** اولاد اولادندن اولان فقرایه صرف اولنمق اولیدر زیرا كه هر برینه دیر بلا ایكیوز درهمدن اقل اولمق كركدر

زید واقف وقفنك غله‌سنی اولاكندی نفسنه بعده اولادینه واولاد اولادینه بعد الانقراض عتقاسنه واولاد عتقاسنه بعد الانقراض عمی عمروك اولادینه واولاد اولادینه شرط ایدوب اولاد عتقایی بركره ذكر ایله حالا عتقانك اولاد صلبیه‌سی منقرض اولملریله غله وقف عتقانك اولاد اولادینی مصرف اولور یوخسه عمروك اولادیمی **الجواب** عمروك اولادی

زید وقف صحیح لازم ایله وقف ایلدیكی قری ومزارعك غله‌سنی فقرایه شرط ایله واقفك اولادندن فقیر ومحتاج اولانلر عمرو وبكر وقف مزبور غله‌سندن صرف اولنمق سائر اجانب فقراسنه صرف اولنمقدن اولی وافضل اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده واقفك اولادندن اولوب فقیر ومحتاج اولان عمروه طرف سلطنتدن كفایت مقداری وقف مزبور غله‌سندن تعیین ویدینه برات ویرلسه عمرو برات موجبنجه مقدار مرقومی غله وقفدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید وقفنك غله‌سنی اولادینه واولاد اولادینه علی طریق الارث شرط ایتدكدنصكره زید فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قزی هندی ترك ایله اول غله عمرو وهند بینلرنده نه وجهله قسمت اولنور **الجواب** للذكر مثل حظ الانثیین

زید واقف

زید واقف وقفیه‌سنده معمول بها اولسنده وقفنك غله‌سنه حیاتنده اولدقجه كندوم منصرف اولوب فوتندنصكره ابنام وابنا ابنامه وابناء ابنام بطنا بعد بطن منصرف اوله‌لر دیو یازدقدنصكره زید فوت اولوب اوغلی عمرو ترك ایتمكله عمرو غله وقفه منصرف ایكن عمروك اوغلی بكر فوت اولوب اوغلی بشری ترك ایدوب بعده عمرو فوت اولوب اخ اوغللری خالد وبكری ترك ایدوب بعده انلردخی فوت اولوب خالد اوغلی نذیری ترك ایله حالا بشر وقفك غله‌سندن حصه‌سنه منصرف اولمق استدكده نذیر بشره باباك بكر وقفك غله‌سنه مستحق اولمدین عمرودن مقدم فوت اولمغله وقفك غله‌سنه سن دخی مستحق اولمزسن دیوب غله‌نك جمله‌سنی مستقلا اخذ ایدوب بشری حصه‌سنی اخذدن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

غله‌سی واقفك اولادینه واولاد اولادی ذكورینه مشروط وقفك غله‌سندن واقفك اوغلینك اوغلینه قزینك اوغلی مشاركته قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملك منزلنك غله‌سنی اوغللری عمرو وبكره ومن بعدهما اولادلرینه وقف ایندكدنصكره عمرو فوت اولوب اوغلی بشری ترك ایتدكده بكر حیاتده اولدقجه عمروك حصه‌سنی متولیسی حاكم رأیی ایله فقرایه صرف ایتمك استدكده بشر مجرد عمروك اوغلی اولمغله حصه‌سی بكا انتقال ایدر دیو منزل مزبورك غله‌سنه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نسلا بعد نسل بطنا بعد بطن محكمه‌سنه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید وقفنك غله‌سندن جهات متعدده اولادینه معینه دن فضله قلانی اقربلرنك فقرلرینه وانلرك اولادلرینه واولاد اولادلرینه علی التسویه نسلا بعد نسل شرط ایله غله مزبورنك فضله‌سنده واقفك اولاد اولادینك بطن اولدن فقیر اولوب منصرف اولنلره بطن ثانیده اولنلر مشاركته قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر

رجل قال ارضی صدقة موقوفة علی الفقراء ولم یزد علی ذلك جاز وصارت الارض وقفا وجب صرف الغلة الی الفقراء فان احتاج بعض قرابته او ولده الی ذلك یصرف الغلة الی القرابة اولی من صرفها الی الاجانب واعظم الاجر ویقدر ما یكون الغاصی وما ینبغی یكون لا الاجانب خزانة المفتین
مع الوقف عنه سلانه كخور له الصرف

قلت اراٴیت رجلا جعل ارضه صدقة موقوفة علی فلان وفلان فمات منهم واحد وله ولد فقبضه سهمهم علی مواریثهم عنه قال هذا وقف جائز علی ما شرط الواقف
فی وقف الخصاف فی باب الوقف علی رجل لنفسه

لو قال ارضی صدقة موقوفة لله تعالی عز وجل علی قرابتی او قال علی ارحامی او انسابی او رحمی او ذی نسب فاذا انقرضوا فهی علی المساكین جاز الوقف وتصرف الوقف الی قرابته ابدا ولا یدخل فیه ابواه ولا اولاده ویدخل فیه الثالث علة واه نصفت نصیبه
اسعاف من فصل الوقف علی قرابته

زید واقفک صحتنده وقفنک غلّه‌سنک مصارف معیّنه‌دن
فضله‌سنی وقفه ولی اولنلر کندی اقربالرینه و وجوه برّه و کندی
نفقه‌لرینه و ولدلرینه مزبوره ولی اولان عمرو وقفک فضله
مرقومه‌سنی قدر معروف کندی نفقه‌سنه صرف ایتدکدنصکره
باقی قلان فضله‌یی زیدک فقیره اولان قرینه‌سی و عمروک اقرباسندن
اولوب محتاج اولان هنده قدر معروف صرف ایله سایر
وجوه برّه صرفدن قنقیسی اولیدر **الجواب** زیدک
قرینه‌سی هنده صرف اولیدر

زید صحتنده وقف ایتدیکی اراضینک وقفیتی معمول بها سنده
وقفک غلّه‌سنی اولاد بناتنه بعد الانقراض فقرایه شرط
ایله حالا اولاد بنات منقرض اولوب اولاد اولاد
بناتی موجود اولوب و فقیره اولسه‌لر غلّه وقف اولاد
بناتنه‌می صرف اولنمق اولیدر یوخسه اجانبدن
اولان فقرایه‌می **الجواب** اولاد اولاد بناتندن
فقرایه

تولیت و غلّه‌سی واقفک اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه
وقفک تولیت و غلّه‌سنه اولاد واقفدن زید متصرف
ایکن عمرو ایچون واقفک اولادندندر دیو اقرار ایدوب
عمرو ایله بر مدت وقف مزبورک تولیت و غلّه‌سنه متصرف
اولدقلرندنصکره زید دخی عمرو واقفک اولادندن
اولدیغنی اثبات ایله و الا بعد الیوم تولیته مداخله
ایتمه غلّه‌دن دخی ساکه حصه ویرمم دیمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف وقفیتی معمول بها سنده ثم شرط الواقف ان یکون
الغلّة لاولاده ثم لاولاد اولاده ثم وثم الی ان ینقرض دیو
شرط ایله وقف مزبورک غلّه‌سندن واقفک بطن
رابعده موجوده اولان اولادینه بطن خامسده اولان
اولادی مشارکته قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بر محله اهالیسندن زید واقف وقف ایتدیکی منزلک
وقفیتی معمول بها سنده منزلک سکناسی حیاتنده اولدیجه
کندویه بعد وفاته زوجه‌لری اسمیهان و شیوه کاره بعد
وفاتهما شیوه کارک متولده قزی امینه‌یه بعد وفاتها اولادینه
و اولاد اولادینه مشروط اوله بعد الانقراض منزل مزبور
ایجار اولنوب غلّه‌سی محله مزبوره عوارضنه صرف اولنمق اوزره
تحریر اولنمش اوله زیدک امینه‌دن غیری اولادی یوغیکن متولده اولان
اولادی دخی شرط مزبوره داخل اولورلرمی **الجواب** اولمازلر
بو صورتده اسمیهان و شیوه کار فوت اولوب بعده امینه دخی بلا ولد
فوت اولمغله محله مزبوره عوارضنک اوقافنه متولی اولان بکر
منزل مزبوری شرط واقف اوزره ضبط ایتمک استدکده زیدک
اوغلنک اولادلری مجرد واقفک اولادندن اولمغله منزل مزبوره
بز ساکن اولورز دیو بکری منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید واقف وقفنک غلّه‌سنی بناتنه و بنات بناتنک اولادینه و ابناء
بناتنک اولادینه شرط ایله زیدک اوغلی قزی و اوغلی قزینک
اولادی شرط مزبوره داخل اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

نوع آخر

تولیتی واقفک اصلح اولادینه مشروط وقفک تولیتنه واقفک
اولادندن زید و عمرو صلاحده مساوی اولوب لکن زید عمرودن
سنّا اکبر و امور وقفه اعلم اولسه مزبورلردن قنقیسی
اولیدر **الجواب** زید

تولیتی واقفک افضل اولادینه مشروط وقفک تولیتنده
اولاد واقفدن زید و عمرو بهربرلری افضلیت ادعاسنده اولوب
نزاع اوزره اولسه‌لر ایکیسی دخی دیانت و سداد و فضل و
رشادده مساوی اولوب لکن زید امور وقفده اعلم اولسه
مزبورلردن قنقیسی تولیته اولیدر **الجواب** زید

تولیتی ارشد اولادینه مشروط وقفک تولیتنده اولاددن بر
قاچ کمسنه‌لر هر بری ارشدیت ادعاسیله تولیته استحقاق
دعواسنده اولسه‌لر بموجب الشرع الشریف رشیدلکه اطلاق اولنور
اکثر ثبوت ایله ارشد معلوم اوله **الجواب** وجوه مصالحه مهتدی
اولوب مالنی حرامه صرف ایتمیوب و مصارفنده تبذیر و
اسرافدن احتراز ایدن اولاد کمسنه‌یه رشید اطلاق اولنور
زید واقفک وقفنک تولیتی ابناسنه و ابناء ابناسنه

قدر معروف صرفنده مختار اولورلر حبوس شرط ایله حالا وقف مزبوره ح

اوز المشروط له اربع انه یستحقه فلان وزیده صح ولو جعل لغیر ولم یصح وکذا المشروط له النظر علی هذا تنویر الابصار
من اواخر الکتاب من الاقرار

ولو زاد البطن الثالث صرف الی اولاد ما تناسلوا بالسویة والابعد الا ان یذکر ما یدل علی الترتیب بان یقول الاقرب فالاقرب او یقول علی ولدی ثم ولد ولدی او یقول بطنا بعد بطن فحینئذ یبدأ بما بدأ به الواقف درر
عزمی من الوقف

رجل وقف عقارا وجعل ابتداء النفقة ما دام حیا ثم الی ولده فلان ما عاش ثم بعده الی الاعقاب الارشد من اولاده بالصلب ونصرف الی الابن دون الواقف لان الکتابة یصرف الی اقرب الممکنات بمقتضی الوضع وطائفة وفی ذلک القاضی کامل الدین مفتی الامة یخص باحد وقال انها یصرف الی الواقف دون ابنه والصحیح هو الاول جواهر الفتاوی
من الباب الثامن من الوقف
وقائعها

وان وقف علی بناته او البنات دون البنین کان بینهن و
کان للذین هم للفقراء ان وقف النساء ابناء وقف
الاولاد والاولاد

وقال هو الاورع والاصح والاهدی من المنبور الوقف واذا استووا اشتان فی الصلاح فالاعلم بامور الوقف اولی انفع
المسائل من المحل المزبور

واذا استوی الاثنان فی الدیانة والسداد والفضل والرشاد فالاعلم بامر الوقف اولی ولو کان احدهما اکثر ورعا وصلاحا والآخر اوفر علما بامر الوقف فالاوفر علما اولی بعد ان یکون بحال یؤمن خیانته ح
المغنی من الوقف

وان بلغ الصبی غیر رشید وینبغی الرشد ان ینفق المال فیما یحل ویمسک عما یحرم ولا یتصرف فیه بالتبذیر والاسراف
مسکین علی الکنز

بعد انقراضهم اقرب اقرباسنک ذکورنه شرطا ابدوب حالا
ابنا ابنا منقرض اولوب واقفک قرنک اوغلی زید ابله
واقفک لابوین ارقرنداشنک اوغلنک اوغلی عمرو موجود
اولسه لر وقف مزبورک تولیتنه زید وعمرودن قنقیسی اولی
واحق اولور الجواب زید

زید واقف وقفیهٔ معمول بهاسنده یوی برانجه وظیفه ایله
وقفنک نظارتنی اوغلی اسکندره وبعد وفاته ابناسنک وابنا
ابناسنک ثم وثم اصلحی ناظر اوله دیو بازوب وقد نصب کرده
وقفنک نظارتنه اسکندر بعد وفاته ابناسندن وابناء ابناسنک
اصلح اولنلر متصرف اوله کلوب حالا اسکندرک ابناء
ابناء ابناسندن بطن اولده اصلح اولان عمرو نظارته مستقلا
متصرف اولموسنده کره بطن ثانیندن اولان بکر وقفیه ده
اولان ثم وثم ترتیبا ایجون وکلمرا اوبله اولنجق نظارتده
عمروه مشارک اولدرم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید واقف وقفیهٔ معمول بهاسنده شرط التولیة لاصلح اولاده
واولاد اولاده واولاد اولاد اولاده نسلا بعد نسل
من الذکور دیو یازمش اولسه واقفک اولاد اولادندن
موجود اولوب متولی اولان عمرو فوت اولدقده تولیت
مزبوره عمروک لابوین ارقرنداشی اوغلی اولوب اصلح اولان
بکره توجیه اولندقده عمروک لابوین قز قرنداشی اوغلی
اولوب اصلح اولان بشر دخی تولیت مزبوره ده بکره
مشارکته قادر اولورمی الجواب اولور

زید واقف وقفیهٔ معمول بهاسنده انشا الواقف وقفه علی
نفسه مدة حیوته ثم من بعده علی اولاده الذکور والاناث
الموجودین یومئذ وهم محمد وعبد المحسن وابو السعود
وعبد الرحیم وکریمه وعلیمه وکاتبه وامة الله وعلی من سیحدث
للواقف من الاولاد الذکور والاناث بینهم علی الفریضة
الشرعیة للذکر مثل حظ الانثیین ثم من بعدهم علی اولادهم
کذلک ثم علی اولاد اولادهم مثل ذلک ثم علی اولاد اولاد
اولادهم کذلک ثم علی انسابهم واعقابهم وذریاتهم

ابدا

فان قال الولدی وولد ولدی الذکور فهو للذکور
من ولده وولد ولده من البنین والبنات
الاتری انه لو قال علی ولدی وولد ولدی الفقراء
انما اعطی من کان فقیرا من الولد البنین والبنات
من وقف الناصحی من باب الوقف علی
الاولاد

وحاصل جواب السبکی انه ما خصه المتوفی وهو النصف
مقسوم بین اولاده الثلثة فمن مات من اهل البطن
الاول انتقل نصیبه الی ولده وینقسم اربع
علی هذا فاذا لم یبق احد من البطن الاول
تنتقض القسمة ویکون بینهم بالسویة
ومن مات من اهل تلک الطبقة تنتقض
القسمة بعد انقراض کل بطن فقد افتی به بعض
علماء العصر وعزوا ذلک الی الخصاف
ثم لم ینتهوا الماصورة الخصاف الخ اشباه
والنظائر فی القاعدة التاسعة
اعمال الکلام اولی من اهماله
مختصرا

قوله فقد افتی به بعض علماء العصر قیل علیه کانه یزعم انهم یخطئون وعلی الصواب والامر بالعکس بلا ارتیاب فالمعنی بذلک
بعض مشایخ بهم الصلاح واتباع المنقول معروفون وقد افتی به تفصیل هذه الواقعة افاضل ابحنیفة وان فقه والترتیب
فیها ملتقط ثم وبهم من مشایخنا ومشایخهم منهم شیخ الاسلام سری الدین عبد البر ابن شحنة الحنفی وشیخه المحقق نور الدین المحلی
الشافعی والشیخ برهان الدین الطرابلسی والشیخ قاضی القضاة نور الدین الطرابلسی والشیخ العمدة المحلی الشافعی وشیخنا
العلامة شهاب الدین الرملی ومنهم قاضی القضاة ابن ابی شریف وشیخه العلامة علماء الدین الاخمیمی وغیرهم قوله
ولم ینتهوا الماصورة والخصاف قیل علیه هل توهم عاقل فضلا عن فاضل انه هؤلاء وغیرهم جمیعا لم ینتهوا اللوقف
الذی جعله الله تعالی واطلقه علیه مع علو
مقامهم وارتفاع شأنهم بل هو المختار
الی الان وازالة الاشتباه بل یجب
انه بعینه لما قال الفرینی قاسم فی العصمة
نقله عن اکابر الشافعیة زمنا بعضهم للامام
الخصاف لمجموع فی تفقی القسمة وما
نقله من عبارته فی شرح الاشباه

ابدا ما عاشوا وانما ما بقوا علی انه من مات منهم ومن اولادهم
واولاد اولادهم وانسابهم واعقابهم وذریاتهم عن ولد عاد
نصیبه من ذلک لولده ثم للاسفل منه ومن مات منهم ومن اولادهم
واولاد اولادهم وانسابهم واعقابهم وذریاتهم عن ولد فنصیبه
من ذلک لولده ثم للاسفل منه ومن مات منهم ومن اولادهم
واولاد اولادهم من غیر ولد ولا ولد ولد ولا اسفل منه انتقل
نصیبه من ذلک من هو معه فی درجته وذوی طبقته یستوی فیه الاخ
الشقیق والاخ لاب ومن یجری مجراهم وعلی انه من مات منهم
ومن اولادهم وان سفل قبل استحقاقه لشیء من منافع هذا الوقف
وترک ولدا او اسفل منه استحق ذلک المترک ما کان یستحقه
المتوفی ان لو کان حیا وقام فی الاستحقاق مقامه کل ذلک علی الشرط
والترتیب المعین اعلاه فاذا انقرضوا ولم یبق لهم نسل
ولا عقب ولا ذریة تعود علی جهات بر متصلة دیو تحریر ایتدکدن
صکره زیدک حیوتنده قزی کاتبه بلا ولد فوت اولوب بعده
اوغلی عبد الرحیم قبل الاستحقاق فوت اولوب قزی حامده یی
ترک ایدوب بعده زید واقف فوت اولوب اوغللری محمد
وعبد المحسن وابو السعود وایله قزلری کریمه وعلیمه وامة اللهی
ترک ایتدکده مزبورلر وقف مزبور غلهسنی شرط مذکور اوزره
اوزره للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم ایدوب حامده متوفی باباسی
عبد الرحیم حیوتنده اولسه مستحق اوله جغی نصیبنه متصرفلر ایکن
عبد المحسن وابو السعود وعلیمه وکریمه متعاقبة فوت اولوب
بهر بری اولادینی ترک ایدوب بعده محمد بلا ولد فوت اولوب
درجه ده کندویه مساوی قز قرنداشی امة اللهی ومذکور الاسامی
متوفالرک فرزندلرینک اولادلرینی ترک ایله محمدک غلهدن
نصیبی بالکلیه امة اللهه می انتقال ایدر یوخسه
فرزندلری اولادلرینه می انتقال ایدر
الجواب بالکلیه امة اللهه انتقال ایدر

بو صورتده متوفی عبد الرحیمک قزی حامده وسائر اولاد
واقفدن فوت اولان مزبورونک اولادلری بابالرینک
غلهدن نصیبلرینه ومزبوره امة الله غلهدن کندی
نصیبنه ومحمدک نصف نصیبنه متصرفلر اولوب بومنوال اوزره

غلۀ وقف مزبور بینلرنده قسمت اولنورکن امة الله بلا ولد فوت اولوب طبقۀ اولی منقرض اولدی حالا قسمت مذکوره منتقضه اولوب وقف مزبورک غلهسی ذکور اولنان اولاد اولاد واقف بینلرنده شرط مقدم للذکر مثل حظ الانثیین قسمت اولنورمی **الجواب** اولنور

زید واقف وقفیۀ معمول بهاسنده اولادینه واولاد اولادینه شرط وتعیین ایلدیکی محلده ثم ما فضل من البراهم المعینة جعله وقفا لاولاده واولاد اولاده واولاد اولاد اولاده ما تناسلوا وتعاقبوا بطنا بعد بطن یرثون منها حسبما عیّن الرب فی کتابه الکریم وطبق ما بین النبی الکریم الامین بیانا للکلام المبین ولا یرث البطن الثانی ما دام فی البطن الاول فروض صواحب الفروض والعصوبة ذکورا واناثا ولا یرث المحجوب ما دام الحاجب موجودا ثم اذا لم یبق فی البطن الاول من یرث البطن الثانی علی الترتیب المزبور ثم وثم الی ان یرث الله تعالی الارض ومن علیها وهو خیر الوارثین دیو کتب ایدوب زیدک اولاد اولاد اولادندن عمرو وهند وعابده درجۀ واحدهده بولنوب شرط واقف اوزره وقف مزبورک غلهسنه متصرفلر ایکن عمرو فوت اولوب اوغلی عبد المجید وهند فوت اولوب قزلری عایشه وصحی یی ترک ایدوب بعده عابده فوت اولوب اوغلینک اوغلی اسمعیلی ترک ایله حالا واقف مزبورک وجه محرر اوزره شرط ایلدیکی غله مزبورلردن قنقیسی مستحق اولور نوججهله قسمت اولنور **الجواب** عبد المجید وعایشه وصحی بینلرنده للذکر مثل حظ الانثیین قسمت اولنور

بو صورتده عبد المجید وعایشه وصحیدن بری حیاتده ایکن اسمعیل غلۀ مزبورهدن حصه نامنه نسنه الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع آخر

مصارف معینهدن فضله سی واقفک اولادینه مشروط وقفک مصارف معینهدن فضله غلهسنه واقفک اولادندن

[حاشیه:] وقف علی ولده وولد ولده واولاد اولاده وان سفلوا بطنا بعد بطن الاعلی یحجب الاسفل ... البطن الثانی ... والد ... وله اولاد ... واحد من البطن الثانی ... الربع من البطن الثانی ... فیصل ... للخلاف

قد یقع فی بعض الکتب الاوقاف انهم یقولون بطنا بعد بطن ثم یقولون تحجب الطبقة العلیا السفلی ولا شک انه من باب التأکید وانه تحجب العلیا للسفلی مستفاد من قوله طبقة بعد طبقة بطنا بعد بطن ونسلا بعد نسل اشباه اخطار فی القاعدة اعمال الکلام اولی من اهماله

الجو زید موجود اولدیغی حالده غلهیه متصرف ایکن اول السنه جیه فضله بی رضاسیله عمروه فراغ وحجت دخی یازدقده عمرو بر مدت تصرف ایتدکدنصکره زید فراغنه نادم اولوب فضله یی مرقومه یی بر موجب شرط واقف بنه کندی المق استدکده عمرو مجرد فارغ اولمغله بنم اولمش اولور دیو زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

تولیت وغلهسی واقفک اولادینه واولاد اولادینه مشروط وقفک تولیت وغلهسی واقفک اولادندن زیده منحصر ایکن زید عمرو ایجون واقفک اولادندندر دیو اقرار ایدوب عمرو ایله وقف مزبورک تولیت وغلهسنه بر مدت متصرف اولدقلرندنصکره زید دونوب عمرو واقفک اولادندن اولدیغنی اثبات ایله والّا تولیت وغلهدن بعد الیوم سنی تشریک ایتمم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

سکناسی واقفک اولادینه واولاد اولادینه مشروط وقف منزل صغیر اولوب نوبت ویسکنا اصحابی اولان اولاد جملهسی ساکن اولمق ممکن اولمامغله اجلرندن زید وعمرو سائرلرینه مهایاة ساکن اولهلم دیدکلرنده سائر اولادلر راضی اولمیوب الجوء بز ساکن اولورز دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

غلهسی واقفک اولادینه مشروط وقفک غلهسنی متولیسی قبض ایتدکدنصکره اولاد واقفدن اولان زید غلۀ وقفدن مستحق اولدیغی شو قدر اقچه وظیفهسنی المادن فوت اولسه ورثهسی متولیدن طلب ایتدکلرنده متولی مجرد خدمت مقابلهسندهدر اولمغله ورثهیه انتقال ایتمز دیوب ویرمامکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

غلهسی واقفک اولادینه مشروط وقف زیتونلقدن باغچهسنک اشجارنده زیتون ظاهر اولوب لکن کمال بولمیوب قبض اولنمدین اولاددن هند فوت اولسه اول ظاهر اولان زیتوندن هندک حصهسی ترکۀ هنددن اولمق اوزره ورثهسنه انتقال ایدرمی **الجواب** ایدر

[حاشیه:] ... المشروط له الربع اذا مات ... عن ولد ... بعده ... وجمیع الوقف بعد الانقراض ... علی الولد ... الاولاد ...

[حاشیه:] وان لم یکن الوقف بینهم ... الواقف ... فی کتاب الوقف ... والموقوف علیهم ...

[حاشیه:] ... قال ... الغلة ... بعد ... الوقف ...

سئل في كرم موقوف على اولاد الواقف مات ولد منهم بعد خروج زهره وصيرورته حصرما هل حصته ميراث عنه ام لمن الى الله
الوقف بعده اجاب بل ميراث عنه لان المراد بطلوع الغلة او خروجها او نجيبها صيرورتها ذات قيمة كما صرح به انفع
الوسائل ولا شك ان الحصوم له قيمة وقد صرحوا بانه اذا مات بعد خروج الغلة فحصته ميراث ولو لم يبد صلاحه قال
بعد كلام كثير فعلى هذا يحمل كلام هلال يوم مجيء الغلة ويوم نبات الغلة على ظهور الزرع من الاصل والزهر من الغصن
لانه ذلك له قيمة في الجملة كما قالوا في جواز
بيع ما لم يبد صلاحه من فتاوى
الحرية من كتاب الوقف

بو صورتده هندك ورثه سى اول زينبك بعد الكمال هندك
حصه سنى الوب تركه سندن اولمق اوزره ميراثه ادخال
ايتمك ايستدكلرنده واقفك اولادندن موجود اولان
زينب محمد وهند قبل الكمال والقبض فوت اولمغله اول
زينبك مستقلة باكه انتقال ايدر ديوب هندك ورثه سى
منعه قادر اولورلرمى **الجواب** اولماز

غلة سى واقفك اولادينه واولاد اولادينه مشروط وقفك
غلة سنه واقفك اولاد اولادندن زيد شرط واقف اوزره
متصرف ايكن عمرو الجون واقفك اولادندندر ديو اقرار
ايدرب عمرو ايله وقف مزبورك غلة سنه على السويه متصرفلر
ايكن زيد فوت اولوب اولادى ترك ايلسه عمرو اولاديه
واقفدن اولدوغنى اثبات ايتمدين زيدك اقرارينه بناء
وقف مزبورك غلة سنده زيدك اولادينه مشاركته قادر
اولورمى **الجواب** اولماز

في الوقف على الاقارب

زيد واقف وتعيينيله توليت وغلة سنى اولا كندويه بعده لابوين
قرنداشى عمرويه بعده كندى اولادينه بعد الانقراض اقرباسنه
شرط ايدرب حالا زيدك اولادى منقرض اولسه لر عمروك
قرينك قرابتيله زيدك لاب قرنداشى قرينك اوغلى
بكر دخى غيرى اقرباسى اولمسه هند وبكر وقف مزبورك توليت
وغلة سنه نه وجهله متصرف اولورلر **الجواب** برابر

باب نصب المتولي وعزله

شامده واقع بر جامع شريفك توليتنه قديمدن اولاد واقف
مشروطيت اوزره متصرف اولوب وحالا اهل شامدن زيد
اولاديت ومشروطيت اوزره متصرف ايكن عمرو مغربى
توليت وجامع مزبور مغاربه يه مشروط در ديو خلاف
انها ايتمكله توليت مغاربه يه مشروط اولدوغى واقع ايسه
عمرو مغربى متصرف اوله ديو برات ويرلسه حالا توليتك اولوقته
مغاربه يه مشروط اولدوغى غير واقع ايكن عمرو مجرد براتنه
دايرا توليتنى ضبطه قادر اولورمى **الجواب** اولماز
ناظر متولى معتكسنه متعارف اولانى بلمره دوواقع نظارتى

ارشد

ارشد اولاده مشروطه بر وقف صحيحك قديمدن ناظر اولنلر
توليت امورينى كوروب باشقه متولى نصب اولنديغى اكيوب
حالا اولادك ارشدى وقفك ناظرى اولان زيد مستقيم
امور توليتى كورركن عمرو وقفك متوليسى بوقدر ديو
كندوسى علة وقفده خلاف شرط واقف شوقدر اقچه
وظيفه توليت احداثى ايله متولى نصب ايتدرر دكو نفعيله
زيد عمرونى عزل وتوليتى كندويه برات ايتدروب شرط
واقف اوزره نظارت وظيفه سيله وجه قديمى اوزره
امور توليتى كورركن عمرو مجرد زيدك براتنده توليت
بازلمغله نظارت توليت بر بره جمع اولماز ديو امور
توليته مداخله يه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

اوقاف صحيحه دن بر وقفك توليتى ارشد اولاده مشروطه
اولمق اوزره قديمدن اولاد واقفك ارشدى متولى
وقف اوله كلوب عمل قديم بويله اوزرينه اولمغله توليت
مزبوره محلول اولدقده ارشد اولادى زيد برات عاليشان
ايله متولى اولدقدنصكره اولادندن ارشد اولميان عمرو
توليت ارشده مشروطه ايدكى دفترخاقانيده كسكيدن
مقيد دكلدر ديو توليتى كندو اوزرينه برات ايتدرسه
توليت عمل قديم اوزره زيده بى ابقا اولنمق لازم اولورمى
بو وقفده مجرد دفتر خاقانيده مشروطيت قيدى اولمكسزين
بوقدر ابو عمل قديم تغيير اولنوب عمرو اوزرينه مى قالور
الجواب زيد اوزرنده قالور عمل قديم تغيير اولنماز

نوع فيما يتعلق بعزل المتولي

مستغلاتى مسقفات اولان وقفك غلة سندن بعض كمسنه لر
خلاف شرط واقف بر مقدار وظيفه احداث وبرات
ايتدرسه لر وقف مزبورك متوليسى زيد خلاف شرط
واقف اولمغله ويرمكه قادر اولورمى **الجواب** اولور
بو صورتده زيد خلاف شرط واقف اول كمسنه لر احداث
ايتدكلرى وظيفه لرى نامنه غلة وقفدن شوقدر اقچه
ويرمش اولسه زيد خائن اولوب مستحق
عزل اولورمى **الجواب** اولور

الاقرار حجة قاصرة على المقر لا يتعدى الى
غيره شرعا اشباه من
كتاب الاقرار

اذا اقر بنسب على غيره كالاخ والعم والجد وابن الابن
لا يصح في حق غيره الا ببينة بل ينفذ الاحكام في النفقة
والحضانة والارث اذا تصادقا عليه
ودوام ابوه فاقر بانه شاركه
ولم يثبت نسبه منهم
الاشباه من الاقرار

على بنت قال ارجى بمحمد وصدقه على زيد
على قرابتي اوعلى ذي قرابتي قال هلال ليقع الوقف
ولا يفضل الذكر على الانثى والاخوة والاخوات
الواحد ولا ولد ولا والد والاقرب فالاقرب
الوقف على القرابات من وقف الخصاف

الواقف ليس له القاضي ان يقرر وظيفة في الوقف بغير شرط
بغير احكم ولا يحل للمقرر الاخذ الا الناظر على الوقف
شرط وليس للقاضي انه ادم يمض له نصب بغير شرط النعمة بغير
فاستغرقت منها ما ذكره اشباه في كتاب الوقف

وفي القنية ثم يخلط غلة الدهن بغلة البواري
فهو سارق خائن اشتهر فاستحقه منه
انه اذا الصرف ما لا يجوز كان خائنا فاستحق
العزل في وقف البحر الرائق في شرح
قوله او اجعل الواقف غلة الوقف
بعد حمه ورله

العبيم والمتولي والناظر في كل منهم بمعنى واحد كما يشهد به
فروعهم المتعارفة عليه وتلك الالفاظ بعضهم ذلك
ان كانت اهل اللغة وعرف اصطلاحهم
حرره والثلث لا جزم
الوقف

زيد متوليسي اولديغي وقفك بعض عقارلرني عن علم ومن غير ضرورة
اجر مثلندن نقصان فاحش ايله اجاره ايله زيد شرعا خائن
اولوب عزله مستحق اولورمي **الجواب** اولور

بر وقفك متولي‌سي اولان زيد ... من جهة
الحاكم وقف مزبوره متولي نصب اولنان زيدك وقفه خيانتي
ثابت اولميوب وقفه انفع اولديغي ظاهر ايكن ترتيبه حاكمه
واروب زيدك متولي اولمغه بغض استمز زيديه لر حجت
مزبورلرك بو وجه اوزره شكايتلريله حاكم اوزره زيدي
عزل ايتمك لازم اولورمي **الجواب** اولماز

هند زيدي وقفنه متولي ايدوب لكن توليتي زيده شرط ايتميوب
فوت‌دن صكره وصايتي تنفيذه وصي مختار نصب ايتدكدن
صكره هند زيده سني جميع اموريمي كورمكدن عزل ايتدم ديوب
بعده هند فوت اولسه حالا زيد مقدما هندك وقفنه متولي
ووصايتي تنفيذه وصي نصب ايتمشيدي و بو هندك
وقفي توليتني ضبطا ووصايتي تنفيذا ايدرم ديمكه
قادر اولورمي **الجواب** اولماز

في وقف توليته مشروطة لارشد الاولاد وزيد متوليه
بتقرير القاضي بموجب شرط الواقف لكونه ارشد الاولاد
فالآن يريد القاضي ان يخرجه عن التولية بلا جنحة منه فهل
للقاضي ذلك **الجواب** ليس له ذلك

نوع فيما يتعلق بمحاسبة المتولي

زيد بر وقفه بر قاچ سنه متولي اولوب بعده قاضي اولان
سنه لرك محاسبه‌سني كوروب دفترني امضا ايتدكدن
صكره زيد عزل اولنوب يرينه عمرو متولي اولسه دفتر محاسبه‌ده
بعضي مواده شبهه اولوب جواب طلبنه محتاج اولمغله
عمرو قاضي‌يه اعلام ايتدكده قاضي زيددن جواب طلبنه
قادر اولورمي **الجواب** اولور

في وقف على جهة بر وله متولي فوكل زيدا في تعاطي امور
الواقف فباشر زيد ذلك ومضى عليه سنون وفي كل سنة
يرى حسابه القاضي بعد الاطلاع على ايراد الوقف ومصارفه
ويمضي الدفاتر ثم اخرج المتولي زيدا من الوكالة ووكل عمروا

مطلب

ليس للقاضي عزل الناظر بمجرد شكاية المستحقين
حتى يثبتوا عليه خيانة في وقف
الاشباه

يستحب لقاضي الفقيه
نصب الانفع للوقف في الاخيرة
يستحب للقاضي ...
الاتفع ... والاحرى
... الواقف
عزل الناظر بلا شرط ويبطل
موته وحاله اي حال الوصي من
الوصية كحال الوكيل من الوكالة سعف
من الوصايا

سئل هل يجوز اخراج الوظائف عن اربابها
بغير جنحة شرعية توجب صاحب الوظيفة ام لا
اجاب قال في البحر واما عزل القاضي له فشرط
ان يكون بجنحة واستدل عليه بما نقله عن الاسعاف
وجامع الفصولين ثم قال فعند افاد حرمة
توليته غيره بلا خيانة وعدم صحتها لو فعل ثم قال
واستفيد من عدم صحة عزل الناظر بغير جنحة
عدمها لصاحب وظيفة في وقف واستدل
بابه عن البزازية وغيره فاذا علم ذلك فقد
ظهر عدم جواز العزل من السلطان لنفسه ومن
وكيله وزيرا كان او قاضيا لما انه القاضي وكيل
عنه وولايته مستفادة منه خيرية في الوقف

وينبغي للقاضي ان يحاسب امناءه فيما ايديهم
في اموال اليتامى ليعرف الخائن فيستبدله
وكذا القوام على الاوقاف ويقبل قولهم
فيما حصل ايديهم من الغلات والوصي والقيم
سواء فيه قنية من باب تصرفات
القيم من الوقف

مطلب عمرو حساب القاضي من زيد فاحضر زيد دفاتر المحاسبة
الممضاة فلم يمنع عمرو حساب القاضي وليس في دفاتره محل
اشكال وتكلف زيدا ان يكرر المحاسبة تعنتا فهل يكون محاسبة
القاضي معتبرة ويمنع عمرو من نقضها ام لا **الجواب** نعم يكون محاسبة
القاضي معتبرة ويمنع عمرو عن نقضها

بر وقفك متوليسي اولوب امانت واستقامت ايله معروف اولان
زيد وقفك مستغلاتي نجمبه بينه غله دفعه‌دن بر مقدار اقچه صرف
ايدوب بعده ناظري عمرو محاسبه‌يه دعوت ايدوب عمرو دخي سبعه
حضوردن امتناع ايتمكله بر قاچ سنه وقفك محاسبه‌سي كورلميوب
حالا محاسبه كوردكلرنده مفردات مصارف زيدك
خاطرندن كيتمكله زيد شيئا فشيئا مصارفني بيان ايده ميوب
بطريق الاجمال مصروفم شو قدردر ديو يمين ايدوب وديكي
مقدار دخي قدر معروف ايكن ناظر اولان عمرو حاكم البته مفردات
مصارفني بيان ايله ديو زيده جبره قادر اولورلرمي
الجواب اولمازلر

بو صورتده زيد معروف بالامانه اولميوب متهم اولديغي اولور
الجواب حاكم زيدي ايكي اوچ كون احضار وتفصيل بيانه
الجئ من غير حبس تخويف وتهديد ايدر بيان ايدرسه
فيها والا زيدي تحليف ايله اكتفا ايدر

بر بلده اهاليسندن زيد واقف وقفنه متولي اولنلرك
محاسبه‌سي كورلمك لازم اولدقده وقفنه ناظر اولنلرك
رايلريله كورلمه‌سي شرط ايتمش ايكن حالا بلده مزبوره قاضيسي
زيدك وقفنه متولي اولان عمرو دك يدينه قول‌حجرده بيانه
زيدك وقفنه ناظر اولان بكرك رأي اينمز بر محاسبه دفتري
ويرسه اول دفتر ايله عمل اولنورمي **الجواب** اولنماز

باب تصرفات المتولي

غله‌سنك ثلثني واقفك اولادنه وثلثي جهت اخرايه
مشروط وقف عقاري متوليسي زيد اجر مثليله اخره اجار
براد ايتدكده واقفك اولادي راضي اولميوب غله‌نك
ثلثني بزه مشروط اولمغله ثلثني بز اجار ايده رز ديو زيدي
منعه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

بر جامع شریفک داخلی واسع اولمغله متولیسی زید اوطه‌لر بنا ایدوب اول اوطه‌لره بعض کمسنه‌یی اسکان ایتمک جائز اولورمی **الجواب** اولماز

ما قول مولانا شیخ الاسلام فی ارض وقف یؤخذ من الخارج منها للوقف من قدیم الزمان قسم من الثمنة بموجب الدفتر السلطانی فذهب متولی بعض خواجه الی بعض البلاد فاتفق وکیله مع الرعایا علی القسم من الثمانیة واخذ منهم الغلة علی النقصان سنین متعددة فهل للمتولی ان یأخذ منهم ما نقصوه فی السنین المزبور افتونا ماجورین **الجواب** نعم له ان یأخذ ما نقصوه فی السنین المذکورة

زیدک اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف حمام غایتده بیوک اولمغله استمیوب ومصارف کثیره ایله اسنه‌ده اطراف النده سکان آزاولمغله نفع حاصل اولمیوب وزیدک یدنده آلنه کمسنه استجارینه طالب اولمامغله بو وجه اوزره علی حاله معطل قالوب وقفه ضرر کلی اولمغله حمامک بر مقدارین افراز ایدوب کوجک حمام ایله بر مقدارینک بر یرینه وقف ایچون مالکدن معجله سنه محسوب اولمق اوزره اقچه صرف ایدوب اوطه‌لر بنا ایله دیو متولیسی رأی حاکمله زیده اذن ویروب و بو وجه اوزره اولمق وقفه نافع اولسه متولینک اذنی مطابق شرع ومعتبر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده موجوده غله اولمامغله قائم مقام متولیسی اولان زید امر حاکمله عمرودن شو قدر اقچه استدانه وقبض واول مستغلاته قدر معروف صرف ایتدکدن صکره غله وقفدن رجوع ایتمدین معزول اولوب یرینه بکر قائم مقام متولیسی اوله حالا عمرو مبلغ مزبوری زیدون طلب ایتمیوب بکرک یدنده اولان غله وقفدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری بشر قاضی حضورنده زیدک دعوی وطلب ایتدکده بشر زیده لازم کلمز وقفده لازم

کلورد بو براءت ذمتیله حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب لکن وقفده موجوده غله اولمیوب ورجحه استدانه‌ده فی ممکن اولمامغله متولیسی زید امر حاکمله اونی اولان بر بوجوه حسابی اوزره علی وجه المعاملة الشرعیة رجله بعض کمسنه‌لردن شو قدر اقچه استدانه وقبض ومبلغ مزبوری اول مستغلاتک تعمیرینه قدر معروف صرف ایله زید مبلغ مزبوری ورج مرقوم ایله غله وقفه رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک متولیسی زید غله وقفه رجوع شرطیله کندی مالندن وقف مزبورک مرمتنه سنه وظیفه‌لری ایچون شو قدر اقچه ویرسه زید مبلغ مزبور ایله غله وقفه رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متولیسی اولدیغی وقفک مستغلاتنی مدت معلومه تمامنده دک بعض کمسنه‌لره ایجار ایدوب بعده اجاره‌لرینی المادین زید فوت اولوب یرینه عمرو متولی اولسه اول مستغلاتک اجاراتنی عمرو ایله زیدک ورثه‌سندن قنغیسی الور **الجواب** عمرو آلور

تولیت وغله‌سی واقفک اولادینه اولاد اولادینه مشروط وقف حمامی واقفک اولادندن زید سائر اولاد اولادلرینه عمروه ایجار ایله بزاولاد واقف اولدقلرنده بجینلر اولمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولدقده وقفده موجوده غله اولمغله قائم مقام متولی اولان زید امر حاکمله وقفه رجوع شرطیله عمرودن شو قدر اقچه قرض الوب تعمیره صرف ایتدکدن صکره اداء دین ایتمدین زید فوت اولسه حالا عمرو ورثه‌سی زیدک توکیل واحاله‌لرینه دین مزبوری غله وقفدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه‌یی شو قدر اقچه‌یه بر سنه تمامنه دک التزام ایله عمروه ویروب محلول اولان تارلالری

ویبطل الوکالة بالبیع والشراء وغیره بموت احدهما ای الموکل والوکیل وینتقل الحقوق من القبض والتسلیم والرد بالعیب ونحوه الی ورثتهما منهما کما فی العمادیة فهستانی فی کتاب الوکالة

کلور

سن نقو يعني ايدوب رسم طابو لرين سن آل دیوب
عمرو دخی وجه محرر اوزره بر قاچ ال ضبط ایتدکدن صکره عمرو فوت
اولوب ورثه سنی ترک ایتدکده اول قریه ارباب تیمارندن
بعض تیمارلر محلول اولوب زید طابو ایله بکر و بشر و دیگره
اعطا ایتدکده ورثه بکر و عمرو سنه تمامنه دک الندن ال ایتمکله اول
تیمارلری بز دیلدیکمز کمسنه لره ویررز دیو طابو مقاطعه سنی
بز الورز دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید بر وقف عرصه اوزرینه متولیسی اذنسز نفسیچون بنا
احداث ایتدکدن صکره زید فوت اولوب ورثه سی اول بنایی
قلع ایتمک استدکلرنده بنانک قلعی وقفه مضر اولمغله
متولی ورثه یه بناء مرفوعی قائما و مقلوعا قیمتلرینک اقلی
ایله وقف ایچون بکا بیع ایلک یاخود متخلص اولنجه تربص
ایلک دیدکده ورثه راضیلر اولمیوب قلع واخذ ایدرز
دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید هند و طبیت اوزرینه متولیسی اولدیغی وقفک غله سندن
شو قدر اقچه ایله مستغلات وقفدن اولمق اوزره بر عرصه
اشترا ایتدکدن صکره زید فوت اولوب یرینه هند و طبیت
اوزرینه متولی اولالر اول عرصه یی ملکیت اوزره
ثمن معلومه بیع وتسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده عمرو ثمن مزبوری وقف ایچون حفظ مراد
ایتدکده زیدک سائر ورثه سی ثمن مزبوری میراثا
ادعایه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

اراضی امیریه دن بر مقدار عرصه زیده طرف سلطنتدن
تملیک تصحیح ایله تملیک اولنوب زید دخی عرصه یی بر جهته
وقف ایتدکده اول عرصه یه زراعت ایتمک ایچون بعض
کمسنه لره ویریلوب حاصل اولان محصولک عشری
وقف ایچون اخذ اولنوب کمسنه یه طابو ایله ویریلمیه
دیو شرط ایتمش ایکن حالا متولی اول عرصه نک بر مقدارینی
خلاف شرط واقف بعض کمسنه لره طابو ایله ویرسه
معتبر اولورمی **الجواب** اولماز

وفي الخانية المتولي اذا اشترى من غلة المسجد حانوتا
او عقارا اراد المتولي ان يستغلها هل يجوز له ان يبيعها
قال بعضهم لا يجوز بيعها وقال بعضهم يجوز البيع
وهذا القول هو الصحيح

بر وقف

بر وقف منزلک مستاجری زید منزل مزبورک بناسنی تغلبا
هدم ونقضنی استهلاک ایتدکدن صکره وقف مزبورک متولیسی
عمرو بناء مرفوعک مبنا شو قدر اقچه قیمتنی زیده تضمین
ایتدیروب مبلغ مزبوری اخذ ایدوب مرمات وقفه
صرف ایتمک استدکده مرتزقه مبلغ مزبوری وظیفه لرمزه
کوره بزه ویر دیو متولی یه جبره قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید متولیسی اولدیغی وقف خانی بر سنه تمامنه دک
اجر مثلی اولان شو قدر اقچه یه اجرت مرقومه معجل اولمق
شرطیله عمروه ایجار وتسلیم عمرو دخی اول شرط
ایله قبول وقبض ایلسه زید اجر مسمایی عمرودن تعجیل
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید وجه محرر اوزره اول خانی عمروه ایجار وتسلیم
واجرت مرقومه یی عمرودن تعجیل الدقدن صکره سنه
مرقومه اثناسنده معزول وبرینه بکر متولی اولسه بکر عمرودن
اجر مسمادن اول سنه یه دک بقیه مدته اصابت ایدن
مقداری بکا ویر والا خانی آخره ایجار ایدرم دیمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر اقچه سنی بر چشمه نک صو یولی تعمیرینه وشو قدر
اقچه سنی دخی جهات اخرایه بشقه بشقه وقف لازم ایله
وقف ایتدکدن صکره صو یولی تعمیرینه وقف اولان مبلغ
مزبور ضایع اولسه متولیسی جهات اخرایه وقف اولان
مبلغ مزبورک غله سندن فضله یی صو یولی تعمیرینه
صرفه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید بنا ووقف ایتدیکی جامع شریفک نظارتنی عمروه
شرط ایتدکده جامع خدامنک عزل ونصبلرینی دخی عمروه
شرط ایتمکله جامع مزبور خدمتلرندن بعض جهات
محلول اولدقده عمرو شرط واقف اوزره جهات محلوله یی
مستحقیندن بعض کمسنه لره توجیه وتعیین ایلدکده قاضی
بن عمروک توجیهنه راضی اولمام دیو اول کمسنه لری عزل

غصب وقفا فنقص كان اخذه نقصه يصرف الى مرمة الوقف
لا الى اهل الوقف لانه بدل الرقبة وحقهم في الغلة
لا في الرقبة
جامع الفصولين في الفصل الثالث والثلاثين

ولا تجب الاجرة بالعقد خلافا للشافعي فان الاجرة
عنده تجب بنفس العقد بل بالتعجيل فان المستاجر
اذا عجل الاجرة فالمعجل هو الاجرة الواجبة بمعنى
انه يكون له الاسترداد او شرط فانه اذا شرط
تعجيل الاجرة تجب معجلة — صدر الشريعة
في كتاب الاجارات

القاضي اذا اجر الدار الموقوفة ثم عزل قبل
انقضاء المدة لا تبطل الاجارة كما لا تبطل
بموت المتولي او الوكيل في الاجارة — في
وقف الخانية في اجارة الوقف

اما اذا اختلف الواقف او اتحد الواقف
واختلف الجهة بان بنى مدرسة ومسجدا
وتعين لكل وقفا وحصل في غلة احدهما
لا يبدل شرط الواقف — بزازية في نوع
وقف المنقول في كتاب الوقف

وافتى الشيخ القاسم بانه لو شرط التقرير
للناظر ليس لغيره ولا بنيه ذلك ولو كان
قاضيا — نهر فايق في الوقف

ویرلرینه اجرتی نصبه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید واقف بر بلده‌ده وقف ایتدیکی عقارک تولیتنی اولادینه شرط ایتدکده وقف مزبور مرتزقه‌سنک عزل ونصبی بنده اولسون دیو شرط ایتمش اولسه وقف مزبورده خدمت مقابله‌سنده وظیفه‌یه متنعم‌لر اولان عمرو اداء خدمت ایتمیوب عزله مستحق اولدقده اولادندن متولی اولان بکر عمرویی عزل ویرینه بشری نصب ایتدکده اول بلده قاضیسی بکرک عزل ونصبی معتبر دکلدر بنم ولایت عامه‌م واردر دیو عمرک یرینه خالدی نصب ایله قاضینک نصبنه اعتبار اولنورمی الجواب بکرک نصبنه

زیدک اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزل محترق اولوب عرصه صرف قالدقده صکره زید اول عرصه‌یه متولی اذنسز کندو مالیله تعمیر ایچون بنا احداث ایتدکدنصکره دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب قلعی وقفه مضر اولمغله متولی بنانک مقلوعا قیمتنی زیدک دائنلرینه رضالریله ویروب وقف ایچون شرعا ضبطه قادر اولورمی
الجواب اولور

بوصورتده زیدک اولادی اول منزلک عرصه‌سی بابالری اجارتین ایله تصرفنده اولمغله انتقال عادی ایله بناء عرصه بزه انتقال ایدوب بنا دخی ملکی اولمغله اقل قیمتنی دائنلره بز ویروب بنایی ملکیت اوزره ضبط ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر وقف دکانه اجارتین ایله متصرف ایکن محترق اولمغله زید عرصه‌سنده تعمیر ایچون بنا احداث ایتمک مراد ایتدکده تا صکره‌دن ملکیت اوزره بنایه اذن [?] الوب متولیسی اذنیله بنا احداث واول بنایی عمروه بیع وتسلیم بعده عمرو فوت اولسه متولیسی قلعی وقفه مضر اولمغله ورثه‌سنه بنایی قلع ایتدرمک استدکده ورثه مجرد اذن قاضی ایله بنا اولمغله قلعدن امتناعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر عرصه‌یی

زید بر عرصه‌یی نوبت وغله‌سی کندویه مشروط وقف اولمغله زید عمروه اجاره وتسلیم ده اوزرینه ملکیت اوزره تعمیر ایچون بنایه اذن ویرمکله عمرو دخی ملکیت اوزره تعمیر ایچون بر دکان بنا وبر قاچ سنه ضبط ایتدکدنصکره اول عرصه‌نک نوبت وغله‌سی بکره مشروط اولدیغی وجه شرعی اوزره ثابت اولسه بکر قلعی وقفه مضر اولمامغله عمروه بناسنی قلع ایتدیروب مشروطیت اوزره عرصه‌یی ضبطه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف نارلقی [?] بومقاطعه ایله عمروه ویروب اول نارلقده کرمد خانه وطپراغندن کرمد قطع ایتمک اوزره اذن ویرمکله عمرو دخی تعمیر ایچون نارلقده کرمدخانه بنا وبر مدت طپراغندن کرمد قطع ایدوب بعده بکر [?] ولد فوت اولسه حالا متولی بنایی ورثه‌سنه تسلیم ایدوب نارلقی ضبط واخذ طابو مقاطعه ایله ویرمک استدکده ورثه زید منع ایدوب کندولر ضبطه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

بوصورتده متولی عمرو وبکرک کرمد قطع واستهلاک ایلدکلری طپراغک قیمتنی اولمغله قیمتنی مزبورلرک ترکه‌لرندن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده‌ده ساکن یهود طائفه‌سی قدیمدن موتالرین دفن ایده کلدکلری وقف عرصه‌نک مقاطعه قدیمه‌سنی متولیسنه ویررلرکن متولی قناعت ایتمیوب شوقدر زیاده ویرک والا بعد الیوم دفن ایتدرمیوب ودفن ایتدکلرینی اخراج ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل فی استبدال الوقف

زید متولیسی اولدیغی وقف مکتب حریقده بالکلیه محترق اولوب عرصه صرفه قالوب وقفده بنایه مساعده اولمیوب عرصه‌سنک استبدال خیر اولدیغی ظاهر اولمغله زید رأی حاکم وامر سلطان ایله شرائط استبدال موجود اولدیغی حالده عمروک عرصه وبناسی ملکی اولان مکتب ایله استبداله قادر اولورمی الجواب اولور

عدم صحة تقریر القاضی [illegible] ولایة القاضی متأخرة عن المشروط له [illegible] الواقف [illegible]

القاعدة المشهورة وهی الولایة الخاصة اولی من الولایة العامة فیتفرع علی هذا ان الناظر المشروط له التقریر لو قرر شخصا فهو المعتبر دون تقریر القاضی اولا یملک ذلک معه فی وقف
الفتاوی الخیریة

رجل استاجر ارضا موقوفة وبنی فیها حانوتا ینظر ان کان رفع البناء لا یضر بالوقف له رفعه لانه ملکه وان کان ملکه یضر به لیس رفعه وان کان ملکه فلیس له ان یضر بالوقف فبعد ذلک ینظر ان رضی المستاجر بان یملک القیم الموقوف بقیمته مبنیا او منزوعا ایهما کان اقل تملکه القیم وکذا لو بنی رجل بغیر امر القیم تملک باقلها قیمة وان لم یرض لا یملکه القیم لان التملیک بغیر رضاه لا یجوز فیبقی الی ان یخلص ملکه ح
الفتاوی الکبری فی مسائل عمارة المستاجر

الولایة الخاصة اقوی من الولایة العامة وفی القنیة لا یملک القاضی التصرف فی مال الیتیم مع وجود وصیه ولو کان منصوبه انتهی وعلی هذا لا یملک القاضی التصرف فی الوقف مع وجود ناظر ولو من قبله
اشباه فی القاعدة السادسة عشر

وفی الاشباه والنظائر فی القاعدة السادسة عشر الولایة الخاصة اقوی من الولایة العامة وفرع علیه فروعا ثم قال وعلی هذا لا یملک القاضی التصرف فی الوقف مع وجود ناظر ولو من قبله انتهی
خیریه فی الوقف

فوت اولدقده صکره وعلی عمرو دخی نارلقی ضبط وطپراغندن کرمد قطع ایدوب صح

شرح [illegible] استبدال الوقف [illegible]
[illegible]
والاسعاف [?] فی فتاوی

زیدک وقفی مستغل نندن اولوب محل رغبتده رکاد رغبة اکثر وانفع اولان عمرونک ملک منزلی ایله منزل مزبوری متولیسی اولان بکر اذن حاکم وامر سلطانی ایله استبداله قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده بکر متولی وجه محرر اوزره استبدال ایدوب حاکم الشرع دخی بعد المرافعه اول استبدالک صحت ولزومنه حکم ایتدکدنصکره بکر یا خود یرینه متولی اولان بشر یا حکام بر حاکم استبدال وقفی نقضه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فصل في ايجار الوقف

بر واسع جامع شریف تعمیره محتاج دکل ایکن اول جامعه لازم اولان بر محلی متولیسی بر کمسنه یه ایجار ایتمک جائز اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده متولی اول محلی عمروه ایجار عمرو دخی اوزرینه تفسیحون بنا احداث ایدوب منزلنه الحاق ایتمش اولسه قلعی مضر اولمامغله شرعا عمروه بناسنی قلع ایتدیرد اول محل جامع شریفدن اولمغه اوزره ابقا اولنمق لازم اولورمی **الجواب** اولور

تولیت وغله سی واقفک بطنا بعد بطن اولادنه واولاد اولادنه مشروطه وقف منزلی اولادندن درجه ده برابر اولان زید وعمرو وشعرفلر ایکن عمرو منزلدن حصه سنی تعیین مدت ایتمکسزین حیوتده اولدقجه نوبت قصرنی شو قدر اقچه یه زیده ایجار ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجر مثلیله زوجه سی هنده ایجار ایتمک جائز اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید منزل مزبوری اجر مثلیله هنده ایجار وتسلیم ایدوب هند دخی منزلی بر مدت ضبط وتصرف ایله زیدک یرینه متولی اولان عمرو اجاره نک عدم صحتنه بناء منزلی هنددن الوب اخره ایجار ایدوب منزلک مدت مزبوره ده اجر مثلنی هنددن طلب ایتدکده هند مجرد اجاره صحیحه اولمامغله اجر مثلنی ویرمکه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید تولیت وسکناسی کندویه مشروطه اولان وقف منزلی عمروه ایجار وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت ساکن اولوب بعده فوت اولدقده اوغلی بکر دخی بر مدت ساکن اولسه حالا زید منزل مزبوری بکردن الوب شرطواقف اوزره سکناسنه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید عمرونک منزل مزبورده ساکن اولدیغی مدتک اجر مثلنی عمرونک ترکه سندن الوب بکرک ساکن اولدیغی مدتک اجر مثلنی بکردن الوب وقفا ایچون حفظه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر مسجد شریفک حرمندن اولوب دفن موتی ایچون معد اولان عرصه یی متولیسی ایجاره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

اوچ سنه یه دک ایجاری مشروطه اولان وقف خانک متولیسی زید اول خانی شرط واقف اوزره اوچ سنه تمامنه دک عمروه اجاره صحیحه ایله ایجار وتسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولوب یرینه بکر متولی اولسه بکر اول خانی قبل تمام المدة عمرودن الوب اخره ایجاره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر جامع شریفک متولیسی زید جامعدن تابوت وضع اولنمق ایچون اعداد اولنوب ایجار ایچون معد اولمیان محلی ایجاره مقتضی مضایقه یوغیکن عمروه ایجار وتسلیم ایلسه حالا زید اول محلی عمرودن الوب وضع قدیم اوزره ابقایه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف عرصه اوزرینه اذن متولیسی ویرکندی مالیله تفسیحون بنا احداث ایتدکدنصکره اول بنا محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید اول عرصه اوزرینه متولی اذنسز کندی تفسیحون بنا احداث ایلسه متولی قلعی وقفه مضر اولمامغله زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل في ضمان المتولي وعدمه

بر وقفک متولیسی زید وقفک غله سنی اکل قصدی ایله بغیر اقتضاء وقفک مستغلاتی دیوارلرین تجصص وتنزییله وبعض مواضعنی بویاتوب ولوازم وقفه صرف ایتدکده قدر معروفدن زیاده صرف ایلیوب غله یی بو وجهله اتلاف

دیو بجیخه فتاوی الذنباری مسجد اسع حعلب المنویه بعضه فانونا لیسجد او یحجوز ویخاو وقف البحیط انجیل جبر الثبت اوجا باحیا المسجد الی العجاره الی یمسه نسبه الی العامر به

للقیم ان یجعل شیئا من المسجد مستغلا ولا مسکنا انتهی صحح الغدیه فی کتاب الوقف

ولو باع القیم مال الوقف او آجر بمن لا یتغابن فیها الناس لم یجز عند ابی حنیفة

عه جامع الفصولين في الفصل

٢٧

الواجب في الاجارة الفاسدة اجر المثل لا یتجاوز المسمى تنویر الابصار في باب الاجارة الفاسدة

ومن جعل داره السکنی لیسبیله الاجاره فانه او ینبغی الاجره وکان بیع وقف نفذ اجاره مراکب في الوقف انما الوقف یعتبر شرطا به کتاب الوقف

کذلک لو شرط الواقف ان لا یؤجر اکثر من سنة والناس لا یرغبون فی استئجارها سنة وکان اجارتها اکثر من سنة انفع للفقراء فلیس للقیم ان یؤجرها اکثر من سنة بل یرفع الامر الی الحاکم حتی یؤجرها لان ولایة القاضی

ولیس للمتولی ان یجعل حجرة المسجد او دارا للوقف مسجدا فان کان المسجد صاحب الوقف قد اذن له في ذلک

ایتدکدنصکره معزول اوله‌رق یرینه متولی اولان بکر غله‌دن
تخصص ونتنه یبنه صرف اولنان ولوازم وتنفه صرف اولنان
قدر معروف قدرینی زیادەسنی زیده تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر وقفک متولیه‌سی هند کندی اداسیله زید متولی ومتشره
مال وقفدن اولان شوقدر اقچه دینی شومقدارینی اوزرینه
زیدک ترکه‌داینه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سیله صلح اولنوب
قبض بدل ایله هنده مبلغ مزبورک بدل صلحدن زیادەسنی
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک بنا ووقف ایلدیکی مدرسه وجامع ومستغلاتندن
وقف حمام خرابه مشرف اولوب تعمیره لرضروری ایکن
وقف مزبور متولیسی عمرو تعمیره احتیاجدن صکره وقف
مزبور مستغلاتندن حاصل اولوب تعمیره وفا ایده‌جک
شوقدر غله‌یی قبض ایتدکدنصکره تعمیره صرف ایتمیوب
اول غله‌نک شومقدارینی مرتزقه‌یه باقیسنی تولیت
ومدرسه‌نک مدرسی اولمغله مدرسلک وظیفه‌سی ایچون
کندی مصارفنه صرفیله استهلاک ایدوب تعمیر ایچون نسنه
قالمسه غله مزبوره‌یی عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

بوصورتده عمرو غله‌یی ضامن اولمدن فوت اولوب
بکر متولی اولسه حالا بکر غله‌یی عمرونک ترکه‌داینه‌سنی
قبض ایدن ورثه‌سنه تضمین ایتدیروب مدرسه وجامع
وحمام تعمیرینه قادر اولورمی الجواب اولور

بوصورتده شرط مزبورده اولاد بنات داخل اولمز
وبو حصه طلبنده اولان اولاد بناته متولی حصه ویرمیوب
غله مرتزقه‌یی بالکلیه اولاد ابنایه صرفیله استهلاک
ایتمکله واقفک اولاد بناتی واولاد ابنا ایله مرافعه
اولدقلرنده قاضی شرط مزبورده اولاد بناتک دخولیله
حکم ایله متولی بعد الحکم اولاد بناته غله موجوده
واقفه‌دن حصه‌لرینی ویرمکه راضی ایکن مزبورلر راسیا
اولمیوب اولاد ابنا قبل الحکم اخذ واستهلاک ایتدکلری

غله‌دن

ولاحق لهم في الغلة في التعمير بل من الاحتياج
اليه عمر اولى وفي الذخيرة بالغلة انما الناظر
اذا صرف لهم مع الحاجة الى التعمير فانه يضمن
اشباه في كتاب الوقف

غله‌دن حصه‌لرینی تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن معامله طریقیله عمروه
شوقدر اقچه ویروب بعده عمرو فوت اولدقدنصکره زید
وعمرونک ورثه‌سی یدلرنده اولان ترکه‌سندن شوقدر اقچه‌لیک
ثمن مثلندن زیاده وفاحشه ایله مبلغ مزبور مقابله‌سنده
ورثه‌دن اشترا وقبض واخذ بیع وتسلیم ایتدکده قبض ایتدیکی
ثمن مبلغ مزبوردن شوقدر نقصان اولسه اول نقصانی
زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

بر وقفک متولیسی زید وقفک بعض مستغلاتنی متغلبلرک
یدلرندن استخلاص ایچون وبعض مستاجرلردن تحصیل
اجارات ایچون حکام قبوللرینه علی وجه الاجاره مال وقفدن
قدر معروف شوقدر اقچه صرف ایلسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک مشروطیت اوزره متولیه‌سی هند وقف
مزبورک امورینی کورمک ایچون رأی حاکمله زیدی توکیل
ایتدکدنصکره زید مال وقفدن شوقدر اقچه‌یی قبض وکندی
مصارفنه صرف ایدوب بعده زید مفلس فوت اولسه
هنده مبلغ مزبوری ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب تعمیری
ضروری ایکن وقف مزبور متولیسی زید تعمیره احتیاجدن
صکره وقف مزبورک مستغلاتندن حاصل اولوب
تعمیره وفا ایده‌جک شوقدر غله‌یی قبض ایدوب بعده تعمیره
صرف ایتمیوب بعد اداء الخزانه اول غله‌نک عشرینی
کندی وظیفه‌سی اولمق اوزره مصارفنه صرف ایله استهلاک
باقیسنی مرتزقه‌یه وظیفه‌لری ایچون ویروب تعمیر ایچون نسنه
قالمسه غله مزبوره‌یی زیدک عملنک وعمله‌نک ترکه‌سنده
ضررلی اولان مرتزقه‌نک اجر مثللرندن ماعدا تعمیره
کفایت ایده‌جک مقداری زیده ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

بوصورتده زیدک یرینه متولی اولان عمرو عمله‌نک
ترکه‌سنده ضررلی اولان مرتزقه‌نک اجر مثللرندن

والتعمیم صرف شيء من مال الوقف الى جنبه القبوی
وفي الدعوى لاستخلاص الوقف
قنیه من باب تصرفات القیم
من كتاب الوقف

المتولي يملك التفويض الى غيره توكيلا
غير توكيلا لحاجة من بعد اخرى
فوائد في باب من القضاء

كما في الذخيرة اذا كانت غلة السنة علته
فوق القيم على المساكين للخراج سنة
فانه يضمن حصة الخراج لانه تعذر الخراج
وما يحتاج اليه الوقف من العمارة والمؤنة
يستثنى عن حق الفقراء فاذا دفع اليهم
ذلك ضمن انتهى بحر رائق من كتاب الوقف

واما الناظر فان كان المشروط له من الوقف
فهو كاحد المستحقين فاذا قطعوا
للعمارة قطع الا انه يعطي فيها اخذ قدر اجرته
وان لم يعمل لا يأخذ شيئا بحر رائق

معامله ایله دیرویب ذمتلرنده در دیو اقرار ایتدکدن
صکره مبلغ مزبوری مرقوملرک ذمتلرنده اولمدیغی ظاهر
اولدقده زید اقرار مذکورده کاذب ایدم قبل الاقرار
مبلغ مزبور بلا تعدّ یدمدن سرقه اولندی دیو تصدیق
اولنورمی الجواب اولنماز

بو صورتده مبلغ مزبوری زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

باب الوظایف

زید بر مسجد شریفده بر کیمسنه بنا و هر برینه باشقه باشقه
وقف وضع و تعیین ایلسه احدهمانک وقفنه ضعف
طاری اولدقده ضعیفک مصارفنه آخرک غله سندن
صرف اولنمق جایز میدر الجواب دکلدر

بر وقفک نقود و اقچه زید نقود موقوفه یه نقصان
طاری اولورسه رجحندن اصل مالی تکمیل اولنمادقچه مرتزقه یه
وظیفه ویرلمیه دیو شرط ایلسه حالا نقود موقوفه یه نقصان
طاری اولسه اصل مال تکمیل اولنمدین وقف مزبورک مرتزقه
لری وظیفه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر وقفک مرتزقه سی بعد ادا الخدمه شرط واقف اوزره
مستحق اولدقلری شو قدر کیل بغدای وظیفه لرینی متولی
بونده اولان غله وقفدن ویرمیوب کلرنده متولی بت
بغدایی بیع ایدرم سزه اقچه سنی الک دیو جبره قادر
اولورمی الجواب اولماز

محصول سنوی اولان زاویه نک زاویه داری اولان زید
بر قاچ ای خدمت ایدوب بعده عزل اولنوب برینه
عمرو زاویه دار اولوب محصول حاصل اولدقده عمرو قبض
ایلسه زید زاویه دارلق خدمتی مقابله سنده اول آیلره
اصابت ایدن مقداری عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده سنه باشی نه زماندن اعتبار اولنور الجواب
هر سنه بر محصولک تمامی تمام سنه عد اولنوب صکره کی محصول
سنه نک باشی سنه سابقه محصلیندن
اعتبار اولنور

ما عدا کفایت ایده جک مقداری زیده تضمین ایتدرر
دکده زید دخی مقدار مزبوری ویردیکی مرتزقه دن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده ده واقع بر وقفک متولیسی زید وقفک عقاراتنی
تعمیره غله وقفدن شو قدر اقچه صرف ایلدم دیو بلده مزبوره
قاضیسنه اعلام ایتدکده قاضی دخی زیدک قول مجردینه اعتماد
ایدوب برینه کشف حجتی ویردکدن صکره زیدک برینه عمرو متولی
اولدقده زیدک تعمیره مصارفی اولمق اوزره حجتده تحریر
اولنان مقدار قدر معروفدن زیاده فاحش اولدیغی شرعا
ظاهر اولسه عمرو تکرار حاکمه کشف صحیح ایله کشف ایتدیروب
اول زیاده یی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفک مستغلاتندن اولوب اجاره معجله و مؤجله
مثلی ایله ایجار اولنه کلان عقاری وقف مزبور متولیسی
زید اجاره معجله و مؤجله ایله آخره ایجار و تسلیم و معجله
مرقومه یی قبض ایتدکدنصکره مجهلا فوت اولسه ترکه سندن
ضمانی لازم اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما یصدق به المتولی و ما لا

بر وقفک غله سندن بارسنه شو قدر اقچه الوب مدینه
منوره فقراسنه ویرلمه دیو شرط و تعیین ایتمکله وقف
مزبور متولیسی زید بر سنه وظیفه سی ایچون سنه مرقوم
غله سندن اولقدر التون افراز ایدوب لکن زید بنفسه
کتمیوب حج شریفه کیدن عمرو طرفندن شو کیل و شرط واقف
اوزره مدینه منوره ده مستحقینه ویرمک ایچون التونلری
عمروه ویروب عمرو دخی کیدرکن طریقده فوت اولوب
التونلر ضایع اولسه زید بنفسه التونلری کتمیوب
وجه محرر اوزره عمرو ایله ارسال ایتمکله زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید اول التونلری کتمیوب وجه محرر اوزره
عمرو ایله ارسال ایتدم دیمسیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

بر وقفک متولیسی زیدک حاکم محاسبه سنی کوردکده
زید نقود موقوفه دن شو قدر اقچه یی عمرو و بکر و بشره

رجل وقف على العلوية الساكنين ببلخ وجعل لهم شيئا من الوظيفة ومنهم من نصب عن البلد سنة او نحو ذلك قال الفقيه ابو بكر البلخي من غاب منهم ولم يبع مسكنه ولم يجد مسكنا اخر فهو من سكان بلخ لا يبطل وظيفته قال مولانا ولك المسئلة على جواز الوقف على بنا هاشم كما لا يجوز الوظيفة لهم ولا يجوز صرف الزكوة اليهم وهكذا قاله الامام الدبوسي
تاميتخانه من فصل الوقف على القرابات من كتاب الوقف

في سهم من غلة وقف صحيح مشروطة للفقراء الساكنين في بلدة بيت المقدس وقد وجد ذلك السهم بالبراءة السلطانية لزيد لكونه من تلك الفقراء ثم باع زيد مسكنا الذي في تلك البلدة المقدسة وهاجر منها الى مدينة قسطنطينية واتخذ مسكنا فيها وتوطن من مدة سنوات ولم يرجع الى بلدة بيت المقدس والآن يطلب السهم المرقوم من متولي الوقف فهل للمتولي ان لا يعطيه ذلك السهم

الجواب نعم له ان لا يعطيه ذلك السهم

بر وقف قديمك غله سندن واقفك بنا ايلديكي دار الشفا سنده طبيب اولنلره ادويه مرضى بهاسي ادلمق اوزره قديمدن بهراي التيشر بيك اقچه ويريله گلوب مبلغ مزبور ايله الشان ادويه مرضايه اكثرو كفايت ايله حالا وقف مزبور متوليسي عمرو مضمونيله عمل اولنه گلمين بر قطعه وقفيه ابراز ايدوب اول وقفيه ده ادويه مرضى بهاسي نقصان تحرير اولنمغله عمل قديمي تغيير و اول وقفيه ده تحرير اولنديغي وجه اوزره شو قدر اقچه نقصان ويرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

بر جامع شريفه خطيب اولان زيد سفر شرعي اقتضا ايتمكله بر بينه عمرو ي نائب نصب ايدوب اخر دياره گيتمكله زيد گلنجه عمرو اول جامعده خطابت و امامت ايدوب حالا زيد گلوب خطابت خدمتي مقابله سنده تعيين اولنان وظيفه سي متوليسي بو يرنده اولان مدت مزبوره غله سندن طلب ايتدكده متولي مجرد بنفسه ادا خدمت ايتمدك ديو زيده ويرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

مستغلاتي قرا و مزارع اولمغله ايرادي خراج ارضي و اعشار اولان بر وقف مدرسه نك مدرسي زيد اخر دياره گيتدكده عمرو ي توكيل ايدوب ادا خدمت اولنمسه حالا زيد على و قفرادن اولمغله وظيفه سي تماما ويريله ديو امر سلطاني اصدار اولنمغله مطلوب وظيفه سني متولي بو يرنده اولان غله و نقدن المق استدكده متولي مجرد ادا خدمت اولنمدين ويرمم ديمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

بعده عمرو فوت اولمغله مدرس برقده ؟

بو صورتده بو

بو صورتده زيد وظيفه سني تماما المق ايچون صدور بولان امر سلطاني مطابق شرع عميدر **الجواب** مطابق شرعدر

بر وقفدن تعليم صبيان خدمتي مقابله سنده وظيفه يه متصرف اولان زيد بر مدت اخر دياره گيدوب عمرو ي بر بينه توكيل ايتمكله عمرو تعليم صبيان ايتدكدن صكره زيد مستحق اولديغي وظيفه سني متولي بو يرنده اولان غله دن المق استدكده متولي بنفسه خدمت ايتمامكله ويرمم ديمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

غله سي بر مسجد شريفده امام و مؤذن اولنلره و توليتي مسجد مزبورك متوليسنه مشروط زيدك وقفي اولان منزل الحلول اولوب متوليسي عمرو اجاره معجله و مؤجله ايله ايجار ايتدكده اول مسجده امام و مؤذن اولان بكر و بشر اجاره معجله دن مستحق اولدقلري وظيفه لريني متوليدن طلب ايتدكده متولي اجاره معجله غله دن دگلدر ديو ويرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

سلاطين ماضيه دن بري بلده ده بنا و وقف ايلديكي عمارت و مدرسه وقفيه معمول بهاسنده و يعطي ما طبخ في عمارة الوقف الى من يكون مستعدا في المدرسة المذكورة في كل وقت مائتا درهم من الخبز وقطعة لحم وكيجة من ذلك المطبوخ ثم الى كل فرد من سائر الفقراء من طلبة العلوم وغيرهم في كل وقت مائة درهم من الخبز والى اثنين منهم كاس واحد من ذلك المطبوخ وفيه قطعة واحدة من اللحم الان طلبة العلم يقدمون بالاعطا على سائر الفقراء في الاطعام وعند خروج الطلبة الى المضيف المسمى بيا بلاف يعطي لهم على وجه الكمال كل ما يعطي قبله لكن غير مطبوخ سوا الخبز ديو تحرير ايتمكله وقف مزبور متوليسي عمرو مدرسه ده ساكن مستعد بنه و غيريله واقفك وجه محرر اوزره تعيين ايلديكي خبزي و لحم مطبوخك قيمتلريني ويرميوب غله و نقددن شو قدر اقچه قيمتلريني ويرمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

بو صورتده متولي مدرسه مزبوره ده ساكن مستعد بنه واقفك تعيين ايلديكي طعامك غله و نقددن قيمتني ويرديكده مزبورلر

رجل ليس في البلد ... وعدم ارتياب على جوازه للجواب ... على ابعد الاسنان ... الخلاف ... ان عو ... على الاول ... الطرسوسي ... الوقف

ولو شرط للمستحقين خبزا ولحما معلوما كل يوم فلهم ان يأخذوا القيمة ... من الغلة ... واخذ القيمة ... العيب

تنازعت ايتمبوب بز واقفك مدرسه‌سنده ساكن اولمغله
زياده‌يه مستحق ديوسائر فقرايه تعيين اولنان طعامى
يالڭزمنى المغه قادر اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

زيد واقف وقفنك غله‌سندن بنا ايتديكى جامع شريفده
امام اولنلره يومى يكرمي‌بشر اقچه ويريله ديو شرط ايتمكله
اول جامعده امام اولان زيد بعد اداء الخدمة مستحق
اولديغى يومى يكرمي‌بشر اقچه‌يى متوليسندن طلب ايتدكده
متولى زيدك وجه محرر اوزره شرطى ثابت ايكن مجرد
وقفيه‌ده اولقدر اقچه يازلمامش ديو يومى يكرمي‌بشر
اقچه‌يى ويرمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بر مدرسه زيده توجيه اولندقده وظيفهٔ معينه‌سيله منشور
اولوب براتنده ذكر وتصريح اولنسه اول براتده ذكر وتصريح
اولنان وظيفهٔ معينه‌سيله واقفك شرط وتعيين ايلديكى
وظيفه‌يى مراد اولنور يوخسه ديوان كاتبلرينك درت
اقچه اعتبارلريمى مراد اولنور **الجواب** واقفك شرط و
تعيين ايلديكى وظيفه مراد اولنور

غالب مستغلاتى قرى ومزارع اولان اوقاف امرادن برى
قديمك شروطى ثابت اولميوب الحكم واقفك بنا ايلديكى
مدرسه‌سنده مدرس ووقفنه متولى وناظر اولنلر غلهٔ وقفك
بر مقدارينى قبض ايدوب بينلرنده نزاع واقع اولدقده
پادشاه اسلام حضرتلرى وقف مزبور غله‌سنك ثلثنى
متولى وناظر اولنلره وثلثانى مدرسهٔ مزبوره‌ده مدرس
اولنلره تعيين ايدوب بو منوال اوزره امر شريف
ويريلوب دفتر خاقانى‌يه قيد اولنسه بو وجه اوزره
تعيين معتبر اولوب ويريلن امر عالى ايله عمل لازم
اولورمى **الجواب** اولور

فى وقف صحيح كانت مستغلات مسقفات احدث زيد الناظر
فيه وظيفة طعامية ينفقها لكل يوم ثلثة عشر عثمانيا
بتقرير القاضى بغير شرط الواقف فهل يجب التقرير
المذكور من القاضى وهل لناظر الوقف ان لا يعطى
تلك الوظيفة من الغلة **الجواب** نعم له ان لا يعطى

ثم اعلم ان الى غير ... يشترط كلمة الواقف ... لا يمكن نصب من غير ... الواقف ... شرط ... الواقف ولم يوجد في الكتب ... صرح في ... اذا جعل الواقف عقد الوقف

نقل عن المبسوط ان السلطان يجوز له مخالفة الشرط اذا كان غالب جهات الوقف قرى ومزارع فيعمل بامره لان اصلها لبيت المال
درر الحكام شرح غرر الاحكام في باب الوقف

القضاء بخلاف شرط الواقف كالقضاء
بخلاف النص لا ينفذ لقول العلماء شرط
الواقف كنص الشارع صرح به في شرح
المجمع للمصنف ابن الملك في السادس
من البيوع الثانى في الفصل
الاول

تلك

تلك الوظيفة ولا يعتبر تقرير القاضى

مستغلاتنك اكثرى مسقفات زيدك وجه صحيح ولازم
ايله وقف ايلمش قرى ومزارع اولان وقفنك شرط واقف
اوزره تعيين اولنان برات سلطانى ايله متوليسى زيدك
امور وقفى كوريلكده عجزى ديو بانى بوعليكن عمرو قاضى بكرى
غله وقفدن يومى شوقدر اقچه وظيفه ايله خلاف شرط
واقف نائب متولى نصب ديديه حجت ويردى ديو امور
وقفه مداخله وغله‌سندن نائب متولى وظيفه نامنه نسنه
المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بو صورتده زيد قاضينك وجه محرر اوزره بكرى نصبنى درگاه معلايه
اعلام ايتدكده بكر وقف مزبورك امورينه مداخله ايتميوب
وغله‌سندن جهات مذكوره ايچون نسنه ويرلميه ديو امر
سلطانى ويرلمك لازم اولورمى **الجواب** لازم اولور

مستغلاتى قرا ومزارع اولان زاويه‌نك توليت ومشيختى
واقفك اولادينه واولاد اولادينه مشروط اولمغله
اولادندن موجود اولان زيد شرط واقف اوزره زاويهٔ
مزبوره‌نك توليت ومشيختنه متصرف ايكن اجانبدن
عمرو زيدى رفع وتوليت ومشيختى كندويه توجيه وبرات
ايتدردكدنصكره برمدت اداء خدمت ايدوب توليت
ومشيخت وظيفه‌لرين الوب حالا زيد دخى عمروى رفع و
توليت ومشيختى كندويه توجيه وبرات ايتدروب
ضبط ايتدكده عمرو اصل توليت ومشيخت باكه مشروطه
در ديو مدت مزبوره‌ده عمروك الديغى وظيفه‌يى عمرودن
المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

مستغلاتى قرا ومزارع اولان وقف زاويه‌نك توليت
وزاويه‌دارلغنه برات ايله متصرف اولان زيد برقاچ
سنه‌دن برو زاويهٔ مرقومه‌نك غله‌سنى اخذ واستهلاك
ايتدكدنصكره حالا عمرو سكز سنه مقدم تاريخ ايله مورخ
يومى شوقدر اقچه دعاكوى وظيفه‌سى احداث ايتدرمشيدم
ديو برات ابراز ايله عمرو سنين ماضيه ايچون برات ايله
زيددن نسنه المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

ويدينه توليتى ويرسه بكر مجرد قاضى بينى متولى
نصب صح

مستغلاتی قری ومزارع اولان بر وقفک اولادیت و
مشروطیت اوزره متولیسی زیدک مال وقفه ضیاعتی
ثابته اولمغله رأی حاکم وامر سلطانی ایله زید حجر اولنوب
وقف مزبوره عمرو مستقیم قائمقام متولی نصب اولنوب
لکن وقفک تولیت خدمتی مقابله‌سنده تعیین ایلدیکی
وظیفه متولی اولنلره کفایت ایتمامکله حاکم وقفک
زوائدندن عمروه سنه‌ده اجر مثلی مقداری نشو قدر
غروش اجرت تعیین ایدوب عمرو دخی بعد الاداء الخزانه
سنه‌ده اولقدر غروش زوائد وقفدن اخذ ومصارفنه
صرف ایله استهلاک ایلسه حالا زید یا خود اولاد واقفدن
متولی اولان بکر مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

قدیمدن بر امامی اولان جامع شریفده امام اولنلره
مشروطه وقف منزللره اوکل جامعده امام اولان
زید شرط واقف اوزره متصرف ایکن عمرو اول جامعه یومی
نشو قدر اقچه وظیفه ایله خلاف شرط واقف مجددا
امام ثانی نصب اولنسه عمرو یومی اولقدر اقچه وظیفه‌یه
قناعت ایتمیوب خلاف شرط واقف اول منزللره
مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقفک مرتزقه‌سی بر سنه خدمت ایدوب لکن اول
سنه غله اولمامغله وظیفه‌لرین المیوب بعده سنه
اخراده غله حاصل اولسه مرتزقه اول سنه‌نک وظیفه‌سنی
سنه اخراده حاصله اولان غله‌دن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اوله‌مازلر

بو صورتده وقف مزبورک متولیسی زید مرتزقه‌یه سنه
اخراده غله سندن وظیفه‌لرین لازم کلورز عمیله سنه اخراده
حاصل اولان غله سندن سنه اولی وظیفه‌سیچون نشو قدر
اقچه وظیفه ویرمش اولسه زید مبلغ مزبوری مرتزقه‌دن
استردادن قادر اولورمی **الجواب** اولور

باب فی تصرفات الحاکم فی الاوقاف

سکناسی فقرایه مشروطه وقف منزلک سکناسنه واقفک
اولادندن فقیره وسکنایه محتاجه اولان هند سائر اقربا
واجانب فقرا اسندن اولی اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بو صورتده اجانبدن زید فقیر منزل مزبورده ساکن اولمغله انکره
قاضی هند منزل مزبورده ساکنه اولمق اوزره حکم ایدوب حجت
ویرسه حالا قاضی اخری اول حکمی نقض ایدوب هندی منزل
مزبوردن اخراج وزیدی اسکانه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید وقف ایتدیکی عقارک غله‌سنک ثلث نی بر زاویه‌یه
مسافر الکلوب وکیدن فقرایه وثلثنی اقربالرینک فقراسنه
شرط ایدوب اقربالرینک فقراسی چوق اولمغله واقفک
تعیین ایتدیکی ثلث غله کفایت ایتمسه حاکم زاویه‌یه فقراسنه
مشروط اولان غله‌دن اقربا فقراسنه کفایت مقداری
غله تعیینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

ما قول شیخ الاسلام فی رجل مات عن ابن وله وظیفة
من وقف ولم یشترط الواقف تقریر الوظائف لاحد
فقرر القاضی تلک الوظیفة المذکورة لابن المیت لا
لاستحقاقه ثم ان اخا المیت انهی لقاضی اخر ان الوظیفة
شاغرة فقررها القاضی بناء علی شغورها لاخ المیت
فاذا ظهر ان الوظیفة مقررة علی ابن المیت هل یکون
تقریر القاضی الاخر علی الاخ صحیحا
ام لا **الجواب** یکون صحیحا

زید واقف بنا ووقف ایتدیکی جامع شریفک مصالحنه
بش باب دکان واما منه اوچ باب دکان ومؤذننه
بر باب دکان وقف وتعیین ایدوب لکن بر دکانک
غله‌سی مؤذنک مؤنتنه وفا ایتمکله مؤذن اولان عمرو
ترک خدمت ایدوب امام کمسنه دخی یرینه رغبت
ایتمسه حاکم صلحای جماعتک رأی واستصوابلریله
مصالح جامع ایچون معین اولان بش دکانک فضله غله‌سی واقفنه
سندن عمروه یومی اوچ اقچه دخی تعیین وضم ایلسه
موافق شرع شریف میدر **الجواب** موافق شرع شریفدر

زید بر جهته تقریر قاضی ایله متصرف اولوب عزل موجب

ولو جعل ارضه صدقة علی الفقراء فاحتاج
قرابته فرفع ذلک الی القاضی فاعطاهم
منها الغوث فلو قال حکمت ان لا یعطی غیر قرابته نفذ حکمه ولیس لقاض اخر ان یبطله محیط
برهانیه من الثالث عشر من الوقف

اولادندن

ولو وقف ارضه علی ان نصف غلتها للمساکین
ونصفها للفقراء من قرابته فاحتاج قرابته
وکان الذی یستحق لا یکفیهم ایعطیهم ما جعل
للفقراء لفقرهم قال هلال لا وهو قول یوسف
بن خالد السمتی وقال ابراهیم ابن یوسف
البلخی وعلی ابن احمد الفارسی والفقیه
ابو جعفر الهندوانی یعطون فی نصف الفقراء
محیط برهانی ١٢ فی الوقف وکذا ما قاله

ع

حالی بو ایکن عمرو قاضی زیدی عزل ایدوب اول جهتی بکره توجیه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو زیدی بغیر وجه عزل ایدوب اول جهتی بکره توجیه
ایلسه زید بکری منع ایدوب جهت مرقومه یی کما کان ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولور

تقریر جهته مأذون اولمیان قاضی بر جهت ایچون زیده
تقریر حجتی ویردکدنصکره اول جهت برات سلطانی ایله
عمروه توجیه اولنسه زید اول جهتی برات ایله عمروه ضبط
ایتدرمیوب تقریر قاضی یه بنا کندی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید امام الجامع فی حلب مات فقرر القاضی المأذون
بتقریر الجهات ابن اخت المتوفی محمدا فی تلک الامامة
واعطی بیده حجة التقریر و محمد کان یؤدی خدمة الامامة
فجاء عمرو الی قاضی عسکر بعد مضی سنة وانهی الیه بان
تلک الامامة محلولة وشاغرة ولیس احد یؤدی خدمة
الامامة فوجه له الامامة غیر عالم لما قرر القاضی علی انها
محلولة وشاغرة واعطی بیده براة علی هذا المنوال
ولم یوجد فیها تنصیص علی عزل محمد فهل لا یعتبر بهذا
التوجیه بمنزلة الوکیل اذا الجزم وکل فیه ثم فعل
الموکل الجواب نعم لا یعتبر و محمد یستقر فی الامامة

بر مسجد شریف ساحل بحرده بر قریه ده مربط سفاین
اولان محلده واقع اولمغله کثیر الجماعه اولوب ضیق
اولمغله کما ینبغی جماعت طشره ده قالوب توسیعه محتاج
اولمغین متولیسی زید مسجد مزبور جنبنده اولان
عمرونک ملک بر بیتی تمامیله الوب مسجده ضم و توسیع ایتمک
استدکده عمرو بیع ایتمسه حاکم عمروه اول بیتی قیمتی ایله
متولی یه بیع ایله دیو جبره قادر اولورمی
الجواب اولور

بر وقف خانک حولیسنده اولوب مسافرلر ایچنبه بربنی
ویتلر بنی غسل و تسبیر ایلدکلری ایچون اعداد
اولنان عرصه خالیه یه بناء احداث اولندیغی تقدیرده اول

خانك

اوافضاف المسجد علی الناس وتجنبه ارض لرجل
یؤخذ ارضه بالقیمة کرها لما روی عن
الصحابة رضی الله تع لما ضاق المسجد الحرام
اخذ والارضین بکره من اصحابنا بالقیمة
وزادوا فی المسجد الحرام زیلعی فی
اوکتاب الوقف مثله فی اخ البحر
من الوقف

وانما یجل للمتولی الاذن فیما یرید الوقف
به خیرا قسه من المسائل المتفرقه من کتاب
الوقف

خانك اوطه لرینک اجاره سنه نقصان ترتب وقفه
ضرری متحقق ایکن متولیسی زید اول عرصه یی اخذ و اجار
و بنایه اذن ویرمکده ایسه حاکم زیدی منع ایدوب
اول عرصه یی ومنع قدیمی اوزره ابقایه قادر
اولورمی الجواب اولور

مسائل شتی فی الوقف

زید بر وقفده اولان عرصه ایچون تولیت و غله سی باکه مشروط
وقفدر دیو افراروبکری سنة اخذ اجاره و اجرتنی اخذ
ایدوب بعده عمروه دخی مدت معلومه تمامنه دک اجار
صحیحه ایله ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره زید اقراریندن رجوع
ایدوب عرصه مزبوره نک تولیت و سکناسی باکه مشروط
وقفدر منزل عرصه سیدر اوبله اولیجق ایجارم صحیحدر دیوب
دیوب قبل تمام المدة اجاره یی فسخ و عرصه ده منزل
بنا ایدوب سکنایه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقف قریه طیبر اغنده واقع کمسنه نک ۵۰ یل ایله تصرفنده
اولیان قشلاق عرصه سنی وقف مزبور متولیسی ضبط ایدر
المدقنده قریه مزبوره اهالیسی زیده ضبط ایتدرمیوب
بغیر حق کندیلر ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

بر وقفک متولیسی زید یدنده اولان غله وقف ایله وقف
ایچون بر منزل اشترا و قبض ایتدکدنصکره منزل مصارف
و تعمیراته محتاج اولوب وقفه نفعی اولمدیغی ظاهر اولمغله ثمن
مثلیله عمروه رأی قاضی ایله بیع و تسلیم و ثمنی وقف
ایچون الوب حفظ ایتدکدنصکره زید منزل مزبورک
بیعی جایز دکلدر زیرا وقف ایچون اشترا ایتمشیدم
دیو ثمنی عمروه رد ایدوب منزلی عمرودن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولماز

بر جامع شریفده امام اولان زید آخر دیاره کیدوب بر
سنه دن زیاده ترک خدمت ایلسه زیدک اخذ دیاره
ذهابی و تمسی اسقاط فریضه حج و صله رحم و انک امثالی
اسفار واجبه دن اولمسه زید شرعا عزله
مستحق اولورمی الجواب اولور

زیدک بر جهته مشروطه وقفی اولان نقودی متولیسی عمرو
نقود موقوفه دن حاصل اولان غله دن شو مقداری اول
جهته صرف ایدوب بر مقداری باقی قالسه حالا بکرک
وقفی اولان مسجدک متولیسی مقدار باقی یی باکه ویر
مسجدک لوازمنه صرف ایدوب مسجدی تعمیر ایده یم
دیمکله قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بنده اولان عرصه ایچون غلهسنی فلان مسجده امام
اولنلره مشروطه وقف ایدر دیو اقرار ایدوب بر مدت
اول مسجده امام اولان زیده عرصهٔ مزبورهنک اجارهسیدر
دیوب وقف ایچون شو قدر اقچه ویردکدنصکره زید
عرصهٔ مرقومه اول مسجده امام اولنلره مشروطه
وقف دکلدر جهت اخرایه وقفدر دیسه بو کلامنه
التفات اولنورمی **الجواب** معتبر اولماز قول اولکیدر

زید بر جهته عسکری براتیله متصرف ایکن اول جهت
مالیه براتیله عمروه توجیه اولنوب لکن زیدک رفعنه
تعرض اولنمیوب بعده زید فوت اولوب جهت
مزبوره زیدک محلولندن عسکری براتیله توجیه
اولنسه بکر عمرودن قبضینک براتیله عمل
اولنور **الجواب** بکرک

زید متوفانک صحراداری اوغلی عمرو بر دکرمن ودباغخانه یه
متصرف ایکن بلا ولد فوت اولوب عمرک ورثهسی
اول دکرمن ودباغخانهیی عمرک ترکهسندن اولمغله ضبط
ایتدکلرندنصکره حرمین شریفینک اوقافی متولیسی
بکر عمرک ورثهسندن اول دکرمن ودباغخانه حرمین شریفین
فقراسنه وقفدر دیمکله زید حرمین شریفین فقراسنه وقف
اولدیغنی اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و ورثه انکار ایلهسه
بکر زیدک اقرارینه اقامت بینه ایدهجک اول
دکرمن ودباغخانهیی مدینهٔ منوره فقراسیچون ضبطه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

شام شریفده واقع بر وقفک تولیتی تقریر قاضی ایله
ضبط اولنمیوب برات سلطانی ایله ضبط اولنهکلمکله

تولیت

تولیت مرقومهیه برات سلطانی ایله متصرف اولان زید
فوت اولدقده اول تولیت مرقومه زیدک محلولندن
برات سلطانی ایله عمروه توجیه اولنوب مقدما زیدک
جهت مرقومهیی بکره فراغ ایتمکله تقریر جهته ماذون اولمیان
قاضی بکره تقریر حجتی ویرمش اولسه بکر حجت مرقومه ایله
جهتی عمرودن ضبط ایتدرمیوب تقریر قاضییه بنا کندی
ضبطه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ما قول مولانا شیخ الاسلام فی زید اشتری من عمرو دارا اشتراء
فاسدا وقبضه ثم وقف تلک الدار علی جهة بر وقفا صحیحا
جامعا لشروطه فهل للعمرو ان لا یاخذ قیمة الدار الموقوفة من
زید ویبطل الوقف المزبور رام لا **الجواب** لیس له ذلک

زید فوتندنصکره ثلث مالنی بر جهت بره وقف وتعیین
شروطی وصی مختاری عمروه تفویض ایتدکدنصکره مصرا
فوت اولدقده عمرو ترکهٔ زیدک ثلثنی اخذ واول جهته
وقف ایدوب تولیتنی اولادینه بعده اولاد اولادینه
اولادینه شرط ایدوب تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی
ایتدرسه عمرک وجه محرر اوزره وقف وشروطی صحیح ومعتبر
اولورمی **الجواب** اولور

بر محلهده واقع عتیق بر مسجد شریف ضیق اولمغله محلهٔ مزبوره اهالیسی
اول مسجدی هدم ایدوب توسیع وکندی مالاریله متین بنا
ایتمک شرعا جائز اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده اهالی محلهٔ مسجد مزبورک عتیق محراب دیوارنی
هدم وتوسیع ایتدکلرنده تجدید قبله جانبنه بنا اولنان
دیواره محراب بنا ایدوب عتیق محراب بر ال مسجد وسطنده
قالسه باس وار میدر **الجواب** یوقدر

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یی زوجهسی هنده ایجار
وتسلیم ایدوب اوزرینه هنده تصرفیچون کندی مالیله
ملکیت اوزره بنایه اذن ویرمکله هند دخی عرصهٔ مرقومه
اوزرینه کندی مالیله تصرفیچون بنا احداث ایتدکدنصکره
زیدک یرینه عمرو متولی اولوب بنانک طورماسی
وقفه مضر اولمیوب قلعی وقفه مضر اولمغله هند عمروه عرصهٔ

اجر مثلنى ويرركن عمرو المحبوب هنده زيد زوجك اولمغله ساكن
ايجاره صحيح اولماز اولبه اولبيجق ساكن عرصهء مزبوره اوزرينه
ملكيت اوزره بنايه اذنى دخى صحيح اولماز ديوب بغير وجه
هندك بنالرينى قلع ايتديرب ياخود هندك بناسنى مجانا
وقفه الحاق ضبطه قادر اولورمى الجواب اولماز

بر وقفك متوليسى زيد معزول اولوب يرينه عمرو متولى اولدقده
زيد زمان توليتنك حسابنى عمروه ويرركن عمرو زيده سنندن
مقدم اولان متوليلرك زماننك حسابنى ويرديو جبره قادر
اولورمى الجواب اولماز

زيد وقفى متولى ايكن متعدد اولان بر وقف عرصه‌ده متوليسى ك
اذنيله مبتنى وقفى ايتدركده نصفنى عمروك يرينه بكر متولى اولسه
بكر راضى اولمام ديوب زيده مبتنى اخراج ايتديرمكه قادر
اولورمى الجواب اولماز

سلاطين ماضيه‌دن زيد بشوقدر عقار ونقودى وقف صحيح
لازم ايله وقف ايدوب جمله غله ودراهمنا نبولنور بنده واقع
بر قريه‌ده بنا ووقف ايتديكى جامع شريفك مصارفنه و
نقودك غله‌سندن بشوقدر مقدارينى اول قريه محافظه‌سيچون تعيين
اولنان بستانجى طائفه‌سنك طعاميه‌لرينه صرف اولنه ديو
شرط وتعيين ايدوب بعد زمان محافظه‌يه احتياج اولمامغله
قريهء مزبوره‌دن بستانجى طائفه‌سى بالكليه رفع اولنوب حالا
اول قريه‌ده اصلا بستانجى اولمبوب جامع مزبورك وقفى
ضعيف اولمغله واقف مزبورك بستانجيلر طعاميه‌سنه
تعيين ايلديكى غله راى حاكمله جامع مزبورك مصارفنه وقف
اولنمق جائز اولورمى الجواب اولور

بو صورتده وقف مزبورك متوليسى عمرو ذكر اولنسيو ابدا
طعاميه ايچون تعيين اولنان غله‌يى جامع مزبور مصارفنه
صرف ايتميوب بحر وبستانجيلره شرط اولنمغله اخر برده
اولان بستانجى طائفه‌سنك طعاميه‌لرينه
صرفه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد متصرف اولديغى جهتك براتنى عمروه ويروب بعده اول
جهت زيدك حسن رضاسيله فراغ وتفويض بنده اولمق اوزره

عمروه توجيه اولنمشدر لكن زيد بن جهتى عمروه فراغ ايتمبوب
براتى الكه امانت ويرمشيدم ديوب وعمرو زيدك اول
جهتى حسن رضاسيله كندويه فراغ وبراتى الكه بناء ويرديكنى
اثبات ايدركن زيد امانت ويرديكنه اقامت بينه ايدرم
ديو زيدك بو كلامنه التفات اولنورمى الجواب اولنماز

اسمى مشهور مبيره بعده اوغان اولان وقف مزرعه‌يه براتله
متصرف اولان زيد فوت اولدقده اول مزرعه زيدك فوتندن
براتله عمروه توجيه اولندقده اول مزرعه‌نك اسمى اوغان
اولمغله براتنده اوغان تحرير اولنوب بعده اول مزرعه مبيره
اسميله زيدك فوتندن بكره توجيه وبرات اولنوب لكن
عمروك رفعنه تعرض اولنماسه تنفيذسنك
براتيله عمل اولنورمى الجواب عمروك

سكناسى بر مسجد شريفده امام اولنلره مشروطه وقف
منزل خراب وتعميره محتاج اولوب لكن واقف منزل مزبورك
تعميريچون نسنه شرط ايتمش اولمسه حالا اول مسجد شريفده
امام اولان زيد كندى ماليله تعمير ايتمبوب اول مسجدك اوقافنه
متولى اولان عمرو مال وقف ايله تعمير ايله ديو جبره قادر
اولورمى الجواب اولماز

باب في الاحكام الجارية في الاجارة المعجلة والمؤجلة المتعارفة في الديار الرومية

جنون مطبق ايله مجنون اولان زيد اجارتين ايله تصرفنده
اولان وقف دكانى عمروه فراغ ايلسه فراغ مزبور معتبر
اولورمى الجواب اولماز

معتوه اولان زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف
منزلى عمروه فراغ ايلسه فراغ مزبور معتبر اولورمى
الجواب اولماز

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف منزلى متولى اذنسز
بشوقدر اقچه‌يه مقابله‌سنده عمروه فراغ وقبض بدل ايدوب
بعده اذن متولى يوقيدى بن عمرو فوت اولسه ورثه‌سى
منزلى زيده رد ايدوب بدل مزبورى زيددن استرداده
قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيد اجارتين ايله متصرف اولديغى وقف منزلى
اوزره متوليسيله عمروه فراغ ايتديكده تمسكيله
ضايع اولمغله متوليسى زيدك فراغنى
مشعر عمروه حجت ويرمكده حكمه
زيد فوت اولدقده اوغلى بكر اول عتيق
تمسكيله بو طلبه منزل مزبور زيدك
اوزرنده دريغ ومداخله‌يه قادر اولورمى والله اعلم
الجواب اولماز
كتبه الفقير محمد ... عفى عنه

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه‌یی عمروه مواضعة
فراغ وتسلیم ایدوب لکن فراغ قطعی بولنماسه زید عرصه
مزبوره‌یی رأی متولیله عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

محو الحال اولان زید صغیر اوغلی عمروك اجارتین ایله تصرفنده
اولان وقف منزلی بدل مثلیله واذن متولیله آخره فراغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف عرصه‌سنك
سنه‌ده حاصلی مؤجله‌سنه وفا ایتمیوب صغیرك مالندن
تکمیل ایله ضرر متعین اولمغله صغیرك وصیسی هند اول عرصه‌دن
قصر ید ایدن فراغ ایتمك استدکده عمرو عرصه‌نك بدل فراغ
مثلی مقداری صغیر ایچون تبرعاً بنده شوقدر آقچه ویرمکله
هند مبلغ مزبوری صغیر ایچون عمرودن آلوب اذن متولیله
اول عرصه‌یی عمروه فراغ ایلسه صغیر بالغ اولدقده عرصه‌یه
مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مجنونك اجارتیله متصرف اولدیغی وقف خان ومنزل
خرابه مشرف اولوب حاصل اولان اجارتینی تعمیرینه
وفا ایتممکله مجنونك وصیسی عمرو اول خان ومنزلی
آخره فراغ ایتمك استدکده بکر مشترك خانك بدل مثلی مقداری
شوقدر آقچه تبرعاً عمروه ویروب عمرو دخی مبلغی مزبوری
مجنون ایچون قبض واول خان ومنزلی اذن متولیله
بکره فراغ ایلسه مجنون عاقل اولدقده اول خانه مداخله‌یه
مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروك اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف دکانی
فضولاً بکره اذن متولیله فراغ وتسلیم ایتدکدنصکره
بکر عمروه مصادفه ایدوب زید اول دکانی بکا فراغ ایتدی
دیدکده عمرو الله مبارك ایلیه دیسه بو قول ایله عمرو فراغی
مجیز اولمش اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو اجازتنه نادم اولوب اول دکانه لکن
مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فی الفراغ بالوفاء وبالشرط

اشتری بالدار ... اجاره ... نقل ... البیع

زید اجارتین

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی منزلی شوقدر آقچه دینی
مقابله‌سنده دائنی عمروه اذن متولیله وفاءً فراغ وتسلیم
ایتدکدنصکره منزل مزبورك بناسی حریقده بلا تعدی
محترق اولوب عرصه صرفه قالسه عمرو عرصه‌یی زیده تسلیم
ایدوب مبلغ مزبوری تماماً زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند اجارتین ایله متصرفه اولدیغی وقف منزلی اذن متولی ایله
زیده فراغ وتسلیم ومنزل مزبوره متعلقه دعوادن زیدی
ابرا ایتدکدنصکره هند منزل مزبوری فراغ بالوفا ایله
فراغ ایتمشیدم دیو زیددن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله علی الاشتراك اجارتین ایله متصرف
اولدیغی وقف منزلی اذن متولیله شوقدر آقچه دینلری
مقابله‌سنده فراغ ایدرلر اولدقده زید وهند بر زمان
دینلرینی عمروه ادا ایدرسه عمرو منزلی مزبورلره رد ایتمك
شرطیله فراغ عمرو دخی اول شرط ایله قبول ایدوب بعده
عمرو مزبورلرك اذنلرینسز منزلی بکره فراغ ایلسه مزبورلر
فراغی مجیز اولمیوب ادا دین ایدوب رأی متولیله
منزلی بکردن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف ربع دکانی هنده
قرض الدیغی شوقدر آقچه مقابله‌سنده هنده فراغ ایتمکه
ایدر اولدقده زید هر نه زمان مبلغ مزبوری هنده ادا
ایدرسه هند ربع دکانی رد ایتمك شرطیله فراغ هند دخی
اول شرطله قبول وقبض ایتدکدنصکره زید مبلغ
مزبوری ادا ایتمدن فوت اولوب اوغللری ترکه‌سندن
زیدك اوغللری مبلغ مزبوری هنده ادا ایدوب ربع دکانی
رأی متولیله هنددن المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده فراغ مزبورك وجه محرر اوزره شرطله اولدیغی
شرعاً ثابت اولمیوب هند مجرد فراغ مزبورك وجه مشروح اوزره
شرطله اولدیغی فراغ ایتمکنده تحریر اولنمامغله فراغ قطعی

وابنه بکر عروه ...

اولور دیو مبلغ مزبوری اخذدن وریع دکانی زیدک
اوغللرینه رددن امتناعه قادره اولورمی
الجواب اولماز

هند اجارتین ایله تصرف ایتدیکی وقف منزلی اوغلی زیده
اولنجه کندودن کورب کوزتمک شرطیله فراغ وتسلیم ایلسه
فراغ مزبور معتبر اولماغله هند منزل مزبوری رأی متولیله زیددن
الوب کما فی الاول ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید منزل مزبوری اذن متولیله عمروه فراغ ایتمش
اولسه متولی منزلی عمرودن الوب هنده ضبط ایتدیرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروک اناسی هندی تزوج مراد ایتدکده عمرو زیده اجارتین
ایله تصرف ایلدیکی وقف دکانی باکه فراغ ایتمدکجه هندی
نکاح ایتدیرمم دیمکله زید اول شرطله دکانی عمروه فراغ ایدوب
هندی تزوج ایلسه حالا زید فوت اولوب فراغ مزبور معتبر
اولماغله اولادی اول دکانی رأی متولیله عمرودن الوب
ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی درتیوز غروش
بدل مقابلهسنده اذن متولیله عمروه فراغ وتسلیم وقبض بدل
ایدوب بعده عمرو منزلی بر مدت ضبط ایتدکدنصکره زید
عمرودن منزلی ساکه وفا فارغ اولمشیدم دیو دعوی وعمرو
فراغ قطعی ایله فارغ اولمشیدن دیو دعوی ایتدکلرنده منزلک
غبن فاحشده بدل مثلی سکز یوز غروش اولدیغی ظاهر اولسه
زید مبلغ مزبوری عمروه رد ایدوب رأی متولیله منزلی
عمرودن الوب ضبطه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی بشیوز غروش
بدل مقابلهسنده اذن متولیله عمروه فراغ وتسلیم وقبض
بدل ایدوب بعده عمرو منزل مزبوری بر مدت ضبط ایتدکدنصکره
زید عمرودن منزلی ساکه رد ایله دیو دعوی ایتدکده
منزلک غبن فاحشده بدل مثلی الفی بشیوز غروش اولوب
زیاده اولمدیغی ظاهر اولسه زیدک دعوای مذکوره مسموعه

وفا طریقیله فارغ اولمشیدم بدلی قبول ال منزلی باکه ...

الالتفات

الالتفات اولنمیوب منزل مرقوم رأی متولیله عمروک یدنده ابقا
اولنورمی الجواب اولنور

هند اجارتین ایله متصرفه اولدیغی وقف دکانی شو قدر اقچه
بدل مقابلهسنده زیده فراغ ومتولیسی دخی هنده اول قدر
اقچه بدل ویرمک اوزره اذن وتمکین ویروب لکن زید
هنده بدل مرقومی ویرمسه هند اول دکانی رأی متولیله کالاول
ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اول دکانی عمروه فراغ ایله فراغ مزبور معتبر
اولورمی الجواب اولماز

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزلی شو قدر اقچه بدل
مقابلهسنده اذن متولیله عمروه فراغ ایدر اولدقده زید بدل
مزبوری زمان معلومده ویرمسه عمرو منزلی کندویه رد ایتمک
شرطیله فراغ ایتدکدنصکره زید فوت اولسه اوغللری بدل
مزبوری عمروه ویروب منزل مزبوری عمرودن الماغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف عقاری بهر یوم اوتوز
اقچه مؤجلهسی واردر دیو شو قدر اقچه بدل مقابلهسنده
اول شرطله اذن متولیله عمروه فراغ وتسلیم عمرو دخی اول
شرطله قبول ایتدکدنصکره عقارک بهر یوم مؤجلهسی اوتوز
اقچه اولمیوب طقسان اقچه اولدیغی ظاهر اولسه عمرو عقاری
زیده رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی اوطهلری عمروه فراغ ایدرکن
اوطهلرک بهر یوم بشر اقچهیه ایجار اولنور غلهسی بوردر
بشر اقچه در دیو شو قدر بیک غروش بدل مقابلهسنده
اذن متولیله عمروه فراغ وتسلیم عمرو دخی اول شرطله قبول
وقبض بدل مزبوری دفع ایتدکدنصکره اوطهلرک غلهسی
یومی قرقر اقچه اولدیغی ظاهر اولسه عمرو اوطهلری زیده رد
ایدوب مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف دکانی اذن متولیله
عمروه فراغ ایدوب عمرو دخی اول دکانی زیدک مواجههسنده

اون بش سنه اجارتین ایله متصرف اولوب زید بو مدتده
بلا عذر سکوت ایتمشیکن حالا زید فوت اولوب اولادی
زید اول دکانی فراغ بالوفا ایله فارغ اولمشیدی دیو عمرودن
دعوی ایلەلر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

فصل فیما یتعلق باستیفاء البدل وعدمه

زید متولیسی اولدیغی وقف عقاری شو قدر اقچه معجله و
یومی شو قدر اقچه مؤجله ایله عمروه ایجار و تسلیم و معجلهء
مزبوره یی قبض ایتدکدنصکره معجله یی استیفا ایتمدین عمرو
بلا ولد فوت اولوب زید دخی فوت اولمش اولمغله یرینه
متولی اولان بکر عقاری ضبط و اخره ایجار ایدوب زیدک
قبض ایتدیکی بدل ورثه سی یدلرنده موجود اولمغله بدل
مرقومی دخی ورثه سندن وقف ایچون السه عمروک ورثه سی
معجله دن استیفا ایتمدیکی مقداری بکردن المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده بکر بدل مرقومی وقفک مصارف ضروریه سنه
قدر معروف صرف ایتمش اولسه ورثه عمروک استیفا ایتمدیکی
مقداری بکرک یدنده اولان غلهء وقفدن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید متولیسی اولدیغی وقف دکانی شو قدر اقچه معجله و مؤجلهء
معلومه ایله عمروه ایجار و معجله یی الوب عمرو دخی بر مدت
تصرف ایتدکدنصکره دکانی بکره شو قدر اقچه بدل مقابله سنده
اذن متولیله فراغ و تسلیم بکر دخی شو قدر اقچه بدل مقابله سنده
بشره فراغ و تسلیم ایدوب قبل الاستیفا دکان
بشرک یدنده محترق اولمغله بشر عرصهء انقاضی باقیه سنه
تصرف ایدوب بدللرین استیفا اولنمیان مقداری بکردن
الوب بکر دخی انقاض مزبوره یی عمروه تسلیم ایدوب
زیده ویردوکی بدللرین استیفا اولنمیان مقداری عمرودن
السه عمرو دخی عرصهء انقاضی زیده تسلیم ایدوب زیده
ویردوکی معجله دن کندینک و بکرک و بشرک من حیث
المجموع استیفا ایتدکلری مقداردن ماعداسنی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی

زید متولیسی اولدیغی وقف قابلیجه سنی شو قدر اقچه
معجله و مؤجله ایله عمروه ایجار و تسلیم و معجلهء مرقومه یی عمرودن
الدقدنصکره عمرو زمان قلیلده فوت اولوب قابلیجه یی
اولادی بکر و بشر و خالد ضبط و بعد زمان قلیلده
بکر و بشر دخی بلا ولد فوت اولوب زید اول قابلیجه یی زیدده
بکر و بشرک حصه لرینی اخره ایجار ایتدکده ورثه لری بکر و بشرک
معجلهء مرقومه دن استیفا ایتمدکلری مقداری زیددن طلب
ایتدکلرنده زید مجرد قابلیجه نک بر حصه سنی خالد ضبط ایتمکله
ویرمم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی هنده ایکیوز
بکرلی غروش بدل مقابله سنده فراغ و قبض بدل ایدوب هند
منزل مزبوری التی سنه تصرف ایتدکدنصکره منزل بامر الله
تعالی محترق اولسه منزل مزبورک سنه ده اجر مثلی اون
بش غروش اولوب مدت مزبوره ده هند مبلغ مزبورک
طقسان غروشنی استیفا ایتمش اولمغله منزل مزبورک
عرصه سندن تصرف ایدن و استیفا ایتمدیکی یوز غروشی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف یهودی خانه یی هنده
شو قدر اقچه بدل مقابله سنده اذن متولیله فراغ و قبض
بدل ایدوب هند بدل مرقومی استیفا ایتمدین هند
یهودی خانه یی اذن متولیله شو قدر اقچه بدل مقابله سنده
زوجی عمروه فراغ و تسلیم و قبض بدل ایدوب بعده عمرو
بدل مرقومی استیفا ایتمدین یهودی خانه محترق اولسه عمرو
یهودی خانه نک عرصه سندن تصرف ایدوب بدل مرقومدن
استیفا ایتمدیکی مقداری هند فوت اولمش اولمغله هندک
ترکه سندن الدقدنصکره هندک زیده ویردیکی بدلدن
استیفا اولنمیان مقداری هندک سائر ورثه سیله
زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده زید اول یهودی خانه یی وجه محرر اوزره هنده
فراغ و قبض بدل ایتدکدنصکره هندک زوجی عمرو بدل مزبوری
زیده تفضلا ابرا ایدوب بعده هند ابراسی مجبره اولمدیغی قبول

فوت اولوب ابرا باطل اولمشیکن زید الدیغی بدلدن
استیفا اولنمیان مقداری هندک ابراء مزبوره بناءً ویرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شو قدر اقچه اجرت معجله و مؤجله
ایله عمروه ایجار و تسلیم و معجله یی اخذ ایدوب بعده عمرو قبل
الاستیفا بلا وارث فوت اولمغله زید منزلی وقف ایچون
ضبط ایلسه امین بیت المال عمرونک معجلهٔ مرقومه دن استیفا
ایتمدیکی مقداری زیده ردّ ایلمگه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف منزلی شو قدر اقچه اجارهٔ معجله و یومی شو قدر
اقچه اجارهٔ مؤجله ایله متولیسندن استیجار ایتدکدنصکره
زید اول منزلی معجله سنی استیفا ایدنجه تصرف ایدوب
بعد الاستیفا بر قاچ سنه ضبط ایدوب بعده منزل محترق
اولمغله زید منزلی امر متولی ایله مصروفی اجرت معجله سنه
محسوب اولمق اوزره کندی مالندن قدر معروف
شو قدر اقچه صرف ایدوب وقف ایچون بنا ایتدکدنصکره
منزلی بر قاچ سنه دخی تصرف ایدوب بعده بلا ولد فوت
اولوب متولی منزلی وقف ایچون ضبط و اخره ایجار
ایتدکده زیدک ورثه سی زید مصروفنی بعد البنا استیفا
ایتمدین فوت اولدی دیو استیفا دعوسی ایدرلر زیدک
متولی یه ویردیکی معجله یی استیفا ایتدکدنصکره قبل البنا
تصرف ایتدیکی مدتک اجر مثلی دخی مصروف استیفاسنه
محسوب اولورمی **الجواب** اولور

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی
عرصه سنده متولی امریله مصروفی معجله سنه محسوب اولمق
اوزره وقف ایچون بنا احداث ایتدکدنصکره مصروفنی
استیفا ایتمدین زید فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قزی
هندی ترک ایدوب بعد زمان قلیل هند دخی بلا ولد
فوت اولمغله متولی اول بنانک نصفنی وقف ایچون
ضبط ایلسه حالا هندک ورثه سی بنتک مصروفنی و نقدن استیفا
اولنمیان مقداری هندک حصه سنی متولیدن المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

بو صورتده

بو صورتده ورثهٔ هندک عرصه یه منصرف اولدیغی کوندن
هندک فوتی کوننه کلنجه نصف بنایه زیدک مصروفندن
استیفا اولنان مقداردن ماعدایی متولیسندن طلب
ایتدکده متولی زیدک تصرفنده شو قدر سنه مقدم
اول عرصه یی بکر جانبندن اجارتین ایله استیجار ایدوب
بر مدت تصرف و معجله سنی استیفا ایتمدکدنصکره بشره
بشر دخی خالده خالد دخی ولیده ولید دخی سعیده سعید
دخی زیده اذن متولیله فراغ ایتمشلر ایدی اول وجهله
اوسنه لرده عرصه نک نقصان اجاره سنی زیدک مصروفندن
تکمیل ایدرم دیو مقدار مرقومی ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف دکانلری شو قدر
اقچه بدل مقابله سنده اذن متولی ایله هنده فراغ و قبض
بدل ایتدکدنصکره هند بدل مرقومی استیفا ایتمدین
فوت اولوب قزی زینبی و اوغلی عمروی ترک
ایتدکده اول دکانلری انتقال عادیه بناءً زینب
رأی متولیله ضبط ایلسه عمرو زینبه هندک بدل مزبوردن
استیفا ایتمدیکی مقداردن حصه می باکه ویر والا دکانلری
بدل مزبوردن استیفا اولنمیان مقداردن حصه می استیفا
ایدنجه سنکله معاً ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی شو قدر
اقچه بدل مقابله سنده اذن متولیله عمروه فراغ و تسلیم
و قبض بدل ایتدکدنصکره عمرو قبل الاستیفا دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولوب انتقال عادیه
بناءً اولادی اول منزلی ضبط ایدوب دیونی ادا ایتمه
ایتمه لر حاکم ادای دینه بکری وصی نصب ایدوب بکر
بدل مزبوردن عمرونک استیفا ایتمدیکی مقداری زیددن
الوب ادای دینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرونک اولادی اول منزلی مجاناً ضبط ایتمزلرایسه
متولی معجله و مؤجله مثلنی ویرک والا منزلی اخره ایجار

ایدرم دیدکوره اولادا منتفع ایله متولی منزلی اولاددن
الوب آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شوقدر راغجه اجرت
معجله وبو قدر راغجه مؤجله ایله عمروه ایجار وتسلیم
ایدوب عمرو معجله مرقومه‌یی استیفا ایتدکدنصکره منزل
مزبوری اولقدر راغجه بدل مقابله‌سنده اذن متولیله
بکره فراغ ایدوب بکر دخی بعد الاستیفا اولقدر راغجه
بدل مقابله‌سنده اذن متولیله خالده عرصه‌سنده مصروفی
معجله‌سنه محسوب اولمق اوزره حالا وقف مزبور متولیسی
اولان ولیدڭ امری و کندی مالیله وقف ایچون
منزل بنا ایتدکدنصکره خالد بلا ولد فوت اولوب
ولید منزلی وقف ایچون ضبط واخر ایجار ایله خالدڭ
ورثه‌سی خالدڭ مصروفندن استیفا ایتمدیکی مقداری
ولیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
بوصورتده ولید خالدڭ ورثه‌سنه خالدڭ مجموع
مصروفندن استیفا ایتمدیکی مقداری بکردن الک
دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولمز
زیدڭ اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف حمامی
عمروه شوقدر راغجه بدل مقابله‌سنده اذن متولیله
فراغ وقبض بدل ایتدکدنصکره قبل الاستیفا حمامڭ
کلخن وجامه کانی محترق اولوب حمام انتفاعدن
قالسه عمرو حمامدن فسخ ید ایدوب بدل کونه استیفا
ایتمدیکی مقداری زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف دکانی اجارتین ایله عمروه ایجار
ومعجله‌سنی قبض ایتدکدنصکره قبل الاستیفا اول
دکان زلزله‌دن منهدم اولوب انتفاع ممکن
اولماسه عمرو عقدی فسخ ایدوب زیده رد ایدوب معجله‌دن
استیفا ایتمدیکی مقداری زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

فصل في تصرفات المتولي من الباب

خالده فراغ وتسلیم ایدوب بعده منزل حریقده
محترق اولمغله خالد صح

زیدڭ

زیدڭ اجارتین ایله تصرفنده اولان منزلڭ اجاره معجله‌سنی
متولی وقفدن طلب ایدوب زید برحاجت سنه عنا اولوب
لکن زید ویردیکی معجله‌یی استیفا ایتمش اولماسه متولی
زیدڭ استیفا ایتمدیکی مقداری زیده ویروب منزلی
اخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
زیدڭ اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه فراغ
وقاضی یه حجت ایتدردکلرندنصکره اذن متولی
بولنمدین زید بلاولد فوت اولسه متولی منزلی وقف
ایچون ضبط ایدوب اخره ایجاره قادر اولورمی
الجواب اولور
زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه فراغ
وقاضی یه حجت ایتدردکلرندنصکره اذن متولی بولنمدین
زید بلاولد فوت اولسه متولی منزلی وقف ایچون
ضبط ایدوب اخره ایجاره قادر اولورمی
الجواب اولور مکرر
زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف اوطه‌لری تعمیره محتاج اولوب
منهدم اولدقده زید مصروفی معجله‌سنه محسوب اولمق
اوزره اوطه‌لری کندی مالیله یاپمقله متولی کندی
مال وقف ایله بعد البنا منزل رغبت بولوب اجر مثلی
مؤجلی استماعندن زیاده اولسه زید استماعدن زیاده وجه
ایله قبول ایتمیوب وقفه ویردیکی معجله‌یی استیفا
ایتمامش اولسه متولی استیفا اولنمیان مقداری
زیده ویروب منزلی اخره ایجاره قادر
اولورمی الجواب اولور
هند اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف باغچه‌یی
دائنی عمروه اذن متولیله درنیو نغرنس دین مقابله‌سنده
وفاء فراغ وتسلیم ایتدکدنصکره قبل اداء الدین هند
بلاولد فوت اولوب ورثه‌سی ترکه‌سندن دین مزبوری
عمروه ادا ایله‌لر متولی باغچه‌یی عمرودن الوب هندڭ
محلولندن اخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف عقاری اجارتین ایله عمروه

ایجار ایتدكده مؤجله‌سی اجر مثلندن نقصان اولمش ایكن بعده
اولسه‌ب عمرو عقاری بر مدت ضبط ایتدكدنصكره زیدك
یرینه بكر متولی اولوب مؤجله‌سنی امثالنه كوره تكمیل
ایله دیو عمرودن دعوی ایدوب حاكم دخی تكمیل ایچون حكم
وتنبیه ایتدكدنصكره عمرو عنادا تكمیل ایتمامكله عمرو معجله‌سنی
استیفا ایتمش اولمغله بكر عقاری عمرودن آلوب اجر
مثلی ایله آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
بر وقف مستغلاتندن اولوب اجارتین ایله بعض كمسنه
لرك تصرفلرنده اولان شو قدر دكانلر محترق اولدقده
وقف مزبورك متولیسی زید اول كمسنه‌لره دكانلری معجله‌لرینه
محسوب اولمق اوزره بنا دكالا اول ضبط ایدك دیدكده
مزبورلر مال وقف ایله بس بنا ایله دیوب بنادن امتناع
ایلەلر مزبورلردن بعضیلری معجله‌لرینی استیفا ایتمش
اولوب بعضیلری استیفا ایتمش اولمامغله متولی استیفا
ایتمشلرك معجله‌لردن استیفا ایتمدكلری مقداری
مال وقفدن ویروب اول دكانلری مصروفلری
معجله‌لرینه محسوب اولمق اوزره بنا ایدن آخر
كمسنه‌لره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
بر وقفك مستغلاتندن اولان خانك اجارتین ایله
بعض كمسنه‌لرك تصرفلرنده اولان اوطه‌لری خرابه مشرف
اولوب تعمیره محتاج اولدقده متولیسی زید اول كمسنه‌لره
اوطه‌لری معجله‌لرینه محسوب اولمق اوزره بنا دكالا اول
ضبط ایدك دیدكده مزبورلر مال وقفله بس بنا ایله
دیوب بنادن امتناع ایلەلر مزبورلر معجله‌لرینی
استیفا ایتمش اولمغله متولیسی اول اوطه‌لری مزبورلردن آلوب
مصروفلری معجله‌لرینه محسوب اولمق اوزره
بنا ایدن كمسنه‌لره ایجاره قادر
~~قادر~~ اولورمی الجواب اولور
بر وقف حمامه زید وعمرو وبكر اجاره معجله ومؤجله ایله
متصرفلر ایكن حمام صوبقده محترق اولدقده متولیسی بشر
مزبورلره حمامی معجله‌سنه محسوب اولمق اوزره بنا دكالا اول

ضبط

ضبط ایدك دیدكده زید وعمرو بنایه رضا ویرمیوب بكر
بنادن امتناع ایله بكر معجله‌سنی استیفا ایتمش اولمغله
متولی حمامدن حصه‌سنی مصروفی معجله‌سنه محسوب اولمق اوزره
بنا ایدن آخر كمسنه‌یه ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور
زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه دینی
مقابله‌سنده وفاء فارغ اولوب لكن منزلی عمروه تسلیم
ایتمیوب بر مدت منزلده ساكن اولسه حالا متولی مزبورك
مدت مزبوره اجرت مؤجله‌سنی زیددن طلب ایتمیوب
فراغ مزبوره بناء عمرودن الماغه قادر
اولورمی الجواب اولماز
هند عمرو متولیسیدن شو قدر اقچه قرض الدقده اجارتین ایله
تصرفنده اولان وقف منزلی عمروه فراغ بالوفا طریقیله
متولی وقف بكرك اذنی ایله فراغ وتسلیم ایتدكدنصكره
عمرو فوت اولوب هند دین مزبوری یرینه متولی اولان
بشره ادا ایدوب منزلی الماق استدكده منزلك متولیسی
بكر عمرو بلا ولد فوت اولمغله منزلی وقف ایچون ضبط
ایدرم دیو هنده منعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید متولیسی اولدیغی وقف مستغلاتندن بر عرصه‌یی مقاطعه
مثلی اولان شو قدر مقاطعه ایله عمروه ایجار وتسلیم ایدوب
اوزرینه عمرو ماله‌سیله تعمیر ایچون ابنیه احداث واشجار
غرسنه اذن ویرمكله عمرو دخی اول عرصه‌نك بر مقداری
اوزرینه مخزن اوطه‌لر بنا وبر مقداری اوزرینه اشجار
غرس ایدوب اول ابنیه واشجاری جهت اخرایه وقف
وتسلیم الی المتولی ایدوب تسجیل شرعی ایتدكدنصكره
عمرو فوت اولوب جهت متولیسی بكر اول ابنیه واشجارك
طورماسی ونفعه منعزل ایكن عرصه متولیسی بشر دخی عمرو
بلا ولد فوت اولمغله عرصه‌نه مرقومه‌یی آخره ایجار ایدرم
دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز
زیدك اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزلی باذن الله
تعالی محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید عرصه مزبوره‌یی
اذن متولیسیله عمروه فراغ ایدوب متولی دخی سنده ده

شونقدر اقچه مقاطعه ایله عمرو والی رداوز زمینه مالیله احداث
ایتدیکی بنا ملکی اولمق اوزره عمروه اذن وتمسک ویروب
لکن عمرو عرصه اوزرینه بنا احداث ایتمیوب اذن متولیله
عرصهٔ مزبوره‌یی حالیله بکره فراغ ومتولی دخی اولقدر اقچه
مقاطعه ایله ضبط ایتمک اوزره بکره تمسک ویروب بعده
بکر متولی اذنسز عرصهٔ مزبوره اوزرینه مالیله [illegible]
منزل بنا ایتدکدنصکره اول بنایی بشره ثمن معلومه بیع
وتسلیم ایله حالا متولی بنانک قلعی وقفه مضر دکل ایسه
بشره بناسنی قلع ایتدیروب قلعی مضر ایسه بشره بنانک
قایما ومستحق قلع قیمتلرینک اقلی ایله وقف ایچون یاکه بیع
ایله یاخود متخلص اولنجه تربص ایله دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

بر وقف حمامه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولان زید
معجله‌سنی استیفا ایتدکدنصکره فوت اولوب متولیسی حمامی
ضبط واخره ایجار ایتمک استدکده زیدک ورثه‌سی زیدک
ترکه‌سندن حمامه متعلق اولوب حمام ایچنده اولان شونقدر
اشیایی حمامک کدیکنی حمامجی طائفه‌سنک رأیلریله بکره
شونقدر اقچه‌یه بیع ایتمشلرک سنده دخی حمامی بکره ایجار ایله
والا اولقدر اقچه‌لی حمامجیلرک وکتخدالری رأیلریله کهنه
بزه ویرسه اکره ایجار ایله دیو ورثه یاخود بکر متولی‌یی
منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر وقف یهودی خانه‌نک اون بر حجره‌دن سکز حجره‌سنه
زید واوج حجره‌سنه عمرو وبکر وبشر وخالد اجارهٔ معجله ومؤجله
ایله متصرفلر ایکن یهودی خانه‌نک بر طرفی خرابه وتعمیره
محتاج اولدقده وقفده بنایه مساعده اولمیوب زید مصرفی
اجرت معجله‌یه محسوب اولمق اوزره تعمیره راضی اولوب
مزبورلر امتناع ایتملریله تعمیر اولنمیوب وقفه ضرر ظاهر
اولسه متولی عمرو وبکر وبشر وخالدک معجله‌دن استیفا
ایتدکلری مقداری مزبورلره ویروب یهودی خانه‌دن
حصه‌لرینی وجه مشروح اوزره زیده ایجاره قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف

بر وقف اوطه‌یی شونقدر اقچه معجله ومؤجله معلومه ایله متولیسندن
استیجار ایتدکدنصکره بر قاچ سنه ضبط ایدوب متولی
معجله‌سنی طلب ایتدکده عنادا ویرمیوب بعده فوت اولوب
اول اوطه‌یی اولادی ضبط ایسه‌لر زید ویردیکی معجله‌یی استیفا
ایتمش اولمغله متولی اوطه‌یی اولادندن الوب اخره
ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف فرونی شونقدر اقچه
بدل مقابله‌سنده عمروه فراغ ایدر اولدقده زید بدلی بوکون
عمروه ویرسه فرونی عمرودن المق شرطیله عمرو دخی اول
شرطله قبول ودفع بدل ایتدکدنصکره زید بلا ولد فوت
اولمغله متولیسی فرونی وقف ایچون ضبط واخره ایجار
ایتمک استدکده عمرو بدل مزبوری زیدک ترکه دانه‌سنی
قبض ایدن ورثه‌سندن طلب ایتمیوب فراغ مزبوره بناء
متولی‌یی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

مدت معلومه تمامنه دک اجارهٔ صحیحه ایله ایجار اولنمه‌سی
مشروط اولان وقف مسقفاتی متولیسی اجارتین ایله ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولماز

اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایجار اولنه کلان وقف عقار محلول
اولدقده متولیسی زیده شونقدر بیک اقچه اجرت معجله ویومیه
شونقدر اقچه اجرت مؤجله ایله عمروه ایجار وتسلیم واولقدر
اقچه اجرت معجله‌یی قبض ایله متولی اول اقچه‌یی مصالح وقفه
نه وجهله صرف ایتمک کرکدر الجواب اجرت معجله مؤجله‌نک
تکمیلیدر مثلا یومی یکرمی اقچه اجر مثلی اولان بر عقاری متولیسی
شونقدر بیک اقچه اجرت معجله ویومی بش اقچه مؤجله ایله
اجره ایجار ومعجله‌سنی قبض ایتدکده یومی اون بش اقچه
دخی معجله‌دن ضم ایدوب قاچ ایده تمام اولور ایسه
اول ایلره اولان مصالح وقفه صرف ایتمک کرکدر

بوصورتده واقفک تعیین ایلدیکی وظائفه اول عقارک
اجرت مؤجله‌سی کفایت ایتمامکله مرتزقه متولی‌یه اجرت
معجله اجرت مؤجله‌یه وجه مشروح اوزره ضم اولنوب
وظائفلرینی شرط واقف اوزره تمام ویره دیمکله‌رنده متولی

معجله یی وقفک صندوغنده حفظا ایدوب تعمیر اقتضا ایتمش
دکل ایکن تعمیر اقتضا ایتدکده تعمیره صرف ایدرم دیوب
ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

اجارتین معجله ومؤجله ایله ایجار اولنه کلن بر وقفک عقاراتندن
بر عقار محلول اولدقده متولیسی اول عقاری شوقدر بیک
آقچه اجرت معجله ومؤجله معلومه ایله آخره ایجار و معجله
مرقومه یی قبض ایتدکده اجرت معجله دن حاصل اولان
غله واقفک وقفیه ده معمول بهاسنده تعیین ایلدیکی جهاته
کفایت ایدر رکن اول جهاته منصرف اولان مرتزقه ده
واقف جهاتدن فضله غله یی کندولره شرط ایتمش دکل
ایکن اول معجله دن وظیفه نامنه نسنه المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بو صورتده متولی اول معجله ایله وقف ایچون عقار اشترا و استغلاله
قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک منصف جاری اولوب غله سی وظائفه وفا ایتمکله
متولی مرتزقه نک وظائفنی علی الحساب رقبه اوزره
ویررکن اول مستغلاتدن بر منزل محلول اولدقده متولیسی
شوقدر آقچه اجارهٔ معجله ومؤجله معلومه ایله عمروه ایجار و
تسلیم و معجله مرقومه یی عمرودن الدقده مرتزقه بعد
الیوم معجله مرقومه تمام اولنجه مستحق اولدقلری وظیفه لرینی
اجارهٔ معجله دن تکمیل ایتدیرمک استدکلرنده متولی معجله دن علوفه
دکلدر بن معجله ایله وقفه عقار اشترا ایده رم دیوب
ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف عرصه یی عمروه
شوقدر آقچه بدل مقابله سنده فراغ ایدر اولدقده بدل
مرقومی نه زمان عمروه ویررسه عرصه نک نصفنی عمرودن
المق شرطیله فراغ وتسلیم وقبض بدل ایتدکدنصکره قبل
اداء الدین زید بلا ولد فوت اولسه متولی عرصه یی
عمرودن الوب آخره ایجاره قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو بدل مرقومی زیدک ترکه واقعه سندن قبض

ایدن

ایدن ورثه سندن قبض ~~ایدر نه ور تحصیلدن~~ طلب ایتمیوب
متولی یه مجرد عرصه یی بندن الوب آخره ایجار ایتمکله بدل مرقومی
کندی مالکدن ضامن اول دیو جبره قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف محلک نصفنی عمروه
شوقدر بدل مقابله سنده فراغ ایدر اولدقده بدل مرقومی
نه زمان ویررسه محلک نصفنی عمرودن المق شرطیله
فراغ وتسلیم وقبض بدل ایتدکدنصکره قبل اداء الدین زید
بلا ولد فوت اولسه محلک نصفنی عمرودن الوب
آخره ایجاره قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو مجرد شغلک فوت اولوب محلک نصفنی بندن
الوب آخره ایجار ایتمکله بدل مرقومی مال وقفدن یا مالکدن
ضامن اول دیو متولی یه جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف
منزلی اذن متولی ایله عمروه فراغ ایدوب عمرو دخی اذن
متولی ایله زینبه فراغ ایتدکدنصکره زید اول مرضدن
فوت اولسه متولی منزلی زینبدن الوب آخره ایجاره
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید صغیرک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف
دکانلری صغیرک مرض موتنده وصیسی عمرو فراغ وتسلیم
وقبض بدل ایتدکدنصکره صغیر فوت اولسه متولی اول
دکانلری بکردن الوب آخره ایجاره قادر
اولورمی **الجواب** اولور

(وارثی متولیله شوقدر آقچه بدل مقابله سنده بکره صح)

بو صورتده بکر بدل مرقومی عمرودن استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

نوع فیما یتعلق بتقسیم العقار الموقوفة بین الرجلین

زید وعمرو بر وقف عرصه یه اشتراکا اجارتین ایله متصرف ایکن
زید حصه سنی افراز ایدرم دیوب اول ایکیسی بینلرنده قسمت
ایتمکیچون عمروه جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز
لکن قسمتده وقفه نفع وار ایسه متولی قسمت ایدر رأی
متولیله اتمام ایدرلر

زید عمرو بر وقف عرصهٔ خالیه یه اجارتین ایله اشتراکا متصرفلر
ایکن زید متولی یه عرصه یی بینمزده قسمت ایله حصه مه دوشن
یره وقف ایچون مالمله منزل بنا ایدرم دیوب متولی
دخی وجه محرر اوزره بنا وقفه نافع اولمغله عرصه یی زید
وعمرو بینلرنده قسمت ایدوب تمسک ویردکدنصکره
زید متولینک تعیین ایتدیکی حصه یی مستقلا ضبط واوزرینه
بنا ایتمک استدکده عمرو زیدی منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو وبکر ایله اشتراکا اجارتین ایله متصرف اولدیغی
وقف عرصه ده اولان حصه سنی متولیسنه افراز ایتدیروب
تمسک دخی الدقدنصکره اوزرینه کندی مالی واذن متولیسیله
وقف ایچون منزل بنا ایلسه عمرو وبکر اول بنایه مداخله یه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

نوع في احكام ايجار المتصرف للعقار الموقوفة بالاجارتين الى اخر بالصحيحة

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزلی عمرو صغیرک
وصیسی بکر یدنده اولان مالندن قرض الدیغی شو قدر اقچه
مقابله سنده اذن متولیسیله بکره فراغ ایدر اولدقده زید مبلغی
نه زمان بکره ادا ایدرسه منزلی بکردن المق شرطیله فراغ
بکر دخی اول شرطیله صغیر ایچون قبض وقبول ایتدکدنصکره
بکر منزل مزبوری بعد التخلیه زیده شو قدر اقچه یه ایجار وتسلیم
ایلسه حالا بکر اجارهٔ مزبوره یی زیددن الوب صغیر ایچون
حفظه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف دکانی عمروه صحیحاً
ایجار وتسلیم ایتدکدنصکره زید اول دکانی دائنی بکره
دینی مقابله سنده فراغ ایدر اولدقده هر نه زمان دینی بکره
ادا ایدرسه بکر دکانی ینه زیده فراغ ایتمک شرطیله
فراغ ایدوب بعده زید عمرو ذمتنده مجتمع اولان اجاره یی
عمرودن المق استدکده بکر مجرد دکانی وجه مشروح اوزره
باکه فراغ ایتمکله اجارهٔ مزبوره یی بن الورم دیو زیدی
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع

نوع في الانتقال الى الولد

اجارهٔ معجله ومؤجله ایله وقف عقاره متصرف اولان زید
معجله سنی استیفا ایتدکدنصکره فوت اولوب اوغلی عمرو ایله
قزی هندی ترک ایتدکده مزبورلره انتقال عادیه ایله
اول عقاری نه وجهله تصرف ایدرلر **الجواب** برابر

بر وقف منزله اجارتین ایله متصرف اولان هند نصرانیه فوت
اولوب اوغلی زید مسلم ایله اخر اوغلی عمرو ذمیی ترک ایلسه
اول منزل زیده معا انتقال ایدرمی **الجواب** ایتمز

نوع في المتفرقات في هذا الباب

اجارتین ایله بر وقف عقاره متصرف اولان زید ویردیکی
معجله یی بعد الاستیفا مفلسا فوت اولوب عقاری
اوغلی عمرو ضبط ایلسه زیدک دائنلری عمروه مجرد عقاری
سن ضبط ایتمکله زید ذمتنده اولان حقلری مالکدن
ادا ایله دیو جبره قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

عرصه وبناسی وقف اولان بر یهودی خانه نک اون
بر حصه دن سکز حصه سنه زید اوچ حصه سنه عمرو وبکر وبشر
وخالد اجارهٔ معجله ومؤجله ایله على الاشتراک متصرفلر ایکن
یهودی خانه نک بر طرفی خراب وتعمیره محتاج اولدقده
زید مصرفی اجرت معجله یه محسوب اولمق اوزره تعمیره راضی
اولوب لکن مزبورلر اباء وامتناع ایتملریله متولیسی زیده
مصرفنک اجرت معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالندن
تعمیر ایدوب مصرفنی استیفا ایدنجه یهودی خانه یه مستقلا
متصرف اولمغله زید دخی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه
صرف ایدوب تعمیر ایلسه زید مصرفندن عمرو وبکر وبشر وخالدک
حصه لرینه اصابت ایدن مقداری استیفا ایدنجه یهودی
خانه یی مستقلا ضبط ایدوب مزبورلری تصرفندن
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

لب دریاده عرصه وبناسی وقف اولان منزله اجارتین ایله
متصرف اولان زید اذن سلطانی ایله دریایه قازق قاقوب
رختیم ایدوب اوزرینه اوطه بنا ایلسه منزل مزبور متولیسی
عمرو اول قازق قاقیلان محل وقف عرصه یه متصل اولمغله بنا

ایتدیکلری اوطه‌نک یری ایچون باکه شو قدر اقچه اجارهٔ معجله
ومؤجله ویر دیو بجبر وجه عمروه جبره قادر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زید بلا ولد فوت اولوب ورثه‌سی ترک ایتدیکی
ورثه رغمیله اوزرینه زیدک بنا ایتدیکی اوطه‌لری میراثه
ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

اهل وقفدن طائفه‌سندن بر قاچ کمسنه‌لر اجارتین ایله
متصرف اولدقلری وقف عرصه‌یه موتالرین دفن اراد
ایله‌لر مزبورلری متولی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده مزبورلر موتالرین عرصه‌یه متولی اذنسز دفن
ایتمش اولسه‌لر متولی موتالرین اخراجه قادر اولورمی
الجواب اولور

هند اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی شو قدر اقچه
بدل مقابله‌سنده زیده فراغ و تسلیم بدل ایتدکدنصکره زید
مبلغ مزبورک دعواسندن هندی ابرا ایتدکدنصکره
زمان قلیلده منزل محترق اولسه زید بدل مرقومک
شو مقداری استیفا ایتمدم دیو هنددن نسنه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

درت سنه‌دن برو مرض مزمنه مبتلا اولان هند اجارتین
ایله تصرفنده اولان وقف عقاری اذن متولیله
زیده فراغ ایتدکدنصکره یکرمی کون مرورنده هندک
حالی متغیر ومرضی مشتد اولوب بلا ولد فوت اولسه هند
بو حال اوزره ایکن فراغی مرض موتنده اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزلی
کورمدین عمرو منزل مزبوری شو قدر اقچه بدل مقابله
سنده زیده اذن متولیله فراغ و تسلیم بدل ایلسه زید
منزلی کوردکده بکنمیجک خیار رؤیت ایله ~~بکنمامکله~~
~~بکنمامکله خیار غبن ایله~~ منزلی عمروه رد ایدوب بدل
مرقومی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید وقف منزلک بتونی اجارتین ایله تصرفنده در دیو

شو قدر

شو قدر اقچه بدل مقابله‌سنده اذن متولیله عمروه فراغ و تسلیم
بدل ایتدکدنصکره منزل مزبورک شو مقداری اجارتین
ایله بکرک تصرفنده ایدیکی بینه ایله ثابت اولوب حاکم
حکم ایدوب مقدار مرقومی بکر رأی متولیله ضبط ایلسه
عمرو منزل مزبورک باقیسنی رأی متولیله زیده رد ایدوب
زیددن بدل مرقومی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

اجارهٔ معجله ومؤجله ایله وقف عقاراته متصرف اولان
زید فوت اولدقده اوغلی عمرو انتقال عادیه بناء
عقارات مرقومه‌یی ضبط ایدوب بعده بدل معلوم مقابله‌سنده
اذن متولیله بر قاچ کمسنه‌لره فراغ متولی دخی اول
عقاراتی اجرت مؤجلهٔ معینه ایله اول کمسنه‌لره ایجار
وضبطلری ایچون برلرینه تمسک ویروب بر قاچ سنه
مرورنده عمروک تحجیری موجب حالی اولمغله حاکم عمرودن تصرفنده
حجر وبکری عمروه وصی نصب ایتدکدنصکره بکر وبنته
قاضی حضورنده عمرو عقارات مذکوره‌یی جنون مطبق ایله
مجنون اولدیغی حالده فارغ اولمشیدی جو اول کمسنه‌لردن
دعوی مزبورلر دخی عمرو عاقل ایدیکی حالده فارغ اولمشیدی
دیو دعوی ایدوب لکن مزبورلر بینه اقامتندن عاجز
اولملریله اولنر فرقه نفر کمسنه‌لر عمرو حال صحوتنده ایشبو
یوم خصومته کلنجه‌دک جنون مطبق ایله مجنوندر دیو
شهادت ایتملریله بشر عمروک جنونی تواتر ایله ثابت
اولدیغی اولیله اوبیجوق عقارات مذکوره‌یی وجه محرر اوزره
عمروک فراغی معتبر اولمز دیو حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی
نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب حکم صحیح دعوای
صحیحه وشهادت مستقیمه ضمننده اولاندر بکرک
دعوای مذکوره‌سی صحیحه اولمامغله شهادت مرقومه دخی
مستقیمه اولمیوب حکم نافذ اولماز
حجت دخی معتبره دکلدر

بو صورتده بکر عقارات مرقومه‌یی حکم مزبوره بناء اول
کمسنه‌لرک برلرندن الوب عمرو ایچون ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شو قدر اقچه اجارهٔ معجله و
یومی شو قدر اقچه مؤجله ایله عمروه ایجار و تسلیم و معجله
مزبوره یی قبض ایتدکدنصکره عمرو معجلهٔ مثلندن زیاده
استیجار ایتمشم اوبله ادیجو مبلغ مزبورک شو مقداریز باکه رد
ایله دیو زیده جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

امراض مزمنه دن جمله مرضنه مبتلا اولان هند مرض فیهی متشدد
و حالی متغیر اولدقدنصکره اجارتین ایله تصرف ایتدیکی اولان
وقف منزلی اذن متولیله زینبه فراغ ایدوب بعده
برقاچ کون مرورنده هند بلا ولد فوت اولسه حالا
متولی منزل مزبوری زینبدن الوب اخره ایجاره قادر
اولورمی **الجواب** اولور

هند حامله نک وضع حملی قریب اولدقده هندیه کاه وجع
عارض وکاه ساکن اولوب انفصال ولده متصل اولان
وجع عارض اولمدین اجارتین ایله تصرف ایتدیکی اولان وقف
منزلی اذن متولیله زوجی زیده فراغ ایدوب بعده
برکون مرورنده هندی انفصال ولده متصل وجع اخذ
ایدوب وضع حمل اثناسنده بلا ولد فوت اولسه هندک
اول حالده فراغی مرض موتنده اولمش
اولورمی **الجواب** اولماز

زید اجارتین ایله تصرف ایتدیکی اولان وقف دکانی وابی عمروه
شو قدر اقچه دینی مقابله سنده اذن متولیله فراغ قطعی
ایله فراغ و تسلیم ایدوب عمرو دخی برقاچ سنه ضبط
ایدوب بعده زید عمروه اولقدر اقچه ویروب عمرو دخی
مبلغ مزبور مقابله سنده اول دکانی زیده فراغ ایلسه
حالا زید عمروه دکانی باکه فراغت ایتمکله فراغ مزبور فراغ
بالوفا اولمش اولور اوله ادیجی اول دکانک مدت
مزبوره ده اجر مثلی نا منه باکه شو قدر اقچه ویر دیو
جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقف ضعف حالدن اولوب مرتزقه لری وظیفه لرین
رتبه اوزره الورلر کن اول وقفک مستغل ایتدیکی
بر منزل محلول اولوب متولیسی عمروه شو قدر اقچه اجارهٔ معجله ومؤجله

ایله ایجار

ایله ایجار و اولقدر اقچه معجله یی قبض ایله حالا وقفک مرتزقه لری
اجارهٔ معجله مؤجله نک مکملی اولمغله قبض اولنان معجله
شهور اتیه یه توزیع و تقسیم اولنوب هر آیه اصابت ایدن
مقدار ایله رتبه ایله نقصان اولان وظیفه لری علی الحساب
ویره دیو ویرکلرنده متولی اجارهٔ معجله تقلان دکلدر دیوب ویر
مکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی عمروه ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره
عمرو منزلک تعمیره محتاج اولان مواضعنی بالکلیه
تعمیر ایله مصروفنی اجرته حساب ایدرم دیدکده عمرو دخی بالفعل
قدر معروف شو قدر اقچه صرف و منزلی تعمیر ایتدکدنصکره
متولی عمروی منزلدن اخراج مراد ایلسه عمرو مصروفنی
زیددن المغه قادر اولوب استیفا ایدنجه منزلی ضبطه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

کتاب البیوع

زید اوتوز قنطار صابون واوتوز زراع دیبا وبش
طونلق شالی صفقهٔ واحده ایله التمش بش غروش ایله
عمروک جاریه سی هنده مقابله سنده عمروه بیع و تسلیم ایتدکدن
صکره زید مبلغ مزبور ایله هندی عمرودن طلب ایتدکده
عمرو حالا بعده صابونک هر وقیه سنه و دیبا و شالک
هر زراعنه و طونلغنه باشقه باشقه قیمت ذکر اولنمامغله
بیع فاسد اولور دیو فسخ بیعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید بر بغل کوسه سنی شو قدر وقیه در دیو عمروه شو قدر اقچه یه
بیع ایتدکدنصکره عمرو کوسه یی قبض مراد ایدوب وزن
ایتدکده شو قدر ناقص ایدوکی ظاهر اولسه عمرو دیلرسه بیعی
فسخ ایدوب دیلرسه مبیعی ثمنندن حصه سیله قبوله قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید بر مقدار المسنی اللی بیک دانه در دیو هر بیک دانه سی
التمش اقچه اولمق اوزره عمروه اوچ بیک یوز اللی اقچه یه
بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب بعده المایی صایدقده
مقدار مزبوردن بیک ناقص ایدوکی ظاهر اولسه عمرو موجود

وانه بیع الجنسین ای جنسی البیع والثمن بان قال بعتک [illegible]
[illegible]
باع المزروع بکذا صح البیع
[illegible]
وان وجدها اقل اخذ بحصته من الثمن او فسخ العقد

وانه باعها علی انها مائة قفیز بمائة درهم فوجدها اقل اخذ
بحصته من الثمن او فسخ العقد
غرر

والعددیات المتفاوتة کالغنم والعبید ونحوه
بان قال بعتک هذا القطیع من الغنم
علی انها مائة شاة بکذا فوجدها علی ما سمی
فالبیع جائز وان وجدها ازید فالبیع فاسد
من الکل سواء ذکر لکل ثمنا واحدا او فان قال
بعتک هذا القطیع من الغنم علی انها
مائة بالف درهم او ذکر لکل شاة ثمنها
ثمنا علی حدة بان قال کل شاة بعشرة دراهم فان وجد اقل مما
سمی فان لم یسم لکل واحد فیها ثمنا فالبیع فاسد فان سمی لکل
واحدة ثمنا علی حدة فالمبیع جائز بحصته الباقی بدایع فی البیوع

[illegible]

اولان الماتی ثمندن حصه سیله قبول ایدوب ناقص اولدلا
بیک الماتک ثمندن حصه سنی زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر عرصه سنی شوقدر ارشون در دیو شوقدر اقچه یه عمروه
بیع ایدوب لکن هر ارشونی شوقدر اقچه یه دیو ارشونک
حصه سنی بیان ایلمه حالا اول عرصه اولقدر ارشون
دن زیاده اولیجق اول زیاده یی عمرو زیددن تنقیصنه
ادر اولور الجواب عمروک اولور

زید ملکی تارلاسنی شوقدر دونم اولمق اوزره هر دونمک
ثمندن حصه سنی بیان ایتمکسزین عمروه ثمن معلومه بیع
ایدوب بعده مساحه اولندقده اولقدر دونم اولمدیغی
ظاهر اولسه عمرو بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر متاعی عمرودن ثمن معلومه اشتری و قبض ایتدکدنصکره زید دفع ثمن ایتمدین زید متاع مزبوری ثمن اولدن
شوقدر زیاده ایله عمروه بیع ایلسه صحیح
اولورمی الجواب اولور

زید شوقدر قنطار بوریه سنی عمروه ثمن معلومه بیع ایدرایکن
عمرو ثمنه کفیل و برمک شرطیله بیع و تسلیم ایدوب بکر مجلس
بیعده حاضر اولمغله ثمن مزبوره کفیل اولمش اولسه بیع مزبور
جائز اولورمی الجواب اولور

زید ملکی عرصه سنی اخره بیع ایتمک شرطیله عمروه بیع و تسلیم
ایتدکدنصکره زید نادم اولوب بیعی فسخه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی بر ملکی باغچه
عرصه سنی بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولور

زید ملکی دکانی ایچنده اولان شوقدر تخته سنی عمروه
ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو حالا بعده اول
دکان ایچنده اولان تخته معلوم دکل ایدی دیو بیعی فسخه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید ثمن مزبوری عمرودن طلب ایتدکده

عمرو بغیر

تقیید بالاقل احتراز عن المثل والاکثر
فانه جائز مجموع النحر

والاشتراء مما باع باقل قبل نقد الثمن
ملتقی الابحر

ولو باعه علی ان یعطیه کفیلا فان کان الکفیل
غائبا عن المجلس وکفل حین علم او لم
یکفل کان فاسدا وان کان الکفیل
حاضرا او کان غائبا وحضر قبل الافتراق
وکفل جاز استحسانا قاضیخان

وفی شفعة جواهر زاده فی باب العوض
اذا باع نصف البناء مع نصف الارض
سواء باعه من احد او من شریکه جاز و
للشفعة فی بیع المتاع من العمادیه

ولو قال بعت منک جمیع ما لی فی هذا البیت
بکذا جاز وان لم یعلم به المشتری لا بجهالة
فی البیت بسیرة قاضیخان
من البیع الفاسد

عمرو بغیر وجه بر نسنه که قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلی اجارتین ایله تصرف ننده اولان وقف
عرصه ایله صفقهٔ واحده ایله عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم
ایلسه منزلده ثمندن حصه سیله بیع صحیح
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ثمن معلومه اشترا ایتدیکی عقارک حدودینی ایلوب
لکن حین بیعده بیان اولنمغله زید بکر دخی حین بیعده
بیان اولنما مغله بیع مزبور جائز اولماز دیوب بیعی فسخه
قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما یدخل فی البیع بدون ذکره وما لا

زید ملکی کرومنی عمروه ثمن معلومه بیع ایتدکده کرومده
حین بیعده موجود اولان اوزوم ذکر اولنماسه بیعده داخل
اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی خانی ایچنده اولان اوطه لرندن بر باب معین اوطه یی
عمروه بیع ایتدکده اوطه لرک طریقنی صراحة ذکر ایتمیوب
بالحقوق و مرافقی ذکر ایتمیوب طریقنک دخولنی اقتضا
ایدر بر عبارت سویلمیوب مجرد اوطه لری ذکر ایتمکله طریقی
دخی بیع ایتمش اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلینی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید
حین بیعده منزلک عرصه سی ذکر اولنما مغله بیعده داخل اولماز
اولوب اولیجق منزلک بناسنی رفع ایدوب عرصه یی باکه تسلیم
ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی عرصه سنی عمروه بیع ایدر اولدقده عرصه یی باکه
شوقدر رغرشه بیع ایلدم دیوب عمرو دخی اشترا و قبض ایدوب
اول عرصه ده مستقر اولمیوب جهاتی اوزره غرس اولنان اشجاری حین
بیعده صراحة ذکر اولنماسه حالا عمرو اشجاری ضبط ایتمک
استدکده زید اشجار ذکر اولنما مغله بیعده داخل اولماز دیو
عمرودن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید دارینی عمروه بیع ایدر اولدقده اشبو دارمی باکه شوقدر
اقچه یه بیع ایلدم دیوب عمرو دخی اشترا ایلدم دیسه اول دارک
بیوتنک تحتنده اولان مخزن بیعده داخل اولورمی
الجواب اولور

[illegible]

ولا یدخل الزرع فی بیع الارض ولا الثمر فی بیع
الشجر الا بالاشتراط وان ذکر الحقوق
والمرافق ویقال للبائع اقلعه واقطعها
وسلم المبیع ملتقی الابحر فی کتاب
البیوع

[illegible]

الطریف [illegible] واجمعوا
علی انه ما کانت
الشجرة من الارض
یدخل فی القسمة وذکر
شیخ الاسلام فی کتاب
القسمة انما یجب الحائط من
الارض یدخل فی اقرار والقسمة والبیع
وذکر فی المنتقی ایضا انما یجب الحائط
من الارض یدخل فی بیع الحائط تاتار
خانیه فی الفصل السوع ٦

[illegible]

ولو اشتری دارا یدخل فیه علوها وسفلها وان لم یقل بحقوقها ومرافقها وان اشتری
منزلا فقال اشتریت منک هذا المنزل بکل حق هو له یدخل فیه العلو وان لم یقل بکل
حق هو له لا یدخل فیه العلو کما لو هذا بیت فیهم اما فی عرفنا العلو یدخل فیه العلو ذکرا بحقوق
من المسائل الثلاث لان فی عرفنا کل مسکن یسمی خانه کان صغیرا او کبیرا
قاضیخان فی باب ما یدخل فی البیع من
غیر ذکر وما لا فی کتاب البیوع

نوع فيما يتعلق بالثمن

زيد عمرونك ملك چفتلك منزلنی عمرودن بيك بوز غروشه اشترا ايدوب قبل دفع الثمن زيد اول منزلی ثانيا عمرودن بيك اوجيوز غروشه اشتری وقبض ايله حالا عمرو زيددن بيك اوجيوز غروش طلب ايتدكده زيد عقد اولده بهاء بيك بوز غروشی ويروب زيادهيی ويرمكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زيد بر متاعنی عمروه ثمن معلومه بيع صحيح ايله بيع وتسليم ايدوب قبل قبض الثمن عمرو ديونی ترکه سندن ازيد اولديغی حالده فوت اولسه زيد متاعنی غرما بيننده بيع وثمنی غرما بيننده قسمته ادخال ايتدرميوب مجرد عينی موجود اولمغله متاع مزبوری ياخود بيع اولنديقده ثمنی مستقلا بن الورم ديمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد قولی عمرودن ثمن معلومه بكره بيع وثمن مزبوری بكردن الديقدنصكره زيد عمروی بكره تسليم ايتمدين عمرو زيدك يدندن اباق ايدوب بولنماسه بكر بيع مزبوری فسخ ايدوب ثمن مرقومی زيددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زيد جاريهسی هندی عمروه ثمن معلومه بيع ايدوب بعده قبض ثمن ايتمدين هندی عمروه تسليم ايدوب عمرو دخی هندی انبو مطلق ايله تدبير ايتسه زيد عمرو قبض ثمن بولنمدی ديو مدبرهيی نقض وبيعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد ملك باغنی عمروه ثمن معلومه اجل معلوم ايله بيع وتسليم ايتدكدنصكره عمرو قبل حلول الاجل باغنی بكره بيع ايلمك استدكده زيد ادای ثمن ايتمدكجه بيع ايتدرمم ديو عمروی بيعدن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد شو قدر رقبه اوننی عمروه ثمن معلومه بيع ايتدكدنصكره اونی عمروه تسليم ايتمميوب ثمنی المدين اونی زيدك يدندن بكر غصبا اخذ واستهلاك ايتمكله عمرو بيعی فسخ ايله زيد ثمن عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو باعه وليس بانيا قبل القبض فان المشتری بالخيار فی فسخ ذلك العقد ولا يكون للبايع ان يطالب المشتری بالثمن مالم يحضره العبد انتهی بحر رايق فی البيع الفاسد

واذا استوفی الثمن وسلم المبيع او سلم بغير قبض الثمن او قبض المشتری باجازة البايع نقضا او قبضه بغير اذنه صريحا او دلالة ليس له ان ينقض قبضه ويبطل تصرف المشتری من المبيع والهبة ومايقبل النقض بخلاف العتق والتدبير والاستيلاد خلاصه من الفصل الثالث عشر من البيوع

وللبايع حق حبس المبيع لاستيفاء الثمن اذا كان حالا لان حق المشتری متعين فيوجب عليه ان يعين حقه فی العتق تحقيقا للمساواة فی حبسهما كما هو قضية المعاوضة فكان له امساكه حتی يتعين حقه وان كان الثمن مؤجلا لم يكن له ذلك لانه بالتأجيل اسقط حق نفسه من المساواة فلا يسقط حق نفسه الاخر محيط رضوی فی باب حق حبس المبيع وانه يبطل احد حيز المشتری فانه فسخ

زيد عمروه قولم

زيد عمروه قولم بكر فرار ايدوب غايب اولدی ديدكده عمرو بكری بن بولدم دركه بيع ايله ديو زيد دخی عمروه ثمن معلومه بيع ايدوب عمرو دفع ثمن ايتدكدنصكره عمرو زيده بكری بولمدم بوكبدی ديو ثمنی استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلدهده بين الناس بيع معامله تسميه اولنان بيع ايله اون غروشه بيع اولنان متاعك ثمنی ادا اولنديقده رايج اولان نقود مختلفه دن طقوز غروش وربلوب فی الحقيقه بيع مزبور طقوز غروش وزيه منعقد اولمق متعارف اولمغله اول بلده اهالسندن زيد عمروه زولته سكسان اقچه يه رايج ايكن شو قدر متاعنی اون بيك غروشه بيع معامله وجهی اوزره بيع وتسليم ايدوب قبض ثمن ايتمدين طرف سلطنتدن امر ايله زولته طقسان اقچه يه رايج اولسه حالا زيد متعارف اوزره اول متاعك ثمنی اولان طقوز بيك غروشنی عمرودن طلب ايتدكده عمرو زيده حيث بعده زولته سكسان اقچه يه رايج ايدی حالا طقسان اقچه يه رايج اولمغله زولته بی بوز زر اقچه حسابی اوزره طقوز بيك غروشدن شو قدر غروش نقصان ال ديو تماما ويرمامكه قادر اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده عمرو زيده ثمن مزبوردن شو قدر غروشی نقصان ويرسه زيد اول نقصانی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد عمروه شو قدر اقچه ايداع وتسليم ايتدكدنصكره عمرو اول اقچه ايله بكرك زيتون واكبر باغچه لرينی تقبيلون بكردن اشترا وقبض ومبلغ مزبوری بكره دفع ايلسه اول باغچه لر عمرونك ملكی اولوب مبلغ مزبورك مثلنی عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

بوصورتده عمرو اول اقچه نك مثلنی زيده ضامن اولوركن زيد راضی اولمميوب باغچه لريم اقچه م ايله النمغله بن شرايی مجيزا اولمشيدم ديه اولبابده باغچه لريم ملكم اولمش اولورجو باغچه لره مداخله يه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد عمرونك شو قدر قنطار رصاصونی اشترا ايدر اولديقده عمرو

وفی التاتارخانية معزيا الی النوازل سئل والذی عمن باع شيئا فی اخو بعشرة دنانير وقد استقرت العادة فی ذلك البلد انهم يعطون الا ثمان فيما بينهم فيعطون بكل عشرة اسداس الثمن فكان دينارا واشتهر تلك العادة فيما بينهم هل للبايع ذلك الشئ ان يطلب المشتری بالوزن ام تنفذ العقد علی الذی يتعارفه المسلمون فيما بينهم بطريق الدلالة قال ينصرف الی ما يتعارفه المسلمون فيما بينهم بطريق الدلالة قال ينصرف الی ما يتعارفه الناس فيما بينهم انتهی

البحر الرايق من اواخر كتاب البيوع

المقصود من الدراهم الثمنية نفقوانها كفوات الذات وان انقطع ولم يروج ذكر فی بيوع الواقعات انه لايبطل البيع لان الثمنية لاتبطل بالعزة كما لايبطل بالعلاد والرخص قاعدة من اواخر البيوع

كيف بيع الحنطة قال قفيز بدراهم فقال ركلنی حنطة اقفز فكال لها الزنه بحنطة بعينه ملك بالقا فقبضه ولم يقل شيئا اتم البيع

بزازيه من البيع نوع فی الالفاظ

زید و بر قنطار بن ساکر شو قدر اقچه یه بیع ایتدم دیوب زید
دخی او لقدر قنطار صابونی قبض ایدوب سنه وجه زید
صابوندن بر قنطار اجون عمرودن او لقدر اقچه المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

نوع فی تصرف احد المتعاقدین فی المبیع

زید شو قدر زینه قهوه ایله شو قدر کیل پرنجی ثمن معلومه
عمروه بیع ایدوب لکن عمرو اول قهوه و پرنجی قبض ایتمدین
بکره هبه و قبضنه تسلیط ایدوب بکر دخی اول قهوه و پرنجی
قبض ایلسه هبه مزبوره شرعا صحیحه اولورمی الجواب اولور
زید منقول اولان بر متاعنی قریه عمرو ده عمروه بیع و قبض
ثمن ایدوب متاع مزبوری عمرو تسلیم ایتمدین عمرو متاعی
قریه النی غورشه زیده بیع ایلسه بیع ثانی صحیح
اولورمی الجواب اولماز

باب الخیار فی البیع فصل فی خیار الشرط

زید جاریه سی هندی عمروه بیع ایدر اولدقده زید اوچ کونه دک
مخیر اولمق اوزره هندی ثمن معلومه عمروه بیع و تسلیم ایتدکدن
صکره اوچ کون مرور ایتمدین هند عمرونک یدنده فوت
اولسه زید عمرودن هندک قیمتنی می الور یوخسه
ثمن مزبوری الور الجواب قیمتنی الور
زید عمرونک بارکیرنی عمرودن ثمن معلومه اشتری ایدر اولدقده
اوچ کونه بکنمز ایسم بکنمزده بیع یوقدر دیوب مخیر اولوب ...
اشتری و قبض ایتدکدن صکره اوچ کون مرور ایتمدین بارکیر
زیدک یدنده حتف انفه هلاک اولسه ثمن مزبوری زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولمز

فصل فی خیار الرؤیت

زید عمرونک اخر دیارده اولان ملک باغچه سنی عمرودن معلوم
اولان شو قدر اقچه صفقی مقابله سنده عمرودن اشترا ایدوب
لکن زید باغچه یی کورمدین نادم اولوب بیعی فسخ ایدوب
مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمرونک ملک چفتلکی ایچنده موجود اولان مواشی
وثیران و جاریه و حنطه الاتی ایله ثمن معلومه کورمدین اشترا

وقبض

ولو اشتری عبدا و باعه من البایع قبل
القبض ولا ینفسخ قبل الفصل الثالث
من الخلاصه

ولو اشتری رجل من اخر عبدا و باعه قبل
القبض من بایعه او من اجنبی لا یجوز وحده
... الفصل الثالث فی البیوع

ولو هلک المبیع فی ید المشتری فلو کان الخیار
للبایع تنفسخ البیع ویلزم علیه المشتری
بقیمته ولو للمشتری یلزمه الثمن ویتم البیع
علائیه ٢٥ وتفصیله فی حاوی
القدسی من باب خیار الشرط

ویخرج المبیع عن ملک البایع بخیار المشتری
فان هلک المبیع عنده ضمن بالثمن
فی خیار الشرط من الدرر

لو فسخ قبل الرؤیه ینفسخ الفسخ بحکم انه عقد
غیر لازم صدر الشریعه

خیار الرؤیه یبطل بحدوث الثمرة و الزیاده
فی ید المشتری او کسبه و بعد ما حدث
الزیاده علیه بده لیس له الرد بحال ما دامها
او بیتنا و لها جواهر الفقا و لی فی کتاب
البیوع

وقبض ایتدکدن صکره بر سنه دکن زیاده چفتلک زیدک ضبطنده
اولوب ایچنده اولان مزارعلرا اجنبی زرع ایدوب
شو قدر محصول واشجارنده میوه حاصل اولسه زیدک خیار
رؤیتی ساقط اولورمی الجواب اولور
بو صورتده زید خیار رؤیت ایله اول چفتلکی عمروه رده
قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمرونک منزلنی کوروب بعد الشرا مرورنده زید اول منزل
مزبوری عمرودن اشتری ایدوب تکرار کوردکده منزل متغیر
اولمش دکل ایکن خیار رؤیت ایله بیعی فسخه قادر
اولورمی الجواب اولماز
بو صورتده زید عمرو اختلاف ایدوب زید منزل مزبور مقدما
کوردکم کبی دکلدر متغیر اولمشدر دیوب عمرو دخی کیفیت
اولدیغندن متغیر اولمامشدر دیه قول قنغیسنکدر
الجواب عمرونکدر
زید عمرونک اخر دیارده اولان بر قول ایله بر جاریه سنی ثمن معلومه
اشتری و دفع ثمن ایتدکدن صکره زید بکری رؤیتنه توکیل ایدوب
بکر کوردکده راضی اولوب زید کوردکده بکنمیوب خیار
رؤیت ایله بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمرونک ملک باغچه سنی کوروب بعده باغچه نک بوز زراع
مقداری دیواری منهدم اولمغله متغیر اولدقدنصکره زید اول
باغچه یی تکرار کورمدین عمرودن اشتری و دفع ثمن ایدوب حالا زید
باغچه یی کوردکده بکنمیوب خیار رؤیت ایله بیعی فسخ
ایدوب باغچه یی عمروه رد و ویردیکی ثمنی استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور
زید عمرونک منزلنه واروب ایچروسنی و طشره سنی بتون کوروب بعده
بر سنه دن صکره اشتری ایدوب قبض ثمن ایچون منزله واردقده
مقدما کوردیکی کبی بولوب اصلا متغیر اولمش دکل ایکن خیار
رؤیت ایله بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمرونک ملک منزلنی اشترا ایتدکده منزلک بعضی مواضعنی
کوروب لکن جمیع بیوتنی کورمامش زید جمیع بیوتی کوردکده بکنمامکله
خیار رؤیت ایله بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

ولو اشتری شیئا لم یره ثم وکل رجلا با
الرؤیه وقال له ان رضیته فخذه لا یجوز ذلک
ولا یکون رؤیة الوکیل کرؤیة الموکل
قاضیخان فی خیار الرؤیه منه من الفصل الثالث
من شرا الاعمی من الهندیه

ومن رای شیئا ثم شراه فوجده متغیر
تخیر والا فلا ملتقی فی خیار
الرؤیه
ومن اشتری ما رآه خیر ان تغیر والا لا
کنز فی البیوع

لا ای لا یکفی خارج الدار وصحنها بل یجب
رؤیة جمیع بیوتها درر فی صدر الرؤیه

واما وقت ثبوت خیار الرؤیه فعقیب
رؤیة المشتری لا قبلها حتی لا یصح اجازته
قبل الرؤیه ولا یلزم البیع محیط
رضوی فی باب خیار الرؤیه
ومثله فی البرهانیه

زید عمرونک ملک منزلنی کورمدین عمرودن اشترا ایتدکدنصکره
زید عمرونک عائده دعاویدن ذمتنی ابرا عام ایله ابرا ایتسه
حالا زید منزلی کورد کده بکنمایجک خیار رؤیت ایله بیعی
فسخ مراد ایتدکده عمرو ابرا مزبوره بنا و خیار رؤیت
ساقطا اولدی فسخ جایز اولماز دیو ثمنی زیددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک ملک چفتلکنی کورمدین عمرودن ثمن معلومه
اشترا ایتدکدنصکره بر سنه مرور ایدوب زید چفتلکی کورتکده
حالا زید چفتلکی کوروب بکنمایجک خیار رؤیت ایله بیعی
فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی خیار العیب

زید عمرودن اشترا و قبض ایتدیکی جاریه نک عمرونک یانندہ
اول کمسنه دن ولد کتوردیکی شرعا ثابت اولسه زید جاریه یی
خیار عیب ایله عمرویه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک جاریه سنی عمرودن اشترا و قبض ایتدکدنصکره
جاریه نک حملی اولدیغی ظاهر اولوب عمرونک یدنده اولان
عیب ایله معیبه اولدیغی شرعا ثابت اولسه زید جاریه یی
خیار عیب ایله عمرویه رده قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرونک قولی بکری اشترا و قبض ایتدکدنصکره بکر زیدک یدندن
اباق ایله حالا بکر عود ایدوب و بکر عمرو یدنده ایکن
دخی اباقی ثابت اولسه زید بکری خیار عیب ایله عمرویه
رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر قیونی شو قدر غروشه صفقه واحده ایله عمرویه
بیع و تسلیم عمرو دخی جمله سنی قبض ایتدکدنصکره عمرو
قیونلری برقاچینک ردلرینی ایجاب ایدر عیب قدیملرینه
مطلع اولسه عمرو اول عیب قدیم ایله معیب اولنلری کندولر
حصه لریله زیده رد ایتمیوب مجرد برقاچی معیب اولمغله
زیدک رضاسنسز کندی جمله سنی عمروده رده قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن اشترا و قبض ایلدیکی سکز طقوز یاشنده اولان

شیئا واحدا الخ وان کان المبیع
شیئین او اشیاء لیس فی الحکم
شیئ کالثیاب والعبید ونحوها او کیلیتها او وزنیا فی اوعیة مختلفة فالمشتری بالخیار ان شاء
رضی به ولزمه جمیع الثمن وان شاء رد المعیب خاصة ولیس له ان یرد الکل الا اذا تراضیا جاریة
علی رد الکل لیس له ان یرد العیب الا بقضاء القاضی او برضاء البایع عمادیه فی خیار العیب

جاریه صغیره نک فرجنه قبول ایدر اولدیغی وجه شرعی اوزره
ثابت اولسه زید اول جاریه یی بالغه اولمدین خیار عیب ایله
عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک بر عیب ایله معیبه اولان جاریه سی هندی اول عیب ایله عمرودن
اشترا و قبض ایتدکدنصکره هندک ردینی ایجاب ایدر عیب
قدیم اخری اولدیغی شرعا ثابت اولسه زید هندی خیار عیب ایله
عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن اشتری و قبض ایتدیکی درت قلم قوراوزمک
ایکی قلمنی اخره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره باقی قلان ایکی قلم
اوزمک ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمی اولدیغی شرعا ثابت
اولسه زید اول ایکی قلم اوزمی خیار عیب ایله عمروه رده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید جاریه سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایتدکدنصکره بر قاچ کون مرورنده جاریه نک فرج داخلنده
عند النخاسین نقصان ثمنی ایجاب ایدر یاره سی ظاهر اولوب
عمرو زیددن جاریه نک یاره سی سنک یانکده ایکن موجود
ایدی دیو دعوی و زید انکار ایتدکده اصحاب بصائردن
عادله لر اولان زینب و خدیجه یه ارائت اولندقده زینب
و خدیجه هندک داخل فرجنده یاره سی اولوب اولقدر کون
متقدم زیدک یانندہ حادث عیب قدیمدر دیو شهادت
ایلسه لر حاکم زینب و خدیجه نک شهادتلرین قبول و هندی
زیده رد ایدوب ثمن مزبوری زیددن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فیما یمنع الرد بالعیب

هند التمش غروشه قیمتلی بر جاریه سنی اوتوز غروشه
عمروه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره عمرو جاریه یی وطی
ایدوب جاریه نک هندیاننده داء بطنده بر مرضه مبتلا
اولدیغی ظاهر اولوب جاریه نک قیمتی اول مرضله اوتوز
غروش اولسه عمرو هنددن یوز یکرمی غروش ایله هنده
مراجعته قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی جاریه نک ردیلی

اشتری شیئین وقبضهما فباع احدهما ثم
وجد بهما او بالباقی عیبا له ان یرد المعیب
ولو باع نصف العبد لم یرد بالعیب ولو
اشتری طعاما وعاء فباع بعضه فهو بمنزلة
عبد باع نصفه ولو کان وعائین فهو بمنزلة
عبد باع نصفه ولو کان وعائین فهو بمنزلة
عبدین المعی فیما یمنع فی کتاب البیوع

وعن محمد بروایة ابن سماعه مطلقا انه یثبت
بشهادة النساء فیما لا یطلع علیه الرجال
الا فی الحبل وفی المنتقی ابن سماعه عن ابی
یوسف اذا اشتری جاریة وقبضها فادعی
انها ظهرت رتقاء وارتهاء النساء فانه
تلزمها رتقاء وارتهاء علی البایع وکذا
اذا ادعی انها کبیرة فدیمة مثل هذا القول
بقول امراة واحدة وحکی عن محمد ابن
الحسن مثل ذلک محیط برهانی
فی الفصل الرابع عشر فی کتاب
البیوع

ایجاب ایدر عیب ایله معیبه اولدیغی ظاهر اولوب عمرو رد ایدوب
صددنده ایکن جاریه زیدک یدنده فوت اولسه اول جاریه
عمرونک یدنده ایکن اول عیب ایله معیبه اولدیغی وجه شرعی
اوزره ثابت اولیجق زید عمروه نقصان ثمن ایله مراجعته
قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده نقصان ثمن نه ایله معلوم اولور **الجواب**
بی غرض اهل وقوفک اخبارلریله

زید عمرودن اشترا وقبض ودفع ثمن ایتدیکی جاریه نک
مرض مزمنه یه مبتلاة اولدیغی ظاهر اولوب رد صددنده
ایکن جاریه نک اول مرضی زیدک یدنده زیاده مشتد
اولوب وصاحبهٔ فراش اولسه اول جاریه نک عمرو
یدنده ایکن مرض مزبوره مبتلاة اولدیغی وجه شرعی
اوزره ثابت اولیجق زید عمروه نقصان ثمن ایله مراجعته
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونک بارکیرینی اشترا وقبض ثمن ایتدکدن
صکره بارکیرک ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمی
ظاهر اولمغله زید بارکیری قاضی یه کوتوروب عیب وشرایه
عمرونک غیابنده اقامت بینه ایتمکله قاضی دخی
تسجیل ایدوب بعده زید بارکیری عمرونک منزلنه
کوتوروب رضا وقضادن بری [illegible] بارکیر عمرونک
منزلنه براغوب کیتدکدنصکره بارکیر انده هلاک اولسه
زید مجرد قاضی حضورنده بارکیرک عیب قدیمنی اثبات
ایدوب وبارکیری کتوروب منزلنه براقمغله فسخ بیع اولنمش
اولورمی وبو ثمنی عمرودن استرداده قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی عمروه بیع وعمرو دخی بکره بیع وتسلیم ایتدکدن صکره
جاریه نک ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمی ظاهر اولمغله بکر
جاریه یی خیار عیب ایله عمروه رد ایتدکده بلا حکم حاکم رضاسیله
قبول ایتسه حالا عمرو خیار عیب ایله زیده رده یاخود نقصان
عیب ایله رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده عمرو جاریه مزبورنک نقصان ثمنی ایله زیده رجوع

فانه حدث عیب اخر عند المشتری رجع بنقصانه
الطلق فی الحدوث فیشمل ما اذا کان بآفة
سماویة او بغیرها کذا فی المواهب ویشمل
ما اذا اشتراه فازدادوا فی یده بعده فانه
لیس له الرد قبل عیبی ازید وکما فی
وجع السن اذا ازداد الا اذا صار
صاحب فراش کذا فی خزانة الفقه
بحر رایق فی باب العیوب

خصم حاضر وینبت العیب بعد الغیبة ما اذا وجد
فی زمان البائع فرده لا ینفسخ الا برضاء
البائع او بقضاء القاضی
خزانه من الرد بالعیب

لا یرده علی البائع الاول لانه کان الرد برضاء المشتری
الاول بغیر قضاء فالمشتری الاول
کمل تفرق عشر من البیوع ما مارجانه فی الحکم
بل علی الرضا
بعد العلم به یمنع الرد
والرجوع بالنقص بزازیه من العیوب

ولو صالح المشتری الاول بایعه لایصح الصلح عند
الامام لانه لاحق له بزازیه من العیوب
مراد

را ایتدکده زید لازم کلور ظن ایدوب عمرو ایله نقصان
ثمندن شوقدر اقچه اوزرینه صلح اولسه صلح مزبور صحیح
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک جاریه سی هندی عمرودن اشترا وقبض ایتدکدنصکره زید
عمروه صفقه بوقدر دن مشتری عائشه دعاویدن ابرا ایتدم دیدکدنصکره
زید اول جاریه نک عیب قدیمنه مطلع اولسه خیار عیب ایله
جاریه یی عمروه رده قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرودن اشترا وقبض ایتدیکی جاریه نک حملی ظاهر اولدقدن
صکره جاریه زیدک یدنده وضع حمل ایتسه حالا زید جاریه یی
خیار عیب ایله عمروه رده قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن اشترا وقبض ودفع ثمن ایتدیکی جاریه نک حملی
ظاهر اولوب عمروه رد صددنده ایکن جاریه زیدک یدنده
وضع حمل ایدوب نفاسی ایچنده فوت اولسه اول جاریه عمرونک
یدنده ایکن حامله اولدیغی شرعا ثابت اولیجق زید عمرودن نقصان
ثمن ایله مراجعته قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن اشترا وقبض ایلدیکی جاریه سی هندک ردینی ایجاب
ایدر عیب قدیمنه مطلع اولدقدنصکره زید هندی بکره بیع
وتسلیم ایدوب بعده هندک اول عیبک غیری ردینی ایجاب
ایدر عیب اخری ظاهر اولوب عیب اخرک زید یدنده ایکن
موجود اولدیغی بینه ایله ثابت اولمغله حکم حاکم ایله بکر هندی
زیده رد ایتمکله زید اول عیب اخر ایله عمروه رد ایتمک استدکده
عمرو مجرد ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمنه مطلع اولدقدنصکره
بیع ایتمکله سنک ایچون بالکلیه خیار عیب ساقط اولوردیوب
هندی قبول ایتمامکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید جاریه سی هندی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکدن
صکره عمرو زیده جاریه نک عیب قدیمی ظاهر اولدی دیوب
لکن جاریه اول مجلسده حاضر اولماسه حالا عمرو جاریه یی زیده
ویروب ثمنی استرداد مراد ایتدکده زید عمروه سن رد ایتدم
دیدیکن بن دخی قبول ایتدم دیدیکم مجلسده هند حاضره دکل ایدی
اولیه اولیجق جاریه یی الامام وثمنی ویرمم دیمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو دن بر ثمن معلوم ایله اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی صوغان
تخمنی عرصه سنده زرع ایتدکدنصکره اول تخم اصلا
بتمیوب عمروک باشنده جورک اولدیغی ظاهر اولسه زید
ثمن مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مطحون اولماز قوللی عمرودن بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم
و قبض ثمن ایتدکدنصکره زید بکره قورتمه عمرو بوطاغندن لرزه
اولورسه ضامن اولورم دیوب بعده عمرو اول طاغندن
بکرک یدنده هلاک اولسه زید ثمن مزبوری بکردن رد باخذ
عمروک قیمتنی ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه جاریه م هنر بکردر وحرکس جنسندندر دیمکله عمرو
جاریه یی اول جنسدن اولمق اوزره اشترا و قبض و دفع ثمن
ایدوب بعده جاریه یی وطی و بکریتن ازاله ایتدکدنصکره
جاریه اول جنسدن اولمیوب اخری روافض عجم جنسی
اولدیغی ظاهر اولسه حالا زید جاریه یی اخذه راضی ایکن
عمرو جاریه یی زیده رد ایتمیوب نقصان ثمن ایله زیده
رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو دن بین الناس مشهور اولمامغله محمود مصنوعی اولمق
اوزره اشترا و قبض ایتدیکی جوهردار تفنک محمودک
اولمیوب قیمتده ودرجه ده اندن دون اولان تفنک
ایدیکی شرعا ثابت اولسه زید تفنکی عمروه رده قادر
اولورمی الجواب اولور

هند جاریه سی زینبی ثمن معلومه فری عایشه یه بیع و تسلیم
ایدوب ثمنی عایشه هبه ایتدکدنصکره جاریه نک
ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمی اولدیغی ظاهر اولسه عایشه
جاریه یی رده یاخود نقصان عیب نامنه هنددن نسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل فی خیار الغبن مع التغریر

زید ملک منزلنی تغریر و غبن فاحش ایله عمروه بیع و تسلیم
و عمرو دخی بکره بیع و تسلیم ایلسه حالا زید بیع مزبوری فسخه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سی ترکه دن بر منزلی تغریر و غبن فاحش

وفی المحیط فیه مایمنع الفسخ ونحو الهلاک لزمه المشتبی
بلاخیار الاشبی له فی قول الطرفین وعن محمد
ان المشتری یرد قیمة المبیع ویرجع علی البایع بالثمن ایله
قهستانی فی الفصول المرابحه والتولیه

اشتری جاریة ولم یبرأ عیبها فوطئها او قبلها
او مس بشهوة ثم وجد بها عیبا لم یردها مطلقا
ای سواء کانت بکرا او ثیبا نقصها الوطی
اولیس لانه کل عیب حادث ویرجع بالنقصان
لامتناع الرد الا اذا رضی البایع باخذها
لان الامتناع لحقه فاذا رضی زال الامتناع
درر غرر فی باب خیار العیب من البیوع

ابرا المشتری علی الثمن
ثم اطلع علیه عیب لا یرد
و یرجع لا شبی
بزازیه فی
السادس من البیوع

ایله عمروه بیع و تسلیم عمرو دخی بکره بیع و تسلیم ایلسه حالا ورثه
بیع مزبوری فسخ ایدوب منزلی بکر دن المغه یاخود منزلک
نقصان ثمنی نامنه عمرودن نسنه المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید قوللی عمرودی بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبورده تغریر و غبن فاحش مطلع اولوب بعده
عمرودی بر قاچ سنه استخدام ایتدکدنصکره بکر عمرودی تغریر و غبن فاحش
ایله اولمشیدی دیو زیده رده قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایدوب بعده عمرو اول منزلی بر جهته وقف صحیح ولازم
ایله وقف ایتدکدنصکره زید بیع مزبوری تغریر و غبن
فاحش ایله اولمشیدی دیو دعوا ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

زید ملک باغچه سنی تغریر و غبن فاحش ایله عمروه بیع و تسلیم
ایدوب عمرو دخی درت سنه ضبط و محصولنی اخذ و استهلاک
ایلسه زید بیعی فسخ ایدوب باغچه یی الدقده محصول
مستهلکه ایچون عمرودن نسنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید ملک زیتون باغچه سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم
و عمرو دخی بر قاچ سنه باغچه یی ملکیت اوزره ضبط و
محصولنی اخذ و استهلاک ایتدکدنصکره زید فوت اولوب
ورثه سی اول باغچه یی ضبط ایلسه لرحالا عمرو بیع مزبور
تغریر و غبن فاحش ایله اولمشیدی دیو دعوا و تغریر
غبن فاحشی اثبات ایدوب باغچه یی الدقده مدت
مزبوره نک محصولنی ترکه دن یاخود مالکلرندن ضامن اولک
دیو ورثه یه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز
حیوانات نده غبن فاحش نه مقداردر الجواب اونلوه اون بردن
ویرملک اون برلک او نه النمق غبن فاحشدر
زید عمرودن ثمن معلوم اشترا و قبض ایتدیکی عرصه اوزرینه
بنا احداث ایدوب بعده زید بیع مزبوری تغریر و غبن

فاحش ایله اولمشیدی دیو دعوی و دعوسنه اقامت
بینه ایدوب زیده بهاسنی قلع دعوضه‌یی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر قیونلرین عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره عمروک ملکنده قیونلردن شو قدر فروع حاصله
اولوب بعده زید بیع مزبور تغریر وغبن ایله اولمشیدی
دیو دعوا و تغریر غبن فاحشی اثبات ایدوب قیونلری
الدقده فروعلر قیونلردن حاصله اولدی ادیله اولیجی
بیع اولمش اولور دیو فروعلرین عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک توکیلیله بکرک منزلنی عقد عمروه اضافت ایله
بکردن اشترا و قبض وعمروه تسلیم ایتدکدنصکره بکر
عمرودن بیع مزبور تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدی
دیو دعوا و تغریر وغبن فاحشی اثبات ایدرجک بیعی
فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی بیع المرابحة والتولیة

زید اشترا ایتدیکی متاعلری اون بر غروشه اشترا
ایتدم دیو عمروه اون بر بچق غروشه دکر بهاسیله اشترا
ایله دیمکله عمرو دخی اول متاعلری اون بر بچق غروشه
زیددن مرابحه اشترا ایتدکدنصکره زیدک اول متاعلری
اون غروشه اشترا ایتدیکی شرعا ثابت اولسه عمرو اول
متاعلر موجود اولمغله زیده رده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر قیونی بر بچق غروشه اشترا ایتدم وحالا
اوزرمه بر بچق غروشه قائمدر دیوب عمروه تولیة
بر بچق غروشه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زیدک
اول قیونلری بر غروشه اشترا ایتدیکی شرعا ثابت
اولسه عمرو بر غروشدن زیاده‌سنی حط ایدوب
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

باب بیع الفاسد

قدیم حالمدن اولادندن زید صغیره مهر بدن تجیلی اولان

وبیع العطاء والصلح عنه قبل القبض لا یجوز
فی باب الصلح الکاشف من محیط الرضوی

شو قدر

مصحف السواد ایکی باب السوع

التولیة
هی بیع بثمن
سابق والمرابحة به
وبزیادة وشرطهما کون الثمن
الاول مثلیا وله ان یضم الی رأس
المال اجر القصاء والصبغ والطراز و
الفتل وحمل الطعام وسوق الغنم ویقول
فی وانجة اخذه بکل ثمنه اورده حط فی
التولیة
زیلعی فی باب التولیة

شو قدر اقچه علو فه طرف میریدن بر بلده جزیه واردنه حواله
اولندقده صکره زیدک وصیسی عمرو جزیه دارمرقومدن
الندجه مبلغی بکره بیع ایلسه بیع مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

زیده میریدن شو قدر اقچه قلعت بهاسی احسان اولنوب
مبلغ مزبوری مال میری جامعلرندن عمرو اوزرینه
حواله اولنوب بر بینه روزنامچه ویرلدکدنصکره زید مبلغ
مزبوری عمروه بیع ایدوب روزنامچه‌یی عمروه ویرسه
بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده فرضدن اولان یوز غروشنی اللی غروشه بکره
بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید مبلغ مزبوری قبضنه بکری توکیل ایتدکدن
صکره بکر مبلغ مزبوری عمرودن السه حالا زید مبلغ
مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر مقدما وجه محرر اوزره
اللی غروشه باکه بیع ایتمکله بیع اولمشدر اولوردیوب تماما
ویرمامکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر سفینه بنا ایتمک مراد ایتدکده اول بنا ایده
جکی سفینه‌یی قبل البنا عمروه شو قدر اقچه‌یه بیع ایلسه
بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زیدک دریایه غرق اولان سفینه‌سی دریا دیبنده
اولوب چیقرمق ممکن دکل ایکن زید سفینه‌ٔ مزبوره‌یی
عمروه بیع ایلسه سفینه مفقود و تسلیم اولمیوب زید
تسلیمدن عاجز اولیجق بیع مزبور جائز
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه‌سندن عمرو زیدک ترکه‌سندن
اولان منزلدن حصه‌سنی بکره شو قدر غروشه بیع
وتسلیم ایلسه لکن اول منزلدن عمروک نه مقدار حصه‌سی
وار ایدیکی معلوم اولماسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر رخو اللرانجنده اولان پنبه‌سنی عمروه بیع
ایدرادلدقده جوالرک وزنلری معلوم اولمیوب

ولو اشتری فی الف رطل من زیت علی ان یزنه
بظروفه فیصح عنه مکان الظروف خمسین
رطلا فهو فاسد بخلاف ما اذا شرط ان یطرح عنه بقدر وزن الظرف
الثالث من کتاب البیوع مثله منه
منح الغفار فی کتاب
الکفالة

هو اللحم بلا بنبه لی و زن ایدوب هر چول الچون شو قدر دینه
اسقاط ایتمك اوزره بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید قیونلرینك تملرندن حاصل اولوب هنوز صاغلمین
سودینی عمروه بیع ایدوب بعده اول قیونلری صاغوب
سودینی عمروه تسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

شیخ محمد فوت اولوب اوغلی احمد کبیره ایله قزی حلیمه کبیره یی
و زوجه لری عایشه وسنی داصل و اولاد صغارینی ترك
ایتدکده احمد وحلیمه قبل القسمه ترکه دن عرصه سی غیر
میری داشجاری ملك اولان باغچه یی عایشه داصل وصغارك
وصیلری اولنلر بشر بکره ... ذ بشره بیع و تسلیم
ایلسه لر عایشه داصل حصه لرنده بیعی مجیزه و لر اولمیوب
وصغار بالغ اولدقلرنده اشجاردن حصه لرین بکر و بشره دن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده وجه محرر اوزره بیع احمد وحلیمه نك حصه لرنده
جائز اولمغله احمد وحلیمه دخی حصه لرین بکر و بشره دن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید حامل قسراغنی عمروه بیع ایدر اولدقده حملنی بیع ایتمیم
دیو استثنا ایدوب الحق قسراغی بیع ایلسه صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك بارکیرینی عمرونك توکیلیله ثمن معلومه بکره بیع
و تسلیم ایتدکدنصکره ثمن بو ثمندن زیاده اولا بارکیری
عمرونك توکیلیله عمرو الچون ثمن اولدن نقصان بکردن
اشترا ایله عقد ثانی صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید تحت ارضده اولوب اصلا بر طریق ایله وجودی معلوم
اولمیان لاله صوغانی شو مقوله شو قدر لاله صوغانیدر
دیو عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز

مدیون اولان زید زوجه سی هنددن اولان ولدینی بیع و ثمن نامنه
الدیغم اقچه ایله اداء دین ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نبا بین رجلین باع احدهما نصیبه من اخ
بغیر اذن شریکه لم یجز وکذا الشجر والزرع
ولو باع من شریکه جاز وفیه نوادر
ابن رستم انه لا یجوز عالمکیری

باع حیوانا واستثنی حملها کالاستثناء
بعض الاطراف لان الحمل لا یجوز ... بزازیه
من السوع والخامس من البیع
بشرط

وبعضه ما باع بغیر ... دیو کبیه بالاقل
قبل نقد الثمن ... من البیع

ولو اشتری نصیبا من الارض کالجزر والبصل
والثوم والسلجم والفجل ان باع قبل ان ینبت
او بعد ما ینبت نباتا لا یفهم وجوده تحت
الارض لا یجوز بیعه وان باع بعد ما ینبت
نباتا یفهم وجوده تحت الارض یجوز البیع
خلاصه من الفصل السابع فی خیار الرؤیة
فی کتاب البیوع کذا فی الذرایه
ومنیه المفتی

ولا یبیع علو بعد سقوطه او بعد السقوط لم یبق الا حق
السفلی وهو لیس بمال ... من البیع الفاسد

زید ملکك غرفة

زید ملکك غرفه قالبه سنی عمروه بیع ایتمیوب غرفه نك علونی
عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ملکك منزلینك سقفنی عمروه بیع ایتمیوب سقفك علوی
اولان هواینی عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو بیع مزبوره بنا منزل مرقومك اوزرینه اوطه
بنا ایتمك استدکده زید عمرودی منعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه مقدور التسلیم اولمیان برسوری متوحشی جاموسنی
بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید مقدور التسلیم اولمیان عبد آبقی عمرودی بکره بیع ایلسه بیع مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ملکك توت باغچه سنی بیع فاسد ایله عمروه بیع و تسلیم ایدوب
بعده عمرو دخی اول باغچه یی بکره بیع صحیح ایله بیع و تسلیم
ایتدکدنصکره باغچه نك رقبنی انجاب ایدر عیب قدیمی ظاهر
اولمغله بکر باغچه یی عمروه رد ایلسه حالا زید بیعی فسخ ایدوب
باغچه یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر لاله صوغانی صبح بهار لاله سی صوغانی اولمق اوزره
عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم وقبض ثمن ایتدکدنصکره عمرو
اول صوغانی غرس ایدوب بعده لاله ظاهر اولدقده صبح
بهار لاله سی صوغانی اولمیوب اندن دون لاله صوغانی اولدیغی
ظاهر اولسه بیع مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اول لاله صوغانی غرس اولنوب لاله سی ظاهر
اولمغله جزئی ناقص اولمیوب عینی موجود اولمغین عمرو صوغانی
زیده رد ایدوب ثمن مزبوری زیددن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی الشروط المفسدة

زید ملکك منزلنی زوجه سی هنده بیع ایدر اولدقده هند
زیده دیدی اول فوت اولورسه بیع منفسخ اولوب منزل ینه
زیدك ملکنده قالمق اوزره بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

والآبق ای لم یجز بیع الآبق لنهی النبی
صلی الله علیه وسلم عنه ولانه لا یقدر علی
التسلیم ولو باعه ثم عاد من الاباق لا یتم
ذلك العقد لانه وقع باطلا لانعدام
المحلیه کبیع الطیر فی الهواء بحر
رابق من البیع الفاسد

والباطل هو ما لا یکون صحیحا اصلا و وصفا
والفاسد هو ما لا یصح وصفا وکل ما اورث
خللا فی رکن البیع فهو مبطل وفی غیره کالتسلیم والتسلیم الواجبین به والانتفاع
والمعقود ومنه الاطلاق عن شرط لا یقتضیه
العقد وغیر ذلك فهو مفسد الحل
من البحر المزبور

زید شو قدر زیتنا سنی عمروه ثمن معلومه بیع ایدر اولدقده
ثمن مزبوری هند کفیل اولمق شرطیله بیع ایدوب لکن هند
اول مجلسده حاضر اولدیغی حالده کفالتی قبول ایتمیوب مجلس
متفرق اولسه لر بیع مزبور فاسد اولورمی
الجواب اولور

زید ملکی حمامنی عمروه بیع ایدر اولدیغی حالده عمرو حمامی
کندویه ایجار ایتمک شرطیله بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو حمامی وجه محرر اوزره بعد الاشترا زیده
ایجار وتسلیم ایدوب زید دخی برقاچ سنه ده شو قدر
آقچه اجرت المثل اولسه زید اجرت مزبوره یی عمرودن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی منزلنی عمروه بیع ایدر اولدقده عمرو منزل اخره
بیع ویا هبه ایتمامک شرطیله عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم
وقبض ثمن ایلسه شرط مزبور ایله بیعی فاسد
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو اول منزلک بر مقداریی افراز وبکره
هبه وتسلیم ایلسه زید شرطه وفا ایتمدک دیو منزلی ~~ملاخله~~ ....
.... قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمرو بکره بیع ایدر اولدقده بکر عمروی بر سنه دن
صکره اعتاق ایتمک شرطیله بیع ایلسه صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی زینبه بیع ایدر اولدقده من بعد جواری
چوق کلدکده زید اخر جاریه آلوب زینبه ویروب
هندی المق اوزره بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی دکرمنی شو قدر رأس بارکیرلرین وشو قدر
اشیاسنی صفقه واحده ایله دابنی عمروه شو قدر آقچه دینی
مقابله سنده بیع ایدر اولدقده بهر زمان دین مزبوری
عمروه ادا ایدرسه اول دکرمن وبارکیری واشیایی زیده
رد ایتمک شرطیله عمروه بیع وتسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز

والحکم فی البیع الفاسد انه المستحق بجهة لا یمنع
الاعتق تلک الجهة وانه اوقعه الموقع من
جهة اخری جامع الفصولین فی الفصل
الثالث عشر من احکام البیع بالوفا

فیصح بشرط یقتضیه العقد کشرط الملک
للمشتری او لا یقتضیه ولا ینفع فیه لاحد کشراء
انه لا یبیع الدابة المبیعة فانها لیست
باهل للنفع شیخ الغفار فی البیع الفاسد
من فتح القدیر والقهستانی

ولو باع بشرط ان یعتقه لا یجوز عندنا فی فصل
فی الشروط المفسدة من بیوع قاضیخان

ولو اشتری شیئا لیبیعه من البائع فالبیع
فاسد من بیوع الهندیة من العاشر

وان خرج المبیع المقبوض عن ملک المشتری بتصرف
یحتمل النقض کالبیع والرهن والهبة مع
التسلیم او لا کالاعتاق والتدبیر والکتابة
فلا فسخ لکل منهما فی شیء والارض المشتری
بالفسخ قهستانی من البیع الفاسد

بو صورتده عمرو اول دکرمن وبارکیرلر واشیایی قبض ایتدکدن
صکره ثمن معلومه بکره بیع ایتسه حالا زید اول دکرمن و
بارکیرلر واشیانک یوم قبضده اولان قیمتلرینی عمروه
تضمین ایتمیوب دکرمن وبارکیرلری واشیایی بکردن جبرا
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک بلبلنی اشترا ایدر اولدقده بلبل کیجه جی اولوب
کیجه لرده اوتمک شرطیله اشترا ایلسه بیع مزبور
جائز اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی عقارینی عمروه بیع ایدر اولدقده یوبی بکر بیش
آقچه یه ایجار اولنور غلهسی بهر ماه شو قدر آقچه دریو
ثمن معلومه عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره اول عقار
یومی اون بش آقچه یه ایجار اولنور غلهسی اکثر اون بش
آقچه اولدیغی ظاهر اولسه بیع مزبور جائز اولورمی
الجواب اولماز

زید بر متاعنی عمروه بیع ایدر اولدقده ثمنیله بکری عمرو
اوزرینه حواله ایتمک شرطیله عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم
ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی اخورینی عمروه بیع ایدر اولدقده زید اول اخورک
طامی اوزرینه جی شو قدر مدت استعمال ایتمک شرطیله
بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی اخورینی عمروه بیع ایدر اولدقده اول اخورک
اوزرینه کندی ایچون بنا احداث ایتمک شرطیله
عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

فصل فی احکام البیع الفاسد

هند جاریه سی زینبی زیده بیع فاسد ایله بیع وتسلیم
ایتدکدنصکره زید زینبی اعتاق ایلسه زینبک یوم
قبضده اولان قیمتنی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند ملکی منزلنی عمروه بیع فاسد ایله بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره عمرو اول منزلده مستقلا بنا احداث ایدوب
بعده هند عمرو فادنه بنا ایچی فسخ ایلسه لر عمرو

باع حانوتا علی ان غلته عشرون در هما فاذا
هی خمسة عشر ان اراد بذلک ان غلتها
فیما مضی کانت عشرون جاز البیع وان
اراد ان غلتها فیما یستقبل عشرون عنه
البیع ولو باع حیوانا علی ان کل یوم یحلب
کذا والغلة فیما یستقبل من بیوع خزانة المفتین

عمرو بناسنی قلع و اخذ ضرر ایتدکده هند بنایی تجانا ضبط
ایدرم دیوب بغیر وجه منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی زینبه بیع ایدر اولدقده زینب ثمنی
بر ایکی دکن زیده ویررسه یوز غروشه ایکی ایکی دکن ویررسه
یوز یکرمی غروشه اولمق اوزره بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده جاریه زینبک یدنده موجود ایکن فساد بیعدن ناشی
فسخ ایدوب جاریه یی زینبدن الماغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ک ملک باغچه سنی خراجی شو قدر اولمق اوزره
ثمن معلومه اشترا و قبض ایتدکدنصکره باغچه نک خراجی
زیاده اولدیغی ظاهر اولسه زید باغچه یی عمروه رده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک خانینی عمروه بیع ایدر اولدقده خانک غله سی
بهر ماه قرق بش غروشدر دیوب شو قدر غروشه
بیع و تسلیم عمرو دخی اول شرط ایله قبول و قبض و مبلغ
مزبوری دفع ایتدکدنصکره اول خانک غله سی بهر ماه اجق
اون غروش اولدیغی ظاهر اولسه عمرو اول خانی زیده
رد ایدوب مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

هند خرابه مشرف اولان منزلنی زیده بیع فاسد ایله بیع
و تسلیم ایتدکدنصکره زید اول منزلی مرمت ایدوب و
بعض ابنیه دخی احداث ایلسه لاهند منزل مزبورک
یوم قبضنده اولان قیمتلیله زیدی مطالبه ایتمیوب بیعی
فسخ ایله منزل مزبوری زیددن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر مقدار بینبر بنی عمروه بیع ایتدکدنصکره ثمن تسمیه ایتمیوب
بیع فاسد ایله بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو اول بینبری
اخره بیع صحیح ایله بیع و تسلیم ایلسه اول بینبرک یوم قبضنده
اولان قیمتنی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

باع بالنقد بکذا و بالنسیئة بکذا او
الی شهر بکذا و الی شهرین بکذا فیه
بزازیه فی الفصل الخامس من السیوع

اشتری ارضا علی ان خراجها ثلثة او اربعة
فاذا انه او نقص فسد لانه باع بشرط
ان یجب علی المشتری خراجه اخ یهذا
اذا علم فان لم یعلم جاز و جبر المشتری بین
التزام الخراج کله و الترک فی
الخامس من بیوع البزازیه

فان باع حانوتا علی ان غلته عشرون فاذا
هی خمسة عشر و ان اراد به غلته مضی
کذلک لا یفسد و ان اراد به ان غلته
فی المستقبل کذلک فسد و ان اطلق
و لم یرد به شیئا فسد البیع ایضا و محمول
علی المستقبل خلاصه فی الفصل الخامس
من کتاب البیوع

اشتری ارضا شراء فاسدا فبنی فیها
او غرس ثم اراد المشتری ان یفسخ البیع و
یردها بحکم الفساد هل له ذلک و اجاب
نعم لانه رضی بضرورة و هو نقض بنائه
بخلاف ما اراد و البایع ذلک فی
فتاوی القاعدیه فی البیع الفاسد

و لو بنی فی دار اشتراها شراء فاسدا
او غرس تعلیه قیمتها ملتقی الابحر فصل
الاقاله

و لو باع شیئا فقال بعتک بغیر ثمن او
قال بعتک و علی انه لا ثمن له کان باطلا
و لو باع و سکت عن ذکر الثمن کان فاسدا
خانیه من البیع الباطل

زید شو قدر رقبه شبر و غنز عمروه شو قدر اقچه یه بیع ایدر
اولدقده عمرو اول شبر و غنمی اخره بیع ایتدکده ضرر ایدرسه
ضرربنی زید ضامن اولمق شرطیله بیع و تسلیم عمرو دخی قبض
ایتدکدنصکره عمرو اول شبر و غنزی اخره بیع ایدوب بر مقدار
ضرر ایلسه شبر و غنزک حین بیعده اولان قیمتنی ثمن
مرقومه مساوی ایکن عمرو شرط مزبوره بنا ضرربنی
ضامن اول دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید قرنداشی زینب ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی
منزلدن حصه معلومه سنی زینبه شرط مفسد ایله شو قدر
غروشه بیع ایلدکدنصکره حصه مرقومه یی هند زینبدن
اول قدر غروشه بیع صحیح ایله بیع ایدوب قاضی یه تحف دخی یاز
درسه لر بیع اول فسخ اولورمی
الجواب اولمز

بو صورتده هند مجرد بیع اول فاسد اولمغله صحیحی اولان
صفقه ثانیه اعتبار یوقدر دیوب مقبوضنی اولان ثمنی
زینبه رضاسنسز بیع ثانی یی فسخ و حصه مرقومه یی
کما فی الاول ملکیت اوزره ضبطه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

هند ملک منزلنی زیده فاسدا بیع ایدوب زید دخی
منزلنده بنا احداث ایتدکدنصکره هند بیعک فسادینه
بناء زیدک رضاسنسز بیعی فسخه قادر اولورمی
الجواب اولماز

تهدیدی القاعه قادر اولان زید عمرو قصبه یه باکه شو قدر
دینه لمکی شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم ایله دیو اکراه
معتبر ایله اکراه ایتمکله عمرو دخی اول قدر دینه لمنی اول قدر
اقچه یه زیده مکرها بیع قیمتنی زیددن طلب ایتدکده زید
ثمن مسماسنی ال دیدب تمام قیمتنی ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

هند ملک منزلنی ثمن معلومه اوکی قیزی زینب ایله معتقه سی صدیقه یه
اولنجه کندی الجنده ساکن اولوب و مزبوره لر اولنجه کندو بی کورمک
شرطیله بیع و تسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

باع فیه صحیحا ثم باع منه فاسدا الفسخ الاول
لان الثانی لو کان صحیحا نفسخ الاول و کذا
لو کان فاسدا لانه ملحق بالصحیح فی کثیر من الاحکام
بزازیه فی الرابع من السیوع فی سوع فی بیع
الشیء بالشیء

کل صلح بعد صلح فالثانی و لو کان شراء
فالثانی احق فصولین فی الثلثیات

شرط شرطا فاسدا قبل العقد ثم عقدا
لو لم یذکر الشرط لم یبطل العقد و یبطل
لو معارنا فصولین فی الثانی عشر

اشتری شیئا بالف ثم باعه منه البایع
بالف و خمسمائة الی اجل مجهول و هو
مقبوض فی یده و هو فاسد لا یتضمن فسخ
الاول بخلاف ما اذا کان قال رضی الله عنه
و فیه نظر و قد نص بثبت بخلافه و کذا
صاحب الذخیره بان الثانی اذا کان فاسدا
یتضمن فسخ الاول وسه فی باب ما یتعلق
بالشراء

و لو اکره البایع لا المشتری
و هلک المبیع فی یده ضمن
قیمته للبایع تنویر
فی کتاب الاکراه

و الکل منها فسخه اللازم یمینی علیه لان رفع الفساد واجب علیهما زیلعی فی باب البیع الفاسد
و الاولی مکان اللازم کلمه علیه فانه اعدام الفساد واجب حقها للشرع کما فی المحیط و غیره فهستانی فی فصل البیع الفاسد

بو صورتده وجه مزبور اوزره اولان بیعی فسخ دعوا ایتدکده زینب
وخدیجه‌نك ابراء ایلرینه ابراء مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز
بو صورتده ابراء مزبور صحیح اولمامغله هند بیعی فسخ ایچون
زینب وخدیجه ایله زید قاضی‌یه مرافعه اولدقلرنده زید
دخی بیع مزبوری فسخله حکم ایلسه هند منزل مزبوری مزبوره‌
لردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی التلجئة

زید ملکی حمامنی عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زید عمروه
بیع مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوا ایدوب عمرو
بیع صحیح ایله اولمشیدی دیو مواضعه‌یی انکار ایدوب
زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه زید عمرودن یمین
دیلدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور
بو صورتده مرافعه اولدقلری قاضی زیده مواضعه‌نه ایله
سؤال ایتدکده زید عمروه شهادتده اشبو مرقومه‌یی
سنا که شو قدر اقچه‌یه بیع ایدرم لکن بیعم فی الحقیقه
بیع اولمیوب تلجئه‌در دیو اشهاد ایتدکدنصکره خلوتکده
من غیر شرط بیع ایتمشیدم دیسه بو وجه شرعی ایله
مواضعه ایتمش اولورمی الجواب اولور
نفس مسجده مواضعه طریقیله اولان بیع باطلمیدر
یوخسه فاسدمیدر الجواب باطلدر
بو صورتده زید عمرودن مواضعه طریقیله اشترا ایتدیکی
زمین دکوبه‌یی عمروك اذنسز بکره بیع وتسلیم ایدوب
بعده عمرو بیعی مجیز اولمدین بکر اول کوبه‌یی استهلاک
ایلسه عمرو اول کوبه‌یی زید وبکردن تضمیندن دیلدیکنه
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور
هند زیدك یدنده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوا
ایتدکده زید سن اول منزلی دیدی‌نی ترکه‌سندن ازید
اولدیغی حالده فوت اولان زوجك عمروه حیاتنده
ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو فوت اولدقده
ترکه‌سنی قبضه ود بوینی ادایه دخی نصب اولنان

وان کانت فی الثمن قال محمد فی القیاس یبطل البیع وفی الاستحسان
ناصیحنام حز المحو المزبور

بکر منزل

بکر منزل مزبوری باکه شو قدر اقچه‌یه بیع وتسلیم ایلدی دیو دعوا
وهند بیع اول ایچون مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوا
مواضعه‌یی تعبیر ایدوب مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدیجک منزل زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

باب بیع بالوفا

متولیلردن بیع بالوفا جائز اولورمی الجواب اولماز

باب بیع الفضولی

زید باباسی عمروك شو قدر املاکنی فضولا بکره بیع وتسلیم
ایدوب بعده عمرو مجیز اولمدین فوت اولوب الحصه زیده [illegible]
ایله زید اول املاکی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید فوت اولوب اوغللری عمرو وبکری ترک ایتدکده عمرو
ترکه‌دن شو قدر جاموس ایتکنی بکرك اذنسز خالده بیع
وتسلیم ایدوب خالدك یدنده فرزندی حاصل اولسه
بکر حصه‌سنده بیعی مجیز اولمیوب ایتکلردن حصه‌سنی ضبط
ایتدکده فرزندلردن دخی حصه‌سنی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید ملکی باغنی زوجه‌سی هند زیدك اذنسز بیع وتسلیم ایتدکدنصکره
زید بیعی مجیز اولمدین فوت اولوب زیدك
ورثه‌سی اول باغی عمرودن الوب میراثه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

باب فی بیع الاب مال ولده الصغیر وشرائه له

متفرد مبذور اولان زید صغیره قزی هندك شو قدر
ایتکنی ثمن مثلیله عمروه بیع وتسلیم ایلسه صغیره بالغه
اولدقده ایتکلری عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور
ما قول شیخ الاسلام فی هند ورثت من بعلها المتوفی
حصة معلومة من عقاراته المختلفة وباعت تلك الحصة
من ابن ابنها زید الصغیر بثمن معین واشتراها ابوه
لزید وقبضها له ودفع الثمن من ماله لها والحال ان الثمن
ثمن مثلها والشراء اخیر لزید وابوه محمود الحال فهل یصح
هذا البیع والشراء افتونا ماجورین الجواب نعم یصح

وحکمه عدم ملك المشتری اياه
اذا قبض فلا ضمان لو هلك
المبیع عند المشتری لان المقبوض
امانة عنده لان العقد اذا بطل بقی
مجرد القبض باذن المالك وهو لا یوجب
الضمان الا بالتعدی وقیل یکون مضمونا
لانه یصیر كالمقبوض علی سوم الشراء
منح الغفار من البیع الفاسد

ولو قبضه المشتری فاعتقه لا یعتق لان اختیار
الهزل یمنع وقوع الملك للمشتری كخیار
الشرط محیط رضوی فی التلجئة فی
کتاب البیوع

بیع الاب مال طفله من الاجنبی علی ثلثة اوجه فانه
الاب اما عدل او مستور الحال او فاسق
فجائز فی الاولین وفی الوجه الثالث لم یجز
بیع عقاره وبیع منقوله جائز فی روایة ولو وضع
ثمنه بید عدل لا فی روایة ولو لا خیر بضعف
قیمته وبه یفتی فصولین فی السابع والعشرین ملخصا

الولایة فی مال الصغیر الی الاب او وصیه
ثم وثم الجد ولهؤلاء کلهم ولایة التجارة
بالمعروف فلو کان عقدهم بمثل القیمة او بیسیر
الغبن صح لا بفاحشه وکذا اشتراهم للیتیم
صح بیسیر الغبن ولو کان فاحشا نفذ
علیهم لا علیه جامع الفصولین فی ... عشر

في بيع الوصي مال اليتيم وشرائه له

زيد وصيسي اولديغي صغيرك ملكي عرصه سني ثمن مثلندن
نقصان فاحش ايله عمروه بيع وتسليم ايلسه صغير بالغ
اولدقده اول عرصه يي عمرودن المغه قادر اولورمي
الجواب اولور

بو صورتده عمرو اول عرصه ده بنا احداث ايتمش اولسه صغير
بالغ اولوب عرصه سني الدقده عمرو بناسني قلع ايتدرمكه
قادر اولورمي الجواب اولور

زيد وصيسي اولديغي صغيرك ملكي منزليني ثمن مثلندن
نقصان فاحش ايله عمروه بيع وتسليم ايتدكدنصكره
عمرو اول منزلي برجهته وقف ايلسه صغير بالغ اولدقده
منزلي واضع اليد اولان متوليسندن المغه قادر
اولورمي الجواب اولور

زيد وصيسي اولديغي صغيرك عمرو وبكر ايله على الاشتراك
مالك اولديغي منزل قسمت اولنديغي تقديرده صغيرك
حصه سيله انتفاع ممكن اولميوب صغيره ضرر متحقق اولسه
زيد صغيرك منزلندن حصه سني ثمن مثليله بشره بيع وتسليم
ايتدكدنصكره صغير بالغ اولسه منزل مرقومه مداخله يه
قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد متوفانك اولاد صغارينه قاضي هندي وصي نصب
ايتدكدنصكره هند متوفالاني اولان مخلف تركه دن بر
عقاري ضرورت دين مثبتي ايچون بيع ايتدكده زيدي
عمروه ثمن مثليله بيع ايلسه بيع مزبور صحيح
اولورمي الجواب اولماز

باب الاقاله

زيد سفينه اعتبار اولنور سفينه سني عمروه ثمن معلومه
بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكدنصكره عمرو زيد ايله
بيعي اقاله وثمن معلومه يي زيددن اخذ ايدوب لكن
سفينه يي زيده تسليم ايتميوب سفينه عمرونك يدنده
هلاك اولسه زيد ثمن مزبوري عمرودن استرداده
قادر اولورمي الجواب اولور

وبطل ايضا بيع من ختم اليه حجر وكتبه صحت اليه
بينه مات حيث الغفه وبيع لا مجيز له حال
العقد كبيع الصغير او وصيه ماله بغبن
فاحش وحكمه اي حكم البيع الباطل انه اي المبيع
لا يملك اي لا يكون ملكا للمشتري لانه الباطل
لا يترتب عليه الحكم بخلاف الفاسد
در في البيع الفاسد

وكذلك وصي القاضي البيع ممن لا يقبل له
شهادته — في بيوع البزازيه

وهلاك المبيع بعد الاقالة قبل التسليم يبطلها
بزازيه في الاقاله

وكذا اذا كانت قائمة وقت الاقالة ثم
هلكت قبل الرد الى البايع بطلت الاقالة
هدايه في الاقاله

زيد ملكي طوت باغچه سني عمروه ثمن معلومه بيع وقبض ثمن ايدوب
بعده اشجارندن يپراق حاصل اولوب عمرو اول يپراغي استهلاك
ايتدكدنصكره عمرو باغچه يي اقاله ايلسه صحيحه اولورمي
الجواب اولماز

زيد بر فاج قاطريني عمروه ثمن معلومه بيع وتسليم ايتدكدنصكره
ثمني المدين اقاله ايدوب بعده عمرو قاطري زيده تسليم
ايتمدين قاطر عمرونك يدنده هلاك اولسه اقاله مزبوره
باطل اولوب زيد ثمني عمرودن المغه قادر
اولورمي الجواب اولور

زيد ملكي منزليني عمروه ثمن معلومه بيع وتسليم ايتدكدنصكره
عمرو فوت اولدقده زيد ثمني تركه سندن المق ايستدكده
ورثه سي زيد ايله بيعي اقاله ايدوب منزلي زيده تسليم
ايتدكلرندنصكره زيد اقاله يه نادم اولوب ورثه يه
رد ثمني عمرونك تركه سندن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر قاچ كمسنه لرك على الاشتراك مالك اولدقلري بر
معين ذكر ميني شو قدر اقچه يه شرا به عمروي توكيل ايتدكدنصكره
عمرو اول ذكر ميني اولقدر اقچه يه زيددن ايچون اشترا
وقبض ودفع ثمن ايدوب بعده عمرو اول كمسنه ايله بيعي اقاله
ايلسه اقاله مزبوره صحيحه اولورمي
الجواب اولماز

هند وصيسي اولديغي صغيرك ملكي باغي ثمن مثلندن
ازيد شو قدر اقچه يه عمروه بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكدن
صكره هند عمرو ايله بيعي مزبوري اقاله ايلسه اقاله
صغيره غبن اولميوب ضرر اولميجق اقاله مزبوره
صحيحه اولورمي الجواب اولماز

باب الاستحقاق

زيد جاريه سي اولمه اوزره هندي عمروه ثمن معلومه بيع
وتسليم وقبض ثمن ايتدكدنصكره هند عمرو زيدبني
قبل البيع تدبير مطلق ايله تدبير ايتمشيدي دعوا ومدعاسني
شهود عدول ايله اثبات ايدوب هندك تدبيرينه
حكم اولنسه عمرو ثمن مزبوري زيددن المغه قادر اولورمي
الجواب اولور

الاستحقاق نوعان مبطل للملك كالحرية الاصلية
والعتق وفروعه وناقل له كالاستحقاق
بالملك الاول موجب انفساخ العقود
للكل فرالباعة على الرجوع بالعيد وان لم
يرجع عليه — استحقاق

ولو استولد المشتري الجارية ثم اقامت
بينة على البائع بالثمن يرجع على بايعها
بالثمن — قنيه في الاستيلاد

والتدبير كالاعتاق فانه لا يحتمل النقض بثبوت بعض آثار الحرية كامتناع التمليك للغير — در في باب دعوى النسب من الدعوى

زید عمرودن اشتری و قبض ایتدیکی قولی بکری بشره بشر
دخی خالده خالد دخی ولیده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
بکر ولیددن بن حر الاصل دیو دعوی و اقامت بینه ایدرب
تحلیفه اولنسه ولید بکرک ثمنی ایله خالده خالد دخی بشره
بشر دخی زیده رجوع ایتمدین زید عمروه ویردیکی ثمنی عمرودن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک جاریه سی هندی عمرودن ثمن معلومه اشترا
و قبض و دفع ثمن ایتدکدنصکره زید هند حرة الاصل
ایدی دیو عمرودن دعوی و اقامت بینه ایله زید ویردیکی
ثمنی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر منزلی عمروه خرصه سز مقاطعه لو وقف دیتون
بناسی ملکمدر دیو ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایتدکدنصکره بنانک دخی شو مقداری وقف ایدوکی
بینه ایله ثابت اولوب زیده رد ایدوب زیددن
تمام ثمنی المغه باعث باقیی یدنده ابقا ایدوب وقف
ایچون حکم اولنان مقدارین بنانک ثمنندن حصه سیله
زیده رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی قاطری بکره
فروخته بیع و تسلیم و مبلغ مزبوری قبض ایتدکدن
صکره بکر اول قاطری اون سکز غروشه زیده
بیع و تسلیم و مبلغ مرقومی قبض ایدوب بعده بشر
قاطره مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم زیددن
السه زید بکره اون سکز غروش ایله بکر زیده
فروخت ایله رجوع ایتدکدن صکره زید ویردیکی
ثمن مزبور ایله عمروه رجوعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمرودن ثمن معلومه اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی
خانی بکره هبه و تسلیم بکر دخی خانی شو قدر اقچه
عوض مقابله سنده بشره هبه و تسلیم و مبالغ مزبوره‌ی
قبض ایتدکدنصکره اول خانه خالد مستحق چیقوب
بعد الاثبات والحکم خانی بشردن الوب بشر دخی بکره

لو ان المشتری من اخر عبداً او باعه من غیره ثم ان
المشتری الاول اشتراه ثانیا ثم استحق
من یده رجوع هو علی البایع الاول هکذا
حکی فتوی شمس الائمة الاوزجندی و هذا
الجواب انما یستقیم علی الروایة التی
یقول فیها ان القضاء بالملک للمستحق
یوجب انفساخ البیاعات واما علی ظاهر
الروایة وهو ان الحکم له لا یوجب انفساخها
فینبغی بیع المشتری الاول وشراؤه ثانیا
علی حاله فلا یکون له الرد علی البایع الاول ولکن هو یرجع علی بایعه ثم بایعه یرجع علیه ثم هو یرجع علی البایع الاول
عمادیه فی الخامس عشر کذا فی الفصولین ١٦

عوض

عوض ویردیکی مبلغ مزبوری بکردن السه حالا زید ثمن
مزبور ایله عمروه رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک یدنده اولان منزل ملکمدر دیو اول التی بیک غروشه عمروه
بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره بکر دیو بشر اول منزلک ثمنندن
درت بیک غروشی مقابله سنده اولان شونده زیدیه مستحق
چیقوب بعد الاثبات والحکم عمروک یدندن السه لر بو صورتده
حکم شرعی نه وجهله در **الجواب** عمرو مخیر در دیلرسه منزلدن
مستحق چیقمیان مقداری زیده رد ایدوب ثمنی تماما زیددن
الور دیلرسه او مقداری ثمنندن اولان ایکی بیک غروشی
مقابله سنده الیقور ثمنندن درت بیک غروشی
زیددن الور

بو صورتده عمرو منزلدن بر بنده قلان مقداری زیده رد ایتمدیجه
او مقدارک عمروک یدنده مختص دخی اولسه حالا عمرو ثمنندن ذکر اولنان
درت بیک غروشی ایله قبل الاحتراز مقدار مزبوره استحقاق کلمه
طاری اولان نقصان زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر منزل ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایدوب عمرو
دخی شو قدر اقچه یه بکره بیع و تسلیم ایدوب زید عمرودن بری
قبض ثمن ایتدکدنصکره بشر اول منزله مستحق چیقوب
بعد ما سنه اقامت بینه ایتمکله منزلی بعد الحکم بکردن السه
حالا بکرک وارث فوت اولوب مالی دخی اولمامغله حاکمه
عمرو ایچون بر وصی نصب ایتدیروب ثمن مرقومه ایله وصی
مزبوره رجوع ایتمش اولسه وصی مزبور دخی عمروک زیده
ویردیکی ثمن ایله زیده رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی منزلی عمروه شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم ایدوب
مبلغ مزبوردن عمروی ابرا ایتدکدنصکره بکر اول منزل
مزبوره مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم منزل مزبوری
عمرودن السه عمرو زیده رجوع ایدوب زیددن ثمنه
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی دوه یه بکر مستحق چیقوب
بعد الاثبات والحکم دوه سنی زیددن الدقدنصکره زید
ثمن مزبور ایله عمروه مراجعت ایتمک استدکده عمرو اول دوه

وفی جامع الفصولین وهب له الی بابه لیرده
بعیب فهلک فی الطریق هلک علی المشتری
ورجع بنقصانه والحاصل انه بهلاک المبیع یعیب
کما عرفه فانه اذا هلک المبیع یرجع بنقصانه
العیب سواء بعد العلم به او قبله واما الا
عتاق بعد العلم به فمانع من الرجوع بنقصانه
فی البحر الرائق من باب خیار العیب
من البیوع

فاستحق بارادة المشتری انه یرجع بثمنه وقد مات
بایعه لا وارث له القاضی ینصب عنه
وصیا لیرجع المشتری علیه ظهر البیع حرا وقد
مات بایعه ولم یترک شیئا ولا وارثا
ولا وصیا فیرجع علیه المشتری ثم وصی المیت
یرجع علی بایع المیت فصولین فی ١٦

برهن الخارج علی الملک المطلق وبرهن ذو الید ایضا علی ذلک
وحکم به للخارج ثم ادعی ذو الید النتاج وبرهن علی ذلک ینقض
الحکم الاول ویحکم لذی الید
خلاصه من الثالث من الدعوی

ملكمدن طوتمش ایدی دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایله زیدی دفع ایدوب دوه یه استحقاقله حکم باطل اولمغله زید دوه یی بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید ثمن مزبوری عمرودن تعلیب اخذ ایتمشیدی انسه ایدی مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی اولمغله اولان بر جاریه یی عمروه بیع وتسلیم عمرو دخی بکره بکر دخی بشره ثمن معلومه بیع وتسلیم وهر بری قبض ثمن ایدوب بعده خالد جاریه یه استحقاق جیقوب ولیبد قاضی حضورنده بعد اقامة البینة والحکم جاریه یی بشردن الدقدنصکره هر بری بایعلری اولان زیده جاریه مزبوره یی باکه شو قدر اقچه یه بیع وقبض ثمن ایتمشیدک ثمنی باکه رد ایله دیو دعوا ایتدکده اسعد جاریه یی اولقدر اقچه یه الشتری ودفع ثمن ایتدیکنه اقامت بینه ایدوب اثبات ایتدکدنصکره زید جاریه مزبوره یی بشردن بعد الاثبات والحکم استحقاق اخذ اولنوب مزبورلر وجه محرر اوزره بری برلری اوزرینه ثمن مدفوعلری ایله رجوع ایتدکلرین اثبات ایتمدکجه اسعددن جاریه نک ثمنی نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید جاریه سنی عمروه عمرو دخی بکره بکر دخی بشره بیع وتسلیم وهر بری قبض ثمن ایتدکدنصکره خالد جاریه یی بشردن قاضی حضورنده دعوی استحقاق واقامت بینه ایدوب بعد الحکم جاریه یی بشردن اخذ وهر بری بایعلری اوزرینه ولیبد حضورنده سعیددن سن اول جاریه یی باکه بو قدر غروشه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتمشیدک ثمنی رد ایله دیو دعوی وسعید بیع واستحقاق ورجوعاتی بالکلیه انکار ایدوب زید جاریه یی سعیددن اشترا ودفع ثمن ایتدیکنه اقامت بینه ایتدکدنصکره دعوی استحقاق ورجوعات ولیبد قاضی حضورنده اولمش اولوب حالا ولیبدک خاطرنده قالمدیغی اولمغله زیده اعاده بینه ایتدرمیوب زید سعید اوزرینه ثمن ایله رجوع ایتمک اوزره حکم ایله نافذ اولورمی **الجواب** اولور

ولو استحق بملک مطلق اوبنتاج فطلب ثمنه فبرهن بایعه انه بنتج عنده او عند بایعه یسمع بینته ویبطل الحکم بالاستحقاق فصولین ۱۷ فی کرای العمادیه

ثم اولئک الایدی فاستحق فرجع بعضهم علی بعض بثمنه بحکم فانکر البیع اخذ البائعة یحتاج الیه اقامة البینة علی البیع فی صفه هل یحتاج الی اقامة البینة علی الرجوعات وعلی الاستحقاق الاول فان علم القاضی بتلک الرجوعات لا یحتاج الی اثباتها والا بان کانت عند قاض اخر او عنده الا انه نسی یحتاج الی اثباتها فصولین فی ۱۶ عمادیه

ثم اذا فوهبه فاستحق من الموهوب له علی بایعه لانه به الموهوب له بید واهبه فی الابتداء والملک انما یثبت بالقبض فلابد ان یثبت له او لاحتی یصیر ابتنا ملکه
فصولین منقول فی العمادیه فی کتاب حواله للقبض من الاستحقاق

زید عمرودن ثمن معلومه اشترا وقبض ودفع ایتدیکی بر راسی اتی بکره هبه وتسلیم ایتدکدنصکره بشر اول آته استحقاق جیقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه زید ثمن مزبور ایله عمروه رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید قولی عمرو بکرک قولی بشره مقابله سنده بطریق المقابضه بکره بیع وطرفیندن تقابض بولندقدنصکره زید بشری خالده بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو بکردن بن حر الاصلم دیو دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایدوب حریتنه حکم اولنسه بکر زیدک بشری خالده بیعنی مجیز اولمیوب بشری خالددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی احکام الغرور

زید صبیسی اولدیغی محمد صغیرک ملکیدر دیو بر منزل مسوغ شرعیه بنا ثمن مثلی اولان شو قدر اقچه یه بکره بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب بکر دخی منزل مزبورده ابنیه احداث ایتدکدنصکره بشر اول منزله مستحق جیقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه بکر ابنیه مرقومه یی زیده تسلیم ایدوب یوم تسلیمده مبنیة قیمتنی ایله ثمن مزبوری زیدک یدنده اولان صغیرک مالندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر عرصه یی ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب عمرو دخی اول عرصه ده خان بنا ایتدکدنصکره زید اخر دیاره کیدوب غائب ایکن بکر اول عرصه یه مستحق جیقوب بعد الاثبات اول عرصه بکره حکم اولنسه زید حاضر اولمدین بکر عمروه اول بنایی هدم وعرصه یی فارغة باکه تسلیم ایله دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید یرنده اولان بر مقدار عرصه یی ملکی اولمق اوزره عمروه ثمن معلوم بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عرصه مزبوره یه متصل بکرک عرصه سی اولان بکر بیعی استماع ایتدیکی انده الحاز شفعه وشرا المطلبه بتمامها رعایت ایدوب عرصه مزبوره یی شفعه ایله عمرودن الوب ثمنی عمروه ویردکدن صکره بکر اول عرصه مزبوره اوزرینه بنا احداث ایدوب

واذا استحقت الدار بعد البناء والبائع غائب المستحق اخذ المشتری بهدم البناء فقال المشتری ان البائع قد غرنی وهو غائب قال ابو حنیفة لا یلتفت الی قول المشتری بل یؤمر بهدم البناء وبدفع الدار الی المستحق علی البائع بقیمة البناء انما یرجع علیه اذا کان البناء بین یدیه فاما ان یسلم المشتری البناء الی البائع فیهدم البائع ویاخذ النقض فلا صحة
من فتاوی المولود من کتاب البیوع

بشره اول عرصه یه صنحو جبقوب بعد الاثبات والحکم عرصه بشره حکم اولنه حالا بشر بکره بناسنی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده بکر ثمن مزبوری عمرودن الدقده بناء مزبوری دخی زیده یا عمروه تسلیم ایدوب قیمتنی باکه ضامن اولک دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک شو قدر اقچه داینی بکره بن عمرونک قولیم بیچی مبلغ مزبور مقابله سنده عمرودن رهن ال دیوب بکر دخی زیدی مبلغ مزبور مقابله سنده رهن الدقدنصکره زیدک حر الاصل اولدیغی وجه شرعی اوزره ثابت اولوب سبیلی تخلیه اولنسه مجرد بوبله دیمکله بکر مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمرویی بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر ثمن مزبوری عمروه ویروب زیده ویر دیو امر ایدوب عمرو دخی زیده ویردکدنصکره عمرو بن حر الاصلم دیو بکرده دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایتمکله عمرونک سبیلی تخلیه اولندقده بکر زیدک مکانی معلوم اولمغله عمرو مجرد ثمن مزبوری وجه محرر اوزره یدیکه ویردم دیو عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هندک یدنده اولان زینبی هندک جاریه سی اولمق اوزره اشترا ایتمک مراد ایتدکده عمرو زیده زینب جاریه در حره دکلدر اشترا ایله دیوب زید دخی زینبی هنددن شو قدر اقچه یه اشترا وقبض وثمنی هنده تسلیم ایتدکدنصکره زینب زیددن بن حر الاصلم دیو دعوی وزید انکار ایدوب زینب مدعاسنه اقامت بینه ایتمکله حریتنه حکم اولنسه زید بن وجه محرر اوزره مغرور ایتمکله بن زینبی اشترا ایتدم دیو ثمن مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

باب السلم

زید شو قدر رقیه شاب ایچون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب شرائط سلمی رعایت ایله اجل حلو لنده

ولو قال اجنبی اشتره فهو لک والبائع بحاله لا یرجع علی الاجنبی بحال جامع الفصولین فی الفصل السادس عشر

وکل شیء عرف صفته وقرب تفاوته یجوز السلم وکل شیء جهل صفته وبعد تفاوته لا یجوز فیه السلم سف

من البیوع

یصح السلم فیما یعرف قدرته وصفته ان فیما یمکن ان یضبط بالوصف والقدر والمکیل ای ما یعرف مقداره بالکیل کالحنطة والشعیر والتمر والملح والحمص والارز ولتوتیا والکحل وغیرها والموزون ای ما یعرف مقداره بالوزن کالدهن والمسک والعنبر والزعفران والحدید والصفر والقطن وغیرها قهستانی مختصرا فی السلم زید اولقدر

زید اولقدر شابی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب اقچه کی ال دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

سائر اهالیسندن زید نوریج نوعندن شو قدر رعد دیو تقال ایچون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب شرائط سلمی رعایت ایله اجل حلو لنده زید اولقدر ریو تقالی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب اقچه کی ال دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید دبس نوعندن اولان اوزم ناردنکندن شو قدر رقیه ناردنک ایچون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب عمرو مبلغ مزبوری زیده ویررکن المیوب زید اولقدر رقیه ناردنک اوزم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

اوزم صوبندن اثره طبخله اتخاذ اولنان بکمزه سلم صحیح اولورمی الجواب اولماز

باب الاستصناع

زید قابوه یاپمغه صنعتی ایله معروف اولان عمروه شو قدر اقچه ویروب کرسته کی ایله بکا بر قابو یاپ دیوب عمرو دخی کرسته سیله بر قابو یاپوب لکن زید قابوی له کوردکده بکنمیوب ترک ایله عمرو ویردیکی اقچه یی استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

مسائل شتی فی البیع

زید موزوناتدن بر متاعنی عمروه بیع ایتدکده اجرت وزنی زید عمرودن قبضنه لازم اولور الجواب زیده

کتاب الصرف

زید شو قدر زولطه سنی عمرو صرافه شو قدر التون ویر دیوب ویروب عمرو دخی الوب التونلری ویره جک اولدقده صکره زید التونلری قبض ایتمدین زید عمرودن مفارقت ایدوب بعده عمرو زولطه لرک مثللرینی عمرودن طلب ایتدکده عمرو اولقدر التون ال دیوب زولطه لرک مثللرینی ویرممکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو صرافه بربری ایچون بر آیدن صکره بکر شو قدر پاره ویرمک اوزره التنش درهم بر دنک کلور شو قدر عدد ویر

سئل عن السلم فی التبن وزنا وعددا هل یصح اولا وکذلک شروط السلم ام لا

اجاب نعم یصح من فتاوی ابن نجیم

ولا یجوز السلم فی الدبس قال فی جواهر الفتاوی من کتاب الاجارة لو جعل الدبس اجرة من الاجارات لا یجوز السلم وزوات الامثال لان النار عملت فیه ولهذا لا یجوز السلم فیه فلا یجب من الذمة حتی لو کان عینا جاز انتهی

منح الغفار من باب السلم

وله الخیار اذا راه ای للمستصنع اذا رای المصنوع وللصانع منعه قبل ان یراه لانه لا یتعین الا باختیار المستصنع وقبل ان یراه وکان له ان یبیعه لعدم ورود اذا راه ورضی به لیس له ان یبیعه زیلعی فی باب السلم

اجرة الکیل وعد المبیع ووزنه وذرعه علی البائع عقد الاجر فیها باب الخیارات

اعلم ان الصرف الذی یوجب بطلان العقد من الصرف ان یتفرق المتعاقدان بابدانهما عن المجلس قبل التقابض کل واحد منهما فی جهة او یذهب احدهما ویبقی الاخر هذا وفی السراجیة بحیث لا یراه الاخر الوقف معتبر یوجب بطلان العقد سواء کان العقد بینهما بین کدرهم والدنانیر او احدهما بالاخر او کان عینا کالاوانی والقلب بالرجاسه فی اواسط

الفصل الاول فی کتاب الصرف

زرلنه ویروب بعده هر بری ایچون اولقدر پاره‌یی المدین زوق
طقان اقچه‌یه رایج اولمغله زید اولقدر زرلنه‌یی عمرودن طلب
ایتدکده عمرو قبولمزه بناء هر بری ایچون یکرمی سکز پاره ویررم
دیوب اول مثللو اولقدر زرلنه‌یی ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید کمسنه‌یی بلا ضرر تخلیص ممکن اولمیان الخود جواهر ایله مرصع
اولان بر قاشنی عمروه سکز یوز غروش مقابله‌سنده بیع
وتسلیم ایدوب بعده قبل نقد الثمن زید وعمرو متفرق
اولدقلرندنصکره عمرو بیع مزبورک عدم جوازینه بناء
اول قاشنی زیده رد ایتمک مراد ایتدکده زید المزبور
عمروی بیع مزبوره بناء ثمن ویرمکه جبره قادر
اولورمی الجواب اولماز

کتاب المداینات

دیون کثیره‌سی اولان زید ملک منزلنی دایینلرندن عمروه
شو قدر اقچه دین مقابله‌سنده بیع وتسلیم وثمننی دیننه
تقاص ایتسه زیدک سائر داینلری عمروه زیدک
مالی دیوننه وفا ایتمامکله منزلی سندن الوب تکرار
بیع وثمنی دینلرمزه گوره اقتسام ایدرز دیمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید دائنی عمروه دینی جنسندن اولان شو قدر اقچه‌سنی ابراء
ایتدکدنصکره زید دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده
فوت اولسه زیدک حصه‌سنه مبلغ مزبوردن دینلریله اصابت
ایدن مقداری رأی حاکمله عمرودن المق استدکده عمرو
مجرد دینه تقاص ایدرم دیوب ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه باکه برکمسنه‌دن درتیوز غروش قرضی الیویر
دیوب رجاسی اوزرینه التزام ایله بعده بن سکا ربح
ویره‌یم دیو امر ایتمکله عمرو بکردن درتیوز غروش قرض
الوب ویرسه تمامنه دکین التمش غروش ربح التزام
ایدوب دیه درتیوز غروشی زیده ویردکدنصکره حالا زید
سنه تمامنده درتیوز غروشی عمروه ویردکده عمرو

ربح مزبوری دخی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه عرصه‌سنده کندی مالکله بنم ایچون شو قدر اوطه بنا
ایله بعده اوطه‌لری اخره ایجار ایتدکده مصروفکی اوطه‌لرک
اجاره‌سندن ویررم دیمکله عمرو زیدک عرصه‌سی اوزرینه
کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایدوب
زید ایچون اولقدر اوطه بنا وزیده تسلیم ایلسه حالا عمرو مصروفنی
زیددن طلب ایتدکده زید عمروه مصروفکی اوطه‌لرک اجاره‌سندن
ویرمک اوزره تأجیل التمشیدم اوله اولیجق اجاره حاصل
اولدقجه علی مهل ال دیوب حالا ویرمامکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

٩ زیدک عمرو ذمتنده قرضدن بیک التیوز غروش حقنه
بکر کفیل اولدقدنصکره زید عمروه درت بیک بریوز
التمش غروش دخی ویروب اول درت بیک بریوز
التمش غروش حقنه بشر کفیل اولدقدنصکره عمرو زیده
ایکی بیک غروش ویروب عمرو بن زیده ویردیکم ایکی
بیک غروشی بشرک کفیل اولدیغی درت بیک بریوز
التمش غروش دینم ایچون ویرمشیدم دیسه عمرو قولیله
تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

مصر قاهره‌ده متمکن شقاوت وسعی بالفساد ایله بعضیلری
قتل اولنوب بعضیلری فرار ایدن کمسنه‌لرک ضبط
ونظر تنزه اولوب محلول اولان میری قریه بر طرف سلطنت
علیه‌دن آخر کمسنه‌لره معتاد اوزره حلوان تعجیل اولنور
شو قدر اقچه بدل مقابله‌سنده تفویض اولندقده اول مقتوللرک
دیون متعینه‌لری شرعا اول حلواندن ادا اولنمق اقتضا
ایدرلوخسه ترکه‌دن موجود اولان عروض وعقارلرندن
ادا اولنمق اقتضا ایدرمی الجواب ذکر اولنان قرا حلوانی
اموال میریدن کرمال بیت المال مسلمین ندر مزبورلرک
اموالندن دکلدر بناء علیه دینلری حلواندن ادا اولنمق
مشروع دکلدر قوملردن مقتول اولنلرک دیونی
ترکه‌لرندن ادا اولنور فراریلرک دیونی دخی ملکلرندن
ادا اولنور لکن فراریلر کندیلری حاضر اولمدقجه باعوذ

رجل له عند رجل
ودیعة وللمودع علی صاحب
الودیعة دین هو من جنس الو
دیعة لم تصر الودیعة قصاصا
بالدین قبل ان یجتمعا علیه وبعد ما اجتمعا
علیه لا یصیر قصاصا ایضا ما لم یرجع الیه
اهله فیأخذها وان کانت فی یده فا
جتمعا علی جعلها قصاصا لا یحتاج الی شیء
غیر ذلک ومتی صار دینا صار قصاصا
ذخیره من الصرف فصل العاشر

او برهن لشیء والتزام ربح علیه ان
یؤدیه الاجر الیه تفعل لا یصح ولا یرجع
لعدم صحة الامر   بزازیه من نوع
التوکیل بالاقراض والاستقراض
ومثله فی الذخیرة البرهانیة فی
اواخر المداینات قبیل صحیفة من الفصل
العاشر من المنصرفات

٩
وفی المحیط لو کان له مال کفیل فاداه الاصیل
ولم یبین فهو بینهما لانه یتنوع التنجیح بلا امر
وجرح وکذا لو کان بکل نصف منه کفیل علی حدة
فادی الاصیل نصفا منه وقال هو عما کفیل
به فلان فهو عنه لانه جعل نفعه لاحدهما بجمله
ویقع عنه فیصدق فیه   فی کفالة الصمامات
الفصله

وكيللر اولمادقجه وموتلري ثابت اولمادقجه دائنلر
مطالبه يه قادر اولمازلر

زيد عمرو متوفانك ورثه سندن عمرو ذمتنده شو قدر اقچه
حقم وار در تركه سندن ويرك ديدكده ورثه اولقدر اقچه
حقي وار ظنيله تركه سندن اولقدر اقچه زيده ويروكلرندن
صكره زيدك عمرو ذمتنده اصلا حقي اولمديغي ظاهر
اولسه ورثه مبلغ مزبوري زيددن استرداده قادر اولورلر
الجواب اولورلر اقرار ايدوب ويرمديلرسه

زيد متوفانك ورثه سندن عمرو زيدك بكره اولان شو قدر
اقچه دينني كندو مالندن ادا ايتدكدنصكره تركه زيده رجوع
ايتمديكن تركه هلاك اولسه عمرو زيدك دينني ادا ايتدم
ديو ساير ورثه دن حصه المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

نوع في القروض

زيد مصر قاهره ده عمرو ه شو قدر اقچه ويروب ال معارفكه
صرف ايله ديوب قرض يا هبه ذكر اولنماسه مبلغ مزبور
قرض مي اولور يوخسه هبه مي الجواب قرض اولور
بو صورتده عمرو مبلغ مزبوري سفينه سي مصارفنه صرف ايدوب
بعده دريا ده سفينه سيله اثنا نبوله كلوركن سفينه هوزنده
هلاك اولسه حالا زيد مبلغ مزبوري عمرو دن طلب ايتدكده
عمرو زيده سن اكر سفينه نك هلاك اولورسه مبلغ مزبوري
سندن طلب ايدوب المايم ديو وعد ايتمشيدك ديو
ويرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

الني درهم بردنك كلور جديد زولته سكسان براقچه يه رايج
ايكن زيد عمرو ه شو قدر زولته ايلديكدنصكره زولته طقسان
اقچه يه رايج اولسه حالا عمرو زيده وير ديكي زولته لرك
مثللريني زيددن طلب ايتدكده زيد الويغ زولته لرك
هر برين سكسان براقچه حساب ايتمشيدم ديو هر برينه
مقابله سنده سكسان براقچه آل ديوب مثللريني ويرمكه
قادر اولورمي الجواب اولماز

خالص العيار اولوب ياخود خالصي غشنه غالب يا مساوي
اولان نقودك استقراضلري وزنا في ولدر يوخسه

عددا مي الجواب وزنا لازمدر عددا جايز دكلدر
بو صورتده وزن و مقداري مضبوط و معلوم اولان نقود
مغشوشه بي اليوم خلقك بينلرنده تكرار وزن اولنمدين
بطريق القرض الوب ويردكلرنده حكم شرعي نه وجهله در
الجواب عن اصل نقود مزبوره نك وزن و مقداري معلوم
و مضبوط اولوب حادث نزاعه مؤدي تفاوتي اولماغله
قرض طريقيله النوب ويرلدكده تكرار وزن اولنميوب عددا
النوب ويرلمكده باس يوقدر معتاده وزنا النوب
ويرلمش اولدرمكر مقطوع الاطراف اوله بو صورتده
عددا جايز اولماز تكرار وزنه محتاجدر

كتاب الكفالة فصل فيما يصح الكفالة وما لا فيتنجز او يعلق او موقتا

زيد عمرو و بكر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقكي بن ويره يم
ديو وعد ايلسه مجرد بو وعد ايله زيد مبلغ مزبوره كفيل اولمش
اولورمي الجواب اولماز

زيدك عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقي اولوب بكر زيده ضمنت
لك ما على فلان و قبضه منه وادفعه اليك معناسنه سنك عمرو
ذمتنده اولان مبلغ مزبوركي ادا سنه كفيلم ديه مجرد بو
ديمكله مبلغ مزبوره كفيل اولمش اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرو ه بكرك ذمتنده قرضدن ساكه اولان دينينه كفيل و
ضامنم ديوب لكن بكرك دينينه مقداريني بيان ايتمسه
وقت كفالتنده عمرو بكرك ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقي
اولديغي بينه عادله ايله ياخود زيدك اقراري ايله ثابت
اولمغله مبلغ مزبوري كفالت مزبوره يه بنا زيددن طلب
ايتدكده زيد عمرو حين كفالتده مقدار دين بيان اولنمامغله
كفالت صحيحه اولماز ديو ويرمكه قادر
اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرو ه شو قدر اقچه قرض ويره جك اولدقده بكر زيده سنك عمرو ه
ويره جك اولديغك اولقدر اقچه يه كفيلم ديوب بعده برقاچ
كون مرورنده زيد عمرو ه اولقدر اقچه قرض ويرسه حالا زيد
مبلغ مزبوري بكردن المغه قادر
اولورمي الجواب اولور

احد الورثة اذا قضي دين التركة من ماله
ثم هلكت التركة قبل ان يرجع فيها ثم ورثوا
في ميت اخر لا يكون للذي قضي دين الميت
الاول ان يرجع في تركة الميت الثاني
لان القاضي انما قضي الدين من خالص
ماله ليصير ذلك دينا في مال الميت
الثاني من الدرر والغرر في العصر
الثاني من كتاب المداينات

وفي السراجية اذا وقع الى اخر توبا فقال
اكسر تفسك كان هبة تخلاف ما اذا
دفع اليه دراهم وقال انفقها حيث
يكون قرضا منح الغفار

قال للطالب ضمنت لك ما على فلان ان اقبضه
منه وادفعه اليك ليس هذا بكفالة و
معناه ان معاضاه له ويد فعه اذا اقبضه
منه وعلى هذا معاني كلام الكفالة الناس
بزازيه في الاول من كتاب الكفالة وهذا
في اوائل كفالة الذخيرة والمحيط الرضوي
والمحيط البرهاني والتاتارخانيه
من الكفالة

وان كفل بمالك عليه فبرهن المجهول ضمن ما ثبت
بالبينة وان لم يقم بينة فالقول للكفيل
مع يمينه قهستاني في الكفالة

قوله لانه كفيل بمال عليه فبرهن على الف
لزمه الثابت بالبينة كالثابت عيانا
بحر رايق من الكفالة

زید قولی عمرویی بکره اتمش سکه غروشه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدن
صکره بکر قول مزبور عمرو اباق ایدر دیدکده زید عمرو اباق ایدرسه
بن قیمتنه ضامن و کفیلم دیسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده عمرو بکرک یدندن بر آی مرورنده اباق ایتمکله
بکر زیدی قاضی یه کتوروب عمرویی بولاویر یا خود قیمتنی ضامن
اول دیو دعوا و قاضی مزبورلری فتوایه حواله ایدوب اول
بلده نک مفتیسی دخی کفالت مزبوره صحیحه در قیمتی لازم
اولور دیو فتوا ویرمکله قاضی اول فتوا ایله عملا عمرونک قیمتنی
زیده حکم ایدوب الیویرسه قاضینک حکم مزبوری تعمدا
اولمیوب اول فتوایه اعتمادا خطا اولمغله مبلغ مزبوری
قاضی یه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه بر بلده نک سردارلغنی الیویرمک ایچون عمرو زیده
یوز غروشی ویره یم دیو وعد ایدوب زید عمرونک او زرینه
اول یوز غروشی دین اتمک ایچون عددی نا معلوم بر مقدار
اقچه ایله کیسه یی عمروه ویروب بانکه یوز غروش دینک واردر
دیدکده عمرو دخی وار دیوب بعده عمرو الینده اولان
اقچه ایله اول کیسه یی زیده ویر دیو بکره ویروب بکر دخی
زیده ویرسه بعده بشر مبلغ مزبوره کفیل اولسه کفالت
مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه زیدک
غیابنده بکر کفیل اولوب زید یا وکیلی فضولا مجلسده
کفالتی قبول ایتمش اولمسه کفالت مزبوره صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده اول مجلسده قبول ایتمدین بکر نفسنی کفالت
مزبوره دن اخراجه قادر اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو اشتراکا مالک اولدقلری شو قدر اقچه یی معا
بکره اقراض و تسلیم ایتدکلرنده زید مبلغ مزبوردن
عمرونک حصه سنه کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر رطوب بزر بو باغی اولان عمرو یه بومبه ایچون

والکفالة بالمال تصح ولو کان مجهولا اذا کان دینا صحیحا وهو ما لا یسقط الا بالاداء او الابراء منح فی الکفالة

ولا تصح الکفالة الا بقبول المکفول له فی مجلس العقد وهذا عند ابی حنیفة ومحمد وقال ابو یوسف یجوز اذا بلغه فاجاز والخلاف فی الکفالة بالنفس والمال

دیو دکره بکر بن بو بزره کفیلم دیسه کفالت مزبوره صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو اول بزرلری الوب فرار ایلسه زیده کفالت مزبوره یه
بناء سا که ضمان لازم اولور دیو بکرک تغلبا شو قدر اقچه سنی
السه بکر مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر تفنکنی بیع ایچون عمرو دلاله ویردکده بکر زیده اکر عمرو سنک
تفنکنی اضاعت و استهلاک ایدرسه بن کفیل و ضامنم دیسه
کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید عمروه اکر بکر ذمتنده حقک ظهور ایدرسه بن ضامنم و کفیلم
دیوب بعده عمرونک بکر ذمتنده اصلا حقی ثابت اولمسه
عمرو مجرد وجه محرر اوزره کفیل اولمشیدک دیو زیددن نسنه
الغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مشروطیت اوزره متولیسی اولدیغی وقفک عقاراتنی
بر قاچ کمسنه لره اجاره شرعیه ایله ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره
وقف مزبورک مرتزقه سی اول کمسنه لره افلاس طاری
اولوب اجارات عقارات مزبوره ضایع اولورسه کفیل
اولورمیسن دیدکلرنده زید بن اجارات مزبوره یه کفیل
و ضامنم دیسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

اشقیادن بر قاچ کمسنه زیدک عیالنه تعرض مراد ایتدکلرنده
زید عمرو و بکره مزبورلر ایله مقاتله و دفع ایدیویرک اکر دفعه
تصدی ایتدیککزده مزبورلر سزک مالکزی تغلبا الورلرسه
بن کفیل و ضامنم دیوب بو وجهله کفیل اولدقدنصکره
عمرو و بکر مزبورلری دفع ایچون مقاتله ایتدکلرنده مزبور
لر عمرو و بکرک ایکی بارکیرلرین غصبا اخذ و فرار
ایلسه لر عمرو و بکر اول بارکیرلری زیده تضمینه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروه سنک بکر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه
حقکه کفیل اولدم دیدیکی مجلسده عمرو قبول ایتمیوب
بعده عمرو مجلس آخرده زیدک کفالتنی قبول ایتدم دیسه
کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

ولو قال للمودع اوالمغصوب منه کفلت لک بالعین ضمانا جاز وکذا فی کل امانة

وکیل البایع اذا ضمن الثمن للموکل عن المشتری لا یصح لانه یلزم المطالبة علی نفسه وانه باطل وکذا الوصی

ولا تصح الکفالة الا بقبول المکفول له فی مجلس العقد وهذا عند ابی حنیفة ومحمد وقال ابو یوسف یجوز اذا بلغه فاجاز والخلاف فی قولهما والتنفیع وغیرهما یصح

اشقیادن زید مقابلی عمروك جسنده ایكن عمرو زیدی
اطلاق ایتمك مراد ایتدكده بكر عمروه زیدی اطلاق ایدرسك
قورقم بنم منزلمی باصوب مالمی نهب و اولادمی و خود
زوجه می قتل ایدر دیدكده عمرو بكره اگر زید منزلكی باصوب
مالكی نهب و اولاد و زوجه كدن برینی موجب دیت اولان قتل ایله
قتل ایدرسه بن ضامنم و كفیلم دیوب زیدی اطلاق
ایله بعده زید بكرك منزلنی باصوب شو قدر مالنی
نهب و غارت و زوجه سنی موجب دیت اولان قتل ایدوب
ابنه بكر مال مرقومی و هندك سائر ورثه سی هندك دیتنی
كفالته بناءً عمرودن تضمین و اخذه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروی بكره خدمتكارلغه بناءً شو قدر غرشه زید بكره اگر
عمرو سنك مالكی سرقه ایدرسه بن كفیل و ضامنم دیسه
كفالت مزبوره صحیح اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو بكرك بابندن فرار ایتدكده بكر زیده
عمرو شو قدر اقچه می سرقه ایتمشیدی كفالت مرقومه یه
بناءً ضامن اول دیو دعوی و زید انكار ایدوب عمرو
غائب ایكن بكر زیدك اوزرینه اقامت بینه ایله
سرقه یی مسموعه اولورمی الجواب اولماز عمروك حضوری لازمدر

زید مرض موتنده عمروك بكره ثمن مبیعدن اولان
شو قدر اقچه دینه كفیل اولوب بعده فوت اولسه
ورثه سی تركه سنك ثلثی مساعد اولدیغی مقدارده كفالتی
حكم تنفیذه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بر قریه اهالیسندن زیدك اوزرینه طام بیقیلوب
هلاك اولدقده ورثه سی كشف ایتدرمدن دفن
مراد ایتدكده قریه مزبوره اهالیسی ورثه یه زیدی كشف
ایتدرمدن دفن ایدرسكز اهل عرف طرفندن بر ذات
عشر دیت الورسه بز ضامنز دیوب بعده زیدی دفن
ایتدكلرندنصكره اهل عرف طرفندن عمرو قریه مزبوره
اهالیسندن عشر دیت نامیله شو قدر اقچه السه
قریه مزبوره اهالیسی مبلغ مزبوری ورثه یه تضمینه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

قال محمد رحمه الله فی الجامع رجل ضمن عن رجل
بما ذاب له علیه ثم غاب المكفول عنه
واقام الطالب بینة علی الكفیل ان له علی الغائب
الف درهم فانه لا یقضی له بذلك
لا علی الكفیل ولا علی الاصیل
فی الرابع عشر من كفالة
الذخیرة

كفالة یكون فی الشفعة كثیرة
مجمع الفتاوی فی الكفالة

جهالة المكفول عنه من
الكفالة المضافة كقوله ما ذاب لك
ان شیئا فانا كفیل یمنع جوازها
لا فی الكفالة المرسلة فصولین
فی ٣٠

بو صورتده

بو صورتده قریه مزبوره اهالیسی ورثه نك تعلیق اولدقلری اقچه یی
الشی اولسه لر ورثه مبلغ مزبوری قریه مزبوره اهالیسندن
استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروه تجارتخانه منزلمی شو وجه اوزره بنا ایدیور دیوب عمرو اول
وجه اوزره بنا ایدرسه معمار آغاسی تجریم ایدوب نه قدر جریمه
اقچه سی اولورسه بن ضامنم دیدكدنصكره عمرو زیدك منزلنی دیدیكی
وجه اوزره بنا ایتدیكیچون معمار آغا عمرودن بغیر حق شو قدر
اقچه جریمه سنی السه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

ابناء سبیلدن بر مخوف طریقه سلوك ایدن مخوف ایدوب كتمكله
اول طریقه طرف دولت علیه دن دربندجی تعیین اولنمغله
عمرو و بكر زیده اول طریق مخوف دكلدر اول طریقه سلوك ایله
اگر مالك اخذ اولنورسه بز ضامن اولورز دیمكله زید اول
طریقدن سلوك ایدركن شو قدر مالی اخذ اولنسه زید اول
طریقده اخذ اولنان مالنی عمرو و بكره تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی الكفالة موقتاً و مؤجلاً

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه حقنه بكر
كفیل اولور اولدقده اوتوز بر گونه دك كفیلم دیوب بو وجهله
كفیل اولسه زید اوتوز بر گون مرور ایتدكدنصكره مبلغ
مزبوری كفالتنه بناءً بكردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر حقنه بكر كفیل
اولور اولدقده طقسان بر گونه دك كفیلم دیوب بو وجهله
كفیل اولسه زید طقسان بر گون مرور ایتمدین بكری كفالت مزبوره یه
بناءً بكری مطالبه یه قادر اولورمی الجواب طقسان
بر گون مرورنده مطالبه ایدر

زیدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بكر كفیل
اولور اولدقده بر گوندن شو قدر گون تمامنه دك كفیل
اولوب اول قدر گون مرور ایتدكدنصكره كفالتدن بری اولمق
اوزره موقت كفیل اولدم دیسه اول قدر گون مرور ایدیجك

كفیل عن انسان مالا او نفسا الی شهر فانما
یطالبه بعد الشهر وهو صحیح ولوالجیه من الكفالة

ولو قال انا كفیل من الیوم الی عشرة ایام نصیر
كفیلا فی الحال واذا مضت العشرة لا یبقی
كفیلا فی قولهم لانه وقت الكفالة له
بعشرة ایام والكفالة مما یقبل التوقیت
فی كفالة قاضیخان كذا فی
الواقعات الصدر

زيد كفالت مزبوره يه بناءً بكردن ثمنه المغه قادر
اولورمى الجواب اولماز

زيدك عمرو ذمتنده ثمن مبيعدن اولان شو قدر اقچه حقنه
هند بو كوندن شو قدر كون تمامنه دك كفيل اولوب اولقدر
حول مرور ايتدكدنصكره كفالتدن برى اولمق اوزره موقتا
كفيل اولدم ديه اولقدر كون مرور ايدنجك زيد كفالت
مزبوره يه بناءً هنددن ثمنه المغه قادر اولورمى
الجواب اولماز

زيدك عمرو ذمتنده ثمن مبيعدن اولان شو قدر اقچه حقنه
هند بو كوندن شو قدر كون تمامنه دك موقتا كفيل
اولسه زيد مدت مزبوره ايچنده مبلغ مزبورى كفالته
بناءً هنددن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرو ذمتنده ثمن مبيعدن اولان شو قدر اقچه سنى
اجل معلوم ايله تأجيل ايتدكدنصكره بكر مبلغ مزبوره
كفيل اولسه زيد قبل حلول الاجل مبلغ مزبورى بكردن
المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

نوع فيما يصح به الكفالة وما لا منجزا او موقتا

زيد منتوبسى اولديغى نقود موقوفه دن عمرو به شرعا معامله ايله
وير ديكى شو قدر اقچه يه كفيل اولسه كفالت مزبوره صحيحه
اولورمى الجواب اولماز

تمييز اولميان زيد صغير عمرو ده شو قدر دين اقرار ايدوب بكر
دخى مبلغ مزبوره كفيل اولسه كفالت مزبوره صحيحه
اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروك شو قدر رأس اشباسنى عمرو كنده يه برمقدار اقچه قرض
ويرمك شرطيله عمرودن ثمن معلومه اشترا و قبض ايتدكدن
صكره بكر ثمن مزبوره كفيل اولسه كفالت مرقومه صحيحه
اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنى قبضنه بكرى توكيل
ايتدكدنصكره بكر مبلغ مزبورك برمقدارينى قبض ايدوب
بر نده ايكن بشر بكرك يدنده اولان مقدار مرقومه بن كفيلم
ديوب بو وجه اوزره كفيل اولسه كفالت مزبوره صحيحه
اولورمى الجواب اولماز

وان كفل بمالم يذكر الاجل يجب على الكفيل كما وجب
على الاصيل حالا او مؤجلا من المفتى
من الكفالة

قوله وبالثمن للموكل اى اى وبطلب كفالة الوكيل
الموكل بالثمن وكفالة المضارب رب المال
بالثمن فيما باعه لان حق القبض لهما بجهة
الاصالة في البيع او باعا شيئا وضمنا الثمن
عن المشترى فيهما كالوكيل والمضارب
بحر في الكفالة

وكفالة المال تصح لو كان مجهولا اذا كان دينا
صحيحا وهو ما لا يسقط الا بالاداء او الابراء
تنح من الكفالة

ولو كفل بالثمن ثم ظهر فساد البيع يرجع الكفيل
على البائع وان شاء على المشترى وهو على
البائع ولو كان المشترى على البائع من الفصل
الثانى في كفالة العاسه كذا
في البحر

واما الكفالة بالاعيان فهى انواع ثلثة احدها
الكفالة بعين هى غير مضمونة بنفسها
لو هلكت كالوديعة ومال المضاربة والشركة
لا يصح اصلا في باب الكفالة بالدعوى ايكه
من محيط الرضوى من منيه

ولو قال لسلطان نفسه به بهذا المال في ... ابنه
مبتدئ في معنى الشرط فلان اذا لم قال على اته
يعنى عند ... فصولين في الفصل والعشرين

زيد والى

زيد والى عمروك جاريه سى هندى ترجانلو الجون استدكده عمرو
ويرميوب جايز كه ظلما اليفوز ديدكده بكر عمروده هندى وير
اكر زيد هندى ظلما اليفورسه بن ضامن و كفيلم ديوب
بو وجهله كفيل اولمغله عمرو دخى هندى زيده ويروب بعده
طلب ايتدكده زيد ويرميوب هندى ظلما اليقوسه عمرو
هندى بكره تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد قولى عمرو ايله بكرك اوطه سنده مسافرا نازل اولوب
زيد عمرى محافظه يه مشغول اولدقده بكر زيده كندى صفاكده
اول اكر عمرو فرار ايدرسه بن كفيلم وضامنم ديوب اول
كيجه عمرو بكرك منعسز فرار و غيبت ايلسه زيد عمروك قيمتنى
بكره تضمينه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرك قولى بكرى غصبا اخذ ايتدكدنصكره عمرو زيدى
مواخذه ايتدكده بشر بن زيدك مغصوبى اولان بكره
كفيلم زيدى مواخذه ايتمه ديمكله عمرو زيدى مواخذه دن ترك
ايتدكده بكر زيدك يدنده هلاك اولسه عمرو بكرك قيمتنى بشردن
المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد هندك جاريه سى اولمق اوزره عمروك قولى بكر مقابله سنده
بطريق المقايضة بيع وتسليم و بكرى قبض ايتدكدنصكره بشر
ذركه كفيل اولوب بعده زيد بكرى استهلاك ايتدكدنصكره
هند عمرودن بن حرة الاصل ديو دعوى و عمرو انكار ايدروب
هند مدعاسنه اقامت بينه ايتمكله حريتنه حكم اولنسه حالا
عمرو بكرك قيمتنى بشردن المغه قادر اولورمى
الجواب اولور

زيد عمروده مديونك بكر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر
اقچه سنكى فلان زمانه دك بكر ادا ايتمزسه مبلغ مزبوره بن
كفيل وضامنم ديوب بعده اول زمان مرور ايتمدن مقدم
بكر قبل الادا فوت اولسه عمرو مبلغ مزبورى كفالت مزبوره يه
بناءً زيددن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد شو قدر رقبه نلرين عمروده بيع وتسليم ايتدكدنصكره عمرو
نور رقم قبو نلردن حرز ايدرم ديدكده زيد عمروده اكر
قبو نلردن حرز ايدرسك ضررينه بكر كفيلم ديوب بعده اول

وتصح ايضا بقوله كفلت عنه بما يدركك
في هذا البيع يعنى اذا استحق البيع في يد المشترى
والزمه غرامة الثمن وهذا هو ضمان الدرك
وهو الرجوع عند استحقاق المبيع منح
من الكفالة

رجل كفل بنفس رجل ان لم يواف به غدا فعليه
ما عليه فمات المكفول عنه قبل مجيء الغد
يلزم المال جواهر الفقه وب
في الباب الثاني من الكفالة
من الفصولين في

وضمان الخسران باطل لان الضمان لا يكون
الا مضمونا والخسران غير مضمون ولو قال
البائع في السوق على ان كل خسران يلحقك
فعلى وقال المشترى التهد ان ابق عبدك
فعلى لم يصح منح من الكفالة وكذا
في الدرر

ولو ان رجلا قال ان ابق عبدك فانا ضامن جاز فصولين في

ولو ادى ... ان كان مضمونا ... فانا ضامن ... المغصوب
... ان كان ... المغصوب ...
... في الفصل ... الكفالة

اول تبونلرك بعضيسي عمروك يدنده هلاك اولوب عمرو
ضرر ايله مجرد بو بلديكله زيده ضمان لازم
اولورمي الجواب اولماز
زيد زيدك سفينه سيله آق دكزده كيدركن اثناء طريقده
فورتنه ظهور ايتدكده سفينه ده اولان عمرو زيده شو قدر
متاعك درياية القا ايله بن ضامن وكفيلم ديدكله زيد اول
قدر متاعي درياية القا ايتسه حالا زيد مجرد بو بلديكله
امتعه مزبوره يي ضامن اولديو عمروه جبره قادر
اولورمي الجواب اولماز

نوع في الكفالة بالنفس

زيد عمروك مديوني اولوب مكاني معلوم اولميان غائبك
نفسنه كفيل اولسه كفالت مزبوره صحيحه اولورمي
الجواب اولماز
زيد عمروي ضرب ايتدكدنصكره بكر زيدك نفسنه كفيل اولوب
بعده زيد فرار ايدوب مكاني معلوم اولمسه عمرو زيدي
بول ديو بكره جبره قادر اولورمي الجواب اولماز

نوع فيما لا يصح الكفالة منه ومنها

زيدك عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقنه بكرك ام ولدي هند بكرك
امرنسز كفيل اولسه زيد مبلغ مزبوري بكردن ياخود هند
ازاد اولمدين هنددن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

فصل فيما يقع به البراءة ومالا

زيد عمروي بغير حق قتل ايتدكدنصكره بكر زيدك نفسنه كفيل
اولوب بعده زيد فرار ايتمكله ورثه سي بكره زيدي بول
ديدكلرنده بكر زيدك مكاني معلوم دكلدر ديوب ورثه
دخي بكري تصديق ايتسه لر ورثه نك زيدي بول ديو بكري
مطالبه لري ساقط اولورمي الجواب اولور
زيدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه
بكر كفيل اولدقدنصكره عمرو كندو مبلغ مزبور مقابله سنده
زيده شو قدر بغداي بيع وتسليم ايدوب بعده اشبو
بغداي مستحق چيقوب بعد الاثبات والحكم بغدايي
زيددن السه زيد مبلغ مزبوري كفالت مزبوره يه بناء

ولو كانا في سفينة فخافا الغرق فقال لصاحبه الق متاعك على ان متاعي بيننا فالقاه ضمن نصف قيمة متاعه كذا عن ابي يوسف ولو قال خرجي ليبنين في السفينة فهو علينا بالحصص فهو باطل وخرجي بمتاع صاحبه خوف الغرق ضمن من العمادي الغائبة في الكفالة كذا في كفالة التاتارخانية

ولو كفل بنفس رجل غائب لا يعرف مكانه لا يصح لحصول ... في التصرفات الفاسدة بعد اثني عشر ورقة

ولا جبر يكون عليها اي لا يجوز للقاضي جبر الاصيل على اعطاء الكفيل في حد او قصاص وفيه اشارة الى انه اجبر عليها في التعزيرات وكل جراحة بلا قصاص كما في المحيط قهستاني من الكتاب العاشر

وكفالة العبد وام الولد والمدبر بمال او نفس دون اذن المولى لا يجوز في حق المال وفي حق نفسه صحيح يؤخذ به بعد العتق بزازية في اول الكفالة

ولو قال لا علم بمكان المكفول به ان صدقه المكفول له سقط المطالبة وان لم يصدقه يحبس حتى يظهر عجزه فهل يحلف قال القاضي الامام لا مجمع الفتاوى كذا في البحر الرائق من الكفالة

وكذا لو باع الاصيل الطالب بدينه سقط فلو رد عليه بملك جديد عاد الدين على الاصيل فلم يعد على الكفيل وبا الفسخ في كل وجه يعود على الكفيل في كفالة البحر نقلا عن التاتارخانية

وفي الاستحقاق والرد بالقضاء منفسخ في كل وجه فيعود ما سقط حكماله في كفالة الضمانات

بكردن

بكردن طلب ايتدكده بكر بيع مزبوره بناء كفالتدن خلاص
اولمشيدم ديوب ويرمكه قادر
اولورمي الجواب اولماز
زيدك عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنه بكر كفيل
اولدقدنصكره عمرو ملكي منزلني مبلغ مزبور مقابله سنده
وفاء زيده بيع وتسليم ايتدكدنصكره زيد وعمرو فسخ عقد
ايدوب منزلي عمرو ضبط ايلسه زيد كفالت مزبوره يه
بناء بكردن نسنه المغه قادر اولورمي الجواب اولماز
زيد متوفي ابيسي اولديغي نقود موقوفه دن عمروه معامله شرعيه ايله
شو قدر اقچه قرض ويردكدنصكره بكر مبلغ مزبوره كفيل
اولوب بعده عمرو مبلغ مزبور مقابله سنده بر عقاريني
زيده بيع وتسليم ايتدكدنصكره بكر اول عقاره مستحق
چيقوب بعد الاثبات والحكم عقاري زيددن السه
حالا زيد مبلغ مزبوري كفالتنه بناء بكردن طلب
ايتدكده بكر مجرد عقار مزبور دين مقابله سنده بيع
اولنمغله كفالتدن خلاص اولمش اولورم ديوب ويرمكه
قادر اولورمي الجواب اولماز
زيدك قرنداشي عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر
اقچه حقنه بكر كفيل اولدقدنصكره زيد فوت اولوب
عمرودن غيري وارثي اولماسه بكر كفالتدن بري
اولورمي الجواب اولور
بو صورتده زيدك فوتندنصكره عمرو دخي فوت اولسه
زيدك بعض كسنه لره اولان ديونلريني ادايه من جهة
الحاكم نصب اولنان وصيي كفالت مزبوره يه بناء
بكردن نسنه المغه قادر اولورمي الجواب اولماز
زيدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه
بكر كفيل اولدقدنصكره زيد مبلغ مزبورك شو مقداريني
اوزرينه عمرو ايله صلح اولوب لكن قبض بدل ايتمامكله
بدل صلحي كفالتنه بناء بكردن طلب ايتدكده بكر
مجرد عمرو ايله صلح اولنمغله كفالتدن بري اولمش اولورم
ديوب بدل صلحي ويرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

سئل عن كفالة ... ثم باع المديون من الدائن عقارا ثم استحق او رد بعيب ... هل يعود على الكفيل ... البيع بعد ... والكفالة ... في البزازية في الرابع ... في الرابع

واذا كفل عن رجل بمال وباع الاصيل من الطالب عبدا بذلك المال وسلمه اليه حتى برئ الكفيل من الكفالة حكما لبراءة الاصيل ثم استحق العبد من يد الطالب او رده الطالب بقضاء بالعيب عاد المال على الكفيل ذكر في الملتقط تاتارخانيه من السادس من الكفالة

واذا مات رب الدين فورثه الاصيل او وهب الدين للاصيل برئ الكفيل لانه ملك ما في ذمته فكانه اداه ملتقطات من الكفالة

واذا مات الطالب والمكفول عنه وارثه برئ الكفيل لان المطلوب وهو الاصيل ملك ما في ذمته فيبرأ وبراءة الاصيل توجب براءة الكفيل قاضيخان في مسائل السفتجة من كتاب الكفالة

وفي الكافي فان صالح الكفيل او الاصيل رب المال عن الف على خمسمائة برئ الكفيل في خمسمائة وان ادى الكفيل خمسمائة يرجع على الاصيل بخمسمائة ان اداها فقط ان كان بامره في كفالة التاتارخانية من العاشر

فصل في الرجوع على المكفول عنه

زيدك عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنده عمروك قولى بكر عمروك امريله كفيل اولوب زيد مبلغ مزبورى كفالتنه بناءً بعد العتق بكردن الدقدنصكره عمرو فوت اولسه بكر مبلغ مزبور رابله عمروك تركه‌سنه رجوعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمروك ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنده بكر كفيل اولدقدنصكره بكرك ذمتنه لازم كلن مبلغه بكرك امريله بشر كفيل اولوب بعده عمرو وبكر فوت اولمغله زيدك كفالت مرقومه يه بناءً مبلغ مزبورى بشردن السه بشر دخى مبلغ مزبورى بكرك تركه‌سندن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد بر متاعى عمروه شو قدر اقچه يه اجل معلومه ايله بيع وتسليم ايتدكدنصكره بكر عمروك امريله مبلغ مزبوره كفيل اولوب بعده قبل حلول الاجل بكر فوت اولسه زيد مبلغ مزبورى حالا بكرك تركه‌سندن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

بو صورتده بكرك ورثه‌سى مبلغ مزبورى قبل حلول الاجل عمرودن المغه قادر اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

زيد عمروك بكره اولان شو قدر اقچه دينه عمروك امريله كفيل اولدقدنصكره زيد مبلغ مزبور مقابله‌سنده قيمتى دين مزبوردن از بر قوشاغى بكره بيع وتسليم ايلسه حالا عمرو اول قوشاغك قيمتندن دين مزبور مقدارين زيده ويررسه زيد قناعت ايتميوب اول قوشاغك قيمتنى عمرودن تماما المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن بكر متوفى ذمتنده اينك بهاسندن اولان شو قدر اقچه حقنده بكرك حياتنده امريله كفيل اولمشيدك ديو دعوى وكفالتنى انكار ايتمكله مرافعه اولدقلرنده قاضى زيدك كفالت مرقومه يه اقامت ايلديكى بينه‌سنى قبول ومبلغ مزبورى زيده عمرودن الويردكدنصكره

عمرو

سئل عن عبد كفل عن مولاه باذنه فعتق فاداه او عكس
اي كفل سيده عنه بامره واداه بعد عتقه
لم يرجع واحد منهما على الآخر في ... الكفالة

وصحت الكفالة عن الكفيل لان موجب الكفالة التزام المطالبة وعلى الكفيل المطالبة فتصح الكفالة عن الكفيل كما يصح عن الاصيل
عناية للاكمل من باب كفالة الرجلين

سئل عن رجل كفل عن رجل بدين مؤجل على الآجل فهل اذا مات الكفيل يؤخذ المال المكفول به من تركته حالا ام لا اجاب نعم يؤخذ المال المكفول به من تركة الكفيل حالا ولا يرجع ورثته على المكفول عنه الا بعد حلول الاجل لانه باق في حق المكفول عنه كما في فتح القدير ومجمع البحرين شرح ... وصاحب المنح في الكفالة كذا في الخيرية

وكفل بالزيوف وادى الجياد يرجع على المكفول عنه بالزيوف نهاية في الكفالة

ادعى على رجل انه كفيل له عن فلان باجرة كذا فانكر فبرهن فادى ما كفل بالزام القاضي حكمت له بالرجوع على الاصيل قال لا يرجع وان صار مكذبا بما سمع بقضاء القاضي
شرح المجمع لابن الملك في كتاب الكفالة

عمرو بكرك امريله كفيل اولديغنى انكار ايتميوب وشاهدلر بزى تكذيب ايتمش اولماغله مبلغ مزبور رابله بكرك تركه‌سندن رجوعه قادر اولورمى **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو بكرك غنى ناشر يكى اولمغله بكرك مال تركه‌سندن حصه‌سندن عمروك ذمتنده اولقدر اقچه‌سى اولمغله بكرك ورثه‌سى مبلغ مزبورى عمرودن طلب ايتدكده عمرو مبلغ مزبورى كفالت مرقومه يه بناءً بكرك زيده اولان دينه ويرديكى مبلغ مزبوره تقاص ايدوب ورثه‌يه ويرمكه قادر اولورمى **الجواب** اولور

فصل في الدعوى في الكفالة وما يناسبه

زيد عمروك بكر ذمتنده اولان بيك اللى غروش حقنده بكرك امريله كفيل اولدقدنصكره عمرو مبلغ مزبورى زيده هبه وزيد دخى قبول ايلسه زيد مبلغ مزبورى بكردن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمروه شو قدر غروش قرض ويروب ديندر ديو اقرار ايدوب بكر دخى زيدك امريله مبلغ مزبوره كفيل اولدقدنصكره عمرو اولقدر اقچه‌يى بكردن كفالتنه بناءً طلب ايتدكده بكر مبلغ مزبورك شو مقدارى قرض ما عدا ربادر ديوب دعوا ~~...~~ دفع صددنده اولوب لكن دفعى مسموع اولمامغله مبلغ مزبورى عمرو تماما بكردن اخذ ايلسه حالا بكر زيده مراجعت مراد ايتدكده زيد مبلغ مزبورك شو مقدارى ربوا ايدى ديو تماما ويرمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بو صورتده بكر مبلغ مزبورى زيددن تماما اخذ ايتدكدن صكره زيد عمرودن مبلغ مزبورك شو مقدارى قرض ما عداسى ربوا ايدى ديو دعوى ومدعاسنه اقامت بينه ايله ما عداسنى عمرودن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمرودن بكر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنده كفيل اولمشيدك ويره ديو دعوى وعمرو دخى مبلغ مزبوره كفيل اولديغمدن صكره بكر مبلغ مزبورى ساكه تماما ادا وتسليم ايتمشيدر ديو دعوى ومدعاسنه اقامت بينه ايله

رجل عنده ودیعة لرجل ... على صاحب الوديعة
دين من جنس الوديعة لم ... صار صاحب الدين
فبرئ ... عليه ... ضامنا
... في الصرف ... الكفالة

الدائن او الابراء الدين عن الكفيل لا يرجع على المكفول عنه
واذا وهب يرجع في وكالة البزازية والفوائد
كذا في الدرر

وفي الاصيل ادعى الكفيل ان الالف الذي كفل من ثمن خمر فانه ليس بخصم لذلك حتى لو اقام البينة على اقرار الدائن لا تقبل ولو ادى الكفيل المال واراد الرجوع عليه فقال المطلوب المال من ثمن خمر واقام البينة لا تقبل ثم لو اقام على الطالب انه من ثمن تقبل
خلاصه في احكام الكفالة وكذا في البزازية

ولو اقام البينة على القضاء بعد الكفالة برئ الكفيل لان الثابت بالبينة كالثابت عيانا ولو قضاء الاصيل بعد كفالة الكفيل برئ الكفيل ايضا وكذا اذا اثبت ذلك بالبينة
في الفصل ١١ ... في الكفالة

زیدک مطالبه سندن خلاص اولوری **الجواب** اولور

زید عمرو وسنک بکره ذمتنده قرضدن شوقدر اقچه حقک واردر بن مبلغ مزبوره کفیلم دیوب بو وجهله کفیل اولدقدن صکره عمرو مبلغ مزبوری کفالتنه بنا زیددن طلب ایتدکده زید عمروه سن کفالتکدن مقدم مبلغ مزبوری بکردن دعوی ویکر انکار ایدوب متعاقباً که اقامت بینه ایدرم حاکم بکره یمین ویردب بکرده یمین ایتمکله حاکم سنی معارضه دن منع ایتمش ایدی دیو اولبابده کفالت مزبوره صحیحه اولمشدر دیوب عمرودن دفع ایدرب مبلغ مزبوری ویرمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروه بکر غائب ذمتنده قرضندن اولان شوقدر اقچه حقنه بکرک امریله کفیل اولمشیدک دیو دعوی وعمر کفالتی انکار ایتمکله مرافعه اولدقلری قاضی زیدک کفالته مرقومه یه اقامت ایتدیکی بینه سنی قبول و مبلغ مزبوری زیده عمرودن الیویردکدنصکره عمرو بکرک امریله کفیل اولدیغنی انکار ایتمیوب کفالتنه شهادت ایدن شاهدلری تکذیب ایتمش اولمغله مبلغ مزبور ایله عمروه رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن بکر ذمتنده ثمن مبیعدن شوقدر اقچه حقم اولان سن مبلغ مزبوره بکرک امریله کفیل اولمشیدک دیو بکرک غیابنده دعوی وعمرو بالکلیه انکار ایتدکده زید تدعاسنه اقامت بینه ایدوب موجبی ایله حکم اولندقدن صکره عمرو ادا ایتمدین بکر حاضر اولسه زید مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر زیده دینم یوقدر دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

حجاج طائفه سندن زید عمروک دوه لرینی مکه مکرمه دن شام شریفه وارنجه بنمک ایچون شوقدر اقچه یه استیجار ایدر اولدقده بکر مبلغ مزبوری بنلین ویرا اکر عمرو دوه لری الوب فرار ایدرسه مبلغ مزبوری بن ضامنم دیمکله زید مبلغ مزبوری عمروه ویروب بعده

منوره به

ادعی علی رجل انه الغائب الف درهم وانه هذا الکفیل عن الغائب بالالف التی له علیه بامره فهذا وما تقدم سواء یقضی علی الحاضر فیکون علی الغائب

فی قضاء الخانیه فی المجتهدات وفصله

قال محمد فی الجامع رجل ادعی علی رجل انه کفیل فلان الف درهم وعلیه بامره وجحد الکفیل ذلک واقام المدعی علیه دعواه البینه فالقاضی یقضی بالمال علی الکفیل وان حضر الغائب قبل دفع الکفیل یرجع الی المدعی کان للمدعی الخیار ان شاء طلب الکفیل وان شاء طلب الاصیل واذا ادی الکفیل رجع بما ادی علی الاصیل ولا یحتاج الی اعادة البینة ولا یکون للاصیل ان یخنع بجحوده الامر تاتارخانیه

فی العضو العشرین فی الکفالة

نا اثبات ایتمینجه ویرمم دیمکه صحیح

منوره به کلدکده عمرو دوه لریله فرار ایله بکر زیدک عمروده بتشین ویردیکی اجرتدن مدینه منوره یه کلنجه دک اولان مسافه اجرتدن ماعداسنی کفالت مزبوره یه بناءً زیده ویرمکه زید راضی اولمیوب بکردن زیادسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ذمتنده جهت کفالتدن شوقدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایدوب لکن کفیل اولدیغی اقچه نه جهتدن اولدیغنی بیان ایلمه دعواسی مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولدقلری قاضی زیدک دعوای مزبوره سنی استماع و اقامت ایتدیکی بینه سنی قبول ایدوب مبلغ مزبوری زیده حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی **الجواب** اولماز

باب فی احکام السفتجه

زید عمروه سفتجه طریقیله ویردیکی شوقدر اقچه نک تمسکنی عمروک سپارش ایتدیکی دیاراخرده اولان بکره کتوروب ویردکده بکر زیده مبلغ مزبوری ویره یم شوقدر کوندن صکره کل ال دیوب لکن ضمان والتزامی متضمنه کلمه سویلمامشکن بکر مبلغ مزبوری ویرمینجه زید عمرودن تمسکی قبول ایدوب ویره یم دیمشیدک دیو مبلغ مزبوری جبراً بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ما قول شیخ الاسلام فی زید من اهالی مدینة دمشق الشام اقرض عمرا الف درهم فکتب عمرو الی شریکه بکر التاجر ببلدة غلطه کتاب السفتجه لزید فبعد ذلک وکل زید بشرا فی قبض تلک الدراهم وارسل کتاب السفتجه معه الی بکر فلما جاء بشر بالکتاب الی بکر واداه بوکالته المحکیه وطلب ما فیه فقرأ بکر کتاب السفتجه وقبل وضمن ما فیه من الدراهم المزبوره فاداه تماما الی بشر والآن ندم بکر علی ما اداه واراد ان یستردّه من بشر فهل له ذلک ام لا افتونا ماجورین لکم الثواب من رب العالمین

الجواب لیس له ذلک

زید عمروه سفتجه طریقیله ویردیکی شوقدر اقچه نک تمسکنی عمروک سپارش ایتدیکی اخر دیارده اولان شریکی بکره

كتورب ويردكدنصكره بكر سفتجه يى قبول ومبلغ مزبوري
زيده ادا ايتدكدنصكره عمرو بكره كاغد كوندروب سنكه
زيد ايله بازديغم سفتجه يى قبول ايتميه سن اكر مبلغ
مزبوري زيده ويردك ايسه كيرو الوب بنكى كندويه
رد ايده سن ديو تحرير ايتمكله بكر اداسنه نادم اولوب
مبلغ مرقومى زيددن استرداده قادر اولورمى
الجواب اولماز

المسائل الشتى في الكفالة

هند بر محدوده قوشاغنى دائن عمروه دينى مقابله سنده رهن
وتسليم ايتدكدنصكره مبلغ مزبوره بكر كفيل اولمش
اولمغله كفالتنه بناءً عمروه ادا ايله بكر اول
قوشاغه مداخله يه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنه بكر
عمروك امريله كفيل اولدقدنصكره عمرو كفالتنه بناءً
زيده ويره سن ديو اولقدر اقچه يى بكره ويروب كدنصكره
بكر زيده ويرمدين عمرو نادم اولوب مجرد اقچه هنوز
يدكده اولمغله بكا ويربن ديديكمي زيده كندم ادا ايدرم
ديوب المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروه شوقدر اقچه قرض ويردكدنصكره بكر بشره
مبلغ مزبوره كفيل اول ديوب بشر دخي كفيل اولدقدنـ
صكره زيد مبلغ مزبوري كفالتنه بناءً بشردن السه
بشر مجرد امريله كفيل اولمشيدم ديو مبلغ مزبور ايله
بكره رجوعه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروه باباسى بكر ذمتنده فلان جهتدن شوقدر
اقچه حقم واردر ديدكده عمرو كندو مالندن تبرعاً بكرك
دينى ايچون ديو زيده اولقدر اقچه ويروب بعده زيدك
بكر ذمتنده اصلا حقى اولمديغى شرعاً ظاهر اولسه
عمرو مبلغ مزبوري زيددن المغه قادر
اولورمى الجواب اولور

مجنون اولان زيد صغيره قزى هندك مالنى حفظ ادرايده
ايكن عمرو ضمان زيددن كفيل المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

واذا كفل عن رجل بالف درهم فادى الاصيل المال الى الكفيل قبل ان يؤدي الى الطالب ثم اراد الاصيل ان يسترد الالف من الكفيل ليس له ذلك فانه ذلك صار حقا للكفيل بنفس على احتمال ان يؤدي المدعى بنفسه فاذا لم ينقطع هذا الاحتمال باداء الاصيل ليس له ان يرجع وانما ينقطع ذلك باداء الاصيل بنفسه فيسترد من الكفيل ما اخذ
من الكفالة شرح الوقاية لابن الملك
كذا في الكافي من الكفالة

واذا تبرع احد بقضاء الدين لاحد ثم ظهر انه لا دين عليه عاد الى المتبرع بزازيه
من الشاهد من النكاح

برفاج

برفاج كمسنه لر زيده اخر ديارده اولان عمرو ذمتنده شوقدر
اقچه حقم واردر ديدكلرنده زيد مزبورلرك قول مذكورنده
صادق ظن ايدوب اول كمسنه لره عمرو ذمتنده اولان
دينكز ايچون الك ديو كندى مالندن تبرعاً شوقدر
اقچه ويروب بعده عمروك اول كمسنه لره اصلا دينى اولمديغى
شرعاً ظاهر اولسه زيد مزبورلره ويرديكى مبلغى اول
كمسنه لردن استرداده قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرو صرافه التونه تبديل ايتمك ايچون شوقدر زولطه ويروب
بعده عمرو اول زولطه لرك بدلى اولان شوقدر التونلرى زيده
ويرمدين زولطه لرى استهلاك ايتدكدنصكره زيدك قاينـ
اتاسى بشر اول زولطه لر بنم اولوب تبديل ايچون زيده بن
ويرمشيدم ديو طلب ايتدكده زيد وعمرو دخى تصديق
ايدوب بعده عمروك زوجه سى زينب مبلغ مزبوره كفيل
اولسه هند مبلغ مزبوري زيدك توكيل واحاله سيله عمرو و
زينبك قبضندن ديلرسه المغه قادر
اولورمى الجواب اولور

زيد عمرو ايله دعواسى واردر ديو قاضى يه كوتوردكده
دعواسنى بيان ايتمدين زيد باحضور قاضى عمرودن كفيل
طلب ايتمكه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

كتاب الحوالة

زيد بر معين اسكله يه نقل ايلمك ايچون عمرونك
سفينه سنه هر قنطارى شوقدر اقچه يه اجرت ايله شوقدر
قنطار پلاموديني تحميل وعمرو اجرت مرقومه يى اولقدر
اقچه مديونى بكره حواله ده زيد بكردن هر برلى حواله يى قبول
ايتدكدنصكره عمرو اولقدر پلاموديى تعيين اولنان اسكله يه
كوتوروب زيدك امريله وكيلنه تسليم ايتدكدنصكره عمرو فوت
اولسه ورثه سى اجرت مرقومه يى فوقى متعقوده دكل ايكن
زيددن المغه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد دائنى عمروه شوقدر اقچه دينى ايله بكرك اوزرينه حواله
ايدوب هر برلرى حواله يى قبول ايتدكدنصكره بشر بكرك اوزرينه
حواله مرقومه ده لازم كلان مبلغ مزبوره كفيل اولسه

الكل من جانب الكفالة به جازت الحوالة
سراية في الحوالة

الكفالة بالاجرة جائزة وكذا الحوالة ولا يطالب بشيء منها حتى يجب باستيفاء او شرط تعجيل
خلاصه من الفصل الرابع الاجارة

عمرو مبلغ مزبوری بکر ولنه‌کی تقبیضدن دیکر آلمغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری المدین بکر مفلساً فوت اولسه
حالا عمرو مبلغ مزبوری اشبو المیوب بکر مفلساً فوت
اولمغله زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید اون ورث کیسه مدیونی عمرودی بکر اوزرینه حوالهٔ مطلقهٔ
شرعیه ایله حواله وعمرو دخی بکر حواله‌یی قبول ایتدکدنصکره
بکر زید فوت اولوب عمرو اولقدر اقچه حوالهٔ مرقومه‌یه
بنا بکرک ترکه‌سندن الموب الندکده بکرک ورثه‌سی
مال محتال مزبوری صحیحه‌دن اولمیوب زیده فارغ
اولدیغنک مالکانه قریه‌لری بدل فراغنده‌ندر دیو عمرودن
دعوا واقامت بینه ایلسه‌لر مقبوله اولورمی
الجواب اولماز

زید دائنی عمرو شوقدر اقچه دینی ایله بکرک اوزرینه حواله
ایدر اولقدر عمرو مجبر اولمیوب مبلغ مزبوری دیلرسه
بکردن دیلرسه زیدک کندیدن المق اوزره حواله ایدوب
عمرو دخی بو وجه اوزره حواله‌یی قبول ایتمش اولسه حالا
عمرو وجه مشروح اوزره مجبر اولوب اولقدر اقچه‌یی زید
و بکردن قبضدن دیلرسه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو و بکر ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقکی نیم اوزرینه
حواله ایله دیوب عمرو دخی راضی اولمغله زید مبلغ مزبوری
عمروه ویرسه حالا زید نادم اولوب مبلغ مزبوری عمرودن
استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده جهت قرضدن بش بوز غروش حقی
اولوب عمرو زیدی اولقدر اقچه ایله بکرک اوزرینه
حواله ایدر اولقدر زید عمروه اکثر مبلغ مزبوری
یوز یکرمی بش کونه دک ویرمز سنه بنا بکه ادا
ایدرمیسین دیدکده عمرو دخی بنه بن ادا ایدرم دیوب
زیر بو وجهله بکر اوزرینه حواله ایتدکدنصکره یوز یکرمی
بش کون مرور ایدوب بکر ویرمسه زید مبلغ مزبوری

عمرودن

ولو احال علیه علی ان المحتال له مبیع
رجع علی المحیل فهو جائز والمحتال انه یرجع
علی ایهما شاء محیط سرخسی من العصر
التاسع من کتاب الحواله

ولا حضرة المحیل ایضا حتی لو قبل لصاحب الدین
لک علی فلان الف فاحتل بها علیه ورضی
بها الطالب صحت فلیس له ان یرجع
بعد ذلک سراجیه من اول کتاب الحواله

عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید دائنی عمروی شوقدر اقچه دینی ایله بکرک اوزرینه حواله
وبهر بری حواله‌یی قبول ایتدکدنصکره زید و عمرو رضالریله
حواله‌یی فسخ ایلسه‌لر عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید شوقدر اقچه دائنی عمروی اولقدر اقچه مدیونی بکرک اوزرینه
حوالهٔ مقیده ایله حواله بکر دخی حواله‌یی قبول ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبوری بکردن المدین دین مزبوردن بکرک ذمتنی
ابرا ایدوب بعده زید اول دینی بکردن الدقدنصکره بکر
فوت اولسه حالا عمرو حوالهٔ مرقومه‌یه بنا بکرک ترکه‌سندن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید دائنی عمروی شوقدر اقچه دینی ایله بکرک اوزرینه حوالهٔ
مطلقه ایله حواله وعمرو وبکر دخی بر بر حواله‌یی قبول بعده
عمرو مبلغ مزبوری بکردن المدین عمرو زید ذمتنده اصلا
حقم یوقدر دیوب زیدی عامهٔ دعاویدن ابرا ایتدکدنصکره
بکره افلاس طاری اولوب قاضی افلاسنه حکم
ایتمکله توی متحقق اولوب عمرو مبلغ مزبوری بکردن
الامامه حالا عمرو مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده
زید ابرا مزبوره بنا ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

قاری باشی اولان زید دائنی عمروی شوقدر اقچه دینی ایله
بکر اوزرینه حواله ایتدکدنصکره بکر اولقدر اقچه‌یی زیدک
ملکی اولان شوقدر قاری بیع وثمنندن ادا ایتمک
اوزره حوالهٔ مقیده ایله حواله وقاری بیعه بکری توکیل
ایدوب بکر دخی وکالتی قبول وجه محرر اوزره بر تمسک
تحریر وعمروک یدینه ویروب بعده بکر قاری ثمن مثلیله
بیع وثمنی عمروه ویروب لکن ثمن زیدک عمروده اولان
دینه وفا ایتمامسه عمرو بکره مجرد زیدک دینی ادایه
وکیل اولوب وجه محرر اوزره تمسک ویرمکله حوالهٔ
مرقومه‌یه بنا زید ذمتنده باقی قلان حقنی دخی ساکه
ادا لازم اولور دیو بغیر وجه بکردن نسنه طلبنه قادر اولورمی
الجواب اولماز

رجل له علی رجل الف الی ان یعطیه من ثمن داره
الی دار المحتال فقبل صحت الحواله لانه احال
بما یقدر علی ایفائه لانه یملک بیعها ولا یجبر
علی البیع لعدم وجوب الاداء قبل البیع
ولو باع یجبر علی الاداء لتحقق الوجوب
ولو احال علی ان یعطی من ثمن دار المحیل لا ای
لا یصح لانه لا یقدر علی بیعها الا اذا [illegible] البیع
ثم یصح لوجود القدرة علی البیع والاداء
درر فی الحواله وکذا فی التحفه والنهایه
مسئله فی المحیط الرضوی فی الحواله

زید دابنی عمرو ہ شو قدر اقچه دین ایله اولقدر اقچه مدیونی
بکرک اوزرینه دین مزبوردن ادا اتمک اوزره حواله
مقیده ایله حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدر
ایتدکدنصکره بکره دین مزبوری عمرک اذنسز زیده
ویرماسه عمرو تجبیر اولنیوب بکره تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید یوز غروش دابنی عمرو دین مرقوم ایله بکرک
اوزرینه حواله ایدوب عمرو بکره که هر بری حواله یی
قبول ایتدکدنصکره عمرو توثیقی حواله ایچون عددی
نامعلوم بر مقدار اقچه ایله بر کیسه یی بکره ویروب
بکا یوز غروش دینک وار میدر دیدکده بکر دخی
واردر یوب بعده دینی حواله یه مذکوری حواله یه
بنا بکردن طلب ایتدکده بکر مجرد اوزرلمه دور
کیسه ایتمکله مدیون دکلم دیوب ویرمامکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید دابن عمرو شو قدر اقچه دین ایله بکرک اوزرینه
حوالهٔ مطلقه ایله حواله ایتدکده بکر زید کندویه
شو قدر اقچه قرض ویرمکی شرطیله قبول ایتدکده
صکره زید بکره اولقدر اقچه ویرماسه حالا عمرو
مبلغ مزبوری حوالهٔ مرقومه یه بنا بکردن طلب
ایتدکده بکر مجرد زید بکا اولقدر اقچه قرض ویرمامکله
حواله باطل اولور دیوب ویرمامکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید دابن عمرو شو قدر اقچه دین ایله بکرک اوزرینه
حوالهٔ مطلقه ایله حواله و عمرو و بکر حواله یی قبول
ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری اجل معلومه تاجیل
ایتمش اولسه عمرو اجل مزبور حلول ایتمدین مبلغ
مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید شو قدر اقچه دابنی عمرو اولقدر اقچه مدیونی
بکرک اوزرینه حوالهٔ مقیده ایله حواله ایدوب

عمرو و بکر

عمرو و بکر حواله یی قبول ایتدکلرندنصکره بکر دخی دین مزبور ایله
عمرو اولقدر اقچه مدیونی بشرک اوزرینه حواله ایدوب هر بری
حواله یی قبول ایلسه بشر عمرو حوالهٔ ثانیه یه بنا مبلغ مزبوری
بشردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده بکرک ذمتی دین مزبوردن بری اولورمی
الجواب اولور

زید دابنی عمرو شو قدر اقچه دین ایله بکرک اوزرینه حواله و عمرو
بکردن هر بری حواله یی قبول ایدوب عمرو مبلغ مزبورک
بر مقدارینی بکردن الدقدن صکره عمرو بکره ما عداسی قبض ایتدکده
دینک اولسونمی دیوب بکر دخی اولسون دیوب بعده
بکر مفلس فوت اولسه حالا عمرو ما عدانی زیددن طلب
ایتدکده زید عمرو ما عداسی بکرک ذمتنده دین اولسون
دیمکله بن بری اولمشم اولورم دیوب ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملک باغچه سنی عمرو شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم ایدوب
اولقدر اقچه دابنی بکر ثمن مزبوردن ادا ایتمک اوزره
عمرک اوزرینه حوالهٔ مقیده ایله حواله ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبوری بکره ادا ایتمدین باغچه یه خالد مستحقه
چیقوب بعد الاثبات والحکم باغچه یی عمرودن السه بکر
حوالهٔ مزبوره یه بنا عمرودن ثمنی المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید دابن عمرو شو قدر اقچه دین ایله اولقدر اقچه مدیونی
بکرک اوزرینه حواله و هر بری حواله یی قبول ایتدکلرندن
صکره عمرو مبلغ مزبورک بر مقداری اوزرینه بکر ایله
صلح اولسه عمرو مجرد صلح اولدم دیوب ما عدانی زیددن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید دابن عمرو شو قدر اقچه دین ایله اولقدر اقچه مدیونی بکرک
اوزرینه حوالهٔ مقیده ایله حواله ایدوب هر بری حواله یی
قبول ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری المدین زید دیونی
ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک
دائنلری حواله یی طوتمیوب مبلغ مزبوری بکردن الدوب

بین المطلقة والمقیدة فرق وهو انها
اذا کانت مقیدة انقطعت مطالبة
المحیل المحال علیه فان بطل الدین فی المقیدة
او تبین براءة المحال علیه من الدین الذی
قیدت به الحوالة مثل ان یشتری من رجل
شیئا بالف ولم یؤد الالف حتی احاله
بها الرجل علیه فقبل ثم استحق المبیع
او کان عبدا فظهر حرا فان الحوالة فی هذین
الوجهین یبطل وکان للمحال ان یرجع علی
المحیل بدینه واما اذا کانت مطلقة
فانها لا تبطل بحال من الاحوال جوهره
شرح القدوری من الحواله

ولو ابرا المحال علیه بری ولا یرجع عن
المحیل
بزازیه من الحواله

وفی البزازیه احال علی رجل فغاب المحال
علیه فزعم المحتال ان المحتال علیه
جحد الحوالة وحلف او برهن علی ذلک
لا یقبل ولا یصح دعواه لانه المشهود
علیه غائب انتهی وفی المحیط انه
صدقه المحیل رجع علیه بدون البینة بحر
رائق فی الحواله

وصح تاجیل الدیون الی اجل معلوم او مجهول
جهالة یسیرة سوی القرض الا اذا
اوصی به او احال مستقرض القرض علی
اخر بدینه فاجله المقرض وهذه معلومة
درر قبیل الربا

احال المحتال علیه له علی رجل اخر جاز وبری
الاول والمال علی الاخر کالکفالة من الکفیل
لکنه اخر الحوالة من المحتال علیه محیط
رضوی فی باب الحوالة علی الکفیل
والجمع بین الحوالة

قسمت غرماده ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
زید دائنی عمرونک شو قدر آقچه دینی ایله اول قدر آقچه مدیونی
بکرک اوزرینه حواله و عمرو دخی بکر حواله یی قبول ایتدکلرندن
صکره بکره افلاس طاری اولوب عمرو مبلغ مزبوری ویربجوه
زیده دعوا و زیده فی تصدیق ایلسه عمرو مبلغ مزبوری
زیددن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور
بو صورتده عمرو مبلغ مزبورک بر مقدارینی زیددن الوب
ما عداده زیدک ذمتنی ابرا ایتدکدنصکره عمرو ابراسنه
نادم اولوب ما عداسنی زیددن الماغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

نوع في الحوالة الفاسدة

قارجی باشی اولان زید ابن عمرونک شو قدر آقچه دینی
ایله بکرک اوزرینه حواله ایدر اولدقده بکر اول قدر
آقچه یی زیدک ملکنده اولان قارنمندن ادا ایتمک
اوزره حواله ایدوب لکن قاری بیعه بکری توکیل
دخی ایتمش اولماسه حواله مرقومه صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

کتاب الوکالة

تمیز اولمیان زید صغیر ملک منزلنی بیعه عمروی توکیل ایلسه
توکیل مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز
زنان قلعه جیقوب مصالحنده رجال ایله مخالطه سی اولان
هند مخدره میدر الجواب دکلدر
بو صورتده هند زید ایله شو قدر آقچه یه متعلق دعواسنده
اقرار قصدیله عمروی توکیل ایلسه زید راضی اولمیوب
هند ایله مرافعه اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور
مخدره اولان هند زید ایله بر خصوصه متعلق دعواسنده عمروی
توکیل عمرو دخی اذنیله بکری توکیل ایلسه زید راضی اولمیوب
هند یا خود عمرو حاضر اولسون دیمکه قادر
الجواب اولماز
زید عمرودن آخر دیاره کیدرکن بکر ایله شو قدر قرض آقچه یه
متعلق دعواسی اولمغله بکر زید ایله خصومته طلب ایلدیکنی توکیل

ابدوب

ابدوب کتمشیدی مرافعه اولنمغه دعوی عمرو انکار ایدرده
زید بکرک عملنه اقامت بینه ایلسه زید ایله بکر طرفندن وکالة
مرافعه و خصومت ایله دیو عمروه جبر
اولنورمی الجواب اولنور
زید آخر دیاره اولان زوجه سی هنده معنون و مرسوم مکتوب
یازوب انجنده ترکی کلمات ایله وکلتک فی جمیع اموری
التی یجوز لها التوکیل فحواسنی مؤدی سوزلر یازوب
بو وجه اوزره وکالت عامه ایله توکیل ایتمش اولمغله
هند وکالت مرقومه یه بناء زیدک بعضی اشیاسنی ثمن
مثلیله آخره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید کلدکده بیع
مزبوری نقضه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید زوجه سی هنده آخر دیاردن معنون و مرسوم مکتوب
کوندروب انجنده ترکی کلمات ایله انت وکیلی فی کل شیء
جائز امرك فحواسنی مؤدی سوزلر یازوب بو وجهله
وکیل ایتمش اولسه هند زیدک بعضی اشیاسنی عمروه
هبه ایلسه زید هبه یی تجویز اولمیوب اشیاسنی عمرودن
الماغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید ملک منزلنی دائنی عمروده دینی مقابله سنده رهن و تسلیم
ایتدکدنصکره فلان زمانه دک ادا دین ایتمزسم منزلمی
بیع و ثمنندن استیفاء دین ایله دیو عمروی توکیل
ایتدکدنصکره عمرو اول زمان کلدکده وکالت مزبوره یه
بناء بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز

فصل في التوكيل بالبيع

زید ملک منزلنی بیعه عمروی توکیل ایدوب بعده زید منزل
مزبوری بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو
منزلی بکرک اذنسز بیتنده بیع ایلسه بیع ثانی نافذ
اولورمی الجواب اولماز
زید سفینه سیله قریم دیارینه کیدرکن عمرو زیده ثمن الجون
فریدن شیئمزی نیه حرزمش ساده یاغ اشترا
ایله کتور آقچه سنی ویررم دیو امرده توکیل ایتمکله زید

قال بع نفسی او طلق امرأتی تفعل فی غد
جاز تنصیبه وکیلا فی الیوم وکله بقبض
الودیعة فی الیوم فله قبضه غدا ولو
وکله بقبضه غدا لا یملک قبضه الیوم
وذکر الیوم تعجیل لکانه قال انت وکیلی
الساعة فاذا ثبت وکالة الساعة
دامت ضرورة لا یلزم فی دلالة الغد
وکالة الیوم لا صریحا ولا دلالة جامع
الفصولین فی احکام الوکلاء
ویتصرف الموکل فی ما وکل به
صدر الشریعة من الوکالة

الوکیل
لا یوکل الا باذنه
الا ان یقول له اذنت
لك فی ان توکل و انما
کان کذلك لانه فوض الیه
الناس مختلفون فی الآراء
الا باذن له الموکل لوجود الرضا منح
الغفار فی الوکالة
وکل رجلا بالخصومة بطلب الخصم فغاب
الموکل فامتنع الوکیل جبر علی الخصومة
لان الوکالة صارت حقا للمدعی
بزازیه فی القاعدیه

فریده عمرو ایچون ثمن مثلیله اولمقوله باغ اشترا اودوب ایلره
طولدیروب بکه توبوب کلورکون کی قره یه دوشوب باله
لنوب بلا تعد اول باغ بتون ضایع اولسه زید قیمتنی عمرودن
طلب ایتدکده عمرو باغ باکه واصل اولمدین ضایع اولمغله
ثمن لازم اولماز دیو ویرمامکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروک بر مقدار متاعنی ثمن مثلیله عمروک توکیلیله
بکره بیع وتسلیم ایتدکدن صکره زید ثمن مزبوری
اخذه عمروی بکرک اوزرینه احاله ایدرکن عمرو راضی ا
اولمیوب البته ثمن مزبوری سن دار بکردن ال
دیا که کتور دیو زیده جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

هند جاریه سنی بیعه زوجی زیدی توکیل ایتدکده زید ثمن
مثلی اولان شو قدر اقچه یه عمروه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره عمرودن اول جاریه یی قبض ایچون شو قدر اقچه یه
اشترا وقبض ایله هندرا ضیه اولمیوب جاریه
مزبوره یی زیدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک دکاننی بیعه عمروی توکیل ایله عمرو دکانی اخره
بیع ایتمیوب نفسیچون شرا یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

هند قولی زیدی شو قدر اقچه یه بیعه زوجی عمروی توکیل
ایتدکدن صکره عمرو زیدی هندک اذنسز مبلغ مزبوردن
نقصان ایله بکره بیع وتسلیم ایدوب بعده بکر زیدی
شو قدر اقچه یه کتابته کسنوب بدل کتابتی زیددن
اله هند بیع وکتابتی تجیزه اولمیوب زیدی استرقاقه
وبیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر کورکنی بیعه عمروی توکیل ایله عمرو کورکی اخره
بیع ایتمیوب نفسیچون اشترا ایتمک جایز
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر ریشباسنی بیعه عمروی توکیل ایتدکدن صکره
عمرو زیدک اذنسز ریشبا مزبوره یی بیعه بکری توکیل

وکیل البیع اذا لم یقل له اعمل برایک
توکل اخر وتصرف الثانی بحضرة الاول
جاز والعهدة علی الوکیل الثانی وان باع
الاول بحضرة موکله فالعهدة علی الوکیل
وحضرة الموکل وغیبته سواء وان باع الثانی بغیبته الاول ولم یقل له اعمل برایک ان جازه الموکل
جاز والا لا انه بین الثمن جاز والا فلا
جز الرابع فی وکالة البزازیه

وفی نصاب الوکیل بالبیع لا یملک الشراء
بنفسه لان الواحد لا یصح بایعا ومشتریا
فان اراد ذلک یبیعه من اخر ثم یشتری
منه فیجوز خزانة المفتین فی
فی ضمان الوکیل

الثالث الوکیل بالبیع والشراء اذا اشتری
مال الموکل او باع ماله بنفسه للموکل لا یجوز
عندهم جمیعا سواء کان جهرا او سرا فی
وصایا الخانیه فی تصرفات الوصی

وکله بالبیع بالف وقد باع بخمسمائة صار
مخالفا واذا کان مخالفا لم یکن هذا البیع
داخلا تحت الوکیل فصار الوکیل فی هذا
البیع کانه قبل الوکیل وقبل الوکاله لو
باعه وقبض المشتری لا یصیر له حتی لو
اعتقه لا ینفذ عتقه فکذا هیهنا محیط
برهانی فی الفصل الحادی عشر
من الوکاله

بیع الوکیل من نفسه او طفله او من له غیر بنوته
لم یجز ولو امر به موکله او جاز ما صنع فصولین
٢٢

ایدوب بکر دخی اول اشبابی عمروک غیابنده ثمن مثلیله
بشره بیع وتسلیم ایلسه زید عمروه اعمل برایک دیمیوب
واشباء مزبوره ایچون ثمن بیان ایتمش اولمامغله بیعی
تجیز اولمیوب اشبابی بشردن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

فصل فی الوکیل بالشراء

زید عمروک بر معین قولنی شو قدر اقچه یه شرایه بکری توکیل
بکر دخی بعد القبول اول قولی اول قدر اقچه یه نفسیچون اشترا
وثمننی مالندن عمروه ویرسه حالا زید اول قدر اقچه یی
بکره ویروب قولی بکردن المق استدکده بکر بن اول قولی
نفسم ایچون اشترا واشهاد ایتمشیدم دیوب قولی زیده
ویرمکدن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر معین باغچه سنی شو قدر اقچه یه شرایه بکری توکیل
ایدوب بکر دخی قبول ایتدکدنصکره بکر اول باغچه یی
اول قدر اقچه یه نفسیچون اشترا وقبض ایدوب ثمننی
کندی مالندن عمروه ادا ایلسه حالا عمرو باغچه یی زیده
ویروب ثمن مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید عمروی
توکیلنه نادم اولوب نفسک ایچون اشترا ایتمکله
باغچه سنک اولمش اولور دیوب ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک بر معین جاریه سنی شو قدر اقچه یه شرایه بکری
توکیل ایدوب بکر دخی وکالتنی قبول ایتدکدنصکره
بکر اول جاریه یی زیدک غیابنده نفسیچون اول قدر
اقچه یه عمرودن اشترا وقبض وثمن کندی مالندن عمروه
ادا ایدوب بعده جاریه یی وطی ایتمکله بردلو طوغورسه
زید ثمن مزبوری بکره ویروب جاریه یی واولدکی
بکردن الوب استرقاقه قادر اولورمی

الجواب اولور

بو صورتده ولدک نسبی بکردن ثابت اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرو وبکره باکه شو مقوله بر متاع اشترا ایدیو بر بکره

والمسئلة وان کونه وکالتهما بکلام واحد
جاز فان قال وکلتکما ببیع عبدی واما اذا
وکل کلا بکلام جاز وکل به رجلا ثم اخر
صح تصرف کل منه ودون اجازة الاخر
... من الوکاله

ایدوب

واحده ایله توکیل ایتدکده عمرو بکرک اذنسز زیدا چون
اوله مقوله متاع اشترا ایتمک جایز اولورمی
الجواب اولماز

فصل في التوكيل بالقبض

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر آقچه سنی قبضه
بکری توکیل ایدوب بکر دخی اثبات وکالت ومبلغ
مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو مبلغ مزبورک
شو مقداريني زیده ویروب ما عداسندن ذمتمی ابرا
ایتمشیدی دیو دعوی و بکر انکار ایله عمرو مدعاسنه اقامت
بینه ایله دعواسی شرعا مسموعه و بینه سی مقبوله
اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه سنی قبضه
بکری توکیل ایتدکدنصکره بکر مبلغ مزبوری عمرودن اخذ ایتمدن
عمرو فوت اولسه بکر مبلغ مزبوری عمرونک ترکه سندن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضدن شو قدر آقچه سی اولوب
بکر مبلغ مزبوری قبضه بنی توکیل ایلدی دیو دعوی ایتدکده
عمرو دخی وکالتنی اقرار ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری
زیده ویرمکدن امتناعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

مصر قاهره قضالرندن بر قضانک استخلافه مأذون اولان
قاضیسی زید قضاء مزبورده حکومت ایچون عمروی نایب
نصب وجانب میریدن اول قضا قاضیلرینه رزق
ایچون ویریله کلان شو قدر آقچه یی قبضه توکیل ایدوب
عمرو دخی قضاء مزبورده حکومت ویرا ایچون ویریلان
اول قدر آقچه یی قبض ایتدکدنصکره عمرو خسته اولوب
مبلغ مزبوری زیده ویرمیوب زوجهسی هنده ویروب بعده
عمرو فوت اولسه حالا زید مبلغ مزبوری طلب ایتدکده
هند باساير ورثه زید بنفسه حکومت ایتمیوب عمرو
حکومت ایتمکله مبلغ مزبور عمرونک اولمش اولور
دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مات المطلوب يبقى الوكالة بقبض الدين
لان الوكيل انما ينعزل اما لفوت المأمور
به او بزوال ولاية الموكل وولاية قائمة
والمأمور به قائم وهو استيفاء الدين
محيط رضوي في باب ما يخرج الوكيل
من الكفالة

رجل قال لآخر ان فلانا وكلني بقبض ماله
عليك من الدين فقال المديون صدقت
وامتنع عن الدفع ليس له ان يمتنع خ
وكالة الخانية من الوكيل
بالخصومة

... لا يصير ميراثا لان استحقاق المعطى بطريق الصلة والصلة
لا تتم الا بالقبض
كذا في البستان نيح في احكام الجربة
من كتاب السير

زید عمرو

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه سنی قبضه بکری
توکیل بکر دخی وکالتنی قبول ایتدکدنصکره بکر مبلغ مزبوری
عمرودن طلب ایتدکده عمرو امتناع ایله بکر دین مزبورده
عمرو ایله خصومته قادر اولورمی الجواب اولور

تجاردن زید اخر دیارده اولان عمرو و بکر و بشر ذمتلرنده
اولان حقوقنی طلب واخذه خالدی وکیل ایدر اولدقده
بشر اورزیده اولان دعوی و خصومته وکیل اولمیوب انجق
مزبورلر ذمتلرنده اولان حقوقنی طلب واخذه سنی
وکیل ایلدم دیوب عمرو دخی بو وجه اوزره وکالتی قبول
ایتدکدنصکره اول دیاره واروب عمرو و بکر و بشر ذمتلرنده
اولان شو قدر آقچه حقنی طلب ودعوی ایتدکده مزبورلر
بز مبلغ مزبوری زیده دفع وتسلیم ایلدک ذمتمزده
نسنه قالمدی دیوب خالدک بو زیده دعوی ایله مسموعه
اولوب خالدی دفعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
بو صورتده خالد وکالت ومبلغ مزبوری وجه شرعی اوزره
اثبات ایدیجک عمرو و بکر و بشردن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور مبلغ مزبورلر

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقنی قبضه بکری
توکیل ایتدکده بکر مبلغ مزبوری اوچ ای تمامنه دک
تأجیل ایله زید مجنون اولمیوب قبل حلول الاجل مبلغ مزبوری
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع في قبض الفضولي

دریاچلردن زیده چکدرسنده(؟) اولان ابیه لرک اجرتلری
میریدن تحصیل اولنان شو قدر آقچه سالیانه سنی عمرو
فضولا قبض دارا قبض ایدن آلوب کندی مصارفنه صرف
ایله استهلاک ایتدکدنصکره زید عمرونک قبضنی مجیز اولوب
بعده عمرو فوت اولسه زید مبلغ مزبوری عمرونک ترکه
سندن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز
بو صورتده زید مبلغ مزبوری عمرونک اولاد صغارینک
وصیلری اولان بکردن قاضی حضورنده دعوی ایتدکده
قاضی عمرو زید عمرونک قبضنی بعد الاستهلاک مجیز اولمش

الوكيل بقبض الدين وكيل الخصومة عند
ابي حنيفة وقال وهو رواية عن ابي حنيفة
ليس توكيل بالخصومة وعلى قول
الامام يفتي الامام المحبوبي في اصح الاقاويل
والاختيارات والنسفي والموصلي
وصدر الشريعة وقيل قبض الدين لان
الوكيل بقبض العين لا يكون وكيلا
بالخصومة فيها بالاجماع كذا في الاختيار
تصحيح القدوري
وغيره

رجل وكل رجلا بالخصومة واخذ حقوقه من
الناس بشرط ان لا يكون وكيلا فيما يدعي
هذا الموكل يصح هذا التوكيل ولو اثبت
الوكيل المال لموكله ثم المدعى عليه يريد الدفع
لا يسمع على الوكيل لان الموكل شرط ان
لا يكون وكيلا فيما يدعى عليه ودعوى
الدفع دعوى الموكل فلا تقبل والوجيز
من الفصل الاول من كتاب الوكالة

وكل بطلب حقوقه من الناس واخذه على
ان لا يكون وكيلا عنه في الذي يدعي الموكل
صح فلو برهن الوكيل على المال واراد
المدعى عليه الدفع لا يسمع ويحكم بالمال
فيتبع الدائن بدفعه بزازية
في السادس من كتاب الوكالة

رجل قال للمديون ادفع الالف التي لفلان عليك بغير حضرة الطالب واجاز الطالب
عنه ثم دفع واجاز الطالب يجوز ولو هلك ثم اجاز لا يعتبر الاجازة في العاكية في الخامس
والعشرين ... في الفصل الاول من الوكالة

ضمان لازم اولور دیو نزکرهٔ عمرودن اولقدر اقچه‌یی زیده
حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبر
اولوری الجواب اولماز

فصل فی المأمور

ما قول شیخ الاسلام ومفتی الانام دام بابه مفتوحا للناس
الی یوم القیام فی زید من اهالی الشام اراد السفر الی
عتبة الدولة العلیه فامر عمرو اباخراج براءة السلطانیة
بجهة معروفة بینهما علی ان یرجع بما یصرفه فی اخراجها فذهب
زید واخرج البرات واتی بها الی عمرو واخبره بمقدار
ما صرفه فی اخراجها من ماله وکان قدر معروف فصدقه
عمرو فیما صرفه واعطاه تماما ثم ندم عمرو علی امره بذلک
واراد الاسترداد مما اداه من الدراهم فهل له ذلک
ام لا افتونا ماجورین الجواب لیس له ذلک

زید عمرو وبکره اولان شو قدر اقچه دینی طرفندن مالکدن
ادا ایله دیو امر ایتمکله عمرو دین مزبوری بکره ادا ایله
عمرو اولقدر اقچه‌یی زیددن طلب ایتدکده زید بن ساکت
اقچه ادا به امر ایتدم بعد الادا اوزریه رجوع شرط ایتمدم
دیو دیرلکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه بنم بکره شو قدر اقچه دینم وار ورسن مالکدن
ادا ایله بعده ساکت دیرم دیو امر ایدوب عمرو دخی
بعد الوعد اداء اوزره امتناع ایله بکر مجرد امر مزبوره بنا
دین مزبوری باکه مالکدن ادا ایله دیو عمروه جبره
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو وبکره اولان اون غروشی دینی مالکدن بکره
ویر بعده بن ساکت ویره یم دیمکله عمرو دخی التی غروشلق
بر حماری بکره اون غروشه بیع وتسلیم ایدوب ثمن
مرقومی دین مزبوره تقاص بکر دخی قبول ایتدکدن
صکره عمرو اون غروشی زیددن طلب ایتدکده حمارک
قیمتندن زیاده ویرمکله بن سکا انجق حمارک قیمتنی
ویررم دیوب اون غروشی تماما ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

عال حرر ثیابی او دیره او کاتبه او رهنه
من زید او بیعه منه او طلق امراته او اوقع
هذا الثوب الی فلان تعتیله وغاب موکله لایجبر الوکیل علیه شیئ من ذلک
الا فی دفع الثوب الیه قال لاحتمال ان الثوب له فیجب دفعه الیه
من الرابع والثلثون من الفصولین

وکذا المامور باداء الدین من مال الفقیها
لایجبر علی الاداء جامع الفصولین
فی الرابع والعشرین

واذا وکل رجل رجلا لیقضی دینه فباع الوکیل
بها دنانیر او عوضا فهو جائز ویرجع
الوکیل علی المطلوب بالدراهم محیط
برهانی فی الفصل الثالث
من کتاب الوکالة

زید عمرو شکار

زید عمرو شکارنی دیر دیو بکره شو قدر اقچه دینو قدر دراهم
جوقه دیروب لکن بکر اول اقچه وجوقه‌یی عمروه ویرمسه
عمرو اقچه وجوقه‌یی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

برقلعه‌ده فرمان ایله قلعه بند اولان زید قلعه‌ده عمروده
مالکدن بنی تخلیص ایچون اقچه صرف ایدوب تخلیص ایله مصرفکی
ساکت ویره یم دیو مختوم رسوم مکتوب تحریر وارسال
ایدوب مکتوب عمروده واصل اولدقده نصکره عمرو زیدی
تخلیص ایچون کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه
صرف ایدوب زیدی تخلیص ایله حالا عمرو مصرفنی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید رئیس عمرودن فرض الدیغی شو قدر اقچه ایله بر مقدار
متاع اشترا وسفینه‌سنه تحمیل ایدوب اخر دیاره
کیدرکن اولقدر عمرو اول سفینه‌یه کیروب بیله کیدرکن
دریاده فورتنه ظهور ایتمکله عمرو زیدک متاع مرقومی
دریایه القا ایله دیوب زید دخی القا ایله حالا عمرو
مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید عمروه مبلغ
مرقوم ایله اشترا ایلدیکم متاعی امرکله القا ایلدم
اولوقتده دین ساقط اولمشدر دیوب
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک اوغلی عمرو بر قریه اهالیسندن بکری بغیر حق طبانجه‌لی
ایله بغیر صح ضرب وجرح ایدوب اهالی قریه بکری
حاکمه کشف ایتدرمدکجه متنه‌لنه توما زر دیمکله
زید بکرک باشی بشره وبکری قاضی‌یه کشف ایتدر
شو قدر اقچه صرف ایدرسک کندی مالندن ویره‌یم دیمکله
بشره بکری قاضی‌یه کشف ایتدرمک ایچون
کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف
ایله بشر مبلغ مزبوری امره بنا زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر خصوصک تمشیتی ایچون رشوت طریقیله عمروه
شو قدر اقچه ویره‌جک اولوب بکر ایله استشاره

اینده کره بکر عمرو ابوادیدر ویردیوب بن سکا ویره یم دیمش
دکل ایکن زید عمروده اولقدر اقچه دیروب زید بکردن مجرد مبلغ
مزبوری سنک امرکله ویردم دیوب سنه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

(بکر) زید عمروه شوقدر اقچه قرض ویر دیو امر ایتمکله عمرو دخی اولقدر
اقچه قرض ویرسه بکر مجرد امرکله ویردم دیو مبلغ مزبوری
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عیالنده اولان فرزندینک بر مصلحتنه هندک امریله
کندی مالندن قدر معروف شوقدر اقچه صرف ایلسه زید
هنده دخی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید کندی رسولی اولان عمروه شوقدر اقچه ویروب آخر
دیارده اولان داینم بکره کوندر دیو امر ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبوری ویرمدین زید دیونی ترکه‌سندن ازید
اولدیغی حالده فوت اولسه حالا زیدک ورثه‌سی مبلغ
مزبوری عمرودن الوب قسمت غرماده ادخال ایتمک
استدکلرنده بکر مجرد بنم ایچون ارسال ایتمکله مستقلا
بن اخذ ایدرم دیوب ورثه‌یی منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید کندی رسولی اولان عمروه بکره ویردیو شوقدر
اقچه ویروب بعده عمرو دخی بکره ویردیو مبلغ مزبوری
امینی اولان بشره ویروب لکن بشر مبلغ مزبوری
بکره ویرمدین فوت اولسه حالا بکر زیدک متعددی اولان
حقیقی زیدک ترکه‌سی واثنه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن
طلب ایتمیوب مجرد زید بنم ایچون ارسال ایتمکله
مبلغ مزبوری بالکه ویردیوب بشره جبره قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

فصل فی ضمان الوکیل وعدمه

بر وقفدن وظیفه‌یه متصرف اولان زید سنوی اولدیغی شوقدر
اقچه وظیفه‌سنی متولیدن قبضه وقفک جابیسی عمرو‌ی
توکیل ایدوب عمرو دخی قبض ایتدکدنصکره زیده
ویرمیوب مجهلا فوت اولسه زید مبلغ مزبوری عمرونک

المريض اعطاه دراهم ليدفع الى غريم او يشتري له شيئا فقال بعثت واشتريت ودفعت يقبل وان كونه المريض لانه امين ادعى تحقق الامانة فيكون القول له وكذلك لو وكله المريض ببيع هذا المال ثم مات فقال بعت واستوفيت الثمن ودفعت الى الوارث او قال ضاع الثمن فان كان المريض حيا يصدق لانه يبقى عليه وكالته ما دام الموكل حيا فان قال بعت نفذ حكي اقرار يملك استيفاءه فيصدق وان كان ميتا لا يصدق وان كان المبيع قائما لان الوكيل بموت الموكل وصار المال ملكا للورثة فهو بهذا الاقرار يريد ابطال حقهم عن المبيع وهو ينكر فلا يقبل قوله
محيط رضوي في باب الاقرار المريض بقبض الدين

المقبوض في يد الوكيل بجهة التوكيل بالبيع والشراء وقبض الدين والعين وقضاء الدين امانة لانه بمنزلة الوديعة ويبرأ بما يبرأ فيها
رابع في فصل حكم الوكالة

وكل ببيع متاعه فقال بكم ابيعه فقال انت تعلم ذلك وبتمنه فباعه بثمن حقير فله الرد وبه يفتى
قسم من الوكالة

ترکه‌سندن تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی خانی بیعه عمرو‌ی توکیل ایتدکدنصکره عمرو اول خانی
ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بکره بیع وتسلیم ایدوب
بکر دخی آخره بیع وتسلیم ایلسه زید بیعی مجیز اولمیوب خان
مزبورک قیمتنی عمرو وبکردن تضمینه دیلرسه
تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید جاریه‌سی هندی عمروه ویروب بیع وثمنی فلان مصلحته صرف
ایله دیو توکیل ایتدکدنصکره عمرو هندی بیع ایتمیوب واول
مصلحتی کورمامکله زید هندی عمرودن طلب ایتدکده
عمرو هندی زیده تسلیمه ممکن ایکن تسلیم ایتمیوب تعللا
الیقودندن صکره هند عمرونک یدنده فوت اولسه زید
هندی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید شوقدر ردینه جوبه‌یی عمروه اشنا بولندوغی والده خانده
داروب بیع ایله دیو امر وتوکیل ایتدکدنصکره عمرو اول
جوبه‌لری اشنا بولنده بیع ایتمیوب زیدک اذنسز مکاری
بارکیرلرینه یوکلدوب حلبه وطرابلوسه ومصره کوتوروب
بیع ایدروب بعده ثمنی عمرونک یدندن سرقه اولنسه اول
جوبه‌لری عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره
زید عمروه ثمن مزبوری زیدک منزلی معمارینه قدر معروف
صرف ایله زید امرینه نادم اولوب ثمنی عمروه تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند ملکی چفتلکنی بیعه عمرو‌ی توکیل ایتدکدنصکره
عمرو اول چفتلکی ثمن مثلی ایله بیعی هنده اضافت ایله
بکره بیع وتسلیم وقبض ثمن وثمنی هنده تسلیم ایدوب
بعده بکر کورمدیکی اشترا ایتمکله کوردکده بکنمیوب خیار
رؤیت ایله چفتلکی هنده رد ایتمیوب مجرد تنفذ ستکله
اولدن ویو عمروه رد وثمنی عمروه تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنی قبضنه
بکری توکیل ایتمکله بکر مبلغ مزبوری عمرودن الدقدنصکره

فان تعيبها ربها تجليسها وهو قادر على تسليمها صار غاصبا
عتيقي الاجبر

وما يهلك من المغصوب في يد الغاصب بفعله او بغير فعله ضمنه لانه يجب عليه الرده الى المالك حقيقة او معنى وقد تعذر بالهلاك في يده فيجب الضمان
مختارات النوازل في الغصب

الوكيل بالبيع ما لكونه اواب فريه يضمن والوكيل بالبيع المطلق حمل مؤونة يضمن
في وديعة البزازية

وجاز التصرف في الثمن بيع او هبة او اجارة او تمليك من غير من عليه بعوض او بغير عوض قبل قبضه
من المنح في فصل احكام المبيع قبل قبضه

الوكيل بالبيع والشراء لو اضاف العقد الى موكله لم يرجع حقوقه الى الوكيل
من العمادية من السابع والعشرين وكذا في جامع الفصولين

زیدك اوننسز ابن اولمیان بشره ایداع وتسلیم ایدوب
بعد المفارقه مبلغ مزبور بشرك یدنده ضایع اولسه زید مبلغ
مزبوری بكره تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه وارنجه بكره ویرجو شو قدر غروشی ویر دیكده بكر ده
اولا دینی تشكیله ظاهره ایتمدین ویره دیو زیده ایتمیكی
عمرو مبلغ مزبوری بكره ویردكده بكر ده اولا دینی تشكیله
ظاهره ایتمیوب بعده بكر قبضنی انكار ایدوب قبضی ثبت
اولمامغله اولقدر غروشی زیددن السه زید مبلغ مرقومی
عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید تعیین ثمن ایتمكسزین جاریه سی هندی بیعه عمروی
توكیل ایدوب هندی عمروه ویردكدن صكره عمرو مادون
وكلی ایكن بكره بیعه توكیل وهندی بكره تسلیم ایدوب
بعده بكر هندی زیدك اذنسز عمرونك غیابنده
اخره بیع وتسلیم ایله استهلاك ایلسه زید هندی
عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید اراضی ویاره كیدوب زوجه سی هنده معنون ومرسوم
مكتوب یازوب الجنده تركی كلمات ایله انت وكیلی
فی كل شیء جائز امرك نحو اسنی مؤدی سوزلر یازوب
بو وجه اوزره توكیل ایتمكله هند دخی زیدك بعض
اشیاسنی ثمن مثللریله اخره بیع وتسلیم ایله استهلاك
ایلسه زید كلدكده بیعی طوتمیوب اشیای هنده تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بر دنف نقود كه متوكیسی زید اصل مال اولوب شو قدر
اقچه یی قبض ایدوب بعده مجهلاً فوت اولدقده عمرو
متولی وكیل ایكن مبلغ مزبوری زیددن تضمین و
فضولاً قبض واستهلاك ایتدكدن صكره زیدك یرینه
متولی اولان بكر اذنسز مبلغ مزبوری زیدك
تركه سندن تضمین واخذ ایدوب مبلغ مزبور
بكرده ضایع اولدقدن صكره عمرو دخی فوت اولسه حالا
بكر عمرونك مبلغ مزبوری قبضنی مجیز اولمیوب مبلغ مزبوری
عمرونك تركه سندن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهینك

زید سپاهینك تیماری قریه لرینی ضبط وعشر محصولی قبضنه
وكیل اولان عمرو آخری توكیله مأذون اولمغله بكری
توكیل ایتدكدن صكره عمرو فوت اولوب بعده بكر
اول قریه لری ضبط ومحصول شرعیسنی قبض ایتدكدن صكره
بكر اول محصولی زیدك اذنسز عمرونك ورثه سنه دفع
وتسلیم ایله استهلاك ایلسه زید اول محصولی بكره
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عمروه بر جهتدن شو قدر اقچه دینی اولمغله زید بكره
اولقدر اقچه ویروب اول جهتدن عمروه اولان دینم
ایچون عمروه ویر دیو امر ایتمكله بكر دخی مبلغ مزبوری
عمروه ویره جك اولدقده شو قدر اقچه یی زید سكا ارسال
ایلدی دیو عمروه ویروب لكن اول جهتدن اولان دینی
ایچون ویردی دیمامغله حالا بكره سن مبلغ مزبوری عمروه
ویردكده اول جهتدن اولان دینم ایچون ویر دیكمی
ذكر ایتمامكله عمرو مبلغ مزبوری بر اخر مصلحت ضمننده
كندوریه وعد ایلدیكم مبلغه طوتوب دین مذكوری تقاضی
ایتمدی دیو مبلغ مزبوری بكره تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بكرك مبلغ مزبوری عمروه ویردیكی وجه شرعی
اوزره ثابت اولمیجق مبلغ مزبور دین مذكوره تقاص
اولوب زیدك ذمتی دیندن بری
اولورمی الجواب اولور

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب مصرده تزیكم بكره ویر دیو توكیل
ایتدكدن صكره عمرو مبلغ مزبوری مصرده بكره ویرمیوب
جده ده ویروب بعده بكر مبلغ مزبور ایله بعض امتعه
الوب زیده ارسال ایتدكده امتعه ضایعه اولسه زید
عمروه مجرد مبلغ مزبوری مصرده ویرمیوب جده ده ویردیكی
دیو تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

مصر قاهره محافظه سنده اولان ینیچری اوجاغی نفراتندن
بلا وارث فوت اولنلرك تركه سنی اوجاغی ضابطلری
حفظ ایدوب مكه مكرمه جانبنه دولت علیه طرفندن [illegible]

ویره مقابله سنده رهن ال ویوامردنشرط ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری التزام ربح ایله بکره ویروب لکن مقابله سنده رهن المیوب بعده بکر مفلس فوت اولمغله مبلغ مزبور ضایع اولسه زید مجبر اولمامغله عمروه ضمان لازم

اولورمی **الجواب** اولور

زید شو قدر عدد کتابلرینی عمروه ویروب بیعه توکیل ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثه سی اول کتابلری عمرودن طلب ایتدکلرنده عمرو اول کتابلردن برقاچنی زیدک حیاتنده ثمن مثللریله بیع وثمنلرینی الوب زیده تسلیم ایدوب بیع اولنمیان کتابلری دخی زیده دفع وتسلیم ایتمشیدم دیسه اول کتابلر مستهلک اولوب موجود اولمامغله عمرو اوزرینه ردّ وضمان لازم اولماوب یمینه یمین ایدیجک ورثه نک مطالبه لرندن شرعا خلاص اولورمی **الجواب** اولور

برقاچ کمسنه لر زید ایله ارثا مالک اولدقلری عقارک ایرادندن حصه لرینی قبض وکندولره ایصاله زیدی طرفلرندن بعد التوکیل زید ایراددن شو قدر اقچه لی الوب بعده فوت اولدقده مزبورلرک مبلغ مزبوردن حصه لری دیرمیوب مجهلا فوت اولمغله ترکه سندن حصه لری ضامن اولورکن دیو ورثه سندن دعوی ایتدکلرنده ورثه زید مبلغ مزبوردن حصه لریکزی سزه تماما ویرمکله بونده اصلا حقکز قالمیوب عنی حیاتنده وجه شرعی اوزره بیان واشهاد ایتمشیدی دیو دعوی ومدعالرینه اقامت بینه ایله لرمزبورلری دفعه قادر

اولورلرمی **الجواب** اولورلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ترکه سنی قبض ودیونی ادایه وصی منصوبی اولان عمرو بکردن زیدساکه شو قدر اقچه سنی ایداع وتسلیم ایتمشیدی مبلغ مزبوری ویرکه اوکعله ویرکیو دعوی وبکر زید مبلغ مزبوری باکه ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره بنسره دیرکیو امر ایتمکله بندخی مبلغ مزبوری زیدک حیاتنده بشره ویروب یدمده نسنه قالمدی

تعیین اولنان سردارلرک خرجلقلرین برموجب فرمان اول مالدن ویره کلملریله سلطنت سنیه مبارکه دن روان سفرینه اول اوجاقدن تعیین اولنان عسکره ضابطلرندن زید سردار تعیین اولندقده اوجاق امورینی کورمکه ضابطلرکی وکالت عامه مطلقه ایله وکیللری اولان عمرو وبکر وبشر زیده خرجلق نامنه معتاد اوزره اول مالدن شو قدر ریالی غروش ویروب زید دخی عسکر ایله استانبوله کلدکده مأذون اولمغله خالدی طرفلرندن بافرمان عالی عسکره باش بوغ ایدوب مبلغ مزبورک شو مقدارینی خالده ویروب خالد دخی مأموروارده ادای خدمت ایدوب مبلغ مزبور زید وخالدک اجر مثللرینه معادل اولسه حالا زید فوت اولدقده عمرو وبکر وبشر بنفسیه تحمل مأمورلری کیمدی ایچون مبلغ مزبورک شو مقدارینی ترکه سندن تضمینه قادر

اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقینی قبضه بکری توکیل ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو بن مبلغ مزبوری بکره ویردم دیو دعوی وبکر انکار ایتدکده عمرو مدعاسنه بکرک یوزینه اقامت بینه ایله زید مبلغ مزبوری بکره تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی اختلاف بین الوکیل والموکل

هند زیده ویرکیو زوجی عمروه شو قدر اقچه ویروب بعده فوت اولدقده سائر ورثه سی عمرودن مبلغ مزبوری زید دیرمیوب بدکده قالدی حصه لریکزی ویرد دیو دعوی عمرو مبلغ مزبوری هندک حیاتنده تماما زیده ویردم دیوب اوزرینه ردّ وضمان لازم کلمدیکنه یمین ایدیجک سائر ورثه نک مطالبه لرندن

خلاص اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب مبلغ مزبوری محاکمه عقبه ایچون اخر کمسنه یه مقدر مبایعه ایله التزام ربح ایده

قال فی الخلاصة وعزا الی صاحب الاجناس المودع اذا مات مجهلا تضمن والضمانة فی ترکه الا فی ثلث مواضع احدها متولی الوقف اذا مات ولم یعرف حال الغلات ولم یبین لا تضمن والثانی السلطانه والثالث والرابع نقد المسائل فی کتاب الودیعة بعد ورقه من فتاوی ابن الدین فانه بینها فقال فی حیاته ردها فلا تجهیل ان برهن الوارث علی مقالته والا لم یقبل قوله اشباه

من الودیعة

کل امین ادعی ایصال الامانة الی مستحقها قبل قوله وسواء کان فی حیوة مستحقها او بعد موته الا فی الوکیل بقبض الدین اذا ادعی بعد موت الموکل انه قبضه له ودفعه فی حیوته لم یقبل الا ببینته بخلاف الوکیل بقبض العین من الوکالة اشباه

من الامانات

الاصل فی هذه النوع ان الموکل اذا شرط علی الوکیل شرطا مفیدا من کل وجه بان کان ینفعه من کل وجه فانه یجب علی الوکیل مراعاة شرطه اکده بالنفی او لم یؤکد محیط برهانی من الحادی عشر

من الوکالة وکذا فی التتارخانیه

دیو دعوی و عمرو زیدک امرینی انکار ایتدکده بکر زیدک
وجه محرر اوزره امرینی اثبات ایدوب لکن بشره دفعنه
اقامت بینه ایده مامه بکر زیدک حیاتنده مبلغ
مزبوری تماما بشره ویردوب بدنده نسنه قالمادیغنه
یمین ایدیجک عمرودک مطالبه سندن خلاص
اولورمی الجواب اولور

ولاء اولان زید عمرودک شو قدر رمتا عن ثمن معلومه بکره بیع
و تسلیم ایتدکدن صکره بکر زیده شو قدر اقچه ویروب
بعده بکر مبلغ مزبوری ثمن مبیعدن اولمق اوزره
ویردم دیوب زید دلا لیه م اچون باکه ویردک ثمن
مبیع اچون ویرمدک دیسه بکر یمینیله تصدیق
اولنورمی الجواب اولنور

زید بعض کمسنه لره مستلرنده اولان شو قدر اقچه سنی قبضنه
عمرویی توکیل ایدوب بعده عمرو مبلغ مزبوری اول
کمسنه لردن اخذ ایتدکدن صکره زید فوت اولوب
ورثه سی عمرو دن سن مبلغ مزبوری اول کمسنه لردن الوب
زیده ویرمیوب یدکده قالمشدر دیو دعوی ایتدکلرنده
عمرو بن مبلغ مزبوری اول کمسنه لردن زیدک حیاتنده
اخذ و قبض ایدوب زیده دفع و تسلیم ایلدم دیوب
یمینی ایله مصدق اولورمی یوخسه اقامت بینه لازم
اولورمی الجواب اقامت بینه لازمه اولور

زید عمرو و بکر ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه سنی قبضنه
بشری توکیل ایدوب بشر دخی قبض ایتدکدن صکره
زید فوت اولوب ورثه سی بشردن مبلغ مزبوری زیده
ویرمیوب یدکده قالدی دیو دعوی ایتدکلرنده بشر
مبلغ مزبوری زیده حیاتنده تماما تسلیم ایتمشیدم
دیو دعوی ورثه انکار ایدوب بشرک مدعاسی
ثابت اولمسه قول محرد یله ورثه یی دفعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودک یدنده ودیعت اولان شو قدر اقچه سنی
الهادن فوت اولوب صغیر اوغلی بکری ترک ایتدکدن

صکره بکر بالغ اولوب مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده
عمرو بن مبلغ مزبوری صغر بکرده وصی مختار دک اولان بشره
دفع و تسلیم ایلدم دیوب اوزرینه رد و ضمان لازم اولمادیغنه
یمین ایدیجک بکرک مطالبه سندن خلاص
اولورمی الجواب اولور

زید عمروه ویردیو بکره شو قدر اقچه ویروب بعده بکر بن مبلغ
مزبوری عمروه تماما ویردم دیدکده زید و عمرو تماما ویرمیوب
شو مقداری یدکده قالدی دیوب بکری تکذیب ایلسه لر
بکر مبلغ مزبوری تماما ویردم دیوب اوزرینه رد و ضمان
لازم اولمادیغنه یمین ایدیجک زید و عمرودک مطالبه لرندن
خلاص اولورمی الجواب اولور

برقاچ کمسنه لر زیده شو قدر اقچه ویروب فلان مصلحتمزه
صرف ایله دیوب امرا ایتدکلرندن صکره زید فوت اولدقده
اول کمسنه لر زید مبلغ مزبوری اول مصلحتمزه صرف
ایتمیوب مجهلا فوت اولدی دیو ورثه سندن دعوی ایتدکلرنده
ورثه زید مبلغ مزبوری تماما قدر معروف اول مصلحتکزه
صرف ایدوب حیاتنده وجه محرر اوزره اقرار دبیان
ایتمشیدی دیو دعوی و زیدک وجه محرر اوزره اقرار دبیانه
اقامت بینه ایدیجک مزبورلرک مطالبه لرندن خلاص
اولورمی الجواب اولورلر

فیما یتعلق بعزل الوکیل

زیدک قرنداشی عمرو ایله عقاراته متعلقه دعواسی دکلکه عمرو
زیدک طلبیله زید ایله مرافعه و مخاصمه ایتدن بکری توکیل
ایدوب بکر دخی وکالتی قبول ایتدکدن صکره بکر زید ایله
مرافعه اولمادین عمرو زیدک غیابنده بکری وکالتدن
عزل ایتمسی صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی قبضنه بکری
توکیل ایدر اولدقده کلما اخرجتک فانت وکیلی مضمونی
اوزره بکری وکالت دوریه ایله توکیل بکر دخی بعد
القبول زید بکرک عزلنی مراد ایتدکده وکالت معلقه دن
رجوع و وکالت منجزه دن عزلنی اخراج ایتدم دیسه بکر
وکالتدن منعزل اولورمی الجواب اولور

ویجوز التوکیل بتقاضی الدین وقبضه من غیر
رضی الخصم لا ینعزل بهذا التوکیل بموت
المطلوب انه ینعزل بموت الطالب
فلو قال الوکیل کنت قبضت المال فی حیوة
الموکل ودفعته لم یصدق الا بحجة خلاصه
من اواخر الفصل الثالث

الورثة قالوا ان رد الودیعة فی حیاته لم تقبل
قولهم واقاموا البینة انه قال فی حیاته
ردوها تقبل فی ودیعة الخلاصة فی
الثانی

ویجوز عزل الوکیل بخصومة بغیر محضر الخصم فانه
کان وکیل الطالب یصح عزله وان کان وکیل
المطلوب انه وکله بالتماس الطالب
لا یصح عزله الا بمحضر من الخصم من المحیط
البرهانی فی عزل الوکیل کذا فی الخلاصة
فی البیان من الوکالة

رجل وکله بقبض ودیعة عند فلان او عاریة
ثم مات الموکل بعد خروج الوکیل من الوکالة
لانتقال الملک الی الوارث ولم یوجد منه
الوارث الرضا فی حیوته وهلکت عندی
او دفعتها الی المیت فالقول قوله بخلاف
الدین لان المودع لو ادعی عن الوکیل
کان القول قوله وان لم یصدق الوکیل فاذا
صدقه اولی وفی الدین لو ادعی المدیون قضاء الدین وجحد الوکیل لان قول الوکیل لم یقبل فکذلک اذا صدقه
الوکیل لان قول الوکیل لیس بحجة فی حق الوارث فتصدیقه کتکذیبه فی الفصلین
فی باب الوکالة فی قبض الودیعة والعاریة من کتاب الوکالة

مبسوط سرخسی

صکه بکم

زيد عمرو ايله بر خصومه متعلقه دعواسنده بكرى توكيل ايتدكدنصكره زيد فوت اولوب بكرك وكالت مزبوره‌يه بناءً خصوص مزبورى عمرودن دعوايه قادر اولورمى

الجواب اولماز

زيد شو قدر متاعين بيعه عمرو‌لى توكيل ايدرك اولدر قده ما صنعت من شيء جائز ديو اسى اوزره توكيل واول متاعى عمرو‌يه تسليم ايتدكدنصكره عمرو دخى متاعى بيعه بكرى توكيل ومتاعى بكره ويرسه حالا عمرو بكرى وكالت مزبوره‌دن عزل ومتاعى بكردن الوب كندى بيعه قادر اولورمى الجواب اولور

زيدك عمرو ايله بر خصومه متعلقه دعواسى اولمغله عمرو زيدك طلبيله زيد ايله مرافعه وخصومته طرفندن بكرى توكيل ايتدكدنصكره زيد بكر ايله مرافعه اولمدين عمرو بكره سنى وكالتدن عزل ايتدم ديسه زيد وكالت مزبوره‌يه بناءً بكر ايله مرافعه‌يه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك هند ايله شو قدر رايجه‌يه متعلقه دعواسنده هند زيد ايله خصومته عمرو‌يى توكيل ايدوب بعده زيد عمرو ايله مرافعه اولدقلرنده زيدك هند ذمتنده اولقدر رايجه حقى اولدیغى ثابت اولوب قاضى حكم ايله زيد مبلغ مزبورى هنددن طلب ايتدكده هند بن عمرو‌يى قبل المرافعه وكالتدن عزل ايتمشيدم لكن خبر واصل اولمامش ديوب ويرممكه قادره اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرو‌يه سنى فلان خصوصى بكردن دعوايه نه زمان وكيل ايدرسم معزول اول ديدكدنصكره زيد عمرو‌يى خصوص مزبورى بكردن دعوايه توكيل ايتمكله عمرو خصوص مزبورى بكردن دعوى ايتمك استدكده بكر تعليق مزبوره بناءً وكالتدن معزول اولمش اولورسن ديوب عمرو‌يى دعوادن منعه قادر اولورمى الجواب اولماز

نوع توكيل الوكيل

زيدك عمرو ايله بر خصومه متعلقه دعواسى اولمغله زيد خصوص مزبورى عمرودن بنفسه دعوايه بكرى توكيل

ايله بكر زيدك اذنسز خصوص مزبورى عمرودن دعوايه بشرى توكيله قادر اولورمى

الجواب اولماز

كتاب الدعوى

هند زينب ايله اصلا دعوى ونزاعم يوقدر ديوب زينبى ابرا ايتدكدنصكره هندك اناسى خديجه فوت هند زينبدن سن انام خديجه‌نك حياتنده شو قدر اشياسنى تغلبا اخذ ايدوب حالا يدكده در ديو دعوى ايتدكده زينب مقرّ ايكن مجرد خديجه‌نك فوتندن مقدم ديه محرر اوزره ابرا ايتمكله حقك ساقط اولمشدر ديو ويرمكه قادر اولورمى

الجواب اولماز

زيد برقاچ كمسنه‌لردن شو مقوله شو قدر رايجه قيمتلو اشيانى تغلبا اخذ واستهلاك ايدرلر ديو دعوى وقدرلرينى وجه شرعى اوزره اثبات ايدوب اشياء مزبوره‌نك مزبورلره تضمينى مراد ايتدكده مزبورلر اشياء مزبوره‌دن هر بريك على حده قيمتنى بيان اولنمامغله دعواك مسموعه اولماز ديو ضماندن امتناعه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيدك وقفى متوليسى عمرو بكرك وقفى اولوب اوزره متوليسى بشرك يرنده اولان عرصه‌نك بر مقدارى زيدك وقفيدر ديو بشردن دعوى ايدوب لكن مدعاسنى تعيين وتحديد ايتمسه عمروك وجه محرر اوزره اولان دعواسنه التفات اولنورمى الجواب اولنماز

بعد به اولان دينى تركه‌سندن اذ يد اولان زيد متوفانك تركه‌سنى ورثه‌دن استخلاص ايتمامليه زيدك تركه‌سنى قبل سيطايدن تحصيل اولنان عمرو زيدك رقّ منقاد اولان قولى بكرى معرفت حاكم الشرعله بشره بيع وتسليم ايتدكده بكر زيد حياتنده بن انك ملكنده ايكن بنى اعتاق ايتمشيدى ديو دعوى وبشر انكار ايله بكر مدعاسنه اثبات بينه ايدوب حكم قاضى ايله سبيلى تخليه اولندقدنصكره زيدك اوغلى خالد زيد حياتنده بكرى بايعه هبه وتسليم

وتملك الموكل عزله ما لم يتعلق به حق الغير كالوكالة بالخصومة واذا ثبت من المطلوب بطلب المدعى فلا يملك عزله من ابطال حق الغير وفي الفصولين هذا اذا علم الوكيل بالوكالة وان لم يعلم به فله عزله على كل حال تقيدنا بالطلب لانه لو وكله بلا طلب يملك الموكل عزله سواء كان الخصم حاضرا او غائبا ابن ملك شرح مجمع البحرين في فصل الوكيلين

الوكيل ينعزل بعزل الموكل او بعزل نفسه بان يقول عزلت نفسي بشرط علم الاخر فيما اي في صورتين يعني اذا عزل الموكل يشترط علم الوكيل به وان عزل نفسه يشترط علم الموكل حتى اذا لم يعلمه العزل فهو على وكالته وتصرفه جائز حتى يعلم درر في باب عزل الوكيل في كتاب الوكالة

ورکنها اضافة الحق الى نفسه والى من ناب منابه عند النزاع وشرطها معلومية المدعى تنوير الابصار في اول الدعوى

وفي العقار لا بد من ذكر الحدود واسماء اصحابها لانها تعذر التعريف بالاشارة ويقام التحديد مقامه مختارات النوازل من الدعوى

ثم اذا ادعى انه كنت عبد فلان واعتقني وقضى القاضي به ثم اقام آخر البينة انك عبدي لا يقبل لان ذلك القضاء قضاء على الناس كافة وصار كان الناس حضروا وادعوا والعبد ادعى العتق واقام البينة عليهم فانه لا يقبل كذا ههنا فاتت دعواهم وبينتهم لا تقبل مشتمل الاحكام في ترجيح البينات

اینکشیدن دیو دعوی ایلسه دعواسنه التفات اولنورمی

الجواب اولنماز

زید کیمسه عمرو ایله معاملات داخذ و اعطا سراولمغله عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولوب لکن عمرو ایله حساب کورمدین زید فوت اولسه حالا زیدک ورثه‌سی عمروده محاسبه کورلم دیو کلدکلرنده عمرو زیده بر مقدار اروه حقی اولدیغنه معترف الکن مقدارینی بیان اینمیوب بغیر وجه محاسبه‌دن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه‌سی زیدک شو قدر اقچه و اثاث عمرودن زید حیاتنده شو قدره اشیاسنی ساکنه ابداع وتسلیم ایدوب بعده لذتا اولدقده دیونی اداء و وصی نصب اولنان بکر اشیاء مزبوره‌یی زیدک دینی مقابله سنده بیع ابتدکده ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله ساکنه بیع ایدوب سند فی الاستهلاک اینمشدر ضامن اول زید دعوی ایتدکلرنده اول اشیانک انواع واجناسی اوصافنی حین بیعده اولان قیمتلرین بیانه قادر اولماسه‌لر دعوالری استماع اولنورمی الجواب اولنماز

فصل فیمن یشترط حضرته فی الدعوی ومن لا ومن یکون خصما ومن لا

زید عمرو ک عبد مأذونی بکردن سن بلوغ قولی بیتری آلت جارحه ایله عمداً جرح و قتل ایلدک دیو دعوی وبکر انکار ایدوب زید بکرک علیهنه اقامت بینه اینمک استدکده عمرو ک حضوری لازم میدر الجواب لازمدر

بو صورتده زید بکرک علیهنه عمرو ک حضورنده اقامت بینه ایدوب حاکم بکرا ادزربنه قصاص ایله حکم ایدب زید بکری نیل العفو قصاص ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ترکه‌سندن ترسانه ده مربوط بر چکدری ابجندرو اولان شو قدر راس اسیرلری عمرو صحتنده باکه هبه وتسلیم اینمشدی دیو غلطه قاضی حضورنده ورثه‌سی زیدن دعوی واقامت بینه ایدوب المق استدکده مدعی وشاهدلر چکدری دعوی وشهادتده اشارت و تقبیل

فی اول السادس من الفصولین

لانه احضار المدعی مجلس الحکم لیشیر الیه المدعی والشهود لا بعد احضار المدعی ولا شهادة القاضی لا یسمع الدعوی

فلو وقعت فی عین لا تخلو از عقارا او منقولا والمنقول اما هالک او قائم والمنقول القائم ان امکن احضاره مجلس الحکم فالقاضی لا یسمع الدعوی ولا الشهادة الا بعد احضار المدعی مجلس الحکم لیشیر الیه المدعی والشهود لینقطع الشرکة بین المدعی وبین غیره

ولو ادعی دینا علی المیت وذکر انه ترک بانه وفا بدینه ثم لم یصح حتی یثبتوا الترکة بصنفها والمجدود بحدود وموضعه وفی ذکر العبد والجاریة لا یکفی قوله قیمتها کذا وکذا فی سائر الاعیان بصفاتها ثم ذکر قیمته بالجملة ولم یفصل قیمته کل واحد اختلف المشایخ فیه منهم من اکتفی بالاجمال ومنهم من شرط التفصیل عمادیه

فی الفصل الثالث من کتاب الشهادات

وانما یکتفی بذکر القیمة عند التعذر فیما اذا ادعی العین اما اذا ادعی قیمة شیء قد استهلک فلابد فی بیان جنسه ونوعه واختلفوا فی بیان الذکورة والانوثة فی الدابة کما فی الخزانة بحر رایق فی اول الدعوی

والتفصیل فی منح الغفار

ولو شهدوا علی عبده مأذون بالزنا او بقتل عمدا او شرب خمر او قذف وهو یجحد ومولاه غائب لا یقبل شهادتهم فی قول ابی حنیفة ومحمد خلافا لابی یوسف فتاوی صحاح

فی المأذون

اذا اقر العبد بما یوجب الحد والقصاص لزماه فی الحال الا ان حضرة المولی لیست بشرط فی اقراره ولو لم یقر ولکن اثبت علیه البینة بحضرة المولی یشترط عنه الخمسه ومحمد شرح مجمع لابن الملک

فی الحجر

اینکیجیدن

والعبد المحجور یؤخذ بافعاله دون اقواله فیما یرجع الی النفس کالقصاص وحد الزنا وحد القذف فانه یصح اقراره فیها حضرة المولی لیست بشرط فان لم یقر واثبت علیه البینة بحضرة المولی یشترط عندهما وعند ابی یوسف لیس بشرط فی جنس ۱۹ من کتاب المأذون فی خلاصة الفتاوی

اینکیجیدن قسام اول اسیرلری مجلس شرعه احضار ایتدیرمک لازم میدر الجواب لازمدر

زید مقتولک ورثه‌سی عمرو ک عبد محجوری بکردن سن زیدی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی ایتدکلرنده بکر عمرو ک حضوری لازم میدر

الجواب لازمدر

زید عمرو ک تحت اجاره‌سنده اولان وقف عقاری عمرودن غصبا اخذ وضبط ایتدکدنصکره عمرو اول عقاری زیدک دعوی و اثبات ایدوب المق استدکده متولی وقفک حضوری لازم میدر الجواب دکلدر

زید عمرو ی آلت جارحه ایله عمداً جرح و قتل ایتدکده عمرو ک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله بکر ظهور ایدوب بن عمرو ک لابوین ارقرنداشیم دیه حصر وارثی یم دیو زیدی موجب قتل ایله مؤاخذه اینمک استدکده زید بکرک لابوین قرنداشی اولدیغنی انکار ایلسه بکر عمرو ک لابوین ارقرنداشی اولدیغنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک زیدی موجب قتل ایله شرعاً مؤاخذه‌یه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی اثبات اینمک مراد ایتدکده عمرو ک مدیونی بکر زیده خصم شرعی اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید مبلغ مزبوری بکرک مواجهه‌سنده دعوی واقامت بینه ایدوب بکر ذمتنده اولان اقچه‌دن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه‌سنی ورثه‌سی بینلرنده اقتسام ایتدکلرنده عمرو ک حصه‌سنه ترکه‌دن بر باغچه اصابت اینمکله حالا عمرو ک یدنده اولان باغچه‌یی بکر بابامک تولیتی وغلّه‌سنی باکه مشروطه وقفیدر دیو دعوی اینمک استدکده عمرو دن دعوی اینمیوب سائر ورثه‌دن دعوایه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند بر جاریه‌سنی عمرو ک بر کوله سی ایله شو قدر عددی

اشتری جاریة وقبل قبضها استحقها رجل یشترط حضرتهما لان القضاء یستلزم ابطال الید والملک للبایع وللمشتری فیشترط حضرتهما

فی دعوی البزازیه فیمن شرط حضوره

معین ستاره مقابله سنده عمروه بیع و کوله وسنتاری اخذ
ایدوب لکن هنوز جاریه یی عمروه تسلیم ایتمیوب بر یدنده
ایکن زیدین آدن جاریه ایچون ملکمدر دیو دعوی ایدوب المه
استدکده یالکز هندک بو خصوصده عمروک حضوری
لازممیدر الجواب ایکیسنک دخی حضوری لازمدر

زید بر منزلی ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع
وتسلیم ایتدکدنصکره منزل مزبور عمروک یدنده
ایکن منزل مزبور بنم ملکمدر دیو عمرودن دعوی
واخذ مراد ایتدکده زیدک حضوری لازممیدر
الجواب دکلدر

زید بر خاتمی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره خاتم عمروک یدنده ایکن بکر اول خاتم ایچون
ملکمدر دیو دعوی واخذ مراد ایتدکده عمرودن دعوی
ایتمیوب زیددن دعوایه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید مالک منزلنی عمروه ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره بکر
زید منزل مزبوری باکه شو قدر آقچه یه بیع وتسلیم
ایدوب ومنزل مزبوری سندن الوب قبض ایتمک
ایچون بنی طرفندن توکیل ایتمشیدر دیو دعوی ایدوب
عمرو بیع وتوکیلی انکار ایلسه زید مذکورک وجه شرعی
اوزره اقامت بینه ایدنجک منزل مزبوری
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید سپاهی تیماری اراضیسندن بر تارلایی طاپو ایله
عمروه ویردکدنصکره اول تارلا عمروک تصرفنده
ایکن بکر زیده سن اول تارلایی طاپو ایله عمروه
ویرمزدن مقدم طاپو ایله باکه ویرمشیدک دیو
دعوی ایتدکده عمروک حضوری لازممیدر
الجواب لازمدر

هند متوفانک اصلا ترکه سنی قبض ایتمکه وصیسنده [illegible] زید
ذمتنده فلان جهتدن شو قدر آقچه حقم واردر دیو مزبوره
بوزلر بینه دعوی واقامت بینه ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

ذکر البیع قبل قبضه لا یسمع بینة المستحق ما لم یحضر البایع
والمشتری [illegible] والید للبایع [illegible]
[illegible] بعد قبضه [illegible] بحضرة المشتری
حضرة المستحق [illegible]

ولو بعد القبض فالخصم
به هو المشتری لا غیر وذکر الوبار
ان المستحق ولایة الدعوی من البایع
وان العین من ید المشتری لانه غاصب
بالبیع فی دعوی البزازیة فی ١٥ فیمن شرط
حضوره

قوله اشتریته من فلان وقال ذو الید اودعنیه
فلان فذلك سقطت الخصومة ای بغیر برهان
وحاصلها ان المدعی ادعی الملك بسبب
من جهة الغائب فقد اقر ذو الید بان یده
من الغائب بعد القضاء علی ان الاصل
الملك فیه للغائب فیکون وصولها
الیه بید ذو الید من جهته فلم یکن بیده خصومة
الا ان یقیم المدعی بینة ان فلانا وکله بقبضه
لانه اثبت ببینة کونه احق بامساکها
ولو صدقه ذو الید فی شرائه منه لا یامره القاضی
بتسلیمه حتی لا یکون قضاء علی الغائب
باقراره وهی عجیبة بحر فی الدعوی
فیمن یکون خصما ومن لا

وفی دعوی المستأجر یشترط حضرة المتعاقدین
والملك للموجر والید للمستأجر فیشترط
حضرتهما نور العین ثالث لعدور فتن

زید مرض

زید مرض موتنده فوت اولدقدنصکره ترکه سنی اخذ ورثه سنه ایصال
عمرویی وصی نصب ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرو ترکه سنی
اخذ ایتدکده بکر وبشر عمرودن بز زیدک لابوین عمی وعصبه
وارثلریز دیو دعوی ومدعالرینه اقامت بینه ایدوب
ترکه زیدی عمرودن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید شو قدر اشیاسنی اجرت ایله آخر دیاره کوتورمک ایچون
بکرک سفینه سنه وضع ایدوب عمرو دخی سفینه سیله کوتوررکن روزکار
اولوب سفینه اشیا ایله باتدقدنصکره اهل عرف طائفه سندن
بکر اول اشیایی دریادن اخراج ایدوب تغلبا کندی ایچون
عمرو اشیای مزبوره یی بکردن الوب اول دیاره
کوتورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر چفتلکک منزلنی ملکمدر دیو عمروه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره عمرو غائب اولدقده بکر منزل مزبوری عمروه بیعدن
اول باکه بیع ایتمشیدک ملکک مشترامدر دیو زیددن
دعوی ایدوب قاضی دخی دعوای مزبوره سنی استماع وبکرک
زید اوزرینه بینه سنی قبول ایدوب ملکک مشتراسی
اولمغله اوزره منزلی بکره حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی
نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل
اولوب بعده زید مبلغ مزبوری عمرو وبکردن المادن
دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده زید بعده عمرو
متعاقبا بلا وارث فوت اولملریله حاکم زیده بشری
وصی نصب ایلسه بشر زیدک عمرو ذمتنده اولان حقنی
عمروک کفیلی بکردن الوب زیدک دائنلرینه تسلیم
ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

بر بلده اهالیسندن اولان زید متوفانک وصی مختاری
اولمیوب اول بلده ده حاکم اولان عمرو بکری زیدک
دیونی ادایه وصی نصب ایدوب بعده بعض کمسنه لر
زید ذمتنده اولان دینلرینی بکرک مواجهه سنده

اثبات الدین علی المیت بحضرة الوارث
او الوصی یجوز وان [illegible] بحضرة احدهما
[illegible] عند الظهور [illegible]
[illegible] العین [illegible]

الخصم فی اثبات النسب
جملة الوارث والوصی والموصی له
والغریم للمیت او علی المیت بزازیه
من زوائد الدعوی لبوزرقه

مشتد المودع [illegible] بحفظ [illegible]
[illegible] العصب [illegible] الغیبة
بیع الجابع للمحصر

الدعوی علی غیر ذی الید لا تسمع الا فی دعوی
الغصب فی المنقول واما فی الدور
والعقار فلا فرق بین دعوی الغصب
والملك حیث لا تسمع الا علی ذی الید
اشباه من القضاء

ومات الغریم واوصی الی رجل ثم ادعی دینا
علی المیت والوصی غائب فنصب
القاضی خصما عن المیت لیخاصم الغریم
لیصل الی حقه فلیس للقاضی نصب
الوصی لو کان وارثه غائبا ویجب فی
نسخة الوصایة او جعله وصیا وارثه
غائب مدة السفر من الفصل الخامس
من الفصل السادس والعشرین من الفصولین

دعوی و وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب بعد الحلف والحکم هند ظاهره اولوب عمرو دخی مقدم بلده مزبوره حاکم اولان بشر بنی زیدک اولاد صغارینه وصی نصب ایتمشیدی دیو بشر بو زمانه دک بونی اثبات اولنوب حکم اولنسه یعنی طوتام نکرار بینه مواجهه سنده دخی اثبات ایدک دیو اول کمسنه لره جبره قادر

اولوری **الجواب** اولماز

بو تقدیرده اول کمسنه لر حکم مزبوره بنا و ثابت اولکلی دیسه لر بی نزکه زیددن الجمعه قادر

اولورلری **الجواب** اولورلر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و لابوین ارقرنداشلری عمرو و بکری ترک ایتدکده عمرو هنددن ترکه دن شو قدر اقچه اخذ واقضا ایلیوب حتی اقرار دخی ایتمشیدکی حصه و بر دیو دعوی هندیا الکلیه انکار ایله عمرو هندک اقرار مشه دعوی اقامت بینه ایدوب بعد الحکم هندک حصه سنده بر مقدار اوزرینه صلح اولدقدنصکره بکر دخی مبلغ مزبورده حصه سنی هنددن طلب ایتدکده هند بر وجه مشروع مبلغ مزبورک ثبوتنی معترفه الیکن بکره سندنی اثبات ایتمدکجه ویرمم دیمکه قادر

اولوری **الجواب** اولماز

زید عمرو شو قدر اقچه قرض ویروب بعده مبلغ مزبوری اتمام بکر کدر دیو اقرار ایتدکدنصکره عمرو فوت اولسه زید مبلغ مزبوری ترکه عمرودن الوب بکره ویرمک استدکده ورثه عمرو بکر ایچون اقرار ایتمکله حق قبض بکرک اولور بکر حاضر اولمینجه ویرمم دیمکه قادر

اولورلری **الجواب** اولمازلر

هند زوجی زیده زینب یدنده اولان شو قدر اشیای وار قبض ایله دیو الحق قبضنه توکیل ایتدکدنصکره زید اول اشیای قبض مراد ایتدکده زینب اول اشیای هند باکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی و اقامت بینه ایتدکده زیدک قصر یدینه حکم اولنه

ولو قال بالی مرالدین علی فلان اومر الودیعه عند فلان الفلان فهو اقرار دحق القبض للمقر وبسلم الی المقوله فان سلم المودع والمدیون الی المقر بری مراره مر اول الاقرار بعد و زقه ونقله می الخلاصه وفی النقد ومن نقلا عن العاب عدیه

والوکیل بقبض العین لا یملکها فلو برهن ذو الید علی الوکیل بقبض عبد ان الموکل باعه وقف الامر حتی یحضر الغائب صورته وکل وکیلا بقبض عبد له وغاب فاقام ذو الید بینته انه اشتراه ثمن وکله بالقبض لم یقبل بینته فی اثبات الشراء ویقبل فی دفع الخصومه فیتوقف حتی یحضر الموکل ویعید البینه درر فی الوکیل بالقبض

بینه مرقومه هند حقنده معتبر اولوب هندک بیعی ثابت اولمش اولوری **الجواب** اولماز

باب فیما یسمع من الدعوی و ما لا یسمع

زید شاب دام و اولادی عمرو دخی ساکه شو قدر اقچه و اشیا ویرمشیدم دیو دعوی ایله استماع اولنوری **الجواب** اولنماز ممنوعدر

زید هنددن عقد نکاحی بیان ایتمدین سن بنم منکوحه مسن زیرا بو یله اقرار ایتمشیدک دیو اقرار سبب طوقوب دعوی ایله مسموع اولوری **الجواب** اولماز

زید عمرو دخی چوقه متننددن شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی عمرو انکار ایدوب زید مدعاسنی اثباته قادر اولمامغله زید دخی بوب مبلغ مزبور چوقه متننددن اولمیوب دیعه ایدی دیو دعوی ایله مسموعه اولوری

الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سی عمرو دن نیشا که اون درت بیک نشیوز غروش لدی الشهود عدا ایدوب قرض شرعی ویرمش ایدی وسن دخی تماما المشیدک ویر دیو دعوی عمرو دخی بن زیددن الحق یدی بیک غروش قرض الدم لیکن زیاده یی انکار ایتدکده ورثه زیدک اون درت بیک غروش عمرو عدا و تسلیم عمرو دخی تماما اخذ و قبض ایتمشیدی دیو بینه عادله اقامت ایتدکلرنده عمرو اوزرینه ثابت اولان غروشلرک شو مقداری فرض ماعداسی ربا در دیو دعوی ایله مسموعه

اولوری **الجواب** اولماز

زید متوفانک ورثه سی عمرو متوفانک ورثه سندن بکر نشز زیدک عمرو ذمتنده جهت کفالت صحیحه دن شو قدر اقچه حقی وار دیو دعوی و بکر ویشه زید صحتنده عمرو دخی مبلغ مزبوردن ابرا عمرو دخی قبول ایتمشیدی دیو دعوی و مدعالرینه اقامت بینه ایتدکلرنده ورثه زید عمرو دخی مبلغ مزبوردن ابرا ایتمشیدی لکن عمرو زیدک ابراسندن صکره جهت مزبوره دن زیده اولقدر اقچه دینی ادا ایتمشی

اقرار ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه لر مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زیدک عمرودن اشترا و قبض ایتدیکی قولی بکر فرار ایدوب زیدک یدنده دکل ایکن بشر اول قول بنم ملکمدر دیو زیدی دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید اجارتین ایله متصرف اولدیغی وقف دکانی شو قدر اقچه بدل مقابله سنده اذن متولی ایله عمروه فراغ و قبض بدل ایتدکدنصکره زید عمروه فور فرم مبلغ مزبوری حکیم طلب ایدرسن دیدکده عمرو طلب ایتمم دیسنده صمم دعوام یوقدر دیوب بعده قبل الاستیفاء البدل عمرو بلا ولد فوت اولوب متولی دکانی ضبط و اخره ایجار ایلسه عمروک ورثه سی ~~مبلغ مزبوری~~ زیددن دعوی ایلسه لر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند رجده مقاطعه سی طرف سلطنتدن ابتدا سنه ... امر اولدن زیده توجیه اولنوب لکن زید مسافه بعیده ده اولوب ضبطی وقتندن شو قدر کون مرور ایدوب وارث ما مغله اول کونلری مقدما مقاطعۀ مزبوره متصرفی عمرو ضبط و حاصل اولان شو قدر بیک غروش کمرک مالنی قبض ایتدکدنصکره زید جده یه واروب مقاطعۀ مزبوره یی ضبط و ذکر اولنان کونلرده حاصل اولان اولقدر غروشی عمرودن طلب ایتدکده عمرو زیده جهت مذکوره دن ساکه اولقدر بیک غروش ویرمه جکی اقرار ایدوب تمسک ویرمش اولسه حالا زید اول اقرار و تمسکه بنا مبلغ مزبوری عمرودن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن بکرک ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنه کفیل اولمشیدک دیو دعوی و عمرو اصلا کفیل اولمادم دیو انکار ایدوب زید بعده عاجز اقامت بینه ایتدکده عمرو سن کفالتدن بنی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند زینبدن ساکه بر بلازک ایداع و تسلیم ایتمشیدم

دعوی الملک لا یصح الا علی ذی الید او نائبه بخلاف دعوی الفعل فانه تصح علی الغاصب وان لم یکن العین فی ید الغاصب برازیه فی اواخر کتاب الدعوی

قال المدعی لا دعوی لی قبل زید او لا خصومة لی قبله یبطل دعواه الا فی امر حادث بعده
فی العاشر من الفصولین فی باب ما یبطل الدعوی المدعی

مبلغ مزبوردن عمروک استیفا ایتمدیکی مقداری صح

وان کان المقاطعة بمال وافقه علی خراج الخارج من الارض وثمار الاشجار وما یستحق لجهة بیت المال من عشر وزکوة ونحوها فهی باطلة من اصلها ولا صحة لذلک شرعا فلا یناط به حکم من احکام الشرعیة الجاریة فی العقد الصحیحة الشرعیة فی اجارة
الفتاوی الخیریه ملخصا

واذا بطل الشیء بطل ما فی ضمنه وهو یعنی قولهم اذا بطل المتضمن بالفتح بطل المتضمن بالکسر قالوا لو ابراءه او اقراره ضمن عقد فاسد
کما فی البزازیه اشباه قبیل العتق
الرابع بوروقه

سئل فی رجل ادعی علی اخر ... البینة علیها فادعی الابراء منها هل تسمع دعواه الابراء عنها مع انکاره ... لا تسمع لتناقضه ... ام لا اجاب ... فی ذلک
فی دعوی الخیریه

چو دعوا

دیو دعوی و زینب انکار ایدوب بلازکک وصفنی و جنسنی و قیمتنی و مقدارینی بیان ایلمسه دعواسی مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب تزوجی هندی ترک ایتدکده ترکه زیددن هند قبض ایتدکدنصکره عمرو ظهور ایدوب زید بابام بکر متوفانک قولی اولوب ملکنده ایکن اعتاق ایتمشیدی بن زیدک ولا جهتندن وارثی یم زیدک وراثتی هند ایله بکه منحصره دردیو دعوی و مدعاسنه وجه شرعی اوزره اقامت بینه ایدوب بعد الحکم زیدک ترکه سنک نصفنی هنددن الدقدنصکره هند زیدک بشرک ازادلوسی اولوب بشر بلا وارث فوت اولمغله زیدک وراثتی بکه منحصره دردیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه سنی قزلری هند و زینب قبض ایتدکلرندنصکره عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لاب عمی اوغلی و عصوبت نسبیه جهتندن وارثی اولوب زیدک وراثتی هند و زینب ایله بکه منحصره دردیو دعوی و بر قاج کمسنه لر زیدک باباسی بکر ایله عمروک باباسی بشر لاب قرندشلر اولوب بابالری اسمی خالد خالدک باباسی اسمی ولیددر دیو عمروک مدعاسنه وجه شرعی اوزره شهادت ایلدکلرندنصکره هند و زینب زیدک بابالرنک باباسی ترزیدر دیو دعوی و مدعالرینه اقامت بینه ایلسه لر مسموعه و مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و ثمنندن عمروی ابرا ایتدکدنصکره زید بر سنه مرورنده صلحنندن بن منزل مزبوری عمروه بیع صحیح ایله بیع ایلدم و عمرو ایله منزل مزبوره متعلقه اصلا دعوام یوقدر دیوب عمروی عامه دعاویدن ابرا ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثه سی عمرودن زیدک منزل مزبوری مقدما اولان بیع و ثمنندن ابراسی مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

[illegible]

ادعی ارث میت وزعم انه ابن عم المیت لابیه واقام البینة علی النسب وذکر الشهود اسم ابیه وجده کما هو الرسم واسم ابی المیت وجد المیت وجده کما هو الرسم والمدعی علیه اقام البینة ان جد المیت کان فلانا غیر ما اثبته المدعی لا تقبل بینة المدعی علیه قامت علی النفی وهو لیس بخصم فی اثبات اسم جد المدعی وهو کما ادعی میراثا عن ابیه فاقام علیه البینة ان اب المدعی رجل اخر غیر الذی یدعیه المدعی لا تقبل بینة المدعی فاصحابه فیسئل
مصنف قنیه یجوز قضاء القاضی
ومن لا یجوز من کتاب الدعوی

الوادعي لغيره بوكالة ثم لنفسه لا تسمع لانه لما هو ملكه لا يضيفه الى غيره
عند الخصومة فيمكن المنافات — في العاشر من الفصولين

زید عمرو ک یدنده اولان جاریه ایچون ملکمدر دیو دعوی ایتدکده
عمرو زیددن سن اول جاریه یی زوجم هنده هبه و تسلیم ایتمشیدک
هندک ملکی مدر دیو بعده دیمه وکالة دعوی ایتدکدن صکره عمرو
دخی زیددن سن اول جاریه یی بکا بیع و تسلیم ایتمشیدک
دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و لابوین قرنداشی عمرو یی
ترک ایتدکده ترکه زید هند و عمرو بینلرنده اقتسام ایتدکلرندن
صکره هند زید ذمتنده فرضنه شو قدر اقچه حقم وار در دیو
عمرودن دعوا دعمرو انکار ایدوب بعده هند مبلغ مزبوردن
زیدی ابرا ایتدکدن صکره هند ابرای سابقه نادم اولوب زید ذمتنده
جهت مزبوره دن اول قدر اقچه حقم واردر دیو عمرودن دعوی
ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

هند ملکی باغنی بیعه عمرو یی توکیل ایدوب عمرو دخی ثمن مثلیله
بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده هند توکیل مزبورک طوعا
اولمیوب اقرار ایتدکدن صکره هند توکیل مزبور اکراه
معتبر ایله اولمشیدی دیو دعوی ایله مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید ملکی چفتلکی ایچنده اولان شو قدر رأس اغنام و ثور
و جاریه ایله عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب
بعده عمرو بیع مزبورده تغریر و غبن فاحش دعواسندن
زیدی ابرا ایتدکدن صکره عمرو بیع مزبور تغریر و غبن فاحش
ایله اولمشیدی دیو زیددن دعوی ایله مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن بر چفتلکی ثمن معلومه اشتری و دفع ثمن و قبض
مبیع ایتدکدن صکره زید بیع مزبوره فساد بنا چفتلکی
عمروه رد ایتمک دعواسنده عمرو یی ابرا ایله حالا زید
عقد مزبور شویله اوزره فاسد اولمغله چفتلکی ساکه
رد ایدرم دیو زیددن دعوی ایله مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروده سنک قبلکده بنم ایچون حقوق یوقدر دیوب عمرو یی

لا یصح الابراء عن الاعیان والابراء عن دعواها
صحیح وفی الکافی الحکم من الابراء لا یخفی
فیه یبراء عن العین والدین والکفالة والاجاره والحد والقصاص اشتهر وبه علم انه یبراء من الاعیان من الابراء
العام — الاشباه من القول من الدین من الاحکامات

ولو وهب الدین من الغریم وابراءه منه لم یفتقر الى القبول ابتداء و یبطل بالرد وقال زفر یتوقف على القبول — من هبة الینابیع

عامه

عامه دعوادن ابرا عام ایله ابرا ایتدکدن صکره زید عمرودن
قبل الابرا ساکه شو قدر اقچه ایداع و تسلیم ایتمشیدم دیو
دعوی ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

هند فوت اولوب قیزی زینبی و سائر ورثه سنی ترک ایدوب
مزبورلر ترکه هندی اقتسام ایدیکلرنده بر منزلی ترکه دن
اولمق اوزره قسمة ادخال ایدوب منزل مزبور ورثه دن
خدیجه نک حصه سنه اصابت ایتمکله خدیجه قبض ایتدکدن صکره
فوت اولوب ورثه سی منزل مزبوری ضبط ایتدکلرنده
زینب منزل مزبور اجدادیدن عمروک تولیت و غلّه سی
اولادنه و اولاد اولادنه مشروط اوقافدر دیو وقفیتیه
ورثه سندن دعوی ایله مسموعه اولورمی **الجواب**
بینه عادله اقامت ایدرسه بینه سی مقبوله اولور

زید فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قیزی هندی ترک ایتدکده
ظاهرده موجود اولان ترکه سنی عمرو و هند بینلرنده
اقتسام ایدوب بعده هند ترکه یه متعلقه دعوادن عمرو یی
ابرا ایتدکدن صکره هند عمرودن زیدک ترکه سندن شو
مقدار یینی اخفا ایلدک حصه می و یر دیو دعوی و عمرو انکار
ایله هندک وجه محرر اوزره اولان دعواسی
مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر منزلی ملکی اولمق اوزره زوجه سی هندک حضورنده
و ابنی عمروده دین مقابله سنده بطریق الاستغلال بیع و تسلیم
ایتدکده هند سکوت ایله حالا هند منزل مزبوری
زید ایکی سنه مقدم بیع قطعی ایله ثمن معلومه بکا بیع
ایتمشیدی اول جهتدن ملکمدر دیو عمرودن دعوی ایتدکده
عمرو مجرد زید بکا استغلال طریقیله بیع و تسلیم ایتدیکی
مجلسده سکوت ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو
هندی دعوادن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر منزلی ملکی اولمق اوزره عمروک مواجهه سنده
و ابنی بکره شو قدر اقچه دین مقابله سنده بطریق الاستغلال
بیع و تسلیم ایتدکده عمرو سکوت ایله حالا زیددن اول
ایدوب منزلی بکردن الدوب قبض ایتدکدن صکره عمرو

زيددن منزل مزبورى بكره بطريق الاستغلال بيع وتسليم ايتمشيكن
وبو وجهله عمرو دعوا ايتدكده زيد عمرونك مواجهه سنده بكره بطريق الاستغلال
بيع وتسليم ايلديكده سكوت ايتمكله دعواسى مسموعه اولمازديو
عمرويى دعوادن منعه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد ملكى منزلنى اوغلى عمرونك مواجهه سنده هنده وصيت ايدوب
عمرو سكوت ايتدكدنصكره زيد مصرا فوت اولوب هند منزل
مزبورى وصيت مرقومه يه بناء ضبط ايله حالا عمرو منزل مزبور
بنم ملكم اولوب حقى زيد صحتنده ساكه وصيت ايتمزدن مقدم
منزل مزبور عمرونك ملكيدر بنم علاقهم يوقدر ديو اقرار ده
ايتمشيدى ديو دعوا ايتدكده هند عمرو حين وصيتده
سكوت ايتمكله دعواسى مسموعه اولمازديو عمرو دعواسندن
منعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

نوع آخر

هند جاريه سى زينبى زيده بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكدنصكره
هند زينبى قبل البيع تدبير مطلق ايله تدبير ايتمشيدم ديو
زيددن دعوى وزيد انكار ايدوب هند مدعاسنه اقامت
بينه ايله هند ثمنى زيده رد ايدوب زينبى زيددن الوب
استخدامه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد بيازده اولان عمرونك مضمون ومرسوم مكتوب يازوب
فلان ملك عرصه كى بانكه بيع ايلدم ديو بشر ايله بالب اولوب عمرو
بيع ايتمامكله زيد عرصه مزبوره قبل الاشترا ملكمدر ديو عمرودن
دعوا ايلسه مسموعه اولورمى **الجواب** اولماز

امرادن زيد قتل اولندقده يدنده اولان برسفينه ملكى
اولمغله اوزرينه ميرى يه اولان دينى ايچون ضبط اولندقدن
صكره عمرو اول سفينه نك ثلثى بنم ملكمدر ديو طرف ميريدن
مراقبه يه توكيل بيورلان بكره بومرتبه دعوى وبكر انكار
ايتدكده عمرونك مدعاسنه شهادته كلان بشر وخالد سفينه
سفينه نك ثلثى عمرونك ملكيدر ثلثانى زيدك ملكيدر
ديو شهادت ايتملريله عمرو حكم قاضى ايله سفينه نك
ثلثنى ضبط ايتدكدنصكره بشر وخالد قبل الشهاده
ثلث مرقومى قرنداشم سعيدك ملكى اولوب حالا سعيدك

اولمغله

ابتوزنه مقدم بالكه ثمن معلومه بيع صحيح قطعى ايله
بيع ايتمشيدك صح

الكتابة من الصحيح والاخرس معنونا ومثبت
ذلك بافراره او بالبينة فكالخطاب
بزازيه فى الطلاق وفى اقرار منعه
فى احكام الكتابة من الاشباه

اولمغله ارثا بزه انتقال ايتمشيدى ثلث وثلثان وجهى اوزره
سفينه ده شريكز ديو عمرودن دعوا ايلسه لر مسموعه
اولورمى **الجواب** اولماز

هند زينبك يدنده اولان منزل ايچون ملكمدر ديو دعوى
وزينب سن منزل مزبورى بانكه شوقدر اقچه يه بيع ايتمشيدك
ديو دعوا وهند بيع ايتمدم اصلا بينمزده منزل مزبورى بيعه
متعلق كلام جريان ايتمامشدر ديوب زينب مدعاسنه
اقامت بينه ايتدكدنصكره هند دونوب اونجه بنى كوزتمك شرطيله
بيع ايتمشيدم ديو دعوى ايلسه مسموعه اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن ذمتنده شوقدر اقچه حقم واردر ديو دعوا ايتدكده
عمرو زيده اولقدر اقچه دينى دينمى ادا ايله استيصال ايتدكدنصكره
عمرو زيددن قبل الاستيصال مبلغ مزبوردن سن بنى ابرا
ايتمشيدك ديو دعوى واقامت بينه ايله مسموعه
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن سكافلان زمان فلانده خصوص ايچون بطريق الرشوة
شوقدر اقچه ويرمشيدم ديو دعوا وعمرو انكار ايدوب
زيد مدعاسنه اقامت بينه ايتمكه ايستدكده عمرو سن مقدما
مبلغ مزبورى بندن دعوى وطلب ايدنده اولدقدنصكره بن
مبلغ مزبورى ويرمديم عفو ايتمكه بكره ويرمشيدم
سنده اصلا حقم يوقدر ديو اقرار وذمتمى عامه دعوادن
ابرا ايتمشيدك ديو دعوى واقامت بينه ايله مسموعه
ومقبوله اولورمى **الجواب** اولور

زيد متوفانك صغير اوغلى عمرو بعد البلوغ زيدك اخر اوغلى
بكرك مستقلا ملكى اولمغله اوزرنه يدنده اولان اشيا كه
بكردن اشترا ايتدكدنصكره عمرو اول اشيالر زيدك
ملكيدر تركه سندندر بن فوتنده صغير بولنمغله بكر بغير
حق مستقلا ضبط ايتمشدر بن بعد الاشترا اول اشيالر
زيدك ملكى ايدكنه واقف اولدم حالا حصه مى استرم
ديو بكردن دعوا وبو وجه اوزره تناقضى تدبير ايله
عمرونك دعواسى مسموعه اولورمى **الجواب** اولور

زيد متوفانك ورثه سى زيدك وصى مختارى عمرونك تركه دن

اذا استمهل الى قضاء الدين ثم ادعى
الابراء لا تسمع منه فى باب باطل
دعوى المدعى منقول فى الفصل السابع
من فصول العمادية

استأجر دارا ثم برهن على المؤجر انه ملكه
لانه الى كان اشتراه لاجله فى صغرى
يسمع ولا يمنعه التناقض لما فيه من
الخفاء فى العاشر من الفصولين

بدنده اولان مالی اخذ ایدکلرنده تماما اخذ ایلدک ترکه ده
عمروه نسنه قالمدی دیو عمرودی ابراء عام ایله ابرا ایتدکلری
کلرندن صکره ترکهٔ زیدده ن عمرونک بدنده بعض اشیاء دخی
ظاهر اولسه حالا ورثهٔ اشیاء مزبوره یی عمرودن ابرای مذکورلری
عمروه ابراء مرقومه بناء ویرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن دکانده نیتی مبیعدن شو قدر اقچه ذممنده واردر
دیو دعوی ایتدکده نصکه زیدده بو مبلغ مزبوری بکرک
صغی اولوب بن بکرک دعوی و قبضه وکیلیم دیو دعوی
و عمرو انکار ایله زید مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدیجک مبلغ مزبوری عمرودن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف مقاطعه یی متولیسی عمرودن شو قدر بیک
غروشه اوچ سنه تمامنه دک التزام ایله الوب
اول قدر غروشی عمروه بیشلین ویروب واوچ سنه
تمامنه دک مقاطعه یی ضبط و محصولاتنی قبض
ایتدکده زید مقبوضم بدل التزامه بالغ اولمیوب
بیک غروش ضررم واردر دیو دعوی ایدوب بیک
غروشدن زیاده ضررم یوقدر دیمیوب بعده ضررم
بش بیک غروشدر دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی
اوزره اثبات ایتمک استدکده عمرو مجرد اولا بیک غروش
ضرر دعوا ایتمکله ثانیا بش بیک غروش ضرر دعواسنی
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

غلهٔ بردانفکک اولادینه واولاد اولادینه مشروط
وقفک غلهٔ سنه دانفکک اولاد اولادندن زید و عمرو
و بکر منحصرلر اولوب بشربن دانفکک اولاد اولادندن الکلم دیو اقرار ایتدکدن صکره بشر مزبور زیددن
بن دخی دانفکک اولاد اولادندنم دیو دعوی و مدعاسنی
وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب غلهٔ مزبوره ده
مشارکت اولمق استدکده مزبورلر بشرهٔ مجرد وجه
مرار اوزره اقرار ایتمکله دعواسی مسموعه اولماز جو

اوجی نصف دار ثم اوجی کله قبل لا
یسمع ولو علی العکس تقبل والصواب
انه یقبل فی الوجهین جمیعا کذا فقط ومن
قش اوجی نصفه ثم کله فیصیر بنا قضا
دعی کله بخلاف عکسه وفیه اوجی ثمنه
ثم ثمنه یسمع ثم لو اوجی ثمنه لا یسمع التناقض
اقول بین مسئلتی النصف والثلث
منافاة فینبغی ان یحملا علی الروایتین
من العاشر من الفصولین

بشری منعه قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر

زید متوفانک زوجه سی هند زیدک سائر ورثه سندن
زیدک ذمتنده قرضندن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی
و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب ترکه دن
اداسیه حاکم حکم ایتدکدن صکره سائر ورثه بر حمام ایچون
ترکه سندن دیو اقرار ایدوب حمامدر حصه لرینی
مبلغ مزبوردن حصه لرینه اصابت ایدن مقدار
مقابله سنده بیع و تسلیم ایتدکلرندن صکره سائر
ورثه دن زینب زید صاغ ایکن اول حمامی بکا هبه
و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ایله مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید قاضی مجلسنده اولمیان بر خصوصده عمرودن شو قدر
شو مقدار اشیا ایداع و تسلیم ایتمشیدم و برر
دیو دعوی ایتدکده عمرو سن بکا اصلا بر نسنه ایداع
و تسلیم ایتمدک دیو انکار ایدوب بعده زید عمروک ~~اثبات~~
~~مزبوره یی مسکه~~ دفع و تسلیم ایلدم دیو دعوی
ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

[illegible] حضورنده زید اشیاء مزبوره نک عینلری موجوده ایسه عینلری
الوب مستهلک ایسه قیمتلرینی عمروه تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر بارکیرینی اوغلی عمرونک حضورنده بکره بیع و تسلیم ایتدکده
عمرو بلا عذر سکوت ایدوب بکر اول بارکیری بر قاچ سنه ضبط
ایتدکدن صکره عمرو اول بارکیری قبل البیع ملکمدر دیو بکردن دعوی
ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید و عمرو و بکرک بدنده اولان باغ ایچون بابامز بشر متوفانک
ملکی اولوب ارثله بزه انتقال ایلدی دیو دعوی و بکر بشر
اول باغی ایلدیکی متولیسی اولدیغم مدرسه یه مخصوص وقف
صحیح ایله وقف ایدوب تسجیل ایتدیرمشیدی دیو دعوی
و مدعاسنه اقامت بینه ایدوب قاضی زید و عمرو دفع و باغک
وقفیتنه حکم ایدوب حجت ویردکدن صکره زید و عمرو اول
باغی بابامز بشر وقف ایتمزدن مقدم بزه بیع ایتمشیدی اولوقتدن
ملکمزدر دیو دعوا ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

ولهما عند [illegible] شرط
کونه الکلامین
المتناقضین عند
القاضی ذکر البزازی
القولین وینبغی ترجیح القول
فهو اشتراط کونه الثانی عند
القاضی فقط فی البحر الرائق
من کتاب الدعوی الی العشر
ولکل وجه لانه یتحقق به التناقض صح
من کتاب القاضی الی القاضی

ولو ادعی
المیراث
اولا ثم ادعی الشراء
لا تقبل ویثبت
التناقض صغری فی مسائل
التناقض من الدعوی کذا فی تتمة
البزازیة

بو صورتده زید وعمرو قاضی اکرم حضورنده بشر اول باغی
وقف ایتمزدن شوقدر سنه مقدم بزه بیع وتسلیم ایتمشیدی
دیو دعوی و مدعالرینه اقامت بینه ایتدکلرنده قاضی دعوای مزبوره
استماع وبینه‌لرینی قبول ایدوب باغی زید وعمروه حکم ایدوب
حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید مریض موتنده عمروک ذمتنده الجق اولدیغی غروشی حقمدر
واردر ذمتنده اولان غروشی اصلا حقم یوقدر دیو اقرار
ایتدکدنصکره فوت اولدقده ورثه‌سی عمرودن اقرار مزبوردن
مقدم زیدک ذمتنده اولدیغی غروشدن ماعدا اللی غروش
حقی دخی واردر دیو دعوی ایلسه‌لر مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

نوع فیما یکون تناقضا و مالا

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو بکر ذمتنده قرضدن اولان
شوقدر اقچه حقمه کفیل اولمشیدی مبلغ مزبوری ترکه‌سندن
ویرک دیو دعوی و ورثه عمروک کفالتنی واول جهتدن ساکت
دینی بوقدر دیو انکار ایتملریله زید بکرک ذمتنده قرضدن اولان
اولقدر اقچه‌سنه وعمروک کفیل اولدوغنه اقامت بینه
ایدوب بعد الحکم حاکم مبلغ مزبوری عمروک ترکه‌سندن زیده
حکم ایتدکدنصکره ورثه زیده سن عمرودی کفالتدن اخراج
وذمتنی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی و مدعالرینه اقامت
بینه ایلسه‌لر زیدک دعواسی مندفعه اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو واقفک وقف ایتدیکی عقارانک تولیت وغله‌سنه
متصرف اولان بکردن عمرو اول وقف ایتدیکی عقارک تولیت
وغله‌سنی کندیه بعده اولادینه واولاد اولادینه بعده
عتقاسنه بعد الانقراض رای حاکمله بر مستحقنه توجیه اولنمه
دیو شرطا ایدوب حالا عمرو فوت اولوب اولاد واولاد اولادی
وعتقاسی منقرض اولمغله حاکم اول وقف عقارانک تولیت
وغله‌سنی بکا توجیه ایتمشیدی دیو دعوی و مدعاسنه
مطابق اوتوز سنه‌سی تاریخیله مورخ بر وقفیه ابراز
ایتدکده بکر اول عقارانک تولیت وغله‌سنی وجه محرر اوزره

شرطا

قالت فی مرض موتها
لیس علی زوجی حق
ولا علیه مهر لا قلیل ولا
کثیر تلبیس لورثتها ان یطلبوا
المهر من الزوج تنویر العینین
من المجلد المزبور
من بقیة قالت لزوجها لا مهر لی علیک صح
اقرارها تنویر العینین من المجلد المزبور

ادعی علیه آخر انه له فی یده وکذا فی مال الشرکة
فانکر المدعی علیه الشرکة ثم ادعی المدعی
علیه او ادعی دفع ذلک المال الی المدعی
فان انکر الشرکة اصلا بان قال لم یکن
بیننا شرکة اصلا وما کان دفعت الی
شیئا من المال اصلا لا یسمع منه دفع
المال لمکان التناقض وان انکر الشرکة
والمال فی الحال بان قال لا شرکة بیننا
ولیس لک فی یدی مال الشرکة یسمع منه
دفع المال ولا تناقض محیط برهانی
من التاسع عشر من کتاب الدعوی

شرط ایتمیوب بلکه واولادینه واولاد اولادینه شرط ایتمشیدی
دیو انکار واوتوز بر سنه‌سی تاریخیله مورخ بر وقفیه ابراز
ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده بکر دخی بیوب
عمرو اول عقارانک تولیت وغله‌سنی وجه محرر اوزره شرطا
ایتمشیدی لکن تبدیل وتغییر شروطنی یدنده قومغله عمرو رجوع
ایدوب تولیت وغله‌سنی بکا واولادیمه واولاد اولادیمه
شرط ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضدن شوقدر اقچه‌یه کفیل اولمشیدک
دیو دعوی و عمرو اصلا کفیل اولمادم دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه
اقامت بینه ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری سابقا ادا ایتمشیدی
دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند متوفانک ترکه‌سندن اولمق اوزره ورثه‌سی یدلرنده
قابل قسمت اولان منزل ایچون هندک معتقه‌سی زینب هند
تحتنده منزل مزبورک نصفنی بکا هبه وتسلیم ایتمشیدی
دیو دعوی ایدوب لکن نصفنی افراز وتعیین ایتدیکنی ذکر ایتمامکله
رافعه اولدقلری قاضی زینبک دعواسنی استماع ایتمیوب
بعده حاکم اکرم حضورنده زینب ورثه‌دن هند تحتنده
منزل مزبورک نصفنی افراز وتعیین ایدوب بکا هبه وتسلیم
ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکده ورثه مجرد مقدما افراز وتعیین
ذکر ایتمامشیدک اولبابده اولکی دعواک تناقض اولمشیدی
اولور دیوب زینبی دعوادن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک قولی عمرو زیددن سن بنی اعتاق ایلدک دیو دعوی ایدوب
زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایدرمامکله
زید عمروی شوقدر اقچه‌یه کتابته کسوب مبلغ مزبوری عمرودن
الدقدنصکره زید فوت اولوب ورثه‌سی ترک ایتدکده
عمرو ورثه‌دن زیدک کندودن صحتنده اعتاقنی دعوی واثبات
ایدرجک مبلغ مزبوری زیدک ترکه‌سندن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر منزلی عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی ادا ایدیکی ثمنه

ضبط ایتدکدنصکره زید منزل مزبوری متولیسی اولدیغم بکرک
وقف مسجدیدر دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب
بینه عادله اقامت ایدرسه مقبوله اولور

نوع فی التناقض

زید فوت اولوب زوجهسی هند و اوغلی عمرو ترک
ایتدکده هند عمروک یدنده اولان منزل ایچون زیدک
ترکهسندندر حصهمی ویر دیو دعوی و عمرو زید صحتنده منزل
مزبوری بکا هبه ایتمشیدی دیو دعوی و هند انکار ایدوب
عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده هند دونوب زید منزل
مزبوری سکا هبه ایتمزدن مقدم ذمتنده اولان شوقدر
اقچه مهر موجلم مقابلهسنده بکا بیع ایتمشیدی دیو دعوی
ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک زوجهسی هند زیدک منزلنده بولنان شوقدر
اقچه ایچون زیدک ترکهسندندر دیو اقرار ایتدکدنصکره هند
مبلغ مزبور اقرار مزبوردن مقدم زوجم عمرو متوفادن
اولوب صلبی اولدیغم اولاد صغار یمکدر دیو زیدک
سائر ورثهسندن دعوی ایله مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایتدکدنصکره زید منزل مزبوری عمرودن اشتری ایدوب
عمرو بیع ایتمامکله زید بن منزل مزبوری مقدما ساکنه
مواضعه طریقیله بیع ایتمشیدم قبل الاشترا ملکمدر دیو عمرودن
دعوا ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند زیدک یدنده اولان شوقدر اقچهیی زیددن استیداع
ایدوب زید ایداع ایتمامکله هند مبلغ مزبور قبل الاستیداع
ملکمدر دیو زیددن دعوی ایله مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

غزاة مسلمیندن برقاچ کمسنهلر علی الاشتراک مالک اولدقلری
شوقدر اسیرلری اقتسام ایتدکلرنده برجاریهیی مال
شرکتدن اولمق اوزره قسمتنه ادخال ایدوب جاریه مزبوره
اول کمسنهلردن زیدک حصهسنه اصابت ایتمکله زید قبض

ایتدکدنصکره

وذکر القاضی الامام جلال الدین فی المحاضر
اقر بعین لغیره فکما لا یملک ان یدعیه
لنفسه لا یملک ان یدعیه لغیره بو
کالة او وصایة فی اول السابع من
العمادیة

ایتدکدنصکره ایکیلرندن عمرو بن اول جاریهیی مستقلا اسر
الحرب ایدوب سبی و اخراج ایتمشیدم بو طریق ایله جاریه قبل الاقتسام
بنم ملکمدر دیو زیددن دعوی ایله مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرودن بن سکا شو معقوله برجاریهیی بوزبیکش غروشه
بیع و تسلیم ایتمشیدم ثمننی ویر دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زید
مدعاسنی اثبات ایدهمامکله زید دونوب بن اول جاریهیی بیعه
سنی توکیل ایتمشیدم سن دخی اول جاریهیی ثمن مثلی اولان
بوزبیکش غروشه بیع و قبض ثمن ایدوب ثمن مزبور یدکده
قالدی دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتکده قرضدن شوقدر اقچه حقم اولوب حتی
اقراریکی مشتمل خط و ختمکی حاوی مضمونی مرسوم دیمشکی
ویرمشیدک دیو دعوی دخی دیمشکله قطعا معامله ایتمدم
و حجت مزبوره اقرار و ختمک دخی ویرمدم دیو بالکلیه انکار
ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده عمرو اقرار
دین و ختمک مواضعه طریقیله ایدی دیو دعوی ایله
مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو متوفانک ترکهسندن اولمق اوزره ورثهسی یدلرنده
اولان شوقدر اشیا ایچون عمرو حیوتنده اشیاء مزبورهیی
صغیر اوغلی بکره هبه ایتمشیدی دیو دعوا ایتدکدنصکره
زید عمرو اشیاء مزبورهیی بکا تسلیم ایتمامکله هبه تامه
اولمیوب بعده اول اشیایی بکره وصیت ایدوب مصرا
فوت اولمشدر دیو دعوی و عمروک وجه محرر اوزره وصیتنه
اقامت بینه ایله مسموعه و مقبوله اولوب ثلث ماله
اولمغله زید اشیاء مزبورهیی ورثهدن الوب بکر ایچون
حفظه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی مرور الزمان

اون بش سنه بلا عذر ترک اولنان حد قذف دعواسی
بلا امر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

ما قول شیخ الاسلام حلال المشکلات الانام فی اخوة
من سکان مدینة رجل منهم زید الی قریة بینها و بین المدینة

القضا یجوز تخصیصه و تقییده بالزمان و المکان
واستثناء بعض الخصوصات کما فی الخلاصة
وعلی هذا لو امر السلطان بعدم سماع الدعوی
بعد خمسة عشر سنة لا تسمع و جب علیه
عدم سماعها
اشباه من کتاب القضا

والعذر ان يكون المدعى عواه ثلث سنين يبطل دعواه ولا يسمع بعدها حتى لا يجوز حكم القاضي بها عند المتقدمين الائمة اعذار احدها ان يكون غائبا والثاني ان يكون صبيا او مجنونا لم يبلغ ولم يفق فيها والثالث ان يكون المدعى عليه اميرا جابرا لا تسمع بعدها الاباحة اعذار الثلثة المذكورة عند الصباوة وقال بعضهم لو تركها ستة وثلثين سنة لا تسمع بعدها الا باحد الاعذار الثلاثة المذكورة عند الصباوة لكن قيل لا خلاف بينهم في الحقيقة لان الرواية في عدم سماعها فيه بعد تركها ثلث سنين في الاراضي الموقوفة والمسئلة وما يحتاج في بقائه الى الانفاق والامة والاملاك واما في الوقف فلثبوت حق القرار في المتصرف فيه فيما فوق الثلث ولذا لا يجوز اجارته الى فوقها خوفا منه واما الاراضي الاميرية والاملاك فلهذه العلة ايضا لكن افتى المتأخرون بذلك فيما بعد تثبيق في كلها لكونها اوسط الروايات الثلث. حاوى الامام الزاهدي

من مضى فيه يبطل الدعوى

المدعى

انبل من مسيرة السفر فاقام فيها خمسة وعشرين سنة واخواه في المدينة ساكنان في تلك المدة من غير عذر ولم يدعيا عليه شيئا ثم مات زيد عن اولاد والآن يدعي اخواه عليهم بان لنا كان في ذمته زيد قبل هذه المدة كذا درهما هل يسمع دعواهما وحضرة السلطان منع القضاة عن استماع دعوى تركت خمسة عشر سنة من غير عذر **الجواب** لا تسمع دعواهما

فرق سنه بلا عذر ترك اولنان وقف عرصه دعواسي مسموعه اولورمي **الجواب** اولماز

بو صورتده زيد قاضي دعواء مزبوري استماع وحكم ايدوب حجت ويرسه حكمي نافذ وحجتي معتبره اولورمي **الجواب** اولماز

بر بلده ده واقع بر عقاري اول بلده ده واقع بر وقفك متوليسي وناظري ومرتزقه سي مواجهه لرنده بر قاچ سنه ملكيت اوزره ضبط وبعده عمروه بيع وتسليم ايدوب عمرو دخي اوتوز التي سنه دن زياده مواجهه لرنده ملكيت اوزره ضبط ايدوب متولي وناظر ومرتزقه بو مدتده بلا عذر سكوت ايتدكلرندنصكره اول عقار سنين مزبوره دن مقدم وقف مزبورك مستغلاتندندر ديو متولي دعوى ايلسه مسموعه اولورمي **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلري قاضي متوليك دعواسني استماع وعمروك اوزرينه وقفه سماعله بكر وبشرك شهادتلريله قبول عقاري وقفه حكم ايلسه نافذ اولورمي **الجواب** اولماز

ما قول شيخ الاسلام بركة الانام ملجأ الخاص والعام في ارض جارية على انها من مستغلات وقف بر مقرر سنة بتصرفه فوقه على جهة اخرى يستاجرها من يتصرف بتوليته الجهة الاخرى من متولي وقف بر في كل سنة باجرة معلومة مدة خمسين سنة ولم يدع احد ممن تصرف بتوليته الجهة الاخرى انها من مستغلاتها وتركت الدعوى في تلك المدة من غير عذر فامتنع زيد وهو متولي الجهة الاخرى

من وقع

من دفع اجرتها الى متوليها ست سنين وادعى انها في مستغلات تلك الجهة فهل يسمع دعواه بعد مرور خمسين سنة على ذلك الوجه افتونا **الجواب** لا تسمع دعواه

وفي هذه الصورة اذا ادعاها زيد على متولي وقف البر وترافعا عند قاض واقام البينة على ما ادعاه فسمع القاضي دعواه وقبل بينة وحكم لزيد بانها من مستغلات الجهة الاخرى هل ينفذ حكمه افتونا ماجورين **الجواب** لا ينفذ حكمه

هند تاريخ اسلامدن زيد ايله بر بلده ده اوتوز سنه ساكنه اولوب بو مدتده بلا عذر سكوت ايتمشيكن حالا زيد فوت اولدقده هند سنين مزبوره دن مقدم زيد ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار ديو دعوى ايلسه بلا امر مسموعه اولورمي **الجواب** اولماز

بر بلده اهالیسندن زيدك بنه اول بلده اهالیسندن فهر وثعلبي اولان عسكري طائفه سندن عمرو ايله شو قدر اقچه يه متعلقه دعواسي اولوب لكن عمروك فهر وثعلبي اون بدر سنه متمادي اولمغله زيد بو مدتده اول خصوصي دعوى ايده ماسه حالا عمروك فهر وثعلبي زائل اولمغله زيد خصوص مزبوري عمرودن مراد ايتدكده عمرو زيده مدة مزبوره اثناسنده بر قاچ دفعه سفرلرده بولنوب خصوص مزبوري بندن دعوى ايتمديك اولمه اولبيجه دعواك مسموعه اولماز ديو زيدي دعوادن منعه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

نوع اخر

زيد بر وقف دكانه هند وزينبك مواجهه لرنده يكرمي سنه اجارة معجله ومؤجله ايله متصرف اولوب هند وزينب بو مدتده بلا عذر سكوت ايتمشلر ايكن حالا هند وزينب دكان مرقوم سنين مزبوره دن مقدم اجارتين ايله تصرف ايدرلر ديو دعوى ايلسه لر مسموعه اولورمي **الجواب** اولماز

ام كلثوم ويوسف بك وامينه خاتم على الاشتراك بر وقف دكانه اجارتين ايله صالحه خاتونك مواجهه سنده مزبورلر اوتوز سنه دن متجاوز متصرفلر اولوب سنين مزبوره ده مؤجله سني مزبورلر متولي يه ويروب صالحه بو مدتده بلا عذر

بو صورتده هند زوجم عمرو بابكه خصوص مزبوري زيده دن دعوى ايدرسك ناس بزي تعييب ايتمكده غيري فائده حاصل اولماز ديمش ايدي مجرد عمرو بو طبع دمكله منع اكيد ايله منع ايتمش اولور ديو خصوص مزبوري ورثه دن دعوايه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

دعوى

بنم ايله

سکوت ایتمشیکن حالا صالح اول دکان سنبن مرقوم دن
مقدم بنم تحت اجارمده ایدی بن مزبوره کراسنی الوب
انکله نجش ایتسو نلر دیو دیرشیدم دیو دعوی ایله
مسموعه اولوری **الجواب** اولماز

باب ما یکون دفعا لدعوی المدعی وما لا

هند زیدک یدنده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوی وزید
سن اول منزلی بکره بیع وتسلیم ایدوب بکر دخی ملکنده
ایکن بکا بیع وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه
ایدیجک هندی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ذمتنده بکرک فلان جهتدن شو قدر اقچه حقی
اولوب بن بکرک دعوای قبضه وکیلی یم دیو دعوی وکالتنه
بعد اقامة البینة عمرو بن مقدما مبلغ مزبوری بکره ادا
ایتمشیدم دیو دعوی زید انکار ایله عمرو مدعاسنه اقامت
بینه ایدیجک زیدی منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو دن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه مقدم وار دیو دعوی
عمرو مبلغ مزبوری فلان بلده ده سکا ادا ایتمشیدم دیو دعوی
و مدعاسنه اقامت بینه ایدرما مکله زید اول بلده نک
غیری بلده ده ویرمشیدم دیو دعوی ووجه شرعی اوزره توفیق
ایدوب مدعاسنه اقامت بینه ایله زیدی دفعه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو دن قوقمش بن سنی بش سنه مقدم اشتری ایتمشیدم دیو
دعوی ایتدکده عمرو بن هند غایبه نک قولی اولوب ملکنده
ایکن اوچ سنه مقدم بنی اعتاق ایتمشیدی دیو دعوی و
مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک زیدی دفعه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زیدک رقه سنفا داولان قولی عمرو اون برسنه مقدم هند
غایبه بکا مالکه اولوب ملکنده ایکن التی ای مقدم
شو قدر اقچه یه بنی کتابته کسمونبنده هنده ادا او بوطریق
ایله ازاد اولمشیدم دیو زیددن دعوی ایتدکده زید
بن سنی اون اوچ سنه مقدم بکر دن ثمن معلوم اشتری

ایدوب ملکمده ایکن سکز سنه مقدم... [illegible]

الوکیل بقبض الدین یملکها
ای الخصومة عند ابی حنیفة حتی
لو اقام البینة المدعی علیه انه الدین
استوفاه منه وابراه ویقبل بینته
والوکیل بقبض العین لا ای لا یملکها جر الدرر
ز الوکاله

او ادعی الغائب خصمه او بنه فی سوق سمرقند
وعجز عن البینة ثم قال او بنه فی قریة کذا
وبرهن یقبل از التوفیق وهذا یدل علی
انه امکان التوفیق یکفی فی غیر دعوی التوفیق
فادعی اداء وبینه بسمرقند ثم برهن
علی ادائه ببخاری کان متناقضا لا ان وفق
فصولین فی کذا فی العمادیه

ولو ادعی الورثة علی غلام انک کنت ملک
ابینا الی یوم وتحن الوارثون واقام بینة
انی کنت ملک فلان واعتقنی تقبل بینة
العبد وینصب خصما عن الغائب
فی اثبات الملک والاعتاق ثم او ادعی
انی کنت عبد فلان واعتقنی وتقضی القا
ضی به ثم اقام اخر بینة انک عبدی
لا تقبل خزانة المفتین فی العتق عن
العبد

واذا قال زید لبکر انک عبدی ملکتک
منذ خمسة اعوام فقال بکر انی کنت عبد
بشیر ملکنی منذ ستة اعوام فاعتقنی
فبرهن علیه اندفع دعوی زید ثم اذا قال
عمرو لبکر انک عبدی ملکتک منذ سبعة اعوام ودنت ملکی الان فبرهن تقبل وتنفسخ الحکم
بالحریة ویجعل ملکا لعمرو وریج باب الاستحقاق

و نفض

وقبض ایدوب اول تاریخدن بو انه دک ملکمده اولوب
الان ملکمدر دیو دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایله
عمرو دک دعواسی مندفع اولوب عمرو رقیت اوزره
زیدک یدنده ابقا اولنورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ورثه سی ترکه سنی کندولره ایصاله وصی مختار
اولان عمرو دن سنی زیدک بکر ذمتنده فلان جهتدن اولان
شو قدر اقچه حقنی بکادن الدک بزه ویر دیو دعوی ایتدکلرنده
عمرو بکر ذمتنده جهت مزبوره دن اولان اول قدر اقچه بنم اولمغله
حقی زید حیوتنده بکر ذمتنده جهت مزبوره دن اولان اول
قدر اقچه نک بنم اولدیغنی اقرار ایتمشیدی دیو دعوی وورثه
بالکلیه انکار ایلسه لر عمرو زیدک اقرارینه مدعاسنه اقامت
بینه ایدیجک ورثه یی دفعه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید بر وقف عرصه ده منزل بنا ایتدکدنصکره دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولدقده اول بنایی وقف
ایچون تبرعا بنا ایتمک اوزره زای متولیه انتقال عادی
وجهای اوزره زیدک اولادی ضبط اوزره لر ایکن دا بنکر
وقف مزبور متولیسی حضور لرنده زید اول بنایی نفس ایچون
ملکیت اوزره بنا ایتمش ایدی دیو زیدک اولادیندن
دعوی ایتدکلرنده متولی زید اول بنایی وقف ایچون
تبرعا بنا ایدوب حتی بعد البنا صحتنده وقف ایچون
بنا ایتدیکنی اقرار دخی ایتمشیدی دیو دعوی و زیدک
اقرارینه مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک دا ینلری
دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک اوغلی عمرو بکر دن زیدک ذمتنده فلان جهتدن
شو قدر اقچه حقی وار دیو دعوی ایتدکده بکر بن مبلغ مزبوری
الدیکمده وصیتک اولان استیفا ایتدیره دیر دم دیو دعوی عمرو
دخی بالکلیه انکار ایلسه لر بکر مدعاسنه اقامت بینه
ایدوب عمرو دعوی دفع ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری
الماد بن بشه قدت اولسه عمرو مبلغ مزبوری بشه نک ترکه سندن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب فرزی هندی ترک ایتدکده ترکه زیدی هند قبض
ایتدکده نصکره عمرو ظهور ایدوب زید بابام بکر منوفانک معتقی
اولوب بن بکرک صغرا وارثی اولمغله زیدک من جهة العصوبة
السببیة وارثی یم جو دعوی و اقامت بینه ایتمک مراد ایتدکده
هند زیدک معتقی اولمیوب بشرک معتقی اولوب بشر بلا
وارث فوت اولمغله زیدک وراثتی باکه منحصره در جو دعوی
و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک عمرو ی دفعه قادر

اولوری **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک ورثه سندن بیک بوز اوتوز طقوز سنه سی
محرمنک اون التنجی کونی مصرقا پاره ده عمروه ایکی بیک بش
یوز غروشه امتعه منوعه بیع و تسلیم ایدوب ثمن مزبوری
بیک غروشنی صباتنده بکا ویردب بیک بشیوز غروشنی
ذمتنده قالمشیدی ترکه وارثه سندن ویرک جو دعوی
ایتدکده ورثه عمرو بیک بوز او یوز یدی صغرنده فوت
اولمشیدی جو دعوی و مدعالرینه اقامت بینه ایله لر
بینه لری مقبوله اولوب زیدک دعواسی مندفعه

اولوری **الجواب** اولماز

بو صورتده زید وجه محرر اوزره عمروه امتعه منوعه
بیع و تسلیم ایتدیکنه اقامت بینه ایدیجک بعد التحلیف
مبلغ مزبوری عمروک ترکه سندن المغه قادر

اولوری **الجواب** اولور

اون سکز یاشنده اولان زید اجارتین ایله تصرفنده اولان
وقف اوطه لری اذن متولی ایله عمروه فراغ ایتدکدنصکره
زید غیر رشید بالغ اولمغله محجر اولنوب زیده بکر وصی نصب
اولندقدنصکره بکر عمرودن زید اول اوطه لری سابقه
بعد الحجر فراغ ایلدی جو اوطه لری عمرودن المق استدکده
عمرو بکردن زید اول اوطه لری باکه قبل الحجر فراغ
ایلدی دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره متولی بکی
حضورنده اثبات ایدیجک بکری دفعه قادر

اولوری **الجواب** اولور

زید عمرودن ساکه قرض اولمق اوزره شو قدر غروش ویرمشیدم

ویرجو

ولو ادعی انه ابن عم
فلان الاخر تقبل فی حق
الدفع فلان لا ولیا یقبل فی دفع
الدیة علیهم لا فی ثبوت العتق
من فلان حاله عم الصبا و رشید به
معین الحکام من القضا بالشافی

ولا تحجر علی مکلف بسفه و لکلامه و فسق
و عنده هما تحجر علی الحر به بقضی فیکون فی
احکامه کصغیر الا فی نکاح الحر تنویر
فی کتاب الحجر

فلو بلغ غیر رشید لم یسلم الیه ماله حتی یبلغ
خمسا و عشرین سنة و یصح تصرفه قبله
و بعد یسلم الیه و ان لم یکن رشیدا
تنویر من المحل المزبور

دیرجو دعوی ایتدکده عمرو کرچک سن باکه او قدر غروش
ویردک لکن بکره دیرجو امر ایتمکله بن دخی مبلغ مزبوری بکره
ویردم جو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایله زیدی دفعه

قادر اولوری **الجواب** اولور

زید عمرودن ساکه سکز عدد بارکیری شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم
ایتمشیدم مبلغ مزبوری باکه ویر دیو دعوی ایتدکده عمرو
سن اول بارکیرلری باکه بیع ایتمیوب بکره ویرجو ویر مشترک
بن دخی الوب بکره ویردم جو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه

ایدیجک زیدی دفعه قادر اولوری **الجواب** اولور

زید فوت اولوب ترکه سنی لابوین قرنداشی هند قبض
ایتدکدنصکره عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لابوین عمی اوغلی
و عصوبتی جهتندن وارثی یم دیو هنددن دعوی و مدعاسنی
وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب قاضی دخی حکم ایتمکله عمرو
ترکه نک نصفنی هنددن الدقدنصکره زیدک باباسنک
لابوین عمی اوغلی بکر ظهور ایدوب عمرو زیدک باباسنک
لابوین عمی اوغلیسنک اوغلیدر دیو دعوی و اثبات ایدوب

عمرو ی دفعه قادر اولوری **الجواب** اولماز

زید سابقا شریکی عمرودن ذمتنده اون غروش حقم اولوب
عنی اقرار دخی ایدوب اشبو تمسکی ویرمشیدک جو دعوی
ایتدکده عمرو تمسک بندر لکن مال شرکتدن بکره ویره ذمتنده
بکری غروشی حقم اولوب سن بکری غروشی تحصیل ایله بعده
مبلغ مزبوردن اون غروش حصه ی ویر لکن بعد التحصیل باکه
حصه ی ویرجکلمه ابنا ایدریقجون باکه فرضدن ویرک ادعا
اوزره برتک بازبعد التحصیل اون غروش حصه ی باکه
ویرد کده بازدو تحصیلدن بابس کلدکده تمسکی ال دیو
لدی الشهود عقد مواضعه ایدوب بها علیها بن دخی
اقرار ایدوب تمسکی یازدیش ایدم جو دعوی و مدعاسنی
وجه شرعی اوزره اثبات ایله زیدی دفعه قادر

اولوری **الجواب** اولور

زید عمروک حضورنده عمروک یدنده اولان هنددن سن
بنم زوجه م وحلالمسن دیو دعوی ایتدکده هند زیده سن بنی

زید عمروک یدنده اولان برات
ایچون ملکم اولوب یدیدن سرقه
اولنمش ایدی جو دعوی و اقامت
بینه ایتدکده عمرو بکر غائب اول
برانی باکه ایداع ایتمشیدی دیو
زیدی دفعه قادر اولوری **الجواب**
اولور

ادعی انها امرأته و جلاله و قالت کنت امرأته لکنه طلقنی و تزوجت بهذا الذی فی یده و یدعی الثانی انه تزوجها
و بکر نکاح الاول و طلاقه فعلیها اقامة البینة للطلاق
مصولین فی تضو و کذا فی العمادیه و نور العین فی و عیوب النکاح

نطلبو ايچون بكري توكيل ايدوب بكر دخي وكالة بني تطلبو
ايتمكله عدتم منقضيه اولدقدنصكره نفسمي عمروه تزويج ايتمشيدم
ديو دعوى وعمرو دخي هندي تزوج ايتمشيدم زيدك هندي
مقدم نكاح وطلاقني بلمم جواب زيد بالكليه انكار ايلسه
هند مدعاسنه اقامت بينه ايدمجك زيدك دعواسي
مندفعه اولوب هند عمروك زوجه سي اولمق اوزره يدنده
ابقا اولنورمي **الجواب** اولنور

زيد عمرودن ثمن معلومه اشتري ودفع ثمن ايتدكي ورد
احمر اسميله مسماة اولان جاريه يه بكر استحقاق ايدوب بعد
الاثبات والحكم زيدن الدقده قاضي حجته جاريه نك
اسمي ورد احمر اولمق اوزره تحرير ايدوب بعده زيد ثمن
مزبوري ايله عمروه مراجعت ايتمك استدكده سندن ثمن
مذكوره اشترا وقبض ايلديكم گلرخ اسميله مسماة اولان
جاريه يه بكر استحقاق ايدوب بعد الاثبات والحكم يدمدن اخذ
ايلدي ديو دعوى ومدعاسنه اقامت بينه ايلدكده عمرو
حين استحقاقده جاريه نك اسمي ورد احمر اولمق اوزره
حجتده تحرير اولنوب حالا گلرخ اسميله مسماة ديو دعواك
تناقض اولوب مسموع اولماز ديو زيدي دفعه قادر
اولورمي **الجواب** اولماز

زيد عمرودن شو قدر متاع ثمن معلومه اشتري وقبض ايتدكدن
صكره عمرو زيدن متاع مزبورك ثمنني وير ديو دعوى ده زيد بن
ضد منشله اولدر وعم بكرك رسولي اولوب متاع مزبوري
سندن على وجه الرساله بكر ايچون اشتري ايتمشيدم ديو
دعوى وعمرو سن متاعي نفسك ايچون اشترا ايتمشسندك ديو
دعوى وزيد انكار ايلسه عمرو ومدعاسنه اقامت بينه
ايدمجك ثمن مزبوري زيدن المغه قادر
اولورمي **الجواب** اولور

زيد فوت اولوب زوجه سي هندي وقزي زينبي ترك ايتدكده
مزبوره صغيره اولمغله تركه زيدي قبض ايتدكلرنده
صكره عمرو ظهور ايدوب زيدك باباسي بكر بنم بابامك باباسي
بنم معتقي اولوب من جهة العصوبة السببية ولا ابعد الفرض

ذكر في شروط ظهير الدين المرغيناني انه
بشرط في حريه الاصل ذكر حريه
الجده كالشرط ذكر حريه الامام
في اواخر كتاب الدعوى

درانتي

درانتي باكه منحصره در ديو زينبدن دعوى وزينب زيد
بكرك قرنشندن حاصل حر الاصل اولان زوجه سي خديجه دن
متولد اولوب خديجه نك اناسي عايشه دخي حر الاصلدر
ومزبورلرك اصللرينه اصلا رق طاري اولمشدر ديو
دعوى ومدعاسنه اقامت بينه ايلسه عمروك دعواسي
مندفعه اولورمي **الجواب** اولور

زيد عمروك يدنده اولان بر متاع ايچون ملكم اولوب ملكمدن
ايكن سرقه اولنمشدر ديو عمرودن دعوى وعمرو بكر غائب اول
متاعي باكه ايداع وتسليم ايتمشيدي ديو دعوى واقامت
بينه ايدوب زيدي دفعه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد عمرو ذمتنده شو قدر اقچه م واردر ديدكده بكر بن مبلغ
مزبوري كفيلم جواب بعده عمرو غائب ايكن زيد مبلغ
مزبوري بكردن دعوى ايتدكده بكر عمرو فلان مقاطعه يي
سندن اولقدر اقچه بدل مقابله سنده التزام ايدوب
بن دخي بدل مزبوره كفيل اولمشيدم مبلغ مزبور دين شرعي
اولمامغله كفالت صحيحه دكلدر ديو بكرك قولنه
التفات اولنورمي **الجواب** اولنماز

بو صورتده مرافعه اولندقلري قاضي مبلغ مزبوري بحكم الكفاله
بكر اوزرينه حكم ايتدكدنصكره زيد مبلغ مزبوري بكردن
المادين عمرو حاضر اولوب زيد ايله مرافعه اولدقده زيد
قاضي حضورنده مبلغ مزبورك وجه محرر اوزره بدل
التزام اولديغني اقرار ايلسه عمرو وبكرك ذمتلري
بري اولوب زيدك مطالبه سندن خلاص اولورلرمي
الجواب اولورلر

زيد عمروك يدنده اولان منزل ايچون بكر غائبدن ثمن
معلومه اشتري ايلدم اولوجهله ملكمدر ديو دعوى ايتدكده
عمرو منزل مزبوري بكر باكه ايداع وتسليم ايتمشيدي
ديو بلا بينه زيدك دعواسي مندفعه
اولورمي **الجواب** اولور

هند صغيره فوت اولوب اناسي زينبي ولابوين ارقرنداشي
زيدي ترك ايتدكده عمرو هندك باباسي بكر متوفي حياتنده

ادعى النكاح فدفعه دعوى الطلاق اولا قراربه او اقرار بحرمة المصاهرة
او برضاع
جامع الفصولين من العاشر

رجل كفل عن رجل الف ثم ادعى الكفيل
ان الالف التي كفل بها قمار او ثمن خمر
او ما اشبه ذلك فما لا يكون واجبا لا
يقبل قوله واقام البينة على اقرار المكفول
له بذلك والمكفول له يجحد لا يقبل بينته
ولو اراد ان يحلف الطالب لا يلتفت
اليه ولو كان الكفيل ادى المال الى الطالب
واراد ان يرجع الى المكفول عنه والطالب
غائب فقال المكفول عنه كان المال
قمارا او ثمن ميتة او ما اشبه ذلك
واراد ان يقيم البينة على الكفيل لا يقبل بينته
ولو ادى المال الى الكفيل ويقال له
اطلب خصمك وخاصمه فان حضر الطالب
قبل ان يأخذ المال من الكفيل واقر الطالب
المال كان ثمن خمر او ما اشبه ذلك
برئ الاصيل والكفيل جميعا
خلاصه في فصل الكفالة بالمال
في كتاب الكفالة

هندی باکه تزویج ایتمشیدی اولوجهله هند منکوحه‌م
اولوب ترکه‌سنک نصفی باکه انتقال ایلدی دیو دعوی
و زینب و زیدنک اناسی فاطمه مدت رضاعده هندی
ارضاع ایدوب هند رضاعاً قرنداشکزدر دیو دعوی یه
مدعالرینه ایکی رجل یاخود ایکی عورت بر رجل شهادت
ایله‌لر عمروک دعواسی مندفعه اولورمی

الجواب اولور

زید متوفانک صغراً وارثی صغیر اوغلی عمرو بعد البلوغ بکرک
زیدک ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقی واردر
دیو دعوی ایتدکده بکر بن مبلغ مزبوری صغرکده وصی
مختارک اولان بشره دفع و تسلیم ایلدم دیو دعوی
و عمرو انکار ایله بکر مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک
عمروی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک اوغلی و صغراً وارثی عمرو بکردن زیدک
ذمتنده زعفران ثمنندن شو قدر اقچه حقی واردر دیو
دعوی و بکر بن مبلغ مزبوری زیده ادا ایدوب حتی زیده
ادا ایتدیکمی زیدک حیاتنده سن اقرار دخی ایتمشیدک
دیو دعوی و عمرو انکار ایله بکر وجه محرر اوزره عمروک
اقرارینه رحمه اقامت بینه ایدیجک عمروی دفعه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو بکر ذمتنده قرضدن
اولان شو قدر اقچه حقنه کفیل اولمشیدی مبلغ مزبوری
ترکه‌سندن ویرک دیو دعوی و ورثه عمروک کفالتنی
دار جهتدن ساکت دینی بو قدر دیو انکار ایتملریله
زید بکر ذمتنده قرضدن اولان اول قدر اقچه‌سنه عمرو
کفیل اولدیغنه اقامت بینه ایدوب بعد الحلف
حاکم مبلغ مزبوری عمروک ترکه‌سندن زیده حکم
ایتدکدنصکره ورثه زیده سن عمروی کفالتندن اخراج
و ذمتنی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی و مدعالرینه اقامت
بینه ایله‌لر زیدک دعواسی مندفعه
اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک

التناقض انما یمنع الدعوی اذا لم یوفق
او لم یمکن توفیقه اما اذا وفق فینبغی
ان یسمع اذ لا تناقض حینئذ حقیقة
اما لو امکن توفیقه ولم یوفق ففیه اختلاف
فصولین فی ١٠

زید متوفانک ظاهر زوجه‌سی هنددن غیری وارث معروفی
اولمامغله ترکه‌سنک ربعنی هند ماعداسنی امین بیت المال
اولان عمرو قبض ایتدکدنصکره بکر ظهور ایدوب بن زیدک
ذی رحم جهتندن وارثی‌یم دیو دعوی ایتدکده عمرو بکرک
بو دعواده مبطلم دیو اقرارینی دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجک
بکری دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده‌کی مبیعدن شو قدر اقچه حقم واردر
دیو دعوی و عمرو سن فلان زمانده مبلغ مزبوردن
ذمتمی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب
عمرو مدعاسنی اثبات ایتدکده زید عمروک اول زماندن
صکره مبلغ مزبوردن شو مقداری اوزرینه صلحه
طالب اولدیغنی اثبات ایله عمروی دفع ایدوب
مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زید عمرودن سن بنم شو مقوله شو قدر اقچه قیمتلو قولم
بکری غصباً اخذ ایدوب یدکده فوت اولدی قیمتنی
ضامن اول دیو دعوی و عمرو بن اول قولی غصب ایتمدم
دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده
عمرو بکری اعتاق ایتمشیدک دیو زیددن دعوی
و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک زیدی دفعه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروده‌کی ساکه التیو زغردشه شو قدر طوب اشتار بیع
و تسلیم ایتمشیدم ثمننی ویر دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب
زید مدعاسنه اقامت بینه ایدوب حکم اولندقدنصکره
عمرو زیده سن اول اشتارلری باکه التیو زغردشه
بیع فاسد ایله بیع ایتمکله سنکله بیع مزبوری فسخ
ایدوب اول اشتارلری ساکه رد ایتمشیدم دیو دعوی
و زید انکار ایله عمرو مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدیجک زیدی دفعه قادر اولورمی

الجواب اولور

ادعی علیه البیع فانکر فبرهن علی البیع فادعی
المدعی علیه فسخه یسمع ولا یکون
تناقضا لان جحود ما [illegible] النکاح فسخ
بزازیه فی دعوی الدفع فی اخر الفصل
الاول فی دعوی الصافی

حصه‌سنه زید متوفانك سائر ورثه‌سندن بن زیدك منكوحه‌سی
اولوب ذمتنده شو قدر اقچه مهر مؤجلم وار دیو
دعوی و سائر ورثه هند زیدك منكوحه‌سی ایدوكنی
اقرار لكن مهر مزبور شو قدر اقچه‌یی قصد ایدوب هند
مدعالرینه اقامت بینه ایده‌مدكده سائر ورثه مهر
مزبوردن زیدك ذمتنی حال حیاتنده ابرا ایتمشیدك
دیو هنددن دعوی و مدعالرینی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدمجك هندی دفعه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید متوفانك ورثه‌سی ترکهٔ زیدی قبض ایتدكلرندن
صكره عمرو ظهور ایدوب بن زیدك جاریه‌سی موطوئه‌سی
نزیله‌دن تولد ایتمش اوغلی اولوب حتی زید حیاتنده
بنی اوغلمدر دیو دعوت ایتمشیدی دیدكده بو دعوی ورثه
قبل الدعوه سنك ایچون قولم بهر اكث اوغلیدر
دیو اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و مدعالرینه اقامت
بینه ایله‌لر عمرویی دفعه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید مرض موتنده زوجه‌سی هندك مهر مؤجلی شو قدر اقچه در
و حالا ذمتمده دیو اقرار ایتدكدن صكره زید فوت اولوب
هندی و سائر ورثه‌سنی ترك ایتدكده هند ترکهٔ زیددن
مهر مزبوری طلب ایتدكده سائر ورثه سن مهر مزبوری
زیده اقرار مزبوردن مقدم هبه ایتمشیدك دیو دعوی
و مدعالرینه اقامت بینه ایله‌لر بینه‌لری مقبوله
اولوب هندی دفعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید شو قدر اقچه‌سنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدكدن صكره
مبلغ مزبوری المادن فوت اولمغله ورثه‌سی مبلغ
مزبوری عمرودن طلب ایتدكلرنده عمرو بن مبلغ
مزبوری زیدك امریله حیاتنده بكره ویردم دیو دعوی ورثه
زیدك امرینی انكار ایدوب زیدك امری ثابت اولماسه
عمرو قول یمینیله ورثه‌یی دفع ایدوب مبلغ مزبوری ورثه‌یه
ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اوغلی عمرویی ترك ایتدكدن
صكره هند بكرك یدنده اولان منزل و باغ ایچون زیدك
الی الوفات ملكی اولوب ارث ثمن حصه‌سی باكه انتقال
ایلدی دیو دعوی و بكر اول منزل و باغ عمرونك ملكی اولوب
عمرو ثمن معلومه باكه بیع و تسلیم ایتمشیدی بو وجه اوزره
ملكمدر دیو انكار ایله هند مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك
منزل و باغدن حصه‌سنی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانك ورثه‌سندن عمرو ذمتنده فلان جهتدن
شو قدر غروش حقم وار ترکه‌دن ویرك دیو دعوی
و ورثه سن فلان زمانده مبلغ مزبوردن عمرونك ذمتنی
ابرا و عمرو دخی ابرایی قبول ایتمشیدی دیو دعوی و زید انكار
ایدوب ورثه مدعالرینی اثبات ایتدكده زید عمرونك اول
زمانده صكره جهت مزبوره دن كندویه اولقدر غروش
دین اولدیغنه اقرارینی دعوی و اقامت بینه ایدوب
ورثه‌یی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك یدنده اولان جاریه ایچون ملكمدر دیو دعوی ایتدكده
عمرو بكر غائب بنی اول جاریه‌یی شرایه توكیل ایتمكله بن دخی
بكر ایچون ثمن معلومه اشتری ایلدم بو وجهله جاریه بكرك در
دیو دعوی ایدوب زید عمرویی تصدیق ایتماسه عمرو مدعاسنه
اقامت بینه ایدوب زیدی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی عمرو متوفانك ترکه‌سی و ایفاسنی قبض ایدن
ورثه‌سندن زید حیاتنده شو قدر التونینی بكره ایداع و
تسلیم ایتدكدن صكره مبلغ مزبور بكرك یدنده ایكن بكر
فوت اولوب عمرو بكرك وارثی اولمغله مبلغ مزبوری
قبض ایدوب حتی عمرو حیاتنده فلان تاریخده قبضینی
اقرار ایدوب بعده مجهلا فوت اولمغله ترکه‌سندن
ضامن اولك دیو دعوی و ورثه عمرو بالكلیه انكار ایلسه‌لر
ورثه زید عمرونك اقرارینی و حتی اقامت بینه ایدیجك
بعد الحلف مبلغ مزبوری ترکه‌سندن تضمینه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده عمرونك ورثه سی زیده اولقدر التونلرینی بكره ایداع
وتسلیم ایتدیكنه تصدیق بشر اول التونلری بكرك حیاتنده بكرك
یدندن تغلب اخذ ایتمش ایدی دیو دعوی ایتدكلرنده ورثه
زید ورثه عمرونی تصدیق ایتمیوب بشر دخی انكار ایله ورثه
عمرو مدعالرینه اقامت بینه ایدوب ورثه زیدی دفعه
باخذ مبلغ مزبوری بشردن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر نوع اخر
زید عمرودن بكر ذمتنده اولمش مبیعدن اولان شو قدر اقچه
حقنه كفیل اولمشیدك دیو دعوا ایتدكده عمرو سن بكری
مبلغ مزبورك شو مقدارنده ابرا ایتمشیدك دیو دعوی
وزید انكار ایله عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك
اولمقدارك مطالبه سندن خلاص اولورمی
الجواب اولور
زید عمرودن سن بنم باشمه ضرب ایتمكله ضربكدن ناشی برقولاغم
بالكلیه ایشتمز اولدی دیتنی ویر دیو دعوی ایتدكده عمرو
ضرب ایتدیكنی اقرار لكن ضربندن ناشی برقولاغی ایشتمز
اولدیغنی انكار ایدوب زیدك اول قولاغی ایشتمز
اولدیغی بلنماسه عمرو ضربندن ناشی زیدك قولاغی ایشتمز
اولمدیغنه یمین ایدیجك زیدك دیت مطالبه سندن
خلاص اولورمی الجواب اولور
زید عمرونك بورننی بچاق ایله ضرب وجرح ایدوب بعد
البرء عمرو زیده سنك ضربكدن ناشی بورنم اصلا رایحه
شم ایتمز اولدی سكا شرعا لازم كلان دیت كامله یی ویر دیو
دعوی وزید انكار ایدوب عمرونك رایحه شم ایتمز ایدیكی
برطریق ایله معلوم اولماسه زید عمرونك بورنی ضربندن
ناشی رایحه شم ایتمز اولمادیغنه یمین ایدیجك عمرونك
دیت مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور
زید عمرو متوفانك ورثه سندن عمرو ذمتنده قرضدن شو قدر
اقچه حقم وار دیو دعوی و ورثه مبلغ مزبورك شو
مقداری قرض ماعداسی ربوادر دیو دعوی و مدعالرینی
وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك ماعدا مطالبه سندن خلاص
اولورلرمی الجواب اولورلر

برصورتده

وطریق معرفة ذهاب السمع ان یتغافل فینادی
فان اجاب به لك علم انه یسمع ولم یذهب
هكذا ذكر محمد فی الاصل وهكذا ذكر فی
المنتقى عن ابی حنیفة وقال ابو یوسف
فی المنتقى ذهاب لا یعرف والقول قول
الجانی الرابع فی جنایات المحیط البرهانی
وكذا فی التتارخانیة وان لم یعلم
ذلك بما ذكرناه فالقول للضارب
مع یمینه على البتات خزانة المفتین
من الجنایات

واذا ضرب انف رجل فلم یجد شم الرائحة
طیبة ولا كریهة فانه اقر الضارب
بذهاب شمه ففیه الدیة وان انكر یجرب
بالروائح الكریهة خزانة المفتین
من الجنایات

اقر بدین ثم ادعى ان بعضه قرض وبعضه
ربوا وبرهن علیه تقبل برهانه كذا فی القنیة صح
فی المسائل التی فی كتاب
القضاء

رجل ادعى على رجل الف درهم بسبب الكفالة عن فلان
او ابراه او لغیره فقال الكفیل لا بل ضمنتها ... [illegible]
... الخلاصة ... [illegible]

بو صورتده عمرونك حیاتنده مبلغ مزبوره كفیل اولان بكر دخی
ماعدا مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور
زید متوفانك ورثه سی عمرو دیو زیدك ذمتنده فلان جهتدن
شو قدر اقچه حقی واردر دیو دعوی و عمرو دخی مبلغ مزبوری
زیدك وصی مختاری زید متوفانك ورثه سی عمرودن زیدك
ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه وار دیو دعوی
مبلغ مزبوری زیدك وصی مختاری بكره ویردم دیو
دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك ورثه زیدك
مطالبه لرندن خلاص اولورمی الجواب اولور
زید عمرو متوفانك ورثه سندن عمرو ذمتنده قرضدن
شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی و ورثه عمرو فلان
تاریخده مبلغ مزبورك شو مقدارینی سكا ادا
ایتمشیدی دیو دعوی و زید انكار ایدوب ورثه مدعالرینه
اقامت بینه ایتمك استدكلرنده زید عمرو اول تاریخدن
صكره مبلغ مزبوری تماما ذمتنده باقی دینی اولدیغنی
اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و عمرونك اقرارینه وجهله
اقامت بینه ایدیجك ورثه نی دفع ایدوب بعد الحلف
مبلغ مزبوری عمرونك تركه سندن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی دعوی النسب

هند زیده سن اوچ سنه مقدم بنی تزوج و برقاچ ای
بنم ایله ازدواج معامله سی ایدوب بعده بن سندن
حامل ایكن دیار اخره كتدیكده بر مده اولدب بر
یلمنده اولان ولدی طوغوردم شهدم نفقه و كسوه سنی
ویر دیو دعوی ایتدكده زید اول تاریخده اگرچه سنی تزوج
ایتمشیدم لكن اول تاریخدن برسنه صكره بن سنی
تطلیق ایدوب وقت تطلیقدن اوچ ای مرور ایتدكده
سن ذات حیض اولمغله عدتك منقضیه اولدیغنی اقرار
ایتمشیدك ولد مزبور زیدن دكلدر دیدكده هند
بالكلیه انكار ایتمكله زید مدعاسنه اقامت بینه
ایله مقبول اولورمی الجواب اولماز

[illegible]

[illegible]

بوصورتده زید وجه محرر اوزره هندك زوجیتی اقراریله بنا
ولد ذو بو رکب نسبی زیده ثابت اولورمی

الجواب اولور

هند زید متوفایه بن وارثه وکلم ایوب بعده زیدك
ترکه سنی زوجه سی زینب ایله لابوین خاله سنك اوغلنك
قزینك قزی خدیجه قبض ایتدکلرندن صکره هند
زینب وخدیجه ده بن زیدك لابوین خاله سی قزینك
قزی وذوی الارحام جهتندن وارثه سی اولوب زیدك
وراثتی زینب ایله بکا منحصره در دیو دعوی ومدعاسنه
اقامت بینه ایله مسموعه اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب ترکه سنی لابوین قرنداشی هند قبض
ایتدکدنصکره عمرو ظهور ایدوب بن زیدك لابوین
عمی اوغلی وعصوبت جهتندن وارثی یم دیو هنده
دعوی ومدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب
قاضی دخی حکم ایتمکله عمرو ترکه نك نصفنی الندن
صکره زیدك لابوین عمی اوغلی بکر ظهور ایدوب
عمرو زیدك بابسنك لابوین عمی اوغلیدر
دیو دعوی و اثبات ایدوب عمروی دفعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

فصل فی دعوی الولاء

زید معتق فوت اولوب قزی هندی ترك ایتدکده
عمرو ظهور ایدوب زید بنم انام زینب متوفانك معتقی
اولوب بن زینبه عصوبت سببیه جهتندن وارثم
دیو دعوی ایتدکده هند قبل الحکم زید زینبك باباسی
بکر متوفانك معتقیدر دیو دعوی ومدعاسنی وجه
شرعی اوزره اثبات ایدبلمك عمروی دفعه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب قزی هندی ترك ایتدکده ترکه
زیدی هند قبض ایتدکدنصکره عمرو ظهور ایدوب
زید بابام بکر متوفانك معتقی اولوب بن بکرك
صغرا وارثی اولمغله زیدك من جهة العصوبة السببیة

وارثی یم دیو دعوی واقامت بینه ایتمك مراد ایتدکده هند زید
بکرك معتقی اولیوب بشرك معتقی اولوب بشر بلا وارث فوت
اولمغله زیدك وراثتی بکا منحصردر دیو دعوی ومدعاسنه اقامت
بینه ایدبلمك عمروی دفعه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید معتق فوت اولوب قزی هند ترکه سنی قبض ایتدکدنصکره
عمرو ظهور ایدوب زید متوفا رقیه مدیونی بکردن زید انام
زینب متوفانك قولی اولوب ملکنده ایکن بیك یوز اوتوز
ایکی سنه سنده اعتاق ایتمشیدی بن زیدك ولاء جهتندن
وارثی یم زیدك وراثتی قزی هند ایله بکا منحصره در دیو
دعوی ومدعاسنه وجه شرعی اوزره اقامت بینه ایدوب
بعده اولکا ترکه سندن دخی حصه سنی المق استدکده هند
زید زینبك اناسی صدیقه نك قولی اولوب ملکنده ایکن
بیك یوز یکرمی بش سنه سنده اعتاق ایتمکله زیدك
وراثتی بکا منحصره در دیو دعوی ایله
مسموعه اولورمی الجواب اولماز

باب التحلیف

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره
زید فوت اولوب ورثه سی عمرودن بیع مزبور مواضعه
طریقیله اولمشیدی دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب ورثه مدعا
لرینه اقامت بینه ایده مسه لر عمروه یمین ویردرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

باباسی معتقه اولان زید فوت اولوب اناسی هندی و باباسی
اعتاق ایدن عمروی ترك ایتدکده هند بنم انام اصلنده
رق طاری اولمامق معتقه سنه او الاصل اولمغله هند فی بو
معنا حرة الاصلیم دیو ترکه زیدی مستقلة قبض ایتدکده
عمرو هندك اناسی معتقه اولوب بن زیده ولاء جهتندن
وارثم دیو دعوی وهند انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت
بینه ایده مسه هند اناسنك معتقه سی اولدیغنی بلما
دیکه یمین ویردرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو حیاتنده ثلث مالنی
وجوه بره صرف ایتمسنه زیدی وصی نصب ایدوب بعده
مصراً فوت اولمشیدی دیو دعوی و ورثه عمرو زیدی وصی نصب
ایتدیکنی اقرار لکن ثلث مالنی وجوه بره صرف ایتمسنه نصب
ایتدیکنی انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مدکده
ورثه‌یه یمین ویردرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

هند زیددن ذمتنکده جهت قرضدن شوقدر اقچه حقم
اولوب عینی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکده
زید اقرار مزبور مواضعه طریقیله ایدلمشیدی دیو دعوی
و مواضعه‌یی تفسیر ایدوب لکن مواضعه‌یه بینه اقامت
ایده‌مامسه هنده یمین ویردرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنکده قرضدن شوقدر اقچه حقم واردر دیو
دعوی ایتدکده عمرو دخی سن مبلغ مزبوری بکره ویر دیو باکه
امر ایتمکله بن دخی بکره ویردم دیو دعوی و زید سؤال
ایله زید امرینی اقرار ایدوب لکن بکره ویردیکنی
زید و بکر تکذیب ایلسه‌لر عمرو مدعاسنه اقامت بینه
ایده‌مامغله یمینله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنماز

بو صورتده زیده عمرو مبلغ مزبوری بکره ویردیکنی بلمادیکنه
زیده یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو دخی سن بنم فلان محلمدن شوقدر بیک اقچه‌می
سرقه ایتدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زید مدعاسنه
اقامت بینه ایده‌مامغله زیدک مرادی قطع ید اولمیوب
تضمین مالی اولیجق عمروه یمین ویردرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید مقتولک ورثه‌سی عمرو دخی سن زیدی موجب دیت اولان
قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب ورثه
مدعالرینه اقامت بینه ایده‌مامه‌لر عمروه یمین ویر
ویردرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

ولو کذب الاجر المأمور فی الدفع وطلب
الطالب المأمور یمینه فانه یحلف علی العلم
بالله ما یعلم انه دفع فان حلف اخذ منه
الضمان وان نکل سقط عنه الضمان بح
مجموعة النقروی نقلا عن شرح الطحاوی
للاسبیجابی وکذا مر فی الوکالة
[illegible]

والسارق یحلف لاجل المال اذا اراد
المالک اخذ المال لا القطع فصولین
ع الخامس

ادعی انه قتل ابنه خطاء او قطع یده او شجه
خطاء اذا ادعی شیئا فیه دیة وارش
یستحلف بالله ما لهذا علیک هذا
الحق الذی یدعی من الوجه الذی ادعی
ولا شیء منه ویسمی الارش والدیة
وعند الیمین لانه ادعی مالا فیحلف علی
الحاصل کما فی سائر الاموال وقال ابو یوسف
کل حق یجب علی المدعی علیه کالدیة فی
قتل الخطاء وما اشبه ذلک یحلف علی
السبب بالله ما قتلت ابن هذا
قاضیخان فی باب الیمین

[illegible]

زید عمرو متوفانک

زید عمرو متوفانک ترکه‌سندن و عمرو اوزره اوغلی بکرک ذمتنده
اولان شوقدر اشیاسی بنم ملکمدر دیو دعوی و بکر عمرونک
ملکیدر دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مدکده
بکره عدم علمه یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زیده قاضی زیدک طلبیله بکره یمین تکلیف ایلدکده
بکر نکول ایلسه زید بعد التحلیف اشیاء مرقومه‌یی بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ترکه‌سنی لابوین عمی اوغللری عمرو و بکر قبض
ایلدکلرندنصکره بشر ظهور ایدوب بن زیدک لابوین
عمی و حصرا ارثی‌یم ترکه‌سنی باکه ویریکوز دیو دعوی و عمرو
و بکر انکار ایدوب بشر مدعاسنه اقامت بینه ایده
مامغله قاضی زیدک ترکه‌سنی وجه مشروح اوزره بشره موروث
اولدیغنی بلمادکلرینه عمرو و بکره وجه شرعی اوزره یمین
التکلیف ایتدکده عمرو و بکر یمیندن نکول ایتمکله قاضی
ترکه زیدی بشره حکم ایلسه بشر ترکه‌یی مزبورلردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانک اولاد صغارینک وصیلری بکر دخی آخر
دیارده اولان بشرک عمرو ذمتنده فلان جهتدن شوقدر
اقچه حقی اولدوب بن مبلغ مزبوری دعوی و قبضه بشرک
وکیلی‌یم دیو دعوی و دخی وکالتی وجه شرعی اوزره
اثبات ایدوب مبلغ مزبوری عمرونک بکر یدنده اولان
ترکه‌سندن المغه ایستدکده بکر بشر کلوب مبلغ مزبوری
برطریقله استیفا یا خود ابرا ایتمدیکنه یمین ایتمدکجه
ویرمم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولدوب آخر دیارده اولان زوجه‌سی هندی و
حاضرلر اولان سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده ترکه‌نک
جمله‌سنی سائر ورثه قبض ایتملریله عمرو هندی ترکه‌دن
زید ذمتنده اولان مهرینی و ما عدادن حصه‌سنی دعوی و قبضه
وکیل ایلدی دیو دعوی و اثبات ایتدکده سائر ورثه عمروه هند
کلوب مهرینی برطریقله استیفا و ابرا ایتمدیکنه یمین ایتمدکجه
ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

[illegible]

زید عمروک یدنده اولان صغیر الجوردن ملکمدر دیو دعوی و عمرو بنم ملکمدر دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مه‌سه عمرو یمین ویردرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند بر ولد طوغوردقده نصکره زید هندی اول ولد ایله عمروه بیع مراد ایتدکده هند زیدون ولدمز بر فراشکدن حاصل اولوب ام ولدک اولمشیدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مه‌سه زیده یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولدقده عمرو ورثه‌سندن عمرو متشته فلانه جهتندن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و ورثه انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه ورثه‌یه باعو و سائرو ایشلرده یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه‌سی عمرو زید ترکه‌سندن تغلبا شو قدر اقچه الوب حتی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو اقرار ایتمشیدم لکن هازلا اقرار ایتمشیدم دیو ورثه عمروک اقرارنده هازل اولمادیغنه یمین ایدیجک مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرودن سن بنم بکر جاریه‌م هنده زنا ایدوب بکارتنی ازاله ایلدک نقصان بکارتنی ضامن اول دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مه‌سه نقصان بکارتنی تضمین مراد ایدیجک عمروه یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

عمرو یمین ایتدکدنصکره زیده حد قذف لازم اولور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده سائر ورثه‌دن عمرو هنددن سن ترکه‌دن شو مقدار شو قدر اقچه قیمتلو شو قدر متاعی اخذ و اخفا ایلدک دیو دعوی و هند انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مامکله هنده

بیمین

یمین ویردکدنصکره سائر ورثه‌دن بکر هنددن سن ترکه‌دن شو مقدار شو قدر اقچه قیمتلو بر جوهر صنجم اخذ و اخفا ایلدک دیو دعوی و هند انکار ایدوب بکر دخی مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مامکله هنده یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

مسائل الشتّی فی الدعوی

زید اول بر یکشنده اولوب نفسندن تعبیره قادر اولان عمرویی قولی اولمق اوزره بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب بکر دخی عمرویی قبض ایدوب منزلنه کوتوردکده عمرو ساکت اولسه عمرو رقه انقیاد ایتمش اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو مجرد اوزره رقه انقیاد ایتدکدنصکره بن حر الاصلم دیو دعوی ایلسه عمرو قول مجرد ایله تصدیق اولنورمی الجواب اولنماز

زید فوت اولوب الجق اخلاصک لا بو بن عمی اوغلی عمرویی ترک ایلسه عمرو ترکه زیدی احرازه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده ترکه زیدی امین بیت المال اولان بکر تغلب و ضبط ایلسه عمرو ترکه‌یی بکردن طلب ایتدکده بکر زیدک عصبه‌سی ورلمش دیوب بغیر وجه ترکه‌یی عمروه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند نفسنی زیده تزویج ایتدکدنصکره عمرو زیدک حضورنده هنددن نفسنی زیده تزویج ایتمزدن مقدم شهود محضرلرنده بکا تزویج ایتمشیدک دیو دعوی و هند انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مامکله زیده عدم علمه یمینه تکلیف اولنوب نکول ایتمکله هند زیدک منکوحه‌سی اولمادیغنه یمین تکلیف اولندقده اول دخی نکول ایلسه هند عمروک منکوحه‌سی اولمق اوزره قضا اولنورمی الجواب اولنور

هند زوجی زیددن سن بنی دبردن وطی ایلدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مکله زیده یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

وذکر فی الجامع الصغیر فی آخر کتاب الدعوی اذا ادعت الامة علی مولاها انها ولدت منه هذا الولد وکان الولد مات وادعت امه الولد وانکر المولی فانه لا یستحلف عند ابی حنیفة رحمه الله ویکون القول قوله من غیر یمین وعندهما یستحلف

شرح ادب القاضی لحسام الدین الشهید

من باب ما لا یجب الیمین

رجل مات وعلیه دیون مستغرقة فجاء رجل وادعی ان له علی المیت دینا فعجز عن اقامة البینة فاراد ان یحلف الورثة والغریم لیس له ذلک لان الترکة اذا کانت مستغرقة لا حق للوارث فیه فلا یکون خصما والغریم لا یکون خصما والیمین انما یتوجه علی الخصم

ولوالجیه فی الفصل من الوصایا

اذا قال المستقرض اقرضت بالمال ولکن ما اخذت المال یحلف المقرض باقرارها ذلك لان الاقرار هازلا لا یوجب المال وهو یدعی انه اقر هازلا والمستقرض منکر فیحلف

عمادیه فی الفصل السابع وکذا فی الفصولین من الفصل العاشر

ادعی رجل منکوحة الغیر انها منکوحته ولا بینة له ان للمدعی یحلف الزوج علی العلم انه لا یعلم انها منکوحته فان حلف انقطع النزاع فان نکل حلفت المرأة علی البتات انها لیست امرأته فان نکلت قضی بنکاح المدعی کذا فی العمادیة

درر من الدعوی

وان عمل عمل قوم لوط فلا حد عند ابی حنیفة رحمه الله لکنه یعزر ویحبس حتی یموت او یتوب

فتح القدیر لابن الهمام فی الحدود ویحلف فی التعزیر فانه یکون زجرا عن

کتاب الدعوی

كتاب الشهادات

رجال دولتدن اولوب اسم ولقبى ايله معروف ومشهور اولان زيد فوت اولوب زوجه سى هندى وسائر ورثه سنى ترك ايتدكده هند قبل القسمة تركه دن بر جاريه ايچون زيد صحتنده بانكه هبه ايتمشدى ديو دعوى وسائر ورثه انكار ايتدكلرنده هندك مدعاسنه شهادت ايدن كمسنه لر زيدك معروف ومشهور اولديغى وجه اوزره اسم ولقبى وباباسى اسمنى ذكر ايدوب دده سى اسمنى ذكر ايتماسه لر سائر ورثه نجه دده سى اسمنى ذكر ايتمامللريله شهادتلرينى طوتى زرديكه قادر اولورلرمى

الجواب اولمازلر

زيد معتق فوت اولدقده تركه سنى زيدى اعتاق ايدن عمروك اوغلى ودولاجهتندن حصرا وارثى بكر قبض ايتدكدنصكره بشر ظهور ايدوب بن زيدك لابوين ارقرنداشى وعصوبت نسبيه جهتندن حصرا وارثى ديو دعوى وبكر انكار ايلدكده بشرك لابوين قرنداشى اولديغنه شهادت ايدن كمسنه لر زيد ايله بشرك دده لرى اسمنى ذكر ايتمك لازمميدر **الجواب** دكلدر

زيدك حر الاصل اولدوغنه شهادت ايدن كمسنه لر اناسنك باباسى اسملرينى ذكر ايتمك لازمميدر

الجواب دكلدر

بر حجتك مضموننه شهادت ايدن زيد وعمرو اول حجتده اولان خصومه شهادت ايدن كمسنه لرك اسملرينى ذكر ايتمك لازمميدر **الجواب** دكلدر

زيدك زوجه سى هند حامل اسقاط جنين ايدركن فوت اولوب بعده اسقاط ايلديكى جنين ايكولا زيد هندك سائر ورثه سندن جنين مزبور حيا طوغوب بعده فوت اولدى ايله اوليجق تركه هنددن بطريق المناسخة دخى حصه الورم ديو دعوى وسائر ورثه ميتا طوغدى ديو انكار ايتدكلرنده

واذا وقع الاختلاف فى انفصاله حيا او ميتا فشهدت القابلة على انفصاله حيا اجمعوا على انه تقبل شهادتها فى حق الصلوة عليه وهل تقبل شهادتها فى حق الارث قال ابو حنيفة رح لا تقبل وما لا تقبل تاتارخانيه فى الفصل من شهادات الجنين

ارث

ولو حصل التعريف باسمه واسم ابيه ولقبه فلا حاجة الى ذكر الجد فصولين

[illegible]

ولا يشترط لصحة دعوى الحرية الاصلية ذكر اسم امه ولا اسم اب امه لجواز ان يكون حر الاصل وامه رقيقة صرح به فى انفع الوسائل فى جامع الفصولين وكذا فى الشهادة على الحرية الاصلية كما فى دعوى القنية من الاشباه والنظائر فى كتاب القضاء والدعاوى

والقضاة والناس لا يرون تسمية الشهود فى السجل بل يكتب ثبت عندى بشهادة شهود عدول لانه لو سماهم فى السجل فيهما عدل البعض دون البعض روى ذلك الى الافتضاح على المسلم وقد امرنا بالستر شرح ادب القاضى للصدر الشهيد

ارث مقتضنده زيدك مدعاسى يالكز نسوان شهادتلريله ثابت اولوب تركه زيد هنددن بطريق المناسخة دخى حصه المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن بنى ظلم ايله معروف اولان اهل عرفه بغير حق عمر ايدوب جريمه نامنه قللى شو قدر رائج الوقت غروش سبب اولدك ديو دعوى ايتدكده مدعاسنه شهادت ايدن بكر وبشر عادللر اهل عرفك اسمنى ذكر ايتمك لازممیدر

الجواب دكلدر

هند زوجى زيددن ذمتنده شو قدر اقچه مهر اولوب عينى اشبو مضمون ومرسوم بانكه تحرير ايتديكك مكتوبده يكا اولقدر اقچه دينك اولديغنى يازمش ايدك ديو دعوى ومضمونى تقريرينه مطابق بر مكتوب ابراز ايدوب زيد بالكليه انكار ايتدكده عمرو وبكر بو مكتوبك خطى زيدك خطيدر ديو شهادت ايلسه لر شهادت مزبوره ايله هندك مدعاسى ثابت اولورمى **الجواب** كتابت بابنده اولميه اوزره موجود زيدك اقرارينه شهادت ايدرلرسه ثابت اولور

زيد عمرودن ذمتنده قهوه ثمنندن ايكيوز غروش حقم واردر ديو دعوى وعمرو بن مبلغ مزبورى سابقا ادا ايتمشيدم ديو دعوى وزيد انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه شهادته كلان بكر وبشر عمرو زيده ايكيوز غروش ويردى لكن ديون مرقومه ايچون مى ويردى ياخود آخر دين ايچون مى ويردى بيلمازز ديو شهادت ايلسه لر شهادتلرى مقبوله اولوب عمرو زيدك مطالبه سندن خلاص اولورمى

الجواب اولور

هندك غنچه نامنه اولان جاريه سى هند بنى برسنه مقدم ملكنده ايكن اعتاق ايتمشدى ديو هنددن دعوى وهند انكار ايدوب غنچه نك مدعاسنه اقامت ايتديكى شاهدلر هند برسنه مقدم غنچه جاريه يى اشتانه ايلدوم ديمشدى ديو شهادت ايدوب لكن غنچه نك ذاتنى بلميوب هندك حين اعتاقده غنچه دن غيرى جاريه سى اولمسه مزبورلرك شهادتلرى مقبوله اولوب غنچه نك عتقى ايله حكم اولنورمى

الجواب اولنور

[illegible]

وفى المحيط ادعى عليه الفا فشهدا انه دفع اليه الفا ولا يدرى جهة الدفع قيل لا تقبل والاشبه الى الصواب ان تقبل فى شهادة البزازية فى [illegible]

الثالث

اذا شهد الشهود انه اعتق سالما ولا يعرفون سالما وله عبد اسمه سالم ولا عبد له غيره فانه تقبل هذه الشهادة ويقضى بعتقه تاتارخانيه التاسع من العتق

زید هندی ضرب ایدوب اندن ناشی ایکی جنبلری الغا ایتدکدن
صکره هند جنبلری حیا الغا ایدوب بعده نوبت اولدیلر
دیتلرینی زیددن دعوی و زید اصل الغا ایتمک منتا الغا
ایتدک ایکی غرّه دیریم دیو هندک مدّعاسنه بعض
نسا شهادت ایدوب رجالدن شاهد اولمغله مجرد نسا
شهادتلریله هندک مدّعاسی ثابت اولمش اولوب زیده
دیت المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن فلان مرعاده قیونلرم اوتلرلر اول قیونلرده
شو مقوله شو قدر اقچه قیمتلو شو قدر قیونلرم سنک
اول مرعاده قیونلرک سورسنه قاریشوب لجده
قیونلری اخذ و استهلاک ایتمشیدک دیو دعوی و عمرو
انکار ایدوب زیدک مدّعاسنه شهادته کلان بکر و خالد
زیدک قیونلرندن بر مقداری عمرک قیونلری سورسنه
قاریشدی دیو شهادت ایدوب لکن قاریشان قیونلرک
مقداری و وصف و قیمتلرینی بیان ایتملرلر ایسه لرک
بو وجه اوزره شهادتلریله زیدک مدّعاسی ثابت اولمش
اولورمی **الجواب** اولماز

ولایتده بر رجل ایکی عورتک شهادتلری مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

هند متوفانک زوجه منقاد اولان جاریه سی زینب ورثه دن
زیددن هندی صحتنده تدبیر مطلق ایله مدبّره ایتمشیدی
دیو دعوی و زید انکار ایتدکده زینبک مدّعاسنه
عمرو اجنبی ایله ورثه هنددن بکر شهادت ایلسه لر مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ایله حاله متعلقه دعواسنده بکر قاضینک حکمنی
ناطق اولان حجتک مضمونه شهادته کلان بشر و خالد ذکر
حجتده اولان ماده یی بیان ایتمیوب الحق بو حجت
بکر قاضینک حجتی اولدوغنه شاهدز دیسه لر بو مرتبه ایله
اول حجتک مضمونی ثابت اولمش اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو ده شو قدر اقچه دعوی و عمرو انکار ایدوب بکر و بشر

عادللر زیدک مدّعاسنه شهادت ایتدکلرنده مرافعه اولنان
قاضی بکر و بشره شهادتلرنده کاذب دیمکلرینه یمین
تکلیف ایدوب مزبورلر یمین ایتمسه لر شهادتلرینه خلل
کلورمی **الجواب** کلمز

زید عمرو قاضی یه واروب بکرک حضورنده بکر زوجه سی
هند غائبه یی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلدی دیو شهادت ایلسه لر
مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

هند زینبدن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه صحیح
اولوب حتی مبلغ مزبوری سنددن زید قاضی حضورنده
دعوی و اثبات ایدوب زید دخی مبلغ مزبوری باکه حکم
ایتمشیدی دیو دعوی و زینب بالکلیه انکار ایله هند زیدک
مبلغ مزبوری زینبدن کندویه حکمنه وجه شرعی اوزره
اقامت بینه ایتمک استدکده زینب مجرد قاضیدن
یدکده حکم حجتی اولمغله حکم مزبوره اولان بینه کی طوتمام
اصل شاهدلری کتوره دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو ده بر خصوصی قاضی حضورنده دعوی و عمرو انکار
ایدوب زید مدّعاسنه اقامت بینه ایتمکله بکر خصوص مرقوم
مزبوری شرعا زیده حکم ایدوب حجت ویردکدن صکره عمرو
تعنت ایتمکله بشر قاضی یه تکرار مرافعه اولوب زید اول
حجتی ابراز ایتدکده عمرو مضمونینی منکر اولمغله زید مضمونینه
اقامت بینه ایتمک استدکده بشر مضمون حجته بینه یی
طوتمام اصل شاهدلری کتوره دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو دن ذمتنده ثمن مبیعدن شو قدر اقچه ضم وار دیو
دعوی ایتدکده عمرو ساکه اول قدر ثمن مبیعدن دینم وار
لکن مبلغ مزبور مقابله سنده ساکه بر خنجر مجوهر رهن و تسلیم
ایتمشیدم رهن مذکوری کتور دینی ادا ایدهیم دیدکده
زید رهنی انکار ایتمکله عمرو اقامت ایلدیکی شاهدلر
رهن مذکورک مقدارینی بیلمسه لر شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

الشهادة هو الاخبار
بصحة الشي عن مشاهدة وعيان
لا تخمين وحسبان ثمت حيث ان السبب
قد تحقق لمن بهذه تسمى الاداء بها
شهادة واليه اشار النبي صلى الله
عليه وسلم تسمى الاداء بها شهادة وقوله
لك بهذا اذا رأيت مثل الشمس فاشهد و
والا فدع مختارات في الشهادة
كذا في الدرر والهداية

ونصابها لغيرها اي لغير الحدود والقصاص
ومما لا يطلع عليه الرجال حر الحقوق سواء
كان الحق مالا او غيره اي المال كالنكاح
والطلاق والوكالة والاستهلاك
حتى للارث في العتاق والنسب
رجلان او رجل وامرأتان منح الغفار
من كتاب الشهادة من اوله

ولا يحكم القاضي بسجل لاستحقاق انه كتاب كذا
بل لا بد من الشهادة على مضمونه كذا ما سوي
نقل الشهادة والوكالة والرواية بجانبها
المحاضر والسجلات والصكوك فانه كلا
منها يجب الشهادة على مضمون المكتوب
لان المقصود بحل منها كونه حجة على الخصم
وهو لا يكون الا به بخلاف نقل الوكالة و
الشهادة فان المقصود فيها حصول العلم
للقاضي ولهذا لا يجوز كون شهود الطريق
كفارا وان كان الخصم كافرا منح الغفار
في مسائل الاستحقاق من البيوع

هند متوفانك جاریه سی عرب مریم قاضی یه واروب
هندك ورثه لری مواجهه لرنده هند حیوا اثناده
بنی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایدوب ثلث مالی قیمتمه مساعد
اولمغله هندك فوتیله بن ازاد اولمشیكن ورثه رقه
اولمق اوزره باكه وضع ید ایدرلر دیمكله تخلیه اولنمق
مطلوبمدر دیو ورثه دن دعوا و ورثه انكار ایتمكله بیله
مریمك مدعاسنه شهادته كلان زید عمرو هند حیواتنده
مریم اسمیله مسماة اولان عرب جاریه سنی تدبیر مطلق
ایله تدبیر ایلدی بو وجه اوزره شاهدلرز لكن عرب مریم
اشبو مدعیه میدر بو قدرسی بلمیزز دیو هندك
جاریه سی عرب مریم كندی اولدیغنه اقامت بینه ایدرایسه
زید و عمروك شهادتلری مقبوله اولوب مریمك عتقیله
حكم اولنور می الجواب اولنور
زید عمرو بو نی عمروی حاكمه حبس ایتدیروب بعده بر قاج ای عمروك زندانده
عمرو عار یی دعوی ایدوب زید عمروك بارینی دعوی
ایتدكده زیدك مدعاسنه شهادته كلان بكر و بشر عمرو او
زندانده قادر موسر در دیو شهادت ایتدكلرنده بكر و بشره
شهادتلرینك قبولنده ما یثبت به الیساری بیان
لازمیدر الجواب دكلدر
دار الحربه اولان ابانه دیاری اهالیسندن زید و عمرو سبی
و دار الاسلامه اخراج اولندقلرنده زیدی بكر و عمروی
بشر اشترا ایدوب بعده زید و عمرو شرف اسلامله
مشرف اولدقلرندن صكره زیدی بكر و عمروی بشر اعتاق
ایدوب بعده زید فوت اولوب تركه سنی عصوبت
نسبیه جهتندن وارثی اولمق اوزره بكرك اوغلی
زفر قبض ایتدكده عمرو بن زیدك لابوین عمی اوغلی
و عصوبت نسبیه جهتندن منحصر وارثی بنم دیو دعوی
ایتدكده عمروك مدعاسنه شهادته كلان خالد و بید
زیدك باباسی حسن زنده دیوانی ایله عمروك باباسی موفقه
لابوین قرندا شلر اولوب بابالرینك اسمی عنبر ایدی عنبر
عنبر ایتلك باباسی اسمی كوركمیدر دیو شهادت ایله لر

شهادتلری مقبوله اولوب عمروك زیده عصوبت نسبیه
جهتندن وارثی اولدیغی ثابت اولمش اولور می
الجواب اولور

باب فیمن تقبل شهادته و من لا

اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمیوب تاخیر ایتمش اولسه
شهادتی مقبوله اولور می الجواب اولور
زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده زیدك مدعاسنه
جذام مرضنه مبتلا اولان بكر عادل شهادت ایله عمرو مجرد
بكر مجذوم اولمغله شهادتنی طونمامق دیمكه قادر
اولور می الجواب اولماز
زیددن كلمه كفر صادر اولوب اوزرینه تجدید ایمان و نكاح
لازم اولدقدنصكره زید تجدید ایمان ایتمدین بر خصوصده شهادت
ایله شهادتی مقبوله اولور می الجواب اولماز
فاسق معلن اولان زید و عمروك شهادتلری مقبوله
اولور می الجواب اولماز
بو صورتده اصح اقوال ایله حكمه قبل سلطانیدن مامور اولماز
بر قاضی فاسق و معلن اولان زید و عمروك شهادتلرینی
قبول و موجبیله حكم ایدوب حجت ویرسه حكمی نافذ و حجتی
معتبره اولور می الجواب اولماز
اعوان ملتزم سبندن اولوب حلالی طالب و حرامدن مجتنب
اولمیان زیدك شهادتی مقبوله
اولور می الجواب اولماز
احتسابجی اولمیوب كندی كلام و سؤال ایدن زیدك شهادتی
مقبوله اولور می الجواب اولماز
بلا عذر ترك جماعت ایتمك عادتی اولان زیدك شهادتی
مقبوله اولور می الجواب اولماز
نماز وقتی اوزره شطرنج اوینایوب دنادله اوینماغه
عادتی اولان زیدك شهادتی مقبوله اولور می
الجواب اولماز
دار الحربدن جلب و زیدك عبد مشتری اسیر اولان عمرو بعد
العتق زیدك قزی فاطمه نك قزی اقتهانی بی تزوج و دخول

واعلم ان شهادة الحسبة اذا اخر شهادته بلا عذر يفسق ولا تقبل شهادته
لنصوا عليه في الحدود وطلاق الزوجة وعتق الامة وظاهرها في القنية
انه في الكل ويجري في الظهيرية والتتمة في الاشباه في اخر القضاء

ولو قضى القاضي بشهادة فاسق نفذ
الا ان منعه الامام فلا — تنوير الابصار
من الشهادات

سئل عن رجل من اعوان حكام السياسة
في زماننا هل تقبل شهادته ام لا لكونه
لا يتوقف على الحرام ولا يبالي من اين يكتسب
المال اجاب لا تقبل شهادته — خيرية
في الشهادات

شهادة السائل لا يجوز في قول ابن ابي ليلى
في شيء من الاشباه وفي قول محمد يجوز
في الشيء التافه وفي قول ابي حنيفة و ابي
يوسف تقبل اذا كان عدلا واما اذا سأل
و غيره لحاجة او بغير حاجة او بينهم انه يسأل
بغير حاجة فلا تقبل شهادته — في شهادات
النتف

ولا تجوز الشهادة من ترك الصلوة بجماعة
الا اذا ترك بتأويل — منح في باب
قبول الشهادة

شهادة من يلعب بالطيور الخ او يلعب بالنرد او
بقمار الشطرنج اه — منح في الشهادات

ایله کدنصکره امهانی ایله ازواج معامله‌سی ایدرکن زید
فوت اولوب فاطمه‌یی ترک ایتدکده عمرو فاطمه‌دن بن
امهانی‌یی تزوج ایتمزدن مقدم زید بنم ایچون جبوتنده اوغلمدر
دیو اقرار ایدن دخی اول زمان تصدیق ایتمشیدم بناء علیه
بن زیدک اوغلی اولوب تنها بنمه ومسن وزوجم امهانی
مخلدر دیو دعوی وفاطمه بالکلیه انکار ایتدکده عمرونک
مدعاسنه عمرو ایله بر بلده‌ده ساکنلر اولوب عمرونک
امهانی ایله مدت مزبوره‌ده ازواج معامله‌سی ایتدیکنه
عالملر اولوب بلا عذر سکوت ایلین بکر وبشر شهادت
ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده قاضی مزبورلرک شهادتلرین قبول وموجبیله
عمرو زیدک نسبا اوغلی وفاطمه ایله معا وارث اولمق
اوزره حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک ملکیتی اوزره یدنده اولان منزل ایچون باکه
ثمن معلومه بیع ایتمشیدک دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده
زیدک مدعاسنه شهادته کلان خالد وولید اول منزلی
زیده بیع ایلدی دیوب لکن ثمن تسمیه ایتمسه‌لر شهادتلری
مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید عمرویه بر خصوصی دعوی وعمرو دخی زیددن سن
بنی خصوص مزبوره متعلقه دعوادن ابرا ایتمشیدک
دیو دعوی ایدوب زید ابرایی انکار ایتدکده عمرونک
مدعاسنه اطرش اولوب صوت خفی‌یی اشتمیوب
لکن صوت اعلایی اشیدن بکر شهادت ایتدکده
زید مجرد بکر اشتمیوب صوت اعلایه محتاج اولمغله
شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی
امین بیت المال قبض ایتدکده هند ظهور ایدوب
بن زیدک قزی وحصرا وارثه‌سی‌یم دیو امین بیت
المالدن دعوی وعمرو وبکر هند زیدک قزی وحصرا
وارثی اولوب وارث اخر اولدیغی معلوممز دکلدر

وفي شرح السراج الوهاج باب سماع ما
قول من الاصوات في البحر
الرائق في شرح ابطال
الشهادة

شهد بالشراء وسميا الثمن تقبل الشهادة
وان لم يسميا واختلفا في الثمن ولم يشهد
والبعض لا تقبل وحده بحر
في باب الشهادة
على البيع والشراء

ولا بد من بيان الثمن في الشهادة على الشراء
لان الحكم بالشراء بثمن مجهول لا يصح كما
في شهادة البزازية بحر رائق

على البيع تجوز
قضاء الاطرش
بخلاف الاصم لانه لا يسمع
البينة بحر رائق في كتاب
القضاء

اذا شهد الرجل لورثة رجل فقال لا وارث
لهذا الميت غيره ولا نعلم له وارثا غيره
ثم شهد بعد ذلك بوارثه رجل اخر عن
هذا الميت قبلت هذه الشهادة بل
او زائد لان الشهادة مقبولة ليس من نصب الشهادة بل او زائد لان الشهادة مقبولة بدونه على ما تم قضاء وذكره ولو
ذكره سواء لان التوفيق ممكن فانه يمكنه ان يقول ما علمت له وارثا اخر قبلما شهدت ثم علمت بعد ذلك صح

المحيط البرهاني في كتاب الشهادة

جبو وجه شرعی اوزره شهادت ایدوب حاکم بعد التعدیل
والتزکیه شهادتلرین قبول وموجبیله حکم ایدوب هند
ترکه زیدی امین بیت المالدن الدقدنصکره زینب
بن زیدک اوغلنک قزی‌یم ترکه زیددن حصه‌می
ویر دیو هنددن دعوی وهند انکار ایتدکده زینبک
مدعاسنه عمرو وبکر وجه شرعی اوزره شهادت ایتدکلرنده
هند مجرد مقدما زیدک هنددن غیری وارثی اولدیغنی
بلمزز دیمشیدک اوبله اولیجق شهادتلریکزی
طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب کبار اوغللری عمرو وبکری واولاد صغار
زینبی ترک ایتدکده هند زید ذمتنده شو قدر غروش
صغم اولوب حتی زید مکنتده اقرار دخی ایتمشیدی
دیو صغارک وصیلری بشر وجه دعوی وبشر انکار وعمرو
وبکر اقرار ایدوب بعده قاضی دین مزبوری عمرو
وبکرک اقرارلرینه بناء عمرو وبکره ترکه‌دن حصه
لرندن ادایه حکم ایتمزدن مقدم عمرو وبکر قاضی حضور
نده زیدک وجه محرر اوزره دین مزبوری اقرارینه
شهادت ایلسه‌لر شهادتلری مقبوله اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده عمرو وبکرک شهادتلریله دین مزبور جمله ورثه اوزرینه
ثابت اولوب هند دینی ترکه‌نک جمله‌سندن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید ذی شرف اسلامله متشرف اولدقدنصکره بر مدت مرورنده
زید عمرونک بکر ذمتنده اولان شو قدر حقنه شهادت
ایتدکده مدت مزبوره‌ده زیددن مسقط عدالت نسنه
صادر اولمامش دکل ایکن بکر مجرد زیدک اسلامی حادث
اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

نوع اخر

بر قصبه اهالیسندن زید عمرودن ذمتنده قرضدن
شو قدر رایجه صغم اولوب حتی فلان تاریخده قضاء مزبوره‌ده

شهادة القاضي على الاقرار بعد عزله لا يجوز
بخلافه الملتقط للاسنه وسن
في اقناع في كتاب الشهادة

قاضی اولوب حالا معزول اولان بکرک حضورنده اقرار
دخی ایتمشیدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب عمروک
وجه محرر اوزره اقرارینه بکر شهادت ایلسه مقبوله
اولورمی الجواب اولور

زیدک مدعاسنه رضاعا باباسی عمروک شهادتی مقبوله
اولورمی الجواب اولور

هندک مدعاسنه زوجی عمروک صدمکاری بکرک
شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بر سکابوز غروش قرض ویرمشیدم دیو دعوی و عمرو
انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه شهادته کلان بکر و
بشر زید مبلغ مزبوری عمروه ویردکده بز مبلغ
مزبوری زیدک حضورنده عمروه وعد ایدوب ویرمشیدک
دیو شهادت ایلسه لر شهادتلری مقبوله
اولورمی الجواب اولور

ما قول حضرت شیخ الاسلام ومفتی الانام لا زال بابه
مرجعا للانام فیما اذا ادعی رجل علی رجل بان لی علیه کذا
درهما من ثمن مبیع وانکر المدعی علیه فشهد علیه بذلک
رجلان بینهما وبین المدعی علیه عداوة دنیویة ظاهرة
فهل یقبل شهادتهما علیه ام لا افتونا ماجورین
الجواب لا تقبل

زید قاضی زمانی قضاسنده ایتدیکی کندی حکمنه بعد
العزل شهادت ایلسه مقبول اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو بر وقف عرصه اوزرینه اولان بنا ایچون
متولی اولمیان بکر بالنفسه ایچون بنا ایدوب بکرک
ملکیدر دیو شهادت ایتدکلرندنصکره بناء مزبوری
بکر وقف ایچون بنا ایتمشیدی بنا دخی وقفدر دیو شهادت
ایلسه لر وقف ایچون شهادتلری مقبوله
اولورمی الجواب اولماز

زید کمسنه نک نکاح وعونتنده اولمیان هند دل سن
بنم منکوحه مسن دیو دعوی و هند انکار ایتدکده
زیدک مدعاسنه شهادته کلن عمرو و بکر هندی زیده

وکالته بز نکاح ایتمشیدک دیو کندی فعللرینه شهادت
ایلسه لر مزبورلرک بو وجه اوزره شهادتلری مقبوله
اولوب هند زیدک منکوحه سی اولورمی
الجواب اولور

زید عمرو متوفانک وصی مختاری بکردن عمرو ذمتنده
فلان جهتدن شو قدر حقم واردر دیو دعوی و بکر انکار
ایدوب لکن دین مزبور ترکه دن بشر وخالدک مخلفلریکه
اولمغله بشر وخالد اقرار ایدوب قبل الدفع والحکم
زیدک مدعاسنه شهادت ایلسه لر زیدک بشر وخالد
شهادتلریله مدعاسی ثابت اولمش اولوب بعد الحلف
والحکم ترکه زیددن اولقدر اقچه یی الغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک وقفی اولمغه اوزره عمروک اجارتین ایله تصرفنده
اولان عرصه ایچون بکر متولیسی اولدیغم بشرک وقفی
مستغلاتندندر دیو زیدک وقفی متولیسی حضورنده
دعوی و مدعاسنه خالد و ولید شهادت ایدوب
قاضی شهادتلرین قبول وموجبیله عرصه یی بکرک
وقفنه حکم ایتدکدنصکره زیدک وقفی متولیسی
عرصه مزبوره زیدک وقفی مستغلاتندندر دیو دعوی ایتدکده
مدعاسنه خالد و ولید شهادت ایدرسه مقبوله
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولدقلری قاضی شهادت مزبوره یی
قبول و موجبیله اول عرصه یی زیدک وقفی اولمق اوزره حکم
ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو بر خصوصده بکر قاضی حضورنده شهادت ایدوب
بکر لعلة الفسق شهادتلرینی رد ایتدکدنصکره زید و عمرو
حاکم آخر حضورنده اول خصوصده شهادت ایلسه لر مقبوله
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده قاضی آخر زید و عمروک اول خصوصده شهادتلرین قبول
و موجبیله حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ و حجتی
معتبره اولورمی الجواب اولماز

نقشبند و فی المنتقی شهدا انه قبض منه الفا وهو ینکر وقال الآخر وزنا هالک انه قال ان کان رب المال حاضرا تقبل والالا وذکر بعده وزن الغریم له المال ووضعه بین یدیه وقال خذ هذا مالک فقال المقتضی للآخر ناولنیه فناوله ثم شهد علی المقتضی الذی دفع الیه المال تقبل وذکر هلال فی الشروط انه لا تقبل شهادة الذی کال فی المکیال وتقبل شهادة الذی وزع فی المذروع فی نوع فی الشهادة علی فعل نفسه من البزازیة

ولا یجوز شهادة رجل علی رجل بینهما عداوة فی شیء من امور الدنیا واذا کانت بسبب شیء من امور الدین تقبل من شهادة القنیة فی باب من تقبل شهادته

الحاکم اذا شهد علی حکمه بعد العزل فانه لا تقبل شهادته فی قول ابی حنیفة واصحابه سف فی الشهادة

ولو شهد بملک لانسان ثم شهد به لغیره لا تقبل فصولین فی فصل ١٤ وفی الخلاصة من الثانی من الشهادات

شهادة الوکیلین او الابنین اذا قالا بعنا هذا الشیء او الوکیلین بالنکاح او الخلع اذا قالا نحن فعلنا هذا الخلع والنکاح لا تقبل اما لو شهد الوکیلان بالبیع او النکاح انها منکوحة او ملکه تقبل بزازیه فی نوع من الشهادة علی فعل نفسه من الفصل الثانی من الشهادات کذا فی جنس اخر من الشهادات فعل نفسه

وکالته

زید و عمرو و بکردن ذکر اولنه جهتدن شو قدر اقچه مقرر وار در دیو دعوی و مدعا لرینه بشر و خالد شهادت ایدوب بعده بشر و خالد بکردن جهت افرادن شو قدر اقچه دعوی ایتدکلرنده مدعالرینه زید و عمرو شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانڭ زوجه‌سی هندڭ فوتندن بش ای مقدم وضع ایلدیکی ولدڭ زیده ارثی حقنده حیا طوغوب بعده فوت اولدی دیو بالکز نسوان شهادتلری مقبوله و معتبره اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن بر خصوصی دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدڭ مدعاسنه شهادته کلن بکر خصوص مزبوری تذکر ایده ماملکله اداء شهادت ایده مامله حالا بکر خصوص مزبوری تذکر ایتمکله شهادت ایلسه مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زیدڭ مدعاسنه زیدڭ قاین باباسی عمروڭ شهادتی مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

شرائط اسلامی بلمین زیدڭ شهادتی مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

هندڭ مدعاسنه داماری زیدڭ شهادتی مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید معتوه عمروڭ مدعاسنه شهادت ایلسه مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زیدڭ بر قریه‌ده بنا و وقف ایلدیکی مکتبڭ معلم صبیانی اولوب متولیسی اولان عمرو بکرڭ یدنده اولان عرصه ایچون زیدڭ اول مکتبه معلم صبیان اولنلره شرط و وقف ایتدی دیو دعوی و بکر ملکمدر دیو انکار ایتدکده عمروڭ مدعاسنه قریهٔ مزبوره اهالیسندن اولوب اولادی اول مکتبده عمرودن تعلیم قران ایدن بشر شهادت ایلسه مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

بر محلده واقع بر وقف چشمه‌نڭ متولیسی تعمیر ایتمکله عمرو

برنده

وبجوز شهادة الرجل لام امرأته ولو تزوج ابنته لان المصاهرة التي بينهما تاثيرها في حرمة النكاح فقط في شهادة مبسوط السرخسي من باب من تجوز شهادته ومن لا تجوز

وتجوز شهادة الرجل لولده من الرضاعة ولام امرأته وابيها من شهادات الكافر من باب لا تجوز شهادته

فلا تقبل شهادة الصبي والمعتوه والمجنون سوى الابصار من الشهادة

وفي العتابي وقف وقفا على مكتب وعلى معلمه فغصب رجل هذا الوقف فشهد بعض اهل القرية ان هذا وقف فلان على هذا المكتب ومعلمه وليس للشهود اولاد في المكتب تقبل ولو له فيه اولاد تقبل في الاصح بزازيه في كتاب الشهادة فيما تقبل وما لا تقبل في نوع الشهادة على نفسه

ولو شهد انه اوصى لفقراء جيرانه وللشهود اولاد محتاجون في جواز الموصى قال محمد لا تقبل في اولادهم وتقبل في حق الباقين وفي الوقف على فقراء جيرانه على هذا وذكر هلال انه تقبل شهادة الجيران على الوقف بزازيه في نوع في الشهادة في حق نفسه

برنده اولان شو قدر ماصورن صو ایچون اول قصبه‌ده اولان چشمه‌نڭ وقف مسیلیدر دیو دعوی ایتدکده مدعاسنه اول محله اهالیسندن بکر و بشر شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید حیاتنده سکنا ایتدیکی غرفه‌سنی عمروده ایداع و تسلیم ایتدکدن صکره فوت اولدقده بکر عمرودن زیدڭ اول سکنا ایتدیکی غرفه‌سنی بکر ابنی افراز و تعیین ایدوب وفاتندن صکره باکه ویرمک اوزره وصیت و سائره تسلیم ایدوب بعده مصرا بلا وارث فوت اولمشدر باکه ویر دیو دعوی ایتدکده بکرڭ مدعاسنه بشر و خالد شهادت ایدوب حکم اولنمدقده بشر دخی عمرودن زید اول سکنا ایتدیکی غرفه‌سنی افراز و تعیین و وفاتندنصکره باکه ویرمک اوزره وصیت و سائره تسلیم ایدوب بعده مصرا بلا وارث فوت اولمشدر دیو دعوی ایتدکده بشرڭ مدعاسنه بکر ایله خالد شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروڭ یدنده اولان عرصه ایچون ملکمدر دیو دعوی و عمرو دخی ملکمدر دیو انکار ایتدکده زیدڭ مدعاسنه بذر و ارض زیدڭ اولمق اوزره زید ایله عقد مزارعه ایدوب عرصهٔ مزبوره‌یی زراعت ایدن بکر شهادت ایلسه مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

بر بلده اهالیسندن زید هندی بعده زینبی تزوج ایتدکدن صکره عمرو و بکر زید ایله اول بلده‌ده برسنه ساکنلر اولوب زیدڭ زینبی تزوجنه و بو مدتده هند ایله ازدواج معامله‌سی ایتدیکنه عالملر اولوب بلا عذر سکوت ایتدکلرندنصکره عمرو و بکر زید برسنه مزبوره‌دن مقدم زینبی تزوج ایتمدین هندڭ اوزرینه اولنوردیم هندی بندن اوچ طلاق ایله بوشش اولسون دیمشیدی دیو شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده ائمه حنفیه‌دن اصح اقوال ایله حکمه مامور اولان

زید قاضی عمرو بکرک وجه محرر اوزره شهادتلرین قبول
ایدوب هندک طلاقنه حکم ایلسه حکمی نافذه
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده زیدک مدعاسنه
صبالغنده اولان خدمتکارلری بکر و بشرک شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی بکر و بشرک شهادتلرینی
قبول و خصوص مزبوری حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی
نافذ و حجتی معتبره اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک یدنده اولان شو قدر بال مومی ایچون
ملکمدر دیو دعوی و عمرو بنم ملکمدر دیو انکار ایتدکده
بکر بو بال مومی زیدک کلکیدر مقدما بنم ملکم ایکن
زیده بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتمشیدم دیو شهادت
ایلسه مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

نوع فی تعدیل الشهود

هندک مدعاسنه شهادت ایدن زید و عمرودن ایکی
معتمد کمسنه لر تعدیل و تزکیه ایدوب لکن یالکز بشر
مزبورلری جرح ایلسه کلامنه التفات
اولنورمی **الجواب** اولنماز

فصل فی اختلاف بین الشهادة والدعوی وبین الشاهدین

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم واردر
دیو دعوی و عمرو بن مبلغ مزبوری ساکا ادا ایتمشیدم
دیو دعوی و زید انکار ایتدکده عمرونک مدعاسنه شهادته
شهادته کلان بکر و بشر زید مبلغ مزبوردن عمروی ابرا
ایتمشیدی دیو شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی
الجواب اولور

زید صغرنده وصیسی اولان عمرو متوفانک ورثه سندن
عمرونک مقبوضی اولان مالک اصل و نماسندن ذمتنده
شو قدر اقچه حقم اولوب متی عمرو حیوتنده بر وجه
محرر اولقدر اقچه حقم اولدیغنی اقرار دخی ایتمشیدی
دیو عمرونک اقرارندن حقنه اقامت بینه ایدرکن

بعد الحلف

بعد الحلف مبلغ مزبوری عمرونک ترکه سندن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زیدک مدعاسنه شهادت ایدن بکر و بشر
عمرونک حیاتنده زیده اولقدر اقچه دینم واردر دیو مطلقا
اقرارینه شهادت ایدوب سبب ذکر ایتماسه لر شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونک یدنده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوی و عمرو
زید او منزلی بکا فلان تاریخده بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب
عقد وجه مشروح اوزره اقرار دخی ایتمشیدی دیو دعوی و
زید بالکلیه انکار ایتدکده عمرونک مدعاسنه بکر و بشر
شهادت ایتدکلرنده زیدک منزل مزبوری عمرویه بیع
و تسلیم و قبض ثمن ایتدیکنی بزم حضورمزده اقرار ایتدی
لکن ثمنک مقدارینی بیان ایتمدی دیسه لر شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک شو قدر اقچه مدیونی بکر دخی بنی عمرو
مرض موتنده اولاد صغارینه وصی نصب ایدوب مصرا
ثبوت اولمغله مبلغ مزبوری بکا ویر دیو دعوی و بکر
وصایتنی انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه شهادته کلن
بشر و خالد عمرو فوتندن مقدم زیدی وجه محرر اوزره
وصی نصب ایتدی دیو لکن بشر فوتندن اون کون
مقدم وصی نصب ایلدی و خالد بش کون مقدم وصی
نصب ایلدی دیو تعیین زمانده توافق ایتمسه لر
مزبورلر عادللر اولدیغی شهادتلری مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن سن بنم شو قدر اقچه قیمتلو بر آتمی غصبا
الدیکی دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب بکر و بشر
زیدک مدعاسنه شهادت ایتدکلرنده بکر بر آل
آتنی غصب ایتمشیدی دیو شهادت ایدوب بشر
باغز آتنی غصب ایتمشیدی دیو شهادت ایلسه لر
شرعا مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

زید مقتولک ورثه سی عمرودن زیدی سن قتل ایتدک

لا تقبل شهادة قال بعد الشیء ملک المدعی لا یبیع بعد و نقضیت الثمن فی شهادة ... صاحب

وان جرح واحد وعدله اثنان تثبت العدالة فی قولهم لان الاثنین حجة مطلقة فی الاحکام بخلاف قول الواحد قاضیخان فی فصل من تقبل شهادته

ادعی المدیون ایصال الدین وشهدوا له بالابراء تقبل لاحتمال حصول الابراء بالاستیفاء قنیه فی باب الاختلاف بین الشهادة والدعوی ومثله فی البزازیه

ادعی دینا بسبب قرض او نحوه وشهدا بدین مطلق قیل تقبل لا ح والصحیح انها لا تقبل جامع الفصولین

ولو قال لو شهد اثنان بیدا علی البیع ولم یبینا الثمن یقبل ... بیان الثمن بعد ... الاول خلاصه فی الرابع من الشهادة

واذا اختلف الشاهدان لا تقبل شهادتهما او اما ان اختلفا فی الزمان والمکان او الانشاء او الاقرار وان کان الاختلاف فی قول محض کالطلاق والبیع والشراء والوکالة والوصیة والرهن والعتاق والدین والابراء والکفالة والحوالة لا یمنع قبول الشهادة فی الوجوه الثلثة خلاصه الفتاوی فی الشهادة ملخصا

اختلفا فی لون الدابة فی دعوی سرقة تقبل عنده لانه کالسکوت عن ذکر اللون ولو اختلفا فی الذکورة والانوثة لا تقبل بالاجماع وفی الغصب لو اختلفا فی لون الدابة یمنع اجماعا بزازیه منح الشهادة فی النوع

وان اختلف شاهدا القتل فی الزمان والمکان او فیما وقع به القتل او قال احدهما قتله بعصا والاخر ادری بما قتله بطلت لان القتل فی زمان او مکان اخر وکذا القتل بالة غیر القتل بالة اخری وتختلف الاحکام باختلاف الالة فکان علی کل قتل شهادة فرد فلم یقبل لان اتفاق الاثنین شرط للقبول فلم یوجد زیلعی فی باب الشهادة فی القتل وکذا فی المنح و الملتقی فی الجنایات فی باب احکام الشهادة

والقتل فی زمان او مکان

جبو دعوی وعمرو انکار ایتدکده ورثه نک مدعالرینه
شهادته کلن بکر وبشر زید لعمرو قتل ایتدی وبشر حجر صغیر
ایله ضرب وقتل ایتدی جبوب الت قتلده تواقق
ایتماسه لرمزبورلرک شهادتلری مقبوله اولورمی
الجواب اولماز

زید مقتولک ورثه سی عمرودن زیدی سن قتل ایلدک دیو
دعوی ایتدکلرنده مدعالرینه بکر زیدی عمرو قتل ایتدی
دیو شهادت ایدوب بشر دخی عمرو زیدی قتل ایتدم
دیو اقرار ایلدی دیو شهادت ایلسه مزبورلرک شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوج مطلقی زید ذمتنده اولان شوقدر اقچه مهرینی
زیددن دعوی وزید بن مهریکی سکا ادا ایتمشیدم دیو دعوی
وهند انکار ایتدکده عمرو زید هنده مهرینی قضا ایلدی
دیو شهادت ایدوب بکر دخی هندک زید ذمتنده مهرینی
استیفا ایلدم دیو اقرارینه شهادت ایلسه شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک یدنده اولان منزل الجون ملکم اولوب
سکا شوقدر اقچه به دینم مقابله سنده وفاءً بیع ایتمشیدم
دیو دعوی عمرو دخی منزل مزبوری اولقدر اقچه یه
باکه بیع ایتمشیدک دیوب وفاءً بیعی انکار ایتدکده
زیدک مدعاسنه شهادته کلان بکر زید منزل مزبوری
عمروه شوقدر اقچه دین مقابله سنده وفاءً بیع ایتدی
دیو شهادت ایدوب بشر دخی زید منزل مزبوری اول
قدر اقچه دین مقابله سنده باکه وفاءً بیع ایتدی دیو عمرو
اقرارینه شهادت ایلسه لر شهادتلری
مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک اوغلی وصغرا ارثی عمرو وبکر دن بشر
حضورلرنده زیده سکا فلان مکانده وفلان وقتده شوقدر
اقچه ایداع وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی وبکر انکار ایدوب
عمرو دخی مدعاسنه حاللرده ولیدر بشرک حضورلرنده
شهادت ایتدکلرنده بشر حاللردولیده وزید مبلغ

مزبوری بکر ونه مکانده ونه وقتده ایداع وتسلیم ایتمشیدی
دیو سؤال ایتدکده حاللرد ولیدر نه مکانده ونه زمانده
اولدیغنی بلمازز دیسه لر شهادتلری مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ساکن اولدیغم فلان منزلده شوقدر
غروش قرض ویردم دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده
زیدک مدعاسنه شهادته کلان بکر وبشر زید مبلغ
مزبوری عمروه فلان سوقده ویردی دیو شهادت
ایلسه لر شهادتلری مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

فصل في الشهادة بالتسامع

اعمی اولان زید نسب دعواسنده بلا تفسیر سماعاً شهادت
ایلسه لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

ملک عرصه دعواسنده سماعاً شهادت مقبوله
اولورمی **الجواب** اولماز

ثبوت قتلده سماعاً شهادت مقبوله ومعتبره
اولورمی **الجواب** اولماز

دعوای هبه ودعوای بیعده سماعاً شهادت مقبوله
اولورمی **الجواب** اولماز

في عقار في يد زيد يتصرف بها بطريق الملك بالشراء الشرعي
من عمرو مدة تزيد على ثلثين سنة وبعد موته يتصرف به
ورثته بالارث والآن قام متولي وقف يريد ان يثبت عليهم
بان ذلك العقار في مستغلات الوقف أثامنهم
بشهود يدعواه بالتسامع فهل للقاضي ان ينزع العقار
للوقف من يد الورثة بتلك الشهادة
الجواب ليس له ذلك للوقف
وفي هذه الصورة اذا سمع القاضي تلك الشهادة وحكم بنزع
العقار للوقف من يد الورثة وكتب به حجة فهل
ينفذ حكمه ويعتبر حجته وما يلزم على القاضي **الجواب**
لا ينفذ حكمه ولا يعتبر حجته ويؤدب بالعزل

ثبوت ولادة سماعاً شهادت مقبوله
اولورمی **الجواب** اولماز

ولو ادعى المديون الايصال فشهد له احد الشاهدين
بالايصال والآخر على اقرار رب الدين بالايصال
لا تقبل **شط** وصله انه لو شهد احدهما
على معاينة القتل وشهد الآخر على الاقرار
بذلك القتل لا تقبل لانها تشهد الآخر على
الاقرار بذلك القتل لا تقبل لانها تشهدا
بامرين مختلفين **قنية في باب**
اختلاف الشاهدين

قش ادعى بيعاً بشرط الوفاء فانكره وادعى البيع
فشهد انه باعه بشرط الوفاء واخر
انه اقر المشتري انه اشترط بشرط الوفا
تقبل لانه في البيع لفظ الانشاء ولفظ
الاقرار واحد فصولين في ٢ كذا
في العمادية في ١٢

قال الشهادة لو خالفت الدعوى بزيادة
لا يحتاج الى اثباتها او نقصانه كذلك
فانه ذلك لا يمنع قبولها مثاله لو شهد
على اقرار رجل فقال اقر له يوم كذا والمدعي
لم يذكر اليوم او شهدا ولم يؤرخا والمدعي ارخ
او شهدا انه اقر في بلد كذا وقد اطبق المدعي
او ذكر المدعي المكان ولم يذكراه او ذكر المدعي
مكاناً وهما سميا غير ذلك المكان او
قال المدعي اقر وهو راكب فرس او لابس
عمامة وقال هو راجل او راكب حمار او لابس
قلنسوة واشباه ذلك فانه لا يمنع القبول
لانه لا يحتاج الى اثباتها فذكرها والسكوت
عنها سواء وكذا لو وقع مثل هذه
التفاوت بين الشهادتين فاعدية في الشهادة
فصولين في ١١

سكوت شاهد البيع عن بيان الوقف والمجاز قبل لهما
القاضي فقال لا نعلم ذلك تقبل شهادتهما لا تكلفا حفظ ذلك
الاختلاف لا يخلو عن وجوه ثلثة اما في زمان او مكان او انشاء او اقرار وكل منها لا يخلو عن مزبوري
اربعة اوجه اما في الفعل او في القول او في فعل يلحق بالقول او في عكسه اما الفعل كغصب فيمنع قبولها مطلقاً
واما الفعل الملحق بالقول وهو القرض فلا يمنع واما عكسه كنكاح فيمنع في الكار عشر في الفصول

يجاب عن الاشكال بان المراد ثبوت القتل
...

زید واقف وقفنک تولیتنی بر کمسنه یه شرط ایلدیکی معلوم
اولمامغله تولیت مذکوره قدیمدن برانله تصرف اوله کلمش
ایکن حالا واقفک عتقاسی نسلندن اولاده شرط ایتمشیدی
دیو اول وقفک تولیتنه برانله متصرف اولان خالددن دعوی
ایتدکده بکر و بشر وقف مزبورک تولیتنی واقفک عتقاسی
و عتقاسی اولادینه و اولاد اولادینه مشروطدر دیو محض
شرطه سماعًا علی شهادت ایلسه‌لر شهادتلری مقبوله

اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی مزبور زیدک سماعًا علی
شهادتلرینی قبول و اول وقفک تولیتنی عمرو ده حکم ایدوب
حجت ویرسه حکمی نافذ و حجتی معتبره

اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک بر جهته مشروط عاملی وقفی اولمغله اوزرینه ضبط اولنان
منزل ایچون زیدک قرنداشی عمروک ابناء ابناسندن
بکر منزل مزبور زیدک جدم عمروک ابناء ابناسندن
و قفیدر دیو دعوی ایتدکده مدعاسنه بشر و خالد سماعًا
شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

بر عرصه‌نک اصل وقفیتنه شهادته کلن زید و عمرو عرصه
مزبوره بکرک فلان مسجد شریفده امام اولنلره
وقفیدر دیو سماعًا علی شهادت ایلسه‌لر مقبوله

اولورمی **الجواب** اولور

دعوای مهرده بلا تفسیر سماعًا علی شهادت مقبوله

اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی الشهرة والتواتر

زید ملکی منزلنی الیوم تشبوز غروشی دکرده بیوب عمروه
تشبوز غروشه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو زیددن
منزل مزبورک حین بیعده قیمتی الخجوق وجیوز غروش
اولوب زیاده به دکمز ایدی دیو دعوی غبن فاحش ایله
فسخ بیع مراد ایتدکده زید منزل مزبورک حین
بیعده قیمتی تشبوز غروش ایدیکنی کذب اوزرینه
تواطئلری متصور اولمیان جم غفیر شهادت و خبر ایله

اثبات

اثبات ایتدکدنصکره عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایله
مقبوله و معتبره اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی عمروک بینه‌سنی مقبول
قبول و موجبیله حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی

الجواب اولماز

هند بلا وارث ظاهر فوت اولدقده ترکه‌سندن بر منزلی
امین بیت المال اولان زید رأی حاکم الشرع ایله ثمن
مثلی اولمق اوزره یوز غروشه زیده بیع و تسلیم و ثمنی
قبض ایتدکدنصکره بش سنه مرورنده هندک صلبی اوغلی
بکر ظهور ایدوب منزل مزبورک حین بیعده قیمتی یوز
بکرمی غروش ایدی دیو زیددن دعوی و مدعاسنه بکر و بشر
شهادت ایلسه‌لر کذب اوزرینه تواطئلری متصور
اولمیان جم غفیر منزل مزبورک اول وقتده قیمتی
الجوق یوز غروش اولوب زیاده دکلیدی دیو اخبار
ایتمکله بو صورتده حاصل اولان تواترک خلافنه
بکرک دعوای غبنی و اقامت ایلدیکی بینه‌سی
مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

هند فوت اولوب اناسی زینب جمله مالنی قبض ایتدکدنصکره
زید ظهور ایدوب بن هندک لابوین عمی اوغلیم
دیو دعوی و زینب زیده سن هندک لام عمی اوغلیسن
دیوب مدعاسنی کذب اوزرینه تواطئلری متصور اولمیان
جم غفیر شهادتلریله متواترا اثبات ایلسه زیدک دعواسی
مسموعه و خلاف متواتر بینه‌سی مقبوله و معتبره

اولورمی **الجواب** اولماز

بر نسنی قدده واقع بر قصبه‌یه تابع بر قریه‌ده جریان ایدن
نهردن اهالی قریه قدیمدن مزارعلرینی سقی ایده
کلدکلری قریه مزبورک اطرافنده اولان قرا اهالیلری
کذب اوزرینه تواطئلری متصور اولمیان
جم غفیر مسلمین خبرلریله ثابت اولسه خصوص مزبور
شرعا متواتر اولمش اولورمی **الجواب** اولور
بو صورتده قریه اخری اهالیسی نهر مزبوری قدیمدن

ولا بأس للرجل ان یشهد بالنکاح المشهورة
وانه لم یحضر النکاح فانه حرام قوم من ذلک
او خبر وا رجلا کانوا فی الخارج انه فلانه
تزوج فلانة علی مهر کذا حل للسامعین ان
یشهدوا علی النکاح وهل تحل لهم ان یشهدوا
علی المهر فیه روایتان عن محمد کذا ذکر فی
المنتقی والعیون لان المهر تبع للنکاح وکان
حکمه حکم النکاح ولکن لو قالوا سمعنا من
الذین حضروا العقد ان المهر کذا لا تقبل
شهادتهم فی روایة لا یحل الشهادة علی
المهر لان المهر مال فلا یجوز فیه الشهادة
بالتسامع والصحیح هو الاول قاضیخان
من کتاب الشهادة فی فصل ما یشهده
علی الشهادة

قال ابن الهمام فی فتح القدیر ولیس معنی التسامع بط
انه یتبین الموقوف علیه بل انه یقول
سماعا فی غلتها کذا وکذا والباقی کذا و
وکذا اشتهر فی البحر الرائق من کتاب الشهادة

قوله او نیابة اما کونهم ازید عدد یشتبه الی
الاشتراط اختلاف عددا منهم واوطانهم
و محالهم وهو مختار البعض لانه ابعد
تأثیرا فی رفع المکان التواطی علی
الکذب وعند الجمهور لا یشترط ذلک
لحصول العلم باخبار متوطنین بلدة
واحدة او بلدة واحدة تحصیل شرح
الحسامی فی باب السنة فی اصول
الفقه

بزم مزارعمزه واقع کلمشیدر دیو دعوی ایتدکلرنده مرافعه
اولدقلری قاضی سنجاقنده اولان بلاد وقرانک جمیع
اهالیسی بلدکجه یالکز قریه اولی اطرافنده اولان
قرانک اهالیسندن کذب اوزرلرینه تواطئلری متصور
اولمیان جم غفیر مسلمین خبرلریله تواتر حاصل اولمغله زیدک
دعوی مزبوره سی استماع و متواتر خلافنه اقامت ایلدکلری
بینه قبول وموجبیله حکم وبکر قریه اخری مزارعنه
اجرا ایله حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

تولیت وغلّه سی زید واقفک اولادینه واولاد اولادینه
مشروط وقفک تولیت وغلّه سنه زیدک اولادندن
موجود اولان عمرو متصرف ایکن زیدک اولادندن
اولمیوب بکرک اولادندن اولدیغی مشهور ومتواتر
اولان بشر بنده زیدک اولادندن اولوب تولیت
وغلّه ده سکا مشارک اولورم دیو عمرو دن دعوی
ومشهور ومتواترک خلافنه اقامت بینه ایلسه مسموعه
ومقبوله اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولدقلری قاضی بشرک دعوای مزبوره سنی
استماع ومشهور ومتواترک خلافنه اقامت
ایلدیکی بینه سنی قبول وبشر زیدک اولادندن اولوب
تولیت وغلّه ده عمروه مشارک اولمق اوزره حکم
ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره
اولورمی الجواب اولماز

زید بر بلده اهالیسندن عمروک ملکیت اوزره یدنده
اولان سفینه ایچون ملکمدر دیو عمرو دن دعوی وعمرو
سفینه ملکم اولمغله زیدک مواجهه سنده یکرمی سنه
ضبط وتصرف ایدوب مدت مزبوره ده بلا عذر
سکوت ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکده زید بن
اول مدتده مدت سفر بجبر اخذ دیارده مکث
ایتمکله دعوی ایده مدم دیو دعوی واقامت بینه
ایله زیدک مدت مزبوره ده اول بلده ده اولوب
بلا عذر سکوت ایتدیکی مشهور ومتواتر اولدیغی

شرعا

شرعا دعواسی مسموعه وبینه سی مقبوله اولورمی
الجواب اولماز

زیدک وقفی اولان قریه ایله عمروک تیماری قریه سی
اراضیسندن اولان اراضی ایچون زیدک وقفی
متولیسی بکر زیدک وقفیدر دیو دعوی واقامت بینه
ایدوب عمرو دخی تیمارم اراضیسندندر دیو دعوی و
اقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولادر الجواب
شهرت شایعه قنغی طرفده ایسه اول طرفک
بینه سی اولیدر

بو صورتده بکر اول اراضی زیدک وقفی اولدیغنی
شهرت شایعه ایله اثبات ایتمکله مرافعه اولدقلری
شرع قاضی اول اراضی یی زیدک وقفی اولمق اوزره
حکم ایدوب حجت ویرسه حالا عمرو مقضی علیه
اولدیغی بنده خی اول اراضی یی تیمارم اراضیسندن
اولدیغنی شهرت شایعه ایله اثبات ایدرم دیو
کلامنه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

باب فی شهادت الذمی

اهل حربدن اولوب امانله دار اسلامه چیقان زید
مستأمنک عمرو ذمی ایله اولان دعواسنده زیدک
مدعاسنه مستأمنلر اولمیوب بکر وبشر کافرلر شهادت
ایلسه لر شرعا مزبورلرک شهادتلری مقبوله
اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو نصرانیلر هند نصرانیه ایچون هند اسلامه
کلدی دیو شهادت ایلسه لر مقبوله
اولورمی الجواب اولور

زید ذمی متوفانک ترکه سنه وصی نصب اولنان
بکر مسلمان عمرو ذمینده فلان جهتدن شو قدر اقچه
واردر دیو دعوی وبکر انکار ایدرب زیدک مدعاسنه
بشر وخالد ذمیلر شهادت ایتدکلرنده بکر حر و
مسلم اولمغله ذمیلرک شهادتلری [illegible] معتبر
اولورمی الجواب اولماز

شهادة اهل الذمة على المستأمنين جائزة
بخلاف شهادة المستأمنين على اهل الذمة
وشهادة المستأمنين بعضهم على بعض
اذا كانوا من اهل دارين كالروم والترك لا تقبل كذا في الظهيرية
من العاشر من الشهادات

ولو شهد نصرانيان على نصرانية انها
اسلمت جازة اجبرت على الاسلام
درر فصل باب النكاح
كافر مات واوصى الى رجل مسلم فشهد كافران ذميان
بدين على الميت فان القاضي تقبل شهادتهما
وفي الظهيرية وان كان الوصي مسلما
ع الحادي عشر من شهادة التاتارخانية

زید مسلم جاریه‌سی هند نصرانیه‌یی عمرو ذمی‌یه
بکر ذمی‌یه بکر دخی بشر ذمی‌یه ثمن معلومه بیع و تسلیم
ایتدکلرندنصکره هند بشردن بن حرة الاصلم دیو دعوی
و مدعاسنه خالد و ولید ذمیلر شهادت ایلسه‌لر بونلرک
شهادتلری مقبوله اولوب هندک حریتنه
حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید یهودی عمرو مسلمدن ایام بکر یهودی متوفانک ذمتنده
فلان جهتدن شو قدر اقچه حقی واردر بن بکرک مصرا
اتی بم مبلغ مزبوری باکه ویر دیو دعوی و عمرو بکره جهت
مزبوره‌دن اول قدر اقچه دینی اولدیغنی اقرار ایدوب
لکن زید بکرک اوغلی اولدیغنی انکار ایتدکده زید بکرک
اوغلی اولدیغنه برقاچ یهودیلر شهادت ایلسه‌لر مزبور
لرک شهادتلری مقبوله اولورمی
الجواب اولور

زید ذمی فوت اولوب ظاهرده وارث معروفی اولماغله
ترکه‌سنی امین بیت المال قبض ایتدکدنصکره عمرو ذمی ظهور
ایدوب زید باکه شو قدر اقچه‌سنی وصیت ایدوب بعده مصرا
فوت اولدی ترکه‌سندن ویر دیو امین مزبور یوزینه دعوی
ایتدکده عمروک مدعاسنه برقاچ ذمیلر شهادت ایلسه‌لر
مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید ذمی عمرو ذمیدن بن بکر ذمی متوفانک اولاد صغارینک
وصی مختارلری اولوب بکرک ذمتنده فلان جهتدن شو قدر
اقچه حقی واردر مبلغ مزبوری ویر دیو دعوی و عمرو دینی
و وصایتی انکار ایتدکده زید دین و وصایتی ذمیلر
شهادتلریله اثبات ایدوب بعد الحکم مبلغ مزبوری
عمرودن الدقدنصکره زید بکرک بشر مسلم ذمتنده
اولان حقینی طلب ایتدکده بشر دین مزبوره معترف
ایکن زیدک وصایتنی بن یوزیمه مسلمانلر شهادتلریله اثبات
ایتمدکجه ویرمم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید ذمی عمرو ذمینک خصومته وکیلی اولوب بکر مسلمدن

اذا شهد رجلان کافران علی کافر بحق من الحقوق التی وکله المسلم فیها فانه
یقضی بشهادتهما علیه لقیامها علی کافر مقصودا و تظهر وکالة القضاء
فی حق الموکل المسلم لانه ضمنی فی شرح تلخیص جامع الکبیر
للخلاطی فی باب الشهادة فی الوکالة والوصیة

لا تقبل شهادة کافر علی مسلم الا فی الوصایة والنسب
اذا ادعی حقا من قبل المیت علی خصم حاضر یعنی اذا
ادعی الایصاء الی نصرانی واقام شاهدین
نصرانیین علی خصم مسلم تقبل در رفی
باب القبول و عدمه

لا تقبل شهادة کافر علی مسلم الا تبعا او ضرورة
فالاول لو کیل کافر لکافر بکل حق له
بالکوفة علی خصم کافر فیتعدی الی خصم مسلم
اخر وکذا شهادتهما عبد لکافر ثم وموالاه
مسلم وکذا شهادتهما علی دینه لکافر موکل مسلم
وهذا بخلاف العکس فی المسئلتین لکونهما
شهادة علی المسلم قصدا فیما سبق ضمنا والثانی
فی المسئلتین فی الایصاء استشهد کافران
علی کافر انه اوصی الی کافر واحضر مسلما علیه
حق المیت وفی النسب شهد ان النصرانی
ابن المیت فادعی علی مسلم بحق الاشباه
فی کتاب القضاء

عمرو ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم واردر
دیو دعوی و بکر انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه بکرک
مواجهه‌سنده بشر و خالد ذمیلر شهادت ایلسه‌لر شهادتلری
مقبوله اولوب زید مبلغ مزبوری عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو ذمیلر حاکم حضورنده اسلامنی تکلم ایدن
هند نصرانیه مواجهه‌سنده هند شرف اسلامه مشرف
اولدی دیو شهادت ایلسه‌لر شهادتلری مقبوله
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده حاکم زید و عمروک شهادتلرینی قبول ایدوب هندک
اسلامنه حکم ایلسه هند ضرب و حبس ایله اسلامه
جبر اولنورمی الجواب اولنور

زید ذمی قتل اولنوب ورثه‌سی عمرو ذمیدن زیدی سن
الت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایلدک دیو دعوی و عمرو
انکار ایتمکله ورثه‌نک مدعالرینه بکر و بشر ذمیلر شهادت
ایلسه‌لر مزبورلرک شهادتلری مقبوله اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده زیدک ورثه‌سی عمرودن قصاصا قتل ایتدرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

باب الشهادة علی الشهادة

ثبوت دعوی اثناسنده شهادة علی الشهادة مقبوله و
معتبره اولورمی الجواب اولور

زید فلان فعلی اشلرسم زوجه‌م هند اوچ طلاق بوش
اولسون دیو بعده فعل مشروطی اشلیوب دار دیاره کتمکله
هند دعوی ایده میوب بعده زید کلوب هند ایله زوجیت
معامله‌سی ایتمک استدکده هند بن سندن شرط مزبوره
بنا اوچ طلاق بوش اولمشیدم دیو زیددن دعوی
و زید انکار ایدوب اصل شاهدلری عمرو و بکر مدت
سفر بعید اوزره یارده اولمغله مزبورلرک طرفلرندن
تحمل شهادت ایدن خالد و ولید هندک مدعاسنه شهادة
علی الشهادة‌نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت
ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

قال ابن سماعة عن محمد فی النصرانیین شهدا علی
مسلم ونصرانی انهما قتلا مسلما عمدا قال لا اجوز
شهادتهما علی المسلم وادرأ عن النصرانی
القتل واجعل علیه الدیة فی ماله اما لا تقبل
شهادتهما علی المسلم فظاهر واما انه یدرأ
القتل عن النصرانی لان القتل واحد ولم یثبت
فی حق المسلم لقصور الحجة فیورث الشبهة
فی حق الکافر والقصاص لا یستوفی مع الشبهة
قال واجعل علیه الدیة فی ماله لان الشهادة
علی قتلهما لیست شهادة علی الشیء الکامل
فی جرح واحد لکن هذه الشهادة علی جرحین
موجودین من الکافر وجرح من المسلم فاذا شهدا
ظهور الموت عقیب الجرحین کانه لم یثبت
انه شهدا علیهما بالقتل فاقتضی ما فی الباب
ان الجرح من المسلم لم یثبت لقصور الحجة
ولکنه قد تکاملت الحجة علی الکافر فیثبت
جرحه وظهور الموت عقیبه ویتعذر ایجاب
القصاص به للشبهة فوجب الدیة
ثم تجب الدیة فی ماله لان المشهود به
القتل العمد والعاقلة لا تعقل العمد
محیط برهانی من الفصل الحادی عشر فی الشهادة

الشهادة علی الشهادة جائزة فی الاقاریر
والحقوق واقضیة القضاة وکتبهم وکل
شیء الا فی الحدود والقصاص قاضیخان
فی فصل الشهادة علی الشهادة

زید شام شریفده عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر
اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو سن مبلغ مزبورک
دعواسندن بنی ابرا ایدوب تمسک ویرمشیدک
دیو دعوی ایتدکده زید ابراء مزبوری اکراه معتبر ایله
اولمشیدی دیو دعوی و عمرو انکار ایتمکله زیدک ابرا و تمسک
تحریری اکراه معتبر ایله اولدیغنه اصل شاهدلری اولان
بکر و بشر استانبولده اولمغله بکر و بشرک طرفلرندن
تحمل شهادت ایدن خالد و ولید زیدک وجه محرر
اوزره اولان مدعاسنه شهادة علی الشهاده نک کیفیت
معهوده سی اوزره شهادت ایلسه لر مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدی اولان
بکر مسافه سفر بعید اخر دیارده اولمغله بکرک طرفندن
تحمل شهادت ایدن بشر دخی خالد مسافه سفر بعید
اخر دیاره کتمک مراد ایتملریله بشر دخی خالد دن هر بری
ولید و نذیری وجه شرعی اوزره اشهاد و انلر دخی تحمل
شهادت ایتملریله بعده بشر و خالد اخر دیاره کتدکلرندن
صکره ولید و نذیر زیدک مدعاسنه شهادة علی الشهادهنک
کیفیت معهوده سی اوزره شهادت ایلسه لر مقبوله
اولورمی **الجواب** اولور

قصاص دعواسنده شهاده علی الشهاده مقبوله
اولورمی اولماز

باب الرجوع عن الشهاده

زید عمرودن سن بنم مکان محرزدن شو قدر ربیک اقچه
قیمتلو کورکمی سرقه و استهلاک ایتدک دیو دعوی
و عمرو انکار ایدوب زیدک مدعاسنه بکر و بشر وجه شرعی
اوزره شهادت ایتملریله مرافعه اولدقلری قاضی بکر
و بشر شهادتلرین قبول و موجبیله قطع ید ایله حکم ایدوب
عمروک صاغ الی قطع اولندقدنصکره بکر و بشر قاضی حضورنده
شهادتلرندن رجوع ایلسه لر عمرو الینک دیتنی مزبورلردن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرک

تجوز الشهادة علی الشهادة فی کل حق ما خلا الحدود والقصاص منیه
فی الشهادة

وفی الجامع الشهادة علی الشهادة تقبل
والاکثر خلاصة الفتاوی

اذا شهد شاهدان علی رجل بسرقة
الف درهم بعینها فقطعت یده ثم
رجعا ضمنا دیة الید فی مالهما ولا
قصاص علیهما عندنا وضمنا الالف
ایضا لانهما اتلفاه علی المشهود علیه
وکذلک کل قصاص فی نفس او دونها
کذا فی المبسوط هندیه فی الباب
الثالث فی الرجوع فی کتاب
الشهادات

زید عمروک برینده اولان شو قدر ربیک اقچه قیمتلو بر قلیج ایچون
بنم ملکم اولوب مکان محرزدن سرقه ایتدک دیو عمرودن
دعوی و عمرو سرقه یی انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه
بکر و بشر وجه شرعی اوزره شهادت ایتملریله مرافعه
اولدقلری قاضی بکر و بشرک شهادتلرین قبول
و موجبیله قطع ید ایله و قلیج زیدک ملکی اولمغله اوزره
حکم ایدوب عمروک صاغ الی قطع اولندقدنصکره
بکر و بشر قاضی حضورنده شهادتلرندن رجوع ایلسه لر
عمرو الینک دیتنی و اول قلیجک قیمتنی مزبورلردن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم واردر
ویر دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زیدک مدعاسنه
بکر و بشر شهادت ایتملریله مرافعه اولدقلری قاضی
مبلغ مزبوری زیده حکم ایدوب زید اول مبلغی عمرودن
الدقدنصکره بکر قاضی حضورنده شهادتندن رجوع ایلسه
عمرو مبلغ مزبورک نصفنی بکره تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن سابقا شو قدر اقچه قرض ویرمشیدم ویر دیو دعوی
و عمرو انکار ایدوب بکر و بشر زیدک مدعاسنه شهادت
ایتدکلرندنصکره بکر و بشر قاضی حضورنده شهادتلرندن
رجوع ایتملریله اوزرلرینه شرعا مبلغ مزبوری
ضمان ایله حکم اولندقدنصکره مزبورلره تعزیر
بالتشهیر دخی لازم اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده شهادتلرندن رجوع ایدن شاهدلره
تعزیر بالتشهیر لزومی موجب شهادتلریله بعد
القضا رجوع ایتدکلرنده میدر یوخسه قبل القضا رجوع ایتدکلرنده
دخی تعزیر مرقوم لازم اولورمی **الجواب** قبل القضا
رجوع ایتدکلرنده دخی لازم اولور

زید عمرودن بکرک ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه
حقی اولمغله بکر مبلغ مزبوری دعوی و قبضه بنی توکیل
ایلدی دیو دعوی و عمرو توکیلی انکار ایدوب توکیله

شهدا علی رجل بسرقة الف درهم بعینها [illegible]
وقضی القاضی [illegible] ثم رجع الشهود وعلیهما ضمان [illegible]
[illegible] الالف [illegible]
[illegible] فی الرجوع [illegible] فی المحیط السرخسی

فان رجع احدهما ضمن النصف تنویر
الاختیار فی باب الرجوع عن الشهادة

واما حکمه ایجاب التعزیر علیه فی کل حال سواء رجع
قبل القضاء بشهادته او بعد القضاء
بها والضمان مع التعزیر ان رجع بعد
القضاء وکان المشهود به مالا وقد ازاله بغیر
عوض کذا فی السراج الوهاج هندیه
فی کتاب الرجوع

[illegible]

بشر و خالد شهادت ایتدکلرنده قاضی مزبور انلرک شهادتلرینی قبول و وکالت ایله حکم ایدوب بعده زید مبلغ مزبوری وکالت مرقومه به بناءً عمرودن الدقدنصکره بشر و خالد قاضی حضورنده شهادتلرندن رجوع ایلسه مجرد شهادتلرندن رجوع ایتملریله بشر و خالده مبلغ مزبوری ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید کندی عمر ایله ماله متعلق دعواسنده زیدک مدعاسنه بکر و بشر مدت سفر بعیداخر دیارده اولان خالد و ولیدک طرفلرندن شهادة علی الشهاده نک کیفیت معهوده سی اوزره شهادت ایتدکلرنده مرافعه اولندقلری قاضی بکر و بشرک شهادتلرینی قبول و موجبیله حکم ایتدکدنصکره خالد و ولید کلوب خصوص مزبوره شهادتلرینه بکر و بشری اشهادلرینی انکار ایلسه لر حکم مزبور منتقض اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه بکر و بشر شهادت ایتملریله قاضی مزبور انلرک شهادتلرینی قبول و موجبیله مبلغ مزبوری عمرودن حکم ایتدکدنصکره عمرو زیددن بکر و بشرک حضور قاضینک غیرینده شهادتلرندن رجوع ایتمشلردر دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایله عمرک دعواسی مسموعه و اقامت ایلدیکی بینه سی مقبوله اولورمی **الجواب** اولماز

باب ترجیح البینتین المتضادتین

زیدک وقفی اولان منزل ایله عمرک وقفی اولان منزل بیننده اولان جدارک بر طرفندن زیدک وقفنه اتصال تربیعی ایله اتصالی اولوب عمرک وقفنه اتصالی اولمیوب زیدک وقفی متولیسی بکر جدار مزبور مستقلا زیدک وقفیدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرک وقفی متولیسی بشر

مستقلا

مستقلا عمرک وقفیدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنقیسنک بینه سی اولی در **الجواب** بشرک بینه سی

اهالیسی مسلمین و کفره اولان بر قصبه الجنده واقعه کنیسه ایچون اهل اسلام قصبه مذکوره عنوة فتح اولنمغله هدم ایدرز دیو دعوی و کفره قصبه مزبوره صلحا فتح اولنمغله بزم یدمزده ابقا اولنان کنیسه مزدر دیو دعوی ایدوب ایکی طرف دخی دعوالرینه اقامت بینه ایلسه لر قنقیسنک بینه سی اولی در **الجواب** اهل اسلامک

زید عمرک یدنده اولان طاغی ایچون قرانغولقده طوغمش ملکمدر بندن غصب ایتمشیدک دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنقیسنک بینه سی اولیدر **الجواب** زیدک

زید عمرک یدنده اولان قوشی ایچون ملکم اولوب التی ایدن بری غائب اولمشیدی دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو التی سنه دن بری دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنقیسنک بینه سی اولی در **الجواب** زیدک بینه سی

زید بر بغل کسبه سنی بهر و تبه سی شو قدر اقچه به اولمق اوزره عمروه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره قبض ثمن ایتمدن عمرو فوت اولوب زید ثمنی ورثه سندن دعوی ایتدکده زید بیع ایتدیکم کسبه اون بر تبه ایدی دیو دعوی و اقامت بینه ایله قنقیسنک بینه سی اولی در **الجواب** زیدک بینه سی

بر عرصه زید و عمرک یدلرنده اولوب ایکیسی دخی متصرفلر ایکن زید عمروه عرصه نک مجموعی مستقلا بنم ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی نصفی بنم ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنقیسنک بینه سی اولادر **الجواب** زیدک بینه سی

زید عمرک ذمتنده اولان شو قدر غروش حقندن عمرک

لا یصح الرجوع الا عند القاضی سواء کان بهولاء ول او غیره لان الرجوع عنها توبة والتوبة علی حسب الجنایة فالسر بالسر والاعلان بالاعلان وشهادة فی مجلس الحکم فالتوبة عنها بعینه واذا لم یصح الرجوع فی غیر مجلس القاضی فاذا ادعی المشهود علیه رجوعهما واقام علیه بینته او عجز عنها واراد تحلیف الشهود لم یقبل القاضی بینته علیهما ولا یحلفهما لان البینة والیمین یترتبان علی دعوی صحیحة ودعوی الرجوع فی غیر مجلس القاضی باطلة حتی لو اقام البینة انه رجع عند قاض فلان وضمنه المال قبلت بینته لصحة السبب

فی شهادات الدرر

فی باب الرجوع

الحائط لمن جذوعه علیه او متصل به اتصال تربیع

درر فی باب دعوی الرجلین

المتعلق خارج وذو الید اولا واما اذا اقاما البینة فبینة الخارج اولی لما مر

درر فی دعوی الرجلین

بینة ذی الید علی النتاج انما ترجح علی بینة الخارج علی ملک المطلق او علی النتاج اذا لم یدع الخارج علیه فعلا کرهن وغصب ونحوه اما لو ادعی الخارج فعلا مع ذلک فبینته اولی

فصولین فی الفصل الثامن فی دعوی الخارج مع ذی الید

اختلفا فی قدر الثمن او المبیع قضی لمن برهن وان برهنا فللمثبت الزیادة

زیلعی

فی باب التحالف

وان کانت الدار معهما فی ایدیهما فهی للثلث نصفها للمدعی الکل لانه اذا برهن کان نصفها له علی وجه القضاء وهو الذی بید صاحبه واذا اجتمع فیه بینة الخارج وبینة ذی الید فبینة الخارج اولی فیقضی له بذلک ونصفها لا علی وجه القضاء وهو الذی کان بیده لان صاحبه لم یدع والاقضاء فیه بلا دعوی فیترک فی یده

درر فی دعوی الرجلین

ادعی دارا فقال ذو الید اشتریتها فی ایک حال صغرک بثمن المثل وقال المدعی بل کنت بالغا ولم ارض به فالقول للمشتری فان اقاما البینة فمدعی البلوغ اولی ط وقال استاذنا فارض فی الاول نظر بدل علیه ان ولیها زوجها منه حال صغرها فالبینة بینة المراة القول لها علی اصح الروایتین والقول للابن علی اصح القولین

قنیه فی باب الاختلاف بین المتبایعین مع الدعوی

ابرا ابتدکوز نصکره زید حیں ابراءدن اول بر یاشنده اولوب بالغ اولمامشیدم دیو مبلغ مزبوری عمرودن دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی زید دن سن حین ابراء اون بش یاشنی تکمیل ایتمشیدوک قیدو دعوی واقامت بینه ایله قنقیسنک بینه‌سی اولادر الجواب عمروک بینه‌سی

زید فوت اولوب اوغلی عمرو ی وسایر ورثه سنی ترک ایدکره عمرو زید صحتنده یا که بنم مبیغ ایکن شو قدر اشیاسنی هبه واعلام واشهاد ایتمشیدی دیو دعوی ایدوب سایر ورثه دخی زید اول اشیایی سا که هبه ایتدکده سن بالغ اولوب زید اشیاء مزبوره‌یی سا که تسلیم ایتمادن فوت اولوب هبه مزبوره باطله اولدی دیو دعوی واقامت بینه ایله لر قنقیسنک بینه‌سی اولادر الجواب عمروک بینه‌سی

ط

زید عمرودن سن قرنداشم بکری فلان سنه شهر شعبانک اون بشنجی کونی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی بکر اول سنه شهر رمضانک یکرمنجی کونی جبوتره اولوب صحیح بعض کمسنه لر ایله معامله دخی ایلمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایله قنقیسنک بینه‌سی اولی در الجواب زیدک بینه‌سی

صالح فوت اولوب زوجه متوفاتی زینبدن اولان اوغلی عبد اللهی و زوجه اخراسی عایشه‌دن اولان محمدی ترک ایتدکدنصکره عبد الله و محمد بر لرنده اولان منزلده نزاع ایدوب عبد الله منزل مزبور انام زینبک ملکی اولوب بعد وفاتها یا که وبا بامزصالحه موروث اولمش ایدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب محمد دخی منزل مزبور بابامز صالحک ملکی اولوب بعد وفاته ایکیمزه موروث اولمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایله قنقیسنک بینه‌سی اولی در الجواب عبد اللهک بینه‌سی

اقام احد الاخوین بینة ان الدار التی فی ایدیهما کانت لابیه فی ترکها میراثا بینی وبین ابیه واقام الاخر بینة انها کانت لابینا ترکها میراثا لنا فبینة الاول اولی لاثباته الزیادة فصل فی البینتین المتضادتین

ط

ولو اقام الابن بینة علی رجل انه قتل اباه فی رمضان واقامت بینة انه تزوجها فی شوال ما یقبل اولی لانهما وبا فی اثبات الحق ویرجح ذلک فی السبق ولا تسمع بینة القاتل انه کان حیا بعده ذلک فی السبق ولا تسمع بینة القاتل انه کان حیا بعد ذلک وافرضه عمادیه فی مالیوصه من الشهادة من کتاب الشهادة

فی کتاب العیون شهد اثنان انه زوج فلانه قد مات او قتل وشهد اثنان انه حی فالشهادة علی الموت والقتل اولی محیط سرخسی من المسموعات من الشهادات وکذا فی اواخر شهادات البزازیه

بوصورتده عبد اللهک بینه‌سی اولیجق منزل مزبور عبد الله ایله محمد بینلرنده نه وجهله قسمت اولنور الجواب سکز سهامدن یدی سهامی عبد الله بر سهامی محمده ویریلور

زید عمروک ملکیتی اوزره بر ینده اولان بر سیم قلیچ ایچون ملکم اولوب عمروه ایداع وتسلیم ایتمشیدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب بکر دخی اول قلیچ بنم ملکم اولوب عمرو بندن غصبا اخذ ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایلسه زید وبکرک بینه‌لری مقبوله اولوب اول قلیچ ایکیسنک مناصفة ملکلری اولمق اوزره حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید وعمرو وبکری مجلس شرعه احضار ایدوب بکرک یدنده اولان منزل ایچون فلان تاریخده بکردن شو قدر اقچه‌یه اشتری ایتمشیدم ملکمدر دیو دعوی وعمرو دخی منزل مزبوری اول تاریخدن مقدم بکردن اشترا وتملک ایتمشیدم دیو دعوی وبکر زید وعمروک دعوالرینی انکار ایتمکله زید وعمرو مدعالرینه اقامت بینه ایلسه لر قنقیسنک بینه‌سی اولی در الجواب عمروک بینه‌سی

زید عمروک یدنده اولان قول ایچون ملکم اولوب اون اوچ سنه‌دن بری ملکمدن غایب اولمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی اول قول اون درت سنه‌دن بری ملکمدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب ایکیسی دخی ملک مطلق دعواسی ایتسه لر زیدک تاریخی تاریخ ملک اولمیوب تاریخ غیبت اولیجق قنقیسنک بینه‌سی اولی در الجواب زیدک بینه‌سی

زید متوفانک ورثه‌سی زیدک دایی عمرو یدنده اولان بر منزل ایچون زید اول منزلی ساکن منزلده اولان شو قدر اقچه دینی مقابله‌سنده رهن وتسلیم ایدوب قبل الفک فوت اولمشیدی دیو دعوی واقامت

ولو قال فی دعوی الخارج غاب عنی منذ شهر فقال المدعی علیه انی برهن انه ملکی ومعی منذ سنة او نحوه یحکم للمدعی ولا یلتفت الی بینة المدعی علیه لانه ما ذکره المدعی من التاریخ تاریخ غیبته الخارج عن یده لا تاریخ ملکه ودعواه فی الملک المطلق خالیة عن التاریخ وتاریخ ذی الید وحده لا یعتبر عند ابی حنیفة رحمه الله فی الملک المطلق جامع الفصولین فی اوائل الفصل الثامن فی دعوی الخارج علی ذی الید

بینه ایدوب عمرو دخی زیدک صحتنده اول منزلی بر معلوم یوزک
عوض ویرمک شرطیله هبه وتسلیم واول یوزکی بندن
المشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایله تنفیسنک
بینه سی اولی در **الجواب** عمرونک بینه سی

زید متوفانک اوغلی عمرو صغیر اولدقده اول ترکه سنی
قبض ایتدکدنصکره زیدک زوجه سی هند متوفانک اناسی زینب
ایله باباسی بکر زید هنددن مقدم فوت اولدیلر بز زیده
بطریق المناسخه وارثز دیو دعوی واقامت بینه ایله
عمرو دخی زید هنددن صکره فوت اولدی سز زیده وارث
اولمازسز دیو دعوی واقامت بینه ایله تنفیسنک بینه سی
اولی در **الجواب** زینب ایله بکرک بینه سی اولادر

زید بر سمور کورکنی عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زید
وعمرو ثمنده اختلاف ایدوب زید بیک اوچیوز اللی غروشه
بیع ایتمشیدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی
یدیبیوز غروشه بیع ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه
ایله تنفیسنک بینه سی اولی در
الجواب زیدک بینه سی

هند فوت اولوب ترکه سنی امین بیت المال اولان عمرو
قبض ایتدکده زید عمرودن بن هندک معتقی [illegible]
جهتندن عصبه وارثیم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب
عمرو دخی حر الاصل اولوب ترکه سی بیت الماله عائددر دیو
دعوی واقامت بینه ایله تنفیسنک بینه سی اولادر
الجواب عمرونک بینه سی اولی در

زید ملکی منزلنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دین مقابله سنده
رهن وتسلیم ایدوب بعده منزل مزبور عمرونک یدنده محترق
اولدقده زید منزل مزبورک قیمتی دین مزبوره مساوی
ایدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی دین
مزبوردن شو قدر ناقص ایدی دیو دعوی واقامت
بینه ایله تنفیسنک بینه سی اولادر **الجواب**
عمرونک بینه سی

زید زوجه سی هنده اذنمسز عمرونک منزل وحمامنه واریرسک

بندن

اختلفا في قدر الثمن والمبيع قضي لمن برهن
وان برهنا فللمثبت الزيادة زيلعي
من التحالف

رجل مات وترك مالا وبيتا فاقام رجل البينة
انه كان عبده فاعتقه وان ولاءه له
واقامت البنت بينة انه كان حر الاصل
ذكر فيه ولاء الاصل ان البينة بينة البنت
في باب ما يبطل دعوى المدعي [illegible]
القاضيخان

وان اختلف الراهن والمرتهن
في قيمة الرهن بعد هلاكه فالقول
للمرتهن والبينة له ايضا شرح [illegible]
للعلامة البغدادي

بندن اوچ طلاق بوش اول دیدکدنصکره هند سنک
اذنکسز بن عمرونک منزل وحمامنه وارر ایسه م شرط واقع
اولمغله سندن اوچ طلاق ایله بوش اولدم ذمتکده اولان
شو قدر اقچه مهری ویر دیو زیددن دعوی واقامت بینه
ایدوب زید سن عمرونک منزل وحمامنه اذنمله کیتمشیدک
دیو دعوی واقامت بینه ایله تنفیسنک بینه سی اولی در
الجواب هندک

بو صورتده هند مدعاسنه اقامت بینه ایده مسه زیده یمین
ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه مدخوله سی هندی ~~[illegible]~~ تطلیق ایتدکدنصکره
زید هندک عدتی ایچنده فوت اولدقده هند زیدک ورثه
سندن زید بنی مرض موتنده رضامسز ~~[illegible]~~ تطلیق ایلدی
ترکه سندن حصه می ویرک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب
ورثه دخی زید سنی صحتنده ~~بائنا فلان وقتده~~ تطلیق
ایلدی دیو دعوی واقامت بینه ~~ایله~~ تنفیسنک بینه سی
اولادر **الجواب** ورثه نک بینه سی

هند فوت اولوب زوجی زید وسائر ورثه سنی ترک ایتدکده
سائر ورثه زیددن هندک ذمتنده فلان جهتندن شو قدر
اقچه حقی واردر مبلغ مزبوردن حصه مزی ویر دیو دعوی
وزید هند صحتنده مبلغ مزبوردن ذمتمی ابرا ایتمشیدی
دیو دعوی وسائر ورثه ابراء مزبور شو مقوله شرطه
معلق ایله اولمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایله زید
دخی ابراء صحیح ایله ابرا ایتمشیدی دیو دعوی واقامت
بینه ایله تنفیسنک بینه سی اولادر **الجواب**
سائر ورثه نک بینه سی

زید مدیونی عمرودن سن بر ای مقدم موسر ایدک دیو
دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی بالکه اول ایدم
صکره شو امر سببیله افلاس طاری اولوب معسر اولدم
دیو دعوی واو مقوله امرک حدوثیله افلاس طاری اولدیغنه
اقامت بینه ایله تنفیسنک بینه سی اولادر
الجواب عمرونک

وار فی يد رجل فاقام رجل عليها شاهدين انها داره اشتراها من فلان وافام ذو اليد البينة انها داره اشتراها من فلان
ذلك انقضا فهي للذي في يده لانهما تصادف عليه ان اصل الملك فيها للبايع وادعى كل منهما سبب انتقال الملك
اليه وسبب ذي اليد اقوى لان الشراء مع القبض اقوى من الشراء بدون القبض ولانه يمكنه من القبض دليل
سبق عقده فهو اولى الا ان يورخا وتاريخ الخارج اسبق فح يقضي بها له انه اثبت الشراء في وقت
لا ينازعه الآخر فيه مبسوط السرخسي
في باب الشهادة في الشراء والبيع من
كتاب الشهادة وكذا في الفصولين
في الفصل الثامن

زيد فوت اولوب زوجه سي هند ولابوين ارقرنداشي اوغلي عمرو ترك ايتدكده عمرو هندك مستقلا بر نيره اولان منزل ايچون زيد حيوتنده فلان تاريخده بكردن ثمن معلومه اشتري وقبض ايدوب بعده فوت اولمغله ارث ربعي بانكه انتقال ايلدي ملكك موروثمدر ديو دعوى و اقامت بينه ايدوب هند دخي انام تاريخ مزبوردن منزل مزبوري بكردن ثمن معلومه اشتري وقبض ايدوب بعده زيددن مقدم فوت اولمغله ارثا بانكه انتقال ايدوب اولوجهله ملكك موروثمدر ديو دعوى واقامت بينه ايلسه لر قنغيسنك بينه سي اولادر **الجواب**
هندك بينه سي

بر بلده اهاليسندن اولان زيد اول بلده يه ايكي قوناق بعيد اولان بر محله كتمك ايچون عمرودن باركيرني استعاره ايتدكده عمرو زيددن اول باركيرله اذنسز بلده مزبوره يه درت قوناق بعيد اولان فلان محله كيدوب اثناء طريقده باركير بدكده هلاك اولدي قيمتني ضامن اول ديو دعوى و اقامت بينه ايدوب زيد دخي بن باركيري ساكه رد وتسليم ايتمشيدم ديو دعوى و اقامت بينه ايله قنغيسنك بينه سي اولادر
الجواب عمرونك بينه سي

زيد عمرودن متنده فرضندر اولان شو قدر اقچه حقندن عمرو ابرا ايتدكدنصكره زيد فوت اولدقده ورثه سي زيد مرض موتنده ابرا ايتمشيدر ثلث مبلغ مزبوري اوديكي مقدار ايلي ويرسون ديو دعوى وعمرو زيد صحتنده ابرا ايتمشيدر ديو دعوى ايدوب ايكي طرف دخي مدعالرينه اقامت بينه ايلسه لر قنغيسنك بينه سي اولادر **الجواب** عمرونك بينه سي

زيد عمرونك قديمي دكرمننك آلت جانبنده دكرمن بنيان بنا ايتدكده صوقاروب عمرونك دكرمننك دورانه مانع اولمغله عمرو زيددن سن بندي موضع قديمندن يوقاري بنا احداث ايلدك ديو دعوى

واقامت

مح والبينة اذا ادعى انه محدث وانه كان قديما
البينة فبينة من يدعي انه محدث اولى ايضا
مم علي عكسه قال رحمه الله والصحيح هو الاول
منه في باب البقضى فات من كتاب الكراهية
والاستحسان

واقامت بينه ايدوب زيد دخي موضع قديمنه بنا ايلدم ديو دعوى واقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سي اولادر **الجواب** عمرونك بينه سي

زيد برسنه دن زياده ملكنده اولان جاريه سني هندي ثمن معلومه عمروه بيع وتسليم ايتدكدنصكره جاريه عمرونك يدنده بر ولد طوغوردقده زيد هند ولدي وقت بيعدن بش اي اولمادن تمامندن طوغوروب ولدنيم فراشمدن حاصل ولدمدر ديو دعوى و بدعاسنه اقامت بينه ايدوب عمرو دخي وقت بيع وتسليمدن التي اي بكمدي كوردن تمامنده طوغوروب ولد بنم فراشمدن حاصل دكلدر ديو دعوى و بدعاسنه اقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سي اولادر **الجواب**
عمرونك بينه سي

بر واقفك اولادندن عمرو وبكر بر مزرعه نك توليت وغله سنه مشروطيت اوزره متصرفلر ايكن عمرو فوت اولوب اوغللري بشر وخالدي ترك ايتدكده بشر وخالد دخي بكر ايله على الاشتراك اول مزرعه يه متصرفلر ايكن بكر و بشر وخالددن واقف اول مزرعه نك توليت وغله سني بطنا بعد بطن اولادنه واولاد اولادنه شرط ايتمشيدي ديو دعوى واقامت بينه ايدوب بشر وخالد دخي واقف اول مزرعه نك توليت وغله سني مطلقا اولادنه واولاد اولادنه شرط ايتمكله توليت وغله ده بزم ساكه مشاركلر اولورز ديو دعوى و اقامت بينه ايله قنغيسنك بينه سي اولادر **الجواب** بكرك بينه سي

باب القول لمن

زيدك منزلي ايله عمرونك منزلي مابينلرنده اولان ديوار ايچون زيد بنم ملكمدر ديوب عمرو بنم ملكمدر ديوب لكن اول ديوار اوزرنده زيدك بناسي اولسه زيد و عمرونك بينه لري اولمادقجه اول ديوار قول قنغيسنكدر **الجواب** زيدكدر

وقف بين اخوين مات احدهما وبقي في يد الحي واولاد الميت ثم الحي برهن على واحد من اولاد الاخ لان الوقف بطنا بعد بطن والباقي غيب والواقف واحد والوقف واحد تقبل وينتصب خصما عن الباقين ولو برهن اولاد الاخ ان الوقف مطلق عليك وعلينا فبينة مدعي الوقف بطنا بعد بطن اولى في وقف الدرر
مختصر فيما يتعلق الوقف الاولاد

هند صغیره بی ولی اقربی اناسی زینب مهر مثلیله کفوی
عمروه تزویج ایتدکدنصکره هند قاضی یه واروب
بن شمدی بالغه اولدم و خیار بلوغله فرقت اختیار
ایتدم دیوب عمرو دخی بوندن اقدم بالغه اولدیغی
سکوت و قبول عقد ایلدک دیو قول کیمکدر
الجواب هندکدر

زید بالغه اولان قزی هندی فضولا عمروه تزویج ایتدکدنصکره
قبل الدخول ابتدا هنددن نکاح خبری ساکته بالغ
اولدقده سن سکوت ایتمشیدک دیو دعوی و هند رد
ایتمشیدم دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه لری اولماسه
قول کیمکدر الجواب هندکدر

زید عمرودن قولکسین دیو دعوی و عمرو بن حر الاصلم دیو دعوی
ایدوب طرفینک بینه لری اولماسه عمروه رق انقیادی
سبق ایتمش اولماغجه قول کیمکدر
الجواب عمروکدر

بوصورتده زید بن عمرو بکر غائبک ملکندن ایکی نفس
معلومه بکردن اشتری ایتدیکمده عمرو بیعه عالم اولوب
رقه انقیاد ایتمشیدی دیو دعوی و عمرو رقه انقیادینی
انکار ایدوب زید عمرونک رقه انقیادینه اقامت بینه
ایده مامغله مرافعه اولدقلری قاضی عمروه رق انقیاد
ایتمدیکنه وجه شرعی اوزره یمین ویرسه زید عمروه تعرضدن
منع اولنورمی الجواب اولنور

زید زوجه سی هنده شو قدر اقچه ویردکدنصکره فوت اولدقده
هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده هند ترکه دن
مهرینی تماما اخذ مراد ایتدکده سائر ورثه زید مبلغ
مزبوری مهرینه طوته ویرمشیدی دیوب هند دخی هبه
ایتمشیدی دیوب طرفینک بینه لری اولماسه قول
کیمکدر الجواب سائر ورثه نکدر

زید عمروی بر بارکیرینی حفظ ایدوب کورمک ایچون
برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب عمرو
دخی بارکیری کوروب حفظ اوزره ایکن بارکیر هلاک اولسه

عمرو بارکیر سنه تمامنده هلاک اولمغله اجر مستحقی تماما
ویر دیو دعوی و زید اوچ ای مرورنده هلاک اولمغله
اجر مستحق اوچ ایه اصابت ایدن مقداردر زیاده
ویرمم دیوب طرفینک بینه لری اولماسه قول
کیمکدر الجواب زیدکدر

زید شو قدر اقچه دینی عمرو و اولقدر اقچه ویردکدنصکره
عمرو سن مبلغ مزبوری بنم ابلغمدر نائبیم اولان بکرک
طرفندن محصول اولمغه اوزره تبرعا ویردک دیوب
زید مبلغ مزبوری سکا اولان دینم ایچون ویردم دیسه
قول کیمکدر الجواب زیدکدر

زید متوفانک لابوین ارقرنداشی عمرو زیدک عصبه
وارثی اولمغله زیدک ترکه سنی قبض ایتدکدن
صکره زیدک زوجه سی هند متوفانک اناسی زینب
ایله لابوین قز قرنداشی خدیجه زید هنددن مقدم فوت
اولوب بز زیده منحصره طریقیله وارثه بز دیو دعوی
و عمرو زید هنددن صکره فوت اولوب بز زیده وارثه
اولماز سز دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه لری اولماسه
قول کیمکدر الجواب عمروکدر

کتاب القضا

قضاة طائفه سندن زید بعض کبار مجلسلرنده تقلیدا
مسخره لق ایدوب و حکایات کاذبه نقل ایتمک
عادتی اولوب مسقط عدالت اولان مشاهیردن
اجتنابی اولماسه زیده تقلید قضا لایق اولورمی
الجواب اولماز تقلید ایدن آثم اولور

لسانا عجم اولوب مدعی و مدعی علیهک کلاملرین اشتمیین
زیده تقلید قضا جائز اولورمی الجواب اولماز

اطرش اولوب مدعی و مدعی علیهک صوت قویلرینی استماع
ایدن زیده تقلید قضا جائز اولورمی الجواب اولور

بر دیارده قاضی اولان زید نائب نصبنه مأذون اولمغله
عمروی اول دیارده نائب نصب ایتدکدنصکره زیده
عمی طاری اولوب بعده بکر عمرونک حضورنده بشر...

ولا ینعزل ای نائب القاضی بخروجه ای القاضی عن القضا ؛ درر فی کتاب القضا

شو قدر آقچه دعوی ایدوب بشر منکر اولمغله بکر
مدعا علیه اقامت بینه ایدوب عمرو مبلغ مزبوری
بکره بشردن حکم ایتدکده شرعا عمی اولان کمسنه یه
تقلید قضا صحیح اولمامغله نائبک حکمی نافذ دکلدر
دیو دیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده ده واقع تولیت وغله سی زیددن واقفک مطلقا
اولادنه واولاد اولادنه مشروط وقف عقاره
اولاددن عمرو متصرف ایکن اول بلده ده قاضی اولان
بکر بن زید زیدک اولادندن اولوب وقف مزبورک
تولیت وغله سنده ساکه مشارکم دیو مال قضاسنده
عمرودن دعوی ومدعا علیه اقامت بینه ایدوب زیدک
اولادندن اولمغله اوزره تعیینچون حکم ایله حکمی نافذ
اولورمی الجواب اولماز

غله سی بر قضانک قاضیسی اولان زیده مشروط وقفک
متولیسی عمرو قضاء مزبورده واقع بکرک ملکیت اوزره
یدلرنده اولان عرصه ایچون وقف مزبورک مستقلا مسقفدر
دیرکن زیدک حضورنده بکردن دعوی وبکر انکار
ایتمکله عمرو مدعا علیه اقامت بینه ایتدکده زید عمرک
وجه محرر اوزره اولان دعواسنی استماع وبینه سنی
قبول ایدوب عرصه مزبوره وقف مزبورک مستقلا مسقفدر
اولمسی اوزره حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی
معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید قاضینک باکسی عمرو بکردن زیدک حضورنده
سن بنم جبرا الغیر موه شو قدر آقچه می المشیدک ویر دیو
دعوی وبکر انکار ایدوب عمرو مدعا علیه اقامت بینه
ایتمکله زید مبلغ مزبوری بکردن عمروه حکم ایله
حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

غلط وبو دستنک بیت الماله متعلق اولان دعوالرینی
حمین مفتیسی استماع ایدوب غلط ده حاکم الشرع
اولنلر استماع ایتمامک اوزره امر سلطانی وارد
اولدقدنصکره خلافنه امر وارد اولمادیجه بو غلطه قاضیسی

غلط

غلطه وبو دستنک بیت الماله متعلقه دعوالرینی استماع
وحکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره
اولورمی الجواب اولماز

بینه ده طوع بینه سیله اکراه بینه سی جمع اولسه قنقیسی
اولادر الجواب اکراه بینه سی

بو صورتده ائمه حنفیه نک اصح اقوال ایله حکمه مأمور
اولان زید قاضی طوع بینه سنی استماع وموجبیله حکم ایلسه
حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن بر خصوصی بکر قاضی حضورنده دعوی وعمرو انکار
ایدوب زیدک مدعا علیه شهادت ایدن کمسنه لری
بکر قاضی تعدیل وتزکیه وشهادتلرینی قبول ایدوب عمرو
غیبت ایتمکله بکر موجبیله حکم ایتمدین بکر قضادن معزول
اولدقدنصکره بکرک یرینه قاضی اولان بشرک حضورنده
زید خصوص مزبوری تکرار دعوی ایلسه بکرک حضورنده
اولان شهادت مرفوعه یه بنا بشر اول خصوص
زیده حکم ایتمک مشروعمیدر یوخسه بشرک حضورنده
اعاده بینه لازممیدر الجواب لازمدر

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شو قدر آقچه حقم واردر
دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده زیدک مدعا علیه بکر و
بشر شهادت ایدوب بعده عمرو قبل التعدیل والتزکیه
غیبت ایتدکدنصکره مرافعه اولدقلری قاضی بعد التعدیل
والتزکیه مزبورلرک شهادتلرینی قبول وعمرک
غیابنده مبلغ مزبوری عمرودن زیده حکم ایلسه
حکمی نافذ اولورمی الجواب اولور

زید بر خصوصی عمرودن دعوی ایتدکده عمرو خصوص مزبوری
قاضی حضورنده اقرار ایتدکدنصکره قاضی عمرک
اقراریله حکم ایتمدین عمرو فرار وغیبت ایلسه قاضینک
عمرک غیابنده عمرک خصوص مزبوره اقراریله حکمی
نافذ اولورمی الجواب اولور

بر بلده ده قاضی اولوب نائب نصبنه مأذون اولان
زید اول بلده ده کندی نصب ایتدیکی نائبی عمرک

حضور زیدده بکردن ذمتکده فلان جهتدن سنو قدر
اقچه حقم واردیو دعوی ومدعاسنی وجه شرعی اوزره
اثبات ایتمکله عمرو مبلغ مزبوری بکردن زیده حکم
ایله حکمی نافذ اولورمی الجواب اولور

زید بر قریه اکجنده کسنه نك ملکی اولمیان حالی بر مرج
جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمغله ورثه سی
قریه مزبوره اهالیسندن عمرودن زیدی سن موجبی
قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدك دیو دعوی ا
ایتدکلرنده مدعالرینه قریه مزبوره اهالیسندن
بکر وبشر شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی بکر وبشرك
شهادتلرین قبول وعمرویه قصاص ایله حکم ایدوب
حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره
اولورمی الجواب اولماز

بر محله اکجنده کسنه نك ملکی اولمیان حالی موضعده
جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمیان زیدك
ورثه سی محله مزبوره اهالیسندن عمرودن زیدی سن
موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدك دیو
دعوی وعمرو انکار ایتدکده ورثه نك مدعالرینه
محله اولی اهالیسندن بکر وبشر عادللر وجه شرعی اوزره
شهادت ایدوب قاضی رحمی اهالینك قولی اوزره
مزبورلرك شهادتلرین قبول وعمرویه قصاص
ایله حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی
معتبره اولورمی الجواب اولور

بو صورتده قاضی اخر حکم مزبوری نقضه قادر
اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

هند زید ایله بر عرصه یه متعلقه دعوسنده عمرو نام قاضی یه
مرافعه اولندقده حق هندك یدنده ایدیکی ظاهر اولمغله
عمرو خصوص مزبورده هنده حکم ایتدکدنصکره بکر قاضی

عمرك حكمي

[illegible] ... الولي على رجل ... اهل المحلة ... عند ابي حنيفة ... والقسامة على اهل المحلة ... [illegible]

ولو قضى قاض من اقاويل العلما لكان صحيحا
وليس لاحد من القضاة نقضه الى يوم
القيامة قهستاني في القضاء

عمرك حكمني نقض ایدوب خصوص مزبوری زیده حکم
ایله حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید بر خصوصی قاضی حضورنده عمرودن دعوی وبکر وبشر
شهادت ایتمکله قاضی بعد التعدیل والتزکیه شهادتلرینی
قبول وموجبیله حکم ایدوب بعده بکر وبشرك حال
ماسبقده اولدقلری ظاهر وثابت اولسه حکم مزبور منتقض
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن سابقا سنو قدر اقچه اقراض وتسلیم ایتمشیدم دیو
دعوی وعمرو انکار ایدوب زیدك اقراضنه شاهدی
اولمغله قاضی زیده یمین ویروب اول قدر اقچه یی عمرودن
زیده حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

ما قول شیخ الاسلام برکة الانام کاشف مفصلات
الاحکام فی زید وقف عقارات وقفا صحیحا شرعیا
وشرط تولیته الی اولاده واولاد اولاده ثم بعد مدة اجر
عمرو من اولاد الواقف العقارات المذکورة بکرا
باجرة معلومة اجارة طویلة نحو ثلثین سنة لدی حاکم
شافعی یری جواز تلك الاجارة وحکم بجوازها حکما
صحیحا ثم انفذ هذا الحکم قاض من قضاة الحنفیة وتصرف
بکر العقارات مدة ثم مات الموجر والمستاجر وانتقل
تولیة التولیة الی بشر من اولاد الواقف فادعى بشر عند
قاض حنفی علی ورثة بکر المتصرفین لها بان الاجارة
المذکورة قد انفسخت بموت احد العاقدین وطلب
الحکم منه بذلك فحکم هو بانفساخها بموت المستاجر
وامر للورثة قصر الید من العقارات الموقوفة وتسلیمها
الی بشر فهل ینفذ حکمه بالانفساخ ام یمنع ذلك حکم
القاضی الشافعی المتقدم نفاذه لکونه حکما بموجب
افتونا ماجورین الجواب نعم ینفذ حکم القاضی
الحنفی بانفساخ الاجارة المذکورة ولا یکون حکم
القاضی الشافعی المتقدم مانعا لمنفذ الحکم اذ لا یتوجه
حکم القاضی الشافعی الی انفساخ الاجارة بعد موت احد العاقدین
لکونه معدوما وقت الحکم بجوازها والحکم لا یتوجه الی

ولو قضى قاض من اقاويل العلما لكان صحيحا وليس لاحد من القضاة
نقضه الى يوم القيامة قهستاني
من القضاء

[illegible] ... خلاصة ...

ولو قضى ثم ظهر
ان الشهود فسقة
لم ينقض القضاء
بحر رائق من الشهادات

المسئلة مختلفة بين الصحابة كان عمر
ممن يرد اليمين الى المدعي وعلي
ابن ابي طالب ممن لا يرد وان الشافعي
اخذ بقول عمر رضي الله عنه وعلماؤنا
اخذوا بقول علي وقد صح رجوع عمر رضي
الله عنهما شرح ادب القاضي
برهان الدين في الاجارة
تنبيه باب اليمين على
المتعلم

مسئلة مذكورة مفصلا من الفواكه
البدرية لابن الغرس ورسالة
ابن نجيم

الى المعدوم وكذا التنفيذ الحنفي لايكون مانعا لهذا
المعنى

زيدك رقه منقاد اولان جاريه سي هند زيددن بن حر الاصلم
ديو دعوى وزيد انكار ايتمكله هند مدعاسنه اقامت
بينه ايدوب حر بيننه حكم اولندقدنصكره هند بن حريت
دعوىسنده كاذبه ايدم ديو حكم مزبور منتقض
اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك رقه منقاد اولان جاريه سي هند بن حر الاصلم
ديو دعوى ومدعاسنه عمرو وبكر شهادت ايدوب قاضى
مزبورلرك شهادتلرين قبول وهندك حر بيننه حكم ايتدكدن
صكره زيد عمرو وبكر محدود في القذف ايديلر ديو
دعوى ومزبورلرك قبل الشهاده محدود في القذف
اولدقلرينه اقامت بينه ايدوب بو وجه اوزره
قاضينك حكم مزبورده خطاسى ظاهر اولسه حكم مزبور
باطل اولوب هند رق اولمغه اوزره زيده
رد اولنورمى **الجواب** اولنور

هند قاضى يه داروب بن فلان بلده ده حر الاصل
اولكا صدىجه دن منوكره حرة الاصل ايكن غايب من
البلده زيد بنى ابار دوب جاريه مملوكه سى اولمغه
اوزره بكره بيع وتسليم ايتدى رقه انقياد ايدوب
بعده بكر اخر دياره كيدر اولدقده بنى بر كمسنه نك
يانينده براغوب كتمشدر ديدكده بكر غايب
اولوب مكانى معلوم اولميوب وهند فقيره ومحتاج
اولمغله نفقتى انفاقه قاضى بكره بشرى وكيل
نصب ايدوب هندك حريه اصليه دعواسنه
اقامت ايلديكى بينه بى بشرك مواجهه سنده استماع
ايدوب هندك حر بيتنه حكم ايلسه نافذ
اولورمى **الجواب** اولور

ماقول مولانا شيخ الاسلام بركة الانام كاشف معضلات
الاحكام فى زيد استاجر دار موقوفه ناظرها المدة التى
قد رسموا سنة مقوالية باجرة معجلة مسلمة ومؤجلة معلومة

وان ظهر له نص بخلاف قضائه نقضه ثم
ان كان فى حقوق العباد كالطلاق والعتاق
والقصاص ظهر ان الشهود عبيدا
ومحدود فى القذف ان قال القاضى
تعمدت فالضمان فى ماله ويعزر للجناية
وان اخطا يضمن الدية وفى الطلاق
والعتاق برد المراة الى الزوج والمولى
هذا اذا ظهر الخطاء بالبينة او باقرار
المقضى له اما اذا اقر القاضى بذلك
لايثبت الخطاء بزازيه فى الرابع
من القضاء

ادعى على غايب شيئا ليس للقاضى ان
ينصب عنه وكيلا ولو قضى على الغائب
بلا خصم عنه ففى نفاذ حكمه روايتان صح
الفتوى على نفاذه فى فصولين لاينبغى
للقاضى ان ينصب بالاجماع فصولين
فى الفصل الخامس

وهل ينصب القاضى وكيلا عن الغائب
عنه لايفعل اما لو فعل بان حكم على الغائب
نفذ اجماعا لان المجتهد سبب القضاء
وبجواز البينة هل يكون حجة بلا خصم
حاضر للقضاء ام لا فاذا راها حجة نفذه
كما لو حكم بشهادة الفساق وعليه
الفتوى بزازيه فى كتاب المفقود

هي اجر مثلها وحكم حاكم حنبلي بصحة الاجارة المذكورة
على قاعدة مذهب الامام احمد بن حنبل نفعهما ثم رفع ذلك
الى حاكم حنفي فنفذه فى حضرة ناظر الوقف الموجر
ومواجهة المستاجر بعد المرافعة والمستوفى شرائط صحة الحكم
المقررة وكتب على ذلك وثيقة فهل يصح الحكم والتنفيذ
المذكوران ويعمل بالوثيقة التى تشتملهما ثم اذا ادعى ناظر
الوقف فساد الاجارة وطلب الفسخ هل له ذلك ام لا
الجواب نعم يصح الحكم والتنفيذ المذكوران ويعمل بالوثيقة
المرقومة وبعد ما وقع حكم حاكم حنبلي على صحة الاجارة الدار
الموقوفة المدة المذكورة وامضاه حاكم حنفي وتنفيذه
لحكمه على وجه الشرعي لايصح دعوى الناظر بفساده
العقد المزبور والحالة هذه والله العليم

نوع اخر

بر بلده ده صراف اولوب بين الناس خطى معلوم ولان
زيد عمروه فرقه دن بيك غروش ذمتمده دين دير
دفتر بينه تحرير ايدوب بعده فوت اولدقده عمرو زيدك
تركه دافعه سنى قبض ايدن ورثه سندن مبلغ مزبوري
دعوى ايتدكده ورثه انكار ايتمكله عمرو زيدك اول
دفترده وجه محرر اوزره اولان خطنى ابراز ايدوب
خط زيدك اولديغى عند الحاكم ثابت اولوب اول
ديارده بو منوال اوزره اولان خط عمل اولنمق متعارف
اولمغله زيدك خط وعرفه بناء حاكم مبلغ مزبوري تركه
زيددن حكم ايلسه حكمى صحيح اولورمى
الجواب اولور

تدعى يديده اولوب مضمونى ثابت اولميان تمسك
ايله عمل اولنورمى **الجواب** اولنماز

نوع اخر

ماقول الائمة الحنفية فيما لو منع السلطان قاضى بلدة
من سماع دعوى زيد على عمرو بالبستان الذى فى
تملك وورد بذلك امره الشريف الى القاضى فهل
يلزم ان يعمل بمضمون الامر وان لايسمع تلك الدعوى

واما خط البياع والسمسار والصراف حجة وان
لم يكن مصدرا معنونا بعرف ظاهر بين الناس
وكذا ما يكتب الناس فيما بينهم يجب
ان يكون حجة للعرف محيط فى اخر الاقرار

قال العلامة العينى انما يعمل بخط الصراف
ونحوه لانه لايكتب فى دفتره الا ماله وما
عليه صيانة عن النسيان والبناء على
العادة الظاهرة واجب فعلى هذا اذا
قال فى البياع وجدت فى تذكارى بخطى
اوكتب على الف درهم كان هذا اقرارا
اقول وبهذا ان العمل فى الحقيقة انما هو بموجب
العرف لا لمجرد الخط فى شرح الاشباه
بسر زاده فى القضاء

افتونا ماجورين الجواب نعم يلزم عليه ان يعمل بمضمون الامر الشريف وفي هذه الصورة واذا سمع القاضي تلك الدعوى بغير صدور الامر مغاير للامر الاول وحكم بالبستان لزيد فهل ينفذ حكمه وما يلزم عليه افتونا ماجورين لا ينفذ حكمه ويؤدب بالعزل

بر بلده اهالیسندن زید شو قدر اقچه سنی عمروه ایداع و تسلیم ایدوب بعده زید اشتنبوله گلدکده حالا بکر نام زید ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر سنده ودیعت اولان اقچه دن ویرسون دعوی ایتمك استدکده عمرو بن خصم شرعی دکلم دیو مرافعه دن امتناع ایتدکده بکر اول بلده والیسندن عمروك اوزرینه مباشر تعیین ایدوب عمرودن مال ودیعه دن جبرا یوز اللی غروش الوب عمره مبلغ مزبوری بکردن استرداده قادر اولورمی

الجواب اولور

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری قاضی حضورنده بکردن دعوی ایدوب والحالة هذه فتوای شرعیه یی ابراز ایتدکده قاضی فتوای ایله عمل ایتمیوب ودیعه مودع یدندن غصبا اخذ اولندقده صاحب الودیعه حاضر اولمیجه مودع غاصبه خصم شرعی اولمز دیو عمرو دعوادن منع ایلسه قاضی مزبوره نه لازم اولور

فصل فی الحبس الجواب عزل وتعزیر

زید یهودی طائفه سی قضاتدن عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنی عمرودن طلب ایتدکده عمروك ادایه قدرتی وار ایکن مماطله ایتمکله زید عمروی حاکمه حبس ایتدرمك استدکده عمرو ذمی دینی ایچون مسلم حبس اولنماز دیو امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند جدی عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقی ایچون عمروی حاکمه حبس ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده هند مبلغ مزبوری عمرودن استدکده عمروك ادایه قدرتی وار ایکن ادادن امتناع و مماطله ایتمکله حاکم عمروی اداء دین ایله دیو تنبیه و تضییق ایدوب

عمرو عناد

عمرو عنادا اداء ایلمسه حاکم عمروك حبس یدنده اولان مالی وار ایکن اداء ایدوب بو غیبه سایر اموال و عروضنی و فالتمم عقارنی ثمن مثلیله بیع و اداء دینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متعنتو لك ورثه سی زیدك قاتلی عمرودر اوحاکمه طالبی بکره حبس ایتدردکلرنده نصکره بکر عمرودن ورثه اذنلرسز اطلاق ایلسه ورثه بکری عمرونی احضار ایله دیو مطالبه یه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید مدیونی عمرودن حقنی تحصیل ایچون حاکم الشرعه حبس ایتدرسه سجانك اجرتی زیده می عمرویه می تنفیسنه لازم اولور الجواب زیده

زیدك اوزرینه نفقه سی لازمه اولان اولاد صغار زیدك نفقه لرینی اداءدن امتناع ایلسه حاکم زیدی صغارك نفقه لری ایچون حبسه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنی طلب ایتدکده عمرو ادایه قدرتم یوقدر معسرم دیوب زید اداء دینه قادر موسرسن دیو دعوی و بعد عجزه اقامت بینه ایدوب عمروی حاکم دین مذکور ایچون بر مدت حبس ایتدکدنصکره عمروك حالنی سؤال ایدوب اصلا مالی ظهور ایتمسه حاکم عمروك اطلاقنی رای ایدرسه عمروی حبسدن اطلاقه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید متعنتو لك ورثه سی عمرودن سن زیدی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدك دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب ورثه نك بینه لری اولمامغله مرافعه اولدقلری حاکم ورثه نك طلبلریله عمروه یمین شرعی اوزرینه تکلیف ایدوب عمرو یمیندن نکول ایله حاکم عمروی یمین یا خود اقرار ایدنجه یه دك حبس ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسائل شتی فی القضاء

بکر نام نذر اولان زیدك ذمتنده شو قدر اقچه دینی اولوب لکن ورثه سی مبلغ مزبوری تحصیل ایدوب زیدك دیننی ادایه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

في الاصل انلف ودیعة انسان للمودع ان الحاکم وبعزم القیمة في الفصل الخامس من کتاب البیوع في البزازیة

والقاضي یتاخر الحکم یأثم ویعزل ویعزر جامع الفصولین في الفصل الاول

المسلم یحبس بدین الذمي والمستأمن وعکسه في العاشرة في قضاء البزازیة

وفي المحیط ولا یحبس الابوان والجدان والجدتان الا في النفقة لولدهما انتهى وظاهر کلامهم انه لا فرق بین الموسر والمعسر ولکن ینبغي ان ینبه بشيء وهو انه اذا کان موسرا وامتنع من قضاء دین ولده ولیس لا یحبس فالقاضي یبیع ماله ان کان غیبه والا بامر للقضاء کبیعه مال المحبوس الممتنع عن قضاء دینه والصحیح عندهما بیع عقاره کمنقوله بحر رایق في الحبس

ان یرى عز به یحبسه بما رأى ثم یسأل عنه فان لم یظهر له شيء خلی سبیله فتاوى العمادیة في الفصل الحبس لا تقدیر لمدة الحبس انما هو مفوض الى رأي القاضي منح الغفار في الحبس

سجان القاضي حلا رجلا من المحبوس حبسه القاضي علیه فلرب الدین ان یطالب السجان باحضاره تتمه في باب الحبس من القضاء

واجرة سجان القاضي لا یجب على المحبوس بل في زماننا اجرة السجان على رب الدین لانه یعمل له عمادي في باب من یجب علیه الاجرة في کتاب الاجارة

لا یحبس الاب بدین الولد ویحبس بنفقته لانه اذا امتنع من نفقته فقد قصد اتلافه محیط رضوي في باب ما یکره وتقبله من اهل الحرب من کتاب السیر

لانه یمنع النفقة قصد اتلافه فکان له حبسه من باب دفع الهلاك زیلعي من السیر

ومن ادعى قصاصا على غیره فجحده استحلف بالاجماع ثم ان نکل عن الیمین فیما دون النفس حبس حتى یحلف او یقر وهذا عند ابي حنیفة وقال ابو یوسف ومحمد لزمه الارش فیهما هدایه في باب الیمین من کتاب الدعوى

ولیس للقاضي ولایة قبض دین المیت في عدم اثبات دفتر القضاء في الفصل

بر بلده اهالیسندن زیدك بر كویده واریلوب رجعت لكن اولمیوب بر قریه اهالیسندن عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولدقده لكن زید یادكیل اول قریه یه واریلوب تحریر شاهدلرم كندی بلده مده در دیو دعوای بلده مزبوره یه احضار ایتدیرمكه قادر اولورمی الجواب قاضی استكشاف حال ایدوب زیددن بینه طلب ایدر حاج اولور ایسه احضار ایتمز فقط احضار ایدر لكن حین دعواده مواجهه عمروده اعاده بینه لازمدر

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعوا ایتدكده بكر قاضی بینهما مرافعه اولوب بعده زید بكردن حجت طلب ایتدكده بكر اجرت قولنمز زیده حجت یازدقده زید رضاسیله بكره حجتك اولمغه ارزن اجرت مثلندن زاید شو قدر اقچه ویروب بعده بكر معزول اولدقده زید سكا ویردیكم اقچه اجرت مثلندن زیاده اولمغله بر مقدارینی باكه ضامن اول دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

اجرتی

بر قصبانك قاضیسی زید قضاء مزبورده حكومتیچون عمروی نایب نصب ایتدكده عمرو زیده مخصوص قضا نامنه بهرای شو قدر اقچه ویرمك اوزره التزام ایدوب بعده عمرو قضاء مزبورده واروب برقاچ ای نیابت ایتدكده صكره فوت اولسه حالا زید التزام مرقومه بناء عمروك تركسندن سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زیدك عمرو و بكر ایله تارلایه متعلقه دعواسی اولوب عمرو و بكرك تمرد لری یوغیكن زید الی یه واروب بر مباشر كتوروب عمرو و بكری قاضی بلده یه احضار ایدوب مرافعه اولدقلرندن صكره مباشر قاضی حضورنده مزبورلردن اجرت طلب و دعوا ایتدكده عمرو و بكرك تمردلری اولمادیغنه بناء قاضی مباشرك اجرتی اولان شو قدر اقچه یی شرعا زیددن حكم ایدوب مباشره الیویرسه زید جبر و اجرت مباشری خصملرندن حكم ایتمیوب بنده حكم ایتدرك دیو مبلغ مزبوری قاضیه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

وان یعیدها بامر باقامة البینة الا للحكم بكشف الحال فاذا احضره ادعاه وقیل یحلف انه محق فی الدعوی ثم یحضره فی قضاء البزازیه فی نوع قدم الی القاضی

ویحل للقاضی اخذ الاجرة لكتبة السجلات والمحاضر والوثائق بقدر ما یاخذ غیره لانه لیس بواجب علیه عمادیه فی كتاب القضاء

رجل دفع الی خیاط ثوبا لیخیطه له جبة ولم یشارط له الاجرة فلما فرغ اعطاه زیادة علی اجر مثله قیل قول الحسن سو یطیب له الاجر بناء علی مسئلة الاصل اذا اكره رجل ثوب انسان فصالحه علی اكثر من قیمته عند الحسن سو خلافا لهما وقال الفقیه ابو اللیث الزیادة جائزة فی قولهم جمیعا خلاصه فی الخامس فی كتاب الاجارة فصل فی اجارة الخط والاتابه

مؤنة المشخص علی المتمرد علی الصحیح وقیل یكون فی بیت المال قاضیخان فی فصل فیما یتعلق علی القاضی من الدعوی

والحاصل ان مؤنة الرحال علی المدعی فی الابتداء وان امتنع علی المدعی علیه وهذا استحسان والقیاس ان یكون علی المدعی فی الحالین نسفی فی الباب الاول من القضاء

قضاسندن

قضاسندن زید قاضی اولدیغی بلده یه واردقده بلا عذر شرعی اون بش سنه ترك اولنان املاك دعواسنی بلا امر استماع و حكم ایتدكدن ماعدا بلا عذر اوتوز الی قرق سنه ترك اولنان املاك دعوالرینی دخی استماع و مدعی اولنلرك اقامت ایتدكلری بینه لری ایله و مدعی علیه اولنلرك یمیندن نكوللرینه حكم ایلسه زیدك عمدا بو مقوله ایتدیكی احكامی نافذ اولورمی الجواب احكامی نافذ اولماز عزل اولنوب صلاحی ظاهر اولنجه تقلید قضا اولنمیه كركدر

زید تفنكك طپانچه سنی دورتمكیچون بكر برابر ركن تفنكك فتیلی اتیلوب قورشونی عمروه اصابت ایتمكله عمرو فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

بو صورتده بكر قاضی زیده قصاص لازم دیو جورا تعمدا زیدك اوزرینه قصاص حكم و زیدی قصاص اوزره قتل ایلسه زیدك دیتی بكردن لازم اولور الجواب بكره دیت لازمدر و عزل اولنمق كركدر

متعدد حاكمی اولان بلده ده زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله زید بكر حاكمه مرافعه اولالم دیدكده عمرو بن بكر حاكمه مرافعه اولمام بشر حاكمه كیدرم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده قاضیسی زید معزول اولدقدنصكره اول بلده اهالیسندن عمرو بلده مزبوره والیسی بكرك بشره شو قدر اقچه ویر اولمغله خالدك متسلمی اولان اقچه یی خالددن اخذ و بشره تسلیم ایله دیو امر ایدوب لكن بو مبلغ مزبوری خالددن اخذ ایتمدین بشر مبلغ مزبوری زید حضورنده بندن دعوی ایتدكده زید حلیف فصلنده بكا جورا و تعمدا مبلغ مزبوری كندی مالمدن ویرمك اوزره حكم ایدوب و بشره دفع و تسلیم ایتدردی دیو زیددن دعوی ایتدكده زید بشر مبلغ مزبوره سنك اولدیغی بنم حضورمده سنك مواجهه كده شهود عدول ایله اثبات ایدوب بندخی بعد التعدیل والتزكیه شهادتلرین قبول و مبلغ مزبوری

ولو قضی بحد او قصاص او مال مقارنة ثم قال قضیت بما لا یجوز وانا اعلم بذلك ضمن من ماله وعزل عن القضاء فتح القدیر فی القضاء ومثله فی عقد وكذا فی البزازیه

واذا عزل القاضی فادعی علیه رجل انه اخذ منه الفا بغیر حق او قطع یده بغیر حق فقال قضیت لها علیك لفلان ودفعتها الیه او قضیت بقطعك فی حق فالقول قول القاضی لان هذا امر ثابت فلا بد ان یكون القول قوله الا امتنع الناس من قبول القضاء اذا كان یتوجه علیه بعد العزل خصومات فی النفوس والاموال فلا بد كون القول له وكون القول علی الاتفاق مقید بما اذا كان المدعی مقرا بان فعل ذلك وهو قاض اما لو توافقا علی ذلك فیما كان الدعوی جرت وهو قاض لانهما لما توافقا علی ذلك فیما كان الدعوی جرت وهو قاض فالقول قوله فی ذلك كما قلنا ولان الظاهر انه لا یقضی بالجور ثم لا یمین علی المعزول لانه یثبت فعله فی حال قضائه بالتصادق ولو ادعی علیه فی حال قضائه بذلك لا یمین علیه فكذا بعده من فتح القدیر فی اخر كتاب القضاء

وجه شرعی اوزره سندن بشره حکم ایلدم دیسه زید بلا بینه بو قولنده تصدیق اولنوب عمرونک دعواسی مندفعه اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو سن حین حکمده منکره بکا تعهد وجور ایتدیکنی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایتمکه مراد ایلسه عمرونک قولنه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

زید قاضی بر قضیه ده تعمد وجور ایتمیوب لکن مسئله یه عالم اولمغله خلاف شرع عمرودن خصمی بکره بر مقدار اقچه حکم ایتمکله بکر حکم مزبوره بناء اول مقدار اقچه یی عمرودن المش اولسه حالا عمرو بکرک الدیغی اقچه یی بکردن طلب ایتمیوب تجردسن حکم ایلدک دیو زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید تعمد وجور ایتدیکنه معترف دکل ایکن عمرو زیددن سن حکمده منکره باکه تعمد وجور ایتدیکنی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایتمکه مراد ایلسه عمرونک قولنه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجر مثلیله قرق سنه ده ایجار وتسلیم ایتدکدنصکره زیدک یرینه متولی اولان زینب بکر قاضی یه هند ایله مرافعه اولدقده بکر اما بین تولی اوزره اجاره مزبوره نک صحتیله حکم ایدوب بعده بشر قاضی دخی حکم مزبوری تنفیذ ایتدکدنصکره حکم مزبورک خلافی فی قضاده استماع ایتمیه لر دیو امر سلطانی صادر اولسه حالا زینب تکرار هند ایله خالد قاضی یه مرافعه اولدقده خالد خلاف امر حکم مزبورک خلافی استماع واجاره مرقومه نک عدم جوازینه حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله قاضی یه واروب زید غایب طرفندن بر خصوصی بشر غایبدن دعوایه وکالت ادعا ایدرک عمرو دخی بشر طرفندن خصوص مزبورده خصومته وکالت ادعا ایدرب بعض کسنه لر دخی وجه محرر اوزره خصمی شرعی بونلرک شهادت ایله لر مزبورلرک شهادتلریله زید وعمرونک وکالتلری ثابت اولمش اولورمی الجواب اولماز

القاضی اذا قضا ما یجوز فاخطاء فیه کان خطاؤه علی الذی قضی له ولو قال تعمدت ذلک کان علیه من ماله
مجموع النوازل فی کتاب السیر

واذا آجر القیم القیم دار الوقف من نفسه لا یجوز وان آجر من ابیه فهو علی الاختلاف عند ابی حنیفه لا یجوز وعندهما یجوز ظهیریه من فصل فی تصرفات القوم فی کتاب الوقف
القضاء یتخصص بالزمان والمکان والحکم
اشباه من القضاء

فی السیف لو قضی قاض علی نور من اهل العلی لکان صحیحا ولیس لاحد من القضاة الی یوم القیمة
قهستانی من القضاء

واحد من وکلاء المحکمة ادعی انه وکیل فلان فی طلب حقوقه علی هذا المحضر فلان ومثل اخر من وکلاء المحکمة ان موکل هذا بریء المدعی علیه یقول لیس علی هذا الحق ولیس تسلم بالوکالة هذه ثبتت الوکیل علی الوکالة لا یقبل لعدم الخصم
بزازیه
السابع من کتاب الدعوی

[illegible]

بو صورتده قاضی وجه محرر اوزره زید وعمرونک وکالتلریله حکم ایدوب بعده زیدک بکر غائبک طرفندن بشر غائبدن اولان دعواسنی عمرونک بو زینه استماع حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو قاضی یه واروب بکرک زوجه سی هند حاضر دکلر ایکن زید بکر هندی تطلیقه بنی توکیل ایتدی دیو دعوی وعمرو دخی هند زید ایله خصومته بنی توکیل ایتدی دیو دعوی وعمرو انلرینه بر قاچ کسنه لر شهادت ایتسه لر شهادت مزبوره لریله زید وعمرونک بکر وهندک توکیللری ثابت اولوب زید هندی بکردن تطلیقه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده قاضی زیدک وجه محرر اوزره وکالتیله حکم ایدوب بعده زید دخی هندی بکردن تطلیق ایتدکده طلاقک وقوعیله دخی حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اوغلی عمرو ووسائر ورثه سنی ترک ایتدکده سائر ورثه عمرودن سن زیدک حیاتنده اون عدد قوینی غصبا اخذ ایدوب حتی زیدک فوتندن صکره بابام زیدک اون عدد قوینی غصبا اخذ ایتدم دیو اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی وعمرو بالکلیه انکار ایدوب سائر ورثه نک اثبات ایلدیکی شاهدلری عمرو بابام زیدک حیاتنده اون عدد قوینی غصبا اخذ ایتدم دیو اقرارینه شهادت ایدروب دعوی وشهادتلرنده قویونلرک اوصاف وقیمتلری ذکر اولنمامه وجه محرر اوزره اولان دعوی وشهادت ایله عمرونک غصبی ثابت اولدرب قویونلری غصب ایله عمرونک اوزرینه حکم اولنورمی الجواب اولنور

بو صورتده حاکم عمرو قویونلری احضار ایله دیو جبس واحضار ایدرمدیکی تقدیرجه قیمتلرینی بیان ایله دیو جبر وبیان ایتمدیکی تقدیرجه اون عدد اولنان قویونلرک قیمتلرینی عمرو اوزرینه حکمه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده حاکم عمرو قویونلری احضار ایله دیو جبس واحضار ایدرمدیکی تقدیرجه قیمتلرینی بیان ایله دیو جبر وبیان

زید هندک غیبتنده قاضی یه واروب هند فلان موضعده اولان ملک عقارینی بیعه بنی توکیل ایلدی چونکه معلومدر عمرو دخی بیع ایدوب قاضی حجت یازه وقده بکر دخی شهادت ایدوب ثابت الوکاله اولان زید بیع ایلدیکی حجت یازمش اولسه حالا هند توکیلینی انکار ایدوب اول عقاری عمرودن المق استدکده عمرو بیدنده اولان حجتک مضمونینی اثبات ایدر حتی بو حجت هندک اصل توکیلنی اثباته لازم میدر الجواب لازمدر

[illegible]

ولم یکن المدعی حاضرا ذکر قیمته ولو قال غصبنی ولا ادری المجهول قیمته یسمع اذ المالک قد یجهلها فیقتصر بتکلیفه
عمادیه فی
کذا فی فصولین فی

ولو ادعی انه غصب منه جاریة ولم یذکر قیمتها تسمع دعواه بؤمر برد الجاریة فان عجزه عن ردها کان القول فی مقدار قیمتها قول الغاصب
خزانة المفتیین
من اول الدعوی

~~ایندیکی نقد برجه اول عدد اولی قبول قیمتلر بنی عمرو زیده~~
~~حکم قادر اولورمی — اولورز~~

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن لشبو غروش حقم واردر
دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زیدک مدعاسنی ثابت اولمامغله مرافعه اولنجلر قاضی وجه محرر اوزره منعیچون
لشبو غروشک رسمنی بابکه ویرجیو عمرو ده جبره
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

کتاب الاقرار

زید مسلم عمرودن سکران ایکن عمروه شو قدر اقچه قرضدن
دینم واردر دیو اقرار ایلسه اقرار مزبور صحیح و معتبر
اولورمی **الجواب** اولور

فی زید اقر ان لعمرو علیه شیئا او حقا فهل یصح هذا الاقرار
ام لا فاذا قلتم نعم فهل یلزم بیان ما اقر به فاذا امتنع
من ذلک فهل للقاضی ان یجبره علی بیانه ما له قیمة
الجواب نعم یلزمه بیان ما اقر به فاذا امتنع للقاضی
ان یجبره علی بیانه ما له قیمة

زید عمرودن ذمتکده فلان تمسکدن شو قدر اقچه حقم واردر
دیو دعوی ایتدکده عمرو ذمتمده اولقدر اقچه تقریر ایتدیکم
شو قدر وثیقه فلان تمسکدن دیندر لکن اول قاعده‌یی بن
قبض ایتمدم دیوب زیدده قبض ایلدیک دیه عمرو قبض
ایتمدم دیمکله زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید اقرار مزبوره بنا مبلغ مزبوری عمرودن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک ترکه‌سنی قبض ایدن صغار وارثی اوغلی
بکردن ترکه‌دن اولوب ثلث ما عدا اولدیغی بر منزلی
ایچون عمرو بکا وصیت ایدوب مقرآ غدت اولدی دیو
دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایتدکدنصکره بشر ظهور
ایدوب عمرو ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم
واردر دیو بکردن طلب ایتدکده بکر بشری تصدیق
ایله حالا زید و بن منکر اولوب حقنده دین ثابت اولمامغله
وصیت مذکوره‌یه بنا منزل مزبوری تماما بکردن المق استدکده

بکر فوت

اقرار السکران یصح لا المکره
صح المغنی من کتاب الاقرار

ویصح اقرار السکران بحد
جواهر الفتاوی من الاقرار

اذا اقر بمجهول صح ولزمه بیان ما جهل بما له
قیمة معتبر اذا قال لفلان علی شیء او حق
لزمه ان یبینه بما له قیمة — درر فی اول
الاقرار

علی الف لک من ثمن عبد اشتریته منک
الا انی لم اقبضه وقال المقر له قبضته لا یصدق
فی قوله لم اقبضه وصل ام فصل — بزازیه
فی الثانی من الاقرار

اقرار احد الورثة بدین یقضی قول اصحابنا
یؤخذ من حصة المقر جمیع الدین — من الدرر

بکر فوت ترکه‌دن دین مذکوری ادا اولنوب باقیدن ثلث
ما عدا اولدیغی مقداری الیچون منزلی تماما ویرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتکده جهت ارثدن شو قدر اقچه حقم واردر
دیو طلب ایتدکده عمرو زیده اولقدر اقچه‌دن شو مقداری
اوزرینه صلح اولالم دیوب مبلغ مزبوردن صلح طالب
اولسه عمرو مبلغ مزبوری اقرار ایتمش
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو وجه محرر اوزره اولقدر اقچه‌دن مقدار معلوم
اوزرینه صلح طلب ایتمکله مبلغ مزبوره اقرار ایتدکدنصکره
عمرو زیددن قبل طلب الصلح سن بنی مبلغ مزبوردن
ابرا ایتمش ایدک دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید محتضر قیزی هنده بر جاریه ثمنندن شو قدر اقچه
دینم واردر دیو اقرار ایدوب بر نسک ویردکدنصکره
هند فوت اولوب زیدی و زوجی عمروی و اوغلی بکر ایله
قیزی زینبی ترک ایدوب بعده عمرو و بکر و زینب مبلغ
مزبوردن حصه‌لرینی زیددن الماده زیدده فوت
اولسه عمرو و بکر و زینب مبلغ مزبوردن حصه‌لرینی
زیدک ترکه‌سندن المق استدکلرنده زیدک ورثه‌سی
اقرار مزبوری طوتمیز دیوب ویرمکه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زیدک ورثه‌سنه مبلغ مزبورک مقداری
ذکر **الجواب** سدس

مجنون مطبق ایله مجنون اولان زید یدنده اولان بعض
عمروک ملکیدر دیو اقرار ایلسه اقراری معتبر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ایله عمروک بینلرنده بر مدت معاملات و اخذ و اعطا جاری
اولوب حساب کوردکلرنده زید عمرو ذمتنده شو قدر اقچه‌سی
ظاهر اولمغله عمرو مبلغ مزبور دینمدر دیو اقرار قطعی ایله اقرار
ایدوب زید مبلغ مزبوری عمرودن الدقده حالا عمرو حسابده غلط
واقع اولمشیدر دیو تکرار محاسبه کورلم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

طلب الصلح والابراء عن الدعوی لا یکون اقرارا وطلب الصلح
عن المال بمعنی اقرار
بزازیه من الاقرار

صالح عن دعوی دین ثم برهن علی الایفاء
او الابراء لو صالح عن انکار لا یسمع بینته
لانه هذا الصلح افتداء عن الیمین فلا
ینقض وکذا لو اقر بدین ولم یدع الایفاء
او الابراء وصالحه ثم ادعی الایفاء او الابراء
لا یقبل — جامع الفصولین فی العاشر

رجل مرض یوماً ویصح ثلثة ایام ویمرض یوماً ویصح یومین فاقر لابنه بدین قال ابو القسم انه اقر ولك تبعه مرض صحیح بعده جاز اقراره ولو اقر فی مرض الذی لزمه الفراش او تفصل بموته لا یجوز اقراره له خزانه کذا فی قاضیخان

زید عمرو ذمتنده اولان شوقدر آقچه سندن عمرو ذمتی ابرا ایدوب عمرو دخی قبول ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری زیده ویرمش ایدی دیو جهله اقرار ایلسه زید محجور اقرار مزبوره بناءً عمرودن تسلیمه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فصل فی اقرار المریض

زید مرض موتنده ملک منزلی صحتمده عمرو اجنبی‌یه ثمن معلومه بیع و تسلیم و ثمن مزبوری استیفا ایتمشیدم دیو اقرار ایدوب عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثه‌سی ترک ایتدکده زیدک الحاله بیعی اقراری معتبر اولوب ثمن قبضنده اقرار ثلثندن زیاده معتبر اولمیوب ورثه دخی زیدی تصدیق ایتمامکله ثلث مساعد اولمدیغی مقداری عمرودن المغه ساعیدکلرنده عمرو اقرار مزبوره بناءً ویرمامکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بابا سی عمرک یدنده اولان منزل ایچون منزل مزبوری برسنه مقدم بوزغروشه بیع و قبض ثمن ایدوب تسلیم ایلدی ایدن مقدم صاحب فراش خسته ایکن بر وجه مشروح اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی و عمرو بالکلیه انکار ایدوب زید عمرک اقرار مشروحنه اقامت بینه ایتمکله منزلی عمرودن المغه ساعیدکده عمرو مجرد خسته ایکن وارثه اقرار صحیح دکلدر دیو منزلی زیده تسلیمدن امتناعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده زوجه‌سی هندک مهر مؤجلی شوقدر آقچه در حالا ذمتمده دیندر دیو اقرار ایتدکدنصکره زید فوت اولوب هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده مبلغ مزبور هندک مهر مثلنه مساوی اولمغله اول قدر آقچه‌یی ترکه زیددن المغه ساعیدکده سائر ورثه مجرد مرضنده اقرار ایتمشیدر حین عقدده تسمیه اولندیغنه شاهد کتورد دیو ویرمامکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید مرض موتنده مولد نده مجهول النسب اولوب کندو بیع اوغلی اولمغه صالح اولان عمرو ایچون اوغلمدر دیو اقرار

عمرو دخی

اقر لوارثه ثم مات واختلف المقر له مع الورثة فقال کان فی الصحة والورثة قالوا کان فی المرض فالقول للورثة فان برهنا فبینة المقر له اولی وان لم یبینه فله ان یحلف الورثة بزازیه

عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرو و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده عمرو ترکه زیددن حصه‌سنی المغه ساعیدکده سائر ورثه زید مرض موتنده اقرار ایتمکله اقرار معتبر اولماز دیو ویرمامکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو ذمتنده بکر ذمتنده قرضندن اولان شوقدر آقچه صفقه صحتنده کفیل اولدیغنی مرض موتنده اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و ورثه بالکلیه انکار ایله زید عمرک اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدرک بعد الحلف مبلغ مزبوری کفالتنه بناءً عمرک ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده یدنده اولان بر دکان ایچون قرنداشم هندک ملکی اولوب برقاچ سنه دن برو بطریق الاعانه یدمده در بنم قطعا علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدنصکره فوت اولوب اوغللرینی ترک ایله اول دکانی زیدک حال مرضنده ملکی معلوم دکل ایکن اوغللری اقرار مزبوره طوتمیوب او دکانه مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید مرض موتنده منزلی ایکی سنه مقدم زوجه‌م هنده شوقدر آقچه‌یه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتمشیدم دیو اقرار ایتدکدنصکره زید فوت اولوب سائر ورثه تصدیق ایتمیوب وجه محرر اوزره بیع و تسلیم و قبض ثمن اولمامغله منزلی میراثه ادخال مراد ایتدکلرنده هند مجرد اقرار مزبوره بناءً منزلی میراثه ادخال ایتدرمیوب مستقله المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند صحتنده اوغلی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدیکی منزلک ثمنی زیددن بش سنه مقدم قبض ایتمشیدم دیو مرض موتنده اقرار ایتدکدنصکره هند فوت اولوب سائر ورثه تصدیق ایتمیوب وجه محرر اوزره قبض ثمن ثابت اولمامغله مبلغ مزبوردن حصه‌لرینی زیددن طلب ایتدکلرنده زید مجرد اقرار مزبوره بناءً ویرمامکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

باب الاقرار بالنسب

زيد متوفانك اوغلى عمرو بكر ايچون لابوين قرنداشمدر ديو اقرار بكر دخى تصديق ايتدكدنصكره بكر تركهٔ زيددن حصه الموهيتدكده عمرو اقرارينه نادم اولوب بكرك نسبنى اثبات ايله والا تركه دن حصه ويرمم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد فوت اولوب قزلرى هند و زينبى ترك ايدوب تركه سنى بعد الاقتسام عمرو ظهور ايدوب هند و زيدك ام ولدى خديجه دن متولد اوغلويم ديو هند و زينبدن دعوى ايتدكده هند انكار و زينب عمرونك دعوى سنده تصديق و اقرار ايدوب عمرونك مدعاسنه بينه سى اولمسه عمرو زينبك حصه سنده زينبه حصه سيله مشاركته قادر اولورمى الجواب اولور

كمسنه نك تحت نكاح و عدتنده اولميان هند ساكن اولديغى بر بلده ده مجهول النسب اولوب سن كندويه اوغل اولمغه صالح اولان عمرو ايچون اوغلمدر ديو اقرار و عمرو دخى تصديق ايدوب بعده هند فوت اولوب عمرونك واحد اوغلى بكرى ترك ايله عمرو بكر ايله هنده وارث اولورمى الجواب اولور

زيدك زوجه سى هند مجهول النسب سنا كندويه ولد اولمغه صالح اولان زينب حقنده ايچون نفسمى زيده تزويج اتمزدن مقدم بندن تولد ايتمش صدرمه قزمدر ديو اقرار و زينب دخى تصديق ايله زينبك نسبى هنددن ثابت اولورمى الجواب اولور

كمسنه نك تحت نكاح و عدتنده اولميان هند مجهول النسب اولوب سنا كندويه اوغل اولمغه صالح اولان زيد ايچون اوغلمدر ديو اقرار و زيد دخى تصديق ايتدكدنصكره هند فوت اولوب زيدك نسبى هنددن ثابت اولوب هنده وارث اولورمى الجواب اولور

بوصورتده مجهول النسب كيمدر الجواب ساكن اولديغى بلده ده كمسنه دخى نسبى معروف اولميان كمسنه در

المولود لو كان واحدا ... عشر من الفصولين

ولو مات ابوه فاقر باخ ... لم يثبت نسبه ... في حق نفسه ... المقر له ... تصحيح في كتاب الاقرار ... فصل في بيان احكام مسائل تعليق بكتاب الاقرار

مجهول النسب الذى يذكر في الكتب هو من لا يعرف نسبه في البلدة التى هو فيها تنبيه في باب الاقرار بالعتق في كتاب الاقرار وهكذا في البعينة والحاوى الزاهدى

وان ادعت امرأة صبيا انه ابنها ان لم تكن منكوحة ولا معتدة قالوا يثبت النسب منها بقولها لان فيه الزاما على نفسها دون غيرها هدايه في دعوى النسب في كتاب الدعوى

وفي اقر بغلام مجهول النسب اولو كان معروف النسب لم يصح والمراد به من لا يعلم له اب في بلده كما في شرح التلخيص والظاهر ان المراد بلد هو فيه كما في البعينة لا مسقط رأسه ذكره البعض لان المغربى اذا انتقل الى المشرق فوقع عليه حادثة يحتاج الى انه ينقص في نسبه في المغرب وفيه حرج لا يخفى فليحفظها كذا في الحواشى اليعقوبيه من كشف الرائل في شرح الكنز للحموى في باب اقرار المريض من كتاب الاقرار وكذا حاشية الدرر للوانى في كتاب الاقرار والعتاق

دارالحرب

دارالحرب اولان گورجستاندن نسبى مجهول النسب اولان زيد صغير ايله هند صغيره يه شرا ايله مالك اولان عمرو هندى زيده تزويج ايدوب بعده هندى و زيدى اعتاق ايتدكدنصكره مزبورلر بالغ اولمادين گورجى طائفه سندن بكر معتق زيد گورجستانده و حالا زوجهم اولان زينب معتقه دن متولد اوغلمدر و هند كذلك مزبوره دن متولد قزمدر ديو اقرار ايدوب زينب دخى بكرى اقرار مزبورنده تصديق ايله زيد و هندك نسبلرى بكر و زينبدن ثابت اولورمى الجواب اولور

بوصورتده وجه محرر اوزره زيد ايله هند بينلرنده اولان نكاح فاسد اولورمى الجواب اولور

دارالحربدن حلبه دخول ايدوب زيدك قولى و زيده ولد اولمغه صالح اولان عمرو ايچون زيد اوغلمدر ديو اقرار عمرو دخى تصديق ايتدكده بكر دخى عمرونك نسبى زيددن ثابت اولمدوغى خصوصنده كفايت ايدرمى بوحصه عمرونك مولدى اولان بلدهٔ حربيه ده مجهول النسب اولمغه لازم مميدر الجواب لازمدر

زيد معتقه كندويه ام اولمغه صالحه اولميان هنده ايچون انامدر ديو اقرار ايتدكدنصكره زيد فوت اولوب كندودن اعتاقه ايدن بكرك اوغلى بشرى ترك ايله بشر تركهٔ زيدى ضبط ايتمك استدكده هند اقرار مزبوره بناءً هند دخى وارثه اولورم ديمكه قادره اولورمى الجواب اولماز

بر بلده ده اهالى سندن كه زيد اول بلده ده ساكن عمرونك اوغلى اولميوب بكرك اوغلى ايله بلى معروف ايكن زيد بن عمرونك اوغلويم ديو بركدنصكره بكر فوت اولوب تركه سنى قزلرى هند و زينب قبض ايله زيد تركهٔ بكردن حصه سنى الماغه استدكده مزبورلر بز سن عمرونك اوغلويم ديمكله بكرك اوغلى اولمازسن ديو زيدك حصه شرعيه سنى المقدن منعه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

اكراه معتبر ايله اولان اقرار نسب شرعا صحيح و معتبر اولورمى الجواب اولماز

اقر الرجل باربعة نفر جائز بولد و والد و زوجة و مولى فنفى الولد يحتاج الى تصديق المولود اناه او مصادقته نفسه وانه بولد مثله لمثله وانه ليس للمقراب معروف جامع الفصولين في العاشر والعشرين

وصح اقراره بالولد والوالدين بالشروط المتقدمة في الابن منح في اقرار المريض

وذكر فيه ايضا لو ان ابنا هو معروف النسب من رجل فقال انا ابن فلان الاخر لا يسمع لانه لا يقدر على تحويل النسب ولا يجوز للقاضى ان يسمع هذه الدعوى اذا عرف انه معروف النسب من غيره في نصف في فصول استروشنى

اقرار المكره باطل الا اذا اقر السارق بكرها فقد افتى بعض المتأخرين بصحته كما في سرقة الظهيريه منح في مصرف في بيان احكام مسائل شتى من كتاب الاقرار

کیمسنه نک نکاح وعقدنده اولمیان هند مجهول النسب اولوب سفاحاً اوغل (هنده) اوغلی اولمغه صالح اولان زید صغیر ایکن اوغلمدر دیو اقرار ایدرب لکن زید نفسندن تعبیره قادر اولمیوب تصدیقه اهل اولمامغله تصدیق ایتمیوب بعده زید صغیرنده فوت اولوب الجمله هندی ترک ایله هند ترکهٔ زیدی احرازه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ترکه‌سنی ذی رحم جهتندن وارثی اولان عمرو ضبط ایدوب بکری سنه مرور زماندن صکره بکر ظهور ایدوب عمرودن بنده ذی رحم لکله درجه ده مساوی ذی رحم جهتندن زیدک وارثی اولوب حتی اوج سنه متقدم وجهه محرر اولان ورثتمی دخی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی و عمرو انکار ایله بکر عمروک اقرارینه وجهه اقامت بینه ایدبجک ترکه نک نصفنی عمرودن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زید ایجون که لا یولد مثله اوغلی اولان بو ابن ارقرنداشم دیو اقرار ایدرب زید دخی تصدیق ایتدکدن صکره هند مصرة فوت اولوب وارث معروفی اولمغله زید بیت المال مقدم اولوب ترکهٔ هندی احراز مراد ایتدکده زیدک لاب ارقرنداشی عمرو (هنده) زیدک قرنداشی اولمغله ترکهٔ هنده مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک جاریه‌سی اولوب مجهول النسب زیدده قیز اولمغه صالحه اولان هند ایچون قیزمدر دیو اقرار ایدرب عمرو دخی تصدیق ایله هندک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

هندک معتقه‌سی زینب کندی یه ولد اولمغه صالح مجهول النسب اولوب زیدک ام ولدی اولان خدیجه ایچون قبل الاستیفاء وارکوبده اولان زیدک قرنداشیدر حاصله قیزمدر دیو اقرار وخدیجه دخی تصدیق ایدرب لکن زید زینبی اقرار مذکوره تصدیق ایتمکله مجرد صریحه تصدیق ایتمکله خدیجه نک نسبی زینبدن ثابت اولورمی الجواب اولماز

کتاب

وارث معروف اقر بوارث اخ قاسمه ما فی یده علی موجب اقراره واذا اقر باستحقاق المال تنفذ فی حق المال لا فی النسب اوفیه حمل النسب علی الغیر مضولیق من الفاتح والعشرین

الوارث لو احد افاقر بابن اخ للمیت لا یثبت نسبه من المیت خلافاً لابی یوسف والشافعی اجمعوا انه شارکه فی الارث من محل المزبور

قوله ومن اقر باخ او عم لم یقبل فی النسب لان فیه حمله علی الغیر واما فی الارث فاما ان یکون له وارث قریباً کذوی الفروض والعصبات او بعید اکذوی الارحام او لا یکون فان کان فهو اولی بالمیراث من المقول وان لم یکن استحق المال بعده والاول اقرار علی غیره وهو غیر مسموع والثانی علی نفسه وهو مسموع لان له التصرف فی مال نفسه عند عدم الغریم والوارث حتی لو اوصی بجمیعه استحق الموصی له الکل حاشیة هدایه فی الاقرار

کتاب الصلح والابراء

زید عمرودن قونمش دیو دعوی وعمرو بنم الاصلیمدر دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه مراد ایتدکده عمرو زید ایله دعوای مزبوره دن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولدب دفع بدل ایله صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید هنده شتم ایتمکله زیده تعزیر لازم کلدکده زید هند ایله تعزیردن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولوب دفع بدل ایتدکدن صکره زید صلح مزبور جائز دکلدر دیو بدل مزبوری استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروده اولان شو قدر غروش صفتندن عمرو ایله بر معین کره اکه اوزرینه صلح اولوب لکن بدل صلحی مجلس صلحده قبض اولنماسه حالا زید اول کرا که یی عمرودن طلب ایتدکده مجرد صلحده قبض اولنماده دیو بو بابده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک یدنده اولان دکرمن ایچون ملکمدر دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده زید عمرو ایله اول دکرمنک نصفی اوزرینه صلح اولوب باقیسی دعوسندن عمرویی ابرا ایلسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

هند زوج مطلقی زید ایله شو قدر مهرینه متعلقه دعوی سندن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولوب لکن بدل صلح مجلس صلحده قبض اولنماسه هند عمرو بدل صلح مجلس صلحده قبض اولنمادی دیو صلحی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروده ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی قبضه بکری توکیل ایتدکدن صکره زید بکردن مبلغ مزبوری عمرودن اخذ ایدوب حالا بکره ویرر دیو دعوی وبکر مبلغ مزبوری عمرودن اخذ ایتمدم دیو انکار ایدوب بعده بکر زید ایله دعوای مزبوره دن عن انکار شو قدر اقچه اوزرینه صلح ودفع بدل ایله صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید بکردن بعد الصلح مبلغ مزبوری عمرودن اخذ وقبض

وانه ونع فی دراهم فی الذمة علی کر بر معین وتفرقا قبل قبض الکر جاز لانه استبدال بالدراهم التی علی المطلوب کراً بعینا وتفرقا قبل قبضه بزازیه من الثامن من الصلح

صالح علی بعض ما یدعیه لم یصح الا بزیادة شیء من البدل والابراء عن دعوی الباقی

والجواب فی الصلح عن العاریة نظیر الجواب فی الودیعة ای انکر المستعیر العاریة اصلاً ثم صالح صح الصلح وکذا الجواب من المضاربة وکل مال اصله امانة تاتار خانیه فی الفصل الحادی من الصلح

ایتمش سن اویله ادیجوق صلح باطل اولمش اولور مبلغ مزبوری
باکه و یر دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقندن عمرو ایله عن
اقرار بر متاع اوزرینه صلح اولوب قبض بدل ایتدکدن
صکره متاعک رد ایجاب ایدر عیب قدیمی شرعا ثابت
اولسه اول متاعی خیار عیب ایله عمروه رد ایدوب مبلغ
مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقندن
عن انکار شو مقداری اوزرینه صلح اولندقدنصکره
زید بدل صلحی اجل معلوم ایله تاجیل ایلسه زید قبل حلول الاجل
بدل صلحی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک صغار اولادی اوغللری و بکر بینلرنده مشترک بر
اولان سفینه ایچون زیدک ملکیدر دیو دعوی ایدر شریکی
ملکمدر دیو انکار ایدوب یالکز عمرو سفینه مزبورهدن
حصه سندن شو قدر اقچه اوزرینه صلح و قبض بدل ایدوب
بکر صلح اتمسه بکر بدل مزبوردن عمروه مشارکته قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکدن
صکره زید عمرونک ورثه سیله قصاصدن ایکی بیک غروش
صلح و دفع بدل ایلسه حالا زید بدل صلح دیتدن زیاده
اولمغله زیاده سی باطل اولمشدر دیو بدل مرقومدن
دیتدن زیاده سنی ورثه دن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه حقنی بر سنه
تمامنه دک تاجیل ایتدکدن صکره زید عمرو ایله عاجلا ادا
ایتمک اوزره مبلغ مزبورک بعضی اوزرینه صلح اولسه
صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید مقتولک ورثه سندن اناسی هند عمرودن سن زیدی
موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی
ایتدکده عمرو هند ایله دعوای مزبورهدن عن انکار شو قدر
اقچه اوزرینه صلح اولوب دفع بدل ایلسه سایر ورثه بدل

وصح فی العمد باکثر من الدیة والارش
وفی الخطاء لان الدیة فی الخطاء مقدرة
والزیادة علیها تکون ربوا فیبطل الفضل
والواجب فی العمدة هو القصاص
ولیس بمال فلا یتحقق فیه الربوا فلا یبطل
الفضل درر من کتاب الصلح

التجرید ان کان الدین مؤجلا فصالح علی بعضه
عاجلا فالصلح باطل تاتارخانیه
من کتاب الصلح

رجل قتل رجلا عمدا وله ابنان فصالح احدهما
فی حصته علی مائة درهم فهو جائز ولا شرکة
لاخیه فیها لانه اسقط نصیبه من القدر
بعوض ولو اسقط بغیر عوض عن القصاص
استحقه بالعقد وهو المباشر فلا شرکة
لاخیه فیها باعتبار العقد والاعتبار بالشرکة
فی الاصل القدر لان ذلک لیس بمال مبسوط
سرخسی من باب الصلح من الجنایات

مزبوره

مزبورهدن هنده مشارکته قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید عمرودی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب عمرو
اناسی هند و سایر ورثه سنی ترک ایتدکده هند قصاصدن
زید ایله شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولوب قبض بدل ایلسه
سایر ورثه بدل مرقومده هنده مشارکته قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده سایر ورثه عمرونک دیتندن حصه لرینی زیددن
باب الصلح المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر الفاضل

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعوسنده صلح اولور اولدقده
دعوای مزبورهدن صلح اولدم جواب لکن بدل صلح ذکر
اولنمامغله صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی صلح مزبورک صحتیله
حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ و حجتی معتبره
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودی آلت جارحه ایله عمدا جرح ایتدکدنصکره عمرو
زید ایله اول جرحدن شو قدر اقچه یه صلح اولوب لکن اول
جرحدن حادثه اولاندن صلح اولمیوب بعده عمرو اول جرحک
تأثیرندن فوت اولسه ورثه سی زیددن عمرونک دیتنی المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرو ایله شو قدر اقچه یه متعلق دعوسندن عن انکار
بو زمانده معین وشاهد قبولنه صلح اولوب زید قبولنلری
قبض ایتمدن قبولنلر عمرونک یدنده تلف اولسه هلاک اولسه
زید مبلغ مزبوری عمرودن تکرار دعوایه ایتدکده
عمرو صلح مزبوره بناء زیدی دعوادن منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر غروش حقنی الدیغی عمرو
فوت اولوب ورثه سنی ترک ایتدکده زید ورثه ایله مبلغ
مزبوردن ترکه دن بر منزل اوزرینه صلح و قبض بدل
ایتدکدنصکره منزل مزبوره بکر مستحق چیقوب بعد الاثبات
والحکم منزلی زیددن السه حالا زید مبلغ مزبوری عمرونک

واذا اصطلحا علی ان یدفع احدهما مالا الی آخر
بشرک دعواه لا یجوز لانه یحتاج فیه
الی التسلم والتسلیم وجهالة البدل
مانعة من التسلیم والتسلم فیقع بینهما منازعة
محیط رضوی فی کتاب ما یمنع جواز الصلح
وما لا فی کتاب الصلح

بالدعوی وبالاجارة
والتعیین فیما اذا صالح
علی حیوان کما فی العمادیة
قهستانی

ابن قصد الاقرار والاقرار فانه کان عن اقرار
رجع بعد الهلاک الی المدعی وان کان
عن انکار رجع بالدعوی الکل من محل
المزبور

هند زیده استرباح قصدیله ویردیکی اقچه‌یی التزام ربح ایتدیکی زیده دن شو قدر اقچه دعوی ایتدکده زید هند ایله دعوای مزبوره‌دن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زید ایله شو قدر اقچه‌یه متعلقه دعوی‌سندن بریلک اوزرینه صلح و قبض بدل ایتدکدنصکره منزل زینب مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم منزلی هنددن السه حالا هند مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سندن عمروک طاقتی ایله نصفنده اولان تارلاسی اوزرینه صلح اولوب عمرو دخی اول تارلایی بدل صلح اولمق اوزره زیده فراغ ایلسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ثلث مالنی اوغلینک اوغلی عمروه وصیت ایتدکدنصکره مصراً فوت اولسه زیدک اوغللری وصیتی طوتمغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده زیدک اوغللری اعیان ترکه‌دن شو قدر اشیایی قبض ایتدکلرندنصکره عمرو اول اشیانک ثلثندن بر مقداری اوزرینه صلح اولوب ما عداسندن ابرا ایلسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

تجاردن زید شو قدر اشیاسنی بیعه عمرویی توکیل ایتمکله عمرو اول اشیایی ثمن مثللری ایله بکره بیع و تسلیمدن صکره زید ثمندن مقبوضک اولان شو قدر اقچه‌یی استهلاک ایلدک فنان اول ایچون دعوی عمرو دخی مبلغ مزبوری سکا ویردم دیو دعوی ایدرکن زید ایله شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو بدل صلح نامنه زیده اول قدر اقچه ویرمش اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر آتنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره اول ات عمروک یدندن سرقه اولندقده زید سن تعدی و تقصیر ایتمشسین دیو دعوی و عمرو بلا تعدی سرقه اولندی دیو زید ایله عن انکار صلح و دفع بدل ایتدکدنصکره عمرو صلحک عدم جوازینه بناءً بدل مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

صالح علی بعض ما یدعیه لم یصح الا بزیادة شیء فی البدل والابراء عن دعوی الباقی درر

زید فوت

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و لابوین قرنداشی بکری ترک ایتدکده ترکه زیدک جمله‌سنی بکر قبض ایدوب بعده هند حصه‌سندن ترکه‌دن بر مقدار شیئه اوزرینه بکر ایله صلح اولور اولدقده زیدک دینی ظاهر اولورسه هند ادا ایتمک شرطیله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

ارنود طائفه‌سندن زید متوفانک ترکه‌سنی حصر اولانکری اوغلی عمرو ایله قزی زینب بینلرنده اقسام ایدوب بیک غروش عمروه التیوز غروش زینبه اصابت ایتدکدنصکره عمرو زینبدن زینب سکا جهاز ایدوب اره ویردی بلکه عرف عادی اوزره میراثدن محروم اولدک دیو التیوز غروشی استرداد مراد ایتدکده زینب عمرو ایله دعوای مزبوره‌دن ایکیوز اللی غروشه صلح اولوب دفع بدل ایله صلح مزبور صحیح اولمامغله زینب بدل مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی ایتدکده عمرو زید ایله عن انکار بر مقدار اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایتدکدنصکره زیدک اول جهتدن عمرو ذمتنده اصلا حقی اولمدیغی بعد الصلح زیدک اقراریله ظاهر اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک یدنده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوی و عمرو بنم ملکمدر دیو انکار ایدوب بعده زید منزل مزبورک سلامکنی اوزره عمرو ایله صلح اولوب باقی دعوادن عمرو ابرا ایتمکله صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید صلحی بوزوب منزل مزبوری تکرار دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن یوز غروش دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب بعده زید ایله دعوای مذکوره‌دن یوز غروش اوزرینه صلح و دفع بدل ایتدکدنصکره حالا عمرو سن بنی ایکی سنه مقدم

ادعی علی آخر مالا وخفا فی شیء فصالحه علی مال ثم تبین انه لم یکن ذلک المال علیه او لم یکن هالکا فان کان المال للمدعی علیه حق استرداد المال الذی اعطاه
وجیز اهنه فی الفصل الثالث
وکذا فی المنح

صالح عن بعض ما یدعیه لم یصح یعنی اذا ادعی علی رجل دارا فصالحه علی قطعة منها لم یصح وهو علی دعواه فی الباقی الا ان یزید شیئا فی البدل او الابراء عن دعوی الباقی
منح فی الصلح

ابرا ایتمشیدک دیو زیددن دعوی واقامت بینه
ایدمجک بدل مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرک جاریه‌سی هندی حامل اولدیغی حالده عمرودن
ثمن معلومه اشتری و قبض و دفع ثمن ایتدکدنصکره زید عمرویه
هند حامل ایکن بیع ایتدک دیو دعوی ایتدکده عمرو دعوی
حملدن زید ایله شوقدر اقچه‌یه صلح اولوب قبض بدل
ایتدکدنصکره حملک عمرو یانینده عدم ظهوری شرعا ثابت
ومتحقق اولسه عمرو بدل مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقندن
صلح اولدقده عمرو حاصل اولاجق بغدایدن شوقدر
کیل بغدای ویرمک اوزره صلح اولوب لکن اول
مجلسده بغدای عمرودن قبض ایتمدین زید عمرو متفرق
اولدقدنصکره زید صلحک عدم صحتنه بناء عمرودن
مبلغ مزبوری طلب ایتدکده عمرو دخی مطلوب اولمقدر
بغدای ویریرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن جاریه‌م زینبی غصب ایدوب بیدکده فوت
اولدی قیمتنی ضامن اول دیو دعوی ایتدکده عمرو زید ایله
من انکار زفرق غروشه صلح اولوب دفع بدل ایتدکدن
صکره زید زینبی بکرک یدنده بولوب شرعا الیه
عمرو بدل مزبوری زیددن استردادیه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ورثه‌سی عمرو زیدک قولی اولوب
ارثله بزه انتقال ایلدک دیو دعوی و عمرو زید حیاتنده
اعتاق ایتمشیدی دیو دعوادو ورثه انکار ایدوب
عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مدکده ورثه ایله من
انکار دعوی مزبوره‌دن صلح و دفع بدل ایلسه حالا عمرو
زیدک حیاتنده کندو یی اعتاق ایلدیکنه اقامت بینه
ایدمجک بدل مزبوری ورثه‌دن استردادیه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب

اذا ابطل الصلح اعود البیع اذا کان البیع
عدم الجبر والبدل غیر کتب الصلح
سند فی الصلح عن عیب الذخیره

ولو کان المدعی دینا وصالح علی کیل
او وزنی مشار الیه غیر المجلس والبیت
صح ولا یبطل القیام عن المجلس بلا قبض
اذا لم یتفرق عن دین بدین ولو کان
الکیل والوزنی بغیر عینه بطل بالافتراق
عن دین بدین جامع الفصولین من
الثلثون کذا فی العمادیه

اذا ادعی علی انسان مالا وصالحه علی مال
ثم ثبت الحق علی انسان اخر یرد البدل
صح فی الصلح کذا فی الفصولین من الفصل
العاشر

زید فوت اولوب زیدک بابسنک خالی اوغلنک اوغلی عمرو
حصرا وارثی اولمغله زید ترکه‌سنی قبض ایتدکدنصکره
بکر ظهور ایدوب بن زیدک بابسنک خالی اوغلنم دیو
دعوی و عمرو انکار ایدوب بکر مدعاسنه اقامت بینه
ایده‌مامغله عمرو ایله عن انکار دعوای مذکوره‌دن
شو مقدار اقچه اوزرینه صلح اولسه حالا بکر مدعاسنی
وجه شرعی اوزره اثبات ایدمجک صلح مزبور باطل
اولوب ترکه زیدی تماما عمرودن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده بکر صلح مزبور ضمننده عمرویی ترکه‌یه متعلقه
دعوادن ابرا ایتمش اولسه ابراء مزبور دخی باطل
اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ترکه‌سنی اوغلی عمرو حصرا وارثی اولمغله
اوزره قبض ایتدکدنصکره هند ظهور ایدوب بن زیدک
منکوحه‌سی‌یم ترکه‌سندن زید ذمتنده اولان مهریمی
وما عدادن حصه‌می باکه ویر دیو دعوی و عمرو انکار
ایتدکده هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مامغله عمرو
ایله عن انکار مهر و حصه‌سندن برنقد ارشنه اوزرینه
صلح اولسه حالا هند مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدمجک صلح مزبور باطل اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده هند صلح مزبور ضمننده عمرویی ترکه‌یه متعلقه
دعوادن ابرا ایتمش اولسه ابراء مزبور دخی
باطل اولورمی **الجواب** اولور

زید حیوتنده شوقدر اقچه‌سنی وقفک غله‌سی حفظ اولنان
صندوقه الحاقه دفع ایتدکدنصکره فوت اولوب مبلغ
مزبوری وقف مزبورک متولیسی اولان عمرو وقفک غله
سندندر دیو ضبط ایدوب بعده زیدک ورثه‌سندن بکر مبلغ
مزبوردن حصه‌می ترکک داسقاطادن ذمت وقفی پاک
ایلرم دیه بو وجهله مبلغ مزبوردن حصه‌سنی ابراسی
صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مبلغ مزبور زیدک ترکه‌سندن اولدیغی شرعا

ادعی ارضا فی ید رجل ... و ... فصالحه علی ...
معلوم ثم ان قال ابو یوسف الصلح ... علیه البینه
عن ذلک ان اقام ... بطل الصلح ... صحاح
فی اول الصلح وکذا فی السادس اصلح البزازیه

ادعی علی الف ودیعه فانکر فصالحه علی مائه
جاز ولو وجد بینة فله الزیادة ولو صالح
عن الالف بمائة عن انکار ثم اقام بینة
یرجع بتمام الالف زاهدی فی الصلح

اذا بطل الشیء بطل ما فی ضمنه اشباه
فی الفوائد

المیراث یثبت جبرا من الشرع من غیر قبول
مختارات النوازل فی الوصایا

ولو قال ترکت حقی من المیراث او برئت منه
او من حصتی لا یصح وهو علی حقه لان الارث
جبری لا یصح ترکه فی الرابع عشر من دعوی
البزازیه

لا یصح الابراء عن الاعیان اشباه من الفوائد
من الدین فی الاحکام

المصرح به ان الوقف لازم له والاستدانة في القيم للوقف لا يثبت الدين في الوقف اولا دنه له الا جبرا فوائد
نقلا عن البحر والذخيرة

ظاهر اولور نصفکه بکر اول مبلغدن حصه سنی قبض ایلمه حالا وقف مزبور متولیسی بشر وجه محرر اوزره مبلغ مزبورك حصکمی ترك واسقاط ودفعی ابرا ایتمشیدك اویله اولیجق مبلغ مزبور مصالح وقفه صرف ونیجی لازم اولور ریحوب بکرودن آخذه قادر اولورمی

الجواب اولماز

نوع في صلح الاب والوصي

هند فوت اولوب زوجی زیدی وزیددن اولان اولاد صغارینی ترك ایتدکده زید عمرودن هندك ذمتنده قرضدن شوقدر اقچه وار دریجو دعوی وعمرو انکار ایدوب زیدك بینه سی اولمامغله عمرو ایله عن انکار مبلغ مزبورك برمقداری اوزرینه صلح وقبض بدل ایلمه بعده زید بینه بولوب اثبات ایلدکده صغیرلرین حصه لرینی باقی فلان مبلغی دخی عمرودن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه سی هند صغیره بی وسایر ورثه سنی ترك ایتدکده ترکه زیدك جمله سنی سایر ورثه قبض ایدوب بعده صغیره نك باباسی عمرو صغیره نك ترکه دن حصه سندن غبن فاحش ایله شوقدر اقچه اوزرینه سایر ورثه ایله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرودی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب عمرونك صغیر وارثی صغیر اوغلی بکری ترك ایتدکده نصکه بکرك وصیسی بشر زید ایله قصاصدن عمرونك دیتندن اقل شوقدر اقچه اوزرینه صلح اولسه صغیر بالغ اولدقده عمرونك دیتنی تماما زیددن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

فصل التخارج

ترکه سی عروض وعقار اولان زید متوفانك اوغلی عمرو سایر ورثه ایله حصه سندن شوقدر اقچه بیننا اوزرینه بطریق التخارج صلح وقبض بدل ایتدکده اعیان ترکه معلوم اولمیوب مجهول اولدیغی حالا عمرو ترکه مجهول ایکن صلح اولمغله صحیح اولماز دیو صلحی فسخه قادر اولورمی

الجواب اولماز

ترکه سی

ترکه سی عقار وعروض ونقود اولان زید معتق فوت اولوب زوجه سی هندی وقزی زینبی وکندو بی اعتاق ایدن عمرودی ترك ایتدکده ترکه زیدی هند وزینب قبض ایدوب بعده هند وزینب عمرونك ترکه دن اولان حصه سنی کندولرینك اولمق اوزره عمرو ایله حصه سندن عمرونك ترکه دن اولان نقوددن حصه سندن ازید اولان کندو ماللرندن یوز غروش صلح وبدل صلح مزبوری ماللرندن عمروه دفع ایتدکلرنده بکرك زید ذمتنده اللی غروش دینی اولدیغی شرعا ظاهر اولسه بکر مبلغ مرقومی عمرونك مقبوضی اولان بدل صلحدن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی وسایر ورثه سنی ترك ایتدکده هند سایر ورثه ایله حصه سندن ترکه دن بر منزل اوزرینه علی طریق التخارج صلح وقبض بدل ایتدکدنصکره منزل مزبورك وقف اولدیغی بینه ایله ثابت اولوب بعد الحکم هند دخی الثه هند سایر ورثه نك مقبوضلری اولان ترکه زیددن حصه سنی سایر ورثه دن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید ثلث مالنی عمروه وصیت ایتدکدنصکره مصرا فوت اولوب ورثه سنی ترك ایتدکده عمرو ترکه نك ثلثندن بر مقدار نسنه اوزرینه ورثه ایله علی طریق التخارج صلح اولدقده زیدك بعض کسنه لره ذمتلرنده اولان شوقدر اقچه سی ورثه نك اولمق اوزره صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

باب الابراء وما یصح منه وما لا

زید عمرودی عمدا تفنك ایله اوروب جرح ایتدکده عمرو زیدی جرح مزبور وما یحدث منه دن عفو وابرا ایتدکدنصکره عمرو اول جرحدن متاثرا فوت اولسه ورثه سی زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید عمرودی خطا جرح ایدوب بعده عمرو زیدی جرحدن وما یحدث منه دن ابرا ایتدکدنصکره عمرو اول جرحدن متاثرا

ولو ادعت المراة عن المهر بشرط ادعاها الزوج مطلقه واما ما بینة
فبینة المراة اولی في شهادات القنیة في باب البینتین المتضادتین

فوت اولوب ورثه سى ثلث مالدن اولمديغى مقدارى زيددن
المغه قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيد عمرودن ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقندن عمرويى
ابرا ايدر اولدقده عمرو فلان فعلى ايلرسك مبلغ
مزبوردن سنى ابرا ايتدم ديو بو وجهله عمرويى ابرا
ايله ابراء مزبور صحيح اولورمى الجواب اولماز

بو صورتده زيد ابراء مزبورى شرط مزبور ايله اولمشيدى
ديو دعوا و اقامت بينه ايدوب عمرو دخى اول ابراء بلا
شرط اولمشيدى ديو دعوا و اقامت بينه ايله تعارض ايتسه‌لر كيمك
بينه سى اولى در الجواب زيدك

عنانا شريكلر اولان زيد و عمرو محاسبه كوروب
فسخ عقد شركت ايتدكلرنده زيد عمرو ايله مال شركته
متعلقه دعوالرندن عمرويى ابرا ايدر اولدقده عمرو
اكر حسابمزده غلط بولنورسه مال شركته متعلقه دعوادن
سنى ابرا ايتدم ديو بو وجهله عمرويى ابرا ايتدكدن صكره
محاسبه مزبورده غلط واقع اولوب زيدك عمرو ذمتنده
مال شركتدن شوقدر حقى اولديغى شرعا ثابت اولمغله
زيد مبلغ مزبورى عمرودن المك استدكده عمرو ابراء
مزبوره بناء ويرمكه قادر اولورمى
الجواب اولماز

هند زوج مطلقى زيددن اولان صغيره قزى زينبى
بحق الحضانه امساك اوزره ايكن نفقه صغيره يه اصلحتى
تزويج ايدوب نشوزدن حاضنه اخراسى اولمغله
زيد صغيره يى هنددن المك استدكده هند زيده اكر
بنتمى الماز ايسك ذمتكده اولان حقمدن سنى ابرا
ايتدم ديو بو وجهله ابرا ايله ابراء مزبور
صحيح اولورمى الجواب اولماز

زيد ملكى منزلنى بيع فاسد ايله عمروه بيع و تسليم ايتدكدن
صكره زيد فوت اولوب اوغلى بكر الى بزك ايله
منزل عمروك يدنده ايكن بكر منزل مزبورك عيننده
عمرويى ابرا ايله ابراء مزبور صحيح اولورمى الجواب اولماز

زيد تحت

وجمله ما لا يصح تعليقه بشرط و يبطل بالفاسد
ثلثة عشر البيع • والقسمة • والاجارة • والرجعة
والصلح عن مال • والابراء عن الدين • وحجر
المأذون • وعزل الوكيل في رواية • وايجاب
الاعتكاف • والمزارعة • والمعاملة • والاقرار
والوقف في رواية • في الفصل السادس
والعشرين من الفصولين

والاسقاط لا يرد على العين بل هو مخصوص بالدين حتى
اذا مات واحد وترك ميراثا فابراء بعض الورثة
عن نصيبه لم يجز لكونه براءة عن الاعيان
في كتاب الصلح

زيد تحت التزامنده اولان وقف مقاطعه‌لى التزام
ايلديكى مبلغدن شوقدر غروش زياده يه عمروه التزام ايله
ويروب اول زياده‌يى عمرودن الدقدنصكره عمرو مبلغ
مزبورك دعواسندن زيدى ابرا ايله ابراء مزبور
صحيح اولورمى الجواب اولور

بو صورتده عمرو بعد الابراء اول زياده‌يى زيددن
دعوا صددنده اولمغله زيد اول زياده‌يى عمروه ويرمدم
ديو اقرار ايدوب تمسك ويرسه عمرو مجرد اقرار
و تمسكه بناء زيددن تمسك المغه قادر اولورمى
الجواب اولماز

بو صورتده عمرو زيدك اقرار و تمسكه بناء زيددن
بر مقدار اقچه الشه مبلغ مزبورى عمرودن استرداده
قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرودن ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقندن بر مقدار اوزرينه
عمرو ايله صلح اولدقده صلح مزبور ضمننده بقيه‌سندن عمرويى ابرا
ايدوب بعده صلح مزبورك بعض شروطنه بناء باطل اولديغى شيخ
الاسلام حضرتلرى فتواى شريفه‌سيله ظاهر اولسه بو تقديرجه
ابراء مزبور دخى باطل اولوب مبلغ باقى‌يى زيد عمرودن المغه
قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمروه قرض ويرديكى اقچه‌سيچون التزام ربح ايتمدين عمرودن
ربح نامنه شوقدر اقچه الوب استهلاك ايتدكدنصكره عمرو
زيدك ذمتنى ربح مزبوردن ابرا ايله ابراء مزبور
صحيح اولورمى الجواب اولور

بو صورتده عمرو بعد الاستهلاك ربح مزبوردن زيدك ذمتنى
ابرا ايتمش ايكن رجعدن ابرا صحيح اولماز ديو زيدك تغلبا
شوقدر اقچه‌سنى المش اولسه زيد مبلغ مزبورى عمرودن
استرداده قادر اولورمى الجواب اولور

زيد خصوصمك تسكينيچون رشوت طريقيله عمروك شوقدر
اقچه‌سنى الدقده اول مجلسده مبلغ مزبورك شوقدر اقچه‌سنى
الصرف اول مجلسده مبلغ مزبورك عينى قايم و موجود
ايكن عمرو مبلغ مزبوردن سنى ابرا ايتدم ديو بو وجهله
زيدى ابرا ايله ابراء مزبور صحيح اولورمى الجواب اولماز

واما الذي يجب حق للشرع وعين الربوا
ان كان قائما لا رد ضمانه قال بعض الفضلاء
وقد علمت ان العقد المذكور تعلق به حقان
حق العبد وهو رد عينه ان كان باقيا
او رد ضمانه ان كان مستهلكا وحق الشرع
ورد عينه بنقض العقد السابق المنهي عنه
شرعا وابراء العبد انما يكون فيما يملكه
وهو الدين الثابت في الذمة ولا شك
في براءته لانه المالك له فذا ابراءه منه و
اما فيما لا يملكه وهو حق الشرع فلا تعمل براءته
فيه لانه ليس حقا له وقد يعد رد المقبوض
بعد الهلاك وكلام ركن الدين مفروض فيه
وما ذكره الزوز
عمل بقوله كان رده لحق الشرع
دين فيه انه الثابت في الذمة وهو ضمانه فلا
للابراء قالوا وجب القطع الثابت باستهلاك
في الذمة ينفع الابراء عنه واما حق الشرع
فلصاحبه لا دخل فيه للعبد فكيف
يقول لا ابرائه حموي في شرح الاشباه
في كتاب القضاء وكذا في البحر
في باب بيع البراءة من
كتاب المداينات

بو صورتده زید مبلغ مزبوری عمروک وجه محرر اوزره ابرا
سندنصکره بغیر حق استهلاک ایله حالا عمرو مبلغ مزبوری
زیده تضمین ایتمک استدکده زید ابراء مزبوره تمسک
ضمانندن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هنده ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقندن هندی ابرا
ایتدکده هند ابراء مزبوری قبول ایتمیوب رد ایلسه ابراء
زید صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید طوعا شرب خمر ایدوب خمردن سکران ایکن عمرو ایله
بر خصوصه متعلقه دعواسندن ابرا ایلسه ابراء مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید سکران ایکن ابرا ایتمکله ابرا صحیح اولمغله
زید خصوص مزبوری عمرودن دعوایه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید بر منزلنی ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض
ثمن ایدوب بعده زید عمرودن منزل مزبوره متعلقه عامه
دعوادن ابرا عمرو دخی زیدی ثمن مدفوعه متعلقه دعوادن
ابرا وجه محرر اوزره حجت تحریر اولنوب مزبورلردن
هر بری اخذ حجت ویردکدنصکره بکر منزل مزبوره مستحق
چیقوب بعد الاثبات والحکم منزلی عمرودن الدقده حالا
عمرو ثمن مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید ابراء
مزبور ایله حجت مرقومه یه بنا ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید برات پادشاهی ایله متصرف اولدیغی امامت جهتنی
اوچیوز اللی غروش بدل مقابله سنده عمروه فراغ و قبض
بدل ایدر اولدقده امامتک بو قدر آیکبشر اقچه وظیفه سی
اولمغله اوزره فراغ ایدوب عمرو دخی اگر امامتک وظیفه
سندن باکه بو یکرمی ایکبشر اقچه واصل اولورسه
بدل مزبوردن سنی ابرا ایتدم دیوب بو وجهله ابرا
ایلسه ابراء مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه مقدم وار دیو
دعوی و عمرو دخی سن مبلغ مزبوردن بنی ابرا ایتمشیدک

جبو

جبو دعوی ایتدکده زید ابراء مزبور مواضعه طریقیله ایدی
جبو دعوی و مواضعه یی تعیین ایتمک استدکده زید عمروه مبلغ
مزبوردن سنی ابرا ایدرم لکن حقیقتده ابرا دکلدر دیو اشهاد
ایدوب بعده ظاهرده ابرا ایلدم جوب بو وجه اوزره مواضعه یی
تقریر و مدعاسنه اقامت بینه ایله وجه محرر اوزره اولان
ابرا لغو اولوب زید مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

اخرسک اولکی زید صحتنده عمرو ایله میراثه متعلقه دعواسندن اشارت
معهوده سیله عمروی ابرا ایتدکدنصکره فوت اولسه ورثه سی عمرو
اخرس اولمغله ابراسی صحیح دکلدر دیوب خصوص
مزبوری عمرودن دعوایه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

کتاب الهبة   باب ما یصح من الهبة وما لا

ترکی لسانده جبه ایتدم دیمک هبه ایتدم دیمک معناسنه
مستعمل اولمغله زید اوغلی عمروه ذمتنده اولان دینمی ساکه
جبه ایتدم دیسه زید اول دینی عمروه هبه ایتمش اولوب
عمروک ذمتی دین مزبوردن بری اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده هبه نک تمامنده عمروک قبولی لازممیدر
الجواب دکلدر

زید قزی هنده شو قدر جهاز اثوابی هبه و تسلیم ایتدکدنصکره
زید نادم اولوب اثواب مرقومه یی تغلبا هنددن الوب هنده
اثواب مزبوره یی زیددن استردادا قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر حامل ایککی اناسی هنده هبه و تسلیم ایدوب لکن حملنی استثنا
ایله مجرد حملنی استثنا ایتمکله هبه مزبوره صحیحه اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید صحتنده منزلی اجنبیه اولان شو قدر اشیاسنی زوجه سی
هنده هبه و منزلی اول اشیا ایله هنده تسلیم ایتدکدنصکره
زید فوت اولسه سایر ورثه سی مجرد اشیا باشقه تسلیم
اولنمیوب شاغل اولدیغی منزل ایله معا تسلیم اولنمغله
هبه تامه اولمامش اولور دیو اشیاء مزبوره یه مداخله یه قادر اولورلر
الجواب اولمازلر

اتفقت الروایات علی انه المدعی لو قال
لا دعوی لی قبل فلان او لا خصومة لی قبل
فلان یصح حتی لا تسمع دعواه الا فی
حق حادث بعد البراءة   فی باب الیمین
دعوی الخانیة

لا تسمع الدعوی بعد الابراء العام بخلاف ما لو
لی قبله الا ضمان الدرک فانه لا
یدخل بخلاف الشفعة فانها تسقط به
من الاشباه

قال فی الاصل وکل ما لا یجوز الرهن به لا
یجوز الابراء   فی کفالة الخانیة

صورة التلجئة فی البیع ان یقول الرجل
لغیره انی ابیع داری منک هکذا ولکن لا ابیع
فی الحقیقة بل هو تلجئة ویشهد علی ذلک
ثم یبیع فی الظاهر من غیر شرط فهذا
البیع یکون باطلا بمنزلة بیع الهازل
قاضیخان من البیع الفاسد

وذکر عامة المشایخ انه هبة الدین ممن علیه
الدین وابراءه یتم من غیر قبول ویرتد بالرد
وفی الغایة الاظهر هذا وهو المختار فی الفصل
الرابع من هبة التاتارخانیة

رجل وهب امة الا حملها او علی ان یردها
علیه او یعتقها او یستولدها صحت الهبة
وبطل   منح من الهبة

زید شو قدر اشیاسنی کبیر اوغلی عمروه هبه ایدوب قبل التسلیم
زید نادم اولوب اشیایی عمروه ویرمیوب عمرو قبضدن
نهی ایتدکدنصکره عمرو اشیاء مزبوره یی تغلبا زیددن السه
زید اشیاء مزبوره یی عمرودن استردادہ قادر اولورمی
الجواب اولور

زید ملکی بقال دکانینی عمرونک ذخیره سیله مشغول ایکن
اوغلی بکر کبیره هبه و ذخیره ایله مشغول اولدیغی حالده تسلیم
ایدوب بعده بکر فوت اولوب بابا زید و سائر ورثه سی
ترک ایتدکده سائر ورثه دکانی میراثه ادخال مراد
ایلسه لر زید عمرونک مشغول ایکن هبه ایتمکله تام اولمیوب
دکانی مستقلا ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی زوجه سی زینبک بطننده اولانی جملته هبه
ایلسه هبه مزبوره جائز اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زیدی بر قاچ دفعه منزلنه قومیوب بعده
بینلرنده مصافات وقوعندنصکره زید هند ذمتنده
اولان شو قدر آقچه سنی بعد الیوم بویله یا که جفا ایتمه سنک
ایچون اولسون دیوب بو وجهله هبه ایلسه هبه مزبوره
صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی باغچه سنک عرصه سنی اوغلی عمرو کبیره هبه ایدوب
اشجار زینی هبه ایتمیوب بعده اشجاری قطع و عرصه یی عمروه
تسلیم ایتمدین زید فوت اولسه هبه مزبوره باطله اولورمی
الجواب اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی سفینه دن حصه سنی
قرزینبه هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه
اولورمی الجواب اولماز وفیه نظر

زید ام ولدی هنده شو قدر اثواب ایدیوبردکدنصکره قبل
العتق هند فوت اولدقده زید اثواب مزبوره یی زوجه سی
زینبدن اولان قزی خدیجه یه جهاز نامیله هبه و تسلیم
ایلسه زیدک هنددن اولان قزی فاطمه مجرد انام
اثوابندن دیو اول اثوابه مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بو دفعه

واذا قالت وهبت منک ان تکنت
معی وهبت هبته فاسدة وهی خاطرة
من هبة النوازل لابی اللیث

وهبت ارضا زرع او نخل ونخیل علیها
ثمر او وهب الزرع دون الارض او نخلا
بدون التمر لا یجوز الهبة فی هذه المسائل
لان الموهوب متصل بغیر الهبة اتصال
خلقه مع امکان القطع والفصل فیقبض احدهما
بدون الاخر ممکن فی حالة الاتصال فیکون
بمنزلة المشاع لا یحتمل القسمة من صحاح
فی هبة المشاع

وفیما لا یقسم کالعبد والدابة والثوب
والحمام نحو هبة المشاع فی الشریک
وغیره فی قولهم فی هبة الخانیة من هبة
المشاع

وفی الوصایا الهبة لام الولد والاقرار
بالدین باطل بخلاف الوصیة لها مضافة
الی ما بعد الموت لانها حرة فی تلک
الحالة بزازیة فی الخامس من کتاب
الوصایا

بو دفعه واقع اولان سورختان شوکتمفردن مکرمت
نشانده موکب شهزادکان جوانبختان سیری ایچون جمع
اولان تکمه لردن زید انکشی آجوب نثر اولنان عطایا
سلطانیه دن اوچ آلتون ایله شو قدر آقچه زیدک انکنه
واقع اولسه زید اول آلتونلر ایله مبلغ مزبوره مالک
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو اول آلتونلر ایله مبلغ مزبوری زیدک
انکندن تغلبا السه زید آلتونلر ایله مبلغ مزبوری عمرودن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر اشیاسنی عمروه هبه ایدوب لکن مجلسده
قبض بولنمیوب مجلس آخرده عمرو اشیاء مزبوره یی زیدک
اذنیله قبض ایلسه هبه مزبوره صحیحه
و تام اولورمی الجواب اولماز

زیدک جاریه سی هند مال مکسوبندن شو قدر اشیایی
عمروه هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولماغله زید اشیاء
مزبوره یی عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید غربت بلمدین زوجه سی هنده وهبت مهرانمنکدی
دیوب هند دخی وهبت دیسه هبه مزبوره صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اشیاسنی عمروه هبه و تسلیم ایدوب فوت اولدقدنصکره بکر اشیاء مرقومه نک بر مقدارینه مستحق چیقوب
بعد الاثبات والحکم مقدار مرقومی عمرودن السه زیدک
ورثه سی بکر مقدار مرقومه مستحق چیقماغله ماعداده هبه
صحیحه اولماز دیوب ماعدایی عمرودن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر بلده اهالیسندن زید دوکون ایدوب بلمه سی هندی
اره دیررکن اولوقتده دوکونه کلانلر کتمه لر صاچی نامنه
کتوردکلری شو قدر اشیایی هند ایچون یاخود زید
ایچون کتوردکلرینی بیان ایتمیوب لکن اول بلده ده
بو مقوله دوکنده صاچی نامنه کتوریلان اشیا دوکون
ایدن ایچون اولمق کلین ایچون اولدیغی معتاد و متعارف

ولو اتخذ ولیمة للمختار فاهدی الناس هدایا و وضعوه بین یدی الولد وهو علی وجهین احدهما ان کانت الهدیة
یصلح للصبیان مثل ثیاب الصبیان او اشیاء استعملها الصبیان فالهدیة للصبی اعتبارا للعرف والعادة وان
کانت الهدیة یصلح للاب ولا یصلح للصبی کالدراهم والدنانیر ومتاع البیت نظر فان کان من اقرباء الاب
او من معارفه فهو للاب فالحاصل ان التعویل فی مثل هذا علی العرف والعادة حتی لو وجد سبب او وجه یستدل به علی
غیرها فعلینا ان نعتمد علی ذلک وکذلک لو اتخذ ولیمة لزفاف ابنته الی بیت زوجها فاهدی اقرباء الزوج او اقرباء المرأة
... الکل او لم یقل المهدی اهدیت للاب او للام فی المسئلة الاولی والمرأة فی المسئلة الثانیة ویتعذر الرجوع الی
قول المهدی او لم یتعذر فالقول قول المهدی احکام الصغار للاستروشنی فی مسائل الهبة

هنداب وجد و صبیدن بری الموهوب نعقل قبض ایدن زید صغیره شو قدر اشیاسنی هبه و تسلیم ایدوب زید دخی قبض ایله هبه مزبوره صحیحه اولورمی
الجواب اولور

اولسه اول اشیا زید ایله قبضنک اولور الجواب هندکرا
بو صورتده زید اشیاء مزبوره یی تخلیص قبض ایتمش اولسه
هند اشیاء مزبوره یی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قزی زینبی ترک ایتدکده ترکه
هندی عمرو قبض ایدوب بعده زینب ترکۀ هنددن حصه
مجهوله سنی عمروه شو قدر اقچه یه بیع ایتدکدن نصکره زینب
مبلغ مزبوری قبض ایتمدین شو مقدارینی عمروه هبه
ایتدم دیه حالا زینب ترکه دن حصه سنی عمرودن طلب
ایتدکده عمرو دخی حصه کی باکه اولقدر اقچه یه بیع
ایدوب شو مقدارینی هبه ایتدم دیمشیدک اوبله دکلمی
باکه اولقدر اقچه ویردکجه ویررم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزلنی عمروه ایجاره ویرمزکن منزل الجنده اولان شو قدر
اشیاسنی دخی عمروه ایداع ومنزل و اشیایی عمروه تسلیم
ایدوب منزل و اشیا عمرودک یدنده ایکن منزلی عمروه
هبه ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید فوت اولوب ورثه سنی ترک ایتدکده
ورثه زید منزلی هبه ایتدکده قبض جدید بولنمیوب
زید فوت اولمغله هبه باطل اولمش اولور دیو منزلی
عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فصل فی هبة المریض

هند حاملک وضع حملی قریب اولدقده هنده کاه وجع
عارض و کاه ساکن اولوب انفصال ولده منحصر اولان
وجع عارض اولمدین زوجی زیده مسمی اولان مهرینی
زیده هبه ایدوب بعده بر مدت مرورنده هندی بی
انفصال ولده متصل وجع اخذ ایدوب وضع حمل
اثناسنده فوت اولسه سائر ورثه سی هبه سببی
طوتمازز دیوب مهر مزبوری حصه لری نامنه زیددن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هنداب وجد و صبیدن بری اولموب نعقل قبض ایدن

زید صغیره

زید صغیره شو قدر اشیاسنی هبه و تسلیم ایدوب زید
دخی قبض ایله هبه مزبوره صحیحه و تامه
اولورمی الجواب اولور

هند مطعون ایکن زوجی زیده ذمتنده اولان مهرینی هبه
ایتدکدن نصکره اول طاعوندن فوت اولسه ورثه سی
هبه یی طوتمیوب مهر مزبوردن حصه لرینی زیددن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید مرض موتنده شو قدر اشیاسنی اوغلی عمرو کبیره هبه ایدوب
بعده فوت اولدقده عمرو ایله صغیره ممیزه قزی هندی
ترک ایدوب هند هبه یی مجیزه اولسه اجازتنه اعتبار
اولنورمی الجواب اولنماز

بو صورتده هندک وصیسی اشیاء مزبوره دن هندک حصه سنی
المق استدکده عمرو مجرد هند صاجبه فهم اولمغله اجازتی
معتبره اولور دیو ویرممکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند مرض موتنده جمله اشیاسنی زوجی زیده هبه و تسلیم
ایتدکدن نصکره هند فوت اولوب الجق زیدی ترک
ایله امین بیت المال اشیاء مزبوره یه مداخله یه
قادر اولورمی الجواب اولماز

باب الرجوع عن الهبة

زید معتق قرنداشی اولوب عمرو اجنبی نک مملوکی اولان
بکره شو قدر اشیا هبه و تسلیم ایتدکدن نصکره مانع رجوع
بولنمامغله هبه سندن رجوع ایدوب اول اشیایی بکردن
المق استدکده عمرو مجرد بکر قرنداشکدر اولمغله رجوع
صحیح اولماز دیوب اشیایی بکردن الدیغی ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر عقارینی عمروه هبه و تسلیمدن صکره عمرو اول عقاری
بر جهت بره وقف و تسلیم الی المتولی ایدوب تسجیل
شرعی ایتدردکدن نصکره زید نادم اولوب هبه سندن
رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اقچه سنی عمرو اجنبی یه هبه و تسلیم ایدوب

ولو وهب لاخیه وهو عبد الاجنبی کان له
ان یرجع لان الهبة وقعت لمولی الاخ
واجنبی ما صحناه فی الرجوع عن الهبة

ولو زال الموهوب عن ملک الموهوب له
بطل الرجوع تاتارخانیه من الرجوع عن
الهبة

العین الموهوبة لا قبض جدید ولو کان
الموهوب فی ید الموهوب له اطلقه
مستعملا او کان فی یده امانة او مضمونة
ولو ودیعة منح الغفار فی الهبة

اذا بطل الشیء بطل ما فی ضمنه وهو معنی
قولهم اذا بطل المتضمن فالوا الوا بیراء
کما فی البزازیة استشاده فی
فن الفوائد

عمرو اول اقچه‌یی استهلاك ایتدكدنصكره زید نادم اولوب
بن هبه‌مدن رجوع ایتدم مبلغ مزبوری سكا ضمان لازم
كلور دیو عمرویی مؤاخذه ایلدكده عمرو دخی كندیه ضمان
لازم كلور ظنیله زیده اولقدر اقچه‌یی ویرمش اولوب
بعده عمرو زیدك هبه‌سندن رجوعی شرعاً اولمدیغنی
وانف اولوب مبلغ مزبوری طلب ایتدكده زید
ویرمامكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی زیدك تركه‌سندن زیدك ام
ولدی هندك یدنده اولان شوقدر اشیایی هنده هبه
ایتدكلرندنصكره هند بعد الاتهاب اشیاء مرقومه‌یی
استهلاك ایله ورثه‌دن بعضی نادم اولوب حین
هبه‌ده صغیر اولمغله تسلیم بولنمدیغندن اشیاء مرقومه‌دن حصه‌سنی
هنده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك زوجه‌سی هند نصرانیه‌یه شوقدر اقچه‌سنی هبه‌ده
تسلیم ایتدكدنصكره هند شرف اسلامله مشرف اولوب
زید ابا ایتمكله هند زیددن تفریق اولنسه زید هبه‌سندن
رجوع ایدوب اشیاء مرقومه‌یی هنددن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

كتاب الاجارات باب ما یصح من الاجارة وما لا وما للاجیر والمستاجر وما لا

برقاچ كمسه‌لر زید ایله علی الاشتراك اجارتین ایله تصرفلرنده
اولان وقف بستان عرصه‌سندن حصه‌لرینی برسنه
تمامنه دك زیده شوقدر اقچه‌یه ایجار ایلسه ایجار مزبور
صحیح اولورمی **الجواب** اولور

زید قپونلرینی رعی ایچون عمرویی ایده اوجیبوز اقچه‌یه
استیجار ایدوب عمرو دخی بر آی رعی ایتدكده زیده
كلوب اجر مسمی ایله قپونلریكی رعی ایتمم آیده بشیوز
اقچه‌یه رعی ایدرم دیدكده زید سكوت ایدوب عمرو
بعده قپونلری برقاچ آی رعی ایله عمرو زیددن ابتدا
رعی ایتدیكی آیده اجر مسمایی بعده رعی ایتدیكی آیده
بشیوز اقچه‌یی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

لا تصح اجارة المشاع الا من شریكه وعندهما تصح مطلقا

زید نارلاسنده ادراك ایدن اكینی بچمك ایچون اوراقجیلردن
عمرو وبكری شوقدر اقچه‌یه اجارهٔ صحیحه ایله استیجار عمرو وبكر دخی
اكینك بر مقداری بچدكلرنده باد الله تعالی طولو یاغوب
ماعداسی اتلاف ایلسه مزبوران اجرت مزبوره‌دن بچدكلری
اكینه اصابت ایدن مقداری زیددن المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید نارلاسنده حاصل اولان بغدایی بچمك ایچون عمرو وبكری
شوقدر اقچه‌یه اجارهٔ صحیحه ایله استیجار ایدوب مزبورلر
بر مقداری بچوب ماعداسی بچمدین ماعداسی آفت
سماویه ایله هلاك اولسه زید اجر مسمادن بچدكلری مقداره
اصابت ایدن اجرتی ویررگن مزبورلر قناعت ایتمیوب
تمام اجر مسمایی الورز دیمكه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زیدك بو ایله تصرفنده اولان نارلایی مدت معلومه تمامنه دك
شوقدر كیل بغدایه عمروه اجارهٔ صحیحه ایله ایجار وتسلیم
ایدوب عمرو دخی بغدای زرع ایتدكدنصكره نابت اولوب
بتشمدین ایكن عمرو فوت اولوب بعده مدت اجاره
تمامنده اكینی ادراك اتسه ورثه‌سی اجر مسمایی
زیده ویروب اكینی المق استدكلرنده زید عمرونك فوتنه
دك مسمادن قسطنی الوب فوتندن تمام مدته دك
اولان زمانك اجر مثلی مسمادن اكثر اولمغله اجر مثلنی
الورم دیمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك ملك بستان یرینی بقول زرعی ایچون مدت
معلومه تمامنه دك اجارهٔ صحیحه ایله استیجار وقبض و
بقول زرع ایتدكدنصكره بقول ادراك ایتمدین مدت
اجاره تمام اولسه زید مدت مزبوره ایچون اجر مسمایی
عمروه ویروب بعده بقول ادراك ایدنجه یدنده ترك
ایدوب بستان یرینك اجر مثلنی دخی ویره‌یم دیدكده
عمرو راضی اولمیوب مجرد مدت ایجاره منقضیه اولمغله
بقول قبل الادراك قلع ایله دیو زیده جبره قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

فان غصبها غاصب في يده سقطت الاجرة لان تسليم المحل انما اقيم مقام تسليم المنفعة للتمكن من الانتفاع فاذا فات التمكن فات التسليم وينفسخ العقد فسقط الاجر وان وجد الغصب في بعض المدة سقط بقدره اذا الانفساخ في بعضها

هداية في كتاب الاجارة تسخ

زيد ملكي دكاننى سكز اى تمامنه دك عمروه شو قدر اقجه يه ايجار وتسليم ايتدكدنصكره براى مرور زنده متغلبه دن بكر اول دكاندن عمروى اخراج ودكانى تغلب ضبط ايدوب عمرو دفعه قادر اولمسه عمرو اجرت مرقومه دن براية اصابت ايدن مقدارى زيده ويرركن زيد قناعت ايتميوب اجر مسماى تماما المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد ملك صو دكرمننى اجرت معلومه ايله برسنه تمامنه دك عمروه ايجار وتسليم عمرو دخى قبض ايتدكدنصكره ايكى اى تمامنده دكرمنك صويى منقطع اولوب التى اى صو جريان ايتمامكله دكرمن عمرودك بدنده معطل قالوب بعده صو جريان ايدوب سنه تمامنه دك عمرو دكرمنى اشلتقده حالا عمرو اجر مسمادن التى آيه اصابت ايدن مقدارى زيده ويرديكده زيد راضى اولميوب اجر مسمايى تماما الورم ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو ايله على الاشتراك مالك اولديغى سفينه ده حصه سنى عمروه شو قدر اقجه يه اجارۀ صحيحه ايله ايجار وتسليم ايتدكده اجرت مرقومه يى وقت ايجاردن برسنه تمامنه دك تاجيل ايله زيد سنه تمام اولمدين اجرت مرقومه يى عمرودن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بر قريه اهاليسى زيدى بر باركير ايله خدمتلرنده اولمق ايچون عدد ايام بيان اولنمدين يومى بر غروشه استيجار ايدوب زيد دخى باركيرى ايله اون ايكى كون اهالى قريه نك خدمتلرنده اولسه زيد اون ايكى غروشى اهالى قريه دن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد علمادن عمروه حصه ده ايكى كون فلان مسجد شريفده كل خلقه وعظ ونصيحت ايله سنه ده سكسان التى غروش ويرهيم ديمكله عمرو دخى ايكى سنه اول مسجدده حصه ده ايكى كون وار وب خلقه وعظ ونصيحت ايله عمرو اجر مسماسنى زيد دن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمرو زيبه فلان دياره واروب اولديارده اولان شو قدر

كبل

وفي الطحاوي ثم الاجرة لا تخلو اما ان تكون معجلة او مؤجلة او مسكوتا عنها اما اذا كان مؤجلة فليس له ان يطالبه بها ما لم يحضر الاجل وان كانت منجمة فانه يطالبه عند كل نجم في كتاب الاجارة في التتارخانية من التاتارخانية

رجل استأجر سفينة ليذهب بها الى موضع كذا او يحمل عليها كذا ويجئ بها فذهبت السفينة في الذهاب فارغة اقل كراء ما سمي في الذهاب مضمر ما يجب الاجر على المستأجر

كبل بغدادى سفينه كى ايله كتوررسه كه شو قدر اقجه ويره يم ديوب عمرو دخى اول بغدادى كتورمك ايچون سفينه سيله اول دياره واروب لكن بغداى صنايع اولمغله سفينه كتوره مه عمرو اجر مسمادن فارغة ذهابك انى اجرته اصابت ايدن مقدارى زيددن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

باب ما يجب على المستاجر من الاجر وما لا

زيد دالغچ اولان عمروى دريا ده دوشن شو قدر تيمور ينى اخراج ايچون شو قدر اقچه يه استيجار ايدوب عمرو دخى اول تيمورى دالوب اخراج ايلسه عمر اجر مسماسنى زيددن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمرو كندويه خدمت ايتمكيچون برسنه تمامنه دك شو قدر اقچه يه استيجار ايدوب بعده عمرو زيده التى اى خدمت ايتدكدنصكره عمرو زيددن ايريلوب اخر دياره كيدوب سنه تمامنه دك كلميوب بعده كلوب عمرو اجر مسمادن التى ايه اصابت ايدن مقدارى زيددن طلب ايتدكده زيد سنه تمامنه دك خدمت ايتمدكك جهتيله عمروه اشبو التى اى خدمتنك اجرتنى ويرميه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد بالى نجار اولنور ملك منزلنى التى اى تمامنه دك يوز سكسان غروشه عمروه ايجار وتسليم ايتدكدنصكره اول منزلى بينه عمروه التى اى تمامنه دك ايكيوز التى غروشه ايجار وتسليم عمرو دخى استيجار وتسليم ايتدكدنصكره عمرو منزلى التى اى ضبط ايلسه حالا زيد عمرودن ايكيوز التى غروش طلب ايتدكده عمرو يوز سكسان غروشدن زياده ويرمامكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد بر مصلحتى ايچون اخر دياره كيدر اولدقده عمرو زيده كلنجه قدر اقربادن هند زيبنى كلورسه كتوررسك سكا شو قدر اقچه ويره يم ديدوب لكن زيد هند زيبنى كتورمامش زيد عمرودن اجرت تمامنه سنى المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بر بلده اهاليسندن زيد عمرو زيبى سفينه سيله بلده ؤ اخرايه وارو

ولو استأجره ليبني له حجرة في داره فانهدم البناء بعد الفراغ منه فله الاجر كاملا وان انهدم قبل الفراغ منه فله الاجر بقدر ما عمل في اجارات المحيط الرضوي من باب التسليم

ولو غصب المنزل المستأجر فليس عليه الاجر بقدر ما غصب فتح الاولى

استأجر من غيره ارضا بكراء خمسة فزاد الرجل المؤجر كرا ناجوت المؤجر منه فزاد المستأجر الاول ايضا كرا ناجوت منه فالاجارة هي الثانية ~~فيما انه صاحب~~ انفسخت الاولى لا انقضاء التجديد ذلك وحاصل ما روي عن الامام الثاني فيه ان صاحب الدار اذا جدد الاجارة تنتقض الاول وان لم يجدد لا يكون الثانية زيادة سراجيه في نوع اجارة الوقف من التاتارخانية في الاجارات

وفي النوازل لو استأجر الدواب الى بلد ليحمل عليها حمولة فجاء المكاري وقال وهبت وما وجدت الحمولة ان صدقه المستكري في ذلك فاجر الذهاب فالثاني غير حمل واجب خلاصة من الفصل الرابع من الاجارات في جنس منه يبطل عليه

اننده اولان شو قدر ربحدا ابنى بلدهٔ اولايه كتوررمك ايچون
شو قدر اقچه يه استيجار ايتمكله عمرو سفينه سنه تحميل ايتمامكله
عمرو دخى بلدهٔ اولايه كلمكله عمرو زيددن خالية اجرت
ذهاب المغه قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد بر مقدار امتعه سنى اخر دياره كتوررمك ايچون
عمروك دوه سنى شو قدر اقچه يه استيجار و اجرتى بشلين
عمروه ويروب امتعه سنى دوه يه تحميل ايدوب عمرو ايله معا
كيدركن نصف طريقده زيد فوت اولمغله اجارة منفسخه
اولوب عمرو اول متاعى اول محلده براقسه زيدك ورثه
سى اول محله دك اجرتدن قسطنه اصابت ايدن مقدارى عمرودن
استرداده قادر اولورلرمى **الجواب** اولورلر

زيد عمروى كندويه خدمت ايتمك ايچون برسنه تمامنه دك
شو قدر اقچه يه اجارهٔ صحيحه ايله استيجار ايدوب بعده
عمرو زيده خدمت ايدركن اثنا سنه ده بر امر حادث
اولوب اول ابده زيده خدمت ايدهميوب بعده سنه
تمامنه دك زيده خدمت ايلمسه زيد عمروه اول بر ايه اصابت
ايدن مقدارى ويرركن عمرو راضى اولميوب اجر مسماى
تماما زيددن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمروى برسنه كندويه خدمت ايتمك ايچون برسنه
تمامنه دك شو قدر اقچه يه اجارهٔ صحيحه ايله استيجار ايدوب
بعده عمرو زيده التى اى خدمت ايتدكدنصكره عمرو زيدك
ابنيلوب اخر دياره كيدوب سنه تمامنه دك كلميوب
بعده كلمكله عمرو اجر مسمادن التى ايه اصابت ايدن
مقدارى زيددن طلب ايتدكده زيد تمامنه دك خدمت
ايتمدكجه عمروه اشبو كيتدكى التى اى خدمتنك اجرتنى
ويرمامكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمروك سفينه سنى شو قدر ربحدا ابنى بر اسكله يه
كتوررمك ايچون شو قدر اقچه يه استيجار و مبلغ
مزبورى بشلين ويردكدنصكره عمرو دخى ربحدا ابنى سفينه
يه قويوب زيد ايله بله كتميوب عمرو سفينه سيله كيدركن
حربى كفره يه راست كلوب حربيلر سفينه اخذ ايدوب الا

زيدك

والملاح المستأجر في بعض الطريق لزمه من
الاجر بحساب ما سافر وسقط الباقي
بزازيه في الفصل السابع من كتاب
الاجارة

الاجير الخاص من يعمل لواحد عملا موقتا بالتخصيص
ويستحق الاجر بتسليم نفسه مدته وان لم
يعمل كاجير شخص لخدمته او رعي غنمه ويسمى
اجير وحد لانه لا يعمل لغيره لان منافعه صارت مستحقة
له والاجر مقابل بها فيستحقه ما لم يمنع
من العمل مانع كالمرض والمطر ونحو ذلك
مما يمنع التمكن من العمل في باب الاجارة
من كتاب اجارة الدرر

سئل عن شخص عاقد رب السفينة على ان
يحمل كذا الى مكان كذا فسارت السفينة
وانكسرت في بعض الطريق هل يستحق شيئا
من الاجر واذا استأجر رب السفينة ملاحا
فيها باجرة معلومة زمانا او زمانا فهل يستحق
من الاجر بعضها واذا هال البحر عليهم وخففوا
الغرق انه لم يعطوا بعضا عنهم فالقوا بعضها
في البحر فما الحكم في ذلك اجاب اذا غرقت
السفينة وانكسرت بغير صنع ربها لا ضمان
عليه ولا اجر له في فتاوى قارئ الهداية
من الاجارات

زيدك بغدادى قهرا اخذ ايلسه لر زيد مبلغ مزبورى تماما
عمرودن استرداده قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد ملكى عرصه سنى مدت معلومه تمامنه دك عمروه شو قدر
اقچه يه اجارهٔ صحيحه ايله بقول زرع ايتمك ايچون ايجار
و تسليم عمرو دخى مدت مزبوره تمامنه دك ضبط ايدوب
لكن زرع ممكن ايكن زرع ايتميوب تعطيل ايلسه زيد
اجر مسماى عمرودن طلب ايتدكده عمرو بن زرع ايتمدم ديو
ويرممكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد سقى ايله انتفاع اولنان عرصه سنى شربى ايله برسنه
تمامنه دك عمروه اجرت معلومه ايله ايجار و تسليم ايدوب
عمرو دخى تصرف اوزره ايكن اثنا سنه ده شربى بالكليه
منقطع اولسه حالا عمرو ايجارى فسخ ايدوب وقت
انقطاعه دك حصه سنى ويرركن زيد قناعت ايتميوب
اجر مسماى تماما المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد غريبه جى اولان عمروى بر بلده يه شو قدر ذخيره سنى
غريبه سيله كوتورمك ايچون شو قدر اقچه يه استيجار ايدوب
عمرو دخى غريبه سيله اول بلده يه كيدركن بعض كمسنه
تخويف ايتمكله طريقدن دونوب ذخيره لى محل تحميلده
زيده تسليم ايلسه عمرو زيددن اجرت تامنه سنه
المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد زوجه سى هندك منزلنى شو قدر اقچه اجرت ايله استيجار
ايدوب هند زيد ايله معا اول منزلده ساكنه اولسه
هند زيددن اجرت مزبوره يى المغه قادر
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد زوجه سى هندى نكاح بينلرنده قائم ايكن اعمال بيت
ايچون شو قدر اقچه اجرت استيجار ايدوب هند دخى
بر مدت اعمال بيتنى اشليوب خدمت ايلسه هند زيددن
اجرت تامنه سنه المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو ديكر قرماندن استانبوله شو قدر سمور ...
كتوررر اولدقلرنده سمورلرده دلالت ايچون بشر
... كوسم تعبير اولنور طوقوز عدد قبوقلرينى

وفي نوادر ابن سماعة عن ابي يوسف
رجل استأجر ارضا فانقطع عنها شربها
وقد بقي من الاجارة شيء قال ان كان يمكنه
ان يزرع فيها شيئا فلم يخاصم في الاجارة
فلم ينقضها حتى مضت المدة يلزمه
الاجر كاملا فان خاصم كان له ان يردها بعيبه
من الاجر بحسابه وان كانت مما لا زرع
فيها لم يلزمه اجرها فيما بقي من السنة
وان لم يخاصم في ردها وحد من الفصل
الرابع عشر

وهو بمنزلة ما لو استأجر
الخبازة او طحانة قاضيخان
مفصل فيما يجب على المستأجر من الاجارة

استأجر امرأة للخدمة لم يجز وجيز سرخسي
من الاجارة

استأجر زوجته للخبز ان اراد بيع الخبز
لها الاجر وان اراد الاكل من البيت
لا اجر لها في الثاني من شيحى النظر
من البزازية

ولو استأجر شاة ليتبعه لبنها فلم يجب
فتبعه الشاة لا اجر له قاضيخان
الاجارة الفاسدة

شو قدر اقچه‌یه استیجار ایدنلر نصکه اول کوسیم قیونلر
سویلیه اوکنده دلالت ایدوب سمنا نبوله کلکلر
حالا زید و عمرو و بکر اول کوسیم قیونلر بن بشر و خالده
دفع و تسلیم ایدنلر نده بشر و خالد اجرت نامنه‌ده
مزبورلردن نسنه المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر
زید ملکی عرصه‌سنده طولا و عرضا معلوم المقدار شو مقوله بر قیو حفر
ایتمک ایچون شو قدر اقچه‌یه عمرو و بکر و بشری استیجار ایدوب بعده
عمرو و بکر و بشر زیدک عرصه‌سنده قیونک بر مقدارینی حفر ایدوب
لکن تمام ایتمدین مزبورلر فوت اولسه ورثه‌سی اجرتدن
حفر ایتدکلری مقداره صابت ایدن مقداری زیددن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
زید متوفانک ورثه‌سی ترکه‌دن بر منزلی اجرت ایله دلال
اولان عمروه اخره بیع ایله دیمکله عمرو اول منزلی اون
کون بیعه عرض ایدوب لکن بیع ایده میوب بعده ورثه
امرلریله کولال منزل مزبوری ثمن معلومه اخره بیع ایلسه
عمرو اول کون بیعه عرض ایتمشیدم دیو اجرت نامنه ورثه‌دن نسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
باب فی فسخ الاجارة
زید متولیسی اولدیغی وقف خانی مدت معلومه تمامنه دک
عمروه اجاره صحیحه ایله ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره قبل تمام
المدة زید فوت اولسه اجاره مزبوره منفسخه
اولورمی الجواب اولماز
زید ملکی خانینی عمروه برسنه تمامنه دک اجاره صحیحه ایله
ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره بر قاچ ای مرورنده خان
محترق اولوب بعده فسخ اجاره بولنمدین زید خانی
کالاول بنا ایلسه زید بقیه مدتده خانه متصرف اولمق
استدکده زید عمرو دیمن بو غیبکس قبل تمام المدة اجاره‌یی
فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید ملکی دکرمنی شو قدر اقچه‌یه اجاره صحیحه ایله عمروه
اوچ سنه تمامنه دک ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو

ولو استأجر رجلا لیبنی بناء او لیحفر بئرا
فی داره فانهدم البناء او انهدمت
البئر بعد الفراغ عنه وله الاجر کاملا
وان انهدمت قبل الفراغ عنه لا اجر
له ... فی باب
تسلیم المستأجر فی کتاب الاجارات

ولا ال لم یقدر علی الاتمام فباعها ولا اخر
لیس للاول شیء وعلیه الفتوی
من اجارة الخلاصة

وعن محمد اذا انهدمت الدار المستأجرة
وبناها الاجر فاراد المستأجر ان یسکن
بقیة المدة لم یکن للاجر ان یمنعه اراد
بذلک اذا بناها الاجر قبل ان یفسخ
المستأجر الاجارة کذا فی فتاوی قاضیخان
هندیه فی فسخ الاجارة

استأجر دارا وقبضها فسقط منها
حائط وانهدم بیت من الدار کان
للمستأجر ان یفسخ الاجارة بحضرة
الاجر ولا یصح فسخه فی غیبته لان هذا
بمنزلة الرد بالعیب وان انهدم کل الدار کان للمستأجر ان یفسخ عند حضرته وغیبته ویسقط الاجر عند الکل
قاضیخان فی الاجارة

ایکی

ایکی سنه دکرمنی ضبط ایدوب بعده دکرمن منهدم اولمغله
صویی منقطع اولمش دکل ایکن زیدک غیبتنده عمرو اجاره‌یی
فسخ ایتدم دیو برسنه دکرمنی اشلتمسه حالا زید اوچ
سنه‌نک اجرتنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو دخی زیدا زره
فسخ عقد ایدوب دکرمنی برسنه اشلتمدم دیو تماما وبر
مامکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک خانینی کورمدین عمرودن استیجار ایلسه زید خانی
کوردکده بکنمدیکی خیار رؤیت ایله اجاره‌یی فسخه
قادر اولورمی الجواب اولور
زید ملکی منزلنی اوچ سنه تمامنه دک اجرت معلومه ایله عمروه
ایجار و تسلیم ایدوب عمرو منزلده برسنه ساکن اولوب
لکن منزلک دوشمه تخته‌لرینی و طوانی ایچنده اولان دیرک
دیرکلری قطع ایله منزلی تخریب ایدوب زید عمرودن منعه
قادر اولمسه زید عمروی حاکمه کتوروب قبل تمام المدة اجاره‌یی
فسخ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور
زید سپاهی اراضیسندن اولوب کسنه‌نک صاپوایله تصرفنده
اولمیان بر تارلایی بغدای زرع ایتمک ایچون برسنه تمامنه دک
شو قدر اقچه‌یه عمروه ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو سپاهی
تیماری اراضیسنی ایجار صحیح دکلدر دیو قبل تمام المدة
اجاره‌یی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک ملکی منزلنی عدد شهور بیان اولنمدین ایده شو قدر
اقچه‌یه عمرودن استیجار و قبض ایتدکدنصکره زوجه‌سی هندی
منزلده براغوب اخر دیاره کتسه زید اخر دیاره ایلکن بغیر
وجه هندی منزلدن اخراجه قادر اولورمی
الجواب اولماز
زید بر حمامی کندی ضبط ایتمک ایچون مدت معلومه تمامنه دک
هنددن اجاره صحیحه ایله بعد الاستیجار والقبض زید اول
حمامی مدت مزبوره تمامنه دک عمروه ایجار ایتدیکنه رضا
ویرمیوب بو اجاره‌یی قبل تمام المدة فسخه قادر
اولورمی الجواب اولماز
هندک تحت اجاره‌سنده اولان وقف منزلک کاربری

رجل اجر ارضا والمستأجر یخرب الارض
تخریبا ظاهرا والمالک لا یقدر علی دفعه
فان هذا عذر فی فسخ الاجارة لکن الحاکم
یفسخه جواهر الفتاوی
فی الثانی من الاجارات

واما اجارة القطع ما اقطعه
الامام ... العلامة قاسم
بصحتها فی تنبیه من الاشباه

رجل استأجر دارا مشاهرة فغاب المستأجر
وترک امرأته فی الدار فلیس للموجر ان
یخرجها لانه لیس له ان یفسخ الاجارة
بغیر محضر من صاحبه من الواقعات
الحسامیه من الاجارة

واما العقار ... بخلاف المستعیر
... الحاکی العذبیر من الاجارة ...

طولدقده هند كاربزی تعريغ ايلسه جبراً متولی يه جبره قادره
اولورلرمی الجواب اولماز
بو صورتده متولی كاربزی تعريغ ايتمامكله هند اجاره يی فسخه
قادره اولورمی الجواب اولور
زيد طاپو ايله متصرف اولديغی بستان عرصه سنی بقول زرع
ايتمك ايچون مدت معلومه تمامنه دك اجاره صحيحه ايله
عمروه ايجار وتسليم ايدوب عمرو دخی بقول زرع ايتدكدن
صكره بقول ادراك ايتمدين زيد بلا ولد فوت اولوب
اجاره منتقضه اولمغله صاحب ارض عمروه ديلرسك بقول
قبل الادراك قلع ايله والا بقول ادراك ايدنجه عرصه يی
ترك ايدوب باكه عرصه نك اجر مثلنی ويره ديمكه
قادر اولورمی الجواب اولور
زيد مكه مكرمه دن شام شريفه كلنجه عمرو مكارينك شو قدر
دوه سنی شو قدر اقچه يه استيجار ومبلغ مزبوری ايشلين عمروه
ويروب بعده زيد خدمتكارلريله اول دوه لره بنديروب
اوچ قوناغه كلدكدنصكره زيد فوت اولوب موتيله عقد
اجاره منفسخه اولسه ورثه سی مبلغ مزبوردن اوچ
قوناغه اصابت ايدن مقداردن ماعداسنی عمرودن
استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
بو صورتده زيدك خدمتكارلری عمرو ايله تجديد عقد
اجاره ايتمدين ~~[illegible]~~ حالا زيدك وجه محرر اوزره
عمرودن استيجار ايتديكی دوه لره بنوب شامه كلسه لر حالا
زيدك ورثه سی مبلغ مزبوردن اول ماعداسنی عمرودن طلب
ايتميوب دوه لره بنمكله ماعداسنی ضامن اولمك ايچون
مزبورلره جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
زيد عمرونك ملكی عرصه سنی زراعت ايتمك ايچون اون سنه
تمامنه دك استيجار ايتدكدنصكره زيد بالكليه زراعتی ترك
ايلسه زيد اجاره يی فسخه قادر اولورمی
الجواب اولور
زيد اجارتين ايله متصرف اولديغی وقف دكانی عند شهود
بيان اولنمدين شو قدر اقچه يه عمروه ايجار وتسليم عمرو دخی

وتبطل الاجارة بموت الاجر والمستأجر
عنده خلافا للثلاثة ولا يبطل بموت
الوكيل ولا بموت الاب او الوصي صحاح
من الاجارة

وفي قطع المسافة تأخذ كل اجرة وعلة
اذا اشتهر البيها وجد من حسن ما اول
الاجارة

سئل عن رجل استأجر ارضا ليزرعها
مدة معلومة ثم بدا له ان يترك الزراعة
اصلا هل له فسخ الاجارة ام لا اجاب
نعم له فسخ الاجارة بذلك في فتاوی
ابن نجيم كذا في نقد المسائل
في كتاب الاجارات

برقاج ای ضبط ايتدكدنصكره عمرو فسخ اجاره ايتمدين اخر دياره
كيدوب غائب اولدقده زيد دكانی نصف شهردن بكره
ايجار ايلسه نصف شهر مرورنده عمروه ايجاری منفسخ اولوب
بكره ايجاری منعقد اولمش اولورمی الجواب اولور
زيد عمرو تجارت منزللی كندی كرسته سی ايله شو وجه اوزره بنا
ايله سكا بشيوز غروش اجرت ويره يم ديمكله عمرو دخی راضی
اولوب كندی كرسته سيله وجه محرر اوزره منزللی بنا
ايتدكدنصكره عمرو بشيوز غروشدن زياده خرج كندی ايچون دعوی
ونزاع ايتمكله بنانك مبنا قيمتنی تقويم اولندقده التيوز
غروش اولديغی ظاهر اولوب وكرسته نك يوم ادخالده قيمتی
بشيوز غروش اولوب اجر مثلی دخی يوز غروش اولسه عمرو
التيوز غروشی زيددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور
زيد وعمرو وهند على الاشتراك مالك اولدقلری بزرخانه يی
عدد سنين بيان اولنمدين سنه ده شو قدر اقچه يه بكره معاً
ايجار وتسليم ايدوب بكر دخی اول بزرخانه يی سكز سنه ضبط
ايتدكدنصكره مزبورلردن بهر بری سكزنجی سنه نك اخرنده
اجاره يی فسخ ايتمامكله بكر طقوزنجی سنه ده دخی اول
بزرخانه يی درت بش كون ضبط ايتسه حالا زيد عذرده بن
بو غيبتكن طقوزنجی سنه تمام اولدقده بن حصه مده اجاره يی
فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

باب في اجارة الوقف

اجر مثلی يومی ايكی اقچه اولان وقف دكانك متوليسی زيد
اول دكانی يومی اوچ اقچه اجرت ايله نفسی ايچون قاضيدن
استيجار ايتمك جائز اولورمی الجواب اولور
زيد متوليسی اولديغی وقف حمامی برسنه تمامنه دك اجر مثلی
اولان التيوز غروشه برسنه تمامنه دك قرابتنده ايجار
وتسليم ايدوب بعده زيد توليتدن عزل وير بنه بكر متولی
اولسه بكر قبل تمام المدة حمامی هنددن الوب اخره ايجاره
قادر اولورمی الجواب اولور
زيد متوليسی اولديغی وقف حمامی اجر مثلندن نقصان فاحش

متولی الوقف اذا تقبل ارض الوقف من نفسه
لنفسه لا يجوز لانه الواحد لا يتولی طرفی
العقد الا اذا تقبلها من القاضي لنفسه
فيتم العقد باثنين من اجارة الاوقاف
من وقف الخانيه

المتولی اذا اجر دار الوقف من ابنه البالغ او
ابيه لم يجز عند ابي حنيفة الا باكثر من اجر
المثل كبيع القاضي لو بقيمته صح عنده لهما
ولو خيرا لليتيم صح عند ابي حنيفة وكذا المتولی
اجر نفسه لو خيرا والا لا ومعنی الخيرية فيه
وفي بيع الوصي من نفسه سواء وبه يفتی
في وقف البحر الرائق وتنوير الخيريه

ایله عمروه برسنه تمامنه دک ایجار ایله زید اجاره یی قبل
تمام المدة فسخ ایدوب ثانی اجر مثلی ایله اخره اجاره قادر
اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اجاره ده غبن فاحش نمقدار در الجواب اوالمعتدر
اوتلوه اون ایکی یه اون ایکیلک اونه ایجار واستیجار

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجر مثلیله زوجه سی
هنده ایجار ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید منزل مزبوری اجر مثلیله هنده ایجار
وتسلیم ایدوب هند دخی منزلی بر مدت ضبط وتصرف
ایله زیدک یرینه متولی اولان عمرو اجاره نک عدم
صحتنه بنا منزلی هنددن الوب اخره ایجار ایدرسه
منزلک مدت مزبوره ده اجر مثلنی هنددن طلب ایتدکده
هند مجرد اجاره صحیحه اولمامغله اجر مثلنی ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

اجاره صحیحه ایله ایجاری مشروط اولان وقف منزلی
متولیسی خلاف شرط واقف اجارتین ایله ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی شو قدر کیمسنک دکانلری طقوز
سنه تمامنه دک سنه ده شو قدر اقچه اجرت ایله بر قاچ
کمسنه لره ایجار وتسلیم ایتدکده ائمه مجتهدیندن اجاره
طویله نک جوازینه ذاهب اولانلر امامک قولی اوزره
عقد مزبورک صحتنه حاکم حکم ایله حجت اولنوب
زید دخی تمسک ویروب اول کمسنه لر مدت مزبوره
تمامنه دک دکانلری ضبط ایلسه لر حالا زیدک یرینه
متولی اولان عمرو اول دکانلری ضبط واخره ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف منزلی تغلب ضبط ایدوب وقفه ولایتی اولان عمروه
برسنه تمامنه دک اجر مثلی اولان شو قدر اقچه یه
ایجار وتسلیم ایدوب اجر مسمایی تماما عمرو دخی برسنه
تمامنده السه وقف مزبور متولیسی اولان بکر مبلغ
مزبوری زیددن وقف ایچون المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف

شرط الواقف یجب اتباعه لقوله صلی الله
علیه وسلم شرط الواقف کنص الشارع
ای فی وجوب العمل به اشباه
فی کتاب الوقف

فی اجر الفضولی دار الموقوفة واستوفی الاجر
خرج المستاجر عن العهدة انه کان ذلک
اجر المثل ثم سئل انه الاجر للعاقد ام
للوقف فقال یرده الی الوقف فی باب
الاجارة غیر المالک من کتاب الاجارة
من القنیة

زید بر وقف حمامی مدت معلومه تمامنه دک اجاره صحیحه ایله
متولیسندن استیجار ایتدکدنصکره زید اخر دیاره سفر مراد
ایتمکله حمامی اون برای یکرمی ایکی کون تمامنه دک بکره
ایجار وتسلیم ایلسه حالا زید اخر دیاردن کلدکده حمامی اون
برای ایکی کون تمامنده بکردن الوب مدت مزبوره تمامنه
کندی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

باب فی الاجارة الفاسدة

زید ملکی تارلاسنی عمروه ایجار ایدر اولدقده عمرو غرامتی مزبوره
طبراغنده تفسیخون کریج کسوب المق اوزره مدت معلومه
تمامنه دک عمروه ایجار وتسلیم ایلسه اجاره مرقومه صحیحه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید قبل تمام المدة عرصه یی عمرودن الوب ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولور

بر مسجد شریفک موذنی زید اخر دیاره کیدر اولدقده عمروه
بن کلنجه مسجد ده موذنلک ایله ساکه مالمدن شو قدر
اقچه اجرت ویره یم دیوب کیتدکدنصکره عمرو اول مسجد ده برسنه
موذنلک ایدوب بعده کلیله عمرو اجر مسمایی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل
الور مسمایی تجاوز ایلمز

زید عمرودک تارلاسنی عمرودن استیجار ایتدکده زید اول تارلایه
بو قدر بغدای زرع ایدرسه هر بر کیل باشنه حاصل اوله جق
بغدایدن بر شنک بغدای ویره یم اوزره عقد اجاره ایدوب
اولنوب بعده زید تارلایی زرع ایدوب هر بر کیل
مزروع ایچون بر شنک بغدای المغه قادر اولورمی
الجواب اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

هند ملکی باغ وباغچه سنی حاصل اوله جق میوه سی زیدک
اولمق اوزره برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه یه زیده
ایجار وتسلیم ایدوب زید دخی باغ وباغچه یی برسنه
ضبط ومحصوللرین اخذ واستهلاک ایلسه هند باغ و
باغچه نک وجه محرر اوزره ایجاری صحیح اولمامغله مبلغ
مزبوری زیده رد ایدوب باغ وباغچه نک محصوللرین...

وقال الفقیه الامام اجارة المشاع فیما یقسم ومالا یقسم فاسد من قول ابی حنیفة وعلیه الفتوی
تصحیح القدوری لقطلوبغا

استحسنوا الاستیجار علی تعلیم القرآن الیوم
یعنی فی زماننا وجوزاله حزب المدة
وافتوا الوجوب المسمی وعند عدم الاستیجار
او عند حزب المدة افتوا الوجوب
اجر المثل فی اجارة الفتاوی

ثم لما فسد لکونه فی معنی قفیز الطحان
لزمه اجر المثل لانه الواجب صحاحات
فی الماسور

قال الکرخی فی جامعه نص ابو حنیفة انه اذا
اجر بعض ملکه او اجر احد الشریکین نصیبه
من اجنبی فهو فاسد فیما لا یقسم وفیما لا یقسم
قلت صحیح فی الحقایق انه فاسد وحکی عن
بعض انه فاسد وهو من نظم الخلافیات
فی اجارة

زیدك عملینك اجر مثلندن مازادینی زیده تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراك مالك اولدیغی خانندن حصه‌سنی بكره ایجار ایله‌ ایجار مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بر وقف مدرسه محلول اولدقده عمرو متولیسی مدرسه مزبوره‌یی بكره توجیه ایتمكده غدر وعرض یازه اكر عرض معمول به اولورسه ساكه بوزغروش ویره‌یم دیو ب متولی عرض یازدقده عمرو متولی‌یه بوزغروش ویرمدكجه قول مزبوره بنا تمسكنی یازوب عرض درحولنده معمول به اولمیوب مدرسه آخره توجیه اولندقده عمرو متولی‌یه عرض تحریرینك اجر مثلی اولان ایكی غروشی ویرمكه راضی ایكن مجرد وجه مشروح اوزره تمسك یازمغله یوزغروشی تماما ویرمكه عمروه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملكی دكرمنی برسنه تمامنه دك اجرت معلومه‌یه عمروه ایجار ایدر اولدقده اثناء سنه‌ده دكرمنك صویی منقطع اولدیغی ایامك اجرتی دخی عمروه لازم اولمق شرطیله عمروه ایجار وتسلیم ایله‌ اجاره مرقومه صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید ملكی عرصه‌نك اورتاسنده اولان بستانی عمروه ایجار ایتمیوب انجق بستانك جوانب اربعه‌سنده اولان عرصه‌یی زراعت ایتمك ایچون عمروه ایجار ایله صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید بر صو قیوسنك صویی چكوب اخذ ایتمك ایچون عمروه شوقدر آقچه‌یه ایجار وتسلیم ایلسه زید عمرودن اولقدر آقچه آلمغه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید عمرودن اجرت نامنه اولقدر آقچه آلمش اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودك ملكی منزلنده اوچ سنه تمامنه دك كندی ساكن اولوب عمرو دخی مقابله‌سنده زیدك منزلنده كذلك اوچ سنه تمامنه دك ساكن اولمق اوزره عقد اجاره

ایله‌لر بو وجه اوزره اولان اجاره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده وجه محرر اوزره اولان عقد ایجاره بناء زید عمرودك منزلنده عمرو زیدك منزلنده برسنه ساكن اولوب بعده عمرو منزلنی اجره ایجار مراد ایلسه حالا زید اوچ سنه تمام اولمدقچه اجره ایجاردن عمروی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی ضمان المنفعة وعدمه

زید عمرو ملكاری بنك معد للاستغلال اولان بارگیرینی عمرودك اذنسز آلوب برمدت استعمال ایلسه عمرو مدت مزبوره‌ده بارگیرك اجر مثلینی زیددن طلب ایتدكده زید عمرو دخی قول اولنمدی دیو ویرمامكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شوقدر آقچه قرض طلب ایتدكده فلان تارلایی بلا اجره اداء دین ایدنجه زراعت ایله دیمكله عمرو اولقدر آقچه‌یی زیده اداء وتسلیم ایدوب وتارلایی ایكی سنه زراعت ایتدكدن صكره زید اداء دین ایدوب تارلایی عمرودن آلدقده تارلانك اجر مثلینی عمرودن آلمغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید تجار اجرت قولنسز عمرودك طلبیله برمدت عمرودك منزلنده اشلیوب عمروده براوطه بنا ایلسه زید عملینك اجر مثلنی عمرودن آلمغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هندك معد للاستغلال اولمیان ملكی منزلنده برمدت هندك اذنسز ساكن اولسه هند زیددن منزل اجرتی نامنه نسنه آلمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بعض كسنه‌لر اولمنزلده اجاره ایله ساكن اولمش اولوب لكن منزل مزبور استغلال ایچون بنا اولنمیوب باخود استغلال ایچون اشترا اولنمامش مجرد بر ایكی سنه اجاره ویرلمكله معد للاستغلال اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله اشتراكا مالك اولدیغی عرصه‌یی برمدت تغلبا مستقلا ضبط وزراعت ایلسه عمرو عرصه دخی حصه‌سنی الدقده

هند وصيي اولديغي صغيره وغلوزيدك ملك منزليني مثل مشلده نقصان فاحش ايله عمروه وعمرو دخي بكره بيع وتسليم ايدوب بكر دخي برمدت ضبط وتصرف ايلسه صغير بالغ اولوب منزليني الدقده صونده تصرفيچون منزلك اجر مثليني بكردن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

نقل ايله ويركن عمرو هندي اجيره نقل ايتميوب زينبك منزلنده برمدت اجرت قولنمز زينب وهند ايله ساكن اولسه صغيرك وصيسي منزلك مدت مزبوره اجر مثليني عمرودن طلب ايتدكده عمرو مجرد صغيره ايله ساكن اولدم ديو ويرمامكه قادر اولورمي الجواب اولماز

هند وصيسي اولديغي صغيرك ملك منزليني مسوغ شرعي يوغيكن عمروه بيع وتسليم ايدوب عمرو دخي برمدت تصرف ايلسه صغير بالغ اولوب منزل عمرودن الدقده صغر نده تصرفي ايچون اجر مثل طلب ايتدكده عمرو مجرد اديل ملك ايله ضبط ايتمكله اجرت لازم كلمز ديو ويرمامكه قادر اولورمي الجواب اولماز

باب في ضمان الاجير والمستأجر وعدمه وضمانه

فصل في ضمان الاجير المشترك وعدمه

زيد برقوجي نار دكي فلان محله كوتورمك ايچون عمرو حماله اجرت ايله ويروب عمرو دخي كوتوررکن اياغي سورچوب قوجي پاره لنمكله نار دكي بالكليه ضايع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمي الجواب اولور

زيد عمرو رئيسي شو قدر اشياسني سفينه سنك انبارينه وضع ايدوب براسكله يه كوتورمك ايچون شو قدر اجريه استيجار ايتدكده نصكره عمرو اشياء مزبوره يي سفينه سنك انبارينه وضع ايتميوب سفينه سنك اوزرينه وضع اولنمق معروف دكل ايكن اشياء مزبوره يي اوجه محرر اوزره تقصيري ندن ناشي دريايه دوشوب ضايع اولسه اشياء مزبوره يي عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد شو قدر بغداييني بكچوك طاغنده عمرودك سفينه سنه اجرت ايله استانبوله كوتورمك ايچون يوكلدوب بعده يلكن ايله كيدرکن روزكار شدتندن دريا متموج اولوب ارکلي ليماني برابرينه كلدكده ليمانه كيرمكده سهولت اولمغله زيد عمروه كيره لم ديدكده عمرو دكليوب كيتدكده فورتنه دن سفينه خارجه دوشوب

وفي الصغرى سفينة استأجرها فغرقت من اصابة الريح او صدم موج او صدم جبل او وشيء لا بفعل ملاح لم يضمن الملاح اتفاقا لان التلف ليس بفعله متعمدا الاعانة والا يضمن عنده لما لا امكان التحرز عنه ولم يضمن عنده لانه امين ولم يتعد ولو دخلها الماء فافسد المتاع لم يمكنه التحرز لم يضمن لذلك وانه امين فعلى خلاف في اجير المشترك وفي هذا اذا لم يكن رب المتاع ووكيله في السفينة فان كان فيها احد لم يضمن في الاحوال كلها الا اذا تعمد الفساد فيضمن او خالف المعروف وجاوز العادة فيضمن

من اجارات الضمانات في ضمان الملاح

سئل النسفي عن مالك الامتعة قال للملاح شد السفينة هنا فاخرجها الملاح فغرقت السفينة من الموج ان كانت شدة في تلك الحالة ضمن والا لم يضمن في ضمانات الفضيلية في ضمان الملاح

زيدك زراعتيله ترتب ايدن نقصان ارضدن حصه سني زيده تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك قولي بكري غصب اخذ وبرمدت بعض كسنه لره ايجار واجرتني الوب استهلاك ايلسه عمرو اجرت مستهلكه سني زيده تضمينه قادر اولورمي الجواب اولماز لكن زيده دخي طيب اولماز

زيد هند صغيره يي وليسي اذنسز برمدت استخدام ايتمكله زيد اول مدتده خدمتي مقابلنده اجر مثلنه مساوي اثواب ايديورسه حالا هند بالغه اولدقده زيددن اجر مثل خدمتنه سنه المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

نوع في ضمان المنفعة في الوقف

زيد عمرو ايله على الاشتراك السوي اجارتين ايله متصرف اولديغي وقف منزلده برمدت تغلبا مستقلا ساكن اولسه حالا عمرو منزل مزبورك مدت مزبوره ده اجر مثلنك نصفني وقف مزبور متوليسنك توكيل واحاله سيله زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيدك اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي عمرو غصبا اخذ ايدوب برمدت ضبط وتصرف ايلسه اول مدتك اجاره سي زيد اوزرينه لازم اولورمي الجواب اولماز وقف ايچون اول مدتده عمرودن اجر مثل النور

توليت وسكناسي واقفك اولادينه مشروط وقف منزلي واقفك اناسي هند تغلبا ضبط وزيده بيع وتسليم ايلسه حالا اولاددن عمرو منزل مزبوري زيددن الوب شرط واقف اوزره سكنايه قادر اولورمي الجواب اولور

بو صورتده زيد منزل مزبورده برقاچ سنه ساكن اولمش ايسه عمرو منزلي الدقده اول سنه لرده سكناسيچون زيددن اجر مثل المغه قادر اولورمي الجواب اولور

نوع في ضمان المنفعة في مال الصغير

هندك زوجي زيد متوفا اولوب بش ياشنده اولان صغيره قزي زينبي حق الحضانه امساك اوزره ايكن نفسني عمروه تزويج ايتدكده هند عمروه بر اجر منزله

وغصب الدار المستأجرة يسقط الاجر عن المستأجر ما دامت في يد الغاصب وجيز من نسبه في الاجارة

اذا استعمل الوقف كله بالغيبة احد الشريكين بدون اذن الاخر فعليه اجر حصة الشريك سواء كانت وقفا على سكناها او موقوفة للاستغلال قنية في كتاب الغصب

سكنها سنة ثم بان انها وقف الصغير يجب اجر المثل قنية في باب سكني الوقف والاجارة بالنقل في كتاب الغصب

سئل عن صاحب المحيط عن امرأة لها ولد صغير وللصغير دار هل لها ان تسكن في دار ولدها الصغير قال ان لم يكن لها زوج لها ذلك الحكم لحاجته فان كان لها زوج ليس لها ذلك لان سكناها على الزوج وكذلك ان كان لها زوج فلا يكون محتاجا الى سكناها والتسليم بانه كان ابن عشر سنين او اكثر لا اجر عليها لا يوجد التسليم وان لم يكن لها مال وهل يجب بعذر على المنع والتسليم بانه كان الولد صغيرا يجب عليها اجر المثل هو جواب المشايخ فلا اجر عليها لانها صارت بجواب الصغير فانه عاصية والفتوى على جواب المشايخ من اجارات احكام الصغار للاستروشني • والسكنى بتأويل نقل الملك او العقد في الوقف لا يمنع لزوم اجر المثل وقيل دار اليتيم كالوقف بزازيه نوع في الاعمال التي لا يصح الاجارة في الشائع من الاجارات وحكمه اي حكم المبيع الباطل انه المبيع لا يملك اي لا يكون ملكا للمشتري لان الباطل لا يترتب عليه الحكم بخلاف الفاسد درر في البيع الفاسد

بعد اى تلف اولسه عمروه ضمان لازم اولورمى
الجواب اولور

زيد شو قدر متاعنى عمروك سفينه سنه اجرت ايله كوتورمك ايچون تحميل ايدوب بعده بر محله واروب بانلشدقلرنده اول سفينه نك بعضى مواضعى كهنه لنمش اولمغله صو نشتف ايدوب قلفاته محتاج اولمغله زيد عمروه سفينه كى تعمير وقلفات ايله ياخود متاعمى كوتورمه ديمش ايكن عمرو دكلميوب كسنا ئبوله كلورکن دريادن صو نشتف ايتمكله زيدك متاعى جوريوب تلف اولسه زيد متاعنى عمروه تضمينه قادر اولورمى
الجواب اولور

زيد درزى اولان عمروه شو قدر ثوبنى ديكمك ايچون ويرر اولدقده عمرو كندى ديكمك اوزره شرط ايدوب اول شرط ايله عمرو دخى اول ثوبلرى الوب بعده كندى ديكميوب اجير كمسنه يه ديكمك ايچون دفع وتسليم ايتدكدنصكره ثوبلر اول كمسنه نك يدنده ضايع اولسه زيد اثوابى عمرو تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

بشر بر طوب ديباسنى درزى اولان زيده ويروب اكر اول ديبا كه برقاوشدرمه چيقارسه كسوب ديك ديدكده عمرو دخى چيقاروب بعده كسدكده قاوشدرمه چيقماديغى
ديباسنى زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد شو قدر ريباز بزينى بويه جى اولان عمروه اجرتله بويامق ايچون ويردكدنصكره عمرو بزلرى قلب بويه ايله بويه مغله بزلرك قيمتلرينه نقصان ترتب ايلسه زيد بزلرى المبوب بيا ضا قيمتلرين عمروه
تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد حمامه وارد قده ناطور اولوب اجير مشترك اولان عمرو زيده بر كوسترروب زيد دخى صويتوب اثوابنى اول محلده براغوب حمامه كيردكدنصكره زيدك قوشاغى عمروك تعدى وتقصير نسز سرقه اولنوب ضايع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمى الجواب ضمان
بالنصف اعتبار اولنمشدر

زيد عمرك

زيد عمروك خانى اوطه لرندن ابده شو قدر اقچه يه استيجار ايلديكى اوطه ده متاعنى قويوب اوطه نك قپوسنى كليدليوب اخر يره كتدكده سارق خانه كيروب اول اوطه نك كليدنى قيروب ايچنده اولان شو قدر متاعنى سرقه ايلسه زيد اول متاعى عمروه تضمينه قادر اولورمى الجواب اولماز

هند زنبيل وزنبيل دن بر بر شو مقدار بورنجكلرينى باشقه باشقه بورنجك نسج ايتمك ايچون عمروه ويردكدنصكره عمرو هند وزينبك بورنجكلرينى برىبرينه قارشدرسه بعده اول بورنجكى نسج ايدوب بز ايلسه اول بز عمروك اولوب هند وزينبك ويرديكى بورنجكلرى عمروه ضمان لازم
اولورمى الجواب اولور

هند چرچى اولان زينبه بر طوب بزينى اغارتمق ايچون ويردكدنصكره زينب اول بزى اغاردركن معتاد اوزره كنشه سردكده بز عين اصل چوروك اولوب بعضى برلرى كنشك حرارتندن محترق اولوب دلنمكله نقصان ترتب ايلسه ~~تضمينه~~ قيمتنه ضمان لازم اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرو رئيسى شو قدر متاعنى سفينه سيله آخر دياره كوتورمك ايچون استيجار ايدر اولدقده فورتنه دن سفينه باره لنوب متاع ضايع اولورسه عمرو ضامن اولمق شرطيله استيجار ومتاعنى عمروه تسليم ايدوب عمرو كتورركن سفينه فورتنه دن باره لنوب متاع ضايع اولسه عمروه ضمان لازم
اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرودن فرض الدينى شو قدر اقچه نك زيوفنى تمييز ايله جيو بكره صرافه شو قدر اقچه ويروب تمييز ايتدردكدنصكره مبلغ مزبورك خمسى مقدارى اجرت زيوف اولوب بكرك تمييزده
خطاسى ظاهر اولسه بكره ضمان لازم اولورمى
الجواب اولماز

بوصورتده زيد ويرديكى اجرتك خمسنى بكردن استرداده قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرو رئيسى بر طولم عسلنى سفينه سيله آخر دياره كتورمك ايچون استيجار ايدوب عمرو كوتورركن اثناء طريقده

طولم بنفسه باریلوب نقل ضایع اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

فصل فی ضمان الاجیر الخاص وعدمه

زید بر قاچ قاطرینی اجیر خاصی اولان عمروه طاغدن اودون
کتورمک ایچون دفع وتسلیم ایتدکده نصکره عمرو طاغه کیدرک
قاطرلری اوتلامق ایچون بلا حافظ صالیویروب کندی
اول محلده یاتوب اویورکن قاطرلردن بری سرقه
اولنوب ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

طاغدن اودون قطع وبیع ایدن زید عمرو حماریز ویروب
طاغدن حمار اودون تحمیل ایله کتورسکه هر یوک اودون
ایچون شو قدر اقچه ویره یم دیو قبول ایدروب بو وجه اوزره
حماری ویردکدنصکره حمار زیدک یدنده تعدی وتقصیرسز
ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدک قیون چوبانی عمرو زیدک قیونلرینی مرعاده رعی ایدرکن
بامر الله تعالی زیاده قار یاغمغله قیونلر قار التنده قالوب
زیدک قیونلرینک بر مقداری هلاک اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

زید حمال عمروک بال مومی تخته‌سی قالدیررکن بکرک براواق
بال تخته‌سی اوزرینه دوشوب بکرک بال تخته‌سی قیرلمغله
بال اقوب ضایع اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

فصل فی ضمان المستأجر وعدمه

زید عمروک سفینه‌سنی بر محل معینه واروب کلنجه متاع
تحمیل ایتمک ایچون استیجار وقبض ومتاع تحمیل ایدوب
اول محله وارد قده نصکره سفینه‌یی کتورمیوب بغیر
وجه اول محلده براقمغله ضایع اولسه عمرو سفینه‌سنی
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک بارکیرینی شو قدر کیل بغدای تحمیل ایدوب
اخر دیاره نقل ایتمک ایچون شو قدر اقچه‌یه استیجار
ایدوب بعده عمروک اذنسز بارکیره اولقدردن
زیاده تحمل ایتمامجک قدر بغدای تحمل ایدوب اخر دیاره

وضمن بالزیادة علی حمل معلوم ما زاد ان لطاقت الحمل ان ضمن قدر ما زاد علی قدر الحمل المعلوم فی النقل
لانها هلکت بما ... فیه بغیر ما ... فیه والسبب النقل فالقسم علیها والا ان ... تطلق نقل
حمل مسند فیضمن کل قیمتها لعدم الاذن فیه فیکون اهلاکا فی کتاب الاجارة ...

ولا ضمان علی المستأجر بتدابه هلک وهی فی یده علی اجارة فاسدة لانه استعمل باذن مالکه ... من فصول ... الاجارة

استأجر دابة من موضع معلوم ... علیه ... ویجئ قال والی الموضع الذی استأجرها علی المستأجر وان ذهب بها الی منزله ... ضمن المستأجر فان قال ارکبها الی موضع کذا وردها الی منزلی لیس علی المستأجر الرد بل علی الموجر ... حتی ... من السادس من کتاب الاجارات

نقل ایدرکن اثناء طریقده حملک ثقلتندن ناشی بارکیر
هلاک اولسه عمرو بارکیرک تمام قیمتنی زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن استانبولدن ادرنه‌یه بنمک ایچون استیجار
وقبض ایتدیکی بارکیره بنوب چورلیه وارد قده زیدک
یوک بارکیری یوریلوب قالمغله اول بارکیره یوکلدوب
کیدرکن بارکیر چامورده بیقلوب ایاغی قیریلوب
هلاک اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

زید ادرنه‌دن استانبوله کلنجه بنمک ایچون عمروک بارکیرنی
شو قدر اقچه اجرت ایله استیجار وقبض ایدوب بنوب
کیدرکن بارکیر اثناء طریقده بلا تعدی یوریلوب طوردقده
زید بارکیری طوردیغی یرده براغوب رفقاسیله قالشیا
قوناغه کیدوب بارکیر انده ضایع اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اگر مشیدن بالکلیه عاجز ایسه اولماز
اگر قوربنده اولان قریه‌یه کیده‌جک مرتبه‌ده قادر ایسه
ترک ایلدیکی موضعده قیمتنی ضامن اولور

زید عمرو بکاریک شو قدر قاطرلرین هر برینه یوز بکمز بیشر
وقیه اثواب تحمیل ایتمک اوزره استانبولدن ادرنه‌یه
دک دردر غروشه استیجار ایدوب بعده هر بر قاطره
یوک اولمق اوزره یوز اوتوزبر وقیه اثوابی ایکیشر
غراره قویوب یاغلیوب عمرودخی کندی ایله قاطرلره
یوکلدوب ادرنه‌یه متوجه اولدقده قاطرلردن بری
دوشوب ایاغی قیریلسه عمرو بن بلمزایدم قوللدن
زیاده یوک یاغلامشسن قاطر ضامن اولسون دیو جبره
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک بارکیرینی فلان محله واروب کلنجه بنمک ایچون
شو قدر اقچه‌یه استیجار ایدوب بعده اول بارکیر ایله
محل مزبوره وارد قده نصکره عمروک اذنسز بارکیر ایله
محل مرقومی عادتا مسافه اولنمامجق مقداری تجاوز ایدوب
بارکیری محل مذکوره کتورمدن بارکیر زیدک یدنده ضایع اولسه

رجل دفع الی رجل بعیرا احرزه الی نیسابور فعجز عن المشی فی الطریق فترکه ومضی لا یجب الضمان علیه هکذا ذکر فالت وشیخنا جمال الدین البزدوی عن وجه هذا الجواب فان الاشکال فیه انه لما قیل ان تسلم البعیر فی نیسابور فقد وجب علیه حفظه فاذا ترکه ینبغی ان یجب الضمان قال انما لا یجب الضمان لان غرض صاحب البعیر ان یمشی الی ان یبقی فیه من الحیوة فاذا عجز عن المشی لا یموت فی مفازة وقد رایناه ذلک کثیرا فی طریق الحج فلهذا افتی بانه لا شیء علیه لانه لما لو ترکه میتا قلت له لو کان مکان البعیر فرس او حمار او المسئلة بحالها کیف یکون قال انه اکنه ان یسیره الی قریة یسلمها الی انسان فلم یفعل یلزمه قیمته من الموضع الذی ترکه وان کان لا یمکنه ان یسیره الی موضع سکون فیه یکون حکمه کحکم الابل جواهر الفتاوی من الباب الاول فی کتاب الغصب

استأجر دابة للرکوب الی الکوفة فجاوزها عن الکوفة مقدارا ما لا یتسامح الناس ورکب فی تلک الزیادة ولم یرکب ثم الی الکوفة کان علیه الاجر الی الکوفة ویکون الدابة مضمونة علیه الاجر الی الکوفة ویکون الدابة مضمونة علیه ما لم یردها الی صاحبها حتی لو هلکت فی طریق الکوفة یضمن قیمتها قاضیخان فی اجارة الدواب والضمة فی کتاب الاجارة

عمرو بارکیری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

مسائل شتی فی الاجارة

زید ذمی عمرو ذمینک مسلمه شو قدر و قیه خمرینی سفینه نکله بیله فلان محله کوتوره سن دیو شو قدر اجرته ویره یم دیدکده عمرو دخی اول خمری سفینه سنه قویوب اول محله کوتوردکدن صکره اجر مسمایی زیددن السه اول اجرت عمروه طیب اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هندی حامل ایکن تطلیق ایدوب بعده هند بوغلام وضع ایتدکده زید قابله کتورمیوب هند قابله اولان زینبی چاغروب زینب ابه لک ایدوب هند وضع حمل ایلسه اجرت قابله زید و هندن هانکیسی اوزرینه لازم اولور الجواب هند اوزرینه لازم اولور

هند زوج مطلقی زیده سندن اولان صبیی ارضاع ایدرکن باکه بر قابله استیجار ایدیور دیو جبره قادره اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی عمروه ویروب ساکن اولدیغی حالده مرمت ایله سندن اجرت استیم دیوب عمرو دخی اول منزلده بر مدت ساکن اولوب کندی مالیله مرمت ایلسه حالا زید مدت مزبوره ده سکناسیچون عمرودن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ملک منزلنی فضولا بکره ایجار و تسلیم ایلسه عمرو ایجاره مجیز اولمیوب منزلنی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

تولیتی اولاده مشروط اولان وقفک مستغلات منزلندن زید بر دکانی اجره ایجار ایله متولی وقف اولان عمرو دکان مزبوره زیدک فضولی الدیغی اجاره یی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب قول متأخرینه کوره تضمینه قادر اولور قول متقدمینه کوره قادر اولماز صاحبنه رد یا فقرایه تصدق ایدر

بر قریه اهالیسی حیوانلرین نوبت ایله رعی ایده کلملریله

حالا اهالیسندن زیدک نوبتنده زیدک تعدی و تقصیرسز اهالیسندن عمرودک صغیرینی قورد باصوب اهلاک ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودک عرصه سنی کردم غرس ایتمک ایچون مدت معلومه تمامنه دک اجاره صحیحه ایله استیجار ایتدکدنصکره کردم غرس ایدوب بعده مدت اجاره منقضیه اولسه زید قلعی عرصه یه مضر اولماغله کردمی قلع و اخذ مراد ایتدکده عمرو نجه عرصه مده غرس اولنمغله کردم ملکم اولمش اولور دیو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک خانه سنی عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو اول خانه ده بر مدت ساکن اولوب حیوانی باغلمغله خانه مزبورک عرصه سی اوزرینه بر مقدار کوبره مجتمع اولسه عمرو کوبره کوبره سنی کندی اخراج ایتمیوب زیده حسن اخراج ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند شو قدر زنیچیلانی عمروه اجرت صحیحه ایله ایجار ایدوب اجرتی عمرودن السه اجرت مرقومه هنده حلال اولورمی الجواب اولور

زید زینبک سفینه سنی بلکی ایله دریاده یوررکن رزر کارشدت اولوب زیدک سفینه سنده دد منجی اولمیوب درمن طوتن عمرو دومن ایله سفینه بی صرفه قادر ایکن صرف ایتمیوب بکرک سفینه سی اوزرینه قصدا اوغرادوب دقیره اندن ناشی بکرک سفینه سی غرق و هلاک اولسه بکر سفینه سنی عمروه تضمین ایتمیوب زیدک املا صنعی یوغیکن مجرد سفینه سنک اولمغله ساکه ضمان لازم اولور دیو زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

دلال اولان زید عمرودک بر اتینی عمرودک امریله مزاید ده واذنیله بکره بیع ایدوب ثمنی حقلشدرودندن صکره عمرو زیده اجرت دلالیه سنی ویروب بعده عمرو د بکر رضالریله بیعی اقاله ایلسه لر عمرو زیده ویردیکی اجرت دلالیه یی زیددن استردا ده قادر اولورمی الجواب اولماز

قوله فی تندت مال الیتیم ومال الوقف الخ اقول وعلی ما اختاره المتأخرون من تضمین منافع الوقف ومال الیتیم والمعد للاستغلال بالغصب فینبغی ان ما قبضه الغاصب من الاجرة اذا کان اقل من اجر المثل یکمل الغاصب اجر المثل للوقف مثلا وان کان ما قبضه زائد یرد ایضا لعدم طیبه له لکن لا نحکم به الحاکم بل یفتی بالرد او بالتصدیق علی ما قاله الخطاف واختاره امام محمد ابن الفضل فلا یکون المدفوع الیه غاصبا ویضمن الاجر کما فی الاجارة الفاسدة کما فی الاجارة الفاسدة جوبر
زاده تحریر علی الاشباه فی الغصب

ولو اصطدمت السفینتان ان کان بفعل الراکب او الملاح ضمن الراکب او الملاح المال لا الانفس عنده خلافا لهما کالاجیر المشترک
فی جنایة العنایة

دلال باع شیئا واخذ الدلالیة ثم استحق المبیع او رد بعیب قضاء او بغیر قضاء لا یسترد الدلالیة خلاصة فی الوکالة بالبیع
من المتفرقات قال صدر الشهید
وبه یفتی
شرح الماراحاته

اهل قریة یرعون دوابهم بالنوبة فضاعت بقرة فی نوبة احدهم قیل یضمن عنده من یضمن الاجیر المشترک وقیل یبراء وقالانه معین لا اجیر اذ لو فعل اجیر اکان مبادلة منفعة بمنفعة من جنسها و ذلک حالا لم یجز فکان معینا لا اجیرا والمعین لا یضمن
جامع الفصولین ٢٢

كتاب المضاربة

زید عمرو ه بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی اخذ و مضاربه
ایله عمل ایله دیو امر ایدوب عمرو دخی مبلغ مزبوری تماماً
بکردن السه عمرو مبلغ مزبور ایله مضاربه عمل ایتمک
جائز اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر اشیاسنی عمرو ه ویروب اشیاء مزبوره یی بیع
و ثمنیله مضاربه عمل ایله دیو امر ایدوب عمرو دخی اول
اشیایی ثمن مثللری اولان شو قدر اقچه یه بیع و قبض
ثمن ایلسه عمرو ثمن مزبور ایله مضاربه عمل ایتمک جائز
اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ده مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه یی متاعه
بوزوب مبلغ مزبور متاعده اولوب فضله اولمامغله
زید متاعک جمله سنی عمرو ه ویرکن عمرو المبوب متاعی
بیع ایله دیو زیده جبره قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله اخر دیاره
سفر ایتدکده زید اول دیاره واروب کلنجه مال مضاربه
دن رکوبنه و نفقه سنه و مصارفه قدر معروف صرفه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ه شو قدر اقچه ویروب مبلغ مزبور ایله عقد
شرکت عنان مراد ایتدکلرنده مبلغ مزبور ایله
یالکز عمرو عمل ایدوب زید عمل ایتمیوب و عمرو رأس
مالندن زیاده ربح المق اوزره عقد شرکت عنان
ایدوب بعده مبلغ مزبور ایله یالکز عمرو عمل ایلسه مبلغ
مزبور عمروک یدنده مضاربه می اولمش اولور یوخسه
شرکتمی اولور الجواب مضاربه اولور

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری متاعه بوزوب قبل النض
عمرو متاعی بیع ایتمدین دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی
حالده فوت اولسه زید دائنلره متاع بیع اولنوب
ثمنندن رأس مالمی و ربحندن حصه می الیرم نصکره ما
عدایی الک دیدکده دائنلر معترض اولمغه زیدی مداخله

فان لا یکون ... وان لم یکن فی المال
فضل لا یجبر المضارب علی
البیع ویقال یرتب المتاع
کله خالص مالک فان ازیأخذه
برأس ماله او یبیعه حتی یفضل الی
مالک ... فی الفصل الثالث
عشر من المضاربة

... قد ولو نوی ما یعمل فیه انفق منه علی نفسه
وفی تجدده واخرج ما لا بد منه فی العادة
بالمعروف من مضاربة مجمع التجارب

وفی الکافی بخلاف الشریک فانه لا ینفق
علی نفسه من مال الشرکة لانه لم یجر التعارف
به ابن ملک من المضاربة

وان شرطا ان فی شرکة العنان ان یعمل احدهما
دون الاخر والربح بینهما علی رأس قدر
المال جاز ویکون المال الذی لا عمل له
بضاعة عند العامل و ربحه لصاحبه
وضیعته علیه وان شرطا للعامل اکثر
من رأس المال جاز ایضا علی الشرط
ویکون المال المدافع عند العامل مضاربة
مصرات فی الشرکة

مات المضارب وعلیه دین فرب المال
احق برأس المال وحصته من الربح ان کانت
المضاربة معروفة من مضاربة
الکاسب

ایتدر مبوب متاعی قسمت غرماده ادخال ایدرز
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

باب المضاربة الفاسدة

زید شو قدر متاعنی عمرو ه مضاربه طریقیله ویروب عمرو
اول متاعی بیع و حاصل اولان ربحک ربعی عمروک اولوب
ثلثه ارباعی زیدک اولمغی شرط ایدوب بعده عمرو اول متاعی
بیع و شو قدر ربح حاصل اولسه مضاربه مزبوره فاسده
اولمغله زید اصل مالی و تماما ربحنی السه عمرو دخی عملنک اجر مثلنی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر متاعنی مضاربه طریقیله عمرو ه ویردکده عمرو اول
متاعی فائده ایله اخذ و بیع ایتدکده حاصل اولان ربحک
نصفی زیدک و نصف اخری عمروک اولمق شرطیله ویروب
عمرو دخی اول متاعی ثمن مثلیله اخذ و بیع ایتدکده فائده
حاصله اولمسه عمرو ثمن متاعی زیده ویروب عملنک اجر
مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید عمرو ه بن اول متاعی ثمن مزبوره زیاده
شو قدر اقچه یه صاته بیلوردم شو قدر اقچه ضرر ایلدم
ضررک نصفنی سا که ضمان لازم اولور دیدکده عمرو
دخی کندویه ضمان لازم کلورمی قیمتیله زیده شو قدر اقچه
ویرمه دیو اقرار و تمسک ویرمش اولسه حالا زید عمرو
وجه مزبور اوزره تمسک ویردکلری عمرودن ضرر نامنه
نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله عمل ایتمدین
زید فوت اولسه مضاربه باطله اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده زید مبلغ مزبور ایله عمروک فوتندن نصکره عمل
ایدوب شو قدر فائده حاصله اولدقدن نصکره زید مبلغ
مزبوری عمروک ورثه سنه ویروب ورثه فائده مزبوره دن
دخی بزه حصه ویر دیو زیده جبره قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

فصل فیما یتعلق بالربح

وینعزل بعزله ان علم واذا علم والمال عروض
فله ان یبیعها ولا ینعزل عنه لان له حقا فی الربح ولا
یظهر ذلک الا بالنقد فیثبت له حق
البیع ولا ینصرف بثمنها لان البیع بعد
العزل کان للضرورة لیظهر الربح ولا حاجة
الیه بعد النقد درر فی المضاربة ملخصا

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه یی متاعه بوزوب
سفینه ایله اخر دیاره کوتوررکن اثناء طریقده عمرو زیده متاعی
بیع ایتدکدنصکره ثمنیله اخر متاع اشترا ایتمیوب ثمن نقد
کتور دیو شرطا زیدی ثانیا عملدن نهی ایتدکدنصکره
زید اخر دیاره واروب متاعی بیع ایتدکده عمرونک شرطنه
مخالفت ایدوب ثمن ایله برمقدار متاع دخی اشترا ایلسه
حالا زید اول متاعی دخی بیع ایدوب شو قدر ربح
حاصل اولدقده عمرو رأس مال ایله اثمار اولدقده حاصل
اولان ربحدن حصه سنی ویر دیرکن عمرو قناعت ایتمیوب
مجرد رأس مالیمی اولمغله اثمار اثنا بینده حاصل اولان
ربحدن دخی حصه الورم دیمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده عمرو وجه محرر اوزره شرط ونهی ایتمشیکن
بعده شراء مزبوره واقف اولدقده مجیز اولمش اولسه
مجرد مجیز اولمغله شرط مذکور لغو واثمار ثانی مضاربه یه
داخل اولوب انک ربحی دخی بینلرنده مشترک
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ربح بینلرنده برابر اولمق اوزره مضاربه طریقیله
ویردیکی شو قدر اقچه یی اخره مضاربه ایله ویرمکه
عمروه اذن ویرمش اولمغله عمرو دخی مبلغ مزبوری ربحک
ثلثی بکرک اولمق اوزره مضاربه طریقیله بکره ویروب
بکر دخی مبلغ مزبور ایله عمل ایدوب شو قدر ربح حاصل
اولسه اول ربح مزبورلرک بینلرنده نه وجهله
قسمت اولنور **الجواب** جمیع ربحک نصفی زیده
وسدسی عمروه وثلثی بکره دکر

زیدک عنان شریکی عمرو مال شرکتدن بکره شو قدر اقچه یی
مضاربه طریقیله ویروب بکر دخی عمل ایدوب شو قدر
ربح حاصل اولمغله عمرو بکردن شو قدر ربح السه زید
ربح مزبورده عمروه مشارکته قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردکده مبلغ

مزبور

مزبور ایله ازمیره سفر ایله دیو تخصیص وتعیین ایتدکدن
صکره عمرو مبلغ مزبور ایله ازمیره سفر ایتمیوب زیدک
اذنسز ازمیرک غیری بلده یه سفر ایدوب شو قدر فائده
حاصل اولسه زید اول فائده ده مشارکته قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردکده مبلغ مزبور
ایله باغ اشترا ایله دیو تعیین وتخصیص ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبور ایله باغ اشترا ایتمیوب زیدک امرسز
اسبه اشترا ایدوب شو قدر فائده حاصل اولسه زید اول
فائده ده عمروه مشارکته قادر اولورمی
الجواب اولماز

فصل فی ما یضمن به المضارب وما لا

زید عمرو وبکردن مضاربه طریقیله شو قدر اقچه الوب بعده
زید مجهلا فوت اولسه ترکه سندن ضمان لازم
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زیدک دیونی ترکه سندن ازید اولمغله عمرو
وبکر زیدک جهات اخردن دائنلری اولان بشر وخالده
ترکه زیدی حقلرمزه کوره بینمزده تقسیم ایده لم دیدکلرنده
بشر وخالد راضی اولمیوب ترکه نک جمله سنی دینلرمز
ایچون الورز دیمکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردکدنصکره
مبلغ مزبور عمرونک یدنده نقد ایکن زید فوت اولسه
مضاربه باطله اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو زیدک ورثه سی اذنلرینسز مبلغ مزبوری
متاعه بوزدقدنصکره رأس مالده ضرر ترتب ایلسه اول
ضرری عمروه تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه یی اعمال
ایتمیوب عمرونک اذنسز بو نهجه طریقیله بکره ویروب
استهلاک ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

ولا یقرض مال المضاربة ولا یأخذ سفتجة
بمال المضاربة ولا یدفع مال المضاربة
سفتجة وان کان رب المال قال له اعمل
برایک الا ان یأذن له بالسفتجة لغنا
ما صحیحه فی فصل فیما یجوز للمضارب
ولا فی کتاب المضاربة واوا قیل له
اعمل برایک وقال الحسن تملک کلها
الا الاقراض والاستدانة والسفاتج
بزازیه من الثانی فی المضاربة

زید عمرو ده شو قدر فیه بالغی اخذ دیاره کوتورب بیع وحاصل
اولان ربح بیننده برابر اولمق اوزره مضاربه طریقیله
عمروه ویروب عمرو دخی بالغی دیار اخره کوتورب لکن
بیع ایتمدین بالغک شو مقداری بلا تعد جوربیوب ضایع
اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده عمرو بالغک اول مقدار بالغی بلا تعد چوریوب
ضایع اولدی دیه یمینله تصدیق
اولنورمی الجواب اولنور

بوصورتده عمرو بالغک اولمقداردن ما عداسنی ثمن
مثلیله بیع وثمنی تماما زیده ویردکدنصکره عمروک
اول ثمنلی زیددن الماغه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی
اقچه یی کندو مالنه خلط ایدوب متاع اشترا ایله عقد
مضاربه اعمل برأیک مضمونی اوزره اولمش اولمیوب
اول بلده ده تجار اقچه لرین مضاربه طریقیله الدیغی
اقچه یه خلط ایتمک متعارف اولمغله عمرو مبلغ مزبوری
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مضاربه طریقیله عمرودن شو قدر اقچه ویردکدنصکره
مصرده اشترا ایتدیکک متاعی دریا مخوف اولمغله خوفدن
امین اولان بیکلک سفینه یه وضع ایله اخر سفینه یه
وضع ایتمه دیو نهی ایتمشیکن عمرو مبلغ مزبوری مصرده
اشترا ایدیکلک سفینه یه وضع ایتمیوب اخر سفینه یه
وضع ایدوب دریاده کلورکن حربی کفره اول سفینه یی
قهرا الوب اول متاع ضایع اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربه مطلقه طریقیله الدیغی اقچه ایله اسیرلر
اشترا ایتدکدنصکره زید عمروه اول اسیرلری فلان بلده ده
بیع ایله اخر بلده یه کوتورمه دیو نهی ایدوب عمرو اسیرلری
اخر بلده یه کوتوردکده اسیرلر اخر بلده ده فوت اولسه
لر زید مجرد وجه محرر اوزره نهی ایتمکله عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

اودع الرد الی الهلاک وادعی بها الاتلاف
فالقول للمودع ولو برهنا تقبل بینة
المودع ایضا فصولین ۳۳ فی

نهی عقد شرکة فی الربح وتوکیل عند عمله
وشرکة فاسدة انه فسدت ای المضاربة
فلا ربح له بل اجر عمله ربح اولا لا تضمن
المضارب بهلاکه فیها ای فی المضاربة
الفاسدة کما لا تضمن فی الصحیحة
فی المضاربة

ولو دفع مالا مضاربة الی
رجل ولم یقل له اعمل برأیک
الا ان معاملة التجار فی تلک البلدة
ان المضاربین یخلطون المال ولا ینهاهم
رب المال عن ذلک فعل فی ذلک
قالوا ان غلب التعارف بینهم فی
مثل هذا نرجو ان لا یضمن ویکون المضا
ربة بینهما علی الوف قاضیخان فی فصل
فیما یجوز للمضارب

ولیس له ان یسافر بحرا مخوفا بحانیه فی
الناس فی قولهم قاضیخان فی فصل
ما یجوز للمضارب

والاصل ان رب المال متی شرط
علی المضارب شرطا فی المضاربة ان
کان رب المال فیه فائدة فانه یصح الشرط
ویجب علی المضارب المراعات والو
فاء به واذا لم یف به صار مخالفا
غاصبا فی التاسع من المضاربة خانیة

ولو کانت المضاربة مطلقة فخصها رب
المال بعد عقد المضاربة یجوز ان قال له لا
تبع بالنسیئة او لا تشتر رقیقا او لا
طعاما او لا تشتر من فلان ولا تسافر فانه کان التخصیص قبل ان یعمل المضارب او بعد ما عمل فاشتری وباع وقبض
الثمن وصار المال عرضا جاز تخصیصه لانه فی هذه الحالة یملک عزله واخراجه عن المضاربة ویصح تخصیصه
وان کان التخصیص بعد ما عمل وصار المال عرضا لا یصح تخصیصه لانه لو نهاه بثمن البیع فی هذه الحالة او اراد عزله
لا یصح فلا یصح تخصیصه وکذا لو نهاه عن السفر فی المضاربة المطلقة ان کان المال عرضا لا یصح نهیه وکذا زید عمرودن
لو کانت المضاربة عامة بان قال رب المال له اعمل فیه برأیک ثم نهاه عن الشرکة وخلط المال یصح نهیه
قاضیخان

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه یی امینی اولان بکره
ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره بکر مبلغ مزبوری کوتورب
فرار ایتمکله مبلغ مزبور ضایع اولسه عمرو مجرد ضایع اولدی
دیو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمروده اعمل برأیک مضمونی اوزره مضاربه طریقیله
الدیغی شو قدر غروشی بکره ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره مبلغ
مزبور زید وبکرک تعدی وتقصیرلری اولمقسزین بکرک یدنده ضایع
اولسه مبلغ مزبوری زیده یا بکره ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو وبکر وبشرک هر برندن مضاربه طریقیله شو قدر اقچه
الوب بعده اقچه یی متاعه بوزمق ایچون مدت سفر بعید اخر
دیاره کیدوب ایاب وذهاب کیدنیک نفقه سنده
الدیغی متاعک کرا سنه مال مضاربه دن شو قدر اقچه صرف
ایتدکدنصکره عمروک اقچه سیله الدیغی متاعی بیع ایدوب
مال مضاربه نقدا اولدقده عمرو زیدک قدر معروف قصرده نفقه
حصه سنه اصابت ایدن مقداری زیده ویررکن زید اقچه
اولمیوب جمله مصروفی سن چک دیو مقدار مزبوردن
زیاده سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله ابتدا تحمیل
ایدرکن مبلغ مزبور زیدک تعدی وتقصیری اولمقسزین ناشی
ضایع اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه یی عمروک اذنیله
بکره ویروب اخر دیارده متاعه بوزدیوب تحمیل
ایتمکله بکر سفینه ایله اول دیاره کیدرکن اثناء طریقده
سفینه نک دره کی شکست اولوب پاره لنوب ایچون
استانبوله عازم اولدقده اول محلدن سفینه سنه
بر مقدار اوادون تحمیل ایدوب کلورکن سفینه پاره
لنوب بکر هلاک اولوب مبلغ مزبور ضایع اولسه عمرو
مجرد بکر کلورکن اودون تحمیل ایتمکله سن تعدی ایتمش

وایضا فی المضارب المال ملفقا وعن
ابی یوسف انه لیس له ان یسافر
بلا اذنه شرح الکنز وما صحح علیه
اذا هلک بغیر صنعه وما صب
عند الخلاف بحر فی المضاربة

اولورسه چو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز

فصل في الاختلاف بين المضارب ورب المال

زید عمرودن الدیغی شو قدر اقچه ایله برمدت تجارت
ایدوب اول سکز بیک اقچه فائده حصولندن صکره زید
مبلغ مزبوری فائده سی بینمزده مناصفه اولمق اوزره
المشیدم فائده نک نصفی طقوز بیک اقچه در اولور
دیو دعوی عمرو دخی بن مبلغ مزبوری ساکه بضاعه
طریقیله ویرمشیدم جمله فائده بنمدر دیو اختلاف
اوزره اولسه لر قول قنغیسنکدر الجواب عمرونکدر

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه یی ابتدا
اعمال ایتدکده زید بلا تعد اصل ماله ضرر ترتب ایتدی
دیو دعوی عمرو ضرر ایتمیوب شو قدر فائده حاصل اولدی
دیو دعوی ایدوب بعده زید رأس مالی تماماً عمروه ویرمک
اوزره عمرو ایله صلح اولسه صلح مزبور شرعا صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه یی ابتدا عملده
بلا تعد یوز غروش ضرر ترتب ایتدکدن صکره عمرو
ضرر اولمادی شو قدر فائده حاصل اولدی دیو
زید بلا تعد اول قدر ضرر ترتب ایتدی دیو
بعده بیشلر یگی اللی غروش اوزره اصلاح ایتدکلرنده
زید صلح مزبور صحیحدر طلبیله اللی غروش ویمدر چو
اقرار ایتمکه خبر ایدوب زیدک زوجه سی هند
مبلغ مزبوره کفیل اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیدوه
یا هنده الزامه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر کرسته ویروب کرسته لری سفینه
ایله اخر دیاره گوتوروب بیع ایله فائده نک
نصفی سنک و نصفی بنم اولسون دیوب عمرو
کرسته لری سفینه یه قویوب اخر دیاره گیدرکن
سفینه غرق اولوب کرسته لر بلا تعد ضایع
اولسه زید عمروه کرسته لری تضمینه قادر اولورمی الجواب
اولماز

زید عمروه شو قدر

اوبي الوضيعة رب المال الربح فصولح
بينهما على رأس المال لا يصح من
المضاربة من البزازية من الغصب

او ابطل الشيء ابطل ما في ضمنه وهو معنى قولهم
او ابطل المتضمن بالكسر بطل المتضمن
قالوا الابراء والاقرار في ضمن عقد
فاسد فسد الابراء والاقرار في ضمن
عقد فاسد فسد الابراء كما في
البزازية في اواخر الفن الثالث
من الاشباه

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب عمرو دخی مبلغ مزبوری مناعه
ویردکدنصکره زید مبلغ مزبوری ساکه قرض ویرمشیدم
ویر دیو دعوی و عمرو مضاربه طریقیله المشیدم دیو دعوی
ایدوب لکن زید مدعاسنه اقامت بینه ایده میوب
عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایله عمرونک بینه سی مقبول
اولوب مبلغ مزبورک مال مضاربه اولدیغی شرعا ثابت اولمش
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن الدیغی شو قدر اقچه ایله عمل ایتمدن مبلغ مزبور
زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزن ضایع اولدقده عمرو مبلغ مزبوری
قرض طریقیله ویرمشیدم دیو دعوی و زید مضاربه طریقیله
ویرمشیدک دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه لری اولمسه
قول قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

زید مضاربی عمرونک یدنده اولان بیک بشیوز غروشی الجوب
جمله سی رأس مالمدر دیو دعوی و عمرو بیک غروشی رأس
مال ما عدا اشی ربحدر دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه
اولماسه قول قنغیسنکدر الجواب عمرونکدر

باب في البضاعة

زید اخر دیاره گیدر اولدقده عمرو زیده بر متاع ویروب اول
دیارده متاعی بیع ایله و اقچه سیله جمله فائده سی بنم اولسون
اوزره عمل ایله دیدکده عمرو دخی متاعی گوتوروب ثمن مثلی
اولان شو قدر اقچه یه بعد البیع ثمنیله وجه محرر اوزره
تجارت ایدوب شو قدر فائده حاصل اولسه اول فائده
زید و عمرودن قنغیسنک اولور الجواب عمرونک اولور

زید عمروه بضاعه طریقیله شو قدر اقچه ویردکده مبلغ
مزبور ایله شو منقوله متاع اشترا ایله و نسیئه اخره
بیع ایتدیگکده ثمنه رهن یا کفیل ال کفلسز بیع ایلمه
دیو تخصیص ایدوب بعده عمرو مبلغ مزبور ایله اول
منقوله متاعی اشتری و قبض ایتدکدنصکره متاع مزبوری
بکره رهن و یا کفیلسز نسیئه بیع و تسلیم ایلسه عمروه
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

کتاب المزارعة

القول في مقدار رأس المال للمضارب
بيمينه وفاقا لانه اعرف بمقدار قبضه الا
يرى انه لو انكر القبض اصلا كان القول
قوله مع يمينه فكذا في مقداره لانه ينكر
زيادة القبض ضمانات فضليه في
المضاربة

ولو كان شرط رب المال في عقد المضاربة
ان ما رزق الله تعالى في ذلك من شيء
فكله لي كان بضاعة تاتارخانيه من
المضاربة

البضاعة كالمضاربة الا ان المضارب
يملك البيع والمستبضع لا الا اذا كان
في لفظه ما يعلم انه قصد الاسترباح او
نص على ذلك بزازيه في نوع منه
المستبضع من الرابع من كتاب الوكالة

ارض زیدڭ تخم وبقر وعمل عمروڭ اولوب عمرو تخم اخراج ایتدکدن صکره
محصولڭ ماعداسینی بینلرنده برابر اولمق اوزره عقد مزارعه
ایلسه‌لر عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

تخم وارض وبقر والات زیدڭ عمل عمروڭ اولوب حاجج بینلرنده برابر
اولمق اوزره زید وعمرو عقد مزارعه ایدرب لکن تعیین مدت
ایتماسه‌لر وجه محرر اوزره اولان عقد مزارعه صحیح
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو عمل ایدرب محصول حاصل اولسه زید عمرو ده
عملنڭ اجر مثلنی ویررب جمله محصولی کندی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور

عمل وبقر یالکز زیدڭ وتخم وارضڭ نصفلری زیدڭ ونصف
اخرلری عمروڭ اولوب حاجج بینلرنده برابر اولمق اوزره
زید وعمرو عقد مزارعه ایتدکلرندنصکره زید وجه محرر اوزره
عمل ایدرب محصول حاصل اولسه زید محصولڭ نصفنی
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

ارض زیدڭ عمل وبقر وتخم عمروڭ اولوب حاجج بینلرنده
برابر اولمق اوزره زید وعمرو بعد عقد المزارعه عمرو
وجه محرر اوزره عمل ایدرب تخم نابت اولدقده قبل الحصاد
زید فوت اولسه ورثه‌سی حاصل اولان محصولڭ نصفنی
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

تخمڭ نصفی وارض وبقر وعمل زیدڭ تخمڭ نصف اخری عمروڭ
اولوب حاجج بینلرنده برابر اولمق اوزره زید وعمرو
عقد مزارعه ایتدکلرندنصکره زید وجه محرر اوزره
عمل ایدرب محصول حاصل اولسه عمرو نصف ارضڭ اجر
مثلنی زیده ویررب محصولڭ نصفنی المق استدکده زید
قنا عت ایتمیوب عمل وبقرینڭ اجر مثللرینڭ نصفنی
دخی ویرلیوجبره قادر اولورمی الجواب اولماز

عمل وبقر زیدڭ وتخم وارض عمروڭ اولوب حاصل اولان
محصولڭ تخمندن ماعداسی برابر اولمق اوزره زید
وعمرو عقد مزارعه ایتملریله زید عمروڭ عرصه‌سنی سوررب
تطهیر ایتدکدنصکره عمرو زراعتدن امتناع ایلسه زید
عملنڭ اجر مثلنی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید مزارع بعد المزارعه زرعدن بعضنی بر صاحبی عمروده

ولوکان الارض والبذر منهما وشرطا
العمل علی احد هما علی ان یکون الخارج بینهما
نصفین جاز ویکون غیر العامل مستعینا
فی نصیبه ماصح منه فی اواسط المزارعه

وان مات رب الارض بعد المزارعه قبل
النبات تنفسخ المزارعه اختلاف
المراث الخ ولو مات بعد ما نبت
قبل ان یستحصد بقی العقد استحسانا
الی ان یستحصد کما فی الذخیره قهستانی
فی المزارعه

لاحتمام انه لا یحصل الا ذلک القدر
درر غرر فی المزارعه

دفع ارضه مزارعه فاسده فکرب الخ
 الارض وحفر الانهار ثم امتنع
صاحب البذر عن الزراعه فعلیه اجر مثل عمل المزارع منح المفتی فی المزارعه

شو قدر

شو قدر راقچه به بیع ایدرب بعده اکین ادراک ایتدکده
زید بیعڭ عدم صحتنه بنا محصولدن شرعا حصه‌سنی المق
استدکده عمرو مجرد بیع ایتمکله ثمن مسمایی ویررب جمله
محصولی بن الورم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو ایله عقد مزارعه ایدرب عمل زیدڭ تخم وبقر و
ارض عمروڭ اولمق اوزره قول ایتدکلرندنصکره زید
عمروڭ اوکوزی ایله عمل ایدرکن اوکوز بلا تعدی زیدڭ
یدنده هلاک اولسه عمرو اول اوکوزی ایله عمل ایدرکن
اوکوز بلا تعدی زیدڭ یدنده هلاک اولسه عمرو اول
اوکوزی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اوغللری عمرو وبکر ایله قزی هندی ترک
ایتدکده ترکه‌یی اقتسام ایتمیوب عمرو وبکر هندڭ
اذنیله جمله‌سنڭ ... ایله علی الاشتراک متصرف اولدقلری
تارلالرده ترکه‌دن بینلرنده مشترک اولان تخمی زرع
ایدرب شو قدر محصول حاصل اولدقده عمرو وبکر قبض
ایلسه‌لر حالا ترکه‌یی اقتسام ایتدکلرنده هند اول
محصولدن حصه طلب ایتدکده عمرو وبکر مجرد بزم
عملمز ایله حاصل اولدی دیو محصولدن هنده حصه ویرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسندن زید وعمرو عقد مزارعه ایدر اولدقلرنده
ارض زیدڭ تخم والات وعمل عمروڭ اولوب حاجج
بینلرنده برابر اولمق اوزره زید وعمرو بر سنه تمامنه
دکن عقد مزارعه ایدرب بعده عمرو اول سنه بو وجه
اوزره عمل ایدرب محصول حاصل اولدقده شرطلری
اوزره بینلرنده اقتسام ایتدکلرندنصکره عمرو بر سنه
دخی عقد مزارعه ایتمدین وجه محرر اوزره عمل ایدرب
محصول حاصل اولسه اول قریه اهالیسی بر سنه عقد
مزارعه ایتدکلرنده ایکی اوچ سنه بلا عقد زراعت
ایدرب حاصل اولان محصولی عقد اولنان سنه‌نڭ
شرطی اوزره اقتسام ایده کلمک عادتلری اولیجق

دفع ارضه مزارعه الفاسده فزرعها فی عام ...
بلا ... ربها وانه عاد ذلک الناحیه
اسیهم یزرعون بالعقد علی ما یجب اولا
فالحاصل علی الشرط الاول والا فلصاحب
البذر بزازیه من الاول
کتاب المزارعه

اول عقد اولنمبان سنه ده حاصل اولان محصول عقد
اولنان سنه نک شرطی اوزره زید و عمرو بینلرنده
قسمت اولنوری الجواب اولنور

محل زیدک تخم و ارض و بقر و آلات عمرک اولوب
خارج بینلرنده برابر اولمق اوزره زید و عمرو عقد
مزارعه ایتدکلرنده زید عمرک تارلاسنی سوروب
نطس ایتدکدنصکره القای بذر ایتمدن فوت اولدقده
عرصه یی عمرو ضبط ایله ورثه سی زیدک عملنک
اجر مثلنی تامنه عمرودن شرعاً المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر لکن بر مقدار رنجنی ایله
ورثه استرضا اولنمق کرکدر

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بکر و بشر و خالدی
ترک ایتدکده مزبورلردن بالیکز عمرو و بکر عقد مزارعه
ایدوب مستقلاً مالک اولدقلری تخمنی بابالرندن منتقل
علی الشیوع اکثر متصرف اولدقلری تارلایه زرع ایدوب
شوقدر محصول حاصل اولسه بشر و خالد اول محصولدن
زید و عمرو ده مشارکته قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید عمرو ایله برعرصه یه علی الشیوع مالک ایکن اخر دیاره
کیدوب غائب اولوب لکن عرصه مزبوره زراعت
اولنمدیغی تقدیرجه زراعت ایدن عرصه مزبوره یه ضرر
و نقصان عارض اولسه عمرو اول عرصه نک کلیسنی
کندی تفعی ایچون زراعته قادر اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده عمرو اول عرصه نک کلیسنی ایکی سنه مستقلاً
زراعت ایتدکدنصکره زید اخر دیاردن کلسه زید
دخی عرصه مزبوره یی ایکی سنه مستقلاً ضبط ایدوب
زراعته قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب المساقات

زید عرصه سنی خالد ایله معامله طریقیله مدت معلومه تمامنه دک
عمرو دیرروب عمرو اول عرصه ده ملک کرد مینی غرس ایدرک

[illegible]

وفی شرط الطی... ولو انه رجلا دفع ارضه
معاملة مدة معلومة على ان يغرس العامل
فيها اغراساً وما يحصل من الثمار والاغراس
يكون بينهما فهذا يجوز ويكون الاغراس
والثمار بينهما تاتارخانيه في الفصل
الخامس من كتاب المزارعه

باغ

باغ اولدقده کردم واوزملری بینلرنده علی وجه
الانصاف مشترک اولمق اوزره شرط ایدوب عرصه ده
الشیوع اکثر اولنمیوب عمرو وجه محرر اوزره عرصه مزبوره
ملک چبوقلرینی غرس و عمل ایدوب باغ ایتدکده شرط
مزبور بنا عمرو اول باغک کردم واوزملرینک
نصفنی المق استدکده زید محرد عرصه نیم اولمغله کردمک
جمله سی بنیم اولمشدر دیوب ویرمامکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

برقاچ قریه سی طراغنده قدیمدن خودرو نابت اولان زیتون
اشجاریی قریه اهالیسی قدیمدن تیمار و تربیه ایدوب حاصل اولان
زیتونک برموجب امر ودفتر نصفنی اهالی قریه و نصف اخرینی
خاص ضابطلری الوکلمش ایکن خاص مزبور ضابطی نصفنه قناعت
ایتمیوب خلاف امر ودفتر زیاده المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

كتاب العارية

زید شو قدر اقچه سنی زوجه سی هنده ملک عاریه هبه یعنی کولی
اوزره عاریت طریقیله ساکه هبه اولدیغی حالده ویردم
القوللان دیوب بو وجهله دفع و تسلیم ایتدکدنصکره زید
اول اقچه یی هنددن طلب ایتدکده هند مجرد لفظ هبه
ذکر اولنمغله اول اقچه ملک موهوبم اولوردی بو ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروده ملک عرصه مده کندی مالکله نفسک ایچون بنا ایله
دانما بناک اوزرنده طور رسون اصلا عرصه یی بدکدن المیه لم
اکر عرصه یی برکره ترک ایتمز سم بنایه عمرو ضامن اولیم
بنا هم اولسون دیوب بعده عمرو مالندن شو قدر اقچه
صرف و نفسیچون منزل بنا ایتدکدنصکره زید عرصه یی
تفرغ ایده ی عمروی منع ایلسه عمرو بناک قیمتنی زیدده
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید بناک قیمتنی عمروده ضامن اولسه بنا مزبور
زیدک ملکی اولورمی الجواب اولور

كتاب الوديعة

[illegible]

رجل قال لرجل ابن فی ارضی هذه لنفسک
على انه اترکها فی یدک ابدا او قال الی
وقت کذا فانه لم اترکها فانا ضامن لک
ما ینفق فی بنا ویکون البناء الی فاذا وجبه
من الارض یضمن قیمته البناء والغرس ویکون
جمیع ذلک لصاحب الارض قاعدیه
فی کتاب العاریه

زید شو قدر اشیاسنی که تا نبو لره عمرک دکاننده وضع ایدوب بعده ایکیسی دخی ادرنه یه کیتدکلرنده زید عمروه اشیایی ادرنه یه کتور انده باکه تسلیم ایله دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

عمرو الحال اولان زید حفظنده اولان ولد صغیرینک مالنی صغیرک حاضنه سی اناسی هند حفظ ایچون زیره برمدت هند حفظ ایلسه لا زید اول مالی هنددن الوب بحکم الولایه حفظ ایتمک استدکده هند مالی زیدک حفظ ایچون باکه ویرمکله صغیرک لانیک ساقط اولمش اولور دیوب ویرمامکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

باب ما یضمن به المودع و ما لا

زید بر مصحف شریفی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو مصحف شریفی دکاننده کوتورب تخته سی اوزرینه قویوب مضطجعا نائم اولمغله مصحف شریف سرقه اولنوب ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید بر مغفل صندوغی عمروه ایداع و تسلیم ایدوب بعده اول صندوقی عمرودن الدقده ایچنده شو مقوله شو قدر اشیام یوغیدی دیو عمرودن طلب و دعوی ایتدکده عمرو اشیاء مزبورنک عینی ابدا صندوق ایچنده اولدیغنی بلمم دیوجک عمروه ضمان یاخود یمین لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن بکره و برخیوساکه برکورک و برقوشانه و برمشبدم بکره و برمیوب یدکره قالدی دیو دعوی ایتدکده عمرو اول قوشانی بکر ایچون سندن الوب کیدرکن اثناء طریقده بر موضعده باشمه وضع ایدوب بعده اونوتوب کتمکله کورک و قوشانه اول موضعده قالوب ضایع اولمش دیه کورک و قوشانه عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید بر حمامه واردقده بر سیم ساعتنی و بر التون خنجرینی ناظر اولان عمرو حمامدار حقیقته حفظ ایچون ایداع و

تسلیم ایدوب زید حمامه کردکدنصکره عمرو چارشویه وارمق اقتضا ایتمکله عمرو اول ساعت و خنجری بکر دلاکه حفظ ایله دیوب بکرک یدنده بلا تعد ضایع اولسه بکر عمرک امینی اولدیغی زید اول ساعت و خنجرینی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجوب** اولور

زید عمرو و بکرک بشر ... اجاره لرنده اولان اوطه ده نبالرینی وضع ایدوب ساکن اولورلر ایکن برکون مزبورلر دخی بعده واحد اوطه دن قالقوب بالیکز بشر قالدقده بشر شنالی محافظه بشره اوزرینه لازمه ایکن بشر دخی قالقوب اوطه نک قپوسنی آچیق قیوب کتمکله مزبورلرک شنالری سرقه اولنوب ضایع اولسه اول بلده ده اوطه ده شیاوار ایکن اجیق براغلمق عادت اولدیغی بشره ضمان لازم اولورمی **الجوب** اولور

زید عمرو ایله بر مدرسه ده بر اوطه ده ساکن ایکن زید کتابن اول اوطه ده وضع ایدوب بعده طشره کیدوب اوطه ده یالکز عمرو قالدقده کتابی عمروه حفظ لازم ایکن عمرو دخی اوطه نک قپوسنی اجیق براغوب طشره کتمکله کتاب ضایع اولسه اول بلده ده اوطه ده نسنه وار ایکن اجیق براغلمق عادت اولدیغی عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید بار کیرینی عمرو و بکره ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو بکر زیدک اذنسز اول بارکیری زیدک منزلنده زوجه سی هنده دفع و تسلیم ایدوب بعده زیدک مطلوب بارکیری قبض ایتمدین بارکیر هلاک اولدقده حاکم ضمان ایله حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی **الجوب** اولور

زید بر سمور کورک و شو قدر ذراع دیباسنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره اول کورک و دیبا عمرک یدنده ایکن عمرو خسته اولدقده شبو کورک و دیبا زیدکدر دیو تعیین و اعلام ایتدکدنصکره فوت اولوب بعده ورثه سی اول کورک و دیبایی قبض ایدوب بر لرنده ایکن واقع اولان حریقده کورک و دیبا محترق اولسه

عمرو ك تركه سندن ياخود ورثه سندن ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده ورثه اول كورك دوبيا خم قيدده بلا تعدٍ محترق اولدی
ديه لر تصديق اولنورلرمی الجواب اولنورلر

زيد عمروه بر كيسه ايله شو قدر اقچه سنی ايداع وتسليم ايتدكدنصكره
عمرو اول اقچه يی كيسه لر ايله باشقه اقچه سی التنه قويوب
اويوما غله اقچه سرقه اولنوب ضايع اولسه عمروه مبلغ
مزبوری ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زيد شو قدر اقچه سنی عمروه ايداع وتسليم ايتدكدنصكره
عمرو مبلغ مزبوری امينی اولان عبد ماذونی بكره حفظ
ايچون ويروب لكن بكرك يدنده مبلغ مزبور بلا تعدٍ
سرقه اولنوب ضايع اولسه عمروه مبلغ مزبوری ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

زيد عمرو وبكره ويرجيو شو قدر اقچه ويروب عمرو دخی مبلغ
مزبوری بكره كوتوره ويرجيو امينی اولان بشره ويروب
دكرنصكره مبلغ مزبور بشرك يدنده تعدی وتقصيرسز
ضايع اولسه بشره وياخود عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهاليسندن زيد استانبوله كلوب خسته اولدقده
تركه سنی ورثه سنه ايصال ايچون عمرو ذمی نصب ايدوب بعده
مصراً فوت اولمغله عمرو تركه يی قبض وثمن مثليله بيع وثمنی
حفظ اوزره ايكن ورثه بلدلرنه كيتمك بر كمسنه ايله ثمن مزبوری
بزه ارسال ايله ديو عمروه مكتوب كوندروب عمرو دخی
امينی اولان بكر ايله ارسال ايتدكده اثنای طريقده
قورتنه دن سفينه باتمغله بكر غرق اولوب مبلغ مزبور
ضايع اولسه عمرو ويا بكره ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

هند قزی زينبك كندوده وديعت اولان شو قدر
مالی قبضدن اول مجهلا فوت اولسه تركه سندن ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

بو صورتده مجهلا فوت اولمك معناسی ندر الجواب

والمودع حفظها بنفسه وعياله لانه التزم
ان يحفظها بما يحفظ به ماله وذلك والبيد
اما الحرز فداره وحانوته سواء كان ملكا او
اجاره او عاريه اما البيد فنفسه وزوجته
وزوجها وامته وعبده والاجير الخاص بالمشاهره منح في الوديعه

كشريكه عنانا وعبده المأذون لا يضمن
وعليه الفتوى شرح مجمع لابن ملك

رجل دفع لرجل الف درهم فقال له ادفعها
الى فلان بالري ثم مات الدافع فدفع
المودع المال رجل ليدفعها الى فلان بالري
فاخذ من الطريق فلا ضمان على الميت لانه
وصي الميت ولو كان الدافع حيا يضمن
المودع لانه وكيل الا ان يكون الاخر وعياله
فلا ضمان قاضيخان من الوديعه

وفي الصغرى فيه امانة فقال امانة من بدست
بهركه خواهر بوشت فبعثت على يد
ابنه فهلك في يده قال يضمن وقيل
لا يضمن لان قوله بدست خواهر معلوم
والامر عام بخلاف قوله ابعث على يد
رجل فهنا يضمن لانه مجهول فلا يصح الامر
تاتارخانيه من الرابع من الوديعه

اكر هند

اكر هند كندويده اولان امانتك حالنی بيان ايتميوب
ورثه سنك كندوده اولان امانتی بلدكلرينی بلميوب
فوت اولوب مجهلا فوت ايتمش اولور اكر ورثه هنده
صحو تنده امانتی صاحبنه رد ايتدم ديديكنی اثبات ايدرلر
ياخود هنده اولان امانت ينديكنی بيان ايدوب
هلاك اولدی ديرلرسه مجهلا فوت ايتمش اولماز

هند بلازيكنی عمروه ايداع وتسليم ايتدكده اول بلازكی
كيسه كرده حفظ ايليه ديوب عمرو دخی بلازكی كيسه ده حفظ
ايتميوب كندی لباسنی حفظ ايتديكی جوالده قويوب
حفظ اوزره ايكن عمروك تعدی وتقصيرسز بلازك جوال
ايله سرقه اولنوب ضايع اولسه زيد قوله مخالفت ايتمش
اولمغله تعدی ايتمش اولورمی ديو بلازكی عمروه تضمينه
قادر اولورمی الجواب اولماز

هندك منزلنه زينب اجنبيه مسافرت وجهی اوزره كلوب
بعده هند منزلنك قپوسنی قپايوب كليدلنوب زينب
ايله معا حمامه كيتدكدنصكره حمامده زينب هنده كورنمكم ديو حمام بوبحجم
منزلكده قالمش قپو كليدينك انحتاريني ويرده ابو بم
اليم ديدكده هند دخی انحتاری زينبه ويروب زينب
منزلی اچوب كورك ديو بحجه سنی الوب بعده قپوی كليد
لنوب انحتاری هنده تسليم ايتدكدنصكره هند منزلنه
كلوب زيدك كندويه ايداع وتسليم واو منزلده حفظ
ايلديكی بر مجوهر قوشاق وبر التون كوپه يی بولميوب
ضايع اولمش اولسه مجرد وجه محرر اوزره انحتاريني
زينبه ويرمكله اول قوشاق وكوپه يی هنده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

زيد بر قصبه اهاليسندن عمروه باركيرينی منزلنك قپوسنك
حلقه سنه باغلايوب ايچرو كيروب باركيری كورمز اولدقدنصكره
باركير ضايع اولسه زيد باركيرينی عمروه تضمينه
قادر اولورمی الجواب اولور

جكرجی بكلرندن زيد اباقلری قيمتلو رايله مقيد اولان
شو قدر قوللرينی جكه بربده وارديا لی اولان عمروه

غاب من منزله فقال لاجنبي لي في منزلك
شيء واخذ منه المفتاح فلما رجع المودع
الى جنبه لم يجد الوديعه لم يضمن اذ دفع
المفتاح الى الاجنبي لا يصير جاعلا البيت
في يده فصولين في ٢٢

وفي المحيط ربط الدابة على باب داره وذهبها
ان كانت يراها لم يضمن والا ضمن قال وهذا
في الامصار واما في القرى فلا يضمن لانه
المعروف في القرى جلوس النسوة على باب
دور هن فحفظ بالعلى جار هن فلا يكونه
مضيعا ولا كذلك الامصار ضمانات
فضلية فني يضمن المودع

والمودع لو فتح باب نقض او حل فيه فم ضمن
وفاقا ونفقت ادلا لانزاله الحفظ فصولين
ثم فتاة السبب الدالة ف ٢٢

المودع لو فتح باب نقض او حل فيه فن
ضمن وفاقا ونفقت ادلا لانزاله لانه لو
دل على الوديعة ضمن نور العين

ابداع وتسليم ايتدكدنصكره عمرو زيدك اذنسز اول
قوللردن بعضيسنك نيمورلرين چيقاروب بعده نيمورلري
چيقان قوللر اباق ايدوب ضايع اولسه لر عمروه اول
اباق ايدن قوللري ضمان لازم اولورمي

الجواب اولور

زيد عمرودن وديعه الديغي شوقدر اقچه يي عمروك اذنسز
امرقاضي بوغيكن عمروك زوجه سي هندك نفقه سنه صرف
ايلسه عمرو راضي اولمیوب مبلغ مزبوري زيده تضمينه
قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد عمروك كندوده وديعت اولان شوقدر اقچه سني
بكره ابداع وتسليم ايدوب بعده عمروه اعلام ايتدكده
عمرو زيدك بكره ايداعني تجويز اولمغله زيد عمرودن مبلغ
مزبوري بكردن قبضه توكيل ايدوب عمرو دخي مبلغ مزبورك
برمقدارين بكردن الوب ما عداسني الماديين بكر اجلسلا
فوت اولمغله عمرو ما عداي بكر تركه سندن تضمين ايتميوب
زيده تضمينه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد شوقدر رشياسني بيعه عمرويي توكيل ايدوب عمرو دخي
ثمن مثلله اخره بيع وتسليم وقبض ثمن ايدوب بعده
ثمن مزبوري اماسندن كندو ايله برحجره ده ساكن
اولوب امين اولان بكره حفظ ايچون ويردكده
بكر ثمني الوب غائب اولسه زيد ثمن مزبوري عمروه
تضمينه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

بوصورتده عمرو وجه محررا وزره ثمن مزبوري امين اولان
بكره حفظ ايچون ويروب بكر دخي الوب غائب اولمغين
ديوب زيد ثمني يدكده در ديسه عمرو اوزرينه رد وضمان
لازم اولماديغنه يمين ايدرجك زيدك مطالبه سندن
خلاص اولورمي **الجواب** اولور

فصل في الاختلاف لواقع بين المودع والمودع

زيد برقره قهوه سني عمروه ايداع ايدوب فلان دياره
اولان بكره كوتوروب ويرديو امر ايدوب لكن عمرو اول
دياره كيدوب مالكه اول قهوه يي امين اولوب شركت

عنان ايله شريكي بشر ايله بكره ارسال ايتدكدنصكره زيد
عمرودن اول قهوه يد كمده در ديو دعوي ايتدكده عمرو
بشر ايله بكره كوندردم ديوب بشر اول مجلسده عمرويي
تكذيب ايلسه عمرو اوزرينه رد وضمان لازم اولماديغنه
يمين ايدرجك زيدك مطالبه سندن خلاص اولورمي

الجواب اولور

بوصورتده زيد عمرو ايله قاضي يه مرافعه اولدقلرنده قاضي
بشرك مجرد بنم له كوندردي ديمسيله عمروه ضمان لازم
كلور ديو عمروه يمين تكليف ايتميوب عمروك اوزرينه
رد وضمان ايله حكم ايلسه حكمي نافذ اولورمي

الجواب اولماز

زيد متوفانك ورثه سي عمرودن زيد حياتنده شوقدر رقيقه
جوهريني شوقدر غروشه سكا بيع وتسليم ايتمشيدي ثمنني
ويرديو دعوي ايتدكلرنده عمرو زيد اول جوهري بانكه ايداع
وتسليم ايدوب بعده تعدي وتقصيرسز ضايع اولمشيدي
ديوب اوزرينه رد وضمان لازم اولماديغنه يمين ايدوب
ورثه مدعالرينه اقامت بينه ايده مسه لر قول مجرديله
عمرودن ثمنه المغه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

زيد متوفانك ورثه سي عمروده برمعتمد كمسنه يه ويروب زيد
ايچون الحاج ايتديرديو شوقدر اقچه ويروب بعده عمرو
فوت اولدقده زيد متوفانك ورثه سي عمرو متوفانك
ورثه سندن عمرو مبلغ مزبور ايله زيد ايچون الحاج اجر
ايتديرميوب بغيرحق كندي مصارفنه صرف ايله استهلاك
ايتمشيدي تركه سندن ضامن اولسون ديو دعوي ايتدكلرنده
ورثه عمرو حياتنده مبلغ مزبوري برمعتمد رجله ويروب
زيد ايچون الحاج ايتدردم ديمشيدي ديوب عمرودن
بوكلام مسموع اولديغي وجه شرعي اوزره ثابت اولمغله
ورثه عمروك مبلغ مزبور ايله زيد ايچون الحاج ايتدردم ديدكني
بلمدكلرينه يمينلريله تصديق اولنورلرمي

الجواب اولنورلر

في مسائل شتى في الوديعة

فيحفظها بنفسه وبمن في عياله ونعني بمن في
عيالها يعني ان المراد بمن في عياله من هو
ساكن معه لا من تجب عليه نفقته
حتى لو دفعت المراءة الوديعة الى زوجها
ان كان معها لا تضمن وقيل مع النفقة
ودفعته قال بعض المشايخ من في عياله من هو
الذي يسكن معه وتجب نفقته عليه
كغلامه وامرأته وولده الصغير اذا كان يعقل
الحفظ واجيره الخاص مشاهرة لا مياومة اذا كان
ساكنا معه شرح مجمع لابن الملك
من النفقة

وله حفظها اي الوديعة بنفسه او امينه
لم يقبل وعياله لانه الدفع الى العيال
انما يجوز بشرط تحقيق الامانة وعنه
تحفظها لا حاجة الى كونه عيالا قال في الخيرة
ولو دفعها الى امين من امنائه وليس في
عياله يجوز وعليه الفتوى من الاصلاح
للايضاح من الوديعة

واختاره صاحب النهاية تبعا لغيره عدم
الاشتراط وقال وعليه الفتوى حتى جوز
الدفع الى وكيله وامين من امنائه وليس
في عياله او شريكه مفاوضة او عنانا
بحر الرائق من الوديعة

المقبوض في يد الوكيل بجهة التوكيل بالبيع
والشراء وقبض الدين والعين و
قضاء الدين امانة لانه بمنزلة الوديعة
لان يده يد نيابة عن الموكل بمنزلة يد
المودع فيضمن بما يضمن الودائع ويبرأ
بما يبرأ به فيها ويكون القول قوله في دفع الضمان
عن نفسه في مصرف حكم الوكالة
من البدايع

قال ربها او دفع الى فلان فقال المودع دفعتها اليه وقال ذلك الرجل لم يدفعها
اليه وقال ربها لم يدفعها اليه فالقول في براءة نفسه له لا في حق الايجاب
على المودع اليه فضوليين في طلب الوديعة ورد ما من الفصل
الثالث والثلاثين
عثمان

مات وقال ورثته رددتها في حياته فلو سمع
من المودع رددتها صدق الورثة ببينتهم
علي علمهم فلو لم يسمع منه لا يصدقون مضمونه
في ضمانة المودع في الفصل الثالث
والثلاثين

ولو قال ربها مات مجهولا او قال ورثة المودع
كانت قائمة ومعروفة ثم هلكت بعد
موته صدقوا ربها هو الصحيح اذ الوديعة صارت
دينا في الظاهر في التركة فلا يصدق الورثة
ولو قال ورثته ردها في حياته او تلفت
في حياته لم يصدق بلا بينة رودها تقبل
او التالف بينة كتابت بعيانه مصونه
في ضمانة المودع ٢٢

زید بر مصحف شریفی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره
زید اخر دیاره کیدوب بعده اول مصحفی بکر عمرودن
تغلب الوب عمرو اول مصحفی بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمروی بکره ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره زید اخر
دیاره کیدوب غایب اولدقده بکر حاکم امریله عمروی
کندی مالندن بر مدت انفاق ایتسه زید کلدکده بکر
نفقه بهاسنی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمروی بکره ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره زید
اخر دیاره کیدوب غایب اولدقده حاکمله عمروی ایجار ایدوب
اجرتیله عمروی انفاق یاخود ثمن مثلیله بیع ایدوب
ثمننی زید ایچون حفظ قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر بارکیر بینی حاجی اولان عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن
صکره برقاچ کون مرور ینده زید غایب اولوب مکانی
معلوم اولمسه عمرو بارکیری امر حاکمله ثمن مثلنه بیع
ایدوب ثمنی زید ایچون حفظ قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک بکر یدنده ودیعت اولان شوقدر ریالنیاسنی
قبضه عمرو بنی توکیل ایتدی دیو بکردن دعوی ایتدکده
بکر زیدی تصدیق ایله مجرد تصدیق ایتمکله اشیاء
مرقومه بی زیده دفع ایله دیو بکره جبر اولنورمی
الجواب اولنماز

زید شوقدر ریالنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکده
زید اخر دیاره کیدوب غایب اولدقده اشیاء مرقومه
فاسد اولمق مظنه اولدقلری رای حاکمله ثمن مثللریله بیع
و ثمنلرین حفظه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الرهن

زید ملک منزلنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن
و تسلیم ایتدکدنصکره التی ای تمامنه دک مؤجلا رهن
ایله رهن مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید هندعمرودن شوقدر اقچه قرض الدقدنصکره علی

الشتراک مالک اولدقلری منزلی مبلغ مزبور مقابله سنده
عمروه رهن واحد ایله رهن و تسلیم ایلدکلرندهصکره زید
دین مزبوردن کندی حصه سنی عمروه ادا ایله زید منزلدن
حصه سنی عمرودن المق استدکده عمرو هندک دخی اداء دین
ایدنجه منزلی ویرمیوب امساکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه معامله طریقیله شوقدر اقچه ویردکده ملک منزلنی
مبلغ مزبور مقابله سنده زیده رهن و تسلیم ایلسه رهن
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید شوقدر ریالنیاسنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم
ایتدکدنصکره زید عمروی دین مزبور ایله بکره که اوزرینه
حواله ایدوب بکر دخی حواله یی قبول ایلسه حالا عمرو مبلغ
مزبوری بکردن المدین رهن مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید تحتنده ملک منزلنی عمرودن قرض الدیغی شوقدر
اقچه دین مقابله سنده عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره
عمرو منزل مزبوری زیدک اذنیله بکردن قرض الدیغی
شوقدر اقچه مقابله سنده بکره رهن و تسلیم ایلسه منزل
مزبوری عمروده رهن اولمقدن چیقمش
اولورمی الجواب اولور

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملک اولان منزلک بناسنی
عمرو دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایلسه صحیح اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زید اداء دین ایتمدین منزل مزبور عمروک یدنده ایکن
دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه حالا عمرو
منزلک بناسی بیع اولنوب ثمنندن دینینی استیفا ایتدکدن
صکره مابقیسنی سائر غرما بینلرنده قسمت اولنسون
دیرکن سائر غرما راضی اولمیوب جمله ثمنی قسمت غرماده
ادخال ایدرر دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولماز لر

زید تحتنده قیمتی دائنی عمروده اولان دینینه مساوی ملک
منفا زین عمروده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره زید دیونی ترکه سندن

المغصوب الثالث انه یکون مضمونا بغیره ... مضمونه بنفسه کالمغصوب
تصحیح قدوری ... فی الرهن

الاشتراک

ازبرا اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک سائر وارثلری اول
عقاره مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده عمرو اول عقاری زیددن رهن الدقدنصکره اول
عقاره کندی مالیله تعمیر اینیه احداث ایدوب تعمیر اتمکله
عقارک قیمتی دین مزبوردن زیاده اولسه حالا زیدک سائر
وارثلری اول عقاری بیع ایتدیروب عقارک قیمتندن زیدک
تعمیریله دین مزبوردن زیاده اولان مقداری قسمت ...
ادخال ایدررده بکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید شونقدر ریالسنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم
ایتدکدنصکره عمرو اذن زید ... ایله گیدر اولدقده اشیا مزبوره نک
زوجه سی هنده دیرودیکنه حالا زید هنده دینی ال
اشیا مزبوره یی بالکه دیر دیدکده هند امتناع ایلسه
هنده جبرا اولنورمی الجواب اولنماز

زید صحتنده ملک منزلی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن
وتسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده هند منزل مزبورک
واغلبه سنده مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم منزل مزبورک
واغلبه سنی عمرودن السه زیدک ورثه سی رهن مزبور باطل
اولور دیو دین مزبوردن خارجیه اصابت ایدن مقداری
عمروه ادا اولنمادین خارجیه یی عمرودن الماغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملک منزلی دائنی عمروه شونقدر اقچه دینی مقابله سنده رهن
وتسلیم ایتدکده فلان زمانه دک ادا دین ایدمزسم
بکر وکیلم اولوب منزلی بیع وادا دین ایلسون دیو بکری
توکیل ایدوب بکر دخی وکالتی قبول ایتدکدنصکره اول
زمان مرور ایدوب ادا دین ایتمدین زید وعمرو متعاقبا
فوت اولسه لر حالا عمروک ورثه سی بکره منزل مزبوری
ثمن مثلیله بیع ایدوب دینی ایفا ایله دیدکلرنده زیدک
ورثه سی زید وعمرو فوت اولمغله بکر وکالتندن منعزل
اولمشدر دیو بکری بیع وایفا دیندن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

ما قول شیخ الاسلام حلال مشکلات الانام فی جماعة من الیهود

الاجل فی الرهن لانه حکمه حبس مستدام وفی الدین ... فی باب ما یصح الرهن

رهن ثوبا قیمته خمسة وقضی دینا عشرة وقال یکون الرهن بما بقی ... السغر فهو رهن بالخمسة حتی لو هلک یرجع علیه الراهن بدینارین
... فی باب حکم الرهن عند هلاکه

استقرضوا من عمرو مبلغا کذا وقبضوا ذلک ثم وضعوا
کتبا عند عمرو رهنا للمبلغ المذکور ومضی علی ذلک
مدة فهل لعمرو ان یبیع الکتب المرهونة باذن الراهنین المزبورین
واستیفاء دینه من ثمن الکتب المرقومة ام لا افتونا
ماجورین الجواب نعم له البیع والاستیفاء

هند عمرودن قرض الربعی شونقدر اقچه مقابله سنده قیمتی مبلغ
مزبوردن ازید اولان بر الجولی سربوشنی عمروه رهن وتسلیم
ایتدکدنصکره هند مبلغ مزبوری عمروه ادا ایتمکله عمرو ایله فسخ رهن
ایدوب سربوشنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو تسلیمی
ممکن ایکن ویرمیوب هندک اذنسز الیقویدقدنصکره
سربوش عمروک یدنده ضایع اولسه هند سربوشی عمروه
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن قرض شونقدر اقچه طلب ایدوب عمرو دخی ویرجک
اولدقده زید بکر ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلک
حصه شایعه سنی اول اقچه مقابله سنده عمروه رهن وتسلیم
ایدوب بعده مبلغ مزبوری عمرودن اخذ وقبض ایتدکدن
صکره زید قبل الفک دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده
فوت اولسه عمرو منزل مزبوردن زیدک حصه سی بیع اولنوب
ثمنندن دینمی استیفا ایتدکدنصکره ماعدای سائر غرما
بینلرنده قسمت اولنسون دیرکن غرما راضیلر
اولمیوب جمله ثمنی قسمت غرمایه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

فصل فی تصرف الراهن والحاکم فی الرهن

زید ملک منزلنک حدودنده بر مقدار عرصه ایله بر ...
اوطه یی افراز ایدوب دائنی عمروه دینی مقابله سنده
رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید منزل مزبورک جمله سنی
اخر دائنی بکره عمروک اذنسز رهن وتسلیم ایتدکده
اگر بر سنه یه دک ادا دین ایتمزسم بشر منزلی بیع وادا
دین ایلسون دیو بشری توکیل بشر دخی وکالتی قبول ایدوب
زید اخر دیاره گیتدکدنصکره بر سنه مرور ایدوب زید
گلمیوب ادا دین ایتمامکله بشر منزل مزبوری ثمن مثلیله

الاصل فیه ان الشیوع یمنع صحة الرهن
وکذلک الشیوع الطاری عنایه
فی اول کتاب الرهن

ولو رهنه رهنا فاسدا فقبضه کذا فی قرضه
فانفقه المستقرض حبس المرتهن الرهن
ویهلک بالدین کالجائز او یکون اولی به
بعدم الرهن بخلاف ما لو کان الدین
قبل الرهن لم یجب به لانه غیر مقابل
عنایه فی اول الرهن

بلغ

بیع ایدوب عمرو دخی واقف اولدقده کندویه رهن اولان
مقداردن بیعی تجیز اوسه بیع مزبور نافذ اولورمی
الجواب اولور

زید ملکی منزلنی عمروه شو قدر غروش دین مقابله سنده
رهن وتسلیم ایتدکده زید سنه تمامنه دکن اداء دین
ایتمزسه بکر منزلی بیع ایدوب ثمنی ایله دینی ادا ایلسون
دیو بکری توکیل و بکر دخی وکالتی قبول ایدوب زید
اخر دیاره کیتدکدن صکره ایکی سنه مرور ایدوب کلمیوب
اداء دین ایتمامکله عمرو منزلی بیع ایله دیو بکری
حاکمه کتوروب حاکم حبس وتضییق ایتدکده عناد ایله بیع
ایتمامسه حاکم منزل مزبوری ثمن مثلیله بیع ایدوب اداء
دینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی رهن المستعار

زید هنده دنی شو قدر ریال استعاره ایدوب دائنی عمروه
هندک اذنیله رهن وتسلیم ایلسه هند الشیا یی رهندن
تخلیص ایدوب بکا تسلیم ایله دیو زیدی مؤاخذه یه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن شو قدر ریال عاریت الوب اذنیله دائنی
بکره شو قدر اقچه دین مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدن
صکره زید اداء دیندن عاجز اولمغله عمرو دین مزبوری
کندی مالندن ادا ایدوب فک رهن ایله الشیاء
مزبوره نک قیمتلرندن بیندن اولمیجق دین مزبوری زیدن
زیده رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن شو قدر الشیا استعاره ایدوب بکره
یوز غروش دینم مقابله سنده بکره رهن ایدرم دیدکده
عمرو دخی الشیاسنی وجه مشروح اوزره رهن ایتمکیچون
اعاره وتسلیم ایتدکدن صکره زید الشیایی عمرونک اذنسز
بشره اولان سکسان غروش دین مقابله سنده
رهن وتسلیم ایلسه عمرو بحیر اولمیوب الشیاسنی بشرک
حضورنده بشردن الماغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمرونک

زید عمرونک بر متاعنی رهن ایتمکیچون استعاره ایدوب
شو قدر اقچه یه بکره رهن وتسلیمدن صکره اول متاع
بکرک یدنده ضایع اولسه متاعک قیمتی رهنه مساوی
اولمغله دین مزبور ساقط اولوب عمرو متاعک قیمتنی
زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

باب فی هلاک الرهن

هند قیمتی دینه مساوی اولان بر زمرد کوپه سنی دائنی عمروه شو قدر
اقچه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدن صکره عمرو کوپه یی
منزلنده حفظ اوزره ایکن هند دینی ادا ایدوب لکن عمرو
کوپه یی عنده رد ایتمدین حریق ظهور ایدوب عمرونک منزلی
محترق اولمغله کوپه دخی عمرونک تعدی وتقصیری اولمقسزین ضایع اولسه
هند مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

هند زینبدن استقراض وقبض ایتدیکی یوز غروش مقابله سنده
ملکی منزلنی زینبه رهن وتسلیم ایدوب بعده هند تکرار
زینبدن برسنه تمامنه دکن اون بش غروش استیجار وقبض
ایدوب منزل هندک یدنده حریقده محترق اولوب بعده
زینب یوز غروشنی هنددن طلب ایتدکده هند رهن
اولان منزل محترق اولمغله دین ساقط اولدی دیو زینبی
مانعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند شو قدر اقچه قیمتلو جلبسنی عمروه کندویه اولقدر اقچه
قرض ویرمک ایچون رهن وتسلیم ایدوب بعده مبلغ
مزبوری عمرودن المادین اول جلبی عمرونک یدنده تعدی
وتقصیری اولمقسزین ضایع اولسه هند عمرودن اولقدر اقچه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن قرض الدیغی یکرمی غروش مقابله سنده اوتوز
غروش قیمتلو برسیم کوزدان و برسیم کلابدانی عمروه
رهن وتسلیم ایدوب بعده واقع اولان حریقده عمرونک
منزلی محترق اولدقده عمرو اول کوزدان وکلابدانی
حقیقتده مغبون یا نغله الحجه یکرمی غروشلق کمش قالسه
دین مزبوردن نه مقداری ساقط اولور **الجواب** ثلثی ساقط اولور

لا یجوز اجارة الرهن من الراهن ولا من المرتهن
ولا من الاجنبی فانه اوجر خرج من کونه رهنا
حاوی القدسی من الرهن

ولو استعمل الراهن الرهن وهلک فی حالة
الاستعمال لم یسقط الدین لانه لم یبق القبض
بجهة الرهن فلم یکن مستوفیا للدین بالهلاک
من الرهن محیط رضوی فی باب
تصرفات المرتهن من الرهن
فی کتاب الرهن

ولو هلک الرهن فی حالة استعمال احدهما
باذن الآخر هلک بغیر شیء وحده سرخسی
فی باب تصرفات الراهن والمرتهن
فی الرهن

لو رهن فروا قیمته اربعون بعشرة فاکله
السوس فصارت قیمته عشرة بحکم الراهن
بدر یمینین الصفف وسقط عنه اربع
الدین لان کل الدین وقد بقی من الفرو ربعه
فیبقی ایضا من الدین ربعه بزازیه
من الفصل الثالث من الرهن

ولو استعار لیرهنه عند فلان بعینه
فرهنه عند غیره او استعار لیرهنه بالکوفة
فرهنه بالبصرة فللمعیر ان یضمن
منح الغفار من الفصل الثالث

زید عمرودن صحتنده قرض الدیغی شو قدر اقچه دینی مقابلهسنده عمروه مرض موتنده شو قدر ریالهلق اشیاسنی رهن و تسلیم ایتدکدنصکره قبل الفک دیونی ترکهسنه مستغرق اوله رق عمرو فوت اوله زیدک سائر دائنلری اشیاء مرقومه یی قسمت غرماده ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید بنا[سنک] قیمتی یوز غروشدن ازید بر وقف بناسی ملک منزلک بناسنی عمروه رهن ویروب بعده عمرودن مقابلهسنده یوز غروش دینی اخذ و تسلیم ایتدکدنصکره منزل مزبور بقضاء الله تعالی حریقده بالکلیه محترق اولسه دین مزبور ساقط اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو منزل مرقوم محترق اولمازدن مقدم دین مزبورک شو مقدارینی زیددن المش اولسه حالا زید مقدار مذکوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید هنددن قرض الدیغی اقچه مقابلهسنده ملک منزلنی رهن ایدوب لکن تسلیم و قبض بولنمدین منزل بامر الله تعالی زیدک یدنده محترق اولسه دین مذکور زیددن ساقط اولورمی الجواب اولماز

زید اون بش غروش ویردیکی عمروه اون بش غروش قیمتلو بر یوزکی ایله اون بش غروش قیمتلو بر اکولی سربوشنی مبلغ مزبور مقابلهسنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره یوزک عمروک یدنده تعدی و تقصیرسز ضایع اولوب دین مزبورک نصفی ساقط اولمش ایکن عمرو سربوشنی زیده ویروب اون بش غروشی تماما زیددن المش اولسه زید مبلغ مزبورک نصفنی عمرودن استردادیه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک بکره ذمتنده قرضندن اولان شو قدر اقچه حقنه بکرک امریله کفیل اولدقدنصکره زید قیمتی دین مسـاوی اولان ملک منزلنی مبلغ مزبور مقابلهسنده عمروه رهن و تسلیم ایدوب بعده منزل مزبور عمروک یدنده محترق اولمغله دین مزبور ساقط اولسه زید مبلغ مزبور ایله بکره مراجعته قادر اولورمی الجواب اولور

کل ما هو للرهن الصحیح فاذا رهنه رهنا فاسدا فهلک فی ید المرتهن یهلک بالاقل من قیمته ومن الدین

شرح منظومه لابن الشحنه

رهن المشاع فاسد یتعلق به الضمان اذا قبض

منح فی الرهن

عینی

زید بر دفعه جاریهسی هندی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابلهسنده رهن و تسلیم ایتدکده عمرو صغیر اوغلی بکره بر مدت ارضاع ایتدرسه دین مزبوردن نسنه ساقط اولورمی الجواب اولماز

هند طقوز یوز غروش قیمتلو الخولی جبهسنی التمش غروش دینی مقابلهسنده رهن و تسلیم ایتدکده زینب دوکونه کیتدکده جبه یی کیمک دیو امر ایدوب بعده زینب دوکونه کیتدکده جبه یی ارقهسندن چیقاروب صندوقه الجنه وضع ایدوب حفظ اوزره ایکن واقع اولان حریقده صندوقده جبه محترق اولوب ضایع اولسه هنددن دین مزبور ساقط اولورمی الجواب اولور

فصل فی الاختلاف بین الراهن والمرتهن

زید بر سموری کرکنی عمروه اولان شو قدر اقچه دینی مقابلهسنده عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره زید ادای دین ایدوب عمرو کورکی زیده تسلیم ایتدکده زید بنم رهن ایتدیکم بو کورک دکل دیو رجوع عمرو دخی بودر دیو عمرو ایله بینلرنده تصادق اولنسهلر الجواب اولنور

زید اوچیوز غروش قیمتلو شو قدر متاعنی عمروه یوز سکسان غروش دینی مقابلهسنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو من غیر ضرورة اول متاعی بکره ایداع ایدرک اولدقده بشر حاله زیدک اذنسز بکره ویروب بعد المفارقه متاع بکر و بشرک بینلرنده ضایع اولسه دین مزبور ساقط اولوب متاعک قیمتندن زیاده اولان یوز یکرمی غروشه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو اول متاعی بکر و بشردن طلب ایتدکده بشر بن بکره ویردم دیوب بکر الماددم دیو انکار ایتدکده عمرو بشری تصدیق ایدوب بکری تکذیب ایتمکله بکره یمین ویرورسه بکر و بشر عمروک مطالبهسندن خلاص اولورلرمی الجواب اولورلر

هند قیمتی دینندن ازید اولان بر قوشاغنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابلهسنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره هند

وان اختلف الراهن والمرتهن فقال الراهن هلک فی یدک وقال المرتهن قبضته منی بعد الرهن وهلک فی یدک فالقول قول الراهن فان اقاما البینة فالبینة بینة الراهن ایضا ویصیر المرتهن ضامنا تاتارخانیه فی الفصل التاسع من کتاب الرهن

اذا دفع رجل الی رجل مالا لیدفعه الی رجل فذکر انه قد دفعه الیه فکذبه فی ذلک الامر والمأمور له بالمال فالقول الذی یدعی الدفع الی المأمور له براءة نفسه عن الضمان والقول قول المأمور لانه لم یقبض ولا یسقط دینه عن الامر ولا یجب الیمین علیهما جمیعا وانما یجب علی احدهما لانه لابد للامر من تصدیق احدهما وتکذیب الآخر فیجب الیمین له علی الذی صدق فان صدق المأمور بالدفع فانه یحلف الآخر بالله ما قبض فان حلف لم یسقط عن الامر دینه وان صدق الآخر انه لم یقبضه وکذب المأمور فانه یحلف المأمور خاصة بالله لقد دفعه الیه فان حلف برئ وان نکل لزمه ما دفع الیه

تاتارخانیه

من منقولات کتاب الوکاله وکذا فی کاله

شرح الطحاوی

هند عمرودن بش یوز رهن قبولی اقچه مزبوره‌یی بیع وتسلیم
ایله استهلاک ایدوب حتی وجه محرر اوزره استهلاکی
اقرارده ایتمشیکن قیمتندن دین مقداری بیدری زیاده
ضامن اولمق دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدوب
عمرو دخی بر اول قوشاغی بعد القبض ساکره ردوتسلیم
ایدوب قوشاق یدکده ضایع اولدی دیو دعوی واقامت
بینه ایله قبضینک بینه‌سی اولی در

الجواب هندک

بو صورتده اول قوشاغک قیمتندن دین مقداریله
دین ساقط اولوب قیمتندن دیندن زیاده‌یی عمروه
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمرو دایننی بکره رهن وتسلیم ایله عمرو دکی نفقه
وکسوه‌سی زید وبکردن قنقیسنه لازم اولور الجواب زیده

باب فی احکام الاستغلال

زید بیک غروش قیمتلو ملک منزلنی دایننی عمروه بیک غروش
دینی مقابله‌سنده بطریق الاستغلال بیع وتسلیم وبرسنه
تمامنه دک بعد التخلیه شوقدر اقچه‌یه استیجار وقبض ایدوب
یدنده ایکن حریق واقع اولوب بلا تعد منزل محترق اولمغله
منزلک قیمتنه شوقدر غروش نقصان ترتب ایلسه دیندن
اول نقصان مقداری ساقط اولورمی

الجواب اولور

زید بناسنک ونیجنی بوزغروشدن ازید بری وقف وبناسی
ملک منزلک بناسنی بوزغروشی دایننی مقابله‌سنده
بطریق الاستغلال بیع وتسلیم ایتدکدنصکره برسنه
تمامنه دک بعد التخلیه شوقدر اقچه‌یه استیجار وقبض
ایدوب بعده منزل مزبور بقضاء الله تعالی حریقده
بالکلیه محترق اولسه دین مزبور ساقط
اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی دایننی عمروه دینی مقابله‌سنده استغلال
طریقیله بیع ایدوب بعده منزلی عمرودن برسنه
تمامنه دک شوقدر اقچه‌یه استیجار وسنه تمامنه دک

ان اقام المرتهن البینة علی اقرار الراهن
بالرهن والتسلیم تحکم بصحة الرهن و دعوی
ت والرهن لا تقبل جواهر الفتاوی
فی الرهن

اذا ادعی المرتهن مع القبض تقبل بینة
علیهما سواء شهد الشهود علی معاینة
القبض او علی اقرار الراهن به عند الامام
اخو وهو قولهما بزازیه فی الحادی عشر
من الرهن

شوقدر

شوقدر اقچه‌یه استیجاروسنه تمامنه دک ضبط ایتدکدن
صکره عمرو زیددن اجر مسمایی طلب ایتدکده زید بن
منزلی ساکه تخلیه وتسلیم ایتمدیکن استیجار ایتمشیدم
اویله اولیجق اجرت لازمه اولمز دیو دعوی ایتدکده
عمرو زیده بن منزلی بکا تخلیه وتسلیم ایتدکی قبض
ایتدکدنصکره استیجار ایدوب حتی وجه محرر اوزره اقرار
ایدوب حجت دخی ویرمشیدک دیو تقریر مدعاسنه مطابق
بر حجت ابراز ایتدکده زید وجه محرر اوزره اقرار ایدوب
حجت ویردیکنه معترف ایکن عمروه کاذبا اقرار ایتمشیم
تسلیم وقبضنی اثبات ایله والا اجر مسمایی ویرمم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید عمروه اقرارنده بوزنده کاذب اولمادیغنه
یمین ویردرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بری مقاطعه‌لو وقف دکردی ملک باغنی هنددن قرض
الدیغی شوقدر اقچه مقابله‌سنده رهن ایتدکده زید اول کردی
هنددن استیجار وبرمدت ضبط واجاره تمامنه هنده
شوقدر اقچه ویرسه زید مبلغ مزبوری اصلنه حسابه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی دایننی عمروه شوقدر اقچه دینی مقابله‌سنده
بطریق الاستغلال بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو اول منزلی
سنه‌ده شوقدر اقچه‌یه زیده ایجار ایدوب لکن منزلی
زیده تسلیم ایتمیوب برقاچ سنه کندی ساکن اولسه عمرو
اول سنه‌لرک اجرتنی تمامنه زیددن نصفنه الماغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو برسنه‌لک اجرتنی تمامنه زیددن شوقدر
اقچه المش اولسه زید مبلغ مزبوری اصل دینه طوتمغه قادر
اولورمی الجواب اولور

فی الاستغلال المتعلق بمال الوقف

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن عمروه شوقدر
اقچه قرض ویردکده عمرو ملک منزلنی مبلغ مزبور مقابله‌سنده
زیده استغلال طریقیله بیع ایدوب بعده منزلی زیددن

برسنه نما منه دكن شو قدر اقچه به استبجار ورسنه نما منه دكن
ضبط ايتدكدنصكره زيد اجر مسماى عمرودن طلب ايتدكده
عمرو بر ساكه منزلى تسليم ايتمدين استيجار ايتمشيدم ديو دعوى
و زيد دخى بعد التخليه والتسليم استيجار ايدوب بو وجه اوزره
اقرار دخى ايتمشيدك ديو دعوى وعمرو بالكليه انكار ايلسه
زيد عمرونك اقرار شرعيسنه اقامت بينه ايدمجك عمرودن
دفع ايدوب مسماى تماما المغه قادر اولورمى

الجواب اولور

زيد بر دكان متولسى عمرودن مال وقفدن الديغى بشيوز
غروش مقابله سنده ايكيوز غروش قيمتلو بر ملك
دكاننى بطريق الاستغلال عمروه بيع وبعد التخليه والتقابض
اجرت معينه ايله مدت معلومه نما منه دكنه عمرودن
استيجار ايدوب بر مدت ايكى اول دكان حريقده محترق
اولوب الحق بوزغروش قيمتلو عرصه ونقضى قالوب
مبلغ مزبوردن بوز غروش ساقط اولمغله زيد باقى درت
يوز غروشى عمروه ويروب اول عرصه ونقضى فك ايله تخليص
مراد ايتدكده عمرو بشيوز غروشى تماما ويرمدكجه ويرمم ديمكه
قادر اولورمى الجواب اولماز

كتاب الغصب باب فى ضمان الغاصب وعدم ضمانه
زيد عمرونك ملك منزلنى تغلبا هدم ايدوب بعده نقضنى
استهلاك ايتمدين ~~ايتدكدنصكره~~ قبل الضمان فوت اولغله عمرو منزل
مزبورك نقضنى زيدك ورثه سنه رد ايدوب بناء مهدومك
مبنيا قيمتنى باخود نقض مزبورى امساك ايدوب بنانك
مبنيا قيمتندن نقض مزبورك قيمتنى رفع ايدوب ما
عداسنى زيدك تركه سندن تضمينه قادر اولورمى

الجواب اولور

زيد عمرونك شو قدر راس كچيلرينى تغلبا اخذ ايدوب
اول كچيلرك بر مدت سود لرينى اكل وبر نده كچيلردن
فروع حاصل اولدقدنصكره عمرو كچيلرينى الدقده فرعلرينى
دخى زيددن الوب اكل اولنان سود لرينى زيده تضمينه
قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرونك فهاوكوزينك موبير وغنى برمقدارينى تغلبا قطع ايدوب
دوشورسه عمرو اول اوكوزك نقصانه قيمتنى زيده تضمينه قادر اولورمى
الجواب اولور
زيد عمرونك

وزوائد الغصب وعادة متصلة كالسمن والجمال او منفصلة كالولد واللبن والثمر لا يضمن الا بهلاك وبضمن الاستهلاك
قهستانى

زيد عمرونك اذنسز عمرونك آتنه بنوب كيدركن اياغى قريلوب
عمل مانده اولسه عمرو اول اتى زيده ويروب قيمتنى زيده تضمينه
قادر اولورمى الجواب اولور

زيد فوت اولوب اوغللرى عمرو وبكرى ترك ايتدكده عمرو قبل
القسمه تركه دن شو قدر اقچه بى بكرك اذنسز اخذ ومبلغ
مزبور ايله نفسيچون بر جاموس اشترا ايدوب بعده مبلغ
مزبوردن بكرك حصه سنى حكم قاضى ايله شرعا بكره ضامن
اولدقدنصكره اول جاموسدن فروع حاصله اولمغله
عمرو جاموس وفروعى وسودايله انتفاع ايلسه بكر عمروه
اول جاموسك سود وفروعى ساكه طيب اولماز الدردن
ماكه دخى حصه ويرديو جبره قادر اولورمى
الجواب اولماز

زيد عمرودن بيع شو مقوله شو قدر اقچه قيمتلو بر آتنى تغلبا
اخذ واخفا بيع وتسليم ايله استهلاك ايتمشيدك ديو دعوى
و بر عاسنه اقامت بينه ايدوب اول اتى عمروه تضمين
وار القدر اقچه بى الدقده صكره اتى بكرك يدنده بولسه
زيد عمرو اتك قيمتنى زياده در ديو مبلغ مزبورى زيده رد
ايدوب اتى بكردن المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرونك بر چوقه سنى غصبا اخذ وبر مدت كيمكله چوقه
ربع قيمتنى ناقص اولسه عمرو اول چوقه بى المبوب نماما قيمتنى
زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرونك بر قليجنى غصبا اخذ وتغيب ايدوب بعده
عمرو قليجى زيددن دعوى در زيد ضايع اولدى ديوب اصغار
ايتمكله عمرو قليجك قيمتنى اون بش غروشدر ديوب زيد
راضى اولوب اون بش غروشى قليج الچون عمروه ويرم
دكدنصكره قليج زيدك يدنده ظهور ايله عمرو اون بش غروشى
زيده رد وقليجى اخذه قادر اولورمى
الجواب اولماز

زيد عمرونك جاريه سى هندى تغلبا ضبط ايدوب بر مدت
استخدام ايتمكله هند زبون اولوب قيمتنه نقصان ترتب
ايلسه عمرو هندك نقصان قيمتنى زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب
اولور

عصب ثوبا فخرقه ان يسيرا ضمنه النقصان
والثوب للمالك وان كثيرا فاحشا
ينتفع بالخياطة انتفاع الثوب بتخير او ترك
اخذه وضمنه النقصان وان شاء اخذ
عليه بالقيمة وان لا ينتفع به انتفاع الثوب
ولا يصح للخياطة ضمنه قيمته بلا خيار وفى
الصغرى اذا وجب الحرق بنقصانه ربع
قيمة الثوب فهو فاحش
البزازيه

غصب جارية ... العضب وصمن قيمته ملكه الغاصب
ملكا مستندا الى وقت الغصب
درر فى محل المزبور

واما الغصب ثالا وصاف داخله
فيه ... الو غصب جارية سمينة
فهزلت فى يد الغاصب ... كذلك
فانه يضمن النقصان الكل فى شرح
قوله ومن غصب جارية فزنا

هندك جاريه سى زينب هندك شو قدر التونيله
بر مجوهر قوشاغنى الوب التونلرى نوشادق زينبك يرنده
ايكن زيد زينبى غصبا اخذ و منزلنه كوتورب بعده زينب
زيدك يدندن اباق ايله هند زينبى و اول التونلرى
نوشادقى زيده تضمينه قادر اولورمى
الجواب اولور
بو صورتده هند زينبك لابس اولديغى اثوابى دخى زيده
تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور
زيد عمرك نار لاسنى تغلب ضبطا ايدوب عمرك اذنسز
كسب و تطلس ايتدكدنصكره عمرو نار لاسنى زيددن
الـه زيد عمله مقابله سنده اول تطلس ايچون عمرودن
جبرا شىٔ المغه قادر اولورمى الجواب اولماز
زيد عمرك عنبد مجورى بكرى عمرك اذنسز احمه بوداغنجورك
باغجه سنه كوتورب احمه يه چيقار دقده بكر احمه دن دوشوب
هلاك اولسه زيده ضمان لازم اولورمى الجواب اولور
بر قاچ كمسنه لر بر قريه ده واقع بر جامع شريفك مناره سنى
هدم و نقضنى استهلاك ايلسه لر شو كيسى مزبورلره اول مناره يى
كما كان ابرايه جبره قادر اولورمى الجواب اولور
زيد عمرك جرنىٔ نجيبه اولنور ايغنى عمرك اصطبلنده ربط ايتديكى قايغى انه
ويه تغلبا اخذ و بنوب اخر يره كتدكدنصكره كلوب ينه
عمرك ربط ايتديكى قايغى يره ربطا ايدوب بعده عمرو
جرنىٔ اخذ ايتمدين قورنسنه ظهور ايتمكله اول جرنى بالسه
لنوب ضايع اولسه زيده ضمان لازم اولورمى
الجواب اولور
زيد عمرو والبنك اتباعنندن بكردن بيم شو قدر رؤيه بالمى
غصبا اخذ و استهلاك ايتمشيدك ضمانى اول ايچون دعوى
ايتدكده بكر بنى عمرو دار و سنك اولقدر بالكى
الوب كندويه كتورمك ايچون ارسال و يدمه بيورلدى
و بر مكله بنا عليه سنك اولقدر بالكى عمرك عنبا بنده
الوب دكتورب والى امر بورى تسليم ايتدم و اراندن
طلب ايله ديسه ضماندن امتناعه قادر اولورمى الجواب
اولماز

ولو اوصى بشيء العمارة المسجد اى
شيء يصرف ذلك المال قال ابو
القاسم يصرف فيما كان في البناء دونه
التزيين قيل له ايصرف المال الى المنارة
فان ذلك في نبايز المسجد قاضيخان
في الرجل يجعل داره مسجدا في كتاب
الوقف

الاكراه يثبت حكمه اذا حصل ممن يقدر
على ايقاع ما توعد به سلطانا كان او غير
وان كانت المكره عن نظر من اكراهه
بزول الاكراه في الاشباه من الاكراه

زيد عمرو بقالك دكاننده وار و قدده زيدك اياغى طايوب
عمرك بال قيسى اوزرينه دوشمكله قيى دوريلوب ايچنده
ايچنده اولان بالى ضايع اولسه زيده ضمان لازم اولورمى
الجواب اولور
بر محلده حريق واقع اولمغله زيد عمرك منزلنى عمرك امرنسز
اذن سلطانيله هدم ايتمكله حريق عمرك منزلنده منقطع
اولسه زيده ضمان لازم اولورمى الجواب اولماز
زيد بر مقدار متاعنى اخر دياره كتورمك ايچون عمرو ريسه
ويروب عمرو دخى كتورركن اثنا طريقده حربى كفره يه راست
كلمكله حربى كفره دن فرار ايدوب قورتلمق ايچون اول
متاعك بر مقدارنى دريايه القا ايلسه زيد اول متاعك
ونت القادر اولان قيمتنى عمروه تضمينه قادر
اولورمى الجواب اولور
زيد عمرك شو قدر اقچه سيله شو قدر اشياسنى غصبا اخذ ايدوب
بعده عمرو زيده لصوص مستولى اولديغى مغاره ده بلاقى اولدقده
زيد اول اقچه و اشيا يدنده قائم ايكن عمروه اقچه و اشياكى ال
دبوب عمرو دخى الميوب بعده اول اقچه و اشيا زيدك يدنده
ضايع اولسه عمرو اقچه و اشياسنى زيده تضمينه قادر
اولورمى الجواب اولور
نوع اخر
زيد شو قدر بلاموى عمرك اولديغى بيلوركن تغلبا اخذ
ايلسه زيد اثم اولورمى الجواب اولور
بو صورتده زيد اول بلامورك عينلرى قائمه ايسه عينلرينى
رد مستهلكه ايسه قيمتلرينى ضمان لازم اولورمى
الجواب اولور
زيد عمرك بر مقدار بغداينى تغلب اخذ و تارلاسنه زرع ايتدكدن
نصكره زيد اول بغدايك مثلنى عمروه ويروب ضمانه راضى ايكن
عمرو قناعت ايتميوب حاصل اولان بغدايدن دخى حصه
الورم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز
زيد عمرك شو قدر قنطار ارزمينى غصبا اخذ و استهلاك
ايتدكدنصكره ارزم ايدى بلدن منقطع اولوب اصلا

عنده لا يحصل الى منزله وقد ... عند ... في ... الكتاب

اعطى المديون دينه
الى الدائن حيث
اخذ اللصوص الطريق
بأخذ وقت اموال المسافرين
فاراد الدائن انه لا يأخذ منه ليس له
ذلك لان المديون حيث قدر على الاداء
فله ان يؤدى كذا ذكر عن ابراهيم ابن يوسف
قال الفقيه ابو الليث عندى انه اللصوص
اذا استولى عليهم فله ان يمنع عن القبض
لان المال صار في ايدى اللصوص الاترى
ان الكفيل اذا اسلم مفازة او في موضع
لا يقدر المكفول له على استيفاء اذا اسلم
المغصوب الى المالك في مواضع لم
يصح تسليمه حتى كان للمالك ان لا يقبل
واذا لم يقبل لا يبرأ الغاصب عن الضمان
وبقول الفقيه ابو الليث وبه نفتى في
الذخيرة البرهانية من الفصل الاول
من كتاب المداينات

وحكمه الاثم لمن علم انه مال الغير ورد العين
قائمة والغرم هالكة في كتاب الغصب
من الدرر

بولنمز ایکن عمرو زیددن اول اوزمی دعوی ایله زیده اول
اوزمک یوم غصبنده اولان قیمتنی ضمانی لازم
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک شو قدر کیل ارپه‌سنی مبحاله‌ده غصبا افراز و استهلاک
ایتدکدنصکره عمرو زیده استانبولده ملاقی اولوب اول ارپه
ارپه‌نک کیله‌سی اون ایکیشر پاره استانبولده اولان قیمتنی
اونر پاره اولیجق عمرو اول ارپه‌نک مبحاله‌ده اولان قیمتنی
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک شو قدر کیل بغداینی تکفورطاغنده بغیر حق اخذ
و استهلاک ایتدکدنصکره عمرو زیده استانبولده یوم غصبنده
اولان قیمتنی تکفورطاغنده یوم غصبده اولان قیمتنه مساوی
اولمغله زید بغدای مثلنی عمروه ویررکن عمرو المیوب قیمتنی
ویردیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک شو قدر کیل مرجمکنی سلستره‌ده بغیر حق اخذ و
استهلاک ایتدکدنصکره عمرو زیده استانبولده ملاقی
اولوب اول مرجمکی دعوی ایتسه مرجمکک استانبولده اولان
قیمتی سلستره‌ده اولان قیمتندن اکثر اولمغله زید عمروه اول
مرجمکک سلستره‌ده ساکه ویره‌یم یاخود اول مرجمکک
سلستره‌ده اولان قیمتنی بونده ویره‌یم دیرکن عمرو
راضی اولمیوب اول مرجمکک مثلنی بونده باکه ویر دیو
جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک قولی بکری غصبا اخذ ایتدکدنصکره بکر زیدک
یدنده کندی نفسنی قتل ایله عمرو بکری زیده تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک خرسوده شو قدر کیل ارپه‌سنی غصبا اخذ و
استهلاک ایتدکدنصکره ضامن اولمدین زید فوت
اولوب بعده عمرو زیدک ورثه‌سنه بلده اخرده ملاقی
اولسه ارپه‌نک خرسوده یوم غصبده اولان قیمتی
مکان خصومتده اولان قیمتندن اکثر اولمغله عمرو ارپه‌نک
خرسوده یوم غصبده اولان قیمتنی زیدک ترکه‌سندن
تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک بر

زید عمروک بر تفنکنی بشنده بغیر حق اخذ و اندره برآغوب
استانبوله کلدکده عمرو تفنکنی زیددن استانبولده دعوی
ایدوب تفنکک بشنده اولان قیمتی استانبولده اولان
قیمتندن اکثر اولمغله عمرو تفنکی بشنده اخذه توقف ایتمیوب
بشنده اولان قیمتنی استانبولده زیددن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع آخر

زید هندک عرصه‌سنده هندک اذنسز ملکی اشجار غرس
ایله زید اشجارینی قلعی عرصه‌یه مضر اولمامغله قلع ایدوب
المق استدکده هند اشجاری زیده تا بعد رجوع زیددن منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی منزلنی اوغلی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
زید منزل مزبورک بر مقدارینی تغلبا هدم و نقضنی استهلاک
و عرصه‌سنی قبضنده اولان منزلنه الحاق و اوزرینه کندیچون
بنا احداث ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرو ورثه سائره
ورثه‌سی ترک ایله عمرو ترکه‌دن بنای منهدمک مبنا
قیمتنی تضمین و کندیچون احداث ایتدیکی بنادن سائر
ورثه‌یه حصه‌لرین قلع ایتدرمکه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولور

زید عمروک ملکی عرصه‌سنده ما نهبا بشنده کندیچون تغلب
بنا احداث ایله عمرو قلعی عرصه‌یه مضر اولمغله بناسنک مقلوعا
قیمتنی ویروب بنایه ضبط قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید قریه اکینده تمنه‌نک ملکی اولمیوب اهالیسی قدیمدن
قریه‌لرین جکه کلدکلری خالی عرصه اوزرینه بنا احداث
ایله اهالی زیدک بناسنی حاکمه قلع ایتدرمکه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زیدک بر جبل اوزرنده اولان ملکی عرصه‌سی التنده
عمروک ملکی عرصه‌سی اوزرینه جبل ایله بامر الله تعالی بو
رسوب عمروک عرصه‌سی زیدک عرصه‌سنک التنده قالسه
زیدک عرصه‌سنک قیمتی عمروک عرصه‌سنک قیمتندن اقل اولمغله
عمرو زیدک عرصه‌سنک قیمتنی زیده ویروب زیدک عرصه‌سنی تملکه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيدك بر جبل اوزرنده اولان ملك عرصه سى الت طرفنده زيدك ملك عرصه سى اوزرينه جبل ايله بامر الله تعالى يوروب عمروك عرصه سى زيدك عرصه سنك اتننده قالسه بو صورتده حكمى شرعى نيجه در الجواب زيدك عرصه سنك قيمتى عمروك عرصه سنك قيمتندن اقل ايسه عمرو زيدك عرصه سنك قيمتنى زيده ويروب زيدك عرصه سنى تملك ايدر اكر عمروك عرصه سنك قيمتى زيدك عرصه سنك قيمتندن اقل ايسه زيد عمروك عرصه سنك قيمتنى عمروه ويروب عمروك عرصه سنى تملك ايدر

زيد قرندا شى عمرو ايله على الاشتراك مالك اولديغى عرصه نك نصفندن بنا احداث ايتدكدنصكره زيد عرصه يى حاكمه قسمت ايتديروب عمروك عرصه سنده واقع اولان بنانك قلعى عرصه يه مضر اولمغله قلع ايتمك استدكده عمرو عمرو حصه سنده بنا اولنمغله بنا ملكم اولمش اولور ديوب زيدى منعه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروك عرصه سنه ملك تخمنى زرع ايتدكدنصكره قبل النبات عمرو زيد ايله مخاصمه ايله زيده بذرينك ارض غيره مبذور اولديغى حالده قيمتنى ويروب بعده اكين ادراك ايتدكده كندى قبضه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عرصه سنده بغداى زرع ايتدكدنصكره عمرو عرصه مزبوره يى تغلب ملك بغدايى زرع و عرصه يى تغليب ايدوب بعده ايكيسى دخى نابت اولدقده جمله اكينى زيد قبض ايله عمرو زيدك زرع ايتديكى بغدايك مزروعا قيمتنى زيده ويروب جمله بغدايى زيددن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمروك باغچه سنده اولان ملك امرود اغاجنى ديبندن قريب محلدن تغلبا قطع ايدوب دالرى فالمرقدن صكره زيد ملك قلمنى عمروك اذنسز اول اغاجه اشلدوب ميوه حاصل اولسه زيد اول اغاجك دفت تقطعده اولان قيمتنى عمروه ضامن اولوب اغاجى ملكينه اوزره ضبط

وحاصل

وحاصل اولان ميوه يى السه عمرو اول اغاجى زيدره قطع ايدور ميوه وزيدى تعزير ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمروك عرصه سنده اولان امرود اغاجنك برفاچ داللرينى قطع ايدوب بعده زيد امرود جنسندن ملك امرود ~~جنسندن~~ ملك امرود فداللرينى عمروك اذنسز اول اغاجه اشليوب بوكسك داللر اولوب انلردن ميوه حاصل اولسه اول داللر وميوه واصل اغاج وقطع اولنميان داللر زيد عمرودن تقسيمنك اولور الجواب فدانلردن بيوين داللر وميوه زيدك اولور ميوه يى تصدق ايلمك كركدر اصل اغاج وقطع اولنميان داللر عمروكدر عمرو ديلرسه زيده فدانلردن بيوين داللرى قطع ايتديروب اغاجك يوم قطعده نقصان قيمتنى دخى تضمين ايتديرر

زيد عمروك ملك عرصه سنى تغلبا ضبط وكرب ايدوب بعده عمرو عرصه سنى الوب اول نطس اوزرينه بذرنى الفا اد ايتدكده زيد عمرو نطس اوزرينه نطس ايتمكله عرصه دن حقك ساقط اولمش اولور قيمتله تملك ايدرم ديو برمالكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروك عرصه سنى برمدت تغلبا ضبط وزراعت ايله عمرو عرصه سنى الدقده زراعتله ترتب ايدن نقصان عرضى زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

اكر صورتده نقصان ارض نيجه اولور الجوب زيدك زراعتندن اول اولان اجرتله زراعتدن صكره اولان اجرتنه نظر وتقويم اولنور تفاوت ونى نه مقدار اولورسه اجرتدن اول مقدار نقصان ارضدر مثلا زراعتدن صكره اجرتك نصف عشرى مرتبه ناقص اولورسه نصف عشر لازم اولور

زيد رتف عرصه اوزرينه منقولسى اذنسز مالبله نفسيچون بنا احداث ايدوب اول بنانك قلعى وقفه مضر اولمغله

متولی مقلوعا و ثبت قیمتلرندن اقل ایله وقف ایچون
الموب ایتدکده زید و برما ملکله متولی زیده تربص ایدوب
متخلص اولدقده مالکی ال دیدکده زید تربص اتمیوب
اول بنایی قلعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فصل فی ضمان غاصب الغاصب وعدم ضمانه

زید عمرونک شو قدر کیل بغدای واریه سنی فضولا بکره
بیع وتسلیم ایدوب بکر دخی استهلاک ایله عمرو بیعی
تجیز ایتمش اولمامغله اول بغدای واریه یی بکره
تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونک بر قلیجنی غصبا اخذ ایدوب داینی بکره دینی
مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره قلیج بکرک
یدنده ضایع اولسه عمرو قلیجک قیمتنک نصفنی زیده و
نصف اخرینی بکره تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

زیدک عبد ابقی عمروی ضابطا اولوب اوطیع بکر اخذ ایدوب
اشهاده تمکن ایکن اشهاد ایتمیوب قبل الاشهاد فضولا
بشره بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عبد بشرک یدندن دخی
اباق ایدوب ضایع اولسه زید عمروی بکر و بشرک
تضمینه دیلرسه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک خدمتکاری عمرو زیدک شو قدر اقچه سنی غصبا
اخذ ایتدکدنصکره مبلغ مزبوری سفتجه طریقی ایله
بکره دفع وتسلیم بکر دخی استهلاک ایتدکدنصکره
عمرو مبلغ مزبوری بکره تضمین وقبض ایله حالا زید
مبلغ مزبوری عمروه تضمین ایتدرمیوب مجرد وجه محرر
اوزره مبلغ مرقومی بندن اخذ ایتدکدنصکره ساکه
سفتجه طریقیله ویرمشدی دیو بکره تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

اهل عرف طایفه سندن زید عمرونک شو قدر حیواناتنی غصبا
اخذ ایتدکدنصکره بکره ایداع وتسلیم بعده زید
اول حیوانلری بکردن الوب استهلاک ایله حالا
عمرو حیوانلری زیده تضمین ایتدرمیوب مجرد ومتقدما

وجه محرر اوزره ساکه ایداع اتمشیدی دیو بکره تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک بر آتنی غصبا اخذ و بیع ایچون بکر دلاله ویردکده
صکره عمرو بکردن بن آتی سنک یدکده کوردم سنده در
ویر دیو دعوی و بکر بن آتی زیدک امریله بیع ایچون مزایده
اتمشیدم دیو دعوی وتعللسنه اقامت بینه ایله بکر عمروی
دفع ایدوب ضماندن خلاص اولورمی **الجواب** اولور

زید کندوده ودیعت اولان شو قدر اقچه سنی بغیر حق بکره
دفع وتسلیم ایله استهلاک ایتدکدنصکره زید فوت اولوب
بعده عمرو مبلغ مزبوری زیدک ترکه سندن تضمین اختیار
ایدوب ورثه دخی راضی اولملریله مبلغ مزبورک شو
مقداری اوزرینه ورثه ایله صلح وقبض بدل ایدوب
باقیسندن ورثه یی ابرا ایله حالا عمرو مبلغ مزبوری
بکردن دعوی وتضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند فوت اولوب زوجی زیدی وصغیره قزلری خدیجه و
عایشه یی ترک ایتدکده زید قبل القسمه ترکه دن شو قدر
اشیایی تغلب قبض وزوجه اخراسی زینبه هبه وتسلیم
ایدوب زینب دخی اشیاء مزبوره یی استهلاک ایلسه
صغیره لر بالغه اولدقلرنده اشیاء مزبوره دن حصه لرینی
زینبه تضمینه قادره اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید عمرونک شو قدر اشیاسنی غصبا اخذ ایتدکدنصکره
بکر اشیاء مرقومه یی زیددن غصبا اخذ ایدوب بعده
بکر اشیاء مرقومه یی زیده رد ایله عمرو بکره اشیایی زیده
رد ایتدیکی طوتمام مجرد غاصب اولمغله با که ضامن اول
دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

یکی بازرکانلردن زیدک فوتی شایع اولمغله مکه
مکرمه ده شریف اولان عمرو زیدک جده ده واقع مالنی
تغلب قبض ایتدکده زیدک مالندن شو قدر فرده
قهوه یی مکه مکرمه ده تنبیسی بکرک کتخدا اسمی بشره بیع
ونسیمت اولنمق اوزره بکره دیر دیو ویروب بعده زیدک
فوتی غیر واقع اولمغله عمرو قهوه یی بشره دن بکرده اکر

بعده زید کلوب کره قهوه یی عمرودن طلب ایتمیوب ثمن وجه
محرر اوزره قبض ایدوب بعده عمروه رد ایتمکله ضمانه
بیرادلمزسه بونه بشره تضمین مراد ایتدکده بشر دخی کندویه
ضمان لازم اولور زعمیله زیده اول قهوه بهاسندن سکه
شنوقدر اقچه ویرم دار در بو تمسک ویروب بعده فوت
اولسه حالا اول تمسکه بنا مبلغ مزبوری بشرک
ترکه سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک جاریه سی هند اباق ایدوب زینبک یانینه وارد قده
زینب هندی زیدک اولمسن عمروه یوز اللی غروشه بیع وتسلیم
وقبض ثمن ایدوب عمرو دخی اخره بیع وتسلیم ایله استهلاک
ایتدکدنصکره زید عمرودن هندک قیمتی بشیوز غروش ایدی
دیو حاکم جاریه نک قیمتیله حکم حضور زیده وعمرو دعوی بو محکمه سنه اثبات
بتینه ایدوب حاکم جاریه نک قیمتیله حکم ایتمکله مبلغ مزبوری
زید عمرودن اخذ ایلسه عمرو زینبه دفع ایتدیکی ثمن ایله می رجوع
ایدر یوخسه ویردیکی قیمتیله می **الجواب** عمرو زینبه
دفع ایتدیکی ثمن ایله رجوع ایدر

نوع اخر

بر بلده ضابطی زید عمروی بر جرم ایله اتهام ایتدکده زیدک
توابعندن بکر زیدک امریله جریمه نامنه عمرودن ایکی صغیر
الوب زیده ویردکده زید صغیرلری استهلاک ایتدکدن صکره
عمرو صغیرلری بکره تضمین ایله بکر صغیرلری زیده تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر خصوصک تمشیتیچون عمرودن شنوقدر اقچه رشوت
الاجق اولدقده خبر منتشر اولان بکره عمرودن اولنقدر
اقچه ال دیو امر ایتمکله بکر دخی عمرودن اول قدر اقچه الوب
زیده ویرسه حالا مبلغ مزبوری استرداد مراد ایتدکده
زید و بکردن قنغیسندن الور **الجواب** بکردن

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری بکردن السه بکر دخی زیده
رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید مالکانه سی قریه سنک محصول شرعیسنی قبضنه عمروی
توکیل ایتدکده عمرو اهالی قریه دن بر قاچ کیمسنه لرک جبرا

بغیر حق

الی ان رجع علیه وقیل یرجع بخمسها الآخذ ضمانه علی کل حال لو اودع فضولی ... دفعها الی المودع الاول الرجوع
الاخذ ضمانه علی کل حال ویرجع علی الآمر ان دفع المأخوذ الیه وان هلک او استهلک
لا بزازیه فی الثالث من الغصب
وکذا من غصب جواهر الفتاوی
وان غصب ... او اخذ غاصب ... فان شاء ضمن الاول وان شاء ضمن الثانی ...
بزازیه فی الغصب

بغیر حق شنوقدر اقچه لرین الوب بعده زید عمروک اول کیمسنه
لرک جبرا بغیر حق تغلب الدیغی اقچه یی مالکانه م قریه سی
اهالیسندن الشی سن دیو عمرودن تغلب اخذ ایتدکدن
صکره اول کیمسنه لر مبلغ مزبوری عمروه تضمین ایتسه لر
عمرو مبلغ مزبوری زیده استرداده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

باب فی التسبب

زید زینبک سفینه سنی قره ده مشدود ایکن صالیویروب روزکار اولمامغله اناقوزا بینکطاشندن ادرنه کوبه طوغری
اجرا ایدرکن سفینه نک عمروک کنار دریاده واقع یالی تعبیر
اولنور منزلنه طوغری دوندکده زید زینبک سفینه سنی دومن
ایله دوکوندر دیرکلری اغاج ایله عمروک یالیسندن حرف
یا خود لنکر براقمغله سفینه یی ایقاف ممکن ایکن زید صرف
وایقاف ایتمامکله سفینه نک ترکته ویره کی یالینک اوطه
اصابت و اوطه یی هدم ایلسه زیده ضمان
لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید زینبک سفینه سنی کیجه یلکن ایله یوررکن فورتنه ظهور
ایتمکله سفینه زیدک صنعتی فرشوسندن کلان عمروک
سفینه سی اوزرینه اوغرایوب زید صرفه قادر اولمغله تخمینی
قرسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید زینبک سفینه سنی یلکن ایله دریاده یوررکن روزکار
معتدل اولوب زید صرفه قادر ایکن صرف ایتمیوب عمروک
سفینه سی اوزرینه قصدا اوغرایوب دوقندقده اندن
ناشی عمروک سفینه سی غرق وهلاک اولسه عمرو سفینه سنی
زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک غیابنده عمروک کلیدلی دکانینک تغلب
کلیدینی قیروب دکانی اچمغله عمروک دکان ایچنده اولان
اشیاسی سرقه اولنوب ضایع اولسه زیده ضمان
لازم اولورمی **الجواب** اولماز

بر شنوقده حریق واقع اولمغله اول شنوقده دکانی اولان
زید دکانینه اتش سرایت ایتمسون دیو برقاچ کیمسنه لرک

فان ... سفینه ورفعها علی ... حتی ... الواقف
... ان ... احد ... فان ... الواقف ضمن رب
... صاحب الواقف
... فی ... الملاح

سئل اذا قوی الریح علی سفینة سائرة بالملاح فصدمت سفینة اخری فتغرق
من فیها وما فیها وعجز الملاح عن ردها
هل یلزم علیه ما تلف اجاب لا ضمان اذا
لا صنع له فی ذلک
من فتاوی فارسی
الحمد لله

فی المخلفات القدیمة فتح باب دار
مخزن فی منا عالم لیضمن الفاتح وقال ... ضمان
فی مقر فتحه او بعده
السبب والدلالة

ابی السم فتحه به لفت حائطها دخل فیه
وسرق منه ما ضمن الثاقب وهو الاصح
وبه یفتی
... الخزانة

دكانلرينك كيكلرينى وسقفلرينى بيقوب دكانلرى احمره
بر المغله دكانلرك ايچنده شو مقدار اشياسى سرقه
اولنوب ضايعه اولسه حالا زيد بناء مهدومك مبنا قيمتنى
اولكمسنه لره ضامن اولورلر كن مزبورلر قضا عنت
ايتميوب سرقه اولنان اشيالرى دخى ضامن اولوربو
زيد ه جبره قادر اولورلر اولورلرمى

الجواب اولمازلر

زيدملكك دكاننه آتش ديروب احراق ايتدكده اول دكانه
متصل ملك منزلى اولان عمرونك منزلى دخى اول آتشده
محترق اولسه عمرو مبناء محرونك مبنا قيمتنى زيده
تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرويى ظلمه معروف اولان اهل عرفه بغير حق غمز ايدوب
جريمه نامنه ظلما شو قدر اقچه سن الدرمغه سبب اولسه
عمرو مبلغ مزبورى زيده تضمينه قادر
اولورمى الجواب اولور

زيد عمرويى ظلم ايله معروف اولان اهل عرف طائفه سنده
بكره بغير حق غمز ايتمكله بكر عمرويى اخذ وظلما ايا قلرينه
ضرب شديد ايله ضرب ايدوب اول ضربدن ناشى عمرونك
برا ياغى مجروح اولوب مفصلندن دونسه عمرو
اول اياغنك ديتنى زيددن المغه قادر
اولورمى الجواب اولور

زيد عمروى ظلم ايله معروف اولان اهل عرف طائفه سندن
بكره بغير حق غمز ايتمكله بكر عمرويى اخذ وظلما قارننه
دكنك ايله ضرب ايدوب اول ضربدن فتقه مبتلى اولدوب
حكومت عدل لازم اولسه عمرو اول ضربدن لازم كلان
حكومت عدلى زيددن المغه قادر
اولورمى الجواب اولور

زيد عمرويى ظلمله معروف اولان اهل عرفه بغير حق غمز ايدوب
ظلما شو قدر اقچه سنى الدرمغه سبب اولمغله عمرو خصوص
مزبورى زيددن دعوى واثبات مدعى ايدوب قاضى
ضمان ايله آدى زيد ه حكم ايتدكده زيد مبلغ مزبورى

الساعى الغماز اثم استحسانا اذا كان بغير
حق في كل وجه شيخ المفتين

ومن سعى وتم الى السلطان ولو غير جائر يضمن
الساعى مطلقا وعليه الفتوى كما في الجواهر
الفتوى على وجوب الضمان على الساعى
مطلقا معين المفتين منه
الغصب

الآن

الآن ظالم بعضى غمز ايله غرم ايدر بعضى غمز ايله غرم ايتمز
هر غمز ايله غرم ايدر مقوله سنى دكلدر حبو ويرمكه قادر
اولورمى الجواب اولماز

زيد يوله بيله ايتوب نهب اموال ايدن عمرو يلوكباشى يه
بكرك بر كوزل معلم اتى واردر ديوب عمرو دخى ولايت
ايتمكله عمرو بكرك اتنى ظلما الوب ضبط ايتدكده بكر اتنى
عمرودن الاماسه بكر اتنى زيده تضمينه
قادر اولورمى الجواب اولور

زيد عمرودن منده اولان شو قدر اقچه حقنى حضور قاضيده
عمرودن طلب ايدوب عمرو تعنت ويرمامكله زيد والى
ولايته اعلام ايتدكده والى عمرو او زرينه مباشر تعيين
ايدوب ظلما شو قدر اقچه سنى السه عمرو اقچه مسنك
اعلامك سببيله الندن حبو مبلغ مزبورى زيده تضمينه
قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرودن منده اولان شو قدر اقچه حقنى المامغله قاضى يه
واروب قاضى محضر كوندروب عمرو شرعه دعوت
ايتدكده امتناع ايتمكله زيد والى يه واروب مباشر
تعيين ايتدروب عمروى شرعه احضار وزيدك حقنى
شرعا عمرودن تحصيل ايدوب بعده مباشر عمرودن
ايدنك حبو عمرونك قدر رفع وقدن زياده اجرت قدم
ومباشريه نا مبلغ شو قدر اقچه سنى السه عمرو سن
سبب اولدك حبو مبلغ مزبورى زيده تضمينه
قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرونك بقيه سنى بر تدوب وبغير حق شو قدر اقچه سنى
الدقدنصكره عمرو قاضيدن زيد محضر كوندروب كره
اطاعت ايتميوب مرافعه دن امتناع ايتمكله عمرو
والى يه واروب زيددن شكايت ايتدكده والى
زيدك جريمه نا مبلغ شو قدر اقچه سنى السه عمرو سن سبب اولدك
ديو مبلغ مزبورى زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك بر بلده اهالسندن عمرو ايله بر عقاره متعلقه دعواسى
اولدوب بلده قاضيسى عمرويى شرعه احضار وثابت اولان حق

لكن لابد من تفسير الساعاية ليعلم انها توجب
الضمان اولا فانه يجوز ان يكون كشف من يكون
له عليه حق فلم يؤده فرفع الى السلطان
دعوته السلطان فالا فانه لا يضمن الساعى
بزازيه في نوع في الخامس عشر في انواع
الدعاوى من الدعوى

نه یعنی عمرودن تخلیصه قادر ایکن زید قاضی‌یه وارمیوب
اول بلدهٔ مزبوره‌ده ظلمله معروف اولان والی‌یه واروب
عمرو اوزرینه مباشر تعیین ایتدیرمکله والی طرفندن بشکیره
تا ایله رسم معتاددن زیاده جبراً شوقدر آقچه آلنسه زیادهٔ مزبوره‌یی
زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

برقریه اهالیسندن زید اهل عرف طائفه‌سندن عمرویی تخویف ایله
فرار ایدوب آخر قریه‌یه وارد قده آخر قریه اهالیسندن عمرو
زیدی تشنیع و اخذ ایتمکله اهل عرف طائفه‌سی عمره الوب زیدی
طوتوب ظلماً شوقدر آقچه‌سنی آلسه‌لر زید مجرد سنک اینی
منع و اخذک آقچه‌م الیمه سبب اولدی دیو مبلغ مزبوری
عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
لکن تعزیر لازم اولور

زید جاری عمروک ملکی دیوارینه متصل اولان ملکی
عرصه‌سنی حفر ایدرکن تحری دعمروک دیوارینک تملی
طاشلرین اخراج ایتمکله عمروک دیواری منهدم اولوب
مبنا قیمتنه نقصان ترتب ایتسه عمرو اول دیوارک
مبنا قیمتنه ترتب ایدن نقصانی زیده تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

برقاچ کمسنه‌لر زیدی ظلم ایله معروف اولان اهل عرف
طائفه‌سندن عمروه بغیر حق غمز ایتملریله عمرو زیدی صلب
ایدوب قتل ایلسه ورثه‌سی موجب قتل ایله مطالبه ایتمیوب
مجرد زیدک صلب و قتلنه غمزیکز سبب اولدی دیو
موجب قتل ایله اول کمسنه‌لری مطالبه‌یه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر لکن تعزیر اولنملری لازم اولور

نوع آخر

حمام کلخننده معتاد اوزره آتش یاقوب آتش اثر بره
تعدی ایتمک ایچون کوردروب وقت معتنده کلخنک
اغزینی قپاملو ایچون کلخنده کلخنجی اتخاذ ایتمک معتاد
اولان بلده‌ده واقع برزنف حمامک استئجاری زید اولا
حمامک کلخننده کلخنجی اتخاذ ایتمیوب غالباً شراره
واصل اوله جق مرتبه محله اوده‌دن یغوب دکلخنه آتش

سئل فی رجل هدم بیت نفسه فانهدم
حائط جاره هل یضمن و یلزم ان یعمر حائط
ام لا اجاب لا یضمن ولا یلزم ذلک
من فتاوی ابن نجیم

وافتی ابو السعود الاسعاد بانه ان لم یتجاوز
جدار داره بل کان جدار جاره مستنداً
الی جداره فانهدم بهدمه لا یضمن وان
سقط الی جداره واخرج فی جداره حجراً
فانهدم فیه ضربه یضمن الثلث وبالجملة الفاصل
وجود التعدی وعدمه کذا فی حاشیة
ضمانات الفضیلیة

ولو هدم حائطاً لدار رجل ملکاله او حفر فیها
بئراً یضمن بالنقصان ولا یأمر بالتسویة
ولا ببناء الحائط ما صحح فیه اواخر
کتاب الحظر والاباحة

رجل اوقد تنوراً او بیتاً فی ارضه فذهب
بالشرارات الی ارض جاره واوقعت
لکن النار ربما تعد ارض الجار علی وجه لا یعلم
الشرارات فی العادة فلا ضمان علیه
وان جاوز ولو کان یوقد ... علیه
الشرارات غالباً فانه یضمن بشرط السلامة
جامع الفصولین

باقوب

یاقوب کلخنک شراره‌لری اول اوده‌نه واصل اولوب
اوده‌دن طوتوشمغله کلخنک طامی بالکلیه محترق اولسه وقف
مزبورک متولیسی عمرو بناء محروقک مبنا قیمتنی زیده تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

بوصورتده بلدهٔ مزبوره اهالیسندن برقاچ کمسنه‌لر وقف
مزبورک مسقفاتندن اولوب اول حمامک قربنده اولان
وقف منزللری یقمش اولسه‌لر متولیسی عمرو زیده منزللرک
یقلمه‌سنه سن سبب اولدک دیو ایله اول یقیجی منزللری ضامن
اول دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید رزکارلی کونده برقریه اهالیسندن عمرو و بکرک منزللری قربنده
برخالی یرده فوق المعتاد آتش یاقوب شدت ریحدن آتشی
مزبورلرک منزللرینه سرایت ایدوب منزللرینی و حبوبات و دیگر
اشیالرینی یاقمه مزبورلر محترق اولان منزللرین مبنا
قیمتلرین و اشیاء محترقه‌لرین زیده تضمینه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید صغیر ریح اولمیان کونده برکرمه پارچه‌سیله اودندن
برمقدار آتش الوب طریق عامه‌دن کوتوردکده ناکهانی
رزکار ظهور ایدوب اول کومرلی آتشی اشعال ایتدکده
عمرو صغیر کمسنه‌نک صغیر اول آتشک یاننه کلمکین
رزکار اول آتشک برجمره‌سنی یودوب عمروک
اتکنه کوتوروب دالکی طوتشوب عمرو محترقاً فوت اولسه
زیده عمروک دیتنی ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

برقریه اهالیسندن زید منزلنه کوتورمکیچون برصافیسی قربنده
آتش قویوب عمروک حولیسی دیبندن طریق عامدن
کیدرکن صافیسیدن اول موضعه آتش دوشوب بعده زید
برورنده نصکره رزکار ظاهر اولوب آتشی اشعال ایتمکله
آتش اول موضعده اولان اوتلری یاقوب بعده عمروک
حولیسنک بناسنه سرایت ایدوب بتون حولی محترق اولسه
زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید رزکار یوغیکن برطعام آتش یاقدقدن نصکره رزکار

ولو وضع جمراً فاحترق به شیء ضمن لانه کان
متعدیاً بوضع النار فی الطریق وان حرکته
الریح فذهب به الی موضع آخر ثم احترق
به شیء لا یکون ضامناً لانه تحول عن ذلک
المکان انتسخ حکم الفعل الاول قالوا بهذا
اذا لم یکن الیوم ریحاً فان کان کان ضامناً
ما صحح فیما یحدث فی الطریق من
الجنایات

وقال بعض مشایخنا انه لو مر بالنار فی موضع له
حق المرور فهبت الریح او سقط شراره
من نار لا یضمن وان مر بها فی موضع
لیس له حق المرور فیه یضمن وفی التفصیل انه
ان وقعت من هبت الریح لا یضمن وان وقعت من
... فی الفصولین ۱۲ فی مسائل
... جنایات النار

ظهور ایتمکله قریه‌ده اولان قریه اهالیسنک قورولرینه سرایت
ایدوب بر مقدار اشجار محترق اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید بازارلریله منزلنه فاخته کتوروب اوطه‌سنده فاخته‌لر
ایله اوتورورلر ایکن زید روزکارلی وقتده مجلسنده
یانان موی پنبه ایله مملو اولان دولابنه قویوب پنبه
طوتشدقده سویندرمیوب دولابک قپاقلرینی قپایوب
منزل طوتشوب آتش جار عمروک منزلنه سرایت
ایدوب محترق اولسه عمرو منزلنک بناسندن محترق
اولانی مبنا زیده تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروک منزلنه آتش آدروب احراق ایتدکده عمروک
اول منزلنه متصل بکرک منزلی اول آتشدن محترق اولسه عمرو
و بکر بنا اخرنک مبنا قیمتینی زیده تضمینه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید ملکک باغچه‌سی سقی ایدرار اولدقده صوینک مجراسنه معتاددن
زیاده صو صالیویروب مکلفلا ثقوب التی یاننده منزلی اولان
عمروک منزلینک کرنجی ویوب ایرپز دلوب منزلنه تعدی وجریان
ایتمکله عمروک منزلی ایچنده اولان بغدای اصلادوب قیمتنه
نقصان ترتب ایلسه عمرو اول بغدایک نقصان قیمتینی زیده
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هندک منزلنک ملک باغچه‌سنده هندک اذنسز بر قیو حفر
و قیونک اغزینه نه در طوتمق ایچون قپان قوروب د
اوزرینی حشیش ایله اورتوب بعده هند بلمامکله باغچه‌ده
کزرکن علی الغفله اول قیونک اغزینه یاصوب قپان
هندی طوتدوب یالدیر بریغ جرح ایدوب قیویه دوشوب ار
جرحدن فوت اولسه ورثه‌سی دیتنی المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروک قیونی چوبانی بکری بر خصوص شهود ایچون
قاضی یه احضار ایتدکده بکری قیونلردن آیرمغله
عمروک شو قدر قیونلری ضایع اولسه عمرو زیده سن سبب

اولدیغی

اولدیغی قیونلرینی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک بارکیری عمروک تارلاسنه کیروب عمرو بارکیرک
اوزرینه هجوم ایدوب زیاده تضییق ایتمکله بارکیر تارلادن
صیچرارکن فارغه صاپلنوب هلاک اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

باذن الله تعالی بر قضا اوزرینه چکرکه مستولی اولوب باغ
و باغچه و زرعلرینی اکل ایدرکن قضای مزبوره تابع بر قریه
اهالیسی قریه‌لرینه نزول ایدن چکرکه‌لری منع و دفع ایتدکلرنده
صکره قریه مزبوره قربنده اولان قریه اخرینک میوه و مز
و مزروعاتلرینی چکرکه اکل و اتلاف ایلسه حالا قریه اخری اهالیسی
قریه اولی اهالیسنه سز چکرکه‌لری قریه‌کزدن منع
ایتمکز ایله بزم قریه‌مزه کلوب میوه و مزروعاتمزی اکل
و اتلاف ایلدی اویله ایسه میوه و مزروعاتمزی ضمان
اولک دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی مسائل الشرکة فی الغصب

زیدک تیماری شریکی عمرو اول تیمار رعایاسنک بر قاچ کیسه‌لرینه
جبرا تغلبا جوه شو قدر آقچه‌لرینی الدقده زید عمروه مجرد
تیمار شریکم اولمغله مبلغ مزبورک نصفنی باکه ویر دیو طلب
ایتدکده عمرو مبلغ مزبوردن زیده حصه ویرمک لازم
اولورمی یوخسه مبلغ مزبوری اول کیسه‌لره ردی لازم
اولور الجواب اول کیسه‌لره ردی واجبدر

زید عمروک حصه سنده عمروک سقی و انباتسز نابت اولان
اوتلقی عمروک رضاسنسز بچوب کندی منزلنه کتورسه زید
اول اوتلغه مالک اولوب آخره ثمن معلومه بیع و تسلیم
و قبض ثمن ایلسه ثمن مزبور زیده حلال
اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسنک مرعالرنده کیسه‌نک سقی و انباتسز
حاصل اولان اوتی قریه مزبوره اهالیسندن زید بچوب اخذ
ایتدکده عمرو اول اوتی زیدک تغلبا اخذ ایله
زید اول اوتی عمروه ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

اجرى فى نهره ماء فدخل الماء الى دار جاره
فانلف ماله قال ابو القاسم لو دخله من حجرة
خفى لا يعلمه لولا الحجر لم يدخله الماء والماء
قدر ما يحتمله النهر لم يضمن وان كان ازيد
منه او كان الحجر ظاهرا او كان يعلمه ويعلم
انه يتعدى منه الى الدار فلم يسده ضمن كما
اذا حمل عليه ما يتعدى اليها ضمانات
فى ضمان المأمور فى حفر
الانهار
ولو حفر بئرا فى ملكه فوقع فيها انسان
لم يضمن وفى غير ملكه يضمنه استفاده
من كتاب الغصب

ولو نزع نعل من المحل الا صغير فاصابها حنفى
لو منعه من دخول داره او لم يمكنه من اخذه
ماله او بعد المالك عن المواشى حتى
ضاعت المواشى لا يضمن بزازيه
من اواخر كتاب الغصب

ولو ان رجلا اخذ فى ارض رجل كلأ او حشيشا
ينبت فيها فى دار الاسلام كان ذلك
له ولو باعه كان حلالا له فى شرح سير الكبير
فى باب ما يأخذه الرجل فى دار الحرب
فيكون له العسكر منه شئ كما

ارباب دولتدن زید عمرونك بر مصلحته رشوت قونسه سنى و اتمام ایدرب بعده عمرو صحتنده زیده بلا طلب بر بارگیر اهدا ایتدکن نصکره زید بارگیری استهلاك ایلیوب بعده عمرو فوت اولسه ورثه سی زیده تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قصبه ده ساکن یهود طائفه سنك قصبه مزبوره قربنده اولان مزارستانلری اوزرینه قصبه مزبوره اهالیسندن بعض کمسنه لر کنبده و سبیر بندی دوکر اولسه لر طائفه مزبوره حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم اول کمسنه لری منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك ملك سماق اشجاری بکر عمرونك تحت الارضنه جاری عمرونك خرمن سنه تجاوز ایدوب اول عمرو قدیما عمرونك عرصه سنده سماق قد انلری ثابت اولسه اول قد انلری زیدك اولوب عمرو زیده قد انلری قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك علی الاشتراك مالك اولدقلری عرصه ده قدیمی ثابت اولان اشجاری زید تغلبا استقلالا ضبط قادر اولورمی الجواب اولور

بر قصبه ده ساکن سادات کرامدن اولان شو قدر نفر کمسنه لر در اهل عرف طائفه سی خلاف امر شریف تکالیف شاقه و رسوم رعیت طلب و اخذ ایتمیه لر دیو امر سلطانی اولمش ایکن حالا اهل عرف طائفه سی اول کمسنه لردن خلاف امر تکالیف شاقه و رسوم رعیت نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

كتاب الاكراه

دار السلطنة العثمانیه اولان بلدهٔ قسطنطنیه ده اکراه معتبر متحقق اولورمی الجواب اولور

استانبولده ادرنه و بروسه ده اکراه معتبر و تدعی لکن اولورمی الجواب اولور

زید استانبولده عمرونك بندهٔ اولان دکان ایچون ملکدر دیو دعوی و عمرو دخی اول دکانی مقدما استانبولده

الاصل ان الشجرة اذا لم یعرف غارسها ولا مالك التالة تحکم بالارض عمادیه من الرابع والثلثین

واعلم قد اشتهر الى ان الاكراه یتحقق من ذى الظالم كان فى اى مکان کان فهستانى من الاکراه

وفى قول صاحبه یتحقق الاکراه من کل متغلب یقدر على ایقاع ما توعد وعلیه الفتوى من الحانیه فى کتاب الغصب

[illegible]

باکه شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم ایتمشیدك دیو دعوا ایتدکده زید بیع مزبوری اکراه معتبر ایله ایتمشیدی دیو دعوی و دعواسنی شهود عدول ایله اثبات ایتدکده مرافعه اولندقلری قاضی استانبولده مقر سلطان اولمغله انده اکراه اولماز دیو شهود عدولی دکلمیوب دکانی عمرونك بدنده ابقایه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك بر مقدار اقچه سی سرقه اولنمقده متهم کارلرندن عمرو فی اتهام عمروده بشبوز دکنك اوروب و اتباعندن بکره شکنجه ایدرب سوبلمت دیو امر ایتمکله بکر دخی زیدك حضورنده اعزینه قاینار رصو طولدیروب و کلبتین ایله عمرونك اعضاسندن بعضی برلرینی و حقیقتنی سقوب قهر ایدوب بو شکنجه دن عمرو فوت اولسه زید و بکره نه لازم اولور الجواب زید امر مجردی اکراه اولور مقوله سندن ایسه زیده دیت کامله و تعزیر شدید و حبس مدید لازم در بو ایله قتل معتادی ایسه بو مقوله جنیتی سیاسة قتل دخی مشروعدر اگر امر مجردی اکراه اولور مقوله سندن دکل ایسه بکره دیت کامله و ایکیسنه دخی تعزیر شدید و حبس مدید لازم در بکر سیاسة قتل دخی شرعا جائزدر اگر بو مقوله فعل معتادی ایسه

امر مجردی اکراه اولان زید عمروده مالکدن بکره شو قدر اقچه هبه ایله دیو امر ایتمکله عمرو زیدك حضورنده بکره ما بکره اول قدر اقچه هبه و بکره دخی قبض ایله دیو امر ایدرب بکر دخی اول اقچه یی بکرها کندی نفسیچون اخذ ایدرب بعده مبلغ مزبوری زید و بکرك هر قنقیسندن مراد ایدرسه تضمین ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

تهدید یعنی ایقاعه قادر اولان زید عمروده بکری الت جارحه ایله قتل ایتمز سك سنی قتل ایدرم دیو اکراه ایدرب عمرو دخی بکری قتل ایتمد یکی تقدیرجه کندو یعنی قتل ایده جکی معلوم اولمغله بکری الت جارحه ایله بغیر حق قتل ایلسه بکرك ورثه سی زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

[illegible]

اکر جبری اکراه اولمیان زید عمروه بکری قتل ایله دیو امر
ایتمکله عمرو دخی بکری موجبی دیت اولان قتل ایله قتل ایلسه
بکرک ورثه‌سی بکرک دیتنی عمرودن طلب ایتمیوب زیده
مجرد امر ایتمکله بکرک دیتنی بزه ویرسون دیو جبره قادر اولورلر
اولورلرمی الجواب اولمازلر لکن زیده تعزیر
شدید وحبس مدید لازم اولور

زیدک هند ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب هند
منکره اولمغله دعوای مزبوره‌دن شو قدر آقچه اوزرینه
بنمله صلح اول دیو هنده اکراه معتبر ایله اکراه ایدوب
هند دخی مکرهة زید ایله صلح اولدقدنصکره هند
اغنیا ایله صلح مزبوری امضا و بدل صلحی طوعا زیده
تسلیم ایتسه صلح مزبور نافذ اولورمی
الجواب اولور

تهدیدینی ایقاعه قادر اولان زید عمروه مالکندن فلان جهته
بتره شو قدر آقچه وقف ایله دیو اکراه معتبر ایله اکراه
ایدوب عمرو مالکندن مکرها اول جهته اولقدر آقچه وقف
ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه منزلنی بکره بیع ایله دیو اکراه معتبر ایله اکراه
ایتمکله عمرو دخی منزلنی ثمن معلومه زیده مکرها بیع وتسلیم
ایتدکدنصکره زید اول منزلی عمرونک اذنسز بکره ثمن
معلومه بیع وتسلیم ایلسه حالا عمرو زیدک بکره بیعنی تجییز
ایتمیوب بیع اولی فسخ ومنزل مزبوری بکردن
الغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره
زید بیع مزبوری وتسلیمی اکراه معتبر ایله اولمشیدی دیو دعوی
واکراه معتبری اثبات ایتدکده مکره حقی
تحلیفی لازم میدر الجواب دکلدر

زید هندی شو قدر آقچه مهر تسمیه‌سیله تزوج ایتدکدنصکره
قبل الدخول والخلوة عمرو زیده هندی تطلیق ایله دیو
اکراه معتبر ایله اکراه ایتمکله زید هندی مکرها تطلیق
ایلسه هند مهر مزبورک نصفنی زیددن السه زید نصفنی

ولا ینقطع حق الاسترداد ویفسخ وان تداولته الایدی بخلاف سائر البیاعات الفاسدة
منح الغفار فی الاکراه

رجع بعوض البیع مکرها لا حاجة الی نقض المکره کما لو اودع السعایة لا حاجة الی النقض
الفوائد مضولین فی السادس خزانة المفتین

مرقوم

مرقوم ایله عمروده رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

تهدیدینی ایقاعه قادر اولان زید عمروه قاضی‌یه واروب
ملک منزلنی بکره بیع ایله دیو اکراه معتبر ایله اکراه ایتمکله
عمرو دخی قاضی‌یه واروب زیدک حضورنده ملک منزلنی
مکرها بیع ایدوب بیعی حجت اولنسه عمرونک مکرها بیعی
ثابت ایکن زید عمرو قاضی حضورنده اکراه معتبر اولمز
دیوب حجت مرقومه‌یه بنا منزل مزبوری عمرودن
الغه قادر اولورمی الجواب اولماز

اکر جبری اکراه اولان زید عمروه شو قدر رأس قیونلرینی بکره
هبه ایله دیو امر ایتمکله عمرو دخی مکرها بعد الهبة والتسلیم اول
قیونلر بکرک یدنده بلا تعد شدت شتادن هلاک اول
دقدنصکره عمرو اول قیونلری نفسیچون تملکا قبض
ایتمشیدک ضامن اول دیو بکردن دعوی وبکر اول قیونلری
یدمده ودیعه قالوب بعده ساکه رد ایتمکیچون قبض
ایتمشیدم دیوب اختلاف ایلسه‌لر بکر قولیله مصدق اوب
ضماندن خلاص اولورمی الجواب اولور

کتاب الشفعة

عمرو عنده شفعه جاریه اولورمی الجواب اولماز
زید عمرونک ملک منزللرینک قپولری مقابلا بر طریق خاصده
اولوب خوم در خلیط اولسه‌لر زید منزلنی بکره ثمن
معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو بیعی استماع ایتدیکی
انده الحال شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت
ایدیجک منزل مزبوری شفعه ایله الغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید هند ایله اشترا الکا مالک اولدیغی منزلدن حصه‌سنی اول
منزله متصل ملک منزلی اولان عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم
ایتدکدنصکره هند بیعی استماع ایتدیکی انده والحال طلب
شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایدیجک حصه مزبوره‌یی
عمرودن الغه ایستدکده عمرو مجرد بنده منزلک اتصالی اولمغله
شفعه‌ده ساکه مشارک اولورم دیوب تماما ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

[illegible]

زید عمرو ایله مشترکا مالک اولدیغی عرصه دن بکره ثمن معلومه
بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو بیعی استماع ایتدیکی انده
اتخاذ شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایدوب
لکن حکم حاکم لاحق اولمیوب و بکر دخی رضاسیله تسلیم
ایتمدین عمرو فوت اولسه موشفعه ورثه سنه انتقال ایدوب
حصه مرقومه یی شفعه ایله بکردن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید عمرو ایله مشترکا مالک اولدیغی عرصه دن حصه سنی عمرو
آخر دیارده ایکن بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
عمرو اول دیارده بیعی استماع ایتدیکی انده طلب مواثبه
ایدوب و بلا مکث دیارینه کلمک کره بکر مدت سفر بعید
آخر دیاره فرار و غیبت و اختفا ایتمش اولمغله عرصه یانندن
طلب و اشهاد ایدوب بکر اوچ سنه یه دکین کلمکله دعوی
ایده مامسه حالا بکر کلدکده عمرو بکر اوزرینه دعوای شفعه
ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایتمش اولمغله عرصه یی
شفعه ایله بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
اول منزله متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی استماع
ایتدیکی انده ابتدا طلب مواثبه بعده طلب و اشهاد
ایدوب لکن عمرو متغلبه دن اولوب بکر عمروک قهر و تغلبی
سببیله بش سنه طلب تملک ایده میوب منزل عمروک
یدنده قالسه حالا عمروک قهر و تغلبی زائل اولمغله بکر
قاضی یه واروب طلب مواثبه و طلب اشهاد ویر بر وجه
شرعی بیان ایتمکله قاضی منزلی شفعه ایله بکره ویردیو
شرعا عمروک اوزرینه حکم ایلسه عمرو مجرد بش سنه کچمکله
شفعه ساقط اولور دیو ویرمامکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

بر قصبه اهالیسندن زید قصبه اطرافنده بر محلده ملک منزلی
سنو قدر آقچه یه شرا ایله عمروی توکیل ایتمکله عمرو دخی اول
منزلی اولقدر آقچه یه زید ایچون اشترا ایتدکدنصکره اول
منزله متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی استماع ایتدیکی انده

اتخاذ

اتخاذ شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایلسه حالا
عمرو منزلی زیده تسلیم ایتمش اولمغله بکر منزل مزبوری
عمرودن شفعه ایله المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید ملک عرصه سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
عمرو فوت اولوب عرصه مزبوره یی ورثه سی ضبط ایدوب
بعده اول عرصه یه متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی
استماع ایتدیکی انده اتخاذ شفعه ایدوب شرائطنه
بتمامها رعایت ایلسه عرصه مزبوره یی شفعه ایله ورثه دن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک عرصه سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
اول عرصه یه متصل ملک عرصه سی اولان بکر اتخاذ شفعه
و طلب مواثبه و اشهاد ایدوب لکن قاضی قبل الحکم
و القبض بکر فوت اولسه ورثه سی مجرد بکر طلب مواثبه
و اشهاد ایتمشیدی دیو عرصه مزبوره یی شفعه ایله عمرودن
المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید بر منزلی مستقلا ملکی اولمق اوزره عمروه ثمن معلومه بیع
و تسلیم ایتدکدنصکره منزل مزبورده ثلث حصه ادعا ایده
اولکن هند بیعی استماع ایتدیکی انده منزل مزبور ثلثاندن
طلب مواثبه و طلب اشهاد ایدوب بعده هند منزل مزبورک
ثلثی ملکم و ثلثانی زیدک ملکی اولوب زید منزل مزبوری
صاتقده بیع و تسلیم ایدوب بن بیعی استماع ایتدیکم انده
ثلثاندن طلب مواثبه و طلب اشهاد ایتمشیدم منزل
مزبورک ثلثنی مجانا و ثلثانینی شفعه ایله باکا ویر دیو
حضورینده عمرو اوزرینه دعوی ایتسه و ثلث مرقوم هندک ملکی
اولدیغنی انکار ایلسه هند ثلث مزبور ملکی اولدیغنه و مراعات
شرائط شفعه یه اقامت بینه ایدیجک ثلثنی مجانا و ثلثانینی
دخی شفعه ایله عمرودن المغه قادره
اولورمی **الجواب** اولور

[illegible]

زیدک ملک منزلنه متصل ملک منزلی اولان عمرو منزلنی
ثمن معلومه بکره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید بیع مزبوری

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی
منزلده عمروک اوچ قسمتن معلومه
بکره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو بیعی
استماع ایتدیکی انده ~~اتخاذ~~ کندو حصه سنده
بیعی مجیز اولمدیغی عمروک حصه سنده اتخاذ
شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت
ایلسه منزلدن کندو حصه سنی مجانا زیدک
حصه سنی شفعه ایله بکردن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها
رعایت ایدیجک بکرک حصه سنی نقض ایدوب اول منزلی
شفعه ایله بکر دن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک عرصه سنی عمروه هبه ایدر اولدقده عمرو زیده معلوم
بر طونلوق بوغه صی عوض ویرمک شرطیله هبه وتسلیم
عمرو دخی اول شرطله قبول وعرصه یی قبض واول بوغه صی
زیده عوض ویروب زید دخی قبول وقبض ایتدکدنصکره
اول عرصه یه متصل ملک منزلی اولان بکر وجه محرر اوزره
هبه وتقابضی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب
شرائطنه تمامها رعایت ایدیجک بوغاصینک قیمتنی عمروه
ویروب اول عرصه یی شفعه ایله عمرودن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ری موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکدنصکره
ورثه سی زید ایله قصاصدن بری دخی ملک بر باغ اوزرینه
اوزرینه صلح اولسه لر اول باغه متصل بری دخی ملک باغی
اولان بکر اول باغی شفعه ایله ورثه دن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوجی زید ایله مباری وبری دخی ملک باغی اوزرینه
خلع اولوب اول باغی زیده تسلیم ایتدکدنصکره اول
باغه متصل بری دخی ملک باغی اولان عمرو بو خلعی استماع
ایتدکده اخذ شفعه ایتمشیدم دیو اول باغی شفعه ایله
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملک منزلنی عمروه بلا عوض هبه وتسلیم ایلسه اول
منزله متصل ملک منزلی اولان بکر بو هبه یی استماع
ایتدکده اخذ شفعه ایتمشیدم دیو شفعه ایله منزل مزبوری
عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی دکاندن حصه سنی
عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده اول دکانه متصل
ملک دکانی اولان بکر حصه مرقومه یی شفعه ایله عمرودن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکیت اوزره عمرونک یدنده اولان بش بیک

غرشلق

شفعه المال
واذا صالح عن دم عمد على دار لا تجب الشفعة
لانه القصاص ليس بمال فلم يوجد معاوضة
المال وكذا لو صالح عن جناية توجب
القصاص فيما دون النفس على دار
في شفعة البدائع
كما فيها

واذا خلع المرأة على دار فلا شفعة فيها
في شفعة الكافي في باب ما لا
يجب الشفعة منه

ولا شفعة في المنقولات ولا يملك
العقار بلا عوض كالهبة والصدقة
والوصية والميراث وبعوض ليس
بمال كالمهر وبدل الخلع
البزازية مثله في قاضيخان في
اوائل كتاب الشفعة

وتثبت الشفعة
بعد البيع الخليط اي
الشريك في نفس
المبيع ثم بعد ما سلمها
تثبت للخليط في حقه
اي حق المبيع كالشرب والطريق الخاصين
ثم اي بعد ما سلمها تثبت لجار ملاصق
ولو ذميا او مأذونا او مكاتبا
در رپ
كتاب الشفعة

غرشلق منزل الجون ملکمدر دیو دعوی ایتدکده عمرو زید ایله
دعواء مزبوردن بیک سکز یوز غروش اوزرینه عن
انکار صلح ودفع بدل ایتدکدنصکره منزل مزبوره متصل ملک
منزلی اولان بکر منزل مزبوری شفعه ایله عمرودن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بری دخی ملک باغنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره اول باغه متصل بری دخی ملک باغی اولان بکر
بیعی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه وشرائطنه بتمامها
رعایت ایتدکدنصکره اول باغی شفعه ایله المادن عمرو فوت
اولوب باغی ورثه سی ضبط ایلسه لر اول باغی شفعه ایله
ورثه دن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زید ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی منزلدن حصه سنی
عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب بعده هند
بیع مزبورده غبن فاحش ایله اولمشیدی دیو عمرو دن دعوی
وفسخ بیع ایتدکده الاقلعمرو هنده ثمن اولدیغی زیاده شوقدر
اقچه ویروب قطع نزاع ایتدکلرندنصکره زید بیعی استماع
ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها
رعایت ایلسه عقد بیعده تسمیه اولنان ثمنی عمروده
ویروب حصه مزبوره یی شفعه ایله عمرودن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید ثمن مرقومی عمروه ویروب حصه مزبوره یی
شفعه ایله بعد الحکم المق استدکده عمرو وجه مبین اوزره
عقد بیعدنصکره هنده اولقدر اقچه زیاده ویرمکله سنک
ایچون شفعه ثابت اولماز باخود اول زیاده یی دخی باکه
ویرمینجه حصه مرقومه یی تسلیم ایتمم دیوب امتناعه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید ملک منزلنی زیده فاسدا بیع وتسلیم ایتدکدنصکره فسخ
بیع اولمادین اول منزله متصل ملک منزلی اولان عمرو بیعی
استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب منزلی شفعه
ایله زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی منزلنی شو قدر رایجه ایله عددی معلوم اولمیوب مشار
الیها اولان بر قبضه فلوسه عمرویه بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایدوب اول فلوسی مجلس بیعده صاحب تقبیض ایله
اول منزله متصل منزلی اولان بکر منزل مزبوری شفعه ایله
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

صورت مزبورده مبایعین فلوس مقبضه نك مجهولیتندن
مستقر اولەلر بکر فلوس مزبورنك قیمتنی کندی معترف
اولدیغی مقداردن زیاده دکل ایدیکنه تحلیف اولنمقسزین
ثمن مزبور ایله قیمت مزبورەیی عمرویه ویروب منزل
مزبوری شفعه ایله عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بری دخی ملکی باغچەسنی عمرویه ثمن معلومه بیع و تسلیم
عمرو دخی اول باغچەیی شو قدر رایجه ایله عددی نا معلوم بر
قبضه فلوس مقابلنده بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب فلوس مجلس
بیعده تقبیض ایتدکدنصکره اول باغچەیه متصل بری دخی
ملک باغچەسی اولان بشر بیع اولی اشتماع ایتدیکی آنده
اثنا شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایتمش
اولمغله عمرونك حضورنده بیع اول ایله اول باغچەیی شفعه
ایله بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی منزلنی عمرویه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره
اول منزله متصل ملکی منزلی اولان بکر بیعی اشتماع ایتدیکی
آنده طلب مواثبه و طلب اشهاد ایدوب بعده طلب
تملیک ایتمیوب تأخیر ایلسه بکرك شفعەسی ساقط اولورمی
الجواب مرض یا حبس کبی عذر شرعی یه بناءً تأخیر
ایلدیسه ساقط اولماز عذرسز برای طلب تملیک
ایتمیوب تأخیر ایلدیسه شفعه ساقط اولور

کتاب القسمة

زید شو فانك ثلث مالندن وصایاسی تنفیذ اولنمدین
ورثەسی ترکەسنی بینلرنده اقتسامه قادر
اولورلرمی الجواب وصایا تقدیم اولنور

زید فوت اولوب زوجەسی هندی و اوغللری عمرو و بکری و قزی

زینبی

ثم یطلب عند قاض فیقول اشتری
من فلان دار کذا وانا شفیعها بدار
کذا فمره بتسلیم الدار الی
الطلب طلب تملیک وخصومة و
بتأخیره مطلقا بغیر عذر وغیره لا تبطل
الشفعة ابو یعقوبی منح الغفار

وان کان فی الورثة
غائب یقسم ولا ینتظر حضور
الغائب بعد ان یکون الحاضر
کبیرین او احدهما صغیر فینصب
عن الصغیر وصیا ویقسم احد الورثة
خصم عن الباقین ویضع حصة الغائب
تحت ید عدل خلاصه من الرابع فی القسمة منقد فی البزازیة
من القسمة من الرابع

زینبی ترك ایتدکده ترکەیی قبل الاقتسام عمرو غیبت
ایله حال لائحه و حاضر اولمغله بن هند و بکر و زینب قاضییه
وارب قسمت طالب اولملریله قاضی عمرو ایچون وکیل نصب
ایدوب ترکەیی بین الورثه قسمت ایدوب عمرونك حصەسنی
وکیله ضبط ایتدیرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجەسی هندی و قزی زینبی و لابوین
قز قرنداشی فاطمەیی ترك ایتدکده هند زینب و فاطمەیه
بن حاملەیم دیو دعوی و مزبورەلر حامل دکلسون دیو انکار
ایلەلر هند ثقاتدن بر ایکی قابلەیه عرض اولنوب قابلەلر
علامات حملدن بر علامته واقفلر اولمادیغی ترکه زید
هند و زینب و فاطمه بینلرنده تقسیم اولنورمی
الجواب اولنور

زید فوت اولوب زوجەسی هند حامله و لابوین ار قرنداشی
عمرویی ترك ایلسه قسمت ترکه وضع حمله دك توقیف
اولنورمی الجواب اولنور

زید فوت اولوب زوجەسی هندی و قزی زینبی و لابوین
قز قرنداشی خدیجەیی ترك ایتدکده هند زینب و خدیجەیه
بن حاملەیم دیو دعوی و زینب و خدیجه حامل دکلسون دیو انکار
ایدرلر هند ثقاتدن بر ایکی قابلەیه عرض اولندقده
قابلەلر علامات حملدن بعض علامته واقفه اولسەلر
قسمت ترکه وضع حمله دك توقیف
اولنورمی الجواب اولنور

زید فوت اولوب زوجەسی هندی و لابوین قز قرنداشی
قزی زینبی ترك ایتدکده مزبورەلر رضالریله ترکه زیدی
بینلرنده قسمت ایدر اولدقلرنده جمله مالدن
مقابلەسنده زینب ترکەدن بر زیتون باغچەسی اولوب
سائر ترکەیی هند الوب بو وجه او زره اقتسام ایدرك
بعده بشر اول باغچەیه مستحق چیقوب بعد الاثبات
والحکم زینبك یدندن السه زینب هندك یدنده اولان
ترکەدن حصەسیله هنده مراجعته قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری مختلفة القیمة
اشجار متنوعه‌یی مشتمل بری و دخی ملک باغچه‌یی اقتسام
مراد ایلدکلرنده نه وجهله اقتسام ایدرلر الجواب
عرصه‌سنی ذراع و اشجارینی تعدید برقیمت ایله
اقتسام ایدرلر

زید مرض موتنده هندی تسعون غروش مهر ایله تزوج ایدوب
بعده دیون صحتی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت
اولوب هندک مهر مثلی اللی یوز غروش اولمغله
اصحاب دیون صحت هنده یوز غروش مهر مثل مقابله‌سنده
ترکه‌دن قسمت غرما طریقیله اصابت ایدن مقداری
ویرمکه راضیلر ایکن هند تمامت التمیوب مهر مسما
ایله قسمت غرمایه داخله اولورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولمازه

ما قول شیخ الاسلام زبدة الانام علماء الخاص والعام فی
جماعة معلومین لهم عقارات وعروض مشترکة بینهم فاقتسموا
العروض وبعض العقارات المذکورة بالتراضی وبعضها
بقضاء القاضی ثم اقر کل منهم باستیفاء حقه اقراراً صحیحاً
ثم ادعی واحد منهم الغبن الفاحش فی القسمة المزبورة
فهل تسمع دعواه هذه وتنقض القسمة ام لا افتونا
ماجورین الجواب لا تسمع دعواه ولا
تنتقض القسمة

زید متوفانک ورثه‌سی ترکه زیدی اقتسام ایتدکلرندن
صکره اجلّلرندن عمرو سائر ورثه‌دن زیدک ذمتنده فلان
شوقدر اقچه مقدار وار دیو دعوی و بینه اقامت
ثبت ایدوب بعد التحلیف دین مزبوردن هر بر بنک
یدنده اولان حصه‌یه اصابت ایدن مقداری سائر
ورثه‌دن المق ایستدکده سائر ورثه حین قسمتده سکوت
ایتمشیدک دیو ویرمامکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب ورثه کبارینی ترک ایتدکده ورثه‌دن
عمرو سائر ورثه‌یه ترکه‌یی قسمت ایده‌لم دیوب سائر

ورثه

ورثه ابا ایتملریله بکر ترکه‌یی قسمت ایتمک ایچون استیجار
ایدوب ترکه‌دن کندی حصه‌سنی افراز و تعیین ایتدرسه
اجرت قسمت یالکز عمرویه لازم اولور بوجه جمله
ورثه‌یمی الجواب یالکز عمرویه

بر بلده اهالیسندن زید فوت اولدقده بلده مزبوره
قاضیسی عمرو زیدک اولاد صغارینک وصیلری بکره
زیدک ذمتنده اولان اقچه‌سی ایچون رسم قسمت اوکمیه
اولزسه یا که شوقدر اقچه دیر مال تحصیل اولنمدقده اول
مالدن ال دیو تنصیص ایتمکله بکر دخی کندی مالندن
زیدک ذمتنده اولان اقچه‌سی ایچون رسم قسمت اولمق
اوزره اولقدر اقچه‌یی عمرویه ویرسه حالا بکر مبلغ مزبوری
عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید عسکری فوت اولوب ورثه
صغارینی ترک ایتدکده بلده مزبوره قسامی اولان
عمرو ترکه زیدی تحریر و دفتر ایتمیوب صغارک مال
موروثلرین حفظ ایچون صغاره وصی نصب ایتمیوب
بلکه ترکه‌دن رسم قسمت نامیله برقاچ اقچه الوب
زیدک قسمتی گورلمشدر دیو بر تذکره یازدقده عسکر
قاضی عسکر طرفندن قسام سواری تعیین اولنان
بکر بلده مزبوره‌یه واروب ترکه زیدی تحریر و دفتر و
صغاره وصی نصب و ترکه‌یی صغار ایچون حفظ ایتدر
مک ایستدکده صغارک اقرباسی محمد و عمر قسام بر وجه
محرر برتذکره ویرمشیدر دیو بکری شرعا منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

برقضایه بروجه اربلق متصرف اولان زیدک نایبی عمرو قضاء
مزبوره ساکن اولان عسکر طائفه‌سندن فوت اولنلرک
ترکه‌لرین تحریر و بین الورثه بالفریضة الشرعیة تقسیم ایتمکه
مأمور اولمغله بکر متوفانک ترکه‌سنی تحریر و بین الورثه
تقسیم ایتدکده ورثه عمروه رسم قسمت نامنه شوقدر
اقچه ویردکلرندن صکره بشر کلوب بن بکرک ترکه‌سنی
تحریر و تقسیمه مأمورم دیو ترکه‌یی تحریر ایدوب ورثه‌دن

رسم قسمت نامه سنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده بشر ترکه‌سی بکری تکرار بخبر ایدوب رسم قسمت نامه ورثه‌دن جبرا اشو قدر اقچه الوب ورثه مبلغ مزبوری بشردن استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

نوع اخر

زید ایله عمرو علی الاشتراک مالک اولوب قابل قسمت اولان منزلی اقتسام ایتدکلرنده منزلک قپوسی زیدک حصه‌سنه دوشوب عمرک حصه‌سنده طریق اولمیوب و قپو اچمق دخی ممکن اولماسه حین اقتسامده عمرک حصه‌سنده قپو اچمغه تمکن اولمادیغی بلنمامکله قسمت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله اشتراکا مالک اولدقلری خان صغیرده زیدک حصه‌سی اقل اولوب قسمت اولندیغی تقدیرجه زید حصه‌سیله انتفاع ممکن اولمغله عمرو قسمته طالب دکل ایکن زید خانی قسمت ایتدروب افراز ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بکری ورثه سهامدن یدی سهامی زیدک سکز سهامی هندک و زینبک بر سهامی خدیجه‌نک اولان منزل قسمت اولندیغی تقدیرجه خدیجه حصه‌سیله انتفاع ممکن اولمیوب لکن زید و هند و زینبدن هر بری حصه‌سیله انتفاع ممکن اولمغله زید و زینب و هند قسمته طالبلر اولوب خدیجه ابا ایله حاکم خدیجه‌یه قسمت اوزرینه جبره قادر اولورمی الجواب اولور

تولیت و سکناسی واقفک اولادینه مشروط وقف منزلی قابل قسمت اولمغله اولاددن هند و زینب رضالریله اقتسام ایدوب بعده بری مراد ایتدیکی وقتده قسمت مزبوره‌یی نقضه قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقف منزل کبیره زید و عمرو اجارتین ایله اشتراکا متصرفلر ایکن زید عمرو و منزلی رای متولیله بینلرنده

اقسام

اقسام ایده‌لم دیرکن عمرو بغیر وجه ابا ایدوب مزبوران وقفه و یردکلری معجله‌یی استیفا اتمش اوله متولی زیدک حصه‌سنی رای قاضی ایله افراز و وقف ایچون بر مقدار اقچه الوب تجدید اجاره ایله تمسک و یرسه وجه مشروح اوزره اولمق وقفه نافع اولدیغی عمرو راضی اولمیوب بینه اشتراکا ضبط ایده‌لم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

بر قریه اهالیسنک اوزرلرینه تحصین املاک ایچون نازله اولان تکالیف ملکلرینه کوره تقسیم اولنمق لازم اولدقده اول قریه اهالیسندن اولوب قریهٔ مزبوره‌ده املاکی اولان صبیان و نسوانه ملکلرینه کوره تکالیفدن حصه لازمه اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسی اوزرلرینه تحصین املاک ایچون نازله اولان تکالیفی بینلرنده نه وجهله چکرلر
الجواب ملکلرینه کوره

بو صورتده بعضی کمسنه‌لرک قریه‌ده تصرفلرنده املاکی اولوب کندی قصبه‌ده ساکن اوله قریه‌یه نازله تکالیف مزبوره‌یی اهالیسی املاک اوزرینه عدل اوزره توزیع ایدوب اول کمسنه‌لرک قریه‌ده اولان ملکلرینه اصابت ایدن حصه‌لرینی مزبورلردن استدکلرنده مجرد املاکیمز اوزرنده اوتورمیوب اخر برده اوتورورز دیو حصه‌لرینی ویرمکدن امتناعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسی اوزرلرینه تحصین املاک ایچون تکالیف نازله اولدقده اچلرنده اصلا ملکی اولمیوب مستاجر اولان زیده مجرد قریه‌مزده ساکن اولمغله تکالیف مزبوره ایچون شو قدر اقچه ویر دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده اهالی زیدک تغلبا شو قدر اقچه‌سنی المش اولسه‌لر زید مبلغ مزبوری اهالیسندن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

بربلده محلاتندن بر محلده مؤذن اولان زیددن تکالیف نامنه نسنه النمیه دیو امر سلطانی صادر اولمشیکن تکالیف جمع وتحصیلنه مأمور اولان عمرو خلاف امر سلطانی تکالیف عرفیه شاقه ایچون زیددن نسنه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

بربلده محلاتندن برمحلده مؤذن اولان زیددن تکالیف نامنه نسنه النمیه دیو امر سلطانی صادر اولمشیکن ترکمان قبیله سندن ایچلیش کیسه باش خرجی نامنه خلاف امر سلطانی نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

باب فی المهایاة

حمام ودکرمن وقابل قسمت اولمیان بیت صغیرک هر برنده علی حده مهایاة جاریه اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو مشترکا مالک اولدقلری دکرمن قابل قسمت اولمامغله زید عمروه دکرمنی مهایاة تصرف ایده لم دیدکده عمرو راضی اولمیوب الحق بن منصرف اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند وزینب مشترکا مالک اولدقلری حمامک برسنه غله سنی هند وبرسنه زینب المق اوزره مهایاة ایدوب سنه لرک غله لرک غله سنی صادیه اوله هند نوبتی سنه سنده حمامی آخره ایجار وغله سنی المق هند کره زینب بحیر وجه هندی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری جاریه دن حصه سنی عمروه اضرار قصدیله بیع یاخود ایجار ایتمکدن ابا ایتمکله حاکم عمروک طلبیله جاریه بینکرده مهایاة تصرف ایلک دیو زیده جبره قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمروه علی الاشتراک مالک اولدقلری فلی مهایاة استخدام ایده لم دیوب عمرو ابا ایلسه حاکم مهایاة استخدام ایتمک اوزره عمروه جبره قادر اولورمی

الجواب اولور

سکناسی واقفک اولادینه واولاد اولادینه مشروطه وقف

منزل صغیره اولوب نوبت سکنی اصحابی اولان اولاد جمله سی ساکن اولمق ممکن اولمامغله ایچلرندن زید وعمرو وسایرلر بینه مهایاة ساکن اوله لم دیدکلرنده سایر اولاد راضی اولمیوب الحق بزساکن اولورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید وعمرو علی الاشتراک اجانبدن ایله تصرفلرنده اولان وقف دکرمنی هر بری در در سنه مستقلا ضبط ایتمک اوزره بالتراضی عقد مهایاة ایدوب بعده زید نوبتنی تصرف اوزره ایکن عمرو برسنه مرورنده دکرمندن حصه سنی بکره فراغ ایدوب حالا بکر زید وعمروک وجه محرر اوزره عقد ایتدکلری مهایاتی فسخ ایدوب زیده دکرمنی سنکله علی الاشتراک تصرف یاخود مجددا التشرای یا بر سنه اوزر بینه عقد مهایاة ایده لم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الحجر

اون اوچ یاشنده اولوب لکن جثه سنک بلوغه تحملی اولمیان زید احتلام اولوب بلوغه کلدم دیو اقرار ایلسه زیدک اقراری معتبر اولورمی الجواب اولماز

اون بر یاشنده اولوب لکن جثه سنک بلوغه تحملی اولمیان هند صغیره حیض کوروب بالغه اولدم دیو اقرار ایلسه هندک اقراری شرعا معتبر اولورمی الجواب اولماز

اقوال وافعالی استقامت اوزره اولان زید عاقلمیدر الجواب عاقلدر

بو صورتده زیدک عفو وتصرفاتی شرعا صحیحه ومعتبره اولورمی الجواب اولور

هند مجنونه زوجی زیدک شو قدر اقچه وشو قدر اشیاسنی جبرا زیددن آلوب اتلاف ایلسه هنده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

کتاب المأذون

زید عبد مأذونی اولان عبد مأذونی عمروه شو قدر اقچه افراجک وشو قدر اشیا ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو اشیا مزبوره

صبی اقر انه بالغ وقاسم وصی المیت قال الشیخ الامام ابو بکر محمد بن الفضل ان کان الصبی مراهقا قبل قوله فیجوز قوله وقسمته وان لم یکن مراهقا وعلم انه مثله لا یحتلم لا یجوز وتبین بهذا ان ابن اثنی عشر سنة اذا کان لا یحتلم مثله صح قبل اذا اقر بالبلوغ لا یقبل قوله المأذونة العاقل من یستقیم کلامه وافعاله الا نادرا والمجنون ضده بزازیه قبیل الطلاق

زيدك فضوليسي عمرو اكتساب ايتديكي مالدن نشو قدر اقجه يه بكري ابداع وتسليم ايتدكدن صكره
زيد عمروي اعتاق ايتسه زيد مبلغ مزبوري عمروك فضوليسي بكردن الماغه قادر
اولورمي الجواب اولور

ايله متاع اشترا ايدوب مبلغ مزبور ومتاع بكرده ايكن
عمرو فوت اولسه زيد مبلغ مزبور ايله متاعي قبض ايله
عمروك يدنده مال مكسوب ومرهوني اولماغله وارثلري
زيده مبلغ مزبور اول متاعدن بزه وير ياخود عمرو
ذمتنده اولان حقمزه ضامن اول ديو جبره قادر
اولورلرمي الجواب اولمازلر

زيدك عبد ماذوني عمرو مضاربه طريقيله بكردن نشو قدر
اقجه الوب بعده مبلغ مزبور ايله دياراخرده متاع اشترا
ايتدكدنصكره عمرو متاعي بكره ارسال ايلسه حالا بكر متاعي
قبض ايتمك استدكده زيد قولم اشترا ايتمكله بنم اولمش
اولور ديو اول متاعي بكره ويرميوب تغلبا قبض
ايلسه بكر متاع مزبوري زيددن الماغه قادر
اولورمي الجواب اولور

زيدك عبد ماذوني عمرو اكتساب ايتديكي مالندن
اشترا ايتديكي جاريه يي زيدك اذني ياخود اذنسز
وطئ ايتمك جائز اولورمي الجواب اولماز

بو صورتده عمرو اول جاريه يي وطئ ايدوب جاريه
بر ولد طوغوردقده عمرو ولد بندندر ديسه ولدك نسبي
عمرودن ثابت اولورمي الجواب اولور

بو صورتده عمرو اول جاريه وولدي بيعه قادر
اولورمي الجواب اولور

كتاب الكراهية والاستحسان

ترياق اكل ايتمكده باس وارميدر الجواب تحريما
كراهتنده علما اختلاف ايتمشلردر مداوا ايتسه
باس يوقدر

طيب نوعندن اولان عنبرك اكلي حلالميدر
دكلميدر الجواب حلالدر

قرمزي ديدكلري بويه كه اصلنده اشجارك برنوعنك
قابغندن مرجمك قدر دخي بيوك وكوچك دردده
حاصل اولوب قبل نفخ الروح اني وقتنده دوشر
سه لر عصاره سندن قرمزي بويه اولور واكر دفي

... كذا في شرح منظومة لابن الشحنة في الكراهية وعن الحسن بن علي رضي الله عنه بيعي
جاريه ترجو از بيع الترياق نعمه من الكراهية

لجوب

لجوب دوشمز ايسه باراده الله تعالى روح بولوب
اوچور روح بولدقده برطريق ايله دوشرلسه دخي بويه
اولماز اول دوده دن قبل نفخ الروح دوشرلكلري يك
عصارسني بعض معاجين وشربتلرده قاتسه اول
معاجين وشربتلري اكل وشرب ايده باس
وارميدر الجواب يوقدر

زيد عمرودن بر مقدار طعام اشترا ايتمك مراد ايتدكده
ثمني نه مقوله مالندن ادا ايده جكني تعيين وتوصيف
ايتمكسزين نشو قدر اقجه يه عمرودن اشترا وقبض ايدر
بعده مبلغ مزبوري كسب خبيثدن جمع ايلديكي مالندن ادا
ايلسه اول طعام زيده طيب اولمغدن چقارمي
الجواب چقماز

كتان تخمندن استخراج اولنوب بزر تعبير اولنان
ياغ طاهرميدر يوخسه نجسميدر الجواب طاهردر

بو صورتده ذكر اولنان ياغ بلا اهلاك ميته دن استعمال اولنوب
نجاسته ومرحمته دليل بولنمغله عالم نامنه اولان زيد اول
ياغ نجسدر اكل وغيري استعمالي حرامدر ديسه مزبورك
بو قولنه اعتبار اولنورمي الجواب اولنماز
تعزير ايله منع اولنمق كركدر

زيد ذمي شرف اسلام ايله مشرف اولدقده يدنده بو
بولنان خمري تخليل ايتدكدنصكره اكل وبيع حلال
اولورمي الجواب اولور

بر صغير ايتكي طوغوردقده ولد الجنده اولوب معا
چقان ظرفي اكل ايله بلا تاخير اول ايتمكك سوديني
ولحمي اكل ايتمكده باس وارميدر
يوقدر

زيدك تجلدي اوبوز اولوب زيده خمر اچورمك
علاجدر ديه لر ايله زيد تجلد بنه خمر اچيروب بعده
اول تجلد برقاچ كون اوتلق بيوب وزيد اصلا
خمر اچورماسه بعده اول تجلدي بوغازلهيلر
انلرك اتلرين اكل ايتمكده باس وارميدر الجواب يوقدر

فلا باس باكله وعلى هذا لا باس باكل الدجاجة وان كان يقع على الجيف لانها تخلط ولا يتغير لحمه ولا ينتن والحكم يدور عليه ... ان علفت اياما
المعنى محيط برهاني وكذا في منقولات صيد النثار جانبه جدي اذا كان يربى بلبن اتان او لبن الخنزير ان
فلا باس لانه بمنزلة الجلالة تجنيس مرند من باب الاكل والشرب من الكراهية

ارسلر اولنمق کرکمیدر الجواب وسط ظهرده وارنجه ارسال مستحبدر

ارباب صنایعدن بعض کمسنه لر شغللرینی اشلرکن ضرورت شعرین استعمال ایتملرینه مساغ شرعی وارمیدر
الجواب واردر

ایرانیلردن سجاده و مصحف شریفه ظرف یاخود جانته اتخاذ ایدوب استعمال ایتمکده باس وارمیدر الجواب یوقدر

جنازه تشییع ایدن کمسنه لر ذکر الله ایله یاخود قرائت قرآن ایله رفع صوت ایتمکده کراهت وارمیدر الجواب واردر

عسل یازینون یاغی یا سایر اطعمه دن بری متنجس اولسه لر اول عسل و یاغ و طعامی مأکول اللحم اولان حیوانه اکل ایتدرمک جایز اولورمی الجواب اولماز

ما قول شیخ الاسلام حلال مشکلات الانام فی عمل مولود نبینا محمد صلی الله علیه وسلم وهو اجتماع الناس فی الیوم الثانی عشر من شهر ربیع الاول وروایة الواعظ الاخبار الواردة فی مبدا امره وما وقع فی مولده من الایات وقراءة القاری مولده الشریف والاستبشار بقدومه المنیف واظهار رغم الفرح والسرور بتعظیم الحرمات الشرعیة فهل هو ممدوح او مذموم من حیث الشرع الجواب عمل المولد الشریف علی الوجه المذکور ممدوح شرعا لاشتماله علی المحاسن الکثیرة من تبجیل النبی و تعظیم قدره والاستبشار بقدومه وظهاره محبته صلی الله علیه وسلم واصحابه وارغام الشیطان واهل الکفر والطغیان والله اعلم

زید قرآن عظیم الشانی سورهٔ فاتحه دن سورهٔ تبت یا خود سورهٔ اخلاصه وارنجه قرائت ایدوب ماعدا سورهٔ کریمه کندی قرائت ایتمیوب عمرو دخی قرائت ایله دیمکله عمرو دخی نیابةً زیدک قرائت ایتمدیکی اول سوره لری قرائت ایله زید ختم قرآن ایتمش اولورمی الجواب اولماز

زید کندی بهیمه سنی وطی ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر

بو صورتده اول بهیمه مأکول اللحم اولمغله زید بعده ذبح ایدوب اتنی اکل ایلسه حلال اولورمی الجواب امام اعظم حضرتلری قتنده اولور امام ابی یوسف قتنده بعد الذبح احراق اولنور

اری قوانسنده مجتمع اولان عسل اخراج اولنمق قصدیله قوانده اولان اریلر قتل اولنمقسزین تماما اخراج اولنمیوب اول حالده اریلر طشره چیقارنسه اوزی محقق اولمغله اری قوانلری اتخاذ ایدن کمسنه لر عسلی چیقارمغه مباشرت ایتدکلرنده قوانلردن اغزلرینی قپایوب تغلیب ایتمکله اریلر عسل ایچنده هلاک اولسه لر اول کمسنه لر اثم اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده اول هلاک اولان اریلر مخلوط اولدیغی عسلی اکل ایتمکده باس وارمیدر الجواب یوقدر حلالدر طاهردر

نوع اخر

دعا عقبنده سبحان ربنا رب العزة عما یصفون دیمکی اولادر یوخسه سبحان ربک رب العزة عما یصفون دیمکی اولیدر الجواب سبحان ربنا رب العزة عما یصفون دیمک اولیدر

فصل فیما یتعلق باللبس والاستعمال وما فی فعله خطر ومالا

رجاله قرمزی یا صاری ثوبک لبسی کراهت تنزیهیه ایله می مکروه در یوخسه کراهت تحریمیه ایله می الجواب تنزیهیه در

بر نجیدن مصنوع اولان ساعتک رجاله ونسایه استعمالی جایز اولورمی الجواب اولور

الکتره کمش اولمیوب انجق حلقه لری و بافته لری و اطرافی کمشدن مصنوع اولان قورشاغی رجاله استعمالی جایز اولورمی الجواب اولور

رجاله بین الکتفین ارسال ذنب عمامه مستحبمیدر ومقدار

رجاله حریر ثوبک لبسی حرامیدر یوخسه حلالمیدر الجواب حرامدر

بو صورتده زید حریر ثوب ایله نماز قیلسه زیده اول نمازی اعاده لازم اولورمی الجواب اولماز

ارسال

بصمه صنعتنده مهارت ادعا ایدن زید لغت ومنطق وحکمت وهیئت وبونلرک امثالی علوم آلیه‌ده تألیف اولنمش کتابلرک حروف وکلماتنی صوزلرینه بر قالبه نقش ایدوب اوراق اوزرینه بصمه ایله اول کتابلرک نسخه‌لرینی تحصیل ایده‌رم دیه زیدک بو وجهله عمل کتابتنه مباشرتنه شرعاً رخصت وارمیدر الجواب باصمه صنعتنده مهارتی اولانلر کلمه بر صحیح کتابک حروف وکلماتنی بر قالبه صحیحاً نقش ایدوب اوراقه باصمقله زمان قلیلده بلا مشقة نسخ کثیره حاصل اولوب کثرت کتب رخیص بها ایله نیلنه باعث اولور بو وجهله فائده‌یی مشتمل اولمغله اول کمسنه مساعده اولنوب بر قاچ عالم کمسنه‌لر صورتینی نقش اولاجق کتابی تصحیح ایچون تعیین اولنوب انلر تصحیح ایله کلرندن صکره صورتینی قالبه نقش اولنورسه بر عمل مستحسن اولور

زیده کره عمرو دخی اول محله یوزرک واروب کلمز سیم ساکه بر تفنگ ویره‌یم دیوب ظن ایتدن بوجه اوزره بعد القبول عمرو یوزرک کناره واروب بنه سفینه‌یه کلوکره قول مزبوره بنا زیدک بر تفنکنی آلمه زید تفنکنی عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هند نازله شدیده بلیه‌یه مبتلاه اولوب مسائل دینیه‌دن بعضی مشکلی اولوب زید اول مشکلی حله قادر اولمیوب بر عالمه سؤال وجوابین هنده اخبار دخی ایتمامسه هند زیدک اذنسز عمرو صالح عالم متقی یه واروب محتاجه اولدیغی مشکلی سؤال وتعلیم ایتمکه مساغ شرعی وارمیدر الجواب واردر

شیشه کاسه یکشیشه بر داغه ایچنده اولان حمره رویشی موضعده تلذذاً البقیه جائز میدر الجواب مکرهدر

کفره طائفه‌سی یاسقلیه‌لرنده اشرافدن اولان عمرو مسلمه قرمزی بمرده وچورک اهدا ایتدکده عمرو انلره موافقت اوزره اخذ ایتمیوب کرهاً ومروةً اخذ ایلسه باس وارمیدر الجواب بوقدر

نوت بیرا غیله تربیه اولنان ایپک قوردینک نسیج ایتدیکی قوزاق کنته القا اولنمدقجه ایپکدن انتفاع ممکن اولمیوب لکن اول قراق کنته القا اولندقده ایچنده حیّ اولان قورد هلاک اولسه بو فعلده کراهت وارمیدر الجواب یوقدر

دریاده بالق صید ایدن زید بحرده اکل وبیع وثمنی ایله تعیش قصد ایله زیدک بو وجه اوزره کسبی مباح اولوب صید ایتدیکی بالغی بیع ایله ثمنی زیده حلال اولورمی الجواب اولور

زید اعضاسندن بر عضونده ایکنه دوکنی اتخاذ ایدوب بعده نادم اولسه اول دوکنی زیده مسح لازم اولورمی الجواب اولماز

زید ختان اولندقده موضع ختاننده اولان جلدک

بو تقدیرده عمرو اول سوره‌لری قراءت ایتدکده حاضر اولوب استماع ایدن کمسه‌لر ختم قرآنده بولنمش اولوب ختم قرآنده بولنانلره وعد اولنان اجره نائل اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه‌یه طاعون اصابت ایدوب اهالیسندن زید اول قریه‌دن چیقوب اخر محلّه کتسه آثم اولورمی الجواب مرجودرکه اولمیه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک لطفنه التجا ایدیجک

کلا‌به ماکولات جنسندن بعض شیئی دریلوب الطعام ایتمکده باس وارمیدر الجواب بوتقدیر نائل اجر اولمغه اوزره آثار صحیحه واردر

هند مسلمه باغنده حاصل اولان اوزمنی میخانه‌جی اولان عمرو ذمی‌یه بیع ایتمک جائز اولورمی الجواب جائزدر

هند نیتنده مصحف شریف بازار اولمغله بلا غلاف مس وتقبیل اوراق ایده‌رک مصحف شریف کتابتنه اشتغال مراد ایتدکده نه کیفیت ایله یازتوکردر الجواب جنب ونفسا وحائض ومحدث اولمیوب مطهره اولدیغی حالده مصحف شریفی بر قرتفعجه‌ اولمغله قودوب وقلمنی بک ایچه ایتمیوب ایبین خط دایره مراد ایله احسن دایض کاغده تفریج سطور ایده‌رک یازوب جمع ایتمک کرکدر

هند حرّه عجوزه ومسنه اولوب بعض اجنبی ایله بجسب الضرورة مکشوفة الوجه اولدیغی حالده مصاحبت ایدوب مؤنث یدینی‌سنی تحبه واخذه الی بلا حائل بعض اجنبی الیه طوقنه هند شوهایه مشتهاة اولمغله خوف فتنه اولمایجق هندک معامله سنده باس وارمیدر الجواب یوقدر

بر سفینه شط بحره قریب محله کلوکره سفینه رکابندن زید عمروه اکر سفینه‌دن یوزه‌رک کناره واروب اندن بنه سفینه‌یه کلورسک ساکه بر تفنگ ویره‌یم

ایمی اولان زید محدث اولان عمرودن استماع ایلدیکی حدیث شریفی حفظ ایدوب روایت ایلسه زیدک روایتنه اعتبار اولنورمی الجواب اولنور

دیدکده

وما یهدی المجوسی یوم النیروز من طعامهم الی الاشراف ومن کان لهم به معرفة لا یحل اخذ ذلک علی وجه الموافقة معهم وان اخذه لا علی ذلک الوجه لا باس به والاحتراز اسلم فی السلامة من شیبة من کراهیة البزازیة

لا یکره القاء القبیق فی الشمس لیموت کالسمک یشفط فی الکراهیة السابک وود والقز جائز وطرح القبیق فی الشمس لیموت دوده جائز بزازیة فی الکراهیة

ولم یرد خلاف لاحد فی اباحة الصید فکان اجماعاً ولانه نوع اکتساب مباح کالاحتطاب کذا فی النهایة والغایة وهو مقید بما اذا لم یتخذ الصید حرفة لانه نوع فی الاکتساب منح الغفار فی الصید

ولا یمس المصحف ولا ای الحائض والجنب والنفساء والمحدث مصحفا الا بغلاف متجاف ذکره المس بالکم ای المنفصل عنه واما کتابة المصحف اذا کان موضوعا علی لوح بحیث لا یمس مکتوبه فعند ابی یوسف یجوز وعند محمد لا یجوز صدر الشریعة فی باب الحیض

اما اذا کانت عجوزاً لا تشتهی فلا باس بمصافحتها ومس یدها لانعدام خوف الفتنة زیلعی فی الکراهیة

العجوز الشوهاء والشیخ الذی لا یجامع مثله بمنزلة المحارم منه الفاء ای فی الخلوة

وحرم ان کان الشرط من الجانبین درر غرر

کتاب الحظر والاباحة فهو حنانه خفت علامه نایم قطع الاکثر من التعقف منه الملتقی

زید عمرو ایله برلعبده هر قنغیسی مغلوب اولورسه غالب اوله نه بیشودنز
آقچه ویرمک اوزره قول ایدوب بعده اول لعبده زید عمروه غالب اولوب
عمرونک بیشودنز آقچه سنی الملغ اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیده ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بین الناس قمار وجهی اوزره شایع اولان جوز وبطه لعبی حلالمیدر یوخسه
حرام میدر الجواب حرامدر بوصورتده وجه محرراوزره اولان لعب ایله کسب
اولنان جوز وبطه یه کسب ایدنلر بالجوز اندن تشرا ایدنلر اکل ایتمک
حلال اولورمی الجواب اولماز

اکثری قطع اولنمسه زید خنان اولمش اولورمی
الجواب اولماز

زید صغیر ایکن ختان سنتنه مشابه طوغوب حشفه سی
اوزره نه اصلا دری اولماسه زیدی سنت ایتدرمک
لازم اولورمی الجواب اولماز

جاموس دانه صغیر ذبح ایتمکی صنعت اتخاذ ایدن زید
برسنه ده بیک عدد جاموس دانه صغیری اجرتله وجه
شرعی اوزره ذبح ایلسه بو وجه اوزره صنعت اتخاذ
ایدوب کسب ایتمک مکروه دنیمیدر یوخسه مباحمیدر
الجواب مباحدر

معلم صبیان اولان زید تعلیم قرآن ایچون صبیانی قدر
معتاد ضربه قادر اولورمی الجواب اولور

هند قولی عمرو اجنبی یه محرم اولوب کورمک جائز
اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زید کندو یه عمدا اقتل ایلسه وزر واثمی نه مرتبه دور
الجواب قاتل غیر اولانک اثمندن اعظمدر

تشنج مرضنه مبتلی اولان زید حذاق جراحیندن برقاچ
مسلمانلر یارد یردوب علاج ایتمکدن غیری ایله علاج
فائده ویرمز دینمکله مشتد اولور اکر یاره ویررسک
غالب احتمال هلاک اولمیوب خلاص اولمقدر دیو
خبر ویروب بومرضه مبتلی اولنلرک بعضیلری دخی
اول علاج ایله خلاص اولدقلری واقع ایکن نه زید
حذاق جراحیندن عمروه تشنج ایتدیروب معتاد
اوزره دوا ایدرکن متأثرا فوت اولسه زید
آثم اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زیددن سنی بنی طلاق بائن ایله تطلیق
ایتدک مهر معجلمی ویر دیو دعوی و زید انکار ایدوب
هند مدعاسنی اثبات ایده میوب زید دخی یمین ایلسه
زید هند ایله ازواج معامله سنه قادر اولورمی
الجواب اولور طلاق بائن واقع اولورسه نفقسنی

قال ینظر ان کان الغالب فیه النجاة فهو فی سعة منه وان کان الغالب الهلاک لم یکن له ذلک
ضمانه نحو فضار
تخانات مقصیه تمت

وفی الفتاوی المرأة اذا سمعت ان زوجها طلقها ثلثا ولا تقدر ان
تمنع نفسها الا بقتله سعها ان تقتله متی علمت انه یقربها ولکن تقتله بالدواء ولا تقتل المرأة
نفسها وفی الفتاوی الصغری عن الامام ابی شجاع هذا فی فوائد الامام ان لم یکن لها بینة
فرفع الی القاضی وحلفه فان حلف فالاثم علیه وان قتله فلا شیء علیها والطلاق البین
کالثلاث
خلاصه من الحظر والاباحه من کتاب الطلاق
زیده تکلیف

المذهب عند جمهور الفقهاء
ان جمیع انواع الکسب فی الاباحة
علی السواء وبعض الفقهاء قالوا
الزراعة مذمومة والصحیح ما ذهب
الیه الجمهور تاتارخانیه من الفصل
الرابع عشر من الکراهیة

وفی الروضة له ان یکره ولده الصغیر
علی تعلیم القرآن والادب والعلم لان
ذلک فرض علی الوالدین ولو امر غیره
لیضرب حل للمأمور ضربه بخلاف الحجر
قال رحمه الله فهذا تنصیص علی عدم
جواز ضرب ولد الآمر بامره بخلاف
المعلم لان المأمور یضربه نیابة عن الاب
لمصلحة والمعلم یضربه بحکم الملک
بتملیک ابیه لمصلحة الولد اشباه

منح الغفار فبیل السرقة
وینظر من الاجنبیة الی وجهها وکفیها فقط
وعبدها کالاجنبی فی الحکم المذکور معها ای
مع سیدتها منح الغفار من الفصل النظر
من الکراهیة والاستحسان

هذا منزلة رجلین احدهما قتل نفسه والآخر
قتل غیره کان قاتل النفس اعظم وزرا
واثما فاضیخان فی الهبة من اخر الفصل
الصدقة

وفی النوازل به سلعة او حجر فاراد ان
یستخرجه فخاف علیه الهلاک روی
ابن سماعة عن ابی یوسف انه قال ان فعله
اخذ نجا منه لا بأس بان یفعله هو ایضا
انه روی مجاهد عن ابن کوی انه له
وهو محرم فمات ولم یروا انه اعطی لذلک
الکفارة دل علی جواز الکی ولو محرما وعلی
انه لا شیء منه لو مات اذا کان غیر خارج
عن الرسم والعادة علی قبح دوی مرتضا
برضاه فمات وعلاج یستشفی به فلا شیء
علیه ولو کان له اصبع زائدة فاراد قطعها

في قوله تعالى فلما عتوا عما نهوا عنه من سورة الاعراف وكذا في تفسير الكبير وفي الحديث لم يبق من الامة الممسوخة نسل
من تفسير الكوراني في قوله تعالى فلما عتوا عما نهوا عنه من سورة الاعراف قال الطيبي اعلم ان العلم المذموم هو
ان يكون سببا الى ضرر بصاحبه والغير كالسحر والطلسمات فانهما لا يصلحان الا للاضرار بالخلق والوسيلة
الى الشر وكعلم النجوم فانه خوض في فضول لا يعني وتضييع العمر النفيس بغير فائدة طائلة والتعلم
وتبق العلوم قبل حلها وكالبحث عن الاسرار الالهية التي يطلع عليها الفلاسفة والمتكلمون
فيجب كف الناس عن البحث وردهم الى ما نطق به الشرع والاشيئي ائمته ابن الجانبة
عن اسم الله تعالى من كوكب المنير شرح الصغير في شرح حديث
اللهم اني اعوذ بك من علم
لا ينفع وقلب لا يخشع
للصليبي الشافعي

زیده تکلیف ایتمیوب زنادن احتراز لازمدر خلاصی
ممکن اولمازسه مطلوب طعامنه زهر قاتمق
تجویز اولنمقدر

مسلمی غیبت حرام اولدیغی کبی ذمی دخی غیبت حرام
اولورمی الجواب اولور

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک اهل بیتنه
اهانت ایدوب کفری مشهور وفظاعه شری متواتر
اولان یزیده لعن ایتمک جائز اولورمی
الجواب باس یوقدر

فصل فیما یتعلق بالامر بالمعروف والنهی عن المنکر

بر بلده ده بیتاغ طائفه سندن اولان برقاچ کمسه لر
قرشی بوبابه بعضی کبی وفال قانوب اول بوبه ایله بعض
البسه صبغ ایدوب وصاحبلرینه اعلام ایتمیوب
تدلیس ایله ضرر اوزره اولوب مسلمین بلیه ایله اول
البسه ایله تازیقلریله امر بالمعروف عاجزلر اولان
مسلمین تنبیه ونصح ایتدکلرنده دکلمیوب بو وجه
اوزره اصرار معتاد لری اولمغله حاکم الشرع اعلام ایلسه
حاکم مزبورلری زجر ومنع وتعزیره قادر
اولورمی الجواب اولور

واعظ اولان زید کرسی یه چیقوب خلقه وعظ ایدرکن
حیوانلردن حالا موجود اولان میمونلر امم سالفه دن
ممسوخ اولان بنی آدم نسلندندر دیسه زیدک بوقولنک
اصلی وارمیدر الجواب بوقدر امم ممسوخه اوچ کوندن
زیاده باقی قالمیوب جمله سی هلاک اولدیلر

زید واعظ جوامعده کرسیلره چیقوب انبیا علیهم
الصلوة والسلام حضرتلرینک علوشانلرینه مناسب
اولمیان تعبیر ایله اهل سنت والجماعه عقایدلرینه مخالف
حکایات اسرائیلیه وسائر اراجیف باطله نقل
ایتمکله مسلمین اختلاف ایتمک معتادی اولسه حکام
شریعت اوزرلرینه زیدی وجه محرر اوزره کرسی یه
چیقمقدن منع ایتمک لازم اولورمی الجواب واجبدر

اللعن علی یزید یجوز ینبغی ان لا یکن الحجاج
ویحکی عن الامام قوام الدین الصفار
انه قال لا بأس باللعن علی یزید ولا یجوز
علی معاویة لانه حال کاتب الوحی وذو
السابقة والفتوح الکثیر وعامل الفاروق
وذو النورین لکنه اخطأ فی اجتهاده
فیتجاوز الله تعالی عنه ببرکة سیدنا علیه
السلام ونکف عنه اللسان تعظیما لمتبوعه
وصاحب علیه السلام وسئل الحنفی عن یزید
وابیه فقال قال علیه الصلوة والسلام فی ولد
دار ابی سفیان فهو امن وعلمنا ان اباه دخل
دار ابی سفیان امنا فالابن لم یدخلها فلم یصر
صاحب حد والحق ان لعن یزید بناء علی اشتهار
کفره وتواتر فظاعة شره علی ما عرف تفاصیله
والا فاللعن علی الشخص وان فاسقا
لا یجوز بخلاف اللعن علی الجنس کقوله
تعالی الا لعنة الله علی الظالمین شرح
فی الحادی عشر من کتاب الفاظ الکفر

ثم ان المسخ صوری ومعنوی وانهم هلکوا
بعد ثلثة ایام ولم یبق منهم نسل کما صرح
بذلک ابن عباس وغیره من جماهیر
السلف رضوان الله علیهم اجمعین
من تفسیر علی القاری

ذکر فی المهمات للاسنوی ولا ینبغی ان
کتب علیهم علم محرم کالنجوم واحترز بالمحرم
عن غیره کالحکمیات مثل المنطق قهستانی
فی فصل من یطهر الانجاس فی کتاب
الطهارات

جاريه بدل كتابتى ادادن عاجز اولوب زيد جاريه نك رضاسيله كتابتى فسخ ايلسه زيد بلا استبرا اول جاريه يى وطى ايتمك جائز اولورمى الجواب اولور

كتاب الصيد

زيدك صيد ايچون دريايه القا ايتديكى شبكه يه دوشوب خلاص اولمغه قدرتى اولميوب شبكه ده اولان سمكلرك اكلى حلال اولورمى الجواب اولور

قليچ وموربنه بالقلرى صيد اولندقده صودن اخراج اولنمديه باشلرينه طوقماق ايله ضرب شديد ايله ضرب وصوالجينده ترك اولنوب اول ضربدن ناشى هلاك اولسه لر اكلرى حلال اولورمى الجواب اولور

زيد بر حمار وحشى يى صحراده طوتوب بر از زمان بسلمكله مأنوس اولوب مثلا اوزرينه پالان اورسه اول حمارك اكلى حلال اولورمى الجواب اولور

حمر اهليه دن بعض حمارلر بيابانه داغيلوب بر مدت بيابانده كزمكله وحشيه اولسه لر اول حمارلرك صيد اولندقده اكلرى حلال اولورمى الجواب اولماز

جزايردن بر جزيره نك اورمان وطاغلرنده ظاهرا وحشى اولان حمارك اصلى اهليميدر ديو شك اولنوب اهلى اولوب يا وحشى ايدوكى يقينا بلنمسه اول حمارك اكلى حلالميدر حراميدر الجواب حلالدر

زيدك قوانندن چيقان اوغل اريسى عمروك منزلنه قونديقده عمرو اخذ ايلسه حالا زيد اول اريى المغه استدكده عمرو زيدك قوانندن چيقدوغنى معترف ايكن جرم بن اخذ ايتدم ديوب ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز

كتاب الذبائح

مسلم يا كتابى اولان زيد لسان عربينك غيرى اولوركى باضد دكلطى لسانى اوزره ذبح ايلديكى قيونك اكلى حلال اولورمى الجواب اولور

حالا بلاد اسلاميه ده بين المهره شايع اولان علم منطقك تعليم وتعلمى حلالميدر حراميدر الجواب حلالدر

الكسنر جيلو اتفاق ايدوب ايچلرنده اولان مسلمين اوزرلرينه عمرو ذمى يى كتخدا وضابط نصب ايدوب عمرو مسلمين اوزرلرينه تدليس وحيله ايتمسونلر ديو نظارت وكاهى لدى الاقتضا بينلرنده تعزير وتاديب ايدر اولمغله حالا اول مسلمين حاكمه اعلام ايتدكلرنده حاكم عمرو ذمى يى رفع ايدوب بر مسلمى اوزرلرينه كتخدا وضابط نصب ايتمك مشروعميدر الجواب مشروعدر لا يتخذ المؤمنون الكافرين اولياء من دون المؤمنين

بر جامعده وعظ اولندقده نسوان مجلس وعظه حاضره اولسه لر حاكم مزبورلرى حضوردن منعه قادر اولورمى الجواب اولور

حمامجى اولان زيد متصرف اولديغى حمامى پاك طوتميوب ايچنده اولان اثوابى كيرلى اولوب تطهير ايتمامكله حمامه وارن كمسنه لر متأذى اولمغله مزبورلر حاكمه اعلام ايتدكلرنده حاكم حمامى پاك طوتوب واثوابنى تطهير ايله ديو زيده تنبيه قادر اولورمى الجواب اولور

فصل فى الاستبراء

زيد عمرودن ثمن معلومه اشترا وقبض ايتديكى جاريه مراهقه جامعه مطيقه اولمغله زيد وطى ودواعى وطيدن بريسنه قصد ايتسه قبل الاستبراء وطى ودواعى زيده حلال اولورمى الجواب اولماز

زيد جاريه سى هندى عمروه تزويج ايدوب عمرو دخى وطى ايتدكدنصكره عمرو فوت اولسه زيد هندى بعد انقضاء العدة بلا استبرا وطى ايتمك جائز اولورمى الجواب اولور

زيد عمرودن ثمن معلومه اشترا وقبض ايتديكى جاريه يى عقيب قبضده شو قدر اقچه يه كتابت كسدكدنصكره

زيجه بر حلال اولنورمى الجواب اولماز

كتابيه المجوب مجوسى اولانه زوكا

جوق صغيره ابنكى باشى اوزرينه بر قدوبه دوشوب حب اخراج وحلقندن ذبح دخى ممكن اولمامغله بسمله ايله صغيره ك قرننده بالرفه سندن جرح اولنمقدنكه صكره هلاك اولسه لحمى حلال اولوركو الجواب اولور

كتاب الاضحية

زيد صغيره موسر كه مالندن اضحيه واجبه اولورمى الجواب اولماز

جنون مطبق ايله مجنون اولان زيد موسر كه مالندن اضحيه واجبه اولوب وصيسى اوزرينه زيدك مالندن اضحيه لازم اولورمى الجواب اولماز

زيد كندى ماليله بر قربان اشترا ايدوب يوم نحرده صغير اوغلى عمرو ايچون اضحيه ايله اول قربانك لحمى نه كيفيت ايله صرف اولنمق كركدر الجواب زيد كندى نفسيچون ايتديكى قربانك لحمى كبى صرف ايدر

زيد صغيرك باباسى عمرو صغيرك مالندن بر قربان اشترا ايدوب يوم نحرده صغير ايچون اضحيه ايله عمروه ضمان لازم اولورمى الجواب اولماز

بوصورتده اول قربانك لحمنك حكم شرعيسى نه در الجواب اول قربانك لحمندن صغير دخى اكل وابوينى اكل ايدرلر باقى لحميله صغيره انتفاع ايده جك برشى الحق جائز در

زيد اضحيه ايچون اشترا ايدوب بعده بر مدرسه طلبه سندن عمرو ان شاء الله بعد صلوة العيد كلوب ذبح ايدرم ديو ايداع وتسليم ايتدكدنصكره عمرو بعد صلوة العيد زيددن اضحيه اولمق اوزره اول قيوني زيددن اذنسز ذبح ايلسه زيددن اضحيه ساقط اولورمى الجواب اولور

موسر اولان كمسنه يوم نحرده اوزرينه واجب اولان اضحيه قربانك لحمندن بطريق الهبه كفره يه ويرمكده باس وارميدر الجواب يوقدر

اوزرينه اضحيه واجب اولميان زيد يوم نحرده تضحيه ايچون

محل الذبح الاختيارى الحلق ما بين اللبة واللحيين والاضطرارى جميع البدن حاوى القدسى من الذبائح

وذكر الصدر الشهيد فى شرح الاضاحى للزعفرانى انه اذا كان له اولاد وماله حقى لم تذكر الرواية لا يجب على الاب والوصى ان يضحى من ماله وان فعل الاب والوصى ضمن لذلك من الخامس من الاضحية الذخيرة

والمعتوه والمجنون فى هذا بمنزلة الصبى اما الذى يجن ويفيق فهو كالصحيح صحيح من كتاب الاضحية من الفصل الاول

اشترا

اشترا اوذبح ايتديكى قربانك لحمندن كندى اكل ايتمك حلال اولورمى الجواب اولور

كتاب الاشربة

حالا بلاد اسلاميه ده بين المسلمين استعمالى شايع اولان قهوه نك شربى حلالميدر دكلميدر الجواب حلالدر

بنج وحشيشه وافيون اكل ايتمك حلالميدر حراممبدر الجواب حرامدر

بوصورتده اشياء مذكوره دن بريني اكل ايدن كمسنه يه نه لازم اولور الجواب تعزير شديد

بوصورتده حشيشه زرع وبيع ايدنلره نه لازم اولور الجواب تعزير ايله زجر ومنع

حشيشه انواعندن غنچه ديمكله معروف اولوب بعض الناس استعمالى شايع اولان حشيشك اكل وشربى حلالميدر يوخسه حراممبدر الجواب حرامدر

بوصورتده غنچه يى استعمال ايدن كمسنه لره شرعا نه لازم اولور الجواب استعمال ايدنلردن بعضى نسل وبعضنك عقللرينى ازاله ايدوب ودخى بعض مفاسده مؤدى اولمغله استعمال ايدنلرى تعزير شديد وانواع عقوبت ايله زجر ومنع حكام ذوى الاحترامه لازمدر وبيع ايدنلرى دخى تعزير شديد ايله زجر ومنع اولنوب بيع ايتديكلرى شيئى احراق ايتمك لازمدر

بوصورتده غنچه نك استعمالى حلالدر ديوب اكل وشرب ايدنلره امور رغبيه منكشف اولور ديو جهله يى اضلال واول شيئك استعمالنه تحريص وترغيب ايدن شخصك امر ولى الامر ايله قتلى مشروعميدر الجواب مشروعدر قتلنده اجر جزيل واردر

خرمادن طبخ ايله نفطير اولنان عرف معروفك قطره سى حراميدر يوخسه مسكرميدر الجواب قطره سى

نبيذ تمر يا زبيب يا عسل يا تين يا شعير يا بونلرك امثالندن اتخاذ اولنوب مسكر اولان خمرك غيرى

تير بشلر بن سكر ر بر ميجك مقداري قلنهي قصد نسز ايچلك
حلالمبدر يوخسه قليل وكثيري حرام ميدر **الجواب**
قليل وكثيري حرامدر

كتاب الشرب

انهار غير مملوكه دن بر نهر شقيمك بر جانبنده تارلاسي
اولان زيد اول نهردن تارلاسني سقي ايتمك استدكده
عامه يه اصلا ضرري يوغيكن اول نهردن تارلالريني
بعضي سقي ايدن بعض كمسنه لر زيدي تارلاسني سقيدن
منعه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

بر قريه اهاليلري تصرفلرنده اولان تارلالرنده اذن
صاحب ارض ايله حرق حفر و احداث ايتدكلري چايلرك
تارلالرينه انهار غير مملوكه دن صو اجرا ايتمك استدكلرنده
اول قريه اعلاسنده اولان مزرعه اهاليلري ضرري
يوغيكن مجرد بو قريه لر قديمدن چايلرك تارلالري
اوتمامغله بكيدن صو اجرا ايدوب انتفاع ايتمكره
راضي اولمزز ديو بغير وجه مزبورلري صو اجراسندن
منعه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

بر قريه اهاليسنه مخصوص اولان نهردن قريه اخري
اهاليسي بغير حق كسدلر اراضيلرين سقي ايدرب
قريه اولي اهاليسي نهر مزبوردن بي استغنا اولدقده منع ايله
مزبورلر قريه اولي اهاليسي منع ايتدكلرنده مزبورلر
يا عمور ياغمبوب ايكنلرمز يوزلمغله مضطر اسقي ايدرز
ديو عدم امتناعه قادر اولورلرمي
الجواب اولمازلر

بر نهر خاصك اوزرنده بر قاچ كمسنه لرك اراضيلري
اولوب اول نهردن قديمدن تمام اراضيلريني سقي ايده
كلوب نكح ايچلرندن زيدك نصيبي قدر كفايه دن
زياده اولوب فضلا سرنده يه سائر شركاسنك
احتياجلري اولسه حالا سائر شركاسي صويه تصرفلري
حصص معينه اوزره اولمامغله اول فضله ايله اراضيلريني
سقي مراد ايتدكلرنده زيد اول فضله يي قديمدن سقي ايده

كلديكي اراضيسندن ماعدا اكنديكي اخر موضعده اولان
اراضيسنه سوق ايدوب سائر شركاسني منعه قادر
اولورمي **الجواب** اولماز

زيد ملك نهر خاصك صوبي ايله دائر اولان ملك دكرمني
جوارنده عمرو دكرمن احداث ايدوب بازكونلرنده
اول محدث دكرمنك صو بنه ثلث كلمكله عمرو نهر مزبورك
صوينك نصفني زيدك رضا و اذنيله ارسنلرندن
نهري قازدبردوب الوب صوينك نصفني اقرانده محدث
دكرمني صو بنه قاتوب بازكونلرنده ايشي الني سنه
اشلنكدنصكره زيد فوت اولوب ورثه سي دكرمني
بتون نهر صوبي ايله بكره بيع و تسليم ايدوب بكر دخي
صوينك مجموعني دكرمنه مستقلا اجرا ارادا ايتدكده
عمرو نجر دمالك اولدكلك رضا و اباحه سيله بر قاچ يل
دكرمنه اجرا ايتمكله صوينك نصفي بنم ملكم اولمش
اولوردبو بكري منعه قادر اولورمي
الجواب اولماز

بر محله ده واقع و نفع جشمه يه واقف بورجه لوله وضع
ايتمش اولميوب صوبي قديمدن لوله سندن لبيل
وكها ر جريان ايدوب تلف ارلمغله اهالي محله دن
عمرو لوله دن طشره اقدب تلف اولان صوبي
منزلنه اجرا ايتمك استدكده سائر اهالي بغير وجه
عمروي منعه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

زيد انهار غير مملوكه دن اولان بر نهر كبيردن ملك
عرصه سنده بنا احداث ايتديكي دكرمنه ملك
عرصه سنده حرق و حفر و صو اجرا ايتمك استدكده
اصلا كمسنه يه ضرري يوغيكن عمرو بن راضي اولمام
ديو زيدي منعه قادر اولورمي
الجواب اولماز

زيد قديمدن عمرو دكرك باغ و باغچه لرينه جريان ايدن
صوينك عمرونك بندندن اشوب عمروك دكرمنه جريانن ايدوب
اشلميوب قديمدن بوبله اوله كلمشيكن حالا صو قليل

صونيك بر مقداري عمرو دكرك اشنه كند و باغچه سنه
اجرا ايدوب بر قاچ سنه باغچه سنه سقي ايتدكدنصكره
عمرو وبكر متعاقبا فوت اولسه لر ورثه لري
زيدي وجه محرر اوزره سقيدن منع ايدوب
اول صوبي مستقلا كند ولرينك باغ و باغچه
لرينه اجرايه قادر اولورلرمي **الجواب** اولورلر
قديمدن بخق زيدك دكرمنه حرق ايله ... ايدن
صو زياده اولدقده ...

اولوب بنده شوری عمرونك ذكر منبعه جریان ایتدیكی وقتنده
عمرو زیدك ذكر منبعی حرفنی بغیر حق سد ایدوب ذكر منبعه
اجرا ایتمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك ملك منزلی عرصه سنده جاری عمرونك بلكه مجراسی اولان
عمرونك چشمه سی صوینك فضله سنی زیدك منزلی عرصه سنده
اجرا ایدركن زید منزلنی مجرای مزبور ایله بكره ثمن معلومه
بیع و تسلیم ایدوب بكر دخی بیعه راضی اولسه عمرونك
حق مجراسی ساقط اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو مجرد مقدما حق مجری وار ایدی دیو
بكرك اذنسز چشمه سی صوینك فضله سنی اول منزل
عرصه سنده اجرایه یاخود دعوی مزبوردن صلح ایله
مقابله نا قبیله زیددن ثمنه الحقه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

نوع آخر

برحوضدن جریان ایدن صو زیدك ذكر منبعه بعده عمرونك
تارلاسنه جریان ایدركن اول حوضك اعلاسنده بعض
مواضعی بوزلوب كری اصلاحه محتاج اولدقده
زید اذن حاكم یوغیكن عمرونك اذنسز شو قدر اقچه
صرف ایدوب حوضی كری اصلاح ایلسه زید عمرو ده
مجرد حوضدن جریان ایدن صودن ایكیمز انتفاع
ایتمكله مصروفك شو مقدارینی باكه ضامن اولمغه
جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نهار اطلاقی طلوع شمسدن غروبه دك بینلرنده
متعارف اولان بلده اهالیسی بر صودن نوبت ایله
تارلا و باغچه لرینی سقی ایده كلوب اهلیلردن بعضیسنك
نوبتی لیل اولمغله نهارا نوبتی اولان كمسنه لر نوبتلری
كونی طلوع شمسدن غروبه دك تارلا و باغچه لرینی
سقیه تشاحت ایتمیوب طلوع فجردن غروب
شمسه دك سقی ایدرز دیمكه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدك تارلاسندن بنوع ایدوب قدیمدن مستقلا

تارلاسنی

وفی النهر الخاص لو اراد بعض الشركاء
الكری وامتنع الباقون قال ابو بكر عن
سعید البلخی لا یجبرهم الامام علی ذلك
ولو جنوا الدبر فطلبوا الحفر كانوا متطوعین
فی اواخر شرب اتشله من الرابع
مشتمر فی اعمور التقاماجانیه

المشهور ان الیوم من طلوع الفجر الی غروب
الشمس والنهار من طلوعها الی غروبها
والعبرة للاستواء خاصة وهو النهار
بحر رایق فی باب ایقاع فی كتاب
الطلاق

تارلاسنی سقی ایده كلدیكی صودن برقاچ كمسنه لر بغیر حق
تارلالرینی سقی ایتمك مراد ایلسه لر زید اول كمسنه لری
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل فیما یتعلق بحریم النهر والعین

بر دنیده كری یه محتاج اولان نهر صغیرك حریمی شرعا
نه مقداردر **الجواب** ایكی طرفدن طینی القاسی و بونك
امثالی نك اقتضا ایتدیكی مقداردر

عمرونك ملكی ذكر منبعه جریان ایدن نهار ایله زیدك ملكی
ذكر منبعه جریان ایدن نهر ایله زیدك ملكی غرصه سی بیننده
اولوب عمرونك القاء طین ایتمكله یرنده اولان غرصه زید
و عمرودن قنقیسنك ملكیدر **الجواب** عمرونك

برقاچ كمسنه لر زیدك ملكی ذكر منبعه جریان ایدن نهر ظاهركی
اطرافنده اولوب زیدك القاء طین ایده كلدیكی مواضعه
سبزوات زرع ایتمك مراد ایلسه زید مزبورلری منعه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر دنیف ذكر منبعه جریان ایدوب هر بار كری یه محتاج اولان
نهر صغیرك حریمنه زید تغلب بنا احداث ایلسه ذكر منبعه
متولیسی عمرو زیده بناسنی قلع ایتدرمكه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

كمسنه نك ملكی اولمیوب موات عد اولنان یرده
حفر اولنان عینك حریمی هر جانبدن قاچ
ذراعدر **الجواب** بشیوز

اصلا بر احد مالك اولمیوب و عمرانه بعید اولوب
مرعی و محتطب اولمیان جبل موات عد
اولنورمی **الجواب** اولنور

بو صورتده اول جبلده اذن سلطانی ایله زید بر عین حفر
ایلسه اول عینك هر جانبندن بشیوز ذراع حریم
اعتبار اولنوب اول حریم ایچنده آخر كمسنه عین حفر
ایتمك مراد ایتدكده زید منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زیدك بر ومقاطعه ایله تصرف ایتدیكی اولان تارلام صاحب

انه الحجر ولو كان صغیرا
یحتاج الی الكری فی كل
وقت فله حریم بالاتفاق كما
فی الكفایة قهستانی فی كتاب
احیاء الموات

العین مصب الماء القناة منفجرة
الوكیة قاموس وحریم العین خمسمائة ذراع
فی كل جانب خزانة المفتین

كل ارض لا یملكها احد ولم یكن من مرافق اهل
المصر كانت قریبة من العمرانات وعن
ابی یوسف انه شرط مع ذلك ان یكون
بعیدا من العمرانات وما لا یلوب من
الماء ویفضل حاجة اهل البلد للمحتطب
والمرعی تاتارخانیه من الشتائی فی كتاب
الشرب

وحریم العین خمسمائة ذراع من كل
جانب فمن اراد ان یحفر فی حریمها
منع منه خزانة المفتین

زید بر قریه اچنده چایر ایدوب اهالیسی اچه کلدکلری صولری کنارینه کنیف احداث ایدوب صولری تلویث ایدر اولسه لر اهالی قریه زیده کنیفی قلع ایتدرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

ارض ازنیله قیو حفر ایتدکدنصکره عمرو دخی طاپو ومقاطعه ایله تصرف ایتدکده اولان ارضنده زیدک قیوسنه اللی ذراع بعید اولان موضعده قیو حفر ایله زیدک قیوسنک صوینی جذب ایدرچو عمروک قیوسنی قپاتمغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیدک دکرمنه جریان ایدن صو قدیمدن برو عمروک عرصه سندن حرفله جریان ایدرکن حرف طولمغله زید حرفی اصلاح واطرافنه القاء طین مراد ایتدکده عمرو زیده تصرفات ایتمکه حریمی اولماز دیو زیدی اطرافنه القاء طیندن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

استانبولده جریان ایدوب اهالیسی انتفاع ایتدکلری فروه چشمه صویی تحبیر اولنان ماء طاهرک اختلاط ایتدکدن نفع ایله رعایادن شو قدر کمسنه لر منازل بنا ایدوب حیوانلریله انده ساکن اولملریله حیوانلرینک ارواثی وکندولرک قاذوراتی اول صویه دوکلوب تلویث ایتملریله بو وجهله ضررلری عام اولوب مزبورلر اول محلدن قالقوب ماء مزبورک جریان ایلدیکی محله بعید موضعده ساکن اولملرندن غیری طریق اخرایله ضررلری مندفع اولمامغله مزبورلرک بنا ایتدکلری منزللرک ارکمه لری اراضی امیریه دن اولمغله بنالرینی اول محلدن قالدیروب ماء مزبوری تحبیر محلده تمکین ایتمملری ایچون امر سلطانی دخی صادر اولسه امر منیفه اطاعت ومزبورلرک بو وجهله ضررلرینی دفع مشروع میدر **الجواب** مشروعدر وواجبدر

کتاب احیاء الموات

زید موات عد اولنان اراضی یی بلا اذن الامام احیا ایدرسه زید اول اراضی یه مالک اولورمی **الجواب** اولماز

زید ارض مباحه دن بر موضعی بر مدت حفر ایدوب اخراج ایتدیکی طپراق ایله دستی وبرداق استعمال ایدوب بعده فوت اولوب عمرو اول موضعدن طپراق الوب اتملک استدکده زیدک ورثه سی مجرد زید اول موضعی حفر ایتمکله

حفر موضعاً من المعدن ثم باع ملک الحفرة او اجرها لم یصح لانه انما یملک من المعدن ما استخرج وما یأخذه وما بقی فیه یبقی الاباحة فی باب ما یجوز بیعه من کتاب البیوع

ملکی

ملکی اولمشدر اولور اوبله اولیجق ارضنه بره انتقال ایدرچو عمروی منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

قریه دیاری بلده لرندن بر بلده محله سی اجنبیده اولوب اهالیسنک قدیمدن عرصه لرینی چکه کلوب ودوابلرینی ایقاف ایده کلدکلری بر طریق کنارنده واقع عرصه مالکنه بی قریم خانی کسه یه تملیک ایتمک جایز اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده قریم خانی اول عرصه یی عمروه تملیک عمرو دخی اول زربنه بنا احداث ایتمش اولسه اهالی محله عمروه بنای قلع ایتدیروب عرصه مرقومه یی شرعاً کالاول ابقایه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید وجاری عمروک علی الاشتراک مالک اولدقلری دیوارک اعلی طرفنده زید وعمروک منزللری جذوعی موضع اولمشکن عمرو کندی منزل جذوعنی قالدیروب دیوارک وسطنه وضع ایتمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید ایله عمروک منزللری بیننده اولوب اوزرنده زیدک اون جذوعی وعمروک درت جذوعی اولان دیوار الجوله زید وعمرودن هر بری دیوار مستقلاً الملکدر دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه لری اولمایوب اول دیوار زید وعمروک بینلرنده نه وجهله حکم اولنور

الجواب برابر

بر بلده والیسی زید هندک منزلی قرشوسنده اولان طریق عامده بر مقدار یری کسنه ده ویریه شو قدر اقچه مقاطعه ایله هنده ویروب هند دخی اول یری منزلنه الحاق واوزرینه بنا احداث ایدوب لکن طریقی تضییق ایتمکله مارّه یه ضرری اولسه مارّه هنده بناسینی شرعاً قلع ایتدرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زیدک ملکی بیل دکرمنک قربنده یری اولان عمرو بر نفع اوطه احداث ایدوب دکرمنک روزکارینی منع وسدّ ایتمکله ضرری بیّنی اولسه زید ضرر بیّنی عمروه دفع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

ولو کان لهما جذوع تارا واحد بهما ان تحویله عن موضعه ان کان التحویل من جانب الا یمن الی الایسر ومن جانب الایسر الی الایمن فلیس له ذلک ولو کان غالبا سفله لا بأس به لان رأس الحائط تحمل ما لا یتحمل اسفله فکان هذا اصل ضرراً و الواجبة قبیل الفصل الرابع من الفلیح کذا فی خیطانه البزازیه

ولو لاحد بهما عشر خشبات وللآخر ثلث فهو بینهما نصفان او استوبا فی استعمال بناء الحائط لانه بنی للمشقفة وهو کما یحصل بالاو نهما الی الثلث فاستویا وغایة ما فی الباب ان لذی العشرة زیادة استعمال لان الجنس واحد لا تثبت الترجیح بکثرته هنا ظاهر الروایة وعن ابی حنیفة انه رجع منه وقال بکل منهما ماتحت خشبته اذ ما تحتها فی یده وصاحبه خارج فیه فیصدق ذو الید والباقی بینهما لاستوائهما فیه وعن ابی یوسف انه رجع وقال الحائط لرب العشرة لانه استعماله اقوی والانوع الاخیر فی الجذوع والصحیح هو ظاهر الروایة فصولین فی الفصل السادس والثلثین فی مسائل الحیطان

علوی زیدک سفلی عمروک ملکی اولان منزلک علونده زید عمروک اذننسز سفلہ مضر بنا زیاده ایتمک مراد ایلسه عمرو زیدی وجه مشروح اوزره بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

تحتانیسی زیدک ملکی وفوقانیسی عمروک ملکی اولان منزلک فوقانیسی زلزله ایله منهدم اولوب عمرو منزلنی کالاول بنا واعاده ایتمک مراد ایلدکده زید راضی اولمیوب عمروی منزلنی بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلنی اوزرنده بر طبقه بنا دخی احداث ایتمک مراد ایدوب لکن زیدک وجه مشروح اوزره بناسی جاری عمروک منزلنی زیاده فراکولی ایدوب ضرربینی اولدیغی متعینن اولمغله عمرو زیدی وجه محرر اوزره بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ایله عمروک منزللری بیننده اولوب اشترا کاملکلری اولان دیوارک اوزرنده ایکیسنک دخی بنا وجذوعی اولمیوب حالا زید اول دیوار اوزرینه برقاچ جذوع وضع وکندی عرصه سی اوستنده اوطه بنا ایتمک استدکده زید عمروده بن قاچ جذوع وضع ایدرسم سن دخی اول قدر جذوع وضع ایله دیرکن عمرو بن وضع جذوع ایتمم سنی دخی وضع ایلمه دیو زیدی وضع جذوعدن بغیر وجه منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

برطریق عامک ایکی جانبی زیدک ملکی اولوب زید اول طریق عامک هواسنه براوطه بنا ایدوب اوطه مرتفع اولمغله التندن ماره بلا زحمة کچوب کمسنه یه ضرری بولنمیکن زیدک قوکشولری مجرد طریق عام هواسنده مبنی اولمغله اوطه یی قلع ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید منزل بنا ایدوب عادت اوزره زقاقه شهنشین اخراج ایتدکده ماره یه ضرری بولنمیکن برقاچ کمسنه لر مجرد نسوانمز زقاقه چیقدقلرنده پنجره لرندن کورینور

زید ایله عمروک منزللری بیننده اولان دیوار زیدک منزلی یاننده الصاق ترصیعی ایله متصل اولوب عمروک جانبنه طارقه متصل اولوب زید ایله عمرو دیوار هر بری اول دیوار ملکمدر دیو تنازع ایدوب ایکیسنک دخی بینه سی اولمدقده قول قنقیسنکدر الجواب زیدکدر

زیدک جاری عمروک حولیسنه متصل اولان منزلک دیواری منهدم اولدقده طاش وطپراغی عمروک حولیسنه دوکلوب اول دیوارک اصلاح وتعمیری عمروک حولیسنه کیروب حولوسی ایچنده چاپور قروب حولودن بالمدقجه ممکن اولمامغله زید عمروک حولیسنه کیروب حولوسی ایچنده چاپور قروب دیواری تعمید ایتمک ایچون حولوکه کیروب چاپور قروب یاپمغه زیده اذن ویر یاخود دیواری مالک ایله تعمیر ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولور

دیو زیده شهنشینی هدم ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هر بقعه هندک منزلی محترق اولدقدنصکره اطرافنده اولان بناء محترقه نک اصحابی تجدید ابنا ایدوب هند بنا ایتمامکله مزبورلر منزللریمز اورتاسنده خراب منزل اولدیغنه راضی اولمازز منزلکی سنده بنا ایله دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید برطریق خاصده واقع منزلنده اربابی اذنلرینسز طریق خاص اوزرینه شهنشین اخراج ایلسه اربابی زیده شهنشینی هدم ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

برطریق خاصده منزللری اولان زید وعمروک اول طریق خاصده قدیمی شهنشینلری اولوب بعده محترق اولمغله زید شهنشینی کالاول بنا ایدوب اول سنه مرور ایتدکدنصکره حالا عمرو زیده شهنشینکی بعد الحریق بنا ایتمکله محدث اولمش اولور چونکه کالاول بنا ایتدیککی شهنشینی هدم ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک ملکی منزلنک صحیاغی تجوه عمروک عرصه سی اوزرینه اوزالمش اولوب قطره سی عرصه یه آقه کلمشیکن حالا زید وجه محرر اوزره صحیاغک قطره سی عرصه مزبوره اوزرینه آقه کلمکله عرصه مزه ارلمش اولور دیو صحیاغی صوینی اخر موضعه اجرا ایدوب عمروک اوزرنه عرصه مزبوره اوزرینه صحیاغی برابری شهنشین بنا ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

سکه غیر نافذه مستطیله نک اسفلنده جانب منزلی منشعب اولان سکه مستطیله غیر نافذه ده قپولری اولان زید وعمرو وبکر وبشر وخالدک قپولرندن غیری قپو یوغیکن منزلک قپوسی اول سکه مستطیله غیر نافذه یه اولوب دیواری سکه منشعبه غیر نافذه ده اولان ولید دیوارندن قپو آچوب سکه منشعبه غیر نافذه دن

زیدک ملکی عرصه سی اوزرینه عمروک سجاغی اوزرامش اولوب قدیمدن بحق قطره سی آقه کلمش ایکن زید اول عرصه اوزرینه سجاغی التنده بنا احداث ایدوب لکن عمروک سجاغنی کلوبینی کالاول جریاننه مانع اولمسه عمرو مجرد سجاغم التنده بنا احداث ایتدیکه راضی اولمام دیو زیده بناسنی هدم ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

قال الشهر با نسیه سکه طویله غیر نافذه فی اسفلها فی جانب الیمین او الشمال زقیقه طویله غیر نافذه فلیس لاحد من اهل الزقیقة لانه لاحق له فیها ... فی مسائل الشیخ فی کتاب الفصل

الحاصل ان تصرفه المتعلق لغیره ضررا بینیا یمتنع من ذلک اعلم ان للانسان ان یتصرف فی ملکه بما لم یضر لغیره ضررا بینیا وعلیه الفتوی

شیخ فی کتاب الوصی الی الوصی

اذا کان الحائط بین رجلین لبیت لواحد منهما خشب علیه واراد احدهما ان یضع علیه خشبا له ذلک لیس لصاحبه ان یمنع ذلک یقال له ضع لصاحبک مثل ذلک ان شئت

حکی عن الامام الصاعد الناطقی ... فی فصل من الدعوی

له داران بمنة ویسرة اراد ان یبنی ظلة علی حائطهما ولا یضر بالطریق العام قال محمد لا بأس به وان خاصمه بعد البناء لا یهدمه وان قبل البناء امنعه ...

فی اول الحیطان

زيدك منزلنك قبلى پنجره لرندن عمروك مقر نسوان اولان مواضعنه حواله سى اولمغله قديمدن عمروك ديوارى اوزرنده تخته پرده ايله دفع اولنمش ايكن حالا عمرو تخته پرده يى هدم ايدوب زيده قديمه مغاير پنجره لريكه حواله طوت ديو جبره قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك منزلنده احداث ايتديكى پنجره لر ايله جارى عمروك مقر نسوان اولان مواضعى بيننده عمروك بر مرتفع اوطه سى اولمغله اول پنجره لردن عمروك مقر نسوان اولان مواضعى كورنمز ايكن عمرو اول اوطه يى هدم ايتمكله حالا اول پنجره لردن عمروك مقر نسوان اولان مواضعى كورنمكله عمرو زيده مجرد پنجره لر محدث ايدى ديو ايله اول پنجره حواله طوت ياخود پنجره لريكى ديوار ايله قپو جبره قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك منزلنده احداث ايتديكى پنجره لرندن جارى عمرو يهودينك مقر نسوان اولان مواضعى كورينوب حواله سى اولسه عمرو زيده حواله يى دفع ايله ديدكده زيد يهودى يه حواله اولماز ديو امتناعه شرعا قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك قديمى آت دكرمنى برقاچ سنه خراب اولوب بعده زيد يا پوب اشلتمك استدكده جارى عمروك منزلى بعيد اولوب ضررى يوغيكن مجرد صداسيله متأذى اولورم ديو زيدى منعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد منزلنك طريق خاصده اولان قپوسنى قپايوب طريق عام طرفنه قپو اچدقدن صكره زيد منزل مزبورى عمروه تملكوه بيع و تسليم ايدرب بعده عمرو اول قديمى قپوسنى اچوب طريق خاصدن اشلمكه مراد ايتدكده اول طريقده منزلى اولان بكر عمروه مجرد زيد مقدما قپويى قپامغله حالا اشلمك اجر يغكه راضى اولمام ديو عمروى بعجه اول قپودن اشلمه دن منعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد منزلنده اولان طوت اغاجنك اوزرينه چيقدقده جارى عمروك مقر نسوان اولان مواضعى كورنمكله زيد ايكى اوچ دفعه خبر ويرب بعده اغاجك توتنى دوشرمكيچون چيقمق استدكده عمرو زيدى منعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمروك دكرمننك چرقى دبننده واقعه عرصه سنده اشجار

وان باع الرجل دارا لها باب في سكة نافذة وقد كان باب تلك الدار في القديم في سكة غير نافذة فاراد المشتري ان يفتح بابا الى تلك السكة او منعه الجيران عن ذلك ينظر ان اقر اهل السكة بذلك الباب فله ان يفتحه ويعمره لانه قائم مقام البائع وكان للبائع ان يفتح ذلك الباب فكذا لمن قام مقامه
عمادية من الرابع والثلاثين من الرهائن

في داره شجر فرضها وباع اغصانها فالمشتري اذا ارتقاها يطلع على عورات الجار يرفع الى القاضي حتى يمنعه قال الصدر الشهيد في واقعات المختار ان المشتري يخبرهم وقت الارتقاء مرة او مرتين ليستروا انفسهم او هذا يجمع بين الحقين عمادية وكذا في الفصولين

اشلمكه مراد ايله مزبورلر ويلدى منعه قادر اولورلرمى **الجواب** اولورلر

نوع آخر

زيدك منزلنده احداث ايتديكى پنجره لرندن طريق عام آشورى هندك قبلى پنجره لرندن مقر نسوان اولان مواضعى كورينوب حواله اولسه زيد حواله سنى دفع ايتدرمكه قادر اولورمى **الجواب** اولور

بو صورتده زيد هندك پنجره لرنك طريق عام اوزرنده اولمغله پنجره لريكه قفس قويدقده مقر نسوان اولان مواضعنك قفس اردندن كورنمز اولمغله اولپنجره قفس قويدوب حواله سنى دفعدن امتناعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك منزلنده احداث ايتديكى اوطه نك پنجره لرندن جارى عمروك منزلنك خارجيه سلاملق اوطه لرينه حواله سى اولسه عمرو زيده حواله طوت ديو جبره قادر اولورمى **الجواب** اولماز

بو صورتده بر قاچ سنه مرور ايتدكدن صكره عمرو اول سلاملق اوطه لرينه نسوان اسكان ايله عمرو زيده مجرد سلاملق اوطه لرم قديم ديسنك اوطه پنجره لرك حادث اولوب بن اوطه لرده نسوان اسكان ايدوب حرم ايتمكله پنجره لريكى قپات ياخود حواله اتخاذ ايله ديو جبره قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك منزلنده احداث ايتديكى پنجره لرندن جارى اولوب حرمين الشريفين اوقافندن اجارتين ايله مقر نسوان اولميان وقف بكار اوطه سى كورينوب منصرف اولان عمرو بلا ولد فوت اولدقده متولى جهتى اول اوطه يى اجارتين ايله بكره ايجار و تسليم ايتدكدن صكره بكر اول اوطه ده نسوان اسكان ايتسه حالا بكر زيده اول پنجره لردن اوطه نك مقر نسوانى اولان مواضعى كورنمكله حواله طوت ديو جبره قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيدك بستانلنده

الجوهره قرار نابت اولمش اولور دیو ب امتناعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولماز

باب فيما يمنع الانسان عنه وما لا

زید بر طریق عامده اوزرینه اوتوروب بعض اشیا بیع ایدوب ماره یه ضرری اولسه ماره زیدی منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید بر محله الخیرده اولان دکاننده اشقیایی جمع ایدرب دکانده شرب خمر ومرور وعبور ایدن نسوان وغلمانه تعرض ایدوب اهالی محله مزبوردن متأذیلر اولملریله حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم مزبوری منع ایدوب لکن ممنوع اولماسه حاکم مزبوری حبس وضرب وازعاجدن بریله شرینی اهالی محله اوزرلرندن دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ایله عمرونک منزللری بیننده اولان دیوار زیدک منزلی بناسنه طرفیندن اتصال تربیعی ایله متصل اولوب اول دیوار اوزرنده عمرونک منزلی بناسنک جذوعی اولوب زید عمرودن بهر بری دیوار ملکمدر دیو نزاع ایدوب ایکیسنک دخی بینه لری اولمسه دیوار زید ایله عمرودن قنقیسنه حکم اولنور **الجواب** زیده لکن عمرونک جذوعی دیوار اوزرندن رفع اولنماز بعد نظر

بو صورتده اول دیوار تعمیره محتاج اولمغله زید اول دیواری تعمیر ایتمک استدکده عمرو بغیر وجه زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک ملک منزلنک قپوسی اوکنده واقع بر طرفی طریق جاده یه متصل کسمه نک ملکی اولمیان عرصه طرف سلطنتدن زیده انقطاع اولنسه کسمه یه ضرری اولمدیغی حالده زید اول عرصه سی منزلنه الحاق ایدوب ضبطه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر طریق خاصک نهایتنده منزلی اولان زید منزلنک قدیمی قپوسنک اوست باشنده قپو آچمق استدکده اول طریقک سائر اربابی زیدی منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

سئل في زقاق يشتمل على دارين احداهما اسفله والاخرى في اعلاه هل لذي العليا ان يحول بابه الى جهة السفلى ام لا اجاب كما في فتاوى قاضيخان ان الصحيح انه ليس له ذلك وعبارته رجل له دار في سكة غير نافذة لها باب اراد ان يفتح لها بابا اخر اسفل من بابها اختلفوا فيه والصحيح انه ليس له ذلك ولو اراد ان يفتح بابا اخر اعلى من بابه كان له ذلك انتهى ومثله في كثير من كتب المذهب ونقل في جامع الفصولين انه له ذلك مطلقا وعليه الفتوى ونقل تاتارخانيه عن الصادي الغيابيه انه ليس له ذلك وعليه الفتوى والحاصل ان في هذه المسئلة اختلاف التصحيح والفتوى ولكنه المتولي على المنع وهو ظاهر الرواية كما صرح به في جامع الفصولين فليكن المعول عليه حرره في باب ما يحدثه الرجل في الطريق والامام الذي ولاه الخليفة ان يقطع انسانا في طريق الجادة ان لم يضر بالمارة زيلعي في مسائل شتى في اخر الاقرار الامام ولاية التصرف في حق الكافة فيما فيه نظر للمسلمين فاذا راى في ذلك مصلحة لهم كان له ان يفعله من غير ان يلحقه ضرر باحد صح في مسئلة السكة ان زرب الدار لو اراد ان يفتح بابا اخر عن الجدار على من الباب القديم او نيس له حق المرور وراء داره وفي قاضيخان له دار في سكة غير نافذة لها باب فاراد ان يفتح بابا اخر اسفل من بابها اختلفوا فيه والصحيح انه ليس له ذلك ولو اراد ان يفتح بابا اخر من بابه فله ذلك نور العين من الفصل الخامس والثلثين

فان قسم بينهم ولاحد هم مسيل الطريق في ملك الاخر ولم يشترط في القسمة فان امكن صرف الطريق والمسيل عنه ليس له ان يستطرق ويسيل في نصيب الاخر لامكان تحقق معنى القسمة وهو قطع الشركة وتكميل المنفعة بلا ضرورة وان لم يمكن فسخت القسمة لان المقصود وهو ما ذكرنا لم يحصل فيفسخ ويستأنف على وجه يمكن لكل واحد ان يجعل لنفسه سبيلا او طريقا وصيله انه امكن صرف الطريق والمسيل فلا يخلو من ان ذكر الحقوق او لم يذكر فان لم يذكر الحقوق لا يدخل الحقوق ويفسخ القسمة • وصورته داربين رجلين وفيها صفة وبيت وباب البيت في الصفة ومسيل ماء ظهر البيت على ظهر الصفة فاقتسما واصاب الصفة لاحدهما وقطعة الساحة والبيت لاحدهما وقطعة من الساحة ولم يذكرا طريقا ولا مسيل ماء وصاحب البيت يقدر ان يفتح بابه فيما اصابه من الساحة ويسيل ماءه كما كان فليس له ذلك سواء شرط لكل واحد منهما ان له ما اصابه بكل حقوق له او لم يشترط ذلك وان لم يمكن له ان يفتح للطريق والمسيل فان كان ذكرا في القسمة وكان طريقه في الصفة ومسيل الماء على ظهره كما كان قبل القسمة وان لم يذكر الحقوق والمرافق فالقسمة فاسدة كما في شرح الوافي من القسمة من فصل في كيفية القسمة

غرس ایتمکله اشجارک عروقی تفتیش ایدوب ضرر بیتی اوله عمرو زیده ضرر یعنی دفع ایتمکله ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید وعمرو علی الاشتراک مالک اولدقلری منزلی اقتسام ایتدکلرنده منزلک داخلیه سی حقوق ومرافقیله زیدک وخارجیه سی حقوق ومرافقیله عمرونک اولمق اوزره اقتسام کاریزی قدیمدن خارجیه دن آقه کلوب حالا آخر طریق ایله اجرا امکان اولمامغله زید داخلیه نک کاریزینی خارجه دن کالاول اجرا مراد ایتدکده عمرو زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

بر وقف خانک کاریزی حرکاتی اجرا وقفک کاریزندن استخفافله آقه کلکشیکن اول وقفک متولیسی خانک مستأجرا متولیسنه باکه بو قدر آقچه ویرک والا بعد الیوم خانک کاریزین اجرا ایتدرمم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک جاری عمرونک منزلی عرصه سندن صو اجراسی بوغیکن زید منزلی کاریزین عمرونک اذنیله بر مدت عمرونک عرصه سندن اجرا ایسه حالا عمرو زیدی اجرادن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو زیدی منع مراد ایتدکده زید منزلم کاریزی سنک منزلک عرصه سندن قدیمدن جریان ایده کلمشدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی وجه محرر اوزره ازغله اجرا ایتمشیدک بو وجهله حادثدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنقیسنک بینه سی اولیدر **الجواب** عمرونک

زید جاری عمرونک منزلی صویندن عمرونک اذنیله بفتیحوز بیلر بالوعه حفر ایتدکدنصکره عمرو منزل مزبوری بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بیلر بالوعه نک بقاسی شرط اولنمامغله حالا بکر اول قیوی زیده قپاتمق مراد ایتدکده زید عمرونک اذنیله حفر ایتمکله بنم

والبينة بينة من يدعي انه محدث وان كان البينة فبينة من يدعي انه محدث اولى ايضا على عكسه قال رحمه الله والصحيح هو الاول قنيه في باب التصرفات والمحدثات من كتاب الكراهية والا ستحسان

٢٨٣

زید بر طریق خاصده اولان منزلنک حولیسنده احداث ایتدیکی بیوت عدیده نک بر برینه منزلنک قدیمی قپوسنک اوست طرفندن باشقه قپو اچمق استدکده اول طریقک سایر اربابی راضی اولمازلر ایسه زیدی منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زیدک منزلنه جریان ایدن صو یمی عمروک منزلی عرصه سندن جریان ایتمکله زید صو یک مجراسنی تغییر ایچون عمروک منزلنه کیرمک مراد ایتدکده عمرو زیدی منع ایله اول مجرانک تغییری عمروک منزلنه کیردکجه ممکن اولمادیغی مجرایی تغییر ایچون منزلنه دخوله زیده اذن ویر یا خود زیدک مالیله مجرایی تغییر ایله دیو عمروه جبر اولنورمی

الجواب اولنور

بر بلده اهالیسندن بر طریق کنارنده منزللری اولان کمسنه لر منزللرینک تعمیر و بنا مراد ایتدکلرنده اول طریقک بر کنارنده سریجا مقدار یوب بنایه صرف مراد ایدنلر مانع اولمقدن کمسنه لری منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

بر محله اهالیسندن زید جذام مرضنه مبتلی اولدقده سایر اهالی زیده مجرد جذام اولمغله محله مزده ساکن اولمقکی استمزز دیو زیدی منزلندن اخراجه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید دیوارندن جار ملاصقی عمروک منزلی حولیسی عرصه سندن مقر نسوان اولان مواضعه ناظر پنجره احداث ایدوب بر مدت مرورنده عمرو اورچه سنده بر مرتفع دیوار بنا ایتمک استدکده زید بنا کاول پنجره نک ضیاسنه مانع اولور دیو عمروی بنادن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

كتاب الجنايات

زید اناسی هندی آلت جارحه ایله عمدا اجرح و قتل ایلسه زیده نه لازم اولور

الجواب قصاص

زید عمروک باشنه صوپه ایله اولنور عصای کبیر ایله

عمدا

والکل احداث تجدده طینا من السکنة لاجل البناء اذ كان فیه شغل الطریق اللهم الا اذا انفاه آنا فآنا مختبئة لا یجوز تاتارخانیه من الفصل الثانی و الثلثین من کتاب الکراهیة وکذا فی الولوالجیة قبیل الفصل الرابع من کتاب الصلح

عمدا الضرب وجرح ایدوب عمرو اول جرحدن متأثرا فوت اولسه زیده نه لازم اولور

الجواب قصاص

زید عمرو ایله جدا اوپنارکن زید اوجی سیوری اولان جاییری عمروی اورمق قصدیله آترقده جبیر عمروک باشنه اصابت ایتمکله باشنی جرح ایدوب اول جرحدن صاحب فراش قالقمادن متأثرا فوت اولسه زیده نه لازم

اولور **الجواب** قصاص

قاتیجی اولان زید قابوجکه کمه ابا قلیچنی باصدیغی کبی تعبیر اولنور درشکو نشه سی کسکین خشبک کسکین طرفیله عمدا عمروک باشنی ضرب وجرح ایدوب عمرو اول ضربدن متأثرا فوت اولسه زیده قصاص

لازم اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو الجغی زوجه سی هندی ترک ایلسه هند زیدی قصاص ایتدرمکه قادر

اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک اوزرینه آلت حربله هجوم ایتدکده فریاد زنده جماعت کثیره اولوب عمرو صیحه ایتسه جماعت مزبوره دن لحوق غوث ودخلاص منتفی و مقرر ایکن عمرو صیحه ایتمیوب آلت حربله زیدی عمدا اجرح و قتل ایلسه عمروه

نه لازم اولور **الجواب** قصاص

زید عمرو صغیری عمدا آتشه آتوب اهلاک ایلسه عمروک ورثه سی زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

برقاچ کمسنه لر زیدی بغیر حق خروجه استطاعتی اولمیان آتشه القا ایتمکله زید آتشدن چقامیوب محترقا فوت اولسه اول کمسنه لره نه لازم

اولور **الجواب** جمله سی قصاص اولنور

زید عمروی قتل ایچون کمندکنی عمروک اوزرینه آتوب عمروی عمدا اجرح و قتل ایتدکدنصکره نفنکنک قورشونی عمرودن نفوذ ایدوب بکری دخی قتل ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** عمرو ایچون قصاص بکر ایچون دیت

زید عمرویی آلت جارحه ایله عمداً جرح و قتل ایدوب عمرونک
زوجه‌سی هندی ترک ایلسه هند زیدی قصاص ایتدرمکه قادره
اولورمی الجواب اولور

بر بلده ضابطی اولان زید صلحا دن عمرویی ظلماً بوغازندن
ایب ایله صلب ایدوب بو وجهله قتل ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب اما مبین قتلدر زیده قصاص

زید عمرویی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب
عمرو صغیر اوغلی بکری ترک ایدوب بعده بکر بالغ اولمدین فوت
اولوب لابوین عمی بشری ترک ایلسه بشر زیدی قصاص
ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مقتولک حصراً وارثی لابوین ارقرنداشی عمرو بکردن
زیدی بر موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدک دیو
دعوی و بکر انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه
ایتمدن اول عمرو فوت اولوب حصراً وارثلری اوغلی
بشر ایله قزی هندی ترک ایتدکده بشر و هند بکردن
زیدی بر موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدک
دیو دعوی و بکر انکار ایلسه بشر و هند مدعالرینی وجه شرعی
اوزره اثبات ایدجک بکری قصاص ایتدرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرویی آلت جارحه ایله عمداً جرح و قتل ایدوب عمرو
زوجه‌سی هندی و هنددن اولان صغیره قزلری زینب
و خدیجه‌یی و لابوین ارقرنداشی بکری ترک ایلسه
هند و بکر صغیره‌لر بالغه اولمدین زیدی قصاص ایتدرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرو و بکر و بشری آلت جارحه ایله عمداً جرح و قتل
ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب قصاص

زید حربی قتل ایلدکده عمرو زیدی بر آلت جارحه
ایله عمداً ضرب و قتل ایلدم دیو اقرار ایتدکدنصکره عمرو
بن آخری ضرب مراد ایتمشیدم لکن خطاءً زیده اصابت
ایتدی دیسه قوله التفات
اولنورمی الجواب اولنماز

وترثیت له ولایة الاستیفاء
بقسم بین جمیع الورثة علی قدر
سواء بینهم الرجال والنساء فی ذلک
سواء عند علمائنا والاصل فیه قوله علیه
السلام من ترک مالاً او حقاً فهو
لورثته ولم یفصل اذ المعتبران القصاص
یجری فیه الارث فیرثه الرجال والنساء
من ورثته قیاساً علی الحقوق التی یجری
فیها الارث وبیانه ان المقتول اذا
مات وترک ابنین یجب وجه القصاص
بینهما اذا مات احدهما وترکه ابنه
فما کان للمیت الثانی ینتقل الی ابنه
بخلاف نصل الولاء فانه الولاء
مما لا یجری فیه الارث تاتارخانیه
من الفصل السابع من الجنایات

وعلی هذا یجب القصاص اذا کان بین
صغیر وکبیر ان الکبیر ولایة الاستیفاء
عند هما لیس له ذلک وینتظر
بلوغ الصغیر الخ والصحیح قول ابی حنیفه
بدایع من الجنایات فی فصل
اما بیان من یستحق القصاص

وفی المجرد روی الحسن بن زیاد عن ابی حنیفه
رجل اقر انه قتل فلاناً بحدیدة او قال
بالسیف ثم قال انما اردت غیره فا
صبته دری عنه القتل ولو قال ضربت
فلاناً بحدیدة او قال بالسیف فقتلته
ثم قال اردت غیره فاصبته لم یقبل ذلک
منه ویقتل وعن ابی یوسف اذا قال
ضربت فلاناً بالسیف فقتلته قال
هذا خطاء حتی یکون عمداً ولو قال ضربت
بسیفی فقتلت فلاناً او قال وجاء بسکین فلاناً ثم قال انما اردت غیره فاصبته عند الحد
محیط برهانیه
من الفصل الثانی من کتاب الجنایات کذا فی الثانی من جنایات تاتارخانیه

بو صورتده

٢

بو صورتده زیدک ورثه‌سی عمرویی اقرار مزبورینه بناءً قصاص
ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید قاضی عمرو و شرعاً تعزیر ایله حکم ایتدکده بکر محضر عمرونک
اباغنه دکنک ضرب ایتمک ایچون عمرویی قالدیروب
یره اوردقده عمرونک بلی قریلوب فوت اولسه عمرونک
دیتی زید و بکردن قنقیسنه لازم اولور الجواب بکره

زید عمرویی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب
عمرو اناسی هندی و اولاد صغارینی ترک ایلسه صغار بالغلر
اولمدین هند زیدی قصاص ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز مدتی

زید عمرویی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب
عمرو زوجه‌سی هندی و زوجهٔ متوفاتی اولان زینبدن اولاد
صغارینی ترک ایلسه صغار بالغلر اولمدین هند زیدی قصاص
ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

زید بر بلده‌ده عمرو صغیری موجبی قصاص اولان قتل
ایله قتل ایتدکدنصکره عمرونک اصلا وارثی اولماسه
اول بلده قاضیسی بکر زیدی قصاصاً قتل ایتمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرویی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکده
ورثه‌سی کبار اولوب لکن ورثه‌دن بکر آخر دیارده
اولوب بکر حاضر اولمدین سائر ورثه زیدی عمرو ایچون
حاکم الشرعه کوتوروب قصاص ایتدرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرویی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب
عمرو آخر دیارده اولان ورثه‌سنی ترک ایتدکده ورثه
بکری قصاصه توکیل ایلسه‌لر بکر ورثه حاضرلر اولمدین
مجرد قصاصه وکیل اولمغله زیدی قصاص ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن کس لابوین قرنداشیم و حصراً وارثی اولدیغم
بکری موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی

ولیس لبعض الورثة استیفائه اذا
کانوا کباراً حتی یجتمعوا لاحتمال عفو الغائب
او صلحه درر من الجنایات

ویجوز التوکیل فی جمیع الحقوق الا باستیفاء
الحدود والقصاص فانه لا یجوز
مع غیبة الموکل عن المجلس
زیلعی من کتاب الوکالة

واذا قتل الرجل عمداً فجاء اخوه یطلب
واقام البینة انه وارثه ~~بحسن اخله~~ لا
وارث غیره واقام القاتل بینة انه له
ابنا فان القاضی لا یمکن الاخ فی استیفاء
القصاص بل یأنی فی ذلک حتی یظهر
صدق باقاله القاتل تاتارخانیه
من التاسع من الجنایات

زید عمرونک معتقی آلت جارحه ایله عمدا جرح و قتل عمرو الجنی کندو بیله اعتاق ایدنلر ترک
لابوین قزقرنداشی اوغلو بشر بر ترک ایلسه بشر زیدی قصاص ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

دتی عالمه اقامت بینه ایتدکده عمرو زیدک دیار احرده
اوغلی بشر دار درجو دعوی و اقامت بینه ایله عمرونک صدقی
ظاهر اولنجه عمرو قصاص اولنورمی الجواب اولنماز

زید عمرو دی آلت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایدوب عمرونک
صغیر که بالنسب مجهول ابن اعمی بکردن غیری وارثی
اولماسه بکر زیدی قصاص ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده سلطان الاسلام خلد الله خلافته حضرتلری
زیدک قصاصا قتلنی مراد ایتمکله زیدی قصاصا
قتل مشروعمیدر الجواب مشروعدر

زید زوجه سی هندی آلت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایدوب
هندک زیددن اولادی اولمیوب ترک ایله سائر ورثه سی
زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید لابوین عمی عمرو دی آلت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایدوب
عمرو اوغلی بکر ایله قزی هندی ترک ایتدکده بکر و هند
زیدی قصاص ایتدرمک صددنده ایکن بکر فجأة فوت
اولوب لابوین قزقرنداشی هندی و زیدی ترک ایله
زید عمرونک دیتندن حصه سنی هنده ویررکن هند مجموع
زیدی قصاص ایتدرمکه قادره اولورمی
الجواب اولماز

اشقیادن اولوب سرقه عادتی اولان زید عمرونک
شب وقتده حیوانلرینی کیجه ایله مکاننه گیرندن سرقه ایدوب
کوررکن عمرو زیدک اردنجه کیدوب حیوانلری طریق بعید
اخذ ایله تخلیص ممکن اولمامغله زیدی قتل ایدوب حیوانلرینی
تخلیص ایله عمروه نسنه لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید ذمی عمرونک جاریه سی هند نصرانیه یی عمدا آلت
جارحه ایله جرح و قتل ایلسه عمرو زیدی قصاص ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الديات

فی زماننا بیاعات و معاملاتنده بو زیلکر سیبی بر عمرو [?]

زید مسلم عمرونک جاریه سی هند نصرانیه یی
عمدا آلت جارحه ایله جرح و قتل ایلسه
عمرو زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

رایج

رایج اولوب وزنا یکرمیسی بر درهم شرعی اولان جدید
اقچه دن رجلک دیتی نه مقداردر الجواب
ایکی یوز بیک اقچه در

رجلک دیتی کمشدن اولان طقوزی بر درهم شرعی کلور اقچه
نه مقداردر الجواب یوز طقسان بیک اقچه در

خطأ قتل اولنان رجلک دیتی نه دردر و بیک انواعی ندر
الجواب التوندن بیک دینار کمشدن اون بیک
درهم دوه دن یوز عدد دوه در

بو صورتده دیت دوه دن ویرلسه نه کونه دوه ویریلور
الجواب ابن مخاض و بنت مخاض و بنت لبون و حقه
و جذعه دن یکرمیشر عدد دوه ویریلور

صورت مزبوره ده ابن مخاض و بنت مخاض و بنت لبون
و حقه و جذعه قانچ یاشنده اولان دوه لردر الجواب
ابن مخاض ایکی یاشنه کیرن دوه بنت مخاض ایکی یاشنه
کیرن دیشی دوه بنت لبون اوچ یاشنه کیرن
دیشی دوه حقه درت یاشنه کیرن دیشی دوه
جذعه بش یاشنه کیرن دوه در

رجلک دیتی کمشدن نه مقداردر الجواب اون بیک درهمدر

بو صورتده درهم شرعی ندر الجواب هر قیراطی بش
شعیره قدر اولسان اون درت
قیراطدر

كتاب ما يوجب الدية وما لا

زید عمرو دی بوموح ایله ضرب و دکنکلر یتی کسه دفعه بر [?] ایدوب
بکر دخی یحاق ایله قبا برینه ضرب و جرح ایدوب عمرو
اول ایکی ضربدن متأثرا فوت اولسه زید و بکره
نه لازم اولور الجواب دیت

زید مجنون جنونی حالنده عمرو دی آلت جارحه ایله جرح
و قتل ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب دیت

بو صورتده عمرونک ورثه سی زیدک مالی اولمامغله زیدک
باباسی بکره دیتی مالکزدن ویر دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

یعنی بعد السنة الحقه وهی المسنی طعنت
فی الرابعة والجمع حقاق والذکر حق
منح من الزکاة

الجذعة ما تم لها اربع ودخلت فی الخامسة
من البحر الرائق

ابن اللبون ولد الناقة استکمل السنة
الثانیة ودخل فی الثالثة والانثی
بنت لبون جوهری

والمثقال عشرون قیراطا والدرهم
اربعة عشر قیراطا والقیراط خمس
شعیرات وهذا یجری فی کل شیء
فی الزکاة ونصاب السرقة
والمهر وتقدیر الدیات
منح الغفار من الزکوة

زید هندک منزلنه گیروب قپوده صبیه و هندی قتل قصدیله الت جرحله اوزرینه هجوم ایتدکده هند اول صبیه دن فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت فراده

بو صورتده فراده نک دیتی کمسه دن نه مقداردر

الجواب بش بیک درهمدر

هند زوجی زیده عقلی ازاله ایدر بعض ادویه ایچیروب زیدک عقلی زائل ایتدکده هند استره ایله زیدک ذکرینی و حشفه سنی بالکلیه دیبلرندن قطع ایلسه زید ذکری و حشفه سنی ایچون هنددن بر دیتمی الور یوخسه ایکیسی ایچون بر دیتمی الور الجواب ذکر ایچون بر دیت کامله و حشفه سی ایچون بر دیت کامله الور

بر مکتبده خلیفه اولان زید عمرو صغیرک معلمی اولمغله عمروی تأدیب ایچون لدی الاقتضا ضربله تأدیب ایتمیوب خلاف معتاد دکنک ایله عمروک شاه طمری اوزرینه ضرب و فرجه بره ایدوب فی الفور دیمن متأثرا فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

هند قتل اولنوب زوجی زید و سائر ورثه سی زیدک ... ایتدکده سائر ورثه سی زیددن هندی موجبی دیت اولان قتل ایله قتل ایلدکی دعوی و زید انکار ایلسه ورثه بر عادله بینه اقامت بینه ایلسه لر هندک دیتی زیددن تماما الورلر می یوخسه زیدک دیتدن حصه سی التمزی یوخسه الورلر می الجواب تماما الورلر زید میراثدن محروم اولور

زید برقاج کمسنه لر ایله بر سفینه نک دیرکنی قالدیروب دیکرلرکی اول دیرک زیدک و اول کمسنه لرک اللرندن بوشانوب زیدک اوزرینه دوشمکله زید هلاک اولسه ورثه سی زیدک دیتندن زیدک کمسنه حصه سنه دوشندن ماعداسنی اول کمسنه لردن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروی طریق عام ... بر محل ... ایدوب بعده اول محلدن قالقرلرکن زید جادیرینی

عمروک اوزرینه طناب بلر بله محکم صاروب اول وجه اوزره باغلو اولدیغی حالده کنشره برا غوب گیتدکدنصکره عمرو خلاص اولمیوب حرارت شمسدن جادر ایچنده فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

زید عمروی دکنک ایله ضرب و قهر بره ایدوب عمرو اول ضربدن صاحب فراش اولوب فی الحال دیمن متأثرا فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

عاقله سی ایله قتل اولنور

زید عمروی قتل ایچون اوق اتدقده عمروه اصابت ایتمیوب خطاء بکری صغیره اصابت ایتمکله بکری اوق قتل ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت و کفارت

زید هندی دریایه القا ایدوب هند بلا سباحة فی الحال غرق اولسه زیده نه لازم اولور

الجواب دیت مرالكه

زید تفنکینی تحریک ایدرکن تفنکک زیدک فعلندن نا سیثی اتشلیوب قورشونی خطاء عمروه اصابت ایتمکله عمرو مجروح اولدب اول قورشونک ضرب و جرحندن متأثرا فوت اولسه زیده نه لازم اولور

الجواب دیت

زید عمروک نعشانک صاجمه سیله ایکی الیله ایکی ایاغینی ضرب و جرح ایدوب بعد الابرا عمروک اول جرحدن ایکی الی و ایکی ایاغی بالکلیه عمل مانده اولسه زیده زیده نه لازم اولور الجواب ایکی دیت

زید ذمی قتل اولندقده ورثه سی عمرو ذمیدن زیدی سن الت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب ورثه مدعا لرینی بکر و بشر ذمیلرک شهادتلریله اثبات ایدوب حاکم قصاص ایله حکم ایتدکدنصکره عمرو قتل اولنمدین شرف اسلام ایله مشرف اولسه عمروه نه لازم اولور الجواب دیت

زید صبیره تفنک اتدقده تفنگک قورشونی خطاء عمروه اصابت ایدوب قتل ایلسه زید عمروک دیتنی

ورثه‌سنه ویره‌جکده زیده کفارت لازمه اولورمی
الجواب اولور
بو صورتده کفارت قتل نه‌در الجواب رقبه کامله مؤمنه اعتاق

نوع اخر

زیدک زوجه‌سی هند یدی یاشنده مهزوله اولوب اومثللو
صغیره جماع اولنه کلمش دکل ایکن زید هنده جماع ایدوب
هند زیدک جماعندن ناشی فوت اولسه زید هندک
میراثندن محروم اولوب ورثه‌سی هندک دیتنی و زیده
ذمتنده اولان مهرینی تماما زیددن المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر
بو صورتده زید هندک دیت وسایر ترکه‌سندن
حصه‌نامه‌سنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو صغیره‌ی ولیسی اذننسز بمبره کوتورب مبره‌ده
اوتوررلرکن هوا بوزیلوب زیاده یغمور یاغمغله
سیل کلوب عمروی کوتوروب عمرو هلاک اولسه ورثه‌سی
عمروک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید عمرو صغیره‌ی ولیسی اذننسز آلوب بر نهره کوتوروب
نهرده یوزمک تعلیمی ایچون عمروی ارقه‌سنه آلوب یوزرکن
عمرو زیدک ارقه‌سندن دوشوب هلاک اولسه ورثه‌سی
عمروک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

هند صغیره‌سنده اولوب بر ایکی یاشنده اولان ولد
صغیره‌ی بر حالی اورطا یرنده بر اغوب اخر یره کیتمکله
صغیر اتشه دوشوب هلاک اولسه صغیرک دیتی
هنده لازم اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زیده شرعا حد شرب لازم اولمغله زیده حاکم الشرع علم
وجه شرعی اوزره حد چالنورکن زید فوت اولسه زیدک
دیتی هدر اولورمی الجواب اولور

زیده شرعا تعزیر لازم اولمغله زیده حاکم الشرع علی وجه تعزیر اوزره
تعزیر اولنورکن فوت اولسه زیدک دیتی هدر اولورمی
الجواب اولور

سرحد

سرحد اسلامیه‌دن بر قلعه اهالیسنک اکرک تجبر اولنور
املاکلرین ضبط و مالکلرینی نهب و غارت ایچون حربی کفره
هجوم ایتدکلرنده مسلم تامنه اولان شو قدر نفر کمسنه‌لر
حربیلر ایله بکدل اولوب معا اهالی مزبورنک مالکلرینی
نهب و غارت ایچون هجوم ایدروب طربوه اخر ایله
دفعلری ممکن اولمامغله اهالی مرقومه اول کمسنه‌لری قتل
ایلسه‌لر ورثه‌لری مزبورلرک دیتلری تامنه دیا اهل
عرف عشر دیت تامنه اهالیدن شتنه المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مسلم عاقل طوعا کلمه کفر تکلم ایتمکله مرتد اولوب
اول حالده عمرو زیدی قتل ایلسه عمرو اوزرینه زید ایچون
قصاص یاخود دیت لازمه اولورمی الجواب
اولماز قبل القتل عرض اسلام مستحب در عمرو زیدی
بلا اذن الامام قتل ایتدیکیچون تادیب
الجواب اولنور

زید عمروک عضویت جهتندن حضرا اوزرنی بلمرک
حضورنده عمروی آلت جارحه ایله عمدا ابن جرح دنقل
ایتدم دیو اقرار ایتدکدنصکره قاضی قصاص ایله حکم
ایتمدین بکر عمروی قصاصا کندی قتل ایلسه بکره نسنه
لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی آلت جارحه ایله عمدا جرح د قتل ایتدکده عمرو
لابوین ارقرنداشی بکر ایله لابوین قزقرنداشی هندی
وانا سی زینبی ترک ایدوب هند و زینب دیارآخرده
اولوب حاضره لر اولمدین بکر زیدی قصاصا قتل ایلسه
زیدک دیتی لازمه اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زید عمروک برکوزنی طاش ایله اوروب مجروح ایتمکله عمرو
بکر جراحه اول کوزده علاج ایله دیدکده بکر ضرب وجرح
زیاده اولمش علاجم ایله اصلاح اولماز دیدکده
عمرو اولورا اولماز سن علاج ایله دیو الحاح ایدوب بکر دخی
معتاد اوزره عمروک کوزینه علاج ایدوب جراحتی
برئی حاصل اولوب لکن عمروک اول کوزی بالکلیه

کورمز اولسه عمرو بکره سنک علاجکدن کوزم کورمز اولدی
دیو کوزینک دیتی نامنه نسنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولمازلر

بو صورتده بکر عملنک دیتنک اجر مثلی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

جراح اولان زید عمرونک بر قولنک مشترکی طمرندن
عمرونک اذنی ایله فصد ایتدکده اول طمری عمرونک اذنسز
معتادی تجاوز ایدوب زیاده قطع ایتدکده عمرو اول
فصددن صاحب فراش اولوب فالکفی دیدن متأثرا فوت
اولسه عمرونک ورثه سی عمرونک نصف دیتنی زیددن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

هندک کوزنده مدت مدیده علت اولوب عمرو کحال
کوسترکده عمرو اول علتی قان المق ازاله ایدرم دیوب
هندک کوزینک ادست بکارندن خلاف معتاد قان
الوب زیاده ایتدوب لکن اول محلدن قان المق
عما ایراث ایدر اولمغله هندک کوزی فصد مزبوردن
ناشی اصلا کورمز اولسه عمرو صنعتنده جاهل اولوب
غلط وخطا ایتدیکیچون عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

رجع عینه مبتلا اولان زید کحال اولان عمروه کوزلرینه
علاج ایله دیو امر ایدوب لکن عمرو زیدک کوزلرینه
معتاد اوزره اصلاح ایدن کحل قومیوب عمی ایراث
ایدر برادت قویوب آندن ناشی زیدک ایکی کوزی
بالکلیه کورمز اولسه زید کوزلرینک
دیتنی عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

رتقا اولان هند شق رتقده ماهر اولان زینبه موضع
رتقنی شق ایله دیو امر ایتمکله زینب دخی اول موضعی
شق ایدوب معتادی تجاوز ایتمیوب بعده هند
شقکه جرحندن ناشی تشنج اولوب فوت اولسه ورثه سی
هندک دیتنی منه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ومن علم الطبیب ضمن بخطائه وریادته
لا فی السرایة دیه الوجیز
فی الجنایات وکذا فی الجامع
والزاهدی والبغیة

ولم یضمنوا ما سری وان فقا هذا الوجه
نفعلا معتادا واذا لم یتجاوز ذلک
اما لو فعل بخلاف ذلک ضمنوا
جامع الفصولین فی الثالث
والثلثین

وفی القنیة جراح اسنفد جاریة رتقاء
فلم یشق الرتق وان ماتت استنارا
من البحر الرائق فی باب العبق

ولوان رجلا قال لاخر اقطع یدی فانه
بعلاج کما اذا کان فی یده الاکلة فلا باس
به ولو قطع فسری فی النفس لا یضمن
تاتارخانیه من الجنایات

فصل

فصل فی الجنین

هند زینب حامله نک قرننه دیمه ایله ضرب ایدوب هندک
ضربندن ناشی زینب مستبین الخلقه بر جنینی القا ایلسه
هنده نه لازم اولور الجواب غره یعنی غره

زید آنسنه بنوب قتل قصدیله هند حاملی اته چکندوب
اندن ناشی هند بر جنینی حی ذکر القا ایدوب جنینی
ذالحال فوت اولوب عقبنده هند دخی فوت اولسه
زیده نه لازم اولور الجواب جنینی ایچون دیت رجل
وکفارت هند ایچون دیت مرأة

هند زینب حاملی ضرب ایتمکله زینب اصلا خلقتی مستبین
اولمیان بر قطعه مضغه القا ایلسه هنده غره لازم اولورمی
الجواب اولماز لکن تعزیر شدید لازم اولور

زید هند حامله نک ارقسنه ضرب شدید ایله ضرب ایدوب
دوشمکله زیدک ضربندن ناشی مستبین الخلقه بر جنینی
القا ایتدکده جنین مزبور فی الحال فوت اولسه
حالا جنین مزبورک بعد الولاده تحریک اعضا ایدوب
حیاتا ولادتی ثابت اولمغله ورثه سی زیددن دیت
طلب ایتدکلرنده زید مجرد بعد الولاده رفع صوت
ایتمامکله حی عد اولنماز دیوب دیت ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بر قاچ کمسنه لر هند حامله نک منزلنه کیروب هندی ضرب
ایتمک قصدیله اوزرینه هجوم ایتدکلرنده هند
خوفندن مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه
زیده نه لازم اولور الجواب غره

بو صورتده غره نه قدر الجواب کمسندن بشیوز درهمدر

هند زینب حاملی ضرب ایدوب هندک ضربندن
ناشی زینب بر جنین ذکر صحیح القا ایدوب جنین
مزبور فی الحال فوت اولسه هنده نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید دیت وکفارت

هند حامله نک وضع حملی قریب اولدقده انفصال
ولده متصل اولان وجع عارض اولوب هندک زوجی

وان مات بعد ما خرج حیا کان علیه الدیة الکاملة بخلاف اذا انفصل
میتا لانه اعتبر نفسا فی حق غرة فی حقوق واعتبر فیما هو حق
الجنین وحق الله تعالی عضو ولو الجبیة فتبین مخصوص الثالث من کتاب الدیات

الحرة اذا القت جنینا حیا او میتا ففی الحی
الدیة وفی المیت الغرة وان القت
مستبین الخلقة تقوم ثبت ولو ماتت
الام من الضرب فالدیة ان کانت
حرة والقیمة ان کانت امة عنایة
فی فصل الثالث من الباب الاول
من الجنایات

الاصل ان المیت بصفة التعدی سبب الضمان
وضمان النفس یکون علی العاقلة
وضمان المال من ماله عنایه من باب
الثانی من الجنایات

الغرة لجمیع الورثة ولا یختص بالام بناء علی انه
جزؤها حتی یوض عنها بالقواص فیکون
بدله ولها کبدل اطرافها لانها بدل النفس
حتی سماها رسول الله صلی الله علیه وسلم
دیة ضمانات تصرف فی ضمان الجنین

زید منع ایدوب ولدک حبا صدری جیقمیوب الحوح
باشنی جیقدنده بچاق ایله ولدی ذبح وقتل ایدوب
بعده ولدک بدننی اخراج ایچون هندک قرننی بر
قابش ایله یغلیوب شدت ایله صقعله ولدک بدنی
چیقه زیدک اولوجهله هندی یغلیوب صقمقدن
ناشی برساعت مرورنده هند فوت اولسه زیده
نه لازم اولور الجواب جنینی ایچون
غره هند ایچون دیت مرزاد وکفارت

باب الجنایة فیما دون النفس

زید عمروک برکوزینه یومرق ایله ضرب ایتمکله عمروک
اول کوزی یعجنها قائمه اولدیغی حالده نوری زائل
اولوب بالکلیه کورمز اولسه زیده نه لازم
اولور الجواب قصاص

بو صورتده کیفیت قصاص نیجه در الجواب
زیدک بو زینه د قصاص اولنمیه جق کوزینه یاش
بنبه وضع اولنوب قصاص اولنه جق کوزینه محاذی
مرآت مقابله اولنوب ناظره سی زائل اولدقده
کف اولنور

زید عمروک ایکی الکریزنی مفصللرندن و ایکی قولقلرینی ده
دیبلرندن عمدا قطع ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب هر برل ایچون قصاص

زید بچاق ایله عمروک بر قولاغنک نصفنی کسوب
دوشرسه زیده نه لازم اولور الجواب قصاص
ممکن ایسه قصاص دکل ایسه حکومت عدل

زید عمروک اوست دوداغنی خطا بالکلیه قطع
ایدوب دوشرسه زیده لازم اولور الجواب
نصف دیت

زید زوجه سی هندک برکوزنی اوروب چیقاردقده
صکره دیتنی ویرمدین زید فوت اولسه هند کوزینک
دیتنی زیدک ترکه سندن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروک اغزینه یومرق اوروب اوست چکه سنده کی
ازر دیشنی اخراج ایدوب لکن زیدک اوست چکه سنده
ازی دیشی اولماسه زید عمروک الت چکه سنده اولان ازی
دیشی ایله قصاص ایتدیرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید صغیر عمرو صغیرک اغزینه اوروب بر دیشنی چیقارسه
زیده نه لازم اولور الجواب عمروک بلوغنه انتظار
اولنور بالغ اولدقده بتمامش ایسه
دیت سن لازم اولور

زید طریق عامده کیدرکن عمرو زیدی قاقوب عمروک
فی فوره یقندن ناشی زید الندن اولان شیشه او زرینه
دوشمکله شیشه نک پاره لری زیدک النی جرح ایدوب
بعد البرء زیدک اول الی بالکلیه عمل ماندن اولسه عمروه
نه لازم اولور الجواب نصف دیت

زید و عمرو بکرک بر النی مفصلندن معا قطع ایلسه لر زید ایله
عمروه نه لازم اولور الجواب نصف دیت

زید و هند عمروک اوچ دیشنی معا اخراج ایلسه لر زید و
هنده نه لازم اولور الجواب هر بر دیشی ایچون
دیت سن

زید عمروک اغزینه ضرب ایدوب بر دیشنک نصفنی
قرمغله نصف باقیسی سیاه اولوب مضغ ایله انتفاع
اولنماسه زیده نه لازم اولور
الجواب دیت سن

زید عمرو بربره بنم شو اغریان دیشیمی اخراج ایت
دیو تعیین ایتدکدنصکره عمرو خطا زیدک اخر
دیشنی اخراج ایلسه عمروه نه لازم اولور
الجواب دیت سن

زید ذات لبن اولان هندک بر ممه سنی آلت جارحه
ایله ضرب وجرح ایدوب بعد البرء زیدک ضربندن
ناشی هندک اول ممه سنک صودی منقطع اولوب
و نصفحنی زائل اولسه زیده نه لازم اولور الجواب
نصف دیت مراد

زید عمرونك اوچ مفصلی اولان بر بارماغنك بر بوغم مفصلنی دفعةً قطع ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب بر مفصل ایچون ثلث دیت اصبع نصف مفصل ایچون حکومت عدل

اهل عرف طائفه‌سندن زید عمرونك دلنی دیبندن قطع ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

بو صورتده زیدك دلنك دیبی کسیلدن نمقدار درهم الجواب اول بیك درهمدر

زید عمرونك اللی اجیروب عمرو دخی تخلص ایچون چکدکده زیدك بر دیشی چیقسه زید دیشنك دیتنی عمرودن ضمانه الموغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك بورنینه دکنك ایله ضرب ایتمکله عمرونك بورنی یارلنوب بعد البرء زیدك ضربندن ناشی عمرونك قوت شامه‌سی بالکلیه فائته اولوب اصلا رایحه استشمام ایده‌مسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید بر خصوصدن ناشی بکر قاضی حضورنده دعوی ایتدکده عمرو دستهٔ عانقه بر لازم اولمغله بکر عمرودن تعزیر ایتمکه حکم ایدوب بشر محضرده دخی بکرك امریله عمروه تعزیر ایدرکن دکنك یاره لنوب یارلنوب پاره‌سی عمرونك کوزینه اصابت ایتمکله عمرونك کوزی چیقسه عمرونك کوزینك دیتنی زید دیکر و بشردن قنقیسنه لازم اولور الجواب بشره

بو صورتده عمرو بشری مطالبه ایتمیوب مجرد دعوانك سبب اولدیغیچون کوزینك دیتنی ناصبه زیددن ضمانه الموغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل فیما یجب فیه حکومت عدل

زید عمرونك صقالنك بر مقداریني نعلآ یولدقده صکره او یرینه حرد ایدوب بتمامه مقداری قدم معلوم اولمادیغی زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونك بر قوللی قورشون ایله ضرب ودرح و جرح ایدوب بعد البرء اول قولنك بطنسنه خلل کلوب اول قولی کمال اوزره بطشه قادر اولماسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

بو صورتده عمرو قول قرض اولنوب بو اثر ایله و بو اثرسز تقویم اولندقده ایکی قیمتك تفاوتی نمقدار اولورسه دیتدن اول مقدار حکومت عدل اولمغله اهل وقوف عمرو بو اثر ایله بیکش بش غروش و بو اثرسز یوز غروش تقویم ایتملریله عمرونك بو اثر ایله ربع قیمتی ناقص اولسه دیتنك ربعی ایکی بیك بشیوز درهم کمش زید اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هنده وطی ایلدکده هندك صاچنك زوائه‌سنی دیبنه قریب محلدن قطع ایدوب بعده برسنه مرور ایدوب هندك صاچی اوزون میوب قطع اولندیغی وجه اوزره قالسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید صغیر اوغلی عمرونی ختان ایچون بکره ختانه امر ایتمکله بکر عمروه ختان ایدرکن عمرونك حشفه‌سنك نصفنی قطع ایدوب بعده عمروه برء حاصل اولدقده حشفه‌سی ناقص قالسه بکره نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

نوع آخر

زید عمرونی بعض صوره ضرب و جرح ایدوب عمرو اول جرحدن ناشی صاحب فراش اولوب کسبدن عاجز اولسه عمرونك اول حالده نفقه و اجرت مداواتی زید اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

زیدك کلبی عقور اولوب ضرری متعین اولدقده بر قاچ کمسنه‌لر زیده کلبنی ضبط ایله دیو تنبیه و تقدم ایتدکلرندن صکره زید اصغا ایتمیوب ضابط اولمکله اول کلب عمرونك ایاغنی اصیروب جرح ایدوب عمرو اول جرحدن صاحب فراش اولوب کسبدن

زید عمرونك

والفوتیت منفعة العضو بمنزلة تفویت ذلك العضو ضمانات قصلیه

وکذا لو قطع المفصل الاعلی ثم نصف المفصل فانه لم یتخلل بینهما برء لم یقتص کانه قطعها من نصف المفصل الثانی فعلیه الارش والحکومة ضمانات قصلیه نقلا عن الزیادات فی مسائل ...

وفی قطع اللسان الدیة ان کان خطأ وعمدا ذکر فی الاصل انه لا قصاص فی اللسان قطع البعض او الکل وعن ابی یوسف انه اذا قطع الکل یجب القصاص وفی العیون قال ابو حنیفة رحمه الله فی اللسان اذا امکن القصاص تقبض والفتوی علی انه لا قصاص فی اللسان لانه لا یمکن اعتبار المماثلة فی اللسان لانه ینقبض وینبسط فان قطع بعض اللسان ان منعه من الکلام ففیه الدیة وان منعه من بعض الکلام دون البعض یجب من الدیة بقدر ما فات من جنایات الظهیریة ولو غض بد رجل فرع صاحب الیدیده ابی حنیفة رحمه الله وقال ابن ابی لیلی علیه دیة سن العاض صحیحه ... من باب الفتوی من کتاب الجنایات

وفی النفس والمارن واللسان ان منع النطق او اداء اکثر الحروف والذکر والحشفة والعقل والسمع والبصر والشم والذوق واللحیة ان حلقت ولم تنبت وشعر الرأس اذا ... دیة ... من کتاب الدیات

البزاغ والفصاد والحجام والختان لا یضمنون سرایة فعلهم وهی معروفة وان قطع الختان بعض الحشفة یضمن حکومة العدل وان قطع الحشفة کلها یضمن کمال الدیة فی تتمة البدایة من مسائل الاجیر المشترک من کتاب الاجارات

رجل جرح رجلا فعجز المجروح عن الکسب یجب علی الجارح النفقة والمداواة جواهر الفتاوی من الباب الاول من الجنایات

قال الفقیه ابو اللیث السمرقندی علی قول محمد انه لا شیء علیه وان لم یبق لها اثر الا الالم الا ادویة واجرة الطبیب من الجنایات ... من البزازیة

عام اولسه عمرونك اول حالده نفقه واجرت مداواتی زیدادن زیده لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرویی بغیر حق ضرب وجرح ایتدکدنصکره عمرو کندویه بر حاصل اولنجه علاج وتیمار ایتدیروب اجر مثل طبیب ایله حرف اولنان اودویه نك ثمن مثلتریه شو قدر اقچه صرف ایلسه حالا عمرو مبلغ مزبوری زیدون طلب ایتدکده زید بر حاصل اولمغله ساقط اولور جواب دیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز تعزیر دخی لازم اولور

زید عمرویی بغیر حق ساجه تننك ایله تیا برینه اوروب جرح ایدوب برابدن فصکره بر تام حاصل اولوب اثری قالمسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

بو صورتده حاکم زیدی عمرونك طلبیله جنایت مزبوره سیچون تعزیر شدید دیر مدت حبس ایدوب بعده اطلاق ایتدکده عمرو بیج بر آی مجروحا یاتوب کسب ایده مامکله کسب ایده مدیکم کونلر ایچون بوی بر غروش دیرچو زیده جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك باشنی بغیر حق عصا ایله ضرب ومتلاحمه شجیج ایتدکدنصکره بر تام حاصل اولدقده اوزرنده صاحج بنوب اصلا اثری قالمسه عمرو زیدی مقتضا شرعی اوزره حاکمه تعزیر برشدید ایله تعزیر ایتدردکدنصکره ارش نامینه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید صغیر عمرو صغیری آلت جارحه ایله ضرب وجرح ایدوب بعد البرء اصلا اثر قالماسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تادیب

باب الجنایة فی الطریق وجنایة الحائط المائل

تشسته جی اولان زیدنا فذ اولان طریق عام اوزرینه تشسته صوبی دکمکله اوراط بقدن مرور ایدن عمرونك ایاغی تشسته صوبی اوزرندن قایوب ودشوب اوراغی قریلوب الدن نامیئی بالکلیة عملدن قالمدن اولسه عمرو اباغنك دیتنی زیدون المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

الصغیر لا یمنع وجوب التعزیر فیجری بین الصبیان وانه سخط فی حق الصبیان لانه من حقوق العباد سنح الغفار فی باب التعزیر

رجی اصحاب الدور بحجر فی السکة فزلق منه انسان او دابة قال محمد ره ان کانت السکة نافذة ضمن وان کانت غیر نافذة لم یضمن دحرمحه من باب الجنایات من الطریق من باب الجنایات

زید بر طریق

زید بر طریق عامك اوزرینه اذن سلطانی بوغیکین قیو حفر واحداث ایتدکده عمرونك قاطری کتسه نك سوتینه اولوقیو بویه دوشوب هلاك اولسه عمرو اول قاطری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید وعمرو وهند صغیرلرك منزللری دیواری بکر وبشرك منزللرکی اوزرینه مائل اولوب لکن بکر وبشر اول دیواری یدوم ایله دیو صغارك وصیلرینه تقدم واشهاد ایتمدین اول بکر وبشرك منزللری اوزرینه یقیلوب بکر وبشرك منزللری دخی منهدم اولسه صغاره ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده صغارك وصیلری حالا اول دیوارك انقاضنی بکر وبشرك منزللری اوزرینه ساقط اولان انقاضی اخذ ایتمك استدکده بکر وبشر خالدی اخذدن منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدك اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلك دیواری عمرونك منزلنه مائل وانحداره متوجه اولمغله عمرو زیده دیواری نقض ایله دیو تقدم واشهاد ایلسه معتبر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید دیواری نقض ایتمکله دیوار یقیلوب عمرونك منزلنی دخی یقسه عمرو دخی زیدره تقدم واشهاد بنا منزلك نقصانی نامنه زیددن نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وعمرو وبکر وبشر بر منزله علی الاشتراك مالکلر ایکن منزل مزبورك دیواری الت طرفنده اولان خالدك منزلنه مائل وانحداره متوجه اولمغله خالد بالیکز زیده دیوار نقض ایله دیوار یقیلوب دیوارلی دخی نقض ایدرچه تقدم واشهاد ایتدکدنصکره دیوار یقیلوب خالدك منزلنك نقصاننك ربع حصه سنی ویرکن خالد راضی اولمیوب تمام نقصاننی ضامن اولچه جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فصل فی جنایة الرقیق والجنایة علیها

هند زیدك قولی عمرونك بر قولاغنی دیبندن قطع ایلسه

وفی الینابیع لو قوت عضوا علی فوق یوجب ذلك فی الحر نصف الدیة ففیه نصف القیمة لا یزاد علی خمسة الاف درهم والاخمسة دراهم فصلسه فی اطراف العبد

واذا تقدم الی وصی الیتیم فی ذلك فلم ینقضه فاهلك شیئا فضمانه علی الیتیم دون الوصی وکذلك التقدیم فی اب الوصی کما فی حاکم الشهید فی باب جنایة الحائط المائل من کتاب الدیات

ولا یصح الشهادة علی المرتهن والمستاجر لانه لا یملك النقض ولو الجبه فی الفصل التاسع من الجنایات

ولو کان الحائط المائل میراثا للورثة فاشهد علی بعض الورثة القیاس انه لا یجب الضمان لسقوط الحائط لانه احد الشرکاء لا یملك نقض الضمان بسقوط الحائط وفی الا ستحسان یضمن هذا الوارث الذی اشهد علیه بحصته نفسه لانه یمکن من انه یطلب فی الشرکاء لیجتمعوا علی هدمه خانیه من المحل المزبور

زید عمرونک قیمتنی هنده نصفنی تضمینه شرعا قادر اولورمی
الجواب اولور اگر نصف قیمتی دیت حره بالغ ایله بش درهم نقصان اولنور

زید عمرونک عبد محجوری بکری عمرونک اذنسز الممه بودامغ ایچون باغچه‌سنه گوتوروب الممه‌یه چیقدقده بکر الممه‌دن دوشوب هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی
الجواب اولور

زید قولی عمروی قتل ایله دیو بکره امر ایتمکله بکرده عمروی کمال ایله عمدا جرح و قتل ایلسه بکره قصاص یا خود عمرونک قیمتنی ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید ام ولدی هندی بغیر حق قتل ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید و زندانک اخبث موضعنده حبس اولنور

زید جاریه‌سی هندی قتل ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید

زید قولی عمرونک بکری موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایلدیکنه عالم ایکن عمروی اخره بیع و تسلیمله استهلاک ایلسه بکرک ورثه‌سی بکرک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زیدک قولی عمرو هند حره‌یی زیدک اذنیله مهر مثلی اولان شو قدر رایجه مهر تسمیه‌سیله تزوج ایتدکدن صکره بکری موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایلسه مهری عمرونک قیمتندن قضا اولنورمی
الجواب اولنور

فصل فی جنایة الرقیق والجنایة علیه

زیدک قولی عمرو بکرک قولی بشرک بر قولنی جرح ایدوب بعد البرء بشرک اول قولی بالکلیه عمل مانده اولسه بکر زیده عمروی باکه دیر یا خود بشرک نصف قیمتنی ضامن اول دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند زینب حاملی بغیر حق ضرب ایدوب

زینب

زینب هندک ضربندن مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه زید هندی زینبه دفع ایدرکن المیوب زیده باکه بشیوز درهم ویر دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زیدک جاریه‌سی هند زینب حاملی بغیر حق ضرب ایدوب هندک ضربندن ناشی زینب مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه زینب زیده هندی باکه ویر یا خود جنینک غره‌سنی ویر دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زیدک قولی عمرو بکرک اغزینه طاش ایله اوروب بر دیشنی دیبکه لمکنی قیروب حکومت عدل لازم اولدقده بکر زیده حکومت عدل ایله لازم گلن شو قدر رایجه ویر والا عمروی حاکمه بیع ایتدیروب ثمنندن مبلغ مزبوری استیفا ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی قولی بکری قتل ایله عمرو بکرک نصف قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور لکن قیمتی نصف دیت حره بالغ ایله بش درهم نقصان اولنور

زیدک قولی عمرو بکرک بر قولنی جرح ایدوب بعد البرء بکرک اول قولی بالکلیه عمل مانده اولسه بکر زیده عمروی باکه ویر یا خود قولک دیتنی ضامن اول دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی جنایة الدواب والجنایة علیها

زید صحراده اولان جاموسنی بر بلده‌یه ادخال ایدوب اردندن عصا ایله زقاقده سوق ایدرکن عمرو اول زقاقدن مرور ایتمکله صاولمیوب زیدک سوقندن ناشی جاموس عمروی چکنیوب اهلاک ایلسه ورثه‌سی عمرونک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید آتنی طریق عامده بولاندن طوتوب بغیر حق ایقاف ایتمکله آت فیج ایا ضبله یولجه کیدن عمروی

فی جنایة المملوک والجنایة علیه

ضمانات فی جنایة الدواب

ولو قطع عبد ید عبد یؤمر المولی بالدفع او الفداء

دیو اهلاک ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب دیت

زید بوکه قالوب اولمیان بر اوکوزینی بغدای یوکلتمک ایچون بر موضعده ایقاف ایدوب و بر جوال بغدایی قالدیروب بردن اوکوزک اوزرینه اوروب قارنینی دورتدکدنصکره اوکوز شلی الغور یا بنده اولان عمرونی چکنیوب قارننه بالجمله اهلاک ایلسه ورثه‌سی عمرونک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید آتنه بینوب طریق عامده قوشدیررکن آتنی شدت ایله عمرونک آتنک اوزرینه اوغرادوب عمرونک آتنک بر ایاغنی قیرسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید طریق عامده آتنه بینوب کیدررکن آت بر شیدن اورکوب قوشدقده زید آتی ضبط ایده میوب حرف دیمکه قادر اولمامغله اول طریقده کیدن عمرونی چکنیوب اهلاک ایلسه زیده عمرونک دیتنی ضمان اولمق لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر بارکیری عمرونک صغیره دیمسی اوزرینه سوروب کیدر ایدی ایتمکله صغیره دخی اول بارکیره کیدر ایکن بارکیر عمرونی چکنیوب هلاک ایلسه ورثه‌سی عمرونک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید آتنه بینوب طریق عامده کیدررکن آتی عمرونک اوزرینه سوروب اوغراتمغله آت اورکه ایا عنایله عمرونی باصوب اهلاک ایلسه ورثه‌سی عمرونک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید کلبنی عمرونی اصرسون دیو اشلا و اغرا ایتمکله کلب عمرونک ایاغنی اصیروب جرح ایتدکدنصکره بعد البرء عمرونک اول ایاغی بالکلیه عملدن قالوب اعرج اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** حکومت عدل

زید عمرونک

زید عمرونک آتنی شرایه طالب اولوب بعض اعضاسنه بافرالکی آلیله صغریسنه اوروب فوراً زیدی دبه ایله اوروب اول ان هلاک ایلسه ورثه‌سی مجرد آنک اهلاک ایلدی دیو عمرودن دیت نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدک بارکیری مرعاده کزرکن عمرو اردنجه وارد فیره عمرونی دیوب بر کوزینی چیقارسه عمرو زیده مجرد بارکیرک دیوب کوزیمی چقاردی دیو کوزینک دیتی نامنه زیدن نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بیطار عمرونک امریله عمرونک بارکیرینک کوزندن قان آلوب لکن معتادی تجاوز ایتمکله قان منقطع اولمیوب اندن ناشی بارکیر هلاک اولسه عمرو بارکیرک لاشه‌سنی زیده تسلیم ایدوب قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بیطار عمرونک امریله عمرونک بارکیرینی معتاد اوزره اته یوب موضع معتادی تجاوز ایتمش دکل ایکن بارکیر هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

نعلبند اولان زید عمرونک امریله عمرونک قاطرینی نعللر ایکن معتاددن زیاده اکسری قاقوب برایاغن جرح ایتمکله قاطرک ایاغی بعد البرء طوبال اولسه عمرو قاطرینی زیدک اوزرینه رد ایدوب قاطرک قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید اردفوانلرینی عمرونک باغی کنارینه وضع ایدوب بعده اول فوانلرک یانینه عمرونک بارکیری کلدکده اردلر فوانلردن چیقوب اول بارکیری صوقوب اهلاک ایلسه‌لر زیده عمرونک بارکیرینی ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک بر صغیرینک بر قولاغنک بر مقدارینی قطع ایله عمرو اول صغیرک نقصان قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

او ضبیا ازیبقی له دابة فی النهر او ارسله فی خاصة مجانا او فعل لم یکن علی الرجل شیء الوقف فی النهر او مدده الدابة تهشة جیة کان الذی او ضبا ضبا تنحه
القنا وی جنایة البهجة

ضمن الراکب فی طریق العامة ما وطئت دابته وما اصابت بیدها او رجلها او راسها او کدمت او خبطت او صدمت لا ما نفحت برجلها او ذنبها
من باب جنایة البهجة

و فی شرح الطحاوی دخل داره فعقره کلب عقور لرب الدار لا ضمان علیه الا اذا اشلاه او اغراه
تتمة فی جنایات الدواب
فی ضمانات الفضلیة

لانه هلک بما هو تبعه وعلیه وهو النفف
وکذا فی باب الاجیر المخفف

قطع احد قوائم الدابة یضمن کل قیمتها هذا اذا کانت لا یؤکل لحمها وان کان مأکولا لا تجعر اذا کان له قیمة بعد القطع سلمة وضمنه القیمة او امسکه واخذ من الجانی النقصان وفی العیون ثم استهلک حمار الغیر او بغله بقطع یده او بذبحه ان شاء سلمه الیه وضمنه قیمته او حبسه ولا یضمنه شیئا
بزازیة فی العشر الرابع من الجنایة علی غیر بنی آدم من کتاب الجنایات

ولو ضرب رجله حتی عرج فهو کالقطع
من المجلد المزبور

وفی العدة ولو دخل بیتا فضرب بالقرن فی الشیخ فضرب الدابة فجرحت نفقته لا یضمن صاحبه فی ضمانة الدابة
من العمادیة

لا یضمن فی دابة منفلتة اصابت نفسا او مالا لیلا او نهارا لقوله علیه السلام جرح العجماء جبار ای هدر
من الجنایة البهجة

زیدک کلاب عقوری زیده کلبکی ضبط ایله ایچون تنبیه و تقدیم اولنمدین زیدک ضعفنه عمرو ایل صیروب اهلاک ایلسه زیده سی عمروک دیتنی تامنه زیددن نسنه الممغه قادر اولورلری

الجواب اولمازلر

باب القسامة

زید بر قریه الجنده کمسنه نک ملکی اولمیان خالی بوشعده مخنوقا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمسه قریهٔ مزبوره اهالیسنه قسامه و دیت لازم اولورمی الجواب اولور

زید اربابینک ملکلری اولان طربیه خاصده جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اول طربیه‌نک اربابنه قسامه و دیت لازم اولورمی

الجواب اولور

زیدک قرندهی زیدک ساکن اولدیغی ملک منزلنده مجروحا مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولماسه زیده قسامه و دیت لازم اولورمی الجواب اولور

ترکمان قبائلندن اولوب بر قاج قبیله کمسنه نک ملکی اولمیان خالی صحراده اوبه لوبیز قوروب مختلطا ساکنلر ایکن اوبه لری ارهسنده هند جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه مزبورلره قسامه و دیت لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک الجی ایچ اوطه‌یی مشتمل اولان بر کوشک خانه ایچ نفر کمسنه‌لر استیجار ایدوب مستقلا الجیه اول کمسنه‌لر ساکنلر ایکن اوخانه‌نک اورتاسنده عمرو جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت زیده‌می لازم اولور یوخسه اول کمسنه‌لرهمی الجواب اول کمسنه‌لره

زید اهالیسی مسلمین و کفره اولان قریه الجنده کمسنه نک ملکی اولمیان خالی برده جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اهالی مرقومه نک مسلمین و کفره سنه قسامه و دیت لازم اولورمی

الجواب اولور

سئل عن صبي وجد بارض قريه وبه اثر خنق فهل يجب ديته وقسامته على اهل القرية ام لا اجاب اذا وجد الصبي المذكور وبه اثر الخنق ظاهر فهو قتيل تجب ديته وقسامته على اهل القرية التي وجد بها بعد المسائل ملخصا

وان وجد القتيل في مكان مملوك كانت القسامة والدية على الملاك والدية على عواقلهم من الشهادة في جنايات التاتارخانية

ولو وجد القتيل في دار ابيه وامه والمراة في دار زوجها تغلبه القسامة والدية لا تحرم الميراث في جناية الخانية من الشهادة

وفي خارجها اي الخيمة والفسطاط ان كانوا كنوا قبائل تغلب قبيلة وجد القتيل ولو بين القبيلتين كان حكمه كما بين القريتين وقد مر بيانه ولو نزلوا جملة مختلطا تغلب اهل العسكر كلهم منح في فروع باب القسامة

اذا وجد قتيل في صف من السوق فان كان اهل ذلك الصف يبيتون في حوانيتهم فدية القتيل عليهم وان كانوا لا يبيتون في حوانيتهم فدية القتيل على الذين لهم ملك الحوانيت نهاية من القسامة

في حديث عبد الله ابن سهل قال النبي صلى الله عليه وسلم انما اوجبت القسامة والدية على اليهود خيبر وهم ساكنون بخيبر ولم يكونوا ملاكا فان الملاك مسلمة من محيط السرخسي في باب القسامة

المسلمون والكافرون في القسامة سواء حاوي القدسي من القسامة

جمله اهالیسی پریشان اولوب خرابه اولان بر قریه الجنده کمسنه نک ملکی اولمیان خالی برده زید جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قریه مزبوره قربنده صوت استماع اولنان اقرب قریه عامره اهالیسنه قسامه و دیت لازمه اولورمی الجواب اولور

زید انهار عظیمه دن بر نهرک بر قریه یه صوت استماع اولنوب کمسنه نک ملکنده اولمیان جانبنده محتبس اولدیغی حالده جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اهالی قریه یه قسامه و دیت لازم اولورمی

الجواب اولور

قرنداشلری اولان زید و عمرو بر منزله علی الاشتراک مالکلر ایکن زید اول منزلدن کندی حصه سنده عاریةً مستقلا ساکن ایکن زوجه سی هند منزل مزبورده مصلوبة مقتوله بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت بالکز زیده لازم اولور یوخسه عمروه دخی لازمه اولورمی

الجواب بالکز بکره

زید عمروک ساکن اولدیغی منزلی الجنده مصلوبا مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت بالکز عمروهمی لازم اولور یوخسه عمروک خدمه و غلامانه دخی لازمه اولورمی الجواب بالکز عمروه

زیدک ساکن اولدیغی ملک منزلنده واقع صو قویسی الجنده هند مجروحه مقتوله بولنوب قاتلی معلوم اولماسه زیده قسامه و دیت لازم اولورمی

الجواب اولور

هند فوت اولدب زوجی زیدی و لابوین ارقرنداشلری عمرو و لام قرنداشلری بکر و بشری و خالدی ترک ایدوب مزبورلر قبل القسمه منزل مزبورده ساکن ایکن ولیدمزبورلره مسافر اولوب کیجه ایله منزل مزبوره بیوتت ایتدکده ایرتسی کون منزل مزبورده ولید جریحا قتیل بولنمغله ورثه سی طلبلریله بعد القسامه مزبورلره دیت لازم اولدقده اول دیتی منزلده اولان سهملرینه کوره‌می

وفي الاسبيجابي ان الرجل اذا وجد قتيلا في دار انسان وفيها سكنه وعليها له فان القسامة والدية على رب الدار دونهم في الفصول العمادية من فسامة التاتارخانية

اذا وجد قتيل في دار مشتركة بين قوم بعضهم اكثر بان كان لرجل نصفها ولرجل عشرها وما فيها الاخر فهي على الرؤوس فلا يعتبر قدر الانصباء لاستواء صاحب القليل والكثير في الحفظ والتقصير درر في القسامة

زید بر قریه‌ده کیمسه‌نک ملکی اولمیان خالی بر یرده جریحاً قتیل بولنوب بعده القسامه اهالیسنه دیت لازم اولدقده بعضنک مستقلاً بر ملکی منزلی و بعضلرینک ایکیشر اوچر منزلی اوله اهالی مرقومه دیت جزئیات منزل ملکی اولان حصه‌لرینه توزیع ایله
وبررلر **الجواب** جمله‌سی برابر

وبررلر بوخسه رؤسلرینه کوره‌می وبررلر **الجواب**
رؤسلرینه کوره

برقریه‌ده کیمسه‌نک ملکی اولمیان خالی بر یرده جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمیان زیدک ورثه‌سی اهالی قریه‌یه قسامه ایتدیروب دیت المق استدکلرنده اهالی قریه‌دن قاج آدمه یمین ویرملک لازم اولور **الجواب** ولی قتیل اختیار ایتدیکی کیمسه‌لردن اللی آدمه یمین ویریلور اکر قریه‌ده اللی آدم بولنمز ایسه یمین ویریلان کیمسه‌لره اللی یمین تمام اولنجه تکرار اولنور

زید بر سفینه ایچنده قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اهالی سفینه‌یه قسامه و دیت لازم اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده اول سفینه اهالیسندن برقاچی یمین دن غائب اولسه زید دخی غائب اولدقلری مقدار لرندن قسامه و دیت ساقط اولورمی **الجواب** اولماز

سلاطین ماضیه‌دن مرحوم سلطان بایزید اوقافی اراضیسندن بر خالی وقف یرده جریحاً مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولمیان زیدک ظاهرده وارث معروفی اولماغله جانب میر بیت المالدن غله‌سی بر جماعت وطء زیدک مقتول بولندیغی یردن صوت استماع اولنور قریه‌یه اهالیسندن قسامه ایتدیروب جامع ایچون دیت المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

نوع آخر

زید بر مشاجره‌ده صوت استماع اولنوب کیمسه‌نک ملکی اولمیان خالی موضعده جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه دیت بالکلیه اول مشاجره‌ده ساکن اولان راهبلره می لازم اولور یوخسه ایتدکلری اجرا ایچون کلوب کیدن کفره‌یه می لازم اولور **الجواب**
بالکلیه مشاجره‌ده اولان راهبلره لازم اولور

زید بر بلده محله‌لرندن بر محله‌ده واقع ملک منزلنده ساکن اولوب اخر محله‌ده اولان ملک منزلنده کیمسه

ولو وجد قتیل فی سفینة فانه لم یکن معهم رکاب والقسامة والدیة علی ارباب السفینة علی من یمدها ممن یملکها او لا یملکها وان کان معهم رکاب فعلیهم جمیعا وهذا یؤید قول ابی یوسف فی ایجاب القسامة والدیة علی الملاک والسکان جمیعا بدایع فی فصل القسامة

وابو حنیفة یعتبر الملک دون السکنی فصار وجود السکنی وعدمه بمنزلة وابو یوسف یرجح السکنی علی الملک عند الاجتماع فاذا لم یکن ثمه سکنی یعتبر الملک بالاجماع محیط رضوی فی باب القسامة من کتاب الدیات

ساکن

~~ساکن اولوب آخر محله‌ده اولان ملک منزلنده کیمسه~~ ساکن اولمیوب خالی ایکن اول آخر محله‌ده کیمسه‌نک ملکی اولمیان خالی موضعده مجروحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماغله محله مزبوره اهالیسنه قسامه و دیت لازم اولسه زیدک قسامه و دیتنده داخل اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قریه‌یه صوت استماع اولنان طریق عامده اوزرنده جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قریه مزبوره اهالیسنه قسامه و دیت لازم اولورمی **الجواب** اولور

زیدک اهالیسی قوم محصور اولوب برقاچ محله اولمیوب بر محله اولان قریه‌ده واقع مسجد شریفده جرح اولنوب بعده منزلنه نقل اولندقدنصکره زید منزلنده فوت اولوب جارحی معلوم اولمسه قریه مزبوره اهالیسنه قسامه و دیت لازم اولورمی **الجواب** اولور

بر قصبه محله‌لرندن بر خرابه محله‌ده زید جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اول محله‌یه متصل صوت استماع اولنور محله عامر اهالیسنه قسامه و دیت لازم اولورمی
الجواب اولور

زید بر قریه‌یه صوت استماع اولنوب کیمسه‌نک ملکی اولمیان خالی بر یرده زیدک بدنینک نصفندن اقلی بولنسه قسامه و دیت لازم اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقف دباغلر کارخانه‌سنه اجارتین ایله متصرف اولان زید اول کارخانه‌ده نهارا دباغلق اشلیوب لیلاً آخر موضعده اولان منزلنده عیالیله بیتوتت ایدروب لیلاً و نهارا اول کارخانه‌ده ساکن اولان زیدک اجیری عمرو کارخانه‌ده جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه زیده قسامه و دیت لازم اولورمی **الجواب** اولماز

ایشبو زیدک ساکنه اولدیغی ملک منزلنده جریحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمسه زیدینه قسامه و دیت لازم اولورمی **الجواب** اولور

نوع آخر

وفی المحیط ولو وجد فی المسجد فانه کان جامعا فالدیة علی بیت المال وان کان مسجد محلة فهما کل اهل المحلة لانهم یختصون بتدبیره واغلاقه وفرش الحصیر وتعلیق القنادیل ونصب المؤذن وعزل القیم فصار کالموجود فی المحلة ولا قسامة فی المسجد تتارخانیة من القسامة
فی صور الوجدان

وجد القتیل فی محلة خربة وبقربها محلة عامرة فالدیة علی اهل المحلة العامرة وجیز
سرخسی فی فصل القسامة من کتاب الدیات

ولا قسامة ولا دیة فیمن لا اثر به او یخرج الدم من فمه وانفه او دبره او ذکره او وجد اقل من نصفه ولو مع الرأس او نصفه مشقوقا بالطول ملتقی فی القسامة

وفی نوادر بشر ابن الولید عن ابی یوسف اذا وجد القتیل فی دار فیها سکانها وارباها غیب فالدیة والقسامة علی ارباب الدار فی قول ابی حنیفة و قال ابو یوسف علی السکان وان کان ینتقلون الی اهلهم باللیل مثل الخیاط والصباغ ونحوهم یبیتون الی اهلهم باللیل فلا شیء علیهم تاتارخانیة من الحاوی
عشر من القسامة من کتاب الدیات

وفی المبسوط فی دار او دواة فی مصر لیس فیها فی غیبة لها احد فی القسامة والدیة علی عاقلتها اقرب القبائل منها عند هما وکذا عند ابی یوسف فی قوله الاول ثم قال انها علی العاقلة جمیعا وروی انه اذا الفوض من اهلها فالقسامة علیها والدیة علی الاقرب فی قبیلة قومها وذکر العتابی وجه قوله الاخیرانه وجدت القسامة باعتبار النصرة وهی لیست فی اهلها فاستشهدت الجمیع ولهذا ایضا لا یدخل فی قسامة قتیل یوجد فی المحلة ٭ وجه قول الاول انه وجوب القسامة باعتبار الملک وهی فیها کالرجل الا یری انها المختصة بالتدبیر فیها وهی المتولیة فی حفظها فعلیها القسامة عند وجود القتیل فیها کالرجل ٭ بخلاف الصبی فانه لیس له قول یلزم فی الجنایة ٭ بخلاف المرأة والقسامة فی معناه فلهذا المعنی یتبینه القسامة فی حقها دون الصبی ٭ وبخلاف المحلة لکون القسامة فیها باعتبار القیام بحفظها وهی کالصبی لا تقوم بحفظ المحلة والدیة عنها والتدبیر لاختصاصها دونها فافترق
ضمانات الفصلة فی ضمان الجنایات

زید بر قریه اچنده جرحا قتیل بولنوب بعده اهالی قریه‌دن
عمرو زیدی بن قتل ایلدم دیو اقرار ایدوب زیدك ورثه‌سی
عمروی اقرار مزبورنده تصدیق ایتدکلرندنصکره ورثه
موجب قتل ایله عمروی مطالبه ایتمیوب مجرد قریه‌کزده
جرحا قتیل بولنمغله زیدك دیتنی ویرك دیو سائر اهالی‌یه
جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدك بر محله‌ده واقع ملك منزلی اچنده هند مجروحة
مقتوله بولندقده ورثه‌سی اهالی محله‌دن عمرودن هندی
سن قتل ایلدك دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب ورثه
مدعالرینی اثبات ایده‌مامه‌لرحالا ورثه زیده قسامه
ایتدیروب زیددن هندك دیتی نامنه نسنه المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو وبکرك ملك خانلرنك اجرت ایله حجره‌لرنده
خان مزبورك براوطه‌سنده الحجه ایکیسی مستقلا
ساکنلر ایکن اول اوطه‌ده عمرو جرحا قتیل بولنوب
قاتلی معلوم اولماسه عمروك ورثه‌سی زیدی مطالبه ایتمیوب
مجرد حجره‌کده قتیل اولمغله عمروك دیتنی ویر دیو بکره جبره
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه اچنده کمسنه‌نك ملکی اولمیان خالی موضعده
زید جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمامغله ورثه‌سی
اهالی قریه‌دن قسامه ودیت طلب ایلدکلرنده اهالی
قریه زیدی غائب عن المجلس قریه اخری اهالیسندن
عمرو قتل ایلدی دیو دعوی وادعا قریه اهالیسندن شهود
عدول ایله اثبات ایدیجك ورثه زیدی دفعه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بر محله اچنده کمسنه‌نك ملکی اولمیان یرده زید
میت بولنوب لکن بدننده جرح وقره واثر خنق
اولمیوب حتف انفه فوت اولمغین ورثه‌سی بر اهل غرضه
استناد ایله اهالی محله‌نك زیدك دیتی نامنه شوقدر
اقچه ویرسونلر الهرا اهالی مبلغ مزبوری ورثه‌یه ادا
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

[illegible]

میت به اثر جرح او اثر ضرب وجد
في محلة بعض محلة اي مكانا منزول
كما في المغرب تنسخل المسجد
المحلة القريبة والدار وغيرها منها
في فصل القسامة

رجلين كانا في بيت ليس فيه غيرهما
وجد احدهما قتيلا ضمن الرجل الاخر ديته
عند ابي يوسف خلافا لمحمد منها
من اواخر الديات من فصل القسامة
نسخة اسطر

وان ادعى اهل المحلة على رجل من غيرهم
انه هو الذي قتله واقاموا عليه
بينة من غيرهم قبلت بينتهم لانهم
يسقطون بهذه البينة الخصومة
عن انفسهم انقروي نقلا
عن المحيط السرخسي من كتاب
القسامة

في الذخيرة اذا وجد القتيل في محلة
وادعى اهل المحلة ان فلانا قتله وهم
واقاموا على ذلك بينة من غيرهم تحلفهم
والدية ادعى ولي القتيل ذلك اولم
يدع بخلاف ما اذا ادعوا رجلا من
اهل المحلة فان الدية والقسامة لا تسقط
في قسامة التاتارخانية

واما لو وجد ميت لا اثر له فلا قسامة
ولا دية وانما القسامة والدية في مقتول
به اثر تاتارخانية من القسامة

زید بر محله

بر محله اچنده کمسنه‌نك ملکی اولمیان بر ده جرحا قتیل بولنوب
قاتلی معلوم اولماسه محله مزبوره اهالیسنه قسامه ودیت
لازم اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اهالی محله‌نك یمیندن ابا ایدنلرینه نه لازم
اولور الجواب اقرار ویا یمین ایدنجه
حبس اولنور

زیدك زوجه‌سی هند وقاین باباسی عمرو وقاین اناسی زینب
محله‌سی بر منزلده ساکنلر ایکن زید مجروحا مقتول
بولنسه زیدك دیتی هند وعمرو وزینب اوزرلرینه لازم
اولورمی الجواب اولور

باب ما یتعلق بدعوی الجرح والقتل والقسامة والشهادة ذکره

زید عمروك بعض اعضاسنی عمدا جرح ایتدکدنصکره عمرو
زیدی اول جراحتدن وجراحتدن حادث اولان دردن
عفو ایدوب بعده اول جرحدن فوت اولسه ورثه‌سی
زیدی قصاص ایتدرمکه یاخود زیددن عمروك دیتنی
نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مقتولك ورثه‌سی عمرودن زیدی سن موجبی قصاص
اولان قتل ایله قتل ایلدك دیو دعوی ومدعالرینه
اقامت بینه ایتمکله عمروك قصاصنه حکم اولندقدنصکره
اجانبدن بکر عمروك بر قولاغنی قطع ایلسه
عمروك قصاصا قتلی رأی حاکمله قولاغنك ارشنه
ضامن اولورمی الجواب اولور

زید مقتولك ورثه‌سی عمرودن زیدی سن موجبی قصاص
اولان قتل ایله قتل ایتدك دیو دعوی ایتدکلرنده عمروك
خصم‌لکاری بکر زیدی بالکز بن قتل ایتدم دیو اقرار
ایله ورثه بکری تصدیق ایتمیوب مدعالرینه اقامت
بینه ایله‌لر عمروی قصاص ایتدرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بر وقف حمامده دلاك اولان زید حمام اچنده کمسنه‌نك
صنعتی اولنده اولان بچاق اوزرینه دوشوب مجروح
اولدقدنصکره زید وجه مقرار اورن مجروح اولدم حمام

[illegible]

رجلان كانا في بيت ليس معهما ثالث وجد
احدهما مذبوحا قال ابو يوسف
يضمن الاخر الدية وقال محمد لا ضمان عليه
وجه قوله انه يحتمل قتله صاحبه ويحتمل انه
قتل نفسه فلا يجب الضمان بالشك ولا
بي يوسف ان الظاهر انه قتله صاحبه
لان الانسان لا يقتل نفسه كان ظاهرا
وغالبا واحتمال خلاف الظاهر ملحق بالعدم
الا يرى انه لو قتل بهذا الاحتمال ثابت في قتيل
المحلة ولم يعتبر رابع في فصل القسامة
من كتاب الديات

ما الطريق الصحيح لابي حنيفة ان الدار في حق
صاحب الدار القسامة والدية على عاقلته
اذا وجد قتيل في داره كما يجب
على اهل المحلة اذا وجد فيها ثم زاد بيانا انه
يجب في حق المحلة سوى بينها اذا وجد
فيها اجنبي قتيلا او اخذ من اهل المحلة فلم
يهدر دم القتيل في الحالين تعظيما لامر
الدم هكذا في الدار وجب ان يسوى
بينهما اذا وجد فيها اجنبي وبينها اذا
وجد صاحب الدار فكذا اذا وجد فيها
صاحب الدار وجب ان لا يهدر ديته تعظيما
لامر الدم ويجب ديته على عاقلته محيط
برهاني في الفصل الحادي عشر من كتاب
الديات

[illegible]

مذکورک حق مجیبی زوالا کلری وناظرلری ایله دعوام
وخصومتم بوقدر دیو بکر نصکره زید اول جرحدن فوت
اولدقده ورثه‌سی زیدی سن قتل ایتدیکز دیو مزبورلره
دعوی ایلسه‌لر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید قتل اولنوب اناسی هندی و باباسی عمروی ترک ایتدکده
عمرو قاضی‌یه واروب هند یا وکیلی حاضر دکل ایکن بکردن
سن زیدی موجبی قصاص اولنان قتل ایله قتل ایتدک
دیو دعوی و بکر انکار ایتمکله عمرو مدعاسنه اقامت بینه
ایتدکدنصکره هند حاضره اولسه هند ایله عمرو بکری قصاص
ایتدرمک استدکلرنده هنده وجه محرر اوزره بکرک
قتلنی دعوی‌یی اعاده بینه ایتمک
لازممیدر الجواب لازمدر

بوصورتده هند حاضره اولدقدنصکره وجه محرر اوزره
اعاده بینه ایتمدکجه موجب قتل بکر اوزرینه
اجرا اولنورمی الجواب اولنماز

زید متوفانک ورثه‌سی عمرودن زیدی سن آلت جارحه
ایله عمدا ضرب وجرح ایدوب بعده برسنه تمامنده زید
اول جرحدن متأثرا فوت اولدی دیو دعوی واقامت
بینه ایدوب عمرو دخی زیده اول جرحدن برء تام حاصل
اولوب برسنه قدر سالما صحیحا کزدکدنصکره
حتف انفیله فوت اولدی دیو دعوی واقامت بینه
ایلسه قنقیسنک بینه‌سی اولادر
الجواب عمرونک بینه‌سی

بربلده‌ده واقع جامع شریفده جرحا قتیل بولنوب
قاتلی معلوم اولماسه جامع قربنده اولان محله اهالیسنه
قسامه ودیت لازمه اولورمی
الجواب اولماز

بوصورتده زیدک ورثه‌سی عمرودن زیدی سن قتل
ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده ورثه‌نک
مدعالرینه محله مزبوره اهالیسندن بکر و بشر شهادت
ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید

اودعی علی اخر انه ضرب امه ومات
بضربه فادعى المدعى عليه بانها خرجت
الى السوق بعد الضرب لا يصح اما لو برهن
انها صحت بعد الضرب فيصح ولو برهن
هذا على الصحة وهذا على الموت بضرب
فبينة الصحة اولى بزازیه فی الجنایات
عشر من الدعوی وكذا فی الخلاصه فی الفرق الرابع
عشر من الدعوی

ولو اقر القاتل انه قتله خطأ وادعى
الولي انه كان عمدا كانت الدية في
مال القاتل بوزنه ولو اقر القاتل
بالعمد وادعى ولي القتل الخطأ او لا
شيء الوزنه للمقتول وروى زفر
عن ابي حنيفه وجوب الدية في
الوجهين جميعا تاتارخانيه في فصل
من القتل يوجب الدية من كتاب الديات

زید مقتولک

زید مقتولک ورثه‌سی قاضی حضورنده عمرودن زیدی
سن اوطون ایله ضرب و قهر ایدوب سنک ضربکدن
ناشی متأثرا فوت اولدی دیتنی ویر دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو بن زیدی بکال تعبیر اولنور آلت جارحه
ایله عمدا جرح و قتل ایلدم دیسه عمروه نه لازم
اولور الجواب دیت

برقاچ کمسنه‌لر زیدک ساکن اولدیغی منزلنده مسافرت
طریقی اوزره ساکنلر ایکن اجلهندن عمرو جرح او
اولنوب بعده اوج محله نقل اولندقدنصکره محل مزبورده
اول جرحدن فوت اولمغله ورثه‌سی اول کمسنه‌لردن
بکر نام عمروی سن جرح و قتل ایلدک دیو دعوی و بکر
انکار ایتدکده مدعالرینه اول کمسنه‌لردن خالد و
ولید شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی
الجواب عادللر ایسه اولور

زید مقتولک ورثه‌سی عمرودن زیدی سن آلت جارحه
ایله جرح و قتل ایدوب حتی اقرار دخی ایتمشیدک
دیو دعوی ایتدکلرنده مدعالرینه شهادته کلان کمسنه‌لر
آلت قتلی ذکر ایتمکسزین عمرونک زیدی بن قتل ایلدم
دیو اقرارینه شهادت ایلسه‌لر عمروه نه لازم اولور
الجواب دیت

زید عمرودن سن بنم کوزیمه ضرب ایدوب سنک ضربکدن
ناشی اول کوزم بالکلیه کورمز اولدی دیو دعوی و عمرو
ضربنی اقرار لکن عمرونک کوزینک کورمز اولدیغنی انکار
ایلسه عمرونک کوزینک کورمز اولدیغی نه ایله معلوم
اولور الجواب اهل بصردن ایکی رجل عدلک
اخبارلریله

مسائل شتی

زید مقتولک دیونی دیتندن قضا اولنورمی
الجواب اولنور

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده موجبی دیت اولان قتل
ایله قتل اولنان زیدک دیونی دیتندن قضا اولنورمی الجواب اولنور

مح

ويقضى ديون الميت من الدية وبه [illegible]
في جنايات البزازيه في اواخرها

دیو انی ترکه سندن ارث ایدر اولدیغی حالده موجبی قصاص اولان
قتل ایله اولسان زیدک قاتلی عمرو ایله قصاصدن شوقدر
اقچه اوزرینه صلح و قبض بدل ایله لر زیدک اینلری
بدل صلحی تقسیمت عزمادرا اولدقلده قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید صغیرک باشنده روحیه ظهور ایتدکده هند صغیرک
اناسی زینبه بو وجه اوزره سوز دیو بر مرهم ویررب
زینب دخی تعلیمی اوزره صغیرک باشنه سوروب اندن
ناشی صغیرک ایکی کوزی صوقلوب کورمز اولسه صغیرک
طبابت اوزه عاملنده اولوب حذاقتی اولمیوب ویردیکی
مرهم سمیتلی اولدیغنه حذاق اطبا مسلمین اتفاق
ایدیجک هنده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید
ایله منع اولنور

زید خدمتکاری عمرودی بر خصوص ایچون استانبولدن
علانیه به مکتوبلر ایله ارسال ایدوب بعده عمرودی یولده
لوند اشقیاسی قتل ایله لر ورثه سی عمرودک قتلنه
سن سبب اولدک دیو زیددن دیت المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرودی بغیر حق بر چوق ایله قولنه عمدا ضرب و جرح
ایدوب بعد البرء عمرودک قولنده اصلا اثری قالمسه
عمرو زیدی تعزیر ایتدیرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودی آلت جارحه ایله عمدا ضرب و جرح ایتدکده حکم
عمرو زید ایله اول جرحدن شوقدر اقچه یه صلح اولوب
لکن جرحدن حادث اولاجقدن صلح اولمیوب بعده
عمرو اول جرحدن متأثرا فوت اولسه ورثه سی عمرودک
دیتنی تماما زیددن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید فوت اولدقده ورثه سی عمرودن سن اسلامدن چیقوب
زیدی قتل ایتمشسن دیو زیدک دیتنی تماما سننه
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ولو كان مكان العفو صلح بان صالح عن القطع
او الجراحة على مال فهو على التفصيل الذي ذكرنا
انه ان برئ المجروح فالصلح صحيح اي بلفظ
كان سواء كان القطع عمدا او خطأ لان الصلح
وقع عن حق ثابت وان سرى الى النفس
فان كان الصلح صحيح ايضا لانه صلح عن حق
ثابت وهو القصاص وان كان بلفظ
الجراحة ولم يذكر وما يحدث فيها فعنده
ابي حنيفة لا يصح الصلح ويؤخذ جميع الدية
من ماله في العمد وان كان خطأ وبدل الصلح
ويجب جميع الدية على العاقلة في ثلث سنين
البدائع في بيان ما يسقط القصاص
وجوبه

هند صغیره نك

هند صغیره نك وکیلی زید عمرو صغیردن حاکم حضورنده
سن هندک اوج دیتنی اخراج ایلدک دیو دعوی
ایتدکده عمرو اقرار ایله مجرد اقرار ایتمکله
عمروده هندک دیتلرینک دیتی لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید کار عمرودک منزلنی تعمیر ایدر اولدقده زید منزلک بعض
دیرکلرینی اخراج ایدرکن زیدک فعلندن ناشی منزل عمرودک
اوزرینه یقلوب عمرو هلاک اولسه ورثه سی عمرودک دیتنی
زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید مقتولک ورثه سی عمرودن زیدی سن موجبی قصاص
اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب
ورثه مدعالرینی اثبات و قاضی قصاص ایله حکم ایتدکدن
صکره ورثه بکره عمرودی قصاصا قتل ایله دیو امر
ایتمکله بکر دخی ورثه نك حضورلرنده قصاصا وجه شرعی
اوزره قتل ایلسه بکره نسنه لازم اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرودی آلت جارحه ایله عمدا جرح و قتل ایتمکله زید عمرودک
بر بینه شرعا قصاص اولنسه زید عمرودی قتل ایتدیکی ایچون
اخرتده عقاب اولنورمی الجواب اولنماز

زید عمرودی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکده
عمرودک ورثه سی زید ایله قصاصدن شوقدر اقچه اوزرینه
صلح اولوب قبض بدل ایله لر مبلغ مزبور ورثه یه
حلال اولورمی الجواب اولور

کتاب الوصایا

زید وصیت ایدر اولدقده جاریه سی هنده اوغلم
عمرو صغیره ختان اولنجه دک خدمت ایدرسک
ازاد اول دیو وصیت ایدوب مصرا فوت اولدقده
سایر ورثه سی مجیزلر اولوب لکن عمرو ختن اولنمدن
فوت اولسه زیدک وصیت مزبوره سی باطله اولوب
سایر ورثه هندی مع اولاده استرقاقه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

ولو اوصى بعبد [illegible]
ويعود لمولى العبد [illegible] في الوصايا

زید مرض موتنده وارثی اولمیان زینبك جاریه‌سی هنده ایچون
مالندن شو قدر اقچه وصیت ایتدکدنصکره مصراً فوت
اولوب ثلث مساعد اولسه وصیت مرقومه صحیحه
اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده زوجه‌سی هندك آزادسز جاریه‌سی
زینبه مالندن شو قدر اشیا ویریله دیو وصیت ایدوب
بعده مصراً فوت اولدقده هندی و سایر ورثه‌سنی
ترك ایله سایر ورثه وصیتی مجیزلر اولمادیجه هند
هند وصیت مزبوره‌یه بناءً ترکه‌دن مستقلاً سنه
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده بر مصحفك اجرا ایچون شو قدر اقچه
وصیت ایلسه وصیت مرقومه صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن زید مجروح و خسته ایکن فوتدنصکره اهل
عرف طائفه‌سنك عشر دیت نامنه اله کلدکلری مبلغ
اهل عرفه مالمدن ویریله دیو وصیت ایله وصیت
مرقومه صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید سفره کیدرکن بو سفردن کلمدین فوت اولورسم
عمروه مالمدن شو قدر اقچه ویریله دیو وصیت ایدوب
کتدکدنصکره زید اول سفردن کلسه وصیت مرقومه
باطله اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید اول سفردن کلدکدنصکره بر قاچ سنه
مرور ایدوب فوت اولسه عمرو وصیت مرقومه‌یه بناءً
ترکه‌دن سنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده ثلث مالمدن شو مقداری عتقاً سنه
باقیسی فقرایه وصیت و تنفیذنه عمروی وصی نصب
ایتدکدنصکره عمرو مصراً فوت اولسه زیدك قرنداشی
اوغلی اولوب وارث اولمیان بکر فقیر اولمغله باقی
ثلثدن بر مقداری بکره ویرمك اولمه
اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده جاریه‌م هند زوجم زینبه اوچ سنه

والاصح
الوصایا بعبد وارثه
ومدبره وام ولده ولا به وصیة للوارث
حقیقة بخلاف الوصیة لاجنبی وارثه کما
فی التنظیم ومهستانی
فی الوصایا

والاصح الوصیة
فی سبعة اشیاء وانه جازها الورثة
احدها فی المعاصی
الوصایا

ولو قال لاهل بلد
ما لا یحصی کذا او قال للسودان او للحبشة
او للشبان او للعمیان او
فالوصیة باطلة
فی الوصایا

اوصی بوصایا فی مرضه ثم صح وبری
ثم مات بعد ذلك سنین فهو علی
وصایاه الاولی ما لم یرجع عنها انه لم یقبل
قال فی وصیته ان مت من مرضی هذا
او بالفارسیة ای اگر بمیرم ازین بیماری
بمیرم فان کانت قال ذلك لم یبرء ثم
مات بطلت وصایاه فی فصل
الاول من وصایا الفتاوی الکبری للخلاصه
الباء

[illegible]

ولو اوصی بعتق عبد مشترك فاعتقه الوصی والوارث
لم یضمن ویسعی العبد من نصیب الاجنبی ادب حذفت
اوصیاء فی تنفیذ الوصیة

خدمت ایدوب بعده آزاد اولسون دیو وصیت ایدوب
بعده مصراً فوت اولوب وارثلری هند و عمرو و بکری ترك
ایتدکدنصکره عمرو مجیز اولوب بکر مجیز اولمیوب رد ایله
عمروك حصه‌سنده عتق نافذ اولوب هند اوچ سنه زینبه
خدمت ایدوب بکرك حصه‌سنده دخی سعی ایدرك سبیلی
تخلیه اولنورمی **الجواب** اولنور

زید جاریه‌م هند فوتمدنصکره اوغللرم عمرو و بکر و بشره بش
سنه خدمت ایدوب بعده آزاد اولسون دیو وصیت ایتدکدن
صکره مصراً فوت اولوب عمرو و بکر و بشردن غیری وارثی
اولمیوب ثلث مساعد اولسه وصیت مرقومه صحیحه
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده عمرو و بکر و بشر هندی بش سنه استخدام
ایتمك استدکلرنده هند بغیر وجه امتناعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید هند مریضه‌یه ثلث مالکی وجوه بره وصیت و تنفیذنه
بنی وصی نصب ایتدکمی دیدکده هند دخی ایتدم دیوب
بعده مصره فوت اولسه هند زیده جواب اولمق اوزره
ایتدم دیمکله ثلث مالنی وجوه بره وصیت و زیدی تنفیذنه
وصی نصب ایتمش اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده هند مصره فوت اولدقده زید ثلث
مالنی آلوب وصیتی تنفیذ ایتمك استدکده ورثه
وجه محرر اوزره یالکز ایتدم دیمکله وجوه بره وصیت
و سنی دخی وصی ایتمش اولماز دیوب زیدی منعه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید مرض موتنده ورثه‌سنه خطاب ایدوب فلان
منزلمی عمروه هبه ایتدم فوتمدن صکره عمروه ویرك
دیوب لکن وصیت لفظنی ذکر ایتمیوب مصراً فوت
بو مرتبه ایله منزل مزبور عمروه وصیتی صحیحه و نافذه
اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده ثلث مساعد اولمغله عمرو منزل مزبوری
وصیت مرقومه‌یه بناءً ضبط ایتمك استدکده ورثه

[illegible]

ولو اوصی بان یخدم عبده ورثته سنة
ثم یعتق جاز بهذا الطریق الارث لان
حق استخدام العبد لجمیع الورثة ثابت
شرعاً فکانت هذه وصیة باعتاقه
لا غیر بعد سنة ولکن یشترط ان یخدم
الورثة سنة اذا اخدم الورثة سنة
یعتق علی المیت محیط رضوی فی
باب الوصیة بعتق العبد بعد الخدمة
من کتاب الوصایا ملخصاً

السؤال معاد فی الجواب اقول ظاهرا
اطلاقهم ان ذلك یجری فی جمیع الابواب
قال شرح الجامع الکبیر للحصیری الکلام
متی خرج جواباً للسؤال ان کان بقدر
ما یحتاج الیه فی الجواب یقتصر علی السؤال
ویتضمن اعادة ما فی السؤال وان
زاد علی قدر ما یحتاج الیه یصیر کلاماً
مبتدأ مع احتمال انه جواب لکنه
خلاف الظاهر حتی لو قال عنیت به
الجواب یتقید بما فی السؤال والخطاب
فصار کالنص فیه فی شرح
الاشباه لشیخ زاده المسمی بعمدة
ذوی البصائر فی القاعدة الحادیة
عشر

ولو قال اوصیت او وهبت لفلان داری بعد
موتی کان ذلك وصیة لانه لما قال بعد
موتی نفذ علمنا انه قصد به الوصیة فی حیوة
الموصی وقال ثلثی لفلان ثم مات قبل ان یبین بعض فالقیاس ان یکون هذا باطلاً وفی الاستحسان یکون وصیة جائزة وجه
الاستحسان ان ثلث نفسه لیس المراد لانه ما یذکر فی خلال الوصایا یکون وصیة ظاهراً والان لا یوصی بثلث نفسه
وانما المراد ثلث ماله بطریق الوصیة لا بطریق الهبة فتثبت الوصیة بدلالة الحال کانه قال ثلث مالی لفلان وصیة ولو
قال هکذا کان جائزاً وان مات قبل القبض فکذا ههنا وکذلك بعد موتی نفذ نص علی الوصیة وفی نوادر ابن رستم عن ابی یوسف
فی الرجل اذا کان مریضاً فقال اعطوا فلاناً وصیة کذا او قال بعد موتی او قال اعطوه ثلثی فهو جائز وهکذا
وصیة الناس وفی نوادر ابن سماعة عن محمد فی مریض قال نصف عبدی علی فلان بداری او وهبت عبدی فهذا
علی الصدقة والهبة فان قبض الموهوب او المتصدق علیه جاز من الثلث ولو قال جعلت لفلان کذا وکذا من مالی
فهو علی الوصیة محیط برهانی من الفصل الاول من کتاب الوصایا ملخصاً

بجر و عمرو وصیت لفظنی ذکر ایتمیوب فوت اولدقده ورثه
دیمکله وصیت ایتمش اولماز بلکه هبه لفظنی معا ذکر ایتمکله
هبه ایتمش اولور اوبله اولیجق قبل القبض زید فوت
اولمغله هبه باطله اولمش اولور بجوب منزلی عمرو ورثه
ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید جمیع مالنی عمروه وصیت ایدوب بعده مصرا فوت
اولدقده الحاله زوجه سی هندی ترک ایله هند وصیتی
بجیزه اولمایجق ترکه زید هند و عمرو بینلرنده نه وجهله
قسمت اولنور الجواب سدس هنده باقیسی عمروه ویریلور

زید تلث مالنی اجانبدن عمروه وصیت ایدوب بعده
مصرا فوت اولدقدنصکره عمرو دخی ترکه زیدک
ثلثنی المادن فوت اولسه عمرک ورثه سی ترکه
زیدک ثلثنی المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید فوت اولدقدنصکره فرزندانمک اوغلنک اوغلی عمروه
بر اوغل حصه سی کبی حصه ویرلسون دیو وصیت
ایتدکدنصکره مصرا فوت اولوب زوجه سی هندی
و اوغللری بکر و بشر ایله قزلری زینب و خدیجه یی ترک
ایله ترکه زید مزبورلر ایله عمروک بینلرنده نه وجهله
قسمت اولنور الجواب التمش درت سهمدن سکز
سهم هنده اون درد رسهم عمرو و بکر و بشره یدی
سهم زینب و خدیجه یه ویریلور

زید حج شریفه کیدر اولدقده مالمک خمسی عمروه ویریله
دیو وصیت ایدوب بعده مکه مکرمه یه واروب خسته اولدقده
مالمک خمسی عمروه ویریله دیو تکرار وصیت ایدوب مصرا
فوت اولسه عمرو ترکه دن بر خمسی می الور یوخسه ایکی
خمسی الور الجواب بر خمس الور

زید دفاتمدنصکره بابامک اناسی هنده انام زینبک
حصه سی قدر حصه ویرلسون دیو وصیت ایدوب بعده
مصرا فوت اولدب اناسی زینبی ولا بوینی عمیلری عمرو
و بکری ترک ایله هنده ترکه دن نه مقدار نسنه ویریلور الجواب ربع

زیدملک

زید ملک منزلنک الحاله بر معین اوطه سنی عمروه وصیت
ایدوب بعده مصرا فوت اولمغله ورثه سی اول اوطه یی
اقرار ایدوب عمروه ویروکن عمرو اول بابنده اولوب
اوطه دن انتفاع اولنمیان بر صفه دخی ورثه نک رضالرنسز
وصیت مرقومه یه بناء ضبطه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند جمیع مالنی زیده وصیت ایدوب بعده مصرة فوت
اولوب الحاله زوجی عمروی ترک ایله عمرو وصیتی بجیز
اولمایجق ترکه هند زید و عمرو بینلرنده نه وجهله قسمت
اولنور الجواب ثلثان زیده ثلث عمروه دکر
بو صورتده ایمن بیت المال ترکه هنده مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

هند شیو قدر ریشلکنی زینبه وصیت ایدرا ولدقده زینب
نفسنی هندک اوغلی زیده تزویج ایتمک شرطیله وصیت
ایتدکدنصکره مصرة فوت اولوب ثلث ما عدا اولسه
ورثه سی وصیتی طوتامغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده دارنی اولمیان عمروه ملک منزلنی
وصیت ایتدکده عمرو حیوتنده وصیتی رد ایدوب
قبول ایلماسه زید مصرا فوت اولدقده عمرو وصیتی
قبول ایدوب ثلث ما عدا اولمغله منزل مزبوری
وصیت مرقومه یه بناء الموت ایستدکده زیدک ورثه سی
مجرد زیدک حیاتنده وصیتی رد ایتمکله وصیت باطله
اولمشدر دیو منزلی عمروه ضبط ایتدرمیوب
منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی زید له فی ذمة عمرو من الدراهم اوصی زید الدراهم
المذکورة لعمرو ثم مات زید مصرا علی ایصائه والدراهم
تخرج من ثلث ماله فهل لورثته ان یبطل الوصیة و
یأخذ الدراهم بعضها او کلها من عمرو ام لیس لهم
ذلک افتونا ماجورین الجواب
لیس لهم ذلک

ولا یبطل به ای بالشرط الفاسد ستة وعشرون
التوض والهبة والصدقة والنکاح و
الطلاق والخلع والعتق والرهن و
الایصاء والوصیة الی اخره درر فی
مسائل الشتی من کتاب البیوع

وانما یصح قبولها بعد موته لانه اوان ثبوت
حکمها بعد الموت فیبطل قبولها وردها
قبله ای قبل الموت منح
والوصی

والوقال سدس مالی لفلان ثم قال فی ذلک
المجلس سدس مالی لفلان وله سدس
واحد لان المعرفة حتی اعیدت کان
الثانی عین الاول زاهدی فی الوصایا

ودیکری

هندثلث مالمدن شوقدر اقچه تجهیز وتکفینمه صرف اولنسون
دیو وصیت ایدوب بعده فوت اولدقده تجهیز وتکفینی
وصیت مرقومه یه بنا ثلث مالندن لازمه اولورمی
زوجی زیده‌می الجواب زوجی زیده

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی واوغللری عمرو
وبکری ترک ایتدکده مزبورلر ترکه‌یی اقتسام ایتدیلر
ایتدکلرندنصکره بشر مزبورلردن زید ثلث مالنی
بکا وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولمشیدی
دیو دعوا ایتدکده عمرو اقرار ایدوب هند وبکر انکار
ایلدکلرحالا عمرو مقبوضنک ثلثنی بشره ویرکن بشر
راضی اولمیوب جمله ترکه‌نک ثلثنی حصه‌کدن ویر
دیدوب عمروه جبره قادر اولورمی
الجواب اولماز

فصل فی وصیة المسلم للذمی والذمی للمسلم ووصیة الذمی للذمی المستأمن للذمی

زید مسلم ثلث مالنی فقرا اهل ذمت هند نصرانیه‌یه وصیت
ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولسه ورثه‌سی وصیتی طوتماغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ذمی ثلث مالنی اوغلی عمرو مسلمه وصیت ایدوب مصرا فوت
اولدقده عمرو زیدک ثلث مالنی المق استدکده زیدک
ذمی اولان اوغللری کافرک مسلمه وصیتی صحیح دکلدر
دیو ویرمامکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ذمی وفاتندنصکره اوغلی عمرو مسلمه مالنک نصفنی ویرسونلر
دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولوب اوغلی
بکر ذمی‌یی ترک ایلسه بکر وصیتی تجویز ایتمدکجه عمروه
ترکه‌دن نمقدار نسنه ویریلور
الجواب ثلث

زید ذمی ملکی منزلنی اوغلی عمرو ذمی‌یه وصیت ایتدکدن
صکره عمرو شرف اسلام ایله مشرف اولوب بعده زید
کافر ایکن مصرا فوت اولسه ثلث ماعدا ایکن ورثه‌سی
وصیتی طوتماغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ویعتبر کونه وارثا او غیر وارث وقت الموت لا وقت الوصیة لانه تملیک مضاف الی ما بعد الموت وحکمه یثبت بعد الموت هدایه فی کتاب الوصایا

ویجوز ان یوصی المسلم للکافر والکافر للمسلم هدایه فی محل المزبور

زید حربی امانله دار اسلامه چیقدقده جمله ورثه‌سی دار
الحربده قالوب بعده دار اسلامده مرض موتنده بالفعل
موجود اولان جمیع مالنک شو مقدارینی عمرو ذمی‌یه هبه
وتسلیم ایدوب باقیسنی بکر وبشر ذمیلره وصیت
ایتدکدنصکره مصرا فوت اولسه هبه مزبوره ووصیت
مرقومه صحیحه اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده زیدک فوتندن صکره دار الحربده اولان
ورثه‌سی امانله دار اسلامه چیقوب زیدک هبه و
وصیتنی تجویز اولماسه‌لر ادعالریله ثلثدن زیاده ده
هبه ووصیت باطله اولورمی الجواب اولماز

اجتماع الوصایا

زید مرض موتنده ثلث مالندن عمرو وبکر وبشر اجنبیلره
هر برینه شوقدر اقچه وریله فلان جامعک قورشونی تعمیر
اولنه وجاریه‌م هند آزاد اولنسون وذمتمده اداسی
لازمه اولان زکوتم ایچون اللی بیک اقچه فقرا یه وریله
دیو وصیت ایدوب مصرا فوت اولدقده ثلث مالی
جمله وصایا یه وفا ایتمیوب ورثه ثلثدن زیاده‌یی
تجویز اولماسه‌لر وصایای مرقومه نه کیفیت ایله تنفیذ
اولنور الجواب عتق منفذ اولمغله سایر وصایایه
تقدیم اولنور بعده باقی قلان ثلث زید وعمرو وبشر
ایله زکوة وجامع قورشونی تعمیرینه لازمه اولان مقداره
تقسیم اولنوب زید وعمرو وبکر وبشره حصه‌لری
ویریلوب مابینلرندن اخراج اولنور بعده زکوة تقدیم
اولنور زکوتدن صکره باقی قالورسه جامع
قورشونی تعمیرینه صرف اولنور

اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمدیکن مرض موتنده
ثلث مالندن عمرو وبکر وبشر اجنبیلردن هر برینه
شوقدر اقچه ویریله وفلان جامعک صویوللری تعمیر اولنه
وبنم ایچون شوقدر اقچه ایله حج اولنه دیو وصیت ایدوب
مصرا فوت اولدقده ثلث مالی وصایایه وفا ایتمیوب
ورثه ثلثدن زیاده‌یی مجیز اولمسه‌لر وصایای مرقومه

وان جمع هذه الوصایا کلها فانهم متفاوتون
فی الثلث بوصایا بهم کما اصابت العباد
فهو لهم ولا تقدم بعضهم علی بعض وما
کان لله تعالی بجمیع ذلک کله فیبدأ
فیها بالفرائض ثم بالواجبات ثم بالمقطوع
بهذا او لم یکن فی الوصیة عتق منفذ مقدم
والمحاباة منجزة فانه فی قول ابی حنیفة
ان کانت المحاباة متقدمة علی العتق
یصرف الثلث بعد الی المحاباة ثم الی
العتق ثم الی سائر الوصایا غایة
البیان فی فصل الوصایا

هذا الذی ذکرناه اذا لم یکن فی الوصایا بالموت
عتق منجز وهو العتق فی مرض الموت
او اعتاق معلق بالموت والتدبیر فانه
کان یقدم ذلک لان الاعتاق المنجز والمعلق
بالموت لا یحتمل الفسخ فکان اقوی فیقدم
[illegible] فی کتاب الوصایا [illegible]
[illegible]

نه کیفیت ایله تنفیذ اولنور الجواب ترکه نک
ثلثی عمرو و بکر وبشر ایله حجه و جامعک صو یولی تعمیرینه
لازم اولان مقداره تقسیم اولنوب عمرو و بکر وبشره
حصه لری ویریلوب مابینلرندن اخراج اولنور
بعده حج تقدیم اولنور حجدن صکره باقی قالورسه
جامعک صو یولی تعمیرینه صرف اولنور

اوزرینه حج فرض اولدقده حج ایتمدن زید خسته اولدقده
جاریه سی هنده تدبیر مطلق ایله تدبیر و اوچیوز غروش
ایله بنم ایچون احجاج اولنه دیو وصیت ایدوب
بعده مصرا فوت اولوب ثلث مالی انجق وصیتلر
غروشه بالغ اولوب ورثه سی ثلثدن زیاده وصیتی
مجیز اولمامغله زیدک وصیتی نه وجهله تنفیذ اولنور
الجواب ثلثدن هندک عتقی تقدیم اولنور
اگر ثلثدن برشی باقی قالوب بلده سندن احجاجه
وفا ایتمزسه وفا ایتدیگی محلدن زید ایچون
احجاج اولنور

اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمدن بر نوبتدن صکره
شو قدر اقچه ایله بنم ایچون احجاج اولنه و شو قدر
کتابلرم فلان جهته وقف اوله و عمرو و بکر وبشره
اجنبیلردن هر برینه شو قدر اقچه ویریله دیو وصیت ایتدکدن
صکره مصرا فوت اولدقده ثلث مالی جمله وصایایه وفا
ایتمیوب ورثه ثلثدن زیادهیی مجیز اولمامغله وصایای
مرقومه نه وجهله تنفیذ اولنور الجواب ترکه نک ثلثی
عمرو و بکر وبشر ایله حجه و اول کتابلرک قیمتلرینه تقسیم
اولنور عمرو و بکر وبشره حصه لری ویریلوب مابینلرندن
اخراج اولنور بعده حج تقدیم اولنور حجدن صکره نه مقدار
اقچه قالورسه کتابلردن اول مقدار اقچه قیمتلو کتاب
اخراج اولنوب اول جهته وقف اولنور

زید مرض موتنده عمروی وصی مختار ایدوب بعده عمروه
بوز التی غروش ویروب فلان جامع شریفک تعمیرینه صرف
ایله و التی غروش دخی ویروب صلوة فائتهم ایچون اسقاط

صلوة

اماذا اسمی الموصی به ولم یسم الموصیة
الاولی لم تکن رجوعا وکانت بینهما کما
اذا اوصی بعبده لرجل ثم اوصی
به لاخر مجموعة الفروق من کتاب
الوصایا نقلا عن جامع الفصولین

واوصی بوصایا فقسم
ثلث ماله بین الوقف
وسائر الوصایا بالقیمة فما اصاب
الارض اخرج بذلک المقدار فیصیر
وقفا علیهم جامع الفصولین فی
احکام المریض من الوقف

صلوة ایله دیو یوز التی یدی غروش دخی ویروب مصحف
شریف اشتری کلا ویر مستحقینه ویر دیو وجه مشروح
اوزره وصیت ایدوب وصایای اولایی اصلا ذکر
ایتمدن مصرا فوت اولوب ورثه سی ثلثدن زیاده وصیتی
مجیز اولمامغله وصایای مرقومه نه وجهله تنفیذ اولنور
الجواب ثلث جمیع وصایایه توزیع اولنوب بکرک حصه سی
نه مقدار اولورسه بکره ویریلوب مابینلرندن اخراج اولندقدن
صکره اسقاط صلوتی تقدیم و باقی نه قالورسه سائر
وصایایه توزیع وتقسیم اولنور

اوزرینه حج فرض اولنوب حج ایتمدن زید مرض موتنده
ثلث مالمدن غزایه گیدن عمروه یوز غروش ویریله و بنم
ایچون اوچیوز غروش ایله حج اولنه دیو وصیت ایدوب
مصرا فوت اولدقده ثلث مالی وصیتین مزبورتینه
وفا ایتمیوب ورثه ثلثدن زیادهیی مجیز اولمامسهلر
وصیتین مزبورتین نه وجهله تنفیذ اولنور الجواب
ترکه نک ثلثی عمرو ایله حجه تقسیم اولنور باقی ایله زیدک ایچون
کفایت ایتدیگی محلدن احجاج اولنور

زید ثلث مالمدن عمروه ویرلسون دیو وصیت ایتدکدن صکره
مالمدن بکره دخی یوز غروش ویرلسون دیو وصیت
ایدوب بعده مصرا فوت اولوب ورثه سی وصیتی مجیز
اولمیوب بکره وصیت اولنان یوز غروش ترکه نک
عشری اولسه عمرو و بکره ترکه دن نه مقدار نسنه ویریلور
الجواب زیدک ترکه سی اوتوز سهم قیلنوب اون
سهمی عمروه اوچ سهمی بکره ویریلوب باقی یگرمی سهمی
بین الورثة بالطریقة الشرعیة
قسمت اولنور

زید مرض موتنده حفظ متنده اولان شو قدر نفر کیسه لر
ایچون وصیت ایدر اولدقده هر بری ایچون مالندن
مقدار معین نسنه تعیین ایتمیوب انجق ثلث مالمدن
حفظه نک بعضیسنه یوزر و بعضیسنه یوز اللیشر
و بعضیسنه ایکیشر یوز غروش ویریله دیو وصیت

وفی شرح الطحاوی وان اوصی لرجل بربع ماله
ولاخر بنصف ماله فان اجازت الورثة
یکون نصف المال للذی اوصی له بالربع
بین الورثة علی فرائض الله تعالی ولو لم تجز
الورثة انما یجوز فی الثلث فیکون ثلث
المال علی سبعة اسهم اربعة ثم ذلک
للموصی له بالنصف وثلثة اسهم للموصی له
بالربع وهذا قول ابی حنیفة وقولهما
یقسم بینهما سهمان للموصی له بالنصف
وسهم للموصی له بالربع وانما یقسم
علی سبعة اسهم عند ابی حنیفة لانه
من مذهبه ان الموصی له بالنصف لا یضرب
الا بالثلث والموصی له بالربع یضرب
بالربع فاحتجنا الی حساب له ثلث
وربع وذلک اثنی عشر الثلث ثم ذلک
اربعة والربع ثلثة فیجعل وصیتهما علی
سبعة وذلک ثلث المال وثلثا المال
اربعة عشر والجمیع احد وعشرون
فیجعل المال کله علی احد وعشرین سبعة
ثم ذلک للموصی لهما اربعة ثم ذلک للموصی له بالنصف ثلثة ثم ذلک للموصی له بالربع
تاتارخانیه من الفصل الخامس
من کتاب الوصایا

ایدوب بعده مصرا فوت اولسه ورثه سی ثلثدن بو وجهه
مهر یوزر یوز اللیشر و ایکیشر یوز غروش اولمق
کمسنه لردن مراد ایتدکلرینه تعیین ایدوب ویرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده ورثه مراد ایتدکلرینه تعیین ایدوب یوزر
یوز اللیشر ایکیشر یوز غروش ویردکلرنده یوزر
یوز اللیشر ویریلان کمسنه لر ورثه نک تعیینلرینه راضیلر
اولمیوب ورثه نک تعیینلرندن زیاده ترکه دن نسنه
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوتمدن صکره مالمدن شو قدر اقچه ایله فلان کپری
تعمیر اولنه و شو قدر اقچه ایله فلان جامع تعمیر اولنه و شو قدر
اقچه ایله فلان چشمه تعمیر اولنه دیو وصیت ایدوب
مصرا فوت اولدقده ثلث اول وصایانک جمله سنه
وافی اولمیوب ورثه ثلثدن زیاده ده وصیتی تجیز ایدر
اولماسه لر ثلث مال تمام اولنجه یه دک وصایادن
ذکرده تقدیم اولنلره می صرف اولنور یوخسه وصایانک
جمله سنه می توزیع اولنور الجواب ذکرده
تقدم اولنلره صرف اولنور

زید مرض موتنده اجانبدن عمرو و بکر و بشر و خالد و
زینب و خدیجه دن هر برینه مالمدن شو قدر اقچه
ویریله و بنا ایلدیکم مسجد شریفک مصالحی ایچون دخی
شو قدر اقچه ویریله دیو وصیت ایدوب مصرا فوت
اولدقدنصکره ثلث مالی ایچی ذکر اولنانلر
کمسنه لره تعیین ایتدیکی مقداره وفا ایدوب ورثه
ثلثدن زیاده ده وصیتی تجیز اولملر مسجد مزبور
متولیسی وصیت مرقومه یه بناء ترکه زیددن نسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل فی الرجوع عن الوصیة

هند ملکی منزلنی بر جامعده مؤذن اولان عمروده
وصیت ایتدکدنصکره هند منزل مزبوری بکره ثمن
معلومه بیع و تسلیم ایدوب بعده فوت اولسه عمرودر

وصیت

وانه لم یجز الورثة فاما ان تفرد اذ کانت وصایاه
کلها للعباد فانهم یتضارعون بالثلث
بینهم بالحصص ان کانت وصایاه
کلها لله تعالی فانه ینظر ان کانت کلها
فرائض یبدأ بما بدأ به وان کانت
کلها واجبات فانه یبدأ بما بدأ به
ایضا کذلک الا اذا کانت کلها تطوعا
النقرو فی کتاب الوصایا

کل تصرف اوجب زوال ملک الموصی
فهو رجوع کما اذا باع العین الموصی به
ثم اشتراه او وهبه ثم رجع فیه لان الوصیة
لا تنفذ الا فی ملکه فاذا ازاله کان
رجوعا   هدایه فی کتاب الوصایا

عمرو وصیت مرقومه یه بناء منزل مزبوره مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید خسته اولدقده ثلث مالمدن عمرو و بکر و بشر و خالد و ولید
و نذیر و سعیددن هر برینه شو قدر اقچه ویریله دیو وصیت
ایتدکدنصکره زید صحت بولوب برقاچ ای مرورندن
صکره تکرار خسته اولدقده عمرو و بکر و بشردن هر برینه
ثلث مالمدن شو قدر اقچه ویریله دیو وصیت ایتدکده
بعض کمسنه لر زیده غیری وصیتک وار میدر دیدکلرنده
عمرو و بکر و بشردن غیره وصیتم یوقدر دیوب بعده
مصرا فوت اولسه زید عمرو و بکر و بشردن غیریه وصیتم
یوقدر دیمکله خالد و ولید و نذیر و سعیده متقدما
ایتدیکی وصیتدن رجوع ایتمش
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو و بکر و بشر و خالد و ولید و نذیر و سعیدک
هر بری وصیت مرقومه یه بناء زیدک ثلث مالندن
تعیین ایلدیکی مبلغی المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید مالندن بر مقدارینی وصیت ایدر اولدقده ما
اوصیت بهذا المقدار من مالی لعمرو ولکن اوصیت
لبکر دیوب بعده مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولسه
زیدک مالندن اول مقداری وصیت مرقومه یه بناء عمرو
وبکردن قنغیسی الور الجواب بکر الور

بو صورتده عمرو وجه محرر اوزره وصیتده مذکور اولمغله
موصی به اولان مالدن نسنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

باب فی نصب الوصی وعزله

هند اوغلی زید صغیره عمرویی وصی نصب ایدوب زیدک
باباسی بکر دخی بشری وصی نصب ایدوب هند
وبعده بکر فوت اولدقدنصکره بشر ترکه هند و بکری
صغیره ایچون حفظ مراد ایتدکده عمرو مجرد هندک
وصیسی اولمغله هنددن صغیره موروث اولان

ولا یجحودها ای یجحود الوصیة انکارا حتی لو
اقام بینة علیها بعد موت الموصی فتثبت
کما فی الجامع لکنه فی المبسوط انه یرجع
بجحودها فقیل انه قول ابی یوسف رحمه الله والا
ول قول محمد رحمه الله وهو الاصح کما فی الکافی
قهستانی فی کتاب الوصایا

واما لکن فهو وضع للاستدراک بعد النفی
تقول ما جاءنی زید لکن عمرو فمقتضاه الخاص
به اثبات ما بعده واما نفی الاول فیثبت
بدلیله فی اصول الفخر و فی باب
حروف المعانی وموجب الاستدراک
بکلمة لکن اثبات ما بعده واما نفی الاول
فلیس من احکامها بل یثبت ذلک بدلیله
وهو النفی الموجود فیه صریحا بخلاف
کلمة بل فانه موجبها وضعا نفی الاول
واثبات الثانی   تحقیق شرح الاصول
فی باب حروف المعانی

الکلام الموصول بعضه ببعض یتوقف
اوله علی اخره ویتبین مراد المتکلم بآخره
لولا ذلک ما ولد حتی ینبنی الیه اخره کالکلمة
الاخلاص ولقوله لفلان علی الف درهم
محیط سرخسی فی الفصل العاشر من کتاب الوصایا
ثم تصرفات کان کلام الصغیر ان حاضرا
او وصی الاب او وصی وصیه او الجد اب
الاب فلیس لوصی الام ولایة التصرف
فی ترکة الام   شرح منظومة ابن
الشحنة فی الوصایا

نه کری بن حفظ ایدرم دیو بشری ترکه هندی
دخی حفظدن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید صغیر اوغلی عمره و بکری بکردن صکره بشره علی
التعاقب وصی نصب ده ملوزلر و صایتی قبول
ده زید مصرا فوت اولدقدنصکره بکر دخی فوت اولسه
بشر رأی حاکمه مستقلا صغیرک مالنی قبض و امورینی
کورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک وصی مختاری عمرو بکری وصی نصب
ایدوب مصرا فوت اولسه بکر زید و عمروک ذمم تکمره اولانی
دیونلری و سائر ترکه لرینی قبضه و وصایته متعلق امور
لرینی کورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ذمی عمرو مستأمنی ترکه سنه وصی نصب ایلسه صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک اولاد صغاری بنک وصی مختاری عمرو موجود
ایکن قاضی صغارله بکری وصی نصب ایلسه جائز
اولورمی الجواب اولماز

زید ثلث مالنی وجوه بره وصیت و تنفیذینه عمروی وصی
نصب ایتدکده عمرو وصایتی قبول ایتمیوب رد ایتدکدن
صکره عمروک وصی مختار اولمه ردی زیدک معلومی
اولوب بعده زید فوت اولسه حالا عمرو وصایتی قبول
ایدرم دیو ثلث ماله مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک اولاد صغار بنک وصی مختارلری اولان
هند امور وصایتی کورمکدن عاجز اولسه حاکم عمروی
دخی نصب ایدوب هند ایله عمرو امور وصایتی کورمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید معربونا فوت اولوب مدة سفر بعید اولان دیارده
ورثه کبارینی ترک ایلسه حاکم زیدک ترکه سنده
زیدک دیننی ادا و ماعداسنی ورثه کلنجه حفظ ایتمک
ایچون عمرو مستقیمی وصی نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

و اوصی الوصی وصیا فی الترکتین او مات
الموصی فاوصی الی غیره فهو فی ترکته
و ترکة المیت لانه الا ایصاء اقامه
و مقامه فیجا له ولایته فی الترکتین فلو
انه یعرف حق الی غیره زیلعی من الوصایا
قبیل فصل فی الشهادة بورقه
و نصف

و لو کان الوصی
عاجزا عن القیام
بالوصیة ضم الیه غیره ملتقی
فی باب الوصی من الوصایا

او علی رتبا وکل الورثة کبار غیب ان کانت
البلد الذی فیه الورثة منقطعا عن بلد
المتوفی لا یأتی ولا یذهب القافلة نصب
القاضی وصیا وان لم یکن منقطعا لا
ینصب من قضاء البزازیة من
التاسع

جنون مطبق ایله مجنون اولان زیدک ولیسی اولمامغله حاکم
زیدک کبیر اوغلی عمروی زیده وصی نصب ایله عمرو زیدک
مالنی اخذ و حفظه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالیله بر قاچ سنه صغیر ایچون
تجارت ایدوب صغیر ایچون نیجه قدر فائده حاصل
اولدقدنصکره اول فائده یدنده ایکن زیدک مال صغیره
خیانتی ثابت اولمغله حاکم زیدی عزل ایدوب یرینه عمرو
مستقیمی وصی نصب ایلسه حالا عمرو اول فائده یی زیدن
الوب صغیر ایچون حفظه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید مجنونک وصیسی عمرو مجنونک ملکنه غفارینی اجاره ده
نقصان ایله تفسیر ایتسه زید ایله عمروی عزل لازم
اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده صغارک
وصی مختاری اولان عمرو زیدک مبلغ رافعه حقم
وار دیو حاکمه اعلام ایتمکله حاکم عمروک خصوصنده صغیر
بکری وصی نصب ایدوب عمرو دخی دین مزبوره بکرک
یوزینه اقامت بینه ایدوب بعد الحلف دا الحکم اولدقده
اقچه یی ترکه دن الهه قاضی عمروی وصایتدن اخراج
ایتمک لازم میدر الجواب دکلدر

زید حج شریفه گیدر اولدقده عمروی وصی نصب ایدوب
بعده طریق حجده بکری دخی وصی نصب ایدوب عمروی
وصایتدن اخراج ایتمیوب مصرا فوت اولسه عمرو بکر
زیدک وصیلری اولوب امور وصایتی معا کورمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید فوتدنصکره مالم وجوه بره صرف اولنسون دیو
وصیت و عمروی تنفیذینه وصی نصب ایتدکده زید وصیتی
تنفیذده عمل ایتمیوب الا بکرک رأییله عمل ایله دیو
بعده مصرا فوت اولسه عمرو ترکه نک ثلثنی الوب وصیت
مزبوره یی تنفیذ مراد ایتدکده بکرک رأینه تنفیذه
قادر اولورمی الجواب اولماز

و فی التاتارخانیة اوصی الی رجل ثم مکث
زمانا فاوصی بوصایا الی اخر فهما وصیان
فی کل وصایاه تذکر الوصایة الاولی و هو
لان الوصی عندنا لا یتجزی ما لم یقل الفا
ضی الموصی و یخرجه عن الوصایة بانه
یقول اخرجته عن الوصایة او رجعت
عن وصایتی الیه حتی لو کان بین وصیته
مدة سنة او اکثر لا یقبل الا ان
الوصایة ادب الاوصیا فی فصل
التعدد

زید مرض موتنده ترکه‌سنی قبض وآخر دیارده اولان
ورثه‌سنه ایصال ایچون عمروی وصی نصب ایدوب عمرو دخی
وصایتی قبول ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولسه
عمرو زیدک اولاد صغارینه دخی وصی اولمش
اولورمی **الجواب** اولور

هند صغیر اوغلی زیده عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره
مصره فوت اولوب زیدی وسایر ورثه‌سنی ترک
ایتدکده زیدک باباسی بکر محمود الحال اولمغله ترکه هنددن
زیدک حصه‌سنی زید ایچون اخذ وحفظ ایتمک استدکده
عمرو بن وصی مختارم اولمغله زیدک حصه‌سنی بن اخذ و
حفظ ایدرم دیوب بکری منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید معتوهک وصیسی عمروک مال معتوهه خیانتی ثابت
اولسه حاکم عمروی عزل ایدوب یرینه زیدک بکر مسمی
مستقیمی وصی نصب ایتمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی تصرفات الاب والوصی

محمود الحال اولان زید صغیر اوغلی عمروک مالنی حفظ
اوزره ایکن حاکم بکری وصی نصب ایدوب صغیرک
مالنی حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده حاکم بکری صغیره وصی نصب ایدوب صغیرک
مالنی بکره تسلیم ایلسه زید اول مالی بکردن الوب حفظه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند متوفانک اولاد صغاری‌نک باباسی زید متلف
ومبذر اولوب مال صغاری اضاعت احتمالی غالب
اولمغله هندک وصی مختاری عمرو رأی حاکمله صغارک
ماللرین حفظ ایتمک استدکده زید مجرد بن باباسی
اولمغله حفظ اولایم دیو عمروی منعه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

محمود الحال اولان زید صغیرلکنده اولان ولد صغیرک مالنی
صغیرک خاله‌سی اناسی هنده حفظ ایچون

ویرب

ثم ابطله اذا کان للصغیر اب او وصی الامام ... شرح المنظومة لابن ... من الوصایا

والاب مقدم علی الام فی التصرفات خزانة المولد فکذا علی وصی الام محمد شرح ادب القاضی ... وصیه

والاب اذا جن او عته علی قول الکل لا یثبت للابن الولایة فی مال الاب خلاصه من الفصل الثانی من النکاح

نصب الوصی من القاضی انما یجوز اذا لم یکن منه جهة المیت من فصول الاستروشنی

فلو نصبه القاضی ثم ظهر للمیت وصی فالوصی وصی المیت اشباه من القضاء

ورث مالا وله اب مبذر مسرف یستحق الحجر علی قول من یجوز لا یثبت الولایة له فی المال ذکره شمس الائمة فی شرح ادب القاضی من التتمه من الوصایا فی تصرفات الوصی

الولایة علی مراتب الاول ولایة الاب والجد وهو وصف ذاتی لهما ونقل البزازی الاجماع علی انها لو عزل لا ینعزل اشباه من القاعدة السابعة عشر

ویروب بریلدن بری هنده حفظ ایتدکدنصکره زید اول مالی
هنددن بحکم الولایه حفظ ایتمک استدکده هند مجرد لاجل الحفظ
باکه تسلیم ایتمکله صغیر ولایتک ساقط اولمشدر دیو زیده ویروب
ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالیله مضاربه طریقیله عمل
وفائده‌نک نصفی کندینک اولمق اوزره ابتداء اشهاد
ایتدکدنصکره عمل ایدوب شوقدر فائده حاصل اولسه
اول فائده‌نک نصفی زیدک ملکی اولورمی **الجواب** اولور

هند وصیسی اولدیغی صغارک جاریه‌لرینی اخره تزویجه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید وصیسی اولدیغی صغارک جاریه‌لرینی اعتاق ایلسه
صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی عمرو صغیرک قولی بکری مال اوزرینه اعتاقه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالیله صغیر ایچون مضاربه طریقیله
تجارت ایتمک جایز اولورمی **الجواب** اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک امورینی کوررکن بلا امتناع
ایله زیده صغیرک امورینی کور دیو جبره
اولنورمی **الجواب** اولنماز

زید عمروه فوتمدنصکره وصی مختارم اولوب ثلث مالمدن
فلانه وفلانه جهت بر یره شوقدر اقچه صرف ایتدکدنصکره
ما عدا قالورسه ما عدانی استدیکک یره وضع ایله دیو
وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولمغله عمرو ترکه‌نک
ثلثنی اخذ واول جهتلره صرف ایدوب ما عدا شوقدر
اقچه دخی قالسه عمرو اول ما عدانی نفسی ایچون الیقویوب
کندی مصارفنه صرفه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالیله نفسی ایچون تجارت
واشهاد ایدوب شوقدر فائده حاصل اولسه صغیر بالغ
اولدقده اول فائده‌یی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز لکن زیده دخی طیب اولماز

الوصی اذا دفع المال مضاربة ... لانه قائم مقام الاب وللاب ان یعمل ... بنفسه ... النصف ... الوصایا

الاب والوصی یملک کل واحد منهما تزویج الصغیر ... فی تصرفات الوصی ... الصحیح

وفی المبسوط لا یملک الوصی اعتاق عبد الصبی ولو علی مال ولا بیعه من نفسه وکذا الاب لان الاعتاق اضرار محض للصبی اوصیا من فصل الاعتاق

ولا یجوز للوصی ان یعتق عبد الصغیر علی مال وکذلک الاب قاضیخان من تصرفات الوصی

اذا امتنع فی التصرف لا یجبر فی قضاء الخلاصه من الجنس الثانی من فصل الثامن

رجل قال اوصیت الی فلان بثلث مالی یضعه حیث شاء له ان یضعه فی نفسه ولو قال للوصی اعط الثلث من شئت لیس له صرفه الی نفسه لانه صار مملکا بالاضافة الیه فلا یدخل تحت المأمور بزازیه من الحادی عشر من کتاب الوصایا وفی التنبیه ضع ثلثی حیث شئت له ان یضعه فی نفسه وفی اعط لا اوصیا فی فصل تنفیذ الوصیه

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه حقنی الماده‌ن
زید فوت اولوب صغیر اوغلی بکری ترک ایتدکده صغیرک
وصیسی بشر مبلغ مزبوری اجل معلوم ایله تأجیل ایله
بشرک تأجیلی صحیح اولمغله قبل حلول الاجل مبلغ مزبوری
عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ورثه‌سی اخذ و یارده اولملریله ترکه‌سنی ورثه
ایصاله وصی مختاری اولان عمرو ترکه‌ده اولوب منقول اولانلری
بعضی اشیانی ثمن مثلیله بیعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید قولی عمروی صغیر اوغلی بکره هبه و اعلام و اشهاد ایتدکده
صکره زید نادم اولوب هبه‌سندن رجوعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زید وجه محرر اوزره عمروی بکر صغیره هبه
ایتدکدنصکره زید عمروی اعتاقه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالنی صغیره نافع اولان
مضاربه ویا شرکت طریقیله اخذ ویروب حاصل اولان
فائده‌دن صغیری انفاق ایتمک استدکده قاضی وجه
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانک صغار وارثلری اولان اولاد صغارینک
وصیلری عمرو زیدک مدیونلری بکر و بشر و خالددن
ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه‌سنی مزبورلردن
اخذ و قبض ایلدم دیو اقرار ایدروب بعده صغار بالغ
اولدقلرنده عمرونک اقرار مزبورنده تصدیق ایتمیوب
مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتمیوب بکر و
بشر و خالددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

بو صورتده صغار بعد البلوغ مبلغ مزبوری بشر و بکر
و خالددن الدقلرده بکر و بشر و خالد مبلغ مزبور ایله
عمرویه رجوعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

فصل فی تنفیذ الوصیة

زید فوت اولدقده

الوصی اذا باع التركة فان كانت الورثة كلهم كبارا ولا دين على الميت ولا وصية والورثة حضور لا يملك ان يبيع شيئا وان كانت الورثة غيبا وله ان يبيع العروض ... في احكام الناطفي في احكام الاوصياء

للوصي ان يضارب في مال الصبي وان يدفعه اليه مضاربة وله ان يبضع ويتجر ... وان يدفعه للبضاعة والتجارة والشركة وله ان يفعل كل ما كان خيرا لليتيم ... اوصيا في فصل المضاربة

العهدة على وصي الميت وعلى من جعله القاضي وصيا عن الميت لانه وصي القاضي نائب عن الميت واما ... نائب عنه ولا عهدة عليه قلت فالقاضي محجور عن التصرف في مال الميت عند وصي الميت وعند في نصبه هو وصيا عن الميت بخلاف ما اذا جعله امينا ... في بيع الاب والوصي

والحاصل ان ولاية ... مأخوذة عن ولاية الاب والجد وعن وصي كل واحد منهما وفي الحاوي الزاهدي صرح بان القاضي محجور عن التصرف في مال الميت عند وصي الميت وعند من نصبه عن الميت
في فتاوى خير الدين

زید فوت اولدقدنصکره ثلث مالم وجوه خیره صرف اولنه دیو
وصیت و تنفیذنه عمروی وصی نصب ایدوب بعده
مصرا فوت اولسه حاکم عمرو ترکه زیدک ثلثنی صرف
ایتمک مراد ایتدکده غیری بر اطلاق اولنور وجوهه
صرفه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده مالینک ثلثنی وجوه بره وصیت و
تنفیذنه عمروی وصی نصب ایدوب مصرا فوت اولدقده
صکره عمرو تنفیذ ایتمیوب ترکه زیددن باغ و باغچه
وحاصل اولان محصولک ثلثنی قبض و تنفیذ وصیت
ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ثلث مالنی وجوه بره وصیت و تنفیذنه عمروی
وصی نصب ایدوب بعده مصرا فوت اولمغله عمرو ترکه‌نک
ثلثنی آلوب وجوه بره صرف ایتدکدنصکره زیدک
ورثه‌سی عمرودن ثلثنی صرف ایلدیکک وجوهی بیان ایله
دیو مؤاخذه‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید مرض موتنده ثلث مالیله فلان بره چشمه یاپیلوب
فضله قالورسه عمرو و بکر اول فضله‌یی هر کیمه دیرلک رأی
ایدرلرسه انلره ویرسونلر دیو وصیت و تنفیذنه بشری
وصی نصب ایتدکدنصکره بشر اول چشمه‌یی بنا
ایتدکدنصکره ثلثدن بر مقدار مال فضله قالوب
زیدک جمله ورثه‌سی کبار و حاضرلر اولوب و کندولره
فقر و احتیاج طاری اولمغله فضله مزبوره کندولره
ویرلمسنی طلب و عمرو و بکر دخی مزبورلره ویرلمسنی
رأی ایلسه‌لر بشر اول فضله‌یی مزبورلره ویرمک
جائز اولورمی **الجواب** اولور

زید حج شریفه گیدر اولدقده ثلث مالنی فلان جهت
بره صرف اولنه دیو وصیت و تنفیذنه عمروی وصی
نصب ایدوب بعده طریقده تجدید وصیت و تنفیذنه
بکری وصی نصب ایدوب مصرا فوت اولدقدنصکره
عمرو و بکرک اونسز وصیتی تنفیذ ایتمش اولسه بکر عمرودن
تنفیذنی طونمیوب ترکه‌دن بر ثلث دخی آلوب

واوصى بثلث ماله للمساكين فاحتاج ورثته وفيهم الكبار حضور واجمعوا ان يجعلوا لانفسهم او احتاج بعضهم فاجمعوا على ان يعطوه له فهو جائز وان كان في الورثة صغير او غائب زوجا ... غير راض لا يجوز ... في مجموع النوازل للاقارب ... من الوصايا

احد الوصيين لا ينفرد الا في ثمانية تجهيز الميت وشراء ما لا بد للصغير وتنفيذ الوصية المعينة سواء اوصى لهما معا او على التعاقب ... بزازيه من الوصايا

تكرار تنفيذ وصيت ايدرم ديمكه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زيد فوت اولدقده مالندن شو قدر اثواب صلوة فائته سنك فديه‌سيچون فقرايه تصدق اولنه ديو وصيت ايدوب بعده مصرا فوت اولسه حالا ورثه‌سی تنفيذ وصيت مراد ايتدكلرنده مجبر اولوب اول اثوابك قيمتلرينی باخود بيع ايدوب ثمنلرين باخود كندولر اليقويوب تنفيذ وصيته قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زيد ثلث مالندن شو قدر عدد مصحف شريف اشتری ومستحق اولان كمسنه‌لره ويريله ديو وصيت وتنفيذينه عمروی وصی نصب ايدوب مصرا فوت اولدقدنصكره عمرو زيدك مالندن اول قدر عدد مصحف شريف اشتری ايدوب مستحق اولان بكره اول مصحفلردن بر مصحف ويروب بكر دخی قبض ايلسه حالا عمرو نادم اولوب اول مصحفی بكردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زيد فوت اولدقده ثلث مالم وجوه بره صرف اولنه ديو وصيت وتنفيذينه عمرو وبكری وصی نصب ايدوب مصرا فوت اولدقدنصكره قبل التنفيذ عمرو فوت اولمغله قاضی عمروك يرينه بشری وصی نصب ايلسه حالا بكر وبشر ثلثنی الوب تنفيذ وصيت مراد ايتدكلرنده ورثه عمروك فوتيله وصايتدن معزول اولوب قاضينك بشری وصی نصبی دخی جائز اولماز اويله اوليجق وصيتی بز تنفيذ ايدرز ديوب بكر وبشری وجه محرر اوزره تنفيذدن منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

بر بلده اهاليسندن زيد فوت اولدقده ثلث مالم وجوه بره صرف اولنه ديو وصيت ايدوب مصرا فوت اولدقدنصكره حاكم عمروی تنفيذ وصيته وصی نصب ايلسه حالا عمرو ثلث مزبوری اول بلده‌ده

ولو قال تصدق بثواب هذا الثوب ان شاء تصدق بقيمته وان شاء
بعينه واعطوا ثمنه وان شاء اعطوا قيمته واسكم
الثوب اوب اوصيا في فصل التصعيد

تعيين الوصي كتعيين الموصي اوب
اوصيا في فصل التنفيذ

الصدقة بمنزلة الهبة الا انه لا يرجع
فيها بعد القبض ورثه الهبة

وذكر في الحاوي اذا مات احد الوصيين
يجعل القاضي مكانه اخر عندهما فلان الباقي
عاجز عن التصرف واما عند ابي يوسف
فلان الحي ان كان يقدر التصرف وحده
لكن الموصي قصد ان يخلفه متصرفا
في حقه وقد امكن بنصب الاخر فينصب
فيحصل المسئلة العاضبة اوب اوصيا
في الفصل بعد الوصي

ولو اوصى بثلث في وجوه الخير يصرف
الى القنطرة او بناء المسجد او طلبة
العلم خلاصه في الفصل الاول
من كتاب الوصايا

واقع بر جامع شريفك تعميرينه صرفه قادر اولورمی
الجواب اولور

زيد ثلث مالنی فقرايه صرف اولنه ديو وصيت وتنفيذينه عمروی وصی نصب ايدوب مصرا فوت اولسه عمرو ثلث مزبوردن زيدك ورثه‌سی اولميوب فقيره ومحتاجه اولان قرنداشی قزی هنده وعمه‌سی قزی زينبه بر مقدار اقچه ويرمكه قادر اولورمی
الجواب اولور

زيد فوت اولدقده فلان كمسنه‌لر ذمتلرنده ثمن مبيعدن اولان دراهم زيدونم تحصيل ومبلغ مزبور ايله فلان موضعده بر چشمه بنا اولنه ديو وصيت وتنفيذينه عمروی وصی نصب ايتدكدنصكره مصرا فوت اولوب لكن اول كمسنه‌لرك بعضيسی مفلس فوت وبعضيسنك افلاسنه حكم اولنمغله مبلغ مزبور تحصيل اولنميوب ضايع اولسه عمرو ثلث ماعدا اولمغله زيدك سائر تركه‌سندن دراهم زيدونشی الوب اول موضعده چشمه بناسنه صرفه قادر اولورمی
الجواب اولور

زيد ثلث مالنی وجوه بره وصيت وتنفيذينه عمروی وصی نصب ايتدكدنصكره مصرا فوت اولسه عمرو زيدك ثلث مالندن زيد ايچون بر كمسنه‌يی احجاج ايتدروب ماعداسنی وجوه بره صرفه قادر اولورمی
الجواب اولور

نوع فيما يتصرف به الوصي وما لا

زيد وصيسی اولديغی عمرو صغير بالغ اولدقده عمرو زيددن صغرمده مقبوضك اولان مالمدن ايكی رأس صو صغرم بدكده تلف اولدی ويرديو دعوا ايتدكده زيد صغركده اول صغرلری تلف اولمغله آخره بيع ايدوب ثمنی قدر معروف نفقه‌كه صرف ايتدم ديوب صغرلر هالك اوليجق زيد يمينی ايله تصديق اولنورمی
الجواب اولنور

قال في المنتقى ولو كان الالف الغنية للموصى
بثلث الوصية وقيل يضمن الورثة ستة الاف لان ...
ذا ادا في الحاوية اخلاف القول لصحة الورثة ان
اوصيا في فصل التصعيب

ولو ادعى الوصي بعد بلوغ اليتيم انه كان باع
عبده وانفق ثمنه انه كان مالكا صدق
والا لا لانه خاين الا بحكم في الدعوى ومثله
في الوصايا الاشباه وفي وصايا
المسيح

واجمعوا على انه العبد لو كانوا
اجناد والوصي ... لا تنفق
عليهم من مال الميت القول
قول الوصي خانية
من الوصايا

زید صغیر بره وصیسی اولان عمرو دن صغیر بره قبض ایدیلک مال
موروثندن شو قدر اقچه یا که دیرمیوب بر گوره قالدی دیرجو
دعوی ایتدکده عمرو بن مبلغ مزبوری عبد موروثک
بکرک نفقه سنه قدر معروف صرف ایتمشیدم بدیده سنه
تامدی دیو بکره حق موجود اولوب ظاهر حال دخی مکذب
اولمسه عمرو یمینیله تصدیق اولنورمی **الجواب** اولنور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالندن نفقه وکسوه سنه
قدر معروف صرفنده یمینی ایله تصدیق اولنورمی
الجواب اولنور

بو صورتده صغیر فوت اولدقده صغیرک ورثه سی زیده
سن وصی اولدیغک وقتده بن صغیری کندی مالمدن
تبرعا انفاق ایدرم دیو وعد ایتمشیدک اویله اولیجق صغیرک
مالندن صغیرک نفقه سنه صرفکی طوتمازز دیوب
مصدوقنی زیده تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید قری هند صغیره نک شو قدر اقچه سنی حفظا اوزرینه
ایکن هند بالغه و رشیده اولوب بعده فوت اولدقده
هندک سائر ورثه سی مبلغ مزبوردن حصه لرینی
زیدن طلب ایتدکلرنده زید هند بالغه و رشیده
اولدقده بن مبلغ مزبوری هنده تماما تسلیم ایتدم
دیوب اوزرینه رد و ضمان لازم اولمادیغنه یمین
ایدیجک سائر ورثه نک مطالبه لرندن خلاص
اولورمی **الجواب** اولور

فصل فی ضمانات الاب والوصی وعدمه

محمود الحال اولان زید صغیره قری هندک منزلنی اجاره
سندن شو قدر اقچه یی قبض ایدوب بعده مجهلا
فوت اولسه ترکه سندن ضمان لازم
اولورمی **الجواب** اولماز

زید والی عمرو صغیرک وصیسی بکر بدنده اولان مالنی
بغیر حق اخذ مراد ایتدکده بکر مال مزبورک بر مقدارینی
زیده ویرمزسه جمله سنی الاجاغی معلوم اولمغله بکر

مالک

مالک بر مقدارینی زیده ویروب ماعداسنی تخلیص ایلسه
بکر مقدار مرقومی ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید صغیرک وصیسی عمرو استانبولدن اورته یه
سفر اقتضا ایدوب طریق دخی امن اوزره اولمغله
عمرو زیدک مال موروثندن اولقدر التونی قیوب
جیبنه وضع وحفظ ایدوب بو وجه اوزره رفقاسیله
اورته یه گیدرکن اوزرلرینه درت شقی اتکر حرامی ایله
هجوم و عمرویی طوتوب صویوب اول التونلری الوب
عمرو دفع ایده مسه عمروه ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه سنی بلده اخرا ده ورثه سنه ایصاله
وصی مختاری اولان عمرو ترکه یی قبض ایدوب ورثه یه
ایصال اوزره ایکن عمرو بلا وصی فوت اولوب ترکه
زید ورثه عمرو یدلرنده قالوب ورثه سی وصی اخر نصبی
ایچون حاکمه اعلام ایتدکلرنده ایکن ورثه نک [illegible]
وتعدی وتقصیرلری [illegible] ترکه مزبوره سرقه اولنوب ضایعه
اوله ورثه یه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید صغیر دنت ختانه بالغ اولوب ختان اقتضا ایتدکده
وصیسی عمرو صغیرک مالندن ختان ایچون قدر معروف
شو قدر اقچه صرف ایدوب زیدی سنت ایتدرسه
عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو متوفانک اولاد صغاری نک وصی مختاری بکر دامادی
عمرو ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم وار در ترکه
سندن ویر دیو طلب ایتدکده بکر امر قاضی بوقسزین ترکه دن
اولقدر اقچه زیده ویروب بعده صغار بالغلر اولوب
دین مذکوری انکار ایدوب زیدک بینه سی اولمامغله
مبلغ مزبوری بکره شرعا تضمین ایتدرسه لر مبلغ
مزبوری زیدن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید ثلث مالندن شو قدر اقچه یی وجوه برده دیبلت
وتنفیذینه عمرویی وصی نصب ایدوب مصرا فوت اولدقده [illegible]

صکره عمرو مبلغ مزبوری ترکه زیددن قبض ایدرب
بعده مجهلا فوت اولسه مبلغ مزبوری ترکه سندن ضمانی
لازم اولورمی الجواب اولماز

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان
زیدک وصی مختاری عمرو زیدک سفر بعیده اخرج ایدوب
اولان مالنی قبض ایدوب کتورر کن تعدی و تقصیرسز
ضایع اولسه عمرو ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و صغیر اوغلی عمرو ایله
قزی زینب صغیره یی ترک ایتدکده هند نفسی صغیر
لرک لابوین قرنداشلری و وصیلری اولان بکره تزویج
ایدوب جمله بر منزلده ساکنلر اولملریله بکر صغیرلرک
مالرندن شو قدر اقچه قدر معروف نفقه مفروضه لرینه
اشترا ایتدیکی طعامی صغیرلره خیر اولمغله کندی ماللیله
نفقه‌سیچون اشترا ایتدیکی طعامه خلط ایدوب معا اکل
ایله‌ر حالا صغیرلر بالغ اولدقلرنده وجه محرر اوزره
نفقه‌مز خلط ایدوب معا اکل ایتمکله بزی تبرعا
انفاق ایتمش اولورسن حبوب نفقه‌لرچون مالمزدن
صرف ایتدیکی مبلغ مزبوری بکره تضمینه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک ترکه سی اخ دیارده اولان اولاد صغارینک
وصیلرینه ایصاله وصیسی اولان عمرو ترکه‌یی زیدک
اولاد صغارینک وصیلری اناری هنده امر حاکمله
تسلیم ایدوب بعده ترکه هندک یدنده ضایع اولسه
صغار بالغ اولدقلرنده ترکه زیدی عمروه تضمینه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

باب فی استخلاص الورثة التركة

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان
زیدک ورثه سی ترکه‌یی استخلاص مراد ایتدکلرنده ترکه‌نک
قیمتنی غرمایه ادا ایله‌می استخلاص ایدرلر الجواب
قیمتنی ادا ایله استخلاص ایدرلر

دیونی

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان
زیدک ورثه سی ترکه‌یی غرمایه بیع ایتدرمیوب
ترکه‌نک قیمتنی غرمایه ادا ایله استخلاصه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده ورثه ترکه‌نک قیمتنی غرمایه ادا ایله استخلاص
مراد ایتدکلرنده غرما راضی اولمیوب جمله دینی ادا
ایله استخلاص ایدرک دیو ورثه‌یه جبره قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید دیونی ترکه‌دن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب
اوغلی عمرو صغیری ترک ایتدکده زیدک بر منزلندن غیری
مالی اولمامغله وصی مختاری بکر اول منزلی ثمن مثلیله
بشره بیع و تسلیم ایدوب ثمنی ایله اداء دین ایلسه
صغیر بالغ اولدقده دین مزبوری بن مالمدن ادا ایدوب
منزلی استخلاص ایدرم دیو منزله مداخله‌یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

مسائل شتی فی الوصایا

زید فوت اولوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده صغارک
وصیلری عمرو زیدک ذمتنده اولان شو قدر اقچه
طلبنی بکردن اخذ ایدوب بعده صغار بالغ اولدقلرنده
مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتمیوب تکرار بکردن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک ورثه سی عمروه سنکچون برشی وصیت
ایتدیمی دیدکلرنده عمرو ایتمدی دیدکدنصکره عمرو
ورثه‌ی زید صحت حالنده ثلث مالندن باکه شو قدر
اقچه وصیت ایدوب مصرا فوت اولمشیدی دیو دعوی
ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولور

زید صغیر بالغ اولدقده وصیسی یدنده اولان مالنی
رشدی ثابت و ظاهر اولمدقچه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده رشید کیمه دینلور بیان بیورله که اکثر
نسبتله غیر رشید معلوم اوله الجواب مقتضای شرع

وعقلك خلافنه مالنی صرف و اسراف ایدن اه
احترازا ابدنه رشید دینلور

زید وصایاسنی تنفیذه عمرویی وصی نصب عمرو دخی
وصایتی قبول ایدوب زید مصرا فوت اولدقدنصکره
عمرو وصایتی رد ایله ردی معتبر اولورمی
الجواب اولماز

زید ثلث مالنی وجوه بره وصیت وتنفیذه عمرویی
وصی نصب ایدوب بعده مصرا فوت اولدقده ورثه سی
ترکه دن بر منزلی ثمن مثلیله بکره بیع وتسلیم وقبض
ثمن ایتدکدنصکره عمرو ثمن مزبورک ثلثنی ورثه دن
طلب ایتمیوب منزل مزبورک ثلثنی بکردن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملک دکانلرم فلان جهت بره وقف اولسون
دیو وصیت ایتدکدنصکره دیونی ترکه سندن ازید
اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک دائنلری
وصیتی طوتمایوب اول دکانلری قسمت غرماده
ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان
زیدک ورثه سی ترکه سنه وضع ید ایتمامکله زیدک
بعض کمسنه لر ذمتلرنده اولان حقنی اخذ ودیونی
ایفایه مستانبولره وصی نصب اولنان عمرو زیدک
استانبولره اولان ترکه سنی قبض ایتدکدنصکره زیدک
اخذ ولاینده اولان ترکه سنی دخی قبضه قادر
اولورمی الجواب اولور

مکرردر
دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان
زیدک ورثه سی ترکه سنه وضع ید ایتمامکله زیدک
بعض کمسنه لر ذمتلرنده اولان حقنی اخذ ودیونی
ایفایه مستانبولره وصی نصب اولنان عمرو زیدک
مستانبولره اولان ترکه سنی قبض ایتدکدنصکره زیدک
اخذ ولاینده اولان ترکه سنی دخی قبضه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک

الوقف بها فی حیوة الموصی
ثم ردها بعد موته لرفعه الوصیة
بزازیه من نوع فی عزل الوصی
وکتاب الوصایا

رجل اوصی بثلث ماله هل یملک
الوارث بیع شیء من الترکة قال
ان اوصی الثلث لشخص معین فانه
یملک الوارث التصرف الا بعد
التقسیم وان کان اوصی بالثلث للفقراء
او الصدقة فان الوارث یملک
التصرف فی الترکة لان له ان یدفع
القیمة لان الوصیة منه القربة و قد
حصلت بدفع القیمة بخلاف رجل
المعین جواهر الفتاوی
من الباب الخامس من الوصایا

زید صغیرک حاکم طرفندن وصی منصوبی اولان عمرو حاکمه
یومی شو قدر اقچه اجرت تقدیر ایتدیروب لکن عمرو
اصلا امور وصایتی کورملکه عمرو مجرد اجرت تقدیر
ایتدیردم دیو صغیرک مالندن نسنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده ثلث مالنی فقرایه وصیت وتنفیذنه
عمرویی وصی نصب ایدوب بعده مصرا فوت اولدقده
عمرو ترکه زیدک ثلثنی قبض ایدوب فقرادن اولان
کمسنه لره ویرملک استدکده بکر نام رابع
کمسنه یه نسنه ویرمه و بر رسک ساکه تقسیم ایتدیررم
دیو عمرویی تنفیذ وصیتدن منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده ملک منزلنی اجر مثلندن نقصان
فاحش ایله عمروه ایجار وتسلیم ایله عقد مزبور
زیدک ثلث مالندنمی معتبر اولور یوخسه جمیع مالندنمی
الجواب جمیع مالندن

زید مرض موتنده ملک منزلنی اجر مثلندن نقصان
فاحش ایله وارثی اولان عمروه ایجار وتسلیم
ایلسه جائز اولورمی الجواب اولور

بر مدرسه نک مدرسی زید عمرو متوفانک ورثه سندن
عمرو ثلث مالنی مدرسه مزبوره ده مدرس اولنلر غلته سنه
متصرف اولمق اوزره وقف اولسون دیو وصیت وتنفیذینه
بنی وصی نصب ایدوب بعده مصرا فوت اولدی دیو
دعوی و وقفیتنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب
مبلغ مزبوری اخذ و غله سنی مدرسه مزبوره ده مدرس
اولنلره ده عطا اولمق اوزره تسجیل شرعی ایتدیرسه
دکدنصکره مدرسه زیدک رغبتندن بکره توجیه
اولندقده ورثه عمرو وصیت مزبوره دن رجوع ایتمیشدر
دیو زیددن دعوی ایدوب زید دخی ورثه یی تصدیق
ایلسه مجرد زیدک تصدیقیله وقف مزبور منتقض
اولورمی الجواب اولماز

والاجارة ای ضعف من الکل جائز ولو انه
اجر المثل فی ذلک اکثر مثله بالبیت
ثم قاصنجانه و بعض اجوره بان قبل من اجر
المثل قالوا اجازت الاجارة من جمیع
ماله ولا یعتبر من الثلث لانه لو اجار ما
وهو بعض من ان اجازت فالاجارة
افضل من اجر المثل اولی قال الطرسوسی و بهذه
المسئلة خالفت القاعدة فان الاصل
ان المنافع تجری مجری الاعیان و فی
البیع یعتبر من الثلث فکذا ینبغی
ان یعتبر من الثلث اعتبارا بالاصل
وفرق المصنف بان ذلک عقد لازم
ولا یحتمل التغییر من الوارث فینبغی تجویزه
من جمیع المال ضرر بخلاف الاجارة فانها
تنفسخ بالموت ولا یبرا لذلک
مع عدم والا الموت فانه لازم للمریض
نصار کالاعارة ثلث من العی و فی
عن مکاتب الجامع تبرع المریض بالمنافع
یعتبر فی جمیع المال ثم قال بعد ذلک
ان المریض انما یحجر عن التصرف فیما
یتعلق به حق الغرماء والورثة انما یتعلق باعیان ماله لا بمنافعها فما لا یبقی بعد الموت حتی یتصور المتعلق عنده لک
من شرح منظومة الوهبانیة لابن الشحنه من کتاب الاجارات

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی زیدک تصدیقیله
وقف مزبور منتقض اولمق اوزره حکم ایله حکمی نافذ
اولورمی الجواب اولماز

بر مدرسه‌نک مدرسی زید عمرو متوفانک اولاد صغاری
بکر وبشر وخالدک وصیلری ولیدن عمرو غلهٔ سی
مدرسی اولدیغم مدرسه‌نک تعمیرینه ایله انجنده ساکن طلبه‌نک
طعامیه لرینه وقف اولنسون دیو ثلث مالندن بشیوز
غروشه وصیت وتنفیذینه بنی وصی نصب ایدوب
بعده فوت اولمغله مبلغ مزبوری عمروک ترکه‌سنک
ثلثندن دیو دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایدوب
مبلغ مزبوری اخذ واول جهته وقف وتسجیل شرعی
ایتدردکدنصکره بکر وبشر وخالد بالغلر اولوب
زیددن عمرو وصیت مرقومه‌دن رجوع ایتمشیدی
دیو دعوا دوزیدخی بکر وبشر وخالدی تصدیق ایدوب
مزبورلر ایله مبلغ مزبورک بر مقدارا اوزرینه صلح
اولوب بدل صلحی مالندن مزبورلره ویرسه زیدک
تصدیقی صحیح اولمامغله بدل مرقومی مزبورلردن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الفرائض فصل فيما يمنع الارث وما لا

زید مسلم فوت اولوب اوغلی عمرو مرتدی ترک ایله
عمرو مرتد زیده وارث اولورمی
الجواب اولماز

اهل ذمت کفره‌سی بینلرنده اولان اختلاف دین
بر برلرینه توارثه مانعمیدر
الجواب دکلدر

زید مسلم دار اسلامده فوت اولدقده زیدک دار
الحربده اولوب مسلم اولان ورثه‌سی زیدک میراثندن
محروم اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هند نفسنی طابعة عمروه تمکین ایدوب
عمرو زنا ایدرکن زید کوروب کوره عمرو وهندی قتل ایله
زیده نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده

زید ذمی دار اسلامده فوت اولدقده زیدک
دار الحربده اولوب حربی اولان لابوین آر
قرنداشی عمرو زیده وارث اولورمی الجواب
اولماز صح

ورث مسئلة اتفاق في صحابة الاب والوصي
م المحيط واما المرتد لا يرث
في ورثته المسلمين
وغيرته ورثته المسلمون
اشباه م الفرائض مسئلة
م فرائض تحفة الدهر

وتباين الدارين حقيقة
لا حكما لا يمنع التوارث
كالموات المسلم في دار
الاسلام وله ورثته مسلمون
في دار الحرب ابن كمال م صح
الفرائض السراجية

الاصل في القتل ان كل قتل يتعلق به وجوب
القصاص او الكفارة يمنع الميراث وكل
قتل لا يتعلق به وجوب القصاص ولا
الكفارة فانه لا يمنع الميراث
المضمرات م كتاب الفرائض

بو صورتده زید هندک میراثندن محروم اولورمی
الجواب اولماز

زید باباسی عمروی قتل قصدیله آلت جارحه ایله عمروک
اوزرینه هجوم ایدوب عمرو ضرب بواط ایله نفسنی تخلیص
ممکن اولمامغله زیدی قتل ایدوب نفسنی تخلیص ایله
عمرو میراثدن محروم اولورمی الجواب اولماز

زید قرنداشی عمروک ساکن اولدیغی ملک منزلنده جرحا
جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه عمرو زیدک
میراثندن محروم اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زیده تعویذ طریقیله سحر ایدوب هندک
بو وجهله سحر سببیله زید فوت اولسه هند زیدک
میراثندن محروم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زیدک ترکه‌سنی دار اسلامده اولان
لابوین عمی بکر دخی قبض ایتدکدنصکره عمرو امانله دار
اسلامه چیقوب ذمت قبول ایلسه حالا عمرو مجرد
ذمت قبول ایلدم دیوب زیدک ترکه‌سنی بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله بر اوطه‌ده ساکنلر ایکن اوطه
محترق اولمغله زید وهند دخی محترقا فوت اولوب
تنقیسی مقدم فوت اولدیغی معلوم اولمسه مزبورلرده
بر برلرینه وارث اولورمی الجواب اولماز
هر برینک مالی ورثهٔ احیاسنه ویریلور

بو صورتده هندک ورثهٔ احیاسی هندک زیدن منتقله
اولان مهرینی زیدک مالندن علما المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

هند زیدک لابوین قرنداشیم اوغلیدر دیو اقرار ایلدکدر
صکره زید دخی تصدیق ایتدکدنصکره هند زید
ایچون وارثم دکلدر دیوب زیدک وراثتنی انکار
واقرارندن رجوع ایتدکدنصکره هند فوت اولوب
ظاهرده وارث معروفی اولماسه ترکه هندی زید ایله
ایلین بیت المالدن قنقیسی ضبط ایدر الجواب ایلین بیت المال

اقر في مرضه باخ وصدقه المقر له ثم انكر
المقر وراثته ثم اوصي بماله كله لانسان
كان ماله للموصي وان لم يوص لاحد كان
لبيت المال لان رجوعه صحيح لان النسب
لم يثبت فبطل الاقرار هدايه م
باب اقرار المريض

وان اقر بوارثین او جماعة بعضهم اقراره بالبعض ودون البعض فانه یجاعدوه فیما بینهم لا یعتبر زعم المقر فی حق من یصح اقراره بانه فیما اقرت المراة زوج وبنت واخت وبعضهم بكر بعضا فللزوج النصف والباقی بین الورثة والاخت اثلاثا اصله فی سنته ولو نفاه فللزوج الربع والباقی بین الابنة والاخت اثلاثا اصل المسئلة فی اربعة وان زعمه المراة فی الفصلین القسمة فی اربعة الاخی اصل الانكار لم یظهر زعم المراة فی حق من تصحیح اقراره به وهو الزوج فكان للزوج ان یاخذ كمال حقه فكان للزوج ان یاخذ كمال حقه فكان القسمة فی سنته
ثم البه هابیه من اخر الفواكه

باب فی میراث اصحاب الفرایض والعصبات

زید كمسنه نك تحت نكاحده غیر منسحه ایكن هند اچون زوجه‌سی وزینب وخدیجه وعایشه اوغلم عمرو متوفانك قزلریدر و زاییده لاب قز قرنداشمدر دیو اقرار مزبورلردن هر بری دخی زیدی تصدیق ایتدكلرندن صكره زید مصرا فوت اولوب وارث معروفی اولمیوب ومزبورلردن هر بری اخرك ورائتی انكار ایلسه‌لر تركهٔ زید مزبورلر بیننده نوجهله قسمت اولنور
الجواب سكسان درت سهمدن یكرمی بر سهم هنده واون اتیشر سهم زینب وخدیجه وعایشه‌یه باقی اون بشی سهم زاییده‌یه دكر

هند فوت اولوب بابسنك لابوین عمی اوغلی اولان زوجی زیدی وبابسنك اخ لابوین عمی اوغللری عمرو وبكر وبشری ترك ایلسه قسمت تركه نیجه‌در
الجواب سكز سهمدن بش سهم زیده بر ر سهم عمرو وبكر وبشره دكر

بو صورتده خالد قاضی تركهٔ هندی مزبورلر بینلرنده تقسیم ایتدكده زیده حصه زوجیتدن زیاده نسنه انتقال ایتمز و بو تركه نك نصفی زیده ویروب باقیسی عمرو وبكر وبشره ویرسه حالا زید اول باقیدن ربع حصه‌سنی مزبورلردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید فوت اولوب اناسی هندی ولام قز قرنداشلری زینب وخدیجه وعایشه‌یی وبابسنك لابوین عمی اوغلنك اوغلی بكری ترك ایتمكله بكر تركه نك نصفنی المق استدكده مزبورلر بكره زیدك بابسنك باباسی خالد ایله‌سنك باباكك بابلسی ولید لابوین قرنداشلر اولوب ولیدك فوتندنصكره ولیدك زوجه‌سی اولوب سنك باباكك اناسی اولان فاطمه‌یی خالد تزوج ایدوب زیدك باباسی فاطمه‌دن تولد ایتمكله زیدك باباسی ایله‌سنك باباك لام قرنداشلر اولوب بو طریقله

ایله‌سن

ایله‌سن زیدك بابسنك لام قرنداشی اوغلی اولوب ذوی الارحامدن اولمغله وارث اولمزسك دیوب تركه نك نصفنی بكره ویرمكه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زیدك اوغلی عمرو زینبك قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمكله عمرودك خدیجه‌دن تولد ایدن اوغلی بكر هندك قزی عایشه‌یه تزوج ایدوب بكرك عایشه‌دن اوغلی بشر تولد ایتدكدنصكره بشر فوت اولدقده مزبورلرك جمله‌سی فوت اولمش اولوب انجق هند وزینب عیانده اولملریله بشرك ورائتی هند وزینبه منحصره اولسه بشرك تركه‌سی مزبورلر بینلرنده نوجهله قسمت اولنور
الجواب برابر

فصل فی الحمل

زید فوت اولوب اوكی باباسی عمرودك حالا منكوحه‌سی اولوب عمرودن حامل اناسی هندی ولاب ام قرنداشلری بكر وبشر وخالد ایله لاب قز قرنداشلری زینب وخدیجه‌یی ترك ایلسه قسمت تركه نوجهله‌در
الجواب فرضه سكز سهمدن سكز سهم هنده بكر وبشر وخالده درر سهم زینب وخدیجه‌یه ویریلوب سكز سهم حمل اچون الیقونلور اكر حملی التی ایدن اقلده طوغارسه سهم موقوف اكه ویریلور والا سهم موقوفدن دخی ایكیشر سهم بكر وبشر وخالده بر ر سهم زینب وخدیجه‌یه ویریلور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هند حاملی ترك ایلسه قسمت تركه نجه‌در
الجواب سكز سهمدن بر سهم هنده ویریلوب یدی سهم حمل اچون توقیف اولنور انقضای عدته اقرار ایتمدین ایكی سنه تمامنه وكدر بر ولد كتورسه سهم موقوف اكه ویریلور والا سهم موقوفدن بر سهم دخی هنده ویریلوب باقیسی بیت المال ویریلور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هند حاملی ولابوین ارقم قرنداشی عمرودی ترك ایلسه قسمت تركه دخی حمله توقیف اولنورمی
الجواب اولنور

مكلیط جیعوبی مع باب الجهات
واما الكاث للمیت جدتان احدیهما من جهة وحده بان یكون ام ام ام المیت والاخری من جهتین او ثلاث جهات قال ابو یوسف یكون السدس بینهما بالسویه باعتبار الابدان ولا اعتبار لكثرة الجهات وقال محمد یقسم المال بینهما باعتبار الجهات فان كانت الاتصال من جهتین یقسم اثلاثا وان كانت الاتصال من الجهات والثلاث یقسم المال بینهما ارباعا و بهم [illegible] قیل قول ابی یوسف حنیفة مع محمد وقیل مع ابی یوسف وهو الاصح
تبنع م شرح المجمع فی كتاب الفرایض

وان كانوا الا یرثون مع ابن بابن مات عن اخوة ووا واعدة حامل یوقف جمیع التركة ولا یقسم لانه فی حق الاخوة فی طلب القسمة فلا یقسم
فاصحابه ٩١٢ كتاب القسمه

وانه سئل عن رجل مات عن لاب وام حالا لام موروث الخال ودون العم كیف یكون هند امیل هذا رجل تزوج ام ام اخته لابیه فتولدت له ابنا ثم مات الرجل الذی تزوج بام ام اخیه ثم مات اخوه بعد ذلك وترك عما لاب وام وابن اخیه لاب ودون العم من خزانة المفتین من الفرائض فیمات عن المنتی بهات

زید فوت اولوب انامسی هندی وسائر ورثه سنی ترک
ایتدکده هند بنم زیدک اوکی باباسندن حملم واردر دیو
اقرار وسائر ورثه دخی کرچک واردر دیو تصدیق ایتدکلرندن
صکره هند زیدک فوتندن بدی ای تمامنده بر ولد
طوغورسه ولد مزبور زیده وارث
اولورمی الجواب اولور
هند فوت اولوب اخوانی زینبی ترک ایتدکده زینب
بنم هندک اوکی باباسی زیدن حملم واردر دیو اقرار
و هندک فوتندن بدی ای تمامنده بر ولد طوغورب
بعده ولد مزبور دخی فوت اولوب زینبی وسائر
ورثه سنی ترک ایتمکله سائر ورثه ولد مزبورک ترکه
هنددن حصه سندن حصه لرین المق استدکلرنده زینب
بن ولد مزبوری هندک فوتندن التی ایدن اکثرده
ولادت ایتمکله هنده وارث اولمزدیه قولنه التفات
اولنورمی الجواب اولنماز
زید فوت اولوب اوکی باباسی عمرودن حامله اولان
اناسی هندی ولابوین عمی بکری ترک ایله قسمت
ترکه نجه در الجواب التی سهمدن برسهم هنده اوج
سهم بکره ویریلور ایکی سهم حمل ایچون الیقونیلور
اکر التی ایدن اقلده ایکی ولد طوغارسه سهم موقوفدن
برسهم اول ولدلره ویریلور اکر بر طوغارسه سهم
موقوفدن برسهم هند ایله اول ولده ویریلور اکر
التی ایدن اکثرده طوغارسه سهم موقوفدن برسهم
هند ایله بکره ویریلور
زید فوت اولوب زوجه سی هند حامله ولابوین قرنداشی
زینبی ترک ایتدکدنصکره هند وضع حمل ایتمدین صدیجه
هندی ضرب ایدوب صدیجه نک ضربندن ناشی هند
مستبین الخلقه بر جنین ذکر میت القا ایدوب
صدیجه یه غره لازمه اولسه اول جنین زیده وارث
اولورمی الجواب اولور
بو صورتده هند زیدک ترکه سندن جنینک

ویتوقف للحمل عند ابی حنیفه نصیب
اربعه بنین او نصیب ربع بنات
ایهما اکثر ویعطی بقیة الورثة اقل الانصباء
وعند محمد یتوقف نصیب ثلثة بنین
رواه ابولیث بن سعد وفی روایة
اخری عن محمد یوقف نصیب ابنین
او ابنتین ایهما اکثر وقول الحسن واحدی
الروایتین عن ابی یوسف رواه عنه
هشام فی ذلک لان ولادة اربعة فی
بطن واحد فی غایة الندرة فلا ینبغی
الحکم علیه بل علی ما یعتاد من الحمل وهو ولد
او ابنتین سید علی النواهی

ثم اعلم ان قولهم هنا بانه من ولد حیا لا یرث
ولا یورث علی اطلاقه لما فی اخر الفتاوی
الصغری من المقطعات ومبنی الفضل
الحمل میت انما لا یرث اذا انفصل بنفسه
واما اذا انفصل من حمله نیابة او ضرب بطنها فالقت جنینا فهذا الجنین من جملة الورثة لان الشارع اوجب
علی الضارب الغرة وجوب الضمان بالجنایة علی الحی دون المیت فاذا حکمنا بحیوته کان له میراث
ویورث عنه نصیبه کما یورث عنه بدل نفسه وهو الغرة انتهی وهکذا فی اخر ملتقی
المبسوط من میراث الحمل کذا فی التاتارخانیه

حصه سنی وغره یی اعمامه قادر اولورمی الجواب اولور
هندک زوجی زید فوت اولدقدنصکره هند زیدک
فوتندن ایکی سنه تمامنده بر ولد طوغورسه اول
ولد زیده وارث اولورمی الجواب اولماز
باب فی میراث ذوی الارحام
زید فوت اولوب لابوین ارقرنداشی قزی زینبی ولابوین قز
قرنداشی اوغلی عمروی ترک ایلسه قسمت ترکه نجه در
الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم زینبه برسهم عمرویه دکر
هند فوت اولوب زوجی زیدی ولابوین خاله سی زینبک
اوغلی عمرو ایله قزی خدیجه یی ولابوین خالی قزی فاطمه یی
ترک ایلسه قسمت ترکه نجه در الجواب یکرمی درت
سهمدن اون ایکی سهم زیده درت سهم عمروه ایکی
سهم خدیجه یه التی سهم فاطمه یه دکر
زید فوت اولوب باباسنک لابیه خالی قزینک اوغلی
عمرو ایله باباسنک لاب خالته اوغلینک اوغلی بکری
ترک ایلسه قسمت ترکه نجه در الجواب اوچ سهمدن
ایکی سهم عمروه برسهم بکره دکر
زید فوت اولوب لابوین خالی عمرک اوغلینک اوغلی
بکری و عمرک قزینک اوغلی بشری و عمرک اخر
قزینک اوغلی خالدی ترک ایلسه قسمت ترکه
الجواب درت سهمدن ایکی سهم بکره
برسهم بشر و خالده دکر
زید فوت اولوب لابوین عمه سی هندی ولابوین
خاله سی زینبی ترک ایلسه قسمت ترکه نجه در
الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم هنده
برسهم زینبه دکر
زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولابوین
عمی قزینک اوغلی عمرو ایله لابوین عمه سی اوغلینک
اوغلی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه نجه در
الجواب درت سهمدن برسهم هنده بکره
و ایکی سهم عمروه دکر

هند فوت اولوب زوجی زیدی و لابوین خاله‌سی اوغلی
عمرو ایله لابوین خاله‌سی قزی زینبی و لام عمه‌سی
اوغلی بکری ترک ایله قسمت ترکه نیجه در
الجواب اون سکز سهامدن طقوز سهم زیده
ایکی سهام عمروه بر سهام زینبه التی سهم بکره دکر

زید فوت اولوب لام قرنداشی اوغلی عمروی و لابوین
قز قرنداشی اوغلی بکری ترک ایله قسمت
ترکه نیجه در الجواب درت سهامدن بر سهام
عمروه اوچ سهم بکره دکر

هند فوت اولوب زوجی زیدی و لام خالی قزی زینبی و
لام خاله‌سی خدیجه‌نک اوغلی عمرو ایله خدیجه‌نک قزی فاطمه‌یی
ترک ایله قسمت ترکه نیجه اولور الجواب اون ایکی
سهامدن التی سهم زیده و اوچ سهم
زینبه ایکی سهم عمروه بر سهم فاطمه‌یه دکر

زید فوت اولوب لابوین ار قرنداشی قزینک اوغلی
ایله لابوین قز قرنداشی اوغلینک قزی هندی ترک ایله
قسمت ترکه نیجه در الجواب للذکر
مثل حظ الانثیین

هند فوت اولوب لابوین ار قرنداشی قزینک
اوغلی ایله لابوین قز قرنداشی اوغلینک قزی هندی
ترک ایله قسمت ترکه نیجه در الجواب
للذکر مثل حظ الانثیین

زید فوت اولوب زوجی زیدی و لابوین قز قرنداشی
اوغلی عمروی و لاب ار قرنداشی قزی زینبی ترک
ایله قسمت ترکه نیجه در الجواب درت سهامدن
ایکی سهم زیده بر سهم عمروه و زینبه دکر

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اناسنک لابوین
قز قرنداشی اوغلی عمرو ایله ام لابوین قز قرنداشی
قزلری زینب و خدیجه‌یی ترک ایله قسمت ترکه
نیجه در الجواب اون التی سهامدن درت سهام هنده
التی سهم عمروه اوچر سهام زینب و خدیجه‌یه دکر

زید فوت

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی قزی هندی و لاب
قز قرنداشی اوغلی عمروی ترک ایله قسمت ترکه نیجه در
الجواب درت سهامدن اوچ سهم هنده بر سهم
عمروه دکر

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی هندک اوغلی عمرو ایله
هندک قزی زینبی و لابوین ار قرنداشی قزی خدیجه‌یی
ترک ایله قسمت ترکه نیجه در الجواب
اون ایکی سهامدن درت سهام عمروه ایکی
سهام زینبه التی سهم خدیجه‌یه دکر

هند فوت اولوب لابوین خاله‌سی زینبک اوغلی عمرونک
قزلری خدیجه و فاطمه‌یی و زینبک اوغلی بشری و زینبک
قزی عایشه‌نک اوغلی خالد ایله عایشه‌نک قزلری زاهده
و عابده‌یی ترک ایله قسمت ترکه نیجه در الجواب
اوتوز التی سهامدن اون ایکی سهام بشره التیشر سهم
خدیجه و فاطمه و خالده اوچر سهام
زاهده و عابده‌یه دکر

هند فوت اولوب لابوین عمه‌سی قزی رابعه‌یی و لاب
عمی قزی رقیه‌یی ترک ایله قسمت ترکه نیجه در
الجواب جمله ترکه رابعه‌یه دکر

زید فوت اولوب لابوین عمه‌سی هندی و لاب عمیسنی
ترک ایتدکده لاب عمه‌سی دخی میراثدن حصه
الورمی الجواب الماز

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و لابوین خاله‌نک
اوغلی عمروی ترک ایتدکده زیدک باباسنک لاب
عمی اوغلینک قزی زینب دخی زیده وارثه اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زینب بکر قاضی حضورنده عمرودن مجرد
بن ولد عصبه‌ام دیمکله سنده میراثه اولایم دیو دعوی
بکر دخی ولد عصبه بعید اولورسه دخی ولد ذوی الارحام
ذوی الارحامدن اولمغله ترکه‌نک اوچ ربعنی
زینبه حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ و حجتی معتبر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده زینب حکم مذکوره بناءً ترکهٔ هندک
تملک ارباعنی قبض ایتمش اولسه عمرو مقبوضنی زینبدن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فی الاراضی

زید طابو ایله متصرف اولدیغی تارلایی کاه اخره ایجار
وکاه کندی زراعت ایدوب حقوق ارضی صاحب
صاحب ارضه ادا اولنورکن برسنه یاخود ایکی
سنه یری وکلندن زیدک ایچون زراعت ایتمیوب
بحسب الاقتضا تعطیل ایتدکده بو مقوله اولان
اراضی متصرفلری یک بر سنه ترک اولنمیه دیو
امر شریف صادر اولمشکن سپاهیسی عمرو زیده
وجه محرر اوزره تعطیل ایتمکله اول تارلایی خلاف
امر طابو ایله اخره ویررم دیمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید طابو ایله تصرفنده اولان وقف تارلایی دائنی
عمرویه دینی مقابله سنده اذن متولیله فراغ ایدر
اولدقده زید دین مزبوری نه زمان عمرویه ادا ایدر
عمرو تارلایی رد ایتمک شرطیله فراغ عمرو دخی اول
شرطله قبول ایله حالا زید دین مزبوری عمرویه ادا
ایدوب تارلایی عمرودن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

برقریه سکانندن اولوب طابو ایله ومقاطعه ایله
اراضی میریه یه متصرف اولنلر بچون فوت اولدقلرنده
متصرف اولدقلری یرلری اوغللری ضبط وزراعت
ایلیه لر دیو امر سلطانی صادر اولوب انلردن
زید فوت اولدقده متصرف اولدیغی اراضی یی
برموجب امر العالی اوغلی عمرو ضبط ایتمک [illegible]
استدکده سپاهیسی بکر طابو ایله استدیکمه
ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده سپاهی اول اراضی یی عمروه ضبط ایتدرمیوب خلاف امر طابو ایله بشره ویرسه عمرو اول اراضی
یی

اول اراضی یی بشردن الوب امر موجبنجه ضبطه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

اراضی میریه دن طابو ایله تارلالره متصرف اولان
هند بلا ولد فوت اولوب تارلالرینی برموجب
امر سلطانی لابوین قرنداشی زینب صاحب ارضه
طابوی مثلی ایله الوب ضبط ایتمک استدکده هند لام
قرنداشی خدیجه خلاف امر بن ضبط ایدرم دیوب
زینبی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید دیار اخره کتدکده عمرو زیدک طابو ایله متصرف اولدیغی
تارلالرینی تغلبا ضبط ایدوب بعده زید اون سنه
مرورنده کلوب اذن سپاهی ایله تارلالرینی ضبط مراد
ایتدکده عمرو مجرد اون سنه مرور ایتمکله سکا ضبط
ایتدرمم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب اراضی میریه دن طابو ایله متصرف
اولدیغی تارلالری برموجب امر سلطانی اوغلی عمروه
انتقال ایدوب لکن عمرو دیار اخرده بولنمغله عمرو
طرفندن عمرو ایچون اقرباسی رأی حاکمله سایر
مال موروثیله معا اول تارلالری ضبط و زراعت
وحقوق ارضی برسنه صاحب ارضه ویروب بو مقوله
هر سنه حقوق ارضی صاحب ارضه ویریلان تارلا
اخره ویرلمکه امر سلطانی صادر اولمدین صاحب
ارض مجرد دیار اخرده اولمغله اول تارلالری طابو
ایله اخره ویررم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

اراضی میریه دن طابو ایله تارلایه متصرف اولان زید
فوت اولوب اناجه قزی هندی ترک ایدوب
متوفانک قزی طابوی مثلی ایله المغه طالبه ایکن
اخره ویرلمیوب قزینه ویریله دیو امر عالی صادر اولمشیکن
سپاهی مجرد تارلا خالی اولمغله استدیکم کمسنه یه
ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید طابو ایله متصرفنده اولان میری تارلایی زرع

ایدوب بشلق خمس اولدقده بلا ابن فوت اولوب
صاحب ارض تارلایی طاپو ایله اخذدن عمرو دیر دکده
عمرو ورثهٔ زیده اکیمی قلع ایله دیو جبره قادر اولورمی
الجواب حصاده دك اجر مثلی ایله
ابقا اولنور

زید اراضی میریه دن برقاچ تارلالره طاپو ایله متصرف
ایکن بلا ولد فوت اولمغله صاحب ارض اول تارلالری
عمروه طاپو ایله ویردکدنصکره زیدك لام قرنداشی
هند مجرد زیدك لام قرنداشی اولمغله اول تارلالره
مداخلهیه قادر اولورمی الجواب اولماز

اراضی میریه دن برجامع و مدرسهیه وقف
و تعیین اولنان یرلردن طاپو یولنکی ایله برقاچ
تارلالره متصرف اولان زید بلا ولد فوت اولوب
حق طاپو صاحبلرندن الجوق اناسی هند موجوده
اولوب امر سلطانی اولزسه طاپو ایله المغه طالبه
ایکن متولیسی هنده و یرمیوب خلاف امر سلطانی
اخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده متولی اول تارلالری بکره و بشره و برمش
اولسه بشر بکر و بشرك و یردکلری رسم طاپویی
ویروب تارلالری امر سلطانی اولزسه الوب زراعته
قادر اولورمی الجواب اولور

زید اراضی میریه دن طاپو ایله تصرفنده اولان
تارلایی اذن صاحب ارضله شو قدر اقچه مقابلهسنده
عمروه فراغ و قبض بدل ایتدکدنصکره بدل مثلندن
نقصان ایله فارغ اولمشم دیو اول تارلایه مداخلهیه
قادر اولورمی الجواب اولماز

برقریهده طاپو ایله تارلایه متصرف اولان زید بلا
ولد فوت اولوب حق طاپو صاحبی کمسنهسی
اولمامغله اهالی قریه دن تارلایه احتیاجی اولان
عمرو طاپو یولنکی ایله صاحب ارضدن المغه طالب
اولوب و بو مقوله محلول اولان تارلا اهالیسندن

احتیاج

احتیاج صاحبنه و یرلیوب اجنبییه و یرلمیه دیو امر
سلطانی صادر اولمشیکن صاحب ارض عمروه و یرمیوب
خلاف امر آخر قریه اهالیسنه تفویضه قادر
اولورمی الجواب اولماز

صلحاً فتح اولنان بلده اراضیسندن موات اولان
سنجاقلق اراضی یی پادشاه اسلام حضرتلری اوجاقلق
اولمق اوزره عمروه تملیك و احیایه اذن ویرمکله
عمرو دخی اول اراضی یی احیا ایله اراضی مزبوره
خراجیه اولوب عمروك ملکی اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده زید فوت اولدقده ورثهسی اول اراضی
زیدك سایر ترکهسی کبی ملکیت اوزره ضبطه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروك علی الاشتراك طاپو ایله متصرف اولدقلری
اراضیده حدایی ثابت اولان میوه اغاجنی
زید اذن صاحب ارضله اشلیوب بعده میوهسن
مستقلاً المق استدکده عمرو زیده مجرد وجه محرر اوزره
مشترکمز اراضیدن اولمق ایله اول اغاجك
میوهسنده سهامده مشترك اولورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

برقریه اهالیسندن زید ذی نقص عهد و دار الحربه
لحوق ایدرب لحاقیله حکم اولنسه قریهٔ مزبوره
سپاهیسی زیدك اولادی اولمامغله طاپو ایله
تصرفنده اولان تارلاسنی طاپو ایله و یرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو علی الاشتراك بر وقف تارلایه طاپو و
مقاطعه ایله متصرفلر ایکن زید فوت اولوب عمرو زیدك
حصهسنی تغلب ضبط ایله زیدك اوغلی بشر
اول تارلادن زیدك حصهسنی رأی متولیله عمرودن
الوب ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

ثمر حصهسی مقاطعهلو ارض میری و بناسی اذن صاحب

الجواب ارض ... عمروك ... اولور ... بکر
ونقد ... ...
... ... العصر

ارضله ملکیت اوزره بنا اولنان دکانلرک مالکلری اولان کمسنه لر عرصه نک مقاطعه مثلنی صاحب ارضه ویرروب بنانک طورماسی عرصه یه مضر دکل ایکن صاحب ارض مقاطعه مثلندن بشو قدر زیاده ویرک والا بنایی قلع ایدک دیو اولکمسنه لره تعنت بنالرینی قلع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اراضی امیریه دن بر تارلایه متصرف ایکن فوت اولوب تارلایی امر سلطانی اوزره اوغلی عمرو ضبط ایتمک استدکده سپاهیسی بکر خلاف امر سلطانی دیلدیکم کمسنه یه ویررم دیو بغیر وجه عمروی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

برقریه سپاهیسی زید اخر قریه اهالیسنک اقچه لرین آلوب قریه اولی مرعاسنده حیوانلرین اوتلاتمغه اذن ویرمکله مزبورلرده حیوانلرینی قریه اولی مرعاسنده بغیر حق کزدیروب اوتلادیرا اولسه لر قریه اولی اهالیسی مزبورلری منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

برقریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن اولان یرک بر مقدارینی اهالیسندن برقاچ کمسنه لر عمروه بیع ایلسه لر بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

بو صورتده قریه اخری اهالیسی مبلغ مزبوری زیددن استردا‌ده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

برتیمار قریه سی رعایاسندن اولان زید قریه اخرایه نقل ایدوب التمش سنه قریه اخراده ساکن اولدقدن صکره فوت اولدقده زیدک قریه اخراده تولد ایدوب حالا قریه اخراده ساکن اولان اولادنه اول تیمارک متصرفی عمرو بنم تیمارم رعایاسی اولادندن اولمغله تیمارم قریه سنه نقل ایلک دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

برقریه اهالیسندن زید قریه اخرایه نقل ایدوب التمش سنه دن منجاوز قریه اخراده ساکن اولدقدن صکره قریه اولی سپاهیسی زیده قریه اولی یه نقل ایله دیو جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیدک عمرو سپاهینک تیماری طپراغنده برقاچ قطعه تارلاسی اولمغله زید اول تارلالرک برقاچ جفتنی زراعت ایتمیوب اوچ سنه متوالیه بلا عذر تعطیل ایتمکله برموجب امر دفتر قدیمدن ویریله کلان حقوق ارضی عمروه ویرمکله عمرو اول تارلالری طاپو ایله اخره تفویض ایتمک استدکده زید مجرد زراعت ایتدکلرینک حقوقلرین ادا ایتمکله زراعت ایتمدکلرینی اخره تفویض ایتمکدن عمروی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

تمت الفتاوی بلطف الله الملک المولی وانا احقر الوری الیه سبحانه وتعالی سلیمان ابن صالح المفید بمحکمه قاسم پاشا فی اواسط شهر شعبان المعظم لسنه ستین ومایه والف من هجرة من له العز والشرف

زراعت ایدوب برقاچ جفتنی

ع اولان زیدر
التمش سنه قریه اخزاده ساكن
ت اولدقده زیدك قریه اخرام
ا قریه اخرام ساكن اولان اولا
منصر فی عمرو نحمد و بنم تیمارم ر
ی اولمغله تیمارم قر
ا